

Éh_{en} Nt_{ia}ná

New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz (MX:maj:Mazatec,
Jalapa de Díaz)

Éhen Ntíaná

New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz (MX:maj:Mazatec, Jalapa de Díaz)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb

Contents

Xujun xi y'et'a Mateo	1
Xujun xi y'et'a Marco	56
Xujun xi y'et'a Luca	91
Xujun xi y'et'a Jua	148
Ni xi kits'in ja postru	189
Ro.	238
1 Co.	261
2 Co.	283
Ga.	297
Ef.	305
Fil.	313
Col.	319
1 Ts.	324
2 Ts.	329
1 Ti.	332
2 Ti.	338
Xujun xi kin'ekjihu Tito	343
Xujun xi kin'ekjihu Filemon	346
He.	348
Xujun xi kits'inntu Santiago	365
1 P.	371
2 P.	377
1 Jn.	381
2 Jn.	387
3 Jn.	388
Xujun xi kits'inntu Juda	389
Ap.	391

Xujun xi y'ét'a Mateo én nda tsuhu Jesucristo

Kui xu'bi ntje xi y'aha ra Jesucristo

(Lc. 3:23-38)

- ¹ Ei tjit'a ntjehe Jesucristo. Ntjehe David nibaha ra ko ntjehe Abraham nibaha ra.
- ² Abraham kama na'mihi Isaac. Isaac kama na'mihi Jacob. Jacob kama na'mihi Juda ko ja nts'e.
- ³ Juda kama na'mihi Fares ko Zera, ko Tamar kama naaha. Fares kama na'mihi Esrom. Esrom kama na'mihi Aram.
- ⁴ Aram kama na'mihi Aminadab. Aminadab kama na'mihi Naason. Naason kama na'mihi Salmon.
- ⁵ Salmon kama na'mihi Booz, ko Rahab kama naaha. Booz kama na'mihi Obed, ko Rut kama naaha. Obed kama na'mihi Isai.
- ⁶ Isai kama na'mihi nda rej David. David kama na'mihi Salomon, ko chjuuhun Urias kama naaha.
- ⁷ Salomon kama na'mihi Roboam. Roboam kama na'mihi Abias. Abias kama na'mihi Asa.
- ⁸ Asa kama na'mihi Josafat. Josafat kama na'mihi Joram. Joram kama na'mihi Uzias.
- ⁹ Uzias kama na'mihi Jotam. Jotam kama na'mihi Acaz. Acaz kama na'mihi Ezekias.
- ¹⁰ Ezekias kama na'mihi Manases. Manases kama na'mihi Amon. Amon kama na'mihi Josias.
- ¹¹ Josias kama na'mihi Jeconias ko ja nts'e. Kui xi tjintu nistjin nga ngjinije xuta Israel Babilonia.
- ¹² Askahan nk'ie nga ja ngjinije xuta Israel Babilonia, Jeconias kama na'mihi Salatiel. Salatiel kama na'mihi Zorobabel.
- ¹³ Zorobabel kama na'mihi Abiud. Abiud kama na'mihi Eliakim. Eliakim kama na'mihi Azor.
- ¹⁴ Azor kama na'mihi Sadoc. Sadoc kama na'mihi Akim. Akim kama na'mihi Eliud.
- ¹⁵ Eliud kama na'mihi Eleazar. Eleazar kama na'mihi Matan. Matan kama na'mihi Jacob.
- ¹⁶ Jacob kama na'mihi Kuse. Kuse xi x'ihin Maria, ko Maria xi naaha Jesu. Jesu xi 'mihí Cristo.
- ¹⁷ B'a ts'in j'aha te nju tikja ntje cha xi nibaha ra Abraham santaha David. Askahan ta te njuhú tikja ntje cha j'a ngaha santa nkúhu nga ngjinije xuta Israel Babilonia. Ko askahan nk'ie nga ja ngjinije xuta Israel Babilonia, ta te njuhú tikja ntje cha j'a ngaha santa nkúhu nga j'ai tsin xi Cristo.

B'i ts'in kik'inyaha Jose nga Jesucristo tsin

(Lc. 2:1-7)

- ¹⁸ B'i kama nga tsin Jesucristo. Maria xi kama naaha Jesu, kui xi ja tjindakoho nga kuixanko Kuse. Tunga kintehe ní nga k'úentuko xinkjin, tu ntihí kik'a Maria, ntí xi kitsjaha Espiritu Santo.
- ¹⁹ Ko Kuse xi kama x'ihin, kui xi nku nda xi je tjíya animaha ko najmi mjehe nga k'uéchjit'ain Maria. Kui nga kama mjehe ra nga jyuk'i k'uéjñaha.
- ²⁰ Tunga askahan ni nga ja kits'innkink'un Kuse ni xu'bi, nku ntítsjehe Ntíaná tsakúchjihu yjoho nga nijña jan ko b'a kitsúhu:
—Ji Kuse xi ntjehe David, najmi tu binkjuin nga n'ekjain saha ri Maria xi ja tjindakohi nga kuinchjunkohi. At'aha ntí xi y'a Espiritu Santo kitsjaha.
- ²¹ Nku ntix'in tsihin ko Jesu t'et'aihi ntíu, at'aha kui xi ts'ín ndaíhi ngatitsuhun xuta xi ts'e nga ts'ínk'anki.

²² B'a kama ngayjee ni xu'bi tu xi tsitjusuhun én xi kitsú Ntíaná nga kits'ínkinchja nda profeta:

²³ Takjín xunkúu k'ua nku ntí.

Nku ntíx'in tsíhín kò Emanuel k'úín ntíu.

Kui j'áín xi tsuhú ra: Ntíaná tíñajinná.

²⁴ Nk'ie nga j'áha Kuse nga kik'ai chinihi, as'ai kits'ín xi nkú nga kitsúhu ntítsjehe Ntíaná. Kits'ínkjáihín nga María kama chjuúhún.

²⁵ Tunga najmi kits'ínkohó santa nkúhu nga kitsin ntíu, kò kitsjá j'áihín nga Jesu k'úín.

2

B'i ts'ín j'aisehe já nkjink'uun ntí Jesu

¹ Belen kitsin Jesu, nanki xi tíñajihín ante Judea, nistjin nga tíhín xá nda rej Herode. Kui nistjiun j'ai nanki Jerusalen já nkjink'un xi nibaha xi má tjuhu ts'íu

² kò b'a incha kitsú nga kingjásjaiya:

—¿Má tíña nda rejhi xuta xi ntje judio tjeheñ ra xi ja kitsiun? At'aha santaha ján anteni má xi tjeheñ tju ts'íu, kiyai niñu xi ts'e kò kjúái n'etsjoihi ntíu.

³ Nk'ie nga kint'é nda rej Herode ni xu'bi, tu ni xí kis'entahá ra kò ta kis'entaha ra ngayjee xuta nanki Jerusalen.

⁴ As'ai kinchja ñjaha nda rej ngatentee já na'mi k'aku kò já chjine'éheñ kjuatexumoo. Kingjásjaiyaha má xi tjeheñ tsín xi Cristo.

⁵ B'a incha kitsú jóo:

—Xi tjeheñ Belen, nanki xi tíñajihín ante Judea. At'aha b'a ts'ín y'ét'a éheñ Ntíaná nda profeta:

⁶ Máha Belen, nanki xi tíñajihín ante xi ts'e xuta Juda, najmi kui xi 'yún ichí sa ajihín já tíxáha xuta Juda.

At'aha yò stjújín nku nda tíxá

kui xi kúnnta xuta ts'an xi xuta Israel.

⁷ As'ai Herode kinchja 'maha já nkjink'uun kò kingjásjaiya ch'ich'ihín mí nistjihín kama chji niñuu.

⁸ Nga ja kama, as'ai kits'ínkji nanki Belen nga b'a kitsúhu jóo:

—Tankíun kò chásjaiya sisiun ntíu. Nk'ie nga sakúsjainuu, t'inya ngáhanú tu xi kò an kfín ts'intsoho ra.

⁹ Nk'ie nga ja tsasínñju já nkjink'uun én xi kitsú nda rej, incha kits'ín ngáha niyá. Kò niñu xi kikié antehe má xi tjeheñ tju ts'íu, tu nku tjeñ tíjuhún ra santa nkúhu nga tsichu sasin'yún má kjíña ntíu.

¹⁰ Nk'ie nga kikié ngáha jóo niñuu, tu ni xí tsjohó kamaha.

¹¹ Incha jas'en ni'yoo kò kikié ntíu kò María xi naaha maha. Tsinchakúunch'int'aha ntíu nga kits'intsjoho. As'ai kikjex'á kaxaha kò kitsjáha ntíu ni xi incha y'a. Kitsjáha toonsine, kò ni xi sinjne xi 'mi incienso, kò ni xi sinjne xi 'mi mirra.

¹² As'ai kik'óya ngáha já nkjink'uun antehe. Kj'ai niyá incha jakj'á, at'aha kik'inya tíjuhún nga niñjá ján nga najmi ta tíhín nga kj'uaaha má tíña Herode.

Xi cháha Jesu b'i ts'ín ngjikoho ante Egipto

¹³ Askahan nga ja ngji já nkjink'uun, nku ntítsjehe Ntíaná tsakúchjhi yjoho Kuse nga nijná ján kò b'i kitsúhu:

—Tísintjein, chjúbéí ntíu kò naaha. Ante Egipto tiyúkoí. Yò tinchin santa nkúhu nga xinya kixi ngáhara. At'aha Herode kuangisjai ntíu tu xi ts'íink'ieheñ.

¹⁴ As'ai tsisintjeñ Kuse, jakj'á ntíu kò naaha ntíu kò tsitjuko jyún nga ngji Egipto.

¹⁵ Yò y'eña santa nkúhu nga k'ien Herode. B'a kama tu xi tsitjusuhun éheñ Ntíaná xi kits'ínkinchjaha nda profeta: “Egipto kinchjaha ra Ntína.”

B'i ts'ín kits'ínk'ien Herode ntí xiu

¹⁶ Nk'ie nga kamankjihin Herode nga najmi kits'íntjusun já nkjink'uun ni xi kitsúhu, tu xí kjahán kamaha. Kitsjá kjuá nga n'ek'ien ngatentee ntíx'in xi tjín Belen ko xi tjín andai nantjo. Kits'ínk'ien ngatentee xi tjihin santaha jo nú, at'aha kik'axki nistjin xi kitsú já nkjink'uun nga kieke niñuu.

¹⁷ B'a ts'ín tsitjusuhun éhen Ntíaná xi y'ét'a nda profeta Jeremia:

¹⁸ Kinu'yá nanki Rama nku nta, tjín xi tikjintáya ko tu xí uhún tibehe. Kui xi Rakel xi tikjintát'a ntíhi.

Najmi ta mjehe ra n'ek'íéjyu at'aha ja k'ien ntíhi.

Xi cháha Jesu b'i ts'ín ngjikohe nanki Nazaret

¹⁹ Askahan nga k'ien Herode, nk'ie nga tíña sa Kuse Egipto, nku ntítsjehe Ntíaná tsakúchjhi yjoho nga nijná ján ko b'i kitsúhu:

²⁰ —Tisintjein, chjúbéi ntíu ko naaha. T'inko ngáhani má tjíntu xuta xi ntje Israel tjehe ra. At'aha ja jesun já xi mjehe ts'ínk'ien ntíu.

²¹ As'ai tsisintjen Kuse, jakj'á ntíu ko naaha ntíu ko niba ngáha má tjíntu xuta Israel.

²² Kitsankjún nga ngjuai ante Judea at'aha kint'é én nga Arkelao tibatexuma yo antehe Herode xi kama na'mihi. Tunga kik'ai chini tíjuhún ra xi má nga kik'inyaha nga ante Galilea ngjuai.

²³ As'ai ngjik'iejña nanki xi 'mi Nazaret. B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi kinchja já profeta, nga nku nda xi nibáha Nazaret k'úin Jesu.

3*B'i ts'ín y'énjmi Jua Bautista*

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Kui nistjin ján j'aik'íénjmi Jua Bautista ante kixi xi tjín ante Judea.

² B'i kitsú nga y'énjmi:

—Tankinchj'aha ruu animanuu, at'aha ja 'yún tiña tíñanuu Ntíaná nga tibatexumanuu nd'ai.

³ Jua kinchjanijmíyaha nda profeta Isaiá nk'ie nga b'i ts'ín y'ét'a: Tínu'yá ntaha nku nda xi tikjintáya ante kixiu:

“T'endo niyáha Ntíaná. Tjen naxuu niyáha.”

⁴ Nk'ie nga y'ejña Jua, najyun xi kamandakoho ntsjaha chu camello bja ko nku tjabaxín b'ékjá. Chjuba ko ntsjényá kjine.

⁵ Tsitju xuta nanki Jerusalen ko ngayjee xuta xi tjín ante Judea ko andai ntáje Jordan nga j'aisehe Jua.

⁶ Incha kisaténtájin ntáje Jordan nk'ie nga kits'ínkie yjoho nga tjihin ngatitsun.

⁷ Nk'ie nga kieke Jua nga nkjin já fariseo ko já saduseo tíncha f'ai nga mjehe nga saténtá, as'ai b'i kitsúhu:

—Já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Yá xi b'a kitsúnuu nga kuiyúhuu kjuakjahan Ntíaná xi ja tjehe tiña?

⁸ Tu sahá n'oo ni xi kuakúchji nga ja tsankinchj'aha ruu animanuu.

⁹ Najmi tu yjonuu ch'anachohoo: “Ntjehe Abraham ñá”, tsa kuixiún. At'aha an b'a tíxinnuu nga santaha kui ndjioi Ntíaná kama ts'ín ma ntjehe Abraham.

¹⁰ Ja tíña nda icho nd'ai nga kuáte kjamaha yoo. Kui nga ngayjee yá xi najmi nda tu xi tsjáha, kui xi stísun ko chjanik'ajin ajin nd'íu.

¹¹ An ntánjua tibatentakohonuu tu xi kuakinchj'aha ruu animanuu. Tunga xi nibáha askahan nga an 'yún nk'a tjehe sa, xi ndahachí najmi tsuhuna tsa kfínkoho ntéhe. Kui xi Espiritu Santo ko nd'í kuaténtakohonuu.

¹² Kui xi nkú joyaha nda xi ts'ín chuhun tuniñu. Ja kjiya ntsja yá xi ts'ín chunkohó ra tuniñuhu, tu xi ts'ínkj'a t'axíhin tuniñu kó xin ts'ínkj'a tjabaha. As'ai kj'uatjo tuniñu ní'ya njihí kó k'uéti tjabaha ajin nd'í xi najmi tá kamaha ra kuayáyaha.

B'i ts'ín kisaténtá Jesu

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³ As'ai tsitju Jesu ante Galilea. Ntáje Jordan j'aisehe Jua tu xi kuaténtáha ra.

¹⁴ Tunga najmi títs'ín yuhú Jua nga tjuhun. B'i kitsúhu Jesu:

—Ji ní xi tíhin nga kuaténtání. ¿Nkú tíhin ra nga an tñibásehení nga kuaténtáhara?

¹⁵ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—N'e yi nd'ai, at'aha nda tñin nga n'etjusaán ngatentee ni xi mjehe Ntíaná.

As'ai kits'ín yu Jua.

¹⁶ Nk'ie nga ja kisaténtá Jesu, as'ai tsitjujin ntánijuó kó tu tsix'áhá nk'a ján kó kíkíe Jesu Espirituhu Ntíaná xi nkú joyaha nku chutuju nga nibajennehe.

¹⁷ As'ai kinu'yá nk'a ján nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'bi xi Ntína. 'Yún tjona. Tsjo nkjún mana Ntína.

4

B'i ts'ín kits'ín nganaha Jesu ndanindoo

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

¹ As'ai Espiritu Santo ngjiko t'axíhin Jesu ante kixiu tu xi kjút'ayák'uhun ra ndanindoo.

² Yo y'ejña kjintía yachán nistjin kó yachán nistjen. Askahan kama bjoho.

³ As'ai ndanindoo j'ai kjut'ayák'uhun nga b'i kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntíaná, b'a t'ihin ndjioi nga ninkuan katuma.

⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'i títsu xujun éhen Ntíaná: “Najmi nku tutu ninkuon xi ts'ín nga b'entu tík'un xuta. Kó ní ngayjee éhen Ntíaná machjéhen xuta.”

⁵ As'ai ndanindoo ngjiko Jesu nanki Jerusalen. Kits'ín s'esun má 'yún nk'aha ninku

⁶ kó b'a kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntíaná, chjanikj'aniki yjohi. At'aha b'a títsu xujun éhen Ntíaná:

Ntíaná k'uéxá ntítsjehe xi má nga kúhin.

Kjésintjenya ntsjahi

tu xi ndaha nku ndjio najmi saténkihi tsukui.

⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kó b'i tá ts'ín tít'a éhen Ntíaná: “Najmi tu ji chjut'ayák'uin Ntíaná, kui xi Ntíahí maha.”

⁸ As'ai tu sa nkuhú asunntu tjenki xi 'yún nk'a ngjiko ngáha ndanindoo. Yo tsakúyjehe má batéxuma já rej xi tñin asunntee kó kjuachánka xi tíhin nga nkúnkú

⁹ kó b'a kitsúhu:

—Ts'inkjas'ehen ngatentee ni xu'bi tsa kuisinkunch'int'aní nga chankjúní.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—T'in t'axínní, Satana. At'aha b'a ts'ín tít'a éhen Ntíaná: “Chankjún Ntíaná, kui xi Ntíahí maha kó nkuhú kui kúinú'yá'éhin.”

¹¹ As'ai ngji t'axín ndanindoo nga y'ejña suba Jesu, kó incha j'ai ntítsjehe Ntíaná nga j'aisinkohó.

B'i ts'ín kik'atuts'ihin xaha Jesu

(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)

¹² Nk'ie nga kint'é én Jesu nga kjiya'yún Jua, ngji ante Galilea.

¹³ Tsitju nanki Nazaret nga ngjik'iejña Capernaum, nanki xi tñña andai ntáchak'uun xi tjehe má nga y'entu xuta xi y'aha ra ntje chá Zabulon kó xi y'aha ra ntje chá Neftali.

14 B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi y'ét'a nda profeta Isaiá nga b'i kitsú:

15 Antehe xuta xi y'aha ra Zabulon

ko antehe xuta xi y'aha ra Neftali,
ante xi tiña maha andai ntáchak'uun,
ngabantá ntáje Jordan,

Galilea má nga ta tjintu xuta xi najmi ntje Israel y'aha ra.

16 Xi tjintu má jyuun ja kikié nku nd'í chánka.

Xi tjintu má tje nk'íéhen ngabayoo ja kitsjehen nku nd'í.

17 Kui nistjiun kik'atuts'ihin Jesu nga y'énimí. B'i kitsú nga kinchjako xuta:

—Tankínchj'aha ruu animanu, at'aha ja 'yún tiña tíñanu Ntíaná nga tibatéxumanu nd'ai.

B'i ts'ín kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun

(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

18 Nk'ie nga tsú'ba Jesu andai ntáchak'un Galilea, kikié jo já xi nts'e maha xinkjín. Kui xi Simon xi ta 'mi Pedro ko Andre. Tíincha kjaník'a na'ya tjiho ajin ntóo, at'aha tjo incha tsuba jóo. B'i kitsú Jesu:

19 —Jun já, tsjénkinú. An ts'ian nga xuta nuboo.

20 Ta kuihi chubo y'entu jóo na'yaha ko kitsjennkíhi Jesu.

21 As'ai ngindju sa ko yo kikié jo já xi ta nts'e maha xinkjín. Kui xi Santiago ko Jua xi jáha Zebedeo. Tjintuyáko tsutsuhu na'mihi nga tíincha b'énda na'yaha. As'ai kinchjaha Jesu jóo.

22 Ta kuihi chubo y'entu jóo tsutsuu ko na'mihi nga kitsjennkíhi Jesu.

B'i ts'ín kama ñjakúnehe xuta Jesu

(Lc. 6:17-19)

23 Kikjatsú'ba Jesu ngayjee ante xi tjin Galilea. Tsakúya aya ni'ya sinagoga xi tjin yo ko y'énimí én nda tsuhu Ntíaná nga Ntíaná xi batéxuma. Kits'ínkihi tu mí ch'ihín ni xi k'uhun xuta.

24 As'ai ngayjee ante xi tjin ante Siria kichubanijmíyaha Jesu. J'aich'aha ngatentee xuta un xi tjin yo, xi tíneya yjoho nga nkjin tíkjá ch'in xi k'uhun, xi un tíbehe, xi tjintujihin jánindo, xi tíihin ch'in b'atsé, ko xi najmi ma fi. Kits'ínkihi Jesu ngatentee xuta uun.

25 Kitsjennkíhi Jesu nkjin nkjún xuta xi nibaha ante xi tjin Galilea ko Decapoli, xi nibaha nanki Jerusalen ko ante xi tjin Judea ko xi tjin ngabantá ntáje Jordan.

5

B'i ts'ín kitsúya Jesu yá xutaha xi nda tjin ts'e nginkun Ntíaná

(Lc. 6:20-23)

1 Nk'ie nga kikié Jesu nga tíma ñjakú nkjún xuta, as'ai nginji nku asunntu tjenki ko yo y'eña. Yo kama ñjat'aha xuta ni'yakuyáha,

2 ko b'i kitsú Jesu nga tsakúyaha:

3 —Á b'a nda tíihin ts'e xuta xi najmi tíihin ra kjuanchiná xi tíma 'yún k'un, at'aha kui xi tjintujín má batéxuma Ntíaná.

4 'Á b'a nda tíihin ts'e xuta xi tíkjintáha, at'aha kui xi n'ek'íéjyu.

5 'Á b'a nda tíihin ts'e xuta xi nimaqjaha, at'aha kui xi ts'ínkjáihin nga kama ts'e t'anankiu.

6 'Á b'a nda tíihin ts'e xuta xi mangimjehe ra nga naxu kamaha, at'aha kui xi naxu kama.

7 'Á b'a nda tíihin ts'e xuta xi ma nimahe ra xuta, at'aha kui xi chase nimahe.

8 'Á b'a nda tíihin ts'e xuta xi je tjíyaha animaha, at'aha kui xi skue Ntíaná.

9 'Á b'a nda tjíhin ts'e xuta xi tsjáha kjuajyu má nga tjín kjuachán, at'aha kui xi k'úin ntíhi Ntíaná.

10 'Á b'a nda tjíhin ts'e xuta xi t'n'e unchaha nk'ie nga naxu ts'ín, at'aha kui xi tjíntujín má batéxuma Ntíaná.

11 'Á b'a nda tjíhin ts'ajun nk'ie nga ch'on kuítsunuu xuta ko nga tsjénki unkienuu ko nga nkjin tíkjá én tsank'á ch'on tsu kuítsunuu tu ngat'ana.

12 Tsjo katumanuu ko 'yún tsjo kat'enuu, at'aha 'yún chánka chjí xi n'ekjáin ngáha ruu ndjiojmi ján. At'aha b'a ta kin'ehe já profeta xi tjun kis'e nga jun.

B'i ts'ín tsakúyaha Jesu já ni'yakuyáha xá xi tjíhin jóo asunntei
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

13 'Jun xi nkú joyaha naxaha asunntee. Tunga tsa ndyja nga'yúhun naxo, ¿nkú ts'ín kama ntia ngáha? Nku ni xi najmi chumi ni chjíhi ra kama. Tu ngjuaiyahá sa natsin ján ko kuásinnehe xuta.

14 'Jun xi nkú joyaha nd'íhi asunntee. Nku nanki xi tíñasun nku asunntu tjenki najmi ma s'ejña 'ma.

15 Nk'ie nga nd'í b'éti xuta, najmi kinte kaxa b'éñanki. Tu sa ní b'éñña nk'a tu xi ts'ín ndzjehen ra nd'íu ngatentee xuta xi tjíntu ayoo.

16 B'a ts'ín kats'ín ndzjen nd'ínuu nginkun xuta, tu xi skuehe xuta ni xi nda t'n'o ko ts'íintsjoho Na'minuu xi tíñña ndjiojmi ján.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu kjuatéxumaha Ntíaná

17 'Najmi tu b'a ts'ín n'enkjíntak'un tsa an jái ts'inndyja kjuatéxumoo ko ni xi tsakúya já profeta. Najmi jái ts'inndyja niu. Jái ts'intjusan níná niu.

18 At'aha kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku ntu xi tjít'a kjuatéxumoo ndahachí najmi ndyjajihínsén nk'ie nga tíñña sa nk'a ján ko t'anankiu. Kuitjusunyje ní.

19 'Kui b'a maha, tsa tjín xi najmi ts'ínchjí ndaha tsa tu nku kjuatéxuma ichí xi tjít'a kjuatéxumoo, ko tsa b'a ts'ín kuakúyaha xuta xi kj'aí, kui xi 'yún ichí kama ngáha má batéxuma Ntíaná. Tunga tsa tjín xi ts'ín xi nkú títsu kjuatéxumoo, ko tsa b'a ts'ín kuakúyaha xuta xi kj'aí, kui xi chánka kama ngáha má batéxuma Ntíaná.

20 At'aha an b'a tíxinnuu. Tjíhin nga 'yún naxu n'etjusun so jun ni xi mjehe Ntíaná nga já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo. Tsa najmi b'a n'oo, ndahachí najmi kuintsubajion má batéxuma Ntíaná.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga chankjáán xinkíá
(Lc. 12:57-59)

21 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihín xuta xi kis'e nístjin nk'ie: "Najmi tu n'ek'iein. Tsa tjín xi ts'ínk'ien aníma, kui xi tjíhin nga n'e kjuaha ra."

22 Tunga an b'a tíxinnuu nga tu yáhá ni xi ts'ínkjanko nda nts'e, kui xi tjíhin nga n'e kjuaha ra. Tu yáhá ni xi b'a kuítsuhu nda nts'e: "Á b'a nkjún ts'ín stjehenni", kui xi n'e kjuaha nginkun já tjíxoo. Ko tu yáhá ni xi b'a kuítsuhu nda nts'e: "Á b'a 'yún chínihini ji", kui xi tjehe ra nd'íhi ngak'ien.

23 'Kui b'a maha, tsa tí'bahini chjehi asun nachan chje ko tsa yo kj'uaítsjein nga tinchun chánkoi nda nts'e,

24 tu sahá t'ejñai chjehi ankjín nachan chje ko t'in chubako nda mahi tjun nda nts'e. As'ai nibák'ai ngáhani chjehi.

25 'Kítsa t'endakoi xi tífitéénehi nk'ie nga tjenko sai aya niyóo, tu xi najmi ts'ínkjas'ehen ra ji nda jue. At'aha tsa ts'ínkjas'ehin nginkun nda jue, as'ai nda jue ts'ínkjas'en ngáha ri aya ntsja nda xi kunnta nubayóo ko kui xi ngjuáya'yíhin.

26 Kjuaxi ni xi tíxihin. Najmi kuitjui yo santa nkúhu nga k'úéchjýjei toon xi tjehin.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga chankjáán kjuabixoon

27 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihin xuta nistjin nk'ie: "Najmi tu biyunéi kjuabixahin."

28 Tunga an b'a tíxinnuu nga tu yáhá ni xi kuasehe nku tachjuún nga ngjuásihin, kui xi ajin animaha ja kuakangane kjuabixahan.

29 'Kui nga tsa tunkuin kixi xi títs'ínkijnejihin ri jé, tu sahá n'esjei ko kjin chjaniyai. At'aha tu sahá nda tjin ngat'a ts'i tsa ndyjat'a nku tíkjá yjonintehi, tu xi b'a ts'in najmi chjanikj'ajihin ngak'ien ngayjee yjonintehi.

30 Ko tsa ntsai kixi xi títs'ínkijnejihin jé, tu sahá tichákjái ko kjin chjaniyai. At'aha tu sahá nda tjin ngat'a ts'i tsa ndyjat'a nku tíkjá yjonintehi, tu xi b'a ts'in najmi chjanikj'ajihin ngak'ien ngayjee yjonintehi.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuabixoon

(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

31 'B'a ta kik'in yaha xuta nistjin nk'ie: "Nda xi k'uéjña chjuúhun, kui xi tjihin nga tsjáha nku xujun xi má nga ja kits'ínkje kjuabixahan."

32 Tunga an b'a tíxinnuu. Tsa nku nda k'uéjña chjuúhun, tsa chjuúhun najmi kik'at'aha, kui ndo títs'in nga chjuúhun tibangane kjuabixoon. Ko tsa kj'ai nda kuixanko ngáha tachjuún xi y'éjñaha x'ihin, kui ndo xi ta tibangane ni xi 'mihí kjuabixan.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga nkjún nga "kate Ntjaná" kuixiáán

33 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihin xuta xi kis'e nistjin nk'ie: "Najmi tu: Kate Ntjaná, bixín tsank'ái. Tu sahá n'etjusuin ni xi tín'ekiei Ntjaná."

34 Tunga ahán b'a tíxinnuu. Ndahachí najmi tu "kate Ntjaná" bixiún. Najmi tu ndjiojmi ján nungijiun ni xi kuixiún, at'aha yo tíjña Ntjaná nga batéxuma.

35 Ta ndaha najmi tu t'anankiu nungijiun ni xi kuixiún, at'aha Ntjaná batéxumaha. Ta ndaha najmi tu nanki Jerusalen nungijiun ni xi kuixiún, at'aha kui xi nankihí Nda Reí k'aku.

36 'Ko ta ndaha najmi tu nintaku nungijiun ni xi kuixiún, at'aha najmi manuu n'ek'óntjaiyo ndaha nku ntsjaku tsa taba ko tsa jma n'ek'íó.

37 Tsa tichasjaiyanuu, "johon" tixiún tsa b'a tjin ko "najmi" tixiún tsa najmi b'a tjin. At'aha én xi s'esun saha, kui xi nibáha ra ndanindoo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nkú n'ekáá xi ch'on títs'inná

(Lc. 6:29-30)

38 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihin xuta nistjin nk'ie: "Xi ch'on ts'ín, n'e ngajoya ngáha ra xi nkú kats'ín. Tsa nku tunkun kats'ín'uhun, a nku tunkun n'e'uhun. Tsa nku ni'yun kats'ín'uhun, a nku ni'yun n'e'uhun."

39 Tunga ahán b'a tíxinnuu nga tjehehntohoo xi ch'on títs'innuu. Tsa tjin xi k'onjin tsa kixihí, tjeihin ko tsa skjúhin.

40 Tsa tjin xi mjehe ts'ínkokjuahi xi má nga kjé'ahi chínkahí, tjeihin ko chínka ntsjahí.

41 Tsa tjin xi ts'ín kjua'yúhun ri nga k'úinkoi ch'áha nku kilometru tjihin, tu sahá t'inkoi jo kilometru tjihin.

42 Tjeihin xi kuankihi tsa mí nihi ko najmi tu xin chasei tsa tjin xi mjehe kuenyahi tsa mí nihi.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga tjihin nga n'etjáá xinkíá

(Lc. 6:27-28, 32-36)

43 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihin xuta nistjin nk'ie: "N'etjói xuta xinkí ko n'e unchai xuta kontrahí."

44 Tunga ahán b'a tíxinnuu nga tu sahá n'etjói xuta kontranu. Tinchíhuu Ntjaná nga nda kats'ínko xi ch'on títsunuu. Nda n'ohoo xi unkienu. Chubantjo nginkun Ntjaná xi ch'on títs'innuu ko xi tjennki unkienu.

⁴⁵ 'B'a n'oo tu xi b'a ts'ín kamahanu ntíhi Na'minuu xi tíjña ndjiojmi ján. At'aha kui xi ts'intjuhu ts'íu ngayjee xuta, ndaha tsa xi ch'onk'un ko ndaha tsa xi nda. Ko ts'ínk'aha ts'í ngayjee xuta, ndaha tsa xi naxu ts'ín ko ndaha tsa xi najmi naxu ts'ín.

⁴⁶ At'aha tsa n'etjó xi tjoho jun, ¿mí chjíhi xi kujjnenuu nk'ie? Santaha já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Romá b'a ta incha ts'ín.

⁴⁷ Ko tsa tu subahá já nts'o xi súniohoo, ¿mí ni nda tjihin xi tín'o nk'ie? Santaha xuta xi najmi be Ntíaná b'a ta incha ts'ín.

⁴⁸ Katumo xi tjihin nga kamo. At'aha tsjehé Na'minuu xi tíjña ndjiojmi ján.

6

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín nda kuintsubaá

¹ Najmi tu nginkun xuta naxu n'esjo yjonuu, tsa tu xi skuhehenu nga naxu tín'o. At'aha tsa b'a n'oo, najmi chumi ni chjíhi xi tsjánuu Na'minuu xi tíjña ndjiojmi ján.

² Kui b'a maha, nk'ie nga k'uaihini chjehi, najmi tu tjio tíjju n'ekjanei, xi nkú ts'ín xuta xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'ín benkjún Ntíaná aya ni'ya sinagoga ko aya niyóo, tu xi nda skuhehe ra xuta. Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ja títs'ínkjáihin chjí xi ts'e jóo.

³ Tunga ji, nk'ie nga tí'bai chjehi, najmi tjihin nga skué ntsa skjúin ni xi títs'ín ntsa kixi.

⁴ Tu sahá jyuhú k'i tjein chjehi. Ko kui Na'mihí xi tíbe ni xi 'ma tín'ei, kui xi tsjáhi chjíhi.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín chubakaá Ntíaná

(Lc. 11:2-4)

⁵ Nk'ie nga chubakoo Ntíaná, najmi b'a tu n'o xi nkú ts'ín xuta xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'ín benkjún Ntíaná. Kui xi tsjoho bincha ndju aya ni'ya sinagoga ko niyátée nk'ie nga nchjako Ntíaná, tu xi skuhehe ra xuta. Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ja títs'ínkjáihin chjí xi ts'e jóo.

⁶ Tunga ji, nk'ie nga chubakoi Ntíaná, tíjás'ein aya 'mahí, t'echjái ankjuahi ko chubakoi Na'mihí xi tíjñako subahi má 'moo. Ko kui Na'mihí xi tíbe ni xi 'ma tíma, kui xi tsjáhi chíhi.

⁷ Nk'ie nga chubakoo Ntíaná, najmi tu n'e chjón én xi najmi tjihin sin, tsa ta kui ta maha én xi chubo, xi nkú ts'ín xuta xi tíjín asuntee. Kui xi b'a maha nga ngjuénñjuhu Ntíaná tu ngat'aha nga 'yún tse tíchja.

⁸ Kui nga najmi b'a tu n'ehenu jun xi nkú nga ts'ín xuta xu'bo. At'aha jahá be tíjju Na'minuu ni xi machjénnuu kintehe ni nga kuinchíhuu.

⁹ Kui b'a maha, b'i ts'ín chubakohonu Ntíaná:

Ji Na'miní xi tinchin ndjiojmi ján,
katenkjúhin xuta.

¹⁰ Tatexumani.

Katuma t'anankij ni xi mjehi xi nkú nga ta tíma ndjiojmi ján.

¹¹ Tjenni nd'ai nichine xi machjénni.

¹² N'endyjat'aní ngatitsunni,

xi nkú ts'ín jin ta n'endyjat'aihi xi ch'on títs'ínni.

¹³ Najmi tu 'baintei nga kujjnejiin nga chjút'ayák'unni.

Tu sahá chjúxinni ni xi ch'onk'uun.

At'aha ji xi batexumai,

ko ji xi tjihin nga'yún,

ko ji xi tjihin kjuachánka tu nkj'íhé ni.

B'a tíjín.

¹⁴ At'aha tsa n'endyjat'ohoo xuta xi ch'on títs'ínnuu, b'a ta ts'ín ts'ínnindyjat'anuu Na'minuu xi tíjña ndjiojmi ján.

15 Tunga tsa najmi n'endyjat'ohoo xuta xi ch'on tits'innuu, b'a ta ts'in Na'minuu najmi ts'iinddyjat'anuu ngatitsunuu.

B'i ts'in tsakuya Jesu xi nkú ts'in kuintsuba kjintiaá

16 'Nk'ie nga kuintsuba kjintio, najmi tu nusin kat'enuu xi nkú 'behe xuta xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntíaná. At'aha kui xi ndzjen ts'ink'íe ankjin tu xi skuehe ra xuta nga tjintu kjintia. Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ja tits'inkjáihin chji xi ts'e jóo.

17 Tunga ji, nk'ie nga kuinchun kjintiaí, tu sahá chjújín natí sisin ntsjahi ko tanejin ankjin.

18 B'a ts'in najmi skuehe xuta nga tinchun kjintiaí. Tu Na'mihi ní xi skue, at'aha kui xi tíñako subahi má 'moó. Ko kui Na'mihi xi tíbe ni xi 'ma tíma, kui xi tsjáhi chjíhi.

B'i ts'in tsakuya Jesu xi nkú ts'in s'eyaná

(Lc. 12:33-36; 16:13)

19 'Najmi tu ei asunntej n'e nchinái yjohi, má nga ts'inkatsúhun xubú ni xi tjín ko má nga ma stu ni xi tjín ko má fas'en já ndyjé.

20 Tu sa ní ndjiojmi ján n'e nchinái yjohi, má nga najmi ts'inkatsúhun xubú ni xi tjín ko má nga najmi ma stu ni xi tjín ko má najmi fas'en já ndyjé.

21 B'a tíxihin at'aha má nga tíña kjuanchinahi, yo ta tíña animahi.

22 'Tunkuín, kui xi xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'in ndzjehen yjonintehi. Kui b'a maha, tsa tunkuín fas'en ni xi nda, ngayjee yjonintehi s'e ndzjehen.

23 Tunga tsa ni xi najmi nda fas'en tunkuín, ngayjee yjonintehi s'e jyuhun. Kui nga tsa ni xi tjihin nga ts'iín ndzjehen ri tu sahá ts'in jyun, i'yún nkjún jyun má tinchin ma!

24 'Ndaha nku nda musu najmi ma ts'inxát'aha jo já ntia. At'aha nku xi ts'iín unkie ko nku xi ts'iíntjo, ko a ra ts'inxát'a sisihin nku ko ch'on ts'in kuasehe xinkuu. Kui nga najmi kama n'exát'aha ruu Ntíaná ko kjuanchinoo.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga Ntíaná kuhun ntíhi

(Lc. 12:22-31)

25 'Kui kjuaha nga b'a tíxihinnuu. Najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjénnuu, mí nihi xi chinoo ko mí nihi xi s'iu. Ta ndaha najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjéhen yjonintenuu, mí najyuhun xi ndyjo. Nk'ie ní nga kuintsuboo, kui ní nihi xi 'yún chjíhi ra nga nichinee. Ko yjonintenuu, kui xi 'yún chjíhi ra nga najyuu.

26 Chasohó nise xi tíma tjen nk'a ján. Najmi b'éntje, najmi b'ékú ko najmi f'átjo ni xi kjine. Tunga Na'minuu xi tíña ndjiojmi ján tsjáha nichine. Ko jun, za najmi 'yúhún chji so nga nisee?

27 Ko ndaha tsa 'yún kjúántaha ruu yjonuu tu xi sáhanu masen metru, najmi tjín xi nkú ts'in sáhanu masen metru.

28 '¿Ko á jun fantaha ruu yjonuu najyun xi ndyjahanu? Chase chubayohoo xi nkú ts'in sá naxú jñoo. Najmi ts'inxá ko najmi ts'ínnda nachjún.

29 Tunga an b'a tíxinnuu nga ta ndaha nda rej Salomon xi 'yún chánka kama nistjin nk'ie, najmi b'a k'un najyun xi kingja xi nkúhu naxú.

30 Tsa Ntíaná b'a tsjo ts'ink'íentu jña xi chuba ma cháhá, xi nd'ai ma chá ko ndyjunni kuiti, za najmi tu sahá 'yún tsjá sanuu najyun xi ndyjo jun xi 'yún chji so nga jñoo? ¡Á b'a 'yún ichi s'ejihinnuu Ntíaná!

31 'Kui b'a maha, najmi tu fantaha ruu yjonuu: “¿Mí nihi xi chineeé?” ko “¿Mí nihi xi s'já?” ko “¿Mí najyuhun xi ndyjaá nd'ai?”, tsa kuixiún.

32 At'aha ngatentee ni xu'bi bangisjai xuta xi najmi be Ntíaná, tunga jahá be Na'minuu xi tíña ndjiojmi ján nga machjénnuu ngatentee niu.

33 Títjun tjehennto nga katatéxumanuu Ntíaná ko n'oo ni xi naxu nginkun, ko b'a ts'in tu k'uaisuhunnuu ngayjee ni xu'bi.

³⁴ Najmi tu fantaha ruu yjonuu mí nihi xi kama ndyjunni. Ndyjunni s'e ngáhanuu ante nga kjuánta ngáha ruu yjonuu. At'aha ngayje nistjin y'a kjuasti xi ts'e.

7

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga najmi n'ek'anjiá jé xuta (Lc. 6:37-38, 41-42)

¹ Najmi tu n'ek'anjiu jé xuta xi kj'aí, tu xi najmi ts'ínnijéhenuu Ntíaná.

² At'aha xi nkú nga ts'ín n'ek'anjiu jé xuta xi kj'aí, b'a ta ts'ín ts'ínnijé ngáhanuu Ntíaná. Kó chuba xi n'e chjón nga ch'achuboo, ta kuihi xi k'uachubako ngáhanuu Ntíaná.

³ '¿Nkú ts'ín ji tíchasehe ri stjé xi kjinkihi tunkun nda nts'ei nk'ie nga najmi títs'ín ndzjehin yáxu'ba xi kjinki tunkuin?

⁴ Nk'ie nga yáxu'ba kjinki tunkuin, ¿nkú ts'ín b'a k'úhín ri nda nts'ei: “K'uaíntení nga k'uasjénkia stjé xi kjinki tunkuin”?

⁵ Tín'ei ni xi ts'ín xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'ín benkjún Ntíaná ni xi n'ení ní. N'esje mahi tjun yáxu'ba xi kjinki tunkuin, tu xi nda kama ndzjehen ri nga n'esjenki stjé xi kjinki tunkun nda nts'ei.

⁶ Najmi tu 'bohó nañóo ni xi je nginkun Ntíaná kó najmi tu chinko chjanikj'ajihuun ni tsjo k'unnuu, at'aha kuasinne chu ni xi tsjo k'unnuu kó santaha kó jun kjinenuu chu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kuinchí Ntíaná ni xi nda (Lc. 11:9-13; 6:31)

⁷ Tinchíu, kó Ntíaná tsjánuu. Tinchísjo, kó sakúnuu. N'ekjano ankjuo, kó chjúx'ánuu.

⁸ At'aha ngatentee xi banki ts'ínkjáihín. Xi bangisjai sakúhu. Kó xi ts'ínkjane ankjuo chjux'áha.

⁹ ¿A tjín ajinnuu nku xi tu ndjióhó tsjáha ntíhi nk'ie nga nínkuan kuankihí?

¹⁰ Tsa tjio kuanki ntíhi, ¿a tu yehé tsjáha?

¹¹ Santaha kó jun xi ch'onk'un yo nga 'bohóo ni xi nda ntínuu. ¿A najmi tu sahá Na'minnuu xi tjíña ndjiójmi ján 'yún tsjá saha ni xi nda xuta xi kuankihí?

¹² Kui b'a maha, xi nkú ts'ín mjenuu nga n'enuu, b'a ta n'ohó xuta xi kj'aí. Kuihi niu xi bakúya kjuatéxumoo kó ni xi y'ét'a já profeta.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku ankjuu (Lc. 13:24)

¹³ Titjás'oon ankjuu ntsjíyoo. At'aha tayá ankjuu kó tayá niyá xi fi má nga ndyja xuta. 'Yún nkjin xi tíincha fas'en ankjuu xu'bo.

¹⁴ Tunga ntsjyahá ankjuu kó ntsjí niyá xi fi má nga b'entu xuta. Chuba xi tíincha sakúhu ankjuu xu'bo.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín yaha ra xuta (Lc. 6:43-44)

¹⁵ Chúhuun yjonuu já profeta tsank'óo. Kui xi kj'uaí ts'ín nímakjuu maña yjoho xi nkúhu chutsanka, tunga kjahán tjíntuyáha xi nkúhu chu kjan.

¹⁶ Kamankjinnuu nkú k'un jóo nk'ie nga choo ni xi ts'ín. At'aha ni xi ts'ín xuta, kui xi nkú joyaha tu xi bjaha nku yá tu. ¿A jná na'yáhá xi bjaha tuntsjajé? ¿A yá na'yáhá xi bjaha tu higo?

¹⁷ Ngatentee yá xi nda bjaha tu xi nda. Kó yá xi najmi nda bjaha tu xi najmi nda.

¹⁸ Nku yá xi nda, najmi ma bjaha tu xi najmi nda. Kó nku yá xi najmi nda, najmi ma bjaha tu xi nda.

¹⁹ Kó ngatentee yá xi najmi bjaha tu xi nda, stisún kó s'etí ajin nd'íu.

²⁰ Kui b'a maha, chahanu já profeta tsank'óo nk'ie nga choo tu xi ts'e.

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xi kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha
(Lc. 13:25-27)

²¹ 'Najmi kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha ngatentee xuta xi: “Ji nda maestru, ji nda maestru”, títuna. Xi tít'íntjusun ní xi nkú ts'ín mjehe Na'mina xi tíjña ndjiojmi ján, kuihí xi kjuas'enjin yo.

²² Nk'ie nga kuichú nistjin nkjin nkjún xi b'a kuitsuna: “Ji Nda Ntia, ji Nda Ntia, ngajohi y'enijmí, ngajohi tsich'onsjeheni jánindo ko nkjin kjuankjún kin'ei.”

²³ Tunga an b'a xín ngáha rá xuta xu'bo: “Ndahachi najmi benyu. Tankín t'axínnú jun xi ch'on kin'o.”

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xutaha xi nkjink'un
(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

²⁴ 'Kui b'a maha, ngatentee xuta xi nt'é éna ko ts'íntjusun, kui xi nkú joyaha nku nda kitikjua xi kits'índasún ni'yaha asun ndjio.

²⁵ As'ai kik'a tsíu, kama 'yún ntáje, ko ntjo kits'ínk'ajni ni'yo ko nga mjehe kjaníts'in. Tunga najmi tsijnehé at'aha asun ndjio kamandasún.

²⁶ Tunga ngatentee xuta xi nt'é éna ko najmi ts'íntjusun, kui xi nkú joyaha nku nda chini xi kits'índasún ni'yaha asun tsumíu.

²⁷ As'ai kik'a tsíu, kama 'yún ntáje, ko ntjo kits'ínk'ajni ni'yo ko nga mjehe kjaníts'in. Tsijne ni'yo ko nga tsatsunye.

²⁸ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, tu ni xí kama nkjühún rá ngayjee xuta xi nkú ts'ín títakúya.

²⁹ At'aha títakúya xi nkúhu tsa xá tíhín. Najmi b'a ts'ín títakúya xi nkú ts'ín bakúya já chjine'éhen kjuatéxumoo.

8

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu
(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

¹ Nk'ie nga j'aijen ngáha Jesu nga nibaha asunntu tjenkiu, nkjin nkjún xuta kit-jennkíhi.

² As'ai j'aisehe Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu. Tsasinkunch'int'aha ko b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, tsa ji xi mjehi, kama n'e jeni nga chjuxinní ch'in xi k'unna.

³ Kingjénne ntsja Jesu nga kits'ínko nda uun ko b'i kitsúhu:

—Mjena. Katuma jei.

Ta kuihi chubo tsitjuxíhín ch'ihín ndo.

⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Ji najmi tu ch'a xi 'miyaihi ni xi kamat'ain. T'ihínkúchjijhi yjohi nda na'miu ko tjein chje xi nkú ts'ín y'éjña Moise, tu xi skué kixíhi xuta nga ja kamanda ngáhani.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu nda musuhu nku nda jun k'aku
(Lc. 7:1-10)

⁵ Nk'ie nga jas'en Jesu nanki Capernaum, as'ai j'aisehe nku nda jun k'aku nga j'ainkíhi nku kjuanda.

⁶ B'i kitsúhu:

—Ji nda ntia, nda musuna kjijña un ni'yana. Najmi ta ma ts'ín niyáha ko un tíbehe.

⁷ B'i kitsú Jesu:

—Kama kfin ts'innkíhi.

⁸ Tunga b'ahá kitsú nda jun k'aku:

—Ji nda ntia, najmi an tsuhuna tsa ni'yana kuitjás'ein. Tu b'a tixín ní nga katumanda nda musuna, ko kamanda ndo ma.

⁹ At'aha xi nkúhu an, tíñana xi batéxumana ko ta tjinna já jun xi batexumaha. Nk'ie nga: "T'in", xihin nku, as'ai fi. Ko tsa: "Nibái", xihin kj'ai, as'ai nibá. Ko tsa nku nda musuna: "N'ei kui ni", xihin, as'ai ts'in.

¹⁰ Nk'ie nga kint'é Jesu én xi kitsú ndo, kama nkjühun ko b'i kitsúhu xuta xi tjenko:
—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku xuta xi ntje Israel tjeheñ ra najmi kje sakújinna xi b'i ts'in s'ejihin an xi nkú ts'in s'ejihin ndai.

¹¹ Ko b'a tíxinnuu. Nkjin nkjún xuta xi niba tu má xi tjeheñ ni ko k'úéntut'áko yámixo ntje cháná Abraham ko Isaac ko Jacob má batéxuma Ntjaná.

¹² Tunga xuta xi tjeheñ ra nga kjuas'en kai má batéxuma Ntjaná, kui xi ngjuaiya natsin ján má jyuun, ante má nga kjintá xuta ko kuate ni'yun.

¹³ As'ai ta kinchjako ngáha Jesu nda jun k'aku:

—T'in. Ngandahi katuma xi nkú ts'in kuas'ejihin.

Ta kuihi chubo kamanda nda musuhu nda juun.

B'i ts'in kits'ínkihi Jesu na nchí'yaha Pedro

(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴ Nk'ie nga jas'en Jesu ni'yaha Pedro, kkie nga ch'in kjijñako na nchí'yaha Pedro.

¹⁵ As'ai kits'ínko ntsja tachjún. Kindyjajihin ch'iun ko tsisintjen nga kitsjáha nichine xi tsichusehe.

B'i ts'in kits'ínkihi Jesu nkjin xuta un

(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶ Nk'ie nga ja kama'ña, j'aich'áha Jesu nkjin nkjún xuta xi tjintujihin jánindo. Nkuhú tsu'ba én xi kitsú Jesu nga kik'onsje jánindo ko nga kits'ínkihi ngatentee xuta uun.

¹⁷ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjaná xi kitsú nda profeta Isaia: "Kui xi ngjiko kjua'unná ko jakj'á ch'inná."

B'i kitsúhu Jesu já xi mjehe tsjénkihi

(Lc. 9:57-62)

¹⁸ Nk'ie nga kkie Jesu nga nkjin xuta katsendáhi ra, b'i kitsú nga mjehe ngjuai ngabantá ntáchak'uun.

¹⁹ As'ai j'aik'úhun nku nda chjine'éhen kjuatéxumoo ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, tsjénkihi tu má xi tjeheñ ni nga k'ún.

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—Chu xi tjin ngijñoo tjihin tixa ngijo ko nisee tjihin nuba. Tunga Ntíhi Ndax'iun najmi tjihin má nga kama kjuájñasun nintaku.

²¹ As'ai b'a kitsú nku nda ni'yakuyáha:

—Ji nda maestru, k'uaintení nga tjun kfíngjayánjia na'mina.

²² B'i kitsú Jesu:

—Tsjénkiní ji. T'ejñaihi xuta xi b'a joyaha tsa ja k'ien nga kandjayanji suba xuta k'ien xinkjin.

B'i ts'in kits'ínk'íéjyu Jesu ntjo ko ntáchak'uun

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ As'ai jas'en Jesu tsutsuu ko já ni'yakuyáha ta jas'enkoho.

²⁴ Tu nkuhú ntjo xi tu xí 'yuhún kamané nk'ie nga tjenjin ntáchak'uun, santaha ixí kingjá 'mahá ra t'éhen ntóo tsutsuu. Tunga kjifehé Jesu nga b'a tímo.

²⁵ As'ai já ni'yakuyáha ngji ts'ínkj'áha ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, n'ek'ankini! ¡Ja kuayáa ei ni!

²⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿Á túbinkjuhunnu? ¡Á b'a 'yún ichí s'ejihinnuu Ntjaná!

As'ai tsisintjen Jesu ko ndjá kinchjako ntjo ko ntáchak'uun nga kits'ínk'íéjyu. As'ai kis'e jyuju.

²⁷ Kama nkjühun jóo ko b'a kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bi nga santaha ntjo ko ntáchak'uun nt'é'éhen ra?

B'i ts'in kits'in ndaíhi Jesu jo já xi tjíntujíhin jánindo
(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Nk'ie nga tsichu Jesu ngabantá ntáchak'uun, nankihí xuta Gadara, as'ai tsitjújín tsjóo nga j'aik'úhún Jesu jo já xi tjíntujíhin jánindo. Tu ni xí kjahán jóo, nga santaha najmi ta ch'a ma f'a niyá xu'bo.

²⁹ As'ai incha kikjintáya nga b'i kitsúhu Jesu:

—Ji Jesu, Ntíhi Ntía nku tutuu, ¿mí nihi xi tjínkoni? ¿A ja kjúáik'aini kjuanima kintehe ni nga kuichú nistjiun?

³⁰ Xi tjehe yo nkjin nkjún chinka tíncha kjine jñá.

³¹ Kui nga b'a kitsúhu jánindo nga incha tsankihí Jesu:

—Tsa kuich'onsjeni ei, tu sahá tjennteni nga kuitjás'enjihin chinko.

³² —Tankiún —kitsú Jesu.

As'ai tsitjújíhin jóo jánindo nga incha ngjikjas'enjihin chinko. Tsangatsanka ngaten-tee chinko nga kikjaník'antjai yjoho má nk'antjaihi yo ko tsixuntujín ntáchak'uun. Yo jesunjin ntá.

³³ As'ai incha tsanka já xi tíncha kunntá chinko. Incha j'ai ajin nantjo ko kitsúya ngatentee ni xi kamo ko ni xi kamaha já xi tjíntujíhin jánindo.

³⁴ Tu tsitju tentehé xuta nantjo nga nibasehe Jesu. Nk'ie nga j'aisehe, incha tsankihí nga kuitju nankihí jóo.

9

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nku nda xi najmi ma fi
(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

¹ As'ai jas'en Jesu nku tsutsu nga j'atikjá ntáchak'uun ko tsichu ngáha nankihí.

² Ja kamo. J'aisehe Jesu já xi y'ang'anki nku nda xi najmi ma fi, xi kjisun nachahan. Nk'ie nga kikié Jesu nga s'ejihin jóo yáha kui, as'ai kinchjako nda uun:

—Tsjo kat'ehe tak'uin, ntína. Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin.

³ B'i ts'in kits'innkjink'un k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo: “Najmi tíbenkjún Ntíaná ndai nga b'a ts'in tinchja.”

⁴ Tunga behé Jesu ni xi tíncha ts'innkjink'un jóo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿Á b'a ch'on ts'in tín'enkjíntak'uhunnu?

⁵ ¿Má éhen xi 'yún naxu tjen xi kama xíhin ndo? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin”? ¿A ra: “Tisintjein ko titsutjai”?

⁶ Tunga mjehéna kuakuchjínuu nga Ntíhi Ndax'iun tíña ngajoho Ntíaná asunntei xi má nga kama ts'íinndyjat'aha ngatitsuhun xuta.

As'ai b'i kitsúhu nda xi najmi ma fiu:

—Tisintjein, chjúbéi nachahin ko t'in ngáhani ni'yahi.

⁷ Tisintjen nda uun ko ngji ngáha ni'yaha.

⁸ Nk'ie nga kikié xuta nkjiun nij, kitsankjún ko kits'intsjoho Ntíaná at'aha xu b'a tse nga'yún kitsjáha nku nda.

B'i ts'in kinchjaha Jesu Mateo
(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)

⁹ Nk'ie nga títs'in niyá Jesu, kikié nku nda xi 'mi Mateo xi kab'ejña ante má nga f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romá ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

As'ai tsisintjen Mateo ko kitsjennkíhi Jesu.

10 Kò ni xi kama, nk'ie nga tíkjine Jesu niñu ni'yaha, nkjin nkjún já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romá kò já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumoo tá incha j'aik'ientut'áha Jesu kò já ni'yakuyáha t'a yámixó.

11 Nk'ie nga kkie já fariseo nii, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha Jesu:

—¿Á já xi f'áchjintjaihi ch'á kò já xi najmi naxu ts'intjusuhun kjuatéxumoo tínekoho niñu nda maestrunu?

12 Tunga nk'iehé nga kint'é Jesu éin, b'i kitsú:

—Xuta xi uhun machjéhen já chjinenki, najmi xi ndaha.

13 Tankiún kò tinchíyo nkú tsuhu rá éhen Ntjaná xi b'i ts'ín tjit'a: “Ni xi mjehéna, nk'ie nga kama nimanuu xuta. Najmi chje xi k'uéchjintjainuu mjena.” Najmi xuta je jái nchjaha, xuta ngatitsun ní jái nchjaha.

*B'i ts'ín kitsúya Jesu nkjé tjihin nga k'úentu kjintía xuta ni'yakuyáha
(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)*

14 As'ai j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha Jua Bautista kò b'i incha kitsúhu:

—¿Nkú tjihin rá nga najmi b'entu kjintíaha já ni'yakuyáhi xi nkú ts'ín bintsuba kjin-tíahani jin kò já fariseo?

15 As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A mahá 'be babaha xuta xi tjintujín nku s'í kjuabixan nk'ie nga tíñajin saha nda bixoon? Tunga kuichúhú nistjin nga chjú'aha nda bixoon. Nk'iehé nga k'úentu kjintía.

16 Tá ndaha najmi ch'a b'estikoho najyun chá nku te najyun tsetse xi najmi kjee nibákú. At'aha nibakú najyun tsetse kò kjetiya najyun chóo. B'a ts'ín fi tsehe má kitiyá.

17 Kò tá ndaha najmi ch'a binchá binu tsetse nku tsa tjabaxín chá. At'aha binu tsetse kjetiya tsa tjabaxín chóo. As'ai fi ndzjo binu kò batsun tsa tjabaxiún. Kui nga tsa tjabaxín tsetsehé xincháha binu tsetse, kò b'a ts'ín nda f'áitjoho nga joo niu.

*B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku takjín kò nku tachjuún
(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)*

18 Nk'ie nga b'a títsu Jesu, tu j'aihi yó nku nda tjíxá kò tsasinkúch'int'aha nga b'i kitsúhu:
—Takjínna ja k'uen. Nibángjennéi ntsai ntína tu xi kj'uaíya ngáha rá.

19 As'ai tsisintjen Jesu kò ngjiko já ni'yakuyáha nga kitsjennkíhi ndo.

20 Kò tu yohó j'ai tjennkihi Jesu nku tachjuún xi tjihin te jo nú nga jní títs'ínk'iehen. Kui xi kits'ínkò tuts'in najyun xi yja Jesu.

21 At'aha b'i ts'ín kits'ínkjink'un: “Tsa tu najyuhun ts'ínkò sa, kamanda ngáhana.”

22 Tunga kits'ínk'ótjyahá Jesu nga tsasehe tachjúun kò b'a kitsúhu:

—Ji ntína, tsjo kat'ehe tak'uin. At'aha kuas'eihin nga Ntjaná kits'ín nibána, kui nga kama nkihi ri.

Tá kuihi chubó kamanda tachjúun.

23 Nk'ie nga tsichu Jesu ni'yaha nda tjíxóo, kkie yó já xi títs'ínkjane yánaxu kò xuta xi xaáhan tíncha ts'ín nga tíkjintá.

24 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tankín ngáhanu. Najmi ka'me takjiún. Tu kjifehé.

Tsajnukiehe xuta xi kama ñjakú yó.

25 Tunga nk'iehé nga ja kik'onsje Jesu xuto, as'ai jas'en má kjijña takjiún, jak'á ntsja kò tsisintjen ngáha takjiún.

26 Kint'é ngayjee xuta xi tjín yó ni xi kamoo.

B'i ts'ín kikjex'ánkihi Jesu tunkun jo já ka

27 Nk'ie nga tíbitju Jesu yó, kitsjennkíhi jo já ka xi kikjintáya tjennkihi. B'i incha kitsú:

—Ji xi ntjehé David, katuma nimahi jin.

28 Kò nk'ie nga jas'en ni'yaha Jesu, yó incha j'aisehe já kò. B'i kitsú Jesu nga kingjásjaiyaha jóo:

—¿A s'ejinnuu nga kamana ts'ian ni xi mjenuu?

B'a incha kitsú jóo:

—Johon, nda maestru.

²⁹ As'ai kits'ínko Jesu tunkun jóo ko b'i kitsúhu:

—Katuma xi nkú ts'ín tís'ejinnuu.

³⁰ Tsix'ánki tunkun jóo. As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tunga najmi tu ch'a 'miyahá ruu ni kamat'on.

³¹ Tunga nk'iehé nga incha ngji jóo, kitsúyaha ngayjee xuta xi tjín yo xi nkú nga kits'ínkoho Jesu.

B'i ts'ín kits'ín ndáhi Jesu nku nda xi najmi ma nchja

³² Nk'ie nga tibatju já xi ka kai, incha j'ai xuta xi j'aikoho Jesu nku nda xi najmi ma nchja, at'aha ndanindoo tijnajihin.

³³ Nk'ie nga kik'onsje Jesu ndanindoo, kinchja ngáha nda nimo. Kama nkjühun xuta nkjiun ko b'a incha kitsúhu xinkjin:

—Ndahachí najmi kjee yaá ajinná xi ntjehe Israel tjenná nku ni xi b'a tjín.

³⁴ Tunga b'ahá kitsú já fariseo:

—Nga'yühun ndaninda k'akuhu janindoo m'osjekoho janindoo ndaj.

B'i ts'ín kama nimaha Jesu xuta

³⁵ Kikjatsú'ba Jesu ngayjee nanki i ko nanki xi xi tjín yo nga tsakúya aya ni'ya sinagoga. Y'énjímí én nda tsu xi títuya nga Ntjaná xi batéxuma ko kits'ínkiyehé ch'in xi k'uhun xuta.

³⁶ Nk'ie nga kkie Jesu xuta nkjiun, kama nimaha, at'aha tinchajihin sén ko chuba tjimaha xi nkú joyaha chutsanka xi najmi tihin nda bastu.

³⁷ As'ai kinchjako já ni'yakuyaha nga b'i kitsúhu:

—Xuta xi tjín b'a joyaha nkúhu nku ntje chánka, tunga chubahá maha já musu xi ts'inxájin ni.

³⁸ Kui nga tinchíhi ruu xi ts'e ntje nga kats'ínkji já musu ajin ntjehe.

10

B'i ts'ín kitsjá xaha Jesu já postru xi te joo

(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

¹ As'ai kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi te joo ko kitsjáha nga ngajoho Jesu kamaha jóo k'onsje janindoo xi tintujihin xuta ko nga ts'ínkiyehé xuta xi ch'ihin.

² Kui xu'bi xi j'áihin já postru xi te joo: titjun Simon, xi ta 'mi Pedro, ko Andre xi nda nts'e Pedro maha; Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjin, xi jáha Zebedeo;

³ Felipe ko Bartolome; Toma ko Mateo xi j'áchjintjai ch'á; Santiago ntíhi Alfeo ko Tadeo;

⁴ Simon xi mako já kananista ko Juda Iscariote xi askahan kits'ínkjas'en Jesu.

B'i ts'ín kitsúyaha Jesu já postru xi nkú incha ts'ín nga k'úénjímí

(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

⁵ As'ai kits'ínkji Jesu já ni'yakuyá xi te joo nga kitsúyaha ni xi tihin nga incha ts'ín. B'i kitsúhu:

—Najmi tu bankiún má nga najmi tjín xuta xi ntje Israel tjehe ra ko najmi tu bitjas'oon nankihi xuta Samaria.

⁶ Xuta xi ntjehe ní Israel y'aha ra tankihinsoho, xuta xi ja kindyja xi nkú joyaha chutsanka.

⁷ Tankiún ko t'enjímíu nga ja 'yún tiña tíña Ntjaná nga tibatéxuma nd'ai.

⁸ N'enkihúu xuta un, n'ekj'áiyohoo xuta xi ja ka'me, n'enkihúu xuta xi k'uhun ch'in fentujnu tu xi kama jehe nginkun Ntjaná, ko tich'onsjoo janinda xi tintujihin xuta. Xi nkú ts'ín tu kik'áihínuu nga'yún, b'a ts'ín tu tisinkonú xuta.

9 'Najmi tu ch'o toonsine aya tsanu, ta ndaha toontaba, ko ta ndaha kj'ai toon.

10 Najmi tu ch'o tsa nga n'oo niya, ta ndaha jo 'yun najyun xi ndyjo, ta ndaha tjabaxinnté, ko ta ndaha yanise. At'aha xi ts'inxá tjihin kixi nga k'uajhi nichine.

11 'Nk'ie nga kuitjas'on nku nanki 'yun ko tsa nku nanki ichi, yo tinchisjo nku xi nda animaha. Tintsuboo ni'yaha santa nkúhu nga kuitju ngáhanu nanki xu'bo.

12 Nk'ie nga kuitjas'on ni'yo, bi ts'in súnio: "Kas'enuu kjuajyu", tixiun.

13 Tsa nda animaha xuta xi ts'e ni'yo, kas'ehe kjuajyunuu. Tunga tsa najmi nda animaha xuta xu'bo, kak'oyak'un ngáhanuu kjuajyunuu.

14 'Tsa tjin xi najmi ts'inkjainnuu ko tsa najmi ngjuenñjuhu ennuu, tu saha titjusje ngáhanu ni'yo ko tsa nankiu, ko t'etsujno ndyjo tsuku.

15 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nk'ie nga kuichu nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkunkú xuta, kui nanki xu'bo xi 'yun un skue saha nga xuta xi kis'e nanki Sodoma ko nanki Gomorra.

B'i ts'in kitsuyaha Jesu ja postru nga n'e uncha

16 'Tejin tak'un. An tits'inkjinuu xi nkú joyaha chutsanka ajihin naña kjan. Kui nga tintsuba ndahanu xi nkú joyaha ye ko nimakjua n'esjo yjonuu xi nkú joyaha chutujuu.

17 Chuhun yjonuu xuta, at'aha ts'inkjas'ennuu ja tixoo ko k'uenuu aya ni'ya sinagoga.

18 Ngat'ana ngjuakonuu nginkun ja titjuun ko nginkun ja rei, tu xi kuixinyaha ruu joo ko ta xuta xi najmi ntjehe Israel tjehe ra yaha an.

19 'Tunga nk'ie nga ts'inkjas'ennuu xuta, najmi tu fantaha ruu yjonuu nkú n'e chubo ko mi éhen xi kuixiun. At'aha kui chuba xu'bo k'uainuu en xi chubo.

20 At'aha najmi jun xi chubo, Espirituhu ni Na'minuu xi kuinchja nk'ie nga chubo.

21 'Ja xi nts'e maha xinkjin ta kuihi ts'inkjas'en xinkjin nga n'ek'ien. Xi ti'mi na'mi ts'inkjas'en ntíhi. Xi ti'mi ntí kjaanko xi chaha ko ts'ink'ien.

22 Ngat'ana ts'in unkiehenuu ngayjee xuta. Tunga xi tu nku ndjaha kuasinña, kui xi k'uanki.

23 Nk'ie nga tsjénki unkienuu xuta xi tjin nku nanki, tu saha tiyu. Tankiun kj'ai nanki. At'aha kjuaxi ni xi tixinnuu. Najmi kfenuu nga kuinimo ngayjee nankihí xuta Israel kintehe ni nga kjuai Ntíhi Ndax'iun.

24 'Nku nda ni'yakuyá najmi 'yun yankjun sa nga nda maestruhu, ko nku nda musu najmi 'yun yakjun sa nga nda ntiaha.

25 Nda tjin ts'e nda ni'yakuyoo tsa b'a ts'in kamaha xi nkúhu nda maestruhu, ko nda tjin ts'e nda musu tsa kuichu ma xi nkú joyaha nda ntiaha. Tsa na'mihí ntíu xi ti'mihí ndaninda Beelzebu, ¿a najmi tu saha 'yun ch'on k'ún saha ntíhi?

B'i ts'in tsakuya Jesu ya xi tihin nga kuinkjun

(Lc. 12:4-9)

26 'Kui b'a maha, najmi tu binkjuhunnu xuta xu'bo. At'aha najmi tjin ni xi 'ma títjo xi najmi cha, ko najmi tjin ni xi tijn 'ma xi najmi s'ejña chji.

27 Ni xi tixinyanuu má jyuun, chuba ngáhanu má ndzjeen. Ko én sen xi kuinú'yó nga kuinchja, ch'iyako ngáhanu asun nk'a ni'yo.

28 Najmi tu binkjun xi tu yjoninteehé maha ts'ink'ien tunga najmi mahá ra ts'ink'ien animanuu. Xi ma níhi ts'inkji animanuu ko yjonintenuu ajin ngak'ien, kui ní xi tinkjun.

29 '¿A najmi mahá tsa tu xí nanki chjhi ch'a nga satéña jo nise xi tintí? Ndaha tsa b'a ma, ndaha nku nisee najmi ndyja tsa najmi mjehe Na'minuu.

30 Ngat'a ts'ajun bi, santaha ngayjee ntsjaku tjin xkíhi Na'minuu.

31 Kui kjuaha nga najmi tu binkjuhunnu, at'aha jun xi 'yun chji so nga nkjin nise.

32 'Ngatentee xi ts'inkie yjoho nga bena nginkun xuta, ts'inkie yjona nga be xuto nginkun Na'mina xi tijn ndjiojmi jan.

³³ Tunga xi najmi ts'ínkie yjoho nga bena nginkun xuta, ko an ta najmi ts'ínkie yjona nga be xuto nginkun Na'mina xi tijná ndjiojmi ján.

*B'i ts'in kitsúya Jesu nga kui ngat'aha kuakjanyaha yjoho xuta
(Lc. 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ 'Najmi b'a tu ts'in n'enkjintak'un, tsa kjuajyu jáik'iejná asuntej. Najmi kjuajyu jái tsja. Kjuachán ní jái tsja.

³⁵ At'aha jáa tu xi kuakjanyaha yjoho xuta, má nga nku nda ngjuai kontraha na'mihi ko nku takjin ngjuai kontraha naaha ko nku na anta ngjuai kontraha na nchi'yaha.

³⁶ Ta kuihi xinkjin xuta ngjuai kontraha.

³⁷ 'Xi 'yún ts'íntjo sa na'mihi ko tsa naaha nga an, kui xi najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána. Xi 'yún ts'íntjo sa ntíhi nga an, najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána.

³⁸ Xi najmi títsjáha yjoho nga tsjénnkina santaha tsa kuayá ngat'ana, najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána.

³⁹ Xi kuangisjái suba nga k'úejná tik'un, tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi sakúhu nga k'úejná tik'un.

*B'i ts'in kitsúya Jesu chji xi k'uaihi xuta
(Mr. 9:41)*

⁴⁰ 'Xuta xi ts'ínkjáinnu, ja an títs'ínkjáinna. Ko xi ts'ínkjáinna, ta títs'ínkjáihin xi kits'in nibána.

⁴¹ Xi ts'ínkjáihin nku nda profeta at'aha nda profeta ni, xi nkú ts'in tjeheh ra b'a ts'in k'uaihi. Ko xi ts'ínkjáihin nku nda xi naxu ts'in at'aha naxu ts'in ndo, xi nkú ts'in tjeheh ra b'a ts'in k'uaihi.

⁴² Ko tsa tjín xi tsjáha nku chutsín ntánjua nch'án xi k'úi nku xuta xu'bi at'aha xuta ni'yakuyána ni, kjuaxi ni xi tíxinnu nga k'j'uaihi chj'íhi xuta xu'bo.

11

*B'i kitsú Jesu nga kinchjako já ni'yakuyáha Jua Bautista
(Lc. 7:18-23)*

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kitsúyaha já ni'yakuyá xi te joo ni xi tjihin nga incha ts'ín, as'ai incha ngji nga tsakúya ko y'énjímí én nda tsuhu Ntjaná nanki xi tjín yo.

² Aya nubayóo kint'é Jua Bautista ni xi títs'ín Jesu. As'ai kits'ínkji k'ua já ni'yakuyáha

³ tu xi ngjuásjaiyaha ra Jesu. B'a incha kitsúhu:

—¿A ji nda xi tjihin nga k'j'uai? ¿A ra chúyahá ri k'j'ai ndaha?

⁴ B'i kitsú Jesu:

—Tankínk'inyohoo Jua ni xi tínu'yó ko tíyo.

⁵ Tíma chj'íhi xi kaha. Xi najmi ma fi tíntcha fi. Xi k'uhun ch'in fentujnu tímanda. Tínt'é xi stayaha. Tí'áiyaha xi ja k'ien. Tís'enjímíhi én nda tsuhu Ntjaná xi x'ahan.

⁶ Nda tjín ts'e xi najmi tjín ni xi ts'ínch'oho nga tsjénnkina!

*B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu Jua Bautista
(Lc. 7:24-35)*

⁷ Nk'ie nga ja tíntcha fi ngáha já ni'yakuyáha Jua Bautista, kik'atuts'ihin Jesu nga kinchjanijmíyaha Jua. B'i kitsúhu xuta nkjiun:

—¿Mí nihi xi tsankinse nkjúhun ante kixiu? ¿A nku yáxá xi títs'ínk'ajnihi ntjo?

⁸ Tsa najmi, ¿mí nihi xi tsankisohoo? ¿A nku nda xi yja najyun tsjo tjín? Najmi, at'aha xi bja najyun tsjo k'un, kui xi tíntu ni'yaha já rei.

⁹ Tunga, ¿á tsitjuhunu? ¿A ra nkuhú nda profeta tsankisohoo? Jhon, kui. An b'a tíxinnu nga kui Jua xi 'yún chánka sa ajihin já profeta.

¹⁰ Jua tíntchjanijmíyaha ni xi tjít'a xujun éhen Ntjaná: Títs'ínkjá nda chjine'énna tu xi ngjuai tíntjun ri.

K'uénda tíjtjun niyáhi.

¹¹ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku xuta xi tjín asunntej najmi 'yún chánka sa nga Jua Bautista. Tunga xi 'yún ichí má batéxuma Ntíaná, kui xi 'yún chánka sa nga Jua.

¹² Nístjin nga y'énjmi Jua Bautista éhen Ntíaná kō santaha nd'ai 'yún túbixkjanyáha má batéxuma Ntíaná, kō xuta xi kitikjua títs'ín ts'e yo.

¹³ At'aha Ntíaná kits'ínchjén ni xi y'et'a já profeta kō xi kis'et'a kjuatéxumaha Moise nga kitsjá éhen santaha nkúhu nga j'ai Jua.

¹⁴ Tsa mjenuu n'e s'ejjun éin, Jua kui xi Eliá xi tjíhin nga kj'uaí.

¹⁵ Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

¹⁶ '¿Mí nihi xi k'uejña chubayakohona xi nkú k'un xuta xi tjín nd'ai? Kui xi b'a joyaha já asti xi b'entu niyátée kō kjintáyaha xinkjín

¹⁷ nga b'a incha tsu: "Nk'ie nga kin'ekjanej yánaxu, ¿á najmi kichankihinu? Kō nk'ie nga kisej suun nusin, ¿á najmi kich'íhinu?"

¹⁸ 'At'aha nk'ie nga j'ai Jua, y'ejña kjintía kō najmi kik'i binu. As'ai: "Ndaninda tíñajihin", kitsú xuta.

¹⁹ Askahan j'ai ngá Ntíhi Ndax'iun xi kjine kō 'bi, kō tu sa b'ahá tsu ngá xuta: "Kui ndai xi 'yún kjine kō 'yún 'bi. Nda nchjako já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma kō já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumoo." Tunga tísejña chjihí kjuankjintak'uhun Ntíaná nk'ie nga tíyaha ni xi títs'ín.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi kits'ínkjáihin éhen

(Lc. 10:13-15)

²⁰ As'ai b'i ts'ín ndjá kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi tjintu nanki má nga 'yún kits'ín kjuankjún, at'aha najmi ngjik'áha rá animaha:

²¹ —Níma rú n'ehenu jun, xuta nanki Corazin! Níma rú n'ehenu jun, xuta nanki Betsaida! At'aha tsa xuta nanki Tiro kō xuta nanki Sidon kkie kjuankjún xi kama ajinnuu, ja rá nd'ai ngjik'áha rá animaha nga kingja najyun kfe kō y'entujín nasu.

²² Tunga ahán b'a tíxinnuu. Nístjin nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta, jun xi 'yún un skué sanuu nga xuta xi kis'e nanki Tiro kō nanki Sidon.

²³ 'Kō jun xuta nanki Capernaum, tsa b'a manuu nga santaha ndjiojmi ján chankjúnnuu, najmi. Tu sa ní santaha ngak'ien kuankínjoon. At'aha tsa xuta nanki Sodoma kkie kjuankjún xi kama ajinnuu, tá tíjña rá santaha nd'ai tsakai.

²⁴ Tunga an b'a tíxinnuu. Nk'ie nga kuichú nístjin nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta, jun xi 'yún un skué sanuu nga xuta xi kis'e nanki Sodoma.

B'i ts'ín tsakúchji kjuatsjoho Jesu

(Lc. 10:21-22)

²⁵ Kui nístjiun b'i kitsú Jesu:

—An títs'intsjoho, Na'mi, Ntía xi ts'e nk'a ján kō t'anankiu. At'aha y'ejña chjihí xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha jántí xi ni xi kik'iejña 'maihi já nkjink'uun kō já xi mankjihin ni xi tjín.

²⁶ Johon, Na'mi, at'aha b'a ts'ín kama tsjohi.

²⁷ 'Ngayjee ni xi tjín ja kits'ínkjas'en aya ntsa Na'mina. Najmi ch'a behe Ntíu, tu nkuhú Na'miu xi behe. Tá ndaha najmi ch'a behe Na'miu, tu nkuhú Ntíu xi behe. Kō xuta xi mjehe Ntíu nga kuakúchjihí Na'miu, kui xi skué Na'miu.

B'i ts'ín kinchjaha Jesu xuta nga kj'uaísehe

²⁸ 'Níbahasenú ngatentoo xi tsichu manuu nga kich'anjiu ch'áha kjuatéxumoo, kō an tsjanuu nga n'ekj'áyo.

²⁹ Tjasuntjio nkú tsuhu rá kjuatéxuma xi túbakuyá, at'aha ts'ínkjáihin xuta kō nímakjua tíyana. Sakúnuu xi má nga ts'ínkj'áya animanuu.

³⁰ At'aha najmi 'ni s'esúntjia ni xi bakuyá kō kijna ch'á xi tsjanuu.

12

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu nistjin nkjún
(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

¹ Nku xuatu j'ajin Jesu má nga tjintje tuniñu. Kama bjoho já ni'yakuyáha ko incha kikje'yún tuniñu. Kits'intjiya ntsja nga kikjine.

² Tunga kikiehé já fariseo ni xi tìncha ts'in jóo. As'ai b'a incha kitsúhu Jesu:

—Chase ma ri. Ni xi tíña nkjún kjuatexumoo nga nistjin nkjún tìncha ts'in já ni'yakuyáhi.

³ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehe n'eyo má nga tjit'a ni xi kits'in David nk'ie nga kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

⁴ Jas'en ante nkjún Ntjaná ko kikjine ninkuan nkjún xi tjintu yo, ni xi najmi tihin nga kui kine ko ta ndaha já xi tjenko, ninkuan xi tu já na'miu ma kjinehé.

⁵ ¿Ko a najmi kjehe n'eyo kui ni xi tjit'a xujun kjuatexumoo? Já na'mi xi ts'inxá aya ninku nga nistjin nkjún najmi chumi jéhe b'anji.

⁶ An b'a tixinnuu. Ei tíñajinnuu nku xi 'yún chánka sa nga ninku.

⁷ Tunga najmi kjehe mankjinnuu éhen Ntjaná xi b'a ts'in tjit'a: “Ni xi mjehéna, nk'ie nga kama nimanuu xuta. Najmi chje xi k'uechjintjainuu mjena.” Tsa mankjinnuu éen, najmi chuba n'enijéhe ruu xuta xi najmi tihin jé.

⁸ At'aha Ntíhi Nda'jun batexumaha santaha ko nistjin nkjún.

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja
(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

⁹ Ngikjas'en Jesu ni'ya sinagoga.

¹⁰ Yo ta kab'eña nku nda xi ch'ihin ntsja. As'ai b'a incha kitsú jóo nga kingjásjaiyaha Jesu, tu xi b'a ts'in sakúhu ra má tindyajihin Jesu:

—¿A ma n'enki nga nistjin nkjún?

¹¹ As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tsa nku xi kabasinña ei tíñaha nku chutsanka, tsa tu nkuhú tixa kuijnengiya chu nga nistjin nkjún, ¿a najmi kuak'áha chu ko k'uasjeya tixo?

¹² Kui b'a maha, j'yún chji sa nku xuta nga nku chutsanka! Kui nga ma n'ehe nku ni xi nda nga nistjin nkjún.

¹³ As'ai Jesu b'a kitsúhu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsai.

Kingjénte ntsja ndo ko kamanda. B'a kik'ie xi nkúhu ntsja xinkuu.

¹⁴ As'ai incha tsitju yo já fariseo ko y'endako xinkjin xi nkú ts'in kama ts'ínk'iehen Jesu.

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nkjin xuta andai ntáchak'uun

¹⁵ As'ai ngji t'axín Jesu, at'aha ja be ni xi mjehe ts'ín jóo. Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi. Kits'innkihi ngatente xi uhun

¹⁶ ko b'a kitsúhu xuta nga najmi incha kuitsuya yáha Jesu.

¹⁷ B'a kama tu xi tsitjusun éhen Ntjaná xi kinchja nda profeta Isaiá nk'ie nga b'a kitsú:

¹⁸ Ei tíña nda musuna xi j'ajián,
xi tjona ko xi tsjo maha animana.

Tsja Espirituna,

ko kuitsuyaha xuta xi tjin asuntee ni xi naxu nginkán.

¹⁹ Najmi kjan kunchja ko najmi kjintáya,

najmi niyátée kuinú'yá ntaha.

²⁰ Najmi kjét'okjá nku yáxa xi ja títs'okjá.

Najmi ts'ínk'ien nd'í xi tu nintihí títju saha,

santa nkúhu nga ts'ínnndjuú ni xi naxu nginkán.

²¹ Kò xuta xi tjín asuntee kama 'yún tak'un nda musuna.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu ndaninda Beelzebu

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² J'aisehe Jesu xuta xi j'aiko nku nda xi tjíñajihin ndanindoo. Kui xi ka kò najmi ma nchja. As'ai Jesu ts'asjehe ndanindoo ndo. Kama chjihí kò kama kinchja.

²³ Tu ni xí kama nkjühun ra ngayjee xuta. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Kutsa kuihí xu'bi xi ntjehe David?

²⁴ Nk'ie nga kint'é já fariseo ni xi tíincha tsu xuta, b'a incha kitsú:

—Nga'yühun ndaninda Beelzebu xi nda k'akuhu jánindoo tím'osjekoho ndai jánindoo.

²⁵ Tunga behé Jesu ni xi títs'ínnkjink'un jóo, kui nga b'a kitsúhu ra:

—Tsa xuta xi tjintu má batéxuma nku nda rei ta kuihi fi kontraha xinkjín, ta kuihi incha ngjuá tiya nankihí. Ngatentee nanki kò ni'ya xi ta kuihi fi kontraha xinkjín, najmi tse maha.

²⁶ B'a ta tjín ts'e ndanindoo. Tsa Satana k'onsje suba yjoho, ta kuihi tífi kontra subaha yjoho. Tsa b'a ts'ín, ¿nkú ts'ín tse kuichúkuaha ra nga kuatéxumaha?

²⁷ 'Kò tsa nga'yühun ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoo tibixíun, ¿yá xi ts'e nga'yún xi m'osjekoho jánindoo já ts'ajun? B'a ts'ín ta kuihi jóo bakúchji nga najmi kixi tjintuyánuu.

²⁸ Tunga tsa Espirituhu Ntíaná tím'osjekohona jánindoo, kui xi tsuhu ra nk'ie nga ja j'ai nistjin nga ja tibatéxuma Ntíaná.

²⁹ ¿Nkú ts'ín nku nda kama kjuas'eheh ni'yaha nku nda xi 'yún tjihin nga'yún kò kjé'aha ra ni xi tjihin? Tjín níhi nga tjun k'ué'yún ndo. B'a ts'ín kama kjé'aha ra ni xi tjihin ndo ni'yaha.

³⁰ Xi najmi an makona, kui xi xuta kontra. Xi najmi tíf'áyakona, kui xi tibaténdzjo.

³¹ 'Kui nga b'a tíxihinnuu. Kama ndyjat'aha xuta ngatentee ngatitsuhun kò ngatentee én ch'on tsu xi kuinchja. Tunga xi ch'on kuitsuhu Espiritu Santo, kui xi najmi ta kama ndyjat'aha ra.

³² Xi nkú kuitsuhu Ntíhi Ndax'iun, kama ndyjat'aha. Tunga xi nkú kuitsuhu Espiritu Santo, kui xi najmi ta kama ndyjat'aha ra, ta ndaha nd'ai kò ta ndaha ndyjun nkiní.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín yaha ra xuta

(Lc. 6:43-45)

³³ 'Tsa tuhu yóo xi nda, nda yóo. Kò tsa tuu xi najmi nda, najmi nda yóo. At'aha tuu bakúchji nkú k'un yóo.

³⁴ Já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Nkú ts'ín kama chubahanu ni xi nda, nk'ie nga jun xi ch'onk'un? At'aha ni xi kitsejihin animaha xuta, kui nihi xi bitju ts'a.

³⁵ Nku nda xi nda b'asjejin ni xi nda ajihin ngayjee ni nda xi tjítjoho. Kò nku nda xi ch'onk'un b'asjejin ni ch'onk'un ajihin ngayjee ni ch'onk'un xi tjítjoho.

³⁶ 'Kò an b'a tíxinnuu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'ín nga nkúnkú xuta, nk'ie ts'íinkjas'en kuenta xuta nga nkúnkú én xi najmi chumi ni chjihí ra xi kinchja ei.

³⁷ At'aha ta kuihi én xi kichubai n'e kjuaha ri, tsa tjihin jé kò tsa najmi tjihin jé.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi mjehe skuje kjuankjún

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸ As'ai k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo kò já fariseo b'a incha kitsúhu Jesu:

—Ji nda maestru, mjeni nga chai nku kjuakjún xi n'ei, xi kuakúchji nga Ntíaná kits'ín nibáhi.

³⁹ B'i kitsú Jesu:

—Xuta xi tjin nd'ai tincha banki nga skue nku kjuankjun, at'aha ch'onk'un ko najmi naxu tincha nginkun Ntiana. Tu ni xi kamat'aihın nda profeta Jona nk'ie, tu kuihi kjuankjun xi s'ejna chjihı xuta xi tjin nd'ai.

⁴⁰ At'aha xi nku ts'in y'ejna Jona jan nıstjin ko jan nıstjen aya kats'a ti chankoo, b'a ta ts'in k'ujna Ntihanı Ndax'iun jan nıstjin ko jan nıstjen kinte t'anankiu.

⁴¹ Xuta xi y'entu nanki Ninive kuisintjenko xuta xi tjin nd'ai nk'ie nga kuichu nıstjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkunku xuta. Kui xi ts'inkokjuaha xuta xi tjin nd'ai, at'aha kui xi ngjik'aha ra animaha nk'ie nga Jona y'enijmihı ehen Ntiana. Nd'ai bi, ei tijn nku xi 'yun nk'a tjen sa nga Jona.

⁴² Ko na reina xi tsatexuma nanki Saba kuisintjenko xuta xi tjin nd'ai nk'ie nga kuichu nıstjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkunku xuta. Kui xi ts'inkokjuaha xuta xi tjin nd'ai, at'aha kui xi 'yun kjin nibaha nga j'aisınnjuhu kjuankjink'uhun Salomon. Nd'ai bi, ei tijn nku xi 'yun nk'a tjen sa nga Salomon.

*B'i ts'in kinchjanijmyaha Jesu ni xi mahı xuta
(Lc. 11:24-26)*

⁴³ Nk'ie nga nku ndaninda bitjujihın nku nda, fatsu'basun ante kixiu nga bangisjai ma nga ts'inkj'aya. Nk'ie nga najmi sakuhu ante,

⁴⁴ as'ai b'a tsu: "Tu sahı kfin ngahana ni'yanı ma tsitja." Nk'ie nga b'oya ngaha, ja kjitiya ni'yoı nga f'aise ngaha ra. Kichjuchı ko ja tinda.

⁴⁵ As'ai fikj'a sa yatu janında xi 'yun ch'onk'un sa nga kui ko ngatentee incha fas'enjihın ndo. Ko ma nda xu'bo, 'yun ch'on ts'in b'ejna askahan nk'ie nga tjun. B'a ta kamaha xuta ch'onk'un xi tjin nd'ai.

*B'i ts'in kitsıya Jesu ya xi naaha ko ya xi ja nts'e
(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)*

⁴⁶ Nk'ie nga tinchako sa Jesu xuta nkjiun, tu naaha ni ko ja nts'e j'aincha natsiun xi ma nga mjehe kuintchakoho.

⁴⁷ As'ai tjin xi b'i kitsuhu Jesu:

—Naahi ko ja nts'ei kabincha natsin jan. Mje ruhu kuintchakohi.

⁴⁸ B'i kitsu Jesu nga kinchako nda xi j'aikoho eın:

—ıYa xi nana ko ya xi ja nts'e?

⁴⁹ As'ai tsaku xuta ni'yakuyaha ko b'i kitsu:

—Kui xuta xu'bi xi nana ko ja nts'e.

⁵⁰ Tu yaha ni xi ts'ıntjusun xi nku ts'in mjehe Na'mina xi tijn ndjiojmi jan, kui xi nda nts'e, na nichja ko nana.

13

*B'i ts'in tsakıya Jesu nga kits'inchjen nku nda xi tsatendzjo xujma
(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)*

¹ Kui nıstjiun tsitju Jesu ni'yaha ko ngjik'iejna andai ntachak'uun.

² Nkjin nkjun xuta kama njakut'aha. Kui nga nku tsutsu ngjik'iejnayaha Jesu, ko ngayjee xuta tsincha andai ntoı ma kixiu.

³ Nkjin tikja ni xi tsakuyaha nga y'ejna chubayaha. B'i kitsu:

—Nku nda tsitju nga ngjitendzjo xujma.

⁴ Nk'ie nga tibatendzjo xujmoı, k'ua xi tsixuntu andai niyoı. As'ai incha j'ai nisee ko kikjine xujma xu'bo.

⁵ K'ua xi tsixuntu ajin ndjio ma nga najmi 'yun tjin ninte. Kitsa jasu xujmoı, at'aha najmi 'yun tjin ninte.

⁶ Tunga nk'iehe nga tsitju ts'ıu, kits'inchjahan ko kixi, at'aha najmi 'yun ngjiyanji kjama.

⁷ K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kisá na'yóo kō najmi kitsjántehē nga nda saá xujmá xu'bo.

⁸ Tunga k'uahá ngá xi tsixuntu má nga nda nankiu. Tu xí tsehé ni xi kitsjá. Tjín xujmóo xi kitsjá unchan tjíhin, tjín xi kitsjá cháte kō te tjíhin, kō tjín xi kitsjá katé tjíhin.

⁹ Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

*B'i ts'ín kitsúya Jesu á tu subahá y'ejña chubayaha nga tsakúya
(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)*

¹⁰ As'ai j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha kō b'a kitsúhu:

—¿Á tu subahá b'ejña chubayahani nk'ie nga chubakohoni xuta?

¹¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainuu nga kamankjinnuu ni xi 'ma tíña ts'e xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná. Tunga xuta xu'bo najmi kik'aihi nga kamankjihin niu.

¹² At'aha xi kamankjihin, k'uai saha kō 'yún nda kamankjihin. Tunga xi najmi ts'ínsihin nga kamankjihin, chjú'aha santaha ni xi tíñaha nga kamankjihin kai.

¹³ Kui kjuaha tu tib'ejña chubayahá ra xuta xu'bo. At'aha tibase tunga najmi tíbehé, kō tínt'é tunga najmi tibasínñjuhú kō najmi tímankjihin.

¹⁴ 'Ni xi tìncha ts'ín xuta xu'bo títs'íntjusun éhen Ntíaná xi kitsúya nda profeta Isaia nk'ie nga b'a kitsú:

'Yún kuasinñju tunga najmi kamankjihinnuu,

kō 'yún chasoo tunga najmi chanú.

¹⁵ At'aha ja kama ndjá animaha xuta xu'bi,

kits'ín staya yjohō kō kik'íechja tunkun,

tu xi najmi skuehe kō najmi kuint'éhe,

kō najmi kamankjihin ra,

tsa ts'íink'óntjaiya animaha kō nga an ts'innkíhi.

¹⁶ 'Tunga máha jun, á b'a nda tjíhin ts'ajun xi tíyo kō tínu'yó, at'aha tíbe tunkun kō tínt'é tjabaxínñju.

¹⁷ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Nkjin já profeta kō xuta xi naxu y'entu xi kis'e nistjin nk'ie incha kama mjehe nga skue ni xi tíyo nd'ai, tunga najmi kíkíehé. Kama mjehe nga kuint'é ni xi tínu'yó nd'ai, tunga najmi kint'éhé.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín ts'ínkjáihin xuta éhen Ntíaná
(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)*

¹⁸ 'Kui b'a maha, tjenñjuhúnu nkú tsuhu ra ni xi kuak'iejña chubaya ts'e nda xi tsaténdzjo xujmóo.

¹⁹ Nk'ie nga nt'é xuta én xi tsuya nga Ntíaná xi batéxuma, as'ai najmi mankjihin niu, nibá ndanindoō kō kjexín én xi ja kis'entjejin animaha. Kui xutaha xi nkú joya xujmá xi tsixuntu andai niyóo.

²⁰ 'Xujmá xi tsixuntu ajin ndjio, kui xutaha xi nt'é éen kō tjen'yún tsjohó ts'ín ts'ínkjáihin.

²¹ Tunga najmi 'yuhún tjíhin kjama ajin animaha kō najmi ndjá bincha. Nk'ie nga sakúhu kjuasti kō nk'ie nga n'e uncha tu ngat'aha éen, ts'ín t'axíhin yjohō éen.

²² 'Xujmá xi tsixuntu ajin na'yóo, kui xutaha xi ta nt'é éen, tunga ni xi tjíhin asunntej s'entaha ra kō kjuanchinóo b'anachaha. B'a ts'ín najmi sakúntehe ra nga nda saáha éen ajin animaha xuta xu'bo kō najmi tsjá chan.

²³ 'Tunga máha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo, kui xutaha xi nt'é éen kō mankjihin. Nda ts'ín nga b'entu. Kui xi b'a joyaha xujmá xi tsjá unchan tjíhin, kō tsa xi tsjá cháte kō te tjíhin, kō tsa xi tsjá katé tjíhin.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén xujmá xi nda kō jñá ch'onk'un

²⁴ Ta y'ejña chubayahá ngáha Jesu nga tsakúya. B'i kitsú:

—Má batéxuma Ntíaná b'a joyaha nku nda xi nda xujmá xi y'entjejin jñáha.

²⁵ Tunga nk'iehé nga kjintufé, j'ai nda kontraḥa ndo. Y'entjejihin tuniñu jñá ch'onk'un ko as'ai ngji.

²⁶ Nk'ie nga jasu tuniñu ko kis'ehe tu, ta kama chji jñá ch'onk'uun.

²⁷ As'ai incha j'ai já musuḥu nda xi ts'e tuniñu ko b'a kitsúhu: “Ji nda ntia, ¿a najmi xujmá ndahá xi y'entjejin jñáhi? ¿Nkú ts'ín nga tu sa jñá ch'onk'uhún kj'ijin ngáha ra ntjehi?”

²⁸ B'a kitsú ndo: “Nku nda kontra b'a kits'ín.” B'a kitsú já musu: “¿A mjehé ri nga kuankín chjúneyai jñá ch'onk'uun?”

²⁹ Tunga b'ahá kitsú ndo: “Najmi, at'aha tsa chjúneyo jñá ch'onk'uun, ko xka tuniñu chjúyanjiu.

³⁰ Tu sahá katuma chá suba nga joo santaha nkúhu nga kuichú nistjin nga kama chá. Kui nistjiun b'a xihin já xi kuate tuu nga titjun kjéneya jñá ch'onk'uun, kj'uách'á ko k'uéti. Tunga máha tuniñu, kui xi kj'uátjo antehé.”

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku k'un mostasa

(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

³¹ Ta y'éjña chubayahá ngáha Jesu nga tsakúya. B'i kitsú:

—Xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná b'a joyaha nku k'un mostasa xi jakj'á nku nda ko y'entje jñáha.

³² Kui k'un xu'bi xi 'yún ichí sa nga k'un xi k'oo. Tunga nk'iehé nga ma chá, 'yún chánka ma sa nga ni ntje xi b'entje xuta. Santaha nku yá tu bichú ma, ko f'ai ts'ínnda'á nisee nubaha tjiaha yoo.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén na'yu sahan ninkuan

(Lc. 13:20-21)

³³ As'ai ta y'éjña chubaya ngáha Jesu:

—Xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná b'a joyaha na'yu sahan ninkuan xi jakj'á nku tachjuún ko kits'intjijinko tse nkuan ninkuan. As'ai tsijin ngatente na'yu.

Kui kjuai nga tu nku y'éjña chubayahá Jesu nga tsakúya

(Mr. 4:33-34)

³⁴ B'a ts'ín kinchjako Jesu xuta nkjiun. Y'éjña chubayahá ngayjee ni xu'bi nga kitsúyaha. Najmi kinchjako tsa najmi y'éjña chubayahá.

³⁵ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi kitsúya nda profeta nga b'a kitsú: K'uejñá chubaya, xinya ni xi tjintu'má santaha nkúhu nga kamanda asuntee.

B'i ts'ín kitsúya Jesu ni xi tsakúya nga kits'inchjén xujmá xi nda ko jñá ch'onk'un

³⁶ Nk'ie nga ja kits'ínkji Jesu xuta nkjiun, jas'en ni'yaha. As'ai já ni'yakuyáha j'aik'uhun ko b'a incha kitsúhu:

—T'inyani nkú tsuhú ra én xi kuak'iejña chubayai ts'e jñá ch'onk'un xi tjin ajihin tuniñu.

³⁷ B'i kitsú Jesu:

—Nda xi y'entje xujmá ndoo, kui xi Ntíhi Ndax'iun.

³⁸ Ante xi má nga y'entje, kui xi asuntei. Xujmá xi ndoo, kui xutaha xi ts'e má batéxuma Ntíaná. Jñá ch'onk'uun, kui xutaha xi ts'e ndanindoo.

³⁹ Nda kontra xi y'entje jñá ch'onk'uun, kui xi ndanindoo. Nistjin nga chjúsintjen tuniñu, kui nistjihin nk'ie nga kfe asuntee. Ko já xi kuate tuniñu, kui xi ntítsjee.

⁴⁰ Xi nkú ts'ín f'áiya jñá ch'onk'uun ko s'etí ajin nd'íu, b'a ta kama nk'ie nga kfe asuntee.

⁴¹ Nk'ie nga kuatéxuma Ntíhi Ndax'iun, ts'ínkji ntítsjehe nga kjéxin ajihin xuta xi ts'e ngayjee xuta xi ts'ínkijnejin ngatitsun xuta xi k'oo ko ngayjee xuta xi ch'on ts'ín.

⁴² Kui xi kjaník'ajin má tíma 'yún nd'íu. Yo kjintá xuta ko kuate ni'yun.

⁴³ Nk'iehé kuat'ai xuta jee xi nkú joyaha ts'íu nga k'úentu má batéxuma Na'mihí. Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén xuta xi sakúhu nku ni xi 'yún chjí

⁴⁴ 'Má batéxuma Ntíaná b'a joyaha xi nkúhu nku nisa toon xi tíña 'ma nku ante. Nda xi sakúhu niu ta b'éjña 'mahá ngáha at'aha najmi kui ts'e antee. Tsjo maha ndo niu. Kui nga fitéñayjehe ni xi tíhín ra ko b'atse antee.

⁴⁵ 'Má batéxuma Ntíaná ta b'a joyaha xi nkúhu nku nda xi ts'ínxáko ndjio tsjo k'un.

⁴⁶ Nk'ie nga sakúhu nku xi 'yún chjíhi, as'ai fitéñayje ni xi tíhín ko b'atse ndjio tsjo tjin xu'bo.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku na'ya tjio

⁴⁷ 'Má batéxuma Ntíaná ta b'a joyaha xi nkúhu nku na'ya xi kikjaník'ajin jóo ntáchak'uun. Kixincháha ngayjee tíká tjio xi tjin.

⁴⁸ Nk'ie nga kitsehe tjio na'yo, as'ai kikje'yún jóo andai ntóo. Yo y'entu nga j'ájin tjio xi ndoo. Tsinchá nisín xi ndoo ko kikjaníya xi najmi ndoo.

⁴⁹ B'a ta kama nk'ie nga kfe asunntee. Kuitju ntítsjee ko ts'ínkj'a t'axín xuta xi ch'onk'un ko xi je.

⁵⁰ As'ai kjaník'ajin xi ch'onk'uun má nga tíma 'yún nd'íu. Yo kjintá xuta ko kuate ni'yun.

⁵¹ As'ai b'i kitsú Jesu nga kingjásjaiyaha já ni'yakuyáha:

—¿A kamankjinnuu ngayjee ni xu'bi?

—Johon —incha kitsú jóo.

⁵² B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga nku nda chjine'éhen kjuatéxumoo bangiya nkú tsuhu ra nga Ntíaná batéxuma, kui xi b'a joyaha nku nda xi tíñaha nku ni'ya chánka. Bakúchji ni tsjo k'un xi tjintutjóho, ni xi cháha ko ni xi tsetsehe.

B'i ts'ín najmi kin'ekjáihín Jesu

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga y'éjña chubaya, as'ai tsitju yo.

⁵⁴ Ngji ngáha nankihí ko tsakúya aya ni'ya sinagoga xi tjin yo. Kama nkjúhun xuto ko b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Má ngjik'áha kjuankjink'un nanka xi y'aha ndai? ¿Nkú ts'ín maha ra ts'íhin kjuankjún?

⁵⁵ ¿A najmi kuihí ndai xi ntíhi nda chjineyóo? ¿A najmi kuihí naaha xi 'mi María? ¿A najmi já nts'ehé maha Santiago, Kuse, Simon ko Juda?

⁵⁶ ¿A najmi eihí ta tjintujinná ngatentee jminchjín nichja ndai? Kui b'a maha, ¿má ngjik'áha ni xi maha?

⁵⁷ Kui nga najmi incha kits'ínkjáihín ra. Tunga b'ahá kitsúhu Jesu xuta nkiun:

—Tu má xi tje'hén ni yankjún nku nda profeta. Nkuhú nankihí ko ni'yaha najmi b'a n'ehé.

⁵⁸ Najmi 'yún kits'ín kjuankjún Jesu yo, at'aha najmi kis'ejihín xuta nga Ntíaná kits'ín nibáha.

14

B'i ts'ín k'ien Jua Bautista

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

¹ Kui nistjiun Herode Antipa tíhín xá ante Galilea. Kint'é ni xi títs'ín Jesu ko b'a kitsúhu já xi ts'ínxát'aha:

² —Jua Bautista niu. Ja j'áiya ngáha ra ngabayoo. Kui kjuaha nga tíhín ra nga'yún nga títs'íhin kjuankjún.

³ At'aha Herode kits'ínkji já juhun nga jakj'ánijé Jua. Y'é'yún ko kits'ínkjas'en nubayóo. Ngat'aha na Herodia b'a kits'ihin. At'aha chjuúhún Felipe kama na Herodia, ko ndo ngá nts'e kamaha Herode.

⁴ B'a kits'ín ndo at'aha Jua Bautista b'a kitsúhu:

—Tíjña nkjúhún kjuatéxumoo ni xi t'n'ei, nga ta jiji tinchunkej chjuúhún nda nts'ei.

⁵ Kama mjehe Herode nga ts'ínk'ien Jua, tunga tsankjúhún nga b'a ts'ín, at'aha b'a tsu xuta nga nku nda profeta Jua Bautista.

⁶ Tunga nk'iehe nga tsichu nú Herode, ts'asje s'íhi ko kitenki takjihin na Herodia nginkun xuta xi j'ai s'íu, ko tsjo nkjún kamaha Herode.

⁷ As'ai ixí Ntíanáhá kits'ínkie nga tsjáha takjún tu mí nihí ni xi kuankihí.

⁸ Tunga jahá kabinchá'a tíjuhún naaha takjún, ko b'i kitsúhu Herode:

—T'eya tabaní nintaku Jua Bautista nga k'uainí.

⁹ As'ai kik'ie babaha nda rej Herode, tunga ngat'aha ní nga ja kats'ínkie Ntíaná nga ts'íntjusun éhen ko ngat'aha já xi kab'entut'áko ho yámixó, kui nga b'a kitsúhu nga k'uaihi ra takjún ni xi t'bankihi.

¹⁰ Kitsjá kjuá nga stíjájá nintaku Jua aya nubayóo.

¹¹ Nku tabá kis'eya nintaku Jua ko kik'aihi takjún, ko kui xi ngjitsjá ngáha ra naaha niu.

¹² Ja kamoó, já ni'yakuyáha Jua j'aikj'á yjoninte k'ien ko kingjányi. As'ai ngji tsúyaha Jesu ni xi kamoó.

B'i ts'ín kits'ínkjen Jesu já xi un mii

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Nk'ie nga kint'é Jesu éin, y'eya nku tsutsu nga ngji t'axín suba nku ante má najmi ch'a tjin. Tunga nk'iehé nga kint'é xuta nkjiun nga ja tífi Jesu, as'ai tsuku ngji tíjuhún ra Jesu nga ngjitjennki.

¹⁴ Nk'ie nga tsitjuen Jesu tsutsuu, kieke nga nkjin nkjún maha xuta xi tikuyáha. Kama nímaha ko kits'ínkhi xi uhun.

¹⁵ Nk'ie nga ja kama ngixuun, incha j'aik'úhún já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—T'axínt'a nkjún ej ko ja 'yún kama ngixun. Tu sahá b'a t'ihin xuto nga katji nanki xi tjíndai ej má nga kama k'uatse ni xi kjine.

¹⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi machjéhen nga ngjuai xuto. Tu sahá jun tjohoon ni xi kjine.

¹⁷ B'a kitsú jóo:

—Un ichí maha nínkuan xi kich'ai ko jo ichí tjió.

¹⁸ —Nibákonú ej —kitsú Jesu.

¹⁹ As'ai b'a kitsúhu xuta nkjiun nga k'úéntujin jñóo. Jakj'á nínkuan xi uun ko tjió xi joó. Tsasenjinki nk'a ján nga kitsjáha máb'achjhi Ntíaná. Tsakjánya nínkuon ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'ínndzjo ngáha ra xuta nkjiun.

²⁰ Ngatentee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihin. As'ai j'áíya nínkuan xi ts'ankiu. Te jo nisin kama.

²¹ Ma ra un mii jáx'in ko kj'ai jminchjún ko jántí xi incha kikjine nichinee.

B'i ts'ín ngjisun Jesu ntáchak'uun

(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

²² As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha nga incha kjuas'en tsutsuu ko nga incha ngjuai tíjuhún ngabantá ntáchak'uun, at'aha Jesu tsasín niyá xuto nk'ie nga incha ngji ni'yaha.

²³ Nk'ie nga ja kits'ínkji xuta, as'ai ngji nchjako t'axín suba Ntíaná asunntu tjenkiu. Yo tíjña suba nk'ie nga ja kama jyun.

²⁴ Kui chubó ja kamasehen ntáchak'uun tjenjin tsutsuu. T'éhen ntóo títs'ínstihí, at'aha ntjo 'yún nkjún tsatéjihin tsutsuu.

²⁵ Nkú ra ma nga ja tifi ma sen, tsichu tjenki tiña Jesu jóo nga tífisun ntáchak'uun.

²⁶ Nk'ie nga kikié já ni'yakuyóo nga nibásun ntáchak'uun, incha kitsankjún nkjún. B'a incha kitsú nga kikjintáya nkjún:

—iNku sen nibá yo!

²⁷ Tunga tjen'yún kinchjahá Jesu:

—iJyu ní! ¡Ahán niu! ¡Najmi tu binkjun!

²⁸ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, tsa kjuaxi nga ji niu, tjein kjuá nga kfínsehe yo má tjenjin ntóo.

²⁹ —Nibái —kitsú Jesu.

As'ai tsitjujen Pedro tsutsuu ko ngjisun ntóo nga ngjisehe Jesu.

³⁰ Tunga nk'iehé nga kikié nga 'yún tíma ntjo, kitsankjún ko nk'ie nga ja tífijintí, kikjintáya:

—iJi nda maestru, n'ek'ankiní!

³¹ Ta kuihi chubo jak'á Jesu ntsja Pedro ko b'a kitsúhu:

—¡Á b'a 'yún ichí s'ejihin ri an! ¿Á jo jan kamaha ri?

³² Nk'ie nga incha jas'en tsutsuu, kitsjenjyú ntjo.

³³ As'ai já xi tjincha tsutsuu kits'intsjohó Jesu nga b'i kitsúhu:

—Kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntíaná.

*B'i ts'in kits'ínkihi Jesu xuta un xi tjin nanki Genesaret
(Mr. 6:53-56)*

³⁴ Nk'ie nga ja j'atikjako Jesu já ni'yakuyáha ntáchak'uun, as'ai tsichu nanki Genesaret.

³⁵ Nk'ie nga kamankjihin xuta xi tjin yo nga Jesu niu, kits'ínkint'é xuta xi tjin xki ante xi tjin dai yo. As'ai incha j'aisehe Jesu nga j'aiko ngatentee xuta xi uhun.

³⁶ Incha tsankihí tsa tsjantehe tsa tu andai tuts'in najyun xi yja ts'ínko, ko kamanda ngayjee xi kits'ínko najyuhun Jesu.

15

*B'i ts'in tsakúya Jesu mí nihi xi ts'in sihi xuta nginkun Ntíaná
(Mr. 7:1-23)*

¹ As'ai incha j'aisehe Jesu já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo xi nibaha nanki Jerusalen. B'a incha kitsúhu:

² —¿Á najmi ts'íntjusuhun já ni'yakuyáhi sihin xi y'éjñaná ntje cháná? Najmi títjun bané ntsja nk'ie nga kjine niñu.

³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko máha jun, ¿á najmi n'etjusuhunnu ni xi y'éjña Ntíaná, nga tu sahá sinnuu n'etjusuhunnu?

⁴ Tjít'a má nga b'a kitsú Ntíaná: “Chankjún na'mihí ko naahi”, ko “Xi ch'on kuitsuhu na'mihí ko tsa naaha, kui xi tjin nga n'ek'ien.”

⁵ Tunga juhún b'a bixiún nga tsa tjin xi b'i kuitsuhu na'mihí ko tsa naaha: “Ngayjee ni xi tjinna nga kúásinkoho kai, ja chje kitsjaha Ntíaná”,

⁶ tsa tjin xi b'a kuitsu, kui xi najmi ta tjin tsa skuenkjún na'mihí ko tsa naaha. Kui nihi xi bixiún. B'a ts'in najmi ta n'echjihinu éhen Ntíaná tu ngat'aha sin xi kin'ekjas'ennuu.

⁷ ;Tu tsjohónuu nga bakuchíú xi nkú ts'in yankjún Ntíaná! Kjuaxi kjáihin ni xi kitsú nda profeta Isaia nk'ie nga b'a ts'in y'et'a:

⁸ Kui xuta xu'bi tu ts'ahá benkjúnna, tunga animaha kjin tijnaha an.

⁹ Najmi chumi ni chjihí ra chje xi tsjana, at'aha tu kjuatéxumaha xutahá bakúya.

¹⁰ As'ai b'i kitsúhu Jesu xuta nkjiun:

—Tjenñju ko katumankjinnuu.

11 Ni xi fas'en ts'a xuta, najmi kui xi ts'in sihi nginkun Ntjaná. Ni xi bitju ní ts'a, kui ní nihi xi ts'in sihi.

12 As'ai j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—¿A yai nga já fariseo najmi kuasasihin én xi kuachubai?

13 B'i kitsú Jesu:

—N'esjenji santaha ko kjamaha ngayjee yá xi najmi y'éntje Na'mina xi tíña ndjiojmi ján.

14 Najmi tu nkjún manuu jóo. Já kahá niu xi bakú niyáha xuta ka. Tsa nku nda ka kuakú niyáha kj'ai nda ka, ¿a najmi kuixuntuyáha nga joó nku tixa?

15 As'ai b'a kitsú Pedro:

—T'inyani nkú tsuhu ra ni xi kuak'iejña chubayai.

16 B'i kitsú Jesu:

—¿A ta ndaha jun najmi mankjinnuu?

17 ¿A najmi yanú nga ngayjee ni xi fas'en ts'a xuta, fi aya kats'a ko bitju ngáha?

18 Ni xi bitju ní ts'a xuta, kui ní xi nibáha ajin animaha ko kui xi ts'in sihi nginkun Ntjaná.

19 At'aha ajin animaha ní xuta nibáha ra nga ch'on ts'in ts'innkjink'un, nga ts'ink'ien xinkjín, nga bangane kjuabixoon, nga tjín xi fantuko jminchjín nga najmi kjee bixan, nga ndyjé ts'in, nga nchja én tsank'á, ko nga ch'on tsuhu xinkjín.

20 Kuihi ni xu'bi xi ts'in sihi xuta nginkun Ntjaná. Tunga tsa kjine ninkuan nga najmi titjun kuané ntsja, najmi kui nihi xi ts'in sihi xuta nginkun Ntjaná.

B'i ts'in nku tachjuún xi najmi ntjehe judio tjehe ra tsankihi nku kjuanda Jesu (Mr. 7:24-30)

21 As'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tiña maha nanki Tiro ko nanki Sidon.

22 Ko tu kikjintáya tjennkihí ra nku tachjuún xi najmi ntje judio tjehe ra xi yo tíña. B'a kitsúhu:

—ji chá maestru, ji xi ntjehe David, chase nimaní ichí an! ¡Tajjín ichína tíñajihin chánindoo, kui nga tu xí uhún tíbehe ra!

23 Tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu. As'ai j'aise tiñaha já ni'yakuyáha ko b'a incha kitsúhu:

—Tu sahá b'a t'ihin tachjuún nga katji, at'aha tikjintáya tjennkiná.

24 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kits'in nibána Ntjaná nga tu nkuhú xuta xi ntje Israel tjehe ra kfínsehe, xuta xi kindyja xi nkú joyaha chutsanka xi ngji t'axín suba.

25 As'ai j'ai tachjuún, tsasinkúnch'int'aha Jesu ko b'a kitsúhu:

—ji chá maestru, tšinkoní ichí an!

26 B'i kitsú Jesu:

—Najmi nda tjín tsa chjú'aha ninkuahan jántú nga kj'uaihi nañóo.

27 As'ai b'a kitsú tachjuún:

—Johon, chá maestru, tunga santahá ni ko nañóo kjine xihí ninkuan xi bixunntunkí yámixaha ntiaha.

28 B'i kitsú Jesu:

—Ji tachjuún, já b'a 'yún s'ejihin ri nga Ntjaná kits'in nibána! Katuma xi nkú ts'in mjehi. Ta kuihi chubo kamanda takjihin tachjuún.

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nkjin nkjún xuta un

29 Tsitju Jesu yo nga ngji andai ntáchak'un Galilea. As'ai ngjinji nku asunntu tjenki ko yo y'ejña.

³⁰ Incha j'aisehe Jesu nkjin nkjún xuta nga j'aiko xi najmi ma fi, xi ka, xi najmi ma nchja, xi kutu ntsja, ko nkjin sa xi uhun. Kui xi j'aik'ientut'aha Jesu ko Jesu kits'innkihi ngayjee.

³¹ Kui nga kama nkjuhun ra xuta nkjiun nk'ie nga kieke nga tinchja xuta xi najmi ma nchja, kamanduú ntsja xuta xi kutu ntsja, tjima xuta xi najmi ma fi, ko kama chjihj xuta xi ka. As'ai incha kits'intsoho Ntiaha xuta Israel.

B'i ts'in kits'inkjen Jesu ja xi nju mij

(Mr. 8:1-10)

³² As'ai kinchjaha Jesu ja ni'yakuyaha ko b'i kitsuhu:

—Tima nimana xuta nkjin, at'aha ja tjiin jan nistjin nga tintukona ei. Ja najmi ta tjiin ra nichine. Najmi mjena ts'inkji kjintia, at'aha tsa kuayaya aya niyo.

³³ As'ai b'i incha kitsu ja ni'yakuyo:

—Tunga ma xi tjehe sakuna ei ante t'axin xu'bi ninkuan xi kama ra nga kjine xuta xi b'i nkjun ts'in nkjin maha?

³⁴ B'i kitsu Jesu:

—Nku tin ninkuan kich'o?

B'a incha kitsu jo:

—Yatu maha ko k'ua tjo xixi.

³⁵ As'ai b'a kitsu Jesu nga k'uentu xuta nkjiun t'anankiu.

³⁶ Jak'ja ninkuan xi yatu ko tjo ko kitsjaha mab'achjhi Ntiana. Tsakjanya ko kitsjaha ja ni'yakuyaha. As'ai ja ni'yakuyo kits'innsoho ninkuan ko tjo xuta nkjiun.

³⁷ Kikjine tente xuta niu santa nkuhu nga kitse sisihin. As'ai j'aya ninkuan xi ts'ankiu. Yatu nisin kama.

³⁸ Nju mij jax'in ko kj'ai jminchjun ko janti xi kikjine nichinee.

³⁹ Nk'ie nga kits'inkji Jesu xuta nkjiun ni'yaha, jas'en ngaha tsutsuu nga ngji ante xi tiha maha nanki Magadan.

16

B'i kitsu Jesu nk'ie nga tsinchihj nku kjuankjun

(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

¹ Incha j'ai ja fariseo ko ja saduseo nga j'ai kjut'ayak'un Jesu. Tsankihj nga ts'in nku kjuankjun xi kuakuchji nga Ntiana kits'in nibaha.

² Tunga b'ihj kitsu Jesu:

—Nk'ie nga ja ma ngxuun b'a bixun: “Nda chun kama, at'aha chun jeje nk'a jan.”

³ Ko nga ta jyuun b'a bixin ngo: “Ch'on chun kama nd'ai, at'aha ninti tincha.” Mankjinnu ni xi ma chji nk'a jan, tunga, ja najmi tmankjihinnu ni xi tis'ejha chjihj nistjin nd'ai?

⁴ Xuta xi tin nd'ai tincha banki nga skue nku kjuankjun, at'aha ch'onk'un ko najmi naxu tincha nginkun Ntiana. Tunga tu ni xi kamat'aihín nda profeta Jona nistjin nk'ie, kui kjuankjuhun xi s'ejha chjihj xuta xi tin nd'ai.

B'a kitsu Jesu, as'ai ngji t'axihin xuto.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchjen n'yu san

(Mr. 8:14-21)

⁵ Nk'ie nga tsichu ja ni'yakuyaha ngabantoo, tu kichayahá ra nga kik'a ninkuan.

⁶ As'ai b'a kitsu Jesu:

—Nda chaso. Chuhun yjonu n'yu sahan ja fariseo ko ja saduseo.

⁷ As'ai b'i ngjan kinchjanijm'yakoho xinkjin ja ni'yakuyo nga najmi incha y'a ninkuan.

⁸ Kamankjihin Jesu ni xi tincha tsu jo ko b'a kitsuhu:

—¿Á tíchubanijmíyakohonu xinkiu nga najmi kich'ahanu ninkuan? ¡Á b'a 'yún ichí s'ejihinnuu nga Ntíaná kits'ín nibána!

⁹ ¿A tu yje najmi kjehe mankjinnuu? ¿A najmi ta f'áitsjehénnuu ninkuan xi uun xi tsakjanyáha já xi un mii maha ko nkú tjín nisin kin'etso ninkuan xi y'ekú?

¹⁰ ¿Ko a najmi ta f'áitsjehénnuu ninkuan xi yatuu xi tsakjanyáha já xi ñju mii maha ko nkú tjín nisin kin'etso ninkuan xi y'ekú?

¹¹ ¿Nkú tjíhin ra nga najmi tímankjihinnuu nga najmi ninkuan tinchjanijmíyahana? Tunga chuhún ruu yjonuu na'yu sahan já fariseo ko já saduseo.

¹² As'ai kamankjihín já ni'yakuyóo ni xi tinchja Jesu, nga najmi na'yu sahan ninkuan xi tjíhin nga kúhún yjoho. Ngat'aha ní ni xi bakúya já fariseo ko já saduseo tjíhin nga kúhún yjoho.

B'i ts'ín kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntíaná kits'ín nibáha ngajoho

(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

¹³ Nk'ie nga tsichu Jesu tiña nanki Cesarea, má nga batéxuma nda Felipe, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Yáhá ni Ntíhi Ndax'iun tsu xuta?

¹⁴ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Tjín xi b'a tíncha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjín ngá xi b'a tíncha tsu nga ji xi Elia. Ko tjín ngá xi b'a tíncha tsu nga ji xi Jeremia ko a ra kj'ai nda profeta.

¹⁵ B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, ¿yá xi bixiún nga an?

¹⁶ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji xi Cristo. Ji xi Ntíhi Ntíaná xi tjíña t'k'uun.

¹⁷ B'i kitsú Jesu:

—Nda tjín ngat'a ts'i, Simon, ntíhi Jona. At'aha ndaha nku xuta asunntej najmi y'éjña chjihi ni. Na'mina ní xi tjíña ndjiojmi jáni y'éjña chjihi ni.

¹⁸ Ko an b'a tíxihin nga ji xi k'úihin Pedro. Ts'innda ninkuna asuhún ndjio xu'bi ko nga'yúhún ngabayoo najmi kamaha ts'ín nganaha xuta xi ts'an.

¹⁹ An tsjaha yubíhi má batéxuma Ntíaná. Ni xi k'úét'a'yín ei asunntej, ta s'et'a'yún ndjiojmi jáni. Ko ni xi chjundáyai ei asunntej, ta kuindáya ndjiojmi jáni.

²⁰ As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha nga najmi tu ch'a kuitsuyaha nga kui xi kits'ín nibáha Ntíaná ngajoho.

B'i ts'ín kitsúya títjun Jesu nga n'ek'ien

(Mr. 8:31–9:1; Lc. 9:22-27)

²¹ Kui nistjijun kik'atuts'ihín Jesu nga kitsúya kixíhi já ni'yakuyáha nga tjíhin nga ngjuai nanki Jerusalem, ko nga un nkjún skuéhe aya ntsja jáchá xi tjíhin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo, ko nga n'ek'ien ko nistjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ngabayoo.

²² As'ai Pedro ngjiko t'axín Jesu ko b'a kitsúhu nga najmi nda kits'ín nga b'a kitsú. B'a kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, Ntíaná kakjexíhin ngayjee ni xu'bo! ¡Najmi tu chumi nihi xi katumahi!

²³ Tunga kits'ínk'ótjijak'uhún Jesu Pedro ko b'i kitsúhu:

—¡Tiyú xinní, Satana! Ji xi t'ín'endyjajinní. At'aha najmi ni xi ts'e Ntíaná t'ín'enkjíntak'uin. Ni xi ts'e ní xuta asunntej t'ín'enkjíntak'uin.

²⁴ As'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Tsa tjín xi mjehe tsjénnkina, kat'éch'o subaha yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

²⁵ At'aha xi mjehe ts'ínk'aniki suba yjoho nga k'úéjña t'k'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi sakúhu nga k'úéjña t'k'un.

²⁶ At'aha, ¿mí xi chjíhi ra tsa ts'ín ngana xuta ngayjee ni xi tjin asunntee, tsa tu sa ndyjahá ngá animaha? ¿Mí nihi xi tsjá nga k'uéchjintjai animaha?

²⁷ At'aha Ntíhi Ndax'iun kj'uaíko kjuachánkaha Na'mihí ko kj'uaíko ntítsjehe. Nk'ie k'uéchjíhi nga nkúnkú xuta ni xi kits'ín.

²⁸ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. K'ua xi tíncha ei najmi kuayá santa nkúhu nga skue nga kj'uaítexuma Ntíhi Ndax'iun.

17

B'i kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu

(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

¹ Askahan nk'ie nga j'a jun nistjin, Jesu kinchja t'axíhin Pedro, Santiago ko Jua xi nts'e maha Santiago. Ngjiko t'axín jóo nku asunntu tjenki nk'a.

² Yo kik'óntjaiya sénnistjihin Jesu nginkun jóo. Tsat'ai ankjin xi nkú joyaha ts'íu ko najyuhun taba xúxú kama ko tsat'ai.

³ Ta kieke jóo Moise ko Elia nga tíncha nchjanijmíko Jesu.

⁴ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, já b'a nda tjihin nga ei kuintsubahaná! Tsa mjehi, ts'inndá ei jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'i, nku xi kama ts'e Moise ko nku xi kama ts'e Elia.

⁵ Nk'ie nga b'a ta títsuhu Pedro, tu nkuhú ninti xi tibat'ai j'ai ts'ínk'íéhen jóo ko kinu'yá ajin nintiu nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'bi xi Ntina. Tjona ko tsjo mana. Tasinñjuhu.

⁶ Nk'ie nga kint'é nto já ni'yakuyóo tu ni xí incha kitsankjúhún. Kui nga xí t'anankiuhú y'ét'aha nintaku nga incha tsinchakúnch'in.

⁷ As'ai j'aik'úhun Jesu ko kits'ínkohó nga b'i kitsúhu:

—Tisintjoon. Najmi tu binkjun.

⁸ Nk'ie nga kingjénnk'a ngáha ankjin jóo, najmi ta ch'a xi kiekehe. Tu Jesu síjña subahá.

⁹ Nk'ie nga ja tíncha nibájen ngáha asunntu tjenkiu, b'a kitsúhu Jesu jóo:

—Najmi tu ch'a xi 'miyohoo ni xi kuayo santaha nkúhu nga kj'uaíya ngáha ra ngabayoo Ntíhi Ndax'iun.

¹⁰ As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyóo:

—¿Á b'a tsuhu já chjine'éhen kjuatéxumoo nga tjihin nga kj'uaí títjuhun Elia?

¹¹ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga kj'uaí títjun Elia ko k'uénda ngayjee ni xi tjin.

¹² Tunga an b'a tíxinnuu nga ja j'ai Elia, tunga najmi kamankjihín ra xuta tsa Elia niu. Tu ni xi kama mjehé ra jóo kits'ín. B'a ta ts'ín un skuehe Ntíhi Ndax'iun aya ntsja jóo.

¹³ As'ai kamankjihín já ni'yakuyóo nga Jua Bautista kinchjanijmíyaha Jesu.

B'i ts'ín kits'ín ndaíhi Jesu nku nda chí xi tijnajihin ndanindoo

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Nk'ie nga incha j'ai ngáha má nga tíncha xuta nkjiun, as'ai nku nda j'aisehe Jesu ko tsasinkúnch'int'aha nga b'a kitsúhu:

¹⁵ —Ji nda maestru, chase nimahi ichí nda china. Tjin nistjin nga jyuhú kj'i b'atsé ko 'yún un behe. Tjin nga nkjin niyá jnejin nd'íu ko tsa ntánijuo.

¹⁶ Kjúáikohó já ni'yakuyáhi, tunga najmi kamahá ra kuats'ínkihi.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á b'a 'yún ichí s'ejihín ra Ntiana xuta xi tjihin nd'ai ko ch'onk'uhun! ¿Nkjé kjin tjihin nga kúátejñajinnuu? ¿Nkjé kjin tjihin nga ts'ín chúkjuanuu? Nibákonú nda chíu ei.

¹⁸ As'ai ndjá kinchjako Jesu ndanindoo ko tsitjujihín nda chíu. Ta kuihi chubo kamanda nda chíu.

¹⁹ Askahan já ni'yakuyáha j'aingjásjaiya t'axíhin. B'a incha kitsúhu:

—¿Á najmi kamahani kuakich'onsjeheni ndanindoo?

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—At'aha 'yún ichí s'ejinnuu Ntiana. Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsa tu ichí s'ejinnuu xi nkúhu nku k'un mostasa xi 'yún ichí, kama b'a k'úihuun asunntu tjenki xu'bi: “Tiyú xin ei ko t'in t'axín.” As'ai ngjuai t'axín. Ko tu mí nihí ni xi kamanuu, tsa b'a ts'in s'ejinnuu Ntiana.

²¹ Tunga jáninda xi nkúhu xu'bi najmi chuba bitju. Nk'ie nga chubakaáhá Ntiana ko nga bintsuba kjintiaá, nk'iehé nga bitju.

B'i ts'in ta kitsúyahá ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

²² Nk'ie nga tsú'bakó Jesu já ni'yakuyáha ante Galilea, b'i kitsúhu:

—N'ekjas'en Ntíhi Nda'xiun aya ntsja xuta

²³ ko incha ts'ínk'iehen. Tunga nistjin xi ma jahán ni kj'uaíya ngáha ra ngabayoo.

Kik'ie nusin nusihin já ni'yakuyóo nga b'a kitsú Jesu.

B'i ts'in y'échjí Jesu toon xi masúhun nínku

²⁴ Nk'ie nga tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nanki Capernaum, as'ai incha j'aisehe Pedro já xi f'ásuhun toon nínku xi síña nanki Jerusalen. B'a incha kitsúhu Pedro:

—¿A najmi b'échjintjaihi nda maestruhi nínku?

²⁵ —Johon —kitsú Pedro.

As'ai nk'ie nga jas'en Pedro ni'ya má tíña Jesu, tu Jesuhú tjun kinchjako:

—Ji Simon, ¿nkú bixín? Já rej xi tjin asunntej, ¿yá xi ts'ínk'íechjintjai? ¿A ntíhi, a ra xuta xi kj'aihi?

²⁶ —Xuta xi kj'ai —kitsú Pedro.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Johon, najmi b'échjí ntíhi jóo.

²⁷ Tunga tu xi najmi ch'on kamaha ra jóo, tu sahá t'in andai ntáchak'uun ko ndjein nintu. Tjio xi tjun ngjuait'ahi chjux'á'ai ts'a. Yo sakúhi toon xi kama k'úechjintjaihini jo xuta. Chjúbéi toon ko t'ínk'iechjí xi ts'í ko xi ts'an.

18

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún chánka má batéxuma Ntiana

(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

¹ Ta kui nistjin xu'bo j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha. B'a incha kitsúhu nga kingjásjaiyaha:

—¿Yá xi 'yún chánka sa má batéxuma Ntiana?

² As'ai kinchjaha Jesu nku nda chí, tsasíñajin masehen jóo

³ ko b'a kitsú:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsa najmi kuankínch'aha ruu animanuu ko n'ek'óntjaiyo yjonuu xi nkú joyaha ntí xi ntí ntí, najmi kuitjás'enjiun nga Ntiana xi kuatéxumanuu.

⁴ Kui nga tu yáha ni xi ts'ín nima'kjuaha yjoho xi nkú joyaha nda chí xu'bi, kui xi 'yún chánka kama má batéxuma Ntiana.

⁵ Ko xi ngajona ts'ínkjáihin ra nku nda chí xi nkúhu xu'bi, kui xi an títs'ínkjáinna.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi ts'ínkijnejin je xuta xingisoo

(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

⁶ Tu yáha ni xi ts'ínkijnejin ngatitsun nku nda chí xi nkúhu xu'bi xi s'ejihin an, tu sahá ra ngandaha xi b'a ts'íun tsa s'et'a 'yunt'a kásin nku ndjio chánka ko chjanikj'ajin má nankaha ntáchak'uun.

⁷ Nima' rú ts'íhin xuta xi tjin asunntej, at'aha tjin ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun! Tjihin nga s'e ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun xuta, tunga, nima' rú ts'íhin xuta xi ts'ínkijnejin ngatitsun xuta xi kj'ai!

⁸ 'Kui b'a maha, tsa ntsai ko tsa tsukui xi tits'inkijnejihin ngatitsun, tu saha tichakjai ko kjin chjaniyai. Tu saha ngandahi tsa kuitjas'en nimai ko tsa kutui ma nga k'uentu tik'un xuta, ko najmi tsa tijt'a nga joo tsukui ko nga joo ntsai tunga tu sa ajin nd'i xi najmi mahá ra 'meya chjanikj'ajin ngáhi.

⁹ Ko tsa tunkuini xi tits'inkijnejihin ngatitsun, tu saha n'esjei ko kjin chjaniyai. Tu saha ngandahi tsa kuitjas'en kat'ai má nga k'uentu tik'un xuta, ko najmi tsa tincha nga joo tunkuini tunga tu sa ajin nd'i ngak'iehen chjanikj'ajin ngáhi.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchjen nku chutsanka xi kindya

(Lc. 15:3-7)

¹⁰ 'Tejin tak'un. Najmi tu tohon manuu nku nda chi xi nkúhu xu'bi. At'aha an b'a tixinnuu nga ntitsjehe jantiu xi tjin ndjiojmi jan, tjintu tehente nginkun Na'mina xi tjina ndjiojmi jan.

¹¹ At'aha Ntíhi Ndash'uun j'ai ts'ink'anke xuta xi ja kindya kai.

¹² '¿Nkú bixiún? Tsa nku nda tinchaha unchan chutsanka, tsa ndyaha nku, ¿a najmi kuinchaha xi chate ko yachán ñjoo ajin jnoo ko nguajingisjai xi kandyjoo?

¹³ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa sakúsaihi chu xi kandyjoo, 'yún tsjo kama saha chu xi nku xi kuasakú ngaha ra, nga xi chate ko yachán ñja xi najmi kandyjoo.

¹⁴ B'a ta ts'in najmi mjehe Na'minnuu xi tjina ndjiojmi jan tsa ndyja ndaha nku jantí ntí xi nkúhu xu'bi.

B'i ts'in kinchjanijmyaha Jesu kjuan'endyjat'oo

(Lc. 17:3)

¹⁵ 'Tsa ch'on tits'ihin nda nts'ei, t'ihinseihí ko chubanijmiko subai nga b'a t'ihin nga najmi nda tjin ni xi tits'in. Tsa kuint'é éhin, ja kuijnehi nda nts'ei.

¹⁶ Tunga tsa najmi kuint'é éhin, t'inkoi tsa nku ko tsa jo xuta, tu xi b'a ts'in s'ehé tsa jo ko tsa jan testiyu xi kuitsuya ni xi kadoo.

¹⁷ Tunga tsa najmi kuint'é éhen jóo, t'inyaihi xuta ninku ni xi tits'in. Ko tsa najmi kuint'é éhen xuta ninku, katumahi ndo xi nkú joyaha já xi najmi be Ntiana ko tsa xi nkúhu já xi f'áchjintai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma.

¹⁸ 'Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ni xi k'úet'a'yún ei asunnteí, ta s'et'a'yún ndjiojmi jan. Ko ni xi chjundáyo ei asunnteí, ta kundáya ndjiojmi jan.

¹⁹ Ko b'ahá ta tixin ngáhanuu. Tsa jo kamo nga k'úendo ei asunnteí ni xi mjenuu nga kuinchihu Na'mina xi tjina ndjiojmi jan, kui xi tsjanuu ni xi kuinchíu.

²⁰ At'aha má nga kama ñjakú tsa jo ko tsa jan xuta xi s'ejihin an, an ta tijnajin masehen xuta xu'bo.

²¹ As'ai j'ai tiña Pedro ko kingjásjaiya:

—Ji nda maestru, ¿nkú tjin niyá ts'inndyjat'aha nda nts'é nga ch'on tits'inna? ¿A santaha yatu niyá?

²² B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu yatu niyá tixihin. Chate ko kan ní niyá nga yatu.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchjen nku nda musu xi najmi kits'inndyjat'aha nda musu xinkjin

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kui b'a maha, má batexuma Ntiana b'a joyaha nku nda rej xi kama mjehe ts'ínko kuenta já musuhu.

²⁴ Nk'ie nga tib'atuts'ihin nga tits'inxki, as'ai j'ai kin'ekasinjna nginkun nku nda musu xi 'yún tse tjehe ts'e.

²⁵ Tunga najmi tjihin ra ndo toon xi k'uéchíhi ni xi tjehe. As'ai kitsjá kjuu nda ntiaha nga saténa ndo, chjuuhun, ntíhi ko ngayjee ni xi tjihin, tu xi b'a ts'in kuitju chjhi ra toon xi tjehe.

²⁶ As'ai tsasinkúch'in nda musu nginkun nda ntiaha ko b'a kitsú: "Ji nda ntia, n'e chúkjuá saní ichí. K'uechjí tentehé ra toohin."

²⁷ Kama nimaha ndo nda musuhu. Kits'in ndaí ngaha ra ko kits'inndyjat'a tentehé toon xi tjeheh.

²⁸ Tunga nk'iehé nga tsitju nda musu yo, kisatékjá kj'ai nda musu xinkjin xi ichí tjeheh ts'e. Kui xi jak'á nga kitsubantu ko b'a kitsúhu: "T'echjíná toonna xi tjeheh!"

²⁹ As'ai tsasinkúch'int'aha nda musu xinkjin ko b'i kitsú nga tsankihí: "N'e chúkjuá saní ichí. K'uechjí tentehé ra toohin."

³⁰ Tunga najmi kits'in yuhú nda musu. Tu sahá ngjingjáya'yún nda musu xinkjin ndo. Yo rú ngjuáya santaha nkú rúhu k'uechjí ni xi tjeheh.

³¹ Nk'ie nga kkie já musu xingisoó ni xu'bi, un nkjún kama k'un ko ngji tsúyaha nda ntiaha ngayjee ni xi kamoó.

³² As'ai kinchja ngaha ra ndantiaha nda musu xu'bo ko b'a kitsúhu: "Ji nda musu ch'onk'un! An kuats'inndyjat'aha ngayjee toon xi tjeheh tu ngat'aha nga b'a kuak'inní.

³³ ¿A najmi kohó ji tjihin nga kama nimahi nda musu xinki xi nkú ts'in kama nimana ji?"

³⁴ Kama kjahan nda ntiaha. As'ai kits'ínkjas'en nda musu aya ntsja já xi basehe nubayóo tu xi tsjáha ra kjuanima. Yo s'eya santaha nkúhu nga k'uechjí toon xi tjeheh.

³⁵ B'a tá ts'innuu Na'mina xi tjña ndjiojmi ján tsa najmi ngayjehe animanuu n'endyjat'ohoo nts'o.

19

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuabixoon

(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsitju ante Galilea nga ngji ante xi tjín Judea xi tjña ngabantá ntáje Jordan.

² Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi ko yo kits'innkíhi xuta xi uhun.

³ As'ai j'aisehe Jesu k'ua já fariseo tu xi kikjut'ayák'uhun ra. B'i ts'in kingjásjaiyaha:

—¿A kama nku nda chuba ts'ínkkehé kjuabixahan nga k'uéjña chjuúhun?

⁴ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehe n'eyo éhen Ntiana má nga jtít'a xi nkú ts'in kits'innda Ntiana xuta nga tuts'ihin ni? B'a ts'in jtít'a: "Nku chjuún nku x'in kits'innda."

⁵ Ko jtít'a ya má nga b'a tá kitsú: "Kui kjuaha nga nku nda k'uéjñaha na'mihí ko naaha nga k'uéjñako chjuúhun, ko nga joo nkuhú kuichú ma."

⁶ Kui nga najmi tá jo ma saha. Nku ní yjoninte incha maha. Kui b'a maha, ni xi y'éyúhun Ntiana, najmi xuta kjéndáya.

⁷ B'a incha kitsú jóo:

—Tunga tsa b'a ts'in tjña, ¿á b'a ts'in y'éjñaha Moise nga nku nda kama kjésintjeheh nku xujun má nga ja títs'ínkje kjuabixahan ko b'a ts'in kama k'uéjñaha chjuúhun?

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—At'aha ndjá animanuu, kui kjuaha nga kits'inj'oho Moise nga kama k'uéjñahanu chjuúnnuu. Tunga najmi b'ahá ts'in kis'ejña nga tuts'ihin ni.

⁹ An b'a tíxinnuu. Tsa nku nda k'uéjña chjuúhun, tsa chjuúhun najmi kik'at'aha, tsa as'ai kuixanko kj'ai tachjuún, kui xi títangane kjuabixan tjuhun. Ko tsa kj'ai nda kuixanko ngaha tachjuún xi y'éjñaha x'ihin, kui nda xu'bo xi tá títangane ni xi 'mihí kjuabixan.

¹⁰ As'ai já ni'yakuyóo b'a incha kitsúhu Jesu:

—Tsa b'a ts'in tjña ngat'aha nda xi tjñaha chjuún, tu sahá nda tjín nga najmi kuixaán.

¹¹ B'i kitsú Jesu:

—Najmi ngatentee xuta mankjihin ni xu'bi, nku tutuhú xi Ntiana kitsjáha nga kamankjihin.

¹² At'aha tjin xuta xi b'a ts'in kitsin nga najmi kama kuixan, ko tjin nga xi kin'e xanta tu xi najmi kama kuixahan. Ko tjin nga kj'ai xi ja y'ech'oho yjoho nga kuixan tu xi tu nku Ntjanaha ts'inxat'aha ra. Xi kama ts'inkjaih'in ni xu'bi, kats'inkjaih'in.

B'i ts'in nda kinchjane Jesu janti xiu

(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

¹³ Incha j'aiko xuta ntih'i tu xi Jesu ngjuennehe ra ntsja ko kuinchjantjaihi nginkun Ntjaná. Tunga ja ni'yakuyóohó b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'in.

¹⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjehenntoho jantiu nga kanibásena. Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha xuta xi b'a ts'in tjintuyaha xi nkú joyaha janti xi, kui xi tjehe ra nga Ntjaná kuatexumaha.

¹⁵ Kingénne ntsja Jesu jantiu. As'ai tsitju yo nga ngji t'axín.

B'i ts'in kinchjanijmiko Jesu nku nda nchiná

(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

¹⁶ J'aisehe Jesu nku nda ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿mí ni nda xi tjih'in nga ts'ian tu xi kama ts'inkjaih'in ra nga kúatejña tik'un síán?

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á ni xi nda tichasjayahaní? Nku tutuhú maha xi nda. Tsa mjehi kuitjás'ein má nga kuinchun tik'uin, n'etjusuin ni xi tjit'a kjuatexumoo.

¹⁸ —¿Má xi kui? —kitsú ndo.

B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu ndyjé n'ei. Najmi tu testiyu tsank'á n'ei.

¹⁹ Chanjúin na'mih'i ko naahi. Ko n'etjói xuta xinki xi nkú ts'in tjohi yjohi.

²⁰ B'a kitsú ndatiu:

—Santa nkúhu nga ndyjana títs'intjusan ngayjee ni xu'bo. ¿Mí nihi xi ndyjat'á sana?

²¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tsa mjehi nga kuichú mai xi tjih'in nga kuichú mai, t'ihinteñai ni xi tjih'in ko tjeih'in xuta x'an. B'a ts'in s'ehe ri kjuanchiná ndjiojmi ján. As'ai nibái nga tsjénkiní.

²² Tunga nk'iehé nga kint'é ndatiu éin, kik'ie nusin nusih'in nga ngji, at'aha 'yún nkjún nchiná.

²³ As'ai b'a kitsúhu Jesu ja ni'yaku'yaha:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. 'Ni tjin tsa nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatexumaha.

²⁴ B'ahá ta tíxin ngahanuu nga tu sahá najmi 'ni tjin tsa nku chu camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatexumaha.

²⁵ Nk'ie nga kint'é ja ni'yakuyóo éin, tu ni xi kama nkjühún ra ko b'a incha kitsú:

—¿Yá xi kama k'uanki ni ma?

²⁶ As'ai tsase'a Jesu jóo ko b'a kitsúhu:

—Xuta ndahachí najmi kamaha ts'ink'anki yjoho, tunga Ntjaná maha ts'ink'anki xuta. At'aha tu mí nihí ni xi maha ts'in Ntjaná.

²⁷ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entu tentej ni xi tjinni ko tjennkih'i nd'ai. Kui kjuaha, ¿mí nihi xi sakúhúni jin?

²⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga n'e tsetse ngayjee ni xi tjin ko nk'ie nga kuakúhji Ntíhi Ndax'iun kjuachánkaha nga k'úéjñasun ante má nga kuatexuma, kui nistjiun jun xi tjenkonú nd'ai ta kuintsuboo ante xi te jo maha nga kuatexumohoo ntjehe xuta Israel xi te jo tikjá maha.

²⁹ Tu yáhá ni xi ngat'ana y'éjñaha ni'yaha, tsa já nts'e, tsa jminchjín nichja, tsa na'mihí, tsa naaha, tsa ntíhí kō tsa jñá xi tjihín, kui xutai k'uai ngáha ra unchan niyá tjihin ni xi y'éjña kō ts'ínkjáihín nga k'úentu tík'un sín.

³⁰ Nkjin xuta xi tjun nd'ai tsjénki, kō nkjin xi yjanki nd'ai xi tsjén tíjún kama ngáha.

20

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén já xi kits'inxájin tuntsajéé

¹ Xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná b'a joyaha nku nda xi tíñaha nku jñá. Kui xi ta jyun tsitju nga ngjik'íéndako já musu tu xi ngjuai ts'inxájihín ante tuntsajéhe.

² Nk'ie nga kits'ínj'ō já musu nga kama chjihí nku toon denariō nga nku nistjin, as'ai kits'ínkji jóo ajin tuntsajéhe.

³ As'ai ta ngjihí ngáha ndo, nkú ma nga chuba ñja, kō kikié kj'ai já xi tíncha ajin nantio xi najmi tjihin xá.

⁴ B'a kitsúhu jóo: “Tu sahá tankín n'exó kō jun ajin tuntsajéna kō nda tjin k'uechjínu.” As'ai ngji jóo.

⁵ As'ai ta ngjihí ngáha ndo, nkú ma nga chuba te jo kō nkú ma nga chuba jan, kō b'ahá ta kits'ín ngáha.

⁶ Kō xi nkú ma nga chuba un nga ngixuun ta ngjihí ngáha ndo kō kisakú saha kj'ai já xi najmi tjihin xá. “Jun, ¿á nku nistjin kab'ahanu ei nga najmi t'n'exáhanu?”, kitsúhu.

⁷ “At'aha najmi tjin xi títsjá xáni”, kitsú jóo. “Tu sahá tankín n'exó kō jun ajin tuntsajéna”, kitsú ndo.

⁸ Nk'ie nga kama jyuun, kinchjako nda xi ts'e tuntsajéé nda xi basehe já musu kō b'a kitsúhu: “Chubañjaihi já musu kō t'echjihí nistjin xi kats'inxá. Xi askahan kafas'een ch'atuts'ihin ri, santaha nkúhu nga kuichuk'uin xi tjun kafas'een.”

⁹ Incha j'ai já musu xi jas'en xi nkú ma nga chuba un kō kits'ínkjáihín nku toon denariō nga nkúnkú.

¹⁰ As'ai incha j'ai já musu xi tjun jas'een kō b'a incha kitsú animaha nga ts'ati k'uaihi, tunga ta nkúhu toon denariō kits'ínkjáihín nga nkúnkú.

¹¹ Nk'ie nga kits'ínkjáihín niu, y'ésiko nda xi ts'e tuntsajéé.

¹² B'a kitsúhu: “Já xi askahan kafas'een tu nkúhu ora kuats'inxá sa. Tunga tu ngúsuhún kuan'ei nga kuak'iechjihí jóo kō jin xi kan'e chükjuai xóo kō nubóo nga nku nistjin tanto.”

¹³ Tunga b'ahá kitsú ndo nga kinchjako nda musu xi b'a títsuhu: “Ji nda xinkjián, najmi ch'on títs'inkoho. ¿A najmi nkúhu toon denariō kab'endakoní?”

¹⁴ Chjúbéi toohín kō t'in. Tunga mjehéna tsjaha já xi askahan kafas'een xi nkú nga tjin ta títsjaha.

¹⁵ ¿A najmi kamahá ts'inka ni xi tjinna xi nkú ts'ín mjena? ¿A ra tíma xin tak'unní at'aha nda animana?”

¹⁶ B'a ts'ín xi yjanki nd'ai tjun kama ngáha. Kō xi tjun nd'ai, kui xi tsjénki.

B'i ts'ín ta kitsúya ngáha Jesu nga kuayá

(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

¹⁷ Nk'ie nga tjenja Jesu niyá xi fi nanki Jerusalen, kinchja t'axín subaha já ni'yakuyá xi te joo kō b'a kitsúhu:

¹⁸ —Tjenñju. Ja t'bankián nanki Jerusalen. Ja n'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun aya ntsja já na'mi k'aku kō já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi incha tsjá kjuá nga n'ek'ien

¹⁹ kō as'ai ts'ínkjás'ehen xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra, tu xi incha kuajnukiehe ra kō k'uéhe kō ngjuát'a kruuhu. Tunga nistjin xi ma jahan kj'uaiya ngáha ra ngabayoo.

B'i ts'ín naaha Santiago kō Jua tsankihí Jesu nku kjuanda

(Mr. 10:35-45)

²⁰ As'ai j'ai naaha jáha Zebedeo nga tjenko ts'ihin jáha. Tsasinkunch'int'aha Jesu nga tsankihí nku kjuanda.

²¹ B'a kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi mjehi?

B'i kitsú tachjúun:

—Tjennteí nga nku ntína kat'ejña kixihí ko nku xi kat'ejña skjúhin nk'ie nga kuatexumai.

²² As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi yo ni xi tbinchu. ¿A kuichúkjuanu nga un skuenu xi nkú ts'ín un skuena?

—Kuichúkjuani —kitsú jóo.

²³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga un skuenu xi nkúhu an. Tunga tsa kuintsuboo nga kixina ko tsa skjúnna, najmi an tíñana nga tsja niu. Ja tjintuhú Na'mina xi tíña ndaha kui antee.

²⁴ Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyá xi tee niu, incha kits'ínkanko já ni'yakuyá xi jóo.

²⁵ Tunga kinchja ñjahá ra Jesu jóo ko b'i kitsúhu:

—Yo xi nkú ts'ín xuta xi tjihin xá ei asunnteí 'yún ndjá ts'ínko xuta xingisoo, ko xi tjihin nga'yún ts'ín nga nu'yá'éhen.

²⁶ Tunga ajinnuu najmi b'a kama. Xi mje níhi nga nda k'aku kama ajinnuu, kui xi kats'ín ni xi nda ngandanuu.

²⁷ Xi mjehe nga tjun kama ajinnuu, kui xi katuma nda musunuu.

²⁸ At'aha ta ndaha Ntíhi Ndax'iun najmi j'ai tsa tu xi kui nda n'ehé ra. J'ai ní tu xi ni xi ngandaha xuta j'ai ts'ihin ko tu xi ts'ínkjas'ehe yjoho nga k'uéchjintjai nkjin xuta.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu jo já ka

(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)

²⁹ Nk'ie nga tíincha bitju nanki Jerico Jesu ko já ni'yakuyáha, nkjin nkjún xuta xi kitsjennkíhi.

³⁰ Jo já ka kab'entu andai niyoo. Nk'ie nga kint'é nga yo tífa Jesu, incha kikjintáya:

—ji xi ntjehe David, katuma nimahi jin!

³¹ As'ai xuta xi tjín yo kinchjatikoho tu xi k'uéchja'aha ts'a. Tunga tu sahá 'yún incha kikjintáya sa:

—ji nda maestru, ntjehe David, katuma nimahi jin!

³² As'ai tsasin'yún Jesu, kinchjaha jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Mí nihi xi mjenu nga ts'innuu?

³³ B'a kitsú jóo:

—Ji nda maestru, mjeni nga kuix'ánki tunkuin.

³⁴ As'ai Jesu kama nimaha jóo ko kits'ínko tunkun. Ta kuihi chubo kama chjihí ko kitsjennkíhi Jesu.

21

B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalem

(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Nk'ie nga ja tíincha bichú tiña nanki Jerusalem nga incha j'ai Betfage, nanki xi tiña maha asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínkji Jesu jo já ni'yakuyáha

² nga b'i kitsúhu:

—Tankiún nanki ichí xi tíña tiña ján. Yo sakúnuu nku búrrú xi tjít'a'yúnko ntí búrrúhu. Chjundáyo ko nibákonú ei.

³ Tsa tjín xi nkú kuitsunuu, b'a t'ihun: “Nda maestru rú machjéhen chu. As'ai rú ts'ínk'óya ngáha.”

⁴ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi kinchja nda profeta nga b'a kitsú:

⁵ B'a t'ihuun xuta xi tjin Sion:
 “Chasoo, ja nibasenuu Nda reinuu.
 Kui xi nimakjua, nku burru tjsun,
 nku ntí burru, ntíhi chu xi b'anji ch'á.”

⁶ As'ai ngji ts'intjusun já ni'yakuyoo ni xi kitsú Jesu.

⁷ Incha j'aiko burruu ko ntí burruu. Najyuhun incha kingjásuhun ko Jesu y'esuhun chu.

⁸ Nkjin nkjún xuta incha kingjántu najyuhun aya niyoo, ko kj'ai ngá xi tjiaha yá incha tsatet'a ko kingjántu aya niyoo.

⁹ Yún incha kikjintáya xuta nkjin xi yja títjuun ko xi yankiu nga b'i incha kitsú:

—jKats'ínk'ankiná xi ntjehe David! jNtjáná nda kats'ínko xi kits'ín nibá ngajoho!
 jKats'ínk'ankiná xi tjña nk'a ján!

¹⁰ Nk'ie nga jas'en Jesu nanki Jerusalem, kama nkjühun ngayjee xuta nantio ko b'a incha kitsú:

—¿Yá ndaha xu'bi?

¹¹ B'a incha kitsú xuta xi tjenko Jesu:

—Nda profeta Jesuuhú niu xi nibáha Nazaret, nanki xi tjñajihin ante Galilea.

*B'i ts'ín kik'onsje Jesu já xi tjincha batéña chu má ma natsihin ninku
 (Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)*

¹² As'ai jas'en Jesu má ma natsihin ninku. Kik'onsje ngayjee já xi tjincha batéña ko xi tjincha b'atse chu yo. Kits'ínk'ótsjá yámixaha já xi tjincha ts'ínk'óntjaiya toon ko yáxilehe já xi tjincha batéña chutuju.

¹³ B'i kitsúhu:

—B'a ts'ín tjt'a éhen Ntjáná: “B'a k'úhín ni'yaná nga kui xi kama ni'ya xi má nga xuta kuinchjako Ntjáná.” Tunga jun antehé já ndyjé t'n'e mo.

¹⁴ As'ai incha j'ai xuta ka ko xi najmi ma fi nga j'aisehe Jesu má ma natsihin ninku ko Jesu kits'ínkihi.

¹⁵ Tunga já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoo incha kama kjahan, nk'ie nga kkie kjuankjún xi tít'sín Jesu ko nga kint'é ntaha jánti xi xi tjincha nchja natsihin ninku nga b'a tjincha tsu: “jKas'ehe kjuachánka xi ntjehe David!”

¹⁶ B'a incha kitsúhu Jesu:

—¿A tinnu'yái ni xi tjincha tsu jánti xi?

B'i kitsú Jesu:

—Johon, tnt'e. ¿A najmi kjehé n'eyo xujun éhen Ntjáná má nga tjt'a niu? B'i ts'ín tjt'a: Ts'a jánti xi ko xi baki kin'echjén nga 'yún nda kin'etsjohi.

¹⁷ As'ai Jesu ngji t'axihin xuto. Nanki Betanja ngji. Yo kits'ínkj'a nistjen.

*B'i ts'ín ndjá kinchjako Jesu yá higuera xi najmi tjihin tu
 (Mr. 11:12-14, 20-26)*

¹⁸ Nk'ie nga ta jyuun nga tífi ngáha Jesu nanki Jerusalem, kama bjoho.

¹⁹ Ngjisehe nku yá higuera xi kkie andai niyoo, tunga ndahá nku tu najmi kisakúhu, tu subahá xka. B'i kitsúhu yoo:

—Ndahachí najmi ta kas'ehe ri tu.

Tu tjen'yún kixíhi yoo.

²⁰ Nk'ie nga kkie já ni'yakuyoo ni xi kamo, kama nkjühun ko b'a kitsúhu Jesu:

—¿Nkú tjihín ra nga tjen'yún kuaxíhi ni yá higuera?

²¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsa s'ejinnuu Ntjáná ko najmi jo jan kamanuu, najmi tu suba ni xi kuats'ihin yá higuera kamanuu n'oo. Ta kama b'a kuixíhuun asunntu tjenki xu'bi: “Tiyú xin yo ko chjaníkj'ajin yjohi ajin ntáchak'uun”, ko b'a kama.

22 Ko ngatentee ni xi kuinchihu Ntiana nga chubakoo, n'ekjohon tsa s'ejinuu Ntiana.

B'i kama nk'ie nga kingjasjayaha ja tjixoo Jesu ya xi kitsja xaha
(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

23 Jas'en Jesu ma ma natsihin ninku ko tsakuya. As'ai j'aik'uhun ja na'mi k'aku ko jacha xi ta tjihin xa ko b'a incha kitsuhu:

—¿Mí xa xi tjihin nga b'a tin'ei? ¿Yá xi kitsja xahi?

24 B'i kitsu Jesu:

—Ko an ta kuasjayanuu nku ni. Tsa k'únyanu, xinyanuu mí xaha xi tjinna nga b'a tits'ian.

25 ¿Yá xi kits'in nibaha Jua Bautista nga j'aitenta xuta? ¿A Ntiana, a ra xuta asunteihi? As'ai b'i kitsuhu xinkjin joo nga kinchjanijmíyaha niu:

—Tsa: “Ntiana kits'in nibaha Jua”, kuixiaan, as'ai b'a kuitsuna: “¿Á najmi kis'ejihinnuu ni xi kitsuhu Jua?”

26 Ta najmi kama tsa: “Xuta asuntei kits'in nibaha”, kuixiaan, at'aha ngayjee xuta b'a tsu nga nku nda profeta kama Jua. Najmi kama b'a kuixiaan at'aha binkjaan xuta nantio.

27 Kui nga as'ai b'a incha kitsuhu ra Jesu:

—Najmi yai.

As'ai b'i kitsu Jesu:

—Ko ta ndaha an najmi xinyanuu ya xi kitsjana nga b'i tits'ian.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchjen nku nda xi tjintuhu jo ja

28 As'ai b'a kitsu sa Jesu:

—Nkú ma ni xinyanuu. ¿Nkú bixiún? Nku nda tjintuhu jo ja. Ngjisehe nda xi tjuun ko b'a kitsuhu: “Ji tina, t'in n'exajin tuntsajena nd'ai.”

29 “Najmi mjena kfián”, kitsu ntihí ndo, tunga askahan ni kits'innkjink'un ko ngji ts'inxá.

30 As'ai ngjisehe nda xinkuu ko b'a ta kitsuhu. “Jo'oho, na'mi”, kitsu nda xu'bi, tunga najmi ngjihí.

31 ¿Má xi kui ja xi joo kits'in ni xi mjehe na'mihí?

—Nda xi tjuun —kitsu joo.

As'ai b'i kitsu Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ja xi f'achjintjai ch'a nga ts'inxat'aha ja Roma ko jminchjin skoo titjun kjuas'enjin nga Ntiana xi kuatexumaha.

32 At'aha j'aisenuu Jua ko tsakuyanuu ni xi naxu nginkun Ntiana, tunga najmi kin'e s'ejinuu ni xi kitsu. Tu saha ja xi f'achjintjai ch'a ko jminchjin skoo xi kis'ejihin. Ko máha jun, ndaha tsa kiyo niu, tunga najmi tsankinchj'ahá ruu animanuu tsa kis'ejinuu.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchjen ja xi najmi naxu fiko xa xi kik'aihi

(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

33 Tjenñju ma ngó. K'uejña chubaya manuu. Nku nda nchiná y'entje tuntsajé, y'engi nch'a ko kits'innda nku ante má nga ts'íonki tuntsajé. Kits'innda nku xjó nk'a tu xi kama chunnataha antee. Kitsja saha antee ja xi maha ts'inxáko tuntsajé, as'ai ngji kjin.

34 Nk'ie nga ja tjne tuu, as'ai kits'inkjisehe ndo ja musuhu ja xi tits'inxáko tuntsajé tu xi kuankihí ra tu xi kanéhe.

35 Tunga jakj'ahá joo ja musuhu ndo. Nku xi kits'in'uhun, nku xi kits'ink'ien, ko nku xi y'éhe ndjio.

36 As'ai ta kits'inkjihí ngáha ndo nkjin ja musu, tunga b'ahá ta kits'in ngáha ra joo.

37 Tu chahan kits'inkji ntihí ndo nga b'i kitsu: “Skuenkjún ntina joo.”

38 Tunga nk'iehé nga kikié ja xi ts'inxáko tuntsajé nga nibá ntihí ndo, b'a kitsuhu xinkjin: “Kui xu'bo xi ts'íinkjálhin ngayjee ni xi tjihin na'mihí. Tu saha n'ek'ieén tu xi kama ts'añahaná ni xi ts'íinkjálhin.”

39 As'ai jakj'á joo ntihí ndo, kik'onsje natsin má nga tjintje tuntsajé ko kits'ink'ien.

⁴⁰ Kui b'a maha, nk'ie nga kj'uaí nda xi ts'e tuntsjajée, ¿mí nihi xi kj'uaí ts'íhin já musu xu'bo?

⁴¹ B'a incha kitsú jóo:

—Ts'ínkje nga najmi kama nímaha já ch'onk'un xu'bo kó kj'ai já tsjá sá ngáha rá ante tuntsjajée, já xi k'uéchjǐhi tuhu nk'ie nga kuichú cháhan.

⁴² As'ai b'ǐ kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehe n'eyo ni xu'bi xi tjít'a xujun éhen Ntíaná? B'a títsu: Ndjio xi kikjaníya já chjinexjóo ja j'ai ma ndjio k'aku. Ntíaná xi b'a kits'ín kó ma nkjúnna nga chaseheé.

⁴³ Kui kjuaha nga b'a tíxihinnuu. Chjú'anuu nga kuintsubajiun nga Ntíaná xi kuatéxumanuu, kó xuta xi bakúchji nga Ntíaná xi batéxumaha, kui xi kj'uaihi nga kjuas'enjin yo.

⁴⁴ Ndjio xi títsu éhen Ntíaná nga kikjaníya já chjinexjóo, tu yáhá ni xi kuijnesun ndjio kama xixi. Kó xi kuijnenehe ndjio kama nkuan nkuan.

⁴⁵ Nk'ie nga kint'é já na'mi k'aku kó já fariseo éin, incha kamankjihin nga kui tinchjanijmíyaha Jesu.

⁴⁶ Mjehe nga kuakj'ánijé tunga incha kitsankjúhún xuta nkjiun, at'aha b'a incha tsu xuto nga nku nda profeta Jesu.

22

B'ǐ ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku s'í kjuabixan

¹ As'ai ta kinchjahá ngáha Jesu nga y'éjña chubaya. B'ǐ kitsú:

² —Xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná b'a joyaha nku nda rej xi ts'asje nku s'í nk'ie nga tsixan ntíhi.

³ Kits'ínkji já musuhu nga kuinchjaha xuta xi kitsúya tíjuhún. Tunga najmi kits'ín yuhú xuto nga kj'uaí s'íu.

⁴ As'ai ta kits'ínkijí ngáha kj'ai já musu nga b'a kitsúhu: “B'a t'ihuun xuta xi ja kixinyaha nga ja kab'endá nichinee. Ja kats'ínk'íén turu. Ja tjínda ngatentee niu. T'inyohoo nga kanibá s'í kjuabixoon.”

⁵ Tunga najmi nkjún kamaha xuta xi kik'inyaha. Nku xi ngjisehe jñáha, kj'ai xi ngjik'atseya ni.

⁶ Tjín ngá xi jakj'ánijé já musuhu nda rej, kits'ín'uhún kó kits'ínk'ien.

⁷ Nk'ie nga kint'é nda rej ni xi kamoó, kama kjahan. Kits'ínkji já juhún nga kits'ínk'ien xuta xi b'a kits'íun kó y'éti nankihǐ.

⁸ As'ai b'a kitsú nda rej nga kinchjako já musuhu: “Ja tjínda s'í kjuabixoon, tunga najmi chumi ni chjǐhǐ rá xuta xi tjun kixinyaha nga kj'uaí.

⁹ Kui b'a maha, tankíhinu niyátée kó tu yáhá ni xi sakúnuu t'inyohoo nga kanibá s'í kjuabixoon.”

¹⁰ As'ai tsitju já musu nga ngji niyátée. Kinchja ñja tentehe xi kisakúhu, ndaha tsa xi ch'onk'uhún kó ndaha tsa xi nda tjíntuyáha. Kitsehe xuta má tjen s'í kjuabixoon.

¹¹ Nk'ie nga jas'en nda rej nga j'aisehe xuta xi kab'entut'á yámixó, kíkíe yo nku nda xi najmi yja najyun xi bja xuta nga fi s'í kjuabixan.

¹² As'ai b'ǐ kitsúhu: “Ji nda xinkjǐán, ¿nkú ts'ín kabitjas'ehenni ei nga najmi tjíhin ri najyun xi ts'e s'í kjuabixan?” Tunga najmi kinchjahá ndo.

¹³ As'ai kinchjaha nda rej já xi títsjá nichinee kó b'a kitsúhu: “T'e'yún sjai kó ntsja ndo kó chjanikj'o natsin ján má jyuun, ante xi má kjintá xuta kó kuate ni'yun.”

¹⁴ At'aha nkjin maha xi tíchubaha, tunga tu chubahá maha xi kj'uaíjin.

*B'ǐ ts'ín tsakúya Jesu yá xi tjíhin nga s'echjǐhi
(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)*

¹⁵ As'ai ngjik'íéndakō xinkjín já fariseo tū xi ts'ínkijneyaha Jesu nku én xi najmi b'a tjín.

¹⁶ Incha kits'ínkjisehe Jesu já ni'yakuyá xi ts'e kō já xi yjankihī nda rei Herode Antipa. B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji nda maestru, yaj nga kjuaxi én xi chubai kō nga naxu bakuyái sisin ni xi ts'e Ntíaná. Najmi ni xi sasihin xuta chubai. 'Yún nanka chaseihī.

¹⁷ Kui nga t'inyahani. ¿A ma b'echjihí nda tíjūn Cesar ni xi f'áchjíná, a ra najmi?

¹⁸ Tunga behé Jesu nga tū xi títsuhu jóo kō b'i kitsúhu:

—Jun xi tū tsjohónu nga bakuchjú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! ¿Á an tíchjut'ayák'uhunnú?

¹⁹ Takúnnú nku toon xi ma chjintjaihi ch'á.

J'aiko jóo nku toon denario.

²⁰ Kō b'i kitsú Jesu:

—¿Yá xi ts'e sénnistjīn kō j'áin xi tjít'aha tooin?

²¹ As'ai b'a kitsú jóo:

—Ts'e nda tíjūn Cesar.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjohoon nda tíjūn Cesar ni xi ts'e nda tíjūn Cesar, kō tjohoon Ntíaná ni xi ts'e Ntíaná.

²² Nk'ie nga kint'é jóo niu, tū ni xí kama nkjúhún ra kō incha ngji t'axín.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kj'uaíya ngáha ra xuta

(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

²³ Já saduseo bakúya nga najmi kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. Kui nistjin xu'bo k'ua xi incha j'aisehe Jesu nga b'i incha kitsúhu:

²⁴ —Ji nda maestru, b'a kitsú Moise nk'ie: “Tsa tjín xi kuayá nga najmi s'ehe ntí, nda nts'e tjíhin nga kuixankō ngáha chjuúhun, tū xi b'a ts'ín s'ehe ra ntí nda nts'e xi k'ien.”

²⁵ Y'entujinni yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan nda xi tjuun tunga b'ahá tjūn k'ien. Najmi kis'ehe ntí. K'ien x'ihin tachjúun. As'ai nda nts'e y'ejñakō ngáha tachjúun.

²⁶ Tunga ta k'iehén ngáha nda nts'e xi ma joho, as'ai xi ma jahan, kō santaha nda xi yatuu.

²⁷ Askahan ta k'ien tachjúun.

²⁸ 'Kui b'a maha, nistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, ¿má xi kui já xi yatuu kama ts'e tachjúun, at'aha ngatentee y'entuko?

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a tjín ni xi chubo, at'aha najmi mankjinnuu ni xi tjít'a éhen Ntíaná kō ta ndaha nga'yúhun Ntíaná.

³⁰ At'aha nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, najmi ta kuixahan kō ta ndaha najmi ts'ínkixan ntíhí. B'a ní ts'ín k'úéentu xi nkú ts'ín tjintu ntítsje xi tjín ndjiojmi ján.

³¹ Tunga nga kj'uaíya ngáha ra xuta, ¿a najmi kjehé n'eyo ni xi títsunuu éhen Ntíaná? B'a kitsú Ntíaná:

³² “An xi Ntíaha Abraham, Ntíaha Isaac kō Ntíaha Jacob.” Ntíaná najmi Ntíaha aníma. Ntíaha ní xuta ták'un.

³³ Nk'ie nga kint'é xuta niu, tū ni xí kama nkjúhún ra ngat'a ts'e ni xi bakúya Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu má kjuatéxumaha xi 'yún chjihī ra

(Mr. 12:28-34)

³⁴ Kama ñjakúko xinkjín já fariseo nk'ie nga kint'é nga Jesu kits'ínkinchá jyujuu já saduseo.

³⁵ As'ai nku nda chjine'én xi ts'e, nku nda maestruhu kjuatéxumoo, kingjásjaiyaha Jesu nga kikjut'ayák'un:

³⁶ —Ji nda maestru, ajihin ngayjee kjuatéxumoo, ¿má kjuatéxumaha xi 'yún chjihī ra?

³⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—“N'etjói Ntjaná xi Ntiahi maha ngayjee animahi. N'etjói xi nkú ts'ín tinchin ko xi nkú ts'ín n'enkjíntak'uin.”

³⁸ Kui kjuatéxuma xu'bi xi 'yún chjíhi ra ko kui xi tjun.

³⁹ Ko b'ahá tá tjín ngáha kjuatéxuma xi ma joho: “N'etjói xutahi xi nkú nga ts'ín tjohi yjohi.”

⁴⁰ Nga joo kjuatéxuma xu'bi y'aha ra ngatentee ni xi tjít'a xujun kjuatéxumoo ko xi y'ét'a já profeta.

B'i ts'ín kingjásjaiya Jesu yá xi y'aha ra xi Cristo

(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

⁴¹ Nk'ie nga kabincha sa yo já fariseo, as'ai b'i kitsú Jesu:

⁴² —¿Nkú bixiún ngat'a ts'e xi Cristo? ¿Má nibáha ntjehe?

B'a kitsú jóo:

—Ntjehe David.

⁴³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjihin ra nga b'a kitsúhu David nga Nda Ntiaha maha xi Cristo? At'aha b'a kitsú nk'ie nga Espiritu Santoho Ntjaná kits'ínkinchjaha:

⁴⁴ Ntjaná b'a kitsúhu Nda Ntjana:

“Tinchint'ání má batexuma, k'uentú maná já kontrahi kinte tsukui.”

⁴⁵ Tsa David b'a kitsú nga xi Cristo xi Nda Ntiaha, ¿nkú ts'ín ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

⁴⁶ Ndaha nku najmi kamaha kits'ínk'óyaha Jesu tsa tu nku én. Kui nistjiun kich'atuts'ihin nga najmi tá ch'a kama k'un kingjásjaiyaha ra Jesu tsa mí nihi.

23

B'i ts'ín y'échjit'ain Jesu sin xi y'a já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

¹ As'ai kinchjako Jesu xuta ko já ni'yakuyaha nga b'i kitsúhu:

² —Já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo, kui xi tíjñaha nga kuitsuya nkú tjihin ra kjuatéxumaha Moise.

³ Kui b'a maha, n'etjususuhunnu ngatentee ni xi kuitsuhunu ko chj'atjó. Tunga najmi tu n'enú ni xi incha ts'ín, at'aha najmi ts'intjusun ni xi nchja.

⁴ Kui xi b'énehe ni xi áí xuta, tunga máha kui, ndahachí najmi incha ts'ín nga'yún nga ts'íintjusun niu.

⁵ “Yún mjehe nga skuehe xuta xi nkú ts'ín benkjún Ntjaná. Kui nga 'yún i ts'ihin kaxa títí xi b'entut'áa stjeén ko tjianá, xi tinchaha éhen Ntjaná, ko 'yún ts'ín ndju nachjún xi yjandáihí najyun xi mjéntjai nga nchjako Ntjaná.

⁶ Tsjoho nga b'entu ante k'aku xi tjín nku s'í ko nga b'entusún yáxile xi tíncha tíjün ni'ya sinagoga.

⁷ Tsjoho nga tsjo ts'ín súninaha niyátée ko nga maestru k'úihin.

⁸ Najmi tu n'ej'oo tsa maestru kuitsunu xuta, at'aha nkuhú ma nda maestrunu ko ngatentoo jun nts'o mahanu xinkju.

⁹ Najmi tu ch'a na'mi 'mihu eí asunntej, at'aha nkuhú ma Na'minu, kui xi tíjña ndjiojmi ján.

¹⁰ Najmi tu n'ej'oo tsa já ntia kuitsunu xuta, at'aha nkuhú ma xi ts'enu, kui xi Cristo.

¹¹ Xi mjehe chankjún ajinnuu tjihin nga nda ts'ín ngandaha xingisoo.

¹² Xi k'uasjenk'a suba yjoho, kui xi ichí kama nginkun Ntjaná. Xi k'uasje nimakjua yjoho, kui xi sakúhu kjuachánka.

¹³ Niima rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónuu bakuchjú xi nkú ts'ín yankjún Ntjaná! Najmi 'bainto nga xuta kjuas'enjin nga Ntjaná

kua₂téxumaha. Ta ndaha jun najmi bitjas'oon ko ta ndaha najmi 'baintohoo xuta xi mjehe kjuas'en yo.

¹⁴ 'iNima ru n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! Jun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! Chju'ohoo ni'yaha jminchjín xi ja k'ien x'ihín ko as'ai chuba 'yúhún tse chubakoo Ntíaná tu xi b'é'mat'aihinnu yjonuu. Kui nga 'yún un skuehenuu.

¹⁵ 'iNima ru n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! Jun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! Fenuu nga binimo nga ngúsuhun asunntee ko ntáchak'uun nga binchisjó xuta xi n'e mo nga ts'ín s'ejin xi nkú ts'ín s'ejinnuu. Ko nk'ie nga ja sakúnuu nku, as'ai n'o nga kui xi 'yún ts'ín sa ni xi ts'e ndanindoo nga jun.

¹⁶ 'iNima ru n'ehenu jun, ja ka xi baku niyóhoo xuta! Jun xi b'a bixiún: “Tsa tjín xi nkú kuitsu, tsa as'ai nínku tsúngijin, najmi tjíhín kjua'yún nga ts'íntjusun. Tunga xi tsúngijin toonsine xi tjíñaya nínku, kuihí xi tjíhín nga ts'íntjusun ni xi kuitsu.”

¹⁷ Jun xi ja chini ko ja ka. ¿Má xi 'yún chánka sa? ¿A toonsinee, a ra nínkuhú xi títs'ín nga je toonsinee nginkun Ntíaná?

¹⁸ Ko b'a bixiún yo: “Tsa tjín xi nkú kuitsu, tsa as'ai nāchan chje tsúngijin, kui xi najmi tjíhín kjua'yún nga ts'íntjusun. Tunga xi tsúngijin chje xi tjíñasun nāchan chje, kuihí xi tjíhín nga ts'íntjusun ni xi kuitsu.”

¹⁹ Jun ja ka. ¿Má xi 'yún chánka sa? ¿A chje, a ra nāchan chjehé xi títs'ín nga je chje nginkun Ntíaná?

²⁰ Kui b'a maha, tsa tjín xi nkú kuitsu, tsa as'ai nāchan chje tsúngijin, kui xi ja títsungijin nāchan chje ko ngayjee ni xi tjíntusún yo.

²¹ Tsa tjín xi nkú kuitsu, tsa as'ai nínku tsúngijin, ja títsungijin nínku ko Ntíaná xi tjíña yo.

²² Tsa tjín xi nkú kuitsu, tsa as'ai ndjiojmi ján tsúngijin, ja títsungijin Ntíaná xi tjíña yo nga tibatéxuma.

²³ 'iNima ru n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! Jun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! 'Bohoo Ntíaná nku tikjá najún chínko ko xka sinjne xingisoo xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumoo, tunga n'echayanú ni xi 'yún chánka sa xi ta bakúya kjuatéxumoo. N'echayo ni xi naxu nginkun Ntíaná ko nga tjíhín nga kama nimanuu xuta xi k'aj ko nga tjíhín nga naxu s'ejinnuu éhen Ntíaná. Kuihí ni xi joon xi tjíhín nga n'oo, ko najmi tjíhín nga n'echayo nga n'oo ni xingisoo xi tjít'a.

²⁴ Jun ja ka xi baku niyóhoo xuta! N'etjusun ni xi tu tjent'ahá ko ni xi 'yún chjíhi ra najmi n'esiuhun.

²⁵ 'iNima ru n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! Jun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! Jun xi nkú joyaha tasa ko taba xi tu natsihín ní kin'echuhun, tunga kitsejíhín ni animanuu ndyjé ko ni xi najmi naxu.

²⁶ Ji nda fariseo ka, títtjun n'echihín ayaha taso ko b'a ts'ín kama jehe natsihín.

²⁷ 'iNima ru n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! Jun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! Jun xi b'a joyaha tsjó xi taba kin'ek'i. Kui xi tsjo ts'ín bakú sunnk'a, tunga ayaha kitsehe nintaha animá ko ngatentee ni chuntí.

²⁸ Jun xi b'a ta k'un sunnk'o, at'aha nginkun xuta 'yún je bakuchíu yjonuu, tunga ajin animanuu kitsejíhín ni xi tu b'anachaha ko ngatitsun.

²⁹ 'iNima ru n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! Jun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! N'endo tsjóho ja profeta ko n'enaxú ndjio tsjóho xuta je xi kis'e nistjin nk'ie.

³⁰ Ko b'a bixiún: “Tsa tu ñá ma tintsubaá nk'ie nga y'entu ntje cháná, najmi tsisinko raá nga kits'ínk'ien ja profeta.”

³¹ Nk'ie nga b'a bixiún, ta juhun n'ek'io yjonuu nga ntjehe xuta xi kits'ínk'ien ja profeta jun.

³² ;Tu sahá n'endjuú ni xi kik'atuts'in ntje chánuu!

³³ 'iJun xi b'a k'un xi nkúhu ntjenuu! ;já ch'onk'un xi b'a k'un! ;Nkú ts'in kuitjunkihipu nga najmi kuankiún ngak'ien?

³⁴ Kui b'a maha, an ts'inkjisenuu já profeta ko já nkjink'un ko já chjine'én. K'ua xi n'ek'ion ko kjúat'a kruu ko k'ua xi ngjúóhoo aya ni'ya sinagoganuu ko tsjénnkí'uncho xki nanki.

³⁵ B'a ts'in ch'anjihinu ngayjee jníhi xuta je xi kin'ek'ien. Ch'atuts'ihin ra jníhi Abel, nda je xi y'ejña nk'ie, nga santaha jníhi Zacaria ntíhi Berekiá xi kin'ek'ient'ó nachan chje xi kjijña ankjín ninku.

³⁶ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ngatentee ni xu'bi nibanehe xuta xi tjín nd'ai.

B'i kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha nanki Jerusalen

(Lc. 13:34-35)

³⁷ 'iJun xuta Jerusalen, xi n'ek'ion já profeta ko b'ohoo ndjio xuta xi n'e nibásenuu! ;A tu nkjihín niyá kama mjena nga k'uentúkúnuu xi nkú ts'in xanto nga b'énkinka ntíhi, tunga najmi kin'e yunú!

³⁸ Nd'ai ni ma, ja s'ejña masen antenuu.

³⁹ An b'a tíxinnuu nga najmi ta chahanú santa nkúhu nga kuichú nistjin nga b'a kuixiún: “Kakjanínk'a Ntíaná xi nibáha ngajoho.”

24

B'i ts'in kitsúya Jesu nga n'exúya ninku

(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Tsitjusje Jesu má ma natsihin ninku ko nk'ie nga ja tífi, j'aik'úhún já ni'yakuyáha. Tíincha ma nkjúhún nga tibasenkjúhún xjóho ninku.

² B'i kitsú Jesu:

—;A tíyo ngayjee ni xi tjín ei? Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku ndjio najmi ta s'ejñasuhún ra xinkjín. Ngayjee n'exúya.

B'i ts'in tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Nk'ie nga kab'ejña Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo, já ni'yakuyáha j'ai nchjako t'axihin. B'a incha kitsúhu:

—T'inyani, ;nkjé b'a kama? ;Mí ni xi kuakúchji tíjún nk'ie nga kjúái ngáhani ko nga kfe asuntee?

⁴ As'ai kinchja Jesu:

—Chúhún yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachanu.

⁵ At'aha nkjin maha xi kj'uai nga an ts'ín ma yjoho. “An xi kits'in nibána Ntíaná”, kuitsu ko nkjin xuta k'uanachaha.

⁶ Kuinú'yó nga s'e kjuachán ko nga kuinchjanijmíyaha xuta kjuachán xi tíma, tunga najmi tu binkjunnú. At'aha tjihin ni nga b'a kama, tunga najmi kjehe kfe asuntee.

⁷ At'aha xuta xi tjín nku nanki kjaánko xuta xi kj'ai nanki. Nku nda rej kjaánko kj'ai nda rej. S'e kjintía ko chón kama kj'ai kj'ai nanki.

⁸ Nk'ie nga ja b'a tíma, as'aihí táb'atuts'ihin kjuanimá xi s'e.

⁹ 'Ts'ínkjas'ennuu xuta xi má nga ts'ín'unnuu ko ts'ínk'iennuu. Ngat'ana ts'ín unkiehenuu ngayjee xuta asuntee.

¹⁰ Kui nistjiun nkjin xi ts'ínndyjaha yjoho nga najmi ta s'ejihin ra an. Ts'ínkjas'en xinkjín ko ts'ín unkie xinkjín.

¹¹ S'e nkjún já profeta tsank'á xi nkjin xuta k'uanachaha.

¹² Tu xi s'ehé ni xi ch'onk'un, kui nga nkjin nkjún xi najmi ta ts'íntjoho xinkjín.

¹³ Tunga xi ndjá kuasinjña santa nkúhu nga kuayá, kui xi k'uananki.

14 S'enijmí én nda tsuhu Ntíaná nga ngúsuhun asuntee, én nda tsu xi tsuya xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná. Ngayjehe asuntee kuint'é nga Ntíaná xi batéxuma. Nk'iehé nga kfe asuntee.

15 Y'et'a nda profeta Daniel nk'ie nga najmi chankjún ante tsjehe ninku. Choo xi b'a ts'ijún.

B'i kitsú Jesu ko xi títs'inya xujun katumankjihin. B'i ta kitsú ya:

16 —Kui nistjün katanka xuta xi tjintu ante Judea xi tjehe asunntu tjennki.

17 Xi kab'ejñasun nk'a ni'yaha najmi tu kuitjjen nga kj'uaik'asje ni xi tjintu aya ni'yaha.

18 Xi kafi jña najmi tu k'oóya nga kj'uaik'á najyuhun.

19 'iNima rú ts'ihin jminchjín xi y'a ntí ko xi títs'ínki ntí kui nistjün!

20 Tinchihu Ntíaná tu xi najmi nistjin chunch'an kuyúhunu ko tsa nistjin nkjún.

21 At'aha 'yún s'e kjuanima kui nistjün, kjuanima xi najmi kjee s'e santa nkúhu nga tuts'ihin ni nga kamanda asuntee. Ko ta ndaha najmi s'e askahan nku xi b'a joyaha.

22 Tsa najmi kuatekjá Ntíaná chuba nistjin xu'bo, nda ra nku najmi k'uanki kai. Tunga kuatekjáhá Ntíaná chuba nistjin xu'bo ngandaha xuta xi j'ájin.

23 'Kui nistjün tsa tjin xi b'a kuitsunuu: “Chasoo, ei tjña xi kits'ín nibá Ntíaná”, ko tsa b'a kuitsunuu: “Ján tjña”, najmi tu n'e s'ejün.

24 At'aha incha kj'uaí xi b'a kuitsu tsank'á nga kui xi j'ai ngajoho Ntíaná ko xi já profeta ts'jín ma tsank'á yjoho. Kui xi incha ts'jín nkjin tíkjá kjuankjún ko ni xi chánka, tu xi k'uanachaha ra xuta, xi kohó ra xuta xi j'ájin Ntíaná kamaha ra k'uanachaha.

25 Jahá tíxinya tíjunnuu ni xi kama.

26 'Kui b'a maha, tsa b'a kuitsunuu jóo: “Ante kixi ján tjña xi j'ai ngajoho Ntíaná”, najmi tu bankiún yo. Tsa b'a kuitsunuu: “Aya 'ma ján tjña”, najmi tu n'e s'ejün.

27 At'aha xi nkú ma nga bat'ai nd'ich'on má tju ts'iu ko ma chji santaha má fintjai, b'a ta kama nk'ie nga kj'uaí Ntíhi Ndax'jün.

28 Yaha nga má kjiña nku yjoninte k'ien, yo ma ñjakú chálíkíe. B'a ta ts'ín chaha nga kj'uaí Ntíhi Ndax'jün.

B'i kama nistjin nga kj'uaí ngáha Ntíhi Ndax'jün

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

29 'Askahan nga ja kj'ua kjuanima xi kama kui nistjün, tjen'yún kama jyuhún ts'iu, ko sóo najmi ta ts'jín ndzjehen. Niñu xi tjin nk'a ján kuixuntu, ko k'uatse ni xi tjin nk'a ján.

30 As'ai kama chji nk'a ján ni xi kuakúchji nga ja nibá Ntíhi Ndax'jün. Nk'iehé kjinta nkjún ngayje tíkjá xuta xi tjin asuntee ko skue Ntíhi Ndax'jün nga tjenjin nintj nga nibáko ngayjee nga'yuhun ko kjuachánkaha.

31 Ts'jínki ntítsjehe nk'ie nga 'yún kjuane tjo. Incha k'uéntukú xuta xi j'ájin xi tjintu tu má xi tjehe ni, b'aha ra má tju ts'iu santaha má fintjai.

32 'Katumankjinnuu ni xi b'éjña chjinnuu yá higuera. Nk'ie nga ja tju nts'én tjiaha yoo ko tjuhu xka, yo nga ja tibichú tiña chunuboo.

33 B'a ta ts'ín nk'ie nga ja choo nga ja b'a tíma, katumankjinnuu nga ja tjen tiña Ntíhi Ndax'jün xi nkúhu tsa asti ankjuo síña.

34 Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kuitjusun ngayjee ni xu'bi kintehe ni nga kuayáje xuta xi tjin nd'ai.

35 Kamaha asuntee ko nk'a ján ndyja, tunga éna najmi kj'ua tiya.

36 'Tunga má nistjin ko chuba nga b'a kamoo, najmi ch'a xi behe, ta ndaha ntítsje xi tjin ndjiojmi ján ko ta ndaha Ntíhi Ntíaná. Nku tutuhú Ntia Na'miná xi be.

37 Xi nkú kama nistjin nga y'ejña Noe, b'a ta kama nk'ie nga kj'uaí ngáha Ntíhi Ndax'jün.

38 Kui nistjin xu'bo, nk'ie nga najmi kjee fejin ntá xuta, tu tjincha kjinehé ko tjincha 'bi. Tjincha bixan ko tjincha ts'ínkixan ntíhi. B'a tjincha ts'ín santa nkúhu nga tsichu nistjin nga jas'en Noe tsutsu chánko.

³⁹ Najmi kamankjihin xuta santaha nkúhu nga tu ni xí kik'ahá ts'í kò kits'ínkje tentehe. B'ahá ta kama ngáha nk'ie nga kj'uaí Ntíhi Ndax'iun.

⁴⁰ Kui nistjiun jo já xi tìncha ts'ínxájin jñáha, nku chjúbé kò xinkuu s'ejña.

⁴¹ Jo jminchjín xi tìncha o, nku xi chjúbé kò xinkuu xi s'ejña.

⁴² 'Kui b'a maha, tintsuba ndahanu, at'aha najmi yo mí chubaha kj'uaí Nda Ntjanuu.

⁴³ Katumankjinnuu ni xu'bi. Tsa be tíjün nda xi ts'e ni'yoó mí chubaha nga jyuun kj'uaí nda ndyjé, ta k'úejña nda. Najmi tsjánte tsa nda ndyjé kjuas'en kjuayún ni'yaha.

⁴⁴ Kui kjuaha, b'a ts'ín tintsuba ndahanu kò jun, at'aha chuba nga najmi tíchuyóhoo kj'uaí Ntíhi Ndax'iun.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda musu xi naxu fiko xáha

(Lc. 12:41-48)

⁴⁵ '¿Yá nda musuhu xi naxu fiko xáha kò xi nkjink'un, xi nda ntiaha kitsjá xáha nga kui xi tsjáha nichine já musu xingisoo nk'ie nga kuichú chuba?

⁴⁶ ¡Á b'a nda tjihin ts'e nda musu xu'bi tsa b'a títs'ín nk'ie nga kj'uaí nda ntiaha!

⁴⁷ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Nda ntiaha ts'ín kunntáha ngayjee ni xi tjihin.

⁴⁸ 'Tunga tsa ch'onk'un nda musu kò tsa b'i ts'ín ts'ínnkjink'un: "K'uandaya saha nda ntiana nga kj'uaí."

⁴⁹ 'As'ai k'uéhe já musu xinkjín kò nga kjine kò k'úiko já ch'iu.

⁵⁰ Tsa tu kj'uaíhi nda ntiaha nda musu xu'bi nistjin xi najmi tikuyáha kò chuba xi najmi be,

⁵¹ 'yún ndjá ts'ínnijéhe nda ntiaha xi nkú ts'ín n'enijéhe já xi b'anachaha já ntia, yo má nga kjintá kò kuate ni'yun.

25

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén istinchjín xi ngji nku s'í

¹ 'Kui nistjiun b'a kama ajihin xi nkú ts'ín batéxuma Ntjaná xi nkú kamat'ain te istinchjín xi ngji nku s'í kjuabixan. Incha jakj'á nd'í setíhi kò incha ngji ts'ínkjáihin nda bixoon.

² Un maha xi chinihi kò un maha xi kitikjuaha.

³ Xi chiniu najmi kik'a sa seti nk'ie nga jakj'á nd'íhi nga incha ngji.

⁴ Tunga xi kitikjuo, jakj'á nd'íhi kò ta kik'a nisa seti xi kuinchá saha nd'íhi.

⁵ 'As'ai ts'andayaha nda bixoon kò kama nijñáha istinchjün, kui nga incha kik-jantuféhe.

⁶ Nkú ra ma nga masen nistjen, tjín xi kikjintáya: "¡Ja nibá nda bixoon! ¡Títjusjoo kò tankín n'ekjóhoo!"

⁷ 'Tsisitjen istinchjün kò y'énda nd'í setíhi.

⁸ B'a kitsúhu xi chiniu xi kitikjuo: "K'uaíni ichi chuba setinuu, at'aha ja tí'me nd'íni."

⁹ Tunga b'ahá kitsú xi kitikjuo: "Najmi, at'aha tsa b'a n'ei, najmi kuichú mahani jin kò ta ndaha jun. Tu sahá tankín ch'atso xi ts'ajun má satéña."

¹⁰ Nk'ie nga tìncha fik'atse seti xi chiniu, tu j'ai sahá nda bixoon. Xi tjíndaha yjoho incha jas'enko má tíma s'í kjuabixoon kò kis'echjá ankjuo.

¹¹ 'As'ai j'ai istinchjín xingisoo kò b'a kitsú: "¡Ji chá ntia, chá ntia, chux'áni ankjuo!"

¹² Tunga b'ahá kitsú nda bixoon: "Kjuaxi ni xi tíxinnuu nga najmi benuu."

¹³ 'Kui b'a maha, tintsuba ndahanu, at'aha najmi yo mí nistjin kò mí chubaha nga kj'uaí Ntíhi Ndax'iun.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda xi kitsjáha já musuhu toon xi ts'ínxáko

(Lc. 19:11-27)

¹⁴ 'Xi nkú ts'ín batéxuma Ntjaná b'a joyaha nku nda xi ngjitsube kj'ai nanki. Kintehe ni nga ngjuai, tjün kinchaha já musuhu kò kitsjáha ni xi tjihin.

15 Nku xi kitsjáha un mij toonsine, nku xi kitsjáha jo mij, ko nku xi kitsjáha nku mij. Kitsjáha nga nkúnkú xi nkú ts'in kamaha nga ts'inxáko tooon. As'ai ngji kjin.

16 'Nda musu xi kits'ínkjáihin un mij toonsine, ngji ts'inxáko ko kits'in nganasun sa un mij.

17 Xi kits'ínkjáihin jo mij, b'a ta kits'in ko kits'in nganasun sa jo mij.

18 Tunga máha xi kits'ínkjáihin nku mij, kui xi ngji kján t'anankiu ko y'éyanji toohon nda ntiaha.

19 'Nk'ie nga j'a nkjin nistjin, j'ai ngáha nda ntiaha já musu xu'bo ko kits'ínkoho kuenta.

20 Tjun j'ai xi kits'ínkjáihin un mij toonsine. Kui xi y'a sa un mij. B'a kitsú: "Ji nda ntia, un mij toonsine kik'ainí. Eí tíña sahi un mij xi kits'in nganasan."

21 As'ai b'a kitsú nda ntiaha: "Nda tjín. Nda ní ji, nda musu. Naxu 'mikoí xáhi. Naxu kin'etjusuin xá íchí xi kitsjaha. Kui nga nd'ai 'yún tse ni xi ts'in kunntáhara. Nibái ko tsjo kat'ehi xi nkúhu nda ntiahi."

22 'As'ai j'ai xi kits'ínkjáihin jo mij toonsine. Kui xi y'a sa jo mij. B'a kitsú: "Ji nda ntia, jo mij toonsine kik'ainí. Eí tíña sahi jo mij xi kits'in nganasan."

23 As'ai b'a kitsú nda ntiaha: "Nda tjín. Nda ní ji, nda musu. Naxu 'mikoí xáhi. Naxu kin'etjusuin xá íchí xi kitsjaha. Kui nga nd'ai 'yún tse ni xi ts'in kunntáhara. Nibái ko tsjo kat'ehi xi nkúhu nda ntiahi."

24 'As'ai j'ai xi kits'ínkjáihin nku mij toonsine ko b'a kitsú: "Ji nda ntia, be nga kjain. Chjusintjein chan xi najmi ji y'entjei. Ni xi kj'ai xi y'entje ji chubéi.

25 Kui nga kitsankjuhunna ko ngjik'ieñá 'ma toohin t'anankiu. Eí tíña ngáha ri toohin."

26 As'ai kinchja nda ntiaha nga b'a kitsúhu: "Ji nda musu ch'onk'un ko ts'e. Tsa yai nga kjesintjen chan xi najmi an y'entje ko bakj'á ni xi kj'ai xi y'entje,

27 tsa kik'aihi toonna já xi maha ts'inxáko. Tsa b'a kin'ei, ja ra ts'inkjain ngáha ra nd'ai nga kjúa toonna ko santaha ntíhi kai."

28 'As'ai b'a kitsúhu ndo já xi kabincha yo: "Chjú'ohoo ndo tooon ko tjohoon xi tíñaha te mij.

29 At'aha ngatentee xi tíhin ni, kui xi k'uai saha ko 'yún s'ehé. Tunga xi najmi tíhin, kui xi chjú'aha santaha ni xi íchí xi tíñaha.

30 Chjanikj'o natsin ján má jyuun nda musu xu'bi xi najmi chumi ni chjíhi ra, ante má nga kjintá xuta ko kuate ni'yun."

B'i ts'in kitsúya Jesu xi nkú n'ehé xuta ndyun nkini

31 'Nk'ie nga kj'uaihi Ntíhi Ndax'iun, kj'uaíko kjuachánkaha ko ngatentee ntítsjehe ko k'uéjñasun ante má nga kuakúchji kjuachánkaha.

32 Ngayjee xuta xi tjín asuntee kama ñjakú nginkun. As'ai kuakjánya xuta xi nkú joyaha nku nda bastu xi ts'ínkj'a t'axín chutsanko ko xin ts'ínkj'a chutentsu.

33 Kixihí k'uéntu chutsanko ko skjúhun k'uéntu chutentsu.

34 'As'ai kuinchja Nda Rej nga b'a kuitsuhu xi tíincha nga kixihí: "Nibó jun xi nda kits'ínkonuu Na'mina. N'ekjóhoon nd'ai nga titjás'enjiun xi nkú ts'in batéxuma Na'mina, kui niu xi kis'endanuu nkúhu nga tuts'ihin ni nga kamanda asuntee.

35 At'aha nk'ie nga kama bjona, kik'ainú nichine. Nga kama xintána, kik'ainú ntá. Nga kikjatsú'basan nankinuu, kik'aintenú ni'yanuu.

36 Nga najmi tíinna najyun, kik'ainú najyun xi kingja. Nga kisaté ch'an, tsankintsubek'unnú. Ko nga kikjáaya'yán, tsankinsekjánú."

37 'As'ai incha kuinchja xuta xi naxu kits'in nginkun Ntíaná nga b'a kuitsu: "Ji Nda Ntia, ¿nkjé kiyai nga kama bjohi ko kik'aihi nichine, ko tsa kama xintáhi ko kik'aihi ntá?

38 ¿Nkjé kiyai nga nankini kitsutjasún ko kik'ainteihí ni'yaní, ko tsa najmi tíhin najyun ko kik'aihi najyun xi kindyjai?

39 ¿Nkjé kiyai nga kisaté ch'in ko tsa kisuya'yín ko tsankintsubek'úihin?"

⁴⁰ As'ai kuinchja ngáha Nda Rej nga b'a kuitsu: “Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi nkú ts'ín nda kin'ohoo tu má xi kuihí ni já nts'é, a ahán xi b'a kin'enú, ndaha tsa xi 'yún kinte tjen nga chasehe.”

⁴¹ As'ai b'a kuitsu ngáha xuta xi tìncha skjúhun: “Tiyú xinnú jun xi najmi nda nginkán. Tankiún ajin nd'í xi najmi ta mahá ra 'meyaha, xi kis'endaha ndanindoo ko ntítsje xi tjíhin.

⁴² At'aha nk'ie nga kama bjona, najmi kik'ainú nichine. Nga kama xintána, najmi kik'ainú ntá.

⁴³ Nga kikjatsú'basan nankinuu, najmi kik'aintenú ni'yanuu. Nga najmi tjínna najyun, najmi kik'ainú najyun xi kingja. Ko nga kiseté ch'an ko kikjáaya'yán, najmi tsank-intsubek'unnú.”

⁴⁴ As'ai incha kuinchja xuta xu'bo nga b'a kuitsu: “Ji Nda Ntia, ¿nkjé kiyai nga kama bjohi, ko tsa kama xintáhi, ko tsa nankini kitsutjasún, ko tsa najmi tjíhin najyun, ko tsa kiseté ch'in, ko tsa kisuya'yúin, ko najmi tsisinkoihi?”

⁴⁵ As'ai kuinchja ngáha Nda Rej nga b'a kuitsu: “Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi nkú ts'ín najmi nda kin'ohoo tu má xi kuihí ni já nts'é, a ahán najmi nda kin'enú, ndaha tsa xi 'yún kinte tjen nga chasehe.”

⁴⁶ Ko xuta xu'bo ngjuai má nga un skue síhin. Tunga xuta xi naxu nginkun Ntjaná ngjuai má nga k'úentu tik'un sín.

26

B'i ts'ín y'énda já tjíxoo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu

(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:47-53)

¹ Nk'ie nga ja kamahá Jesu nga kitsúya ngayjee ni xu'bi, as'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:
² —Yo nga jo nistjin ndyjaha nga kuitju S'í Pascua, nk'ie nga n'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun xi má nga s'et'a kruu.

³ As'ai kama ñjakú já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjíhin xá ni'yaha nda na'mi títjun Caifa.

⁴ Y'éndako xinkjín xi nkú ts'ín k'uanachaha ra Jesu nga kuakj'ánijé ko ts'ínk'ien.

⁵ Tunga b'ahá kitsúhu xinkjín:

—Najmi tu ajihín s'íu chjubéé ndo tu xi najmi k'úésihi xuta nkjin xi kj'uai.

B'i ts'ín nku tachjuún tsaténdzjojnúhu ntá sinjne Jesu

(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

⁶ Nk'ie nga tjíña Jesu nanki Betanja, ni'yaha Simon, nda xi k'uhun ch'in fentujnu kai,
⁷ as'ai nku tachjuún j'aiko ntá sinjne xi chjí nkjún, xi tìnchaha nku lubata ndjio chjí. Kui xi tsaténdzjojnú nintaku Jesu nk'ie nga kab'ejñat'a yámixoo.

⁸ Nk'ie nga kkie já ni'yakuyoo niu, kama kjahan ko b'a incha kitsú:

—¿Á b'a ts'ín kuan'ekatsún tiyaha ntá sinjne?

⁹ Kamahá 'yún chjí kuach'a ntóo nga kuasatéña kai, tu xi kui tooon k'uaihi ra xuta x'an.

¹⁰ Kint'é Jesu ni xi tìncha tsu jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Á jun tín'estihí ruu tachjín? Nda tjín ni xi kuats'ínna.

¹¹ Xuta x'an bi tehente k'úentujinnuu, tunga an najmi tehente kúátejñajinnuu.

¹² Nk'ie nga kuakaténdzjojnúna tachjín ntá sinjnei, ja kuak'íénda yjonintena tu xi s'eyanjhinna.

¹³ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tu má xi tje'hén ni nga s'enijmí én nda tsuhu Ntjaná nga ngúsubun asuntee, ta chubanijmíyaha ni xi kuats'ín tachjín. B'a ts'ín n'ekj'áitsjehen.

B'i ts'ín y'énda Juda Iscariote nga ts'ínkjas'en Jesu

(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

¹⁴ As'ai nku nda ni'yakuyá xi te joo xi 'mi Juda Iscariote ngjisehe já na'mi k'aku

¹⁵ ko b'a kitsúhu:

—¿Mí nihi xi k'uinú tsa ts'inkjas'ennu ndo?

As'ai y'enda jóo nga tsjáha katé toontaba.

¹⁶ Kui nistjiun kik'atuts'ihin Juda nga tsangisjái niyá xi nkú ts'ín kama ts'ínkjas'ehen Jesu.

B'i ts'ín ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1Co. 11:23-26)

¹⁷ Nistjin nga b'atuts'ihin ra S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kaman-dakoho na'yu san, as'ai incha j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha ko b'a incha kitsúhu:

—¿Má xi tjehe mjehi nga k'úendai tu xi chineheni nichinehe S'í Pascua?

¹⁸ B'i kitsú Jesu:

—Tankiún ajin nantio. Tankihinsoo nda xi ja yaá ko b'a t'ihun: “B'a títsu nda maestru: Ja tábichú tiña chubana. Ni'yahi k'finka já ni'yakuyána nga ts'inkja S'í Pascua.”

¹⁹ As'ai kits'íntjusun já ni'yakuyóo ni xi kitsú Jesu. Yo incha y'enda nichinehe S'í Pascua.

²⁰ Nk'ie nga ja kama jyuun, y'ejnat'ako Jesu yámixó já ni'yakuyá xi te joo

²¹ ko nk'ie nga ja t'íncha kjine nichinee, b'i kitsúhu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nku xi tjenjinnuu ts'ínkjas'enna.

²² As'ai kik'ientu babaha já ni'yakuyóo ko nga nkúnkú kingjásjaiyaha:

—¿A an, nda maestru?

²³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Xi ta tábakj'á nichine xi tjíya taba má nga tábakj'a, kui xi ts'ínkjas'enna.

²⁴ B'a n'ehé Ntíhi Ndax'iun xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntíaná, tunga, inima rú ts'ihin nda xi ts'ínkjas'ehe! Tu sahá ra ngandaha nda xu'bo tsa najmi kitsin.

²⁵ As'ai kinchja Juda, nda xi ts'ínkjas'en Jesu, nga b'a kitsú:

—¿A an, nda maestru?

B'i kitsú Jesu:

—Ji xi ja b'a kuixín.

²⁶ Nk'ie nga t'íncha kjine nichinehe S'í Pascua, jakj'á Jesu ninkuon ko kitsjáha máb'achj'íhi Ntíaná. Tsakjánya ko kitsjáha já ni'yakuyóo nga b'a kitsúhu:

—Chjúbó ko chinoo. Kui xu'bi xi yjonintena.

²⁷ Ko ta jakj'á chutsiun. Nk'ie nga ja kitsjáha máb'achj'íhi Ntíaná, as'ai kitsjáha já ni'yakuyáha nga b'a kitsúhu:

—S'iyuoyo ngatentoo chutsiin.

²⁸ Kui xu'bi xi jnina. Kui xi ngjuai ndzjoho ngandaha nkjin nkjún xuta tu xi kama ndyjat'aha ra jéhe. Jnina táb'éndako tsetse Ntíaná nd'ai xi nkú ts'ín nda ts'ínko xuta.

²⁹ An b'a tixinnuu. Najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsjajéé santa nkúhu nga kuichú nistjin nga k'uíko ngahanuu xi tsetsehe má batéxuma Na'mina.

B'i ts'ín kitsúya títjun Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe

(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

³⁰ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kisehe Ntíaná, as'ai incha ngji asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.

³¹ B'i kitsú Jesu:

—Kui nistjen xu'bi ngatentohoo n'endyjajihun yjonuu yáha an. At'aha b'a ts'ín tjit'a éhen Ntíaná: “Ts'in'úhun nda bastuu ko ndzjoya chutsankó.”

³² Tunga nk'iehé nga k'uaíya ngáhana ngabayoo, k'fín títjunnuu ante Galilea.

³³ As'ai kinchja Pedro:

—Ndaha tsa ngatentee ts'ínndyjajihin yjoho ngat'a ts'ii, tunga an ndahachí najmi ndyja kamana.

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Kui nistjen xu'bi, kintehe ni nga kjintá xanto, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.

³⁵ B'a kitsú Pedro:

—Ndaha tsa tjihin nga kuayáko, tu nku nga ts'inkiéná yjoná nga behe.

B'a ta incha kitsú ngatentee já ni'yakuyóo.

B'i ts'ín kinchjako Jesu Ntjaná

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶ As'ai tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nku ante xi 'mi Getsemani ko b'a kitsúhu:

—Tintsubahanu ei. Kfin nchjako maná Ntjaná ján.

³⁷ Ngjiko Pedro ko nga joo jáha Zebedeo. Kik'atuts'ihin nga kik'ie babaha ko kis'entaha ra.

³⁸ B'a kitsúhu jóo:

—Kjuaba kitsejihin animana xi nkúhu tsa kui xi ja ts'ínk'ienna. Tintsubakonú ei ko ta tintsuba ndo.

³⁹ As'ai ngjindju sa ichi ko yo kingjénsten ankjin. B'i kitsú nga kinchjako Ntjaná:

—Ji Na'mi, tsa kama kj'ua t'axinna kjuanimá xu'bi, n'ek'ja t'axinní. Tunga katumahá xi nkú ts'ín mjehi, najmi xi nkú ts'ín mjena.

⁴⁰ As'ai ngjise ngáha ra já ni'yakuyóo, ko kjintufé nga j'aisehe. B'i kitsúhu Pedro:

—¿A ndaha nku ora najmi kuichukjuanu nga kuakintsubakonú?

⁴¹ Tintsuba ndo ko chubakoo Ntjaná tu xi najmi chjút'ayák'uhunnuu. Yuhu animanuu tunga yjonintenuuhú xi najmi tichúkuaha.

⁴² As'ai ta ngji nchjakohó ngáha Ntjaná niyá xi ma joho Jesu nga b'a kitsú:

—Ji Na'mi, tsa tjihin nga un skuena ko najmi kama kj'ua t'axinna kjuanimá xu'bi, tu sahá katuma xi nkú ts'ín mjehi.

⁴³ Nk'ie nga kik'óya ngáha má tjintu já ni'yakuyóo, ta kjintuféhé ngáha nga j'aisehe at'aha nijñoó táb'échja suba tunkun jóo.

⁴⁴ Ta ngji nchjako t'axihín ngáha Ntjaná niyá xi ma jahan Jesu nga ta kuihí én kitsú ngáha.

⁴⁵ As'ai j'aisehe já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—¿A tu nku kisuntuféhé so ko tín'ek'áíyo? Ja kuichu chuba nga n'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun aya ntsja xuta ngatitsuun.

⁴⁶ Tisintjoon ko tjián. Ja nibá tiña xi títs'ínkjas'enna.

B'i ts'ín j'aichj'anijé Jesu

(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Nk'ie nga ta tinchjaha Jesu, tu j'aihí Juda, nku nda ni'yakuyá xi te joo. J'aiko nkjin nkjún xuta xi kits'ín nibá já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá. Incha y'a kicha ndju ko yá nga incha j'ai.

⁴⁸ Ko nda xi títs'ínkjas'en Jesu ja kabinchá'a tíjju jóo nga b'i kitsúhu:

—Xi kjexu'ba nga kjuaniñaha, kui xi Jesu. Kui xi chjúbó.

⁴⁹ Tjen'yún ngjik'uhún ra Jesu ko b'a kitsúhu nga kikjexu'ba:

—Antahi, nda maestru.

⁵⁰ B'i kitsú Jesu:

—Ji nda xinkjián, n'endjuí xá xi kjúáihini.

As'ai j'aik'uhun Jesu já xingisoo ko jakj'ánijéhe.

⁵¹ Tunga nkuhú kicha ndju ts'asje nku nda xi tjenko Jesu. Kits'ín'uhun nku nda musuhu nda na'mi tíjjuun. Tsatet'a tjabaxínñju.

⁵² Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Ch'atjó ngáhani kichahi antehé. At'aha ngatentee xi ts'ínchjén kicha nga kján, ta kicha kuayáha.

⁵³ ¿A najmi yaní nga kama kuankihí Na'mina ko tjen'yún ts'ín nibáhána mij ní ntítsje?

⁵⁴ Tunga tsa b'a ts'ian, ¿nkú ts'ín kuitjusuhun ni xi tjit'a xujun éhen Ntíaná? At'aha b'a ts'ín tjit'a nga tjihin nga b'a kama.

⁵⁵ As'ai b'i kitsúhu já xi tsichukj'áha:

—¿A nda ndyjéná? ¿Á íxí kichahá ko yá kich'ahanu nga kjúáichj'anijéhenú? Xki nistjin tsásinjña nga tsakuyá má ma natsihin ninku. Najmi kichjubénijénú.

⁵⁶ Tunga b'ahá tima ngatentee ni xu'bi tu xi tibatjusuhun éhen Ntíaná xi y'et'a já profeta. As'ai incha tsanka ngatentee já ni'yakuyóo nga tsasinjña suba Jesu.

B'i ts'ín kin'ekokjua Jesu nginkun já tixá judio

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵⁷ Já xi j'aikj'áha Jesu ni'yaha nda na'mi titjun Caifa incha ngjikoho. Ja kab'entu yo já chjine'éhen kjuatexumoo ko jáchá xi ta tjihin xá.

⁵⁸ Máha Pedro, kitsjennki kjihin Jesu santaha nkúhu nga tsichu natsin ni'yaha nda na'mi titjuun. Jas'en ko y'eñajihin já jun xi kunntá yo, tu xi skuéhe ni xi kama.

⁵⁹ As'ai já na'mi k'aku ko ngayjee já tixóo tsangisjai ni xi kama kjanít'aha Jesu tu xi kama n'ek'iehen.

⁶⁰ Tunga najmi incha kisakúhú ra ni xi kjanínehe Jesu, ndaha tsa incha j'ai nkjún já testiyu tsank'á xi incha ngji kontraha Jesu. Tunga tu chahán j'ai jo

⁶¹ xi kitsúya én xi kinchja Jesu:

—B'a kitsú ndai nga kinchja: “An kamana ts'inkatsúnya ninkuhu Ntíaná ko jan nistjin kjesintjen ngáhana.”

⁶² As'ai tsisintjen nda na'mi titjuun nga kingjásjaiyaha Jesu:

—¿A najmi chumi nihi xi kuixíní? ¿Á b'a tíncha tsuhu jóo nga tífi kontraha ri?

⁶³ Tunga najmi kinchjahá Jesu. As'ai b'ahá ta kitsú ngáha nda na'mi titjuun:

—Nginkun Ntíaná xi tijná tík'un an tijasjáiya. Tixínyani tsa ji xi kits'ín nibá Ntíaná, xi Ntíhi Ntíaná.

⁶⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi tibixín. Ko ta xínyanuu nga choo Ntíhi Ndax'iun nga k'úéñat'aha Ntíaná xi tjihin nga'yún ko nga nibajin ninti xi tjin nk'a ján.

⁶⁵ As'ai kikjetiyajen najyun xi yja nda na'mi titjuun. B'a ts'ín tsakúchji ndo nga najmi kisasihin én xi kinchja Jesu. B'a kitsú:

—Najmi tibenkjún Ntíaná ndai nga b'a títsu! ¿A machjén saná já testiyu? Ja kuanu'yó nga najmi kuakienkjún Ntíaná.

⁶⁶ ¿Nkú manuu?

B'a incha kitsú jóo:

—Ngabaya tjeheh ra ndo.

⁶⁷ As'ai tjin xi tsatétéjin ankjin Jesu nga kik'aya ko kik'íéhe. K'ua xi kik'onjihin

⁶⁸ nga b'a kitsúhu:

—Ji xi jáini ngajoho Ntíaná, tixínyai xi nkúhu nda profeta, ¿yá xi kuak'íéhi?

B'i ts'ín kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Nk'ie nga kab'eñña Pedro natsin ni'yaha nda na'mi titjuun, as'ai j'aik'úhun nku na musu ko b'a kitsúhu:

—Ji xi ta tjenkoi Jesu xi nibáha Galilea.

⁷⁰ Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro nginkun ngatentee xuta xi tjin yo. B'a kitsú:

—Najmi be ni xi tibixín.

⁷¹ As'ai tsitju yo nga ngji má tjen ankjua natsiun. Yo ta kiekiehé ngáha ra kj'ai na musu ko b'a kitsúhu já xi kabincha yo:

—Kui cháí xi ta tjenko Jesu xi nibáha Nazaret.

⁷² Ta najmi kits'ínkiehé ngáha yjoho Pedro. Santaha Ntíaná kits'ínkie nga b'a kitsú:

—jNajmi be ndo!

⁷³ Sa kutju já xi kabincha yo j'aisehe Pedro ko b'a kitsúhu:

—Kjuaxi kjáihin nga ta ji xi tsjenkoj jóo. At'aha xi nkú n'e chubai túb'échjit'aihin.

⁷⁴ As'ai ndjá kinchja Pedro ko ixí Ntjanáhá kits'inkie nga b'i kitsú:

—jNajmi be ndo!

Kui chubó tjen'yún kikjintáhá nku xanta

⁷⁵ ko j'áitsjehen Pedro ni xi kitsú Jesu: “Kintehe ni nga kjintá xanto, b'a kujixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.” As'ai tsitjusje Pedro ko kikjintá un kikjintá nte.

27

B'i ts'in kin'ekjas'ehen nda titjun Pilato Jesu

(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

¹ Nk'ie nga ja kama seen, incha y'éndako xinkjín ngatentee já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá xi nkú ts'in kama ts'ínk'iehen Jesu.

² As'ai tji'yúhún ts'ihin ra nga incha ngji ts'ínkjas'ehen nda titjun Pilato.

B'i ts'in kits'ink'ien suba yjoho Juda

³ Máha Juda, nda xi kits'ínkjas'en Jesu, nk'ie nga kint'é nga kitsjá kjuá já tji'xóo nga n'ek'ien Jesu, as'ai ngjik'áha ra animaha ngat'a ts'e ni xi kits'in ko kits'ínk'óya ngáha ra já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá toontaba xi katée. B'a kitsúhu:

⁴ —Jé tjenna. Nku nda xi najmi tjihin jé kits'inkjas'en nga n'ek'ien.

B'a incha kitsú jóo:

—¿Mí xi nusinni jin? Kuenta hi ní ni xu'bo.

⁵ As'ai kikjaníya Juda tooon aya ninku ko tsitju yo nga ngji kjenntu n'ú suba yjoho.

⁶ Jáya já na'mi k'aku tooon ko b'a kitsúhu xinkjín:

—Najmi ma tsa kaxaha toon chje k'úeyaá toon xu'bi, at'aha chjhi nda xi n'ek'ien niu.

⁷ Y'éndako xinkjín jóo. As'ai ts'atseko ho tooon xu'baha nda xi ts'innda ndjii tu xi yo kama s'eyanjhi xuta xi xin nanki nibáha.

⁸ Kui kjuaha nga Ante Jní 'mihi ante xu'bo santaha nistjin nd'ai.

⁹ B'a ts'in tsitjusuhun éhen Ntjaná xi kinchja nda profeta Jeremia: “Jak'á jóo toontaba xi katée, chji xi y'enda já xi ntje Israel tjeheh ra nga b'a tjin chjhi ndo.

¹⁰ Kui xi ts'atseko ho xu'baha nda xi ts'innda ndjii. B'a kitsúna Ntjaná.”

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda titjun Pilato

(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹ Ngjinijé Jesu nginkun nda titjun Pilato. Kui xi b'a kitsúhu nga kingjásjaiyaha:

—¿A ji xi nda reihí xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi túbixín.

¹² Nk'ie nga nkjin ni xi kikjanínehe já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá, ndahachí najmi kinchja Jesu.

¹³ As'ai b'a kitsú Pilato:

—¿A najmi tínu'yání ngayjee ni xi tikanínehi jóo?

¹⁴ Tungá ndahá nku én najmi kinchja Jesu. Kui nga tu ni xí kama nkjúhun ra nda titjuun.

B'i ts'in kitsjá kjuá Pilato nga n'ek'ien Jesu

(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

¹⁵ Ni xi ma nk'ie nga S'í Pascua, b'i ts'in tijnaha nda titjuun. B'éjña ndai nku nda nubayá xi f'ájin xuta nantia.

¹⁶ Kui nistjiun kjiya'yún nku nda xi be tentehé xuta, xi 'mi Barraba.

17 Nk'ie nga kama ñjakú xuta, as'ai b'a kitsú Pilato:

—¿Má xi mjenuu nga k'uejñá ndáinu? ¿A Barraba a ra Jesu xi 'mihí Cristo?

18 B'a kitsú Pilato at'aha kamankjihin nga tíma xin k'un jóo ngat'aha ni xi títs'ín Jesu ko nga kui kjuaha nga incha kits'ínkjas'ehen ra.

19 Nga kab'ejña Pilato ante má nga ts'ín kjuá, b'i tsu én xi kits'ín nibáha chjuúhün: “Najmi chumi ni tjehe xuto. Najmi tu ji nungijin yohi. At'aha ch'on ts'ín ka'bai chinina nkui jyün tu ngat'aha ni xi tímat'ain xuto.”

20 Tunga já na'mi k'akuhú ko jáchá xi ta tjihin xá tsinchá'a xuta xi kama ñjakú yo tu xi incha kuankihi nga tu sahá Barraba xi n'e ndáihí ra ko nga Jesu xi n'ek'ien.

21 As'ai ta kingjásjaiyahá ngáha nda tíjuun:

—¿Má xi kui já xi joo mjenuu nga k'uejñá ndáinu?

B'a incha kitsú xuta nkjiun:

—Barraba.

22 B'a kitsú Pilato:

—¿Ko mí xi ts'ihin Jesu xi 'mi Cristo?

B'a incha kitsú tente xuta:

—¡Kas'et'a kruu!

23 B'ahá ta kitsú ngáha Pilato:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tjihin xi kits'ín ndo?

Tunga tu sahá 'yün incha kikjintáya sa xuto:

—¡Kas'et'a kruu!

24 As'ai najmi ta be nkú ts'ihin Pilato, at'aha tu sahá 'yün tüncha kjintáya sa xuta nkjiun nga tíma kjahan. Kui nga jakj'áha ntánijua, tsanéjnu ntsja nginkun xuta ko b'a kitsúhu:

—Najmi an tjinna jé nga kuayá ndai. Jun yo ni xi n'oo.

25 B'a incha kitsú ngatentee xuta:

—Jin ko ntini ch'anji ngabayaha ndo.

26 As'ai y'éjña ndái Pilato Barraba ko kitsjá kjuá nga s'ehé Jesu ko nga s'et'a kruu.

27 As'ai já juhün Pilato jas'enko Jesu ni'ya masen xi 'mi ni'ya pretorio. Kinchja ñjaha ngayjee já jun xinkjin nga y'éjtindaihi Jesu.

28 Incha ts'asje najyuhün Jesu ko kits'íngja nku najyun ndju kuan nga incha kik'aya.

29 Ko incha kits'ínnda nku corona na'yá xi y'é'a nintaku ko ntsja kixi kits'ínk'a nku yáxá. As'ai tsinchakunch'int'a mañaha ko tsajnukie nga b'a incha kitsúhu:

—Antahi, nda rejhi xuta judio.

30 Tsatétéjnu ko jakj'á yáxoo nga kik'onntjai nintaku Jesu.

31 Askahan nga ja kamaha nga kik'aya Jesu, ts'asje ngáha najyun ndju kuon ko kits'íngja ngáha najyun xi ts'e Jesu. As'ai incha tsitjuko tu xi ngjuát'a kruuhu.

B'i ts'ín kis'et'a kruu Jesu

(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

32 Nk'ie nga tüncha bitju yo, kisatékjá nku nda nanki Cirene xi Simon 'mi. Kui xi kits'ín kjuá'yúhün rá já juun nga k'uanji kruuhu Jesu.

33 As'ai incha tsichu ante xi 'mi Golgota. Kui éen xi tsuhu rá: Antehé Nintaku Anima.

34 Kik'aihi Jesu nga k'úi binu xi kin'etjijinkoho nki, tunga nk'iehé nga kikjut'a Jesu ntóo, najmi kits'ín yu nga kik'i.

35 Nk'ie nga kingját'a kruu, já juun tsakjanya xihí xinkjin najyuhün Jesu nga kitsutonyá ts'ihin.

36 As'ai y'entu yo nga kikunntá.

37 Kis'et'a xi tjehe antsjáku Jesu nku yáte xi títsuya mí kjuaha nga tín'ek'iehe. “Kui xu'bi xi Jesu xi nda rejhi xuta judio”, kis'et'a yátee.

38 Ta kis'et'a kruuko Jesu jo já ndyjé. Nku xi kitsjen nga kixihí ko nku nga skjúhün.

39 Xuta xi tüncha f'a yo najmi kikienkjún Jesu nga kinchja. Kits'ínk'ajni nintaku

40 nga b'a incha kitsúhu:

—Ji xi n'exúyai nínku ko jan nístjin chjúsíntjen ngáhani, tsixín, n'ek'anke yjohi. Tsa ji xi Ntíhi Ntíaná, títjujent'ai kruu.

41 B'a ta ts'ín kik'ayahá já nà'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo ko jáchá xi ta tjihin xá. B'a incha kitsúhu xinkjín:

42 —Kamaha ndai nga kj'ai xi kits'ínk'anke, tunga tu sa najmi mahá ngáha ts'ínk'anke yjoho. Katitjujent'a kruu nd'ai tsa kui xi nda reihí xuta Israel. Nk'iehé nga s'ejinná.

43 Kui xi 'yún kis'ejihin Ntíaná, kui nga Ntíaná kats'ínk'ankehi rá nd'ai tsa tjo kjuaxihí. ¿A najmi b'ahá kitsú nga kui xi Ntíhi Ntíaná?

44 Ko já ndyje xi kjintut'á kruuko Jesu ta ch'on incha kitsúhu.

B'i ts'ín k'ien Jesu

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

45 Chubá te jo nga nístjiun kis'e jyun ngayjee asunntee santa nkúhu nga tsichu chubá jan nga ngixuun.

46 Nkú ma nga chubá jan 'yún kikjintáya Jesu nga éhen kinchja. B'i kitsú:

—Eli, Eli, ¿lema sabactani? —kui éin xi tsuhu rá: Ji Ntiana, ji Ntiana, ¿á kan'e nga mahani?

47 K'ua xuta xi kabincha yo incha kint'é kui éen. Kui nga b'a incha kitsúhu rá xinkjín:

—Nda profeta Elia tinchjaha ndo.

48 As'ai tjen'yún tsangatsankahá nku nda xi síña yo ko nku tsanka kits'ínk'ankehi sesehe binu san. Kui xi y'eku nku yáxa nga kits'ínk'ik'uhun Jesu tu xi k'úhi.

49 Tunga b'ahá kitsú xuta xi kabincha yo:

—Chúya mai. Chase ma raá tsa nibá Elia nga ts'ínk'ankehi.

50 As'ai ta 'yuhún kikjintáya ngáha Jesu ko k'ien.

51 Nk'ie nga b'a kamoq, kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúhun nínku. Jo tsitju. Kik'ahá rá nk'ahá santaha kintee. Ko chón kama ko tsakjan naxiu.

52 Tsix'á tsjóho animá ko j'áiya ngáha rá nkjin xuta k'ien xi kis'ejihin Ntíaná.

53 Incha tsitju tsjóho nk'ie nga j'áiya ngáha rá Jesu ko jas'en nanki je Jerusalem nga tsakúchjhi yjoho nkjin xuta.

54 Nda jun k'aku ko já jun xi tíncha kunntá Jesu, nk'ie nga kieke chóon ko ngayjee ni xi tímoo, tu xí incha kitsankjúhún ko b'a incha kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai xi Ntíhi Ntíaná.

55 Yo kjint'á kabincha nkjin jminchjín xi tíncha base. Kitsjennkíhi Jesu nga tsitju ante Galilea ko tsasinkoho.

56 Ajihin jminchjún tjenjin Mariá Magdalena, Mariá xi naaha maha Santiago ko Kuse, ko naaha jáha Zebedeo.

B'i ts'ín kis'eyajni Jesu

(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

57 Nk'ie nga ja tíma jyun, j'ai nku nda nchiná xi 'mi Kuse, nku nda nanki Arimatea xi ta ja tsichu ma nku nda ni'yakuyáha Jesu.

58 As'ai ngjisehe Pilato ko tsankihí yjonintehe Jesu. Kitsjá kjuá Pilato nga k'uaihí ndo yjonintee.

59 Jakj'á Kuse yjonintee. Nku najyun je kik'ontikjájnu

60 ko ngjingjáñaya nku tixa tsjó tsetsehe xi kits'ínndat'á naxiu. As'ai kik'ontikjá nku ndjio chánka nga y'échjane ankjua tsjóo ko ngji.

61 Y'entu ankjín tsjóo Mariá Magdalena ko Mariá xinkuu.

B'i ts'in kin'e kunntá já juun tsjóo

62 Nístjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga j'a nístjin nk'ie nga s'enda ni xi machjén S'í Pascua, as'ai kama ñjakú já nà'mi k'aku ko já fariseo nginkun Pilato ko b'a kitsúhu:

⁶³ —Ji nda ntia, f'áitsjenni nga b'a kitsú nda tsank'óo nk'ie nga tíjña sa: “Nk'ie nga kj'ua jan nistjin, kj'uaíya ngáhana ngabayoo.”

⁶⁴ Kui b'a maha, b'a tixín nga chúnnta tsjóo santaha nkúhu nga kj'ua nistjin xi ma jahan. At'aha tsa najmi ma, kutsa kj'uaíhí já ni'yakuyáha ndo nga jyuun ko ngjuaike ndyjé yjonintehe. As'ai: “Ja j'áíya ngáha ra ngabayoo”, kuitsuhu xuta. Tsa b'a ts'ín jóo, 'yún s'e sa én tsank'á xi kuitju askahan nga xi tjuun.

⁶⁵ B'a kitsú Pilato:

—Tankínko já juun. Tankiún n'e kunntó tsjóo xi nkú ts'ín mjenuu.

⁶⁶ As'ai incha ngjisehe tsjóo. Nku ndjio y'échjanekoho. Y'échjane sisin ko y'entu já jun xi kikunntá yo.

28

B'i kama nk'ie nga j'áíyaha Jesu ngabayoo
(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Nk'ie nga j'a xuatú, ja tifi ma sen ngáha nistjin xi b'atuts'ihin ra tuntjóo, ngjisehe tsjóo Maria Magdalena ko Maria xinkuu.

² As'ai tu nkuhú chón xi tu xí 'yuhún kama. Nku ntítsjehe Ntíaná nibajen nk'a ján. J'aikjexín ndjio xi tíchjane ankjuaha tsjóo ko yo y'ejñasun.

³ Xi nkú joyaha nd'ich'on tjin sénnistjihin ko taba xúxú najyun xi yja xi nkú joyaha nch'an.

⁴ Nk'ie nga incha kieke ntítsjee já jun xi tíncha kunntá tsjóo, tu xí incha kitsankjúhún nga incha kik'atsé. B'a incha kik'ientu xi nkúhu tsa ja k'ien kik'ientu.

⁵ As'ai kinchjako ntítsjee jminchjün nga b'a kitsúhu:

—Najmi tu binkjun. Be nga Jesu xi kis'et'a kruu tibinchisjó.

⁶ Najmi ta ei tíjñaha. Ja kaf'áíya ngáha ra ngabayoo xi nkú nga kitsú. Nibáhasoo ante má nga kis'ejña.

⁷ Kítsa tankín'inyohoo já ni'yakuyáha nga ja kaf'áíya ngáha ra ngabayoo Jesu ko ngjuai tíjuhún ante Galilea. Yo skué. Ja kuaxinyanu ni xi tíhin nga xínnuu.

⁸ As'ai tsitju kítsa kítsa jminchjün aya tsjóo. Títsankjún ko tsjo nkjún tímaha. Tsangatsanka nga ngji tsúyaha já ni'yakuyóo éen.

⁹ Ko nga tíncha fi, tu yohó kiséjín Jesu ko janiñaha. As'ai incha ngjik'uhún ko kitsubakjá sjai nga kits'intsjoho.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu binkjun. Tankín'inyohoo já nts'é nga katji ante Galilea. Yo skuena.

B'i ts'ín kitsúya já juun ni xi kamo

¹¹ Nk'ie nga tíncha fi jminchjün, as'ai ngji k'ua já juun ajin naxinantóo. Ngji tsúyaha já na'mi k'aku ngatentee ni xi kamo.

¹² As'ai kama ñjakú já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tíhin xá nga y'endako xinkjín. As'ai kitsjá nkjúhún toon já juun ko b'a kitsúhu:

¹³ —B'i tixiún: “Kaf'aijyún já ni'yakuyáha ndo ko kafiko ndyjé yjoninte k'ien nk'ie nga kisuntuféi.”

¹⁴ Tsa kuint'é nda tíjuun niu, jin yai xi nkú n'e chubanijmíkoj. Najmi tu jun fantoho yjonuu.

¹⁵ As'ai jakj'á já juun toon ko b'a incha kitsú xi nkú kik'ihin. Kui én xu'bi xi tu yje chubanijmíyahá sa ajihin xuta xi ntje judio tjehen ra santaha nistjin nd'ai.

B'i ts'ín kitsjá xáha Jesu já ni'yakuyáha
(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁶ Já ni'yakuyá xi te nkuu incha ngji ante Galilea asunntu tjenki xi kitsú Jesu.

¹⁷ Nk'ie nga incha kieke Jesu, kits'intsjoho, tunga tíhín xi jo jan kamaha.

¹⁸ As'ai Jesu ngjisehe já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—Ja kik'aina nga kuatexumaha ndjiojmi ján ko asunntej.

¹⁹ Kui nga tankíhinu ko n'e mo xuta ni'yakuyána ngayjee xuta naxinantá xi tjin asuntee. Tatentó xuta tu xi Ntia Na'miu, Ntíu ko Espiritu Santo kamats'ehe.

²⁰ Takúyohoo nga kats'intjusun ngayjee kjuatéxumana. An kúatejñajinnuu ngayje nistjin santaha nkúhu nga kfe asuntee.

Xujun xi y'ét'a Marco én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'ín y'énijmí Jua Bautista

(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ B'i ts'ín b'atuts'ihin ra én nda tsuhu Jesu, kui xi Cristo xi Ntíhi Ntíaná maha.

² Nda profeta Isaiá b'i ts'ín y'ét'a nk'ie:

Títs'inkjiá nda chjine'énná tu xi ngjuai titjuhun ri.

K'uénda titjun n'yáhi.

³ Tínu'yá ntaha nku nda xi tákjintáya ante kixiu:

“T'endo n'yáha Ntíaná. Tjen naxuu n'yáha.”

⁴ Xi nkú ts'ín y'ét'a Isaiá nk'ie, b'a ts'ín j'aiténtá xuta Jua ante kixiu. Y'énijmí nga tjihin nga ngjuaikj'áha ra animaha xuta ko nga saténtá tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁵ Tsitju ngayjee xuta xi tjin ante Judea ko ngayjee xuta xi tjin nanki Jerusalem nga j'aisehe Jua. Incha ksaténtájin ntáje Jordan nk'ie nga kits'ínkie yjoho nga tjihin ngatitsun.

⁶ Nk'ie nga y'ejña Jua, najyun xi kamandakoho ntsjaha chu camello bja ko nku tjabaxín b'ékjá. Chjuba ko ntsjényá kjine.

⁷ B'i kitsú nga y'énijmí:

—Askahan an kj'uai nku xi 'yún nk'a tjen sa, xi má nga ndahachí najmi tsuhuna tsa kjendáya n'úhu ntéhe.

⁸ An ntánijua tibatentakohonuu tunga máha kui, Espiritu Santo kuatentakohonuu.

B'i ts'ín ksaténtá Jesu

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

⁹ Njstjin ján tsitju Jesu nanki Nazaret, nanki xi tijnajihin ante Galilea, ko ntáje Jordan tsaténtájihin Jua.

¹⁰ Nk'ie nga títbitujín ntánijuo, kieke nga tsix'á nk'a ján ko nga Espiritu Santo nibajen-nehe xi nkú joyaha nku chutuju.

¹¹ Kinu'yá nk'a ján nku ntá xi b'a kitsú:

—Ji Ntína, tjona ji. Tsjo nkjún mana ji.

B'i ts'ín kits'ín nganaha Jesu ndanindoo

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹² As'ai tjen'yún ngjikohó ra Espiritu Santo ante kixiu.

¹³ Yo y'ejña yachán njstjin tjihin, ko ndanindoo kikjut'ayák'uhun. Y'ejñajihin chu xi tjin ngijnóo ko ntítsjehe Ntíaná j'aisinkoho.

B'i ts'ín kik'atuts'ihin xaha Jesu

(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

¹⁴ Askahan nk'ie nga kis'eya'yún Jua, ngji Jesu ante Galilea nga y'énijmí én nda tsuhu Ntíaná. B'i kitsúhu xuta:

¹⁵ —Ja kuichu chuba. Ja 'yún tiña tijnanuu Ntíaná nga tibatéxumanuu nd'ai. Tankínchj'aha ruu animanuu ko n'e s'ejjun én nda tsuhu Ntíaná.

B'i ts'ín kinchaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun

(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

¹⁶ Nk'ie nga tsú'ba Jesu andai ntáchak'un Galilea, kieke Simon ko Andre xi nts'e maha xinkjín. Kui xi tijncha kjaníkj'a na'ya tjiho ajin ntóo, at'aha tjiho incha tsuba jóo.

¹⁷ B'i kitsú Jesu:

—Jun já, tsjénkinú. An ts'ian nga xuta nuboo.

¹⁸ Ta kuihi chubo y'entu jóo na'yaha ko kitsjennkíhi Jesu.

¹⁹ As'ai ngjindju sa ko kieke Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjín. Kui jóo xi jáha Zebedeo. Ayaha tsutsuhu jóo incha kabincha nga tíncha b'enda na'yaha.

²⁰ As'ai tjen'yún kinchjaha ra, ko y'entu jóo Zebedeo xi na'mihi maha ko já xi basinkoho aya tsutsuu nga kitsjennkíhi Jesu.

B'i ts'ín kits'ín ndaíhi Jesu nku nda xi tijnajihin nku ndaninda
(Lc. 4:31-37)

²¹ As'ai incha j'ai nanki Capernaum. Nk'ie nga nistjin nkjún jas'en Jesu ni'ya sinagoga nga tsakúya.

²² Kama nkjühun xuta xi nkú ts'ín tsakúya, at'aha tsakúya xi nkúhu tsa xá tjihín, najmi xi nkú ts'ín bakúya já chjine'éhen kjuatexumoo.

²³ Tijná sinagoga xuta Capernaum nku nda xi tijnajihin nku ndaninda. Kui xi 'yún kikjintáya nga b'i kitsú:

²⁴ —Ji Jesu xi nibáhani Nazaret, ¿mí nihi xi tijnkoni? ¿Á ja kjúái n'ekjeheni? Bená yáha ji. Ji xi ntíhi Ntíaná.

²⁵ Tunga ndjaha kinchjako Jesu ndanindoo:

—Xu sin n'ei ko titjusjehihin ndo!

²⁶ Ixi y'étsujnehé ra ndo ndanindoo ko tu xí 'yuhún kikjintáya nga tsitjujihin.

²⁷ Ngatentee xuta tu ni xí kama nkjühún ra ko b'i ngján kingjásjaiyaha xinkjín:

—¿Mí nihi xu'bi? Kj'ai ts'ín bakúya ndai. Bakúya xi nkú joyaha tsa xá tjihín. Santaha jánindoo batéxumaha ko nt'é'éhen.

²⁸ Ngayjee nanki xi tijn ante Galilea tu xí kitsahá kichubanijmíyaha Jesu.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu na nchí'yaha Pedro
(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

²⁹ Nk'ie nga incha tsitju ni'ya sinagoga, ngji Jesu, Santiago ko Jua ni'yaha Simon ko Andre.

³⁰ Kui chubo ch'in kijnako na nchí'yaha Simon. Tjen'yún kik'inyaha ra Jesu ni xi tímaha tachjún.

³¹ As'ai ngjik'uhun Jesu ko jak'á ntsja nga kikjesintjen. Ta kuihi chubo kindyjajihin ch'ihin tachjún ko kitsjaha nichine xi tsichusehe.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu nkjin xuta un
(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

³² Nk'ie nga ja kamaña, askahan nga ja ngjintjai ts'íu, j'aich'áha Jesu ngayjee xuta un ko xi tijnujihin jánindoo.

³³ Ngayjee xuta nantjo kama njakú asti ankjuo.

³⁴ Kits'ínkíhi Jesu nkjin nkjún xuta un xi k'uhun nkjin tjká ch'in. Kik'onsje nkjin nkjún jáninda. Najmi kitsjantehe tsa kunchja jánindoo, at'aha jánindoo be yáha Jesu.

B'i ts'ín tsitju Jesu nga y'énimí éhen Ntíaná
(Lc. 4:42-44)

³⁵ Nk'ie nga jyunya xa sa, tsisintjen Jesu ko ngji nku ante t'axín tiya. Yo kinchjako Ntíaná.

³⁶ As'ai Simon ko já xi tijnukoho yo incha tsangisjái Jesu.

³⁷ Nk'ie nga kisakúhu, b'a incha kitsúhu:

—Ngayjee xuta títangisjaihi.

³⁸ B'i kitsú Jesu:

—Tjián kj'ai ante xi tijn tiña ei tu xi ko ta yo k'uenijmíhina. At'aha kui xá jáihina.

³⁹ Ngji nga y'énimí xki ni'ya sinagoga xi tijn ngayjee ante Galilea ko kik'onsje jáninda xi tijnujihin xuta.

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu
(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

⁴⁰ Nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu j'aisehe Jesu ko tsasinkúnch'int'aha nga tsankihí nga kuasinkoho. B'i kitsúhu:

—Tsa ji xi mjehi, kama n'e jení nga chjúxinní ch'in xi k'unna.

⁴¹ As'ai kama nimaha Jesu nda uun. Kingjénne ntsja nga kits'ínko ko b'i kitsúhu:

—Mjena. Katuma jei.

⁴² Ta kuihi chubo kindyja ch'ihin ndo. Kama je ngáha.

⁴³ As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

⁴⁴ —Ji, najmi tu ch'a xi 'miyaihi ni xi kamat'ain. T'ihinkúchjhi yjohi nda na'miu ko tjein chje xi nkú ts'ín y'éjña Moise ngat'aha nga ja kama jei, tu xi skue kixihi xuta nga ja kamanda ngáhani.

⁴⁵ Tunga nk'iehé nga ngji ndo, kitsúya tentehe xuta ni xi kamat'ain. Kui nga najmi ta kama jas'en chjhi Jesu nanki xi tjihin yo. Tu andai nantiohó kikjatsú'ba má nga najmi tjin xuta. Tunga tsitjuhú xuta xi tjin tu má nankihí ni nga j'aisehe.

2

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda xi najmi ma fi
(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

¹ As'ai ta j'aihi ngáha Jesu nanki Capernaum ko kint'é xuta nga ja tíña ngáha Jesu ni'yaha.

² Kui nga kama ñjakú nkjúhun xuta, nga santaha najmi ta kis'ehe ante asti ankjuo, ko Jesu y'énjimihi éhen Ntjaná xuto.

³ As'ai incha j'ai nju já xi incha kab'anganki nku nda xi najmi ma fi. Jesu j'aich'aha ndo.

⁴ Tunga najmi mahá incha bichúko nda uun má síña Jesu tu ngat'aha xuta nkjin xi kama ñjakú yo. Kui nga incha kikjexihin nku te ni xi kjinehe ra ni'yoó ko yo incha kits'ínkihi nda uun santaha má síña Jesu.

⁵ Nk'ie nga kkie Jesu nga s'ejihin jóo nga Ntjaná kits'ín nibáha, as'ai kinchjako nda uun:

—Ji ntína, ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin.

⁶ Tunga ta kab'entuhú yo k'ua já chjine'éhen kjuatexumoo xi b'i ts'ín incha kits'ínkjink'un:

⁷ “¿Á b'a ts'ín tinchjaha ndai? Najmi tibenkjún Ntjaná nga b'a ts'ín tinchja. At'aha nku tutuhú Ntjaná xi mahá ts'ínndyjat'aha xuta ngatitsuhun.”

⁸ Tunga tjen'yún kamankjihín ra Jesu ni xi tinchja ts'ínkjink'un jóo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿Á b'a ts'ín tén'enkjink'uhunnu?

⁹ ¿Má éhen xi 'yún naxu tjen xi kama xihin nda xi najmi ma fi? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin”? ¿A ra: “Tisintjein, chjúbéi nachan xi kisujñasuin ko titsutjai”?

¹⁰ Tunga mjehéna kuakuchjínuu nga Ntíhi Nda x'ijun tíña ngajoho Ntjaná asuntej xi má nga kama ts'ínndyjat'aha ngatitsuhun xuta.

As'ai b'i kitsúhu nda xi najmi ma fi:

¹¹ —Ji tinchjakoho. Tisintjein, chjúbéi nachahin ko t'in ngáhani ni'yahi.

¹² As'ai tjen'yún tsisintjehén nda uun, jak'á nachahan, ko ngayjee xuta kkiehe nga tsitjusje. Tu ni xi kama nkjúhun ra ngatentee xuta ko kits'ínsjoho Ntjaná. B'i incha kitsúhu xinkjin:

—Ndahachí najmi kjee yaá nku ni xi nkúhu xu'bi.

B'i ts'ín kinchjaha Jesu Levi
(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

13 As'ai ta tsitjuhú ngáha Jesu nga ngji andai ntáchak'uun. Nkjin nkjún xuta j'aisehe, ko Jesu tsakúyaha xuto.

14 Nk'ie nga títs'ín niyá, kíkíe nda xi 'mi Levi xi ntíhi Alfeo nga kab'ejña ante má nga f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

As'ai tsisintjen Levi ko kitsjennkíhi Jesu.

15 Nk'ie nga tíkjine Jesu niñu ni'yaha Levi, nkjin nkjún já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma ko já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumaha Moise ta incha j'aik'ientut'aha Jesu ko já ni'yakuyáha. At'aha nkjin nkjún maha xi incha kitsjennkíhi.

16 Kíkíe já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo nga Jesu tíkjineko niñu jóo. As'ai kinchjako já ni'yakuyáha Jesu nga b'i kitsúhu:

—¿Á já xi f'áchjintjaihi ch'á ko já xi najmi naxu ts'intjusuhun kjuatéxumaha Moise tíneko ho niñu nda maestrúuu?

17 Nk'ie nga kint'é Jesu éin, b'i kitsú:

—Xuta xi uhun machjéhen já chjinenki, najmi xi ndaha. Najmi xuta je jái nchjaha, xuta ngatitsun ní jái nchjaha.

*B'i ts'ín kitsúya Jesu nkjé tjihin nga k'úentu kjintía xuta ni'yakuyáha
(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)*

18 Nku niyá nk'ie nga tjintu kjintía já ni'yakuyáha Jua Bautista ko já fariseo, as'ai tjín xi incha j'aisehe Jesu ko b'i kitsúhu:

—¿Nkú tjihin ra nga najmi b'entu kjintíaaha já ni'yakuyáhi, xi nkú ts'ín b'entu kjintía já ni'yakuyáha Jua ko já ni'yakuyáni?

19 As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A mahá b'entu kjintía xuta xi tjintujín nku s'í kjuabixan nk'ie nga tíñajin saha nda bixoon? Nk'ie nga tíñajin saha nda bixoon, najmi kama k'úentu kjintía.

20 Tungá kuichúhú nistjin nga chjú'aha nda bixoon. Nk'ie nga kuichú nistjin xu'bo, nk'iehé nga k'úentu kjintía.

21 'Najmi ch'a b'estikoho najyun chá nku te najyun tsetse xi najmi kjee nibákú. At'aha nibákú najyun tsetse ko kjetiya najyun chóo. B'a ts'ín fi tsehe má kitiyá.

22 Ko ta ndaha najmi ch'a binchá binu tsetse nku tsa tjabaxín chá. At'aha binu tsetse kjetiya tsa tjabaxín chóo. As'ai fi ndzjo binu ko batsun tsa tjabaxíun. Kui nga tsa tjabaxín tsetsehé xincháha binu tsetse.

*B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu nistjin nkjúun
(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)*

23 Nku xuatu tíf'a Jesu má nga tjintje tuniñu. As'ai incha kikje'yún tuniñu já ni'yakuyáha ko kits'intjia ntsja nga kikjine.

24 As'ai b'a incha kitsúhu Jesu já fariseo:

—Chase ma ri. ¿Á ni xi tíña nkjúhun ra kjuatéxumoo nga nistjin nkjúun tíincha ts'ihin já ni'yakuyáhi?

25 B'i kitsú Jesu:

—¿A ndahachí najmi kjee n'eyo má nga tjít'a ni xi kits'ín David nk'ie nga un kikiehe ko kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

26 Kui nistjiun Abiatar tjihin nda na'mi tíjun. Jas'en David ante nkjúhun Ntjáná ko kikjine ninkuan nkjún xi tjintu yo, ni xi tu já na'miu ma kjinehé. Ta kitsjá yaha ninkuon já xi tjenkoho.

27 'Nistjin nkjúun kis'ejña ngandaha xuta, najmi ngandaha nistjin nkjúun kamandaha xuta.

28 Kui nga Ntíhi Ndax'iun batéxumaha ra santaha ko nistjin nkjúun.

3

B'i ts'in kits'in kihi Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja
(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

¹ Nku niya jas'en Jesu ni'ya sinagoga ko yo ta kab'ejña nku nda xi ch'ihin ntsja.

² Kikunntá 'maha jóo tu xi incha skuhehe tsa ts'ínnkihi ndo nga nistjin nkjúun, tu xi b'a ts'in sakúhu ra má tindyajihin Jesu.

³ As'ai b'a kitsúhu Jesu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tisintjein ko tisinjñai kamaseen.

⁴ As'ai b'i kitsúhu jóo:

—Jun, ¿mí nihi xi ma n'e nga nistjin nkjúun? ¿A ma n'e ni xi nda, a ra ni xi najmi nda? ¿A ma n'ek'anke xuta, a ra ma n'ek'ien?

Tunga najmi kinchjahá jóo.

⁵ As'ai kjan tsasehe Jesu já xi kabinchandaihi ko kieke babaha at'aha ndjá tjintuyá animaha jóo. B'i kitsúhu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsai.

Kingjente ntsja ndo ko kamanda.

⁶ Tunga nk'iehe nga tsitju já fariseo yo, as'ai kama ñjakúko já xi yjanki nda rej Herode Antipa nga tsangisjai niyáko xi nkú ts'in kama ts'ínk'ieheh Jesu.

B'i ts'in kits'in kihi Jesu nkjin xuta andai ntáchak'uun

⁷ As'ai ngjiko t'axín Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'uun. Ta kitsjennkihi nkjin nkjún xuta xi incha niba ante Galilea.

⁸ Ko ta incha kint'é ngayjee ni xi títs'in Jesu xuta xi tjín ante Judea, xi tjín nanki Jerusalem, xi tjín ante Idumea, xi tjín ngabantá ntáje Jordan, ko xi tjín andaihi nanki Tiro ko nanki Sidon. Kui kjuaha nga incha j'aise tentehe ra.

⁹ As'ai y'éxá Jesu já ni'yakuyáha xi má nga k'uéndaha nku tsutsu, tu xi najmi kuasinne'yuhun ra ngayjee xuta nkjin xi kama ñjakú yo.

¹⁰ At'aha ngatentee xuta xi uhun ixí tincha basinne'yuhún ra nga mjehe ts'ínkoho, at'aha nkjin nkjún maha xuta un xi kits'in kihi.

¹¹ Ko máha jánindo, nk'ie nga incha kieke Jesu, tsinchakúunch'int'aha ko b'i incha kitsú nga kikjintáya:

—Ji xi Ntíhi Ntianá!

¹² Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jánindo tu xi najmi incha kuitsuyaha yáha Jesu.

B'i ts'in kitsjá xaha Jesu já postru xi te joo

(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

¹³ As'ai ngjinji Jesu nku asunntu tjenki. Kinchjaha já xi j'ájin nga kj'uaísehe ko incha j'ai jóo.

¹⁴ Te jo maha já xi j'ájin tu xi tsjénkoho ra ko tu xi ts'ínkjihí nga k'uénijmí éhen Ntianá. Já postru kitsúhu jóo.

¹⁵ Kitsjáha jóo nga ngajoho ts'ínnkihi ra xuta ko nga k'onsje jáninda xi tjintujihin xuta.

¹⁶ Kui xu'bjí já te jo xi j'ájin Jesu: Simon xi kitsjá j'áihin nga kui xi ta Pedro k'úin;

¹⁷ Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjín, xi jáha Zebedeo maha. Jesu ta kitsjá j'áihin já xi joo nga ta k'úin Boanerge, kui j'áin xi tsuhu ra: Ntíhi Ch'on.

¹⁸ J'ájin ya: Andre, Felipe, Bartolome, Mateo, Toma, Santiago xi ntíhi Alfeo, Tadeo, Simon xi mako já cananista,

¹⁹ ko Juda Iscariote xi askahan kits'ínkjas'en Jesu.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu ndaninda Beelzebu

(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

²⁰ As'ai kik'óya ngáha Jesu ni'yaha ko ta kama ñjakú nkjúhún ngáha xuta, nga santaha najmi kama incha kikjine niñu.

²¹ Nk'ie nga kint'é xuta xinkjin Jesu niu, incha j'aingisjaihi. At'aha b'a kitsu xuta nga ja tima luku Jesu.

²² Maha ja chjine'ehen kjuatexumoo xi incha nibaha nanki Jerusalen, kui xi b'a kitsu:
—Ndaninda Beelzebu xi ndaninda k'akuhu janindoo tijnajihin ndai. Kui nga nga'yuhun ndaninda k'akuhu janindoo tim'osjekoho janindoo.

²³ As'ai kinchjaha Jesu joo ko y'ejna chubayaha nga tsakuya:

—Jun, zuku ts'in kamaha tsa ndanindoo ta kuihi k'onsje suba yjoho?

²⁴ Xuta xi tjin ma nga batexuma nku nda rej, tsa ta kuihi fi kontraha xinkjin, ndahachi najmi tse maha ma nga batexuma nda rej xu'bo.

²⁵ Ko tsa xuta xi jintu nku ni'ya fi kontraha xinkjin, ndahachi najmi ta s'eha ra nga'yun.

²⁶ B'a ta ts'in tjina ts'e ndanindoo. Tsa Satana kuakjanya yjoho nga ta kuihi ngjuai kontra yjoho, ndahachi najmi tse kamaha nga k'ujna. Tu sa ni kuichukje nistjihin.

²⁷ Ndaha nku najmi ma fas'en ni'yaha nku nda xi 'yun tjihin nga'yun ko kje'aha ni xi tjihin. Tjin nihi nga tjun k'ue'yun ndo. B'a ts'in kama kje'aha ra ni xi tjihin ndo ni'yaha.

²⁸ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kama ndyjat'aha ngatentee ngatitsuhun xuta ko ngatentee tu mi en ch'on tsuhu ni xi kitsu.

²⁹ Tunga xi ch'on kuitsuhu Espiritu Santo, kui xi najmi ta kama ndyjat'aha ra. Nku je xi najmi ta kamaha ra ndyjaaha ts'in.

³⁰ B'a kitsu Jesu at'aha: “Ndanindoo tijnajihin”, incha kitsu joo.

B'i ts'in kitsuya Jesu ya xi naaha ko ya xi ja nts'e

(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

³¹ Ja kamoo. J'ai naaha ko ja nts'e Jesu. Natsiun tsincha nga kits'inkji xi ngji nchjaha Jesu.

³² As'ai xuta xi kab'entut'aha b'a kitsuhu:

—Naahi, ja nts'ei ko jminchjin nichjai kabincha natsin jan. Mje ruhu kuinchjakohi.

³³ B'i kitsu Jesu:

—Ya xi nana ko ya xi ja nts'e?

³⁴ As'ai tsasehe xuta xi kab'entut'aha ko b'i kitsu:

—Kui xuta xu'bi xi nana ko ja nts'e.

³⁵ Tu yaha ni xi ts'ijntjusun xi nku ts'in mjehe Ntiana, kui xi nda nts'e, na nichja ko nana.

4

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchjen nku nda xi tsatendzjo xujma

(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Nku niya Jesu tsakuyaha xuta éhen Ntiana andai ntachak'uun, ko tu ni xi nkjihin xuta kama njakut'aha. Kui nga nku tsutsu ngjik'iejnayahaha ko ngayjee xuto andai ntoo tsincha.

² Nkjin tikja ni tsakuyaha nga y'ejna chubayaha. B'i kitsu:

³ —Tjenju. Nku nda ngjitendzjo xujma.

⁴ Nk'ie nga tibatendzjo xujmoo, k'ua xi tsixuntu andai niyoo. As'ai incha j'ai nisee ko kikjine xujma xu'bo.

⁵ K'ua xi tsixuntu ajin ndjio ma nga najmi 'yun tjin ninte. Kitsa jasu xujmoo, at'aha najmi 'yun tjain nintee.

⁶ Tunga nk'iehe nga tsitju ts'iu, kits'inchjahan ko kixi, at'aha najmi 'yun ngjiyanji kjamaha.

⁷ K'ua nga xi tsixuntu ajin na'yoo. Kisa na'yoo ko najmi kitsjantehe nga nda saa xujma xu'bo. Najmi chumi nihi kitsja.

⁸ Tunga k'uahaha nga xi tsixuntu ma nga nda nankiu. Jasu xujma xu'bo ko kisa. Tu xi tsehe ni xi kitsja. Tjin xujmoo xi kitsja katé tjihin, tjin xi kitsja chate ko te tjihin, ko tjin nga xi kitsja unchan tjihin.

⁹ Ko b'i kitsu sa:

—Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

*B'i ts'ín kitsúya Jesu á tu subahá y'ejña chubayaha nga tsakúya
(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)*

¹⁰ Askahan nk'ie nga y'ejña suba Jesu, xuta xi kabinchat'aha ko já ni'yakuyá xi te joo incha kingjásjaiyaha mí nihi xi tsakúya nga y'ejña chubaya.

¹¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainuu nga kamankjinnuu ni xi 'ma tíña ts'e xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná. Tunga xuta xi k'oo tu s'ejña chubayahá ra,

¹² tu xi ndaha tsa kuasehe tunga najmi skuehé, ko ndaha tsa kuasinñju tunga najmi kamankjihín ra. B'a ts'ín najmi ngjuaikj'áha ra animaha ko najmi n'endyjat'aha ra ngatitsuhun.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín ts'ínkjáihín xuta éhen Ntíaná
(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)*

¹³ B'i kitsú ya Jesu:

—¿A najmi mankjinnuu nkú tsuhú ra én xi kuak'iejná chubaya? Tsa najmi kamankjinnuu, ¿nkú ts'ín kamankjin tentehenuu én xi bakuyá nga b'ejña chubaya?

¹⁴ 'Nda xi tsaténdzjo xujmóo, kui xi nkú joyaha xi b'énjímí éhen Ntíaná.

¹⁵ Tjín xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu andai niyóo. Nk'ie nga nt'é éen, tjen'yún nibáhá Satana ko kjexín én xi ja kis'entjejin animaha.

¹⁶ 'Tjín ngá xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu ajin ndjio. Nk'ie nga nt'é éen, tjen'yún tsjohó ts'ín ts'ínkjáihín.

¹⁷ Tunga najmi 'yúhún tjíhín kjama ajin animaha ko najmi ndjá bincha. Nk'ie nga sakúhu kjuasti ko nk'ie nga n'e uncha tu ngat'aha éen, ts'ín t'axíhín yjoho éen.

¹⁸ 'Tjín ngá xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kui xutaha xi ta nt'é éen,

¹⁹ tunga ni xi tjíhín asunntej s'entaha ra, kjuanchinóo b'anachaha, ko ma mje tentehe ni xi tjín. B'a ts'ín najmi sakúntehe ra nga nda saáha éen ajin animaha xuta xu'bo ko najmi tsjá chan.

²⁰ 'Tunga tjíhín xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo. Kui xutaha xi nt'é éen ko ts'ínkjáihín. Nda ts'ín nga b'entu. Kui xi b'a joyaha xujmá xi tsjá katé tjíhín, ko tsa cháte ko te tjíhín, ko tsa unchan tjíhín.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu nga najmi ma s'ejña 'ma éhen
(Lc. 8:16-18)*

²¹ B'i ta kitsú sa Jesu:

—¿A tjín xi b'éti nku nd'í tu xi k'ujéñaha kintehe nku kaxa a ra kintehe nku kama? ¿A najmi b'ejña nk'ahá?

²² At'aha ngayjee ni xi 'ma tíña nd'ai, kuichú nistjin nga s'ejña chji. Ko ngayjee ni xi najmi tíña chji nd'ai, kuichú nistjin nga kuitju chji.

²³ Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

²⁴ B'i ta kitsú sa Jesu:

—'Yún nda tasinñjuhuu ni xi tínu'yó. Xi nkú ts'ín nda kuasinñju, b'a ts'ín nda kamankjinnuu, ko 'yún k'uai sanuu nga kamankjinnuu ni xi tínu'yó.

²⁵ At'aha xi basínñju ni xi bakuyá, kui xi k'uai saha nga kamankjihín. Tunga xi najmi basínñju, chjú'aha santaha ni xi íchí mankjihín.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku xujmá xi sá suba

²⁶ B'i ta kitsú sa Jesu:

—Má batéxuma Ntíaná, kui xi b'a joyaha ni xi ma nk'ie nga nku nda baténdzjo xujmá.

²⁷ Tsa kjife ndo ko tsa tíjña tík'un, ndaha tsa nga nístjiun ko ndaha tsa nga nístjen, fasu xujmóo ko sá. Najmi be ndo á b'a maha.

²⁸ At'aha t'anankiu ts'ín nga sá kui ni ján. Títjun tjuhu nts'én, as'ai tjuhu xka, askahan xu, ko ja kamoó s'ehe xujmá.

²⁹ Nk'ie nga ja chubaha, as'ai bate ndo niu, at'aha ja kuichu nístjin nga stí.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku k'un mostasa
(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)*

³⁰ B'i ta kitsú sa Jesu:

—¿Mí nihi xi k'uejña chubayakohona xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná? ¿Mí éhen xi ts'ínchjén nga k'uejña chubayahana?

³¹ Kui xi nkú joyaha nku k'un mostasa xi s'entje. Kui k'un xu'bi xi 'yún ichí sa nga k'un xi k'oo xi tjín asuntee.

³² Tunga nk'iehé nga ja s'entje, as'ai sá ko 'yún chánka ma sa nga ni ntje xi k'oo. I nkjún ma tjiaha, nga santaha nisee ts'ínnda'á nubaha má nk'íéhen tjiaha yóo.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu
(Mt. 13:34-35)*

³³ Jesu y'éjña chubayaha xuta nga tsakúyaha. Ni xi ma chubayaha ra xuta, kui nihi xi kits'ínchjén.

³⁴ Najmi tsakúya tsa najmi y'éjña chubaya. Tunga máha já ni'yakuyáha, najmi y'éjña chubayaha nga tsakúyaha.

*B'i ts'ín kits'ínk'íéjyu Jesu ntjo ko ntáchak'uun
(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)*

³⁵ Ta kuihi nístjin xu'bo nkú ma nga ja tíma jyun, b'i kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Tjián ngabantá ján.

³⁶ As'ai kits'ínkji xuta nkjiun ko tsutsu xi tu b'a ts'ín jahá kab'eya incha ngjiko. Ta incha kitsjennkíhi kj'ai sa tsutsu.

³⁷ Tu ni xi kamahá, tu incha kamanehé nku ntjo xi tu xí 'yúhún, ko t'éhen ntáchak'uun ni xi nkjún kits'ín tsutsu, nga santaha ja ma tséhé ni ntánijua xi tífás'ehen.

³⁸ Tunga máha Jesu, kjife astun tsutsu nga kab'énki nku ni nintaku. As'ai já ni'yakuyáha ngji ts'ínkj'áha ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿á najmi nkjún tímaha ri? ¡Ja kuayáá ei ni!

³⁹ As'ai tsisintjen Jesu ko ndjá kinchjako ntjo ko ntáchak'uun nga b'i kitsúhu:

—¡Tjenjyúí! ¡Tjent'íáhi!

Kitsjenjyú ntjo ko kis'e jyujyu.

⁴⁰ As'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Á b'a nkjún ts'ín binkjuhunnu? ¿Á najmi s'ejihinnu Ntíaná?

⁴¹ Tu xí incha kitsankjúhún jóo ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bi nga santaha ntjo ko ntáchak'uun nt'é'éhen ra?

5

*B'i ts'ín kits'ín ndáhi Jesu nku nda xi tíjñajihín ndanindoo
(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)*

¹ As'ai incha tsichu nankihj xuta Gerasa, nanki xi tíjña ngabantá ntáchak'uun.

² Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsu, tjen'yún j'aik'úhún ra nku nda xi tsitjujin tsjóo. Ndanindoo tíjñajihín ndo.

³ Ajin tsjóo b'ejña ko najmi ch'a ta ma ts'ínk'íéjña'yúhún ra, ndaha tsa n'úkicha s'e'yúnkoho.

⁴ At'aha nkjin nkjún niyá kis'e'yúnkoho n'úkicha sjai ko ntsja, tunga kikjetiyahá n'úkicha ntsja ko kits'ín xixi n'úkicha sjai. Najmi tjín xi ma ts'ínk'íéjña jyuhu ndo.

⁵ Nistjin nistjen fatsú' bajín tsjóo ko jñóo nga kjintáya ko nga ndjio ts'ín'unkoho ra yjoho.

⁶ Nk'ie nga kjin tjen sa Jesu, kiekehe ndo ko tsangatsanka nga j'aisinkunch'int'aha.

⁷ 'Yún kikjintáya nga b'i kitsúhu:

—Ji Jesu, Ntíhi Ntía nku tutu xi tijná nk'a ján, ¿mí nihi xi tjincohi an? Ntía nku tutuu tíbená. Tíbankihi nga najmi tu 'bainí kjuanima.

⁸ B'a ts'ín kinchja ndo at'aha Jesu b'a kitsúhu:

—ji ndaninda, títjusjejihin ndo!

⁹ As'ai Jesu kingjásjaiyaha:

—¿Nkú 'mihi?

B'a kitsú jánindo:

—Legion 'miní at'aha tu xí nkjihín mahani.

¹⁰ As'ai 'yún nkjún incha tsankihí Jesu nga najmi tu ts'íinkji t'axihín.

¹¹ Xi tjehe nku asunntu tjenki nkjin nkjún chinka tíncha kjine jñá.

¹² As'ai jánindo incha tsankihí Jesu:

—N'ekjini má tjíma chinko tu xi kuitjás'enjihín ri.

¹³ As'ai Jesu kitsjantehe jánindo. Incha tsitjujihín ndo nga incha ngjikjas'enjihín chinko. Jo ra mij maha chinko. Tsangatsanka chinko nga kikjaník'antjai yjoho má nk'antjaihi yo ko tsixuntujín ntáchak'uun. Yo jesunjin ntá.

¹⁴ As'ai incha tsanka já xi tíncha kunntá chinko. Ngji tsúyaha xuta xi tjin ajin nantio ko andai nantio. As'ai incha j'aisehe xuta ni xi kamo.

¹⁵ J'ai má tijná Jesu ko kieke nga kab'ejña yo nda xi tsitjujihín jáninda xi tu xí nkjihín maha. Ja yja ngáha najyun ko ja nda je je ngáha. Incha kitsankjún jóo.

¹⁶ Já xi kieke ni xi kamo incha kitsúyaha xuta xingiso ni xi kamaha ndo ko ni xi incha kamaha chinko.

¹⁷ As'ai xuta nantio tsankihí Jesu nga kuitju nankihí.

¹⁸ Nk'ie nga tífás'en ngáha Jesu tsutsuu, nda xi tsitjujihín jánindo mjehe nga tsjénkihi ko tsankihí kja.

¹⁹ Tunga najmi kitsjantehé ra Jesu. B'i kitsúhu:

—T'in ni'yahi ko t'ihinseihí xuta xinki. T'inyaihi ngayjee ni xi kuats'ínkóhi Ntíaná ko xi nkú ts'ín kama nimaha ji.

²⁰ As'ai ngji ndo ko kik'atuts'ihín nga kitsúya ante Decapoli ngayjee ni xi kits'ínkóho Jesu. Ngatentee xuta xi tjin yo incha kama nkjühun niu.

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku takjín ko nku tachjuún

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

²¹ Nk'ie nga ja kik'óyako ngáha Jesu tsutsuu ngabantá ntáchak'uun, as'ai nkjin nkjún xuta kama ñjakút'aha ko y'ejña Jesu andai ntáchak'uun.

²² As'ai j'ai nku nda xi 'mi Jairo xi ta nku nda k'akuhi ni'ya sinagoga. Nk'ie nga kieke Jesu, tsasinkunch'int'aha

²³ ko tsankihí nga kuasinkoho. B'i kitsúhu:

—Takjín ichína ja tí'me. Nibángjennéi ntsai ntína tu xi kamandaha ko kj'uaíya ngáha ra.

²⁴ As'ai ngjiko Jesu ndo, ko nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi nga ixí tsinchane'yúhún ra.

²⁵ Ta tjenjihín xuta nkjiun nku tachjuún xi tjihín te jo nú nga jní títs'ínk'iehe.

²⁶ Kui xi nkjin kjuanima kieke aya ntsja já chjinenkiu. Santaha kits'ínkje ngayjee ni xi tjihín, tunga ndahá ichí najmi kamanda. Tu sa ní 'yún ngjitse ch'ihín.

²⁷ Nk'ie nga kint'é tachjuún ni xi títs'ín Jesu, as'ai j'ai tjennki Jesu ajihín xuta nkjiun. J'aik'uhun ko kits'ínko najyun xi yja Jesu.

²⁸ At'aha b'i ts'ín kits'ínkink'un: “Tsa tu najyuhun ts'inko sa, kamanda ngáhana.”

²⁹ Nk'ie nga b'a kits'ín, tjen'yún kitikjáyahá ra jnú ko ndzjen kamaha yjonintehe tachjuún nga kama nkíhi ch'in xi k'uhun.

³⁰ Tunga kikiehé Jesu nga tsitjujihin nga'yún. Kits'ínk'ótjiya nga tsasehe xuta nkjiun ko b'i kitsúhu:

—¿Yá xi kuats'ínko najyunna?

³¹ As'ai b'a kitsú já ni'yakuyáha:

—Tíyai nga xuta nkjiun tíasinne'yíhin. Á: “¿Yá xi kuats'ínko najyunna?”, túbixíhinni.

³² Tunga tu nku nga tsasehé ra Jesu xuta xi kabinchandaihi tu xi skuehe yá xi b'a kits'íun.

³³ Máha tachjúun, nk'ie nga kkie ni xi kamat'ain, as'ai ixí ts'atsé nkjúhún nga j'aisinkúnch'int'aha Jesu ko kitsúya kixi kixihi mí kjuaha nga b'a kits'íhin.

³⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu:

—Ji ntína, at'aha kuas'ejihin nga Ntíaná kits'ín nibána, kui nga kama nkihi ri. Kas'ehi kjuajyu nga t'in ko katumandaihi ch'in xi k'uhin.

³⁵ Nk'ie nga b'a ta títuhu Jesu, tu incha j'aihi k'ua já xi nibaha ni'yaha nda k'akuhi ni'ya sinagoga ko b'a incha kitsúhu:

—Ja k'uen takjihin. Najmi ta n'estihi ri nda maestru.

³⁶ Tunga najmi kits'ínsihín ra Jesu ni xi kitsú jóo. As'ai b'i kitsúhu ndo:

—Najmi tu binkjuin. Tu nkú kas'ejihín ri an.

³⁷ Najmi kitsjante Jesu tsa kj'ai xuta tsjénkihi, tu Pedro sahá, Santiago ko Jua xi nts'e maha Santiago.

³⁸ Nk'ie nga incha tsichu ni'yaha nda k'aku, kkie Jesu nga xaáhan tíma ko nga tijncha kjintá xuta nga 'yún tijncha kjintáya.

³⁹ As'ai jas'en Jesu ko b'i kitsú:

—¿Á xaáhan t'n'ehenu ko tich'íhinu? Najmi ka'me takjün. Tu kjifehé.

⁴⁰ Tsajukiehe xuta xi kama ñjakú yo, tunga kik'onsjehé Jesu ngatentee xuto. As'ai tu na'mihi ní ko naaha takjün ko já ni'yakuyáha xi tjenko, kui xi jas'enko má xi tjeheh kjijña takjün.

⁴¹ Jakj'á ntsja ko b'i kitsúhu:

—Talita, kuum —kui éin xi tsuhu ra: Takjín, ji tinchjako, tísintjein.

⁴² Tjen'yún tsisintjehén takjün ko kikjatsú'ba ngáha. Tu ni xí kama nkjúhun ra xuta xi tjintu yo ni xi kamo.

⁴³ Tunga b'ahá kitsú Jesu nga najmi tu ch'a xi k'únyaha niu. Ko b'a kitsú nga k'uaihi nichine takjün. Te jo nú tihin takjün nga b'a kamo.

6

B'i ts'ín najmi kin'ekjáihin Jesu

(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

¹ As'ai tsitju Jesu yo nga ngji ngáha nankihi ko kitsjennkíhi já ni'yakuyáha.

² Nk'ie nga tsichu xuatú tsakúya ni'ya sinagoga. Kama nkjúhun xuta xi tjin yo nk'ie nga kint'é xi nkú ts'ín títakúya. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Má ngjikj'áha ndai ngayjee ni xu'bi? ¿Mí kjuankjink'un nankaha xi kik'aihi ko á maha ra ts'íhin kjuankjün?

³ ¿A najmi kuihi ndai xi nda chjineyóo, xi ntíhi María ko já nts'e maha Santiago, Kuse, Juda ko Simon? ¿A najmi eihí ta tjintujinná jminchjín nichja ndai?

Kui nga najmi incha kama kits'ínkjáihin ra.

⁴ Tunga b'ahá kitsúhu Jesu xuta nkjiun:

—Tu má xi tjeheh ni yankjün nku nda profeta. Nkuhú nankihi ko ajihin xuta xinkjín ko ni'yaha najmi b'a n'ehé.

⁵ Ndaha nku kjuankjün najmi kamaha kits'ín yo. Tu chubahá xuta un xi kingjénne ntsja nga kits'ínkihi.

⁶ Kama nkjúhun Jesu, at'aha najmi s'ejihin xuta nga Ntíaná kits'ín nibáha.

B'i ts'ín kitsúyaha Jesu já postru xi nkú incha ts'ín nga k'uénjímí
(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

Kikjatsú'ba Jesu nga tsakúya ante xi tjíndai yo.

⁷ As'ai kinchjaha já ni'yakuyá xi te joo ko kik'atuts'ihín nga jo jo kits'ínk'a xinkjín nga kits'ínkji. Kitsjáha nga ngajoho Jesu kamaha jóo k'onsje jáninda xi tjíntujíhín xuta.

⁸ B'a kitsúhu nga najmi chumi nihi xi k'ua nga incha ts'ín niyá, tu yánisehé xi kama k'ua. Najmi tjíhin nga k'ua nínkuán, ta ndaha tsa, ta ndaha toon.

⁹ Kama ngjuáya tjabaxín ntéhe, tunga najmi kamahá k'ua tsa jo 'yún najyun. B'i kitsúhu jóo:

¹⁰ —Má kuitjás'oon nku ni'ya, yo tintsuboo santa nkúhu nga kuitju ngáhanu ante xu'bo.

¹¹ Tsa tjin má najmi n'ekjálnnuu, ko tsa najmi ngjuénñjunuu xuta xi tjin yo, tu sahá títjusjoo ante xu'bo ko t'etsujno ndyjo tsuku, tu xi b'a ts'ín kuakúchjihinu nga tjehe jé xuta xu'bo.

¹² As'ai incha tsitju jóo ko y'énjímíhi xuta nga tjíhin nga incha ngjuaikj'áha ra animaha.

¹³ Nkjín nkjún jáninda incha kik'onsjejihín xuta, ko nkjín nkjún xuta un incha kits'ínkihi nga kik'onjnuhu seti.

B'i ts'ín k'ien Jua Bautista
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

¹⁴ Nda rej Herode Antipa ta kint'é ni xi títs'ín Jesu, at'aha tu má kichubanijmíyahá ni Jesu. As'ai b'a kitsú:

—Jua Bautista ja j'áya ngáha ra ngabayoo. Kui kjuaha nga tjíhin ra nga'yún nga títs'íhin kjuankjún.

¹⁵ K'ua xuta xi b'a incha kitsú:

—Nda profeta Eliá niu.

K'ua ngá xi b'a incha kitsú:

—Nku nda profeta niu xi nkúhu já profeta xi kis'e nú chá ján.

¹⁶ Tunga máha Herode, nk'ie nga kint'é ni xi tíncha tsu xuta, as'ai b'a kitsú:

—Jua niu. Nda xi an kitsja kjuá nga kitikjá nintaku. Ja j'áya ngáha ra ngabayoo.

¹⁷ B'a kitsú Herode at'aha kits'ínkji já juhún nga jakj'ánijé Jua. Y'é'yún ko kits'ínkjas'en nubayóo. Ngat'aha na Herodia b'a kits'íhin at'aha chjuúhún Felipe kama na Herodia, ko ndo ngá nts'e kamaha Herode tunga Herode y'ejñako no.

¹⁸ B'i kitsú Jua nga kinchjako Herode nk'ie:

—Tijña nkjúhún kjuatéxumoo ni xi t'n'ei, nga ta jhi tinchunkoi chjuúhún nda nts'ei.

¹⁹ Kui nga na Herodia kits'ín unkiehe Jua ko kama mjehe nga ts'ínk'ien, tunga najmi tjíhín nkú ts'íhín ra.

²⁰ At'aha be Herode nga Ntjaná ts'ehé ndo ko naxu ts'ín. Kui nga tsankjúhún ko kuhún ra. Nk'ie nga nt'é ni xi tsuhú Jua, najmi be mí nihi xi ts'ín tunga tsjohó mahá nga mjéñjuhu.

²¹ Tunga tu chahán tsichu nistjin nga kisakú niyáha na Herodia nk'ie nga tsichu nú Herode. Kui nistjiun ts'asje Herode nku s'í ko kitsúyaha já k'akuhu ko já jun k'akuhu ko já títjun xi tjin ante Galilea.

²² As'ai jas'en takjín na Herodia nga kitenki. Tsjo nkjún kamaha Herode ko já xi kab'entut'ákohe yámixo ko b'i kitsúhu takjín:

—Tínchíní tu mí ni xi mjehé ri. Tsjaha.

²³ Xí Ntjanáhá kits'ínkie nda rej nga b'a kitsú:

—Tsjahe tu mí níhí ni xi kúinchíní santaha masen ni xi batexumaha.

²⁴ As'ai tsitju takjín nga ngjingjásjaiyaha naaha:

—¿Mí nihi xi kuankia?

B'i kitsú na Herodia:

—Nintaku Jua Bautista tinchíhi.

25 *As'ai* jas'en tsuntsu ngáha takjún má xi tjehen kab'ejña nda rej ko tsankihí niu:

—Mjena nga k'uainí nd'ai mamaí nga k'úeya taba ní nintaku Jua Bautista.

26 *As'ai* 'yún kik'ie babaha nda rej, tunga ngat'aha ní nga ja kats'inkie Ntiana nga ts'íntjusun éhen ko ngat'aha já xi kab'entut'áko ho yámixo, kui nga najmi tjin nkú ts'in najmi kuitsuhu ra takjún.

27 Tjen'yún kits'ínkjhí nda rej nku nda jun nga kitsjáha kjuá nga kj'uaíko nintaku Jua. *As'ai* ngji nda juun ko tsatekjá nintaku Jua aya nubayoo.

28 Nku taba y'eya nintaku Jua ko kitsjáha takjún, ko naaha takjún kits'ínkjas'ehen nintaku Jua.

29 Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyáha Jua ni xi kamo, incha j'aikj'á yjoninte k'ien ko incha ngjingjáyaji.

B'i ts'in kits'ínkjen Jesu já xi un mií

(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

30 Ta incha kama njakú ngáha já postru má tijná Jesu ko incha kitsúya tentehe ni xi kits'in ko ni xi tsakúya. *As'ai* b'i kitsú Jesu:

31 —Nibá suboo. Tankiaán nku ante t'axín tu xi n'ekj'áiyahaná.

At'aha nkjin nkjún xuta xi tijncha fi ko xi tijncha f'ai, nga santaha najmi ta tijncha sakuntehe ra tsa incha kjine niñu.

32 *As'ai* incha y'eya nku tsutsu nga ngji t'axín suba nku ante má najmi ch'a tjin.

33 Tunga nkjihín xuta xi kikiehe nga incha ngji ko incha kamankjihín nga Jesu niu ko já ni'yakuyáha. *As'ai* incha tsitju xuta xi tjinu ngayjee nanki xi tjin yo nga tsuku ngjihí má nga tífi Jesu. Incha tsichu títjun xuto.

34 Nk'ie nga tsitjuen Jesu tsutsuu, kkie nga nkjin nkjún maha xuta xi tikuyáha. Kama nimaha, at'aha tjima xi nkú joyaha chutsanka xi najmi tjihín nda bastu. *As'ai* kik'atuts'ihín nga tsakúyaha nkjin tjká ni.

35 Nk'ie nga kama ngixuun, incha j'aik'úhun já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—T'axint'a nkjún ei ko ja kama ngixun nkjún.

36 Tu sahá b'a t'ihín xuto nga katji nanki xi tjin dai ei má nga kama k'uatse ni xi kjine.

37 *As'ai* b'i kitsú Jesu:

—Tu sahá jun tjohon ni xi kjine.

B'a kitsú jóo:

—¿A kuankín ch'atse ní jo unchan denario tjihín ninkuan ko k'uaihi nga kjine xuta?

38 B'i kitsú Jesu nga kingjásjaiyaha jóo:

—¿Nkú tjin maha ninkuan xi kich'o? Tankínk'iexkiu.

Nk'ie nga ja b'a kits'in jóo, *as'ai* b'a kitsú:

—Un ninkuan ko jo tji.

39 *As'ai* b'a kitsúhu xuta nkjiun nga k'úentu stín ajin naxichu xkjúen.

40 Tjin xi unchan kik'a stín yjoho nga incha y'entu, ko tjin xi cháte kik'a stín yjoho.

41 *As'ai* jakj'á Jesu ninkuan xi uun ko tji xi jo. Tsasenjinki nk'a ján nga kitsjáha máb'achjihí Ntiana. Tsakjanya ninkuon ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'ínndzjoho ninkuon. Ta tsakjanya tji xi jo nga kitsjáha ngatentee xuto.

42 Ngatentee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihín.

43 *As'ai* j'áiya ninkuon ko tji xi tsankiu. Te jo nisin kamaha.

44 Un mií maha já xi incha kikjine ninkuon kui chuboo.

B'i ts'in ngjisun Jesu ntáchak'uun

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

45 *As'ai* b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha nga incha kjuas'en tsutsuu ko nga incha ngjuai títjuhun ngabantá ntáchak'uun xi tjeheh nanki Betsaida, ko tsasín niyá xuto nk'ie nga incha ngji ni'yaha.

⁴⁶ Nk'ie nga ja kits'ínkji xuto, as'ai ngji nchjako t'axín Ntíaná asunntu tjenkiu.

⁴⁷ Nk'ie nga ja kama jyuun, ja kamasehen ntáchak'uun tjenjin tsutsuu. Tunga máha Jesu, má kixiu kab'ejña.

⁴⁸ As'ai kikié nga 'ni nkjún tikjenntá já ni'yakuyóo, at'aha ntjo 'yún nkjún tísatéjihin tsutsuu. Nkú ra ma nga ja tífi ma sen, tsichu tjennki Jesu jóo nga tífisun ntáchak'uun. B'a kits'ín xi kjuat'a niyáha jóo kits'ín.

⁴⁹ Nk'ie nga kikié já ni'yakuyóo nga Jesu nibásun ntáchak'uun, sen kits'ín maha ko incha kikjintáya nkjún.

⁵⁰ At'aha ngatentee incha kikiéhe ko incha kitsankjún. Tunga tjen'yún kinchjahá Jesu:

—jyu ní! ¡Ahán niu! ¡Najmi tu binkjun!

⁵¹ As'ai jas'enne Jesu jóo ko kitsjenjyúya ntjo. Tu ni xí kama nkjúhún ra jóo,

⁵² at'aha najmi kjee mankjihin nkú tsuhu ra kjuankjúhun ninkuan xi incha kikjine, at'aha ndjá tjíntuyá animaha.

B'i ts'ín kits'ínkhi Jesu xuta un xi tjín nanki Genesaret

(Mt. 14:34-36)

⁵³ Nk'ie nga ja j'atikjako Jesu já ni'yakuyáha ntáchak'uun, as'ai tsichu nanki Genesaret. Yo andai ntáchak'uun y'ét'a'yún tsutsuu.

⁵⁴ Nk'ie nga incha tsitju tsutsuu, tu tjen'yún incha kamankjihín ra xuta xi tjín yo nga Jesu niu.

⁵⁵ As'ai xuto incha ngji ngayjee ante xi tjín yo nga ngji ts'ínkint'é xinkjín. Incha ngjiko xuta un xi tjíhin má xi tjehe incha kint'é nga tsú'ba Jesu nga kjintusún nachahan.

⁵⁶ Tu má antehé ni xi jas'en Jesu, ndaha tsa ante xi xixi, ndaha tsa xi ihí, ko ndaha tsa andai nantia, incha kikjántu aya niyátée xuta un xi tjíhin ko tsankihí tsa tsjantehe tsa tu andai tuts'in najyun xi yja ts'ínko. Ko kamanda ngayjee xi kits'ínko najyuhun Jesu.

7

B'i ts'ín tsakúya Jesu mí nihi xi ts'ín sihi xuta nginkun Ntíaná

(Mt. 15:1-20)

¹ As'ai incha j'aisehe Jesu já fariseo ko k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo xi nibaha nanki Jerusalen.

² Kinchjayane k'ua já ni'yakuyáha Jesu nk'ie nga incha kikié nga tjincha kjine niñu nga najmi tjun bané ntsja. Kui xi tsuhu ra nga najmi incha ts'íntjusun sihin ntje cháha.

³ At'aha ngayjee xuta xi ntje judio tjehe ra ts'íntjusun sihin ntje cháha, nga najmi incha kjine niñu tsa najmi títjun bané ntsja xi nkú ts'ín tijnaha. 'Yún sa b'a ts'ín já fariseo.

⁴ Xuta judio nk'ie nga incha f'aihi niyátée, títjun bané sisin ntsja ko as'ai incha kjine niñu. B'a ts'ín incha ts'íntjusuhun sihin ntje cháha. Ko tjintu saha kj'aihi sin xi nkúhu ts'e chutsihin, ndjii ntánjuaha, stáñaha ko kamaha.

⁵ Kui kjuaha nga já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo kingjásjaiyaha ra Jesu:

—¿Á najmi ts'íntjusuhun já ni'yakuyáhi sin xi y'éjñaná ntje cháná, nga tu b'ahá tjíun kjinehe niñu? Najmi títjun bané ntsja.

⁶ As'a b'i kitsú Jesu:

—jtu tsjohónuu nga bakuchíu xi nkú ts'ín yankjún Ntíaná! Kjuaxi kjáihin ni xi kitsú nda profeta Isaia nk'ie nga b'a ts'ín y'ét'a:

Kui xuta xu'bi tu ts'ahá benkjúnna,

tunga animaha kjin tijnaha an.

⁷ Najmi chumi ni chjíhi ra chje xi tsjana,

at'aha tu kjuatéxumaha xutahá bakúya.

⁸ At'aha jun n'e t'axiún ni xi y'éjña Ntíaná nga tu saha sin xi y'éjña xuta n'etjusun.

⁹ B'i kitsú ya Jesu:

—Jun ja ya sisiun xi nkú ts'ín n'e t'axíun ni xi y'éjña Ntíaná tu xi sinnuu n'etjusahunnu.

¹⁰ B'i ts'ín y'ét'a Moise éhen Ntíaná: “Chankjúin na'mihí kō naahí.” Kō tā y'ét'a ya: “Xi ch'on kuitsuḥu na'mihí kō tsa naaha, kui xi tjihin nga n'ek'ien.”

¹¹ Tunga juhún b'a bixíun nga tsa tjin xi b'i kuitsuḥu na'mihí kō tsa naaha: “Ngayjee ni xi tjinna nga kúásinkoho kai, ja chje kitsjaha Ntíaná”,

¹² tsa tjin xi b'a kuitsu, kui xi najmi tā tjihín ra kjuá'yún tsa kuásinko na'mihí kō tsa naaha.

¹³ Nk'ie nga b'a bixíun najmi tā n'echjihinu éhen Ntíaná tu ngat'aha sin xi kin'ekjas'ennuu kō xi b'i ngján n'ek'atiya ngáha ruu xinkju. Kō nkjin sa ni xi nkúhu xu'bj n'etjusun yo.

¹⁴ As'ai b'i kitsúḥu Jesu xuta nkjiun:

—Tjenñju tentenú kō katumankjinnuu.

¹⁵ Ndaha nku ni xi nibáha natsin ján nga fas'enjihin xuta, najmi ma ts'ín sihi nginkun Ntíaná. Ni xi bitjujín níhi xuta, kui ní nihi xi ts'ín sihi.

¹⁶ Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

¹⁷ Nk'ie nga ngji t'axíhin xuta kō jas'en ni'yoó, as'ai já ni'yakuyáha kingjásjaiyaha nkú tsuhū ra én xi yéjña chubaya nga tsakúya.

¹⁸ B'i kitsú Jesu:

—¿A tā ndaha jun najmi mankjinnuu? ¿A najmi yanú nga ngayjee ni xi nibáha natsin ján nga fas'enjihin xuta, najmi ma ts'ín sihi nginkun Ntíaná?

¹⁹ At'aha najmi animaha fas'enjin niu. Tu aya kats'ahá fas'en kō f'aya, as'ai bitju ngáha. B'a ts'ín kitsúyaha nga ndaha nku nichine xi tjin najmi ma ts'ín sihi xuta nginkun Ntíaná.

²⁰ B'a tā kitsú ya:

—Ni xi bitju ní ts'a xuta, kui ní nihi xi ts'ín sihi nginkun Ntíaná.

²¹ At'aha ajin animaha ní xuta nibáha ra nga ch'on ts'ín ts'innkjink'un, nga bangane kjuabixoon, nga tjin xi fantuko jminchjín nga najmi kje bixan, nga ts'ínk'ien xinkjín,

²² nga ndyé ts'ín, nga 'yún ts'ín mje ni xi tjin, nga ch'on ts'ín, nga b'anacha, nga ts'ínkjas'ehen yjohó ni xi mjehe yjonintehe, nga ma xin k'un, nga ch'on tsuhū xinkjín, nga nk'a b'asje yjohó kō nga najmi nda ts'innkjink'un.

²³ Ngayjee ni ch'onk'un xu'bj ajin animaha xuta bitju. Kui ní nihi xi ts'ín sihi xuta nginkun Ntíaná.

B'i ts'ín nku tachjuún xi najmi ntjehe judio tjehe ra tsankihí nku kjuanda Jesu

(Mt. 15:21-28)

²⁴ As'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tiña maha nanki Tiro kō nanki Sidon kō jas'en nku ni'ya. Najmi kama yuhū tsa tjin xi skue nga yo tijná. Tunga tu nkú kiyahá.

²⁵ As'ai nku tachjuún xi tijnajihin nku ndaninda takjihin, nk'ie nga kint'é nga Jesu tijná yo, j'aisehe kō tsasinkunch'int'aha.

²⁶ Tunga najmi ntjehe xuta judiohó tjehe ra tachjuún, at'aha ante Sirofenicia kitsin. Kui xi j'ainkihí Jesu nga k'onsje ndaninda xi tijnajihin takjihin.

²⁷ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Katse sisin ma ra tjun jántiu. At'aha najmi nda tjin tsa chjú'aha ninkuahan jántiu nga kj'uaihi naóo.

²⁸ As'ai b'a kitsú tachjuún:

—Johon, Chá Ntia, tunga santahá ni kō nañá xi b'entunkí kinte yámixó kjine xihí ninkuan xi bixuntuhū ntí xiu.

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—At'aha b'a kuixín, t'in ngáhani. Ja kuitjujihin takjihin ndanindoo.

³⁰ Nk'ie nga tsichu ngáha tachjuún ni'yaha, kieke nga kjijná ndju takjihin kō nga ja najmi tā tijnajihin ra ndanindoo.

B'i ts'in kits'in kihi Jesu nku nda staya tsakjan'a

³¹ As'ai tsitju Jesu ante xi tiña maha nanki Tiro nga j'a nanki Sidon. Tsichu ntachak'un Galilea nga j'ajin ts'ihin nanki xi tjin ante Decapoli.

³² Yo j'aikoho xuta nku nda xi staya ko tsakjan'a. Incha tsankihi Jesu nga ngjuenne ntsja ndo.

³³ As'ai ngjiko t'axin Jesu ndo. Kitsungis'en najnu ntsja tjabaxinñju ndo ko ntá natéhe kik'onjnukoho ra njai ndo.

³⁴ As'ai tsasenjinki nk'a jan nga nanka tsakja'ntaha ko b'i kitsuhu ndo:

—jEfata! —Kui ein xi tsuhu ra: jKatix'ái!

³⁵ Ta kuihi chubo kint'é ndo ko kama ndaíhi njai. Kinchja sisin.

³⁶ As'ai b'a kitsuhu Jesu xuta nga najmi tu ch'a kuitsuyaha niu. Tunga ndaha tsa 'yún b'a kitsuhu xuta nga najmi kuitsuya niu, tu saha tu nku incha kitsuyaha xuta ni xi kamo.

³⁷ Tu ni xi incha kama nkjuhún ra nga b'a incha kitsuhu xinkjin:

—Ts'in sisin tu mí nihí ni. Santaha maha ts'in nga nt'é xuta xi staya ko ts'in nga nchja xuta xi nima.

8*B'i ts'in kits'in kjen Jesu ja xi ñju mii*

(Mt. 15:32-39)

¹ Nku niyá nk'ie nga ta kama ñjakú nkjuhún ngaha xuta ko nga najmi tihin ni xi incha kjine, as'ai kinchjaha Jesu ja ni'yakuyaha ko b'i kitsuhu:

² —Tíma nimana xuta nkjin, at'aha ja tihin jan nistjin nga tjintukona ei. Ja najmi ta tihin ra nichine.

³ Tsa b'aha tjun ts'inkji kjintia ni'yaha, kutsa incha kuayayahá aya niyoo. At'aha tjin xi kjin nkjun nibaha.

⁴ As'ai b'i incha kitsu ja ni'yakuyoo:

—Tunga ante t'axin xu'bi. ¿Má xi tjeheh kuankin'chj'ahaná ninkuan xi kamaha ra xuta nkjin?

⁵ B'i kitsu Jesu:

—¿Nkú tjin ninkuan kich'o?

B'a incha kitsu joo:

—Yatu maha.

⁶ As'ai b'a kitsu Jesu nga k'úentu xuta nkjin t'anankiu. Jakja' ninkuan xi yatu ko kitsjaha máb'achjhi Ntiana. Tsakjanya ko kitsjaha ja ni'yakuyaha tu xi n'endzjoho ra xuta. As'ai ja ni'yakuyoo kits'inndzjoho ninkuan xuta nkjin.

⁷ Ko ta ya ya joo k'ua tjo xixi. As'ai kitsjaha Jesu máb'achjhi Ntiana ngat'a ts'e tjo ko b'a ta kitsuhu ja ni'yakuyaha nga ts'inndzjoho xuta nkjin niu.

⁸ Kikjine xuta niu santa nkúhu nga kitse sisihin. As'ai j'áya ninkuan xi ts'ankiu. Yatu nisin kama.

⁹ Ma ra ñju mii xuta xi incha kikjine nichinee. As'ai kits'inkji Jesu xuta nkjin ni'yaha

¹⁰ ko jas'enko ja ni'yakuyaha tsutsuu nga ngji ante Dalmanuta.

B'i kitsu Jesu nk'ie nga tsinchihi nku kjuankjun

(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

¹¹ As'ai incha j'ai ja fariseo ko kik'atuts'ihin nga ngji kontraha ni xi tsakuya Jesu. Tu xi kikjut'ayak'uhun, tsankihi nga ts'in nku kjuankjun xi kuakuchji nga Ntiana kits'in nibaha.

¹² Najmi kisasihin Jesu ni xi kitsu joo ko b'i kitsu:

—¿Á tbankihi xuta xi tihin nd'ai nga skuehe nku kjuankjun? Kjuaxi ni xi tixinnu nga najmi s'ejña chjhi xuta xi tjin nd'ai ndaha nku kjuankjun.

¹³ As'ai ngji t'axihin joo nga jas'en ngaha tsutsuu ko ngji ngabantá xinkuu.

*B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén na'yu san**(Mt. 16:5-12)*

14 Já ni'yakuyóo kichayahá nga incha kik'a ninkuan. Tu nku ichíhí ninkuan xi incha y'a nga kab'entuyá tsutsuu.

15 As'ai Jesu b'a kitsúhu jóo:

—Nda chasoo. Chuhun yjonuu na'yu sahan já fariseo ko na'yu sahan Herode.

16 As'ai b'i ngján kinchjanijmíyakoho xinkjín já ni'yakuyóo nga najmi incha y'a ninkuan.

17 Kamankjihin Jesu ni xi tìncha tsu jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Á tíchubanjimíyahanu nga najmi kich'ahanu ninkuan? ¿A tu yje najmi kjehé ma chjinuu ko mankjinnuu? ¡Á b'a nkjún ts'in ndjáha animanuu!

18 Tìncha tunkun, tunga, ¿a najmi ma chjihínuu? Ko tjinnuu tjabaxínñju, tunga, ¿a najmi nu'yánú? ¿A najmi ta f'áitsjehénnuu?

19 Nk'ie nga tsakjanyáha ninkuan xi uun já xi un mij maha, ¿nkú tjín nisín kama ninkuan xi tsankiu nga y'ekú?

B'a incha kitsú jóo:

—Te jo nisín.

20 B'i kitsú Jesu:

—Ko nk'ie nga tsakjanyáha ninkuan xi yatuú já xi ñju mij maha, ¿nkú tjín nisín kama ninkuan xi tsankiu nga y'ekú?

B'a kitsú jóo:

—Yatu nisín.

21 As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á tu yje najmi kjehé mankjihinnuu ma?

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nku nda ka nanki Betsaida

22 Nk'ie nga tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nanki Betsaida, as'ai incha j'aikoho xuta nku nda ka ko incha tsankihí nga nguáne ntsja nda ko.

23 Jak'á ntsja ndo nga tsitjuko natsihin nantio. As'ai tsátaténju tunkun ndo ko kingjáne ntsja. As'ai kingjásjaiyaha:

—¿A tjín ni xi tíma chjihi?

24 B'a kitsú ndo nga tsase:

—Tíma chjina xuta. B'a k'un yá tu xi tjíma k'un.

25 As'ai ta kingjáne ntsja ngáha Jesu tunkun ndo. Tsase sisin ndo nga kamanda. Kama chji tentehe ngayjee ni xi tjín.

26 As'ai kits'inkji ni'yaha ndo nga b'i kitsúhu:

—Najmi ta bitjas'ehenni ajin nantio tsa kuixínyai ni xi kamahi.

*B'i ts'in kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntíaná kits'in nibáha ngajoho**(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)*

27 As'ai ngji Jesu ko já ni'yakuyáha ante xi tjín nanki Cesarea, má nga batéxuma nda Felipe. Nk'ie nga tjen aya niyóo, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Yá xi títsu xuta nga an?

28 B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Tjín xi b'a tìncha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjín ngá xi b'a tìncha tsu nga ji xi Elia. Ko tjín ngá xi b'a tìncha tsu nga nku nda profeta ji.

29 B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, ¿yá xi bixíun nga an?

As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji xi Cristo.

30 As'ai b'a kitsúhu Jesu jóo nga najmi tu ch'a xi kuitsuyaha kui éin.

B'i ts'ín kitsúya tíjün Jesu nga n'ek'ien
(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

³¹ Kik'atuts'ihin Jesu nga tsakúyaha já ni'yakuyáha nga tjihin nga un nkjún skuehe Ntíhi Ndax'iun, ko nga jáchá xi tjihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo najmi incha ts'ínkjáihin, ko nga n'ek'ien, ko nga kj'uaíya ngáha rá ngabayoo nga ja kj'ua jan nistjin.

³² Kitsúyaha ni xu'bi já ni'yakuyáha. As'ai Pedro ngjiko t'axín Jesu ko b'a kitsúhu nga najmi nda kits'ín nga b'a kitsú.

³³ Tunga kits'ínk'ótjiyak'uhún Jesu já ni'yakuyáha nga ndjá kinchjako Pedro:

—i Tiyú xinní, Satana! At'aha najmi ni xi ts'e Ntíaná t'n'enkjintak'uin. Ni xi ts'e ní xuta asuntei t'n'enkjintak'uin.

³⁴ As'ai kinchjaha xuta nkjiun ko já ni'yakuyáha nga b'i kitsúhu:

—Tsa tjin xi mjehe tsjénnkina, kat'éch'o subaha yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

³⁵ At'aha xi mjehe ts'ínk'anki suba yjoho nga k'úejña t'ík'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana ko ngat'aha én nda tsuhu Ntíaná, kui xi tu sahá n'ek'anki.

³⁶ At'aha, ¿mí xi chjhi rá tsa ts'ín ngana xuta ngayjee ni xi tjin asuntee, tsa tu sa ndyjahá ngá animaha?

³⁷ ¿Mí nihi xi tsjá nga k'uéchjintjai animaha?

³⁸ 'Kui nga tsa tjin xi kama subaha rá an ko éna ajihin xuta ngatitsun xi tjin nd'ai xi najmi naxu t'incha nginkun Ntíaná, b'a tá ts'ín tá kama subaha Ntíhi Ndax'iun xuta xu'bi nistjin nk'ie nga kj'uaíko kjuachánkaha Na'mihí ko nga kj'uaíko ntítsjehe.

9

¹ B'i tá kitsú ya Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. K'ua xi t'incha ei najmi kuayá santa nkúhu nga skue xi nkú ts'ín kuakúchji nga'yúhun Ntíaná nga ja kuatéxuma.

B'i kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu
(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

² Askahan nk'ie nga j'a jun nistjin, Jesu kinchja t'axíhin Pedro, Santiago ko Jua. Ngjiko t'axín suba jóo nku asunntu naxi nk'a. Yo kik'óntjaiya sénnistjihin Jesu nginkun jóo.

³ Tsat'ai najyuhun. Taba xúxú kama. Najmi tjin asuntei xi kamaha b'a ts'ínk'íé taba taba najyuhun nga kuané nga xi nkú kik'ie najyuhun Jesu.

⁴ Tá kíkíe jóo Elia ko Moise nga t'incha nchjanijmíko Jesu.

⁵ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, já b'a nda tjihin nga ei kuintsubahaná! Tu sahá n'endai jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'i, nku xi kama ts'e Moise, ko nku xi kama ts'e Elia.

⁶ B'a kitsú Pedro at'aha najmi be mí nihi xi kuitsu, at'aha tu ni xí kitsankjúhún jóo.

⁷ As'ai tu nkuhú ninti j'ai ts'ínk'íéhen ko ajin nintiu kinu'yá nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'bi xi Ntína. Tjona. Tasinñjuhuu.

⁸ Ko as'ai tjen'yún incha tsasehé andaihi jóo, tunga najmi tá ch'a xi kíkíehé ni. Tu Jesu síjñako subahá saha.

⁹ Nk'ie nga ja t'incha nibájen ngáha, b'a kitsúhu Jesu jóo nga najmi tu ch'a xi kuitsuyaha ni xi kíkíe santa nkúhu nga kj'uaíya ngáha rá ngabayoo Ntíhi Ndax'iun.

¹⁰ Tu kui incha kíkíehé niu ko kinchjanijmíyako xinkjín nkú tsuhu rá nga kj'uaíya ngáha rá ngabayoo Jesu.

¹¹ As'ai incha kingjásjaiyaha Jesu:

—¿Á b'a tsuhu já chjine'éhen kjuatéxumoo nga tjihin nga kj'uaí títjuhun Elia?

¹² B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga kj'uaí títjun Elia ko k'uénda ngayjee ni xi tjín. Tunga, ¿nkú tsuhu ra nga b'a ts'ín tít'aha éhen Ntíaná nga un nkjún skuehe ra Ntíhi Ndax'ijun ko nga xi najmi chumi ni chjíhi ra n'e maha?

¹³ Tunga an b'a tíxinnuu nga ja j'ai Elia, ko ni xi mjehe xuta kits'íhin ndo. Kin'ehe xi nkú ts'ín tít'a éhen Ntíaná.

*B'i ts'ín kits'ín ndaíhi Jesu nku nda chí xi tijnajihin nku ndaninda
(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)*

¹⁴ Nk'ie nga incha j'ai ngáha má nga tjintu já ni'yakuyá xingisoó, kkie nga nkjin nkjún xuta katsendáíhi ra jóo ko nga k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoó tijncha b'ésiko jóo.

¹⁵ Nk'ie nga kkie xuta nkjiun Jesu, tu ni xi incha kama nkjühún ra ko tsangatsanka nga ngjikjaniñaha.

¹⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tijnkohonuu jóo?

¹⁷ B'a kitsú nku nda xi sijnajihin xuto:

—Ji nda maestru, kjúáikoho nda china, at'aha nku ndaninda tijnajihin xi najmi tsjantehe nga kuinchja.

¹⁸ Tu má xi tjeén ni nga fakj'áha, ts'ínkijnehe t'anankiu. Ixi b'éxúhú ts'a nda china nga bate ni'yun ko bjá ndjáha. Ja b'a kuaxihin já ni'yakuyáhi nga k'onsje ndanindoó, tunga najmi kamahá ra.

¹⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á b'a 'yún ichi s'ejihin ra Ntíaná xuta xi tihin nd'ai! ¿Nkjé kjin tihin nga kúateijnajinnuu? ¿Nkjé kjin tihin nga ts'in chúkjuanuu? Nibákonú nda chíu ei.

²⁰ As'ai jaich'áha nda chíu. Tunga nk'ie nga kkie ndanindoó Jesu, tjen'yún y'étsujneyáha nda chíu ko tsijne t'anankiu nga ngjitikjá ko y'exú ts'íhin ts'a.

²¹ As'ai kingjásjaiyaha Jesu na'mihi nda chíu:

—¿Nkjé kjin b'a maha ra?

B'a kitsú ndo:

—Santa nkúhu nga ntí ichi.

²² Nkjin njiyá ja sa kjaníkj'ajihin nd'íu ko ntóo nga mjehe ts'íink'ien ntína. Tsa tjín ni xi kamahi n'ei kai, katuma nimaní jin ko tisinkoni.

²³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—“Tsa kamahi”, tibixín. Xi s'ejihin Ntíaná maha tu mí nihi ni.

²⁴ Tjen'yún 'yuhún kinchja na'mihi nda chíu nga b'i kitsú:

—S'ejinna Ntíaná. Tisinkoni tu xi najmi jo jan kamahana.

²⁵ Nk'ie nga kkie Jesu nga tíma ñjakú nkjún xuta, as'ai ndjá kinchjako ndanindoó:

—Ji ndaninda xi t'n'e stayai ko najmi tí'bainteíhi nga kuinchja nda chíu, an b'a tíxihin: títjuihin ko najmi ta bitjas'enjihin ri.

²⁶ As'ai tsitju ndanindoó nga kikjintáya ts'íhin ko nga 'yún y'étsujneyá nda chíu. Kis'ejña nda chíu xi nkúhu tsa k'ien. Nkjin xuta xi b'a kitsú:

—Ja k'uen.

²⁷ Tunga jakj'áha Jesu ntsja nda chíu nga kikjesintjen ko tsasinjña ngáha.

²⁸ Nk'ie nga jas'en Jesu ni'yaha, as'ai já ni'yakuyáha kingjásjaiya t'axíhin:

—¿Á najmi kamahani kuakich'onsjeheni ndanindoó?

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Janinda xi nkúhu xu'bi najmi chuba bitju. Nk'ie nga chubakaá Ntíaná ko nk'ie nga bintsuba kjintiaá, nk'iehe nga bitju.

*B'i ts'ín ta kitsúyahá ngáha Jesu nga n'ek'ien
(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)*

³⁰ As'ai tsitju yo nga incha j'ajin ante Galilea. Najmi kama mjehe tsa tjín xi skuehe nga yo j'a,

³¹ at'aha b'i ts'in tsakúyaha já ni'yakuyáha:

—N'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun aya ntsja xuta ko incha ts'ínk'iehen. Askahan nga ja kuayá, kj'uaíya ngáha ra nga ja kj'ua jan nistjin.

³² Tunga najmi kamankjihín ra já ni'yakuyóo én xu'bi ko najmi kama k'un kingjásjaiyaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún nk'a tjen

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³ As'ai incha tsichu nanki Capernaum ko nk'ie nga ja tijná aya ni'yoó, kingjásjaiyaha já ni'yakuyáha:

—¿Mí nihi xi tichubanijmíyakohonu xinkiu aya niyóo?

³⁴ Tunga najmi kinchjahá jóo, at'aha aya niyóo kinchjanijmíyakoho xinkjín yá xi 'yún nk'a tjen ajihin.

³⁵ As'ai y'ejña Jesu, kinchjaha já ni'yakuyá xi te joó ko b'i kitsúhu:

—Tsa tjín xi nda k'aku mjehe kama ajinnuu, tu sahá nda musu kats'ín ma yjoho ko kats'ínxát'aha já xingisoo.

³⁶ As'ai jakj'a nku nda chí ko tsasínjñajin masehen jóo. Kitsubakjá ts'ihin nda chíu nga b'i kitsú:

³⁷ —Xi ngajona ts'ínkjáihín ra nku nda chí xi nkúhu xu'bi, kui xi an títs'ínkjáinna. Ko xi ts'ínkjáinna, najmi tu nku an títs'ínkjáinna. Ko ta xi kits'ín nibána títs'ínkjáihín.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi fi kontraha

(Lc. 9:49-50; Mt. 10:42)

³⁸ As'ai b'a kitsú Jua:

—Ji nda maestru, kiyai nga nku nda ngajohi tím'osjehe jánindoo. Tunga kik'iech'ohó ri at'aha najmi ñá tjenkoná.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi tu jun b'ech'óhoo. At'aha tsa tjín xi títs'ín nku kjuankjún ngajona, kui xi najmi kama tsa tu sa a kui ch'ohón ts'ín kuinchjayane ngáhana.

⁴⁰ At'aha xi najmi tífi kontraná, kui xi ñá makoná.

⁴¹ Tu yáhá ni xi tsjánuu tsa tu nku chutsín ntánijua at'aha an tjennkinú, kjuaxi ni xi tíxinnuu nga k'uaihi chjhi xuta xu'bo.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi ts'ínkijnejin je xuta xingisoo

(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

⁴² Tu yáhá ni xi ts'ínkijnejin ngatitsun nku nda chí xi nkúhu xu'bi xi s'ejihín an, tu sahá ra ngandaha xi b'a ts'iún tsa s'et'a 'yúnt'a kásin nku ndjio chánka ko chjanikj'ajin ntáchak'uún.

⁴³ Tsa ntsai títs'ínkijnejihin ngatitsun, tu sahá tichákjái. Tu sahá ngandahi tsa kuitjás'en nimai má nga k'úentu tik'un xuta, nga najmi k'úínkoí nga joó ntsai ngak'ien, má nga najmi maha 'meya nd'íu.

⁴⁴ Yo najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'íu.

⁴⁵ Tsa tsukui títs'ínkijnejihin ngatitsun, tu sahá tichákjái. Tu sahá ngandahi tsa kuitjás'en nimai má nga k'úentu tik'un xuta, nga tjít'a nga joó tsukui nga ajin nd'í ngak'ien chjanikj'ajihin, má nga najmi maha 'meya nd'íu.

⁴⁶ Yo najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'íu.

⁴⁷ Tsa tunkuín títs'ínkijnejihin ngatitsun, tu sahá n'esjei. Tu sahá ngandahi tsa kuitjás'en kat'ai má nga batéxuma Ntíaná, nga najmi tsa tijncha nga joó tunkuín tsa tu sa ajin nd'í ngak'iehen chjanikj'ajin ngáhi,

⁴⁸ má nga najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'íu.

⁴⁹ At'aha ndí n'entiako_{ho} ngayjee xuta.

⁵⁰ Nda naxo, tunga tsa ndyja nga'yúh_{un}, ¿nkú ts'ín kama ntia ngáha? Kas'e ajinnu_u naxa xi tíxinnu_u ko b'i ngján jyu tintsu_{ba}ko_o xinkiu.

10

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu kjuabixoon

(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

¹ Tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tjín Judea ko ante xi tjín ngabantá ntáje Jordan. Ta kama ñjakút'a nkjúh_{un} ngáha ra xuta. Tsakúyaha éhen Ntíaná xi nkú nga ts'ín tehente.

² As'ai k'ua já fariseo j'aisehe tu xi kjút'ayák'uh_{un} ra. B'i ts'ín kingjásjaiyaha:

—¿A kama nku nda chuba ts'ínkjehé kjuabixahan nga k'uéjña chjuúh_{un}?

³ B'i kitsú Jesu:

—¿Nkú ts'ín y'éjñanu_u Moise?

⁴ B'a incha kitsú jóo:

—Moise kitsjá kjua nga nku nda kama kjésintjen nku xujun má nga ja títs'ínkje kjuabixahan ko b'a ts'ín kama k'uéjñaha chjuúh_{un}.

⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—At'aha ndjá animanu_u, kui kjuaha nga b'a ts'ín y'éjñanu_u Moise.

⁶ Tunga nga tuts'ih_{in} ni, nk'ie nga kits'ínnda Ntíaná asuntee, “nku chjuún nku x'in kits'ínnda xuta” tjít'a.

⁷ Ko ta tjít'a ya: “Kui kjuaha nga nku nda k'uéjñaha na'mih_i ko naaha nga k'uéjñako chjuúh_{un}.

⁸ Nga joo nkúh_u kuichú ma.” Kui nga najmi ta jo ma saha. Nku ní yjoninte incha maha.

⁹ Kui b'a maha, ni xi y'é'yúh_{un} Ntíaná, najmi xuta kjéndáya.

¹⁰ As'ai já ni'yakuyáha ta kuih_i niu kingjásjaiya ngáha ra nk'ie nga ja incha j'ai ni'yaha.

¹¹ B'i kitsú Jesu:

—Tu yáha ni xi k'uéjña chjuúh_{un} ko kuixanko kj'ai tachjuún, kui xi títangane kjuabixahan.

¹² Ko tsa nku tachjuún k'uéjña x'ih_{in} ko kuixanko kj'ai nda, kui xi ta títangane kjuabixahan.

B'i ts'ín nda kinchjane Jesu jánti xiu

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³ As'ai incha j'aiko xuta ntíh_i tu xi Jesu ngjuénnehe ra ntsja. Tunga já ni'yakuyóohó b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'ín.

¹⁴ Nk'ie nga kieke Jesu ni xi tíncha ts'ín jóo, najmi kisasíh_{in} niu. As'ai b'a kitsúhu:

—Tjehenntohoo jántíu nga kanibásena. Najmi tu jun b'ech'óhoo. At'aha xuta xi b'a ts'ín tjíntuyáha xi nkú joyaha jánti xi, kui xi tjehe_n ra nga Ntíaná kuatéxumaha.

¹⁵ Kjuaxi ni xi tíxinnu_u. Xi najmi ts'ínkjái_hin nga Ntíaná xi batéxuma xi nkú ts'ín ts'ínkjái_hin nku nda chí ni xi 'baih_i, kui xi ndahachí najmi kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha.

¹⁶ As'ai jakj'á jánti xiu nga ts'ank'a ko kingjénne ntsja nga nda kinchjane.

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu nku nda nchiná

(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

¹⁷ Nk'ie nga ja títbitju Jesu yo nga ts'ín niyá, as'ai j'ai tsuntsu nku nda. Tsasinkúnch'int'aha ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestrú, ji xi ndai, ¿mí nihi xi ts'ian tu xi kama ts'ínkjái_hin ra nga kúátejña tít'un síán?

¹⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á an xi nda tí'mihini? Najmi tjín xi ndaha, nku tutuhú Ntíaná.

¹⁹ Yai xi nkú ts'ín tjí't'a kjuatéxumoo: “Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu ndyjé n'ei. Najmi tu testiyu tsank'á n'ei. Najmi tu ch'anach'aihi xuta xingisoo. Chankjún na'mihi ko naahi.”

²⁰ B'a kitsú ndo:

—Ji nda maestru, ngayjee ni xu'bo tít's'intjusan santa nkúhu nga ndyjana.

²¹ As'ai Jesu kama nimaha ndo nga tsase'a ko b'i kitsúhu:

—Nku ni ndyjat'a sahi. T'ihinteñai ni xi tjihin ko tjeihin xuta x'an. B'a ts'ín s'ehe ri kjuanchiná ndjiojmi ján. As'ai nibái nga tsjénkiní.

²² Tunga nk'iehé nga kint'é ndo éin, kik'ie babaha ko kik'ie nusin nusihin nga ngji, at'aha 'yún nkjún nchiná.

²³ As'ai tsase Jesu andaihi ko b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¡Á b'a 'yún 'ni tjihin tsa xuta xi nchiná nkjúhun kjuas'enjihin nga Ntíaná xi kuatéxumaha!

²⁴ Kama nkjúhun já ni'yakuyóo én xi kitsú Jesu, tunga b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Jun ntína, já b'a 'yún 'ni tjihin nga kjuas'enjihin xuta nga Ntíaná kuatéxumaha!

²⁵ Tu sahá najmi 'ni tjin tsa nku chu camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha.

²⁶ Tu ni xí kama nkjúhún saha jóo ko b'a kitsúhu xinkjín:

—¿Yá xi kama k'uanki ni ma?

²⁷ As'ai tsase'a Jesu jóo ko b'a kitsúhu:

—Xuta ndahachí najmi kamaha ts'ínk'anki yjoho, tunga Ntíaná maha ts'ínk'anki xuta. At'aha tu mí nihí ni xi maha ts'ín Ntíaná.

²⁸ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entu tentei ni xi tjínni ko tjénkihi nd'ai.

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tu yáhá ni xi y'éjña ni'yaha, tsa já nts'e, tsa jminchjín nichja, tsa naaha, tsa na'mihi, tsa ntíhi ko tsa jñá xi tjihin ngat'ana ko ngat'aha én nda tsuhu Ntíaná,

³⁰ kui xutai k'uai ngáha ra unchan niyá tjihin ni xi y'éjña. Nd'ai asunte xu'bi k'uaihi ni'ya, já nts'e, jminchjín nichja, naaha, ntí ko jñá, ko ta tsjénki uncha. Ko nistjin xi nibá askahan k'uaihi nga k'úentu tík'un sín.

³¹ Nkjin xuta xi tjun nd'ai tsjénki, ko nkjin xi yjanki nd'ai xi tsjén títjun kama ngáha.

B'i ts'ín ta kitsúya ngáha Jesu nga kuayá

(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

³² Nk'ie nga tíncha ts'ín niyá nga tíncha fi nanki Jerusalem, Jesu tjen títjuhun xuta ni'yakuyáha. Kama nkjúhun jóo ko tíncha tsankjún nga tjénkihi. As'ai ta kinchja t'axihín ngáha ra já ni'yakuyá xi te jóo ko kik'atuts'ihin nga kitsúyaha ni xi kamat'ain.

³³ B'i kitsúhu jóo:

—Tjenñju. Ja títbankiaán nanki Jerusalem. Ja n'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun aya ntsja já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi incha tsjá kjuá nga n'ek'ien ko as'ai ts'ínkjas'ehen xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra.

³⁴ Kui xi kuajnúkiehe ko kuatétéjnuhu. K'uéhe ko ts'ínk'ien. Tunga nk'iehé nga ja k'jua jan nistjin, k'juaíya ngáha ra ngabayoo.

B'i ts'ín Santiago ko Jua tsankihi Jesu nku kjuanda

(Mt. 20:20-28)

³⁵ As'ai Santiago ko Jua xi jáha Zebedeo maha, kui xi incha j'aise tiñaha Jesu ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, mjeni nga k'uaini ni xi kuinchíhi.

³⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihí ni xi mjenu nga ts'ian?

37 B'a incha kitsú jóo:

—K'ua_{inteni} nga nku xi k'úéjña kixih_i k_o nku xi k'úéjña skjúh_{in} n_{istjin} nga n'ekjáih_{in} kjuachákah_i.

38 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi yo ni xi t_{ibin}chu. ¿A kuichúkjuanu nga un skuenu xi nkú ts'ín un skuena? ¿A kuichúkjuanu nga n'ekjóh_{oon} kjuanima xi ts'inkjáih_{in}?

39 B'a incha kitsú jóo:

—Kuichúkjuani.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi nga un skuenu xi nkúhu an k_o nga choo kjuanima xi ts'inkjáih_{in}.

40 Tunga tsa ku_{intsu}b_{oo} nga kixina k_o tsa skjúnna, najmi an t_{ijña}ana nga tsja niu. Ja t_{ijntu} xi t_{ijña} ndaha kui antee.

41 Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyá xi tee niu, incha kits'ínkank_o Santiago k_o Jua.

42 Tunga kinchja ñjahá ra Jesu jóo k_o b'i kitsúhu:

—Yo xi nkú ts'ín xuta xi t_{ijhin} xá ej asunntej 'yún ndjá ts'ínk_o xuta xingisoo, k_o xi t_{ijhin} nga'yún ts'ín nga nu'yá'éhen.

43 Tunga ajinnuu najmi b'a kama. Xi mje níhi nga nda k'aku kama ajinnuu, kui xi kats'ín ni xi nda ngandanuu.

44 Xi mjehe nga tjun kama ajinnuu, kui xi katuma nda musunuu.

45 At'aha ta ndaha Ntíhi Ndax'iun najmi j'ai tsa tu xi kui nda n'ehe ra. J'ai ní tu xi ni xi ngandaha xuta j'ai ts'íhin k_o tu xi ts'ínkjas'ehe yjoho nga k'uéchjintjai nkjin xuta.

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda ka

(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

46 As'ai incha tsichu nanki Jerico. K_o nk'ie nga t_{ibitju} Jesu y_o k_o já ni'yakuyáha k_o xuta nkjin xi t_{jenk}o, tu yohó andai niyó_o kab'ejña nga t_{ibanki} chje nku nda ka xi 'mi Bartimeo, xi ntíhi Timeo maha.

47 Nk'ie nga kint'é nga nibá tiña Jesu nda Nazaret, as'ai kik'atuts'ih_{in} nga kikjintáya:

—ji Jesu, ji xi ntjehe David, katuma nimahi an!

48 Nkjin xuta kinchjatikoho tu xi k'uéchja'aha ts'a. Tunga tu sahá 'yún kikjintáya sa:

—ji xi ntjehe David, katuma nimahi an!

49 As'ai tsasin'yún Jesu k_o b'a kitsú:

—Chubohoo ndo.

As'ai b'i kik'ih_{in} nda k_o:

—Tsjo katumahi. T_{isintjein}, at'aha t_{inchjahi}.

50 Kikjaníya najyun ndjuhu ndo k_o xuúhun tsisintjen nga ngjik'úhun Jesu.

51 As'ai Jesu kingjásjaiyaha:

—¿Mí xi mjehi nga ts'ih_{in}?

B'a kitsú nda k_o:

—Ji nda maestrú, mjena nga kama chjina.

52 B'i kitsú Jesu:

—T'in ngáhani. At'aha kuas'ejihin nga Nt_{ianá} kits'ín nibána, kui nga kama nkihi ri.

Ta kuihi chub_o kama chjih_i ndo k_o kitsjennkíhi Jesu nga kits'ínk_o niyá.

11

B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

1 Nk'ie nga ja t_{incha} bichú tiña nanki Jerusalen nga incha j'ai Betfage k_o Betania, nanki xixi xi tiña maha asunntu t_{jenki} xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínkji Jesu jo já ni'yakuyáha

2 nga b'i kitsúhu:

—Tankiún nanki ichí xi tíña tiña ján. Nk'ie nga ja kuichú yo, sakúnuu nku ntí búrrú xi tít'a'yún, xi najmi kjee ch'a b'esúhun. Chjúndáyo ko nibákoo ei.

³ Ko tsa tjin xi b'a kuitsunuu nga ngjuásjaiyanuu: “¿Á b'a t'n'ehenu?”, b'a t'ihun: “Nda maestru rú machjéhen chu. As'ai rú ts'ínk'óya ngáha.”

⁴ As'ai incha ngji já ni'yakuyóo ko kisakúhu ntí búrrú xi tít'a'yúnt'a nku ankjuá xi tjen andai niyóo ko kikjendáya.

⁵ K'ua xuta xi t'incha yo kingjásjaiyaha:

—¿Mí nihi xi t'n'o? ¿Á jun tíchjundáyahana ntí búrrú?

⁶ Tunga b'ahá kitsú já ni'yakuyóo xi nkú nga kitsúhu Jesu ko kitsjantehe jóo nga ngjuáiko chu.

⁷ Incha j'aikohó Jesu ntí búrrú. Najyuhun incha kingjásuhun ko Jesu y'esúhun chu.

⁸ Nkjin nkjún xuta incha kingjantu najyuhun aya niyóo, ko kj'ai ngá xi tjiaha yá incha tsatet'a ko kingjantu aya niyóo.

⁹ Yún kikjintáya xuta xi yja títjuun ko xi yjankiu nga b'i incha kitsú:

—¡Kats'ínk'ankiná Ntíaná! ¡Ntíaná nda kats'ínko xi kits'ín nibá ngajohó!

¹⁰ ¡Ntíaná nda kats'ínko xi kits'ín nibá nga kuatéxuma, xi ts'ínkjáihin xáha ntje chána David! ¡Kats'ínk'ankiná Ntíaná xi tíña nk'a ján!

¹¹ Jas'en Jesu nanki Jerusalem ko ngji natsihin ninku má ma ñjakú xuta. Nk'ie nga ja kamaha nga tsasehe ngayjee ni xi tjin andaihi, as'ai tsitju nga ngjiko nanki Betania já ni'yakuyá xi te joo. At'aha ja kama ngixun.

B'i ts'ín ndjá kinchjako Jesu yá higuera xi najmi tjihin tu

(Mt. 21:18-19)

¹² Nistjin xi ma ndyjuun nk'ie nga incha tsitju ngáha nanki Betania, tu kama bjohó ra Jesu.

¹³ Kjin tjen sa nga kkie nku yá higuera xi xkfén ko ngjisehe yóo tsa tu ahá ni sakúhu tu. Tunga nk'ie nga tsichuk'úhun yóo, tu ndahá nku tu najmi kisakúhu, tu subahá xka. At'aha najmi nistjihin tu higo.

¹⁴ As'ai b'i kitsúhu yá higuera:

—Ndahachí najmi ta ch'a kjinehe tu xi s'ehi.

Kint'é já ni'yakuyáha nga b'a kitsú.

B'i ts'ín kik'onsje Jesu já xi t'incha batéña chu má ma natsihin ninku

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Incha tsichu nanki Jerusalem ko jas'en má ma natsihin ninku. As'ai kik'atuts'ihin Jesu nga kik'onsje já xi t'incha batéña ko xi t'incha b'atse chu yo. Kits'ínk'ótsjá yámixaha já xi t'incha ts'ínk'óntjaiya tton ko yáxilehe já xi t'incha batéña chutuju.

¹⁶ Ko ta ndaha nku najmi ch'a kitsjantehe tsa kj'uatikjako natsihin ninku tsa mí nihi.

¹⁷ B'i kitsú nga y'éjña chji éhen Ntíaná:

—B'a ts'ín tít'a éhen Ntíaná: “B'a k'úh'in ni'yana nga kui xi kama ni'ya xi má nga xuta xi nibaha ngayjee naxinantá xi tjin asuntee incha kinchjako Ntíaná.” Tunga jun antehe já ndyje t'n'e mo.

¹⁸ Kint'é én xu'bi já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo ko incha tsangisjai niyá xi nkú ts'ín kama ts'ínk'iehen Jesu. Tunga incha tsankjúhún Jesu, at'aha ngayjee xuta nkjiun t'incha ma nkjúhun xi nkú ts'ín tibakúya.

¹⁹ Nk'ie nga ja kama jyuun, tsitju ajin nantio Jesu ko já ni'yakuyáha.

B'i ts'ín kixí yá higuera xi ndjá kinchjako Jesu

(Mt. 21:20-22)

²⁰ Nk'ie nga ta jyuhun nistjin xi ma ndyjuun, incha j'a má xi tjeheh síjña yá higuera ko kkie nga santaha ko kjamaha yóo ja kixí.

²¹ J'áitsjehen Pedro niu, as'ai b'a kitsú:

—Ji nda maestru, chase ma ri. Ja kixí yá higuera xi ndjá kichubakoi.

²² As'ai b'i kitsú Jesu:

—N'e s'ejun Ntíaná.

²³ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tu yáhá ni xi b'a kuítsuhu asunntu tjenki xu'bi: “Tiyú xin yo ko chjanik'ajin yjohi ntáchak'uun”, kama xi nkú kuítsu tsa najmi jo jan kamaha nga s'ejihin nga b'a kama xi nkú nga títsu.

²⁴ Kui nga b'a tíxihinnuu. Ngayjee ni xi kuinchíhu Ntíaná nga chubakoo, n'e s'ejun nga n'ekjóhon ko b'a kama.

²⁵ Nk'ie nga tíchubakoo Ntíaná, n'endyjat'ohoo tsa tjin xi tjínkokjuanu, tu xi b'a ts'ín ta Na'minuu xi tjíñaha ndjiojmi ján ts'ínndyjat'ahanuu ngatitsunnu.

²⁶ Tunga tsa najmi n'endyjat'o, ta ndaha Na'minuu xi tjíña ndjiojmi ján najmi ts'ínndyjat'a ngatitsunnu.

*B'i kama nk'ie nga kingjásjaiyaha já tjíxoo Jesu yá xi kitsjá xáha
(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)*

²⁷ As'ai ta incha j'ai ngáha nanki Jerusalen. Nk'ie nga tsú'ba Jesu má ma natsihin ninku, as'ai j'aik'úhun já na'mi k'aku, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko jáchá xi ta tjihin xá.

²⁸ B'a incha kitsúhu:

—¿Mí xá xi tjihin nga b'a t'n'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi nga b'a t'n'ei?

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—Ko an ta kuasjáyanuu nku ni. N'ek'óyanú, as'ai xinyanuu mí xáha xi tjinna nga b'a títs'ian.

³⁰ ¿Yá xi kits'ín nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá xuta? ¿A Ntíaná, a ra xuta asunnteihí? N'ek'óyanú.

³¹ As'ai b'i kitsúhu xinkjín nga kinchjanijmíyaha niu:

—Tsa: “Ntíaná kits'ín nibáha Jua”, kuixíaán, as'ai b'a kuítsuná: “¿Á najmi kis'ejihinnuu ni xi kitsúhu Jua?”

³² Tunga najmi kama tsa: “Xuta asunntej kits'ín nibáha”, kuixíaán.

B'a incha kitsúhu xinkjín at'aha tsankjún xuta nkjiun, at'aha ngayjee xuta b'a tsu nga nku nda profeta kama Jua.

³³ Kui nga as'ai b'a incha kitsúhu ra Jesu:

—Najmi yai.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko ta ndaha an najmi xinyanuu yá xi kitsjana nga b'a títs'ian.

12

*B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'aihi
(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)*

¹ As'ai Jesu b'i ts'ín tsakúyaha xuta nga y'éjña chubayaha:

—Nku nda y'éntje tuntsjajé. Y'éngi nch'a ko kits'ínnda nku ante má nga ts'íonki tuntsjajé. Kits'ínnda nku xjó nk'a tu xi kama chúnntaha antee. Kitsjá sáha antee já xi maha ts'ínxáko tuntsjajé, as'ai ngji kjin.

² Nk'ie nga ja tjine tuu, as'ai kits'ínkjisehe ndo nku nda musuhu já xi títs'ínxáko tuntsjajé tu xi kuankihi ra tu xi kanéhe.

³ Tunga jak'áhá jóo nda musu nga kik'íéhe ko kits'ínkji tiya tiya.

⁴ As'ai ta kits'ínkjihí ngáha ndo kj'ai nda musu. Tunga máha nda xu'bi, ni kik'onntjaihi jóo ko ch'on nkjún incha kitsúhu.

⁵ Ta kits'ínkjihí ngáha kj'ai nda musuhu ndo, tunga kits'ínk'iehén ra jóo nda xu'bi. Nkjin sa já musu xi kits'ínkji ndo. K'ua xi kis'ehe ko k'ua xi kits'ínk'iehén jóo.

⁶ “Tjíña saha ndo nku xi ts'ín nibá, kui ntí xi tjo nkjúhun. B'i kitsú nga kits'ínkjisehe jóo: “Skuenkjún ntína jóo.”

⁷ Tunga b'ahá kitsúhu xinkjín já xi ts'ínxáko tuntsajée: “Kui xu'bo xi ts'íinkjáihin ngayjee ni xi tjihin na'mihi. Tu sahá n'ek'ieén tu xi kama ts'añáhaná ni xi ts'íinkjáihin.”

⁸ As'ai jak'á jóo ntíhi ndo ko kits'ínk'ien. Kik'onsje yjoninte k'ien natsin má nga tjíntje tuntsajée.

⁹ 'Kui b'a maha, ¿nkú ts'íihin nda xi ts'e tuntsajée? K'j'uaí ko ts'íinkje já xi ts'ínxáko tuntsajée ko k'j'ai já tsjá sá ngáha ra ante tuntsajée.

¹⁰ '¿A najmi kjehe n'eyo ni xu'bi xi tjit'a xujun éhen Ntíaná? B'a títsu: Ndjió xi kikjaníya já chjinexjóo ja j'ai ma ndjió k'aku.

¹¹ Ntíaná xi b'a kits'ín ko ma nkjunná nga chaseheé.

¹² As'ai mjehe já xi tjihin xá nga kuakj'ánijé Jesu, at'aha kamankjihin nga kui kinchjanijmíyaha nga y'éjña chubaya. Tunga incha kitsankjúhún xuta nkjiun ko incha ngji t'axihin Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xi tjihin nga s'echjhi

(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

¹³ As'ai kin'e nibásehe Jesu k'ua já fariseo ko k'ua já xi yjankihí nda rei Herode Antipa, tu xi ts'íinkjineyaha Jesu nku én xi najmi b'a tjin.

¹⁴ B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji nda maestru, yai nga kjuaxi én xi chubai ko nga najmi ni xi sasíhin xuta chubai. 'Yún nanka chaseihí. Naxu bakuyái sisin ni xi ts'e Ntíaná. Kui nga, ¿a ma b'echjhií nda tíjtjun Cesar ni xi f'áchjíná, a ra najmi? ¿A k'uaíhi, a ra najmi k'uaíhi raá?

¹⁵ Tunga behé Jesu kjuajohonkjihin jóo ko b'i kitsúhu:

—¿Á an tíchjut'ayák'uhunnú? Nibákonú ei nku toon denario tu xi kuasehe ra.

¹⁶ As'ai j'aiko jóo toon ko b'a kitsú Jesu:

—¿Yá xi ts'e sénnistjin ko j'áin xi tjit'aha tooin?

B'a kitsú jóo:

—Ts'e nda tíjtjun Cesar.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjohon nda tíjtjun Cesar ni xi ts'e nda tíjtjun Cesar, ko tjohon Ntíaná ni xi ts'e Ntíaná. Tu ni xí kama nkjúhún ra jóo én xi kits'ínk'óya Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga k'j'uaíya ngáha ra xuta

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

¹⁸ Já saduseo bakúya nga najmi k'j'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. As'ai k'ua xi incha j'aisehe Jesu nga kingjásjaiyaha.

¹⁹ B'i incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, y'et'aná Moise: “Tsa nku nda xi tíjñaha chjuún kuayá nga najmi kis'ekohó ntí chjuúhun, nda nts'e tjihin nga kujxanko ngáha chjuúhun, tu xi b'a ts'ín s'ehe ra ntí nda nts'e xi k'ien.”

²⁰ 'Y'entu yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan nda xi tjuun tunga b'ahá tjin k'ien. Najmi kis'ehe ntí.

²¹ As'ai nda xi ma joho tsixanko ngáha tachjúun, tunga ta k'iehén ko najmi kis'ehe ntí. B'a ta kamaha nda xi ma jahan.

²² B'a ta ts'ín tsixanko tachjúun já nts'e xi k'oo, tunga ndahá nku najmi kis'ehe ntí. Askahan ta k'ien tachjúun.

²³ 'Nistjin nga k'j'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, ¿yá ndaha xi kama ts'e tachjúun, at'aha nga yatu tsixanko?

²⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a tjin ni xi chubo, at'aha najmi mankjinnuu ni xi tjit'a éhen Ntíaná ko ta ndaha nga yúhun Ntíaná.

25 At'aha nk'ie nga kjuaiya ngaha ra xuta, najmi ta kuixahan ko ta ndaha najmi ts'inkixan ntíhi. B'a ní ts'ín k'úentu xi nkú ts'ín tjintu ntítsje xi tjín ndjiojmi ján.

26 Tunga nga kjuaiya ngaha ra xuta, ¿a najmi kjehe n'eyo má y'et'a Moise má nga tinchjanjímíyaha na'yá ntsje xi títi? B'a kitsú Ntíaná nga kinchjako Moise: “An xi Ntíaha Abraham, Ntíaha Isaac ko Ntíaha Jacob.”

27 Ntíaná najmi Ntíaha anima. Ntíaha ní xuta tík'un. Tu xí najmi b'ahá tjín ni xi chubo.

B'i ts'ín tsakúya Jesu má kjuatéxumaha xi 'yún chjíhi ra

(Mt. 22:34-40)

28 Ta j'ai nku nda chjine'éhen kjuatéxumoo. Kint'é ndai ni xi kichubanijmíyaha ko kamankjihin nga b'a tjín én xi kinchja Jesu. As'ai kingjásjaiyaha:

—Ajihin ngayjee kjuatéxumoo, ¿má kjuatéxumaha xi 'yún chjíhi ra?

29 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kui xu'bi: “Tasinñju, xuta Israel. Ntía xi Ntíaná maha, kui xi Ntía nku tutu.

30 N'etjói Ntíaná xi Ntíahi maha ngayjee animahi ko ngayjee nga'yíhin. N'etjói xi nkú ts'ín tinchin ko xi nkú ts'ín n'enkjintak'uin.”

31 Kjuatéxuma xu'bi xi ma joho: “N'etjói xutahi xi nkú nga ts'ín tjohi yjohi.” Najmi tjín kj'ai kjuatéxuma xi 'yún chjí saha ra nga nga joo kjuatéxuma xu'bi.

32 As'ai b'a kitsú ndo:

—Johon, nda maestru, b'a tjín. Kjuaxi ni xi túbixín, nga nku tutu maha Ntíaná ko nga najmi tjín sa kj'ai.

33 Ko nga n'etjáá Ntíaná ngayjee animaná ko ngayjee nga'yúnná ko xi nkú ts'ín n'enkjín t'ak'aán, ko nga n'etjáá xutaná xi nkú nga ts'ín tjoná yjoná, kui xi 'yún chjí saha ra nga tu má chjehé ni xi s'etísun nachan chje.

34 Nk'ie nga kint'é Jesu nga b'a tjín én xi kinchja ndo, as'ai b'i kitsúhu:

—Najmi kjin tinchihin má batéxuma Ntíaná.

Ndaha nku najmi ta kama k'un kingjásjaiya saha ra Jesu tsa mí nihi.

B'i ts'ín kingjásjaiya Jesu yá xi y'aha ra xi Cristo

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

35 Nk'ie nga tábakúya Jesu má ma natsihin ninku, as'ai b'i kitsú:

—¿Nkú tjihin ra nga b'a tsuhu já chjine'éhen kjuatéxumoo nga ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

36 At'aha ta kuihi David b'a kitsú nk'ie nga Espiritu Santo Ntíaná kits'ínkinchjaha:

Ntíaná b'a kitsúhu Nda Ntíana:

“Tinchint'áni má batexuma.

K'uentú maná já kontrahi kinte tsukui.”

37 B'a ts'ín ta kuihi David kitsúhu nga Nda Ntíaha maha xi Cristo. Kui nga, ¿nkú ts'ín ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

Tsjo nkjún kamaha xuta nkjin xi tíncha mjéñjuhu ni xi tinchja Jesu.

B'i ts'ín y'échjit'ain Jesu sin xi y'a já chjine'éhen kjuatéxumoo

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

38 B'a kitsú sa Jesu nga tsakúya:

—Chúhuun yjonuu já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi tsjoho nga bja najyun ndju nga b'ema ko nga tsjo ts'ín súníhaha niyáté.

39 Tsjoho nga b'entusún yáxile xi tíncha tíjún ni'ya sinagoga ko nga b'entu ante k'aku xi tjín nku s'í.

40 Kui xi kje'aha ni'yaha jminchjín xi ja k'ien x'ihin ko as'ai chuba 'yúhún tse nchjako maña Ntíaná, tu xi b'é'mat'aihin yjoho. 'Yún un skuéhe já xu'bi.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu toon chje

(Lc. 21:1-4)

⁴¹ Ankjín kaxa toon chje kab'ejña Jesu ko tibase xi nkú ts'ín tbinchá xuta toon chjehe yo. Nkjin maha já nchiná xi 'yún tse toon tbinchá.

⁴² Tu j'aihí nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín. Kui xi jo toon xi tintí tsinchá kaxa chje.

⁴³ As'ai kinchjaha Jesu já ni'yakuyáha ko b'i kitsúhu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tachjuún x'ain 'yún tse kuatsjá sa nga ngayjee xuta xi k'oo xi tíncha b'éya toon kaxa chje.

⁴⁴ At'aha ngayjee xuta xi k'oo ni xi túb'ankihí kuatsjá. Tunga máha tachjín, ngayjee toon xi tíjñaha nga kjinéyaha nichine kuatsjá.

13

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga n'exúya ninku

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Nk'ie nga títbitju Jesu má ma natsihín ninku, as'ai nku nda ni'yakuyáha b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, chase ma ri. ¡Á b'a nkjún k'uhun ndjio! ¡Á b'a tsjo ts'ín kin'endaha ni xi tjíhin ei!

² As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A tíyai ninku ko xjóo ko ngayjee ni xi kin'enda ei? Ndaha nku ndjio najmi ta s'ejñasuhun ra xinkjín. Ngayjee n'exúya.

B'i ts'ín tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Nk'ie nga kab'ejña Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo kixi yaha ninku, as'ai Pedro, Santiago, Jua ko Andre incha kingjásjaiya t'axíhín:

⁴ —T'inyani, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí nihi xi kuakúchji tíjjuun nk'ie nga ja kuitjusun ngayjee niu?

⁵ As'ai kinchja Jesu:

—Chúhuun yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachanu.

⁶ At'aha nkjin maha xi kj'uaí nga an ts'ín ma yjoho. “An xi kui”, kuitsu ko k'uanachaha nkjin xuta.

⁷ Nk'ie nga kuinú'yó nga tjín kjuachán ko nga kuinchjanijmíyaha xuta kjuachán xi tíma, najmi tu binkjun. At'aha tjíhin ni nga b'a kama, tunga najmi kjehé kfe asuntee.

⁸ At'aha xuta xi tjín nku nanki kjaánko xuta xi kj'ai nanki. Nku nda rej kjaánko kj'ai nda rej. Chón kama kj'ai kj'ai nankihi ko s'e kjintía. Nk'ie nga ja b'a tíma, as'aihí túb'atuts'ihín kjuanima xi s'e.

⁹ Jun chúhuun yjonuu. At'aha já tíxóo n'ekjas'ennuu ko s'ennuu aya ni'ya sinagoga. Ngat'ana ngjuaikohonuu xuta nginkun já tíjjuun ko nginkun já rej, tu xi k'úinyaha ruu jóo yáha an.

¹⁰ Kintehe ni nga kfe asuntee tjíhin nga s'enijmíhi én nda tsuhu Ntjaná ngayjee naxinantá xi tjín asuntee.

¹¹ Nk'ie nga ngjuaikonijénuu xuta nga ts'ínkjas'ennuu nginkun já tíxóo, najmi tu fantaha ruu yjonuu mí éhen xi kujíúun. Én xi k'uaínuu kui chubo xi chubo, at'aha najmi jun xi chubo. Espiritu Santo xi kuinchja.

¹² Xi tí'mi nda nts'e ts'ínkjas'en nga n'ek'ien nda nts'e. Xi tí'mi na'mi ts'ínkjas'en ntíhi. Xi tí'mi ntí kjaánko xi cháha ko ts'ínk'ien.

¹³ Ngat'ana ts'ín unkiehenuu ngayjee xuta. Tunga xi tu nku ndjáha kuasinjña, kui xi k'uanki.

¹⁴ Y'et'a nda profeta Daniel nk'ie nga najmi chankjún ante tsjehe ninku. Choo xi b'a ts'ín.

B'i kitsú Jesu ko xi títs'inya xujuin katumankjihín. B'i ta kitsú ya:

—Kui nistjiun katanka xuta xi tíntu ante Judea xi tjehe asunntu tjennki.

15 Xi kab'ejñasun nk'a ni'yaha, najmi tu kuitjuen ko ta ndaha najmi tu kjuas'en ni'yaha nga kj'uaikj'ásje ni xi tjihin.

16 Xi kafi jña, najmi tu k'ooya nga kj'uaikj'á najyuhun.

17 'iNima ru ts'ihin jminchjin xi y'a nti ko xi tits'inki nti kui nistjin!

18 Tinchihu Ntiana tu xi najmi nistjin chunch'an b'a kamaha.

19 At'aha 'yun s'e kjuanima nistjin xu'bo, kjuanima xi najmi kjee s'e santa nkúhu nga tuts'ihin ni nga kits'innda Ntiana asuntee. Ko ta ndaha najmi s'e askahan nku xi b'a joyaha.

20 Tsa najmi kuatekja Ntiana chuba nistjin xu'bo, nda ra nku najmi k'uanke kai. Tunga jahá tsatekja Ntiana chuba nistjin xu'bo ngandaha xuta xi j'ajin.

21 'Kui nistjin tsa tjin xi b'a kuitsunu: "Chasoo, ei tjña xi kits'in niba Ntiana", ko tsa b'a kuitsunu: "Chasoo, jan tjña", najmi tu n'e s'ejiun.

22 At'aha incha kj'uai xi b'a kuitsu tsank'a nga kui xi kits'in nibaha Ntiana ko xi ja profeta ts'in ma tsank'a yoho. Kui xi incha ts'in nkjin tikja kjuankjun tu xi k'uanachaha ra xuta, xi koho ra xuta xi j'ajin Ntiana kamaha ra k'uanachaha.

23 Tunga máha jun, chúhun yjonuu. Jahá tixinya titjunnuu ngatentee ni xu'bi.

B'i kama nistjin nga kj'uai ngaha Ntiji Ndax'ijun

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

24 'Tunga kui nistjin, askahan nga ja kj'ua kjuanima xu'bo, kama jyun ts'iu ko sóo najmi ta ts'in ndzehen.

25 Niñu xi tjin nk'a jan kuixuntu ko k'uatse ni xi tjin nk'a jan.

26 Nk'iehe cha Ntiji Ndax'ijun nga tjenjin nintiu nga nibako ngayjee nga'yuhun ko kjuachankaha.

27 As'ai ts'inkji ntitsjehe nga k'uentuku xuta xi j'ajin xi jintu tu ma xi tjehen ni, b'aha ra ma b'atuts'ihin ra asuntee santaha ma fekuhu ra.

28 'Katumankjinnuu ni xi b'eña chjinnuu ya higuera. Nk'ie nga ja tju nts'en tjiaha yoo ko tjuhu xka, yo nga ja tibichu tiña chunuboo.

29 B'a ta ts'in nk'ie nga ja choo nga ja b'a tima, katumankjinnuu nga ja tjen tiña Ntiji Ndax'ijun xi nkúhu tsa asti ankjuo sijná.

30 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kuitjusun ngayjee ni xu'bi kintehe ni nga kuayáje xuta xi tjin nd'ai.

31 Kamaha asuntee ko nk'a jan ndyja, tunga éna najmi kj'ua tiya.

32 'Tunga má nistjin ko chuba nga b'a kamoo, najmi ch'a xi behe, ta ndaha ntitsje xi tjin ndjiojmi jan ko ta ndaha Ntiji Ntiana. Nku tutuhú Ntija Na'miná xi be.

33 Kui b'a maha, t'endahanu yjonuu ko chúnnto yjonuu, at'aha najmi yo nkje b'a kamoo.

34 'Xi nkú joyaha nku nda xi tifi kjin. Kintehe ni nga kuitju ni'yaha tsja xaha nga kunkú ja musuhu nga ts'in xa xi maha ts'in. Ko b'a tsuhu nda musu xi kunnta ankjuo nga kat'eña nda.

35 Kui nga tintsuba ndahanu, at'aha najmi yo nkje kj'uai nda xi ts'e ni'yoo, tsa nga ja tifi ma 'ña, a ra masen nistjen, a ra nga kjintá xanto, ko a ra nga ja tifi ma sen.

36 Tintsuba ndo tu xi tsa kj'uai tjen'yuhun, najmi kisuntufehenu nga kj'uaikienuu.

37 Ni xi tixinnuu, b'a ta tixihin ngayjee xuta xingisoo: ¡Tintsuba ndo!

14

B'i ts'in y'enda ja tixoo nga mjehe kuakj'anjé Jesu

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Ndyja sa jo nistjin nga kuichú S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kaman-dakoho na'yu san. Já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoo incha tsangisjai niyá xi nkú ts'in k'uanachaha ra Jesu nga kuakj'ánijé ko ts'ínk'ien.

² Tunga b'ahá incha kitsúhu xinkjín:

—Najmi tu ajihin s'íu chjubéé ndo tu xi najmi k'uésihi xuta nkjiun.

B'i ts'in nku tachjuún tsaténdzjojnúhu ntá sinjne Jesu

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Nk'ie nga tíña Jesu nanki Betania, ni'yaha Simon, nda xi k'uhun ch'in fentujnu, nk'ie nga kab'ejnat'a yámixó, as'ai nku tachjuún j'aiko ntá sinjne xi chjí nkjún, xi naxú nardo kikjin kamandakoho. Kui xi tinchaha nku lubata ndjio chjí. Tsakján tachjuún lubata ndjio ko tsaténdzjojnú nintaku Jesu ntá sinjne.

⁴ As'ai k'ua já xi tíncha yo kama kjahan ko b'i ngján b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Á b'a ts'in kuan'ekatsún tiyaha ntá sinjne?

⁵ At'aha kama ts'ati jan unchan toon denario kuach'a kai, tu xi kui toon k'uaihi ra xuta x'an.

Ta incha kinchjayane tachjuún.

⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjehenntohoo tachjuún. ¿Á jun tín'estihiruu? Nda tjín ni xi kuats'ínna.

⁷ Xuta x'an bi, tehente k'úéntujinnuu ko kama kuisinkoo nk'ie nga kama mjenuu. Tunga an najmi tehente kúatejñajinnuu.

⁸ Kui tachjín kuatsjá xi nkú tjín tíñaha. Ja kuak'íenda tíjun yjonintena nga kuak'ojnuhu ntá sinjnei tu xi s'eyanjihinna.

⁹ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tu má xi tjeheñ ni nga s'enijmí én nda tsuhu Ntjaná nga ngúshun asuntee, ta chubanijmíyaha ni xi kuats'in tachjín. B'a ts'in n'ekj'áitsjehen.

B'i ts'in y'enda Juda Iscariote nga ts'ínkjas'en Jesu

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰ As'ai Juda Iscariote, nku nda ni'yakuyá xi te joo, ngjisehe já na'mi k'aku tu xi ts'ínkjas'eheñ ra Jesu jóo.

¹¹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, kama tsjoho ko b'a incha kitsúhu Juda nga tsjáha toon. As'ai tsangisjai niyá Juda xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'eheñ Jesu.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1Co. 11:23-26)

¹² Nistjin nga b'atuts'ihin ra S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kamandakoho na'yu san ko nga n'ek'ien chutsankaha s'íu, as'ai já ni'yakuyáha Jesu kingjásjaiyaha:

—¿Má xi tjeheñ mjehi nga kuankínk'iendaj tu xi chineheneñ nichinehe S'í Pascua?

¹³ As'ai b'a kitsúhu jo já ni'yakuyáha nga kits'ínkji:

—Tankiún ajin nantio. Yo satékjó nku nda xi y'a nku ndjii ntánijua. Tsjénnkihúu

¹⁴ ko má nga kjuas'en b'a t'ihuun nda xi ts'e ni'yoo: “B'a títsu nda maestru: ¿Má xi kui ante má nga kjinéká nichinehe S'í Pascua já ni'yakuyána?”

¹⁵ As'ai kuakúnuu nku ante tayá chánka xi ja tjinda xi tjeheñ nk'a ni'yaha. Yo t'endo ni xi chineé.

¹⁶ As'ai tsitju já ni'yakuyóo. Incha tsichu ajin nantio ko b'a kamat'ain xi nkú nga kitsúhu Jesu. Yo incha y'enda nichinehe S'í Pascua.

¹⁷ Nk'ie nga ja kama jyuun, tsichuko Jesu já ni'yakuyá xi te joo.

¹⁸ Nk'ie nga ja tjintut'á yámixó nga tíncha kjine nichinehe S'í Pascua, as'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Nku xi tjenjinnuu, xi ta ei tínekona, ts'ínkjas'enna.

¹⁹ As'ai kik'ientu babaha já ni'yakuyóo ko nga nkúnkú kingjásjaiyaha:

—¿A an?

²⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nku xi te joo, xi ta t'ibakj'á nichine xi tjíya taba má nga t'ibakj'a.

²¹ At'aha b'a n'ehe Ntíhi Ndax'iun xi nkú ts'ín t'ít'a éhen Ntíaná, tunga, jnima rú ts'ihin nda xi ts'ínkjás'ehe! Tu sahá ra ngandaha nda xu'bo tsa najmi kitsin.

²² Nk'ie nga t'íncha kjine nichinehe S'í Pascua, jakj'á Jesu ninkuon ko kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná. Tsakjanya ko kitsjáha jóo nga b'a kitsúhu:

—Chjúbó. Kui xu'bi xi yjonintena.

²³ Ko ta jakj'á chutsiun. Nk'ie nga ja kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná, as'ai kitsjáha já ni'yakuyáha ko incha kik'iyá chutsiun ngatentee jóo.

²⁴ B'i kitsúhu jóo:

—Kui xu'bi xi jnina. Kui xi ngjuai ndzjoho ngandaha nkjin nkjún xuta. Jnina t'ib'éndako tsetse Ntíaná nd'ai xi nkú ts'ín nda ts'ínko xuta.

²⁵ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsajéé santa nkúhu nga kuichú nistjin nga k'ui ngáhana xi tsetsehe má batéxuma Ntíaná.

*B'i ts'ín kitsúya títjun Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe
(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

²⁶ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kisehe Ntíaná, as'ai incha ngji asunntu tjennki xi 'mi Yá Olivo.

²⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ngatentoo n'endyjajihuun yjonuu yáha an. At'aha b'a ts'ín t'ít'a éhen Ntíaná: “Ts'in'úhun nda bastuu ko ndzjoya chutsanko.”

²⁸ Tunga nk'iehé nga k'uaíya ngáhana ngabayoo, kfin títjunnuu Galilea.

²⁹ As'ai kinchja Pedro:

—Ndaha tsa ngatentee ts'ínndyjajihin yjoho, tunga an najmi.

³⁰ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixihin. Kui nistjen xu'bi, kintehe ni nga kjintá xantó niyá xi ma joho, b'a kuixin nga najmi yaní jan niyá t'ihin.

³¹ Tunga b'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa t'ihin nga kuayáko, tu nku nga ts'inkiéná yjona nga behe.

B'a ta incha kitsú ngatentee já ni'yakuyoo.

*B'i ts'ín kinchjako Jesu Ntíaná
(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)*

³² As'ai incha tsichu nku ante xi 'mi Getsemani ko b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Tintsubahanu ei. Kfínnchjako maná Ntíaná ján.

³³ Ngjiko Pedro, Santiago ko Jua. Kik'atuts'ihin nga kik'ie baba nkjúhun ko kis'entaha ra.

³⁴ B'i kitsúhu jóo:

—Kjuaba kitsejihin animana xi nkúhu tsa kui xi ja ts'ínk'ienna. Tintsuboo ei ko tintsuando.

³⁵ As'ai ngjindju sa ichí ko yo kingjénsten ankjin santaha t'anankiu. Kinchjako Ntíaná nga tsankihí tsa kama k'ua t'axihin chuba xi má nga un skuehe.

³⁶ B'i kitsú:

—Na'mi, na'mi chí, ji xi mahi n'ei tu mí nihí ni. N'ekj'a t'axínni kjuanimá xu'bi. Tunga katumahá xi nkú ts'ín mjehi, najmi xi nkú ts'ín mjena.

³⁷ As'ai ngjise ngáha ra jóo, ko kjintufé nga j'aisehe. B'i kitsúhu Pedro:

—Simon, ¿a kisufei? ¿A ndaha nku ora najmi kuichukjuahi nga kuakinchin t'ik'uin?

³⁸ Tintsuando ko chubakoo Ntíaná tu xi najmi chjút'ayák'uhunnuu. Yuhu animanuu, tunga yjonintenuuhú xi najmi t'ichúkuaha.

³⁹ As'ai Jesu ta ngji nchjakohó ngáha Ntíaná ko ta kuihí éen kitsú ngáha.

⁴⁰ Nk'ie nga kik'óya ngáha má tjíntu já ni'yakuyóo, ta kjintuféhe ngáha nga j'aisehe, at'aha tib'échja suba nijñoo tunkun jóo. Najmi ta be nkú incha kuitsuhu.

⁴¹ As'ai ta kik'óya ngáha Jesu niyá xi ma jahan ko b'a kitsúhu jóo:

—¿A tu nku kisuntuféhe so ko tín'ekj'áyo? Ja kama. Ja kuichu chuba nga n'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun aya ntsja xuta ngatitsuun.

⁴² Tisintjoon ko tjián. Ja nibá tiña xi títs'ínkjas'enna.

B'i ts'in j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴³ Nk'ie nga ta tinchaha Jesu, tu j'aihi Juda, nku nda ni'yakuyá xi te joo. J'aiko nkjin nkjún xuta xi kits'ín nibá já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo ko jáchá xi ta tjíhin xá. Incha y'a kicha ndju ko yá nga incha j'ai.

⁴⁴ Nda xi títs'ínkjas'en Jesu tsinchá'a títjun jóo nga b'i kitsúhu:

—Xi kjexu'ba nga kjuaniñaha, kui xi Jesu. Chjúbó ko t'e'yún sisiun nga tankínko.

⁴⁵ Nk'ie nga j'ai, tjen'yún ngjik'úhún ra Jesu ko b'a kitsúhu nga kikjexu'ba:

—Ji nda maestru.

⁴⁶ As'ai incha jakj'anijéhe jóo Jesu.

⁴⁷ Tunga nkuhú kicha ndju ts'asje nku nda xi síña yo. Kits'ín'uhun nku nda musuhu nda na'mi títjuun. Tsatet'a tjabaxínñju.

⁴⁸ As'ai b'i kitsúhu Jesu jóo:

—¿A nda ndyjéná? ¿Á íxi kichahá ko yá kich'ahanu nga kjúáichj'anijéhenú?

⁴⁹ Xki nistjin tsásinjñajinnuu nga tsakuyá má ma natsihin ninku. Najmi kichjubénijénú. Tunga tjíhin ni nga kuitjusun éhen Ntíaná, kui nga b'a tímaha.

⁵⁰ As'ai incha tsanka ngatentee já ni'yakuyóo nga tsásinjña suba Jesu.

⁵¹ Tunga nkuhú ndati xi tu najyun tjabehe kam'otikjájnuhu yjoho nga tjennkihi Jesu, kui xi ta jakj'áha jóo.

⁵² Tunga tsinkféhen najyun tjabehe ko tsanka kisti.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun já tjíxá judío

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵³ As'ai incha ngijko jóo Jesu nginkun nda na'mi títjuun. Yo kama ñjakú ngayjee já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjíhin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumoo.

⁵⁴ Máha Pedro, kitsjennki kjihin Jesu santa nkúhu nga tsichu natsin ni'yaha nda na'mi títjuun ko y'eññajihin já jun xi kunntá yo nga kits'ínsut'á ts'ihin yjoho t'a nd'íu.

⁵⁵ As'ai já na'mi k'aku ko ngayjee já tjíxoo tsangisjai ni xi kama kjanít'aha Jesu tu xi kama n'ek'iehen, tunga najmi incha kisakúhú ra ni xi kjanínehe Jesu.

⁵⁶ At'aha ndaha tsa nkjin maha xi incha kitsjá tsank'á éhen nga ngji kontraha Jesu, tunga najmi kamahá nga nkuhú ni xi incha kinchja.

⁵⁷ Tjin xi incha tsisintjen ko tsatéjéne tsank'á Jesu nga b'a incha kitsú:

⁵⁸ —Jin kinu'yái nga b'a kitsú ndai: “An ts'inxúya ninku xu'bi xi xuta kits'ínnda. Jan nistjin kjesintjen ngáhana kj'ai xi najmi maha xuta ts'ínnda.”

⁵⁹ Tunga tu nkú najmi kamahá nga nkuhú ni xi incha kinchja.

⁶⁰ As'ai tsisintjen nda na'mi títjuun nga ngji sinjña kamasehen ayoo ko kingjásjaiyaha Jesu:

—¿A najmi chumi nihi xi kujíxínní? ¿Á b'a tíncha tsuhu jóo nga tífi kontraha ri?

⁶¹ Tunga najmi chumi ni kitsúhú Jesu. Ndaha nku én najmi kinchja. As'ai ta kingjásjaiyaha ngáha ra nda na'mi títjuun:

—¿A ji xi kits'ín nibá Ntíaná, xi Ntíhi Ntíaná?

⁶² B'i kitsú Jesu:

—An xi tibixín. Choo Ntíhi Ndax'iun nga k'úéjñat'aha Ntíaná xi tjíhin nga'yún ko nga nibajin ninti xi tjin nk'a ján.

⁶³ As'ai kikjetiyajen najyun xi yja nda na'mi títuun. B'a ts'ín tsakúchji ndo nga najmi kisasíhin én xi kinchja Jesu. B'a kitsú:

—¿A machjén saná já testiyu?

⁶⁴ Ja kuanu'yó nga najmi kuakienkjún Ntjaná nga kuanchja. ¿Nkú manuu? Ngayjee jóo b'a incha kitsú nga tjeheñ ra ngabaya Jesu.

⁶⁵ As'ai tjín xi tsatétéjnu Jesu nga kik'aya. Y'é'ma ankjín ko y'éhe ko b'a incha kitsúhu: —Tixínyai xi nkúhu nda profeta, ¿yá xi kuak'íehi? Já jun xi kunntá yo ta incha kik'onjin Jesu.

*B'i ts'ín kitsúya Pedro nga najmi be Jesu
(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)*

⁶⁶ Nga kab'ejña Pedro kintee xi tjeheñ natsin ni'yo, tu j'aihí nku na musuhu nda na'mi títuun.

⁶⁷ Nk'ie nga kieke nga títs'ínsut'á yjoho Pedro t'a nd'íu, as'ai tu nku tsasehé ra ko b'a kitsúhu:

—Ji xi ta tjenkoi Jesu xi chá Nazaret.

⁶⁸ Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Najmi be ndo. Najmi be ni xi tibixín.

Tsitju yo nga ngji má xi tjeheñ tjeñ ankjuá natsiun. As'ai kikjintá nku xanta.

⁶⁹ Na musu ta kiekiehé ngáha ra ko kik'atuts'ihin nga b'a kitsúhu xuta xi tjincha yo:

—Kui cháí ta mako jmi xu'bo.

⁷⁰ Ta najmi kits'ínkiehé ngáha yjoho Pedro. Sa kutju já xi tjincha yo b'ahá ta incha kitsú ngáha ra:

—Kjuaxi kjáihin nga ta ji makoi jóo. At'aha Galilea nibáhani.

⁷¹ As'ai ndjá kinchja Pedro ko íxi Ntjanáhá kits'ínkie nga b'i kitsú:

—¡Najmi be nda xi tibixín!

⁷² Kui chubo tjeñ'yún kikjintáhá xanto niyá xi ma joho ko j'áitsjeheñ Pedro ni xi kitsúhu Jesu: “Kintehé ni nga kjintá xanto niyá xi ma joho, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.” Nk'ie nga j'áitsjeheñ Pedro én xu'bi, kikjintá.

15

*B'i ts'ín kin'ekokjuá Jesu nginkun nda títuun Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)*

¹ Nk'ie nga ja kama seen, incha y'éndako xinkjín já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumo ko ngayjee já tjíxá xingiso. As'ai tjí'yuhún ts'íhin ra Jesu nga incha ngji ts'ínkjas'eheñ Pilato.

² B'a kitsú Pilato nga kingjásjaiyaha:

—¿A ji xi nda reihí xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjín ni xi tibixín.

³ Nkjin nkjún ni xi kikjanínehe já na'mi k'aku.

⁴ Kui nga Pilato ta kingjásjaiyahá ngáha ra Jesu:

—¿A najmi chumi nihi xi k'úinní? Tasinñjú ma ri xi nkú ts'ín nkjin maha ni xi tikjanínehi jóo.

⁵ Tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu. Kui nga tu ni xí kama nkjúhun ra Pilato.

*B'i ts'ín kitsjá kjuá Pilato nga n'ek'ien Jesu
(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)*

⁶ Nk'ie nga xki S'í Pascua, b'éjña ndái Pilato nku nda nubayá xi banki xuta nantia.

⁷ Kui nistjiun kjiya'yún nku nda xi 'mi Barraba ko já xi kamakoho nga kikjanko já Roma. Kui xi incha kits'ínk'ien animá nga b'a incha kits'ín.

⁸ As'ai incha j'ai xuta nkjiun ko kik'atuts'in nga tsankihí Pilato nga ts'ín xi nkú ts'ín xki s'í.

⁹ B'a kitsú Pilato nga kingjásjaiyaha xuta nkjiun:

—¿A mjenuu nga k'uejñá ndáinu nda reihí xuta judio?

¹⁰ B'a kitsú at'aha kamankjihin nga tíma xin k'un já na'mi k'aku ngat'aha ni xi títs'ín Jesu ko nga kui kjuaha nga incha kits'ínkjas'eheñ ra.

¹¹ Tunga já na'mi k'akuhú tsinchá'a xuta nkjiun tu xi kuankihi nga tu sahá Barraba xi n'e ndáhi ra.

¹² As'ai b'a kitsú Pilato:

—Nda xi nda reihí xuta judio bixiún, ¿mí xi ts'ihin?

¹³ B'a incha kitsú xuta nkjiun nga kikjintáya:

—¡Tjat'a kruí ndo!

¹⁴ B'ahá ta kitsú ngáha Pilato:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tjihin xi kits'ín ndo?

Tunga tu sahá 'yún incha kikjintáya sa xuto:

—¡Tjat'a kruí ndo!

¹⁵ Pilato bi mjehe nga tsjo k'úéhe xuta nkjiun, kui nga kits'ín ndáhi ra Barraba ko kitsjá kjuá nga s'ehe Jesu ko nga s'et'a kruu.

¹⁶ As'ai já juun jas'enko Jesu ni'ya masen xi 'mi ni'ya pretorio. Kinchja ñjaha ngayjee já jun xinkjín.

¹⁷ Incha kits'íngja Jesu nku najyun ndju kuan nga incha kik'aya. Ko incha kits'ínnda nku corona na'yá xi y'é'a nintaku.

¹⁸ As'ai incha kik'atuts'in nga kik'aya:

—Antahi, nda reihí xuta judio.

¹⁹ Incha jakj'á nku yáxá nga kik'onntjai nintaku Jesu ko tsatétéjnu. Tsinchakúñch'int'aha nga kik'aya.

²⁰ Askahan nga ja kamaha nga kik'aya Jesu, ts'asje ngáha najyun ndju kuon ko kits'íngja ngáha najyun xi ts'e Jesu. As'ai incha tsitjuko tu xi nguát'a kruuhu.

B'i ts'ín kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Nku nda nanki Cirene xi Simon 'mi, Alejandro ko Rufe ntíhi. Jñá j'aihi ndo ko nk'ie nga tíf'a yo, kin'e kjuá'yúhún ra nga k'uanji kruuhu Jesu.

²² As'ai incha ngjiko Jesu ante xi 'mi Golgota. Kui éen xi tsuhu ra: Antehé Nintaku Anima.

²³ Kik'aihi nga k'úi binu xi kin'etjijinkoho nki, tunga najmi kik'ihí Jesu niu.

²⁴ As'ai incha kingját'a kruu. Já juun incha tsakjánya xihí xinkjín najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'ihin, tu xi b'a ts'ín skuéhe má t'íáha xi sakúhu ra nga nkúnkú.

²⁵ Chubá ñja nga ta jyuun kis'et'a kruu Jesu.

²⁶ Nku yáte kis'et'a mí kjuaha nga tín'ek'iehen. B'i ts'ín kis'et'aha yátee: “Nda reihí xuta judio.”

²⁷ Ta kis'et'a kruuko Jesu jo já ndyjé. Nku xi kitsjen nga kixihí ko nku nga skjúhun.

²⁸ Yo tsitjusun ni xi y'et'a Isaiá nk'ie nga b'a kitsú: “Nkujihín kamako já xi bangane kjuatéxumaha Ntjaná.”

²⁹ Xuta xi t'incha f'a yo najmi kikienkjún Jesu nga kinchja. Kits'ínk'ajni nintaku nga b'a incha kitsúhu:

—Ji xi n'exúyai ninku ko jan nistjin chjúsintjen ngáhani, tsixín.

³⁰ ¡N'ek'anki yjohí! ¡Titjudent'ai kruu!

³¹ B'a ta ts'ín kik'ayaha já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—Kamaha ndai nga kj'ai xi kits'ínk'anki, tunga tu sa najmi mahá ngáha ts'ínk'anki yjoho.

³² Katitjujent'a kruu nd'ai, tsa kui xi kits'ín nibáha Ntíaná, tsa kui xi nda reihí xuta Israel. B'a ts'ín cháhaná kò s'ejinná ma.

Ko já xi kjintut'á kruuko Jesu ta ch'on incha kitsúhu.

B'i ts'ín k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Nk'ie nga tsichu chuba te jo nga nistjiun, kis'e jyun ngayjee asuntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngixuun.

³⁴ Chuba jan 'yún kikjintáya Jesu nga éhen kinchja. B'i kitsú:

—Eloi, Eloi, ¿lema sabactani? —kui éin xi tsuhu ra: Ji Ntiana, ji Ntiana, ¿á kan'e nga mahani?

³⁵ K'ua xuta xi kabincha yo incha kint'é kui éen. Kui nga b'a incha kitsúhu ra xinkjín:

—Tasinñju. Nda profeta Elia tinchjaha ndo.

³⁶ As'ai tsangatsanka nku nda xi síña yo kò nku tsanka kits'ínk'anchiko sesehe binu san. Kui xi y'eku nku yáxa nga kits'ínk'ich'uhun Jesu tu xi k'úhi kò b'i kitsú:

—Chúya maá. Chase ma raá tsa nibá Elia nga kjéjehen t'a kruu.

³⁷ As'ai 'yún kikjintáya Jesu kò k'ien.

³⁸ Nk'ie nga b'a kamo, kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúhun ninku. Jo tsitju. Kik'aha ra nk'aha santaha kintee.

³⁹ Máha nda jun k'aku hu já juun xi kabasinña ankjín Jesu, nk'ie nga kint'é xi nkú ts'ín kikjintáya kò nga kieke xi nkú ts'ín k'ien Jesu, as'ai b'a kitsú:

—Kjuaxi kjálin nga kui ndai xi Ntíhi Ntíaná.

⁴⁰ Yo kjint'á kabincha k'ua jminchjín xi tíncha base. Ajihin jminchjiun ta kabasinñajin Mariá Magdalena, Mariá xi naaha maha Kuse kò Santiago xi ntí kuts'i, kò na Salome.

⁴¹ Kui jminchjín xu'bi xi kitsjennkíhi kò tsasinkohó Jesu nk'ie nga y'ejña ante Galilea. Ta tíncha ya yo kj'ai jminchjín xi ta incha j'aikohó Jesu nanki Jerusalen.

B'i ts'ín kis'eyanji Jesu

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Kui nistjiun tís'enda ni xi ts'e s'íu, at'aha ja tábichú tiña nistjin nkjúun. Nk'ie nga ja tíma jyun,

⁴³ j'ai nku nda xi 'mi Kuse xi nanki Arimatea nibáha, xi ta nda tjíxa k'aku. Ta tikuyáha nistjin nk'ie nga kuatéxuma Ntíaná. Kui xi kama k'un ngjisehe Pilato kò tsankihi yjonintehe Jesu.

⁴⁴ Kama nkjúhun Pilato nga kutjuhú k'ien Jesu. As'ai kinchjaha nda jun k'aku hu já juun kò kingjásjaiyaha tsa ja ka'me Jesu.

⁴⁵ Nk'ie nga kitsúyaha nda jun k'aku niu, as'ai kitsjáha Kuse yjonintehe Jesu.

⁴⁶ As'ai ts'atse Kuse nku najyun. Kui xi kik'ontikjájnu yjonintehe Jesu, nk'ie nga kikjejen t'a kruu. As'ai ngjingjájñaya nku tixa tsjó xi kin'endat'á naxiu kò kik'ontikjá nku ndjió chánka nga y'échjane ankjua tsjóo.

⁴⁷ Mariá Magdalena kò Mariá xi naaha Kuse incha kieke má xi tjejen kis'ejña yjonintehe Jesu.

16

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Nk'ie nga j'a xuatu, as'ai Mariá Magdalena, Mariá xi naaha Santiago maha kò na Salome ts'atse ni xi sinjne, tu xi ngjuaingjájnuhu ra yjonintehe Jesu.

² Nk'ie nga ta jyun ta jyuhun nistjin xi b'atuts'ihin ra tuntjóo, incha ngji tsjóo nga ja titju ts'íu. B'i ngján kingjásjaiyaha xinkjín:

³ —¿Yá xi kjéxinná ndjió xi tjíchjane tsjóo?

⁴ Tunga nk'iehé nga incha tsase, kieke nga ja kan'e t'axín ndjio chánkantsú xi kis'echjáne ankjuaha tsjóo.

⁵ Incha jas'en tixa tsjóo ko kieke yo nku ndati xi yja nku najyun ndju taba nga kab'ejña andai kixihí tsjóo. Kitsankjún jminchjún.

⁶ Tunga b'ahá kitsú ndatiu:

—Najmi tu binkjun. Jesu xi nibáha Nazaret xi kis'et'a kruu t́binchisjó. Ja kaf'áiya ngáha ra ngabayoo. Najmi ta t́ihin ei. Chasoo ei má nga kis'ejña.

⁷ Tunga b'ihí tankínk'ihun já ni'yakuyáha ko Pedro nga ante Galilea ngjuai títjuhun Jesu. Yo skué xi nkú nga kitsúhu.

⁸ As'ai ixí t́incha b'atsé nkjúhún ts'ihin jminchjún nga tsitju aya tsjóo ko 'yún incha ngji. Ndaha nku én najmi incha kinchja at'aha t́incha tsankjún.

*B'i ts'ín kik'atuts'ihin Jesu nga tsakúchjhi yjoho xuta ni'yakuyáha
(Jn. 20:11-18; Lc. 24:13-35)*

⁹ Nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo nga ta jyuhun nistjin xi t́b'atuts'ihin ra tuntjóo, títjun tsakúchjhi yjoho Mariá Magdalena xi kik'asjejihin yatu jáninda.

¹⁰ Kui xi ngji tsúyaha já xi kitsjenko Jesu xi ta t́intu baba ko t́incha kjintá.

¹¹ Tunga nk'iehé nga kint'é jóo nga t́ña t́k'un Jesu ko nga Mariá Magdalena kabakúchjhi yjoho, najmi kis'ejihin ni xi kitsú Mariá.

¹² Askahan kj'ai ts'ín tsakúchjhi yjoho jo já ni'yakuyáha Jesu xi t́incha ts'ín niyá nga t́incha fi jña.

¹³ As'ai incha kik'óya ngáha já xi joo nga ngji tsúyaha já xingisoo, tunga tu nkú najmi kis'ejihín ra ni xi kitsú já xi joo.

*B'i ts'ín kitsjá xaha Jesu já ni'yakuyáha
(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)*

¹⁴ As'ai tu chahán tsakúchjhi yjoho Jesu já ni'yakuyá xi te nkuu nk'ie nga kab'entut'á yámixo. Ndjá kinchjako at'aha najmi s'ejihin ko ndjá t́intuyá animaha, at'aha najmi kis'ejihin ni xi kitsúyaha xi kieke Jesu nk'ie nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo.

¹⁵ B'i kitsúhu jóo:

—Tankiún nga ngúsuhun asuntee ko t'enijmíhuu én nda tsuhu Ntíaná ngayjee xuta xi t́in.

¹⁶ Xi s'ejihin én nda tsuhu Ntíaná ko saténtá, kui xi k'uanki. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ndyja.

¹⁷ Xuta xi s'ejihin én nda tsuhu Ntíaná ts'ín kui kjuankjún: ngajona k'onsjehe jánindo, kúinchja kj'ai kj'ai én xi t́in,

¹⁸ kuakj'áya ntsja ye, tsa t́in nki ch'onk'un xi k'úi, najmi chumi nihi xi ts'ihin, ko ngjuénne ntsja xuta un ko kamanda.

*B'i ts'ín ngjinji Jesu nk'a ján
(Lc. 24:50-53)*

¹⁹ Nda Ntíaná Jesu, nk'ie nga ja kinchjako já ni'yakuyáha, as'ai ngjinji nk'a ján ko y'ejñat'aha Ntíaná.

²⁰ As'ai incha tsitju já ni'yakuyóo nga y'énijmí éhen Ntíaná ngayjee ante xi t́in. Nda Ntíaná tsasinkoho ko kits'ín kjuankjún nga tsakúchji nga kjuaxi én xi t́incha b'énijmí já ni'yakuyáha.

Xujun xi y'ét'a Luca én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'ín b'atuts'ihin ra xujun

¹ Nkjin nkún maha xuta xi kama mjehe nga k'uet'a ch'ich'in xujun ni xi kama ajinni,
² xi nkú ts'ín tsakúyani já xi tunkun kiekehe niu santaha nga tuts'ihin ni ko xi kik'ai xaha nga y'énjímí éen.

³ Kui nga ko ta an, nda xinkjían Teofilo, kingjasjáya sisihinna xi nkú ts'ín niba tuts'ihin ra ngayjee niu, ko b'a mana nga nda tjin nga k'uet'a ch'ich'ihin ni xu'bi.

⁴ B'a tít'sian tu xi b'a ts'ín cha kixi sisihinni ni xi tsinchiyái.

B'i ts'ín kitsúya títjun nku ntítsje nga tsín Jua Bautista

⁵ Nístjin nga tsatéxuma nda rej Herode ante Judea, ta y'ejña nku nda na'mi xi kik'in Zacaria xi y'aha ra ntjehe nda na'mi Abia. Ko Isabel xi chjuuhun maha, kui xi y'aha ra ntjehe Aaron.

⁶ Nga joo naxu tsincha nginkun Ntíaná. Najmi tjin xi kama ts'ínnijéhe ra tsa mí nihi, at'aha incha ts'intjusun ngayjee éhen Ntíaná ko kjuatéxumaha Ntíaná.

⁷ Tunga najmi tjihin ra ntí, at'aha ntí Isabel ko ja chá nkún nga joo.

⁸ Nk'ie nga tjihin nda na'mi Zacaria nginkun Ntíaná xi nkú ts'ín tjehe ra ntjehe

⁹ xi nkú ts'ín tíñaha já na'miu, kui kikanéhe nga kjuas'en ante nkjuhun ninku xi má nga k'úeti ni xi sinje.

¹⁰ Ngayjee xuta nantio kabincha natsin ninku nga tuncha nchjako Ntíaná nk'ie nga títi ni xi sinje.

¹¹ Tu kama chjihí ra Zacaria nku ntítsjehe Ntíaná xi kabasinjñat'a nga kixihí nahan xi má nga s'etisun ni xi sinje.

¹² Ixi b'ahá kamaha Zacaria nk'ie nga kieke ntítsjee ko tu ni xi kitsankjúhún.

¹³ Tunga b'ahá kitsú ntítsjee:

—Ji Zacaria, najmi tu binkjuin. At'aha Ntíaná ja tsasínñjuhu ni xi tsinchihí. Isabel xi chjihin maha tsjáhi nku ntíx'in, ko Jua t'et'aihi ntíu.

¹⁴ Yún s'ehi kjuatsjo ko nkjin xuta xi ta s'ehé kjuatsjo nk'ie nga tsín ntíhi,

¹⁵ at'aha kui xi chánka kama nginkun Ntíaná. Najmi k'úi binu ko ta ndaha xán. Tséjihin ra Espiritu Santo kintehe ni nga tsín.

¹⁶ Ts'ín nga nkjin nkún xuta xi ntje Israel tjehe ra ts'íink'ótjiyak'un ngáha Ntíaná xi Ntíaha maha.

¹⁷ Kui xi tjun kjuai ko s'ejñajihin Espirituhu ko nga'yuhun Ntíaná xi nkúhu nda profeta Elia nk'ie. Kui xi ts'íink'óntjaiya animaha xi tí'mi na'mi tu xi ts'íintjoho ntíhi. Ko ts'íink'óntjaiya animaha xuta xi ndjá tíntuyáha tu xi naxu kamankjihin ra xi nkú ts'ín naxu mankihín xuta xi naxu tjíma nginkun Ntíaná. B'a ts'ín k'uéndaha nku naxinantá xi tíndaha yjoho nk'ie nga ts'íinkjáihihín Ntíaná.

¹⁸ As'ai b'a kitsú Zacaria nga kingjasjaiyaha ntítsjee:

—Nkú ts'ín skuehena nga kjuaxi ni xi tí'mini? At'aha ja chá nkján ko tachjuúnna ja ta tjin nkjuhun nú.

¹⁹ B'a kitsú ntítsjee:

—An xi 'mina Gabriel. An xi tíjña nginkun Ntíaná. Kan'e nibána xi má nga kuinch-jakoho ko nga xínyaha én nda tsu xu'bi.

²⁰ Nd'ai kama nimai ko najmi ta kama chubahani santa nkúhu nga kuitjusun én xi kuaxihin, at'aha najmi kuas'ejihin éenna. Kui xi kuitjusun nístjin xi tjihin nga kuitjusun.

²¹ Máha xuta nantio, kabincha natsiun nga tikuyáha Zacaria. Kis'entaha ra at'aha tib'andayaha Zacaria aya nkjuhun ninku.

22 Tunga nk'iehé nga tsitju yo, najmi ta kama kinchjako ho xuto. As'ai incha kamankjihin xuto nga tjin ni xi kieke Zacaria aya nkjuhun ninku, at'aha tu ntsjahá tít'sínchjén nga tinchja. J'a nistjiun ko tu nku b'ahá ts'in y'ejña nima.

23 Nk'ie nga ja kama ndjuú xaha, as'ai ngji ngaha ni'yaha.

24 Askahan kik'a ntí Isabel, chjuuhun Zacaria. Un sá kamaha nga najmi tsitju ni'yaha tachjuun. B'i kitsú:

25 "B'a kits'ínkona Ntjaná tu xi najmi ta ch'on ts'in kuasehena xuta."

B'i ts'in kitsúya títjun nku ntítsje nga tsín Jesu

26 Nk'ie nga j'a jun sá, as'ai kits'ínkji Ntjaná ntítsje Gabriel nanki Nazaret, nanki xi tíñajihin ante Galilea.

27 Nku én ngjikoho ntítsjee nku takjín xunkú xi 'mi Maria, xi ja tíndakoho nga kuixanko nda xi 'mi Kuse, xi ntjehe nda rej David y'aha ra.

28 Jas'en ntítsjee má tíña takjún ko b'i kitsúhu:

—Antahi. Tse nkjún kjuanda xi tí'baihi. Nda nkjún ts'in basehi Ntjaná.

29 Nk'ie nga kieke Maria ntítsjee ko nga kint'é niu, íxí b'ahá kamaha ko kingjásjaiyaha yjoho nkú tsuhu ra kjuasuniño.

30 As'ai b'ahá ta kitsú ngaha ntítsjee:

—Ji Maria, najmi tu binkjuin. Kjuandaha Ntjaná títsjáhi.

31 Nd'ai nku ntí ch'ai, nku ntíx'in s'ejñahi. Jesu k'úét'aihi ntíu.

32 Kui xi nku nda chánka kama ko Ntíhi Ntjaná xi tíña nk'a ján k'úihin. Ntjaná ts'ín nga kui xi kama nda rej xi nkúhu nda rej David, at'aha kui xi ntjehe David.

33 Kuatéxumaha naxinantá xi y'aha ra ntjehe Jacob santaha tu nkjéhé ni ko najmi tjin xi kama kjé'aha xaha nga kuatéxuma.

34 B'a kitsú Maria nga kingjásjaiyaha ntítsjee:

—¿Nkú ts'in kuitjusuhun ni xu'bi? At'aha najmi kje tjinna x'in.

35 B'a kitsú ntítsjee:

—Espiritu Santo nibajenk'úhin ko nga'yuhun Ntjaná xi tíña nk'a ján k'ué'makoho ri nk'íehen. Kui kjuaha nga Ntíhi Ntjaná k'úihin ntí je xi tsíun.

36 Isabel xi na xinki maha ja ta y'a nku ntí, ndaha tsa ja chá. Na xi ntí kitsú xuta jun sá ja tíhín nd'ai.

37 Ntjaná bi najmi tíhín ni xi najmi maha ts'in.

38 As'ai b'a kitsú Maria:

—An xi na musuhu Ntjaná. B'a katumana xi nkú nga kuakixínní.

Nk'ie nga b'a kitsú Maria, as'ai ngji ngaha ntítsjee.

B'i ts'in ngjitsubek'un Maria Isabel

39 Kui nistjiun y'enda yjoho Maria ko ngji kitsa kitsa nku nanki íchí xi tíñajihin asunntu tjenki xi tjin ante Judea.

40 As'ai jas'en ni'yaha Zacaria ko kikjaniñaha Isabel.

41 Nk'ie nga kint'é Isabel kjuasuniñaha Maria, kits'ín niyá ntí xi y'a ko j'aitsejihin ra Isabel Espiritu Santo.

42 As'ai 'yún kinchja Isabel nga b'a kitsú:

—Ajihin ngayjehe jmichjún 'yún nda kits'ínko sahi Ntjaná ji ko 'yún nda kits'ínko ntí xi kich'ai.

43 Tunga, ¿yáhá ni an nga naaha Chá Ntjana kj'uaisehena?

44 At'aha nk'ie nga kuant'e kjuasuniñahi, íxí kuats'ín niyá tsjoho ntína aya kants'á.

45 Á b'a ndaha ri ji xi kis'ejihin ri nga tíhín nga kuitjusun én xi kitsúhi Ntjaná.

46 As'ai b'i kitsú Maria:

A b'a 'yún chánkaha Ntjaná títsu animana.

47 Tít'sintsjoho Ntjaná xi kunna.

48 At'aha xi batéxumana kik'axkihina an xi kinte tjen.
Nd'ai kò santaha tū nkjéhé ni:

“Á b'a nda kits'ínkòho ri Ntíaná”, kuitsuna xuta.

49 At'aha ni xi i ja kits'ínkòna xi tjihin nga'yún.
Nkjún j'áin xi ts'e.

50 Kui xi base nimaḥa xuta xi benkjúhún,
xuta xi kis'e kò xi tjin kò xi s'e.

51 Tsakúchji nga'yúhún nga kits'ín ni xi i.
Kits'ínndzjoya xuta xi ngak'un b'asje yjohò.

52 Kikjexihin xáha jmirei,
kò ts'asjenk'a xuta x'an.

53 Kitsjáha ni xi nda xuta xi najmi tjihin nichine,
kò kits'ínkji tiya xuta nchinóò.

54 Tsasinkò xuta Israel xi xuta musuhu maha,
j'áitsjehen kò tsase nimaḥa,

55 xi nkú kitsú tíjuhún ntje chána,
Abraham kò ntje xi s'ehe askahan.

56 Jan sá kamaḥa Mariá nga y'ejñakò Isabel. Askahan kik'óya ni'yaha.

B'i kama nga kitsin Jua Bautista

57 Tsichu nistjin nga tsihin ntí Isabel. Nku ntix'in kitsihin.

58 Nk'ie nga kint'é xuta xi tjintut'á tiñaha kò xuta xinkjin nga Ntíaná tsase nimaḥa
Isabel, ta tsjo nkjún incha kamaḥa kò kui.

59 Nk'ie nga tsichu nistjin jihin ntíu, ngji ts'ihin ni circuncision kò mjehe xuta nga
Zacaria k'úin ntíu xi nkú 'mi na'mihi.

60 Tunga b'ahá kitsú naaha ntíu:

—Najmi. Jua tjihin nga k'úin.

61 B'a incha kitsú xuta:

—Tunga najmi tjihin xuta xinkju xi b'a 'miu.

62 As'ai kingjásjaiyaha na'mihi ntíu mí j'áihin xi mjehe k'uét'a.

63 Tsanki Zacaria nku yáte ichi kò b'i ts'in y'ét'a: “Jua k'úin”, kitsú. Kama nkjúhún
ngayjee xuta xi tìncha yo.

64 Ta kuihi chubò kama kinchja ngáha Zacaria kò kik'atuts'in nga kits'intsjohò Ntíaná.

65 Kitsankjún ngayjee xuta xi tjin tiña andai ni'yaha kò kinchjanijmíyaha ni xi kamoo
xuta xi tjintu ngayjee asunntu tjenki xi tjin ante Judea.

66 Ngayjee xuta xi kint'é niu y'éjintak'un kò b'i incha kitsú animaha:

—¿Yá xi kama ntíu nga kama chá?

At'aha nga'yúhún Ntíaná tíjñajihin.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Zacaria Jua

67 J'aitsejihin ra Espiritu Santo Zacaria, na'mihi ntíu. Kits'ínkinchjaha xi nkúhu nku nda
profeta nga b'i kitsú:

68 ¡Kan'etsjohò Ntíaná xi Ntíaha xuta Israel,
at'aha j'ai ts'in ndaíhi xuta xi ts'e!

69 Ja kits'ín nibá nku xi tjihin nga'yún, kui xi ts'ínk'ankiná,
nku xi y'aha ra ntjehe David, nda xi kint'é'éhen Ntíaná.

70 Kui ni xi kinchja nistjin nk'ie,
nga kits'ínkinchja já profetaha.

71 Kitsú nga k'uasjejinná ajihin já kontrana,
ajihin nga'yúhún ngayjee já xi unkiéná.

72 Kitsú nga kuase nimaḥa ntje chána,

nga najmi ts'ínchaya ni nda xi y'énda nk'ie.

⁷³ Kitsúya kixihí Abraham xi ntje cháná maha,

⁷⁴ nga ts'ín ndaíná ajihín já kontráná,
tu xi najmi kuinkjúhunná nga kuinú'yá'éheén,

⁷⁵ nga je kō naxu kuintsubaá nginkun ngayjee nistjinná.

⁷⁶ Kō ji, ntí ichína,

ji xi k'úhín nda profetaha Ntíaná xi tíña nk'a ján.

At'ahá ji xi k'úín tíjuihín Nda Ntíaná,

ji xi k'úéndai niyáha.

⁷⁷ Kuakúchjihí xutá xi ts'e yá xi ts'ínk'ankihí,

nga kama ndyjat'ahá ngatitsuhún.

⁷⁸ Chánka kjuanimá tak'uhún Ntíaná,

xi nkú ts'ín ma chji ts'íu nga nibá ma seen,

⁷⁹ tu xi ts'ín ndzjehen rá xutá xi tíntu má jyuún,

má tjen nk'íehen ngabayoo,

tu xi tsjániyáhaná nkú ts'ín kuintsubajián kjuajyu.

⁸⁰ Ntíu tu nku kisáhá kō kama nkjink'un. Ante kixiu y'ejña santa nkúhu nga tsichu nistjin nga tsakúchjihí yjohō xutá Israel.

2

B'i ts'ín kitsin Jesu

(Mt. 1:18-25)

¹ Nistjin ján nda tíjün Augusto Cesar kitsjá kjuá nga ngjuait'a xi nkú tíjn maha xutá xi batéxumaha ndo.

² Nk'ie nga j'aísun tíjün j'áihín xutá, nda Cirenio tíjhín xá ante xi 'mihí Sirjá.

³ Ngayjee xutá nankihí incha ngjik'íét'a yjohō.

⁴ Nazaret tsítju Kuse, nanki íchí xi tíñajihín ante Galilea, nga ngji Belen, nanki íchí xi tíñajihín ante Judea. Yō má nga kitsin nda rej David, kō Kuse tá ntjehe David y'ahá rá.

⁵ Yō ngjik'íét'a yjohō nga tjenkō ts'íhín Mariá, tachjuún xi tíñakō. Ntí ja y'a Mariá kui chubo.

⁶ Kō ni xi kama, nk'ie nga ja tíntu yō, tu tsichuhú nistjin nga tsín ntíhí Mariá.

⁷ Kitsihín ntí tjuhún. Kik'ontikjájnu nusti kō kits'ínkájñaya yátikúyá xi kjineya nichine chu, at'ahá najmi tá tíjhín ante aya ni'ya má nga ts'ínk'a nistjen xutá xi ts'ín niyá.

B'i ts'ín incha j'aisehe já bastuu ntí Jesu

⁸ Tiña nanki Belen tíntu ajin jñóó já bastu xi tíncha kunntá jyun chutsankaha.

⁹ As'ai tjen'yún nkuhú ntítsjehe Ntíaná tsakúchjihí yjohō, kō kjuachánkaha Ntíaná kits'ín ndzjen chji chji má xi tjehe kab'entu jóo. Tu xí incha kitsankjúhún jóo.

¹⁰ Tungá b'ahá kitsú ntítsjee:

—Najmi tu binkjun. At'ahá én nda tsuhú kjúái xinyanu, én xi ts'ín nga k'úétsjohō ngayjee xutá.

¹¹ At'ahá ngandanuu nankihí David kuatsin nd'ai nku xi ts'ínk'ankinuu, kui xi Cristo xi Nda Ntíanuu.

¹² B'i ts'ín cháhanu ntíu. Nusti kitikjájnu nga kjijñaya yátikúyá xi kjineya nichine chu.

¹³ Tjen'yún j'ainchat'ahá rá ntítsjee nkjin nkjún sa ntítsje xi nibaha ndjiojmi ján. Kui xi kits'íntsjohe Ntíaná nga b'i incha kitsú:

¹⁴ jKas'ehe kjuachánka Ntíaná nk'a ján,

kō t'anankiu kas'ehe kjuajyu xutá xi nda tíntuyáha!

¹⁵ Kō nk'ie nga ja incha ngji ngáha ntítsjee nk'a ján, b'i ngján kinchjako xinkjín já bastuu:

—Tjián Belen. Tjihinsee ni xi kamoō, ni xi kuatsúyaná Ntíaná.

16 As'ai incha ngji kitsa kitsa yo ko kisakúhu Maria ko Kuse ko ntú nga kjiñaya yátikúya xi kjiñeya nichine chu.

17 Nk'ie nga incha kikie ntú, as'ai kitsúya ni xi kik'ihin nga kis'ejña chjihí ntú.

18 Ko ngayjee xuta xi kint'é niu kama nkjúhun ni xi tìncha nchja já bastuu.

19 Tunga máha Maria, animaha y'ejñajin ngayjee ni xi kamo. Tu nku kits'innkink'uhún niu.

20 As'ai kik'óya ngáha já bastuu. Incha kits'inkie yjoho nga Ntíaná xi tjihin kjuachánka ko kits'intjohó Ntíaná tu ngat'aha ni xi kint'é ko kikie. At'aha tsitjusunyje ni xi kik'ihin.

B'i ts'in kisakúchji ntí Jesu nginkun Ntíaná

21 Nk'ie nga j'a jin nistjin, kin'ehe ni circuncision ntú ko Jesu kik'in nga kis'et'a, kui j'áin xi kitsjáha ntítsjee Maria kintehe ni nga tsín ntú.

22 Xi nkú ts'in tjit'a kjuatéxumaha Moise, nk'ie nga tsichu nistjin nga tjihin nga ts'in je yjoho Maria ko ntú nginkun Ntíaná, incha ngji nanki Jerusalem tu xi s'ejña chjihí nginkun Ntíaná.

23 At'aha b'a ts'in tjit'a kjuatéxumaha Ntíaná: “Ngayjee ntix'in xi tjun tsín, kui xi kama ts'e Ntíaná.”

24 Ngjiko chje xi nkú nga ts'in tjit'a kjuatéxumaha Ntíaná, at'aha b'a ts'in tjit'a: “Jo chutuju ko tsa jo nise xi nkú joyaha chutuju xi k'uai chje.”

25 Tijná nanki Jerusalem nku nda xi 'mi Simeon. Kui xi naxu síjña nginkun Ntíaná ko benkjún Ntíaná ko tikuyáha nistjin nga kama ndáihí xuta Israel. Espiritu Santo tijnajihin

26 ko kitsúyaha nga najmi kuayá tsa najmi skué Cristo xi ts'in nibá Ntíaná.

27 Tsasín niyáha Espiritu Santo nga j'ai ninku, ko nk'ie nga j'aikohó xi cháha ntí Jesu ninku tu xi n'ehe ra xi nkú ts'in tjit'a kjuatéxumoo,

28 as'ai Simeon kingjáya ntsja ntú. Kitsjáha máb'achjihí Ntíaná nga b'i kitsú:

29 Ji Na'mi, ja kuasakúna kjuajyu nd'ai.

Ja kuitjusun ni xi kik'inya títjunní.

Kui nga tjennteheni nga kuayáhana an xi nda musuhi.

30 At'aha tunkán kuakiekohona xi nkú ts'in ts'ínk'anki xuta,

31 xi y'endai nginkun ngayjee xuta.

32 Kui xi nkú joyaha nd'í,

kui xi ts'in ndzjehen xuta asunntee,

ko tsjáha kjuachánka xuta xi ts'i, xuta Israel.

33 Kama nkjúhun na'mihí ko naaha ntú ni xi kitsú Simeon nga kinchayaha ntú.

34 Nda kinchjane Simeon xi cháha ntú. As'ai b'i kitsúhu Maria:

—Kui ntú xi tjihin nga ts'ínkijne ko a ra kjésintjen nkjin xuta Israel. Ni xi kuakúchji nkjin xuta nguai kontraha.

35 B'a ts'in s'ejña chjihí ni xi tñintujín animaha nkjin xuta. Tunga máha ji, b'a kamahi ni xu'bi xi nkú joyaha nku kichá xi kjuas'enjin santaha animahí.

36 Ko ta síjña yo nku tachjuún profeta xi 'mi Ana, xi takjihin Fanuel maha, xi y'aha ra ntjehe Aser. Kui xi ja chá nkún. Kjintí nga tsixan ko yatu nú kamaha nga y'ejñako x'ihin.

37 Ja tjihin cháte ko katé ñju nú nga ja k'ien x'ihin. Ko tu nku natsin ninkuhú b'ejña. Nistjin nistjen ts'intjohó Ntíaná nga b'ejña kjintía ko nga nchjako Ntíaná.

38 Kui chubó ta tsichu Ana yo ko kitsjáha máb'achjihí Ntíaná nga kikie ntí Jesu. Kitsúyaha ngayjee xuta xi tìncha kuyáha nistjin nga kama ndáí ngáha ra nanki Jerusalem yáha kui ntú.

39 Ko nk'ie nga ja kamaha nga kits'intjusun xi cháha Jesu ngayjee xi nkú ts'in tjit'a kjuatéxumaha Ntíaná, as'ai kik'óya ngáha nanki Nazaret, nanki ichí xi tijnajin ante Galilea, at'aha yo nankihi.

⁴⁰ Kisá ntíu kō kis'ehe nga'yún kō 'yún kama nkjink'un sa. Kō kitsjáha kjuandaha Ntíaná.

Nk'ie nga ndyjaha Jesu b'i ts'in kinchjanijmiko já chjine'éhen kjuatéxumoo

⁴¹ Xki nú incha fi xi cháha Jesu nanki Jerusalen nk'ie nga bitju S'í Pascua.

⁴² Nk'ie nga ja jehe te jo nú Jesu, incha ngji yo at'aha b'a ts'in tíña niyáha.

⁴³ Nk'ie nga ja je s'íu, as'ai incha kik'óya ngáha ni'yaha, tunga y'ejñahá nda chí Jesu nanki Jerusalen. Najmi kieke xi cháha nga b'a kits'in.

⁴⁴ Xuta xingisoo ra tjenjihin Jesu incha kitsú. Nku nistjin kits'in niyá, tunga nk'iehé nga tsangisajihin xuta xinkjin kō xuta xi behe,

⁴⁵ tu najmi kisakúsajihí ra. As'ai kits'ínk'óya ngáha yjoho nanki Jerusalen nga tsangisjai.

⁴⁶ Nistjin xi ma jahan incha kisakúhu Jesu natsihin ninku. Kab'ejñajihin já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui jóo xi tibasínñuju kō tóbjasajiyaha Jesu.

⁴⁷ Ngayjee xuta xi tint'éhe kama nkjúhun kjuankjintak'un xi tjihin Jesu kō xi nkú ts'in títsuya ni xi tichasajiyaha.

⁴⁸ Kama nkjúhun xi cháha nk'ie nga kiekehe kō b'a kitsú naaha:

—Ji ntína, ¿á b'a kin'ekohoni? Na'mihí kō an ni xi nkjún tímani nga tbinchisjáihí.

⁴⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿Á an tbinchisjáihinú? ¿A najmi yanú tsa ni'yaha na'mina tjihin nga kúatejña?

⁵⁰ Tunga najmi kamankjihín ra ni xi kitsú Jesu.

⁵¹ As'ai kits'óyako ngáha xi cháha Nazaret kō kint'é'én tehentehe. Kō naaha y'ejñajin animaha ngayjee ni xu'bi.

⁵² Jesu tu nku kisáhá nga kama ng'ayá kō 'yún kama nkjink'un sa. Kisasihin Ntíaná Ntíu kō xuta ta kisasihin.

3

B'i ts'in y'énijmí Jua Bautista

(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

¹ Nk'ie nga tjihin t'ion nú nga tibatéxuma nda tíjün Tiberío Cesar, kō Poncio Pilato tjihin xá ante Judea, kō Herode Atipa tjihin xá ante Galilea, kō Felipe xi nda nts'e maha Herode tjihin xá ante Iturea kō ante Trakonite, kō Lisania tjihin xá ante Abilinia,

² kō Ana kō Caifa xi já na'mi k'akúhu xuta xi ntje Israel tjehe ra, kui nistjiun Jua xi ntíhi Zacaria maha kint'é ntaha Ntíaná nk'ie nga tíña ante kixiu.

³ As'ai kikjatsú'ba Jua ngayjee andai ntáje Jordan kō y'énijmíhi xuta nga tjihin nga ngjuakj'áha ra animaha nga saténtá, tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁴ B'a kama xi nkú ts'in y'et'a éhen Ntíaná nda profeta Isaia:

Tínu'yá ntaha nku nda xi tjkintáya ante kixiu:

“T'endo niyáha Ntíaná. Tjen naxuu niyáha.

⁵ Ngayjee xunká xi tjin xincháha ninte, kō ngayjee ante ng'aya xi tjin n'e sunya.

N'e naxu niyá tsitin xi tjin,

kō n'e sunya niyá xi nk'ajnu nk'at'a.

⁶ Kō ngayjee xuta asuntee skue xi nkú ts'in ts'íink'ankiná Ntíaná.”

⁷ Kinchjako Jua xuta xi nibak'úhun, xi mjehe nga saténtá:

—já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Yá xi b'a kitsúnúu nga kuiyúhuu kjuakjahan Ntíaná xi ja tjen tíña?

⁸ Tu sahá n'oo ni xi kuakúchji nga ja tsankinchj'aha ruu animanuu. Najmi tu b'a katsú animanuu: “Ntjehe Abraham ná”, tsa kuixiún. At'aha an b'a tíxinnuu nga santaha kui ndjioi Ntíaná kama ts'íin ma ntjehe Abraham.

⁹ Ichō ja tǐñña nda nd'ai nga kuate kjamaha yóo. Kui nga ngayjee yá xi najmi nda tu xi tsjáha, kui xi stísun kō chjanikj'ajin ajin nd'íu.

¹⁰ As'ai b'a kitsú xuta nga kingjásjaiyaha Jua:

—¿Mí ni xi tǐhin nga n'ei jin?

¹¹ B'a kitsú Jua:

—Xi tǐññaha jo chinka ndju, katsjáha xi najmi tǐhin. Kō xi tǐhin nichine, b'a ta kats'ín.

¹² Ta j'ai k'ua já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romā tu xi saténtaha kō b'i incha kitsú:

—Ji nda maestru, ¿mí nihi xi n'ei jin?

¹³ B'i kitsú Jua:

—Najmi tu bitjatíúhuu nga chj'achjíu xi nkú nga ts'ín tǐñña.

¹⁴ Kō k'ua já jun ta kingjásjaiyaha:

—Kō jin, ¿mí nihi xi n'ei?

B'i kitsú Jua:

—Najmi tu ch'a chju'á kjuá'yúhuun ni xi tǐhin kō najmi tu chjaninóho tsa mí nihi, tsa tu xi b'a ts'ín sakúhuuu toon. Tsjo katumanuu xi nkú nga tǐn tíma chjínuu.

¹⁵ Ngayjee xuta tu tǐncha basehé kō b'i ngján incha kitsú nga kits'innkjink'un: “Kutsa kuihí Jua xi kits'ín nibá Ntjáná.”

¹⁶ Tunga b'ihí kitsú Jua nga kinchjakoyje xuta:

—An ntánijua tibatentakohonuu, tunga kj'uaíhí nku xi 'yún nk'a tǐn sa, xi ndahachí najmi tsuhuna tsa kjenndáya n'úhu ntéhe. Kui xi Espiritu Santo kō nd'í kuaténtakohonuu.

¹⁷ Kui xi nkú joyaha nda xi ts'ín chuhun tuniñu. Ja kjiya ntsja yá xi ts'ín chunkohō ra tuniñuhu, tu xi ts'ínkj'a t'axíhin tuniñu kō xin ts'ínkj'a tjabaha. As'ai kj'uatjo tuniñu ni'ya njihí, kō k'uéti tjabaha ajin nd'í xi najmi ta kamaha ra kuayáyaha.

¹⁸ B'a ts'ín kinchja Jua, kō nkjin sa kj'ai kjuatéxuma xi kitsjáha xuta nga y'énijmí én nda tsuhu Ntjáná.

¹⁹ Kō ta kinchjatiko nda rej Herode Antipa, at'aha na Herodia tǐñako, kui xi chjuúhun Felipe xi nda nts'e maha Herode, kō ngat'aha ya ngayjee ni ch'onk'un xi kits'ín Herode.

²⁰ Tunga ngatentee ni ch'onk'un xi kits'ín Herode y'ésun saha xu'bi. Nubayá kits'ínkjas'en Jua.

B'i ts'ín kiséntá Jesu

(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

²¹ Kō ni xi kama nk'ie nga tísaténtá ngatentee xuta, ta kiséntá Jesu. Nk'ie nga tǐnchjako Ntjáná, tsix'á nk'a ján

²² kō nibajenne chji chjihí Espiritu Santo xi nkú joyaha chutuju. Kō kinu'yá nk'a ján nku nta xi b'i kitsú:

—Ji Ntína, tjona ji. Tsjo nkjún mana ji.

Kui xu'bi ntje xi y'aha ra Jesu

(Mt. 1:1-17)

²³ Katé ra nú tǐhin Jesu nk'ie nga kik'atuts'ihin xáha. Kui xi ntíhi Kuse kitsú xuta. Kuse, kui xi ntíhi Eli.

²⁴ Eli, kui xi ntíhi Matat. Matat, kui xi ntíhi Levi. Levi, kui xi ntíhi Melki. Melki, kui xi ntíhi Jana. Jana, kui xi ntíhi Kuse.

²⁵ Kuse, kui xi ntíhi Matatia. Matatia, kui xi ntíhi Amos. Amos, kui xi ntíhi Nahum. Nahum, kui xi ntíhi Esli. Esli, kui xi ntíhi Nagai.

²⁶ Nagai, kui xi ntíhi Mat. Mat, kui xi ntíhi Matatia. Matatia, kui xi ntíhi Semei. Semei, kui xi ntíhi Jose. Jose, kui xi ntíhi Juda.

²⁷ Juda, kui xi ntíhi Joana. Joana, kui xi ntíhi Resa. Resa, kui xi ntíhi Zorobabel. Zorobabel, kui xi ntíhi Salatiel. Salatiel, kui xi ntíhi Neri.

²⁸ Nerj, kui xi ntíhí Melkí. Melkí, kui xi ntíhí Adí. Adí, kui xi ntíhí Cosam. Cosam, kui xi ntíhí Elmodam. Elmodam, kui xi ntíhí Er.

²⁹ Er, kui xi ntíhí Josue. Josue, kui xi ntíhí Eliezer. Eliezer, kui xi ntíhí Jorim. Jorim, kui xi ntíhí Matat.

³⁰ Matat, kui xi ntíhí Levi. Levi, kui xi ntíhí Simeon. Simeon, kui xi ntíhí Juda. Juda, kui xi ntíhí Kuse. Kuse, kui xi ntíhí Jonan. Jonan, kui xi ntíhí Eliakim.

³¹ Eliakim, kui xi ntíhí Melea. Melea, kui xi ntíhí Mainan. Mainan, kui xi ntíhí Matata. Matata, kui xi ntíhí Natan.

³² Natan, kui xi ntíhí David. David, kui xi ntíhí Isai. Isai, kui xi ntíhí Obed. Obed, kui xi ntíhí Booz. Booz, kui xi ntíhí Salmon. Salmon, kui xi ntíhí Naason.

³³ Naason, kui xi ntíhí Aminadab. Aminadab, kui xi ntíhí Aram. Aram, kui xi ntíhí Esrom. Esrom, kui xi ntíhí Fares. Fares, kui xi ntíhí Juda.

³⁴ Juda, kui ntíhí Jacob. Jacob, kui xi ntíhí Isaac. Isaac, kui xi ntíhí Abraham. Abraham, kui xi ntíhí Tare. Tare, kui xi ntíhí Nakor.

³⁵ Nakor, kui xi ntíhí Serug. Serug, kui xi ntíhí Ragau. Ragau, kui xi ntíhí Peleg. Peleg, kui xi ntíhí Heber. Heber, kui xi ntíhí Sala.

³⁶ Sala, kui xi ntíhí Cainan. Cainan, kui xi ntíhí Arfaxad. Arfaxad, kui xi ntíhí Sem. Sem, kui xi ntíhí Noe. Noe, kui xi ntíhí Lamec.

³⁷ Lamec, kui xi ntíhí Matusalen. Matusalen, kui xi ntíhí Enoc. Enoc, kui xi ntíhí Jared. Jared, kui xi ntíhí Mahalalel. Mahalalel, kui xi ntíhí Cainan.

³⁸ Cainan, kui ntíhí Enos. Enos, kui xi ntíhí Set. Set, kui xi ntíhí Adan. Adan, kui xi ntíhí Ntíaná.

4

B'i ts'in kits'in nganaha Jesu ndanindoo

(Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)

¹ Kitsejihin ra Jesu Espiritu Santo nk'ie nga nibaha ntáje Jordan, ko Espiritu Santo ngjikoḥo ante kixiu.

² Yo y'ejña yachán nistjin ko ndanindoo kikjut'ayák'uhun. Najmi chumi nihi xi kikjine ngayjee nistjin xu'bo. Askahan kama bjoho.

³ As'ai b'i kitsú ndanindoo nga kinchjako Jesu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhí Ntíaná, b'a t'ihin ndjioi nga ninkuan katuma.

⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'i ts'in tjit'a xujun éhen Ntíaná: “Najmi nku tutu ninkuon xi ts'in nga b'entu tik'un xuta.”

⁵ As'ai ngjikoḥo ndanindoo nku asunntu tjenki nk'a. Kutjuhú yo tsakújehe má batéxuma já rej xi tjin asunntee

⁶ ko b'a kitsúhu:

—Ts'inkjas'ehen nga kuatexumaihi ngayjee naxinantá xu'bi ko kjuachánka xi tjihin. At'aha an kik'aina ko tsjaha xi kama mjena nga tsjaha.

⁷ Tsa kuisinkunch'int'aní nga chanjúnní, kama ts'i ngayjee niu.

⁸ B'i kitsú Jesu:

—B'a ts'in tjit'a éhen Ntíaná: “Chanjúnní Ntíaná, kui xi Ntiahí maha ko nkuhú kui kuinú'yá'éihin.”

⁹ As'ai ngjikoḥo ndanindoo nanki Jerusalen. Kits'in s'esun má 'yún nk'aha ninku ko b'a kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhí Ntíaná, chjanikj'aniki yjohi.

¹⁰ At'aha b'a titsu xujun éhen Ntíaná:

Ntíaná k'uéxá ntítsjehe xi má nga kúhin ko kuasehi.

¹¹ Kjesintjenya ntsjahi tu xi ndaha nku ndjio najmi saténkihi tsukui.

¹² B'i kitsú Jesu:

—Ko b'a ta ts'in tjit'a éhen Ntíaná: “Najmi tu ji chjut'ayák'uin Ntíaná, kui xi Ntiahí maha.”

¹³ Nk'ie nga jet'aha ndanindoo ngayjee ni xi kikjut'ayák'unkoho Jesu, as'ai ngji t'axihin chuba nistjin.

B'i ts'in kik'atuts'ihin xaha Jesu

(Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)

¹⁴ As'ai kik'oya ngaha Jesu ante Galilea nga kitsejihin ra Espiritu Santo, ko ngayjee xuta xi tjin tiña yo nda ts'in kinchjanijmíyaha ra.

¹⁵ Tsakúya xki ni'ya sinagoga xi tjin yo, ko ngayjee xuta nda ts'in kikiehe.

B'i ts'in najmi kin'ekjáhín Jesu

(Mt. 13:53-58; Mr. 6:1-6)

¹⁶ As'ai tsichu nanki Nazaret má nga kama chá. Nku xuatu tjihin jas'en ni'ya sinagoga xi nkú ts'in tíña niyáha. Yo kits'inya éhen Ntíaná.

¹⁷ Kik'aihi xujun éhen Ntíaná xi y'et'a nda profeta Isaia. As'ai kikjexínka xujun ko kisakúhu má nga b'i ts'in tjit'a:

¹⁸ Espirituhu Ntíaná tíñajinna at'aha Ntíaná kitsjá xána, tu xi k'uenijmíhi ra xuta x'an én tsetse xi nda tsu.

Ntíaná kits'in nibána,
tu xi xinyaha ra xuta xi kjintuyá'yún nga kama ndáhi,
nga kjex'ánkia tunkun xuta ka,
nga ts'in ndáhi xuta xi un tíbehe,

¹⁹ ko nga k'uenijmíhi xuta nga nd'ai kuakúchji Ntíaná kjuandaha.

²⁰ As'ai kingjájjoya ngaha xujun ko kitsjáha nda xi basehe ni'ya sinagoga. Y'ejña. Ngayjee xuta xi tíntu yo tu nku tsasentáhá ra.

²¹ As'ai b'i kitsú nga kinchja:

—Nd'ai nginkun kuitjusun éhen Ntíaná xi kuanu'yó ei.

²² Ngayjee xuta nda ts'in kinchjayane Jesu ko incha kama nkjúhun ra én tsjo tsu xi tsitju ts'a. B'i ngján b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihí ndaj xi ntíhi Kuse?

²³ B'i ta kitsú Jesu:

—Be nga b'a kuixínnú xi nkú tsu én xi nchja xuta: “Ji nda chjinenki, ji ma tjun n'enkihí yjohí”, ko ta be nga b'a kuixíún: “Ni xi kinu'yái nga kin'ei Capernaum, kui nihi xi ta n'ei ei nankihí.”

²⁴ Ko b'i ta kitsú:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. Ndaha nku nda profeta najmi nda ts'in n'ekjáhín nankihí.

²⁵ Kjuaxi nga nkjin maha jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi tjin Israel nistjin nga y'ejña nda profeta Elia, nk'ie nga kis'echjá nk'a ján nga najmi ta kik'aha ts'í jan nú masen tjihin ko nk'ie nga tu xí chánkahá kjintía xi kis'e ngayjee asuntee.

²⁶ Ndaha tsa b'a kama, tunga najmi kin'ekjésehé ra ndaha nku jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi tjin yo, nku tutuhú tachjuún xi ja k'ien x'ihín xi y'ejña Sarepta, nanki xi tiña maha nanki Sidon.

²⁷ Ko ta nkjin maha xuta xi k'uhun ch'in fentujnu xi tjin Israel nistjin nga y'ejña nda profeta Eliseo, tunga ndahá nku najmi kama nkíhi, nku tutuhú Naman, nda xi ante Siria nibáha.

²⁸ Nk'ie nga incha kint'é ni xu'bi, ngayjee xuta xi tíntu aya ni'ya sinagoga tu ni xí kama kjahán ra.

²⁹ As'ai incha tsisintjen ko kik'onsje Jesu natsin nantjo. Incha ngjiko santaha má nk'antjaihi asunntu tjenki xi kamandasún nankiu, tu xi yo kjaník'antjaihi.

³⁰ Tunga j'ajin masehén ra Jesu xuto nga ngji.

*B'i ts'in kits'in ndaihi Jesu nku nda xi tijnajihin nku ndaninda**(Mr. 1:21-28)*

³¹ As'ai ngji Jesu nanki Capernaum, nanki xi tijnajihin ante Galilea. Yo tsakuyaha xuta ehen Ntiana nga nistjin nkjun.

³² Kama nkjuhun xuta xi nkú ts'in tsakuya, at'aha kinchja xi nkúhu tsa xa tjin.

³³ Ko aya ni'ya sinagoga xi tijná yo kab'ejnajihin xuta nku nda xi tijnajihin nku ndaninda. Kui xi 'yún nkjun kikjintaya nga b'i kitsú:

³⁴ —Ji Jesu xi nibáhani Nazaret, ¿mí nihi xi tijnkoni? ¿Á ja kjúái n'ekjeheni? Bená yaha ji. Ji xi ntíhi Ntiana.

³⁵ Tunga ndjáhá kinchjako Jesu ndanindo:

—Xu sin n'ei ko tjtusjehihin ndo!

As'ai ndanindo kikjaník'a ndo t'anankiu nginkun ngayjee xuta ko najmi kits'in'uhun nga tsitjujihin.

³⁶ Tu ni xí kama nkjuhún rá ngatente xuta ko b'i ngján kingjásjaiyaha xinkjin:

—¿Mí én chánkaha xu'bí? Tjin nga'yún ndo nga batéxumaha jánindo ko nt'é'ehen nga m'osje.

³⁷ Ngayjee ante xi tjin tiña yo tu xí kichubanijmíyahá ni Jesu.

*B'i ts'in kits'innkihi Jesu na nchí'yaha Pedro**(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)*

³⁸ As'ai tsisintjen Jesu ko tsitju ni'ya sinagoga nga ngji ni'yaha Simon. Kui chubo ch'in kijijnako na nchí'yaha Simon. Tu xí tímahá rá ch'in ko b'a kik'ihin Jesu tsa ts'innkihi tachjuun.

³⁹ As'ai kingjénstenne Jesu tachjuun ko tsanka tjennki ch'iun. Kindyjajihin ch'iun ko tjen'yún tsisintjehén nga kitsjáha nichine xi tsichusehe.

*B'i ts'in kits'innkihi Jesu nkjin xuta un**(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)*

⁴⁰ Nk'ie nga ja ngjintjai ts'íu, ngayjee xuta xi tjin xuta un xi kj'ái kj'ái ch'in xi k'uhun, kui xi incha j'aikoho Jesu ko Jesu kingjenne ntsja nga nkúnkú xuta uun ko kits'innkihi.

⁴¹ Ko nkjin tá maha xuta xi tsitjujihin jánindo. B'a kitsú jánindo nga kikjintaya:

—Ji xi Ntíhi Ntiana!

Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jánindo. Najmi kitsjantehe tsa kuinchja, at'aha incha be nga Jesu xi kits'in nibáha Ntiana.

*B'i ts'in tsitju Jesu nga y'énijmí éhen Ntiana**(Mr. 1:35-39)*

⁴² Nk'ie nga ja kama seen, tsitju Jesu nga ngji nku ante t'axín tiya. Tunga tsangisjaihi rá xuta, ko nk'ie nga incha tsichu má xi tjeheh síjna Jesu, kama mjehe nga ts'ínkasín'yún tu xi najmi ngjuaihi.

⁴³ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Tjihin nga tá k'uenijmíhi xuta nantia xingisoo én nda tsuhu Ntiana xi tsu nga Ntiana tibatéxuma. At'aha kui xa kin'e nibáhana.

⁴⁴ Ja kamo, ngjik'iénijmí Jesu éhen Ntiana xki ni'ya sinagoga xi tjin ante Judea.

5*B'i ts'in kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun**(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)*

¹ Nku niyá nk'ie nga síjna Jesu andai ntáchak'un xi 'mi Genesaret, j'aitsenéhe rá xuta xi mjehe kuasínjuhu éhen Ntiana.

² Kikie Jesu jo tsutsu xi kjintu tiya andai ntáchak'uun, at'aha ja kabitjujen já tsuba tjio nga tjincha bané na'yaha.

³ As'ai jas'en Jesu nku tsutsu, yá xi ts'e Simon, ko tsankihí nga ts'ín t'axín ichí tsutsuu andai ntáchak'uun. Y'ejñaya Jesu yóo nga tsakúyahá xutá éhen Ntíaná.

⁴ Nga ja kamahá nga kinchjá, as'ai kinchjako Simon:

—T'inkoi tsutsuu má nankahá ntáchak'uun. Yo chjanikj'o na'yanuu tu xi sakúhunuu tjió.

⁵ B'a kitsú Simon:

—Ji nda maestru, nku nistjen kamjei na'yaní. Ndaha nku tjió najmi kafit'aní. Tunga jihí xi b'a tibixín, kui nga kfín kjanikj'áhana na'yoo.

⁶ Nk'ie nga ja b'a kits'ín jóo, tu ni xí nkjihín tjió kisakúhu nga santaha xí mjehé stíya na'yaha.

⁷ As'ai kinchjahá já xinkjín xi tíncha tsutsu xinkuu tu xi k'uaísinkohó rá. J'ai jóo ko kits'íntse susun nga jóo tsutsuu ko ichí mahá ndyjahá nga ngjuajjinntí.

⁸ Nk'ie nga kíkíe Simon Pedro niu, tsasinkúnch'in nginkun Jesu ko b'a kitsúhu:

—Ji Nda Ntía, t'ejñaní, at'ahá xi nkúhu an, ngatitsuhún ts'ian.

⁹ B'a kitsú at'ahá kitsankjún Simon ko ngayjee já xi tjenkohó tu ngat'ahá tjió nkjún xi kisakúhu.

¹⁰ B'a tá kamahá Santiago ko Jua xi jáhá Zebedeo maha, xi tá tjenko Simon. Tunga b'ihí kitsú Jesu nga kinchjako Simon:

—Najmi tu binkjuin. Nd'ai ch'atuts'ihín ri nga xutá nubai.

¹¹ Nk'ie nga incha j'aiko tsutsuu andai ntóo, incha y'éntuyje ni xi tjihín yo ko kit-sjennkíhi Jesu.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu

(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

¹² Ni xi kama, nk'ie nga tíña Jesu nku nanki ichí xi tjin yo, tu j'aihí nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu. Nk'ie nga kíkíe Jesu, tsasinkúnch'int'ahá ko kinchjantjai yjohó:

—Ji nda maestru, tsa ji xi mjehi, kama n'e jení nga chjuxinní ch'in xi k'unna.

¹³ As'ai kingjénne ntsja Jesu nda uun ko b'i kitsúhu nga kits'ínko:

—Mjena. Katuma jei.

Ta kuihi chubó tsitjuxihín ch'ihín ndo.

¹⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Ji, najmi tu ch'a xi 'miyaihi. T'ihínkúchjihí yjohí nda na'miu ko tjein chje xi nkú ts'ín y'éjña Moise at'ahá ja kama jei, tu xi skué kixíhi xutá nga ja kamanda ngáhani.

¹⁵ Ndaha tsa b'a tsu Jesu, tunga tu sahá 'yún kiya sa. Nkjin nkjún xutá xi f'aisehe tu xi kuasínñuju rá ko tu xi kama nkíhi rá, at'ahá ch'in k'uhun.

¹⁶ Tunga máha Jesu, ante kixi xi tjin yo fi nga fi t'axín. Yo kinchjako Ntíaná.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu nku nda xi najmi ma fi

(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

¹⁷ Nku nistjin nk'ie nga túbakúya Jesu, yo tá kab'entu já fariseo ko já xi bakúya kjuatéxumoó xi nibaha nga ngúsuhun ante Galilea, ante Judea ko nanki Jerusalen. Kis'ejña chji nga'yuhun Ntíaná ajihín Jesu nga kits'ínkíhi xutá un kui chubó.

¹⁸ Tu j'aihí k'ua já xi kab'anganki nku nda nga kjisun nachahan, xi najmi ma fi. Mjehe jóo nga kjuas'enko nda uun aya ni'yoo ko ngjuájña nginkun Jesu kai.

¹⁹ Tunga najmi kisakú niyáhá rá xi nkú ts'ín kjuas'enkoho, at'ahá katsehe xutá yo. Kui nga incha ngiyajnuhu nk'a ni'yoo ko incha kikjexín nku te ni xi kjinehe ni'yoo. Yo kits'ín nibájen nda uun nga kjiya nachan ts'ihín rá. Kits'ín nibájen santa nkúhu nga j'aingjájña kamasehen ayoo xi tjeheh nginkun Jesu.

²⁰ Nk'ie nga kíkíe Jesu nga s'ejhín jóo yáha kui, as'ai kinchjako nda uun:

—Ji nda xinkjían, ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhín.

21 As'ai kik'atuts'ihin ja chjine'ehen kjuatexumoo ko ja fariseo nga b'i ts'in kits'innkjink'un: "¿Yá ndaha xu'bi? Najmi tibenkjún Ntjaná nga b'a ts'in tinchja. At'aha nku tutuhú Ntjaná xi maha ts'innndyjat'aha ngatitsuhun xuta."

22 Tunga kamankjihín ra Jesu ni xi tíncha ts'innkjink'un jóo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿Á b'a ts'in tén'enkjínk'uhunnu?

23 ¿Má éhen xi 'yún naxu tjen xi kama xihín ndo? ¿A: "Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhín"? ¿A ra: "Tisintjein ko títstutjai"?

24 Tunga mjehéna nga choo nga Ntíhi Ndax'iun tíña ngajoho Ntjaná asunntej xi má nga kama ts'innndyjat'aha ngatitsuhun xuta.

As'ai b'i kitsúhu nda xi najmi ma fiu:

—Ji tinchjakoho. Tisintjein, chjúbéi nachahín ko t'in ngáhani ni'yahi.

25 As'ai nginkun ngatentee xuta tjen'yún tsisintjehén nda uun, jak'á nachan xi kjiñnasun ko títst'intsjo ts'ihin ra Ntjaná nga ngji ngáha ni'yaha.

26 Kama nkjühun ngayjee xuta ko kits'intsjoho Ntjaná. Tu ni xí kitsankjühún nga b'i incha kitsúhu xinkjín:

—Kjuankjún xi kjuaxihi kuayaá nd'ai.

B'i ts'in kinchjaha Jesu Levi

(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

27 Nk'ie nga ja kama, as'ai tsitju Jesu ko kieke nku nda xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha ja Roma, xi Levi 'mi. Kui xi kab'ejña ante má nga f'áchjintjai ch'á. Jesu b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

28 As'ai tsisintjen Levi, y'éntuyje ni xi tjihín yo ko kitsjennkíhi Jesu.

29 Ni'yaha Levi kits'ihin Jesu nku s'í chánka ko nkjin nkjún ja xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha ja Roma ko kj'ai sa xuta kab'entut'áko ho yámixo.

30 Tunga ja fariseo ko ja chjine'ehen kjuatexumoo b'a incha kitsúhu ja ni'yakuyáha Jesu nga y'ésiko:

—¿Á ja xi f'áchjintjaihi ch'á ko ja xi najmi naxu ts'intjusuhun kjuatexumoo tichinekohonu ko tí'yukohonu?

31 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Xuta xi uhun machjéhen ja chjinenki, najmi xi ndaha.

32 Najmi xuta xi naxu ts'intjusun kjuatexumaha Moise jái nchjaha, xuta ngatitsun ní jái nchjaha tu xi ngjuakj'áha ra animaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu nkjé tjihín nga k'úentu kjintía xuta ni'yakuyáha

(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

33 As'ai b'i incha kitsúhu jóo Jesu:

—Nkjín niyá b'entu kjintía ko nchjako Ntjaná ja ni'yakuyáha Jua Bautista, ko b'a ta ts'in ja ni'yakuyáha ja fariseo. Tunga máha xi ts'i, incha kjine ko 'bi.

34 B'i kitsú Jesu:

—¿A mahá b'entu kjintía xuta xi tjintujín nku s'í kjuabixan nk'ie nga tíñajin saha nda bixoon?

35 Tunga kuichúhú nistjin nga chjú'aha nda bixoon. Nk'ie nga kuichú nistjin xu'bo, nk'iehé nga k'úentu kjintía.

36 Ko b'i ts'in ta y'éña chubayaha:

—Najmi tjin xi batet'a nku te najyun tsetse ko b'estit'akoho nku najyun chá. Tsa b'a ts'ín, najmi tu nku najyun tsetse batsun. Ta najmi b'akjáha xinkjín najyuun nga s'estiya.

37 Ko ta ndaha najmi ch'a binchá binu tsetse nku tsa tjabaxín chá. At'aha binu tsetse kjetiya tsa tjabaxín chóo. As'ai fi ndzjo binu ko batsún tsa tjabaxín.

38 Kui nga tsa tjabaxín tsetsehé xincháha binu tsetse.

³⁹ 'Ko najmi tjin xi 'bi binu chá, tsa tu sa binu tsetsehé ts'íin mje ngá. At'aha b'a tsu nga xi chóo xi 'yún nda.

6

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu nistjin nkjúun

(Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

¹ Nku xuatu tíf'a Jesu má nga tjíntje tuniñu. As'ai já ni'yakuyáha incha kikje'yún tuniñu ko incha kits'íntjiya ntsja nga kikjine.

² As'ai k'ua já fariseo b'a kitsúhu:

—¿Á ni xi tijná nkjúhun rá kjuatéxumoó nga nistjin nkjúun tín'ehenu?

³ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehé n'eyo má nga tjit'a ni xi kits'ín David nk'ie nga kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

⁴ Jas'en ante nkjúhun Ntíaná ko kikjine ninkuan nkjún xi tjíntu yo, ni xi tu já na'miu ma kjinehé. Kikjine niu ko ta kitsjáha já xi tjenkoho.

⁵ Ko b'a ta kitsúhu:

—Ntíhi Nda'xiun batéxumaha santaha ko nistjin nkjúun.

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja

(Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

⁶ Ni xi kama nga kj'ai xuatu ngáha, jas'en Jesu ni'ya sinagoga ko tsakúya. Yo ta kab'ejña nku nda xi ch'ihin ntsja kixi.

⁷ Já chjine'éhen kjuatéxumoó ko já fariseo kikuntá 'ma Jesu, tu xi skuéhe tsa ts'íinkihi ndo nga nistjin nkjúun ko b'a ts'ín sakúhu rá má tindyajihin Jesu.

⁸ Tunga behé Jesu ni xi tijncha ts'ínkjink'un jóo. As'ai kinchjako nda xi ch'ihin ntsja:

—Tisintjein ko tisinjnai yo kamaseen.

Tsisintjen ndo ko tsasinjna kamaseen.

⁹ As'ai b'i kitsúhu jóo:

—Nku ni kuasjáyanuu. ¿Mí nihi xi ma n'e nga nistjin nkjúun? ¿A ma n'e ni xi nda, a rá ni xi najmi nda? ¿A ma n'ek'anke xuta, a rá ma n'ek'ien?

¹⁰ As'ai tsasehe ngayjee já xi kabinchandihi ko b'i kitsúhu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsai.

B'a kits'ín ndo ko kamanda ntsja.

¹¹ Tunga máha já xu'bo, tu ni xi kama kjahan rá ko b'i ngján kinchjanijmíyakoho xinkjin mí nihi xi kama ts'ihin Jesu.

B'i ts'ín kitsjá xáha Jesu já postru xi te joo

(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

¹² Kj'ai nistjin ngáha ngji nchjako Ntíaná Jesu má tijná nku asunntu tjenki. Nku nistjen kik'aha yo nga kinchjako Ntíaná.

¹³ Nk'ie nga ja kama ndzjeen, kinchjaha xuta ni'yakuyáha. Te jo maha já xi j'ájin. Já postru kitsúhu jóo.

¹⁴ Kui xu'bi já te jo xi j'ájin Jesu: Simon, xi kitsjá j'áihin nga ta Pedro k'úin, ko Andre, xi nda nts'e Pedro maha, Santiago, Jua, Felipe, Bartolome,

¹⁵ Mateo, Toma, Santiago xi ntíhi Alfeo, Simon xi mako já xi mjehe ts'íin ndáhi naxinantá Israel,

¹⁶ Juda xi ntíhi Santiago, ko Juda Iscariote ya xi askahan kits'ínkjas'en Jesu.

B'i ts'ín kama ñjakúnehe xuta Jesu

(Mt. 4:23-25)

¹⁷ As'ai nibajenko Jesu jóo ko j'ai sinjna'yún nku ante sunya. Yo kama ñjakú nkjin xuta ni'yakuyáha ko nkjin nkjún xuta xi nibaha ngayjee nanki xi tjin ante Judea ko xi

tjín andaihi nanki Jerusalen ko ante xi tiña maha nanki Tiro ko nanki Sidon. Kui xi j'aisínñuju Jesu ko tu xi kama nki yaha ra xi k'uhun ch'in.

18 Ko xuta xi un tibehe nga tjintujihin jánindoq ta kama ndaihi.

19 Ngayjee xuta mjehe nga ts'ínko Jesu, at'aha nga'yún xi bitjújihin. Kui nga'yún xi ts'ínkikoqo ra ngayjee xuta.

B'i ts'ín kitsúya Jesu yá xutaha xi nda tjín ts'e nginkun Ntíaná
(Mt. 5:1-12)

20 As'ai tsasehe Jesu xuta ni'yakuyáha ko b'i kitsúhu:

—Á b'a nda tjihin ts'ajun xi najmi tjinnuu kjuanchíná xi kama 'yún k'un, at'aha jun xi tintsúbajiuun má batéxuma Ntíaná.

21 'Á b'a nda tjihin ts'ajun xi tíma bjohonuu nd'ai, at'aha jun xi k'uanki kama ngáhanuu.

'Á b'a nda tjihin ts'ajun xi tích'íhinu nd'ai, at'aha jun xi chajnu ngáhanu.

22 'Á b'a nda tjihin ts'ajun xi ts'ín unkiehenuu xuta, nk'ie nga najmi sasihin jun xuta, nk'ie nga ch'on kuitsunuu ko nga kúinchjayanenuu xi nkú joyaha tsa jun xi ch'onk'un at'aha Ntíhi Ndax'iun yjankiu.

23 Tsjo katumanuu kui nistjiun ko katsejihinuu kjuatsjo, at'aha 'yún tse chjí xi n'ekjóhon ndjiojmi ján. At'aha ntje cháha xuta xu'bo b'a ta ch'on kits'ihin já profeta xi kis'e nistjin nk'ie.

24 'Tunga nima rú n'ehenu xi nchinó, at'aha ja tín'ekjóhon kjuatsjonuu.

25 'Nima rú n'ehenu xi kitse sisinnuu nd'ai, at'aha kama bjo ngáhanuu.

'Nima rú n'ehenu xi tíchajnu nd'ai, at'aha k'úé nusin nusinnuu ko ch'íú.

26 'Nima rú n'ehenu nk'ie nga ngatentee xuta nda ts'ín kúinchjayanenuu, at'aha b'a ta nda ts'ín kinchjajane ntje cháha xuta xu'bo já profeta tsank'á xi kis'e nistjin nk'ie.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nkú n'ekáa xi ch'on títs'inná
(Mt. 5:38-48; 7:12)

27 'Tunga máha jun xi tibasínñjúnú, b'a tíxinnuu. N'etjó xuta kontranuu. Nda n'ohó xuta xi unkienuu.

28 Xi ch'on kuitsunuu, nda t'ihun. Nk'ie nga chubakoo Ntíaná, chubantjo xuta xi ch'on títs'innuu.

29 Tsa tjín xi k'onjihin nku tsahi, tjeihin ko xinkuu. Ko tsa tjín xi kjé'ahi chinkantsjahi, tjennteihí nga katjiko ko chinkahi.

30 Tu yáhá ni xi kuankihi tsa mí nihi, tjeihin. Ko tsa tjín xi ngjuáiko ni xi ts'i, najmi tu ji n'enisihí ri.

31 Xi nkú ts'ín mjenuu nga n'enuu, b'a ta n'ohó xuta xi kj'ai.

32 'Tsa n'etjó xi tjohó jun, ¿mí kjuandaha xi tín'o? Santaha ko xuta ngatitsuun b'a ta ts'ín tjohó xinkjín.

33 Ko tsa nda n'ohó xi nda títs'innuu, ¿mí kjuandaha xi tín'o? Santaha ko xuta ngatitsuun b'a ta incha ts'ín.

34 Ko tsa n'ekienyohó xi behe k'un nga tsjá ngajoya ngáhanuu, ¿mí kjuandaha xi tín'o? Santaha ko xuta ngatitsuun ts'ínkienyaha xinkjín ko kuyá ngajoya ngáha.

35 'Tunga máha jun, n'etjó xuta kontranuu, n'ohó ni xi nda, ko n'ekienyo nga najmi tu chuyó tsa k'uai ngajoya ngáhanuu. B'a ts'ín tse chjí n'ekjáihin ruu ko kuichúmo ntíhi Ntíaná xi tíña nk'a ján. At'aha kui xi nda ts'ínko ndaha tsa xi ch'onk'uun ko xi najmi tsjáha máb'achjíhi nga nda tín'eko.

36 Kui nga katuma nimáhanuu xuta xingisoq xi nkú ts'ín Na'minuu ma nimaha xuta.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga najmi n'ek'anjiá jé xuta
(Mt. 7:1-5)

³⁷ 'Najmi tu n'ek'anjiu jé xuta xi kj'ai. B'a ta ts'in Ntiana najmi ts'innijenuu. Najmi tu n'ohoo kjuu xuta xi kj'ai. B'a ta ts'in Ntiana najmi ts'innuu kjuu. N'endyat'o ko Ntiana ta ts'innndyat'anuu.

³⁸ Tjon ko Ntiana tsja sisinnuu. Ts'intse susun ko xi k'uejsujneyaha tsanuu. Xi ngjuai ndzontjahi kama. Chuba xi n'e chjon nga k'uo, ta kui xi k'uachubako ngahanuu Ntiana nga tsjanuu.

³⁹ Ko b'i ta ts'in tsakuya Jesu nga y'ejna chubaya:

—¿A kamaha ra nku nda ka kuaku niyaha kj'ai nda ka? ¿A najmi kuixuntuyaha nku tixa nga joo?

⁴⁰ Nku nda ni'yakuya najmi 'yun yankjun sa nga nda maestruhu. Tunga nga ja kfet'aha ni xi tibangiya, b'a ta ts'in kamaha xi nkuhu nda maestruhu.

⁴¹ '¿Nku ts'in ji tichasehe ri stje xi kjinkihi tunkun nda nts'ei nk'ie nga najmi tits'in ndzjehin yaxu'ba xi kjinki tunkuin?

⁴² Tsa najmi tiyai yaxu'ba xi kjinki ts'i, ¿nku ts'in b'a k'uhin ri nda nts'ei: “Nda nts'e, k'uaintení nga k'uasjenkia stje xi kjinki tunkuin”? Tin'ei ni xi ts'in xi tu tsjohó ra bakuchji xi nku ts'in benkjún Ntiana ni xi n'ení ní. N'esje mahi tjun yaxu'ba xi kjinki tunkuin, tu xi nda kama ndzjehen ri nga n'esjenki stje xi kjinki tunkun nda nts'ei.

*B'i ts'in tsakuya Jesu xi nku ts'in yaha ra xuta
(Mt. 7:17-20; 12:33-35)*

⁴³ 'Najmi ya tu xi nda bjaha tu xi najmi nda, ko ta ndaha ya tu xi najmi nda bjaha tu xi nda.

⁴⁴ Tu xi bjaha nga nkunkú ya tu xi tjin, kui xi bakuchji xi nku k'un ya tuu. At'aha najmi ajin na'yoo s'e tu higo ko ta ndaha najmi ajin na'ya ntsje s'e tuntsjaje.

⁴⁵ Nku nda xi nda, ni nda xi tijñajin animaha b'asje. Nku nda xi ch'onk'un, ni ch'onk'un xi tijñajin animaha b'asje. At'aha ni xi kitsejihin animaha xuta, kui ní nihi xi bitju ts'a.

*B'i ts'in tsakuya Jesu ya xutaha xi nkjink'un
(Mt. 7:24-27)*

⁴⁶ '¿Á: “Nda maestru, nda maestru”, tí'mihinú nga najmi tin'ehenu ni xi tibakuyanuu?

⁴⁷ Xinyanuu ya xi nku joyaha xi f'aisena ko nt'é éna ko ts'intjusun.

⁴⁸ Kui xi b'a joyaha nku nda xi nanka tsakjan ko naxi y'eyanjikoho tuts'in ni'yaha nga kits'inda. Nk'ie nga kama 'yun ntaje, 'yun j'aik'íehé ni'yoó. Tunga najmi j'ajniyaha ra, at'aha naxi kamandasun.

⁴⁹ 'Tunga máha xi nt'é éna ko najmi ts'intjusun, kui xi b'a joyaha nku nda xi tu asun t'anankiuhú kits'indasun ni'yaha nga najmi y'eyanji. Nk'ie nga 'yun j'aisatéhe ntaje ni'yoó, tu tjen'yun tsijnehé ko tu xihí ní kis'ejna.

7

*B'i ts'in kits'innkihi Jesu nda musuhu nku nda jun k'aku
(Mt. 8:5-13)*

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kinchjako xuta, as'ai ngji nanki Capernaum.

² Yo tijña nku nda jun k'aku Roma xi tijñaha nku nda musu xi tjo nkjuhun, xi kjijña un ko ja ma kuayahá.

³ Nk'ie nga kint'é nda jun k'aku ni xi tits'in Jesu, kits'inkjisehe k'ua jáchá xi tjihin xa ajihin xuta judio, tu xi kuankihí ra Jesu nga kj'uai ts'innkihi nda musuhu.

⁴ As'ai incha j'aisehe Jesu ko tsankintjai nda juun nga b'a incha kitsú:

—Nda animaha ndo. Machjehen nga kuisinkoi.

⁵ At'aha tjoho xutaná ko santaha nku ni'ya sinagoga kits'indani.

⁶ As'ai ngjiko Jesu jóo. Tunga nk'iehé nga ja incha tsichu tiña ni'yaha nda juun, k'ua já xi nda nchjako nda juun kits'inkjisehe Jesu tu xi b'a kuitsuhu ra:

—B'i títuhi nda jun k'aku: Ji nda ntia, najmi tu n'estihi yjohi, at'aha najmi an tsuhuna tsa ni'yana kuitjás'ein.

⁷ Kui kjuaha nga ta najmi kama tak'an kjuáisehera. Tu b'a tixín ní nga katumanda nda musuna, ko kamanda ndo ma.

⁸ At'aha xi nkúhu an, tíjñana xi batéxumana ko ta tjínna já jun xi batexumaha. Nk'ie nga: “T'in”, xihín nku, as'ai fi. Ko tsa: “Nibái”, xihín kj'ai, as'ai nibá. Ko tsa nku nda musuna: “N'ei kui nij”, xihín, as'ai ts'in.

⁹ Nk'ie nga kint'é Jesu én xi kits'in nibá nda juun, kama nkjúhún ko kits'ínk'ótjiya nga kinchjako xuta nkjin xi tjenko:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndaha nku xuta xi ntje Israel tjeheñ ra najmi kjee sakújinna xi b'i ts'in s'ejihín an xi nkú ts'in s'ejihín ndai.

¹⁰ Nk'ie nga kik'óya ngáha já xi kits'ínkji nda jun k'aku, ja nda ngáha nda musu nga incha j'ai.

B'i ts'in kits'ínkj'áiyaha Jesu ntíhi nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín

¹¹ Nk'ie nga ja kama, as'ai ngji Jesu nanki íchí xi 'mi Nain nga tjenko ts'ihin já ni'yakuyáha ko nkjin nkjún xuta.

¹² Nk'ie nga ja tsichu tiña Jesu má nga bitjas'eheñ raá nankiu, kkie nga ntí nku tutuhu nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín tíncha fingjáyaji xuta. Nkjin nkjún xuta nantia xi tjin yo xi tjenkohó tachjuún.

¹³ Nk'ie nga kkie Nda Ntíaná tachjuún, kama nimaha ko b'a kitsúhu:

—Najmi tu ch'í.

¹⁴ As'ai ngjise tiñaha kaxo ko kits'ínko. Tsincha'yún já xi y'anganki kaxo. As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ndati, ji tínchjakoho. ¡Tisíntjein!

¹⁵ As'ai y'eñña kutu nda xi ja ka'mee kai ko kinchja. Kits'ínkjas'en ngáha Jesu ndo aya ntsja naaha.

¹⁶ Kitsankjún ngayjee xuta ko kits'intsjohó Ntíaná nga b'i kitsúhu xinkjín:

—Nku nda profeta chánka ja kuitjuinná.

Ko b'a ta kitsú ya:

—Ntíaná ja kj'uaisinko xutaha.

¹⁷ Kinu'yá ni xi kits'in Jesu ngayjee ante Judea ko ngayjee ante xi tjíndai yo.

B'i kitsú Jesu nga kinchjako já ni'yakuyáha Jua Bautista

(Mt. 11:2-6)

¹⁸ Jua Bautista ta kint'é ngayjee ni xu'bi, at'aha já ni'yakuyáha kitsúyaha. As'ai kinchjaha jo já ni'yakuyáha

¹⁹ ko kits'ínkjisehe Jesu tu xi ngjuaingjásjaiyaha ra nga b'i kuitsuhu: “¿A ji nda xi tjihin nga kj'uaí? ¿A ra chúyahá ri kj'ai ndaha?”

²⁰ Nk'ie nga j'ai jóo má tíjña Jesu, b'i incha kitsúhu:

—Jua Bautista kuats'in nibáni nga chasjaiyahi: “¿A ji rú nda xi tjihin nga kj'uaí? ¿A ra chúya rú ri kj'ai ndaha?”

²¹ Ta kuihi chubó kits'ínkhi Jesu nkjin xuta xi k'uhún ch'in, xi un tíbehe ko xi tjíntujihín jánindo, ko kits'in nga kama chjihí nkjin xuta ka.

²² As'ai b'a kitsúhu jóo:

—Tankínk'inyohoo Jua ni xi kuayo ko ni xi kuanu'yó ei. Tíma chjihí xi kaha. Xi najmi ma fi tíncha fi. Xi k'uhún ch'in fentujnu tímanda. Tínt'é xi stayaha. Tí'áiyaha xi ja k'ien. Tís'enjimíhi én nda tsuhu Ntíaná xi x'ahan.

²³ ¡Nda tjin ts'e xi najmi tjin ni xi ts'íinch'ohó nga tsjénnkina!

B'i ts'in kinchjanimíyaha Jesu Jua Bautista

(Mt. 11:7-19)

24 Nk'ie nga ja ngji já ni'yakuyáha Jua Bautista, as'ai b'i kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Jua:

—¿Mí nihi xi tsankinsenkjúhuun ante kixiu? ¿A nku yáxá xi títs'ínk'ajnihí ntjo?

25 Tsa najmi, ¿mí nihi xi tsankinsoho? ¿A nku nda xi yja najyun tsjo tjín? Najmi, at'aha xi bja najyun tsjo k'un ko xi nda ts'ín tjíntu, ni'yaha ní já rejí tjíntu.

26 Tunga, ¿mí nihi xi tsankinsenkjúhuun? ¿A nku nda profeta? Johon, kui. An b'a tíxinnuu nga kui Jua xi 'yún chánka sa ajihín já profeta.

27 'Jua tinchjanijmíyaha ni xi tjít'a xujun éhen Ntíaná: Títs'ínkjía nda chjine'énna tu xi ngjuai tíjuhun ri. K'uénda tíjún niyáhi.

28 An b'a tíxinnuu. Ndaha nku xuta xi tjín asunntej najmi 'yún chánka sa nga Jua Bautista. Tunga xi 'yún ichí má batéxuma Ntíaná, kui xi 'yún chánka sa nga Jua.

29 Ngayjee xuta ko santaha já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma, nk'ie nga kint'é éhen Jesu, b'a incha kitsú nga naxu ts'ín Ntíaná. At'aha kui xi kits'ín yu nga kisaténtá nk'ie nga tsaténtá Jua xuta.

30 Tunga já fariseohó ko já chjine'éhen kjuatéxumoo najmi kisaténtá. B'a ts'ín ta kuihi y'éch'oho ra yjoho ni xi y'énda Ntíaná nga tsjáha.

31 B'i kitsú ya Jesu:

—¿Mí nihi xi k'uejña chubayakohona xi nkú k'un xuta xi tjín nd'ai? ¿Yá xi b'a joyaha xuta xu'bi?

32 Kui xi b'a joyaha já asti xi b'entu niyátée ko kjintáyaha xinkjín nga b'a incha tsu: “Nk'ie nga kin'ekjanej yánaxu, ¿á najmi kichankihinu? Ko nk'ie nga kisej suun nusin, ¿á najmi kich'íhinu?”

33 'At'aha nk'ie nga j'ai Jua Bautista, y'ejña kjintía ko najmi kik'i binu. As'ai: “Ndaninda tíñajihín”, tsixíun.

34 Askahan j'ai ngá Ntíhi Nda'x'iun xi kjine ko 'bi, ko tu sa b'ahá bixín ngó: “Kui ndai xi 'yún kjine ko 'yún 'bi. Nda nchjako já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma ko já xi najmi naxu ts'íntjusun kjuatéxumoo.”

35 Tunga tís'ejña chjihí kjuankjintak'uhun Ntíaná nk'ie nga tíyaha ni xi títs'ín.

B'i kama nk'ie nga ngji Jesu ni'yaha nku nda fariseo

36 As'ai nku nda fariseo b'a kitsúhu Jesu nga ngjuai kjineko ho niñu. Ngji Jesu ni'yaha ndo ko y'ejñat'a yámixo.

37 As'ai nku tachjuún ngatitsun xi ta tíña nanki xu'bo kint'é nga niñu tíkjine Jesu ni'yaha nda fariseo. As'ai j'aiko nku lubata ndjio chjí xi tíinchaha ntá sinjne.

38 Tíkjintáhá ts'íhin nga j'aik'iejñat'a tsuku Jesu ko ntánkun tsanéjnukoho. As'ai ta kuihi ntsjaku kits'ínxijnukoho sjai Jesu ko kikjexu'ba ko kik'onjnuhu ntá sinjne.

39 Nk'ie nga kieke ni xu'bi nda fariseo xi tsankihí Jesu nga kj'uai kjineko ho niñu, b'i ts'ín kits'ínkjink'un: “Tsa kjuaxi nga nku nda profeta ndai, skue ra yá naaha xi títs'ínkoho ko mí xutaha niu, at'aha ngatitsuhún ts'ín tachjúun.”

40 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ji Simon, nku ni mjena xínyaha.

B'a kitsú ndo:

—Chubai, nda maestru.

41 B'i kitsú Jesu:

—Jo já kitsjehen toohon nku nda xi ts'ínkienya toon. Nku xi kitsjehen un unchan toontaba ko nku xi kitsjehen cháte.

42 Nk'ie nga najmi be jóo nkú ts'ín k'uéchjihí ndo at'aha najmi tíhín toon, as'ai kin'endyjat'aha nga joó ni xi tjeheh. Kui nga t'inyahaní, ¿má xi kui já xi joó 'yún tjo saha nda xi ts'ínkienya toon?

43 B'a kitsú Simon:

—Nda xi 'yún tse kin'endyjat'aha, xian.

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi kuakixín.

⁴⁴ As'ai tsase Jesu má síjña tachjúun ko b'a ta kitsúhu Simon:

—¿A týai tachjín? An kjúáikjas'en ni'yahi ko najmi kuak'ainí ntánijua xi kuanejnúhuna tsuká. Tunga máha tachjín, ntánkun kuakanéjnukohó tsuká ko ntsjakú kuats'ínxijnukohó.

⁴⁵ Najmi kuachjuxu'baní tsa kuasuniñaní nk'ie nga kjúa ni'yahi, tunga tachjín santa nkúhu nga kuas'en najmi tíchú maha nga tíkjexu'ba tsuká.

⁴⁶ Najmi kuich'onjnuihi seti nintaká, tunga tachjín ntá sinjne kuak'onjnuhu tsuká.

⁴⁷ Kui nga b'a tíxihin ra. Ja kama ndyjat'aha ngayjee ngatitsun nkjún xi tjihin, at'aha 'yún tse kjuatjo kuakakúchji. Tunga xuta xi íchí n'endyjat'aha, kui xi íchí kjuatjo bakúchji.

⁴⁸ As'ai b'a kitsúhu tachjúun:

—Ja kama ndyjat'ahi jéhi.

⁴⁹ As'ai já xi kab'entut'áko ho yámixó b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bi nga santaha ngatitsun maha ra ts'ínndyjat'aha?

⁵⁰ Jesu b'i kitsú yaha tachjúun:

—At'aha kuas'ejihin nga Ntíaná kits'ín nibána, kui nga kuan'ek'ankihi ri. T'inndai ko kas'ehi kjuajyu.

8

Kui jminchjín xi ta kitsjennkíhi Jesu

¹ Ja kamoó, as'ai ngji Jesu nga kikjatsú'ba xki nanki i xi tjin yo ko xi xixihi. Y'énjmi ko kitsúya nga Ntíaná xi batéxuma. Kitsjenkoho já postru xi te joó

² ko k'ua jminchjín xi kits'innkíhi ko xi kik'onsje jáninda xi tjintujíhin. Tjenjihin jminchjún María xi ta 'mi Magdalena, xi tsitjújihin yatu jáninda,

³ ko Juana chjuúhun Chuzá, nda xi ts'inxát'aha nda rej Herode Antipa, ko Susana ko nkjin sa jminchjín xi tsasinko Jesu nga kitsjáha ni xi tjihin.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi tsaténdzjo xujmá

(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

⁴ Kama ñjakú nkjún xuta xi incha tsitju nankíhi nga j'aisehe Jesu. As'ai tsakúyaha nga y'éjña chubayaha. B'i kitsú:

⁵ —Nku nda ngjiténdzjo xujmáha. Nk'ie nga tibaténdzjo xujmóo, k'ua xi tsixuntu andai niyóo. As'ai tsisinne ko nisee incha kikjine xujmá xu'bo.

⁶ K'ua xi tsixuntu ajin ndjio. Nk'ie nga jasu, as'ai kixí at'aha kindyjat'aha ntánijua.

⁷ K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kisá na'yóo ko najmi kitsjantehe nga nda saá xujmá xu'bo.

⁸ Tunga k'uahá ngá xi tsixuntu má nga nda nankiu. Kui xi jasu ko tu xí tsehé kitsjá. Nkúnkú xujmóo kitsjá santaha unchan niyá sa.

Ko 'yún kinchja Jesu nga b'i kitsú sa:

—Xi tjen tjabaxínñju katasínñju.

B'i ts'ín kitsúya Jesu á tu subahá y'éjña chubayaha nga tsakúya

(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

⁹ As'ai já ni'yakuyáha incha kingjásjaiyaha mí nihi xi tsakúya nga y'éjña chubayoo.

¹⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainuu nga kamankjinnuu ni xi 'ma tíjña ts'e xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná. Tunga xuta xi k'oo tu s'ejña chubayahá ra, tu xi ndaha tsa kuasehe tunga najmi skuéhé, ko ndaha tsa kuasínñju tunga najmi kamankjihín ra.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín ts'ínkjáihin xuta éhen Ntíaná

(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

11 B'i tsuhu ra én xi kuak'iejña chubaya. Xujmóo, kui xi nkú joyaha éhen Ntíaná.

12 Xujmá xi tsixuntu andai niyóo, kui xutaha xi nt'é éen, as'ai nibá ndanindoo ko kjexín én xi ja tíjñajin animaha xuta xu'bo tu xi najmi s'ejihin ra éen ko b'a ts'ín najmi n'ek'ankihi.

13 Xujmá xi tsixuntu ajin ndjio, kui xutaha xi nt'é éen ko tsjo ts'ín ts'ínkjáihin tunga najmi 'yuhún tjihin kjama. Kutjuhú s'ejihin Ntíaná ko nk'ie nga chjut'ayák'un, ts'ín t'axihin yjoho éen.

14 Xujmá xi tsixuntu ngá ajin na'yóo, kui xutaha xi nt'é éen tunga ni xi tjihin asuntee s'entaha ra, ko mjehe kjuanchinoo ko kjuatsjo xi tjin asuntee. B'a ts'ín najmi sakuntehe ra nga nda saaha éen ajin animaha xuta xu'bo ko najmi tsjá chan.

15 Tunga máha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo, kui xutaha xi nda animaha ko kixi tjintuyáha. Basínñjuhu éen ko b'a joyaha xujmá xi tsjá chan xi nda, at'aha ndjá tíncha.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu nga najmi ma s'ejña 'ma éhen
(Mr. 4:21-25)*

16 Najmi tjin xi b'éti nku nd'í ko as'ai b'é'makoho nku ni ko tsa b'éjñanki kinte nahan kamo. B'éjña nk'a ní, tu xi s'e ndzjehen ra xuta xi kjuas'ehen ayoo.

17 At'aha ngayjee ni xi 'ma tíjña nd'ai, kuichú nistjin nga s'ejña chji. Ko ngayjee ni xi najmi tíjña chji nd'ai, kuichú nistjin nga cha ko kuitju chji.

18 Kui nga 'yún nda tasínñjuhunu ni xi tínu'yó. At'aha xi mjehe nga kamankjihin, k'uaj saha. Tunga xi najmi ts'ínsihin nga kamankjihin, chjú'aha santaha ni xi títsu nga kamankjihin kai.

*B'i ts'ín kitsúya Jesu yá xi naaha ko yá xi já nts'e
(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)*

19 As'ai naaha ko já nts'e Jesu j'aisehe, tunga najmi kamahá tsichusehe at'aha katsehe xuta yo.

20 As'ai tjin xi b'a kitsúhu Jesu:

—Naahi ko já nts'ei kabincha natsin ján. Mje rúhu skuéhi.

21 B'i kitsú Jesu:

—Xi basínñjuhu éhen Ntíaná ko ts'íntjusun, kui xutaha xi nána ko já nts'é.

*B'i ts'ín kits'ínk'íéjyu Jesu ntjo ko ntáchak'uun
(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)*

22 Nku niyá jas'enko Jesu já ni'yakuyáha nku tsutsu ko b'a kitsú:

—Tjián ngabantá xinkuhu ntáchak'uun.

As'ai incha ngji.

23 Tunga nk'iehé nga tíncha f'atikjá ntóo, tu kis'efehé Jesu. As'ai kamajín ntáchak'uun nku ntjo xi tu xí 'yuhún ko jas'ehehén ntánijua tsutsu. B'a kama xi ja ngjuajjinntí yóo kama.

24 As'ai já ni'yakuyóo incha ngji ts'ínkj'áha Jesu ko b'i kitsúhu:

—ji nda maestru, nda maestru! ja kuayáá ei ni!

As'ai tsisintjen Jesu ko ndjá kinchako ntjo ko t'éhen ntáchak'uun. Kitsjenjyú ntjo ko kis'e jyujyu.

25 B'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Á najmi s'ejihinnu Ntíaná?

Kitsankjún ko kama nkjühun jóo ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bi nga santaha ko ntjo ko ntáchak'uun batéxumaha ko nt'é'éhen?

*B'i ts'ín kits'ín ndáhi Jesu nku nda xi tjintujihin jánindoo
(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)*

26 As'ai incha tsichu nankihí xuta Gerasa, nanki xi tíjña ngabantá ntáchak'uun, xi tjehehén ankjín ante Galilea.

²⁷ Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsuu, as'ai j'aik'úhún nku nda xi yo nankihí. Ndaninda tíñajihín ndo. Kui xi ja nd'ai nkjún najmi ta bjaha najyun ko ta ndaha najmi b'ejñaya ni'ya. Tu ajin tsjóhó b'ejña.

²⁸ Nk'ie nga kieke Jesu, tsasinkúch'int'aha ko kikjintáya nga b'i kitsúhu:

—Ji Jesu, Ntíhi Ntía nku tutu xi tíña nk'a ján, ¿mí nihi xi tjincohí an? Tíbankihi nga najmi tu 'bainí kjuanima.

²⁹ B'a ts'ín kinchja ndo, at'aha Jesu b'a kitsúhu ndanindoo nga kuitjujihín. Ja tu xí nd'ahí ko yaha nga tíñajihín ndo ndanindoo. Ta nda tsa n'úkicha s'e'yúnkoho ndo. Tu nkú kjetiyahá ni xi s'e'yúnkoho. As'ai ndanindoo fikoho má nga najmi ch'a tjin.

³⁰ As'ai Jesu kingjásjaiyaha:

—¿Nkú 'mihi?

B'a kitsú ndanindoo:

—Legion 'mini.

B'a kitsú at'aha mihí jánindoo tjinujihín.

³¹ As'ai incha tsankihí Jesu nga najmi tu ts'ínkijihí ante ch'on chuun má nga un skuehe.

³² Xi tjehe nku asuntu tjenki nkjin nkjún chinka tíncha kjine jña. As'ai jánindoo tsankihí Jesu nga tsjantehe nga ngjuajkas'enjihín chinko, ko kitsjá kjuá Jesu.

³³ Incha tsitjujihín ndo jánindoo nga incha ngjikjas'enjihín chinko. Tsangatsanka chinko nga kikjaník'antjai yoho má nk'antjaihi yo ko tsixuntujín ntáchak'uun. Yo jesunjin ntá.

³⁴ Máha já xi tíncha kunntá chinko, nk'ie nga kieke ni xi kamoó, incha tsanka. Ngji tsúyaha xuta xi tjin ajin nantio ko andai nantio.

³⁵ As'ai incha j'aisehe xuta ni xi kamoó. J'ai má tíña Jesu ko kieke nga kab'ejñat'a sjai Jesu nda xi tsitjujihín jánindoo. Ja yja ngáha najyun ko ja nda jeje ngáha. Incha kitsankjún jóo.

³⁶ Já xi kieke ni xi kamoó incha kitsúyaha xuta xingisoo xi nkú ts'ín kamandaha nda xi tsitjujihín jánindoo.

³⁷ As'ai ngayjee xuta nantia xi tjin nanki Gerasa tsankihí Jesu nga kuitju ngáha yo, at'aha tu ni xí incha kitsankjún. As'ai jas'en Jesu tsutsuu ko kik'óya ngáha.

³⁸ Máha nda xi tsitjujihín jánindoo, mjehe nga tsjénkijihí Jesu ko tsankihí kjuá. Tunga tsasín n'yahá ra Jesu. B'i kitsúhu:

³⁹ —T'in ngáhani ni'yahi ko tixínyai ngayjee ni xi kuats'ínkóhi Ntjaná.

As'ai ngji ndo ko kitsúya ngayjee ajin nantio ngatentee ni xi kits'ínkoho Jesu.

B'i ts'ín kits'ínkijihí Jesu nku takjín ko nku tachjuún

(Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)

⁴⁰ Nk'ie nga ja kik'óya ngáha Jesu ngabantá xinkuu, tsjo ts'ín kits'ínkjáihín xuta nkjiun, at'aha ngatentee tíncha kuyáha.

⁴¹ As'ai j'ai nku nda xi 'mi Jairo xi ta nku nda k'akuhú ni'ya sinagoga. Kui xi tsasinkúch'int'aha Jesu ko tsankihí nga ngjuai ni'yaha,

⁴² at'aha takjín nku tutuhu xi tjihín te jo nú ja tí'me.

Nk'ie nga tífi Jesu yo, ixí tibasinne'yúhún ra xuta nkjin xi tjenkijihí.

⁴³ Ta tjenjihín xuta nkjiun nku tachjuún xi tjihín te jo nú nga jní títs'ínk'iehe. Já chjinenki kits'ínkjehe ngayjee ni xi tjihín. Ndaha nku najmi kamaha kits'ínkijihí.

⁴⁴ Kui tachjuún xi nibaha astun Jesu ko kits'ínko tuts'in najyuhún. Ta kuihi chubo tjen'yún kitikjáyahá ra jnú.

⁴⁵ As'ai b'ahá kitsú Jesu:

—¿Yá xi kuats'ínkóna?

Tunga ndaha nku najmi kits'ínkie yoho. As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, xuta nkjiun tibasinne'yíhin ko b'i ngján tíncha tsuniñaihi.

⁴⁶ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Tjín xi kuats'ínkōna, at'aha ndzjen kamana nga kuitjujin nga'yúnna.

⁴⁷ Máha t̄achjúun, nk'ie nga kkie nga najmi kama tsanka 'ma, as'ai ixí ts'atsé nkjúhún nga j'aisinkúnch'int'aha Jesu. Nginkun ngatentee xuta kitsúya mí kjuaha nga kits'ínkōho najyuhun Jesu kō xi nkú ts'ín t̄a kuihi chubō kama nkihí.

⁴⁸ B'i kitsúhu Jesu t̄achjúun:

—Ji ntína, at'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'ín nibána, kui nga kama nkihí ri. Kas'ehi kjuajyu nga t'in.

⁴⁹ Nk'ie nga b'a t̄a t̄itsuhu Jesu, t̄u j'aihí nku nda xi nibaha ni'yaha nda k'akuhu ni'ya sinagoga kō b'a kitsúhu:

—Ja k'uen takjihin. Najmi t̄a n'estihí ri nda maestru.

⁵⁰ Tunga nk'ie nga kint'é Jesu niy, as'ai b'i kitsúhu ndo:

—Najmi t̄u binkjuin. T̄u nkú kas'ejihín ri an kō kama nkihí takjihin.

⁵¹ Nk'ie nga tsichu Jesu ni'yaha ndo, najmi kitsjante tsa kj'ai xi kjuas'enko ayoo, t̄u Pedro sahá, Jua, Santiago, kō na'mihí kō naaha takjün.

⁵² Kui chubō ngayjee xuta xi kama ñjakú yo t̄incha kjintá kō t̄incha ts'ínbat'a takjün, tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Najmi t̄u ch'úú. Najmi ka'me takjün. T̄u kjifehé.

⁵³ Tsajnukiehe xuta, at'aha incha be nga ja ka'me takjün.

⁵⁴ Tunga Jesu jakj'á ntsja takjün kō b'i kitsúhu:

—Takjín, t̄isintjein.

⁵⁵ As'ai j'áiya ngáha ra takjün kō t̄jen'yún t̄sisintjehén. B'a kitsú Jesu nga k'uaihí nichine takjün.

⁵⁶ T̄u ni xí kama nkjúhún ra xi cháha takjün, tunga b'ahá kitsú Jesu nga najmi t̄u ch'a xi kuitsuyaha ni xi kamo.

9

B'i ts'ín kitsúyaha Jesu já postru xi nkú incha ts'ín nga k'uénimí

(Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

¹ Kinchja ñjaha Jesu já ni'yakuyá xi te johō kō kitsjáha nga'yún nga ngajohō Jesu kamaha jóō k'onsje jáninda xi tjintujihin xuta kō nga ts'ínnkihí ch'in xi k'uhun xuta.

² Kits'ínkji t̄u xi incha k'uénimíhi nga Ntjaná ja t̄ibatéxuma kō nga ts'ínnkihí xuta xi uhun.

³ B'i kitsúhu:

—Najmi t̄u chumi nihi xi ch'o nga n'oo niyá. Najmi t̄u ch'o yánise, t̄a ndaha tsa, t̄a ndaha n̄inkuan, t̄a ndaha toon, kō t̄a ndaha najmi t̄u ch'o jo 'yún najyun.

⁴ Má kuitjás'oon nku ni'ya, yo t̄intsuōō santa nkúhu nga kuitju ngáhanu ante xu'bo.

⁵ Tsa tjín má najmi n'ekjáinnu, t̄u sahá t̄itjusjoo nanki xu'bo kō t'etsujno ndyjo tsuku, t̄u xi b'a ts'ín kuakúchjihinu nga t̄jehen jé xuta xu'bo.

⁶ As'ai tsitju jóō nga incha ngji ngayjee nanki xi tjín yo. Y'énimí én nda tsuhu Ntjaná kō kits'ínnkihí xuta un xi tjín t̄u má xi t̄jehén ni.

B'i ts'ín kits'ínkjink'un Herode Antipa ngat'a ts'e Jesu

(Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)

⁷ Nda rej Herode Antipa kint'é ngayjee ni xi t̄its'ín Jesu kō ndaha najmi be nkú ts'ín ts'ínnkjink'un ngat'a ts'e yáha Jesu. At'aha tjín xi b'a kitsú nga Jua Bautista xi ja j'áiya ngáha ra ngabayoo,

⁸ kō tjín ngá xi b'a kitsú nga nda profeta Eliá ja j'ai ngáha, kō kj'ai ngá xi b'a kitsú nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo nku nda profeta xi y'ejña n̄istjin nk'ie.

⁹ Tunga máha Herode, b'i kitsú:

—An kitsja kjuá nga kitikjá nintaku Jua. Tunga, zyá ndaha xu'bi yo ni ma, xi b'i ts'ín t̄int'e éhen?

Kui nga mjehe ra Herode skuehe Jesu.

B'i ts'in kits'inkjen Jesu já xi un mij
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

¹⁰ Nk'ie nga ja kik'óya ngáha já postru, incha kitsúya tentehe Jesu ni xi kits'in. As'ai Jesu ngjiko t'axín suba jóo nku ante má najmi ch'a tjín, xi tiña maha nanki xi 'mi Betsaida.

¹¹ Tunga incha kikiehé ra xuta ko kitsjennkíhi. Jesu nda ts'in kits'ínkjáihin xuto ko kinchjanijmíyaha Ntíaná, xi nkú ts'in batéxuma, ko kits'innkíhi xi uhun.

¹² Nk'ie nga ja tíma ngixun, incha j'aik'úhun já ni'yakuyá xi te joo ko b'a kitsúhu:

—Tu sahá b'a t'ihin xuto nga katji nanki xi tjíndai ei nga ts'ínkj'a nistjen ko katangisjái nichine, at'aha ante kixihí ei.

¹³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tu sahá jun tjohoon ni xi kjine xuta.

B'a kitsú jóo:

—Un ichí maha ninkuan xi kich'ai ko jo ichí tji. ¿A ra kuankín ch'atse ní nichine xi kjine ngayjee xuta nkjiun?

¹⁴ At'aha ma ra un mij já xi kabincha yo. Tunga b'ihí kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Nkú ma tsa cháte cháte n'ek'a stíun xinkjín xuto nga n'ek'íentu.

¹⁵ B'a incha kits'in já ni'yakuyóo ko ngayjee xuta incha y'entu.

¹⁶ As'ai jakj'á Jesu ninkuan xi uun ko tji xi joo. Tsasenjinki nk'a ján nga kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná. Tsakjánya ninkuon ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'índzjo ngáha ra xuta nkjiun.

¹⁷ Ngatentee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihin. As'ai j'áiya ninkuan xi ts'ankiu. Te jo nisín kamaha.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntíaná kits'in nibáha ngajoho
(Mt. 16:13-20; Mr. 8:27-30)

¹⁸ Nku niyá ngjiko t'axín Jesu já ni'yakuyáha ko nk'ie nga tínchjako Ntíaná, as'ai b'i kitsúhu jóo:

—¿Yá xi títsu xuta nga an?

¹⁹ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Tjín xi b'a tíncha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjín ngá xi b'a tíncha tsu nga ji xi Elia. Ko tjín ngá xi b'a tíncha tsu nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo nku nda profeta xi y'eña nistjin nk'ie.

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, ¿yá xi bixíun nga an?

As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji xi Cristo.

²¹ As'ai b'a kitsúhu Jesu jóo nga tu xí najmi ch'ahá xi kuitsuyaha kui éin.

B'i ts'in kitsúya tíjun Jesu nga n'ek'ien
(Mt. 16:21-28; Mr. 8:31-9:1)

²² B'i kitsú ya:

—Tjihin nga un nkjún skuehe Ntíhi Ndax'iun. Jáchá xi tjihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo najmi incha ts'ínkjáihin. N'ek'ien, tunga nistjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ngabayoo.

²³ As'ai kinchjako ngayjee xuta nga b'i kitsúhu:

—Tsa tjín xi mjehe tsjennkina, ngayje nistjin kat'éch'o subaha yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

²⁴ At'aha xi mjehe ts'ínk'anki suba yjoho nga k'úéña t'ik'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi tu sahá n'ek'anki.

²⁵ ¿At'aha mí xi chjíhi ra tsa ts'ín ngana xuta ngayjee ni xi tjin asuntee, tsa tu sa ndyjahá ngá animaha?

²⁶ 'Kui nga tsa tjin xi kama subaha ra an ko éna, b'a ta ts'in ta kama subaha Ntíhi Ndax'iun xuta xu'bi nistjin nk'ie nga kj'uaiko kjuachánkaha ko kjuachánkaha Na'mihi ko kjuachánkaha ntítsjehe.

²⁷ Kjuaxi ni xi tíxinnu. K'ua xi tìncha ei najmi kuayá santa nkúhu nga skue nga batéxuma Ntíaná.

B'i kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu

(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)

²⁸ Askahan nk'ie nga j'a xi nkú ma jin nistjin nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kinchja t'axíhin Pedro, Jua ko Santiago. Ngjinji nku asunntu tjenki nga ngji nchjako Ntíaná.

²⁹ Nk'ie nga tinchjako Ntíaná, tu kik'óntjaiyahá sénnistjihin Jesu ko taba xúxú kama najyuhun ko tsat'ai.

³⁰ Ko tu kama chjihí jo já xi tinchjanijmíko Jesu, kui xi Moise ko Elia.

³¹ Katsendaihi ra kjuachánkaha Ntíaná ko tìncha nchjanijmíyaha ngabaya xi as'ai sakúhú ra Jesu nanki Jerusalem.

³² Máha Pedro ko já xi kab'entukoho, tu ni xí tìncha ma nijñáhá ra, tunga y'entu tik'uhún ko incha kieke kjuachánkaha Jesu ko já xi jo kabinchakoho.

³³ Nk'ie nga ja tìncha fi t'axín ngáha ra Jesu já xi jo, as'ai kinchja Pedro:

—Ji nda maestru, já b'a nda tjihin nga ei kuintsubahaná! Tu sahá n'endai jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'i ko nku xi kama ts'e Moise ko nku xi kama ts'e Elia.

B'a kitsú Pedro nga ndaha kui najmi be ni xi kinchja.

³⁴ Nk'ie nga b'a ta títuhu Pedro, tu nkuhú ninti j'ai ts'ínk'íéhen jóo ko incha kitsankjún nk'ie nga kitsjennéhe nintiu.

³⁵ Kinu'yá ajin nintiu nku nta xi b'a kitsú:

—Kui xu'bi xi Ntína xi j'aján. Tasinñjuhu.

³⁶ Nk'ie nga ja kinu'yá nto, incha kieke nga síña suba ngáha Jesu. Najmi kinchjanijmíyaha jóo niu. Ndaha nku najmi kitsúyaha kui nistjin xu'bo ni xi incha kieke.

B'i ts'in kits'in ndaíhi Jesu nku nda chí xi tijnajihin ndanindoo

(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)

³⁷ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga incha nibajen ngáha asunntu tjenkiu, nkjin nkjún xuta j'aikj'á niyáha Jesu.

³⁸ As'ai 'yún kinchja nku nda xi tjenjihin xuta nkjiun nga b'a kitsúhu Jesu:

—Ji nda maestru, tibankihi nga chaseihi ichí nda china. At'aha ntí nku tutuna maha.

³⁹ Kui xi fas'enjihin nku ndaninda ko tjen'yún ts'ínkjintáyahá ra. B'étsujneyáha ko xú b'asje ts'a. Ja tít's'in'un nkjúhun ko tu 'yaha fi t'axíhin.

⁴⁰ Ja kuakankihi já ni'yakuyáhi nga k'onsje ndanindoo, tunga najmi kamahá ra.

⁴¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Já b'a 'yún ichí s'ejihin ra Ntíaná xuta xi tjihin nd'ai ko ch'onk'uhun! ¿Nkjé kjin tjihin nga kúatejñajinnu ko ts'in chúkjuanu? Nibákoj nda chíhi ei.

⁴² Nk'ie nga ja tifi nda chíu má síña Jesu, as'ai ndanindoo kikjaník'aha t'anankiu ko tu xí y'étsujneyáha ra. Tunga ndjáha kinchjako Jesu ndanindoo. Kits'in ndaíhi nda chíu ko kits'ínkjas'en ngáha ra na'mihi.

⁴³ Ngayjee xuta tu ni xí kama nkjúhún ra kjuachánkaha Ntíaná.

B'i ts'in ta kitsúyaha ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)

Nk'ie nga tìncha ma nkjúhun ngayjee xuta ni xi tít's'in Jesu,

⁴⁴ as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—'Yún nda tasinñju ni xi xinnu. Ntíhi Ndax'iun n'ekjas'en aya ntsja xuta.

⁴⁵ Tunga najmi kamankjihín ra já ni'yakuyóo én xu'bi, at'aha najmi kik'aintehe nga kamankjihín. Najmi kama ya k'un kingjásjaiyaha Jesu nkú tsuhu ra éen.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún nk'a tjen

(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)

⁴⁶ As'ai já ni'yakuyóo kinchjanijmíyaha yá xi 'yún nk'a tjen ajihín.

⁴⁷ Tunga kamankjihín ra Jesu ni xi tínchja animaha jóo. As'ai jakj'á nku nda chí, tsasínñat'aha yjoho

⁴⁸ ko b'a kitsú:

—Xi ngajona ts'ínkjáihín ra nda chí, kui xi an títs'ínkjáinna. Ko xi ts'ínkjáinna, kui xi ta títs'ínkjáihín xi kits'ín nibána. At'aha xi 'yún kinte tjen ajinnuu, kui xi 'yún nk'a tjen.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi fi kontraha

(Mr. 9:38-40)

⁴⁹ As'ai b'a kitsú Jua:

—Ji nda maestru, kiyai nga nku nda ngajohi tím'osjehe jánindoo. Tunga kik'iech'ohó ri, at'aha najmi ñá tjenkoná.

⁵⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha xi najmi tífi kontraná, kui xi ñá makoná.

B'i ts'in ndjá kinchjako Jesu Santiago ko Jua

⁵¹ Nk'ie nga ja tsichu tiña nistjin nga tjihín nga ngjuainji ngáha Jesu nk'a ján, as'ai ngayjehe k'un tsasin niyá nga ngji nanki Jerusalen.

⁵² Kits'ínki tíjuhun yjoho k'ua já xi ts'e. Kui xi incha ngji nku nanki ichí xi tíñajihín ante Samaria tu xi k'uéndaha ra ante Jesu.

⁵³ Tunga xuta Samaria xi tjihín yo najmi kits'ínkjáihín, at'aha incha kieke nga tu ni xí mjehé ra Jesu ngjuai nanki Jerusalen.

⁵⁴ Nk'ie kieke nií já ni'yakuyá Santiago ko Jua, as'ai b'i incha kitsú:

—Ji nda maestru, ¿a mjehi nga kuinchií nga nibájen nd'í nk'a ján tu xi ts'ínkjehe xuta xu'bi?

⁵⁵ Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jóo ngat'aha ni xi incha kitsú.

⁵⁶ As'ai incha ngji kj'ai nanki.

B'i kitsúhu Jesu já xi mjehé tsjénkihi

(Mt. 8:18-22)

⁵⁷ Nk'ie nga tíncha ts'ín niyá, as'ai nku nda b'a kitsúhu Jesu:

—Tsjénkihi tu má xi tjeén ni nga k'úin.

⁵⁸ B'i kitsú Jesu:

—Chu xi tjin ngijñoo tjihín tixa ngijo ko nisee tjihín nuba, tunga Ntíhi Ndax'iun najmi tjihín má nga kama kjuájñasun nintaku.

⁵⁹ As'ai kinchjako kj'ai nda:

—Tsjénkiní ji.

B'a kitsú ndo:

—Ji nda maestru, k'uaíntení nga tjun kfínngjayánjia na'mina.

⁶⁰ B'i kitsú Jesu:

—T'ejñaihi xuta xi b'a joyaha tsa ja k'ien nga kandjayanji suba xuta k'ien xinkjín. Tunga máha ji, t'ink'ienijmí nga ja tibatéxuma Ntíaná.

⁶¹ B'a kitsú ya kj'ai nda:

—Ji nda maestru, tsjénkihi, tunga tjenntehéní nga tjun ma kfín xinyaha xuta xi tjin ni'yaná nga ja tífia.

⁶² B'i kitsú Jesu:

—Xi mjehé tsénkina ko as'ai kuasenji astun nga ts'ín ni xi nkaha, kui xi najmi tsuhu ra má batéxuma Ntíaná.

10

B'i ts'in kits'inkji Jesu ja xi chate ko kan joo

¹ Askahan ta j'ajin Nda Ntjaná chate ko kan jo ja. Jo jo kits'ink'a xinkjin nga kits'inkji titjuhun yjoho ngayjee nanki ko ante xi má nga tjihin nga kj'ua askahan.

² B'i kitsúhu jóo:

—Xuta xi tjin b'a joyaha nkúhu nku ntje chánka, tunga chubaha maha ja musu xi ts'inxájin ni. Kui nga tinchíhi ruu xi ts'e ntje nga kats'inkji ja musu ajin ntje.

³ Tankiún. Títs'inkjinuu xi nkú joyaha chutsanka ajihin naña kjan.

⁴ Najmi tu ch'o tsa, ko ta ndaha toon, ko ta ndaha tjabaxinnté. Ko najmi tu bincha'yún nga súniñoho xuta aya niyóo.

⁵ 'Nk'ie nga kuitjás'oon nku ni'ya, tjun súniño. “Kjuajyu kas'e ni'ya xu'bi”, tixiún.

⁶ Tsa tjintu yo xuta xi tjihin kjuajyu, kjuajyu xi tí'boo s'ejñaha. Tunga tsa najmi, k'óoyak'un ngáhanuu kjuajyu xi tí'boo.

⁷ Najmi tu xki ni'ya binimo. Nkuhú ni'ya tintsuboo nga chinoo ko s'iu ni xi k'uainuu. At'aha ja xi ts'inxá tjihin kixi nga kama chjhi.

⁸ 'Nk'ie nga kuitjás'oon nku nanki, tsa nda ts'in ts'inkjáinnuu xuta xi tjin yo, chinoo ni xi k'uejñat'anuu.

⁹ N'enkihúu xuta un xi tjin yo ko: “Ja 'yún tiña tjiñanuu Ntjaná nga tibatéxumanuu nd'ai”, tixihun.

¹⁰ Tunga tsa kuitjás'oon nku nanki ko tsa najmi nda ts'in ts'inkjáinnuu xuta xi tjin yo, tankiún ajin nantio ko b'a tixiún:

¹¹ “Santaha ndyjoho nankinuu xi kafajnu tsukuí tib'etsujnei. Tunga tjihin ni nga choo ni xu'bi. Ja 'yún tiña tjiñanuu Ntjaná nga tibatéxumanuu nd'ai”, tixiún.

¹² An b'a tixinnuu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta, kui nanki xu'bo xi 'yún un skue saha nga xuta xi kis'e nanki Sodoma.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi kits'inkjihin ehen (Mt. 11:20-24)

¹³ 'iNima rú n'ehenu jun, xuta nanki Corazin! 'iNima rú n'ehenu jun, xuta nanki Betsaida! At'aha tsa xuta nanki Tiro ko xuta nanki Sidon kieke kjuankjún xi kama ajinnuu, ja ra nd'ai ngjik'áha ra animaha nga kingja najyun kfe ko y'entujin nasu.

¹⁴ Tunga nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta, jun xi 'yún un skue sanuu nga xuta xi kis'e nanki Tiro ko nanki Sidon.

¹⁵ 'Ko jun xuta nanki Capernaum, tsa b'a manuu nga santaha ndjiojmi jan chankjúnnuu, najmi. Tu sa ní santaha ngak'ien kuankinjoon.

¹⁶ As'ai b'i kitsúhu Jesu ja xi títs'inkji:

—Xuta xi tibasínñjunuu, kui xi an tibasínñjuna. Xi títs'in t'axinnuu, kui xi an títs'in t'axinna. Ko xi títs'in t'axinna, kui xi títs'in t'axin xi kits'in nibána.

B'i ts'in kik'óya ngaha ja xi chate ko kan joo

¹⁷ Tsjo nkjún tinchá maha ja xi chate ko kan joo nga kik'óya ngaha. B'a incha kitsú:

—Ji nda maestru, ngajohi kichubai ko santaha janindoo kint'é'enni.

¹⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Johon, kieke nga tsijne ndanindoo xi nkú joyaha nku nd'ich'on nga nibaha nk'a jan.

¹⁹ An ja kitsjanuu nga'yún xi má nga kuissinno ye ko chándayá, ko nga n'e nganoho ngayje nga'yún xi tjihin nda kontra. Najmi tjin ni xi ts'ín'unnuu.

²⁰ Tunga najmi tu tsjohó manuu at'aha tsa janindoo nt'é'ennuu. Tsjo ní katumanuu at'aha ja tjitut'á j'áinnuu ndjiojmi jan.

B'i ts'in tsakúchji kjuatsjoho Jesu (Mt. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Ta kuihi chubo j'aijihin Jesu kjuatsjo xi kitsjáha Espiritu Santo. B'i kitsú:

—An títs'intsoho, Na'mi, Ntia xi ts'e nk'a ján ko t'anankiu. At'aha y'ejna chjih xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha jántí ni xi kik'iejna 'maihi já nkjink'uun ko já xi mankjihin ni xi tjín. Johon, Na'mi, at'aha b'a ts'in kama tsjohi.

²² Ngayjee ni xi tjín ja kits'ínkjas'en aya ntsa Na'mina. Najmi ch'a be yáha ntíu, tu nkuhú Na'miu xi be. Najmi ch'a be yáha Na'miu, tu nkuhú Ntíu xi be. Ko xuta xi mjehe Ntíu nga kuakúchjih Na'miu, kui xi skué Na'miu.

²³ As'ai kits'ínk'ótjiya Jesu nga tsasehe já ni'yakuyáha ko b'i kitsú t'axíhin:

—Á b'a nda tjíhin ts'e xi tíbe ni xi tíyo.

²⁴ At'aha an b'a tíxinnuu nga nkjin já profeta ko já rej xi kis'e nistjin nk'ie incha kama mjehe nga skué ni xi tíyo nd'ai, tunga najmi kikiehé. Kama mjehe nga kuint'é ni xi tínu'yó nd'ai, tunga najmi kint'éhé.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda xi nibá Samaria xi nda tjíyaha

²⁵ Nku niyá nku nda maestruhu kjuatéxumoo ngjikjut'ayák'un Jesu. B'a kitsú nga kingjásaiyaha:

—Ji nda maestru, ¿mí ni xi tjíhin nga ts'ian tu xi sakúhuna nga kúatejna tík'un síán?

²⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tjít'a kjuatéxumoo? ¿Nkú n'e n'eyai?

²⁷ B'a kitsú ndo:

—“N'etjói Ntíaná xi Ntiahi maha ngayjee animahi ko ngayjee nga'yíhin. N'etjói xi nkú ts'in tinchin ko xi nkú ts'in n'enkjintak'uin. Ko n'etjói xutahi xi nkú nga ts'in tjohi yjohi.”

²⁸ B'i kitsú Jesu:

—B'a tjín ni xi kuachubai. B'a n'ei ko kuinchun tík'uin.

²⁹ Tunga mjehé ra ndo kjuakúchji nga naxu síjna nginkun Ntíaná. Kui nga b'a kitsúhu:

—¿Yá xi xutana ma?

³⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nku nda tsitju nanki Jerusalen nga tífijen niyá xi fi nanki Jerico ko tu já ndyjéhe kiséjin. Kui xi kikje'áha santaha najyun xi yja, kik'íehé nga íxí kits'ínk'ienyahá ko incha ngji jóo.

³¹ Tu yohó ta nibájen nku nda na'mi, tunga nk'iehé nga kikie nda uun, j'at'a niyáha.

³² Ta j'ai ante xu'bo nku nda xi ta ts'inxát'a ninku. Nk'ie nga kikie nda uun, ta j'at'a niyáha.

³³ Tunga nkuhú nda xi nibá Samaria xi títs'ín niyá ta j'ai má kjijna nda uun. Nk'ie nga kikie ndo, kama nimaha.

³⁴ J'aise tiñaha ko kits'ínkihi má kama uhun ndo. Kik'onjnuhu seti ko binu ko kik'ontikjájnuhu najyun má uhun. As'ai ta kuihi chu xi tjenko kits'ínk'íesun nda uun. Ngjiko ni'ya má nga ts'ínkj'áya xuta xi ts'in niyá ko yo kikuhan.

³⁵ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga ja tífi nda xi nabá Samaria, ts'asje jo toon denario ko kitsjáha nda xi ts'e ni'yoo nga b'a kitsúhu: “Chaseihi ichí ndai. Ngayjee ni xi n'echjén sai, k'uechjíhi nk'ie nga kjúái ngáhana.”

³⁶ Nda tjín. Nk'ie nga nga jaan jái xi kikie nda xi kiséjin já ndyjé, ¿yá xi mahi ji nga xutaha ndo kits'ín ma yjoho?

³⁷ B'a kitsú ndo:

—Nda xi tsase nimaha ndo.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—T'in, b'a ta n'ei ko ji.

B'i ts'in tsichutsubek'un Jesu Marta ko Maria

³⁸ As'ai kits'ínndjuu niyáha Jesu ko tsichu nku nanki ichí. Xi tjehe yo nku tachjuún xi 'mi Marta kits'ínkjáihin ni'yaha.

³⁹ Maria 'mi na nichja Marta. Kui xi y'ejnat'a sjai Jesu nga tibasínñjuhu ni xi tinchja.

⁴⁰ Tunga kas'entahá ra Marta xá nkjún xi tít'sín. As'ai j'aik'úhún Jesu ko b'a kitsúhu:

—Ji chá maestru, ¿a najmi nkjún mahi nga takjín nichja kab'éne subana ngatentee xóo? B'a t'ihin nga katasinkona.

⁴¹ B'i kitsú Jesu:

—Ji Marta, Marta, kas'entaha ri ko tifa nusihin yjohi ni nkjún xi tín'ei.

⁴² Tunga nkuhú maha ni xi 'yún machjén. Maria kaf'ájin ni xi ndoo ko najmi ch'a xi kjé'aha.

11

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín chubakaá Ntíaná

(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

¹ Nku niyá nk'ie nga Jesu tinchjako Ntíaná, b'a kitsúhu nku nda já ni'yakuyáha nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntíaná:

—Ji nda maestru, takúyani xi nkú ts'ín tjihin nga chubakaá Ntíaná, xi nkú ts'ín ta Jua tsakúyaha já ni'yakuyáha.

² B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga chubakoo Ntíaná, b'i tixiún:

Ji Na'mini xi tinchin ndjiojmi ján,

katenkjúhin xuta.

Tatexumani.

³ Tjenni nd'ai nichine xi machjenni.

⁴ N'endyjat'ani ngatitsunni,

xi nkú ts'ín jin ta n'endyjat'ajhi xi ch'on ts'inni.

Najmi tu 'bainte nga kujnejjin nga chjút'ayák'unni.

⁵ B'i ta kitsú ya Jesu:

—K'úéñaha raá tsa tjin xi tjñaha nku nda amigo xi kuichúsehe masen nistjen nga b'a kuitsuhú: “Ji nda, n'ek'ieyani ichi ni xi ts'inkjén xi kj'uaisena.

⁶ At'aha nku nda amigona kj'uaisena xi kjin kanibáha ko najmi tjinna ni xi tsjaha.”

⁷ Tsa b'a ts'ín, nda xinkuu xi tjña aya ján najmi b'a kuitsuhú: “Najmi tu n'estini. Ja tichja ankjuo ko ntina ja kjintusúnkona kamo. Najmi ta ma bisintjehenna nga tsjaha ni xi tbinchi.”

⁸ An b'a tixinnuu. Ndaha tsa najmi kuisintjen nga tsjaha ni xi tbanki ndo at'aha nda amigoho maha, tunga kuisintjehén at'aha kjuasti tít'sjá ndo ko tsjaha ngayjee ni xi machjén.

⁹ Ko an b'a ta tixinnuu. Tinchíu, ko Ntíaná tsjánuu. Tinchísjo, ko sakúnuu. N'ekjano ankjuo, ko chjux'ánuu.

¹⁰ At'aha ngatentee xi banki ts'ínkjáihin. Xi bangisjai sakúhu. Ko xi ts'ínkjane ankjuo chjux'áha.

¹¹ ¿A tjin ajinnuu xi tí'mi na'mi xi tu yehé tsjaha ntíhi nk'ie nga tjio kuankihi?

¹² Tsa chj'oo kuanki ntíhi, ¿a tu chándayáhá tsjaha?

¹³ Santaha ko jun xi ch'onk'un yo nga 'bohoo ni xi nda ntinnuu. ¿A najmi tu sahá Na'minnuu xi tjña ndjiojmi ján 'yún tsjá sahá Espiritu Santo xuta xi kuankihi?

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu ndaninda Beelzebu

(Mt. 12:22-30; Mr. 3:20-27)

¹⁴ Nk'ie nga tím'osje Jesu nku ndaninda xi kits'ín nima'aha nku nda, askahan nga tsitju ndanindoo, kama kinchja ndo. Tu ni xi kama nkjúnun ra xuta.

¹⁵ Tunga tjihin xi b'a incha kitsú:

—Nga'yuhún ndaninda Beelzebu xi nda k'akuhú jánindoo tím'osjekoho ndai jánindoo.

16 Tjín ngá xi kikjut'ayák'un Jesu kò tsankihì nga ts'íin nku kjuankjún xi kuakúchji nga Ntíaná kits'ín nibáha.

17 Tunga behé Jesu ni xi títs'ínnkjink'un jóo, kui nga b'a kitsúhu ra:

—Tsa xuta xi tjíntu má batéxuma nku nda rej ta kuihi fi kontraha xinkjín, ta kuihi incha ngjuá tiya nankihì. Ndzjoya xi nkuhú ni'ya tjíntu tsa ts'ínstikò xinkjín.

18 B'a ta ts'ín tíjña ts'e ndanindoo. Tsa Satana ta kuihi ngjuai kontra subaha yjohò, ¿nkú ts'ín tse kuichúkuaha ra nga kuatéxuma? B'a tíxian at'aha b'a tibixiún nga nga'yúhun ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoo.

19 Kò tsa nga'yúhun ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoo, tibixiún, ¿yá xi ts'e nga'yún xi m'osjekoho jánindoo já ts'ajun? B'a ts'ín ta kuihi jóo bakúchji nga najmi naxu tjíntuyánuu.

20 Tunga tsa nga'yúhun Ntíaná tím'osjekohona jánindoo, kui xi tsuhu ra nk'ie nga ja j'ai nistjin nga ja tibatéxuma Ntíaná.

21 Nk'ie nga nku nda xi 'yún tjíhin nga'yún tjíndaha yjohò nga kjaán kò tikunntá ni'yaha, najmi ch'a xi kama ts'íinkò ni xi tjíntuhu.

22 Tunga tsa f'ai nku xi 'yún tjín saha nga'yún nga kui, ts'íin nganaha kò kje'áha ngayjee ni xi ts'ínchjén nga kján. As'ai bakj'á ni xi tjíntu ayoo.

23 Xi najmi an makona, kui xi xuta kontraña. Xi najmi tíf'áyakona, kui xi tibaténdzjo.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu ni xi maha xuta

(Mt. 12:43-45)

24 Nk'ie nga nku ndaninda bitjujihin nku nda, fatsú'basún ante kixiu nga bangisjai má nga ts'íinkj'áíya. Nk'ie nga najmi sakúhu ante, as'ai b'a tsu: “Tu sahá kfin ngáhana ni'yana má tsitja.”

25 Nk'ie nga b'óya ngáha, ja kichjuchá kò ja tjínda ni'yoo nga f'aise ngáha ra.

26 As'ai fikj'á sa yatu jáninda xi 'yún ch'onk'un sa nga kui kò ngatentee incha fas'enjihin ndo. Kò máha nda xu'bo, 'yún ch'on ts'ín b'ejña askahan nk'ie nga tjuhun.

27 Nk'ie nga b'a títsu Jesu, as'ai kikjintáya nku tachjuún xi síjñajihin xuta nkjiun:

—j'á b'a nda tjíhin ts'e tachjuún xi kitsihin ji kò kits'íncháha ri!

28 B'i kitsú Jesu:

—j'á ní b'a nda tjíhin ts'e xuta xi basínñjuhu ra éhen Ntíaná kò ts'íntjusun!

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi mjehe skue kjuankjún

(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

29 Nk'ie nga ja kama ñjakú nkjún sa xuta, as'ai b'i kitsú Jesu:

—Ch'onk'un xuta xi tjín nd'ai. Kjuankjún incha mjehe skue, tunga najmi sakúhú ra kjuankjún. Tu ni xi kamat'aihín nda profeta Jona nk'ie, tu kuihí kjuankjún xi s'ejña chjihí xuta xi tjín nd'ai.

30 At'aha xi nkú ts'ín kits'ínchjén Ntíaná Jona nga kitsjáha éhen xuta nanki Ninive, b'a ta ts'ín ts'íinchjén Ntíhi Ndax'iun nga tsjáha éhen xuta xi tjín nd'ai.

31 Nareina xi tsatéxuma nanki Saba kuisíntjenko xuta xi tjín nd'ai nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'ín nga nkúnkú xuta. Kui xi ts'íinkokjuaha xuta xi tjín nd'ai, at'aha kui xi 'yún kjin nibaha nga j'aisínñjuhu kjuankjink'uhun Salomon. Nd'ai bi, ei tíjña nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Salomon.

32 Kò xuta xi y'entu nanki Ninive kuisíntjenko xuta xi tjín nd'ai nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'ín nga nkúnkú xuta. Kui xi ts'íinkokjuaha xuta xi tjín nd'ai, at'aha kui xi ngjikj'áha ra animaha nk'ie nga Jona y'énijmíhi éhen Ntíaná. Nd'ai bi, ei tíjña nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Jona.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín ni xi ma chjiná

(Mt. 5:15; 6:22-23)

³³ 'Najmi tjin xi b'eti nku nd'í ko as'ai b'éjña 'ma ko tsa b'éjñanki kintehe nku kaxa. B'éjña nk'a ní tu xi s'e ndzjehen ra xuta xi kjuas'eheh ayoo.

³⁴ Tunkuin, kui xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'ín ndzjehen yjonintehi. Tsa tunkuin fas'en ni xi nda, ngayjee yjonintehi s'e ndzjehen. Tunga tsa ni xi najmi nda fas'en tunkuin, ngayjee yjonintehi s'e jyuhun.

³⁵ Chihin nga najmi tu kama jyun nd'í nda xi tijnajihin.

³⁶ Tsa ngayjee yjonintehi tihin nd'í ko tsa najmi tjin má jyun'taha, kama ndzjen sisihin xi nkú joyaha tsa tibatai nku nd'í xi tits'ín ndzjehin.

*B'i ts'ín y'échjit'ain Jesu sin xi y'a já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)*

³⁷ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kinchja, as'ai nku nda fariseo tsankihi nga ngjuai kjinekoho niñu ni'yaha. Kui nga jas'eheh Jesu ni'yaha ndo ko y'ejñat'a yámixo.

³⁸ Kama nkjúhun nda fariseo nk'ie nga kkie nga najmi tsanéjnu ntsja Jesu kintehe ni nga kikjine niñu xi nkú ts'ín tijnaha sinchoo.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu nga kinchjako nda fariseo:

—Jun xi 'minuu já fariseo, jun xi nkú joyaha tasa ko taba xi tu natsihin kin'echuhún ra, tunga kitsejhin kjuankjintak'unnuu kjuandyje ko kjuach'onk'un.

⁴⁰ Jun já chini! Ntiana kits'innda natsiun ko ta kits'innda ayoo.

⁴¹ Tu sa ní ni xi tijnnuu, yo tjehen ruu xuta x'an toon chje. B'a ts'ín je kamahanu ma nginkun Ntiana.

⁴² 'Nimá rú n'ehenu jun, já fariseo! 'Boho Ntiana nku tikja najun chinko ko xka ruda ko ngayjee xka sinjne xi nkú nga ts'ín tjit'a kjuatéxumoo, tunga n'echayanú ni xi naxu nginkun Ntiana ko kjuatjoho Ntiana. Kuihi ni xu'bi xi tihin nga n'oo, ko najmi tihin nga n'echayo nga n'oo ni xingisoo xi tjit'a.

⁴³ 'Nimá rú n'ehenu jun, já fariseo! At'aha n'e mjo nga kuintsubasun yaxile xi tijncha titjun aya ni'ya sinagoga ko nga tsjo ts'ín suniñanuu niyatée.

⁴⁴ 'Nimá rú n'ehenu, já maestruhu kjuatéxumoo ko já fariseo! At'aha tu tsjohonuu bakuchiú xi nkú ts'ín yankjún Ntiana! Xi nkú joyaha tsjó xi najmi kjintu chji jun, xi b'emasún xuta nga ndaha najmi be.

⁴⁵ As'ai b'a kitsú nku nda maestruhu kjuatéxumoo:

—Ji nda maestru, nk'ie nga b'a tibixin, ko jin ta ch'on tí'mini.

⁴⁶ B'i kitsú Jesu:

—'Nimá rú n'ehenu ko jun, já maestruhu kjuatéxumoo! At'aha ch'a xi najmi chukjuaha xuta n'ek'anjiu, tunga máha jun, ndahachi najmi incha n'o nga'yún nga n'etjusun niu.

⁴⁷ 'Nimá rú n'ehenu! At'aha n'endo tsjóho já profeta xi kits'ínk'ien ntje chánuu.

⁴⁸ B'a ts'ín bakuchji kixihinu nga tijnkuhu k'un ni xi kits'ín ntje chánuu. At'aha kui xi incha kits'ínk'ien já profeta ko jun n'endohoo tsjó.

⁴⁹ 'Kui nga b'a kitsúhu Ntiana xi be tu mí nihí ni: "Ts'inkjisehe já profeta ko já postru xuta xu'bo. K'ua xi ts'ínk'ien ko k'ua xi tsjénki unkie."

⁵⁰ B'a ts'ín n'enijéhe ra xuta xi tjin nd'ai jni xi tsaténdzjo ngayjee já profeta santa nkúhu nga kamanda asuntee ko santaha nd'ai.

⁵¹ Ch'atuts'ihin ra jnihí Abel santaha jnihí Zacaria xi kin'ek'ient'á nachan chje xi kjiña ankjin ninku. Kui nga b'a tixihinnuu nga n'enijéhe ra xuta xi tjin nd'ai ngayjee ni xu'bo.

⁵² 'Nimá rú n'ehenu jun, já maestruhu kjuatéxumoo! Ja kichju'ohoo xuta yubi xi bix'áko ho ankjua má nga tijn kjuankjink'uun. Jun najmi bitjas'oon ko ta b'ech'ohoo xuta xi mjehe kjuas'en yo.

⁵³ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo tu ni xí najmi kisasihin ra ni xi kitsú Jesu. Kui nga nkjin tikja ni xi kingjásjaiyaha ra

⁵⁴ tu xi ts'ínkijnejihin Jesu nga kuinchja nku én xi najmi b'a tjín. Incha tsangisjai niyá xi nkú ts'ín kama kjuatéjénehe.

12

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi tsjoho bakúchji nga benkjún Ntíaná

¹ Tu ni xí kama ñjakú nkjúhún xuta nga ta kui ta maha tíncha basinne'yún xinkjín. As'ai já ni'yakuyáha Jesu kinchjako títjun:

—Chúhuun yjonuu xi nkú ts'ín nkaha já fariseo. Kui xi bakúchji nga 'yún benkjún Ntíaná tu xi b'a ts'ín b'é'maha ni ch'onk'un xi tjíntujíhin.

² At'aha najmi tjín ni xi 'ma títjo xi najmi cha, ko najmi tjín ni xi tíña 'ma xi najmi s'ejña chji.

³ Kui b'a maha, ngayjee ni xi kichubahanu má jyuun, kui xi kuinú'yá ngáha má ndzjeen. Ko én sen xi kik'inyohoo xinkiu aya 'manuu, kui xi ch'íyako ngáha asun nk'a ni'yo.

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xi tjíhin nga kuinkjún

(Mt. 10:28-33)

⁴ Jun, já amigona, b'a tíxinnuu. Najmi tu binkjun xi tu yjoninteehé maha ts'ínk'ien ko askahan najmi ta tjín nkú ts'ín saha.

⁵ Xínyanuu yá xi tjíhin nga kuinkjún. Tínkjún xi askahan nga ts'ínk'ien yjonintee, tjíhin nga'yún nga ts'ínkji ngak'ien. Johon, kuihi xu'bo xi títjún.

⁶ ¿A najmi mahá tsa tu xí nanki chjíhi ch'a nga satéña un nise xi títí? Ndaha tsa b'a ma, tunga najmi ts'ínchayahá Ntíaná ndaha nku nisee.

⁷ Ngat'a ts'ajun bi, santaha ngayjee ntsjaku tjín xkihí Na'minuu. Kui kjuaha nga najmi tu binkjuhunnu, at'aha jun xi 'yún chjí so nga nkjin nise.

⁸ Ko b'a tíxinnuu. Ngayjee xi ts'ínkie yjoho nga bena nginkun xuta, Ntíhi Ndax'iun ta ts'ínkie yjoho nga be xuto nginkun ntítsjehe Ntíaná.

⁹ Tunga xi najmi ts'ínkie yjoho nga bena nginkun xuta, ko an ta najmi ts'ínkie yjona nga be xuto nginkun ntítsjehe Ntíaná.

¹⁰ Ko ngayjee xuta xi nkú kuítsuhu Ntíhi Ndax'iun, kama ndyjat'aha. Tunga xi ch'on kuítsuhu Espiritu Santo, najmi ta kama ndyjat'aha ra.

¹¹ Nk'ie nga ngjuaikonuu xuta ni'ya sinagoga ko tsa nginkun já jue ko tsa nginkun já tjíxoo, najmi tu fantaha ruu yjonuu xi nkú ts'ín n'ek'oyo ni xi k'úinnuu ko mí éhen xi kuixiún.

¹² At'aha kui chuba xu'bo Espiritu Santo kuítsuyanuu mí ni xi tjíhin nga kuixiún.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi 'yún mjehe kjuanchina

¹³ As'ai kinchja nku nda xi síñajihin xuta nkjiun:

—Ji nda maestra, b'a t'ihin nda nts'é nga katakjányakona ni xi y'éña na'mini.

¹⁴ B'i kitsú Jesu:

—Ji nda, ¿yá xi y'ét'a xána nga nda jue kamanuu ko a ra nku nda xi kuakjánya ni xi tjíhin xuta?

¹⁵ B'i kitsú sa Jesu nga kinchjako xuta xi kabincha yo:

—Chasoo ko chúhuun yjonuu. Najmi tu n'e mjo ni xi tjíhin xuta xingisoo. Najmi tsa tu ngat'aha nga tse ni xi tjíhin xuta nga 'yún nda ts'ín k'úentu.

¹⁶ As'ai y'éña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Jñaha nku nda nchiná tu ni xí ndahá kitsjá nintje.

¹⁷ As'ai b'i kitsú animaha: “¿Mí nihi xi ts'ian? Najmi tjínna má k'uetjá ni xi kama chána.”

¹⁸ Ko b'a kitsú ya animaha: “Kui ni xi ts'ian. Ts'inxúnta ni'ya xi tínchana má nga f'atjá ni xi kama chána ko kj'ai xi 'yún i sa ts'inná ngáhana. Yo kj'uatjá niu ko ngayjee ni xi tjínna.

19 As'ai b'a xihin yjona: Ji nda, nkjin nkjun maha ni xi tjitjohi. 'Yun nkjin nu kamaha. Tu saha n'ekj'aiyai, chinei, s'i ko tsjo kat'ehi."

20 Tunga b'aha kitsu Ntiana: "Ji nda chini, kui nistjen xu'bi kuayai. Ni xi tjitjohi, za xi kama ts'e?"

21 B'a mat'ain xuta xi b'ekuhu yjoho kjuanchina. Kui xi x'an nginkun Ntiana.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga Ntiana kuhun ntih
(Mt. 6:25-34)

22 As'ai b'a kitsuhu ja ni'yakuyaha:

—Kui kjuaha nga b'a tixinnuu. Najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjennuu, mi nihi xi chinoo. Ta ndaha najmi tu fantaha ruu yjonuu ni xi machjehen yjonintenuu, mi najyuhun xi ndyjoo.

23 Nk'ie ni nga kuintsuboo, kui ni nihi xi 'yun chihira nga nichinee, ko yjonintenuu, kui xi 'yun chihira nga najyuu.

24 Chasoho nisee. Najmi b'entje, najmi b'eku, najmi tihin ni'ya xi ma nga f'atjo nichinehe. Tunga tsjaha ra Ntiana nichine. Ko jun, za najmi 'yuhun chji so nga nisee?

25 Ko ndaha tsa 'yun kjuantaha ruu yjonuu tu xi sahanu masen metru, najmi tjin xi nku ts'in sahanu masen metru.

26 Tsa najmi manuu n'o ni xi ichi, za jun tiantaha ruu yjonuu ni xingisoo?

27 Chase chubayohoo xi nku ts'in sa naxuu. Najmi ts'inxá ko najmi ts'inda nachjun. Tunga an b'a tixinnuu nga ta ndaha nda rej Salomon xi 'yun chanka kama nistjin nk'ie, najmi b'a k'un najyun xi kingja xi nkuhu naxuu.

28 Tsa Ntiana b'a tsjo ts'ink'ientu jna xi chuba ma chaha, xi nd'ai ma cha ko ndyjunnii kuiti, za najmi tu saha 'yun tsja sanuu najyun xi ndyjoo jun xi 'yun chji so nga jnoo? ja b'a 'yun ichi s'ejihinnuu Ntiana!

29 Kui b'a maha, najmi tu b'ejna tjtjun nga ni xi chinoo ko ni xi s'iu kjuinchisjo. Najmi tu kui kjuabaha niu kas'enuu.

30 At'aha ngayjee ni xu'bi bangisjai xuta xi tjin asuntee, tunga jahá be Na'minuu nga machjennuu ni xu'bi.

31 Tjehennto nga katatexumanuu Ntiana ko b'a ts'in tu k'uaisuhinnuu ni xu'bi.

B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu kjuanchino
(Mt. 6:19-21)

32 Najmi tu binkjun, chutsanka tintina. At'aha tsjo tihin Na'minuu nga tsjanuu nga kuitjas'enjiun xi nku ts'in batexuma.

33 Tateño ni xi tinnuu ko tjohon xuta x'an. Teku ni xi najmi maha batsun. Ch'atjo ndjiojmi jan ni xi ts'in nchina sinnuu, ma najmi ma fas'en ja ndyje ko ta ndaha xubiu najmi maha bate.

34 B'a tixinnuu at'aha ma nga tjna kjuanchinannuu, yo ta tjna animannuu.

35 T'endo yjonuu ko t'etiu nd'inuu.

36 B'a n'oo xi nku ts'in ja musu xi incha kuyá nga k'uaí nda ntiaha xi kafí kjuabixan, xi nk'ie nga f'ai tu tjen'yun chjux'aha ra ankjuo.

37 A b'a nda tihin ts'e ja musu xi tintujihin nk'ie nga k'uaíhi nda ntiaha. Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ni xi ts'in ndantjo tu ngat'aha nga tichuyaha, k'uenda yjoho nga ts'ink'ientut'a yamixo ja musu ko tsjaha niñu.

38 A b'a nda tihin ts'e ja musu xu'bo tsa tuntu tik'un nk'ie nga k'uaí nda ntiaha, ndaha tsa masen nistjen ko ndaha tsa ja tifi ma sen.

39 Katumankjinnuu ni xu'bi. Tsa be tjtjun nda xi ts'e ni'yoó mi chubaha k'uaí nda ndyje, ta k'ujna nda. Najmi tsjante tsa nda ndyje kjuas'en kjuayun ni'yaha.

40 B'a ts'in ta tintsuba ndahanu ko jun, at'aha chuba nga najmi tichuyohoo k'uaí Ntini Ndaxiun.

*B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda musu xi naxu fiko xáha
(Mt. 24:45-51)*

⁴¹ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji nda maestru, ¿a jin ts'ajin én xi kuachubai, a ra kohó xuta?

⁴² B'i kitsú Nda Ntjaná:

—¿Yá nda musuhu xi naxu fiko xáha ko xi nkjink'un, xi nda ntiaha kitsjá xáha nga kui xi tsjáha nichine já musu xingisoo nk'ie nga kuichú chuba?

⁴³ ¿A b'a nda tjihin ts'e nda musu xu'bi tsa b'a títs'in nk'ie nga kj'uaí nda ntiaha!

⁴⁴ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Nda ntiaha ts'ín kunntáha ngayjee ni xi tjihin.

⁴⁵ Tunga tsa b'i ts'in ts'ínnkjink'un nda musu xu'bi: “K'uandaya saha nda ntiana nga kj'uaí.” As'ai k'uéhe já musu ko jminchjin musu xingisoo ko nga kjine ko k'úi ko kama ch'i.

⁴⁶ Tsa tu kj'uaíhí nda ntiaha nda musu xu'bi nistjin xi najmi tikuyáha ko chuba xi najmi be, 'yún ndjá ts'ínnijéhe nda ntiaha xi nkú ts'in n'enijéhe xuta xi najmi mjehe s'ejihin Ntjaná.

⁴⁷ Nda musu xi be ni xi mjehe nda ntiaha ko najmi b'enda yjoho ko ta ndaha najmi ts'intjusun ni xi mjehe nda ntiaha, kui xi nkjin niyá s'ehe.

⁴⁸ Tunga nda musu xi najmi be ni xi mjehe nda ntiaha ko títs'in ni xi tjihin nga n'e kjuaha ra, kui xi chuba niyá s'ehe. At'aha ngayjee xi ts'ati ni xi kits'ínkjáihin, kui xi ta ts'ati ni xi kuinchí ngáha ra. Ko xi 'yún tse ni xi kin'e kunntá, kui xi ta 'yún tse ni xi n'enisi ngáha ra.

*B'i ts'in kitsúya Jesu nga kui ngat'aha kuakjányaha yjoho xuta
(Mt. 10:34-36)*

⁴⁹ An jáik'iet'á nd'ía asunnteí ko mangimjena nga kuiti kai.

⁵⁰ Tunga tjihin ni nga nku kjuanima xi tu xí chánkaha kj'ujian. Un nkjún tibena ko b'a kamana santaha nkúhu nga kuichú nistjin nga kuitjusun niu.

⁵¹ ¿A b'a manuu nga kjuajyu jái tsja asunnteí? An b'a tíxinnuu nga najmi. Tu xi kjuakjánya níhi yjoho xuta jáihina.

⁵² At'aha nd'ai ch'atuts'ihin ra nga kuakjánya yjoho má nga tjintu un xuta. Jan ngjuai kontraha jo, ko xi jo ngjuai kontraha xi joon.

⁵³ Xi tí'mi na'mi ngjuai kontraha ntíhi, ko xi tí'mi ntí ngjuai kontraha na'mihí. Xi tí'mi naa ngjuai kontraha takjihin, ko xi tí'mi takjin ngjuai kontraha naaha. Xi tí'mi na nchí'ya ngjuai kontraha na antaha, ko xi tí'mi na anta ngjuai kontraha na nchí'yaha.

*B'i kitsúhu Jesu xuta nk'ie nga najmi tímankjihin nistjin xi y'a
(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)*

⁵⁴ B'a ta kitsú ya Jesu nga kinchjako xuta nkjiun:

—Nk'ie nga yo nga nibá ninti xi tjehe má fintjai ts'íu, as'ai: “Tsí k'ua” bixíun, ko b'a ma.

⁵⁵ Ko nk'ie nga tsjen ntjo sje, as'ai: “Kama sje” bixíun, ko b'a ma.

⁵⁶ Xuta xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntjaná! Mankjinnuu ni xi ma chji nk'a ján ko t'anankiu, tunga, ¿a najmi tímankjihinnuu nistjin xi kich'ahanu nd'ai?

*B'i ts'in tsakúya Jesu nga k'úéndakaá xinkjá
(Mt. 5:25-26)*

⁵⁷ ¿A najmi n'enkjintak'un subahanu ni xi nda tjín nginkun Ntjaná?

⁵⁸ Tsa tjín xi tibatéjénehi ko tjenkoí nga tí'mikoí nginkun nda tjíxóo, chubakondai nga tjenko sai aya niyóo, tu xi najmi ngjuaikoho ri nginkun nda jue. At'aha tsa nginkun nda jue ngjuaikohi, as'ai nda jue ts'ínkjás'ehin aya ntsja nda xi kunntá nubayóo ko kui xi ngjuáya'yihin.

⁵⁹ B'a tíxihin nga najmi kuitjui yo santa nkúhu nga k'úéchjýjei toon xi tjehe.

13

B'i ts'in tsakúya Jesu nga tjihin nga ngjuaikj'áha ra animaha xuta

¹ Kui nistjin xu'bo kabincha yo k'ua xi kitsúyahá Jesu ni xi kamat'ain k'ua já xi nibáha ante Galilea. Pilato kits'ínk'ien jóo kō tā kuihi jníhi jakj'á nga kits'íntjijinkōho jníhi chū xi incha tsichukō nga kitsjá chje.

² As'ai kinchja Jesu:

—¿A b'a manuu nga b'a kamat'ain já Galilea xu'bi at'aha 'yún tjin saha ngatitsun nga ngayjee xuta xi tjin ante Galilea?

³ An b'a tíxinnuu nga najmi. Kō tā jun, tsa najmi kuankínchj'áha ruu animanuu, ngatentoo b'a tā ts'in kuayó.

⁴ Kō máha já tj'ion jan xi k'ien nga tsijenehe xjó nk'a xi kisasín ntá tixa Siloe, ¿a b'a manuu nga kui xi 'yún tjin saha ngatitsun nga xuta xi tjin nanki Jerusalem?

⁵ An b'a tíxinnuu nga najmi. Kō tā jun, tsa najmi kuankínchj'áha ruu animanuu, ngatentoo b'a tā ts'in kuayó.

⁶ Kō b'i tā ts'in y'éjña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Nku nda kiasihin nku yá higuera ajin yá tuntsjajéhe kō ngiisehe tsa ja yjaha tu higo yóo, tunga ndahá nku najmi kisakúhu.

⁷ As'ai kinchjako nda xi kunntá yá tuntsjajé: “Ja tjinna jan nú nd'ai nga tíf'áingisja tuhū yá higuera xu'bi. Ndaha nku najmi tísakúna. Tichásuin, at'aha tu títs'ínkjenki tiyahá nga'yúhūn t'anankiu”, kitsú.

⁸ As'ai b'a kitsú nda xi kunntá yá tuntsjajé: “Ji nda ntia, tjennteihi nga katasinjña sa nú xu'bi. Kuakjanndáíhi tuts'in kō kuinchankíhi abono.

⁹ Tsa tsjá tu núni, nda tjin. Tunga tsa najmi, kama stísun.”

B'i ts'in kits'ínkihi Jesu nku tachjuún nga nistjin nkjún

¹⁰ Nku niyá nk'ie nistjin nkjún, ni'ya sinagoga títakúya Jesu éhen Ntíaná.

¹¹ Yo kab'ejña nku tachjuún xi tjihin tj'ion jan nú nga uhūn. Nku ndaninda kits'ínchitjuhu kō ndahachí najmi tā ma basin naxuhu.

¹² Nk'ie nga kieke Jesu tachjúun, as'ai kinchjaha kō b'a kitsúhu:

—Ji tachjuún, ja kama ndáíhi ch'in xi k'uhin.

¹³ As'ai kingjénne ntsja Jesu tachjúun. Tā kuihi chūbo tsasin naxu ngáha kō kits'íntsjoho Ntíaná.

¹⁴ Tunga kama kjahán ra nda k'akuhu ni'ya sinagoga, at'aha nistjin nkjún nga kits'ínkihi Jesu tachjúun. As'ai b'a kitsúhu xuto:

—Jun nistjin tjña nga ma n'exá. Kui nistjiun nibó nga n'enkinuu, najmi tu nistjin nkjúun.

¹⁵ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—iTu tsjohónuu bakuchjúú xi nkú ts'in yankjún Ntíaná! ¿A najmi chjunndáyanú chū xi tjinnuu nga nistjin nkjún nga bankín n'ek'iu ntá?

¹⁶ Tachjún tā ntjehe ntje cháná Abraham maha, xi ja tjihin tj'ion jan nú nga Satana y'ét'a'yúhūn nga kitsjá ch'ihin, ¿a najmi tjihín ni nga chjúnndáya nga nistjin nkjún?

¹⁷ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, kama subaha ngayjee já kontraha. Tunga máha xuta nkjiun, kama tsjoho ngayjee kjuankjún xi títs'in Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku k'un mostasa (Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

¹⁸ As'ai b'i kitsú ya Jesu:

—¿Mí nihi xi b'a joyaha xi nkú ts'in batéxuma Ntíaná? ¿Mí nihi xi k'uejña chubayahana?

¹⁹ Kui xi b'a joyaha nku k'un mostasa xi jakj'á nku nda kō y'éntje jñáha. As'ai kisé k'uun kō nku yá tu chánka kama, kō nisee j'ai ts'innda'á nubaha tjiaha yóo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén na'yu sahan ninkuan
(Mt. 13:33)

²⁰ As'ai ta kinchja ngáha Jesu:

—¿Mí nihi xi k'uejña chubayakohona xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná?

²¹ Kui xi b'a joyaha na'yu sahan ninkuan xi jak'á nku tachjuún ko kits'intjijinko tse nkuan ninkuan. As'ai tsijin ngatentee na'yu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku ankjuá
(Mt. 7:13-14, 21-23)

²² Nk'ie nga tits'in niyá Jesu nga tífi nanki Jerusalen, tsakúya ts'ihin éhen Ntjaná má xi tjeheh nga tíf'a, nanki i ko nanki xixi.

²³ As'ai b'a kitsú nku xi kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji Nda maestru, ¿a chuba maha xi n'ek'anki?

²⁴ B'i kitsú Jesu:

—N'e kjuá'yuhun ruu yjonuu nga titjás'oon ankjuá ntsjío. At'aha tíxinyanuu nga nkjin nkjún maha xi kama mjehe kjuas'en yo, tunga najmi kamahá ra.

²⁵ Nk'ie nga kuixintjen nda xi ts'e ni'yoo ko k'uéchja ankjuo, jun xi kabincho natsin ján n'ekjano ankjuo nga b'a kuixiún: “Ji nda ntia, chjux'áni ankjuo.” Tunga b'ahá kuitsunuu: “Najmi be yáha jun.”

²⁶ As'ai b'a kuixiún: “Yanáá xinkia. Niyáténi tsakuyái éhen Ntjaná.”

²⁷ Tunga b'ahá kuitsunuu: “Ja b'a kuaxinnuu nga najmi be yáha jun. Tiyú t'axín tentenú, jun xi ch'on kin'o.”

²⁸ Yo ch'iuú ko kuichó ni'yun nk'ie nga choo nga ntje cháná Abraham, Isaac ko Jacob ko ngayjee já profeta tjintu má batéxuma Ntjaná. Ko máha jun, kuich'onsjenuu natsiun.

²⁹ At'aha tu má xi tjeheh ni nibaha xuta nga k'juái s'í xi kama má batéxuma Ntjaná.

³⁰ Tjin xuta xi yanki nd'ai, kui xi tjun kama ngáha, ko tjin xi tjun nd'ai, kui xi tsjénki.

B'i kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha nanki Jerusalen
(Mt. 23:37-39)

³¹ Ta kuihi chubo tjin já fariseo xi j'aisehe Jesu ko b'a kitsúhu:

—Xin t'in, at'aha Herode Antipa mjehe ts'jínk'iehin.

³² B'i kitsú Jesu:

—B'a tankínk'ihun nda maña xi b'a tjún: “Chasei. Nd'ai ko ndyjunni k'onsje jánindoo ko ts'innkihi xuta, ko nistjin xi ma jahan kama ndjuúna xána.”

³³ Tunga tjihín ni nga ts'inndjaá niyána nd'ai ko ndyjunni ko nkiní nga kfían nanki Jerusalen. At'aha najmi kama xin nanki kuayá nku nda profeta.

³⁴ ¡Jun xuta Jerusalen, xi n'ek'ion já profeta ko b'ohoo ndjio xuta xi n'e nibásenuu! ¡A tu nkjihín niyá kama mjena nga k'uentúkúnuu xi nkú ts'in xanto nga b'énkinka ntíhí, tunga najmi kin'e yunú!

³⁵ Nd'ai ni ma, ja s'ejña masen antenuu. An b'a tíxinnuu nga najmi ta chahanú santa nkúhu nga kuichú nistjin nga b'a kuixiún: “¡Kakjanínk'a Ntjaná xi nibáha ngajoho!”

14

B'i kama nk'ie nga ngji kjine niñu Jesu ni'yaha nku nda fariseo

¹ Nku nistjin nkjún niñu ngji kjine Jesu ni'yaha nku nda k'aku fariseo. Kikuntá 'maha jóo kui chubo.

² Ta kabasinjña yo nginkun Jesu nku nda xi xkaí tíinchaha.

³ As'ai kinchjako Jesu já maestruhu kjuatéxumoo ko já fariseo:

—¿A ma n'enkihi xuta xi uhun nga nistjin nkjún, a ra najmi?

⁴ Tunga najmi kinchjahá jóo. As'ai Jesu kits'ínsihin nda uun, kits'innkihi ko kits'ínkji ngáha ni'yaha.

⁵ *As'ai ta kinchjakohó ngáha jóo nga b'i kitsúhu:*

—Tsa ntíhi kó tsa turuhú nku xi síjñajinnúu kuinjeya nku ntá tixá nk'ie nga nistjin nkjún, ¿a najmi tjen'yún k'uasjejihín?

⁶ Najmi kinchja jóo, at'aha najmi be nkú kuítsu.

⁷ Ja kamoó, nk'ie nga kikié Jesu xi nkú ts'ín tíf'ájin xutá xi kama ñjakú yó ante xi tíncha títjuun nga túb'entut'á yámixó, as'ai y'éjña chubayahá nga tsakúya. B'i kitsúhu:

⁸ —Tsa tjin xi kuítsuyahi nga k'úin nku s'í kjuabixan, najmi tú ante xi síjña títjuun binchin. At'aha tsa tú ahá ni k'jái nku xi tá kik'inyahá nga k'jái s'íu xi 'yún yankjún sa nga ji,

⁹ tsa as'ai b'a k'jái tsuhi ndá xi túb'asje s'íu: “Ndai tjehin má kabinchin”, kui nga kama suba ts'ihin ri nk'ie nga k'úinnchin ante xi fekuu.

¹⁰ Ni xi n'ení tsa tjin xi kuítsuyahi nga k'úin nku s'í, t'ihinnchin ante xi fekuu, tú xi b'a k'jái tsuhu ri ndá xi kitsúyahi nga k'jái s'íu: “Ji ndá amigo, t'ihinnchin nku ante xi tijná k'aku.” B'a ts'ín sakúhu ri kjuachánka nginkun ngayjee xi k'úentut'áko hi yámixó.

¹¹ At'aha tú yáhá ni xi k'úasje nk'a suba yjohó, kui xi chajnúcha. Kó xi k'úasje nímakjua yjohó, kui xi sakúhu kjuachánka.

¹² Kó tá kinchjako Jesu ndá xi kitsúyahá nga k'jái kjine niñu. B'i kitsúhu:

—Nk'ie nga s'í n'esjei, najmi tú já xi nda nchjakohi chubaihi, tá ndaha já nts'ei, tá ndaha já xinki, kó tá ndaha já nchiná xi t'intut'á tiñahi. At'aha tsa b'a n'ei, kui jóo kuinchja ngajoya ngáha ri kó b'a ts'ín kuitju chjhi ni xi kik'aihi.

¹³ Ni xi n'ení nk'ie nga s'í n'esjei, xutá x'an chubaihi, xi nímaha, xi najmi ma fi kó xi ka.

¹⁴ B'a ts'ín nda kamataihinni. At'aha xutá xu'bi najmi kamahá tsjá ngajoya ngáha ri ni xi k'jáihi, tunga kama chjihí ri nistjin nk'ie nga k'jáiya ngáha rá ngabayoo xutá xi naxu y'entu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku s'í chánka xi ts'asje nku ndá

¹⁵ Nk'ie nga kint'é ni xu'bi nku ndá xi tá kab'ejnat'ako Jesu yámixó, as'ai b'a kitsú:

—Á b'a nda tihin ts'e xutá xi k'úentujihin s'í chánka xi kama má batéxuma Ntjaná!

¹⁶ As'ai b'a kitsúhu Jesu ndo:

—Nku niyá nku ndá ts'asje nku s'í chánka kó nkjin nkjún xutá kits'ínkint'é nga k'jáisehe.

¹⁷ Nk'ie nga ja tsichu chuba, as'ai kits'ínkji nku ndá musuhu ndo. “Nibó, at'aha ja tinda ngayjee nichinee”, kitsúhu xi incha kin'ekint'é nga k'jái s'íu.

¹⁸ Tunga ngayjee jóo incha tsanki nga n'e'yún tak'uhun. “As'ai kuak'atsená nku jná kó tihin nga kfínsehe. Tíbankihi nga n'e'yún tak'unní”, kitsú ndá xi tjun kik'inyahá.

¹⁹ “As'ai kuak'atsená te turu bakján nanki. Tífikjut'ayá chu. Tíbankihi nga n'e'yún tak'unní”, kitsú ngá k'jái ndá.

²⁰ “As'ai kuixanná, kui kjuaha nga najmi kama kfíhinna”, kitsú ngá ndá xi ma jahan.

²¹ Kik'óya ngáha ndá musu kó kitsúyahá ndá ntiaha ngayjee ni xu'bi. As'ai kama kjahan ndá xi ts'e ni'yoó. “Kítsa t'in ajin nantio kó niyaté xi tjin nanki xu'bi. Nibákoj ei xi x'ahan, xi nímaha, xi kaha, kó xi najmi ma fi”, kitsúhu ndá musuhu.

²² Askahan b'a kitsú ndá musu: “Ji ndá ntia, ja kuats'intjusan xi nkú nga kuakixín, tunga tihin sa ante.”

²³ As'ai b'a kitsú ndantio: “T'in aya niyóo kó ante xi xi tjin dai ei. N'e kjuay'uhun ri xuta nga kjuas'en ei, tú xi tséhe ni'yaná.

²⁴ At'aha an b'a tixinnúu nga ndaha nku xutá xu'bo xi kixinya títjuhun najmi kjine ni xi y'endá.”

B'i ts'ín kitsúya Jesu ni xi tihin nga tjun ts'íinnkjink'un xutá xi mjehe tsjénkihi (Mt. 10:37-38)

²⁵ Nkjin nkjún maha xutá xi tjeinkihí Jesu. As'ai kits'ínk'ótjyak'un kó b'a kitsúhu:

26 –Tsa tjín xi tsjénnkina, tjíhin nga 'yún ts'ín mjena nga na'mihí, naaha, chjuúhún, ntíhí, já nts'e, jminchjín nichja, kò santaha yjohò. Tsa najmi b'a ts'ín, najmi tsuhú ra nga kama xutá ni'yakuyána.

27 Xi najmi títsjáha yjohò nga tsjénnkina santaha tsa kuayá ngat'ana, najmi tsuhú ra nga kama xutá ni'yakuyána.

28 'Tsa nku xi tíñajinnuu mjehe ts'ínnda nku torre, ¿a najmi tjuhún k'úéña nga ts'ínxki nkú tjín ni xi kfet'aha, tū xi skuehe tsa tíñaha ni xi machjéhen nga ts'ínndjuú niu?

29 At'aha tsá ts'ínnda tuts'in xjóo kò askahan najmi kuichúkuaha nga ts'ínndjuú niu, as'ai ngayjee xutá xi skuehe nga b'a ts'ín kuajnukiehe.

30 B'i ngján b'a kuitsu: “Nku xá kik'atuts'ihín kui ndai, tunga najmi tsichukuahá ra nga kits'ínndjuú.”

31 'Kò tsa nku nda rej xi tíñaha te mii já jun mjehe ngjuai kjánko kj'ai nda rej, ¿a najmi tjuhún k'úéña nga ts'ínkjink'un tsa kuichúkuaha nga kjaánko nda rej xinkuu xi nibáko kan mii já jun xi ts'e?

32 Kò tsa behe k'un nga najmi kuichúkuaha, as'ai ts'ínkji já chjine'én xi ts'e xi má nga kuankihí kjuajyu nda rej xinkuu nk'ie nga kjin tjen sa.

33 Kui b'a maha, tū yáhá ni xi tíñajinnuu xi najmi k'úéña ngayjee ni xi tjíhin, kui xi najmi tsuhú ra nga kama xutá ni'yakuyána.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén sihin naxo

(Mt. 5:13; Mr. 9:50)

34 'Nda naxo, tunga tsa ndyja nga'yúhún, ¿nkú ts'ín kama ntia ngáha?

35 Najmi tá chjíhi ra. Najmi kama n'echjén xi nkúhu tsa ninte kò tá ndaha tsa n'etjijihin abonò. Tū ngjuaiyahá sa natsin ján. Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

15

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku chutsanka xi kindyja

(Mt. 18:10-14)

1 Nkjín já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma kò xutá xi najmi naxú ts'intjusun kjuatexumaha Moise kama ñjakút'aha Jesu nga j'aisínñjuhu.

2 As'ai kinchjayanehe já fariseo kò já chjine'éhen kjuatexumoo nga b'a kitsúhu xinkjín: —Kui ndai ts'ínkjáihín kò kjineko ññu xutá xi najmi naxú ts'intjusun kjuatexumoo.

3 B'i kitsú Jesu nga y'éña chubayahá:

4 —Tsa tíñajinnuu nku xi tíinchaha unchan chutsanka, tsa ndyjahá nku, ¿a najmi kuincháhá xi cháte kò yachán ñjoo ajin jñoó kò ngjuaingisjai xi kandyjoo santa nkúhu nga sakúhu?

5 Kò nk'ie nga sakúhu chu, tsjo kamaha nga ngjuásun tjia.

6 Nga kj'uai ni'yaha, kuinchja ñjaha já xi nda nchjakohò kò já xi tjintut'á tiñaha. “N'etsjokonú, at'aha ja kuasakú ngáhana chutsanka xi kandyjana”, kuitsuhu.

7 'B'a tíxinnuu nga b'a tá ts'ín 'yún s'e sa kjuatsjo ndjiojmi ján nk'ie nga nku xutá ngatitsun fik'áha ra animaha nga cháte kò yachán ñja xutá xi naxú nginkun Ntjaná, xi najmi tjíhin nga ngjuaikj'áha ra animaha.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku toon xi kindyja

8 'Kò tsa nku tachjuún tíñaha te toontaba, tsa ndyjahá nku, ¿a najmi k'uétihí nku nd'í kò kjécha ni'yaha nga kuangisjái sisin santa nkúhu nga sakú ngáha ra toohon?

9 Kò nk'ie nga sakúhu, as'ai kuinchja ñjaha jminchjín xi nda nchjakohò kò jminchjín xi tjintut'á tiñaha. “N'etsjokonú, at'aha ja kuasakú ngáhana toontaba xi kandyjana”, kuitsuhu.

10 'B'a tíxinnuu nga b'a tá ts'ín s'e kjuatsjo ajihin ntítsjehe Ntjaná nk'ie nga nku xutá ngatitsun fik'áha ra animaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku na'mi xi kits'ínkjáin ngáha ra ntíhi

11 B'i kitsú sa Jesu:

—Nku nda kis'ejñaha jo já.

12 Nda xi kjintíu kinchjako na'mihi: “Ji na'mi, k'uaini ni xi kanéna”, kitsúhu. As'ai tsakjanya ndo ni xi tjihin nga kitsjáha ntíhi.

13 Askahan nga ja j'a chuba nistjin, as'ai tsatéña nda xi kjintíu ngayjee ni xi kik'aihi ko ngji nku nanki t'axin kjin nga kik'a toon xi kisakúhu. Yo kits'ínkje tiya toohon nga kits'injnu kits'int'a.

14 Tunga nk'ie nga ja kits'ínkje ngayjee toohon, tu nkuhú kjintía xi tu xi 'yuhún kama nanki xu'bo ko kieke kjintía ko kui.

15 As'ai ngjinki xáha nku nda xi tjña nanki xu'bo, as'ai kits'ínkijhi ndo má tìncha chinkaha tu xi ts'ínkjehen chu.

16 Mjehe kjine ni xi tìncha kjine chinko, tunga najmi ch'a xi kitsjáha ra niu.

17 Tu chahan kama chubayahá ni xi kits'in, kui nga b'i kitsúhu: “Nkú tjin maha já xi ts'in xánta ni'yaha na'mina xi tib'anki tímaha nichine. Ko máha an, ei tibaya kjintía.

18 Tu sahá kfínse ngáha ra na'mina ko b'a xihin: Ji na'mi, tjenna jé nginkun Ntiana ko nginkuin.

19 Najmi ta an tsuhuna tsa ntíhi k'úinni. Tu sahá katumahi an xi nkú joyaha nku nda musu xi ts'ihin xánta.”

20 As'ai kits'in niyá ndatiu nga nibase ngáha ra na'mihi. Kjin tjen sa nk'ie nga kiekehe na'mihi ko kama nimaha. Tsangatsanka nga ngjitsubakjá ntíhi ndo ko kikjexu'ba.

21 As'ai b'a kitsú ndatiu: “Ji na'mi, tjenna jé nginkun Ntiana ko nginkuin. Najmi ta an tsuhuna tsa ntíhi k'úihinni.”

22 Tunga b'ahá kitsú na'mihi ndatiu nga kinchjako já musúhu: “Kitsa nibáko najyun xi 'yún nda ko n'engjo ntína, ko ta t'eyohoo najnú ntsja nku stjink'un, ko tjayohoo tjabaxínté.

23 Nku turu xunkú xi 'yún chánka nibáko ko n'ek'ion. Chineé ko n'esjee s'í.

24 At'aha ntína xu'bi nkú joyaha tsa ja k'ien ja kj'úáya ngáha ra. Kui xi kindyja ja kuasakusjái ngáha.” As'ai nku s'í incha kik'asje.

25 Máha nda xi chóo, jña kafí. Nk'ie nga kik'óya ko j'ai tiña ni'yoq, kint'é nga suun tífane ko nga tìncha tenki xuta.

26 As'ai kinchjaha nku nda musu ko kingjásjaiyaha mí nihi xi tíma.

27 B'a kik'ihin: “Nda nts'ei ja kaf'ai ngáha ko na'mihi katsjá kjuá nga kan'ek'ien nku turu xunkú xi 'yún chánka, at'aha nda tjihin ndo nga kuats'ínkjáin ngáha ra.”

28 Kama kjan nkjúhun nda xi chóo nga santaha najmi ta mjehe ra kjuas'ehe ayoo. Kui nga tsitjusjehe na'mihi ko tsankihí nga kjuas'en.

29 Tunga b'ahá kitsú ndo: “Yai, té, xi nkú ts'in nkjin nú tjihin nga títs'inxát'aha ko tehente tínt'e'éhen, tunga ndahachí nku niyá najmi kje 'baini nku chutentsu ichi xi k'uasjékhona s'í já xi tjoho an.

30 Tunga nk'ie nga kj'uai ntíhi xu'bi, xi kits'ínkjeko jminchjín skóo ni xi kik'aihi, kan'ek'ieihin nku turu xunkú chánka.”

31 As'ai b'a kitsú na'mihi: “Ji ntína, tehente tinchunkoní ei, ko ngayjee ni xi tjinna ji ts'i.

32 Tunga nd'ai tjihin nga n'esjee s'í ko n'etsjaá, at'aha nda nts'ei nkú joyaha tsa ja k'ien ja kj'úáya ngáha ra. Kui xi kindyja ko ja kuasakusjái ngáha”, kitsú.

16

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda musu xi najmi naxu ngjiko xáha

1 B'i kitsú ya Jesu nga kinchjako xuta ni'yakuyáha:

—Y'ejña nku nda nchiná xi kitsjá xáha nku nda musúhu tu xi kuasehe ra ni xi tjihin. Kik'inyaha nga nda musu títs'ínkje tiya ni xi kits'ínkjas'ehe nga kuasehe.

² As'ai kinchjaha nda musu ko b'a kitsuhu: "¿Á b'a tsu én xi tít'ehena? N'ekjas'enní kuentaha xá xi tít'ei, at'aha najmi ta ji chasehe ri ni xi tjinna."

³ As'ai kits'innkjink'un nda musu. B'i kitsu: "¿Mí nihi xi ts'ian ei ni, at'aha ja tít'sínkje xána nda ntiana? Najmi kuichúkuana tsa xá ndjá ts'ian ko subana tsa chje kuankia.

⁴ Ja be mí nihi xi ts'ian tu xi ts'ínkjáhinna xuta ni'yaha nk'ie nga ja kje xána."

⁵ 'As'ai kinchjaha nga nkúnkú já xi tjehe ts'e nda ntiaha. "¿Nkú tjin tjehe ts'e nda ntiana?", kitsuhu nda xi tjun j'aisehe.

⁶ "Unchan ndji seti", kitsu ndo. B'a kitsu nda musu: "Á xujun xi tjit'a xkih ni xi tjehe ei. Kisa tinchin, tu saha tu chatehe t'et'ai."

⁷ As'ai b'a kitsu ngaha kj'ai: "Ko ji, ¿nkú tjin tjehe?" "Unchan kusta tuniñu", kitsu nda xu'bi. B'aha ta kitsu ngaha nda musu: "Á xujun xi tjit'a xkih ni xi tjehe ei. Tu saha tu chate ko katehe t'et'ai."

⁸ 'As'ai nda ntiaha nda musu ch'onk'un xu'bi kama nkjuhun nga 'yún nkjink'un ndo nga b'a kits'in. At'aha xuta xi ts'e asuntee 'yún tjin saha kjuankjink'un xi nkú ts'in b'endako xinkjin nga xuta xi ts'e má ndzjeen.

⁹ Ko an b'a tixinnuu. N'e chjon kjuanchina xi tjin asuntee ngatitsuin nga kuisinko xuta, tu xi kas'ehenuu xuta xi nda kuintsjakonuu. B'a ts'in nk'ie nga kfeko asuntee kjuanchina, n'ekjainnuu má nga kuintsuba siun.

¹⁰ Xi kixi fiko nga ts'intjusun ni xi ichi, kui xi ta naxu fiko nga ts'intjusun ni xi tse. Ko xi najmi kixi fiko nga ts'intjusun ni xi ichi, kui xi ta najmi naxu fiko nga ts'intjusun ni xi tse.

¹¹ Kui b'a maha, tsa najmi kixi kuankinkoo nga chasoho kjuanchina xi tjin asuntee ngatitsuin, ¿ya xi tsjanuu nga chunnto kjuanchina xi ndoo?

¹² Tsa najmi kixi kuankinkoo nga chasoho ni xi ts'e xi kj'ai, ¿ya xi tsjanuu ni xi ts'ajun?

¹³ Ndaha nku nda musu najmi ma ts'inxat'aha jo já ntia. At'aha nku xi ts'in unkie ko nku xi ts'intjo, ko a ra ts'inxat'a sisihin nku ko ch'on ts'in kuasehe xinkuu. Kui nga najmi kama n'exat'aha ruu Ntiana ko kjuanchino.

¹⁴ Tunga já fariseo, kui xi 'yún tsjoho toon. Kui nga tsajnukiehe Jesu nk'ie nga kint'e ngayjee ni xu'bi.

¹⁵ As'ai b'i kitsuhu Jesu joo:

—Xuta nda n'esjo yjonuu nginkun xuta, tunga Ntiana há be xi nkú ts'in tjituyá animanuu. At'aha ni xi benjún xuta tu ts'ihí maha Ntiana nga basehe.

¹⁶ Jet'a xaha ni xi kis'et'a kjuatexumoo ko ni xi tsakuya já profeta nistjin nga j'ai Jua Bautista. Kui nistjin kik'atuts'ihin ra nga tisenimi nga Ntiana xi batexuma ko xuta tít'sjá nga'yuhun yjoho nga tífes'enjin nga Ntiana xi kuatexumaha.

¹⁷ Tunga ta chiji ra kjuatexumoo. Najmi 'ni tjin tsa ndyjajihin sen nk'a jan ko t'anankiu nga nku ntu ichi kjuatexumoo ndyjat'a.

B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu kjuabixoon

(Mt. 5:31-32; 19:1-12; Mr. 10:1-12)

¹⁸ Tu yaha ni xi k'ejña chjuuhun ko kuixanko kj'ai tachjuun, kui xi t'bangane kjuabixan tjuhun. Ko xi kuixanko ngaha tachjuun xi y'ejñaha x'ihin, kui xi ta t'bangane ni xi 'mihí kjuabixan.

B'i ts'in tsakuya Jesu nga kits'inchen nku nda nchiná ko nku nda x'an

¹⁹ 'Yejña nku nda nchiná xi bja najyun xi 'yún chí ko najyun xi tsjo k'un ko ngayje nistjin tsjo ts'in b'asje s'i.

²⁰ Ta yejña ya nku nda x'an xi 'mi Lazaro, xi kitsejnuhú ra tsé ko xi fajñastiu ankjua ni'yaha nda nchinoo.

²¹ Kui nda x'on ni xi un b'éhe k'un nga kjine t'ía xi xi bixuntunkí kinte yámixaha nda nchinoo. Ko santaha naño f'aik'uhun nga kjinejnu tséhe.

²² Tu k'iehén nda x'on ko ntítsjee ngjikoho ante xi má nga tíña ntje cháná Abraham, ko ta k'ien nda nchinóo ko ngjiyanji.

²³ Nk'ie nga un tíbehe nda nchinóo ngak'ien, tsasenjinki ko kieke nga kjin tíña Abraham ko nga Lazaró kab'ejñat'aha.

²⁴ 'As'ai k'ikjintáya nda nchinóo nga kinchja: “Ji na'mi Abraham, katuma nima hi an. T'exái Lazaró nga kats'ínk'anchiku najnú ntsja ko kanibá ts'ínk'anchi njá. At'aha 'yún nkjún un tíbena ei ajin nd'í”, kitsú.

²⁵ Tunga b'ahá kitsú Abraham: “Ji ntína, n'ekj'áítsjein nga tsjo ts'ín tsinchin asuntee ko Lazaró kjuanima j'anki. Tunga nd'ai tíhin kjuajyu ko ji un tíbehi.

²⁶ Ko nku tikjá ya. Nku tixa chánkantsú tjenchja masen yaná. B'a ts'ín najmi ma f'atikjáha xi tíntu ei xi mjehe ngjuai ján ko ta ndaha xi tíntu ján najmi ma f'atikjá nga kj'uai ei.”

²⁷ 'As'ai ta kinchjahá ngáha nda nchinóo: “Tíbankihi, na'mi, nga n'ekjí Lazaró ni'yaha na'mina.

²⁸ At'aha un maha já nts'é. Katjitsúyaha tu xi najmi ko kui kj'uaihi ante xu'bjí má nga un tíbehe xuta”, kitsú ndo.

²⁹ Tunga b'ahá kitsú Abraham: “Tíñaha já nts'ei kjuatéxumaha Moise ko xujun xi y'ét'a já profeta. Kui xi kant'é éhen”, kitsú.

³⁰ 'As'ai: “Najmi, na'mi Abraham. Tunga tsa tjin xi kj'uaiya ngáha ra ngabayoo ko ngjuaisehe já nts'é, ngjuaikj'áha ra animaha”, kitsú nda nchinóo.

³¹ Tunga b'ahá kitsú Abraham: “Tsa najmi tínt'é éhen ni xi y'ét'a Moise ko já profeta, ta najmi kama chubayaha ndaha tsa tjin xi kj'uaiya ngáha ra ngabayoo.”

17

*B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi ts'ínkijnejin je xuta xingisoo
(Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)*

¹ B'i kitsú Jesu nga kinchjako xuta ni'yakuyáha:

—Tíhin nga s'e ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun xuta, tunga, jima ru ts'ihin xi ts'ínkijnejin ngatitsun xuta xi kj'ai!

² Tu sahá ra ngandaha xi b'a ts'íiun tsa s'et'a 'yúnt'a kásin nku ndjio chánka ko chjanikj'ajin ntáchak'uun, kintehe ni nga ts'ínkijnejin ngatitsun nku ntí ichí xi nkúhu xu'bjí.

³ Chúhuun yjonuu.

'Tsa nda nts'ei títs'ín ngatitsun, chubakoi nga najmi nda títs'ín. Tsa ngjuaikj'áha ra animaha, n'endyjat'aihi.

⁴ Tsa yatu niyá ch'on ts'ínkóhi nga nku nistjin ko tsa yatu niyá: “Tífikj'aha ra animana, n'endyjat'ani”, tsa kuitsuhi, n'endyjat'aihi.

⁵ 'As'ai kinchja já postru:

—Tisinkoni tu xi 'yún s'ejin sahani Ntíaná.

⁶ B'i kitsú Jesu:

—Tsa tu ichí s'ejinnuu Ntíaná xi nkúhu nku k'un mostasa xi 'yún ichí, kama b'a k'úihuun yá tu xu'bjí: “Tiyú xin ei ko t'ihinsinjñajin ntáchak'uun.” Kuint'é'ennuu yoo.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda musu xi ts'íntjusun xáha

⁷ 'Tsa nku xi tíñajinnuu tíñaha nku nda musu xi kafikján t'anankiu ko tsa chu kafikunntá, nk'ie nga ja k'ooýaha jñá nda musu, najmi b'a kuitsuhu: “Títjáhanchunt'ái yámixo.”

⁸ B'a ní kuitsuhu: “T'endaní ni xi kjíne ko n'esjei najyihin. T'eyaní nichinena ko ntá xi k'uiá, ko askahan kama chinej ko s'j jí.”

⁹ Ko ta ndaha najmi tsjáha máb'achjíhi nda musuhu nk'ie nga ja kuats'íntjusun xá xi kuatsjáha.

¹⁰ B'a ta ts'ín jun, nk'ie nga ja n'etjusun ngayjee xá xi kitsjánuu Ntíaná, b'a ní tixíún: “Já musu ní. Ni xi kik'inni, kui nihi xi kin'ei.”

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu te já xi k'uhun ch'in fentujnu

¹¹ Nk'ie nga títs'ín niyá Jesu nga tífi nanki Jerusalen, j'ajin masen ante Samariá ko ante Galilea.

¹² Nk'ie nga tsichu nku nanki ichí, j'aik'úhun te já xi k'uhun ch'in fentujnu. Kui xi kjint'á tsincha

¹³ nga kikjintáya:

—Ji Jesu, nda maestru, katuma nimahi jin.

¹⁴ Nk'ie nga kieke Jesu jóo, as'ai b'i kitsúhu:

—Tankínkuhu yjonuu já na'miu.

Nk'ie nga tíncha fi jóo, tsitjuxín ch'ihin.

¹⁵ As'ai nku nda xi tjenjihín já xi tee, nk'ie nga kieke nga kama nkihí, kik'óya ko kits'ínsjohó Ntíaná nga 'yún kikjintáya.

¹⁶ J'aisinkúnch'int'aha Jesu nga íxí t'anankiuhú kingjénsten nintaku ko kitsjáha máb'achjíhi. Samariá nibáha nda xi b'a kits'íun.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A najmi tehé maha já xi kama nkihí? ¿Má kfihi já xi ñja xingisoó?

¹⁸ ¿Á tu nkuhú nda xu'bi xi najmi ntje Israel tjeheñ ra kuak'óyaha nga kj'uaits'ínsjohó ra Ntíaná?

¹⁹ As'ai b'i kitsúhu ndo:

—Tisintjein ko t'in. At'aha kuas'ejihin nga Ntíaná kits'ín nibána, kui nga kama nkihí ri.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nkjé kuatéxuma Ntíaná

(Mt. 24:23-28, 36-41)

²⁰ As'ai já fariseo kingjásjaiyaha Jesu nkjé kuichú nistjin nga kuatéxuma Ntíaná. B'i kitsú Jesu:

—Tunkaán najmi kama chjihí nk'ie nga kuatéxuma Ntíaná.

²¹ Ko ta ndaha najmi b'a kuitsú xuta: “Ei tijná”, ko a ra: “Ján tijná.” At'aha ja tibatéxuma Ntíaná ajinnuu.

²² As'ai b'a kitsúhu xuta ni'yakuyáha:

—Kuichú nistjin nga kama mjenuu nga choo ndaha tsa tu nku ichí nistjin xi s'e nk'ie nga kj'uaí Ntíhi Ndax'iun, tunga najmi chanú.

²³ Tjín xi b'a kuitsunuu: “Ei tijná”, ko a ra: “Ján tijná.” Tunga najmi tu bankinnú ko ta ndaha najmi tu tsjennkíhu.

²⁴ At'aha xi nkú ts'ín ma chji nd'ích'on nk'a ján nga bat'ai, nga ma chji ei ko ma chji ján, b'a ta ts'ín kama chji Ntíhi Ndax'iun nistjin nk'ie nga kj'uaí ngáha.

²⁵ Tunga tíjuhún tjíhin nga un nkjún skuéhe ko nga xuta xi tjín nd'ai najmi ts'ínkjáihín.

²⁶ Xi nkú kama nistjin nga y'ejña Noe, b'a ta kama nistjin nk'ie nga kj'uaí ngáha Ntíhi Ndax'iun.

²⁷ Kui nistjiun tíncha kjine ko tíncha 'bi xuta. Tíncha bixan ko tíncha ts'ínkixan ntíhi. B'a tíncha ts'ín santa nkúhu nga tsichu nistjin nga jas'en Noe tsutsu chánko, ko tu ni xí kik'ahá ts'í ko jesunjin ntá ngayjee xuta.

²⁸ Ko b'a ta kama nistjin nga y'ejña Lot. Tíncha kjine ko tíncha 'bi xuta. Tíncha b'atse ni ko tíncha batéña ni. Tíncha b'éntje ko tíncha ts'ínnda ni'ya.

²⁹ Tunga nistjin nga tsitju Lot nanki Sodoma, nibajen nk'a ján nd'í ko sufri nga tsixuntu t'anankiu. Jesun ngayjee xuta.

³⁰ B'a ta kama nistjin nk'ie nga kuakúchji yjohó Ntíhi Ndax'iun.

³¹ Kui nistjin xu'bo, xi kab'ejñasun nk'a ni'yaha najmi tu kuitjujen nga kj'uaík'asje ni xi jíntu aya ni'yaha. Ko xi kafi jñá najmi ta kats'óyaha ni'yaha.

³² N'ek'áítsjohoon yjonuu ni xi kamat'ain chjuúhün Lot.

³³ Tu yáhá ni xi mjehe ts'íínk'anki suba yjoho nga k'úejña tík'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá, kui xi tu sahá n'ek'anki.

³⁴ An b'a tíxinnuu. Kui nístjen xu'bo jo xuta xi kjintusún nku kama, nku chjúbé ko xinkuu s'ejña.

³⁵ Jo jminchjín xi tíncha ot'áha xinkjín, nku chjúbé ko xinkuu s'ejña.

³⁶ Jo já xi kafi jña, nku chjúbé ko xinkuu s'ejña.

³⁷ B'a kitsú jóo:

—Ji Nda Ntia, ¿má xi tjeheh b'a kamoó?

B'i kitsú Jesu:

—Yaha nga má kjijña nku yjoninte k'ien, yo ma ñjakú chálíkíe. B'a ta ts'in chaha nga kj'uaí Ntíhi Nda'x'ün.

18

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén ni xi kits'ínko nku nda jue nku tachjuún xi ja k'ien x'ihin

¹ As'ai Jesu y'ejña chubayaha xuta ni'yakuyáha nga tsakúyaha nga tjihin nga tehente kuinchja Ntíaná ko nga najmi ts'íínkjehe k'un.

² B'i kitsúhu:

—Nku nanki y'ejña nku nda jue xi najmi benkjún Ntíaná ko ta ndaha najmi nusihin xuta.

³ Yo ta y'ejña nku tachjuún xi ja k'ien x'ihin. Kui xi fisehe nda jue nga b'a tsuhu: “Kixi n'ení kjuá xi tjínkona chá kontrana.”

⁴ Nkjín nístjin j'a nga najmi kits'ihin kjuá tachjuún. Tunga askahán ni kits'ínkjink'un: “Ndaha tsa najmi benkján Ntíaná ko najmi nusinna xuta,

⁵ tunga tu nku títs'ínstihína tachjín. Kui nga tu sahá kixi ts'ihin ra kjuá tu xi najmi ts'íínkjehe kjuatsentana nga kj'uaíse tehentena.”

⁶ B'i kitsú sa Nda Ntíaná Jesu:

—Nda tasínñju ni xi kitsú nda jue ch'onk'un xu'bi.

⁷ Ntíaná, ¿a najmi kixihí ts'íihin kjuá xuta xi j'ájin, xi nístjin nístjen nchjakohó? ¿A ts'íínk'andayahá nga kuasínko?

⁸ B'a tíxinnuu nga ntjuúhün ts'íihin kjuá xuta xi ts'e. Tunga nk'ie nga kj'uaí ngáha Ntíhi Nda'x'ün, ¿a sakú saha asuntee xuta xi s'ejihin Ntíaná?

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda fariseo ko nku nda xi f'áchjintjai ch'á

⁹ Ta y'ejña chubayaha Jesu nga tsakúyaha xuta xi b'a maha nga naxu tíncha ts'in nginkun Ntíaná maha, tunga najmi ndahá ts'in basehe xuta xingisoo. B'i kitsúhu:

¹⁰ —Jo já ngji nchjako Ntíaná má ma natsihin nínku, nku xi nda fariseo ko nku nda xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma.

¹¹ Nda fariseo b'i ts'in kinchjako Ntíaná nga ngandaha kinchja nk'ie nga kabasinña ndju: “Ji Na'mi, títsjaha máb'achjí at'aha najmi b'a k'an xi nkú k'un xuta xi k'oo, xi ndyjé ts'in, xi ch'onk'un, xi b'at'aha chjuúhün. Ko ta ndaha najmi b'a k'an xi nkúhu nda xu'bi xi f'áchjintjai ch'á.

¹² Jo niyá nga tuntjóo bátejña kjintía ko nku tíkja gayjee ni xi ts'in ngana tsja chje.”

¹³ Tunga nda xi f'áchjintjai ch'á kjin tsasinña ko santaha najmi ma k'un tsa nk'a ján kuasenjinki. Tu kik'onayahá 'mehe nga b'i kitsú: “Ji Na'mi, katuma nimahi an nga jé tjenna.”

¹⁴ An b'a tíxinnuu. Nku nda xi naxu kama ndaj nginkun Ntíaná nk'ie nga kik'óya ngáha ni'yaha. Najmi b'aha nda xinkuu. At'aha tu yáhá ni xi k'uasjenk'a suba yjoho, kui xi ichi kama nginkun Ntíaná. Ko xi k'uasje nimakjua yjoho, kui xi sakúhu kjuachánka.

B'i ts'in nda kinchjane Jesu janti xiu
(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

¹⁵ As'ai incha j'aiko xuta ntíhi tu xi Jesu ngjuénnehe ra ntsja. Tunga nk'iehé nga kieke já ni'yakuyóo ni, b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'in.

¹⁶ Tunga kinchjahá ra Jesu jóo ko b'i kitsúhu:

—Tjehenntohó jántíu nga kanibásena. Najmi tu jun b'ech'óhoo. At'aha xuta xi b'a ts'in tjintuyáha xi nkú joyaha jántí xi, kui xi tjehe ra nga Ntjaná kuatéxumaha.

¹⁷ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi najmi ts'ínkjáihín nga Ntjaná xi batéxumaha xi nkú ts'in ts'ínkjáihín nku nda chí ni xi 'baihi, kui xi ndahachí najmi kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

B'i ts'in kinchjanijmiko Jesu nku nda nchiná
(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

¹⁸ As'ai nku nda k'aku kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji nda maestru, ji xi ndai, ¿mí nihi xi ts'ian tu xi kama ts'ínkjáihín ra nga kúatejña tik'un sían?

¹⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á an xi nda tí'mihini? Najmi tjín xi ndaha, nku tutuhú Ntjaná.

²⁰ Yai xi nkú ts'in tjít'a kjuatéxumoo: “Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu ndyjé n'ei. Najmi tu testiyú tsank'á n'ei. Chankjún na'mihí ko nahí.”

²¹ B'a kitsú ndo:

—Ngayjee ni xu'bo títs'intjusan santa nkúhu nga ndyjana.

²² Nk'ie nga kint'é Jesu ni xu'bi b'a kitsú:

—Nku ni ndyjat'á sahi. Tateñai ngayjee ni xi tjíhin ko tjeihín xuta x'an. B'a ts'in s'ehe ri kjuanchiná ndjiojmi ján. As'ai nibái nga tsjénkiní.

²³ Tunga nk'iehé nga kint'é ndo éin, kik'ie nusin nusihín, at'aha 'yún nkjún nchiná.

²⁴ Nk'ie nga kieke Jesu nga kik'ie nusin nusihín ndo, b'i kitsú:

—j'á b'a 'yún 'ni tjíhin tsa xuta xi nchiná nkjúnhun kjuas'enjihín nga Ntjaná kuatéxumaha!

²⁵ Tu sahá najmi 'ni tjín tsa nku chu camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

²⁶ As'ai xuta xi kint'éhe b'a incha kitsú:

—¿Yá xi kama k'uanki ni ma?

²⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ni xi ndahachí najmi maha ts'in xuta, Ntjaná maha ts'in ni.

²⁸ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entui ni xi tjinni ko tjénkihi nd'ai.

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tu yáha ni xi y'éjña ni'yaha, tsa chjuúhun, tsa já nts'e, tsa xi cháha ko tsa ntíhi at'aha Ntjaná batéxumaha,

³⁰ kui xutai 'yún ts'ati k'uai ngáha ra asunte xu'bi ko nistjin xi nibá askahan k'uaihi nga k'úentu tik'un sín.

B'i ts'in ta kitsúya ngáha Jesu nga kuayá
(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

³¹ As'ai ngjiko t'axín Jesu já ni'yakuyá xi te joo ko b'a kitsúhu:

—Tjenñju. Ja títbankiaán nanki Jerusalen. Yo kuitjusun ngayjee ni xi y'et'a já profeta nga kamaha Ntíhi Ndax'iun.

³² At'aha aya ntsja xuta xi najmi ntje Israel tjehe ra n'ekjas'en. Kui xi kuajnukiehe, ch'on ts'íhín, ko kuatétéjnuhu.

³³ K'uéhe ko ts'ínk'ien. Tunga nistjin xi ma jahan kj'uaiya ngáha ra ngabayoo.

³⁴ Ndaha nku ni xu'bi najmi kamankjihín já ni'yakuyóo. Najmi be ni xi tínchja Jesu, at'aha kis'ejña 'maha niu.

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda ka
(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)

³⁵ Nk'ie nga ja tibichú tiña Jesu nanki Jerico, nku nda ka kab'ejña andai niyóo nga títbanki chje.

³⁶ Nk'ie nga kint'é ndo nga tíf'a nkjún xuta, as'ai kingjásjaiya mí nihi xi tíma.

³⁷ Kik'inyaha nga Jesu, nda xi nibáha Nazaret, tíf'a yo.

³⁸ As'ai kikjintáya:

—ji Jesu, ji xi ntjehe David, katuma nimahi an!

³⁹ Xuta xi yja tíjuun kinchjatikoho tu xi k'uéchja'aha ts'a, tunga tu sahá 'yún kikjintáya sa:

—ji ntjehe David, katuma nimahi an!

⁴⁰ As'ai tsasin'yún Jesu ko b'a kitsú nga ngjuaichj'a nda ko. Nk'ie nga ja j'ai, Jesu kingjásjaiyaha:

⁴¹ —¿Mí xi mjehi nga ts'ihin?

B'a kitsú nda ko:

—Ji nda maestru, mjena nga kama chjina.

⁴² B'i kitsú Jesu:

—Katuma chjihi. At'aha kuas'ejihi nga Ntjaná kits'in nibána, kui nga kama nkihi ri.

⁴³ Ta kuihi chubo kama chjihí ndo ko kitsjennkíhi Jesu nga kits'intsjoho Ntjaná. Ko ta kits'intsjoho Ntjaná ngayjee xuta xi kikié ni xu'bi.

19

B'i ts'in tsichuk'úhun Zakeo Jesu

¹ As'ai tsichu Jesu nanki Jerico. J'ajin nankiu.

² Yo tíjña nku nda nchiná xi 'mi Zakeo, xi nda k'akuhú já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma.

³ Kui xi mjehe skue yáha Jesu, tunga najmi tímahá ra, at'aha katsehe xuta ko ch'e nkjún ya Zakeo.

⁴ As'ai tsangatsanka tíjuhun xuta nkjiun ko tsiyajnu nku yá xi síjña yo, tu xi skuehe Jesu, at'aha yo tíhin nga kj'ua.

⁵ Nk'ie nga ja tíf'a Jesu yo, tsasenjinki má kji'a ndo ko b'i kitsúhu:

—Ji Zakeo, kitsa titjujein, at'aha ni'yahi tíhin nga ts'inkj'áiya nd'ai.

⁶ As'ai kitsa tsitjuen Zakeo ko tsjo kamaha nga kits'inkjáihin Jesu ni'yaha.

⁷ Tunga nk'ie nga kikié xuta ni xu'bi, as'ai ngayjee kinchjayane Jesu nga b'a kitsúhu xinkjin:

—Ni'yaha nku nda xi najmi ts'intjusun kjuatéxumaha Moise kfi ts'inkj'áiya.

⁸ As'ai tsasinjña ndju Zakeo ko b'a kitsúhu Jesu:

—Chasei, nda maestru. Tsjaha xuta x'an masen ni xi tjinna. Ko tsa tjín xi ndyjé kits'ihin nga ts'anachaha, ts'ink'óya ngáha ra ñju niyá tíhin ni xi jak'aha.

⁹ B'i kitsú Jesu:

—Ja k'uanki nd'ai xuta xi tjintu ni'ya xu'bi, at'aha ta ntjehe ntje chjáná Abraham y'aha ra nda xu'bi.

¹⁰ At'aha Ntíhi Ndax'iun j'aingisjái ko j'ai ts'ink'anki xuta xi ja kindyja.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi kitsjáha já musuhu toon xi ts'inxáko
(Mt. 25:14-30)

¹¹ Nk'ie nga tímjeñju xuta ni xi tinchja Jesu, as'ai ta y'éjña chubaya ngáha nga tsakúya. At'aha ja tibichú tiña nanki Jerusalen ko b'a tímaha xuta nga akui kuatéxumaha Ntjaná.

¹² Kui nga b'a kitsúhu Jesu:

—Y'ejña nku nda nchiná xi ngji kjin kj'ai nanki tu xi nda rei n'e maha ko askahan k'óoya ngáha.

13 As'ai kinchjaha te ja musuhu ko kitsjaha toon nga nkunkú jóo. “N'exáko tooin santa nkúhu nga kjúái ngáhana”, kitsúhu.

14 Tunga unkiehé ra xuta nankihí ndo ko incha kits'ínkji tjenki ndo ja chjine'én xi b'a kuitsu: “Najmi mjeni tsa kui ndai xi kama nda reini.”

15 Tunga kin'e mahá nda reí ndo ko kik'óya ngáha nankihí. As'ai kitsjá kjuá nga chubaha ja musu xi kitsjaha toon, tu xi skuehe xi nkú tjín kits'ín nganasun nga nkunkú jóo.

16 As'ai j'ai nda xi tjuun. “Ji nda ntia, te tjihin nga kits'ín nganasun toohin”, kitsú.

17 “Nda tjín. Nda ní ji, nda musu. Naxu kin'etjusuin xá ichí xi kitsjaha, kui nga tsjaha ra nga kuatexumaha ri te nanki”, kitsú nda reí.

18 As'ai j'ai nda musu xi ma joho. “Ji nda ntia, un tjihin nga kits'ín nganasun toohin”, kitsú.

19 “Ji xi kuatexumaihi un nanki”, ta kitsúhu nda musu xu'bi.

20 As'ai j'ai ngá kj'ai nda musu. “Ji nda ntia, á toohin ngáha ei. Nku pañu kik'ontikjajian nga y'etjá,

21 at'aha tsankjuhun. At'aha kjan ní ji. Chjubéi ni xi najmi ji y'eñai ko chjusintjein chan xi najmi ji y'entjei”, kitsú.

22 As'ai b'a kitsú nda reí: “Ji nda musu ch'onk'un, ta kuihi én xi kuakixín ts'inkokjuahara. Tsa an xi kjan ko fakj'a ni xi najmi an y'eñá ko kjesintjen chan xi najmi an y'entje,

23 kui nga, ¿á najmi kin'ekjas'ehen ri toonna ja xi be nkú ts'ín ts'inxáko ho toon? Tsa b'a kin'ei, ja ra ts'inkjain ngáha ra nd'ai toonna ko santaha ntíhi nga kjúa”, kitsú.

24 As'ai kinchjako nda reí ja xi kabincha yo. “Chjú'ohoo tooon nda xu'bi ko tjohoon nda xi tjíñaha te”, kitsúhu.

25 “Ji nda ntia, ja tjíñaha te toon nda xu'bo”, kitsú jóo.

26 Tunga b'ahá kitsú nda reí: “An b'a tíxinnuu. Ngayjee xi tjihin ni, kui xi k'uai saha. Tunga xi najmi tjihin, kui xi chjú'aha santaha ni xi ichí xi tjíñaha.

27 Ko máha ja kontrana xi najmi mjehe nga kuatexumaha, nibáko ei ko nginkán tichákjó kásin.”

B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

28 Nk'ie nga ja b'a kitsú Jesu, as'ai kitsjen tíjún nga kits'índjuú ngáha niyáha nanki Jerusalen.

29 Nk'ie nga ja tsichu tiña Betfage ko Betania, nanki xi tiña maha asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínkji Jesu jo ja ni'yakuyáha

30 nga b'i kitsúhu:

—Tankiún nanki ichí xi tjíña tiña ján. Nk'ie nga ja kujichú yo, sakúnuu nku ntí búrrú xi tjít'a'yún, xi najmi kjee ch'a b'esúhun. Chjúnndáyo ko nibáko ei.

31 Ko tsa tjín xi ngjuásjaiyanuu: “¿Á jun tíchjundáyahanu chu?”, tsa kuitsunuu, b'a t'ihun: “Nda maestrú rú machjéhen chu.”

32 As'ai ngji ja xi kin'ekjáu ko kisakúhu chu xi nkú nga kitsú Jesu.

33 Nk'ie nga ja tíincha kjendáya ntí búrrú, as'ai b'a kitsú ja xi ts'e chu:

—¿Á jun tíchjundáyahanu ntí búrrú?

34 B'a kitsú jóo:

—Nda maestrú rú machjéhen chu.

35 Incha j'aikoho Jesu chu. Najyuhun incha kingjásuhun chu ko kits'ínk'íésun Jesu.

36 Xi nkú nga ts'ín tífi Jesu, b'a ts'ín kingjántu najyuhun xuta aya niyóo.

³⁷ Nk'ie nga ja t_incha bichú tiña má jenstehen asunntu tjenk_i Yá Olivo, as'ai ngayjee xuta ni'yakuyáha Jesu 'yún incha kikjintáya tsjo nga kits'intsjohó Nt_ianá ngat'aha ngayjee kjuankjún xi incha kkie.

³⁸ B'a incha kitsú xuto:

—iNt_ianá nda kats'ínko nda rej xi kits'ín nibá ngajoho! ;Kas'e kjuajyu ndjiojmi ján ko kaya kjuachánkahá Nt_ianá nk'a ján!

³⁹ As'ai kinchja k'ua já fariseo xi tjenjihin xuta nkjiun:

—Ji nda maestru, b'a t'ihin xuta ni'yakuyáhi nga najmi tu b'a incha kats'ín.

⁴⁰ B'i kitsú Jesu:

—B'a tixinnuu, tsa k'uéchja ts'a xuta xu'bi, ndjio incha kjintáya.

⁴¹ Nk'ie nga j'ai tiña Jesu nanki Jerusalem, kikjintántjai nankiu nk'ie nga kkie.

⁴² B'i kitsú:

—iTsa tu kui sa nistjin xu'bi kamankjinnuu ni xi tsjánuu kjuajyu! Tunga tíña 'mahánuu niu nd'ai.

⁴³ At'aha kuichú nistjin nga já kontránuu k'uéjtjindainuu xjó nga k'uéchjanuu tu xi ts'ínkjehenuu.

⁴⁴ Ts'ínkjenuu ko ts'ínk'ien xuta nankinuu. Ndaha nku ndjio najmi ta s'ejñasun saha ra xinkjín. At'aha najmi kamankjinnuu nk'ie nga y'éña chjinuu Nt_ianá kjuandaha.

B'i ts'ín kik'onsje Jesu já xi t_incha batéña chu má ma natsihin ninku

(Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

⁴⁵ As'ai jas'en Jesu má ma natsihin ninku. Kik'onsje já xi t_incha batéña ko t_incha b'atse chu yo.

⁴⁶ B'i kitsúhu:

—B'a ts'ín tjit'a éhen Nt_ianá: “Ni'ya xi má nga kuinchjako xuta Nt_ianá kama ni'yana.” Tunga jun antehé já ndyjé t_in'e mo.

⁴⁷ Xki nistjin tsakúya Jesu natsihin ninku. Ko já na'mi k'aku, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já xi yankjúhun incha tsangisjai niyá xi nkú ts'ín kama ts'ínk'iehen Jesu.

⁴⁸ Tunga najmi tsakú niyáhá ra nkú ts'ín b'a incha ts'ín, at'aha ngayjee xuta 'yún mjehe nga kuásínñjuhu ni xi t_inchja Jesu.

20

B'i kama nk'ie nga kingjásjaiyaha já tjíxoo Jesu yá xi kitsjá xáha

(Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)

¹ Nku niyá nk'ie nga t_ibakúya Jesu má ma natsihin ninku nga y'énjmíhi xuta én nda tsuhu Nt_ianá, as'ai j'aik'úhun já na'mi k'aku, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko jáchá xi ta t_ihin xá.

² B'a incha kitsúhu:

—T'iniani, ¿mí xá xi t_ihin nga b'a t_in'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi?

³ B'i kitsú Jesu:

—Ko an ta kuasjáyanuu nku ni. T'inianú.

⁴ ¿Yá xi kits'ín nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá xuta? ¿A Nt_ianá, a ra xuta asunnteihí?

⁵ As'ai b'i kitsúhu xinkjín nga kinchjanijmíyaha niu:

—Tsa: “Nt_ianá kits'ín nibáha Jua”, kuixíaán, as'ai b'a kuitsuná: “¿Á najmi kis'ejihinnuu ni xi kitsúhu Jua?”

⁶ Ko tsa: “Xuta asunnteí kits'ín nibáha” kuixíaán, ngayjee xuta k'uéná ndjio nga ts'ínk'ienná, at'aha b'a tsu xuta nga nku nda profeta kama Jua.

⁷ As'ai kinchjako ngáha Jesu:

—Najmi yaj yá xi kits'ín nibáha.

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko ta ndaha an najmi xinyanuu yá xi kitsjána nga b'a t_its'ian.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'aihi
(Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

⁹ As'ai Jesu b'i ts'in tsakúyaha xuta nga y'éjña chubayaha:

—Nku nda y'entje tuntsajé. Kitsjá sáha antee já xi maha ts'inxáko tuntsajé, as'ai ngji kjin tse nkjún nistjin.

¹⁰ Nk'ie nga ja tíjne tuu, as'ai kits'inkjisehe ndo nku nda musuhu já xi títs'inxáko tuntsajé tu xi kuankihí ra tu xi kanéhe. Tunga kik'íéhé ra jóo nda musuhu ko kits'inkji tiya tiya.

¹¹ As'ai ta kits'inkjihí ngáha ndo kj'ai nda musu, tunga ta kik'íéhé ngáha ra jóo nda musu xu'bi. Ch'on nkjún incha kitsúhu ko kits'inkji tiya tiya.

¹² Ta kits'inkjihí ngáha kj'ai nda musuhu ndo, tunga ta kits'in'uhún ngáha ra jóo nda xu'bi nga tsanka tjennki.

¹³ Tu chahán b'i kitsú nda xi ts'e tuntsajé: “¿Mí nihi xi ts'ian? Tu sahá ntína xi tjo nkjúnna ts'inkjiá. Tsa tu ahá ni skuenkjún ntína jóo.”

¹⁴ Tunga nk'iehé nga kkie já xi ts'inxáko tuntsajé nga nibá ntíhi ndo, b'a kitsúhu xinkjín: “Kui xu'bo xi ts'inkjáihín ngayjee ni xi tjíhín na'mihí. Tu sahá n'ek'ieén tu xi kama ts'añáhaná ni xi ts'inkjáihín.”

¹⁵ Kui nga kik'onsjehe jóo ntíhi ndo natsin má nga tjíntje tuntsajé ko kits'ink'ien.

'Kui b'a maha, ¿nkú ts'íhín ra nda xi ts'e tuntsajé já xu'bo?

¹⁶ Kj'uaí ko ts'inkje já xi ts'inxáko tuntsajé ko kj'ai já tsjá sá ngáha ra ante tuntsajé.

Nk'ie nga kint'é ni xu'bi xuta xi tíntje yó, as'ai b'a incha kitsú:

—¡Najmi b'a tu katuma!

¹⁷ Tunga tsase'ahá Jesu jóo ko b'i kitsúhu:

—Kui nga, ¿nkú tsuhu ra ma ni xu'bi xi tjít'a xujun éhen Ntíaná? B'a títsu:

Ndjio xi kikjaníya já chjínexóo,

ja j'ai ma ndjio k'aku.

¹⁸ Tu yáhá ni xi kuijnesun ndjio xu'bi kama xixi. Ko xi kuijnenehe ndjio kama nkuankuan.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi tjíhín nga s'echjhi
(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)

¹⁹ Ta kuihi chubo mjehe já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoo nga kuakj'ánijé Jesu, at'aha kamankjihín nga kui kinchjanijmíyaha nga y'éjña chubaya. Tunga incha kitsankjúhún xuta nkjiun.

²⁰ As'ai kits'in nibásehe Jesu k'ua já xi kúnnta 'maha, xi xuta nda kits'in ma maña yjoho, tu xi ts'inkijnejihin Jesu nku én xi najmi b'a tjín. B'a ts'in kama ts'inkjas'ehen ra nda tjíxá Roma.

²¹ B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji nda maestru, yai nga kjuaxi én xi chubai nga bakuyái ko nga najmi ngabi n'ei kjuá. Naxu bakuyái éhen Ntíaná.

²² Kui nga, ¿a ma b'echjhi nda tíntjun Cesar ni xi f'áchjíná, a ra najmi?

²³ Tunga kamankjihín ra Jesu kjuamañaha jóo ko b'a kitsúhu:

²⁴ —Takúnú nku toon denario. ¿Yá xi ts'e sénnistjiin ko j'áin xi tjít'aha tooin?

B'a kitsú jóo:

—Ts'e nda tíntjun Cesar.

²⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjohoon nda tíntjun Cesar ni xi ts'e nda tíntjun Cesar, ko tjohoon Ntíaná ni xi ts'e Ntíaná.

²⁶ Najmi kamaha jóo kits'inkijneya Jesu nga kuinchja nginkun xuta nantio nku én xi najmi b'a tjín. Tu sahá kama nkjúhún én xi kits'ink'óya Jesu ko najmi ta kinchjaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kj'uaíya ngáha ra xuta
(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)

²⁷ Já saduseo bakúya nga najmi kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. As'ai k'ua xi j'aisehe Jesu nga

²⁸ kingjásjaiyaha. B'i incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, y'et'aná Moise: “Tsa nku nda xi tijnaha chjuún kjuayá nga najmi kis'ekohó ntí chjuúhun, nda nts'e tjihin nga kuixanko ngáha chjuúhun, tu xi b'a ts'in s'ehe ra ntí nda nts'e xi k'ien.”

²⁹ Y'entu yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan nda xi tjuun tunga b'ahá tjiun k'ien. Najmi kis'ehe ntí.

³⁰ As'ai nda xi ma johó tsixanko ngáha tachjúun, tunga ta k'iehén ngáha.

³¹ As'ai b'ahá ta kits'in ngáha nda xi ma jahan ko ta k'ien, ko b'a ta kamat'ain já xingisoo. Ndaha nku xi yatuú najmi kis'ehe ntí.

³² Asakahan ta k'ien tachjúun.

³³ 'Kui b'a maha, nistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, zyá ndaha xi kama ts'e tachjúun? At'aha nga yatuú tsixanko.

³⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Bixan xuta xi tjin nistjin nd'ai ko ts'inkixan ntíhi.

³⁵ Tunga xuta xi tjeheh ra nga k'úentu t'ik'un nistjin xi s'ejña askahan, xi kj'uaíya ngáha ra ngabayoo, kui xi najmi ta kuixahan ko najmi ta ts'inkixahan ntíhi.

³⁶ At'aha najmi ta kama kuayáha. B'a ní ts'in k'úentu xi nkú ts'in tjiuntu ntítsjee. Ntíhi Ntíaná kama, at'aha j'áya ngáha ra ngabayoo.

³⁷ 'Ko santaha Moise ta y'éjña chji nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, nk'ie nga kinchjanijmíyaha na'yá ntsje xi títi. At'aha b'a ts'in tjit'a nga Ntíaná xi “Ntíaha Abraham, Ntíaha Isaac ko Ntíaha Jacob.”

³⁸ Ntíaná najmi Ntíaha aníma. Ntíaha ní xuta t'ik'un. At'aha nginkun Ntíaná tjiuntu t'ik'un ngayjee xuta.

³⁹ As'ai kinchja k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo:

—B'a tjin ni xi kuakixín, nda maestru.

⁴⁰ Najmi ta kama k'un kingjásjaiya saha ra Jesu tsa mí nihi.

B'i ts'in kingjásjaiya Jesu yá xi y'aha ra xi Cristo
(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

⁴¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nkú tjihin ra nga b'a tsuhu xuta nga ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

⁴² At'aha ta kuihi David b'a ts'in y'et'a xujun salmo:

Ntíaná b'a kitsúhu Nda Ntiana:

“Tinchint'ání má batexuma,

⁴³ k'uentú maná já kontrahí kinte tsukui.”

⁴⁴ B'a ts'in ta kuihi David b'a kitsúhu nga Nda Ntíaha maha xi Cristo. Kui nga, ¿nkú ts'in ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

B'i ts'in y'échjit'ain Jesu sin xi y'a já chjine'éhen kjuatéxumoo
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

⁴⁵ Nga tijncha basínñju ngayjee xuta, as'ai kinchjako Jesu xuta ni'yakuyáha:

⁴⁶ —Chúhuun yjonuu já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi tsjoho nga bja najyun ndju nga b'ema ko nga tsjo ts'in súniñaha n'yátée. Tsjoho nga b'entusún yáxile xi tijncha títjun ni'ya sinagoga ko nga b'entu ante k'aku xi tjin nku s'í.

⁴⁷ Kui xi kje'aha ni'yaha jminchjín xi ja k'ien x'ihin ko as'ai chuba 'yúhún tse nchjako maña Ntíaná tu xi b'é'mat'ahin yjoho. 'Yún un skuehe já xu'bi.

21

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu toon chje

(Mr. 12:41-44)

¹ Tsase Jesu kō kíkíe xutá nchíná xi t́ibinchá toohon aya kaxa toon chje.

² Kō tã kíkíe nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín. Kui xi jo toon xi t́intí tsinchá kaxa chje.

³ As'ai b'i kitsú:

—Kjuaxi ni xi t́ixinnuu. Tachjuún x'ain 'yún tse kuatsjá sa nga ngayjee xutá xi k'oo.

⁴ At'aha ngayjee xutá xi k'oo ni xi t́ib'ankihí kuatsjá. Tunga máha tachjín, ngayjee toon xi t́ijnaha nga kjineyaha nichine kuatsjá.

B'i ts'in tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mt. 24:1-28; Mr. 13:1-23)

⁵ K'ua xutá t́inchjanijmíyaha ninku nga tsjo ts'in kin'enaxúkoho ndjio tsjo k'un kō ni xi kits'insuhun xutá. As'ai b'i kitsú Jesu:

⁶ —Máha ni xi tíyo ei, kuichú nistjin nga ndaha nku ndjio najmi tã s'ejñasuhun rá xinkjín. Ngayjee n'exúya.

⁷ As'ai b'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—Ji nda maestru, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí nihi xi kuakúchji títjun nga b'a kama?

⁸ As'ai kinchja Jesu:

—Chúhun yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachanu. At'aha nkjin maha xi kj'uaí nga an ts'ín ma yjoho. “An xi kui”, kuitsú. Kō b'a kuitsú ya: “Ja kuichu nistjiun.” Tunga najmi tu tsjennkíhí ruu jóo.

⁹ Nk'ie nga kuinú'yó nga t́ín kjuachán kō nga najmi t́ín kjuajyu ajihín xutá naxinantá xi t́ín, najmi tu binkjun. At'aha t́ihin ni nga tjun b'a kama, tunga najmi kjehé kfe asuntee.

¹⁰ Kō b'i kitsú sa Jesu nga ngjindju:

—Xutá xi t́ín nku nanki kjaánko xutá xi kj'ái nanki. Nku nda rej kjaánko kj'ái nda rej.

¹¹ Chón xi tu xí 'yúhún kama kō s'e kjintía kj'ái kj'ái nanki. Tsjén ch'in ch'onk'un, kō kama chji nk'a ján ni xi kuinchánkjúhun xutá kō kjuankjún chánka.

¹² Tunga kintehe ni nga kuitjusun ngayjee ni xu'bi, títjun kuakj'ánijénuu xutá kō tsjénki unkienu. Ts'ínkjas'ennuu aya ntsja já k'akuhu xutá sinagoga kō ts'ínkjas'ennuu nubayá. Ngat'ana ngjuaikohonuu nginkun já rej kō nginkun já títjun.

¹³ B'a ts'in sakúntehenuu nga k'úinyaha ruu jóo yáha an.

¹⁴ B'i n'e n'enkjintak'un nga najmi tu b'enda títjun xi nkú ts'in kuisinkoo yjonuu.

¹⁵ At'aha an tsjanuu én xi chubo kō kjuankjintak'un xi chánka sa nga xi ts'e já kontranu, tu xi najmi kuichúkuaha rá ni xi chubo kō tsa b'a kuitsú nga najmi b'a t́ín ni xi t́ichubo.

¹⁶ Santaha xi chánuu, já nts'o, xutá xinkiu kō xutá xi nda nchjakonuu ts'ínkjas'ennuu. K'ua xi t́ín ajinnuu n'ek'ien.

¹⁷ Ngat'ana ts'ín unkiehenuu ngayjee xutá.

¹⁸ Tunga ndahá nku ntsjaku najmi ndyja.

¹⁹ Ndjá t́incho, tu xi k'uankihinu.

²⁰ Nk'ie nga choo nga k'úétjindaihi já jun nanki Jerusalen, katumankjinnuu nga ja kuichu nistjin nga n'ekje.

²¹ Kui nistjiun katanka xutá xi t́intu ante Judea xi t́ehen asunntu t́jennki. Xi t́intu ajin nantia Jerusalen katitju. Xi kafi j́há najmi tã kak'óyaha ajin nantio.

²² At'aha kui nistjin xu'bo ts'ínkjáihín xutá chj́ihí ni xi najmi nda kits'ín, tu xi kuitjusuhun ngayjee ni xi t́ít'a éhen Ntíaná.

²³ Níma rú ts'ihin jminchjín xi y'a ntí kō xi t́its'ínki ntí kui nistjiun! At'aha tse kjuanima xi s'e asuntee kō kjuakjahan Ntíaná nibanehe xutá xu'bi.

²⁴ K'ua xi kicha ndju n'ek'ienkoho ko kj'ai nga xi ngjuainijé ngayjee nanki xi tjín. Xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra kuasinne nanki Jerusalen xi nkú tjín nú nga k'uauntehe nga kuatexuma.

B'i kama nistjin nga kj'uai ngaha Ntíhi Ndax'iun

(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)

²⁵ 'As'ai ts'iu ko sóo ko niñuu kuakúchji kjuankjún xi kama. Xuta naxinantá xi tjín t'anankiu ngjuántaha ra yjoho ko tsankjún, at'aha 'yún kjuaneyá ntáchak'uun ko 'yún ngjuaink'a t'éhen ntóo.

²⁶ Xí kuayáyahá xuta nga tsankjún ko nga kúyahá ni xi kamahá asuntee. At'aha Ntíaná ts'íink'atsé ni xi tjín nk'a ján.

²⁷ Nk'iehé chá Ntíhi Ndax'iun nga tjejin nintiu nga nibáko ngayjee nga'yúhun ko kjuachánkaha.

²⁸ Nk'ie nga k'uatuts'ihin nga b'i kama, tsjo katumanu, at'aha ja tábichú tiña nistjin nga ja kama ndáinu.

²⁹ Ko b'i ta ts'in y'éjña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Chasohó yá higuera ko ngayjee yá xi tjín.

³⁰ Nk'ie nga yo nga ja títjuhú nts'én, mankjinnuu nga ja tábichú tiña chunubóo.

³¹ B'a ta ts'in nk'ie nga ja choo nga ja b'a tíma, katumankjinnuu nga ja tíña tiña nistjin nga kuatexuma Ntíaná.

³² Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kuitjusun ngayjee ni xu'bi kintehe ni nga kuayáyje xuta xi tjín nd'ai.

³³ Kamahá asuntee ko nk'a ján ndyja, tunga énná najmi kj'ua tiya.

³⁴ 'Chúhun yjonuu, tu xi najmi kama ndjáha animanuu, tsa tséjihin ra ni xi mjehe yjonintenuu, tsa kama ch'iu, ko tsa kjuántaha ruu yjonuu ni xi tjín asuntee. At'aha tsa b'a n'oo, tu ndyjahánuu nk'ie nga kj'uai nistjin xu'bo.

³⁵ At'aha kj'uaínehe nistjin xu'bo ngayjee xuta xi tjín tu má xi tjeheh ni asuntee. Tu ndyehé ra nga b'a kamo.

³⁶ Kui nga tintsuba ndahanu ko tehente chubakoo Ntíaná, tu xi kuichúkjuahanuu nga kuitjánkiu ngayjee ni xi kamo ko kuichú nginkun Ntíhi Ndax'iun.

³⁷ Xki nistjin tsakúya Jesu natsin ninku ko nga ma ngixuun bitju nga fi ts'ínkj'a nistjen asunntu tjeñki xi 'mi Yá Olivo.

³⁸ Ko ngayjee xuta ta jyun ta jyun incha f'ai natsin ninku nga f'aisínñjuhú Jesu.

22

B'i ts'in y'enda já tjíxoo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Jn. 11:47-53)

¹ Ja tábichú tiña S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kamandakoho na'yu san.

² Já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoo incha tsangisjai niyá xi nkú nga ts'in ts'íink'iehen Jesu, at'aha tsankjún jóo xuta nkjiun.

B'i ts'in y'enda Judá Iscariote xi nkú ts'in ts'íinkjas'en Jesu

(Mt. 26:14-16; Mr. 14:10-11)

³ As'ai jas'enjihin Satana Judá xi ta 'mi Iscariote, nku nda ni'yakuyá xi te joo.

⁴ Kui xi ngjisehe já na'mi k'aku ko já jun k'aku nga kinchjanijmíyako xi nkú ts'in kama ts'íinkjas'ehen Jesu.

⁵ Tsjo kamahá jóo ko y'éndako Judá nga tsjáha toon.

⁶ Kits'in yu Judá ko tsangisjai niyá xi nkú ts'in kama ts'íinkjas'en Jesu nk'ie nga najmi 'yún tjín xuta.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

⁷ Tsichu nistjin nga chine ninkuan xi najmi kamandakoho na'yu san, nk'ie nga n'ek'ien chutsankaha S'í Pascua.

⁸ As'ai b'a kitsú Jesu nga kits'ínkji Pedro ko Jua:

—Tankínk'iendo ni xi chineé S'í Pascua.

⁹ B'a kitsú jóo:

—¿Má xi tjehe mjehi nga k'úéndai nichinee?

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga kuitjás'oon ajin nantio, satékjó nku nda xi y'a nku ndjii ntánijua. Tsjénnkihüu santaha má nga kjuas'en

¹¹ ko b'a t'ihuun nda xi ts'e ni'yoó: “B'a títsu nda maestru: ¿Má xi kui ante má nga kjinéka nichinehe S'í Pascua já ni'yakuyána?”

¹² As'ai kuakúnüu nku ante tayá chánka xi ja tjinda xi tjehe nk'a ni'yaha. Yo t'endo ni xi chineé.

¹³ As'ai ngji jóo ko b'a kamat'ain xi nkú nga kitsúhu Jesu. Yo incha y'énda nichinehe S'í Pascua.

¹⁴ Nk'ie nga tsichu chuba, y'ejñat'ako Jesu yámixó já postruhu

¹⁵ ko b'i kitsúhu:

—Mangimjena nga kjuasjékonüu S'í Pascua xu'bi kintehe ni ngabayana.

¹⁶ At'aha b'a tíxinnüu nga najmi ta kjiñe sahana nichinej santaha nkúhu nga kuitjusun xi nkú tsuhu ra kui s'íi má batéxuma Ntjaná.

¹⁷ As'ai jak'á chutsün ko nga ja kitsjáha máb'achjii Ntjaná, b'i kitsú:

—Chjúbó niü ko n'endzjohoo xinkiu.

¹⁸ At'aha b'a tíxinnüu nga najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsjajée santa nkúhu nga kuichú nistjin nga kuatéxuma Ntjaná.

¹⁹ As'ai jak'á ninkuon ko nga ja kitsjáha máb'achjii Ntjaná, tsakjánya ko kitsjáha jóo nga b'a kitsú:

—Kui xu'bi xi yjonintena xi n'ekjas'en ngandanüu. B'a n'oo tü xi kj'uaítsjennüu an.

²⁰ Nk'ie nga ja kamaha nga kikjine nichinee, ta jak'á chutsün nga b'a kitsú:

—Kui chutsün tibakúchji jnina xi ngjuai ndzjo ngandanüu. Jnina tib'éndako tsetsehe Ntjaná nd'ai xi nkú ts'in nda ts'ínko xuta.

²¹ Tunga máha nd'ai, nda xi títs'ínkjas'enna ta tíjñat'akona yámixai.

²² At'aha b'a n'ehe Ntíhi Ndax'iun xi nkú ts'in kis'endaha. Tunga, jnima rú ts'ihin nda xi ts'ínkjas'ehe!

²³ As'ai b'i ngján kingjásjaiyaha xinkjín jóo nga yá xi b'a ts'iün.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún chánka sa

²⁴ As'ai já ni'yakuyóo b'a incha kitsúhu xinkjín nga yá xi 'yún chánka sa ajihin.

²⁵ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Já rej xi batéxuma naxinantá xi tjin asunntee ndjá ts'ínko xuta xi ts'e. Ko já xi tjihin xá, kui xi nda incha ts'in, tsu xuta.

²⁶ Tunga ajinnüu najmi b'a kama. Xi 'yún ní chánka sa ajinnüu kats'in ma yjoho xi nkú joyaha tsa kui xi 'yún kinte tjeñ. Ko xi batéxuma kats'in ma yjoho xi nkú joyaha tsa kui xi nda musuhu já xingisoó.

²⁷ At'aha, ¿yá xi 'yún chánka sa? ¿A xi b'ejñat'a yámixó nga kjine, a ra nda musu xi b'éyahá nichinee? ¿A najmi xi b'ejñat'ahá yámixó? Tunga máha an, tíjñajinnüu ei xi nkú joyaha nda musunüu.

²⁸ Jun najmi kin'e nga manú nk'ie nga kichjut'ayák'unna.

²⁹ Kui nga k'uendáhanüu nga kuatexumo, xi nkú ts'in y'éndana Na'mina.

³⁰ Kuintsubat'o yámixana nga chinoo ko s'iu nk'ie nga kuatexuma, ko kuintsuboo ante má nga kuatexumohoo ntjehe xuta Israel xi te jo tjká maha.

B'i ts'in kitsúya tíjün Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe
(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

³¹ Simon, Simon, tasínñjui. Satana tsanki nga k'uétsujneyánuu xi nkú n'ehé tuniñu nga kjút'ayák'unnuu.

³² Tunga an ja tsankintjáhi nginkun Na'miu tu xi tu nku s'ejihin ri an. Ko ji, nk'ie nga sakú nga'yún ngáha ri nga s'ejihin an, tisinkoi já nts'ei tu xi tu nku ndjáhá kuinchaha.

³³ B'a kitsú Simon:

—Ji nda maestru, tjínkuhu k'an nga kfínkoho nubayá ko santaha nga kuayáko.

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—Ji Pedro, an b'a tíxihin. Kintehe ni nga kjintá xanto nd'ai, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.

³⁵ As'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Nk'ie nga kits'inkjínuu nga najmi tu ch'o tsa kixinnuu, ko ta ndaha toon ko ta ndaha tjabaxínté, za tjín ni xi kindyjat'anuu?

B'a kitsú jóo:

—Najmi chumi nihi xi kindyjat'aní.

³⁶ As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tunga nd'ai, xi tjíñaha tsa, kat'a ko ta kat'a toohon. Ko xi najmi tjíñaha kicha, katatéña najyun ndjuhu ko kat'atse nku.

³⁷ At'aha b'a tíxinnuu. Tjihin nga kuitjusuhun ni xu'bi xi tjít'a éhen Ntíaná: “Kui xi ta kich'axkihi rá ajihin já ch'onk'uun.” At'aha ngayjee ni xi tjít'a nga tinchjanijmíyahana tjihin nga kuitjusun.

³⁸ B'a kitsú jóo:

—Ji nda maestru, já jo kicha ei!

B'i kitsú Jesu:

—Ja kama.

B'i ts'in kinchjako Jesu Ntíaná
(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)

³⁹ As'ai tsitju Jesu nga ngji asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo xi nkú ts'in tehente, ko ta kitsjennkíhi já ni'yakuyáha.

⁴⁰ Nk'ie nga tsichu yo, b'a kitsúhu:

—Chubakoo Ntíaná tu xi najmi chjút'ayák'uhunnuu.

⁴¹ As'ai b'a ts'in kjin ngji t'axín suba xi nkúhu má bichúkijne nku ndjio nga s'e. Yo tsasinkúnch'in ko kinchjako Ntíaná.

⁴² B'i kitsú:

—Ji Na'mi, tsa kama kai, n'ekj'a t'axínni kjuanimá xu'bi. Tunga katumahá xi nkú ts'in mjehi, najmi xi nkú ts'in mjena.

⁴³ As'ai kama chjihí nku ntítsje xi nibajehen nk'a ján nga j'ai tsjá nga'yúhun.

⁴⁴ Ko nk'ie nga 'yún nkjún un tíbehe Jesu, tu sahá 'yún kinchjako sa Ntíaná ko tsixuntu t'anankiu ntánubáha xi b'a k'un xi nkú joyaha stubá jní i.

⁴⁵ Nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntíaná, as'ai tsisintjen ko j'aise ngáha rá já ni'yakuyáha. Kjintufé jóo nk'ie nga j'aisehe at'aha kjuaboo xi kats'in nganaha.

⁴⁶ As'ai b'i kitsú:

—¿Á kisunntuféhenu? Tísintjoon ko chubakoo Ntíaná tu xi najmi chjút'ayák'uhunnuu.

B'i ts'in j'aichj'anijé Jesu
(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Nk'ie nga ta tinchjaha Jesu, tu j'aihí nkjin nkjún xuta. Tjen tíjuhun xuto nda xi 'mi Juda, xi nku nda ni'yakuyá xi te joo. Kui xi j'aik'úhun Jesu ko kikjexu'ba.

⁴⁸ B'i kitsú Jesu:

—Ji Juda, ¿a tíchjuxu'bai Ntíhi Ndax'iun nga tín'ekjas'ein?

⁴⁹ Nk'ie nga kikié já xi kabinchandaihi Jesu ni xi tímoo, as'ai b'a kitsú:

—Ji nda maestru, ¿a kichá kuixkjahanni?

⁵⁰ Nku nda xi síñajihin jóo kits'ín'uhun nku nda musuhu nda na'mi titjuun. Tsatet'a tjabaxínñju kixi.

⁵¹ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Najmi b'a tu n'o. Jyu tincho.

Kits'ínko tjabaxínñju nda musu nga kits'ínkihi.

⁵² As'ai kinchjako já xi j'aikj'ánijéhe, kui xi já na'mi k'aku ko já jun k'akuhi ninku ko jáchá xi ta tjihin xá. B'i kitsúhu:

—¿A nda ndyjéna? ¿Á íxi kichahá ko yá kich'ahanu nga kjúáihinu?

⁵³ Xki nistjin tsásinjñajinnuu má ma natsihin ninku. Ndahachí najmi kin'ekonú. Tunga kuihi chubanuu xu'bi, chuba nga batéxuma má jyuun.

B'i ts'ín kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ As'ai jakj'ánijéhe jóo Jesu ko ngjikoho ni'yaha nda na'mi titjuun. Máha Pedro, kitsjennki kihin Jesu.

⁵⁵ Nk'ie nga kits'ín'yún nd'í jóo kamasehen natsiun, y'entut'á ko Pedro ta y'ejñajihin.

⁵⁶ As'ai nku na musu kikiéhe nk'ie nga kab'ejñat'a nd'íu. Tsase'a sisihin ko b'a kitsú:

—Kui cháí xi ta tsjenko chá ján.

⁵⁷ Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Ji tachjuún, najmi be ndo.

⁵⁸ Sa kutju tu sa kj'aíhi xi kikié ngáha ko b'a kitsúhu:

—Ji xi ta makoí jóo.

Tunga b'ahá kitsú Pedro:

—Ji nda, najmi an niu.

⁵⁹ J'a ra xi nkú maha tsa nku ora. As'ai tu sa kj'aí ngá xi ta b'ahá kitsú ngáha ra:

—Kjuaxi kjáihin nga ko kui ndai mako nda xu'ba ján, at'aha ta Galilea nabáha.

⁶⁰ B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ji nda, najmi be ni xi tíchubai.

Ta kuihi chubo, nk'ie nga b'a ta títsuhu Pedro, tjen'yún kikjintáhá nku xanta.

⁶¹ Kits'ínk'ótjiya Nda Ntjaná nga tsase'a Pedro, ko j'áítsjehen Pedro ni xi kitsúhu Nda Ntjaná: “Kintehe ni nga kjintá xantó nd'ai, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.”

⁶² As'ai tsitjusje Pedro ko kikjintá'un kikjintánte.

B'i ts'ín kichajnucha Jesu

(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

⁶³ Máha já xi tíntcha kunntáha Jesu, kik'aya ko kik'íéhe.

⁶⁴ Y'é'ma tunkun ko b'a incha kitsúhu:

—Tixinyai xi nkúhu nda profeta, ¿yá xi kuak'íéhi?

⁶⁵ Nkjin tíkjá ya én xi kitsúhu Jesu nga najmi kikienkjún.

B'i ts'ín kin'ekokjua Jesu nginkun já tjíxá judío

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

⁶⁶ Nk'ie nga ja kama seen, kama ñja jáchá xi tjihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. Incha ngjiko Jesu má ma ñjakú já tjíxá judío ko b'a incha kitsúhu:

⁶⁷ —T'inyani, ¿a ji xi kits'ín nibá Ntjaná?

B'i kitsú Jesu:

—Tsa xinyanuu, najmi s'ejinnuu.

⁶⁸ Ko tsa kuasjáyanuu, najmi n'ek'óyanú.

⁶⁹ Tunga nd'ai k'uatuts'ihin Ntíhi Ndax'iun nga k'úéjñat'aha Ntíaná xi tjihin nga'yún.

⁷⁰ As'ai ngatentee kingjásjaiyaha:

—¿A xúhu jihí xi Ntíhi Ntíaná?

B'i kitsú Jesu:

—An xi tibixíun.

⁷¹ B'a incha kitsú jóo:

—¿A machjén saná já testiyu? Ñá kikjin ja kuanu'yáá ni xi kuatsú.

23

*B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda titjun Pilato ko nda rej Herode Antipa
(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)*

¹ As'ai tsisintjen ngayjee já tji'xóo ko ngjiko Jesu nginkun Pilato.

² Nkjin ni xi kikjanínehe yo nga b'i incha kitsú:

—Xuta nankini tbinchákjahan ndai nk'ie kuasakúni. Tíbéjña nkjún nga s'echíhi nda titjun Cesar ni xi f'áchjintjai, ko b'a títu nga kui xi nku nda rej xi kits'in nibáha Ntíaná.

³ B'a kitsúhu Pilato Jesu:

—¿A ji xi nda reihí xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi tibixín.

⁴ As'ai kinchjako Pilato já na'mi k'aku ko xuta nkjiun nga b'a kitsúhu:

—Najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

⁵ Tunga tu nku b'ahá incha kitsú jóo:

—Xuta nankini tbinchákjahan. Tíbakúya xki ante xi tjin Judea. Ante Galilea kik'atuts'ihin ra ko santaha ei ja j'ai nga b'a tít'sín.

⁶ Nk'ie nga kint'é Pilato ni xu'bi, kingjásjaiya tsa ante Galilea nibáha Jesu,

⁷ at'aha yo batéxuma Herode Antipa. Nk'ie nga kik'inyaha nga Galilea nibáha Jesu, as'ai kits'ínkji Jesu má tjiña Herode, at'aha nanki Jerusalem tjiña Herode kui chubo.

⁸ Tu ni xi tsjohó kamaha Herode nk'ie nga kiekie Jesu, at'aha nd'ai nkjún mjehe ra skuehe. Nkjin tijká ni xi kik'inyaha nga tít'sín Jesu ko mjehe skue nga ts'ín Jesu nku kjuankjún.

⁹ Nkjin nkjún ni xi kingjásjaiyaha, tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu.

¹⁰ Ta kabincha ya yo já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo nga nihi xi nkjún ts'in nkjin ni xi tijkjanínehe Jesu.

¹¹ As'ai Herode ko já juhun xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjhi ra kits'in ma Jesu ko tsajnukie. Kits'ínngja nku najyun tsjo tjin xi nkúhu xi bja já rej nga incha kik'aya. As'ai kits'ínk'óya ngáha ra Pilato.

¹² Kui nistjin xu'bo Herode ko Pilato kik'atuts'ihin nga kinchjako nda ngáha xinkjín, at'aha unkie xinkjín kintehe ni ni xu'bi.

*B'i ts'in kitsjá kju Pilato nga n'ek'ien Jesu
(Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39-19:16)*

¹³ As'ai Pilato kinchja njaha já na'mi k'aku ko já tji'xóo ko xuta nkjiun.

¹⁴ B'a kitsúhu:

—Jun kafáikonú ndai. B'a tibixíun nga xuta nankinuu tbinchákjahan. Nginkun kuangjasjáiyaha ndo. Ajihin ngayjee ni xi tichjaninóhoo ndai najmi kuasakúna tsa tjihin jé.

¹⁵ Ta ndaha Herode najmi kuasakújihin tsa mí nihi. Kui nga kuats'ínk'óya ngáhana ndai. Ja tíyo. Najmi chumi nihi xi kits'in ndai xi tjeheh ra ngabaya.

¹⁶⁻¹⁷ Kui b'a maha, tsjahana kju nga s'ehé ra ko as'ai ts'in ndaihi.

¹⁸ Tunga nkuhú kits'in ntaha xuta nga kikjintáya:

—J Kan'ek'ien nda xu'bo! jN'e ndaíhi Barraba!

19 Kjiya'yún nda Barraba at'aha já Roma ngji kontraħa ko nku nda kits'ínk'ien.

20 Pilato mjehe nga ts'ín ndaíhi Jesu kai, kui nga ta kinchjakoħo ngaha xuta nkjiun.

21 Tunga 'yún kikjintáya xuto:

—jTjat'a kruj ndo! jTjat'a kruj ndo!

22 As'ai ta kinchjahá ngaha Pilato niyá xi ma jahan:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tjihin xi kits'ín ndo? Ndaha nku ni najmi tísakújinna tsa tjeħen ra ngabaya. Kui b'a maha, tsjahana kjuá nga s'eħe ra ko as'ai ts'in ndaíhi.

23 Tunga tu ni xí 'yúhún kikjintáya sa xuta. Tsankihí Pilato nga ngjuát'a kruu Jesu. B'a incha kits'ín santaha nkúhu nga incha kin'esihin.

24 Kui nga kitsjáha kjuá Pilato nga n'etjusuhun ni xi tjincha banki.

25 Kits'ín ndaíhi nda xi j'ájin xuta nga n'e ndaíhi, nda xi kjiya'yún nuḅayá at'aha já Roma ngji kontraħa ko at'aha animá tjeħen. As'ai kitsjá kjuá nga n'eħe Jesu ni xi mjehe xuta nkjiun.

B'i ts'ín kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

26 Nk'ie nga tifi s'et'a kruu Jesu, kichjubé nku nda nanki Sirene xi Simon 'mi. Jñá kaf'aihi ndo. Kui xi kin'ek'anji kruu nga kitsjennkíhi Jesu.

27 Ta kitsjennkíhi nkjin nkjún xuta ko jminchjín xi tjincha kjintá nga títs'ínbat'a Jesu.

28 Tunga kits'ínk'ótjyahá Jesu, tsaseħe jminchjún ko b'i kitsúhu:

—Jun jminchjín Jerusalen, najmi tu an ch'ít'anú. Yjonuu ko ntínuu xi ch'íit'o.

29 At'aha kuichú nistjin nga b'a kuitsu xuta: “Á b'a nda tjihin ts'e jminchjín xi ntíhi, xi najmi kik'a ntí ko xi najmi kits'ínki ntí.”

30 As'ai b'a incha kuitsuħu tjenkiu: “Tixuntunéni.” Ko: “T'e'mani”, kuitsuħu tjenkiu.

31 At'aha tsa b'i tjincha ts'íhin yá xi xkféen, kui nga, ¿nkú sa ts'íhin ra yá xi kixiu?

32 Ta tjenko jóo jo já ch'onk'un xi ta ngjuát'a kruuko Jesu.

33 Nk'ie nga incha tsichu ante xi 'mi Nintaku Anima, yo kingját'a kruu Jesu ko nga joo já ch'onk'uun. Nku xi kitsjen kixihí Jesu ko nku skjúhun.

34 B'i kitsú Jesu:

—Ji Na'mi, n'endyjat'aihi, at'aha najmi be ni xi tjincha ts'ín.

Já juun kits'ínndzjoħo xinkjín najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'íhin.

35 Xuta nkjiun kabincha yo nga tjincha basenkjún. Ko já tjíxóo kik'aya Jesu nga b'a kitsú:

—Kamaha ndaj nga kj'ai xi kits'ínk'anke. Kats'ínk'anke yjoħo nd'ai tsa kui xi kits'ín nibáha Ntjaná, tsa kui xi j'ájihin Ntjaná.

36 Já juun ta kik'ayaha Jesu. J'aik'úhun ko kitsjáha nga k'úi binu san.

37 B'a incha kitsúhu:

—Tsa ji xi nda reihí xuta judio, n'ek'anke yjohi.

38 Ta kis'et'a antsjáku Jesu nku yáte xi b'i kitsú: “Kui xu'bjí xi nda reihí xuta judio.”

39 Nku nda ch'onk'un xi ta kjit'a kruu ta najmi kikienkjún Jesu nga b'i kitsúhu:

—Tsa ji xi kits'ín nibá Ntjaná, n'ek'anke subai yjohi ko ta n'ek'anekiní ko jin.

40 Tunga b'ahá kitsú nda xinkuu nga kinchjatiko nda xu'bjí:

—Najmi binkjuin Ntjaná ji, ta ndaha tsa ta kui kjuanimaha tíyai.

41 Máha ñá, tjihin kixi nga un tibená, at'aha tín'ekjáihín chjihí ni xi kin'eé. Tunga kui ndaj ndahachí najmi ch'on kits'ín.

42 As'ai b'a kitsúhu Jesu:

—Ji Jesu, katj'áitsjeihin an nk'ie nga ch'atuts'ihin nga kuatexumai.

43 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Nd'ai kuinchunkoní ndjiojmi ján.

*B'i ts'in k'ien Jesu**(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)*

⁴⁴ Xi nkú ra ma nga chuba te jo nga nistjiun kis'e jyun ngayjee asuntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngixuun.

⁴⁵ Najmi ta kits'in ndzjehen ts'iu. Ko jo tsitju nga kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúhun ninku.

⁴⁶ As'ai 'yún kikjintáya Jesu:

— Ji Na'mi, aya ntsai tít's'inkjas'en animana.

Nga ja b'a kitsú, as'ai k'ien.

⁴⁷ Nk'ie nga kieke nda jun k'aku ni xi kamoó, kits'intsjoho Ntiana nga b'a kitsú:

— Kjuaxi kjáihin nga naxu ndai nginkun Ntiaha.

⁴⁸ Ngayjee xuta nantia xi incha kieke ni xi kamoó, incha kamankjihin nga najmi nda tjin ni xi kin'e nga kin'ek'ien Jesu.

⁴⁹ Tunga máha ngayjee xuta xi behe Jesu ko jminchjin xi kitsjennkíhi nk'ie nga tsitju xi tjehen ante Galilea, kui xi kjin kabincha nga tincha basehe ni xi tímoo.

*B'i ts'in kis'eyajni Jesu**(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)*

⁵⁰ Tijnajihin já tjióo nku nda xi 'mi Kuse xi Arimatea nibáha, nanki xi tijnajihin Judea. Nda tjia animaha ndo ko naxu fiko yjoho nginkun Ntiana.

⁵¹ Ta tikuyaha nistjin nga kuatexuma Ntiana ko najmi kits'in yu ni xi y'enda ko ni xi kits'in já tjiá xingisoo.

⁵² Kui xi ngjisehe Pilato ko tsankihi yjonintehe Jesu.

⁵³ Nk'ie nga ja kikjejent'a kruu yjonintehe Jesu, as'ai nku najyun kik'ontjikájnu ko ngjingjáñaya nku tixa tsjó xi kin'endat'á naxiu, xi ndaha nku najmi kje ch'a s'eya.

⁵⁴ Kui nistjiun tís'enda nichinehe S'í Pascua ko ja tib'atuts'ihin nistjin nkjúun.

⁵⁵ Jminchjin xi kitsjennkíhi Jesu nga tsitju ante Galilea, ta incha ngji ko kieke tsjóo ko xi nkú ts'in kis'ejña yjonintehe Jesu.

⁵⁶ As'ai kik'óya ngáha ni'yaha ko y'enda ntá sinjne ko ni xi sinjne. Kits'inkj'áiya jminchjün nistjin nkjúun xi nkú ts'in tijn kjuatexumoo.

24*B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo**(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)*

¹ Nga ta jyun ta jjuhun nistjin xi b'atuts'ihin ra tuntjóo, j'aisehe jminchjün tsjóo nga y'a ts'ihin ni xi sinjne xi y'enda.

² Nk'ie nga incha j'ai, kieke nga ja kachjuxin ndjio chákantsú xi tjiéhjane tsjóo.

³ Incha jas'en tunga najmi kisakúhú ra yjonintehe Nda Ntiana Jesu.

⁴ Nk'ie nga ndaha najmi incha be mí nihi xi incha ts'in, tu incha kiekehé nga kabinchat'aha jo já xi yja najyun xi tibat'ai.

⁵ Tu ni xi kitsankjúhun jminchjün ko kingjénsten ankjin t'anankiu. Tunga b'ahá kitsú jóo:

— ¿Á ajihin xuta k'ien tbinchisjáihinu xi tijná t'ik'un?

⁶ Najmi ta ei tijnaha. Ja kaf'áiya ngáha ra ngabayoo. N'ekj'áitsjohon yjonu nga bi kitsúnú nk'ie nga y'ejña ante Galilea:

⁷ “Tjihin nga n'ekjas'en Ntíhi Nda x'iuun aya ntsja já ngatitsuun ko s'et'a kruu. Nistjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ngabayoo.”

⁸ As'ai j'áitsjehen jminchjün ni xi kitsú Jesu

⁹ ko nk'ie nga incha j'aihi tsjóo kitsúyaha ngayjee ni xu'bi já ni'yakuyá xi te nkuu ko ngayjee xuta xingisoo.

¹⁰ Maria Magdalena ko Juana ko Maria xi naaha Santiago ko jminchjín xingisoo xi tjenkoho, kui xi j'ai tsúyaha já postru ni xu'bi.

¹¹ Tunga najmi kis'ejihín ra já postru, at'aha én xi najmi tjíhin sin kamaha ni xi títsuya jminchjún.

¹² Tunga tsisintjehén Pedro ko tsangatsanka nga ngji tsjóo. Nk'ie nga tsaseya tsjóo, kieke nga tu najyun xi tsich'ontikjájnuhú yjonintee kjijña yo. As'ai kik'óya ngáha ni'yaha nga tíma nkjúhun ni xi kamo.

*B'i ts'ín tsakúchiji yjoho Jesu jo já ni'yakuyáha
(Mr. 16:12-13)*

¹³ Ta kuihi nistjin xu'bo jo já ni'yakuyáha Jesu yja nga tíncha fi nanki ichí xi 'mi Emau, nanki xi te nku ra kilometro maha nanki Jerusalem.

¹⁴ Tinchjanijmíyakoho xinkjín ngayjee ni xi kamo nga tíncha fi.

¹⁵ Ni xi kama, nk'ie nga tinchjanijmíyakoho xinkjín niu, j'aise tiñaha Jesu ko kitsjent'áha.

¹⁶ Tunga b'a kama xi kis'echjahá tunkun jóo kama. Najmi kamankjihín tsa Jesu niu.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tichubanjmíyakohonu xinkiu nk'ie nga tín'o niyá?

As'ai tsincha'yún baba jóo

¹⁸ ko b'a kitsú nda xi 'mi Cleofa:

—¿A nku tutu ra ji xi tinchin nanki Jerusalem xi najmi be ni xi kama nistjin xi nibahaná yo?

¹⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi kama?

B'a incha kitsú jóo:

—Ni xi kin'ehe Jesu, nda xi nibáha Nazaret. Kui xi kama nku nda profeta ko chánka ni xi kits'ín. Kis'ehe nga'yún én xi kinchja nginkun Ntíaná ko nginkun ngayjee xuta.

²⁰ Tunga já na'mi k'akuhú ko já tjíxáná kits'ínkjas'en tu xi kin'ek'iehen, ko kis'et'a kruu.

²¹ Jín kichuyái tsakai nga kui xi ts'ín ndaíhi naxinantá Israel. Tunga ja tjíhin jan nistjin nd'ai nga b'a kamo.

²² 'K'ua jminchjín xi tijnjinni kabinchánkjúnni. Ta jyun ta jyun kafisehe tsjóo,

²³ tunga najmi kasakúhu ra yjonintee. Ntítse ru incha kama chjihí katsúni ko nga kui xi b'a katsúhu nga tíña tík'un Jesu.

²⁴ Askahan ta kafisehe tsjóo k'ua já xi tijnjinni ko b'a ts'ín kasakúhu xi nkú nga katsú jminchjún, tunga najmi kabehé Jesu.

²⁵ B'i kitsú Jesu:

—¡A b'a nkjún ts'ín ichí mankjihinnu ko 'ni s'ejihinnu ngayjee ni xi kitsúhu já profeta!

²⁶ ¿A najmi tjíhin ni nga un skuehe xi kits'ín nibá Ntíaná kintehe ni nga sakúhu kjuachánka xi ts'e?

²⁷ As'ai Jesu y'éjña chjihí jóo nkú tsuhu ra ngayjee xujun éhen Ntíaná má tjit'a ni xi kamaha. Kik'atuts'ihin ra xujun xi y'ét'a Moise ko ngjindjuko ngayjee xujun xi y'ét'a já profeta.

²⁸ Nk'ie nga tsichu nanki ichí xi má nga tíncha fi jóo, b'a kits'ín xi kj'ua niyá Jesu kits'ín.

²⁹ Tunga kits'ínkasín'yún kjua'yúhún ra jóo nga b'a kitsúhu Jesu:

—Tinchkoní ei, at'aha ja ngixun ko ja tíma'ña.

Kui nga kits'ín yuhu Jesu nga y'ejñako jóo.

³⁰ Ni xi kama, nk'ie nga kab'entut'áko yámixó jóo, jakj'á Jesu ninkuon ko kitsjáha máb'achjihí Ntíaná. As'ai tsakjanya ko kitsjáha jóo.

³¹ Kui chubo tsix'ánki nkun jóo ko kamankjihín nga Jesu niu. As'ai Jesu kits'ínndyjajihínsén yjoho nginkun jóo.

³² B'i ngján b'a kitsúhu xinkjín jóo:

—¿A najmi tíf'ajin nd'íhí tíma anímaná nk'ie nga tínchjakóná aya niyóo ko nk'ie nga títsuyaná nkú tsuhu ra ni xi tít'a éhen Ntíaná?

³³ Ta kuihi chubo incha tsisintjen ko kik'óya ngáha nanki Jerusalen. Incha kieke nga nku stíhín kats'ín yjoho já ni'yakuyá xi te nkuu ko já xi títukohó.

³⁴ Kui xi b'a tíncha tsu:

—Kjuaxi kjáihin nga ja kaf'áya ngáha ra ngabayoo Nda Ntíaná ko ja kuakakúchjiji yjoho Simon.

³⁵ As'ai kitsúya já xi joo ni xi kamat'ain aya niyóo ko xi nkú ts'ín kamankjihin nga Jesu niu nga tsakjáya ninkuon.

*B'i ts'ín tsakúchjiji yjoho Jesu já ni'yakuyáha
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)*

³⁶ Ta tíncha nchjaha nk'ie nga j'ai sinjñajin masehen Jesu ko b'i kitsú nga kikjaniña:

—Kas'enuu kjuajyu.

³⁷ Tu ni xí kitsankjúhún já ni'yakuyóo ko kits'ínnkjink'un nga nku sen xi tíma chjihí.

³⁸ B'i kitsú Jesu:

—¿Á tábinkjuhunnu? ¿Á tín'entjihí ruu yjonuu nga b'a ts'ín tín'enkjíntak'uhunnu?

³⁹ Ahán niu. Chasoo ntsa ko tsuká. N'ekonú ko chasenú. Nku sen najmi tíhín yjo ko ninta xi nkú ts'ín tíyo nga tínna.

⁴⁰ Nk'ie nga ja b'a kitsú, as'ai tsakú ntsja ko tsuku.

⁴¹ Tunga najmi kjehé s'ejin sisihín jóo, at'aha tsjo nkjún tíncha maha ko tíncha ma nkjúhun. As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A tíñanuu íchí nichine ei?

⁴² As'ai kitsjáha nku te tjió xi kab'échjan.

⁴³ Jak'á Jesu niu ko kikjine nginkun jóo.

⁴⁴ As'ai b'a kitsú:

—Ni xi kama, kui nihi xi kixinnuu nk'ie nga tsátejñajin sanuu. B'a kixinnuu nga tíhin nga kuitjusun ngayjee ni xi tít'a nga kinchjaníjmíyahana xujun kjuatéxumaha Moise ko xujuhun já profeta ko xujun salmo.

⁴⁵ Kikjex'ájin Jesu kjuankjintak'uhun jóo tu xi kamankjihin ra ni xi tít'a éhen Ntíaná

⁴⁶ ko b'i kitsúhu:

—B'a ts'ín tít'a nga tíhin nga un skuehe xi kits'ín nibá Ntíaná, nga nístjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ajihin xuta k'ien,

⁴⁷ ko nga ngajoho s'eníjmí nga ngúsuhun asuntee. Jerusalen ch'atuts'ihín ra nga b'a k'úihín xuta nga tíhin nga ngjuakj'áha ra animaha tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁴⁸ Jun xi kuxínyo ni xi kiyo.

⁴⁹ An ts'in nibánuu xi kitsúya tíjun Na'mina nga tsjánuu. Tunga tintsubanú ei Jerusalen santa nkúhu nga n'ekjóhon nga yún xi nibaha nk'a ján.

*B'i ts'ín ngji Jesu nk'a ján
(Mr. 16:19-20)*

⁵⁰ As'ai tsitjuko Jesu já ni'yakuyáha. Ngjiko santaha nanki Betaniá. Kingiénnk'a ntsja ko nda kinchjane jóo.

⁵¹ Nk'ie nga nda tínchjane jóo, nk'a ján ngji t'axíhin.

⁵² Nk'ie nga ja incha kamaha nga kits'íntsjoho Jesu, tu ni xí tsjohó tíncha maha jóo nga incha kik'óya ngáha nanki Jerusalen.

⁵³ Tehente incha kits'íntsjoho Ntíaná má ma natsihín ninku.

Xujun xi y'ét'a Jua én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'in kitsúya nda xi kits'inntu xujun yáha Jesu

¹ Nga tuts'ihin ni tu b'a ts'in jahá tǐña Éen. Kui Éen xi y'ejñako Ntǐaná. Kui Éen xi Ntǐaná.

² Kui xi y'ejñako Ntǐaná nkúhu nga tuts'ihin ni.

³ Éen kits'inndakoho Ntǐaná ngayjee ni xi tǐn. Ndaha nku ni xi tǐn najmi kin'enda tsa najmi tǐn Éen.

⁴ Yo nibáha ra kjuatík'un. Kui kjuatík'uun, kui nd'í xi ts'in ndzjehen xuta.

⁵ Ndí tǐb'at'ai má jyuun ko má jyuun najmi tǐchúkjuaha nga tǐts'ínk'ien.

⁶ J'ai nku nda xi 'mi Jua xi Ntǐaná kits'in nibáha.

⁷ J'ai tsúya ni xi kǐkie tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu ko tu xi s'ejihin ra ngayjee xuta nd'í xi j'ai nchjanijmíyaha.

⁸ Najmi kui xi nd'íu. Tu kin'e nibáha tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu.

⁹ Nd'í xi ndoo xi ts'in ndzjehen ngayjee xuta ja ma kj'uaíhí asuntee.

¹⁰ Éen j'aik'iejña asuntee, Én xi Ntǐaná kits'inndakoho asuntee. Tunga xuta asuntee najmi kamankjihin yáha kui.

¹¹ J'ai ante xi ts'e, tunga xuta xi ts'e najmi kits'ínkjáihin.

¹² Tunga xi kits'ínkjáihin ko kis'ejihin, kui xutaha xi kitsjáha nga kama ntíhi Ntǐaná.

¹³ Kui xi kitsin xi nkú ts'in kama mjehe Ntǐaná. Najmi kitsin xi nkú ts'in tsin xuta xi tǐn, ko ta ndaha najmi xi nkú ts'in tǐñaha xuta, ko ta ndaha najmi xi nkú ts'in mjehe xuta.

¹⁴ Kui Éen xi kik'a yjoninte ko y'ejñajinni ko kiyaj kjuachánkaha, at'aha kui xi Ntí nku tutuhu Ntǐa Na'miu. Tsakúchji kjuanda chánkaha ko én xi b'a tǐun.

¹⁵ Jua kitsúya yáha kui. B'i kitsú:

—Kui xi kinchjanijmíyahana nga b'a kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'in jahá tǐña.”

¹⁶ Xkǐ kjuanda xi kik'ainá kjuanchiná chánka xi ts'e tsitjujihin.

¹⁷ At'aha Ntǐaná kits'inchjén Moise nga kitsjá kjuatéxumo, tunga j'aihí Jesucristo nga y'ejña kjuando ko én xi naxu tǐn.

¹⁸ Najmi tǐn xi ja be nkú tǐn Ntǐaná. Nku tutuhú Ntí nku tutuu xi tǐñako Ntǐa Na'miu, kui xi j'aikúchjiná Ntǐaná.

B'i ts'in kitsúya Jua Bautista yáha Jesu

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹ B'i ts'in kinchja Jua nk'ie nga já judío k'aku xi tǐn nanki Jerusalen kits'ínkji já na'mi ko já xi ta ts'inxát'a nǐnku xi má nga ngjuásjaiyaha Jua yáha kui.

²⁰ Kinchja kixi kixi Jua ko najmi ts'anacha. B'i kitsú:

—Najmi an nda xi xi kitsú Ntǐaná nga ts'ín nibá.

²¹ B'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—¿Yáha ni ji? ¿A jihí xi Eliá?

—Najmi an —kitsú Jua.

—¿A jihí xi nda profeta xi tǐhin nga kj'uaí? —kitsú jóo.

—Najmi —kitsú Jua.

²² —¿Yáha ji? —ta kitsú ngáha jóo—. At'aha tǐhin nga kuankínko ngáha rǐ én kixi já xi kits'in nibáni. ¿Nkú bixín?

²³ As'ai b'i kitsú Jua:

—An xi nku nda xi tǐnchja ante kixiu nga b'a tǐtsu: “Tjen kixiu niyá má nga nibá Ntǐaná.”
Kui niu xi y'ét'a nda profeta Isaiá xujun éhen Ntǐaná.

24 Kō já xi kits'ínkji já fariseo

25 tā kingjásjaiyaha Jua:

—Tsa najmi ji xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá kō tā ndaha Eliá kō tā ndaha nda profeta xi tjihin nga kj'uaí, ¿á xutá tibatentáhani?

26 B'i kitsú Jua:

—An ntánijua tibatentáko_hona xutá, tunga síñajihínnyu nku xi najmi yo,

27 xi kj'uaí askahan nga an. Najmi tje_henna tsa kjendáya n'úhu tjabaxín ntéhe.

28 B'a kama ni xu'bi nanki xi 'mi Betanía, nanki xi tíña ngabantá ntáje Jordan, má tsaténtá xutá Jua.

B'i ts'ín kitsúya Jua nga Jesu xi chutsankaha Ntíaná

29 Nístjin xi ma ndyjuun ngáha kieke Jua nga Jesu nibák'un tiñaha kō b'i kitsú:

—Kui xu'bi xi chutsankaha Ntíaná xi kjexín ngatitsuhun xutá asuntee.

30 Kui xi kinchjanijmíyaha nga b'i kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'ín jahá tíña.”

31 Nk'ie tā ndaha an najmi be yá níhi, tunga ntánijuhá jáitentá xutá tu xi s'ejña chjihí ra xutá Israel yáha kui.

32 B'i tā kitsúya Jua ni xi kieke:

—Kieke nga nibajen Espiritu ndjiojmi ján xi nkú joyaha nku chutuju kō nga j'aik'iejñantjai nintaku.

33 Tā ndaha an najmi kje be yá níhi, tunga xi kits'ín nibáhána nga ntánijua kua-tentáhana xutá, kui xi b'a kitsúna: “Xi chái nga nibajenk'uhun Espiritu kō k'úejñantjaihi, kui xi Espiritu Santo kuaténtáko_ho xutá.”

34 An kieke nga tsitjusun kui éen kō tixinya nga kui xi Ntíhi Ntíaná.

B'i ts'ín kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuun

35 Nk'ie nga kama ndyjuun, tā yohó tinchako ngáha Jua jo já ni'yakuyáha. Kieke nga j'a Jesu yo kō b'i kitsú:

36 —Kui xu'bo xi chutsankaha Ntíaná.

37 Kint'é nga joo já ni'yakuyáha ni xi kinchja kō kitsjennkíhi Jesu.

38 As'ai tsaseni astun Jesu kō kieke nga tjennkíhi jóo. B'i kitsúhu:

—¿Mí xi tbinchisjó?

—Ji nda maestru —kitsú jóo—, ¿má tinchin?

39 —Nibáasohoo —kitsú Jesu.

As'ai ngji jóo kō kieke má tíña Jesu. Yo kits'ínkji'a nístjin xu'bo, at'aha ja ngixun. Nkú ra ma nga chuba ñju niu.

40 Já xi joo xi kint'é ni xi kinchja Jua kō kitsjennkíhi Jesu, nku xi 'mi Andre xi nda nts'e maha Simon Pedro.

41 Kui xi títjun ngjingisjai Simon kō b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá.

42 As'ai j'aiko Andre nda nts'e nga j'aisehe Jesu. Jesu tsasehe Simon kō b'i kitsúhu:

—Ji xi Simon, ntíhi Jona. Ji xi k'úin ngáha ri Pedro.

43 Nístjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga tífi Jesu ante Galilea, as'ai ngjisehe Felipe kō b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

44 Nanki Betsaida nibáha Felipe, má nga tā nankíhi Andre kō Pedro.

45 As'ai Felipe ngjisehe Natanael kō b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kinchjanijmíyaha Moise nga y'et'a xujun kjuatéxumoo kō xi ta y'et'a já profeta. Kui xi Jesu ntíhi Kuse, nda xi nibáha nanki Nazaret.

46 B'a kitsú Natanael:

—¿A kamahá stjújin Nazaret nku ni xi nda?

—Nibáaseihí —kitsú Felipe.

⁴⁷ Nk'ie nga kieke Jesu nga nibá tiña Natanael, b'a kitsú:

—Kuihí nda xu'bi xi xuta Israel tjeheñ ra, nku nda xi najmi b'anacha.

⁴⁸ —¿Nkú ts'ín yahaní? —kitsú Natanael.

B'i kitsú Jesu:

—Kuakiehe kintehe ni nga kuanchjahi Felipe, nk'ie nga kabinchunnkí yá higuera.

⁴⁹ —Ji nda maestru —kitsú ngáha Natanael—, ji xi Ntíhi Ntíaná. Ji xi nda reihí xuta Israel.

⁵⁰ B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuakiehe kintehe yá higuera kuaxihin, a kui kjuaha nga kuas'ejihin ri nga Ntíaná kits'ín nibáhana? 'Yún chánka ni xi cha sai nga xu'bi.

⁵¹ Kó b'i ta kitsú ya Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. Choo nga tsjén tixa ndjiojmi ján kó nga ntítsjehe Ntíaná kuiyájnu kó kuitjujen nga kj'uaísehe Ntíhi Ndax'iun.

2

B'i ts'ín kits'ín Jesu nku kjuankjún ajihin nku s'í kjuabixan

¹ Nístjin xi ma jahan kama nku kjuabixan nanki Cana, nanki xi tíñajihin ante Galilea, kó yó ngji naaha Jesu.

² Ta ngji Jesu kó já ni'yakuyáha kjuabixoon, at'aha kik'inyaha.

³ Nk'ie nga jeya binu, as'ai b'a kitsú naaha Jesu nga kinchjako:

—Ja najmi ta tjiñin ra binu.

⁴ —Ji tachjuún —kitsú Jesu—, ¿á an tí'miyahaní niu? Najmi kjee bichú chubana.

⁵ As'ai kinchjako naaha Jesu já xi tíincha basehe yámixó nga b'a kitsúhu:

—N'etjusun ngayjee ni xi kuitsunu.

⁶ Yó tíincha jun ndjii nisa xi kamandakoho ndjio. Kui xi ts'ínchjén xuta xi ntje judio tjeheñ ra nk'ie nga ts'ín je yoho nginkun Ntíaná, xi nkú ts'ín tíña niyáha. Nkúnkú ndjiiu s'en ra tsa cháte kó tsa cháte kó kan litru ntánijua.

⁷ B'i kitsúhu Jesu já xi tíincha basehe yámixó:

—N'etso ntánijua ndjii.

Kits'íntse susun jóo ndjiiu.

⁸ As'ai Jesu b'i kitsúhu jóo:

—Chjúbó chuba kó tankínkoho nda xi tibasehe s'íu.

B'a incha kits'ín jóo.

⁹ As'ai kikjut'a nda xi tibasehe s'íu ntánijua xi ja kama binu, tunga najmi behé má nibaha ra ntóo. Tu já xi tíincha basehé ra yámixó xi be, at'aha kui xi ts'asje ntánijuo. Kui nga nda xi tibasehe ra s'íu kinchjaha ra nda bixoon kó b'a kitsúhu:

¹⁰ —Ngayjee xuta tíjun tsjá binu xi nda kó nk'ie nga ja 'yún ka'bi xuta, as'ai ní tsjá xi najmi 'yún ndaha. Tunga máha ji, binu xi 'yún nda xi tíjtjoihi nd'ai tí'bai.

¹¹ Kui kjuankjún xu'bi xi tíjun kits'ín Jesu nanki Cana, nanki xi tíñajihin ante Galilea. B'a ts'ín tsakúchjahi kjuachánkaha, kó kis'ejihin já ni'yakuyáha nga Ntíaná kits'ín nibáha.

¹² Ja kamoó. As'ai ngji Jesu nanki Capernaum nga tjenko naaha kó já nts'e kó já ni'yakuyáha. Yó y'entu chuba nístjin.

B'i ts'ín kik'onsje Jesu chu xi tíincha batéña jóo má ma natsihin ninku

(Mt 21:12-13; Mc 11:15-18; Lc 19:45-46)

¹³ Nk'ie nga ja tibichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra, as'ai ngji Jesu nanki Jerusalem.

¹⁴ Má ma natsihin ninku kisakúhu já xi tíincha batéña turu kó chutsanka kó chutuju kó já xi tíjntu yó nga tíincha ts'ínk'óntjaiya toon.

15 As'ai jách'á n'ú'ya, kui xi kik'onsjekoho ngayjee chutsanko ko turu. Kikjaní ndzjo toohon já xi tìncha ts'ínk'óntjaiya toon yo ko kits'ínk'ótsjá yámixaha.

16 B'i kitsúhu já xi tìncha batéña chutuju:

—Tich'onsjoo chunu ei. Najmi tu tiyantá n'e mo ni'yaha Na'mina.

17 J'áitsjehen já ni'yakuyaha nga b'i ts'ín tjit'a éhen Ntiana: “Tjo ts'atina ni'yahi, kui nga túb'enkíhina kjuanima.”

18 As'ai já judio k'aku kingjásjaiyaha Jesu:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchji nga ma n'e ni xi tìn'ei?

19 B'i ts'ín kinchja Jesu:

—N'ekatsúnyo ninku ko jan nistjin kjesíntjen ngáhana.

20 B'i kitsú já judio k'aku:

—Yachán jun nú kamandaha ninku. ¿Nkú ts'ín jan nistjin chjúsíntjehenni ji?

21 Tunga yjonintehe ní Jesu kinchjanijmíyaha nga kits'ínkjó ninku.

22 Kui kjuaha, nk'ie nga j'áíya ngáha ra ngabayoo, j'áitsjehen ra já ni'yakuyaha ni xi kitsú ko kis'ejihin én xi tjit'a xujun éhen Ntiana ko én xi kinchjako já judio k'aku.

23 Nk'ie nga tíña Jesu nanki Jerusalen ajihin S'í Pascua, nkjin nkjún xuta kis'ejihin nk'ie nga kíkíe kjuankjún xi kits'ín.

24 Tunga Jesu najmi kits'ínkjáihin xi nkú ts'ín ts'innkjink'un xuto, at'aha be xi nkú k'un.

25 Najmi kamachjén tsa tjin xi kitsúyaha nkú k'un, at'aha be xi nkú ts'ín tjtintuyá animaha.

3

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu Nicodemo

1 Nku nda fariseo xi 'mi Nicodemo xi ta nda k'akuhu xuta judio

2 j'aisehe Jesu nga jyuun ko b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, yaní nga ji xi nku nda maestru xi Ntiana kits'ín nibáha. At'aha najmi ch'a kamaha ts'ín kjuankjún xi tìn'ei tsa najmi tíñajihin Ntiana.

3 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Xi najmi tsin tsetse, kui xi najmi ma chjihí xi nkú ts'ín batéxuma Ntiana.

4 B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú ts'ín tsín tsetse ngáha nku nda nk'ie nga ja chá? ¿A kamahá ta kjuas'en xi ma johó ngáha aya kats'a nahá ko tsín ngáha?

5 B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Xi najmi tsínjin ntánijua ko Espiritu najmi kama kjuas'enjin nga Ntiana xi kuatéxumaha.

6 Xi xuta tsjáha kjuatík'un, kui xi kjuatík'uhun xuta tjihin. Xi Espiritu tsjáha kjuatík'un, kui xi kjuatík'uhun Espiritu tjihin.

7 Najmi tu ma nkjúhin ni xi kuaxihin, nga tjihin nga tsín tsetse ngáhanu.

8 Fi ntjo tu má nga mjehé ra ko ta nu'yái nga xu. Tunga najmi yaní má nibáha ko má tífi. B'a joyaha ngayjee xuta xi tsinjín Espiritu.

9 B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú tjihin ra ni xi tíbixín?

10 B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Ji xi nda maestruhu xuta Israel. ¿A najmi yaní niu?

11 Kjuaxi ni xi tíxihin. Jín chubai ni xi yai ko bixínyai ni xi kiyai, tunga jun najmi n'e s'ejiun én xi bixínyai.

12 Tsa najmi s'ejinuu éna nk'ie nga ni xi ts'e asunntej tinchjanijmíyahanuu, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu éna tsa ni xi ts'e ndjiojmi ján kuinchjanijmíyahanuu?

13 Ndaha nku najmi kjee fi ndjiojmi ján. Nkuhú Ntíhi Ndax'iun xi nibajehen yo.

14 'Xi nkú ts'ín kikjesíntjen Moise ye ante kixiu nk'ie, b'a ta ts'ín tjihin nga chjúsíntjen Ntíhi Ndax'ijun,

15 tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui nga tu saha k'úentu tik'un sín.

16 'Kits'intjo Ntíaná xuta asuntee nga kitsjá Ntí nku tutuhu tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui, nga tu saha k'úentu tik'un sín.

17 Ntíaná najmi kits'ín nibá Ntíhi asuntee tsa tu xi k'uéjñanehe ra xuta ni xi kanéhe ngat'aha ngatitsun xi kits'ín. Kits'ín nibá ní tu xi ts'ínk'ankihi.

18 'Xi s'ejihin Ntíhi Ntíaná najmi tjin ni xi ngjuainéhe. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ja tjen je at'aha najmi kis'ejihin Ntí nku tutuhu Ntíaná.

19 Kui ngat'ai tjehe ra je xuta. J'ai asuntee nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta, tunga 'yuhún kama mjehe xuta má jyuun nga má ndzjeen, at'aha najmi nda tjin ni xi tjincha ts'ín.

20 Ngayjee xi ch'on ts'ín, kui xi ch'ohon nd'í xi ts'ín ndzjehen. Najmi fik'uhun tu xi najmi chaha ni xi tjincha ts'ín.

21 Tunga xi naxu ts'ín, kui xi fik'uhun nd'íu tu xi chaha nga tjincha ts'ín xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná.

B'i ts'ín ta kitsúya ngáha Jua yáha Jesu

22 Askahan nga b'a kamo ngjiko Jesu já ni'yakuyáha ante Judea. Yo y'ejñako já ni'yakuyáha chuba nistjin nga tsaténtá xuta xi tjin yo.

23 Jua ta tsaténtá xuta nanki Enon, yo má tiña maha nanki Salim, at'aha 'yún tjin ntánijua yo. Incha j'ai xuta nga kisaténtá yo.

24 B'a kama nk'ie nga najmi kjee s'eya'yún Jua.

25 As'ai já ni'yakuyáha Jua ko nku nda judio kinchjanijmíyaha xi nkú ts'ín tjihin nga ts'ín je yoho xuta judio nginkun Ntíaná.

26 Incha ngjisehe Jua ko b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, nda xi j'aisehi ngabantá ntáje Jordan, xi tsixínyai yáha kui, kui xi ta tibaténtá ko ngayjee xuta tjincha fisehe.

27 As'ai b'i ts'ín kinchja Jua:

—Ndaha nku ni najmi ma ts'ínkjáihin xuta tsa najmi ndjiojmi ján kik'aihi ra.

28 Jun kinu'yó ni xi kinchja, nga najmi an nda xi ts'ín nibá Ntíaná ngajoho. Tu kin'e nibá tíjuhúnna.

29 Xi nkúhu tsa nku kjuabixan, nkuhú nda xi túbixan. Nda xinkjín nda bixoon tu síjñat'ahá ra. Tímjéñjuhu ni xi tinchja ko tsjo tímaha nga tint'é ntaha nda bixoon. B'a ts'ín an nd'ai. Ja tsichu ma ndjuú kjuatsjona.

30 Kui ndo xi tjihin nga nk'a ngjuai, an kinte kfían.

31 'Xi nibáha nk'a ján 'yún chánka sa nga tu yáha ni. Xi tjehe ra asuntee, kui xi xuta asunte ko ni xi ts'e asuntee nchja. Xi nibáha ndjiojmi ján 'yún chánka sa nga tu yáha ni.

32 Títsuya ni xi kiki ko ni xi kint'é, tunga najmi ch'a tís'ejihín ra én xi tinchja.

33 Tunga xi tís'ejihin én xi tinchja, kui tít's'ínkie yoho nga kjuaxi én xi nchja Ntíaná.

34 At'aha xi kits'ín nibá Ntíaná, kui xi nchja éhen Ntíaná, at'aha Ntíaná kitsjáyjehe Espiritu.

35 Ntía Na'miu 'yún tjoho Ntíhi ko ngayjee ni xi tjin ja kits'ínkjas'en aya ntsja.

36 Xi tís'ejihin Ntíu, kui xi tíña tik'un sín. Tunga xi najmi tíma mjehe nga kuint'é éhen Ntíu, kui xi najmi k'uéjña tik'un. Kjuakjahan Ntíaná tíjñanehe.

4

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu nku na Samaria

1 Kik'inyaha já fariseo nga Jesu 'yún tjin saha xuta ni'yakuyá nga Jua ko nga 'yún nkjin xuta tibaténtá.

² Tunga najmi Jesu xi tsaténtá xuta. Já ni'yakuyáha ní xi b'a kits'ín.

³ Nk'ie nga kint'é Jesu ni xi kik'inyaha já fariseo, as'ai tsitju ante Judea nga kik'óya ngáha ante Galilea.

⁴ Tjihin nga kj'ua ante Samaria.

⁵ Kui nga j'aihi Sicar, nanki xi tjíñajihin ante Samaria. Tíjñakjoko xu'ba xi Jacob kitsjáha Kuse xi ntíhi maha.

⁶ Yo tíjña ntá tixa xi kits'ínnda Jacob. As'ai ngjik'iejñat'a Jesu ntá tixo, at'aha ja kafentaha nga títs'ín niyá. Nkú ra ma nga chuba te jo niu.

⁷ As'ai j'ai nku tachjuún Samaria nga j'aik'asje ntánijua. B'i kitsú Jesu:

—K'uaíní ichí ntánijua xi k'ua.

⁸ Kui chubo najmi tjíntukohó já ni'yakuyáha, at'aha nichine incha kafík'atse ajin nantio.

⁹ As'ai b'i kitsú tachjuún:

—Nkú tjihin ra nga an tbinchihini ntánijua xi s'ihini, nga ji xi chá judio ko an xi na Samaria?

B'a kitsú tachjuún at'aha najmi nda incha y'a xinkjín xuta judio xuta Samaria.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Tsa yai ni xi tsjá Ntíaná ko tsa yai yá xi tbankihi ntánijua, ji kuinchíhi ko kui tsjáhi ntánijua xi ts'ínk'íéntu tík'uhun xuta.

¹¹ —Ji chá ntia —ta kitsú ngáha tachjuún—, najmi tjihin ni xi n'esjekohoni ntánijuo ko 'yún nanka ntá tixo. ¿Má k'úinchj'ahani ntánijua xi ts'ínk'íéntu tík'uhun xuta?

¹² Ntje cháná Jacob y'éjñaná ntá tixai. Kui xi ta kits'i ntánijua ko ta kits'i ntíhi ko chu xi kis'ehe. ¿A jihí xi 'yún chánka sai nga kui?

¹³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ngayjee xi k'úi ntánijua xu'bi ta kama xintá ngáha ra.

¹⁴ Tunga xi k'úi ntánijua xi tsjaha, kui xi ndahachí najmi ta kama xintáha ra. At'aha ntánijua xi tsjaha kama ajihin xuta xu'bo xi nkú joyaha nku ntá tixa xi bitju subaha ntánijua. B'a ts'ín k'úéntu tík'un síhin.

¹⁵ —Ji chá ntia —kitsú tachjuún—, k'uaíní ntánijua xu'bo tu xi najmi ta kama xintáhana ko najmi ta kj'úáik'asjéhena ntánijua ei.

¹⁶ —T'in chubaihi x'ihin ko nibákoj —kitsú Jesu.

¹⁷ —Najmi tjinna x'in —kitsú tachjuún.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tábixín, nga najmi tjihin x'in.

¹⁸ At'aha ja ma un x'in binchunkoj ko nda xi tinchunkoj nd'ai najmi x'ihin maha. Kjuaxi ni xi kuakixín.

¹⁹ —Ji chá ntia —kitsú tachjuún—, tímankjinna nga chá profeta ní.

²⁰ Ntje chání kits'íntsjoho Ntíaná naxi xu'bi. Tunga máha jun, b'a bixiún nga Jerusalem tíjña ante má nga tjihin nga n'etsjoho Ntíaná.

²¹ —Ji tachjuún —kitsú Jesu—, n'e s'ejin ni xi tíxihin. Kuichú chuba nk'ie nga najmi ta kjúáihinu naxi xu'bi ko najmi ta kuankíhinu Jerusalem nga n'etsjoho Ntia Na'miu.

²² Jun najmi yo xi n'etsjoho. Tunga jin yai xi n'etsjohi, at'aha ajihin xuta xi ntje judio tjeheh ra stjújin xi ts'ínk'ánki xuta.

²³ Tunga jáhá tábichú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga kjuaxi n'etsjoho Ntia Na'miu. Xi nkú ts'ín kuakúyaha Espiritu Santo xuta, b'a ts'ín ts'íntsjoho Ntia Na'miu. At'aha Ntia Na'miu mjehe nga xuta xi b'i ts'ín tjíntuyáha ts'íntsjoho.

²⁴ Xi ts'íntsjoho, tjihin nga kjuaxi b'a ts'ín xi nkú ts'ín kuakúya Espiritu Santo. At'aha Espiritu ní Ntíaná.

²⁵ B'a kitsú tachjuún:

—Be nga kj'uaí Mesia, chá xi ts'ín nibá Ntíaná. Nk'ie nga kj'uaí, kuitsuyaná nkú tjihin ra ni xi tjín.

26 —An ní niu, an xi tínchjakohi —kitsú Jesu.

27 Kui chubō j'ai ngáha já ni'yakuyáha kō kama nkjühun nga nku tachjuún tínchjanjmíko Jesu. Tunga ndaha nku najmi kama k'un kingjásjaiyaha mí nihi xi mjehe kō a rá mí nihi xi tínchjanjmíyakoho tachjuún.

28 As'ai tsasínjña nisaha tachjuún kō ngji ajin nantio. Ngji tsúyaha xuta ni xi kamat'ain.

29 B'i kitsú:

—Nibáase ma ruu xuta x'in xi kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian. Kutsa kuihí xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá.

30 As'ai tsitju xuta nantio nga j'aisehe Jesu.

31 Nk'ie nga ngji tachjuún ajin nantio, já ni'yakuyáha Jesu b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, chineí ichí nichineí.

32 —Tjñana nichine xi najmi yo —kitsú Jesu.

33 Kui nga b'i ngján kingjásjaiyaha rá xinkjín já ni'yakuyóo nga b'a kitsú:

—Tjín rá xi kj'uaikoho nichine.

34 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga ts'ian xi nkú ts'ín mjehe xi kits'ín nibána kō nga ts'intjusan xá xi ts'e, kui ní niu xi nichinena.

35 Tíbixiún: “Ndyja sa ñju sá nga kuichú chon.” Tunga an b'a tíxinnuu: Chjúx'ánkiu tunkun kō chaso. Xuta xi nibá ján, kui xi nkú joyaha chan. Ja tábichú chubaha. Ja kama kj'uaíya chon.

36 Xi tíf'áya chan xi nibá yo kama chjíhi. At'aha k'úentu tík'un sín xuto. B'a ts'ín nkuhú tsjo kamaha rá xi ts'ínxájin kō xi f'áya chon.

37 At'aha kjuaxi kjáihin én xi b'a tsuu: “Nku xi b'éntje kō kj'aí xi f'áya.”

38 An kits'inkjínuu nga chj'ayo chan xi najmi jun kis'enkinuu kjuanima. Kj'aí xi kuak'íentje nga nibá xutai, kō jun ta sakút'anuu chjíhi xóo.

39 Nkjin xuta Samariá xi tjintu ante xu'bo kis'ejihin Jesu nk'ie nga kint'é nga b'i kitsú tachjuún: “Kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian.”

40 Kui kjuaha nk'ie nga j'aisehe rá xuta Samariá Jesu, tsankihí nga k'úejña yo. Y'ejña Jesu jo nistjin tjihin

41 kō 'yún nkjin sa xi kis'ejihin én xi kinchja.

42 As'ai b'a incha kitsúhu tachjuún:

—S'ejinni nd'ai tunga najmi tu ngat'aha ní én xi tsixín. S'ejin níni at'aha kō jin kuanu'yái kō mankjinni nga kjuaxi nga kui xi ts'ínk'anki xuta xi tu má tjintuhú.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu nku nda chí

43 Nk'ie nga j'a jo nistjin, as'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante Galilea.

44 At'aha kitsúya Jesu nga najmi yankjún nku nda profeta ante xi ts'e.

45 Nk'ie nga tsichu Galilea, xuta xi tjín yo kits'ínkjáihin, at'aha kíkíe ngayjee ni xi kits'ín Jesu nanki Jerusalem ajihin s'íu. At'aha kō kui incha ngji s'íu.

46 As'ai tsichu ngáha Jesu Cana, nanki xi tjñajihin ante Galilea má nga kits'ín ma binu ntánijuo. Yo tjñña nku nda xi ts'ínxát'aha nda rej, kui xi tjñaha nku nda chí xi kjjña un nanki Capernaum.

47 Nk'ie nga kint'é nga tsitju Jesu ante Judea kō j'ai ante Galilea, as'ai j'aisehe kō tsankihí nga ngjuai ni'yaha tu xi ts'ínkíhi rá nda chíhi, at'aha ja tí'me.

48 B'i kitsú Jesu:

—Tsa najmi choo kjuankjún kō ni xi tábakúchji nga'yúhun Ntíaná, najmi s'ejinnuu nga Ntíaná kits'ín nibána.

49 As'ai b'a kitsú nda xi ts'ínxát'aha nda rej:

—Ji nda ntia, nibá mai ichí kintehe ni nga kuayá nda china.

50 B'i kitsú Jesu:

—T'in ngáhani ni'yahí. Ja nda ngáha nda chíhi.

Kis'ejihin ndo én xi kitsú Jesu ko ngji.

⁵¹ Nk'ie nga tjen masen niyóo, kiséjin já musuhu ko b'a kitsúhu:

—Ja nda ngáha ntíhi.

⁵² Kingásjaiyaha ndo já musuhu mí chubaha kik'atuts'ihin nga kis'e nda ngáha ra ntíhi. B'a kitsú jóo:

—Kujña nga chuba nku tsitjujihin ch'iun nda chíu.

⁵³ Jáitsjehen na'mihí nda chíu nga kui chubo: “Ja nda ngáha nda chíhi”, kitsúhu Jesu. Kui ko ngayjee xuta xi tjin ni'yaha kis'ejihin Jesu.

⁵⁴ Kui kjuankjún xu'bi xi ma johó xi kits'ín Jesu nk'ie nga tsitju ante Judea ko j'ai ngáha ante Galilea.

5

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda xi kijña un

¹ K'jái nistjin ngáha, nk'ie nga tjincha b'asje s'íhi xuta judio ngji ngáha Jesu nanki Jerusalen.

² Yo tíña nku ntá tixa chánkantsú xi tíña maha ankjuaha naxinantóo xi 'mi Ankjua Chutsanka. Kui ntá tixo xi 'mi Betesda nga én hebreo. Un ante nk'ién kis'entuhu.

³ Yo fantu nkjún xuta un, xuta ka, xi najmi ma fi ko xi nta sjai. Kui xi incha kuyaha nga ts'in niyá ntánijuo.

⁴ At'aha tu nkjé tu nkjéhe ni nku ntítsjehe Ntjáná f'aijenjin ntá tixo ko ts'in niyánkihi ntánijuo. Ko xi tjun tsungijin yjohó ntóo nk'ie nga ja kuan'e niyáha, kui xi ma nda tu mí ch'in xi k'uhún ra.

⁵ Yo kijñajihin xuta uun nku nda xi tjihin kan t'ion jan nú nga uhun.

⁶ Nk'ie nga kikié Jesu nga kijña ndo yo, kamankjihin nga ja nkjin nú tjihin nga uhun ko b'i kitsúhu:

—¿A mjehi kama nda ngáhani?

⁷ —Ji nda ntia —kitsú nda uun—, najmi ch'a tjinna xi kuasinkona, tsa tsungijinna ntá tixo nk'ie nga n'e niyáha. Nk'ie nga mjena tsungijan yjona, tu k'jáhi xi tjun tsungijin yjohó.

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tísintjein, chjúbéi nijña xi kisujñasuin ko t'in.

⁹ Ta kuihi chubo kama nda ngáha ndo. Jak'á nijña xi kijñasun ko ngji. Tunga xuatuhú kui nistjiun, nistjin nkjühun xuta judio.

¹⁰ Kui nga b'a kitsúhu ra já judio k'aku nda xi kama ndoo:

—Xuatu nd'ai. Tíña nkjühun kjuatéxumoo nga ch'ai nijñahi.

¹¹ B'a kitsú ndo:

—Xi kuats'innkina, kui xi b'a kuatsúna: “Chjúbéi nijña xi kisujñasuin ko t'in.”

¹² B'a kitsú jóo nga kingásjaiyaha:

—¿Yá xi b'a kuatsúhi: “Chjúbéi nijña xi kisujñasuin ko t'in”?

¹³ Tunga najmi behé nda xi kama nkíhi yá xi kits'innkihi, at'aha ngji t'axín Jesu ajihin xuta xi tjincha yo.

¹⁴ Askahan Jesu kiséjin ngáha ndo má ma natsihin ninku ko b'i kitsúhu:

—Ji, ja kama nda ngáhani. Najmi ta n'eheni ngatitsun tu xi najmi satéhe ri nku ni xi 'yún ch'onk'un sa.

¹⁵ As'ai ngji tsúyaha ndo já judio k'aku nga Jesu xi kits'innkihi.

¹⁶ Kui kjuaha nga kits'ín unkiehe ra Jesu já judio k'aku, at'aha b'a kits'ín nga nistjin nkjún.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Na'miná títs'inxá santaha nd'ai ko an ta títs'inxá.

18 Kui kjuaha nga tu saha 'yún tsangisjai niyáha já judio k'aku nga mjehe ts'íink'iehen Jesu. At'aha najmi tu suba tsa nistjin nkjúun xi najmi kitsenkjún, tunga b'ahá kitsú ya nga Ntjaná xi Na'mihj. B'a ts'in ta kuihi kits'in ma yjoho xi nkúhu Ntjaná.

B'i ts'in tsakúchji Jesu xáha

19 As'ai kinchja Jesu nga b'a kitsúhu jóo:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku ni najmi ma ts'in Ntíhi Ntjaná kuenta subaha. Tu nkuhú ni xi tibe nga títs'in Na'mihj, kui xi ts'in. At'aha ngatentee ni xi ts'in Na'miu, ta kui nihi xi ts'in Ntíu.

20 At'aha Na'miu 'yún tjoho Ntíu ko bakúchjihj ngayjee ni xi ts'in. Ko kuakúchji saha ni xi 'yún chánka. Xí kama nkjúhúnnuu.

21 At'aha xi nkú ts'in Na'miu ts'ínkj'áiyaha xuta ngabayoo ko ts'ínk'íentu tík'un ngáha, b'a ta ts'in Ntíu ts'ínk'íentu tík'un xi mjehe.

22 Najmi Na'miu xi kuasehe tsa nda ko tsa najmi nda ni xi kits'in xuta. Ntíu ní kitsjáha nga kui xi kuasejehe kui niu,

23 tu xi ngayjee xuta skuenkjúhun Ntíu xi nkú ta ts'in benkjún Na'miu. Xi najmi benkjún Ntíu, b'a ta ts'in najmi benkjún Na'mi xi kits'in nibáha.

24 'Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi basínñjuhu éna ko s'ejihj xi kits'in nibána, kui xi ja tjintu tík'un sín. Najmi tjín ni xi ngjuainéhe at'aha ja tsitjujin ngabayoo ko tjintu tík'un sín.

25 Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kuichú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga xuta k'ien kuint'é ntaha Ntíhi Ntjaná, ko xi tint'é'éhen k'úentu tík'un.

26 At'aha xi nkú ts'in Ntíu Na'miu kuenta tijná tík'uhun, b'a ta ts'in kitsjáha Ntíu nga kuenta tijná tík'uhun.

27 Na'miu kitsjáha Ntíu tu xi kuasehe ra tsa nda ko tsa najmi nda ni xi kits'in xuta, at'aha kui xi Ntíhi Ndax'iun.

28 'Najmi tu ma nkjúnnuu niu. At'aha kuichú chuba nk'ie nga kuint'é ntaha Ntíu ngayjee xuta xi kjintuyánji

29 ko kuísintjen ngáha. Xi nda kits'in kuísintjen nga k'úentu tík'un. Xi najmi nda kits'in kuísintjen nga s'enéhe ni xi kanéhe ngat'aha ni xi incha kits'in.

30 Ndaha nku ni najmi ma ts'ian kuenta. Xi nkú ts'in nt'e, b'a ts'in ts'ian kjuá. Ko kixi ts'ian kjuá, at'aha najmi bangisjai suba ni xi mjena. Ni xi mje níhi Na'mi xi kits'in nibána bangisja.

B'i ts'in kitsúya Jesu ni xi bakúchji nga kik'ai xáha

31 'Tsa ta ahan xinya yáha an, najmi chjihj ra én xi kuinchja.

32 Tunga tíñhá kj'ai xi tífina kjuanda, ko be nga chjihj ra ni xi ts'in nga b'éjña chji yáha an.

33 Jun kin'ekjú já xi ngjingiásjayaha Jua nga yáha kui ko kui xi kitsúya yáha an.

34 An najmi machjéna tsa xuta yjoninte ngjuaina kjuanda, tunga tíxihnnuu nga n'echjihj ruu Jua tu xi k'uankihinu.

35 Jua b'a joyaha nku nd'í xi tsat'ai ko kits'in ndzjen, ko jun kin'e tsjojiun kutju nd'íhi.

36 'Tunga 'yún chánka sa ni xi tífina kjuanda nga én xi kinchja Jua. At'aha xá xi kitsjana Ntíu Na'miu nga ts'intjusan ko xi títs'ian nd'ai, kui xi ta tífina kjuanda. Tíbakúchji nga Ntíu Na'miu kits'in nibána.

37 Ko Na'miu ya xi kits'in nibána ta tífina kjuanda. Jun najmi kjee nu'yó ntaha ko ta ndaha najmi kjee yo xi nkú tjín.

38 Ta ndaha najmi tíñajinnuu éhen ajin animannuu, at'aha najmi s'ejinnuu xi kits'in nibá.

39 'Yún nkjún n'eyo xujun éhen Ntjaná at'aha b'a manuu nga b'a ts'in sakúhunuu nga kuintsuba tík'un síún. Tunga an ní tíchjanjmíyahana xujun nga tífina kjuanda.

40 Tunga najmi mjehénuu nibasenú tu xi kuintsuba tík'uhunnu.

41 'Najmi títangisja tsa xuta tsjana kjuachánka.

⁴² Tunga behénuu. Be nga najmi n'etjò Ntjaná.

⁴³ Ngajohò Nà'minà jáihina kò jun najmi n'ekjáinnú. Tunga tsa kj'ái xi kuaté xá subaha yjohò, tu sahá kui xi n'ekjóhòon.

⁴⁴ B'ì ngján 'bohò kjuachánka yjonuu. Najmi binchisjó nga Ntjaná xi nku tutuu tsjánuu kjuachánka. Nk'ie nga b'a n'o, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu éna?

⁴⁵ 'Najmi tu b'a bixíún tsa an xínyat'ainnuu nginkun Ntia Nà'miu. Moise ní xi tíma 'yún tak'un, kui ní xi títsuyat'ainnuu.

⁴⁶ Tsa kjuaxi nga s'ejinnuu ni xi y'ét'a Moise, ta s'ejinnuu an, at'aha an kinchjanijmíyahana Moise.

⁴⁷ Tunga tsa najmi s'ejinnuu ni xi y'ét'a Moise, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu én xi tínchja?

6

B'ì ts'ín kits'ínkjen Jesu já xi un mii

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

¹ Kj'ái nistjin ngáha ngji Jesu ngabantá ntáchak'un Galilea, xi ta 'mi ntáchak'un Tiberia.

² Nkjin nkjún xuta kitsjennkihí, at'aha kikié kjuankjún xi kits'ín nga kits'ínkhi xuta un.

³ As'ai tsiyajnu Jesu nku asunntu tjenki kò yò y'ejñako já ni'yakuyáha.

⁴ Kui nistjiun ja tábichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjehe ra.

⁵ Nk'ie nga tsase Jesu kò kikié nga nkjin nkjún xuta xi tíncha nibák'uhun, b'a kitsúhu Felipe:

—¿Má xi tjehe ch'atsee ninkuan xi kjine xuta nkiun?

⁶ Tunga tu xi kikjut'ayák'uhún ni Felipe nga b'a kitsúhu, at'aha be ni xi ts'ín.

⁷ As'ai b'a kitsú Felipe:

—Ta ndaha tsa jo unchan toon denario ninkuan ch'atsee, tsa as'ai ichí ichí k'uaihi nga nkúnkú, najmi kuichú maha ra.

⁸ As'ai b'ì kitsú nda ni'yakuyá xi 'mi Andre, xi nts'e maha Simon Pedro:

⁹ —Ei síña nku nda chí xi y'a un ninkuan xi kamandakoho tu cebada kò jo tjiò. Tunga, ¿mí skan kamaha ra xuta nkjiun niu?

¹⁰ B'ì kitsú Jesu:

—B'a t'ihuun nga kat'entu ngayjee xuta.

Tjín nkjún naxi chu kui ante xu'bo kò y'entu ajin naxi chu nkú ra ma un mii jáx'in.

¹¹ As'ai jak'á Jesu ninkuan, kitsjáha máb'achjihí Ntjaná kò kits'ínndzohò xuta xi kab'entu yò. B'a ta kits'ín tjiò nga kitsjáha xi nkú tjín mjehe xuta.

¹² Nk'ie nga kik'ie sisihin xuta, as'ai b'ì kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Ch'ayo ninkuan xi k'uankiu tu xi najmi kuatsúhun.

¹³ As'ai j'áya jóò ninkuan xi ts'ankiu, kui xi nibaha ra ninkuan cebada xi uun. Te jo nisín kama ninkuan xi ts'ankihí xuta.

¹⁴ Nk'ie nga kikié xuta nkjiun kjuankjún xi kits'ín Jesu, as'ai b'a incha kitsúhu xinkjín:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai xi nda profeta xi tjihin nga kj'uai asunntej.

¹⁵ Tunga kamankjihín ra Jesu nga mjehe jóò ngjuai kò kjuayúhun nga nda rej ts'ín maha. Kui nga ngji t'axín suba ngáha asuntu tjenkiu.

B'ì ts'ín ngjisun Jesu ntáchak'uun

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶ Nk'ie nga ja tíma jyun, as'ai incha j'aijen andai ntáchak'uun já ni'yakuyáha Jesu.

¹⁷ Jas'en yábarku tu xi kj'uatikjáha ntáchak'uun nga ngjuai nanki Capernaum. As'ai tu kama jyunt'aihín nk'ie nga najmi kjee bichú tjennkihí Jesu.

¹⁸ Kò tu nkuhú ntjò xi tu xí 'yúhún kama. Xí kits'ín xuhú ntáchak'uun.

¹⁹ Nk'ie nga tsichu nkú ma tsa un kò tsa jun kilometru tjihin, kikié jóò nga Jesu nibásun ntáchak'uun nga nibák'un tiñaha yábarku. Incha kitsankjún jóò,

²⁰ tunga b'ihí kitsú Jesu:

—An ní niu. Najmi tu binkjun.

²¹ Tsjo kamaha jóo nga jas'en Jesu yábarku ko tu tsichu sahá yábarku nanki xi má nga tjincha fi.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga kui xi ts'ínk'íentu tík'un xuta

²² Nistjin xi ma ndyjuun kamankjihin xuta xi y'entu ngabantá ntáchak'uun nga tu nkuhú maha yábarku xi tsitju yo ko nga Jesu najmi jas'en nga ngjiko já ni'yakuyáha, at'aha tu já ni'yakuyáha ngji subahá.

²³ As'ai incha j'ai kj'ai yábarku xi tsitjuhu nanki Tiberia nga j'ai tiña má xi tjeheh kikjine ninkuan xuta nk'ie nga kitsjáha Jesu máb'achjhi Ntjaná.

²⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga kiekehe xuta nga najmi ta tjihin Jesu yo ko ta ndaha já ni'yakuyáha, as'ai jas'en yábarku nga ngjingisjai nanki Capernaum.

²⁵ Ngabantá xinkuu kisakúhu ko b'i incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿nkú n'e jáihini ei?

²⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kiyu kjuankjún xi kits'ian, tunga najmi kuihí kjuaha tbinchisjáihinú. Tu ngat'aha ní ninkuan xi kichinehenu nga kitse susunnuu, kui kjuaha nga tbinchisjáihinú.

²⁷ Najmi tu n'exántjaihinu ninkuan xi maha fe. Ninkuan xi najmi ma níhi fe n'exántjaihinu. Kui xi ts'ínk'íentu tík'unnuu. Ntíhi Ndax'iun tsjánuu ninkuan xu'bo. Ntia Na'miu tsakúnuu nga kui xi kits'ín nibá.

²⁸ B'a kitsú jóo:

—¿Mí ni xi tjihin nga n'ei jin tu xi n'etjususunni ni xi mjehe ra Ntjaná?

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—Kui ni xu'bi xi mjehe Ntjaná nga n'etjusun. Kas'ejinnuu nda xi kits'ín nibá.

³⁰ As'ai b'a incha kitsú jóo:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchjini nga Ntjaná kits'ín nibáhi tu xi chahani ko s'ejinni ji? ¿Mí xaha Ntjaná xi mahi?

³¹ At'aha ntje cháná kikjine mana nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kui nihi xi tjit'a éhen Ntjaná nga b'a títsu: “Ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha ra kitsjáha nga kikjine.”

³² B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Na'minahá xi kitsjánuu ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha, najmi Moise. Ko nd'ai títsjánuu ninkuan xi nda kjikjin. Kui xi ndjiojmi ján nibáha.

³³ At'aha ninkuan xi tsjá Ntjaná, kui xi nibajehen ndjiojmi ján ko ts'ínk'íentu tík'un xuta asuntei.

³⁴ —Ji nda ntia —kitsú jóo—, k'uai tehentení ninkuan xu'bo.

³⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—An ninkuan xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta. Xi kj'uaísena najmi ta kama bjoho ra ko xi s'ejihin an najmi ta kama xintáha ra.

³⁶ Tunga jahá b'a kuaxinnuu, ndaha tsa tíyanú tunga najmi tís'ejihinnuu.

³⁷ Kj'uaísena ngayjee xuta xi tsjana Na'mina, ko xi kj'uaísena najmi k'onsje natsin ján.

³⁸ At'aha ndjiojmi ján nibajehenna tu xi ts'intjusuhunna xi nkú ts'ín mjehe Na'mi xi kits'ín nibána ko najmi xi nkú ts'ín mjena.

³⁹ Ko ni xi mjehe xi kits'ín nibána, najmi mjehe tsa ts'inndyja ndaha nku xi kitsjana. Mje níhi nga ts'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo xuta xu'bo nistjin xi fekuu.

⁴⁰ At'aha ni xi mjehe Na'mina, mjehe nga k'úentu tík'un sín ngayjee xi kj'uaísehe Ntíu ko s'ejihin. Ko an ts'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo xuta xu'bo nistjin xi fekuu.

⁴¹ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu nga kui xi ninkuan xi ndjiojmi ján nibajehen, as'ai já judio kinchjanehe.

42 B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihí ndai xi Jesu, ntíhi Kuse? Yaá na'mihí kò naaha. ¿Nkú tjihín ra nga b'a títuhu nga ndjiojmi ján nibajehen?

43 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi tu chubayanenú.

44 Ndaha nku najmi kama kj'uaísena tsa najmi kj'uaíkoḥo Na'mi xi kits'ín nibána. Kò xi kj'uaísena an ts'inkj'áíya ngáha ra ngabayoo nístjin xi fekuu.

45 B'a ts'ín y'et'a já profeta: “Ntíaná kuakúyaha ngayjee xuta.” Kui b'a maha, ngayjee xi mjéñjuhu ra kò bangiya ni xi bakúyaha Ntia Na'miu, kui xi kj'uaísena.

46 'Ndaha nku najmi kjee be yáha Ntia Na'miu. Nku tutuhú xi nibaha má tíña Ntíaná, kui xi ja be Ntia Na'miu.

47 Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi s'ejihín an, kui xi k'úentu tík'un sín.

48 An ninkuan xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta.

49 Ntje chánuu kikjine mana ante kixiu, tunga tu nkú jesuhún.

50 Tunga ninkuan xu'bi ndjiojmi ján nibajehen tu xi kjinehe xuta kò najmi ta kuayáha.

51 An xi ninkuan tík'un xi ndjiojmi ján nibajehen. Tsa tjin xi kjine ninkuan xu'bi, kui xi k'úéñña tík'un sín. Kò ninkuan xi tsja, kui xi yjonintena xi tsjantjáhina xuta asuntej.

52 As'ai tu y'ésikohó xinkjín já judio nga b'a kitsú:

—¿Nkú ts'ín tsjahaná yjonintehe ndai nga chineé?

53 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsa najmi chinoo yjonintehe Ntíhi Ndax'iun kò s'iu jníhi, najmi kuintsuba tík'un.

54 Xi kjine yjonintena kò k'úi jnina, kui xi k'úentu tík'un sín, kò an ts'inkj'áíya ngáha ra xuta xu'bo nístjin xi fekuu.

55 At'aha yjonintena xi nichine xi ndoo kò jnina xi ntá xi ndoo.

56 Xi kjine yjonintena kò k'úi jnina, kui xi k'úentujinna kò an kúáteññajihín.

57 'Na'miu kits'ín nibána. At'aha tíña, kui nga tíñnahana. B'a ta ts'ín at'aha tíña tík'an, kui nga k'úentu tík'uhun xuta xi ts'ín mana nichinehe.

58 Kui xu'bi ninkuan xi ndjiojmi ján nibajehen. Kui xi najmi xi nkú joyaha mana xi kikjine ntje chánuu kò tu nkú jesuhún. At'aha xi kjine ninkuan xu'bi, k'úentu tík'un sín.

59 B'a ts'ín kinchja Jesu nga tsakúya ayahá nku ni'ya sinagoga xi tíña nanki Capernaum.

60 Nk'ie nga kint'é xuta ni'yakuyáha én xi kinchja, as'ai nkjin xi b'a kitsú:

—'Ni tjin tsa n'esihín én xi tinchja. ¿Yá xi ts'ínkjáhín ni xi kuatsú?

61 Kamankjihín Jesu nga kinchjayanehe xuta ni'yakuyáha nga b'a kitsú. As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A t'n'endyjajihín ruu yjonuu én xi kuanchja?

62 ¿Nkú sa kamanuu tsa choo Ntíhi Ndax'iun nk'ie nga ngjuainji ngáha ante má nga nibaha?

63 Espiritu Santo ts'ínk'íentu tík'un xuta. Xuta bi, najmi maha ts'ínk'íentu tík'un xuta xinkjín. Én xi kuaxinnuu Espiritu Santo nibáha ra kò kui éen ts'ínk'íentu tík'unnuu.

64 Tunga tjin ajinnuu xi najmi s'ejihín an.

B'a kitsú Jesu at'aha be santaha nga tuts'ihín ni yá xi najmi s'ejihín kò yá xi ts'ínkjas'ehe.

65 Kò b'i ta kitsú ya:

—Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nga ndaha nku najmi kama kj'uaísehena tsa najmi Ntia Na'miu kitsjáha nga kj'uaísena.

66 Yo kik'atuts'ihín ra nga nkjin xuta ni'yakuyáha y'éñaha. Najmi ta kitsjenkoḥo ra.

67 As'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyá xi te joo:

—¿A mjenuu kuankiún kò jun?

68 —Ji Nda Ntia —kitsú Simon Pedro—, ¿yá sa kama tsjénkkihí jin? Jihí xi chubai én xi ts'ínk'íentu tík'un síhin xuta.

69 S'ejinní kō ja kamankjinní nga ji Cristo, xi Ntíhi Ntíaná xi tíjña tík'uun.

70 B'í kitsú Jesu:

—An j'ajinnu jun xi te joo, tunga tjenjihinnu nku ndaninda.

71 B'a kitsú Jesu nga kinchjanímyaha Juda Iscariote, ntíhi Simon. At'aha kui xi ts'ínkjas'eheñ kō kui xi nku nda ni'yakuyá xi te joo.

7

B'í ts'ín ngji Jesu S'íhi Ní'ya Kichoo

1 Askahan kikjatsú'ba Jesu ante Galilea. Najmi kama mjehe nga kikjatsú'ba chji ante Judea, at'aha já judio k'aku tsangisjai niyá xi nkú ts'ín ts'ínk'ieheñ.

2 Tunga jahá tábichú tiña s'í xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheñ ra, s'í xi 'mi S'íhi Ní'ya Kichoo,

3 kō b'a kitsú já nts'e Jesu:

—Najmi tū ei binchin. Tū sahá t'in Judea tū xi skuēhe xuta ni'yakuyáhi ni xi n'ei.

4 At'aha najmi tjín xi b'ejña 'ma ni xi ts'ín tsa mjehe cha. Tū sahá takúchjihí yjohí xuta asuntei nga n'ei ni xi t'n'ei.

5 B'a kitsú já nts'e at'aha tá ndaha kui najmi incha kis'ejihin yáha Jesu.

6 As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi kjeē bichú chubana nga ts'ian ni xi tjíhin nga ts'ian. Jun bi, tū mí chubahá ni ma n'o ni xi tjíhin nga n'oo.

7 Najmi títs'ín unkienu xuta asuntei. An bi, títs'ín unkiena at'aha táb'ejná chja nga ch'on tjín ni xi t'íncha ts'ín.

8 Tankíún s'íu. Najmi kfián an at'aha najmi kjeē bichú chubana.

9 B'a kitsú Jesu, as'ai y'ejña ante Galilea.

10 Tunga nk'iehé nga incha ngji s'íu já nts'e, as'ai ngji kō kui. Tunga najmi ngji chjihí, tsa jóo tjenjihin. Ngji suba.

11 As'ai ajin s'íu já judio k'aku tsangisjaihi. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kj'uaíhi ndo?

12 Kō xuta nkjiun tá kinchjanímyaha Jesu. Tjín xi b'a kitsú: “Ndahá ndo.” K'ua ngá xi b'a kitsú: “Najmi nda ndo. Xutahá b'anachaha ndo.”

13 Tunga najmi kama tak'uhún xuta kinchjanímya chji chjihí Jesu at'aha tsankjún já judio k'aku.

B'í ts'ín tsakúya Jesu ajin s'íu

14 Nk'ie nga ajihin s'íu, jas'en Jesu má ma natsihin ninku kō tsakúya.

15 Kama nkjúhun já judio k'aku kō b'a kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú ts'ín behe ni xi ts'e Ntíaná ndai nga najmi tsangiyaha?

16 As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi an ts'an ni xi tábakuyá. Xi kits'ín nibá nína ts'e éen.

17 Xi mjehe ts'ín xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná, kui xi skuē tsa Ntíaná ts'e ni xi tábakuyá kō tsa an ts'an.

18 Nku xuta xi nchja ni xi ts'e, kui xi bankisjai kjuachánka xi ts'e. Tunga xi bankisjai kjuachánkahá xi kits'ín nibáha, kui xi kjuaxi ni xi tsu kō naxu ts'ín.

19 ¿A najmi kitsjáhannu Moise kjuatéxumo? Tunga ndaha nku jun najmi títs'íntjusun kjuatéxumo. ¿Á mjehenu n'ek'iehennú?

20 As'ai b'a incha kitsú xuto:

—¡Kutsa ndanindahá tíjñajihin! ¿Yá xi mjehe ts'ínk'iehin?

21 B'í kitsú Jesu:

—Nku ni kits'ian ko ngatentoo kama nkjúnnyu.

²² Tsakúyanuu Moise nga n'etjusun circuncision, ndaha tsa najmi Moise kik'atuts'ihin ra niu. Ntje chánuu ní kik'atuts'ihin ra niu. Kui nga n'etjusun niu ndaha tsa nistjin nkjún.

²³ B'a n'ohoo ntix'innuu ndaha tsa nistjin nkjún tu xi najmi ndyjaha kjuatéxumaha Moise. Tunga tsa b'a n'o nga nistjin nkjún, ¿á t'n'ekjankohonú nga nistjin nkjún kits'innkihí ra nku nda?

²⁴ Najmi tu kjuá sunnk'a n'o. Kixi ní n'oo kjuá.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha xuta yáha Jesu

²⁵ As'ai b'a kitsú k'ua xuta nanki Jerusalen:

—¿A najmi kuihí ndai xi mjehe ts'ínk'iehen jóo?

²⁶ Tunga, á t'inchja chji chjihí ko najmi ch'a nkú títuhú ra. ¿A kjuaxihí nga ja kamankjihín já tjíxoo nga kui ndai xi kitsú Ntjáná nga ts'ín nibá?

²⁷ Tunga yanáa má nibáha ndai. Nk'ie nga kj'uaí xi Cristo, najmi ch'a skué má nibaha.

²⁸ As'ai 'yún kinchja Jesu nga b'i ts'ín tsakúya má ma natsihin ninku:

—B'a tibixiún nga yanú ko yo má nibáhana. Tunga najmi kuantanahá jáihina. Tjín xi kits'ín nibána. Ko xi kits'ín nibána ma n'e s'ejían ni xi tsu. Kui xi najmi yo.

²⁹ Tunga an be yáha, at'aha má tjíña nibahana ko kui xi kits'ín nibána.

³⁰ As'ai kama mjehe jóo nga kuakj'ánijéhe. Tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho, at'aha najmi kjee bichú chubaha.

³¹ Tunga nkjin xuta xi t'inchajihin xuta nkjiun kis'ejihin Jesu. B'a kitsúhu xinkjín:

—Nk'ie nga kj'uaí xi Cristo, ¿a 'yún ts'ín sa kjuankjún nga nda xu'bi?

³² Kint'é já fariseo ni xi kitsú xuto nga kinchjanijmíyaha Jesu. As'ai já na'mi k'aku ko já fariseo kits'ínkji já xi kunntá ninku tu xi kuakj'ánijéhe Jesu.

³³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tu chuba nistjihín kúátejñajin sanuu ko kfín ngáhana má tjíña xi kits'ín nibána.

³⁴ Kuinchísjainú tunga najmi ta sakúhunuu an. Má nga kfintejña najmi kama kuankiún.

³⁵ B'a kitsúhu xinkjín já judio k'aku:

—¿Má ngjuaihi ndai nga najmi ta sakúhuná? ¿A xuta judio xinkjá xi tjíntujihin xuta xi nchja griego ngjuaisehe? ¿A ta kuakúyaha xi nchja én griego?

³⁶ Ni xi kuanchja: “Kuinchísjainú tunga najmi ta sakúhunuu an”, ko: “Má nga kfintejña najmi kama kuankiún”, ¿nkú tsuhú ra ni xi kuatsú?

B'i ts'ín tsakúya Jesu ni xi kamaha xuta xi s'ejihin kui

³⁷ Nistjin xi fekuhu s'íu, kui xi 'yún b'asje xuta, as'ai tsasinjña ndju Jesu ko 'yún kinchja:

—Tsa tjín xi tíma xintáha, kanibásena ko kat'i.

³⁸ B'a kamaha xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntjáná. Xi s'ejihin an animaha stjújin ntáje, ntá xi ts'ínk'íentu t'ík'uhun xuta.

³⁹ B'a kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Espiritu xi askahan ts'ínkjáihin xuta xi s'ejihin Jesu. Najmi kjee f'ai Espiritu Santo kui nistjiun, at'aha najmi kjee s'ejña chji kjuachánkaha Jesu.

⁴⁰ Nk'ie nga kint'é xuto éin, k'ua xi b'a kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai nda profeta xi tjíhin nga kj'uaí.

⁴¹ B'a kitsú ngá k'ua:

—Kui ndai xi kitsú Ntjáná nga ts'ín nibá.

Tunga tjín ngá xi b'a kitsú:

—¿Nkú ts'ín Galilea nibaha xi Cristo?

⁴² ¿A najmi b'ahá ts'ín tjít'a éhen Ntjáná, nga ntjehe David nibaha ra xi Cristo, ko nga Belen nibaha, má nga nankihí David?

⁴³ B'a ts'ín tsakjányaha yjoho xuta nantio nga incha kinchjanijmíyaha Jesu.

44 Tjín xi kama mjehe nga kuakj'ánijéhe tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho.

B'i ts'ín najmi kis'ejihin já judio k'aku nga Ntíaná kits'ín nibáha Jesu

45 As'ai já xi kunntá ninku j'ai ngáha má tjintu já na'mi k'aku ko já fariseo ko b'i kik'ihin:

—¿Á najmi kjúáikohonu ndo?

46 B'a kitsú jóo:

—Ndaha nku najmi kjee b'a ts'ín nchja xi nkú ts'ín nchja ndo.

47 B'a kitsú já fariseo:

—¿A kohó jun ta kuak'anachanu ndo?

48 ¿A tjíhín ajihín já tjíxóo ko a ra ajihín já fariseo xi s'ejihín Jesu?

49 Tunga xuta xu'bi bi, najmi mankjihín kjuatéxumo. Kui xi najmi nda nginkun Ntíaná.

50 As'ai kinchja Nicodemo, nda fariseo xi j'aisehe Jesu nga jyuun:

51 —Xi nkú ts'ín tjíña kjuatéxumaná, tíjún tjíhín nga kuasinñjuhuú xuta tu xi chahaná ni xi kits'ín ko askahan n'e raá kja.

52 B'a kitsú jóo:

—¿A ta kohó ji xi nibáhani Galilea? N'eya nda ndai xujun éhen Ntíaná ko chai nga ndaha nku nda profeta najmi kjee tjujín Galilea.

53 As'ai b'i ngján incha ngji ngáha ni'yaha.

8

B'i ts'ín kichjut'ayák'un Jesu nga j'aich'áha nku tachjuún

1 As'ai ngji Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.

2 Nk'ie nga ja kama sehen nistjin xi ma ndyjuun, j'ai ngáha má ma natsihin ninku. Yo j'aise nkjúhun xuta ko yo y'ejña nga tsakúya.

3 As'ai incha j'aiko já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo nku tachjuún xi kiya nga kj'ai nda kjijñakoho. J'aisínña nginkun Jesu ko nginkun xuto

4 ko b'a kitsú:

—Ji nda maestru, kuaya tachjín nga kj'ai nda kjijñakoho.

5 B'a ts'ín y'ét'a Moise kjuatéxumo nga ndjio n'ek'iehen xi b'a ts'íiun. Ji bi, ¿nkú bixín?

6 Tu xi kichjut'ayák'uhún ni Jesu nga b'a incha kitsú, at'aha mjehe kuatéjéne. As'ai y'ejñantu Jesu ko najnú ntsja kits'ínntukoho t'anankiu.

7 Nk'ie nga tu nku tíncha bjásjaiyahá ra jóo, tsasinñña ngáha ko b'i kitsú:

—Xi najmi tjíhín ngatitsun, kui xi tjun kat'éhe ndjio tachjúun.

8 As'ai ta y'ejñantuhú ngáha nga tu nku kits'ínntuhú t'anankiu.

9 Nk'ie nga kint'é jóo éin, nkúnkú b'i ngján incha ngji. Xi 'yún cháha tjun ngji. As'ai tu Jesu ko tachjúun tsinchajin subaha xuta.

10 Ta tsasinñña ngáha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji tachjuún, ¿má kfihí jóo? ¿A ndaha nku najmi ta tibatéjénehe ri?

11 —Najmi, Chá Ntía. Ndaha nku —kitsú tachjúun.

B'i kitsú Jesu:

—Ta ndaha an najmi chumi ni kjaninéhe. T'in ngáhani ko najmi ta n'eheni ngatitsun.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kui xi nd'íhi xuta

12 As'ai kinchjako ngáha xuto:

—An nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta asunntej. Xi tsjénnkina najmi jyun má k'úéma. S'ehé nd'í xi ts'íink'íéntu tik'uhun.

13 As'ai b'a incha kitsú já fariseo:

—Ji tí'mi subai kjuanda yjohi. Kui nga najmi chjíhi ra én xi tíchubahani.

14 B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Ta ndaha tsa an tífi subaha ra kjuanda yjona, tunga chjhi ra én xi tinchja, at'aha be má nibahana ko má kfin ngáhana. Jun najmi yo má nibáhana ko najmi yo má kfin ngáhana.

¹⁵ Jun bi, xi nkú ts'in tíjñaha asunntej, b'a ts'in chasohoo ni xi nda ko ni xi najmi nda, tunga an najmi basjehe ni xi nda ko ni xi najmi nda ts'in xuta.

¹⁶ Tunga tsa ni xi b'a ts'ihinna, kixi ts'ian, at'aha najmi kuenta b'a ts'ihinna. Na'mi xi kits'in nibá nina b'a ts'inka.

¹⁷ Santaha kjuatexumanuu b'a ts'in tjít'a: Tsa jo já kuitsuya nku ni, chjhi ra ni xi kuitsu jóo.

¹⁸ An tífihj ra kjuanda yjona ko Na'mina xi kits'in nibána ta tífina kjuanda.

¹⁹ B'a kitsú jóo:

—¿Má tíjña Na'mihj?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi yanú ko ta ndaha najmi yo Na'mina. Tsa yanú, ta cha ruu Na'mina.

²⁰ B'a ts'in kinchja nga tsakúya má ma natsihin ninku, má tíjña kaxaha toon chje. Ndaha nku najmi jakj'ánijéhe, at'aha najmi kjee bichú chubaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga najmi asunteej tjeheh ra

²¹ As'ai ta kinchjahá ngáha:

—An kfián ko kunchisjainú. Ajihin ngatitsunnuu kuayájiun nga najmi ta tíjñahana. Má nga kfián najmi kama kuankiún.

²² B'a kitsú já judio k'aku:

—¿A ts'ínk'ien subahá yjoho? ¿Á: “má nga kfián najmi kama kuankiún”, títsuhu?

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kintej ts'ajun, nk'a ján ts'an. Asunntej tjehehnuu, nk'a ján tjehehna.

²⁴ Tsa najmi s'ejinnuu nga an xi tíjña, ngatitsunnuu kuayájiun. Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nand'ai nga ngatitsunnuu kuayájiun.

²⁵ —¿Yáha ji? —kitsú jóo.

B'i kitsú Jesu:

—Xi ja kixinnuu nga tuts'ihin ni.

²⁶ Benuu. Kama xinya xi nkú ts'in tjintuyánuu. Kama xinya má nihi xi nda ko má nihi xi najmi nda tín'o. Tunga xi kits'in nibána, kui xi ma n'e s'ejián ni xi tsu. Ko ni xi kint'e nga kinchja, kui xi tinchja ngáhana asunntej.

²⁷ Tunga najmi kamankjihín ra jóo nga Ntia Na'miu kinchjanijmíyaha.

²⁸ Kui nga b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Nk'ie nga chjúsintjennk'o Ntíhi Ndax'iun, nk'iehé nga kamankjinnuu nga an xi tíjña ko nga ndaha nku ni najmi ts'ian kuenta. Xi nkú ts'in tsakúyana Na'mina, kui nihi xi tinchja.

²⁹ Xi kits'in nibána tíjñakona. Najmi b'éjña subana, at'aha ts'intjusun tehente ni xi sasihin.

³⁰ Nk'ie nga b'a kitsú, nkjin nkjún xi kis'ejihin Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi ntíhi Ntíaná

³¹ As'ai kinchjako xuta judio xi kis'ejihin:

—Tsa kuintsubajiun éna, kjuaxi nga kamo xuta ni'yakuyána

³² ko choo ni xi naxu tjín ko kui niu xi ts'ín ndáinu.

³³ B'a kitsú jóo:

—Ntjehe Abraham jin. Ndaha nku najmi kjee ts'in manj xuta musu, tsa ts'atseni. ¿Nkú ts'in b'a tibixihinni nga kama ndáihini?

³⁴ B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ngayjee xi títs'in ngatitsun, nga'yuhun ngatitsuun tíjñajin. Najmi ndáihj yjoho.

³⁵ Nku nda musu xi kich'atse najmi ndaíhi yjoho, ndaha tsa ni'yaha nda ntiaha ts'inxá. Tunga ntíhi ní nda ntiaha kama ts'e ni'yoó.

³⁶ Kui nga tsa Ntíhi Ntíaná ts'ín ndáinu, kjuaxi nga kama ndáinu.

³⁷ Be nga ntjehe Abraham nibáhanu, tunga mjehénu n'ek'iennú at'aha najmi mjenú n'ekjohoon éna.

³⁸ An nchja ni xi bakúchjina Na'mina. Jun bi, n'o ni xi bakúyanu na'minu.

³⁹ B'a kitsú jóo:

—Abraham na'mini.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa ntíhi Abraham jun, b'a ra n'oo xi nkú kits'ín Abraham.

⁴⁰ Tunga nd'ai mjenú n'ek'iennú, ndaha tsa tíxinyanu ni xi naxu tjín xi tsakúyana Ntíaná. Ndahachí najmi b'a kits'ín Abraham.

⁴¹ Jun bi, ni xi ts'íhín na'minu n'o.

B'a kitsú jóo:

—Ntí nda ní. Tíñhání nku na'mi nku tutu. Kui xi Ntíaná.

⁴² B'i kitsú Jesu:

—Tsa Ntíaná xi na'minu, jun ra xi n'etjónú, at'aha má tíña Ntíaná nibahana. Najmi kuenta jái hina. Kui ní xi kits'ín nibána.

⁴³ Najmi mankjinnu ni xi tinchja at'aha najmi mjenú kuasinñjuhu éna.

⁴⁴ Ndanindoo ní na'minu. Kui ts'enu ko mjenú n'oo xi nkú ts'ín mjehe. Kui xi santaha nga tuts'ihín ni kits'ínk'ien xuta. Najmi y'ejñajin ni xi naxu tjín, at'aha najmi tíñajihín ni xi naxu. Nkú ts'ín tíyaha, b'a ts'ín nchja. Én tsank'á nchja. Kui xi tsank'á ko na'mihí én tsank'óo.

⁴⁵ 'An bi, ni xi naxu tinchja. Kui kjuaha nga najmi tísejihinnu an.

⁴⁶ ¿A tjín ajinnu xi kama kuakúchji nga tíinna ngatitsun? Tunga tsa naxu tjín ni xi tinchja, ¿á najmi s'ejihinnu an?

⁴⁷ Xi Ntíaná ts'ehe mjéñjuhu én xi ts'e Ntíaná. Tunga najmi Ntíanáhá ts'enu. Kui kjuaha nga najmi mjeñjuhúnú.

⁴⁸ B'a kitsú já judio:

—Kjuaxihí ni xi túbixín. Samariá nibáhani. Ndanindoo tíñajihin.

⁴⁹ B'i kitsú Jesu:

—Najmi ndanindoo tíñajinna. Benkján Na'mina tunga jun najmi tíyankjunnú.

⁵⁰ Najmi kjuachánka títangisja nginkun xuta, tunga tíñhá xi títangisjai kjuachánkana. Kui xi kuitsuya yá xi naxu títs'ín.

⁵¹ Kjuaxi ni xi tíxinnu. Xi k'úejñajin éna, najmi ts'íinkjái hin ngabayoo.

⁵² B'ahá tá kitsú ngáha já judio:

—Kjuaxihí nga ndanindoo tíñajihin. Abraham ko já profeta tá k'ien. Tunga ji b'a túbixín nga najmi ts'íinkjái hin ngabayoo xi k'úejñajin éhin.

⁵³ ¿A 'yún chánka sai nga Abraham xi ntje chána? Kui xi tá k'ien ko já profeta. ¿Yá xi t'n'e mai yjohi?

⁵⁴ B'i kitsú Jesu:

—Tsa an suba chánka tít'asje yjona, najmi chumi ni chjhi ra kjuachánka xi tísakúna. Tunga Na'mináhá xi chánka tít'asjena, kui xi tá Ntía 'mihu.

⁵⁵ Kui xi najmi yo, tunga máha an, be. Tsa b'a xinnu nga najmi be, tá nda tsank'á kama xi nkúhu jun. Tunga bená ko tíñajian éhen.

⁵⁶ Tsjo kamaha Abraham xi ntje chánu nga skue nistjin nga kjúa. Kikie kjái hin ko tsjo kamaha.

⁵⁷ B'a kitsú já judio:

—Ndaha najmi kjee tjihin cháte nú nga b'a túbixín. ¿Nkú ts'ín nga kiyahani Abraham?

⁵⁸ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. Kintehe ni nga tsín Abraham, tu b'a ts'ín jahá tíjña.

⁵⁹ As'ai jakj'á ndjio jóo xi má nga mjehe ts'ínk'iehen, tunga Jesu ngji t'axihin jóo kō tsitju má ma natsihin ninku.

9

B'i ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda ka

¹ Má xi tjehe j'a Jesu, kieke nku nda xi tu b'a ts'ín kahá nkúhu nga kitsin.

² As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyáha:

—Ji nda maestru, zyá xi kits'ín ngatitsun tu xi b'a ts'ín ka kitsihin ndai? ¿A kui, a ra xi cháha ní?

³ B'i kitsú Jesu:

—Ta ndaha kui kō ta ndaha xi cháha najmi kits'ín ngatitsun nga b'a kamo. B'a ts'ín kitsin tu xi sakúchjiji ni xi maha ts'ín Ntjaná.

⁴ Tjihin nga n'eé xá xi ts'e xi kits'ín nibána nk'ie nga ndzjen sa. At'aha nga kama jyun, najmi ta ch'a kama ts'ínxá saha.

⁵ Nk'ie nga tíjña asunntej, an xi nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta asunntej.

⁶ B'a kitsú Jesu, as'ai tsatété t'anankiu kō ntá natéhe kits'ínndakoho si. Kui xi kingjájnuhu tunkun ndo kō b'i kitsúhu:

⁷ —T'ihinnejnui tunkuín ntá tixa Siloe.

Kui nga ngjinéjnuhu tunkun ndo. Ja chjihí nk'ie nga kik'óya ngáha.

⁸ As'ai já xi nda nchjakoho kō já xi kiekehe nga banki toon kinchjanijmíyaha ndo. B'a kitsú k'ua:

—¿A najmi kuihí ndai xi b'ejña nga banki toon?

⁹ —Johon, kui —kitsú k'ua.

—Najmi kui, tunga b'a tjín xi kuihí tjín —kitsú ngá kj'ai.

—Ahán niu —kitsú ndo.

¹⁰ —¿Nkú ts'ín tsix'ánkihi tunkuín? —kitsú jóo.

¹¹ B'a kitsú ndo:

—Nda xi 'mi Jesu kuats'ínnda si kō kuangjájnuhu tunkán kō b'i kuatsúna: “T'in ntá tixa Siloe kō tanejnuí tunkuín.” Kui nga kfihina kō nk'ie nga kuakanejná tunkán, kama chjina.

¹² —¿Má tíjña ndo? —kitsú jóo.

—Najmi be —kitsú ndo.

¹³ As'ai ngjikohe jóo nda xi kama chjihí nginkun já fariseo.

¹⁴ Nistjin nga kits'ínnda siu Jesu kō tsix'ánki tunkun ndo, kui xi nistjin nkjún. Xuatu niu.

¹⁵ Kui nga já fariseo kingjásjaiyaha ra nkú ts'ín kama chjihí ra kō b'a kitsú ndo:

—Si kuangjájnuhu tunkán, kuakanejná, kō kama chjina.

¹⁶ As'ai b'a kitsú k'ua já fariseo:

—Najmi Ntjaná kits'ín nibáha nda xi b'a kuats'íun, at'aha najmi benkjún nistjin nkjún.

B'a kitsú ngá k'ua:

—¿Nkú ts'ín nku nda ngatitsun kama ts'íihin kjuankjún xi nkúhu xu'bi?

B'a ts'ín tsakjányaha yjoho já fariseo ngat'aha Jesu.

¹⁷ As'ai ta incha kingjásjaiyaha ngáha ra nda xi kama chjihí:

—Kō ji xi kuix'ánki tunkuín, zyáha ndo? ¿Nkú bixín?

—Nda profeta niu —kitsú.

¹⁸ Tunga najmi kis'ejihín ra já judio k'aku tsa kui ndo xi ka nk'ie kō tsa kui xi ja chji ngáha ra. Kui nga kinchjaha ra xi cháha

¹⁹ kō kingjásjaiyaha:

—¿A kui ntínuu xu'bi xi bixíun nga ka nga kitsin? ¿Nkú ts'ín kama chjihí ra?

²⁰ B'a kitsú xi cháha ndo:

—Yai nga kui xi ntini ko ka nga kitsin.

²¹ Tunga najmi yaní nkú ts'ín kama chjihí ra. Najmi yai yá xi kuakjex'ánki tunkun. Tu sahá kui chasjaiyohoo. Ja chá. Kama kuitsuya subanuu ni xi kamat'ain.

²² B'a kitsú xi cháha ndo at'aha tsankjún já judio k'aku. At'aha y'éndako xinkjín já judio k'aku tsa tjín xi ts'ínkie yjoho nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná, kui xi kuich'onsje ajihin xuta sinagoga.

²³ Kui kjuaha nga: “Chasjaiyohoo, ja chá”, kitsúhu xi cháha ndo.

²⁴ As'ai tá kinchjahá ngáha ra niyá xi ma johó já judio k'aku nda xi kama chjihí ko b'a kitsúhu:

—Yai nga nda ngatitsuhún xi kuats'innkihi. N'ekiei yjohi nginkun Ntíaná xi tjihin kjuachánka nga kjuaxi ni xi tibixín.

²⁵ B'a kitsú ndo:

—Tsa nku nda ngatitsun niu najmi be. Tu nkuhú ni xi be. Kaná nistjin nk'ie tunga nd'aj ja chjina.

²⁶ B'a kitsú jóo:

—¿Mí xi kuats'ihin? ¿Nkú ts'ín kuakjex'ánkihi tunkuini?

²⁷ As'ai b'a kitsú ndo:

—Ja kuaxinyanuu tunga najmi tín'esihinnú. ¿Á mjehenuu nga b'ahá tá xín ngáhanuu? ¿A kohó jun mjenuu kamo já ni'yakuyáha ndo?

²⁸ B'a kitsú jóo nga kinchjatiko:

—Nda ni'yakuyáha ní ndo ji. Tunga jin já ni'yakuyáha ní Moise jin.

²⁹ Yai nga Moise kinchja én xi Ntíaná kitsúyaha, tunga najmi ya ní má j'aihi ra nda xu'bo.

³⁰ As'ai b'i kitsú ndo:

—Ma nkjúnna nga najmi yo má j'aihi ra nda xi kamaha kuakjex'ánki tunkán.

³¹ Yaá nga Ntíaná najmi basínñjuhu xuta ngatitsuun. Tsa tjín xi skuenkjún Ntíaná ko ts'ín ni xi mjehe, kuihi xi basínñjuhu.

³² Ndahachí najmi kjee nu'yá tsa tjín xi kjex'ánki tunkun xuta xi ka nga kitsin.

³³ Tsa najmi Ntíaná kits'ín nibáha nda xu'bo, najmi chumi nihi xi kamaha ra ts'ín.

³⁴ B'i kitsú jóo nga tsich'onsje ndo ajihin xuta sinagoga:

—Ngatitsun kitsinjín. ¿A jihí xi kuakúyani?

³⁵ Kint'é Jesu nga tsich'onsje ndo. B'i kitsúhu nk'ie nga kisatéjin ngáha:

—¿A s'ejihin Ntíhi Ndax'iun?

³⁶ —Ji Nda Ntia —kitsú ndo—, ¿yáha xu'bo, tu xi s'ejihinna?

³⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ja kuayai. An ní niu, an xi tinchjako.

³⁸ —S'ejinna ji, Nda Ntia —kitsú ndo ko tsasinkúnch'int'aha Jesu.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—An jáa asuntej tu xi n'ekokjuaha, tu xi kama chjihí ra xi ka ko kama ka xi chjihí.

⁴⁰ Tá kint'é éin k'ua já fariseo xi tinchako Jesu ko b'a kitsúhu:

—¿A kohó jin xi tá kai?

⁴¹ B'i kitsú Jesu:

—Tsa ni xi kahanu, najmi tjinnuu jé kai. Tunga b'ahá tibixinnú nga chjinuu. Kuihi kjuaha nga tjihinnuu jé.

10

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda bastu ko chutsankaha

¹ B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. Tu yáhá ni xi najmi kjuas'en ankjua ni'yaha chutsanko nga tu sahá xin kjuas'enntjai, kui xi nda ndyjé xi mjehe ngjuaiko chutsanko.

² Tunga xi kjuas'en má tjen ankjuo, kui xi nda bastuhu chutsanko.

³ Kjex'á nda xi basehe ankjuo nk'ie nga be nda bastuu. Chutsanka xi ts'e nt'é ntaha, ko nga nkúnkú chutsankaha j'áihin nchjaha ra nga bitjuko ni'yoq.

⁴ Nk'ie nga bitjuko ngayjee chutsanka xi ts'e, as'ai tsjen tíjuhun ko chutsanko tsjennkíhi at'aha be ntaha.

⁵ Chu xi ts'e najmi tsjennkíhi xuta xi kj'ai. Tu sahá banka, at'aha najmi be ntaha xuta xi kj'ai.

⁶ B'a kitsú Jesu nga y'éjña chubaya ni xu'bi. Tunga najmi kamankjihín ra xuta ni xi kinchja.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kui xi nda bastu xi ndoo

⁷ As'ai b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. An xi nkú joyaha ankjua má nga fas'en chutsanko.

⁸ Ngayjee já xi j'ai tíjun nga an, kui xi já ndyjé xi kama mjehe nga ngjuaiko chutsanko. Tunga najmi kint'éhé chutsanko ntaha jóq.

⁹ An xi nkú joyaha ankjuo. Xuta xi kjuas'enjinna k'uanki. Kui xi kama xi nkú joyaha chutsanka xi fas'en ko bitju ni'yaha nga fi kjine jña.

¹⁰ Nda ndyjé f'ai tu xi fikoho ko ts'ínk'ien ko ts'ínkje chutsanko. Tunga ahán jáa tu xi kama k'úentu tik'uhun xuta, tu xi sakúhu ra kjuatik'un xi ndoo.

¹¹ An xi nda bastu xi ndoo, ko nda bastu xi ndoo tsjá yjoho nga kuayántjaihi chutsankaha.

¹² Nda xi tu tohón ts'ínxántjaihi, xi najmi kui ts'e xóq ko najmi kui ts'e chutsanko, kui xi binchá masen chutsanko ko banka nk'ie nga be nga nibá chu kjoon. As'ai chu kjoon kjine chutsanko ko ts'ínndzjoya.

¹³ B'a ts'in bankaha ndo at'aha tu tohón ts'ínxántjaihi ko najmi nkjún maha chutsanko.

¹⁴ An xi nda bastu xi ndoo. Be chutsankana ko ta bena,

¹⁵ xi nkú ts'in bena Ntia Na'miu ko an be Ntia Na'miu. Tsja yjona nga kuayántjaihina chutsanko.

¹⁶ Tjincha sana kj'ai chutsanka xi najmi tjincha nch'á xu'bi. Kui xi ta tjihin nga kjúáika. Kuint'é ntana. B'a ts'in nku stihín kamaha ko nkuhú nda bastu xi kuasehe.

¹⁷ Kui kjuai nga tjoho ra an Ntia Na'miu. Tsja yjona nga kuayá tu xi kj'uaíya ngáhana.

¹⁸ Najmi ch'a kama kjé'ana nga tíjña tik'an. An ní tsja suba yjona nga kuayá. Tjinna nga'yún xi má nga tsja yjona ko ta tjinna nga'yún nga kúátejña tik'un ngáhana. Kui xái xi kitsjana Na'mina nga ts'ian.

¹⁹ Nk'ie nga kint'é jóq éin, as'ai ta tsakjányahá ngáha yjoho. Nkjin xi b'a kitsú:

²⁰ —Ndanindahá tíjñajihin ndo ko luku. ¿Á jun tibasínjuhuru?

²¹ B'a kitsú ngá k'ua:

—Najmi b'a ts'in kuinchja xi tíjñajihin ndanindoo. ¿A kamahá ra ndanindoo kjéx'ánki tunkun xuta ka?

B'i ts'in najmi kis'ejihin já judio k'aku yáha Jesu

²² Nk'ie nga nistjin chunch'oon, nanki Jerusalen tjincha b'asje sí xuta nga tjincha ts'ínkj'áitsjen nistjin nk'ie nga kis'ejña chji ninku nginkun Ntiana.

²³ Kikjatsú'ba Jesu má ma natsihin ninku xi tjehe má nga 'mi Kinte Ni'yaha Salomon.

²⁴ As'ai y'éjtjindaihi jóq ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú tjin nistjin n'esti sani? Tsa kjuaxi nga ji xi kits'in nibá Ntiana, t'inya kixi kixini nd'ai.

²⁵ B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kixinnuu tunga najmi kis'ejihinnuu. Ni xi tits'ian ngajoho Na'mina, tibakuchji yaha an.

²⁶ Tunga najmi s'ejihinnuu at'aha najmi chutsankana jun.

²⁷ Chutsankana nt'e ntana. An be chutsankana ko tsjennkina.

²⁸ An ts'ink'ientu tik'un sian. Najmi kama ndyja ko najmi ch'a xi kje'ana aya ntsa.

²⁹ Na'mina kitsjana chutsanko ko kui xi 'yun chanka nga tu yaha ni. Ndaha nku najmi kamaha kje'aha chutsanka xi tjintu aya ntsja.

³⁰ Na'miu ko an nkuhu mahani.

³¹ Nk'ie nga kint'e ein ja judio k'aku, as'ai ta jakja ngaha ndjio nga mjehe ts'ink'ien Jesu.

³² B'i kitsu Jesu nga kinchja:

—Nkjin nkjun ni xi nda kits'ian ajinnuu, xa xi kitsjana Na'mina. ¿Ma ngat'aha mjeheuu k'uehenú ndjio?

³³ As'ai b'i kitsu joo:

—Najmi ngat'aha ni nda xi kin'ei. Tu ngat'aha ni nga najmi tyankjun Ntiana nga b'a tibixin. Kui kjuaha nga ndjio s'ehé ri. Nda asunte ni, tunga Ntiana tin'e mai yohi.

³⁴ B'i kitsu Jesu:

—Kjuatexumanuu tijt'a ma nga b'a kitsu Ntiana nga kinchjako xuta: “Ntianu kixinnuu.”

³⁵ B'a ts'in Ntiana b'a kitsuhu nga ntia xuta xi tsichuk'uhun éhen. Ko yaá nga chjhi ra ngayjee ni xi tijt'a éhen Ntiana.

³⁶ An bi, Ntiana Na'miu kitsjana xa xi tjihin nga ts'ian ko kits'in nibana asuntei. Kui nga, ¿nkú tjihin ra nga b'a tibixihinnu nga najmi tibenkjuhunna Ntiana nk'ie nga b'a tixian nga an xi Ntihan Ntiana?

³⁷ Tsa najmi tits'ian xa xi ts'e Na'mina, najmi tu n'e s'ejinnu.

³⁸ Tunga tsa tits'ian xaha, ndaha tsa najmi s'ejinnuu an, tunga n'e s'ejinnu xoo. B'a ts'in chahanu ko kamankjinnuu nga Ntiana Na'miu tjijnajinna ko nga an tjijnajihin Ntiana Na'miu.

³⁹ As'ai ta kama mjehe ngaha ra joo nga kuak'anjehé, tunga tsitjhu Jesu yo nga ngji t'axin.

⁴⁰ As'ai tsichu ngaha ngabantá ntaje Jordan. Ngjik'iejna ante ma nga tsaténta Jua xuta nga tjuhun.

⁴¹ Nkjin xuta xi j'aisehe Jesu yo ko b'a incha kitsu:

—Ndaha nku kjuankjun najmi kits'in Jua, tunga kjuaxihí ngayjee ni xi kinchjanijmíyaha ndai.

⁴² Nkjin xuta kis'ejihin Jesu ante xu'bo.

11

B'i ts'in kits'ink'áya ngaha ra Jesu Lazaro

¹ Kjijna un nku nda xi 'mi Lazaro xi nda Betania, ma nga ta nankihi Maria ko Marta xi nichja maha xinkjin.

² Kui Maria xi tsaténdzjojnúhu ntá sinjne sjai Nda Ntiana Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'inxijnukoho. Kui xi nts'e maha Lazaro xi kjijna un.

³ As'ai incha kits'inkjihí én Jesu nga joo jminchjun. B'a kitsuhu:

—Ji Chá Ntiana, xi tjohi kjijna un.

⁴ Nk'ie nga kint'e éen Jesu, b'i kitsu:

—Najmi ts'ink'ien kjihin ch'in xi k'uhun. Tu saha kuakuchji ch'iun kjuachankaha Ntiana. B'a ts'in s'ejna chjhi kjuachankaha Ntihan Ntiana.

⁵ Ndaha tsa Jesu 'yun tjoho Marta ko na nichja ko Lazaro,

⁶ tunga nk'ie nga kint'e nga kjijna un Lazaro, tu saha y'ejna sa jo njstjin ante ma nga tjijna.

⁷ Askahan b'i kitsuhu ja ni yakuyaha:

—Ta tjihín ngáhaná Judea.

⁸ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji nda maestru, najmi kjee tjihin nistjin nga já judio k'aku ndjio mjehe ts'íink'iehen ri. ¿Á ta yohó mje ngáha ri k'úín?

⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi te johó ora tjihin nku nistjin? Tsa tjin xi tsú'ba nga nistjiun, najmi saténki, at'aha tibe nd'íhi asunnteí.

¹⁰ Tunga tsa tjin xi tsú'ba nga nistjen, kui xi saténki, at'aha najmi tjihin nd'í.

¹¹ As'ai b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjifehé nda xinkia Lazaro, tunga kfin ts'inkj'ahá ra.

¹² B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji Nda Ntia, tsa kjife, kj'ua ngáha ra.

¹³ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, kjuabayaha ní Lazaro kinchjanijmíyaha tunga nijñoó ní kamankjihin já ni'yakuyáha.

¹⁴ Kui nga kinchjako kixi kixihi jóo:

—Ja ka'me Lazaro.

¹⁵ Ko tsjo mana nga najmi tijná yo, at'aha tu sahá ngandanu, tu xi s'ejihinnu Ntianá. Tunga tjihinsehé raá.

¹⁶ As'ai kinchja Toma xi ta 'mi Nda'yun nga b'a kitsúhu já ni'yakuyá xingisoo:

—Tjián ko ñá tu xi kuayákhoná.

¹⁷ Nk'ie nga tsichu Jesu nanki Betania, kik'inyaha nga ja tjihin ñju nistjin nga ngjiyanji Lazaro.

¹⁸ Betania tiña maha nanki Jerusalen, tjihin ra tsa jan kilometro.

¹⁹ Ko nkjin xuta incha j'aisehe Marta ko Maria ngat'aha nda nts'e xi k'ien.

²⁰ Nk'ie nga kint'é Marta nga j'ai tiña Jesu, as'ai tsitjusje nga ngjikj'á niyá ko Maria y'ejñantaha ni'yo.

²¹ B'a kitsú Marta:

—Ji Chá Ntia, tsa tu eíhi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.

²² Tunga bená nga tsjáhi Ntianá tu mí nihí ni xi kunchíhi.

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kj'uaíya ngáha ra nda nts'ei.

²⁴ B'a kitsú Marta:

—Be nga kj'uaíya ngáha ra chá nts'é nistjin xi fekuu, nk'ie nga kj'uaíya tente ngáha ra xuta k'ien.

²⁵ B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—An xi ts'inkj'áiyaha xuta k'ien ko an xi ts'ink'íentu tík'an. Xi s'ejihin an, ndaha tsa ja k'ien tunga k'úentu tík'uhún.

²⁶ Ko ngayjee xi tjinu tík'un ko s'ejihin an, ndaha nku nistjin najmi kuayá. ¿A s'ejihin ni xi tixihin?

²⁷ B'a kitsú Marta:

—Johon, Chá Ntia. S'ejinna nga ji xi kits'ín nibá Ntianá, nga ji xi Ntíhi Ntianá xi tjihin nga kj'uaí asunnteí.

²⁸ Nk'ie nga b'a kitsú Marta, ngji nchjako sen Maria xi na nichja maha. B'a kitsúhu:

—Ja kj'uai Chá Maestru ko tinchjahi.

²⁹ Nk'ie nga kint'é Maria éin, kitsa tsisintjen nga ngjisehe Jesu má nga síña.

³⁰ Najmi kjee fas'en Jesu ajin nantio. Yo síña má kisatékjá Marta.

³¹ Máha xuta xi kab'entu naxa'yo, nk'ie nga kkie nga tsisintjen ntsu ntsu Maria ko tsitjusje, as'ai ta incha kitsjennkíhi. B'a incha kitsú nga má tijná tsjóo ngjuai kjintá.

³² Nk'ie nga tsichu Maria má síña Jesu, tsasinkunch'int'aha ko b'a kitsúhu:

—Ji Chá Ntia, tsa tu eíhi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.

³³ Nk'ie nga kieke Jesu nga tikjintá Maria ko nga tíncha kjintá xuta xi tjenkoho, kik'ie nusin nusihin ko kama nimaha.

³⁴ B'i kitsú:

—¿Má kikjayanjiu?

B'a incha kitsú jóo:

—Nibáaseihj, Nda Ntia.

³⁵ As'ai kikjintá Jesu.

³⁶ B'a kitsú xuto:

—Chase maruu. Tu xí kits'íntjohó ra.

³⁷ Tunga b'ahá kitsú k'ua:

—Kui ndai xi kikjex'ánki tunkun nku nda ka. Kutsa kamahá ra kits'ínnkihi Lazaro ko najmi k'ien ra.

³⁸ Ta kik'ie nusin nusihin ngáha ra Jesu nga tsichu tsjóo. Kui xi nku tixa ngijo. Nku ndjio tjíchjanekoho ankuaha. B'i kitsú Jesu:

³⁹ —Chjúxiun ndjio.

B'a kitsú Marta, na nichja nda xi k'ien:

—Ji Chá Ntia, ja ra ch'on jne, at'aha ja tjihin ñju nistjin nd'ai nga k'ien.

⁴⁰ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi b'ahá kuaxihin nga tsa s'ejihin an, chai kjuachánkahá Ntianá?

⁴¹ As'ai kikjexín jóo ndjio. Tsasenjinki Jesu nk'a ján ko b'i kitsú:

—Na'mi, máb'achjíhi nga tímjeñjuní.

⁴² Be nga mjeñju tehentení, tunga tinchjakohó ra ngandaha xuta xi tíncha ei tu xi s'ejihin ra nga ji kin'e nibání.

⁴³ Nk'ie nga ja kamahá nga b'a kitsú, as'ai 'yún kinchja:

—¿Lazaro, titjusjei yo!

⁴⁴ As'ai tsitju nda k'ien nga najyun tjí'yúnko ts'ihin ntsja ko sjai, ko ankjín tjí'makoho kj'ai najyun.

B'a kitsú Jesu nga kinchjako xuto:

—Chjúxihun najyuu. N'endohóo.

B'i ts'in y'énda já tjíxoo nga mjehe ts'íink'ien Jesu

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵ Máha xuta xi j'aisehe Maria ko kieke ni xi kits'ín Jesu, nkjin maha xi kis'ejihin.

⁴⁶ Tunga tjihin xi ngjisehe já fariseo ko kitsúyaha ni xi kits'ín Jesu.

⁴⁷ As'ai já na'mi k'aku ko já fariseo kinchja ñjaha ngayjee já tjíxoo ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú n'eé ei ni? At'aha ja 'yún títs'ín kjuankjún ndo.

⁴⁸ Tsa tu nku k'uaíntehé raá nga b'a ts'ín, as'ai ngayjee xuta tsjénkihi ndo ko incha kj'uai já Roma nga ts'íinkje nínkuná ko xuta nankiná.

⁴⁹ As'ai b'i kitsú Caifa xi tjihin nda na'mi títjun nú xu'bo:

—¿Á najmi mankjihinnuu?

⁵⁰ ¿A najmi ma chubayahánuu nga tu sahá nda tjin tsa nku nda kuayántjaihi ngandaha ngayjee xuta, tu xi b'a ts'ín najmi n'ekjehe xuta nankiná?

⁵¹ Tunga najmi kuenta ná Caifa kinchjaha nga b'a kitsú. Kui xi nda na'mi títjun nú xu'bo ko xi nkúhu nku nda profeta kinchja éhen Ntianá nga kuayá Jesu ngandaha naxinantóo.

⁵² Ko najmi tu suba ngandaha xuta xi ntje judio tjehe ra kuayáha Jesu. Ta kuayá ní tu xi k'uékúhu ngayjee ntíhi Ntianá xi tjímasún.

⁵³ Kui b'a maha, nistjin xu'bo kik'atuts'ihin ra já tjíxoo nga y'éndakoho xinkjín xi má nga mjehe ts'íink'ien Jesu.

⁵⁴ Kui nga najmi ta kikjatsú'ba chjhi Jesu ajihin xuta judio. Ngji t'axín nanki xi 'mi Efrain xi tiña maha ante kixiu. Yo y'ejñako já ni'yakuyáha.

⁵⁵ Nk'ie nga ja t**í**bichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta judio, nkjin nkjún xuta incha ngji nanki Jerusalen tu xi ts'ín jehe yjoho nginkun Nt**í**aná kintehe ni nga kuichú s'íu.

⁵⁶ Yo tsangisjai Jesu ko kingjásjaiyaha xinkjín nga kabincha má ma natsihin ninku. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú manuu? ¿A nibá ndo s'íu? ¿A ra najmi nibáhá?

⁵⁷ Kui chubó ja kitsjá kjuá já na'mi k'aku ko já fariseo, tsa tjín xi be má tíña Jesu tjihin nga kuitsuya tu xi kama kuakj'ánijéhe.

12

B'i ts'ín nku tachjuún tsaténdzjojnúhu ntá sinjne Jesu

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

¹ Nk'ie nga ndyja sa jun n**í**stjin nga kuichú S'í Pascua, as'ai j'ai Jesu nanki Betania, má síña ni'yaha Lazaro, nda xi kits'ínkj'áiya ngáha ra ngabayoo.

² Yo kis'endaha nku nichine. Marta y'éya nichinee ko Lazaro ta y'eñajihin xuta xi y'entut'áko Jesu yámixó.

³ As'ai j'aiko Maria nkú ra ma masen litru ntá sinjne xi 'mi nardo, xi 'yún nda ko xi 'yún chji. Kui xi tsaténdzjojnúhu sjai Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'ínxijnukoho. Ixi kitsjehén ntá sinjne ayoo.

⁴ As'ai b'i kitsú Juda Iscariote, xi nda ni'yakuyáha Jesu xi askahan ts'ínkj'as'ehen:

⁵ —Tsa tu sahá kuasatéña ntá sinjnei kai. Tsa jan unchan toon denario kuach'a, tu xi kama kuisinkoho xuta x'an.

⁶ Tunga najmi xuta x'ahán kits'ínkj'ak'un nga b'a kitsú. Tu ngat'aha ní toon b'a kitsúhu, at'aha kui xi f'átjo toon ko bakjá ndyjé.

⁷ B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu ji b'echj'áhi tachjúun. At'aha n**í**stjin nga s'eyanjia j'átjona ntá sinjnei.

⁸ Xuta x'an bi tehente k'úéntujinnuu, tunga an najmi tehente kúatejñajinnuu.

⁹ Nkjin nkjún xuta kint'é nga nanki Betania tíña Jesu ko incha ngjisehe. Tunga najmi tu nkuhú Jesu ngjisehe. Ta incha ngji ní at'aha ta mjehe nga skue Lazaro xi kin'ekj'áiya ngáha ra ngabayoo.

¹⁰ As'ai kama ñjakú já na'mi k'aku ko y'éndako xinkjín xi má nga ko Lazaro tjihin nga n'ek'ien.

¹¹ At'aha ngat'aha Lazaro nkjin nkjún xuta ts'asje t'axihin yjoho jóo. Tu sahá Jesu kis'ejihin.

B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹² N**í**stjin xi ma ndyjuun ngáha nkjin nkjún xuta kint'é nga Jesu kj'uaí nanki Jerusalen, at'aha nkjin maha xi j'aik'asje S'í Pascua.

¹³ As'ai incha jakj'á tjiaha yá xkajén ko tsitju nga incha ngjikj'á niyá. B'i incha kitsú nga 'yún kinchja:

—¡Kats'ínk'ankiná Nt**í**aná! ¡Nt**í**aná nda kats'ínko xi nibáha ngajoho, xi Nda Reih*i* xuta Israel!

¹⁴ Nku ntí búrrú kisakúhu Jesu ko y'esún, xi nkú ts'ín tjít'a éhen Nt**í**aná:

¹⁵ Xuta Sion, najmi tu binkjun.

Chasoo, ja nibá Nda Reinu nga tjísun nku ntí búrrú.

¹⁶ Kui ni xu'bi najmi kamankjihin já ni'yakuyáha nga tjuhun. Tunga askahán ni, nk'ie nga tsakúchji kjuachánkaha, nk'iehé j'áitsjehen já ni'yakuyáha nga b'a ts'ín tjít'a éhen Nt**í**aná nga kinchjanjímíyaha Jesu ko nga b'a kin'ehe.

¹⁷ Xuta xi t**í**nchako Jesu nk'ie nga kinchjaha Lazaro aya tsjóo nga kits'ínkj'áiya ngáha ra ngabayoo, kui xi incha kitsúya ni xi kkie.

18 Kui kjuaha nga nkjin nkjun xuta tsitjuhu nga ngjik'a niyaha Jesu, at'aha kint'e kjuankjun xi kits'in.

19 As'ai kinchjanimiyaha ja fariseo niu. B'i ngjan b'i kitsuhu xinkjin:

—¿A tuyo? Najmi chumi nihi xi kama n'ee. Chase maruu. Ngayjee xuta titsjennkíhi ndo.

B'i ts'in kitsuya titjun Jesu nga kuaya

20 Ta tjenjihin xuta k'ua xuta xi nchja griego xi ta incha j'ai nanki Jerusalen nga j'ai ts'intsoho Ntiana ajihin s'iu.

21 Kui xi j'aisehe Felipe xi nda Betsaida, nanki xi tijnajihin ante Galilea, ko b'a kitsuhu:

—Ji nda ntia, mjeni nga chai Jesu.

22 As'ai Felipe ngji tsuyaha Andre ko nga joo ngji tsuya ngaha Jesu.

23 As'ai b'i kitsu Jesu:

—Ja kuichu chuba nga sakuchji kjuachankaha Ntíhi Ndax'iu.

24 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa najmi kuinjne t'anankiu nku xujma tuniñu ko kuaya, tu nku s'ejña subaha. Tunga tsa kuaya, nk'iehe nga tsja chan xi 'yun tse.

25 Xi tjoho yjoho, kui xi tu saha ndyja. Tunga xi najmi tjoho yjoho asuntei, kui xi tu saha k'uatjo ko k'uejña tik'un sín.

26 Tsa tjin xi tits'inkjainna nga an xi kama Nda Ntíaha, katsjennkina. Má kúatejña, ta yo k'uejña xi ts'inkjainna, ko Ntía Na'miu k'uasjenk'aha xuta xu'bo.

27 "Yun un tibehe animana nd'ai. ¿Nkú xian? ¿A b'i xian: Ji Na'mi, n'ekja t'axinni kjuanima xu'bi nd'ai? Tunga kuihi xa jajihina.

28 Tu saha takuchji kjuachankahi, Na'mi.

Nk'ie nga b'a kitsu Jesu, as'ai b'i kitsu nku nta xi nibaha nk'a jan:

—Ja tsakuchja kjuachankana ko ta kuakuchjhi ngahana.

29 Nk'ie nga kint'e nto xuta xi tincha yo, tjin xi b'a kitsu:

—Nku ch'on kjuaneya.

Ko k'ua xi b'a kitsu:

—Nku ntitsje kuanchjako.

30 As'ai b'a kitsu Jesu:

—Najmi ngandana kuanu'yaha nto. Ngandanu ni b'a kamaha.

31 Nd'ai n'ekokjua asuntei ko nd'ai kuich'onsje natsin jan xi tibatéxumaha asuntei.

32 Ko nga chjúsintjen nk'ana t'anankiu, ts'ian nga nibak'unna ngayjee xuta xi tjin asuntee.

33 B'a kitsu Jesu nga kitsuya xi nkú ts'in kuayaha.

34 As'ai b'a kitsu xuta:

—Tunga yaní ni xi tjt'a kjuatéxumoo, nga xi ts'in niba Ntiana ngajoho k'uejña sín. ¿Nkú ts'in b'a tibixihinni nga tihin nga chjúsintjen nk'aha Ntíhi Ndax'iu? ¿Yá xi Ntíhi Ndax'in xi tibixin?

35 B'i kitsu Jesu:

—An nd'iu. Tu chuba nistjihin tijnajin sanuu. Tinimo nga tjña sanuu nd'iu tu xi najmi kama jyunt'aihinnu. At'aha xi tsu'ba má jyuun najmi be má fi.

36 Nk'ie nga tijnajinnuu xi nkúhu nd'í, n'e s'ejinnu tu xi kuinimahanu má ndzjeen.

B'a kitsu Jesu ko as'ai ngji t'axihin xuto.

Kui ngat'ai xuta najmi kis'ejihin ra Jesu

37 Ndaha tsa nkjin nkjun kjuankjun xi kits'in Jesu nginkun xuta, tunga najmi kis'ejihin ra yaha kui.

38 B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kitsu nda profeta Isaiá má nga b'a ts'in y'et'a:

Ji Ntía, ¿yá xi kis'ejihin én xi kichubaj?

¿Yá xi kis'ejña chjihí nga'yuhun Ntiana?

³⁹ Kui kjuaha nga najmi kama kis'ejihin ra xuta, at'aha b'i ta ts'in y'et'a ya Isaiá éhen Ntíaná:

⁴⁰ Ntíaná y'échja tunkun xuta xu'bi ko kits'in ndjá animaha, tu xi najmi skuehe ko tu xi najmi kamankjihin ra, tsa ts'ínk'óntjaiya animaha xi má nga ts'innkíhi xuta xu'bi.

⁴¹ B'a kitsú Isaiá at'aha kieke kjuachánkaha Jesu ko kinchjanijmíyaha.

⁴² Ko ta nkjin maha já tjíxá xi kis'ejihin Jesu, tunga najmi kits'ínkiehé yjoho at'aha tsankjún já fariseo ko najmi mjehe nga kuich'onsje ajihin xuta sinagoga.

⁴³ B'a kits'in at'aha 'yún kama tsjo saha nga s'ehe kjuachánka ajihin xuta nga nginkun Ntíaná.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha yjoho Jesu

⁴⁴ 'Yún kinchja Jesu nga b'i kitsú:

—Xi s'ejihin an, najmi tu nku an tís'ejihin. Ta tís'ejihin xi kits'in nibána.

⁴⁵ Xi tíbena, tíbe xi kits'in nibána.

⁴⁶ An nd'í xi j'ai ts'in ndzjehen xuta asunntej, tu xi ngayjee xi s'ejihin ra an najmi k'úéntuhu má jyuun.

⁴⁷ 'Tsa tjín xi kuint'é én xi tínchja tunga najmi ts'íintjusuhún, najmi an kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'in xuta xu'bo. At'aha najmi kui xóo jáihina. Já ts'ink'anki níná xuta.

⁴⁸ Xi ts'ín t'axínna ko najmi ts'ínkjáihin én xi tínchja, tjíña xi kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'in. Én xi tínchja, kui xi k'uéjñanehe ni xi kanéhe xuta xu'bo nistjin xi fekuu.

⁴⁹ 'At'aha najmi kuentana tínchjahana. Kuentaha ní Na'mi xi kits'in nibána tínchjahana. Kui xi kitsjana kjuá má nihi xi tjihin nga kuinchja ko kuakuyá.

⁵⁰ Ko be nga kjuatéxumaha ts'ínk'íéntu tik'un síhin xuta. Kui kjuaha, xi nkú kitsúhuna Ntia Na'miu, b'a ts'in tínchja.

13

B'i ts'in tsanéjnu Jesu sjai já ni'yakuyáha

¹ Chubaha ndyaha nistjihin S'í Pascua ko be Jesu nga ja tábichú chuba nga k'uéjña asuntee nga ngjuaj ngáha má tjíña Ntia Na'miu. Tehente kits'íntjo xuta xi ts'e xi tjintu asuntee ko ngayjehe k'un kits'íntjo.

² Kikjineko já ni'yakuyáha nichinehe s'íu, ko kui chubo ndanindo ja kab'éjñajin animaha Juda Isariote ntíhi Simon nga ts'ínkjas'en Jesu.

³ Be Jesu nga Ntia Na'miu kits'ínkjas'en aya ntsja ngayjee ni xi tjín. Be nga má tjíña Ntíaná nibaha ko nga yo ngjuaise ngáha ra.

⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga tjintut'áha yámixo, as'ai tsisintjen Jesu, ts'asje najyun ndju xi yja ko jakj'á nku najyunxú nga y'ékjá ndayáha.

⁵ Jakj'á ntánijua, tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha ko kits'ínxijnukoho najyunxú xi y'ékjá ndayáha.

⁶ Nk'ie nga tsichuk'úhun Simon Pedro, b'a kitsú ndo:

—Ji Nda Ntia, ¿nkú ts'in ji kuanejnuhuni tsuká?

⁷ B'i kitsú Jesu:

—Nd'ai najmi yai ni xi tít's'ian tunga askahán ni kamankjihin.

⁸ B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa mí yehe najmi kuanejnu tsuká.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa najmi kuanejná tsukui, najmi ta xuta xi ts'an kamahani.

⁹ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntia, najmi tu suba tsuká xi tanejnui ma. Ta tanejnui ntsa ko nintaká.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Xi as'ai kabinguyahá tu tsukuhú machjéhen nga kfejnú, at'aha je ye. Jun bi ja jo, tunga najmi ngatentenu.

¹¹ At'aha be Jesu yá xi ts'ínkjas'ehen, kui nga: “Najmi ngatentoo xi jo”, kitsúhu.

¹² Nk'ie nga ja kamaha nga tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha, as'ai kingja ngáha najyun ndjuhu, y'ejnat'a yámixo ko b'i kitsú:

—¿A mankjinnuu ni xi kuats'inkonuu?

¹³ Jun xi 'minú Nda Maestru ko Nda Ntia. Ko tjinnuu kixi nga b'a bixinnú, at'aha b'a tjín kjáihin.

¹⁴ Kui b'a maha, tsa an xi kuakanejnúhuna tsuku, nga an xi Nda Maestrunuu ko Nda Ntianuu, kui nga ko jun tjihin nga kuanejnuhunu tsuku xinkju.

¹⁵ Ja kuak'iejná chubayanuu tu xi b'a n'ehenu xi nkú kuats'innuu.

¹⁶ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha. Ko nku nda xi s'exá najmi 'yún nk'a tjen nga xi b'éxáha.

¹⁷ Tsa tímankjinnuu ni xi tíxian ko ta n'etjusun, á b'a nda tjihin ts'ajun.

¹⁸ Najmi nga tentoo b'a tíxinnuu. An be yá xi 'ajian. Tunga tjihin ni nga kuitjusun éhen Ntianá xi b'a ts'ín tjít'a: “Xi kjinekona niñu, kui xi ja kama nda kontrana.”

¹⁹ Nd'ai b'a tíxinnuu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, tu xi nk'ie nga b'a kamoo s'ejihinnuu nga an xi tu b'a ts'ín tíjñaná.

²⁰ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi ts'ínkjáihin xuta xi ts'inkjía, kui xi an títs'ínkjáinna. Ko xi ts'ínkjáinna, kui xi títs'ínkjáihin xi kits'ín nibána.

*B'i ts'ín kitsúya Jesu nga Juda Iscariote ts'ínkjas'ehen
(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)*

²¹ As'ai xi ts'atséhe animaha Jesu ko b'i kitsú:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tjñajinnuu nku xi ts'ínkjas'enna.

²² As'ai b'i ngján incha tsase'a xinkjín já ni'yakuyáo, at'aha najmi be yá xi títsu Jesu.

²³ Yo tjñat'a tiñaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho nga tjñat'akoho yámixo.

²⁴ Kui nga jyukj'i Simon Pedro kingjásjaiya sehen ra nda ni'yakuyá xu'bo nga ngjuásjaiyaha Jesu yá xi títsu.

²⁵ As'ai nda ni'yakuyáo 'yún ngjik'ún saha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji Nda Ntia, ¿yá xi b'a ts'íiun?

²⁶ B'i kitsú Jesu:

—Xi ts'ink'anchihí nínkuon ko tsjaha, kui xi b'a ts'íiun.

As'ai kits'ínk'anchí nínkuon ko Juda Iscariote kitsjáha, kui xi ntíhi Simon.

²⁷ Nk'ie nga kik'aihi Juda nínkuon, jas'enjihin ndanindoo. As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Kitsa n'ei ni xi n'ei.

²⁸ Tunga ndahá nku xi tjíntut'á yámixo najmi kamankjihin á b'a kitsúhu ra.

²⁹ Tjín xi kits'ínkjink'un nga b'a kitsú nga tjihin nga k'uatse Juda ni xi machjén s'íu ko a ra nga tsjáha toon xuta x'an, at'aha Juda f'átjo tooon.

³⁰ Nk'ie nga kik'aihi nínkuon Juda, tjen'yún tsitjusjehé natsiun. Ja jyun kui chubo.

Kui kjuatexuma tsetse xu'bi y'ejña Jesu

³¹ Nk'ie nga ja ngji Juda, b'a kitsú Jesu:

—Nd'ai sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Ndax'iun, ko ni xi ts'íin Ntíhi Ndax'iun kuakúchji kjuachánkaha Ntianá.

³² Ko tsa Ntíhi Ndax'iun kuakúchji kjuachánkaha Ntianá, b'a ta ts'ín Ntianá kuakúchji kjuachánkaha Ntíu. Ja ma ma b'a kamoo.

³³ Jun ntína, tu kutjuhú tíjñajin sanuu. Kuinchísjainú tunga má nga kfíán najmi kama kuankiún. B'a ta tíxinnuu nd'ai xi nkú nga ta kixihin xuta xingisoo.

³⁴ 'Tsjanuu nku kjuatéxuma tsetse: N'etjò xinkiu. Xi nkú nga ts'ín tjona jun, b'a ta ts'ín n'etjò xinkiu.

³⁵ B'a ts'ín skuéhe ngayjee xuta nga jun xi já ni'yakuyána, tsa n'etjò xinkiu.

*B'i ts'ín kitsúya tíjün Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe
(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)*

³⁶ B'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntia, ¿má xi tjehen k'úín?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi kama tsjénkiní nd'ai má nga kfián, tunga askahán ni tsjénkiní.

³⁷ B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ji Nda Ntia, ¿á najmi kama tsjénkihi ra nd'ai? Tjínkuhu k'an nga kuayántjaihi ra.

³⁸ B'i kitsú Jesu:

—¿A tjínkuhu k'uin nga kuayántjaihiní? Kjuaxi ni xi tíxihin. Kintehe ni nga kjintá xanto b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjihin.

14

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga ngjuaise ngáha ra Ntia Na'miu

¹ B'i ta kitsú ya Jesu:

—Najmi tu fantaha ruu yjonuu. N'e s'ejun Ntiana ko kas'ejinnuu an.

² Ni'yaha Na'mina tjín nkjún ante. Tsa najmi kjuaxi, ja ra nd'ai kixinyahanuu kai. Kfin k'uendánuu ante.

³ Tsa kfin k'uendánuu ante, as'ai kjuáikj'a ngáhanuu tu xi ta yo kuintsubahanu má nga kúatejña.

⁴ Yo niyá xi fi má nga kfián.

⁵ B'a kitsú Toma:

—Ji Nda Ntia, najmi yai má k'úín. ¿Nkú n'e chahani niyóo?

⁶ B'i kitsú Jesu:

—An niyá xi fi má tjña Ntia Na'miu, an bakuyá én xi naxu ko an tsja kjuatik'un. Ndaha nku najmi kuichúsehe Ntia Na'miu tsa najmi an.

⁷ Tsa yanú, ta cha ruu Na'mina. Ko nd'ai tích'atuts'ihin ruu nga tíyo ko tunkun tíyakohonu.

⁸ B'a kitsú Felipe:

—Ji Nda Ntia, takúchjini Ntia Na'miu ko s'enkuni.

⁹ B'i kitsú Jesu:

—Ji Felipe, ja nd'ai tíjñajihinnuu. ¿A tu yje najmi kjehé yaní? Xi tíbena ta tíbe Ntia Na'miu. ¿Á: “takúchjini Ntia Na'miu” túbixihinni?

¹⁰ ¿A najmi s'ejihín ri nga an xi tíjñajihin Ntia Na'miu ko Ntia Na'miu tíjñajinna? Én xi tínjakonuu najmi kuentana tínjahana. Na'mi xi tíjñajinna, kui xi títs'ín ni xi ts'e.

¹¹ N'e s'ejun nga an tíjñajihin Ntia Na'miu ko nga kui tíjñajinna. Tsa najmi s'ejinnuu éna, ndaha tsa tu ni xi kits'ian n'e s'ejun.

¹² 'Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi s'ejihin an ta kui nihi xi ts'ín xi nkúhu xi títs'ian. Ko 'yún chánka sa ni xi ts'ín xuta xu'bo, at'aha an tífia má tjña Ntia Na'miu.

¹³ Ngayjee ni xi kuinchíhuu Na'miu ngajona, tsjanuu. B'a ts'ín an xi Ntíu kuakuchjihina kjuachánkaha Ntia Na'miu.

¹⁴ Ts'ian ni xi kuinchúhuu ngajona.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga ts'ín nibá Espirituhu Ntiana

¹⁵ 'Tsa tjonuu an, n'etjusun kjuatéxumana.

¹⁶ Kuankihí Ntia Na'miu, ko tsjánuu kj'ai xi ta kuasinkonuu ko xi k'úejñajin sínnuu.

17 Kui xi Espiritu xi kuakúchji ni xi naxu. Xuta xi najmi be Ntiana najmi kama ts'ínkjáihin, at'aha najmi ma chjihí ko najmi be yáha. Tunga máha jun, ja yo yáha, at'aha kui xi tíjñajinnuu ko k'úéjñajinnuu.

18 'Najmi k'uentú masennuu. Kjúáise ngáhanuu.

19 Sa kutju najmi ta skuéhena xuta, tunga máha jun, chanú. At'aha tíjña tík'an, kui nga ta kuintsuba tík'uhunnu.

20 Nk'ie nga b'a kamoó, choo nga an tíjñajihin Na'mina ko jun tintsujinnú ko an tíjñajinnuu.

21 Xi kj'uatjo kjuatéxumana ko ts'íintjusun, kui xi tjoho an. Ko xi ts'íintjona, Na'mina ta ts'íintjoho ko an ts'íntjá ko kuakuchjiji yjona.

22 As'ai kinchja Juda, tunga najmi Juda Iscariotehé:

—Ji Nda Ntia, ¿nkú tjihin ra nga tu jin kuakúchjihini yjohi ko nga najmi kuakúchjihí yjohi xuta xi k'oo?

23 B'i kitsú Jesu:

—Xi tjoho an, kui xi ts'íintjusun éna. Na'mina ts'íintjoho xuta xu'bo, ko Na'mina ko an kjúáisejhi nga kuintsuba ko tehentej.

24 Tunga xi najmi tjoho an, najmi ts'íintjusun éna. Én xi tínu'yó, najmi an ts'an. Ts'e Na'mi xi kits'ín nibána.

25 'B'i tíxinnuu nk'ie nga tíjñajin sanuu.

26 Tunga Ntia Na'miu ts'ín nibá Espiritu Santo ngajona. Kui xi kuasinkonuu. Kuakúya yjenu ko ts'ínkj'áítsjen yjenu ni xi kixinnuu.

27 'Tib'ejñanuu kjuajyu. Kjuajyuna títsjanuu. Najmi b'a ts'ín tsja xi nkú ts'ín tsjá asuntej. Najmi tu fantaha ruu yjonuu ko najmi tu binkjun.

28 Ja kuanu'yó nga b'a kuaxinnuu nga kfián ko kjúáise ngáhanuu. Tsa kjuaxi nga tjonuu an, ta tsjo kamanuu nga kfián má tíjña Ntia Na'miu, at'aha 'yún chánka sa Ntia Na'miu nga an.

29 Nd'ai b'a tíxinnuu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama tu xi s'ejihinnuu nk'ie nga b'a kamoó.

30 'Najmi ta tse kuinchjako sahanuu, at'aha kj'uaí xi tibatéxumaha asuntej. Najmi tjihin nga'yún tsa kui xi ts'ín nganana.

31 Tunga tjihin ni nga b'a kama, tu xi kamankjihin ra asuntej nga tjona Ntia Na'miu ko nga títs'intjusan xi nkú kitsúna. Tísintjoon ko tjián.

15

B'i ts'ín kits'ínchjén Jesu yá tuntsajéé ko tjiaha nga tsakúya

1 21 'An tuts'in yá tuntsajéé xi nda, ko Na'mina xi ts'e yá tuntsajéé.

2 Ngayjéé tjia xi tjinna xi najmi tsjá tu, batet'a. Ko ngayjéé tjia xi tsjá tu, ts'ín chuhun tu xi 'yún ngjua saha ra.

3 Ngat'a ts'ajun, én xi tsakuyánuu kits'ínchjén Na'mina nga kits'ín chunnuu.

4 Tintsujinnú ko an kúatejñajinnuu. Nku tjia najmi ma tsjá suba tu tsa najmi tít'a yáha. B'a ta ts'ín najmi k'uo tu tsa najmi kuintsujinnú.

5 'An tuts'in yá tuntsajéé ko jun tjiaha. Xi tíjñajinna ko an tíjñajihin, kui xi 'yún tsjá tu. At'aha tsa najmi tjián, najmi chumi nihi xi kama n'oo.

6 Xi najmi k'úéjñajinna ngjuaiya natsin ján xi nkúhu tjia xi tit'áha yá tuntsajéé. Yo xi ko s'entukú ko n'ekj'ajin ajin nd'íu nga kuiti.

7 'Tsa kuintsujinnú ko tsa éna k'úéjñajinnuu, tinchíu tu mí ni xi mjehénuu ko k'uainuu.

8 Kui ni xu'bi xi kuakúchji kjuachánkaha Na'mina, nga 'yún k'uo tu ko nga xuta ni'yakuyána kamo.

9 Xi nkú ts'ín tjoho an Ntia Na'miu, b'a ta ts'ín tjona jun. Tintsujin sahanu kjuatjona.

10 Tsa n'etjusun kjuatéxumana, tu nkú kuitsubajinnú kjuatjona, xi nkú ts'ín títs'intjusan kjuatéxumaha Na'mina ko tu nkú tíjñajinná kjuatjoho.

11 B'a tíxinnuu tu xi tsjo k'úéhennuu xi nkú ts'ín tsjo tjinna. Nk'ie nga b'a n'oo, b'ihí ts'ín nga tsjo k'úennuu.

12 Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjò xinkju xi nkú ts'ín tjona jun.

13 Kui xu'bi kjuatjo xi 'yún chánka xi tíjña, tsa tjín xi kuayántjaihi xinkjín.

14 Jun xi xuta xinkjían tsa n'etjusun kjuatéxuma xi títsjanuu.

15 Najmi ta já musu tíxihinnuu, at'aha já musu najmi be ni xi ts'ín nda ntiaha. Tunga xuta xinkjiahán tíxinnuu, at'aha tib'ejña chjinuu ngayjee ni xi kitsúna Na'mina.

16 'Najmi jun xi kichj'ajinnú. An ní xi j'ajinnuu ko kitsja xánuu nga kuankiún ko k'uo tu. 'Yún tse kuichúkjuaha tunuu. Kui kjuaha nga tsjáhanuu Ntia Na'miu tu mí nihí ni xi kuinchihuu ngajona.

17 Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjò xinkju.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga n'e uncha já ni'yakuyáha

18 'Tsa ts'ín unkiennuu xuta asunntee, n'ekj'áitsjon nga an tjun kits'ín unkiena.

19 Tsa asunntei ts'ennuu, ts'íintjonuu xuta asunntei xi nkú ts'ín tjoho xinkjín. Tunga najmi asunntehí ts'ennuu, at'aha an j'ajinnuu ajihin xuta xi tjín asunntei. Kui kjuaha nga ts'ín unkiehennuu.

20 T'ejin tak'un én xi kuaxinnuu, nga nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha. Tsa tjennki unkiena xuta, ko ta jun tsjénki unkiennuu. Ko tsa títs'intjusan éna, ta ts'íintjusan énnuu.

21 Ngayjee ni xu'bi ts'ínkonuu xuta tu ngat'ana, at'aha najmi incha be xi kits'ín nibána.

22 'Tsa najmi jái nchjaka xuta xu'bo, najmi s'ehe ra jé. Tunga nd'ai najmi ta tjín nkú ts'ín kuasinkoho yjoho ngat'aha ngatitsun xi tincha ts'ín.

23 Xi unkiena ta unkie Na'mina.

24 Ni xi ndaha nku najmi kjee ch'aha ts'ín kits'ian ajihin xuta xu'bo. Tsa najmi b'a kits'ian, najmi s'ehe ra jé. Tunga ndaha tsa incha kkie ni xi kits'ian, tu nkú incha kits'ín unkiehéní Na'mina ko an.

25 B'a kama tu xi tsitjusuhun ni xi tjít'a xujun kjuatéxumaha xuta xu'bo má nga b'a títsu: "Chuba incha kits'ín unkiehéna."

26 'Tunga kj'uaíhí xi kuasinkonuu, xi ts'in nibásennuu nk'ie nga tíjñaka Na'miu. Má tíjña Na'miu nibaha. Kui xi Espiritu Santo xi kuakúchji ni xi naxu. Kui kuinchjanijmíyahana.

27 Jun bi ta chubanijmíyahanú, at'aha santaha nkúhu nga tuts'ihin ni tinsubakonú.

16

1 'Tíxinyanuu ni xu'bi tu xi najmi n'endyjajihin ruu yjonuu.

2 At'aha kuich'onsjennuu ajihin xuta sinagoga. Kuichú chuba nk'ie nga tu yáhá ni xi ts'ínk'iennuu, b'a kamaha nk'ie nga sasíhin Ntíaná nk'ie nga b'a ts'íinnuu.

3 B'a ts'íinnuu xuta at'aha najmi beni, ta ndaha Na'miu ko ta ndaha an.

4 Tíxinyanuu nga b'a kama tu xi nk'ie nga kuichúhu chubo kj'uaítsjehennuu nga b'a kixinnuu.

B'i ts'ín kitsúya Jesu ni xi ts'ín Espiritu Santo

'Najmi kixinyanuu ni xu'bi nga tuts'ihin ni at'aha an tíjñajin sanuu.

5 Tunga nd'ai tífia má tíjña xi kits'ín nibána. Jun najmi tíchasjaiyanú má kfían.

6 Tu sa ní tí'be nusin nusinnuu at'aha b'a tíxinnuu.

7 Tunga kjuaxihí ni xi tíxinnuu. Tu sahá ngandanuu nga kfían. At'aha tsa najmi kfían, najmi kj'uaí xi kuasinkonuu. Tunga tsa kfían, kui xi ts'in nibásennuu.

⁸ 'Nk'ie nga kj'uaí, ts'íin nga kamankjihin xuta xi tjin asunnteí nga ngatitsun tjihin, ko nga an kits'ian ni xi naxu nginkun Ntiana, ko nga Ntiana kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in xuta.

⁹ Kamankjihin xuta nga ngatitsun tjihin, at'aha najmi s'ejihin an.

¹⁰ Kamankjihin nga naxu kits'ian, at'aha tífia má tíjña Na'miu. Najmi ta chahanú.

¹¹ Ko kamankjihin nga Ntiana kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in, at'aha ja kis'enéhe ni xi kanéhe xi batéxumaha asunnteí.

¹² Tjin nkjun sana ni xi xinyanuu tunga najmi kamakjinnuu nd'ai.

¹³ Nk'ie ní kj'uaí Espiritu xi b'éjña chji ni xi naxu tjin, kui xi kuakúyanuu ngayjee ni xi naxu tjin. At'aha najmi kuentaha kuinchjaha. Ni xi kuint'é ní, kui ní nihi xi kuinchja. Ko ta kuitsuyanuu ni xi kama askahan.

¹⁴ Kui xi ts'íin nga kamakjinnuu ni xi títs'ian. B'a ts'in k'uejña chjhi kjuachánkana.

¹⁵ Ngayjee ni xi y'aha ra Ntia Na'miu, ko ta an y'ahana. Kui kjuaha nga b'a tíxihinnuu nga Espiritu ts'íin nga kamakjinnuu ni xi títs'ian.

B'i ts'in kitsuyaha Jesu ja ni'yakuyaha nga ngjuai

¹⁶ 'Sa kutju najmi ta chahanú, ko sa kutju cha ngáhanú. At'aha má tíjña Na'miu kfían.

¹⁷ As'ai k'ua já ni'yakuyaha b'i ngjan kingjásjaiyaha xinkjin:

—¿Nkú tsuhu ra niu? B'a títsuná: “Sa kutju najmi ta chahanú ko sa kutju cha ngáhanú.”
Ko ta b'a títsu: “At'aha má tíjña Na'miu kfían.”

¹⁸ ¿Nkú tsuhu ra én xi tsu: “sa kutju”? Najmi mankjinná ni xi tinchjakoná.

¹⁹ Kamankjihin Jesu nga mjehe já ni'yakuyoo ngjuásjaiyaha nkú tsuhu ra niu ko b'a kitsú:

—Ja b'a kuaxinnuu nga sa kutju najmi ta chahanú ko sa kutju cha ngáhanú. ¿A kui nihi xi tíchubanijmíyakohonu xinkiu?

²⁰ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ch'íu ko k'ué nusin nusinnuu, tunga xuta xi najmi be Ntiana bi s'ehé kjuatsjo. Ndaha tsa k'ué nusin nusinnuu, tunga askahan ni kjuatsjo kama ngáha kjuanusinnuu.

²¹ 'Xi nkúhu nku tachjuún xi tsihin nku ntí, s'ehé kjuaba at'aha ja kuichu chubaha. Tunga nk'ie nga ja kuatsin ntíu, najmi ta f'áítsjehen ra kjuanimo, at'aha tsjo maha nga nku ntí s'ejñaha.

²² B'a ta ts'in tíma nusinnuu nd'ai, tunga nibasehé ngáhanuu. Tsjo k'ué ngáha ra animanuu ko najmi ch'a xi kama kjé'anuu kjuatsjonuu.

²³ 'Kui nistjiun ndaha nku ni najmi ta chasjaiyahanú. Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsjánuu Ntia Na'miu tu mí nihí ni xi kuinchihu ngajona.

²⁴ Santaha nd'ai ndaha nku ni najmi kjee binchiu ngajona, tunga nd'ai tinchíu ko n'ekjóhon tu xi 'yún s'ehenuu kjuatsjo.

²⁵ 'Tíb'ejná chubayanuu nd'ai tunga kuichúhú chuba nk'ie nga najmi ta k'uejña chubayahanuu. K'uejña chji sisinnuu Ntia Na'miu.

²⁶ Kui nistjiun kuinchíu ni xi mjenuu ngajona. Najmi kamachjén tsa an kuankin-tjainuu nginkun Ntia Na'miu.

²⁷ Kui xi ta tjoho jun, at'aha tjonuu an ko s'ejinnuu nga má tíjña Ntiana nibahana.

²⁸ Má tíjña Ntia Na'miu nibahana ko jáa asunnteí. K'uejña ngáhana asunnteí ko kfínse ngáha ra Ntia Na'miu.

²⁹ B'a incha kitsú já ni'yakuyaha:

—Nd'ai tíchubako kixi kixini. Najmi tíb'ejña chubayani.

³⁰ Tímankjinni nd'ai nga yai ngayjee ni xi tjin ko najmi machjén tsa tjin xi ngjuásjaiyahi. Kui kjuaha nga s'ejhinni nga má tíjña Ntiana nibahani.

³¹ B'i kitsú Jesu:

—¿A s'ejinnuu nd'ai?

³² Tunga kuichúhú chubá ko ja kuichu chubó nd'ai nk'ie nga nkúnkú kuankín t'axiún nga saténdzjoyo ko k'úéjña subanú. Tunga najmi tíjña subaná, at'aha Ntia Na'miu tíjñakona.

³³ Tíxinyanuu ni xu'bi tu xi s'ehenuu kjuajyuna. Un skuenuu asunntej, tunga tsjohó kat'enuu at'aha an ja kits'in nganaha asunntej.

17

B'i ts'in kinchjantjai Jesu ja ni'yakuyaha

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsasenjinki nk'a ján ko kinchjako Ntianá nga b'i kitsú:

—Ji Na'mi, ja kuichu chubá. Takúchji kjuachánkaha Ntíhi tu xi ko kui Ntíhi kuakúchjiji kjuachánkahí.

² At'aha kik'ai xáhi xi má nga kuatéxumaha ngayjee xuta, tu xi ts'ínk'íentu tík'un síhin ngayjee xi ji kik'aihi.

³ Nga k'úentu tík'un sín xuta, kui xi tsuhu rá nga skuéhi ji xi Ntia nku tutuu ko nga skuena an Jesucristo xi kin'e nibái.

⁴ Ja tsakuchjá kjuachánkahí asunntej nga kits'intjusan xá xi kik'ainí.

⁵ Nd'ai Na'mi, takúchji kjuachánkana nginkuin, kjuachánka xi tu b'a ts'in jahá tíjñana nginkuin kintehe ni nga kis'ejña asunntej.

⁶ Ja y'ejná chjihí xuta yáha ji, xuta xi kik'ainí ajihín xuta xi tjín asunntej. Ji ts'i xuta xu'bi ko kik'ainí, ko kits'intjusun éhin.

⁷ Mankjihín nd'ai nga ngayjee ni xi kik'ainí má tinchin nibáha.

⁸ At'aha én xi kik'ainí, kixinyaha xuta xu'bi. Kits'ínkjáihín ko kamankjihín nga kjuaxi nga má tinchin nibahana. S'ejihín nga ji kin'e nibání.

⁹ Tíbankintjáhi xutai. Najmi tíbankintjáhi xuta asunntej. Tíbankintja xuta xi kik'ainí at'aha ji ts'i.

¹⁰ Ngayjee xuta xi ts'an ji ta ts'i, ko xi ts'i an ta ts'an. Tíma chji kjuachánkana ajihín xuta xu'bi.

¹¹ An kfián má tinchin, tunga kui k'úentu sa asunntej. Tsje ní ji, Na'mi. Nga'yihín chúnkoho ri xuta xu'bi xi kik'ainí tu xi nkuhú incha kamaha xi nkúhu ñá.

¹² Nk'ie nga tsátejñajihín xuta xu'bi asunntej, kikunkoho rá nga'yihín ko tsasehe. Ndaha nku najmi kindyja. Tu nku sahá xi tjeheh rá nga ndyja, kui xi kindyja tu xi kuitjusuhun ni xi tjít'a xujun éhin.

¹³ Tunga nd'ai má tinchin tífia. Tíxinya ni xu'bi nk'ie nga tíjña sa asunntej tu xi s'ejñajin kikjihín rá kjuatsjona xuta xu'bi.

¹⁴ An kixinyaha éhin, ko xuta asunntej kits'in unkiehe at'aha najmi asunntej antehe xi nkú ts'in najmi asunntej antena.

¹⁵ Najmi tíbankihi nga kuich'onsjei asunntej, tunga chjúxin t'axihín ri ni xi ch'onk'uun.

¹⁶ Najmi asunntej antehe xi nkú ts'in najmi asunntej antena.

¹⁷ Éhin bakúya ni xi naxu tjín. N'ei nga katumankjihín xuta xu'bi ni xi naxu, tu xi kats'ínkjas'eheh ri yjoho nga ts'ín ni xi mjehi.

¹⁸ Xi nkú ts'in kin'e nibání asunntej, b'a ts'in títs'ínkjá xuta xu'bi asunntej.

¹⁹ Ngandaha xuta xu'bi títsjaha yjona nga ts'ian ni xi mjehi, tu xi ko ta kui kamaha rá ts'ínkjas'eheh ri yjoho nk'ie nga kamankjihín ni xi naxu tjín.

²⁰ Najmi tu nku xuta xu'bi tíbankintja. Ta tíbankintjá xi s'ejihín an nk'ie nga kuint'é én xi kuitsuya xuta xu'bi,

²¹ tu xi nkuhú kamaha ngayjee. Xi nkú ts'in tinchunjinní ko an tíjñajihin, Na'mi, b'a ta ts'in nkuhú katumajinná xuta xu'bi, tu xi s'ejihín rá xuta asunntej nga ji kin'e nibání.

²² Kitsjaha xuta xu'bi kjuachánka xi kik'ainí tu xi nkuhú kamaha xi nkú ts'in nkuhú mahaná.

²³ An tíjñajihin xuta xu'bi ko ji tinchunjinní tu xi b'a ts'ín nkuhú kuichú maha. B'a ts'ín xuta asunntej kamankjihin ra nga ji kin'e nibání ko nga tjohi xuta xu'bi xi nkú ts'ín tjohi an.

²⁴ 'Ji Na'mi, mjena nga k'úéntukona xuta xi kik'ainí má nga kúátejña, tu xi skuehe kjuachánkana xi kik'ainí at'aha kin'etjóni kintehe ni nga kamanda asunntej.

²⁵ Ji Na'mi xi naxu n'ekoi xuta, xuta asunntej najmi behi. Tunga máha an, behe ko ta xuta xu'bi be nga ji kin'e nibání.

²⁶ Y'ejña chjihí xuta xu'bi yáha ji ko tu nku k'uejña chjihí saha, tu xi kamaha ra ts'iíntjoho xuta xinkjín xi nkú ts'ín tjohi an. B'a ts'ín kúátejñajihin ra.

18

B'i ts'ín j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

¹ Nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntíaná Jesu, as'ai tsitjuko já ni'yakuyáha. Incha ngji ngabantá ntáxunká Cedron ko jas'en nku ante má tjíntje yá tu.

² Juda xi títs'ínkjas'ehen ta be ante xu'bo, at'aha nkjin niyá kama ñjako Jesu já ni'yakuyáha yo.

³ Kui nga Juda j'aikoho já jun ko chuba já xi kunntá ninku xi kits'ín nibá já na'mi k'aku ko já fariseo. Kui xi incha y'a nd'í ko kicha.

⁴ Ja be Jesu ngayjee ni xi kamaha ko tsasinjña tíjtu nga b'i kitsúhu jóo:

—¿Yá xi tíbinchisjó?

⁵ B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

—Ahán niu —kitsú Jesu.

Ta kabasinjñajihin jóo Juda xi títs'ínkjas'ehen.

⁶ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu: “Ahán niu”, incha ngjinji astun jóo ko tsixuntu.

⁷ As'ai Jesu ta kingjásjaiyahá ngáha ra:

—¿Yá xi tíbinchisjó?

B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

⁸ B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kuaxinnuu nga ahán niu. Tsa an xi tíbinchisjainú, tjeheunto nga katji já xu'bi.

⁹ B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kinchjako Ntíaná nk'ie nga b'a kitsú: “Na'mi, xuta xi kik'ainí, ndaha nku najmi kits'inndyja.”

¹⁰ As'ai ts'asje kicha xi y'a Simon Pedro ko kingjáha nga tsatet'a tjabaxínñju kixi nda xi 'mi Malco, xi nda musuhu nda na'mi tíjtuun.

¹¹ Tunga b'ihí kitsúhu Jesu Pedro:

—Tjaya ngáhani kichahí tjabaxíhin. Tsa Ntia Na'miu títsjana kjuanima xu'bi, za najmi tíhín ni nga un skuena?

¹² As'ai já juun ko nda jun k'aku ko já xi kunntá ninku incha jakj'anijé Jesu nga y'ét'a'yún.

¹³ Tíjtu ngjiko ni'yaha Ana, na'mi nchí'yaha Caifa, xi tíhín nda na'mi tíjtuun nú xu'bo.

¹⁴ Kui Caifa xi tsinchá'a já judio k'aku nga b'a kitsú nga tu saha nda tjin tsa nku nda kuayántjai ngandaha ngayjee xuta.

B'i ts'ín kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵ Simon Pedro ko kj'ai sa nda ni'yakuyá incha kitsjennkíhi Jesu. Nda ni'yakuyá xu'bi behe nda na'mi tíjtuun ko jas'enko Jesu natsin ni'yaha nda na'mi tíjtuun.

16 Tunga máha Pedro, tsasinjña natsiun má tjen ankjuo. Kui nga as'ai tsitjuhu nda ni'yakuyá xi behe ra nda na'mi tíjuun ko kinchjako na xi tikunntá ankjuo nga kits'ínkjas'en Pedro.

17 As'ai kingjásjaiya na xi tikunntá ankjuo:

—¿A najmi kohó ji xi ta chá ni'yakuyáha chá xu'bo?

—Najmi an —kitsú Pedro.

18 Nch'an kui nistjiun. Kui nga já musu ko já xi kunntáha ninku tijncha ts'ínsut'áha yjoho t'a nd'í xi kats'ín'yún. Pedro ta síjnajihin nga títs'ínsut'á yjoho.

B'i ts'ín kin'ekokjua Jesu nginkun nda na'mi tíjuun

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

19 As'ai nda na'mi tíjuun kingjásjaiyaha Jesu yáha já ni'yakuyáha ko mí nihi xi bakúya.

20 B'i kitsú Jesu:

—Kinchja chji chja nginkun ngayjee xuta. Tehente tsakuyá ni'ya sinagoga ko natsihin ninku má nga ma njakú ngayjee xuta judio. Ndaha nku ni najmi kinchja 'ma.

21 ¿Á an tíchasjaiyahaní? Chasjaiyahi xuta xi kint'é ni xi kinchja. Kui xi be ni xi kinchja.

22 Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kik'onjihin nku nda xi kunntá ninku ko b'a kitsúhu:

—¿Á b'a n'e tíchubakohoni nda na'mi tíjuun?

23 B'i kitsú Jesu:

—Tsa ch'on kuaxian, t'inyaní má én ch'on tsuhu xi kuanchja. Tunga tsa b'a tjin ni xi kuaxian, ¿á kuakich'onjihinní?

24 As'ai Ana kits'ínkji Jesu nginkun Caifa xi nda na'mi tíjun nga tjin'yún ts'ihin ra.

B'i ts'ín Pedro b'ahá ta kitsú ngáha nga najmi be Jesu

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

25 Máha Simon Pedro, kabasinjña sa nga títs'ínsut'á yjoho t'a nd'íu. As'ai kichasjaiyaha:

—¿A najmi kohó ji xi ta nku nda ni'yakuyáha ndo?

Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Najmi an niu.

26 Nku nda musuhu nda na'mi tíjuun xi xinkjin maha nda xi Pedro tsatet'a tjabaxínñju, kui xi ta kingjásjaiyaha:

—¿A najmi kuakiehé ra nga ko ji kabasinjñako ndo ján má tíntje yá tuu?

27 Tunga b'ahá ta kitsú ngáha Pedro nga najmi be Jesu. Ko ta kuihi chubo kikjintá nku xanta.

B'i ts'ín kin'ekokjua Jesu nginkun nda tíjun Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5, 13-25)

28 As'ai tsitjukoho jóo Jesu ni'yaha Caifa nga ngjikohe ni'ya pretorio, má nga ts'ín kjuu nda tíjun Roma. Ja tífi ma sen niu ko najmi incha jas'en jóo ni'ya pretorio, at'aha tsa kjuas'en nku ni'ya xi najmi xuta judio ts'e, tsuhu ra nga najmi ta jehe nginkun Ntíaná ko najmi ta ma kjinehe nichinehe S'í Pascua.

29 Kui nga tsitjusjehe Pilato natsiun nga j'ai nchjakohe ra. B'a kitsúhu jóo:

—¿Mí kjuaha tibatejénehenu ndai?

30 B'a kitsú jóo:

—Tsa najmi nda ch'onk'un niu, najmi aya ntsai ra n'ekjas'ein.

31 B'a kitsú Pilato:

—Tu sahá tankinkoo ko n'ekokjuoo xi nkú ts'ín tíjña kjuatéxumanuu.

B'a kitsú já judio k'aku:

—Tíjña nkjúnni tsa n'ek'iein xuta.

32 B'a ts'ín tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kitsúya tíjun nkú ts'ín kuayáha.

33 As'ai jas'en ngáha Pilato ni'ya pretorio. Kinchjaha Jesu ko b'a kitsúhu:

—¿A ji xi nda reihí xuta judio?

34 B'i kitsú Jesu:

—¿A kuentaḥi b'a túbixihinni, a ra tjihín xi kuatsúyahi yáha an?

35 B'a kitsú Pilato:

—¿A nda judioná? Xuṭa nankihí ko já na'mi k'aku kuats'ínkjas'enna ji. ¿Mí nihi xi kin'ei?

36 B'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a ts'in batexuma xi nkú ts'in batéxuma já rej xi tjin asuntej. Tsa ni xi b'a ts'in tibatexumahana kai, kjaántjaina xi tjincha ts'inxát'ana tu xi najmi n'ekjas'ehen ra an já judio k'aku. Tunga najmi b'ahá ts'in tibatexuma.

37 B'a kitsú Pilato:

—¿A xúhu nda rej ní?

B'i kitsú Jesu:

—Nda rej, xi nkú túbixín. Tunga kitsinná ko jáa asuntej tu xi kuakuyáhana ni xi naxu tjin. Ngayjee xuṭa xi ts'ínkjáihín ni xi naxu tjin nt'é ntana.

38 B'a ta kitsú ngáha Pilato:

—¿Mí nihi xi naxu?

Nk'ie nga b'a kitsú, as'ai tsitju nga ngjise ngáha ra xuṭa judio. B'a kitsúhu:

—Najmi chumi jéhe tísakújinna tsa tjeḥen ndo.

39 Tunga b'ahá ts'in tíjña niyánuu nga ts'in ndaíhi nku nda nuḃayá xi binchinú nga S'í Pascua. ¿A mjenuu nga ts'in ndaíhi nda rejhi xuṭa judio?

40 As'ai b'a incha kitsú jóo nga kikjintáya:

—¡Najmi tu kui ndo n'e ndaíhi! ¡Tu sahá Barraba n'e ndaíhi!

Máha nda Barraba, nda ndyjéhe niu.

19

1 As'ai kitsjá kjuu Pilato nga s'ehé Jesu.

2 Já juun kits'ínnda nku coroná na'yá ko y'é'aha nintaku. Kits'ínngja nku najyun ndju kuan xi nkúhu xi bja já rej nga incha kik'aya.

3 J'aik'úhún ko kik'onjin nga b'a kitsúhu:

—¡Antahi, nda rejhi xuṭa judio!

4 As'ai ta tsitjuhú ngáha Pilato natsiun ko b'a kitsúhu jóo:

—Ts'ink'onsjenuu ndo natsiun tu xi chahanu nga najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

5 As'ai tsitju Jesu natsiun nga tíj'a ts'ihín ra coroná na'yóo ko nga yja ts'ihin najyun ndju kuon. B'a kitsú Pilato:

—¡Á ndo ej!

6 Já na'mi k'aku ko já xi kunntá nínku, nk'ie nga incha kieke Jesu kikjintáya:

—¡Tjat'a kruj ndo! ¡Tjat'a kruj!

B'a kitsú Pilato:

—Tu sahá jun tankínko ko tjat'a kruu. An najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

7 B'ahá ta kitsú ngáha já judio k'aku:

—Tíjñani kjuatéxuma ko xi nkú ts'in tíjña kjuatéxumani tjihín nga kuayá ndai, at'aha Ntíhi Ntíaná tís'ín ma yjoho.

8 Nk'ie nga kint'é Pilato niu, 'yún kitsankjún sa.

9 Ta jas'ehén ngáha ni'ya pretorio ko b'a kitsúhu Jesu:

—¿Má nibáhani?

Tunga najmi kinchjahá Jesu.

10 As'ai b'a kitsú Pilato:

—¿A najmi chubakohóni? ¿A najmi yaní tsa kama kjuat'á kruuhu ko tsa ts'in ndai ngáhara?

11 B'i kitsú Jesu:

—Ndaha nku ni najmi kama n'ení tsa najmi Ntíaná kitsjá xáhi. Kui kjuaha, xi kits'ínkjas'ehenna aya ntsai 'yún tjen saha rá jé nga ji.

¹² Kui chubó kik'atuts'ihin Pilato nga tsangisjai niyá xi nkú ts'ín kama ts'ín ndái ngáha rá Jesu. Tunga b'ihí ts'ín incha kikjintáya já judio k'aku:

—¡Tsa n'e ndáihí ndo, najmi nda t'n'ei nginkun nda títjun Cesar! ¡Xi nda rej ts'ín ma suba yjoho, kui xi tífi kontraha nda títjun Cesar!

¹³ Nk'ie nga kint'é Pilato én xu'bi, as'ai kik'onsje Jesu natsiun ko y'ejña ante xi má nga ts'ín kjuá, ante xi 'mi Má Kjiya Ndjió, én xi tsuhú rá Gabata nga én hebreo.

¹⁴ Nístjin xu'bi ja t'incha b'énda xuta ni xi ts'e S'í Pascua, at'aha ja tábichú tiña s'íu. Nkú rá ma nga chubá te jo niu. As'ai b'a kitsúhu Pilato xuta judio:

—¡Á nda reinuu ej!

¹⁵ B'a incha kitsú xuto nga kikjintáya:

—¡Tich'onsjei ndo! ¡Tich'onsjei! ¡Tjat'a kruu ndo!

B'a kitsú Pilato:

—¿A ngjuat'á kruuná nda reinuu?

B'a kitsú já na'mi k'aku:

—¡Najmi tjin saní kj'ai nda rej, tu nku sahá nda títjun Cesar!

¹⁶ As'ai Pilato kitsjá kjuá nga s'et'a kruu Jesu ko incha ngjikoho jóo.

B'i ts'ín kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷ As'ai tsitju Jesu nga y'anji kruuhu nga ngji ante xi 'mi Nintaku Anima, én xi tsuhú rá Golgota nga én hebreo.

¹⁸ Yo kis'et'a kruu kui ko jo sa já. Nku xi kis'et'a kruu nga kixihí ko nku nga skúhun.

¹⁹ Kitsjá kjuá Pilato nga s'et'a nku yáte antsjáku kruu. B'i ts'ín kis'et'a: “Jesu, nda xi nibáha Nazaret, nda rejihí xuta judio.”

²⁰ Nkjin xuta judio kits'inya ntuu, at'aha tiña maha naxinantóo ante má nga kis'et'a kruu Jesu ko at'aha kis'et'a yátee én hebreo ko én latin ko én griego.

²¹ As'ai j'aisehe Pilato já na'mi k'akuhu xuta judio ko b'a kitsúhu:

—Najmi nda tjin nga: “Nda rejihí xuta judio”, tjit'a yátee. Tu sahá t'et'ai nga: “Kui xi kitsú: An xi nda rejihí xuta judio.”

²² B'a kitsú Pilato:

—Ni xi kab'et'á, ja kab'et'á.

²³ Máha já juun, nk'ie nga ja kingját'a kruu Jesu, jak'á najyun xi yja nga kits'ínxi. Nju ts'asje ko nkúnkú kikanéhe. Ko tá jak'á najyun ndju xi yja Jesu, xi najmi tihin niyá chjuya. Nkuhú nga ngji'aha kásin santaha tuts'in. Kui nga b'a kitsúhu rá xinkjín:

²⁴ —Najmi tu chjuntiyaá xu'bi. Tu sahá tinútonyáhaná yá xi kama ts'e.

B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi b'a ts'ín tjit'a: “Kits'ínxihí xinkjín najyunna ko kitsutonyáha najyun ndjuná.” Kui nga b'a kits'ihin já juun.

²⁵ Tíinchat'a tiñaha kruu naaha Jesu, na nichja naaha, María chjuúhun Kleofa ko María Magdalena.

²⁶ Nk'ie nga kkie Jesu naaha ko nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho nga síjña yo, b'a kitsúhu naaha:

—Ji tachjuún, á ntíhi yo.

²⁷ Ko b'i kitsúhu nda ni'yakuyóo:

—Á naahí yo.

Ta kuihi chubó nda ni'yakuyá xu'bi kitsjantehe naaha Jesu ni'yaha.

B'i ts'ín k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

28 Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, be Jesu nga ja kama ndjuú ngayjee ni xi tjihin nga kuitjusun. Tu xi tsitjusuhun xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntjaná, kui nga b'i kitsúhu:

—Xintá tímana.

29 Sijña yo nku nisa ninte xi tjincha binu san. Nku nixú kits'ínk'anchikohó jóo binu soon. Kui xi y'eku k'akuhú nku yáxá nga kitsungi'a ts'a Jesu.

30 Nk'ie nga kits'i Jesu binu soon, b'a kitsú:

—Ja kuitjusunyje.

As'ai kingjénsten nintaku ko akui k'iehn.

31 Kui nistjiun tís'enda ni xi ts'e S'í Pascua. Kui nga najmi mjehe rá já judio k'aku tsa s'et'a kruu yjoninte k'ien nk'ie nga kuichú nistjin nkjúun, at'aha 'yún nkjún kui nistjin xu'bo. Kui nga tsankihí rá kjua Pilato nga chjút'okjáha sjai já xi kjintut'á kruu ko nga chjúxin yjonintehe t'a kruu.

32 As'ai j'ai já juun ko kikjet'okjá sjai nda xi tjun kjit'a ko sjai nda xinkuu xi tá kjit'a kruuko Jesu.

33 Tunga nk'ie nga incha tsichu má kjit'a Jesu, kieke nga ja ka'me. Najmi kikjet'okjáha sjai.

34 Tunga nkuhú nda juun kik'iénjinkihí kicha 'mehe Jesu ko tjen'yún tsitjuhú jní ko ntánijua.

35 Nda xi kieke ni xi kamoó, kui xi kitsúya ni xi kama ko kjuaxi ni xi tsuya. Be nga kjuaxi ni xi tsuya tu xi tá s'ejihinnu ko jun.

36 At'aha b'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjaná xi b'a ts'ín tjit'a: “Ndaha nku nintaha najmi chjút'okjá.”

37 Ko tá tjit'a ya éhen Ntjaná má nga b'a títsu: “Kuasehe jóo nda xi kis'enjinkihí kicha.”

B'i ts'ín kis'eyajni Jesu

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

38 Askahan nk'ie nga ja b'a kamoó, nku nda xi nibáha nanki Arimatea xi 'mi Kuse tsankihí kjua Pilato nga ngjuaike yjonintehe Jesu. Kui Kuse xi tá nda ni'yakuyáha Jesu tunga tu kitsjennkí 'mahá rá at'aha tsankjún já judio k'aku. As'ai kitsjá kjua Pilato ko ngjikj'á ndo yjonintehe Jesu.

39 Ko tá Nicodemo, nda xi ngjisehe Jesu nga jyuun, j'aiko nkú rá ma katé kilu ni xi sinjne xi 'mi mirra ko aloé xi j'atjijinkohó xinkjin.

40 Incha jakj'á nga jóo yjonintehe Jesu ko kik'ontikjájnu najyun ndju nga kik'onjnu ts'íhin rá ni xi sinjne, xi nkú ts'ín tíña niyáha xutá judio nga fáyanji xinkjin.

41 Má kis'et'a kruu Jesu, tíña maha nku ante má nga tjintje yá tu. Ante xu'bo tíña nku tsjó tsetse xi ndaha nku najmi kjee s'eya.

42 Yo kingjáya jóo yjonintehe Jesu, at'aha tíña tíña tsjóo ko at'aha kui nistjiun tjincha b'énda xutá judio ni xi ts'e s'íu.

20

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

1 Tuminku tá jyun nk'ie nga jyunya sa, ngjisehe tsjóo María Magdalena ko kieke nga kachjuxín ndjio xi kis'echjanehe tixa tsjóo.

2 As'ai tsangatsanka nga ngjisehe Simon Pedro ko nda ni'yakuyá xinkuu xi Jesu 'yún tjoho. B'i kitsú:

—Ja kachjuxín yjonintehe Chá Ntjaná aya tsjóo ko najmi yai má kas'ejña ngáha!

3 As'ai tsitjusje Pedro ko nda ni'yakuyá xinkuu nga ngjisehe tsjóo.

4 Tsangatsanka nga jóo, tunga nda ni'yakuyá xinkuu 'yún kitsa tsangatsanka sa nga Pedro ko tjun tsichu tsjóo.

⁵ Tunga tu tsasekjás'ehén ko kieke nga kjiñña najyun ndju xi tsich'ontikjájnu yjonintehe Jesu. Najmi jas'en tsjóo.

⁶ As'ai tsichu tjennkihí Pedro ko jas'en aya tsjóo. Kieke najyun ndju xi kjiñña yo

⁷ ko najyun xi tsich'ontikjájnu nintaku Jesu. Kui xi najmi kjiññakjoko najyun ndjuu. T'axín kjiñña nga tjíkjoya.

⁸ As'ai ta jas'en nda ni'yakuyá xinkuu xi tjun tsichusehe tsjóo. Kieke ko kis'ejihin nga tíña tík'un Jesu.

⁹ At'aha najmi kjee mankjihin jóo éhen Ntiana xi b'a ts'in tít'a nga tíhin nga k'uaíya ngáha ra Jesu ngabayoo.

¹⁰ As'ai kik'óya ngáha já ni'yakuyóo ni'yaha.

B'i ts'in tsakúchjhi yjoho Jesu Maria Magdalena

(Mr. 16:9-11)

¹¹ Tunga máha Maria, tsasinjña natsihin tsjóo nga tíkintá. Ta tíkintá ts'ihin nga tsasekjás'en tsjóo

¹² ko kieke jo ntítsje xi yja najyun taba, xi kab'entusún ante má nga kis'ejña yjonintehe Jesu. Nku xi kab'ejña má kis'ejña nintaku ko nku xi kab'ejña má kitsjen sjai.

¹³ B'a kitsú ntítsjee:

—Ji tachjuún, ¿á tich'ihini?

B'a kitsú Maria:

—At'aha kachjuxín yjonintehe Chá Ntiana. Najmi be má kafi s'ejña ngáha.

¹⁴ As'ai kits'ínk'ótjiya ko kieke nga yo kabasinjña Jesu, tunga najmi kamankjihin ra tsa Jesu niu.

¹⁵ B'i kitsú Jesu:

—Ji tachjuún, ¿á tich'ihini? ¿Yá xi tbinchisjái?

Tu nda xi kunntáhá yá tu xi tjin yo kits'in ma Maria ko b'a kitsú:

—Ji, tsa ji ka'mikoi yjonintee, t'inyani má kafajñai ko kfínkj'a ngáhana.

¹⁶ —Ji Maria —kitsú Jesu.

Kits'ínk'ótjiya Maria ko b'a kitsúhu nga én hebreo:

—¡Raboni!

Kui éjn xi tsuhu ra Maestru. B'i kitsú Jesu:

¹⁷ —Najmi tu nuba'yúnní, at'aha najmi kjee finjia má tíña Na'mina. Tunga t'inyahá ri já nts'é nga kfínnjia má tíña Na'mina xi ta Na'minuu, Ntiana xi ta Ntianuu.

¹⁸ As'ai Maria Magdalena ngji tsúyaha já ni'yakuyóo nga kabe Nda Ntiana ko kitsúyaha ni xi kitsúhu.

B'i ts'in tsakúchjhi yjoho Jesu já ni'yakuyáha

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹ Nk'ie nga ja kama jyuun ta kuihi nistjin tuminku, tjíchja ankjua má nga kab'entu já ni'yakuyóo, at'aha tíncha tsankjún já judio k'aku. As'ai Jesu j'ai sinjñajihin ko kikjaniñaha nga b'i kitsúhu:

—Kas'enuu kjuajyu.

²⁰ Nk'ie nga b'a kitsú, tsakúchji ntsja ko 'mehe. Tsjo kamaha já ni'yakuyóo nga kieke ngáha Nda Ntiana.

²¹ As'ai b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Kas'enuu kjuajyu. Xi nkú ts'in kits'in nibána Ntia Na'miu, b'a ta ts'in ts'inkjínuu nd'ai.

²² Kikjenimajin jóo ko b'i kitsúhu:

—N'ekjóhooon Espiritu Santo.

²³ Xi n'endyjat'ohoo jéhe kama ndyjat'aha jéhe. Xi najmi n'endyjat'ohoo jéhe tu nku s'ehé ra jé.

B'i ts'in tsakúchjhi yjoho Jesu Toma

²⁴ Toma xi ta 'mi nda'yun, xi ta nku nda ni'yakuyá xi te joo, najmi tíjña nk'ie nga j'ai Jesu.

²⁵ As'ai já ni'yakuyá xingisoo b'a kitsúhu ndo:

—Kuayai Nda Ntjaná.

B'a kitsú Toma:

—Tsa najmi skue chubaha xiun aya ntsja ko tsa najmi tsungis'en najnú ntsa má ngjihí xiun ko tsa najmi tsungis'en ntsa 'mehe, najmi s'ejinna.

²⁶ Nk'ie nga j'a jin nistjin, ta tíntuhú ngáha já ni'yakuyóo nku aya ni'ya ko ta tíjña ñja Toma. As'ai ta j'ai sinjñajihín ngáha ra Jesu, nk'ie nga tíchja ankjuo. B'i kitsúhu nga kikjaniñaha:

—Kas'enuu kjuajyu.

²⁷ As'ai b'a kitsúhu Toma:

—Nibá mahi ei. Chaseihí ntsa ko tinúngis'ein najnú ntsai ko tinúngis'ein ntsai 'mena. Najmi nda tín'ei nga najmi tís'ejihin. N'e s'ejinní.

²⁸ B'a kitsú Toma:

—ji Nda Ntia ko Ntjana!

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuayaní, a kui kjuaha kuas'ejihin ri? Á b'a nda tíjhin ts'e xuta xi tís'ejihin an ndaha tsa najmi tíbena.

Kui ngat'ai kin'endaha xujun

³⁰ Nkjin ko kj'ai sa kjuankjún xi kits'ín Jesu nginkun já ni'yakuyáha. Kui xi najmi kis'et'ayje xujun xu'bi.

³¹ Tunga ni xu'bi kis'et'a tu xi s'ejihinnuu nga Jesu xi kits'ín nibá Ntjaná, nga kui xi Ntíhi Ntjaná, tu xi b'a ts'ín kuintsuba tik'uhunnu nga s'ejinnuu kui.

21

B'i ts'ín tsakúchjhi yjoho Jesu yatu já ni'yakuyáha

¹ Askahan ta tsakúchjhi ngáha ra yjoho Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'un Tiberia. B'i ts'ín tsakúchjhi yjoho.

² Nkuhú incha kab'a xinkjín nga kab'entu Simon Pedro, Toma xi ta 'mi nda'yun, Natanael xi nda xi nibáha nanki Cana, nanki xi tíjñajihín ante Galilea, jáha Zebedeo ko kj'ai sa jo já ni'yakuyá.

³ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Tjió kfin tsuba.

B'a kitsú já xingisoo:

—Ko jin kuankjin.

As'ai incha jas'en nku tsutsu, tunga kui nistjen xu'bo ndaha nku tjió najmi kisakúhu.

⁴ Nkú ra ma nga ja tífi ma sen, j'ai sinjña Jesu andai ntáchak'uun, tunga najmi kamankjihín ra já ni'yakuyóo tsa Jesu niu.

⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun já, ¿a najmi kjee sakúnuu tjió?

—Najmi —kitsú jóo.

⁶ B'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Xi tjehen nga kixihí tsutsuu chjanikj'o na'yanuu ko sakúnuu.

B'a kits'ín jóo ko as'ai ndaha najmi ta ma kjenjihí na'yoo, at'aha nkjin nkjún tjió xi kisakúhu.

⁷ Nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjoho b'a kitsúhu Pedro:

—iNda Ntjanáha niu!

Nk'ie nga kint'é Simon Pedro nga “Nda Ntjaná niu” kik'ihin, kingja ngáha najyuhun, at'aha kab'asje, ko kikjaník'ajin yjoho ntáchak'uun.

⁸ Askahan já ni'yakuyá xingisoo tsichuko tsutsuu nga tíb'éfe ts'ihin na'ya xi katsehe tjiō, at'aha tiña maha andai ntóo nkú ra ma unchan metru.

⁹ Nk'ie nga tsitjuen jóo tsutsuu, kkie nku nd'í xi tíma 'yún ko nku tjiō xi kjiñajin x'íu ko ninkuan.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Nibákoo chuba tjiō xi kuasakúnuu.

¹¹ Tsiyajnu Simon Pedro tsutsuu ko y'éfe má kixiu na'ya xi katsehe tjiō i. Unchan ko cháte ko jan maha. Tunga ndahá tsa b'a ts'ín nkjin kamaha tjiō, najmi kitiyá na'yoo.

¹² As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nibá chinoo.

Ndaha nku já ni'yakuyóo najmi kama k'un kingjásjaiyaha: “¿Yáha ji?”, tsa kitsúhu, at'aha be nga Nda Ntíaná niu.

¹³ As'ai j'ai tiña Jesu, jak'á ninkuon ko kitsjáha jóo. B'a ta kits'ihin tjiō.

¹⁴ Kui xu'bi xi niyá xi ma jahan nga tsakúchjhi Jesu yjoho já ni'yakuyáha askahan nk'ie nga j'áya ngáha ra ngabayoo.

B'i ts'ín kitsjá xáha Jesu Pedro

¹⁵ Nk'ie nga ja kamaha nga kikjine, Jesu kingjásjaiyaha Simon Pedro:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a 'yún tjo sahi an nga já xu'bi?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntía, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana.

¹⁶ As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma joho:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntía, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chaseihí chutsankana.

¹⁷ As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma jahan:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

Kik'ie nusin nusihin Pedro nga kichasjaiyaha: “¿A tjohi an?”, niyá xi ma jahan. B'a kitsúhu:

—Ji Nda Ntía, ji xi yai ngayjee ni xi tjin. Yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana.

¹⁸ Kjuaxi ni xi tíxihin. Nk'ie nga ndyja sahi, kindyja subai najyihin ko k'in tu má nga kama mjehé ri. Tunga nk'ie nga kama cháí, kfénteí ntsai ko kj'ai xi ts'ínngja ngáha ri najyihin ko ngjuaikohi má nga najmi mjehi k'úin.

¹⁹ B'a ts'ín kitsúya tíjuhun Jesu xi nkú ts'ín kuayá Pedro nga kuakúchji kjuachánkaha Ntíaná. Ko b'i ta kitsú yaha:

—Tsjénnkiní.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho

²⁰ As'ai tsasenji astun Pedro ko kkie nga tjennkihí nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjoho, xi tjiñat'a tiñaha Jesu nk'ie nga incha kikjine nichinehe S'í Pascua ko xi b'a kitsúhu: “Ji Nda Ntía, ¿yá xi ts'ínkjas'ehin?”

²¹ Nk'ie nga kkie Pedro nda ni'yakuyóo, kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji Nda Ntía, kui ndai, ¿nkú kamaha?

²² B'i kitsú Jesu:

—Tsa mjena nga k'úéñña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjehen ri nga chai ni xu'bo. Ji tsjénnkiní.

²³ Askahan kik'inyaha én xu'bi xuta ninku, nga najmi kuayá nda ni'yakuyá xu'bo. Tunga najmi b'ahá kitsú Jesu tsa najmi kuayá ndo. B'i ní kitsú: “Tsa mjena nga k'úéjña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjehen ri nga chái ni xu'bo.”

²⁴ Kui nda ni'yakuyóo tsuya kixi niu ko kui xi y'et'a ni xu'bi. Ko yai nga kjuaxi én xi kinchja.

²⁵ Nkjin sa ni xi kits'ín Jesu. Tsa s'et'a ngayjee ni xi kits'ín, b'a mana nga najmi s'en ngayjee asuntee xujun xi s'et'a niu.

Xujun xi tjit'a ni xi kits'ín já postru

B'i ts'ín kitsúyaha Jesu já ni'yakuyáha nga Espiritu Santo incha ts'ínkjáihin

¹ Ji nda xinkjián Teofilo, xujun xi tjun y'entúhu kixinyaha ngayjee ni xi kik'atuts'ihin nga kits'ín ko tsakúya Jesu

² santa nkúhu nga ngjinji nk'a ján. Kintehe ni nga ngjuai, Espiritu Santo Ntiana tsakúyakoho ra já postru xi j'ájin ni xi tjihin nga ts'ín.

³ Nga k'ien Jesu ko j'áya ngáha ra ngabayoo, nkjin niyá j'aikúchjihí yjoho já postruhu nga ja tíña tik'un. Yachán nistjin kamaha nga tsakúchjihí yjoho ko kinchjanijmíyakoho jóo Ntiana ko nkú tjihin ra nga kui batéxuma.

⁴ Nk'ie nga tíñajin saha já postru, b'a kitsúhu nga najmi tu kuitju nanki Jerusalem. B'i kitsúhu:

—Chúyo santaha nga kuitjusun ni xi kitsúya tíjun Na'mina. Kui niu xi kinchjanijmíyakohonuu.

⁵ Jua bi ntánjua tsaténtáha xuta tunga jun tu chuba nistjihín ndyjaha nga Espiritu Santo saténtákhonuu.

⁶ As'ai já xi kama ñjakúko Jesu incha kingjásjaiyaha:

—Ji Nda Ntia, ¿a nd'ai k'uaihí xuta Israel nga kuatéxuma ngáha ra nanki xi ts'e?

⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi jun tjihin nga choo mí chubaha ko mí nistjihin kuitjusun ni xi y'énda Ntia Na'miu nga kama.

⁸ Tunga n'ekjáihín ruu nga'yún nk'ie nga k'uaíjinnuu Espiritu Santo. Kuixínyo ei Jerusalem, ngayjee ante Judea ko ante Samaria ko nga ngúsuhun asuntee ni xi kits'ian.

B'i ts'ín ngji Jesu nk'a ján

⁹ Askahan nga ja b'a kitsú Jesu ko nga tíncha base ts'ihin ra já postruhu, as'ai ngjinji nk'a ján. Nku ninti y'é'maha ko najmi ta kiekehe ra jóo.

¹⁰ Nk'ie nga tíncha basenjinki nk'a ján jóo nga tífi Jesu, tu johó já xi yja najyun taba j'ainchat'aha.

¹¹ B'i kitsúhu:

—Jun xi nibáhanu Galilea, ¿a b'a n'e tíhasenjinkihinu nk'a ján? Xi nkú ts'ín kuitjujinnuu Jesu nga kfi nk'a ján, b'ahá ta ts'ín k'uaí ngáha xi nkú ts'ín kuayo nga kfi.

B'i ts'ín kichj'ajin nda xi y'ejña antehe Juda Iscariote

¹² As'ai asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo incha nibaha já postru nga j'ai ngáha nanki Jerusalem. Kui tjenkiu xi tíña maha Jerusalem nkú ra ma tsa nku kilometru.

¹³ Nk'ie nga incha jas'en ajin nantio, incha ngjinji ni'ya xi jo tíxjxó xi incha tíntuyá. Kui xu'bi já postru xi tíntu yo: Pedro, Santiago, Jua, Andre, Felipe, Toma, Bartolome, Mateo, Santiago xi ntíhi Alfeo, Simon xi mako já xi mjehe kjaánko já Roma, ko Juda xi nts'e Santiago.

¹⁴ Nkuhú incha kits'ín kjuankjintak'uhun nga tehente kinchjako Ntiana ngayjee já xu'bi ko já nts'e Jesu, Maria xi naaha maha ko k'ái sa jminchjín.

¹⁵ Nku nistjin nk'ie nga kama ñjakú xuta xi s'ejihin Jesu, ma ra tsa unchan ko kan, as'ai Pedro tsasinñajin masehen ko b'i kitsúhu:

¹⁶ —Jun já nts'e, tjihin nga tsitjusun ni xi Espiritu Santo kits'ínkinchjaha David. Kui niu xi tjit'a xujun éhen Ntiana. Kinchjanijmíyaha Juda, nda xi ngjiko já xi j'aikj'ánijé Jesu.

¹⁷ Kui xi ta kama nku nda postru xi nkúhu jin ko ta kik'aihi xá xu'bi.

¹⁸ Tunga najmi ndahá kits'ín. As'ai toon xi kama chjihí ra kjua najmi ndaha ts'atsekoho nku xu'ba. As'ai nintaku tsijnehe, íxi kits'ohón nga tsijne ko tsitju ngayjee ts'ehe.

19 Kint'é ngayjee xuta xi tjintu Jerusalen ni xi kamoó. Xu'baha Jní 'mi ante xu'bo, én xi tsuhu ra Aceldama nga éhen.

20 At'aha b'i ts'in tjít'a xujun salmo:

Kas'e tiya ni'yaha ndo,
najmi tu ch'a xi kat'ejñaya.

Ko b'a ts'in ta tjít'a ya:

Kj'ai xi kats'ínkjáihin xaha.

21 'Kui nga ajihin já xi kitsjenko tehentehená nk'ie nga tjñajin saná Nda Ntíaná Jesu,

22 b'aha ra nk'ie nga tsaténtáha Jua ko santaha nistjin nga ngji nk'a ján, ajihin já xu'bi kachj'ajin nku xi kuitsuyakoní nga j'áiya ngáha ra Jesu ngabayoo.

23 As'ai incha kits'ínkjó jo já, nku xi 'mi Kuse xi ta 'mi ya Barsaba, xi ta Justo chubaha, ko nku xi 'mi Matia.

24 As'ai b'i incha kitsú nga kinchjako Ntíaná:

—Ji Ntia, yai xi nkú ts'in tjintuyá animaha ngayjee xuta. Takúchjini má xi kui já xi joí xi kichj'ajin

25 tu xi kamaha nku nda postru ko ts'ínkoni xá xi najmi kits'ínndjuú Juda Iscariote. At'aha ngatitsun kits'in Juda ko ante xi tjeheñ ra ngji.

26 As'ai tsasehe jóo yá xi kama ts'e xoo. Tu Matiahá kikanéhe. Kui nga kik'ai xákohe ra já postru xi te nkuu.

2

B'i ts'in j'ai Espiritu Santo

1 Nk'ie nga tsichu nistjihin S'í Pentecoste, nkuhú ante kama ñjakú ngayjee xuta xi s'ejihin Jesu.

2 Tu janeyahá nk'a ján. B'a kama xi nkú ma nga 'yún kjenima ntjo. Kinu'yá kui nii ngayjee aya ni'yoó xi má nga kab'entu jóo.

3 As'ai kama chji asun nintaku jóo ni xi b'a k'un njai nd'í k'un nga kik'aihi.

4 Ngayjee kitsejihin ra Espiritu Santo ko kik'atuts'ihin nga kinchja kj'ai kj'ai én xi nkú ts'in kitsjáha Espiritu nga kuinchja.

5 Kui nistjiun tjintu nanki Jerusalen xuta judio xi benkjún Ntíaná xi nibaha ngayje tjkjá nanki xi tjín asuntee.

6 As'ai kama ñjakú xuta nk'ie nga kint'é ni xi janeyoo. Ndaha najmi incha be ni xi incha kuitsu, at'aha tu éhen ní incha kint'é nga nkúnkú.

7 Tu ni xí kama nkjúhun ra ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi xuta Galileahá ngayjee xi b'i ts'in tinchja?

8 ¿Nkú ts'in én xi mahaná nga nkúnkáá tínu'yáhaná nga tinchja nchjaha?

9 At'aha tjínjinná ei xuta Partia, xuta Media, xuta Elam, xuta xi nibáha ante Mesopotamia, xuta Judea, xuta Capadocia, xuta Ponto, xuta Asia,

10 xuta Frigia, xuta Panfilia, xuta Egipto, xuta xi nibáha ante Libia xi tiña maha nanki Cirene, ko xuta Roma. Tjín xi ntje judio tjeheñ ra ko tjín xi najmi ntje judio tjeheñ ra tunga s'ejihín ra Ntíaná.

11 Tjín xuta Creta ko xuta Arabe. Ngatenteé tínu'yáá nga énná tinchja tsuyaha xuta xu'bi kjuachánka xi ts'in Ntíaná.

12 Ngayjee xuta kama nkjúhun. Ndaha najmi be ni xi kuitsu. Kingjásjaiyaha xinkjín:

—¿Nkú tsuhu ra ni xu'bi?

13 As'ai k'ua xi tu tohón kamaha ko b'a kitsú:

—Ch'ihí jóo.

B'i ts'in y'énjmíhi Pedro xuta nga kitsúya nkú tsuhu ra ni xi kamoó

14 As'ai tsasinñja ndju Pedro ko já postru xi te nkuu. 'Yún kinchja nga b'i kitsúhu xuta nkjiun:

—Jun xi ntje judio tjeheñnuu ko ngatentoō xi tintsuboo Jerusalen, katumankjinnuu ko tasinñju ni xi xinnuu.

15 Najmi ch'i jái xi nkú nga ts'ín t'n'enkjintak'un, at'aha as'ahí chuba ñja yo.

16 Ni xi tíyo, kui ni xu'bi xi kitsúya títjun nda profeta Joel má nga b'i ts'ín y'ét'a:

17 B'i títsu Ntíaná:

Kui niñ xi kama nistjin xi fekuu, tsjaha Espirituna ngayjee xuta.

Ntix'innuu ko ntíchjuunnuu ts'a k'ue'á enna nga profeta kama.

Já xunkúnuu skue ni xi k'uejña chjihj,

ko jáchánuu kuint'é ni xi xihin nga nijña ján.

18 Kui nistjin xu'bo tsjaha Espirituna já musuna ko jminchjín musuna, tu xi kunchjaha ngajona.

19 Ts'ian kjuankjún nk'a ján,

ko kuakuchjá kjuachánkana t'anankiu.

S'e jní ko nd'í ko ninti tjain.

20 Kama jyun ts'íu ko xi nkúhu jní kama sóo.

B'a kama kintehe ni nga kuichú nistjin xi y'énda Ntíaná,

kui nistjiun xi chánka ko nkjún tjin.

21 N'ek'anke ngayjee xi k'uankihj Ntíaná nga ts'ínnkihj.

22 'Jun já Israel, tasinñju ni xi xinnuu. Ya sisiun ni xi kits'ín Jesu, nda xi nibáha Nazaret. Kits'ín kjuachánka ko kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntíaná. Ntíaná kitsjáha nga b'a kits'ín tu xi y'éjña chjihinuu nga kui kits'ín nibáha.

23 Y'énda títjun Ntíaná ko be nkúhu nga tuts'ihin ni nga já kontra n'ekjas'eheñ Jesu. Jun kichjubénijó ko kin'ek'ion. Já xi najmi ntje Israel tjeheñ ra kin'e chjón nga kikjat'a kruu.

24 Tunga Ntíanáhá kits'ín ndaíhi ajihin kju'uhun ngabayoo. Kits'ínk'íejña t'ík'un ngáha ra. Ndahachí najmi kamaha ngabayoo kits'ínk'íejña'yúhun.

25 'B'i ts'ín yét'a xujun David nga kinchjanijmíyaha Jesu:

Kikie tehente Ntíaná nginkán,

kixina síjñat'a tu xi najmi tsankjuhunna.

26 Kui kjuaha nga tíma tsjohō ra animana,

én tsjo tsu t'íbitju tsu'ba,

ko tjínkuhu k'an nga chúhun yjonintena.

27 At'aha najmi n'e nga maní antehe xuta k'ien,

najmi k'uañte tsa kfentu nda xi naxu nginkuin.

28 Tsakuchjíní niyá xi fi má nga k'úentu t'ík'un xuta,

n'etsehení kjuatsjo nga kúatejña nginkuin.

29 'Jun já nts'e, xinya kixi kixinuu nga ntje chána David k'ien ko kis'eyanji. Santaha nistjin nd'ai tijnajin saná tsjóho.

30 Kui xi kama nku nda profeta ko kikie nga Ntíaná kitsúya kixi títjuhun nga ntje xi ts'e stjújín xi k'úejñasun antehe nga kuatexuma.

31 Kui nga kikie títjuhun David ni xi kama ko kitsúya nga kj'uaíya ngáha ra ngabayoo xi kits'ín nibá Ntíaná, nga najmi s'ejña antehe xuta k'ien ko nga najmi kuatsún yjonintehe.

32 'Jesu, kui xi Ntíaná kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo ko jin kiyai nga b'a kama.

33 Kui xi tíyankjún nd'ai nga tijnat'a Ntíaná ko kits'ínkjáihin Espiritu Santo xi kitsúya títjuhun Na'miu nga tsjáha. Kui xi t'ís'ín nibá ni xi tíyo ko tínu'yó nd'ai.

34 At'aha najmi David xi ngjinji nk'a ján, tunga b'ahá kitsú:

Ntíaná b'a kitsúhu Nda Ntiana:

“Tinchint'aná má batexuma,

35 k'uentú maná xi fi kontrahi kinte tsukui.”

³⁶ 'Kui nga tjihin nga skue kixihi ngatentee xuta Israel nga Jesu, xi jun kikjat'a kruu, kui xi Ntiana kitsja xaha nga tibatexuma nd'ai. Kui xi kits'in niba Ntiana.

³⁷ Nk'ie nga kint'e joo ni xu'bi, tu ni xi kik'ie nusin nusihin ra. As'ai bi incha kitsuhu Pedro ko ja postru xingisoq:

—Jun ja nts'e, imi ni xi tjihin nga n'ei?

³⁸ Bi kitsu Pedro:

—Tankinch'aha ruu animanu. N'ekjohon Jesucristo ko satento nga nkunku tu xi kama ndyat'ahanuu ngatitsunuu. Ba ts'in k'uaihину Espiritu Santo xi tsjanuu Ntiana.

³⁹ At'aha k'uainuu ko kuaihi ntinu ni xi kitsuya titjun Ntiana nga tsjaha xuta xi ts'e, ko ta k'uaihi xuta xi kjin tintu, ngayjee xi Ntiana kunchjaha nga kama ts'e.

⁴⁰ Kui en xu'bi ko kja' sa xi kitsu Pedro nga kinchja ko nga kitsjaniyaha xuta. Bi kitsuhu:

—Titjujihuun kua'un xi nibanehe xuta xi najmi naxu nginkun Ntiana xi tin nd'ai.

⁴¹ As'ai kiatenta xuta xi kits'inkjihin en xi y'enijmi Pedro. Kui nistjun jan mi xuta j'aijin saha xuta xi ja s'eihin Jesu.

⁴² Tehente tsasinhjuhu xuto ni xi tsakuya ja postru. Nkuhu incha kik'a xinkjin. Kama njaku nga kikjine nihu ko nga kinchjako Ntiana.

B'i ts'in y'entu xuta xi tjun kis'eihin Jesu

⁴³ Kama nkjuhun ngayjee xuta, at'aha nkjin kjuankjun ko ni xi tsakuchji kjuachankaha Ntiana kits'in ja postru.

⁴⁴ Ngatentee xuta xi s'eihin Jesu nkuhu kits'in yjoho ko kits'inchjenko ngujin xinkjin ngayjee ni xi tihin.

⁴⁵ Tsateña xu'bah ko ni xi tihin ko kits'innzjoho toohon ngayjee xuta xi nku tin machehen nga nkunku.

⁴⁶ Xki nistjin kama njaku ma natsihin ninku. Ni'yaha tsakanya ninkuan nga kikjineko xinkjin, nga tintuya tsjo ts'ihin ra ko nga nimakjua tintuya animaha.

⁴⁷ Incha ts'intjoho Ntiana, ko ngayjee xuta nantjo nda kikiehe. Xki nistjin Ntiana kits'in nibajin saha xuta ninku kja' sa xi tincha b'anki.

3

B'i ts'in kits'innkhi Pedro nku nda xi najmi ma fi

¹ Nku nistjin Pedro ko Jua incha ngji ma ma natsihin ninku nga chuba jan. Kui chubo xi tijnah xuta xi ntje judio tjeheh ra nga nchjako Ntiana.

² Yo b'eña nku nda xi tu b'a ts'in najmi mah fi santa nkuhu nga kitsin. Xki nistjin n'ek'ieña ndo ankjua ma ma natsihin ninku xi 'mi Ankjua Tsjo Tin tu xi bankihi ra toon xuta xi fas'ehen natsihin ninku.

³ Nk'ie nga kike ndo nga t'fas'en Pedro ko Jua natsihin ninku, tsankihi toon.

⁴ As'ai Pedro ko Jua incha tsasehe ndo ko b'a kitsu Pedro:

—Chase'ani.

⁵ As'ai tsase ndo nga kikuya nga k'uaihi toon.

⁶ Tunga b'ih kitsu Pedro:

—Najmi tjinna toontaba ko ta ndaha toonsine xi tsjaha tunga ni xi tijnahana tsjaha. Ngajoho Jesucristo, nda xi nibaha Nazaret, an b'a tixihin: Tisintjein ko titsutjai.

⁷ As'ai jak'ja Pedro ntsja kixi ndo nga kikjesintjen. Tjen'yun kisaku nga'yuhun ra sjai ndo.

⁸ Kikjennk'a ko kikjatsu'ba. Sjai jas'enkoho Pedro ko Jua ma ma natsihin ninku. Tikjennk'a ko tits'intjoho ts'ihin ra Ntiana nga tsu'ba.

⁹ Ngayjee xuta kikiehe nga tsu'ba ndo ko nga tits'intjoho Ntiana.

¹⁰ Tu ni xí kama nkjúhún ra kó kitsankjúñ ngat'aha ni xi kamat'ain ndo. At'aha incha kamankjihin nga kui ndo xi b'ejña ankjuá ninku xi 'mi Ankjuá Tsjo Tjín nga banki toon.

B'i ts'ín y'énjmi Pedro má ma natsihin ninku

¹¹ Nda xi kama nkijí najmi ta túbinkféhen Pedro kó Jua. As'ai ngayjee xuta kama nkjúhun nga kama ñjakú má 'mihí Kinte Ni'yaha Salomon, at'aha yo tíncha jóo.

¹² Nk'ie nga kíkíe Pedro ni xu'bi, b'i kitsú:

—Jun já Israel, ¿á tíma nkjúhunnuu ni xu'bi? ¿Á tíchaseheni xi nkúhu tsa nga'yún ts'ajin kó tsa ngat'aha tsa jin subai 'yún yankjúñ Ntíaná, tsa kui kjuaha nga kuan'ekjatsú'bahani ndai?

¹³ Ntíaha ntje cháná Abraham, Isaac kó Jacob kitsjáha kjuachánka Ntíhi. Kui xi Jesu xi jun kin'ekjas'on kó najmi kin'ekjóhon nginkun Pilato nk'ie nga Pilato mjehe ts'ín ndaíhi.

¹⁴ Najmi kin'ekjóhon nda xi je nginkun Ntíaná, nda xi naxu nginkun Ntíaná. Tu sa ní tsinchu nga n'e ndaíhi nku nda xi animá ts'ínk'ien.

¹⁵ Jun kin'ek'ion nda xi ts'ínk'íentu tík'un xuta, tunga Ntíanáhá kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo. Jin kiyai kó tí'miyaihi nga b'a kama.

¹⁶ Ngat'aha nga s'ejinni Jesu, kui kjuaha nga Jesu kuats'ínchjénni nga kuatsjá nga'yúhun ra ndai xi yo kó tíyo ei. Ngat'aha nga s'ejinni Jesu, kui kjuaha nga kamandaha ndai nginkun.

¹⁷ Be nd'ai, já nts'e, nga najmi yo ni xi kin'o kó ta ndaha já tjíxánuu najmi be ni xi kits'ín.

¹⁸ Tunga b'ahá ts'ín kits'íntjusuhun Ntíaná ni xi kitsúya títjun nk'ie nga kits'ínkinchja ngayjee já profeta, nga tjíhin nga un skuéhe nda xi kits'ín nibá.

¹⁹ Kui nga tankínch'aha ruu animánuu kó n'ek'óntjaiyo yjonuu tu xi n'endyjajnuhu ngatitsunnuu. Tsa b'a n'oo, Ntíaná tsjánuu nístjin nga chjúntoo

²⁰ kó ts'ín nibásenuu nda xi y'enda títjun nga ts'ín nibá. Kui xi Jesucristo.

²¹ Kui xi tjíhin nga k'úejña nk'a jáñ nd'ai santaha nkúhu nga kuichú nístjin nga s'enda ngáha ngayjee ni xi tjín. Já profetaha Ntíaná kinchjanijmíyaha niu nk'ie.

²² Xi nkú kitsú Moise nk'ie: “Ntíaná xi Ntíanuu, kui xi kjésíntjen nku nda profeta xi nkúhu an. Ajinnuu kuítjuhu. Tasinñju ngatentee ni xi kuítsunuu.

²³ At'aha tu yáha ni xi najmi kuásínñjuhu nda profeta xu'bo kuich'onsje ajihin xuta Israel.”

²⁴ Samuel kó ngayjee já profeta xi kis'e askahan ta kinchjanijmíyaha ni xi tíma nístjin nd'ai.

²⁵ Jun ts'ajun ni xi kinchja já profeta. Ngandanuu Ntíaná y'endakoho ntje chánuu nk'ie nga b'a kitsúhu Abraham: “Ngayjee xuta naxinantá xi tjín asuntee nda kamat'ain ngat'aha ntje xi s'ehi.”

²⁶ Títjun jun Ntíaná kits'ín nibásenuu Ntíhi nk'ie nga kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo. Nda kits'ínkonuu nga b'a kits'ín kó tu xi k'úéntuhunu ni ch'onk'un xi manuu.

4

B'i ts'ín kin'ekokjuá Pedro kó Jua

¹ Pedro kó Jua tíncha nchjako sa xuta nantio nk'ie nga incha j'ai já na'miu kó nda k'akuhú já xi kunntá ninku kó já saduseo.

² Kui xi kama kjahan at'aha Pedro kó Jua túbakúyaha xuta nantio kó túb'énjmi nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, at'aha j'áíya ngáha ra Jesu.

³ As'ai jakj'ánijé jóo kó kits'ínkjas'en nubayá santaha nístjin xi ma ndyjuun, at'aha ja ngxun kui chubó.

⁴ Xuta xi kint'é ni xi kinchja Pedro kó Jua, nkjin maha xi kis'ejihin Jesu. Un ra mii tsichu ma já xi kis'ejihin.

⁵ Nistjin xi ma ndyjuun kama ñjakú nanki Jerusalem já k'aku, jáchá xi ta tjihin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumoo.

⁶ J'ai Ana xi tjihin nda na'mi títjun, ko Kaifa, Jua, Alejandro ko ngatentee já xi y'aha ra já na'mi k'aku.

⁷ As'ai ngjichj'a Pedro ko Jua ko kin'ekinchá ajihin jóo. B'a kitsú jóo:

—¿Mí xáha xi tjínnuu? ¿Yá xi túb'éxánuu nga b'a tín'o?

⁸ As'ai b'i kitsú Pedro nga kitsejihin ra Espiritu Santo:

—Jun já tjíxá ko jáchá xi tjihin xá,

⁹ tín'ekokjuani nd'ai ngat'aha kjuanda xi kin'ehe nku nda un ko xi nkú ts'in kama nkihí.

¹⁰ Kui nga tjihin nga chahanu ngatentoo ko ngayjee xuta Israel nga ngat'aha nga'yuhun Jesucristo, nda xi nibáha Nazaret, kama nkihí ra nda xi kabasinjña ei nginkun. Jun kingjat'a kruhuu Jesu tunga Ntíanáhá kits'ínkj'áya ngáha ra ngabayoo.

¹¹ Jesu, kui ndjio xi najmi kits'in mje já chjinejoo tunga nd'ai ja j'ai ma ndjio k'aku.

¹² Najmi tjin sa kj'ai xi maha ts'ínk'anki xuta. Ntíaná najmi kits'in nibá sa kj'ai asunntee xi kama ts'ínk'ankiná.

¹³ As'ai kama nkjühun já tjíxoo nk'ie nga kint'é nga b'a ts'in ndjá tinchja Pedro ko Jua ko incha kíkíe nga tu já tu k'un tu mahá niu xi najmi 'yún maha xujun. Incha kamankjihin nga kui jóo xi y'emako Jesu.

¹⁴ Tunga najmi behé mí nihi xi kjanínehe, at'aha tíncha be nga nda xi kama nkihí kabasinjñakoho jóo.

¹⁵ As'ai incha kitsjá kjuá nga kuitju jóo má tíma kjuo ko kinchjanijmíyakoho xinkjín niu.

¹⁶ B'i incha kitsú:

—¿Nkú n'ééhe jóo? Ngayjee xuta xi tjíntu Jerusalem be kjuankjún xi kits'in jóo ko najmi ma b'e'máa.

¹⁷ Tunga tu xi najmi ta nguaindju saha éen ajihin xuta, kui nga tu sahá kuinchankjühun raá tu xi najmi ta ch'a k'uénijmíhi Jesu.

¹⁸ As'ai kinchja ngáha ra jóo. Y'éch'oho nga najmi ta incha k'uénijmíhi ko tsa kuinchjanijmíyaha Jesu.

¹⁹ Tunga b'ihí kitsú Pedro ko Jua nga kinchjako já tjíxoo:

—N'enkjíntak'un má nihi xi b'a tjin nginkun Ntíaná. ¿A nga jun xi kuínú'yá'éihin a ra Ntíanáhá?

²⁰ At'aha jin tjihin nga kuixínyai ni xi kiyai ko xi kinu'yái.

²¹ As'ai já tjíxoo tsinchankjühun tunga kits'in ndaíhi ra. Najmi kisakúhu mí nihi xi ts'íinnijéhe ra, at'aha ngayjee xuta kits'intsoho Ntíaná ngat'aha ni xi kamo.

²² Ts'ati yachán nú tjin ko yahá ra nga uhun nda xi kamat'ain kjuankjún xu'bi nga kama nkihí.

Já postru ko jániy'akúyá xingisoo b'i ts'in incha kinchjako Ntíaná

²³ Nk'ie nga ja kin'e ndaí ngáha ra Pedro ko Jua, as'ai ngjisehe xuta xi ts'e ko kitsúyaha ngayjee ni xi kitsú já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá.

²⁴ Nk'ie nga kint'é xuta xingisoo éin, ngayjee nkuhú kits'in kjuankjintak'uhun nga incha kinchjako Ntíaná. B'i incha kitsú:

—Ji Ntiani, ji xi kin'endai nk'a ján ko asunntee, ntáchak'uun ko ngayjee ni xi tjihín.

²⁵ Ntje chání David xi nda musuhí kin'ekinchjakohoni Espiritu Santo. B'i tsixín:

¿Á xaáhan incha ts'ihin xuta xi tjihin asunntee?

¿Á ni xi najmi chumi ni chjíhi ra tíncha ts'ínnkjin k'uhun?

²⁶ Y'énda yjoho já rej xi tjin asunntee ko kama ñjakú já tjíxoo.

Incha ngji kontraha Ntíaná ko nda xi kits'in nibá.

²⁷ 'At'aha kjuaxi nga nanki xu'bi nda rej Herode Antipa ko Poncio Pilato kama ñjakúko xuta xi ntje Israel tjeheñ ra ko xi najmi ntje Israel tjeheñ ra nga incha ngji kontraña Jesu xi Ntíhi, kui xi y'exái nga kin'e nibái. Kui xi je.

²⁸ B'a ts'ín kits'íntjusuhun jóo ngayjee ni xi ja y'enda tíjuin ko xi tsixínyai nga tjihin nga kama.

²⁹ 'Nd'ai ji Ntiani, chaseihi ni xi mjehe ts'ínni jóo. Tjeihin xuta xi ts'i nga ndjá k'uénijmí én xi ts'i.

³⁰ Nga'yihin katuma nkihí ra xuta un ko katuma kjuankjún ko ni xi kuakúchji kjuachánkahí. N'echjénni nga n'eí kui niu ngajoho Jesu, kui xi Ntíhi ko tsje.

³¹ Nk'ie nga ja kamaha jóo nga kinchjako Ntíaná, ts'ajniyá ante xi má nga kama ñjakú. Ngayjee j'aijihin Espiritu Santo ko ndjá incha y'énijmí éhen Ntíaná.

B'i ts'ín nkuhú tsasinko xinkjín xuta xi s'ejihin Jesu

³² Nkuhú kits'ín animaha ko kjuankjintak'uhun ngayjee xi kis'ejihin Jesu. Ndaha nku najmi b'a kitsú tsa nkuhú kui ts'e ni xi tjihin. Tu sa ní ngujihín kits'ínchjénko xinkjín ni xi tjihin.

³³ 'Yún kis'ehe nga'yún já postru nga kitsúya nga j'áiya ngáha ra ngabayoo Nda Ntíaná Jesu ko ngayjee 'yún nda kits'ínkoho Ntíaná.

³⁴ Ajihin xuto najmi kis'e xi kindyjat'aha tsa mí nihi, at'aha ngayjee xi tjihin xu'ba ko tsa ni'ya tsateña ko j'aiko toon xi kik'aihi.

³⁵ J'ai tsjáha já postru ko kui xi tsakjánya tooon nga kitsjáha xi nkú tjín machjéhen nga nkúnkú xuta.

³⁶ Y'eña nku nda xi y'aha ra ntje chá Levi xi kitsin xjo Chipre xi 'mi Kuse, xi já postru y'ét'a j'áihin nga Bernabe k'úin. Kui j'áin xi tsuhu ra: xi tsjá nga'yuhun xuta.

³⁷ Bernabe tsateña nku xu'ba xi tíjñaha ko j'ai tsjáha já postru toon xi kik'aihi.

5

B'i ts'ín kama mjehe Anania ko Safira k'uanachaha já postru

¹ Nku nda xi 'mi Anania ko Safira 'mi chjuúhun incha tsateña nku xu'ba.

² Jakj'á chuba toon xi kik'aihi xu'baha ndo ko tu nkuhú tíkja j'ai tsjáha já postru. Ta kikié chjuúhun ni xi kits'ín.

³ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Ji Anania, ¿a ndanindoo jas'enjihin animahi nga tích'anachaha ri Espiritu Santo? Tsateñai xu'bahí ko tí'baiyjeni tooon tibixín.

⁴ Kintehe ni nga tsateñai xu'boo, ¿a najmi jihí ts'i? Nk'ie nga tsateñai, ¿a najmi jihí kama ts'ihí tooon? ¿Á b'a kitsúhu animahi nga kichjubéheni chuba? Ntíaná tích'anachaihi, najmi xuta.

⁵ Nk'ie nga kint'é Anania éin, tjeñ'yún j'aikijnehé nga k'ien. Tu ni xí kitsankjúhún ngayjee xuta xi kint'é ni xi kamoó.

⁶ As'ai j'ai k'ua já asti, kik'otikjájnu najyun yjonintee ko tsitjusjeko nga ngjingjáyaji.

⁷ J'a ra tsa nkú ma jan ora j'ai chjuúhun Anania nga najmi be ni xi kamoó.

⁸ As'ai kingjásjaiya Pedro:

—T'inyaní, ¿a b'a tjín kich'o xu'banuu nga tsateño?

—Johon, b'a tjín tsateñai —kitsú Safira.

⁹ As'ai b'i kitsú Pedro:

—¿Á kabincha'ahanu xinkiu nga mjehenuu chjút'ayák'uhunnu Espirituhu Ntíaná? Astiu ankjuo yja já xi k'fingjáyaji x'ihin ko ji ta ngjuaikohi nd'ai.

¹⁰ Ta kuihi chubo j'aikijnet'a sjai Pedro tachjúun nga k'ien. Nk'ie nga jas'en já astiu, kikié nga kjiñña k'ien tachjúun ko tsitjuko nga ngjingjáyajit'aha x'ihin.

¹¹ Tu xí kitsankjúhún ngayjee xuta ninku ko ngayjee xuta xi kint'é ni xu'bi.

B'i ts'ín y'entu já postru

¹² Já postru kits'ín nkjún kjuachánkún kō ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntíaná ajihin xuta, kō ngayjee nkuhú kik'a xinkjín nga kama ñjakú ante xi 'mi Kinte Ni'yaha Salomon.

¹³ Ndaha nku xuta xingisoo najmi kama k'un nga kama ngujihin xuta xi kama ñjakú yo, tunga xuta nantiohó tjo nkjún kits'ín.

¹⁴ Nkjín nkjún já kō jminchjín j'aijín saha xuta xi s'ejihin Nda Ntíaná Jesu.

¹⁵ Santaha aya niyátée kik'onsje xuta xuta uhun nga kama kō nāchan kingjántusún, tu xi nk'ie nga kj'uaaha Pedro ndaha tsa tu nk'íehen kj'uahehe xuta uun, kama nkihí.

¹⁶ Ta j'ai nkjún xuta xi tjintu andai nanki Jerusalem nga j'aiko xuta uhun kō xi tjintujihin jánindo. Ngayjee kama nkihí.

B'i ts'ín ngji kontraha já tjíxóo já postru

¹⁷ As'ai tu ni xí kama xintak'uhún nda na'mi títjuun kō ngayjee já xi makohó, kui xi já saduseo.

¹⁸ Kits'ínkji já xi jakj'ánijé já postru kō kits'ínkjas'en nūbayá.

¹⁹ Tunga nk'íehé nga nistjen nku ntítsjehe Ntíaná kikjex'á nūbayóo kō kik'onsje jóo nga b'í kitsúhu:

²⁰ —Tankiún. Tíngo má ma natsihin ninku kō t'inyohoo xuta ngayjee én xi tsjá kjuatík'un.

²¹ As'ai kits'íntjusun já postru én xi kik'ihin. Nistjin xi ma ndyjuun jas'en má ma natsihin ninku kō tsakúya. As'ai j'ai nda na'mi títjuun kō já xi makohó ante má nga ma ñjakúo xinkjín kō kinchja ñjaha ngayjee já k'akuhu xuta Israel. Kitsjá kjuā nga ngjuaichj'a já postru aya nūbayóo.

²² Tunga nk'íehé nga tsichu nūbayóo já xi kunntá ninku, najmi kisakúhu já postru. As'ai kik'óya ngáha nga j'aiko én.

²³ B'í incha kitsú:

—Tjíchja tsjan tsjan ankjuā nūbayóo nga kuichij kō tijnchasti ankjuo já xi tíkunntá yo. Tunga nk'íehé nga kuachjux'ái, ndaha nku najmi kuayaj ayoo.

²⁴ Nk'ie nga kint'é én xu'bi nda na'mi títjuun kō já na'mi k'aku kō nda k'akuhu já xi kunntá ninku, ndaha najmi ta be mí ni xi kuítsu. Kingjásjaiyaha xinkjín má kuichúket'a ni xi tímoo.

²⁵ Tunga b'ahá j'ai tsú nku nda:

—Jun, já xi kin'ekjas'on nūbayá tijncha natsihin ninku kō títakúyaha xuta nantio.

²⁶ As'ai nda k'akuhu já xi kunntá ninku kō já xi yankihí incha ngjikj'á já postru. Najmi incha kits'ín'uhun nga j'aiko, at'aha tsankjún tsa ndjio k'uéhe xuta nantio.

²⁷ Nk'ie nga j'aiko, tsinchá nginkun já tjíxá xi kama ñjakú yo. As'ai b'í kitsúhu nda na'mi títjuun:

²⁸ —Ja b'a kik'in sisinnuu nga ndahachí najmi kama k'úenijmíhuu Jesu xuta, tunga tu sahá b'a tín'o. Ngayjee xuta Jerusalem be ni xi títakuyó, kō mjenuu nga jin ch'anji ngabayaha ndo.

²⁹ As'ai b'í kitsú Pedro kō já postru xingisoo:

—Títjun tjihin nga kuinú'yá'éihin Ntíaná nga xuta.

³⁰ Jun kin'ek'ion Jesu nga kikjat'a kruu, tunga Ntíaha ntje cháháná kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo.

³¹ Ntíaná kitsjáha kjuachánka nga kits'ín nga y'ejñat'aha. Kui xi tíña títjun nd'ai kō xi ts'ínk'anki xuta, tu xi tsjáha ra xuta Israel nga ngjuaikj'áha ra animaha kō kama ndyjat'aha jéhe.

³² Jin kiyaj kō títixínyai ni xu'bi kō Espiritu Santo ya, Espiritu Santo xi Ntíaná tsjáha xuta xi nt'é'éhen.

³³ Nk'ie nga kint'é já tjíxóo én xu'bi, tu ni xí 'yuhún kama kjahan, santaha kama mjehe nga ts'ínk'ien já postru.

³⁴ Tunga nkuhú nda fariseo xi 'mi Gamaliel, xi nku nda chjine'én xi bakúya kjuatéxumoo ko xi benkjúhun ngayjee xuta, kui xi b'a kitsú nga kuich'onsje kutju já postru.

³⁵ As'ai b'i kitsúhu já tjíxá xingisoo:

—Jun xi ntje Israel tjeheenuu, nda nda chasoo tsa mí nihi xi n'oho jóo.

³⁶ At'aha xi nkú kama nd'ai ngáha, nda chánka kits'ín ma yoho nda Teuda ko ma ra ñju unchan já xi kitsjennkíhi. Tunga kin'ek'iehén ndo ko kindzjoya ngayjee xi kitsjennkíhi. B'a ts'ín tsichukjehe ni xu'bo.

³⁷ Ko askan ngáha, nistjin nga tís'exki ngayjee xuta, j'ai Juda, nda xi nibáha ante Galilea, ko nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi. Tunga ta kin'ek'iehén ndo ko kindzjoya ngayjee xi kitsjennkíhi.

³⁸ 'Kui b'a maha, b'a tíxihinnuu nd'ai. Najmi tu nungijiun yjonuu ni xi tìncha ts'ín já xu'bi. Najmi tu jun nkú n'ohoo. At'aha tsa ts'e xuta asuntej ni xi tìncha ts'ín jóo, kuichúkje.

³⁹ Tunga tsa Ntíaná ts'e niu, najmi kamanuu n'ekjio. Kutsa santahá ni ko Ntíaná títbankíún kontroo.

⁴⁰ As'ai kits'ínkjáihín já tjíxoo ni xi kitsú Gamaliel. Kinchjaha já postru, kingjáha ko y'éjña nkjún nga k'úénimíyaha Jesu. Incha kits'ín ndaí ngáha ra.

⁴¹ Incha tsitju já postru nginkun já tjíxoo nga tsjo tìncha ma ts'íhín ra, at'aha Ntíaná kitsjantehe nga un skuehe ngat'aha Jesu.

⁴² Ngayje nistjin tsakúya tehente ko y'énimí má ma natsihín ninku ko xki ni'ya nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná.

6

Kui ngat'ai kis'et'a xá yatu já xi tsasinko já postru

¹ Nistjin nk'ie nga ja tìncha ma nkjin xuta xi yankihí Jesu, as'ai xi nchja én griego b'a kitsú nga najmi nda tít'sín xi nchja én hebreo. B'a incha kitsú nga najmi nda tíchasehe jminchjín xi nchja én griego xi ja k'ien x'íhín nk'ie nga tímandzjo nichine xki nistjin.

² As'ai já postru xi te joo kinchja ñjaha ngayjee xuta ni'yakuyáha Jesu ko b'i kitsúhu:

—Jin tjíhín nga k'úénimí éhen Ntíaná. Najmi nda tjin tsa k'úéjñai nga b'a n'ei, tsa tu xi yámixó chasehe ri.

³ Kui nga jun, já nts'e, tinchísjaihinu ajinnuu yatu já xi yankjún, xi kitsejín ra Espiritu Santo ko xi nanka ts'innkjink'un, tu xi k'uaihí ri xá xu'bi.

⁴ B'a ts'ín jin n'ekjas'ehen ri yjoni nga chubakoi Ntíaná ko nga k'úénimí éhen.

⁵ Ngayjee xuta kits'ínkjáihín ni xi kitsú já postru ko j'ájin já xu'bi: Esteban, nku nda xi 'yún s'ejihín Ntíaná ko xi kitsejín ra Espiritu Santo, Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmena, ko Nicola, nda xi nibáha nanki Antiokia. Kui nda xi najmi ntje judio tjehe ra tunga jáha nd'ai s'ejihín ra Ntíaná.

⁶ Já postru jaich'áha já xi yatui. As'ai já postru kinchjantjai jóo nginkun Ntíaná ko kingjénne ntsja.

⁷ 'Yún ngjindju éhen Ntíaná nanki Jerusalen ko 'yún nkjin kama xuta ni'yakuyáha Jesu. Ta nkjin já na'mi kis'ejihín Jesu.

Kui ngat'ai kichjubénijéhe Esteban

⁸ Esteban 'yún nda kits'ínkoho Ntíaná ko kitsjáha nga'yún. Kits'ín kjuankjún ko ni i xi tsakúchji kjuachánkaha Ntíaná ajihín xuta nantio.

⁹ As'ai k'ua xuta ni'ya sinagoga xi 'mi Sinagogaha Xuta Ndaí incha ngji kontraha Esteban, ko k'ua xuta Cirene ya, ko xuta Alejandria, ko k'ua xi nibáha ante Cilicia ko ante Asia. Kui xi incha y'ésiko Esteban.

¹⁰ Tunga najmi kamahá ra kits'ín nganaha, at'aha Espiritu Santo kitsjáha Esteban kjuankjink'un nanka nga kinchja.

¹¹ As'ai incha y'échjijí k'ua já tu xi b'a kuitsuhu nga kui xi kint'é nga Esteban ch'on kitsúhu Moise ko Ntjaná.

¹² B'a ts'ín tsinchákjahan ra xuta nantio ko jáchá xi tjihin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. As'ai ngjikj'ánijé Esteban ko ngjiko má nga ma ñja já tjíxoo.

¹³ Ta incha j'aiko já testiyu tsank'a xi b'i kitsú:

—Kui ndaj tu nku én ch'on tsuhú títshu ninkuhu Ntjaná ko kjuatéxumoo.

¹⁴ Kinu'yái nga b'a kitsú nga Jesu, nda xi nibáha Nazaret, ts'ínkatsúnya ninku xu'bi ko nga ts'ínk'óntjaiya sin xi kich'aá xi tsakúyaná Moise.

¹⁵ As'ai ngayjee já tjíxá xi kab'entu yo tsasehe Esteban ko kieke nga b'a tjin ankjin ntítsje tjin ankjin Esteban.

7

B'i ts'ín tsasinntjai yjoho Esteban nginkun já tjíxoo

¹ As'ai nda na'mi títjuun kingjásjaiyaha Esteban:

—¿A kjuaxi ni xi tjincha tsu jóo?

² As'ai b'i kitsú Esteban:

—Jun xi ntje Israel tjeheñnuu ko jun xi tjinñuu xá, tsasññju manú. Ntia chánkana tsakúchjijí yjoho ntje cháná Abraham nk'ie nga tjíña sa ante Mesopotamia, kintehe ni nga ngjuaik'ieña nanki Haran.

³ B'a kitsúhu: “Títjui nankijí ko t'entui xuta xinkj. T'ihinnchin ante xi kuakuu.”

⁴ As'ai tsitju Abraham antehe xuta Caldea ko ngjik'ieña nanki Haran. Nk'ie nga k'ien na'mijí Abraham, Ntjaná kits'ín nibáha má tintsúboo nd'ai.

⁵ 'Ei najmi kitsjáha ante xi kama ts'e, ndaha nku te má kama kuasín tsuku. Tunga kitsúya títjuhún ra nga tsjáha nga kama ts'e ei má tintsúboo nd'ai ko nga ntje xi s'ehe askahan ta kama ts'e, ndaha tsa najmi tjihin ntí Abraham kui nistjin.

⁶ Ntjaná b'a kitsú yaha Abraham nga ntje xi s'ehe k'úentu má nga najmi kui ts'e, ko nga xuta musu n'e ma, ko nga ñju unchan nú tjihin un skuehe.

⁷ B'a kitsú ya Ntjaná: “An ts'ínkokjua xuta xi musu ts'ín maha. Askahan incha kuitju yo ko ts'ínstjona ante xu'bi.”

⁸ Ntjaná b'a kitsúhu nga ts'ín ni circuncision, tu xi b'a ts'ín sakúchji ni nda xi y'éndako. Kui b'a maha, nk'ie nga kitsihin Isaac ko nga ja tjihin jin nistjin, Abraham kits'ihin ni circuncision. Isaac b'a ta kits'ihin Jacob, ko Jacob b'a ta kits'ihin ntí xi te joho, xi kama ntje cháná.

⁹ Kits'ínchijí já nts'e Kuse ko tsaténaha xuta xí tjin ante Egipto. Tunga Ntjanáha tsasinkoho Kuse

¹⁰ ko kits'ínkj'a t'axihin ngayjee kju'a'un xi kisatéjin. Kitsjáha kjuankjintak'un nanka ko kjuanda nginkun nda faraon, xi nda rejí xuta Egipto. Nda rei kitsjá xáha Kuse nga kama nda títjuhún xuta Egipto ko nda k'akuu ngayjee xuta xi tjin ni'yaha nda rei.

¹¹ 'As'ai kis'e kjintía ko kju'a'un chánka ngayjee ante Egipto ko ante Canaan, má nga tjintu ntje cháná. Najmi ta kisakúhu ra nichine.

¹² Nk'ie nga kint'é én Jacob nga Egipto tjin tuniñu, kits'ínkji ntíhi xi ntje cháná maha niyá xi tjuhún.

¹³ Ko niyá xi ma joho Kuse tsakúchjijí yjoho já nts'e. B'a ts'ín kiekehe nda faraon xuta xi ts'e Kuse.

¹⁴ 'As'ai b'a kitsú Kuse nga ngjuai'chj'a Jacob xi na'mijí maha ko ngayjee xuta xi y'aha ra, xi chate ko kan ún maha.

¹⁵ B'a ts'ín j'aik'ieñaha Jacob Egipto ko yo k'ien. Ta yo ya incha k'ien ntíhi xi kama ntje cháná.

16 Askahan ngji s'eyanji Jacob nanki Sikem, má nga tíña tsjó xi ts'atse Abraham nga kitsjáha toontaba ntíhi Hamor.

17 'Nk'ie nga tsichu tiña nistjin nga ts'íntjusun Ntíaná ni xi kitsúya tíjuhun Abraham, 'yún nkjin kama sa xutaná xi kik'ientu Egipto.

18 As'ai tsatéxuma yo kj'ai nda rej xi najmi be Kuse.

19 Kui xi ts'anachaha xutaná ko kits'in'uhun ntje cháná. Kits'in kjua'yúhun ra nga k'uéntu masen ntíhi tu xi kuayáha.

20 'Kui nistjiun kitsin Moise ko Ntíaná kisasíhin Moise. Jan sá kamaha xi cháha nga kikuhun.

21 Nk'ie nga kis'ejña masen, takjihin nda faraon jakj'áha ko kits'incháha xi nkúhu tsa ntíhi maha.

22 B'a ts'in tsangiyaha Moise ngayjee ni xi maha xuta Egipto. Nku nda chánka kama. Kinchja ko tse ni xi kits'in.

23 'Nk'ie nga jehe yachán nú Moise, animaha nibaha ra nga ngjitsubek'un xuta xinkjin, xi xuta Israel.

24 Nk'ie nga kkie nga tín'e'uhun nku nda xi ntje Israel tjeheh ra, tsasinko. Kits'ink'ien nda Egipto xi b'a kits'ihin. B'a ts'in kits'in ngajoyaha ni xi tín'ehe nda xi ntje Israel tjeheh ra.

25 At'aha b'i kitsú Moise nga kits'innkjink'un: "Kamankjihin xuta xinkjián nga an ts'íinchjénna Ntíaná tu xi kama ndáhi ra xutana." Tunga najmi b'ahá ts'in kits'innkjink'un xuto.

26 'Nistjin xi ma ndyjuun kkie Moise nga jo já xi ntje Israel tjeheh ra tíincha kjánko xinkjin ko mjehe nga kuatekj'áiyaha jóo. B'i kitsúhu: "Jun já, nts'o mahanu xinkiu. ¿Á ta jun tín'e'uhun ruu xinkiu?"

27 As'ai nda xi títs'in'uhun nda xinkuu kitsuniña Moise nga b'a kitsúhu: "¿Yá xi kitsjá xáhi nga ji xi kama nda k'akuní ko nga chaseihí tsa nda ko tsa najmi nda tín'eí?"

28 ¿A kohó an mjehe n'ek'ienní xi nkú ts'in kin'ek'iein nda Egipto kujña?"

29 Nk'ie nga kint'é Moise éin, tsanka ko ngjik'iejña ante Madian. Yo y'ejñasún ko yo kis'entuhu jo ntí.

30 'Nk'ie nga j'a yachán nú, nku ntítsje j'aisehe Moise ante kixiu tiña asunntu tjenki Sinai. Ajihin nku na'yá ntsje xi títi tsakúchjihí yjoho.

31 Kama nkjühun Moise nk'ie nga kkie ni xi tíma chjihí ko ngjise tíñaha tu xi kuase sisihin ra. Tu kint'éhé ntaha Ntíaná nga b'a kitsúhu:

32 "An xi Ntíaha ntje cháhi, Ntíaha Abraham, Isaac ko Jacob." Ts'atsé nkjún Moise ko najmi kama k'un nga tsase.

33 B'a kitsú Ntíaná: "N'esjei tjabaxín ntéhi, at'aha ante nkjühun má nga kabisinjñai.

34 Tíbe kjuanima xi tífa xuta xi ts'an xi tíntu Egipto ko tínt'e nga un tíincha maha. Kaf'áijen tu xi ts'in ndáhi ra. T'endai yjohi. An ts'inkjihí Egipto."

35 'Najmi kits'in mjehe jóo Moise nga b'i kik'ihin: "¿Yá xi kitsjá xáhi nga ji xi kama nda k'akuní ko nga chaseihí tsa nda ko tsa najmi nda tín'eí?" Tunga kuihí Moise xi kama chjihí ntítsjehe Ntíaná ajin na'yá ntsje xi títi. B'a ts'in Ntíaná kits'inkjihí ra ko kik'ai xáha nga kui xi kama nda k'akuhu xutaná ko nga ts'íin ndáhi.

36 Kui xi kik'onsje xutaná Egipto. Yachán nú tíihin kits'in kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntíaná Egipto ko ajihin Ntáchak'un Niú ko ante kixiu.

37 'Kui Moise xi b'a kitsúhu xuta Israel: "Ntíaná kjésintjen nku nda profeta xi nkúhu an. Ajinnuu kuitjuhu."

38 Kui Moise xi y'ejñajihin xuta nga kama ñjakú nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kinchjako ntítsjee asunntu tjenki Sinai ko ta kinchjako ntje cháná. Kik'aihi nga tsjáná én xi ts'ínk'íentu tík'unná.

³⁹ Tunga ntje chána najmi kama mjehe nga kuint'é'éhen. Tu sahá kits'in t'axín ko kama mjehe nga k'óoya ngáha Egipto.

⁴⁰ B'a incha kitsúhu Aaron: “N'endani ntia xi tsjén tíjuni, at'aha najmi yai mí nihi xi kamaha Moise, nda xi kik'onsjení Egipto.”

⁴¹ As'ai incha kits'innda nku turu ntia ko kits'ínk'ien chu nga kitsjáha chje. Kits'intsjoho ni xi ntsja kits'inndakoho.

⁴² 'As'ai Ntiana najmi ta kits'ínsihin ra xuta xu'bo. Kitsjantehe nga ts'intsjoho niñu xi tjin nk'a ján. B'a kama xi nkú ts'in tjit'a xujun éhen Ntiana xi y'ét'a já profeta:

Jun xuta Israel, ¿a ahán kik'ainú chje,
nk'ie nga tintsuḅoo ante kixiu yachán nú tjihin?

⁴³ Ni'ya najyuntehe ní ntia Moloc
ko niñuhu ntia Renfan tsankinkoo.
Sénistjin kin'endo tu xi n'etsjohoru,
kui nga kjin ts'inkjihinu xi tjehe astun Babilonia.

⁴⁴ 'Kits'innda Moise ninku najyunte xi bakúchji nga Ntiana tíñajihin xuta xi ts'e. Kin'enda xi nkú ts'in kisakúchiji nga kamanda. B'a ts'in ante kixiu kis'ejñaha ra ntje chána ninku najyuntee xi nkú nga kitsú Ntiana.

⁴⁵ Kik'aihi ntje chána nga kama ts'e niu. Incha y'a nk'ie nga incha jas'en ei má tintsuḅoo nd'ai, nistjin nk'ie nga tjihin xá Josue ko kikjanko xuta xi tjintu ei, xi Ntiana kik'onsje ngandaha ntje chána. B'a ts'in kis'ejña ninku najyuntee santaha nkúhu nga y'ejña nda rej David.

⁴⁶ Ntiana kisasihin David ko David kama mjehe nga ts'indaha nku ante Ntiana, Ntaha ntje chána Jacob.

⁴⁷ Tunga Salomon kits'inndaha ni'ya Ntiana.

⁴⁸ B'a tjin kjáihin nga nk'a ján tíña Ntiana ko nga najmi b'ejñaya ni'ya xi ts'innda xuta. At'aha b'a ts'in y'ét'a éhen Ntiana nda profeta:

⁴⁹ Ndjiojmi ján bátejña nga batexuma,
ko t'anankiu basinjñasan tsuká.
¿Mí ni'yaha xi n'endanú, títsu Ntiana,
ko má antehe kama ts'inkj'áya?

⁵⁰ An ní kits'innda ngayjee ní xu'bi.

⁵¹ B'a ta kitsú ya Esteban nga ngjindju:

—Tunga jun najmi mjenuu künü'yá'ón. B'a ts'in nu'yó ko tjíya animanuu xi nkú joyaha xuta xi najmi be Ntiana. Nkuhú nga tintsuḅa kontraḅa ruu Espiritu Santo. Jun xi b'a k'un xi nkúhu ntje chánuu.

⁵² ¿Má já profetaha xi najmi kitsjennkí unkie ntje chánuu? Kits'ínk'ien já xi kitsúya tíjuni nga kj'uaí nda xi naxu ts'in. Ko nk'ie nga j'ai ndo, jun kin'ekjas'on ko kin'ek'ion.

⁵³ Jun bi ntísje kits'ínkjas'ennuu kjuatéxumaha Ntiana tunga najmi t'in'etjusunú.

B'i ts'in kin'ek'ien Esteban

⁵⁴ Nk'ie nga kint'é já tíxoo ni xi kitsú Esteban, tu ni xí incha kama kjahán ra ko ixí tsatehé ni'yun.

⁵⁵ Tunga máha Esteban, kitsejihin ra Espiritu Santo. Tsasenjinki nk'a ján ko kieke kjuachánkaha Ntiana ko nga Jesu kabasinjñat'aha Ntiana.

⁵⁶ B'i kitsú:

—¡Chasoo! Tíbe nga tjen tixa ndjiojmi ján ko nga Ntíhi Ndax'iun kabasinjñat'aha Ntiana.

⁵⁷ Najmi ta tsasinñuju ra jóo Esteban. Xaáhan incha kits'in. Ngatentee nkuhú nga ngjikj'á.

⁵⁸ Incha kik'onsje natsihin nantio ko yo incha y'éhe ndjio. Nku ndati xi 'mi Saulo kikunntá najyuhun já testiyu tsank'oo.

⁵⁹ Nk'ie nga tís'ehe ndjio Esteban, b'i kitsú nga kinchjako Ntiana:

—Ji Nda Ntia Jesu, n'ekjáihin animana.

⁶⁰ As'ai tsasinkúch'in ko 'yún kikjintáya nga b'i kitsú:

—Ji Nda Ntia, najmi tu ch'axkihí ri jái ngatitsun xu'bi.

Nk'ie nga ja b'a kitsú, k'ien.

8

B'i kama nk'ie nga ja kin'ek'ien Esteban

¹ Kisasihin Saulo nga kin'ek'ien Esteban, ko ta kuihi nistjin xu'bo kich'atuts'ihin nga tu ni xi kitsjennki unchaha xuta ninku xi tjin nanki Jerusalen. Kindzjoyayje nga ngji ante xi tjin Judea ko Samaria. Tu ja postru y'entu subaha sa Jerusalen.

² K'ua ja xi nda tintuyaha kingjyanji Esteban ko kikjintat'a.

³ Tunga tu xi kitsjenki unkiehe Saulo xuta ninku. Xki ni'ya jas'en nga kikjebefe jax'in ko jminchjin ko kits'inkjas'en nubaya.

B'i ts'in kis'enjimi éhen Ntiana ante Samaria

⁴ Maha xuta xi kindzjoyoo, tu ma xi tjehen ni nga incha ngji, yo incha y'enjimi en nda tsuhu Ntiana.

⁵ Ante Samaria ngji Felipe nga y'enjimihí xuta xi tjin yo nga Jesu xi kits'ín niba Ntiana.

⁶ Kama nja xuto nga kingjénjuhú ni xi kinchja Felipe nk'ie nga incha kint'é ko kikié ni xi kits'ín nga tsakúchji kjuachánkaha Ntiana.

⁷ At'aha nkjin jáninda xi tsitjujihin xuta nga 'yún kikjintáya nga tsitju, ko nkjin xuta xi najmi ma fi ko xi nima sjai kama nkihí.

⁸ Kui nga tsjo nkjún kamaha ra xuto.

⁹ Tunga ta y'eñahá yo nku nda xi 'mi Simon xi kits'ín tj'e nistjin nk'ie. Kui xi ts'anachaha xuta xi tjin ante Samaria. B'a kitsú nga kui xi nku nda chánka.

¹⁰ Ngayjee xuta tsasínjuhú ndo, b'aha ra xi ndyjaha ko santaha xi chaha. B'a incha kitsú:

—Kui nda xu'bi xi nga'yún chánkaha Ntiana.

¹¹ Incha ts'insihin at'aha nkjin nú kits'ín tj'e ndo. B'a ts'in ts'anachaha xuta.

¹² Tunga nk'ie nga tsakúya Felipe nga Ntiana xi batéxuma ko nga Jesu xi kits'ín niba Ntiana, kis'ejihin xuta ko kiséntá jmichjin ko jax'in.

¹³ Santaha ko Simon ta kis'ejihin ko kiséntá. As'ai kitsjenko tehente Felipe ko kama nkjuhun nk'ie nga kikié ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntiana ko kjuankjún i xi kits'ín Felipe.

¹⁴ Nk'ie nga kint'é én já postru xi tintu nanki Jerusalen nga xuta xi tjin ante Samaria kits'ínkájihin éhen Ntiana, as'ai kits'ínkji yo Pedro ko Jua.

¹⁵ Nk'ie nga incha j'ai jóo yo, kinchjantjai xuta Samaria nginkun Ntiana tu xi ts'ínkájihin ra Espiritu Santo.

¹⁶ At'aha ndaha nku najmi kjee f'aijihin Espiritu Santo ko tu ntaha kiséntáhá xuta nga kits'ínkájihin Jesu.

¹⁷ As'ai Pedro ko Jua kingjénne ntsja xuta ko kits'ínkájihin Espiritu Santo.

¹⁸ Kikié Simon nga kits'ínkájihin xuta Espiritu Santo nk'ie nga kingjénnehe ntsja já postru. As'ai kingjén'a toon já postru

¹⁹ nga b'i kitsúhu:

—K'uainú ko an nga'yún xu'bi, tu xi nk'ie nga nguenné ntsahana tu yaha ni ta ts'ínkájihin Espiritu Santo.

²⁰ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Kandyjai ko ta kandyja tjoohin, at'aha b'a n'e tín'enkjintak'uin nga toon ma ch'atseko ho ni xi tsjá Ntiana.

21 Najmi ji tsuhu ri kō najmi ji tjēhen ri xá xu'bj̄, at'aha najmi kixi tjiya animahi nginkun Ntjaná.

22 T'inchj'aha ri animahi ngat'aha ngatitsun xu'bj̄ kō chubanimakoi Ntjaná, tsa tu 'yaha ts'ínndyjat'ahi ni xi kuan'enkjintak'uin.

23 At'aha tibe nga najmi je tjiya animahi kō tibe nga ni ch'onk'uun tji'yihin ji.

24 B'i kitsú Simon:

—Chubanimakoo Ntjaná tu xi ndaha nku ni xi kuak'ihinnú najmi nibanehena.

25 Nk'ie nga ja incha y'énimí éhen Ntjaná yo Pedro kō Jua kō y'éjña chjih̄i xuta yáha Jesu, as'ai kik'óya ngáha nanki Jerusalen. B'a ts'ín incha j'aha nkjin ante nanki xi tjin ante Samariá nga y'énimí ts'ihin én nda tsuhu Jesu.

B'i ts'ín kinchjanijmíko Felipe nku nda xi nibáha ante Etiopía

26 As'ai nku ntítsjehe Ntjaná kinchjakoh̄o Felipe. B'i kitsúhu:

—Tísintjein kō chjubéi niyá xi bitju Jerusalen nga t'in nanki Gaza.

Ante kixiu f'a niyá xu'bj̄.

27 As'ai tsintjen Felipe kō ngji, kō aya niyóo kisatéjin nku nda xi nibáha ante Etiopía. Nku nda eunuko niu, nku nda k'aku xi ts'ínxát'aha na Candace xi na reinaha xuta Etiopía. Kui xi f'átjo ngayjee tohon na reina. Ntjaná ngji ts'intsjoh̄o ndo nanki Jerusalen

28 kō ja túb'óya ngáha nankih̄i. Yá xi tjenkō kab'ejñaya kō títs'inya xujun éhen Ntjaná xi y'ét'a nda profeta Isaiá.

29 As'ai Espiritu b'i kitsúhu Felipe:

—T'ihinse tiñaih̄i nda xi kab'ejñaya yá ján.

30 Nk'ie nga tsichuk'úhun, kint'é Felipe nga xujun xi y'ét'a nda profeta Isaiá títs'inya ndo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿A tímankjihin ni xi t'n'eyai?

31 —¿Nkú ts'ín kamankjihinna nga najmi tjin xi kuitsuya sisinna? —kitsú ndo kō tsankih̄i Felipe nga kuiyájnūt'aha.

32 B'i ts'ín tjit'a má nga títs'inya ndo:

Ngji n'ek'ien xi nkúhu chutsanka, najmi kikjex'á ts'a, xi nkúhu chutsanka xi tichj'ajnu tsankaha.

33 Kichajnuha kō najmi naxu kin'ehe kjua.

Tsichakjá ntjehe at'aha kin'ek'ien.

34 As'ai b'i ts'ín kinchja nda k'aku xi nibáha Etiopía nga kingjásjaiyaha Felipe:

—T'inyaní, ¿yá xi tinchjanijmíyaha nda profeta ei? ¿A kui tinchjanijmíyaha yjoh̄o a ra kj'aíh̄i xi tinchjanijmíyaha?

35 As'ai kinchja Felipe. Má nga títs'inya ndo kik'atuts'ihin ra nga kitsúyaha én nda tsuhu Jesu.

36 Nk'ie nga t'incha ts'ín niyá, tu incha tsichuhú má nga tjin ntánijua kō b'i kitsú nda k'aku Etiopía:

—Á ntánijua ei. ¿A najmi kamahá saténtá?

37 B'i kitsú Felipe:

—Tsa ngayjee animahi s'ejihin yáha Jesu, kama.

B'i kitsú ndo:

—S'ejinna nga Jesucristo xi Ntíhi Ntjaná.

38 As'ai b'a kitsú nga s'ejña'yún yóo kō nga joo tsitjujenya má tijná ntánijuo. As'ai Felipe tsaténtá ndo.

39 Nk'ie nga incha tsitjujin ntánijuo, Espiritu Santo ngjiko t'axihin Felipe. Nda k'aku xi nabáha Etiopía najmi ta kiekehe Felipe, tunga tsjohó kik'iehe nk'ie nga kits'ínndjuú niyáha.

⁴⁰ Tsichu Felipe nanki Azoto ko xki ante ngji nga y'énijmí én nda tsuhu Jesu santaha nkúhu nga tsichu nanki Cesarea.

9

B'i ts'ín jakj'á Jesucristo nda Pablo

¹ Saulo tu nku tsinchánkjúhún ra xuta xi s'ejihín Nda Ntíaná Jesu nga mjehe ts'ínk'ien. Kui nga ngjisehe ra nda na'mi tíjuun

² ko tsankihí xujun xi má nga tí'baihi kjuá, tu xi kama ngjuaihi ni'ya sinagoga xi tjin nanki Damasco ko kuangisjai yo xuta xi s'ejihín Jesu ko kj'uaíkonijé nanki Jerusalem, ndaha tsa jáx'in ko ndaha tsa jminchjín.

³ Tunga nk'iehé nga títs'ín niyá ko ja tábichú tiña nanki Damasco, tjen'yún kits'ín ndzjehé ra Saulo nku nd'í xi nibaha nk'a ján.

⁴ As'ai tsijne t'anankiu ko kint'é nku ntá xi b'i kitsúhu:

—Saulo, Saulo, ¿á an tjenki unchahaní?

⁵ —¿Yáha ji, Nda Ntía? —kitsú Saulo.

B'i kitsú xi kinchjako:

—An Jesu xi tjenki unchai.

⁶ Tísintjein ko t'in ajin nantio. Yo k'únyahi ni xi tjin nga n'ei.

⁷ Kitsankjún já xi tjenko Saulo, at'aha kint'é nto tunga najmi ch'a xi kikiehé.

⁸ As'ai tsisintjen Saulo, tunga nk'ie nga kikjex'á tunkun najmi ta kama chjihí ra. Kui nga tu kichjubénkihí ni nga ngjiko jóo nanki Damasco.

⁹ Yo kamaha jan nistjin nga y'ejña ka. Najmi chumi nihi xi kikjine ko najmi chumi ntáha xi kik'i.

¹⁰ Damasco y'ejña nku nda xi tjenkihi Jesu xi 'mi Anania. Kui xi Nda Ntíaná tsakúchjihí yjoho xi nkúhu tsa nchini kik'aihi ko b'a kitsúhu:

—Ji Anania!

—Á an ei, Nda Ntía —kitsú Anania.

¹¹ B'i kitsúhu Nda Ntíaná:

—Tísintjein ko t'in niyáté xi 'mi Niyá Kixi. Ni'yaha Juda chajaiyai nku nda xi nibaha nanki Tarso xi 'mi Saulo. Ntíaná tinchjako ndo.

¹² Ja kama chjihí xi nkúhu tsa nchini kuak'aihi nga nku nda xi 'mi Anania kafas'en má tíña ko nga kamjénehe ntsja tu xi kama chji ngáha ra.

¹³ B'i kitsú Anania:

—Ji Nda Ntía, nkjin xuta títsuyana xi nkú k'uhun ndo ko ni xi najmi nda xi kits'ihín xuta xi ts'i xi tjintu Jerusalem.

¹⁴ Já na'mi k'aku ja kitsjáha kjuá xi má nga kama ngjuaike kjuá'yún ngayjee xi s'ejihín ji.

¹⁵ As'ai b'i kitsú Nda Ntíaná:

—T'in, at'aha an ja j'ajián ndo nga kui xi k'úénijmíhi an xuta xi najmi ntje Israel tjehe ra ko já rej ko xuta xi ntje Israel tjehe ra.

¹⁶ An kuakuchjihí nk'ie nga nkjin kjuanima kj'ujin ngat'ana.

¹⁷ As'ai ngji Anania. Jas'en ni'ya má nga tíña Saulo ko kingjenne ntsja nga b'i kitsúhu:

—Ji nda nts'é Saulo, Nda Ntíaná Jesu xi tsakúchjihí yjoho aya niyá má nga tñibái, kui kuats'in nibána tu xi kama chji ngáha ri ko tu xi tséjihin ri Espiritu Santo.

¹⁸ Tjen'yún tsitjunkihi tunkun Saulo ni xi b'a k'un tjabaxkfi k'un ko kama chji ngáha ra. As'ai tsisintjen ko kisaténtá.

¹⁹ Nk'ie nga ja kikjine nichine, kisakú nga'yún ngáha ra ko chuba nistjin y'ejñajihin xuta xi yjankihí Jesu xi tjin Damasco.

B'i ts'ín y'énijmí tjuhun éhen Ntíaná Saulo nanki Damasco

²⁰ As'ai y'énijmí Saulo éhen Ntíaná ni'ya sinagoga xi tjín yo nga b'a kitsú nga Jesu xi Ntíhí Ntíaná.

²¹ Kama nkjúhún ngayjee xuta xi kint'éhe. B'i incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihí ndai xi tjennki unkie xuta xi s'ejihín Jesu nanki Jerusalen? Ko ta kui xá j'aihi ei tu xi ngjuaikonijéhe xuta nginkun já na'mi k'aku.

²² Tunga tu sahá 'yún y'énijmí sa Saulo ko y'éjña chji nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná. Kits'ínndyjajihín xuta xi ntje judio tjeheh ra xi tjíntu Damasco.

²³ Nk'ie nga j'a nkjin nistjin, as'ai y'éndako xinkjín já judio nga incha ts'íink'ien Saulo.

²⁴ Tunga tíhín xi kitsúyaha Saulo ni xi y'enda jóo. Nistjin nistjen incha kikunntá ankjuaha nankiu tu xi ts'íink'ieheh Saulo.

²⁵ As'ai xuta xi yjankihí Jesu tsasinkoho Saulo. Y'éyaha nku nisín ko kikjejenntjaihi xjóho nankiu nga jyuun.

B'i kama nk'ie nga j'ai tjúhun Saulo nanki Jerusalen

²⁶ Nk'ie nga tsichu Saulo nanki Jerusalen, mjehe nga kamangujinko xuta xi yjankihí Jesu, tunga kitsankjúhún ra ngayjee jóo, at'aha najmi kis'ejihín tsa ja ta nku nda xi tjennkihí Jesu Saulo.

²⁷ As'ai Bernabe ngjiko Saulo nginkun já postru ko kitsúyaha xi nkú ts'ín aya niyóo kieke Saulo Nda Ntíaná ko nga Nda Ntíaná kinchjakoho ko xi nkú ts'ín ndjá y'énijmí éhen Jesu nanki Damasco.

²⁸ As'ai y'ejña Saulo nanki Jerusalen. Y'emako já postru ko ndjá y'énijmí nga tsakúya yaha Nda Ntíaná Jesu.

²⁹ Kinchjanijmíko ko y'ésiko xuta xi ntje judio tjeheh ra xi nchja én griego. Tunga já xu'bi tsangisjai niyá xi nkú ts'ín kama ts'íink'ien Saulo.

³⁰ Nk'ie nga kint'é já nts'eé ni xu'bi, as'ai ngjiko Saulo nanki Cesarea. Ja kamo ko kits'ínkji Tarso.

³¹ Kis'ehe kjuajyu xuta ninku xi tjín ngayjee ante Judea, ante Galilea ko ante Samaria. 'Yún kis'ejin sahá Ntíaná. Kikienkjún Ntíaná nga y'entu ko Espiritu Santo tsasinkoho nga 'yún kama nkjin sa.

B'i ts'ín kits'ínkihí Pedro nda Enea

³² Nk'ie nga tsú'bak'un Pedro xuta ninku xi tjín xki ante, as'ai ta j'aisehe xuta xi ts'e Ntíaná xi tjín nanki Lida.

³³ Yo kieke nku nda xi 'mi Enea xi jin nú tíhín nga kjiñasun nahan, at'aha nta sjai.

³⁴ As'ai b'a kitsúhu:

—Ji Enea, Jesucristo títs'ínkihi. Tísintjein ko t'endai kamañi.

Ta kuihi chubo tsisintjen Enea.

³⁵ Ngayjee xuta xi tjíntu Lida ko Saron kieke nga tsisintjen Enea ko kits'ínkjáihín Nda Ntíaná.

B'i ts'ín kits'ínkj'áiyaha Pedro tachjuún Tabita

³⁶ Nanki Jope y'ejña nku tachjuún xi tjennkihí Jesu xi 'mi Tabita, j'áin xi tsuhu ra Dorca nga én griego. Kui xi ngayje nistjin kits'ín ni xi nda ko kitsjáha xuta x'an ni xi machjéhen.

³⁷ Kui nistjiun kisate ch'in ko k'ien. Askahan nga ja jenú yjonintehe, kis'ejña nku aya 'ma.

³⁸ Nk'ie nga kint'é xuta ni'yakuyaha Jesu xi tjíntu nanki Jope nga nanki Lida tíjña Pedro, as'ai kits'ínkjisehe jo já, at'aha tiña maha xinkjín nankiu. B'i kitsú jóo nga j'ai nchjako Pedro:

—Najmi tu n'ek'andayai. Nibáasení.

³⁹ As'ai tsisintjen Pedro ko ngjiko jóo. Nk'ie nga ja tsichu nanki Jope, xuta xi tíincha yo ngjikoho aya 'ma xi má nga kjiñña yjoninte k'ien. Ngayjee jminchjín xi ja k'ien x'ihín

j'aitset'áha Pedro nga t́incha kjintá ko t́incha bakú x'ótji ko kj'ai sa najyun xi ts'ínnda Dorca nk'ie nga y'ejña.

⁴⁰ As'ai kik'onsje Pedro ngayjee xuta xi t́incha yo ko tsasinkúnch'in nga kinchjako Ntíaná. Tsase ts'ihin ra yjoninte k'ien nga b'i kitsú:

—Ji Tabita, t́isintjein.

As'ai kikjex'ánki tunkun tachjúun. Nk'ie nga kieke nga yo síjña Pedro, y'ejña kutu.

⁴¹ Pedro jakj'á ntsja tachjúun ko kikjesintjen. Kinchjaha xuta ninku ko jminchjín xi ja k'ien x'ihin ko kits'ínkjas'en t́ik'un ngáha ra tachjúun.

⁴² Ngayjee xuta xi t́ín nanki Jope kint'é ni xi kamoo ko nkjin xi kis'ejihin Nda Ntíaná Jesu.

⁴³ Nkjin nistjin kamaha Pedro nga y'ejña nanki Jope ni'yaha nda xi 'mi Simon xi f'áxi tjabaxín.

10

B'i ts'ín ngjisehe Pedro nda Cornelio

¹ Nanki Cesarea y'ejña nku nda xi 'mi Cornelio xi nda jun k'akuhú já jun xi 'mi Já jun Italiano.

² Kui ko ngayjee xuta xi t́intu ni'yaha tjoho ko benkjún Ntíaná. Tsjaha xuta x'an ni xi machjéhen ko tehente nchjako Ntíaná.

³ Nku niyá nkú ra ma nga chuba jan nga ngixuun kama chjihí nku ntítsjehe Ntíaná xi nkúhu tsa nchini kik'aihi kamaha. Kieke Cornelio nga jas'en ntítsjee má t́jña ko b'a kitsúhu:

—Ji Cornelio!

⁴ —¿Mí nihi, Nda Ntía? —kitsú Cornelio nga tsase ko t́tsankjúhún ts'ihin.

B'i kitsú ntítsjee:

—Tsasínñjuhu Ntíaná ni xi tsinchihí ko t́ibe nga t́'baihi xuta x'an ni xi machjéhen.

⁵ Kui nga n'ekjihiní nanki Jope já xi kúinchjaha ra Simon, kui xi ta 'mi Pedro.

⁶ Kui xi t́jña ni'yaha nda Simon xi f'áxi tjabaxín, nda xi tiña andai ntáchak'uun síjña ni'yaha.

⁷ Nk'ie nga ja ngji ntítsje xi t́inchjako ho, as'ai kinchjaha Cornelio jo já musuhu ko j'ájin ajihin já jun xi t́ihin nku nda jun xi tjoho Ntíaná.

⁸ Kitsúyaha ngayjee ni xi kamoo, as'ai kits'ínkji nanki Jope.

⁹ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga t́ts'ín niyá jóo ko nga ja t́bichú tiña ajin nantio, Pedro ngji nchjako Ntíaná nk'a ni'ya má nga t́jña, nkú ra ma nga chuba te jo.

¹⁰ As'ai tu kama bjohó ra ko mjehe kjine ni. Nk'ie nga t́s'echjáhan nichine, kama chjihí nku ni xi nkú joyaha tsa nchini kik'aihi kamaha.

¹¹ Kieke nga tsix'á nk'a ján ko nga nibajen t'anankiu nku ni xi b'a t́ín xi nkú joyaha nku najyun tjebe chánka xi t́it'a'yún nga ñjuu nkun.

¹² T́intuyá ayaha niu ngayje t́kjá chu xi b'ema ko xi b'éfe yjoho t'anankiu ko nise xi b'ematen nk'a ján.

¹³ As'ai kint'é Pedro nku nta xi b'i kitsúhu:

—Pedro, t́isintjein. N'ek'iein chu ko chineí.

¹⁴ B'i kitsú Pedro:

—Najmi, Nda Ntía. Ndahachí najmi kjee kjine ni xi t́jña nkjúhun kjuatéxumoo nga kama chine, ni xi najmi je nginkun Ntíaná.

¹⁵ As'ai ta kinchja ngáha nto niyá xi ma johó. B'i kitsú:

—Ni xi kits'ín Ntíaná nga ja je nginkun, najmi tu ji 'mihí nga najmi je.

¹⁶ Jan niyá b'a kama, as'ai ngjinji ngáha niu nk'a ján.

¹⁷ Nk'ie nga ta t́ts'ínkjin'uhun Pedro nkú tsuhu ra ni xi kama chjihí, tu tsichuhú asti ankuo já xi kits'ín nibá nda Cornelio. Kisakúhu jóo ni'yaha Simon, nda xi f'áxi tjabaxín.

18 As'ai kingjásjaiya tsa yo tíjña Simon xi ta 'mi Pedro.

19 Nk'ie nga tu nku títs'ínnkjink'uhún Pedro ni xi kama chjihí, Espiritu Santo b'i kitsúhu:
—Chase mai. Jan já títangisjaihi.

20 Tísintjein ko titjujein. Najmi tu n'ejó tak'uin nga t'inkoi, at'aha an kats'in nibá jóo.

21 As'ai tsitjujen Pedro nga j'aisehe jóo ko b'i kitsúhu:

—An xi títinchisjó. ¿Mí xáha xi kj'úáihinu?

22 B'a incha kitsú jóo:

—Nda jun k'aku Cornelio kats'in nibáni. Benkjún Ntíaná ndo ko naxu ts'in ni xi ts'in. Nda ts'in nchjanijmíyaha ra ngayjee xuta judio ndo. Nku ntítsjehe Ntíaná b'a kitsúhu nga kjuáichj'aihi nga k'úin ni'yaha ko nga kuasínñuju ni xi k'úihin.

23 Kits'ínkjáihin Pedro jóo ko yo incha kits'ínkj'a nistjen. Nistjin xi ma ndyjuun ngjiko jóo. Ta ngjiko k'ua já ninku xi tjin nanki Jope.

24 Nistjin xi ma joho tsichu nanki Cesarea. Tíkuyá Cornelio ko ta tíkuyá xuta xi kits'ínkint'é, kui xi xuta xinkjin ko xuta xi nda nchjakoho.

25 Nk'ie nga ja tífás'en Pedro ayoo, Cornelio j'ai ts'ínkjáihin ko tsasinkúnch'int'aha nga kits'intsjoho.

26 Tunga kikjesintjehén ra Pedro ko b'i kitsúhu:

—Tísintjein. Ta xutaná xi nkúhu ji.

27 Tínchjako ts'ihin nga jas'en ayoo ko kieke nga nkjin xuta kama ñjakú yo.

28 As'ai b'i kitsúhu:

—Jun yo nga nku nda xi ntje judio tjehe ra najmi tsjantehe kjuatéxumaha tsa kama ñjako xuta xi najmi ntje judio tjehe ra ko tsa kjuas'en ni'yaha. Tunga Ntíaná tsakúchjina nga najmi tihin nga kj'uján xuta, tsa xi je ko xi najmi je xi nkú titsu kjuatéxumani.

29 Kui kjuaha nk'ie nga kichubahanú, najmi jo jan tihinna nga kjúáisenuu. Kui b'a maha, t'inyahanú mí kjuaha nga kichubahanú.

30 As'ai b'i kitsú Cornelio:

—Ma ñju nistjin, nkú ra ma chuba jan nga ngixuun, ni'yaná tinchjaka Ntíaná. Tu j'ai sinjñahá nku nda xi tít'at'ai najyun xi yja.

31 Kui xi b'a kitsúna: “Cornelio, Ntíaná tsasínñuju ni xi tsinchihí ko tibe nga tí'báihí xuta x'an ni xi machjéhe.

32 Kui nga n'ekjihini nanki Jope já xi kuinchjaha ra Simon, kui xi ta 'mi Pedro. Kui xi tíjña ni'yaha Simon xi f'áxi tjabaxín, nda xi tíña andai ntáchak'uun síjña ni'yaha.”

33 Kui nga tjen'yún ngjichj'ahána ji, ko nda kuan'ei nga kjúái. Kui kjuaha kabintsubahani ei ngayjei nginkun Ntíaná tu xi k'uasínñuju ri ngayjee én xi kitsúhi Ntíaná nga kuixinyani.

B'i ts'in y'énjímí Pedro éhen Ntíaná ni'yaha Cornelio

34 As'ai b'i kitsú Pedro nga kik'aha éhen:

—Mankjinna nd'ai nga kjuaxi kjáihin nga najmi ngabi ts'in Ntíaná ajihin xuta.

35 Ts'ínkjáin níhi tu má xuta naxinantáha ni xi tjin asuntee xi benkjúhun ko xi naxu ts'in nginkun.

36 Ntíaná kits'ínkint'é xuta xi ntje Israel tjehe ra én nda tsuhu Jesucristo. Kui xi Nda Ntíaha ngayjee xuta ko kui xi tsjáha xuta kjuajyuhu Ntíaná.

37 Yo én xi kichuba ngayjee ante Judea, b'aha ra ante Galilea nk'ie nga ja kamaha Jua nga tsaténtá ko y'énjímí éhen Ntíaná.

38 Yo xi nkú ts'in Ntíaná kits'ín nibájen Espiritu Santo nga j'aitsejihin ra Jesu, nda xi nibáha nanki Nazaret, ko kitsjáha nga'yún. Kui xi kikjatsú'ba nga kits'ín ni xi nda ko kits'ínkihi ngayjee xi tíntujihin jánindo. Ntíaná kits'ínxájihin Jesu.

39 'Jin kiyai ko bixíyai ngayjee ni xi kits'in Jesu ante Judea ko nanki Jerusalem. Kis'et'a kruu nga kin'ek'ien.

40 Tunga Ntíanáhá kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo nistjin xi ma jahan ko tsakúchjini.

41 Najmi ngayjee xuta tsakúchjiji yjoho, tu nkuhú jin xi j'ájin tíjunní Ntíaná nga kuixínyai xuta xingisoo. Jin kichinekoj ko ki'yukoí nk'ie nga ja j'áíya ngáha ra ngabayoo.

42 'Y'éxáni nga tjihin nga k'úénijmíhi xuta ko kuixínyai nga Ntíaná kitsjá xáha nga kui kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in xuta xi tjintu tik'un ko xi k'ien.

43 Ngayjee já profeta kinchjanijmíyaha Jesu. B'a incha kitsú nga ngat'aha Jesu kama ndyjat'aha ra jéhe ngayjee xuta xi s'ejihin.

B'i ts'in kits'ínkjáihin Espiritu Santo xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra

44 Nk'ie nga ta tinchjaha Pedro, tu nibajennehé ra Espiritu Santo ngayjee xuta xi tíncha basínñujuhú én xi tinchja.

45 Kama nkjúhun já ninku xi ntje judio tjeheh ra xi tjenko Pedro nk'ie nga kikié nga Ntíaná kitsjáha Espiritu Santo xuta xi najmi judio.

46 At'aha kint'é nga kj'ai kj'ai én kinchja xuta ko nga kits'ínkie yjoho nga Ntíaná xi tjihin kjuachánka. As'ai b'i kitsú Pedro:

47 —¿A tjin xi najmi tsjante nga saténtá xuta xu'bi xi ja kuats'ínkjáihin Espiritu Santo xi nkúhu ñá?

48 B'a kitsú Pedro nga saténtá xuto at'aha ja kis'ejihin Jesucristo. Ja kamo, tsinchihi Pedro nga k'úéña sa yo.

11

Pedro b'i ts'in kitsúyaha xuta ninku Jerusalem ni xi kama ni'yaha Cornelio

1 Kint'é já postru ko já nts'eé xi tjin ante Judea nga xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra ta kits'ínkjáihin éhen Ntíaná.

2 Nk'ie nga j'ai ngáha Pedro nanki Jerusalem, y'ésikoho já judio xi tíncha tsu nga tjihin nga n'e ni circuncision xi nkú nga títsu kjuatéxumoo. B'i kik'ihin:

3 —¿Á ji tsitjas'ehenni ni'yaha ko kichinekohoni já xi najmi kin'ehe ra ni circuncision?

4 As'ai kik'atuts'ihin Pedro nga kitsúya chich'in ngayjee ni xi kamo. B'i kitsú:

5 —Nk'ie nga tinchjaka Ntíaná nanki Jope, kama chjina nku ni xi nkúhu tsa nchini kik'aina. Kikié nku ni xi b'a tjin xi nkú joyaha nku najyun tjebe chánka xi tjit'a'yún nga ñjuu nkun. Nibajehen nk'a ján ko j'aijén santaha má tíjña.

6 Nk'ie nga tsase nda nda mí nihi xi tínchaha, kikié chu xi b'ema, chu xi tjin ngijñóo, xi b'éfe yjoho t'anankiu ko nise xi b'ematen nk'a ján.

7 'As'ai kint'e nku ntá xi b'i kitsúna: “Pedro, tísintjein. N'ek'iein chu ko chinej.”

8 B'a kixian: “Najmi, Nda Ntía. Ndahachí najmi kjee kjíne ni xi tíjña nkjúhun kjuatéxumoo nga kama chine, ni xi najmi je nginkun Ntíaná.”

9 As'ai ta kinchjakohó ngáhana ntá xi nibaha nk'a ján niyá xi ma joho. “Ni xi kits'in Ntíaná nga ja je nginkun, najmi tu ji 'mihí nga najmi je nginkun”, kitsúna.

10 Jan niyá b'a kama, as'ai nginji ngáha nk'a ján ngayjee niu.

11 'Ta kuihi chubo tsichu ni'ya xi má nga tíjña jan já xi nibaha Cesarea nga j'aikj'ána.

12 B'a kitsúna Espiritu nga najmi jo jan kamana nga kfínka jóo. Ta ngjikona já nts'eé xi jun xu'bi ko tsitjas'ein ni'yaha ndo.

13 As'ai kitsúyani xi nkú ts'in kikié nku ntítsje aya ni'yaha nga j'ai sinjñat'aha ko b'a kitsúhu: “N'ekjí naki Jope já xi kuinchjaha Simon, kui xi ta 'mi Pedro.”

14 Kui xi kuinchjakohi. Én xi kuítsuhi, kui xi ts'ínk'ankihi ko ngayjee xuta xi ts'i.”

15 'Nk'ie nga kik'atuts'ihin nga kinchja, Espiritu Santo nibajennehe xuta xu'bo xi nkú ts'in nibajennená nga tjuhun.

¹⁶ As'ai j'áitsjenna ni xi kitsúná Nda Ntíaná: “Ntánijua tsaténtáha Jua tunga máha jun, Espiritu Santo saténtáhanu.”

¹⁷ Kui b'a maha, tsa Ntíaná ta títsjáha ra xuta xu'bo ta kui nihi xi kitsjáná xi s'ejinná Nda Ntíaná Jesucristo, zyáha an tsa k'uechjáha ra Ntíaná?

¹⁸ Nk'ie nga kint'é jóo ni xi kitsú Pedro, najmi ta ngji kontraha ra. Tu sahá kits'íntsjoho Ntíaná. B'i incha kitsú:

—A xúhu ta kohó xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra kitsjáha Ntíaná nga ngjuaikj'áha ra animaha tu xi kama k'úentu tík'un síhin.

B'i kama nga kis'enjimi éhen Ntíaná nanki Antiokia

¹⁹ Nk'ie nga kin'ek'ien Esteban, ta kin'e uncha xuta ninku xi k'oo. Xi kindzjoya incha tsichu santaha ante Fenicia, xjo Chipre ko nanki Antiokia. Tu nkuhú xuta xi ntje judio tjeheh ra y'énijmíhi éhen Ntíaná.

²⁰ Tunga kis'ehé ajihin jóo k'ua já xi nibáha xjo Chipre ko já xi nibáha ante Cirene xi incha tsichu nanki Antiokia ko kinchjako xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra, xi nchja én griego. Y'énijmíhi xuto én nda tsuhu Nda Ntíaná Jesu.

²¹ Nga'yúhun Ntíaná tsasinkoho ko nkjin kama xi kis'ejihin ko kits'ínkjáihin Nda Ntíaná.

²² As'ai kint'é xuta ninku xi tjin nanki Jerusalem ni xu'bi. Kui nga kits'ínkjíhi Bernabe nanki Antiokia.

²³ Nk'ie nga tsichu Bernabe yo, kkie xi nkú ts'in Ntíaná títsjáha kjuandaha xuta xi tjin yo ko kama tsjoho. B'a kitsúhu ngayjee xuta nga ngayjehe k'un kas'ejin tehentehe Ntíaná.

²⁴ B'a ts'in kinchja Bernabe at'aha nda animaha. Kitsejihin ra Espiritu Santo ko 'yún s'ejihin Ntíaná. Nkjin nkjún sa xuta kis'ejihin Nda Ntíaná yo.

²⁵ As'ai ngji Bernabe nanki Tarsó nga ngjingsjái Saulo.

²⁶ Nk'ie nga kisakúhu, j'aiko Antiokia. Yo y'entujihin xuta ninku nku nú tjihin ko incha tsakúyaha nkjin nkjún xuta. Xuta ni'yakuyáha Jesu xi kis'e Antiokia, kui xi tjun kik'in xuta cristiano.

²⁷ As'ai tsitju nanki Jerusalem k'ua já profeta nga ngji nanki Antiokia.

²⁸ Nku ndo xi 'mi Agabo tsasinjña nk'ie nga Espiritu kits'ínkinchjaha ko kitsúya nga kjintía s'e ngayjee asuntee. B'a kama nk'ie nga tjihin xá nda títjun Roma xi 'mi Claudio.

²⁹ Nk'ie nga kiyaha nga b'a kama, as'ai y'éndako xinkjín xuta ni'yakuyáha Jesu xi tjin nanki Antiokia xi má nga tsjá nga nkúnkú ni xi tjihin xi nkú ts'in behe k'un, tu xi kuasinkoho já nts'eé xi tjin ante Judea.

³⁰ B'a incha kits'in ko kits'ínkji Bernabe ko Saulo nga kui xi ts'ínkjas'ehen toon chje jácháha xuta ninku.

12

B'í ts'in kin'ek'ien Santiago ko b'i ts'in kin'ekjas'en nubayá Pedro

¹ Kui nistjin xu'bo nda rei Herode Agripa jakj'ánijé k'ua xuta ninku tu xi kits'in'uhun ra.

² B'a kitsú nga kicha n'ek'iehen Santiago nda nts'e Jua.

³ Nk'ie nga kkie nga tsjo kamaha já judio ni xi kits'in, ta jakj'ánijé Pedro. S'í Pascua b'a kamo, nistjin nga chine ninkuan xi najmi tjihin na'yu san.

⁴ Nk'ie nga jakj'ánijé Pedro, kits'ínkjas'en nubayá má nga ñju tjihin kits'ínk'a xinkjín já jun xi kúntaha. At'aha mjehe Herode ts'ínkkojua Pedro nginkun xuta nk'ie nga kj'ua s'íu.

⁵ Kui nga kichunntáha Pedro nga kjiyaha nubayóo, tunga 'yúhún kinchjako Ntíaná xuta ninku nga tbankintjái Pedro.

B'i ts'in tsitju nubayóo Pedro

⁶ Ni xi kama nku nistjen kintehe ni nga ts'ínkokjua Herode Pedro nginkun xuta, kjife Pedro nga kjijnaya masehen jo já jun. Jo n'úkicha tjíkjáha. Ko kj'ai já jun xi tíncha kunntá ankjua nubayóo.

⁷ As'ai tu nkuhú ntítsjehe Ntjaná j'ai sinjna yo ko kama ndzjen aya nubayóo. Kits'ínko tjiaha Pedro nga kits'ínkj'áha ko b'i kitsúhu:

—Kítsa tisíntjein.

As'ai tsixuntu n'úkicha xi tjíkjá ntsja Pedro.

⁸ B'i kitsú ya ntítsjee:

—T'e'yúnkjái tjabaxín ndayáhi ko tjayai tjabaxín ntéhi.

As'ai b'a kits'ín Pedro. B'i kitsú yaha:

—Tjasuntjai najyun ndjuhi ko tsjénkiní.

⁹ As'ai kitsjennkíhi Pedro ntítsjee nga ndaha najmi be tsa kjuaxi a ra najmi kjuaxi ni xi tít'sín ntítsjee. B'a kamaha xi nkúhu tsa chíni tí'baihi.

¹⁰ Incha j'a má tjíntu já jun xi tjun tíncha kunntá yo ko ta j'a xi ma joho. Incha tsichu ankjua kicha xi tjen niyáté xi fi ajin nantio. Tsix'á suba ankjuo. Nk'ie nga incha tsitju ko j'a nku niyáté tíhin, tjen'yún kindyjahá ntítsjee nga ngji t'axíhin Pedro.

¹¹ As'ai kamankjihin Pedro xi nkúhu tsa j'a ngáha ra ko b'a kitsú:

—Kjuaxi nga Ntjaná kuats'ín nibá ntítsjehe. K'uakasje'ana aya ntsja Herode Agripa ko ngayjee ni xi tókuyáha xuta judio.

¹² Nk'ie nga ja kamankjihin ni xi kamo, as'ai ngji ni'yaha Maria naaha Jua xi ta 'mi ya Marco, má kama njakú nkjin xuta nga tínchjako Ntjaná.

¹³ Kits'ínkjane Pedro ankjuo ko takjín xi 'mi Rode j'aisehe.

¹⁴ Nk'ie nga kint'é takjún ntaha Pedro, 'yún kama tsjoho ko tsangatsanka nga ngji tsúyaha xuta xingisoo nga asti ankjuo síjna Pedro. Ta ndaha najmi kikjex'á ankjuo.

¹⁵ —¿A tíma lukú ní? —kik'ihin.

Tunga b'ahá kitsú takjún nga kjuaxi niu.

—Kutsa ntítsjehe ní Pedro niu —kitsú jóo.

¹⁶ Máha Pedro, tu nku tít'sínkjanehé ankjuo. Nk'ie nga kikjex'á ankjuo jóo ko kkie nga Pedro niu, tu ni xí kitsankjúhún.

¹⁷ Tunga kits'ínk'ajnihí ntsja Pedro nga b'a kitsú nga najmi kuinchja jóo. Kitsúyaha xi nkú ts'ín Ntjaná kik'onsjehe aya nubayóo ko b'a kitsúhu jóo:

—T'inyohoo Santiago ko já nts'eé ni xi kamo.

As'ai tsitju nga ngji t'axín.

¹⁸ Nk'ie nga kama seen, ndaha najmi be nkú ts'ín já juun, at'aha najmi be má kafíhi Pedro.

¹⁹ Kitsjá kjuá Herode Antipa nga kuinchísjai, tunga najmi kisakúhú ra. Kui nga kits'ínkokjuaaha já jun xi tíncha kunntá nubayóo ko b'a kitsú nga n'ek'ien. Kui nistjiun tsitju Herode Agripa ante Judea nga ngjik'iejña nanki Cesarea.

B'i ts'ín k'ien Herode Agripa

²⁰ Herode Agripa tjíñachánko xuta nanki Tiro ko xuta nanki Sidon. As'ai nkuhú kits'ín yjoho xuta xu'bo nga j'aisehe Herode. Títjun nda kinchjako nda Blasto, kui xi nku nda k'aku ajihin já xi ts'ínxát'aha nda rej. Askahan kinchjako nda rej nga tsankihí kjuajyu, at'aha xuta nankihí jóo nankihí nda rej b'atse nichine.

²¹ Nistjin xi kitsú Herode nga kuinchjanijmíko jóo, kingja najyun tsjo tíhin ko y'ejña ante má nga ts'ín kjuá ko kinchjaya.

²² As'ai b'i kitsú xuta nga incha kikjintáya:

—Najmi nda xi tínchjai. Ntjahá niu.

²³ Ta kuihi chubo nku ntítsjehe Ntjaná kitsjá ch'ihin Herode, at'aha najmi tjun y'ejña Ntjaná tsa kits'ínkie yjoho nga Ntjanáha xi chánka. Chjuntu kikjinehe ko k'ien.

²⁴ Tunga ngjindjuhú éhen Ntíaná kò kis'enijmí tu má xi tjuhén ni.

²⁵ Bernabe kò Saulo, nk'ie nga kama ndjuúhu xá xi kik'aihi nanki Jerusalen, kik'óya ngáha nga ngjiko Jua xi tá 'mi Marco.

13

B'i ts'in kik'ai xáha Bernabe kò Saulo

¹ Ajihin xuta ninku nanki Antiokia y'entu Bernabe, Simon xi tá 'mi Nda Jma, Lucio xi nibáha ante Cirene, Manaen xi kama chákò Herode Antipa xi tsatéxuma ante Galilea, kò Saulo. Kui jái xi já profeta kò já maestru.

² Nk'ie nga kama ñjakú nga tìncha ts'intsjohò Ntíaná kò nga tjintu kjintíá, as'ai Espiritu Santo b'i kitsúhu:

—N'e t'axinnú Bernabe kò Saulo tu xi ts'ihin xá xi tsjaha.

³ Y'entu kjintíá xuta ninku, kinchjako Ntíaná kò kingjénne ntsja Bernabe kò Saulo. As'ai kits'inkji.

B'i ts'in y'énijmí éhen Ntíaná Saulo kò Bernabe xjo Chipre

⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga kits'inkjihí rá Espiritu Santo jóo, incha ngji nanki Seleucia kò yo jas'en nku tsutsu xi ngjikohe xjo Chipre.

⁵ Nk'ie nga tsichu nanki Salamina, y'énijmí éhen Ntíaná ni'ya sinagogaha xuta judio xi tjin yo. Tá incha tjenko ya Jua nga tibasinkohò.

⁶ As'ai incha j'atikjá ngayjee xjo Chipre kò tsichu nanki Pafò. Yo kisatéjin nku ndatj'e judio xi 'mi Barjesu. Nku nda profeta kits'in ma yjohò

⁷ kò tjenko nda títjuhun Chipre. Nku nda kitikjua xi 'mi Sergio Paulo nda títjuun. As'ai kinchjaha Bernabe kò Saulo, at'aha mjehe kuasínñuju éhen Ntíaná.

⁸ Tunga ndatj'ee, xi tá Elima 'mi ya nga én griego, ngji kontraha Bernabe kò Saulo. Y'éch'ohò nda títjuun tu xi najmi s'ejihin rá yáha Jesu.

⁹ As'ai j'aitsejihin rá Espiritu Santo Saulo, xi tá 'mi ya Pablo. Tsase'a ndatj'ee

¹⁰ kò b'i kitsú:

—Ji xi tu nku ch'anachahá ri xuta kò 'yún ch'onk'uin! Ji xi ntíhi ndanindoo, at'aha b'a t'n'ei xi nkú ts'in! Ji xi tinchun kontraihi ngayjee ni xi naxu nginkun Ntíaná! ¿A tu nku n'etsitinní ni xi nda tjihin Ntíaná?

¹¹ Nd'ai ngjuai kontrahi nga'yuhun Ntíaná. Kama kai. Chuba nistjin najmi tá chahani ts'íu.

Tá kuihi chubò tjen'yún najmi tá kama chjihí rá ndatj'ee. Kama jyuhun kò chuba kikjatsú'bahá nga tsangisjai nku xi kjébénkihí.

¹² Nk'ie nga kieke nda títjuun ni xi kamoò, kama nkjúhun ni xi tsakúya Pablo nga yáha Nda Ntíaná Jesu kò kis'ejihin Jesu.

B'i ts'in y'énijmí Pablo éhen Ntíaná ante Pisia

¹³ As'ai Pablo kò já xi tjenko jas'en nku tsutsu. Tsitju nanki Pafò kò tsichu Perge, nanki xi tijnajihin ante Panfilia. Yo y'éña Jua jóo kò kik'óya ngáha nanki Jerusalen.

¹⁴ Pablo kò já xingisoo tsitju nanki Perge kò ngji nanki Antiokia, nanki xi tijnajihin ante Pisia. Nku xuatu jas'en ni'ya sinagoga xi síña yo kò y'entu.

¹⁵ Nk'ie nga kin'eya xujun kjuatéxumoo kò xujun já profeta, b'i kitsú já k'akuhu xuta ni'ya sinagoga nga kinchja:

—Jun já nts'e, tsa tjinuu én xi k'úénijmíhu xuta, chubò nd'ai.

¹⁶ As'ai tsisintjen Pablo. Kingjénk'a ntsja tu xi kuasínñuju xuta kò b'i kitsú:

—Jun xi ntje Israel tjuhennuu kò jun xi najmi ntje Israel tjuhennuu xi yankjún Ntíaná, tasinñjunú.

17 Ntíahā xutā Israel, kui xi j'ájihīn ntjē cháná kō nku naxinantá chánka kits'ín ma nk'ie nga tjíntu sa ante Egipto, má nga y'entut'á x'an. Askahan nga'yúhūn kik'onsjekoho ntjē cháná ante Egipto.

18 Kits'íntsentahā ante kixiū nkú rā ma yachán nú.

19 Kits'ínkje yatu nanki i xi tjín ante Canaan kō kitsjáha ntjē cháná antehē tū xi kama ts'ehe.

20 Askahan, nkú rā ma tsa ñju unchan kō cháte nú, Ntíaná kitsjá xáha já jue tū xi kuatéxumaha rā naxinantáná santaha nga tsichu nistjihīn ndā profeta Samuel.

21 As'ai tsanki naxinantáná nga nku ndā rej kuatéxumaha. B'a ts'ín Ntíaná kitsjáha rā nku ndā rej. Yachán nú tjihīn tsatéxuma Saul xi ntíhī Cis xi y'ahā rā ntjehē Benjamin.

22 Askahan Ntíaná kikje'áha xóo Saul kō David kits'ín ma ndā rejihī xutā. Kitsúya Ntíaná yáha David: “Kuasakúna David ntíhī Isai. Kui xi nku ndā xi tsjo maha animana, xi ts'íntjusunye xi nkú nga ts'ín mjena.”

23 Ntjehē David nibaha ndā xi kitsúya títjun Ntíaná nga ts'íin nibásehē xutā Israel tū xi ts'íink'ankihi. Kui ndō xi Jesu.

24 Kintehe ni nga j'ai Jesu, Jua y'énijmíhī ngayjee xutā Israel. B'a kitsúhū nga tjihīn nga ngjuakj'áha rā animaha kō saténtá.

25 Nk'ie nga ja tībichúket'a xáha Jua, b'a kitsú: “¿Yá xi tībixiún nga an? Najmi an ndā xi tichuyóhoo. Askahan nibá nku xi 'yún nk'a tjen sa nga an, nga santaha najmi an tsuhuna tsa an kjendáya n'úhū ntéhe.”

26 Jun já nts'e, jun xi ntjehē Abraham kō jun xi najmi Israel tjeheññu xi yankjún Ntíaná, ñá kin'e nibáná én xu'bí xi ts'íink'ankiná.

27 At'ahā xutā Jerusalem kō já tjíxáha najmi kamankjihīn yáha Jesu kō tā ndaha ni xi tjit'a xujuhūn já profeta xi n'eya xkī xuatū. Incha kitsú nga ngabaya tjeheñ rā Jesu. B'a ts'ín incha kits'íntjusuhun ni xi y'ét'a já profeta.

28 Ndaha tsa najmi kisakújihīn mí kjuaha nga kama n'ek'iehen, tunga tsinchihí rā Pilato nga n'ek'ien Jesu.

29 Nk'ie nga ja kits'íntjusun jóo ngayjee ni xi tjit'a xujun éhen Ntíaná má nga tinchjanijmíyaha Jesu, as'ai kikjejent'a kruu kō kingjáyanji.

30 Tunga Ntíanáhá kits'ínkj'áíya ngáha rā ngabayoo.

31 Jesu nkjin nistjin tsakúchjihī yjoho já xi tsitjukoho ante Galilea nga ngjikoho nanki Jerusalem. Nd'ai kui já xu'bo xi tjincha tsuyaha xutā ni xi incha kikié.

32 Jin tā tībixínyai én nda tsu xu'bí xi tinchja ni xi Ntíaná kitsúya títjuhūn ntjē cháná nga tsjáha.

33 Kui niū xi ja kits'íntjusun Ntíaná ngandaná ñá xi y'ahaná ntjehē ntjē cháná, nk'ie nga kits'ínkj'áíyaha Jesu ngabayoo. Xi nkú ts'ín tjit'a xujun salmo xkī jo: “Jí xi Ntína, an xi tsichu ma Na'mihī.”

34 Ntíaná kits'ínkj'áíya ngáha rā Jesu ngabayoo tū xi najmi tā kuatsúhun yjonintehe. At'ahā b'a kitsú: “Tsjanūu kjuandana xi kixihīn David.”

35 Kui nga b'a tā ts'ín tjit'a yaha kj'ai salmo: “Najmi k'uañteñi nga kuatsún yjonintehe ndā xi ts'i.”

36 David, nistjin nga y'ejña kits'ín ni xi mjehē Ntíaná, as'ai k'ien. Kama ñjakúko xi cháha kō jentu yjonintehe.

37 Tunga máha ndā xi Ntíaná kits'ínkj'áíya ngáha rā ngabayoo, kui xi najmi jentu yjonintehe.

38 Kui b'a maha, jun já nts'e, tjihīn nga cháhanu ni xu'bí. Jesu kits'ín nga kama ndyjat'ahā xutā jéhe. Kui nihi xi tīb'enijmí nd'ai.

39 Kuatéxumaha Moise najmi kamaha kits'ín ndaíñu ngayjee jé xi tjinñu nginkun Ntíaná, tunga Jesu ts'ín ndaíhī jéhe ngayjee xutā xi s'ejihīn.

⁴⁰ Kui nga chuhun ruu yjonuu nga najmi tu jun nibanenuu ni xi y'et'a já profeta. At'aha b'i ts'in tjit'a xujun éhen Ntíaná:

⁴¹ Chasoo, jun xi chajnucho xuta xingisoo, katuma nkjunnuu ko kandyjajihinsón.

At'aha an ts'ian nku ni nistjin nga tintsuboo, nku ni xi najmi s'ejinnuu ndaha tsa tjin xi kuitsuyanuu.

⁴² As'ai tsitju ni'ya sinagoga Pablo ko já xi tjenko. Xuta xi tjin yo incha tsanki nga k'úinya saha ni xu'bi xuatu xinkuu.

⁴³ Nk'ie nga tsitju xuto, nkjin xuta judio ko xi najmi judio xi benkjún Ntíaná kit-sjennkíhi Pablo ko Bernabe. Kui b'a kitsúhu xuto nga tihin nga k'úentujin kjuandaha Ntíaná.

⁴⁴ Xuatu xinkuu xi mjehé kama ñjakúyjee xuta xi tjin yo tu xi kuasínñjuhu ra éhen Ntíaná.

⁴⁵ Tunga nk'ie nga incha kieke já judio xuta nkjiun, 'yún kama nchini. Ngji kontraha ni xi tib'eníjmí Pablo ko ch'on kitsúhu.

⁴⁶ As'ai 'yún ndjá kinchja sa Pablo ko Bernabe. B'i incha kitsú:

—Kamachjéhen nk'ie nga jun títjun kis'enijmínuu éhen Ntíaná, tunga najmi tín'ekjáihín ruu éen. B'a ts'in tibakuchjihin nga najmi tjeheenuu nga kuintsuba tik'un síun. Kui kjuaha nga tu saha xuta xi tjin asuntee kuankínk'ienijmíhi ri nd'ai.

⁴⁷ At'aha b'i kitsúni Ntíaná nga y'exáni:

Ji xi nkú joyaha nku nd'í
xi tsjaha xuta xi tjin asuntee,
tu xi k'úinkohoni én xi ts'ínk'ankihi xuta
santaha má fekuhu asuntee.

⁴⁸ Nk'ie nga kint'é én xu'bi xuta xi najmi ntje judio tjehe ra, kama tsjoho ko b'a incha kitsú nga tihin kjuachánka éhen Ntíaná. Kis'ejihin ni xi y'eníjmí Pablo ngayjee xuta xi ja j'ájin Ntíaná nga tihin nga k'úentu tik'un sín.

⁴⁹ Ngjindju éhen Ntíaná nga kis'enijmí ngayjee ante xu'bo.

⁵⁰ Tunga já judiohó tsinchá'a jminchjin xi benkjún Ntíaná ko xi nda behe xuta, ko ta tsinchá'a já k'akuhú nankiu xi má nga tsinchákjahan. Kitsjennkí unkie Pablo ko Bernabe ko kik'onsje nankihi.

⁵¹ As'ai y'étsujne ndyjo tsuku Pablo ko Bernabe tu xi tsakúchjhi nga najmi kui xi tihin jé. As'ai incha ngji nanki Iconio.

⁵² Xuta xi yjankihi Jesu xi y'entu Antiokia, nanki xi tijnajihin Panfilia, kis'e nkjúhun kjuatsjo ko kitsejihin ra Espiritu Santo.

14

B'i ts'in ja ma kis'ehé ra ndjio Pablo ko Bernabe nanki Iconio

¹ Nk'ie nga jas'en Pablo ko Bernabe ni'ya sinagogaha xuta judio xi tjin nanki Iconio, incha y'eníjmí éhen Ntíaná nga ixí nkjihin xuta judio ko xi najmi judio kis'ejihin ni xi tincha b'eníjmí.

² Tunga já judio xi najmi s'ejihin yáha Jesu tsinchákjahan xuta xi najmi judio xi má nga ch'on ts'in kuasehe já nts'eé.

³ Nkjin nistjin ts'andayaha Pablo ko Bernabe yo. Incha behe k'un nga Nda Ntíaná Jesu tibasinkoho ko ndjá kinchjanijmíyaha kjuandaha Nda Ntíaná. Kin'echjén jóo nga kits'in kjuankjún ko kama ni xi tsakúchji nga kjuaxi én xi tinchja.

⁴ As'ai tsakjánya yjoho xuta nantio. Tjin xi kamako xuta judio ko tjin xi kamako já postru.

⁵ Já nankiu ko já judio y'éndako já tixóo tu xi ts'ín'uhun ra ko k'uéhe ra ndjio já postru.

⁶ Nk'ie nga kint'é já postru niu, Listra ko Derbe incha tsanka, nanki xi tjintujihin ante Licaonia. Ko ngji ya ante xi tjindai yo

⁷ má nga ta incha y'énijmí én nda tsuhu Jesu.

B'i kama nanki Listra nk'ie nga ntia tin'e ma Pablo ko Bernabe

⁸ Listra y'ejña nku nda nima xi tu b'a ts'in najmi mahá fi nkúhu nga kitsin. Kui xi y'ejña

⁹ nga tsasinñjuhu ni xi tinchja Pablo. As'ai Pablo tsase'a ndo ko kieke nga s'ejihin xi má nga kamanda.

¹⁰ As'ai b'i kitsúhu nga 'yún kinchja:

—Tisijnña kixi.

As'ai ixí kikjennk'áhá ndo ko kikjatsú'ba.

¹¹ Nk'ie nga kieke xuto ni xi kits'in Pablo, b'i incha kitsú nga incha kikjintáya nga én Licaonia:

—Ja kaf'ajénjinná jo ntia. Yjonintehe xuta incha kab'a.

¹² B'a incha kitsú nga Bernabe xi ntia Zeus ko nga Pablo xi ntia Hermes, at'aha Pablo xi tinchja.

¹³ As'ai nda na'mi xi ts'inxáha ntia Zeus j'aiko turu ko naxú tsjo k'un ankjuaha nankiu, má nga síjña ninku hu ntia Zeus. Nda na'miu ko xuta nantio incha mjehe tsjáha chje já postru.

¹⁴ Tunga nk'ie nga kamankjihin Bernabe ko Pablo ni xi tímoo, kikjentiyajen najyuhun ko kitsa ngjihin xuta nantio nga incha kikjintáya nga

¹⁵ b'i incha kitsú:

—Jun já, ¿á b'a tin'ehenu? Ta xuta ní xi nkúhu jun. Tíb'enijmí ajinnuu nga tihin nga k'úentu ni xu'bi xi najmi chumi ni chjhi ra ko n'ekjóhon Ntia xi tjña tik'un. Kui xi kits'innda nk'a ján, t'anankiu, ntáchak'uun ko ngayjee ni xi tihin.

¹⁶ Nistjin nk'ie kitsjante Ntianá nga xuta xi tjin asuntee ts'in sin chá xi be.

¹⁷ Tunga tu nkú kitsjáha ra xuta ni xi nda tu xi tsakúchjhi yjoho. At'aha kui xi ts'in nibáná ts'í ko tsjáná chan xi nda. Tsjáná nichine ko ts'intsehe animaná kjuatsjo.

¹⁸ B'a kitsú Pablo ko Bernabe. As'ai tu ni xí kis'enkihí ra kjuanimá nga k'uéch'oho xuta ngat'aha chje xi mjehe tsjá.

¹⁹ As'ai já judio xi nibaha nanki Antiokia ko nanki Iconio j'ainchá'a xuta nkjiun. Incha y'éhe ndjio Pablo ko kikjebéfehe natsin nantio. Ja ka'me incha kitsú.

²⁰ Tunga nk'iehé nga kama ñjakúndaihi Pablo xuta xi yankihi Jesu, tsisintjen Pablo ko jas'en ajin nantio. Nistjin xi ma ndyjuun ngjiko Bernabe nanki Derbe.

²¹ Y'énijmí Pablo ko Bernabe én nda tsuhu Jesu nanki Derbe ko nkjin nkjún xuta xi tjin yo kitsjennkíhi Jesu. As'ai kik'óya ngáha jóo nanki Listra, Iconio ko Antiokia.

²² Nk'ie nga incha j'a yo, b'a incha kitsúhu xuta ni'yakuyoo nga tihin nga k'úentujin tehente ni xi s'ejihin. B'i kitsú yaha:

—Nkjin tikjá kjuanimá bitjajiáán tu xi bitjas'enjihinná nga Ntianá xi batéxumaná.

²³ Xki ninku xi tjin nanki xu'bo incha kinchjako Ntianá ko y'entu kjintía, as'ai y'ét'a xá já xi kuasehe ninku. Kits'inkjas'en jóo aya ntsja Ntianá at'aha kis'ejihin Ntianá.

B'i ts'in incha j'ai ngáha Pablo ko Bernabe nanki Antiokia xi tjñajihin ante Siria

²⁴ As'ai incha j'a Pablo ko Bernabe nanki xi tjin ante Pisidia ko incha j'ai ante Panfilia.

²⁵ Nk'ie nga ja y'énijmí éhen Ntianá nanki Perge, incha ngji nanki Atalia.

²⁶ Yo jas'en nku tsutsu xi ngjiko nanki Antiokia, yo má nga kin'ekjas'en aya ntsja Ntianá nga tjuhun ni tu xi kuasinkoho ra xá xi ts'in. J'ai yo at'aha ja kama ndjuu xoo.

²⁷ Nk'ie nga j'ai nanki Antiokia, kinchja ñjakúhu xuta ninku ko kitsúyaha ngayjee ni xi kits'inkoho Ntianá ko xi nkú ts'in Ntianá kitsjantehe xuta xi najmi ntje judio tjehe ra xi má nga ko kui s'ejihin éhen Ntianá.

²⁸ Nkjin nistjin ts'andayaha Pablo ko Bernabe yo nga y'entujihin xuta xi yankihi Jesu.

15

B'i ts'in y'enda já postru ko jácháha ninku kjuasti xi tjun kisakú

¹ As'ai tsichu nanki Antiokia k'ua já xi nibaha ante Judea. Kui xi b'i ts'in tsakúyaha xuta ninku:

—Tsa najmi n'enuu ni circumcision xi nkú ts'in tijná sin chá xi y'ét'aná Moise, najmi kama k'uanriu.

² Kui nga Pablo ko Bernabe y'ésikoho jóo. 'Yún kinchjanijmíyakoho jóo niu. Kui nga b'a ts'in incha y'endakoho xinkjín xuta ninku nga Pablo ko Bernabe ko k'ua já ninku nanki Antiokia incha ngjuai nanki Jerusalen xi má nga kinchjanijmíyakoho já postru ko jácháha ninku nanki Jerusalen kjuasti xu'bi.

³ As'ai tsitju já xi kits'ínkji xuta ninku. Incha j'a ante Fenicia ko ante Samaria nga tijncha tsuya xi nkú ts'in kits'ínk'óntjaiya yjoho ko kis'ejihin Ntjaná xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Ngayjee já nts'eé tu xi tsjohó kamaha nga kint'é én xu'bi.

⁴ Nk'ie nga incha j'ai nanki Jerusalen, xuta ninku, já postru ko jácháha ninku kits'ínk'áihiñ. As'ai kitsúya jóo ngayjee ni xi kits'ínk'ohó Ntjaná.

⁵ Tunga tsisintjeheñ k'ua já fariseo xi ja kis'ejihin Jesu ko b'i incha kitsú:

—Xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra tjihiñ nga n'ehe ni circumcision ko tjihiñ nga s'enijmíhi nga ts'íntjusun kjuatéxumaha Moise.

⁶ As'ai kama ñjakú já postru ko jácháha ninku nga kinchjanijmíyakoho xinkjín ni xu'bi.

⁷ Nk'ie nga ja 'yún tse kinchjanijmíyaha niu, as'ai tsisintjen Pedro ko b'i kitsú:

—Jun já nts'e, ja yo nga nd'ai j'ájihiñna Ntjaná ajinnuu xi má nga an xínyaha xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra én nda tsuhu Jesu tu xi s'ejihin ra.

⁸ Ntjaná be animaha ngayjee xuta ko kui tsakúchji nga ta kits'ínk'áihiñ xuta xu'bo nk'ie nga kitsjáha Espiritu Santo xi nkú ts'in kitsjáná.

⁹ Najmi ngabi kits'in Ntjaná ajihin xuta xu'bo ko ajinná. Tu sahá ta kits'in je animaha tu ngat'aha nga kis'ejihin Jesu.

¹⁰ 'Kui b'a maha nd'ai, ¿á títbankín kontraha ruu Ntjaná nga mjehenuu n'ek'anjihinu xuta xi s'ejihin ra Jesu chá xi najmi tsichukjuaha ra ntje cháná ko xi ta ndaha ñá najmi chúkjuaná nga ch'anjiá?

¹¹ S'ejin níná nga k'uanriá tu ngat'aha kjuandaha Nda Ntjaná Jesu xi nkú ko ta ts'in k'uanri xuta xu'bo.

¹² As'ai kindyanta ngayjee xuta ko tsasínñjuhu ni xi kitsú Bernabe ko Pablo, xi nkú ts'in Ntjaná kitsjáha nga 'yún nga kits'in ajihin xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná.

¹³ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kinchja Bernabe ko Pablo, b'i kitsú Santiago nga kinchja:

—Jun já nts'e, tasinñjunú.

¹⁴ Ja kuatsúyaná Simon xi nkú ts'in Ntjaná kik'atuts'ihin ra nga kama nimaha xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra ko j'ájin ajihin xuta xu'bo nku naxinantá xi ta kama ts'e.

¹⁵ Ta kui niñ xi kitsú já profeta má nga b'i ts'in y'ét'a:

¹⁶ Askahan kjúái ngáhana

ko ts'inndáya ngáhana ni'yaha David xi ja tsijneya.

Ts'inndáya ni xi tsatsuun ko kjesíntjen ngáhana,

¹⁷ tu xi xuta xingisoo kuangisjaihina,

ngayjee xuta xi j'ajián.

¹⁸ B'a kitsú Ntjaná, kui xi y'éjña chji ni xu'bi

santaha nkúhu nú chá ján.

¹⁹ 'Kui nga b'a tíxihinna nga najmi tu nchjá n'ehe raá éen xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra xi s'ejihin Ntjaná.

²⁰ Tu sahá n'ekjíhí xujun nga b'a k'úhín nga najmi tu kjine nichine xi chje kik'aihi ra ntia xi ts'ínnda xuta, nga najmi tu katjantuko jminchín nga najmi kje bixan, nga najmi kjine yjoho chu xi nubantu, ko nga najmi kjine jní.

²¹ At'aha santaha nkúhu nk'ie tjin xi b'enjimi kjuatexumaha Moise xki nanki nk'ie nga n'eya kjuatexumoo xki xuatu ni'ya sinagoga.

B'i tsu xujun xi kits'ínki já postru ko jácháha ninku Jerusalen

²² As'ai y'endako xinkjín já postru ko jácháha ninku ko ngayjee xuta ninku nga kj'ujin já xi ts'ínkjiko Pablo ko Bernabe nanki Antiokia. Y'ét'a xá Juda xi ta 'mi Barsaba ko Sila. Já k'aku ajihin já nts'eé já xu'bi.

²³ B'i tsu xujun xi kamanda:

“Jin, já postru ko jácháha ninku Jerusalen, t'n'ekjíhi kjuasuniña já nts'eé xi najmi ntje judio tjeheñ ra xi tjintu nanki Antiokia ko nanki xi tjintujin ante Siria ko ante Silicia.

²⁴ Kinu'yái nga tjin k'ua já xi ei tsitjujihinni, já xi najmi jin y'exái. Kits'ín ntjinuu ni xi tsakúya jóo ko kits'ínndyjajinnuu xi nkú ts'ín s'ejinuu.

²⁵ Kui nga tjinkuhuni nga y'ét'a xái já xi t'n'ekjiko Bernabe ko Pablo. Kui xi tjoní

²⁶ ko kui xi ja kitsjáha yjoho nga tsa kuayá ngat'aha Nda Ntíaná Jesucristo.

²⁷ T'n'ekjii Juda ko Sila, kui xi kuinchjakonuu nga kuitsuyanuu ni xi y'endai.

²⁸ 'At'aha Espiritu Santo ko jin b'a maní nga nda tjin nga tu nkuhú ch'á xu'bi xi n'ek'anjihí, xi tjihin nga n'etjusun.

²⁹ Najmi tu chino nichine xi chje kik'aihi ra ntia xi ts'ínnda xuta, ta ndaha jní, ta ndaha yjoho chu xi kinubantu, ko najmi tu suntuko jminchín nga najmi kje bixon. Tsa k'úentu t'axiún ni xu'bi, nda n'oo. Nda kat'enuu.”

³⁰ As'ai incha ngji já xi kis'et'a xoo ko incha tsichu nanki Antiokia. Yo kinchja njakúhu ngayjee xuta ninku ko kits'ínkjas'eheñ xujun.

³¹ Nk'ie nga kits'ínyaha xujun xuta ninku, tsjo incha kamaha at'aha kichjuxihin ni xi tít'sín ntjiji.

³² Juda ko Sila xi ta já profeta tse kinchjanijmíko xuta ninku. B'a ts'ín kisakú nga'yuhun ra já nts'eé ko ndjá tsinchajin ni xi kis'ejihin.

³³ Já xi incha tsichu nanki Antiokia ts'andaya jahá yo, as'ai incha kik'óya ngáha nanki Jerusalen. Nda ts'ín incha kits'ínkjihí já nts'eé.

³⁴ Tunga y'ejñahá Sila yo.

³⁵ Pablo ko Bernabe ta y'entu Antiokia nga tsakúya éheñ Ntíaná ko y'enjimi én nda tsuhu Jesucristo. Nkjin já nts'eé xi b'a ta incha kits'ín.

B'i ts'ín incha kits'ín ngabihí xinkjín Pablo ko Bernabe

³⁶ J'a nistjiun, as'ai Pablo b'i kitsúhu Bernabe:

—Tankihintsubek'áán já nts'eé xi tjintu má nga y'enjimiáá én nda tsuhu Nda Ntíaná tu xi chahaná nkú ts'ín tjintu.

³⁷ Mjehe Bernabe nga ngjuaike Jua xi ta 'mi ya Marco.

³⁸ Tunga b'ahá kitsú Pablo nga najmi nda tjin tsa ngjuaike nda xi kits'ín nga maha ante Panfilia, nda xi najmi kits'ínndjuúkohe xáha nga tjuhun.

³⁹ Kits'ín ngabihí xinkjín, at'aha kits'instiko. Kui nga Bernabe ngjikohe Marco xjo Chipre. Niyá ntá incha kits'ín.

⁴⁰ Máha Pablo, Sila ngjiko. Incha tsitju nk'ie nga já nts'eé kits'ínkjas'eheñ aya ntsja Ntíaná.

⁴¹ As'ai incha j'a ante Siria ko ante Cilicia. Kitsjáha nga'yuhun xuta ninku xi tjin yo.

16

B'i ts'ín kitsjennkíhi Timoteo Pablo

¹ As'ai tsichu Pablo nanki Derbe ko nanki Listra. Yo kisakúhu nku nda xi tǝnǝnki Jesucristo xi 'mi Timoteo. Naaha Timoteo ntǝ judio tǝhen ra ko s'ejihin Ntǝaná, tunga nda griegohó na'mihi.

² Já nts'eé xi tǝntu Listra ko Iconio nda ts'ín incha kinchjanjímíyaha Timoteo.

³ As'ai b'a kitsú Pablo nga Timoteo tsǝnkoho ko kits'íhin ni circuncision, tu xi najmi ch'on kamaha ra xuta judio xi tǝntu ante xu'bo. At'aha ngayjee xuta be nga ntǝ griego tǝhen ra na'mihi Timoteo.

⁴ Xki ante má nga j'a kitsúyaha xuta ninku ni xi y'enda já postru ko jácháha ninku Jerusalen, tu xi ts'íintjusuhun.

⁵ Kui b'a maha, xuta ninku 'yún kama 'yún tak'uhun Ntǝaná ko xki nǝstjin 'yún incha kama nkjin.

B'i ts'ín ngji Pablo ante Macedonia

⁶ J'a niyá Pablo ko já xi tǝnko nanki xi tǝntujín ante Frigia ko ante Galacia, at'aha Espiritu Santo najmi kitsǝntehé nga k'uénjímí éhen Ntǝaná nanki xi tǝn ante Asia.

⁷ Nk'ie nga tsichu tiña nanki Misia, mjehe jóo kjuas'en ante Bitinia, tunga najmi kitsǝntehé ra Espirituhu Jesu.

⁸ Kui nga tu j'a niyáhá ni nanki Misia nga incha ngji nanki Troa.

⁹ Nk'ie nga jyuun xi nkúhu tsa nchini kik'aihi Pablo nga kama chjihí nku nda xi nibáha Macedonia xi kabasinjña ndju. “Nibái ante Macedonia ko tǝsǝnkoni”, kitsúhu.

¹⁰ Nk'ie nga kama chjihí Pablo niu, tǝn'yún y'enda ní yjoni tu xi kuankíhinni ante Macedonia. At'aha b'a tsixín nga Ntǝaná tǝnchjaní tu xi k'uénjímíhi ri én nda tsuhu Jesucristo xuta xi tǝn yo.

B'i ts'ín incha tsichu Pablo ko Sila nanki Filipino

¹¹ Tsitjuí nanki Troa ko nkuhú nga tsankihinni xjo xi 'mi Samotracia. Nǝstjin xi ma ndyjuun tsichí nanki Neapoli.

¹² Yo tsitjuhuni nga tsankiin Filipino. Nanki k'akuhu ante Macedonia niu, má nga tǝntu nkjin xuta Roma. Chuba nǝstjin kamaní yo.

¹³ Nku xuatu tsitjuí ajin nantio ko tsankiin tiña má f'a ntáje nga tsankinnchisjái ante má ma ñjakú xuta nga nchjako Ntǝaná. Tintsubai yo nga tsixinyaihi éhen Ntǝaná jminchjín xi kama ñjakú.

¹⁴ As'ai nku tachjuún xi benkjún Ntǝaná xi 'mi Lidia, xi nanki Tiatira nibáha ko najyun kuan batéña, nk'ie nga tǝbasínñju, Ntǝaná kits'ínko animaha tu xi 'yún nda ts'ín ts'íinsihin ra ni xi tǝnchja Pablo.

¹⁵ Kisatentá tachjuún ko xuta xi tǝntu ni'yaha. As'ai b'i kitsúni:

—Tsa b'a tǝbixíun nga s'ejin kjuaxina Ntǝaná, nibá n'ekj'áiyó ni'yaná.

Kits'ín kjuá'yúhunní nga kuintsubai ni'yaha.

B'i ts'ín incha ngjhi nubayá Pablo ko Sila

¹⁶ Ni xi kama nk'ie nga tǝbankiin ante má ma ñjakú xuta nga nchjako Ntǝaná, kisatéjiin nku takjín musu xi tǝñajihin ntjo xi maha basejin ni xi 'ma tǝñña. Ts'ín ngana nkjún toon já ntiaha nga b'éjña chji ni xi basejin.

¹⁷ B'i kitsúni nk'ie nga kitsjennkíni ko kikjintáya tǝnkiní:

—Kui jmij xi ts'ínxát'aha Ntǝaná xi tǝñña nk'a ján. Tǝbakú nǝyanuu xi nkú ts'ín k'uankihinu.

¹⁸ Nkjin nǝstjin tu nku b'ahá kits'ín. Tu chahán kama stihí Pablo, kits'ínk'ótjiya ko b'a kitsúhu ndaninda xi tǝñajihin takjún:

—Ngajoho Jesucristo b'a tǝxihin nga tǝtjujihin takjún.

Ta kuihi chubo tsitjujihin takjún ndanindo.

¹⁹ Nk'ie nga kiekie já ntiaha takjún nga najmi ta kama ts'íin nganaha toon, jakj'ánijé Pablo ko Sila. Ngjiko kjuá'yún ajin nantio. Nginkun já tǝxóo incha ngjiko.

²⁰ Nk'ie nga incha tsichuko jóo nginkun já jue, b'i incha kitsú:

—Já xi ntje judio tjeheñ ra jái. Xutaná tìncha ts'índyjajihin.

²¹ Ni xi najmi ma ñá n'ekjáihín kō ta ndaha najmi ma n'eé tìncha bakúya, at'aha já Romahá ñá.

²² As'ai kō xuta nkjiun ngji kontraha Pablo kō Sila. B'a incha kitsú já jue nga n'esje najyun ndjuhu jóo kō nga yá s'ehe ra.

²³ Askahan nga ja kingjáha nkjin niyá, kits'ínkjas'en nūbayóo kō b'a kitsúhu nda xi basehe nūbayóo nga 'yún kúnnta jóo.

²⁴ Nk'ie nga b'a kik'ihin ndo, ngjiko jóo. Kits'ínkjas'en má nga 'yún ndjáha nūbayóo kō y'ékj'á'yún tsjantsjan sjai jóo.

B'i ts'ín incha kama ndáihí Pablo kō Sila nūbayóo

²⁵ Tunga nkú ra ma nga masen nistjen, Pablo kō Sila tìncha nchjako Ntjaná kō tìncha sehe Ntjaná. Já nūbayá xingisoo tìncha basínñju nga b'a tìncha ts'ín.

²⁶ Tu nkuhú chón xi tu xí 'yúhún kama. Xí y'étsujneyáha santaha má tjíyanji nūbayóo. Tjen'yún tsix'ahá ngayjee ankjua nūbayóo kō tsixuntu ngayjee n'úkicha xi tjíntukj'áha já nūbayóo.

²⁷ Nk'ie nga j'áha nda xi basehe nūbayóo kō kieke nga tjeñ tixa ankjua nūbayóo, as'ai ts'asje kichaha xi má nga mjehe ts'ínk'ien yjoho. At'aha b'a kitsú nga kits'ínkjin'kun nk'ie nga ja kabitju já nūbayóo.

²⁸ Tunga b'ihí kitsú Pablo nga kikjintáya:

—Najmi tu n'e'uihin yjohi. Tintsuba tente ní ei.

²⁹ As'ai tsanki nd'í ndo kō kitsa jas'en ayoo. Ixi túb'atsé nkjúhún nga tsasinkúñch'int'aha Pablo kō Sila.

³⁰ Kik'onsje kō b'i kitsúhu:

—Jun já ntia, ¿mí ni xi tjihin nga ts'ian tu xi k'uankihina?

³¹ B'i incha kitsú jóo:

—N'e s'ejin Nda Ntjaná Jesucristo. B'a ts'ín k'uankihini ji kō xuta xi tjíntu ni'yahi.

³² Y'énjmíhi éhen Ntjaná ndo kō ngayjee xuta xi tjíntu ni'yaha.

³³ Ta kuihi chubo nga jyuun tsanéjnu ndo má uhun Pablo kō Sila. Kō kisaténtá ndo kō ngayjee xuta xi tjíntu ni'yaha.

³⁴ Ngjiko ni'yaha kō kits'ínkjen kō tsjo kik'ientuhú ngayjee nga kis'ejihin Ntjaná.

³⁵ Nk'ie nga ja kama seen, kits'ínkji já jue já xi b'a kuitsúhu nda xi basehe nūbayóo nga ts'ín ndáihí Pablo kō Sila.

³⁶ Kitsúyaha ndo Pablo én xi j'aik'ihin nga b'i kitsúhu:

—Ja kuats'ín nibá én já jue nga k'uasjé'anuu. Kui nga títjusjehenu nd'ai kō kas'enuu kjuajyu nga n'oo niyá.

³⁷ Tunga b'ahá kitsú Pablo nga kinchjako já xi kits'ín nibá já jue:

—Ta Roma ní tjeheñni. ¿Nkú ts'ín nga kis'eheñi nginkun xuta nga ndaha najmi títjun kin'ekokjuani, as'ai kin'ekjas'enni nūbayá? ¿Á nd'ai mjehe ra k'onsje 'mahaní? ¡Najmi kama ni xi tìncha tsu! Kui ní kanibák'osjeni.

³⁸ Kik'óya ngáha jóo kō j'ai tsúyaha já jue ni xi kitsú Pablo. As'ai incha kitsankjún já jue nk'ie nga incha kint'é nga já Roma niu.

³⁹ Kui nga incha j'ainkihí ra kjuan'endyjat'a. Kik'onsje kō tsankihí nga incha kuitjujin nantio.

⁴⁰ Nk'ie nga ja tsitju'a Pablo kō Sila nūbayóo, ngji ni'yaha Lidia. Askahan nga ja kamaha nga kieke já nts'eé kō kitsjáha nga'yúhun, incha ngji ngáha.

17

B'i ts'ín ja ma kichjubéhe Pablo kō Sila nanki Tesalonika

1 J'a Pablo ko já xi tjenko nanki Amfipoli ko nanki Apolonia. As'ai incha tsichu nanki Tesalonika má tíñaha nku ni'ya sinagoga xuta judio.

2 Xi nkú ts'ín nkaha Pablo jas'en yo jan xuatu tjihin nga kinchjanijmíyako ho xuta ni xi tjit'a xujun éhen Ntiana.

3 Kitsúyaha xuta ko y'éña chjihí nga tjihin nga un skuehe xi kits'ín nibá Ntiana ko nga kj'uaíya ngáha ra ngabayoo. B'i kitsúhu jóo:

—Jesu xi túb'enijmínuu nd'ai, kui xi kits'ín nibá Ntiana ngajoho.

4 K'ua xuta xi ntje judio tjeheh ra kis'ejihin ko incha kamako Pablo ko Sila. Ko b'a ta incha kits'ín nkjin nkjún xuta griego xi benkjún Ntiana ko nkjin jminchjin xi benkjúhun naxinantoo.

5 As'ai kama xintak'un xuta judio xi najmi s'ejihin. Incha tsinch'a k'ua já ts'e ch'onk'un ko kinchja njaha xuta nkjiun. Xaahan kits'ín xuta. As'ai incha j'ai kjan ni'yaha Jason nga tsangisjai Pablo ko Sila tu xi k'onsjehe ko ts'ínkjas'eheh ra xuta nkjiun.

6 Nk'ie nga najmi kisakúhu Pablo ko Sila, incha ngjiko kjuayún nginkun já tíxoo Jason ko k'ua já nts'eé xi tjiuntu yo. B'i incha kitsú nga incha kikjintáya:

—Já xi títs'ínndyjajihin ngayjee xuta asunntee ta ko ei ja incha j'ai.

7 Jason kits'ínkjaíhin jóo ni'yaha. Ngayjee jóo tífi kontraha kjuatexumaha nda tíjun k'aku Cesar ko b'a tíincha tsu nga tíña sa kj'ai nda rej xi 'mi Jesu.

8 Nk'ie nga kint'é én xu'bi xuta nkjiun ko já tíxoo, xaahan incha kits'ín.

9 Askahan nk'ie nga y'échjintjai yjoho Jason ko já xingisoo, kin'e ndai ngáha ra.

B'i incha kits'ín Pablo ko Sila nanki Berea

10 As'ai já nts'eé tjen'yún kits'ínkjihi Pablo ko Sila nga jyuun nanki Berea. Nk'ie nga tsichu yo, jas'en ni'ya sinagogaha xuta judio.

11 Xuta judio xu'bi 'yún nda sa animaha nga xi tjin nanki Tesalonika ko tsjo ts'ín kits'ínkjaíhin én xi kinchja Pablo. Xki nistjin incha kits'inya xujun éhen Ntiana tu xi incha skuehe tsa kjuaxi ni xi tís'enijmíhi.

12 Kui b'a maha, nkjin xuta xi ntje judio tjeheh ra xi kis'ejihin én xi y'a Pablo. Ajihin xuta xi nchja griego ta kis'ejihin nkjin jminchjin xi benkjúhun xuta ko nkjin já.

13 Tunga nk'iehé nga kint'é xuta judio xi tjin nanki Tesalonika nga nanki Berea ta túb'enijmí Pablo éhen Ntiana, incha j'ai yo ko ta tsinchákjahan xuta.

14 As'ai kitsa kits'ínkjihi já nts'eé Pablo andai ntáchak'uun. Tunga y'entuhú sa Berea Sila ko Timoteo.

15 Já xi tsasín nyáha Pablo ngjiko ho santaha nanki Atena. As'ai kik'óya ngáha nga ja kits'ínkjaíhin én xi kits'ínk'at'aha Pablo, xi kuitsuyaha Sila ko Timoteo nga tjihin nga kitsa ngjuai tjennkihi.

B'i ts'ín y'énijmí Pablo nanki Atena

16 Nk'ie nga tikuyá Pablo nanki Atena nga kuichú Sila ko Timoteo, kama stihí nga kkie nga tjin nkjún ntia xi ts'ínnda xuta yo.

17 Kui b'a maha, aya ni'ya sinagoga kinchjanijmíko ho xuta judio ko xi najmi judio xi benkjún Ntiana, ko xki nistjin kinchjanijmíko xi kisatekjá nyátée.

18 As'ai kinchjako Pablo k'ua já nkjink'un xi 'mi já epicureo ko k'ua xi 'mi já estoico. K'ua b'i incha kitsú:

—¿Nkú títsu ndai nk'ie nga b'a nkjún ts'ín tinchja?

Kj'ai ngá b'i incha kitsú:

—Kj'ai ra ntiaha túb'éña chji.

B'a incha kitsú jóo at'aha én nda tsuhu Jesu ko nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo y'enijmí Pablo.

19 As'ai incha ngjiko ho jóo ante xi 'mi Areopago ko b'i kitsúhu:

—¿A kama ko jin chai mí ni tsetsehe xi túb'enijmí?

²⁰ At'aha tíchubai ni xi najmi kjee nu'yái. Kui nga mjeheni cháhaní nkú tsuhu rá niu.

²¹ B'a incha kitsú at'aha ngayjee xuta nanki Atena ko xuta xi xin nankihí xi tjintu yo incha tsjoho nga kuinchjanijmíyaha ko a rá kuasínñuju nku kjuankjink'un tsetse.

²² As'ai tsasinña ndju Pablo kamasehen já xi kama ñjakú Areopago ko b'i kitsúhu:

—Jun já Atena, mankinna nga jun xi 'yún yankjún ntia xi tjín asuntee.

²³ At'aha nk'ie nga tsú'ba ajin nankinu, kkie nga nkjin maha ntia xi yankjún. Ko ta kkie nku nahan chje má nga b'i ts'ín tjít'a: “Ntia xi najmi yaha.” Kui b'a maha, Ntia xi yankjún nga najmi yo, kui xi tib'enijmínu.

²⁴ Ntia xi kits'ínnda asuntee ko ngayjee ni xi tjihin, xi batéxumaha nk'a ján ko t'anankiu, najmi ninku xi xuta ts'ínnda b'ejñaya.

²⁵ Najmi machjéhen tsa xuta kuasinkoho. Najmi chumi nihi xi machjéhen. At'aha kui xi tsjáná nistjin ko tsjáná ntjo ko ngayjee ni xi tjinná.

²⁶ Kui xi nkuhú ntje kits'ínndaha ngayjee xuta xi tjín nga ngúsuhun asuntee. Y'éña nga nkje ko má nga k'úentu nga nkúnkú.

²⁷ B'a kits'ín tu xi ngayjee xuta kuangisjaihi Ntíaná, tsa tu ahá ni sakúhu nga kuangisjai. B'a tjín kjáihin nga najmi kjin tjíñaná Ntíaná nga nkúnkáá.

²⁸ At'aha Ntíaná tintsuba tik'uhunná, tinimaá ko tjinná nistjin, xi nkú nga ta kitsú k'ua já nkjink'un xi tjín ajinnu: “Ntíhi ní Ntíaná ñá.”

²⁹ Kui b'a maha, tsa ntíhi Ntíaná ñá, najmi tjihin nga n'enkjíntak'aán tsa b'a tjín Ntíaná xi nkú joyaha sénnistjin xi kamandakoho toonsine ko tsa toontaba ko tsa ndjio. Kui niu xi ts'ínnda xuta. Xi nkú ts'ín maha ko xi nkú ts'ín ts'ínkjink'un, b'a incha ts'ínk'íé.

³⁰ Ntíaná najmi kits'ín kuenta ni xi kits'ín xuta nistjin nk'ie, at'aha najmi kjee behe xuta. Tunga nd'ai tu má xi tjehehén ni nga tjintu xuta Ntíaná b'a títuhu nga ngjuakj'áha ra animaha ngayjee.

³¹ At'aha Ntíaná ja tjíñaha nistjin nga naxu kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'ín xuta. Nda xi Ntíaná kitsjá xaha nga b'a ts'ín, kui xi b'a ts'ín. Kits'ínkj'áya ngáha ra ngabayoo nda xu'bo. B'a ts'ín tsakúchjiji rá ngayjee xuta nga kjuaxi niu.

³² Nk'ie nga kint'é jóo nga kj'uaíya ngáha rá xuta ngabayoo, tjín xi tsajnukiehe Pablo. Tunga k'uahá xi b'i kitsú:

—Mjeni kuínú'yái ni xu'bí kj'aí nistjin ngáha.

³³ As'ai tsitju yo Pablo.

³⁴ Tunga k'uahá xi kis'ejihin ko kamakoho. Kis'ejihin nda xi 'mi Dionisio, xi ta ma ñjakúko jóo ante xi 'mi Areopago, ko nku tachjuún xi 'mi Damarí ko kj'aí sa.

18

B'i kits'ín Pablo nanki Corinto

¹ As'ai tsitju Pablo Atena ko ngji nanki Corinto.

² Yo kisakúhu nku nda judio xi 'mi Akila xi kitsinjín ante Ponto, ko Priscila xi chjuúhun maha. Kui xi as'ai incha nibahá ante Italia, at'aha Claudio xi nda tíjún k'aku Roma b'a kitsú nga tjihin nga kuitju nanki Roma ngayjee xuta xi ntje judio tjehehén ra. As'ai Pablo ngjisehe jóo

³ ko y'ejñajihin. Kits'ínxáko nga kits'ínnda ni'ya najyunte, at'aha ta kuihi xá xi maha jóo.

⁴ Xki xuatu ngji nchjako Pablo xuta ni'ya sinagoga. Y'éña chjihí xuta xi ntje judio tjehehén ra ko xi ante Grecia y'aha rá nga kjuaxi ni xi tinchja.

⁵ Nk'ie nga tsitju Sila ko Timoteo ante Macedonia ko tsichu nanki Corinto, tu nku y'enijmíhi Pablo éhen Ntíaná ko y'éña chjihí xuta xi ntje judio tjehehén ra nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná.

⁶ Tunga xuta judio ngji kontraha Pablo ko ch'on kitsúhu. Kui nga y'étsujenehe najyuhun Pablo ko b'i kitsúhu jóo:

—Jun katjinénuu ngabayanuu. Najmi an ngjuainéna. Nd'ai k'uatuts'ihin nga kfinsehe xi najmi ntje Israel tjehe ra.

⁷ As'ai tsitju yo ko ngji ni'yaha nku nda xi 'mi Ticio Justo xi benkjún Ntíaná. Kui xi tiña ni'yaha síjña ni'ya sinagoga.

⁸ As'ai nda xi 'mi Crispo xi nda k'akuhu xuta sinagoga ko ngayjee xuta xinkjín kis'ejihin Nda Ntíaná. Ko ta nkjin xuta Corinto kis'ejihin ko ksaténtá nk'ie nga kint'é ni xi tíb'énijmí Pablo.

⁹ As'ai Nda Ntíaná kinchjako Pablo nga nistjen xi nkúhu tsa nchini kik'aihi. B'i kik'ihin:

—Najmi tu binkjuin. T'enijmí sahani éen. Najmi tu b'echjái tsu'bai.

¹⁰ At'aha an tíjñakoho. Najmi ch'a kamaha ts'ín'uhin. At'aha nkjin xuta tjinna nanki xu'bi xi s'ejihin an.

¹¹ Yo y'eña Pablo nku nú masen tjihin nga tsakúya ajihin xuta Corinto éhen Ntíaná.

¹² Tunga nk'ie nga tjihin xá nda Galion ante Akaya, nkuhú kits'in yjoho xuta xi ntje judio tjehe ra nga ngji kontraha Pablo. Incha ngjikoho má ts'ínkokjua xuta Galion

¹³ ko b'i incha kitsú:

—Kui ndai tífi kontraha kjuatéxumani, at'aha kj'ai ts'ín títakúyaha xuta nga tjihin nga chankjún Ntiani.

¹⁴ Nk'ie nga ja kuinchja Pablo, tu tjuhún Galion kinchjako xuta judio nga b'i kitsúhu:

—Jun xuta judio, tsa tjín má tsangane ndai ko tsa mí ni ch'on tjihin xi kits'in, tjihin nga ts'intenta ko kuasinñjúnuu.

¹⁵ Tunga ni xu'bi kjuatéxumanuu ko kj'ai sa ni xi manuu y'aha ra ni. Kui nga t'enda subahanu niu. Najmi mjena ts'ihin kjuá ni xu'bi.

¹⁶ As'ai kik'onsje jóo natsihin ante má nga ts'ínkokjua xuta ndo.

¹⁷ As'ai ngayjee xuta jak'á Sostene xi nda k'akuhu xuta sinagoga ko ta yohó y'éhe ndo. Tunga ndaha najmi kits'insihin Galion ni xi kamoo.

B'i ts'in kik'óya ngáha Pablo nanki Antiokia

¹⁸ Nkjin nistjin ts'andaya yo Pablo. As'ai kitsubakjá já nts'eé at'aha ja tífi ante Siria. Nk'ie nga tsichu nanki Cencrea nga kits'in niyá, j'ájnu kaha yjoho at'aha ja títs'intjusun nku ni xi kits'ínkie Ntíaná. As'ai jak'á nku tsutsu ko ngji ante Siria nga tjenko ts'ihin Akila ko Priscila.

¹⁹ Nk'ie nga incha tsichu nanki Efeso, yo incha kits'in ngabihí xinkjín. Kama kinchjanijmíko Pablo xuta judio ni'ya sinagoga.

²⁰ As'ai tjín xi tsankihí nga nkjin nistjin k'úéjña yo, tunga najmi kits'in yuhú Pablo.

²¹ B'i kitsú:

—Tífi. Tsa Ntíaná b'a kuitsu, kjúáise ngáhanuu.

As'ai jak'á nku tsutsu xi tsitju Efeso.

²² Nk'ie nga tsichu nanki Cesarea, ngjikjaniñaha xuta ninku ko as'ai ngji nanki Antiokia.

²³ Askahan nga ja ts'andayaha chuba nistjin yo, tsitju nga j'a xki nanki xi tjín ante Galacia ko ante Frigia. Kitsjá nga'yúhun ngayjee xuta xi yankihí Jesu xi nkú ts'in ndjá kuincha nginkun Ntíaná.

B'i ts'in y'énijmí Apolo éhen Ntíaná

²⁴ As'ai tsichu nanki Efeso nku nda judio xi 'mi Apolo xi kitsin nanki Alejandria. Tsjo ts'in b'énijmí ndo ko 'yún be xujun éhen Ntíaná.

²⁵ Tsangiya ni xi tsakúya Nda Ntíaná Jesu ko ngayjehe k'un y'énijmíhi xuta. Tsakúya sisin yáha Jesu, tunga najmi 'yúhún mankjihin á saténtáha xuta. Tu xi nkúhú ts'in tsaténtá xuta Jua be.

²⁶ Ndjá y'éníjmí ndo ni'ya sinagoga. Nk'ie nga kint'é Akila ko Priscila ni xi y'éníjmí, ngjiko t'axín ko kitsúya sisihín xi nkú ts'in mjehe Ntíaná nga k'úéntu xuta.

²⁷ Nk'ie nga kama mjehe Apolo nga ngjuai ante Akaya, já nts'eé xi tjin Efeso tsasinkoho. Kits'índaha nku xujun xuta ni'yakuyáha Jesu xi tjin Akaya tu xi nda ts'in ts'ínkjáihín ra. Nk'ie nga tsichu Apolo yo, tsasinko nkjún xuta xi ja s'ejihín Jesu tu ngat'aha kjuandaha Ntíaná.

²⁸ At'aha nginkun ngayjee xuta ndjá tsakúya nga najmi kjuaxi ni xi bakúya xuta judio. Tsakúya ni xi tjit'a xujun éhen Ntíaná. B'a ts'in y'ejña chjhi nga Jesu xi kits'in nibá Ntíaná.

19

B'i kits'in Pablo nanki Efeso

¹ Nk'ie nga tijná Apolo nanki Corinto, Pablo j'ajin asunntu tjenki xi tjin ante Asia ko tsichu nanki Efeso. Yo kisakúhu k'ua xuta xi yjankihí Jesu. As'ai b'i kitsúhu jóo:

² —¿A kin'ekjóhoon Espiritu Santo nk'ie nga kis'ejinnu Jesu?

B'i incha kitsú jóo:

—Ndahachí najmi kjee nu'yái tsa tjin Espiritu Santo.

³ —¿Nkú n'e kisaténtó? —kitsú Pablo.

—Xi nkú ts'in tsaténtá Jua —incha kitsú.

⁴ B'i kitsú Pablo:

—Xuta xi ngjikj'áha ra animaha tsaténtá Jua, tunga b'ahá kitsúhu nga tjihín nga s'ejihín xi kj'uaí askahan nga kui. Jesu, kui xi askahan j'ai.

⁵ Nk'ie nga kint'é jóo ni xu'bi, as'ai kisaténtá nga kits'ínkjáihín Jesu.

⁶ Nk'ie nga kingjénne ntsja Pablo jóo, j'aitsejihín ra Espiritu Santo ko kj'ai kj'ai éhen incha kinchja ko Ntíaná kitsjáha én xi kinchja.

⁷ Ma ra te jo jáx'in xi b'i incha kamat'ain.

⁸ Jan ra sá kamaha Pablo nga ngji ni'ya sinagoga ko ndjá kinchjako xuta. Kitsúyaha ko y'ejña chjihí nkú tjihín ra nga batéxuma Ntíaná.

⁹ Tunga k'uahá xi ndjá kits'in animaha. Najmi kits'ínkjáihín nga s'ejihín ni xi títsu Pablo. Nginkun ngayjee xuta tu ch'ohón ts'in incha kinchjane xuta xi s'ejihín Jesu. Kui nga ngji t'axihín Pablo. Má nga bakúya nda xi 'mi Tiranó ngjiko xuta xi yjankihí Jesu. Yo tsakúyaha xuta xki nistjin.

¹⁰ Jo nú kamaha nga b'a kits'in. Kint'é éhen Ntíaná ngayjee xuta xi tjin ante Asia, xi judio ko xi griego.

¹¹ Ntíaná kitsjáha nga'yún Pablo xi má nga kits'in kjuankjún xi i.

¹² Santaha xuta ngjiko pañu ko najyun xi kits'ínko Pablo. Kui xi j'aikoho xuta uhun. As'ai kamanda ko tsitjujihín jánindo.

¹³ Ta kikjatsú'ba yo k'ua já judio xi b'ema xki ante ko m'osje jánindo. Kui xi incha kama k'un kits'ínchén nga'yúhun Nda Ntíaná Jesu. B'i incha kitsúhu jánindo:

—Ngajoho Jesu xi t'éníjmí Pablo b'a tí'miihí nga tjtjujiun yo.

¹⁴ Yatu jáha nda na'mi k'aku judio xi 'mi Esceba b'a incha kits'in.

¹⁵ Tunga kinchjahá ndanindo nga b'i kitsúhu jóo:

—Be Jesu ko ta be Pablo, tunga, ¿yáha jun?

¹⁶ As'ai nda xi tijnajihín ndanindo jakj'á já xi yatu. Kikjánko ko kits'in nganaha. As'ai tsanka jóo nga kama uhun. Xí kjintustihí nga incha tsitju ni'yaha ndo.

¹⁷ Ngayjee xuta xi tjin Efeso, xi judio ko xi griego, kint'é ni xi kamo. Incha kitsankjún ngayjee ko b'a incha kitsú nga tjihín kjuachánka Nda Ntíaná Jesu.

¹⁸ Nkjin xi kis'ejihín Jesu incha j'ai tsúya nginkun xuta xingiso ni ch'onk'un xi incha kits'in nk'ie.

¹⁹ Xi incha kits'in tj'e j'aiko xujun tj'ehe ko kis'etí xujun nginkun ngayjee xuta. Nk'ie nga kin'esjehe xki xujun xi kis'etí, cháte ra mij toontaba kama chjihí xujun.

20 B'a ts'ín 'yún ngji tse ko ngji ndju éhen Ntjaná.

21 Askahan b'a kitsú kjuankjintak'uhun Pablo nga ngjuai nanki xi tjín ante Macedonia ko ante Akaya ko as'ai ts'ín niyá nga ngjuai santaha nanki Jerusalen. B'i kitsú:

—Askahan nga kuicha yo, tjihin nga ta kfián nanki Roma.

22 As'ai kits'ínkji Macedonia Timoteo ko Erasto, já xi incha basinkoho. Ko máha kui, y'ejna sa chuba nistjin Asia.

B'i ts'ín ngji kontraha xuta Efeso ni xi tsakúya Pablo

23 Kui nistjiun xuta xi yjankihi Jesu nanki Efeso nku kjuasti j'ajin.

24 Nku nda xi 'mi Demetrio xi ts'ínnda ninku toontaba xi. B'a ts'ínk'íentu ninku xi ts'ínnda xi nkúhu ninkuhu ntia Artemisa. Kui nistjiun já xi kui xáha ts'ín 'yún ts'ín ngana toon.

25 Demetrio kinchja ñjakúhu já xi ts'ínxát'aha ko já xi ta kui xáha ts'ín. B'i kitsúhu jóo:

—Jun já, yo nga b'éjñaná toon xá xu'bi.

26 Tunga tíyanú ko tínu'yó ni xi títs'ín Pablo ei Efeso ko santaha tu má nankihí ni xi tjín ante Asia. B'a títsu nga ntia xi ts'ínnda xuta najmi ntia. Nkjin xuta ja incha kits'ínkjáihín ni xi títakúya ndo ko incha kits'ínk'óntjaiya kjuankjintak'uhun.

27 Najmi tu suba xáná títs'ínkji kinte. Ta títs'ín nga nku ni xi najmi ta chumi ni chjhi ra kama ninkuhu ntia chánka Artemisa. Najmi ta chankjúhun kjuachánkaha ntia xu'bi, ntia xi benkjúnyje xuta xi tjín ante Asia ko nga ngúsuhun asuntee.

28 Nk'ie nga incha kint'é jóo niu, tu xí incha kama kjahán ra. B'i incha kitsú nga kikjintáya:

—¡Chánkahá Artemisa, ntiaha xuta Efeso!

29 As'ai xuta ndaha najmi be mí nihi xi ts'ín. Nkúhú kik'a xinkjín nga ngjik'á Gayo ko Aristarko, kui xi já Macedonia xi tjenko Pablo. Incha kikjebéfe nga ngjiko ante má ma ñjakú xuta nantia.

30 Mjehe Pablo nga ngjuaisehe xuta xi kama ñjakú yo, tunga najmi kitsjántehé ra xuta xi yjanki Jesu.

31 Ko ta já k'aku xi tjín ante Asia xi nda nchjako Pablo incha kits'ínkjihi én nga tsankihi nga najmi tu ngjuai ante má nga kama ñjakú xuta.

32 B'i ngján incha kinchja xuta nga xaáhan incha kits'ín. Ko santaha nkjin nkjún xi najmi be á yo kama ñjakúhu.

33 As'ai tjín xi jak'áha Alejandro. Xuta xi ntje judio tjehen ra kitsuniñaha ndo nginkun ngayjee xuta. Kingjén nk'a ntsja Alejandro nga tsanki nga ngjuén jyu xuta tu xi kuinchjantjaihi xuta judio.

34 Tunga nk'ie nga kikié xuta nga ta nda judio niu, nkúhú kits'ín ntaha nga b'i incha kitsú nga kikjintáya nkú ra ma tsa jo ora:

—¡Chánkahá Artemisa, ntiaha xuta Efeso!

35 As'ai nda xi ts'ínxát'aha já k'aku kamaha kits'ínk'íeyu xuta nkjiun. B'i kitsú:

—Jun já Efeso, ngayjee xuta be nga nankiná Efeso kunntá ninkuhu ntia chánka Artemisa ko sénnistjihín xi nibaha nk'a ján nga j'aikijne ei.

36 Tíjña chji chji ni xu'bi. Kui nga tjenjúhunu ko n'enkjintak'un ni xi n'oo.

37 At'aha já xi kaf'áikoo ei najmi ni xi tijncha ninku jakj'á ndyjé ko ta ndaha najmi ch'on títsuhú ntia ts'añá.

38 Tsa Demetrio ko já xi ts'ínxáko tjínkoho kjuá xuta xi kj'aí, tjín já jue ko tjín já tjíxá. Yo kats'ínkokjua xinkjín.

39 Ko tsa tjín sa kj'aí ni xi mjenuu, nk'ie nga ma ñja já tjíxóo s'enda niu.

40 At'aha kama satéjéneé ngat'aha ni xi kama nd'ai, nga xaáhan tín'eé. Tsa chasjaiyaná ngat'aha niu, najmi yaá nkú kujixáán.

41 Nk'ie nga ja kamaha nga b'a kitsú, kits'ínkji ngáha ni'yaha xuta xi kama ñjakú yo.

20

B'i kama nk'ie nga j'a Pablo ante Macedonia ko ante Grecia

¹ Askahan nga ja kis'ejyú xuta nkjiun, Pablo kinchja ñjaha xuta xi yjankihi Jesu ko kitsjá nga'yúhun. As'ai tsitju nga ngji Macedonia.

² Xki nanki xi tjín ante Macedonia j'a ko 'yún kitsjá nga'yúhun xuta ninku nga kinchjako. Askahan tsichu Grecia.

³ Jan sá kamaha nga y'ejña yo. Nk'ie nga ja kuakj'á tsutsu xi ngjuaikoho ante Siria, tu kint'éhé én nga já judio ja y'éndako xinkjín nga ts'ín'uhun. Kui nga ta ante Macedonia ngji ngáha.

⁴ Kui já xu'bi xi kitsjennkíhi Pablo: Sopater xi Berea nibáha xi ntíhi Pirro maha, Aristarco ko Segundo xi Tesalonika incha nibáha, Gayo xi Derbe nibáha, Timoteo, Tikico ko Trofimo xi Asia incha nibáha.

⁵ Incha ngji titjun jái ko nanki Troa kikuyáni.

⁶ Jin bi askahan nga j'a s'í nk'ie nga chine ninkuan xi najmi tjihin na'yu san, tsitjas'ein nku tsutsu ko tsitju Filipo. Nistjin xi ma uhun tsichu tjennki joo Troa. Yo ts'andayani yatu nistjin.

B'i kama nk'ie nga j'ai Pablo nanki Troa

⁷ Nk'ie nga tib'atuts'ihin tuntjoo kama ñjakú tu xi chineheni niñu. As'ai Pablo tsakúyaha xuto, at'aha nistjin xi ma ndyjuun ngjuai ngáha. Tu nku ngjindjukohó éen santaha nkúhu nga masen nistjen.

⁸ Chun ndzjen ndzjen yo, at'aha nkjin maha nd'í seti xi tjín nk'a ni'ya xi má nga kama ñjakú.

⁹ Tu nkuhú ndati xi 'mi Eutiko xi ankjua nk'oo kab'ejña stiu. Kui xi kis'efe nk'ie nga 'yún ngjindjuko Pablo éen. 'Yún nkjún kis'efe tjain. As'ai tsijnenki. Ni'ya xi ma jahan niba nga tsijnenki. Ja ka'me nga kichjusintjen.

¹⁰ As'ai tsitjuen Pablo ko ngjik'uhun. Kitsubakj'á ndatiu ko b'i kitsú:

—Najmi tu binkjun. Tijnahá ndo.

¹¹ As'ai ta ngji ts'inndjuú ngáha éhen Pablo. Tsakjanya ninkuon, incha kikjine niñu ko ta ngjindjuhú ngáha nga tsakúyaha xuto santa nkúhu nga kama seen. As'ai ngji.

¹² Máha ndatiu, incha ngjiko tik'uhun xuta ni'yaha ko incha kisakú nga'yúhun ngat'aha ni xi kama.

B'i ts'ín kits'ín niyá Pablo tu xi kuichúhu nanki Mileto

¹³ Ja kamo. Jin tjen tsankinkohoní tsutsu nanki Ason, yo má nga chúyahí Pablo. B'a ts'ín y'éndakoní, at'aha mjehe nga niyá t'ananki ts'ín.

¹⁴ Nk'ie nga kisakúni Pablo nanki Ason, as'ai jas'enkoní tsutsuu ko tsankiin nanki Mitilene.

¹⁵ Tsitju nanki Mitilene ko nistjin xi ma ndyjuun tsitjai xjo Kio. Nk'ie nga kama ndyjuun tsitjandái nanki Samo, nku ante má bichú tsutsu. Kin'ekj'áiyai nanki Trogilio ko nistjin ma ndyjuun tsichii nanki Mileto.

¹⁶ B'a kin'eí at'aha Pablo mjehe kj'ua niyá nanki Efeso tu xi najmi k'uandayaha ra nanki xi tjín ante Asia. Kits'ín xatíhi yjoho nga kuichú nanki Jerusalem, tsa tu ahá ni sakúhu nga k'úejña yo nk'ie nga kuitju S'í Pentecoste.

B'i ts'ín kinchjako Pablo jácháha xuta ninku Efeso

¹⁷ Nk'ie nga tsichii nanki Mileto, kits'ínki én Pablo nga kinchjaha jácháha xuta ninku Efeso.

¹⁸ Nk'ie nga incha j'ai joo, b'i kitsú Pablo:

—Yo xi nkú ts'ín tsátejñajin tehentenuu santa nkúhu nga tuts'ihin ni nga jáa ei ante Asia.

¹⁹ Nimakjua ts'asjé yjona nga kits'inxát'aha Ntíaná. Kikjinta nga un kikiena ni xi y'éndat'áinna já judio.

20 Tunga najmi kingjent'íáhá rá nga y'enijmínuu ni xi ts'e ngandanuu. Tsakuyánuu niyátée kō xkī ni'yanuu.

21 Y'ejñá chjihī xutá xi ntje judio tjeheñ rá kō xutá xi najmi ntje judio tjeheñ rá nga tjihin nga ngjuaikj'áha rá animaha nginkun Ntíaná kō nga s'ejihin Nda Ntíaná Jesucristo.

22 'Nga tít'e'éheñ Espiritu Santo nd'ai tífia Jerusalen. Najmi be mí nihi xi kamat'an ján.

23 Tunga xkī ante má nga fia tsuya títjunna Espiritu Santo tsa nubayá kō tsa kjuá'un tókuyána.

24 Tunga najmi kjintahána tsa kuayá. Ngat'a ts'an najmi 'yún chjihī rá ni xu'bo. Tu nkuhú ni xi mjena. Mjena nga kuichúket'a tsjo tsjo ni xi tít's'ian kō ts'inndjáá xá xi kitsjána Nda Ntíaná Jesu, nga xinya sisian én nda tsuhu Jesu xi b'éjñá chji kjuandaha Ntíaná.

25 'Be nd'ai nga najmi tá chahanú ngatento xi jáisenuu, jun xi y'enijmínuu nkú ts'in batéxuma Ntíaná.

26 Kui b'a maha, nistjin nd'ai tixinyahanuu nga najmi an y'anjiá tsa tjín xi ndyja.

27 At'aha najmi chumi nihi xi y'ejñá 'manuu. Ngayjee ni xi mjehe Ntíaná y'enijmínuu.

28 'Kui b'a maha, chúhun ruu yonuu kō chúhun ngayjee xutá ninku. At'aha Espiritu Santo kitsjá xánuu nga jun xi chasoho xutá ninkuhu Nda Ntíaná xi jníhi ts'atseko.

29 At'aha be nga askahan nga kfíán kj'uaájinuu já xi mjehe ts'íinndyja xutá ninku xi nkú ts'in chu kjoon ajihin chutsanko.

30 Santaha ajinnuu s'e xi kuakúya ni xi najmi b'a tjín tu xi xutá ninku tsjénkihi rá.

31 Kui nga tintsuba ndahanu. N'ekj'áítsjon nga nistjin nistjen jan nú najmi kits'inkj'áíya nga ntánkán tsatendzjá nga kitsjaníyahánuu nga nkúnkú.

32 'Nd'ai já nts'e, tít's'inkjas'ennuu aya ntsja Ntíaná. Katasinkonuu én xi tínchja kjuandaha Ntíaná, kui éheñ xi kamaha tsjánuu nga'yún nginkun Ntíaná kō tsjánuu ni xi ts'ínkjáíhin ngayjee xutá xi tsichu ma je nginkun Ntíaná.

33 Najmi kits'in mje toontabanuu kō tsa toonsinenuu kō tá ndaha najyunuu.

34 Jun yo xi nkú ts'in kits'inxá tu xi kisakúhuna ni xi kamachjénna kō ni xi kamachjéheñ já xi kitsjenkōna.

35 Tehente y'ejñá chubayanuu nga tjihin nga n'exáá tu xi kuisinkohóná xutá xi najmi tjihin ni xi machjéheñ. N'ekj'áítsjon éheñ Nda Ntíaná Jesu xi b'i tít'su: "Xi tu tsjáhá rá ni xutá xi k'ái, kui xi 'yún s'e saha kjuatsjo nga xi ts'ínkjáíhin niu."

36 Nk'ie nga ja kama nga b'a kitsú Pablo, tsasinkunch'in nga kinchjako Ntíaná kō b'a ta incha kits'in jóo.

37 Incha kikjintá kō kitsubakjá kō kikjexu'ba tsaha Pablo.

38 'Yún incha kik'ie babaha jóo at'aha b'a kitsú nga najmi tá incha skuehe Pablo. As'ai incha ngjisín niyá santaha má kjijña tsutsu xi ngjuaikōho.

21

B'i ts'in kits'in niyá Pablo nga ngji nanki Jerusalen

1 Nk'ie nga y'entui já nts'eé xi tjín nanki Efeso, tsitjas'ein nku tsutsu. Tsankin naxui naxui xjo Cos. Nistjin xi ma ndyjuun tsichii xjo Roda kō askahan tsichii nanki Patara.

2 Yo kisakúni kj'ái tsutsu xi tifi ante Fenicia. Tsitjas'ein kō tsankinkoi.

3 Kiyai xjo Chipre. Skjúhun tsitjai nga tsankiin ante Siria. As'ai tsichii nanki Tiro, at'aha yo tjihin nga chjújen ch'á xi y'a tsutsuu.

4 Kisakúni xutá xi yankihī Jesu xi tjín yo. Yatu nistjin ts'andayani. Kui xi b'a kitsúhu Pablo nga najmi tu ngjuai nanki Jerusalen, at'aha Espiritu Santo tsakúchjihī ni xi kama.

5 Nk'ie nga j'a nistjin xi yatuu, tsitjui yo kō incha ngjisín niyáni ngayjee jáx'in kō jminchjihin kō ntíhi santaha natsin nantio. As'ai tsinchakúnch'iin andai ntáchak'uun kō kichubakoi Ntíaná.

6 As'ai b'i ngján kinubakjái xinki, jin tsitjas'ein tsutsuu kō kui incha kik'óya ngáha ni'yaha.

⁷ Nku tsutsu tsitjukoi Tiro ko tsankiin nanki Tolemaida. Kisuniñaihi já nts'eé xi tjin yo ko ts'andayani nku nistjin.

⁸ Nistjin xi ma ndyjuun tsitjuí ko tsichii nanki Cesarea. As'ai tsankiin ni'yaha Felipe ko tintsu**ba**koí. Felipe xi ta b'énimí én nda tsuhu Jesu ko ta tji**h**in xa aj**h**in já yatu xi basinko já postru.

⁹ Ta tji**ntu**hu ñju istinchjín xunkú xi Nt**ia**ná tsjáha éhen.

¹⁰ Ja tji**h**in nkjin nistjin nga tintsu**ba**i yo nk'ie nga j'ai nku nda profeta xi 'mi Agabo xi nibaha ante Judea.

¹¹ J'aitsubek'únni, jakj'á tjabaxín ndayáha Pablo ko y'ét'a'yúnkoho ntsja ko sjai. As'ai b'i kitsú:

—B'i títu Espiritu Santo nga b'i ts'ín k'uét'a'yúhun já judio xi tjin Jerusalen nda xi ts'e tjabaxín ndayái. Ts'íinkjas'en aya ntsja já xi najmi ntje Israel tje**h**en ra.

¹² Nk'ie nga kinu'yái niu, b'a kik'ii**h**in Pablo ko b'a ta kitsúhu xuta xi tjin yo, nga najmi tu ngjuai nanki Jerusalen.

¹³ As'ai b'a kitsú Pablo:

—¿Á tich'íhinu ko t**ín**'e bahanú? Tjinkuhu k'an nga najmi tu nku nga s'et'a'yán. Ta tjinu níhi k'an nga santaha kuayá Jerusalen ngat'aha Nda Nt**ia**ná Jesu.

¹⁴ Nk'ie nga najmi kits'ín yu Pablo ni xi tí'miihi, najmi b'a ta kik'in saha ri.

—Katuma xi nkú ts'ín mjehe Nt**ia**ná —tu tsixíh**ín** sai.

¹⁵ Askahan y'endai yjoni ko tsankiin nanki Jerusalen.

¹⁶ Kitsjennkíni k'ua já xi yjankih**i** Jesu xi tjin nanki Cesarea ko ngjikoni ni'yaha nku nda xi nibaha xjo Chipre xi 'mi Mnason xi ja nd'ai tjennkih**i** ra Jesu. Kui xi kitsjánteni nga ku**intsu**bai ni'yaha.

B'i ts'ín kik'inyaha Pablo ni xi ts'ín nga tsichu nanki Jerusalen

¹⁷ Nk'ie nga tsichii nanki Jerusalen, tsjo ts'ín kits'ínkjáinni já nts'eé.

¹⁸ Nistjin xi ma ndyjuun Pablo ko jin tsankintsu**be**k'uin Santiago. Yo tjinu ngayjee jácháha xuta n**in**ku nk'ie nga tsichii.

¹⁹ As'ai Pablo kikjaniñaha jóo ko kitsúyaha nga nkúnkú ni xi kits'ín Nt**ia**ná aj**h**in xuta xi najmi ntje judio tje**h**en ra nga kits'ínchén xaha Pablo.

²⁰ Nk'ie nga kint'é jóo niu, incha kits'íntsjoho Nt**ia**ná. As'ai b'i incha kitsú jóo:

—Ji nda nts'e, ja yai nga nkjin mii maha xuta judio xi s'ej**h**in Jesu ko ngayjee 'yún benkjún kjuatéxumoo.

²¹ Kik'inyaha nga ji t**í**bakuyái nga t**í**h**in** nga ts'ín t'axín kjuatéxumaha Moise ngayjee xuta judio xi t**í**ntuj**h**in xi najmi judio, ko nga b'a t**í**bixín nga najmi ts'í**h**in ni circuncision nt**í**hi, ko nga najmi ts'í**nt**jusun sin chána.

²² 'Kui b'a maha, ¿nkú n'ehená? At'aha ku**int**'é xuta nga ja kaf'ái ei.

²³ Kui nga tu saha b'i n'eheni. E**i** t**í**ntuj**í**nni ñju já xi ts'í**nt**jusun nku ni xi kits'ínkie Nt**ia**ná.

²⁴ T'inkoi jóo ko n'e jekoi yjohi nginkun Nt**ia**ná. T'echj**í**ntjai tu xi kj'ua**j**nu kaha ra yjoho jóo. B'a ts'ín skuehe ngayjee xuta nga ko ji t**ín**'etjusuin kjuatéxumoo ko nga najmi kjuaxi ni xi kint'é.

²⁵ 'Xuta xi najmi judio xi ja s'ej**h**in Jesu, jin ja kin'ekj**í**hi nku xujun má t**í**t'a ni xi y'endai. B'a kik'ii**h**in nga najmi tu kj**í**ne yjoho chu xi chje kik'ái**h**i ra nt**ia** xi ts'ínnda xuta, ta ndaha j**n**i ko ta ndaha yjoho chu xi kinubantu, ko nga najmi tu katjantuko jminchín xi najmi kje**e** bixan.

²⁶ As'ai ngjiko Pablo já xi ñjuu. Nistjin xi ma ndyjuun kits'ín jeko yjoho nginkun Nt**ia**ná. Jas'en nats**í**h**in** n**in**ku tu xi ku**itsuy**aha nkjé k**f**eku nga ts'ín je yjoho ko nkjé kj'ua**í**ko chjehe nga nkúnkú.

B'i ts'ín kichjubénijé Pablo

²⁷ Nk'ie nga ja tábichúkje nistjin yatu xi machjén nga ts'in je yjoho xuta nginkun Ntíaná, kíkíe k'ua já judio xi nibaha ante Asia nga kabasinjña Pablo má ma natsihin ninku. As'ai tsinchá'a ngayjee xuta nkjiun ko jak'ánijé Pablo.

²⁸ Yún incha kikjintáya nga b'i incha kitsú:

—Jun já Israel, tisinkoni! Kui ndai xi tábakúyaha ngayjee xuta tu má xi tje'hén ni nga tífi kontraha xutaná, kjuatéxumoo ko ante xu'bi. Santaha jas'enko já griego ei natsihin ninku nga kits'insi nginkun Ntíaná ante nkjún xu'bi.

²⁹ B'a incha kitsú jóo at'aha kj'ai nistjihin kíkíe Trofimo, nda xi nanki Efeso nibaha, nk'ie nga tjenko Pablo ajin nantio. B'a incha kitsú kjuankjink'uhun jóo nga Pablo jas'enko ndo má ma natsihin ninku.

³⁰ As'ai xaáhan incha kits'in ngayjee xuta nkjiun ko incha tsangatsanka nga j'ai. Incha jak'ánijé Pablo, kikjebéfe nga kik'onsje natsin ninku ko tjen'yún y'échjáha ankjua natsiun.

³¹ Nk'ie nga ja mjehe xuta nantio ts'ínk'ien Pablo, tsichuhu én nda jun k'aku Roma nga xaáhan tíncha ts'in ngayjee xuta Jerusalen.

³² Kitsá kinchja ñjaha já juhun ko tsangatsanka má nga kama ñja xuta nkjiun. Nk'ie nga kíkíe xuta nga nibá nda jun k'aku ko já juhun, najmi tá kingjáha rá Pablo.

³³ As'ai j'ai tiña nda jun k'aku, jak'ánijé Pablo ko b'a kitsú nga jo n'úkicha s'et'a'yuhun. Kingjásjaiya yá ndaha niu ko mí nihi xi kuats'in.

³⁴ Tunga b'i ngjáhan kinchja xuta ko ndaha najmi kamankjihin nda jun k'aku ni xi tímoo, at'aha xaáhan tíncha ts'in xuta. Kui nga b'a kitsúhu nga ngjuainijéhe Pablo má tjintu já juun.

³⁵ Nk'ie nga tsichukoho já juun antjio xi tjin má incha tjintu, santaha ts'agankihí já juun Pablo, at'aha 'yún kjan tíncha maha xuta nkjiun.

³⁶ Nkjin nkjún incha maha xi b'i tíncha tsu nga yjanki:

—Kat'en ndo!

B'i ts'in tsasinntjai yjoho Pablo

³⁷ Nk'ie nga ja tín'ekjas'en Pablo má incha tjintu já juun, b'i kitsúhu nda jun k'aku:

—¿A kama kuinchjakoho ichí?

B'i kitsú nda jun k'aku:

—¿A mahi én griego?

³⁸ ¿A najmi jihí nda Egipto xi nd'ai ngáha k'in kontraihi nda títjun Roma ko k'inkoi ante kixiu ñju mij já ts'ínk'ien anima?

³⁹ B'i kitsú Pablo:

—Nda judioná. Tarsó kitsian, nanki chánka xi tíñajihin ante Cilicia. Tíbankihi. K'uaintení ichí nga kuinchjaka xuto.

⁴⁰ Nk'ie nga kik'aintehe, tsasindjusún Pablo antjio ko kingjénnk'a ntsja tu xi nguén jyuhu xuta. Nk'ie nga kingjén jyu xuta, as'ai én hebreo kinchja Pablo.

22

¹ —Jun já nts'e ko já xinkjián, tasinñju mo ni xi xinnuu nd'ai nga kúásinka yjona.

² Nk'ie nga kint'é xuta nga én hebreo tínchja Pablo, tu sahá 'yún kindyjanta nch'ánch'án sa.

³ B'i kitsú Pablo nga ngjindju:

—Nda judioná. Tarsó kitsian, nanki xi tíñajihin Cilicia, tunga nanki xu'bihí kama chá. Gamaliel tsakúya sisinna xi nkú ts'in tíña kjuatéxumaha ntje cháná. B'a tá ts'in 'yún kitsenkján Ntíaná xi nkúhu jun ngatento.

⁴ Kitsjennkí unkie xuta xi s'ejihin Jesu nga mjena ts'ink'ién kai. Jak'anijé ko kits'inkjas'en nubayá jáx'in ko jminchjín.

⁵ Kama kuitsuya nga kjuaxi ni xi tíxian nda na'mi títuun ko ngayjee jáchá xi ta tjíhin xá. Nístjin nk'ie kui incha kitsjana xujun xi ts'inkjas'ehe xutaná xi tjin nanki Damasco má nga kama xá xi tífihina. Ngjingsja Damasco xuta xi yjankihí Jesu tu xi kjuáikonijéhena Jerusalen, má nga n'enijéhe ra.

⁶ Tunga ni xi kamahá, nk'ie nga títs'ian niyá ko nga ja tábichú tiña Damasco, nkú ra ma masen nístjin niu, tu tjen'yún y'étjindaihína nku nd'í chánka xi nibajehen nk'a ján.

⁷ Jáikijne t'anankiu ko kint'e nku nta xi b'a kitsúna: “Saulo, Saulo, ¿á unchahaní?”

⁸ As'ai kingjasjáyahá: “¿Yáha ji, Nda Ntia?” Ko b'a kitsúna: “An Jesu xi nibáha Nazaret xi unchai.”

⁹ Já xi tjenkona kieke nd'íu ko kitsankjún, tunga najmi kint'éhé ntaha xi kinchjakona.

¹⁰ As'ai b'a kixihin: “¿Mí nihi xi mjehi nga ts'ian, Nda Ntia?” Ko b'a kitsúna Nda Ntjaná: “Tisintjein ko t'in Damasco. Yo k'úinyahi ngayjee ni xi kis'enda nga tjíhin nga n'ei.”

¹¹ As'ai incha kikjebénkina já xi tjenkona nga ngjikona Damasco, at'aha kits'in kana nga'yúhun nd'íu.

¹² Damasco tíña nku nda xi 'mi Anania xi 'yún benkjún Ntjaná, xi ts'intjusun xi nkú ts'in tíjt'a kjuatéxumaha Moise. Nda nchjanímyaha ra ndo ngayjee xuta judío xi tjin yo.

¹³ Kui xi j'aisena ko b'a kitsúna: “Nda nts'e Saulo, katuma chji ngáha ri.” Ta kuihi chubo kama chjina ko kieke xi nkú tjin.

¹⁴ B'a kitsúyana: “Ntiaha ntje cháná j'ájihin, nga ji xi kamankjihin ni xi mjehe ko nga chai Nda xi naxu nginkun Ntjaná ko nga kuinú'yái ntaha.

¹⁵ At'aha ji k'úinyaihi ngayjee xuta yáha kui ko kuixinyaihi xuta ni xi kiyai ko kinu'yái.

¹⁶ Nd'ai najmi ta chuyá sahani. Tisintjein. B'a t'ihin Nda Ntjaná nga kats'inndyjat'ahi jéhi nga saténtái.”

¹⁷ As'ai jáa Jerusalen. Nk'ie nga tinchjaka Ntjaná natsihin ninku, kama chjina nku ni xi nkúhu nchini kik'aina.

¹⁸ Kieke Nda Ntjaná ko b'a kitsúna: “N'e xatíhi yjohi nga kitsa titjui Jerusalen. At'aha najmi ts'insihin jóo én xi kuixinyaihi nga k'úinyaihi yáha an.”

¹⁹ B'a kixihin: “Ji Nda Ntia, be jóo nga xki ni'ya sinagoga ngikj'anijé ko kingjaha xuta xi s'ejihin ji.

²⁰ Ko nk'ie nga t'n'ek'ien Esteban, xi kitsúyaha xuta yáha ji, ta síjña yo ko kisasinna ni xi kamoó, ko santaha kikunntá najyuhun já xi kits'ínk'iehehén.”

²¹ Tunga b'ahá kitsúna Nda Ntjaná: “T'in. At'aha kjin ts'inkjíhi nga k'úinseihí xuta naxinantá xi tjin asunntee.”

B'i kama nk'ie nga mjehe xuta nga s'ehé Pablo

²² Tíbasínñuju xuta Pablo, tunga nk'ie nga b'a kitsú, b'i incha kitsú xuta:

—jTu sahá kat'en nda xi b'a tjin! jNajmi machjéhen tsa k'úéjña tik'un!

²³ Tu nku xaáhan ní incha kits'in ko incha tsakúchji nga tu ni xí najmi incha kisasín ra ni xi kitsú Pablo.

²⁴ Kui nga b'a kitsúhu nda jun k'aku Roma nga n'ekjas'en Pablo má b'entu já juun. B'a kitsú nga s'ehé tu xi kuitsuyaha á b'a ts'in t'incha kjintáyanehe ra xuto.

²⁵ Tunga nk'iehé nga ja tjin'yúhun já juun nga ngjuáha, b'i kitsú Pablo nga kingjásjaiyaha nda jun xi síjña yo:

—¿A kama s'ehé nku nda Roma xi najmi kjee n'ekokjua?

²⁶ Nk'iehé nga kint'é nda juun niu, as'ai ngjisehe nda jun k'aku ko b'i kitsúhu:

—¿Aha yaní ni xi t'n'ei? Nda Romahá niu.

²⁷ As'ai nda jun k'aku j'aik'úhun Pablo ko b'i kitsúhu:

—T'inyaní, ¿a nda Roma ní?

—Johon —kitsú Pablo.

²⁸ As'ai b'i kitsú nda jun k'aku:

—Tse nkjún toon kis'enkina nga nku nda Roma kits'in ma yjona.

—Tunga an b'a ts'ín kitsinná —kitsú Pablo.

²⁹ Kui nga tjen'yún incha ngji t'axíhín já xi tjíhín nga nguáha ra Pablo, ko santaha nda jun k'aku kitsankjún nk'ie nga kamankjihín nga nku nda Roma xi y'ét'a'yún nga jakj'ánijé.

B'i ts'ín tsasinko yjoho Pablo nginkun já tjíxá judio

³⁰ Nístjin xi ma ndyjuun mjehe nda jun k'aku Roma nga skué sisin á tibatéjénehe ra já judio Pablo. Kui nga kikjexihín ra n'úkicha xi tít'a'yúnkoho ra ko b'a kitsú nga kama ñjakú já na'mi k'aku ko ngayjee já tjíxá judio. As'ai kik'onsje Pablo ko tsasínjña nginkun jóo.

23

¹ As'ai kinchja Pablo nga tsase ts'ihín ra já tjíxá xi kama ñjakú yo. B'i kitsú:

—Jun já nts'e, santaha nd'ai je tjíya kjuankjintak'unna nginkun Ntíaná xi nkú nga ts'ín tífika yjona.

² As'ai Anania xi tjíhín nda na'mi títjun b'a kitsúhu já xi kabinchat'a tiñaha Pablo nga kuich'on'a.

³ B'i kitsú Pablo:

—Ntíaná k'on'ahi ji, nda johonkjin. Yo tinchin nga tíchaseihí tsa nda ko tsa najmi nda títs'ian nga tíchaseihí kjuatéxumoo, tunga tí'mi kontrahá rí ní xi tít'a kjuatéxumoo nga tí'bahini kjuá nga kuich'on'ana.

⁴ As'ai b'i incha kitsú já xi kab'entu yo:

—¿Á ch'on tí'mihí rí nda na'mi títjun xi Ntíaná kitsjá xáha ra?

⁵ B'i kitsú Pablo:

—Jun já nts'e, najmi be tsa nda na'mi títjun niu. At'aha b'a ts'ín tít'a éhen Ntíaná: “Najmi tu ch'on ts'ín chubayanéi nda tjíxáhi.”

⁶ As'ai kieke Pablo nga tjin ajihín já tjíxóo k'ua já saduseo ko k'ua já fariseo. Kui nga 'yún kinchjaha nga b'i kitsú:

—Jun já nts'e, nda fariseoná ko ta já fariseo xi chána. Tín'ekokjuana at'aha tikuyáha nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo.

⁷ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, as'ai incha y'ésiko xinkjín já fariseo ko já saduseo. Tsakjánya yjoho já xi kama ñjakú yo.

⁸ At'aha já saduseo b'a incha tsu nga najmi ta kj'uaíyaha ra xuta ngabayoo, ko nga najmi tjin ntítsje ko tsa kj'ai sa xi ta tjíntu. Tunga já fariseo s'ejihín ngayjee ni xu'bi.

⁹ B'i ngján xaáhan kama. As'ai tsisintjen k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo xi mako já fariseo. B'i incha kitsú nga ndjá kinchja:

—Ndaha nku ni xi ch'on tjin najmi tsakújinni tsa kits'ín ndai. Kutsa nkuhú ntítsje ko tsa tjin xi kinchjako.

¹⁰ Nk'ie nga ja 'yún tjincha b'ésiko xinkjín jóo, kitsankjún nda jun k'aku Roma at'aha tsa ts'ín xihí jóo Pablo. Kui nga y'éxáha já juun nga incha ngjuaik'asjejihín Pablo ajihín jóo tu xi ngjuaikoho má incha b'entu jóo.

¹¹ Nístjen xi ma ndyjuun Nda Ntíaná tsakúchjhi yjoho Pablo ko b'i kitsúhu:

—Tjen nga'yihín yjohi. At'aha xi nkú ts'ín kuak'iejña chjiní ei Jerusalen, b'a ta ts'ín k'úejña chjiní nanki Roma.

B'i ts'ín kis'enda ko kiya nga n'ek'ien'má Pablo

¹² Nístjin xi ma ndyjuun y'éndako k'ua xinkjín já judio nga najmi kjine ko ta ndaha najmi k'uí santa nkúhu nga ts'ínk'ien Pablo ko nga tsa najmi kuayáha Pablo ch'on incha katumat'ain ma.

¹³ Ma ra ts'ati yachán já xi b'a ts'ín y'éndané Pablo.

¹⁴ As'ai ngjisehe já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihín xá. B'i incha kitsúhu:

—Ja y'endakoi xinki nga najmi chinei ko najmi s'i santaha nga kuayáni Pablo. Ko tsa najmi kuayáni ndo ch'on katumat'ain ma.

¹⁵ Kui nga nd'ai jun ko já tjíxá xingisoo b'a t'ihin ruu nda jun k'aku nga kats'in nibánuu Pablo ndyjunni, xi má nga ei chase sisihuun kjuaha. Jin k'úendai yjoni nga n'ek'iein kintehe ni nga kj'uaí ei.

¹⁶ Tunga ntíhi ní na nichja Pablo kint'é ni xi y'énda'má jóo. Kui nga ngjihi má b'entu já juun ko ngji tsúyaha Pablo niu.

¹⁷ As'ai Pablo kinchjaha nku nda jun xi kunntá yo ko b'i kitsúhu:

—T'inkoi ndati nginkun nda jun k'aku, at'aha tjín ni xi kuitsuyaha.

¹⁸ Kui nga nda juun ngjiko ndatiu má tjíña nda jun k'aku ko b'a kitsúhu:

—Nda nubayá xi 'mi Pablo kuanchjana ko kuakankina nga kjuáika ndati ei. Tjín rú ni xi kuitsuyahi.

¹⁹ As'ai nda jun k'aku jakj'á ntsja ndatiu ko b'i kitsúhu nga ngjingjásjaiya t'axíhin:

—¿Mí ni xi tjíhin nga k'úinyaní?

²⁰ B'i kitsú ndatiu:

—Ja kab'éndako xinkjín já judio nga kuankihi nga ndyjunni n'ekjí Pablo nginkun já tjíxoo. B'a kuitsuhi nga kuase sisihin kjuaha Pablo.

²¹ Tunga najmi tu n'e s'ejinni niu, at'aha ts'ati yachán já tíncha kuyá 'ma nga mjehe ts'íink'ien Pablo. Ntíaná kats'inkie nga najmi chumi nihi xi incha kjine ko k'úi santa nkúhu nga ts'íink'ien Pablo. Ja tjintu nda nd'ai nga tíncha kuyáha nga n'etjusuin ni xi incha k'uankihi.

²² As'ai kits'inkji ngáha nda jun k'aku ndatiu ko b'i kitsúhu:

—Najmi tu ch'a 'miyaihi ni xi kuak'inyaní.

B'i ts'in kin'ekjisehe Pablo nda títjun Felí

²³ As'ai kinchjaha nda jun k'aku jo já jun k'aku ko b'i kitsúhu nga y'éxá:

—T'endo jo unchan já jun xi tsuku incha nguajahi, cháte ko kan já jun xi ndje k'úéntusúhuun, ko jo unchan xi k'ua lasa, tu xi incha nguajahi Cesarea chuba ñja nga jyuun.

²⁴ Ko ta t'endo ndje xi k'úésun Pablo. Tankinkoo tu xi nda ts'in kujichúhu nginkun nda títjun Felí.

²⁵ As'ai kits'ínnda nda jun k'aku nku xujun. B'i ts'in y'ét'a:

²⁶ “Claudio Lisia tít's'inkjiji kjuasuniña nda títjun Felí.

²⁷ Nda xi tít's'inkjiji ei, kui xi jakj'ánijéhe já judio ko incha mjehe ts'íink'ien. Tunga nk'ie nga kint'e nga nda Roma niu, as'ai ngjika já junna ko kits'ink'ankia.

²⁸ As'ai kits'inkjía ndo nginkun já tjíxá judio, at'aha mjena nga skue mí kjuaha tísat'énehe.

²⁹ Kikie nga ngat'aha ni xi tjít'a kjuat'exumaha jóo tísat'énehe. Ndahachí najmi ngabaya ko ta ndaha nubayá tjeheñ ra ndo.

³⁰ Tunga kint'ená nga já judio y'éndako xinkjín xi má nga mjehe ts'íink'ien ndo. Kui nga tít's'inkjihina nginkuin. Ko ta ja kixinyaha já xi tibat'énehe nga tjíhin nga nginkuin kuitsuya mí nihi xi tjínkoho ndo.”

³¹ As'ai nga jyuun incha ngjiko já juun Pablo nanki Antipatri. Kits'in xi nkú ts'in incha kis'exá.

³² Nístjin xi ma ndyjuun já jun xi yjaha sjai incha kik'óya ngáha. Tu já jun xi yjakohó ndje kits'inko niyá Pablo.

³³ Nk'ie nga incha tsichu Cesarea, kitsjáha nda títjuun xujun ko ta kits'inkjas'ehen Pablo.

³⁴ As'ai kits'inya nda títjuun xujun ko kingjásjaiyaha Pablo má nibáha. Nk'ie nga kint'é nga nda Cilicia niu, b'i kitsú:

³⁵ —Kuasinñjúhu nk'ie nga incha kj'uaí já xi tibat'énehi.

As'ai y'éxá já xi kikuntáha Pablo ni'ya masehen Herode.

24

B'i ts'ín tsasinntjai yjoho Pablo nginkun nda tíjün Felí

¹ Nk'ie nga j'a un nistjin, as'ai tsichu nanki Cesarea nda na'mi tíjün Anania ko tjenko k'ua jácháha xuta judio ko nku nda chjine'én xi 'mi Tertulo. Incha tsichutéjéne Pablo nginkun nda tíjuun.

² Nk'ie nga ngjichj'a Pablo, as'ai kik'atuts'ihin Tertulo nga tsatéjénehe. B'i kitsú:
—Máb'achjíhi ra ji, nda tíjün, tínni kjuajyu nd'ai. Nda n'e tibatexumakoi kjuankjintak'uhin ngandaha naxinantáni.

³ Kui nii xi tehente ko tu má antehé ni tsjo mani ko 'baihi máb'achjíhi ji, nda tíjün Felí.

⁴ Tunga najmi mjehéna tse ts'instihi. Kui nga tibanikihi ra nga tasinnjuhuni kutju.

⁵ 'Yai nga nku nda ch'onk'un nda xu'bi. Tíbinchá'a ngayjee xuta xi ntje judio tjehen ra xi tjin asuntee. Ndaí xi nda k'akuhú já xi yankihí nku nda xi nibáha Nazaret.

⁶ Najmi benkjún ninkuni. Kui nga kichjubénijéheni ko mjeni nga n'ekokjuai kai xi nkú ts'ín tíña kjuatéxumani.

⁷ Tunga nda jun k'aku Lisiahá j'aikje'á kjuay'ýnni ndo.

⁸ B'a kitsúni nga jin xi tibatéjénei ndai, nga ji xi tíhin nga kjuáiseihí. Chajaiyaihi tu xi chahani mí kjuaha tibatéjéneheni ndo.

⁹ Já judio xi kab'entu yo ta ngji kontraha Pablo. B'a incha kitsú nga kjuaxi niu.

¹⁰ As'ai nda tíjuun tsakú Pablo tu xi kunchjaha. B'i kitsú Pablo:

—Tsjo mana nga kúásinka yjona nginkuin, at'aha be nga ja nkjin nú tíhin nga tibatexumaihi nankini.

¹¹ As'aihi tíhin te jo nistjin nk'ie nga ngji ts'intsjoho Ntiani Jerusalen. Kama chajaya nga kjuaxi ni xi tíxian.

¹² Najmi ch'a y'esíka ko a ra tsincha'á xuta má ma natsihin ninku, ko ta ndaha ni'ya sinagoga, ta ndaha ajin nantio.

¹³ Najmi tjin xi nkú ts'ín kuakúchjiji jái ni xi títs'ínk'anjina.

¹⁴ 'Tunga xinyahá ra kui nii. Benján Ntiahá ntje cháni nga títs'ian ni xi tsakúya Jesu. Jóo bi b'a tíincha tsu nga najmi nda kui niu. S'ejinna ngayjee ni xi tíjt'a kjuatéxumani ko xujuhun já profeta.

¹⁵ An tikuyáha ni xi ko ta jái tíincha kuyáha, nga Ntiana ts'ínkj'áya ngáha ra ngayjee xuta ngabayoo, xi nda kits'ín ko xi najmi nda kits'ín.

¹⁶ Kui xáha ts'in kjuay'ýn tehentehe ra yjona nga je s'eyaha kjuankjintak'unna nginkun Ntiana ko nginkun xuta.

¹⁷ 'Nkjin nú kamana nga najmi tsatéjña Jerusalen. Nk'ie nga kik'óya ngáhana, jáitsja chje ninku. Kitsja toon ko chu ninku.

¹⁸ B'a kits'ian má ma natsihin ninku ko nk'ie nga ja títs'in je yjona nginkun Ntiana, kikiena k'ua já judio xi niba ante Asia. Najmi 'yún tjin xuta kui chubo ko najmi ch'a xaáhan tíincha ts'ín.

¹⁹ Kuihi já judio ts'e Asia xi tíhin nga kjuai nginkuin nga kuatéjénehena tsa tjin ni xi tíinkoho an.

²⁰ 'Tsa najmi tjin jóo, kui jái katsúya mí ni ch'on tíhin xi kis'ejña chji nga kits'ian nk'ie nga ngjia nginkun já tíxá judio.

²¹ Tu kuihi nii xi kits'ian. Nk'ie nga tíjñajihin, 'yún kinchja nga b'i kixian: "Tín'ekokjuanú nd'ai at'aha tikuyáha nga kjuaiya ngáha ra xuta ngabayoo."

²² Nda tíjün Felí be sisin nkú tíhin ra ni xi tsakúya Jesu, ko nk'ie nga kint'é ni xi títsu Pablo, y'éjnat'ía kjuo nga b'a kitsúhu jóo:

—Nk'ie nga kjuai nda jun k'aku Lisia, kuasjáyaha kjuanu.

²³ As'ai y'exá nda jun k'akuhú já xi tikuntáha Pablo nga ngjuáya'yún tunga ta kitsjántehé ra nga kama kjuátsú'ba ndai ko nga kama kjuáikoho xuta xinkjín ni xi machjéhen.

²⁴ Nk'ie nga j'a chuba nistjin, j'aiko chjuuhun nda Feli. Nku na xi ntje judio tjehen ra xi 'mi Drusila tijnako ndo. Y'exa ja xi incha ngjikja Pablo ko kingjasjayaha nkú tihin ra ni xi tsakuya Jesu ko á s'ejihin ra jóo.

²⁵ Y'ejna chji Pablo xi nkú ts'in kama naxu kuintsubahaná nginkun Ntjaná, xi nkú ts'in k'úech'oho raá yjoná ni xi mjehe animaná, ko nga Ntjaná kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda tin'eé. Nk'ie nga kint'é nda titjun Feli ni xi kinchja Pablo, kitsankjun ko b'i kitsú:

—Katumaha ri, b'a tjun. Nk'ie nga sakúntena kuinchja ngáhara.

²⁶ Kinchja yaha nda titjun Feli Pablo, at'aha b'a kitsú tsa tu ahá ni Pablo tsjáha toon tu xi ts'in ndaíhi ra. Kui nga nkjin niyá kinchjaha ra ko kinchjanijmiko.

²⁷ J'a jo nú, as'ai Porcio Festo y'ejna ngáha nda titjun antehe nda Feli. Nk'ie nga jet'ain xáha nda Feli, tu nku kingjaya'yuhun Pablo, at'aha mjehe nga nda skuehe xuta judio.

25

B'i ts'in tsasinntjai yoho Pablo nginkun nda titjun Festo

¹ Nk'ie nga j'a jan nistjin nga kits'inkjáihin xáha Festo, as'ai tsitju nanki Cesarea nga ngji Jerusalen.

² Yo incha kinchjako ho ja na'mi k'aku ko ja tixáha xuta judio nga incha ngji kontraha Pablo.

³ Incha tsankihi nda titjun Festo nku kjuanda, nga ts'in niba Pablo nanki Jerusalen. At'aha incha mjehe ts'inndjuú ni xi y'enda, nga ts'ink'ien Pablo aya niyóo.

⁴ Tunga b'ahá kitsú Festo nga tu nku nanki Cesarehá s'eya'yún Pablo ko nga yo ja tífi.

⁵ B'i kitsú ya:

—Kats'inkona niyá januu xi tihin xa. Tsa tjin ni ch'onk'uhun xi kits'in ndo, incha katatéjéne.

⁶ Ts'andayaha Festo yo nkú ra ma jin ko tsa te nistjin. As'ai ngji nanki Cesarea. Nistjin xi ma ndyjuun y'ejna ante má nga ts'in kjuá ko y'exa ja xi incha ngjikja Pablo.

⁷ Nk'ie nga jas'en Pablo, j'aik'uhun ja judio xi nibaha Jerusalen ko tsatéjénehe. Nkjin tikja ni ch'onk'un xi incha kikjanínehe Pablo, ni xi najmi incha kamaha y'éntuchji.

⁸ As'ai b'i kitsú Pablo nga tsasinntjai yoho:

—Najmi chumi jéhe xi tjenna. Najmi ngji kontraha kjuatéxumaha xuta judio, ta ndaha ninku, ko ta ndaha nda titjun k'aku Cesar.

⁹ Tunga mjehe ra Festo nga nda skuehe ja judio, kui nga b'i kitsúhu ra Pablo:

—¿A mjehe k'úin Jerusalen tu xi jan ts'ihinna kjuahi?

¹⁰ As'ai b'i kitsú Pablo:

—Sijná nginkun nda xi kitsjá xáha nda titjun k'aku Cesar ko má nga tihin nga n'ekokjuana. Ya sisin nga najmi chumi nihi xi kits'ihin xuta judio.

¹¹ Tsa ch'on kits'ian ko tsa tjehen ra ngabaya ni xi kits'ian, ta tsjanté nga kuayá. Tunga najmi kjuaxihí ngayjee ni xi tichjaníéna. Kui nga najmi ma ts'inkjas'ehen ra yjoná jóo. Tíbankia nga nginkun nda titjun k'aku Cesar n'ekokjuana.

¹² As'ai Festo ko ja xi basinko ho incha kinchjanijmíyaha niu ko b'i kitsú nga kinchjako Pablo:

—Ji tbinchi nga nginkun nda titjun k'aku Cesar n'ekokjuahi. Nda titjun Cesar k'úinseihí ma.

B'i ts'in incha kinchjanijmíyaha kjuaha Pablo nda rei Agripa ko nda titjun Festo

¹³ Nk'ie nga j'a chuba nistjin, tsichu Cesarea nda rei Agripa ko na Berenice nga incha ngjikjaniháha nda titjun Festo.

¹⁴ Nkjin nistjin incha ts'andayaha yo ko Festo kitsúyaha nda rei kjuaha Pablo. B'i kitsúhu:

—Ei tjina nku nda xi tu nku kikj'áíya'yuhun nda Feli nubayóo nk'ie nga jet'ain xáha.

15 Nk'ie nga ngjia Jerusalen, já na'mi k'aku ko jácháha xuta judio incha tsatéjénehe ndo ko tsankina nga tsja kjuá nga n'ek'ien.

16 Kixinyaha jóo nga najmi b'a ts'in nkaha já tjíxá Roma, tsa chubá tsjáhá kjuá nga n'ek'ien xuta. At'aha tsa tjín xi tsatéjéne, tjíhin nga ta kuasinjña xi tibatéjénehe tu xi kama kuasinkoho yoho ngat'aha ni xi tichjaninéhe.

17 'Kui b'a maha, nk'ie nga j'aihi jóo ei, najmi kits'ink'andaya. Tjen'yún tsátejñaná nistjin xi ma ndyjuun ante má nga ts'ian kjuá ko y'exá já xi ngjikj'á ndo.

18 Tunga nk'ie nga kinchja já xi tíncha batéjénehe, ndaha nku ni ch'on tjín xi kits'innkjíhin k'an ngjinéhe.

19 Tu ni xi ts'e ninkuhú ní ko nku nda xi 'mi Jesu incha y'ésiyáha. Ja k'ien ndo, tunga b'ahá títsu Pablo nk'ie nga tjíña ndo.

20 'An najmi be xi nkú ts'in k'uendáhana nku kjuá xi b'a tjín. Kui nga kingjasjáiyaha ra Pablo tsa mjehe nguajíhi Jerusalen tu xi yo n'ekokjuaha.

21 Tunga tsankihí Pablo nga tu sahá s'eya'yún ko nga nginkun nda títtjun xi tjíña Roma n'ekokjuá. Kui nga b'a kixihinna nga s'eya'yúhun santa nkúhu nga kamana ts'inkjisehe nda títtjun k'aku Cesar.

22 As'ai b'i kitsú nda rej Agripa:

—Ko an mjena kuasinñjúhu ndo.

—Ndyjunni kuasinñjúhi —kitsú Festo.

23 Kui nga nistjin xi ma ndyjuun tsichuhu Agripa ko na Berenice. Tsjo nkjún kama nga incha jas'en má ma kjuá. Incha tjenko já jun k'aku ko já k'akuhu naxinantóo. As'ai y'exá Festo nga nguajichj'a Pablo ko

24 b'i kitsúhu jóo:

—Ji nda rej Agripa ko ngayjee xuta xi kama ñjakújinná, á ndo ei. Ngayjee xuta judio xi tjín Jerusalen ko xi tjín ei tíncha batéjénehe. Tíncha kjintáya nga tbankina nga tsja kjuá nga n'ek'ien ndo.

25 An najmi tsakújinna ni xi kits'in ndo xi tjeheh ra ngabaya. Tunga kuihí tsanki nga nda títtjun xi tjíña Roma ts'íinkokjuaha. Kui nga b'a kixihinna nga ja ts'inkjína yo.

26 'Tunga najmi bená mí nihi xi k'uet'á xujun xi ts'inkjíhi nda títtjun k'aku xi kitsjá xána. Kui kjuaha nga ei kuats'in nibáhana ndo nginkun ko ngikuin ji, nda rej Agripa, tu xi chasjaiyaha raá ko b'a ts'in sakúhuna én xi ts'inkjíhi nda títtjun.

27 At'aha b'a mana nga najmi chumi ni chjíhi ra tsa chubá ts'inkjíná nku nda nubayá nga najmi xinya mí kjuaha tsatéjénehe.

26

B'i ts'in tsasinko yoho Pablo nginkun nda rej Agripa

1 As'ai nda rej Agripa b'i kitsúhu Pablo:

—Kama chubai nga kuasinkoi yohi.

As'ai kingjénnk'a ntsja Pablo ko kinchja nga tsasinko yoho:

2 —Tsjo nkjún mana, nda rej Agripa, nga kama kuásinka yona nginkuin nd'ai ngat'aha ngayjee ni xi tibatéjénena já judio.

3 At'aha ji ya sisin xi nkú ts'in tjíña sin cháha xuta xi ntje judio tjeheh ra ko ni xi b'ésiyáha. Kui b'a maha, tbankihi ra nga n'etsentai nga kuasinñjuní.

4 'Be ngayjee xuta xi ntje judio tjeheh ra xi nkú ts'in tsátejñajihin nkúhu nga ndyjana. At'aha tsátejñajihin xutana ko Jerusalen tsátejña.

5 Ko ta be ya jóo ko kama kuitsuya tsa mjehe, nga tehente kits'intjusan xi nkú ts'in tjíña niyáha já fariseo, já xi 'yún je fiko ni xi s'ejinni.

6 'Nd'ai síjña ei nga t'n'ekokjuana at'aha tikuyáha nga Ntíaná ts'íintjusun ni xi kitsúya títtjun ntje cháni.

7 Ta kui nihi xi tíncha kuyáha nga ts'íinkjáihiin xutani xi te jo maha ntje chá xi y'aha ra. Kui kjuaha nga tíncha ts'intsjoho ra Ntíaná nistjin nistjen. Nda rej Agripa, tibatéjénena já judio ngat'aha ni xi an tíkuyáha.

8 ¿Á najmi s'ejihinnu nga Ntíaná ts'íinkj'áya ngáha ra xuta ngabayoo?

9 Nistjin nk'ie b'a kixian nga tjihin nga kfin kontraha xuta xi s'ejihin Jesu, nda xi nabáha Nazaret.

10 B'a kits'ian Jerusalem. Já na'mi k'aku kitsjana kjuá xi má nga ts'inkjas'en nubayá xuta xi yjankihi Jesu. Kó nk'ie nga n'ek'ien, an ta kits'inj'a nga b'a n'ehe.

11 Nkjin niyá kó xki ni'ya sinagoga kits'in'uhun tu xi najmi ta skuenkjúhun Jesu. Tu xi 'yúhún kits'in unkie xuta xu'bo kó kitsjennki unkie santaha tu má nankihi ni.

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in jak'áha Jesucristo

12 'Kui ni j kits'ian. As'ai y'exána kó kitsjana kjuá já na'mi k'aku nga kfián Damasco.

13 Tunga nk'ie nga tít's'ian niyá, ji nda rej, nk'ie nga masen nistjiun kieke nku nd'í chánka xi nibaha nk'a ján. 'Yún tsat'ai sa nga nd'íhi ts'íu. Kits'in ndzjenna kó ta kits'in ndzjehen já xi tjenkóna.

14 As'ai tsixuntu j t'anankiu kó kint'e nku nta xi én hebreo kinchjakóna. B'a kitsúna: "Saulo, Saulo, ¿á unchahaní? ¿Á ta ji t'n'e'uhun ri yjohi?"

15 'As'ai b'a kixian: "¿Yáha ji, Nda Ntía?" B'a kitsúna Nda Ntíaná: "An Jesu xi unchai.

16 Tunga tísintjenni kó t'in. Kuakakuchiji ra yjona tu xi n'exát'ahaní kó tu xi kuixinyahani ni xi kuayai kó ni xi chá sai askahan.

17 Ts'inkjisehe xuta judio kó xi najmi judio. Najmi tsjanté tsa incha ts'ín'uhin.

18 Chjúx'ánki tunkun xuta tu xi kuitjuhu má jyuun nga kjuas'ehen má ndzjeen, tu xi kuitjujihin ajin nga'yúhun ndanindoo nga ts'íinkjáihiin Ntíaná. Ntíaná ts'ínndyjat'aha ngatitsuhun kó tsjáha ante ajihin xuta xi bichú ma je nginkun tu ngat'aha nga s'ejihin an."

19 'Kui b'a maha, nda rej Agripa, kint'e'éhen ra xi tsakúchjina yjoho, xi nibaha nk'a ján.

20 Títjun y'enijmíhi éhen Ntíaná xuta xi tjin nanki Damasco, kó askahan xi tjin nanki Jerusalem kó ngayjee nanki xi tjin ante Judea, kó santaha xuta naxinantá xi tjin asuntee. B'a kixihin nga ngjuakj'áha ra animaha kó ts'íinkjáihiin Ntíaná, kó nga ts'ín ni xi kuakúchji nga ja kits'ínk'óntjaiya animaha.

21 Kui kjuaha nga jak'ánijéhena já judio natsihin ninku kó kama mjehe nga ts'ínk'ienna.

22 'Tunga Ntíanáhá tibasinkóna santaha nd'ai. Kui nga síjñahana ei nga tínchjaka xuta x'an kó xi nchiná. Tíxinya ni xi ta kitsúya já profeta kó Moise, ni xi tjihin nga kuitjusun.

23 At'aha kui xi b'a kitsú nga tjihin nga un skuehe xi kits'in nibá Ntíaná kó nga kui xi tjun kj'uaiya ngáha ra ngabayoo, tu xi b'a ts'in ts'ín ndzjehen ra xutani kó xuta naxinantá xi tjin asuntee xi nkú ts'in k'uankihi.

24 Nk'ie nga b'a kitsú Pablo nga tibasinko yjoho, as'ai b'i kitsú nda títjun Festo nga kikjintáya:

—Ja tíma lukui, nda Pablo! At'aha 'yún mahi xujun, kui nga ja tíma lukuhuni.

25 As'ai b'i kitsú Pablo:

—Najmi luka, nda títjun Festo. Kjuaxi kó b'a tjin ni xi tínchja.

26 Nda rej Agripa be ni xu'bj. Kui nga tínchja kixi kixihina nginkun. At'aha behe k'an nga beyje nda rej ngatentee ni xu'bj. Najmi nku ante xi tjña 'ma má nga b'a kamo.

27 Ji nda rej Agripa, ¿a s'ejihin ni xi kitsú já profeta? Be nk'ie nga s'ejihin.

28 B'i kitsú nda rej Agripa:

—Chuba mahá ndyjaha nk'ie nga n'e maní nku nda xi s'ejihin Jesucristo.

29 As'ai b'i kitsú Pablo:

—Ndaha tsa chuba ndyjaha kó tsa tse ndyjaha, tunga tibanikihi ra Ntíaná nga najmi tu nku ji, kó ní ngatentee xi tibasínñjuna nd'ai kuichú ma xi nkúhu an, tunga najmi kohó n'úkicha xu'bj s'et'aha.

³⁰ As'ai t̄sisintj̄en nda rēi, nda t̄ítjuun, na Berenice ko ngayjee xi incha kab'entukohoyo.

³¹ Incha ngji nchjanijmíya t'axín kjuo. B'i incha kitsúhu xinkjín:

—Najmi ngabaya ko ta ndaha nubayá t̄jehen ra ni xi kits'ín ndo.

³² As'ai nda rēi Agripa b'i kitsúhu nda t̄ítjun Festo:

—Tsa najmi tsanki ndo nga nginkun nda t̄ítjun k'aku Cesar n'ekokjua, kama n'e ndaíhi kai.

27

B'i ts'ín kin'ekji Pablo nanki Roma

¹ Nk'ie nga j'ai kjuá nga t̄jihin nga n'ekjín ante Italia, as'ai kin'ekjas'en Pablo ko kj'ai sa já nubayá aya ntsja nku nda jun k'aku xi 'mi Julio. Kui xi t̄jñajihin já jun xi 'mi Já juhun Nda t̄ítjuun.

² Tsitjas'ein nku tsutsu xi nibaha nanki Adramitio xi ja ma kuitjuhú nga ngjuai nanki xi t̄jín ante Asia. As'ai kin'ej niyá ntá. Ta ngjikoni Aristarco, kui xi nibaha Tesalonika, nanki xi t̄jñajihin ante Macedonia.

³ N̄istjin xi ma ndyjuun tsichii nanki Sidon, ko nda jun Julio kits'ihin nku kjuanda Pablo. Kitsjantehe nga ngjitsubek'un já xi nda nchjakoho ko nga kui jóo tsjáha ni xi machjehen.

⁴ As'ai tsitjukoi tsutsu yo ko tsitjandái xjo Chipre, at'aha t̄jen kontrani ntjo.

⁵ Tsitjatíkjai ntáchak'uun andaihi Cilicia ko Panfilia ko tsichii nanki Mira, nanki xi t̄jñajihin Licia.

⁶ Yo kisakúhu nda jun k'aku nku tsutsu xi nibaha nanki Alejandria ko ante Italia tífi. Yo kits'ínkjas'enni.

⁷ Nkjin n̄istjin kin'e nda ndai niyá ntá ko tu 'yaha tsichu tiñai ankjín nanki Gnido. Tjen kontra sani ntjo, kui nga tsitjahaní ankjín nanki Salmon ko y'etjindaihi xjo Creta.

⁸ Tu nku b'ahá ts'ín 'ni kin'ej niyá ntá andaihi xjo Creta. Askahan tsichii nku ante xi 'mi Ante Tsjo K'un xi t̄jña maha nanki Lasea.

⁹ Nkjin nkjún n̄istjin ts'ayaní ngat'aha ntjo ko ja t̄ibichú tiña n̄istjin nga ch'on ma nga tsutsu bankínkaá, at'aha ja t̄ibichú tiña n̄istjin chunch'óon. Kui nga b'a kitsúhu Pablo:

¹⁰ —Jun já, ndzjen tímana. Tsa kuankíndjaá, ch'on kamat'aán. N'endyja tsutsuu ko ch'áha, ko santaha kjuichúkjuá nga kuayáá ko ñá.

¹¹ Tunga najmi kits'ínsihín ra nda jun k'aku ni xi kitsú Pablo. Tu ni xi kitsúhu nda xi ts'ínko tsutsuu ko nda xi ts'e yoo tsasínñujuh.

¹² Ante xu'bo ya najmi nda ma tsa yo n'ekj'a n̄istjin chunch'óon. Kui nga nkjin incha kamaha xi b'a incha kitsú nga tu sahá nda t̄jín nga incha kuitju yo, tsa tu ahá ni b'a ts'ín incha kuichú Fenice, nanki xi t̄jñajihin xjo Creta. Yo má bichú tsutsu ko nda ts'ín s'entu. B'a ts'ín yo kama incha ts'ínkj'aha n̄istjin chunch'óon.

B'i ts'ín kamané ntjo tsutsu xi tjya Pablo

¹³ As'ai kitsjen nku ntjo xi najmi 'yún, xi nibaha ajin ntáchak'uun. B'a kamaha jóo tsa nda ts'ín ngjuai tímaha. Kui nga tsitjukoho tsutsuu ko incha ngjiko tiña andai xjo Creta.

¹⁴ Tunga najmi ts'andayahá ra nga kama nku ntjo xi tu xí 'yúhún, xi nibaha asun t'anankiu. Be jóo nkú 'mi ntjo.

¹⁵ Kui xi kikjebéfe tsutsuu. Najmi ta kama tsankinkohoni má nga mjeni. Kui nga kik'ainteheni nga ngjuaikohoni ntjo.

¹⁶ As'ai tsitjandái nku xjo ichí xi 'mi Cauda. Kui xi y'échjaha ichí ntjo, ko tu 'yaha kamani kichju'yúin tsutsu ichí xi y'a tsutsuu.

¹⁷ Nk'ie nga kin'ekjas'ein tsutsu ichú, as'ai n'ú'ya y'é'yúnkjáha jóo tsutsu chánka xi t̄jenkoi tu xi najmi kuakjahan. Incha kitsankjún tsa tsumí xi t̄jín ante xi 'mi Sirte

kjuas'enjin. Kui nga incha kikjejehen najyuhun tsutsuu, kui xi basinya'yún ntjo. As'ai kitsjánte nga ngjuaikoho ntjo.

¹⁸ Nistjin xi ma ndyjuun 'yún kitsjen sa ntjo. Kui nga incha kikjaníkj'ajin ntáchak'uun ch'áha tsutsuu.

¹⁹ Nistjin xi ma jahan incha kik'aníkj'ajin santaha ko ni xi ts'ínchjén nga fiko tsutsuu.

²⁰ J'a nkjin nistjin nga najmi kama sje ko ta ndaha najmi kama chji niñuu ko ntjo xi 'yún tjennení. B'a tsixín nga najmi ta kuintsuhani.

²¹ Nkjin nistjin j'a nga najmi chumi nihi kichineí. As'ai Pablo tsasinjña ndju ko b'i kitsú: —Jun já, najmi nda kin'o nga najmi tsasinñjunú, nk'ie nga tsitjukoo tsutsuu xjo Creta. Un tibenuu nd'ai ko tín'e ndyjo ni xi kich'o.

²² Tunga nd'ai b'a tixinnuu nga tjen nga'yúhuun yjonuu, at'aha najmi ch'a kuayá. Tu tsutsuuhú xi ndyja.

²³ At'aha nkui jyún kabakúchjina yjoho nku ntítsjehe Ntia xi ts'ena ko xi ts'inxát'aha.

²⁴ B'a katsúna: “Najmi tu binkjuin, Pablo. Tjihin nga k'úin nginkun nda títjun k'aku Cesar. Ntíaná títjáhi kjuanda xu'bi nga najmi kuayá ngayjee já xi tjintuyákohi tsutsuu.”

²⁵ Kui b'a maha, jun já, tjen nga'yúhuun yjonuu. At'aha s'ejinna Ntíaná nga b'a kama xi nkú nga ka'mina.

²⁶ Tunga tjihin ni nga nku xjo kujichukóna ntjo.

²⁷ Nk'ie nga tsichu nistjen nga ja tjinni jo tuntjáí, ko nga ja tífikoni ntjo ajin ntáchak'un Adria, nkú ra ma masen nistjen kieke já xi tíncha ts'ínko tsutsuu nga ja tábichú tiñai ante kixiu.

²⁸ Kui nga kik'achubaha nga nankaha ntóo. Kan tj'ion nku metru kama. As'ai ngjindju sa ko ta kik'achubahá ngáha. Kui xi kama kan ún jo metru.

²⁹ Incha kitsankjún tsa naxiu satékjokoho, kui nga incha kikjaníkj'aha ñju ni xi fáya'yún tsutsuu. Incha mangimjehe nga kitsa kama sen.

³⁰ As'ai mjehe kuanka já xi tíncha ts'ínko tsutsuu. Kui nga incha kikjaníkj'ajihin ntóo tsutsu ichí xi kjit'aha tsutsu chánko. B'a incha kitsú nga incha kjaníkj'a sa ankjín tsutsuu ni xi kjuáya'yúhun tsutsuu.

³¹ Tunga b'ahá kitsú Pablo nga kinchjako nda jun k'aku ko já juun:

—Tsa najmi k'úentu já xu'bi aya tsutsuu, jun najmi k'uankiu.

³² As'ai incha tsatekjá já juun n'ú'ya xi jtít'a tsutsu ichí. Incha kikjanítja'ba niu.

³³ Nk'ie nga ja tñibá ma sen, Pablo b'a kitsúhu ngayjee jóo nga tjihin nga incha kjine nichine. B'i kitsúhu:

—Ja tjinnuu jo tuntjáí nd'ai nga 'yún tín'enkjíhuun tak'un ko nga tintsuhá kjintió. Najmi tichino niñu.

³⁴ Tíbankihinu nga chinehenu ichí nd'ai. Kuasinkonuu tu xi k'uankihinu. At'aha ndaha nku ntsjaku najmi ndyja.

³⁵ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, as'ai jak'á nku ninkuan ko kitsjáha máb'achjhi Ntíaná nginkun ngayjee jóo. Tsakjánya ko kikjine.

³⁶ As'ai kama 'yún tak'un ngayjee já xingisoo ko ta incha kikjine ninkuon.

³⁷ Jo unchan ko cháte ko kan ún nku mahani ngayjeí xi tintsuhayai tsutsuu.

³⁸ Nk'ie nga ja incha kikjine niñu, as'ai tu xi kama kijnaha tsutsuu incha kikjaníkj'ajin ntáchak'uun tuniñu xi y'a yóo.

B'i ts'in tsakjan tsutsu xi tjíya Pablo

³⁹ Nk'ie nga kama seen, najmi kamankjihin jóo má incha tsichu. Tunga kiekiehe nku ante kixi má nga tjin tsumí ko incha kama mjehe nga ngjuaikoho tsutsuu yo, tsa tu ahá ni kujichúko.

⁴⁰ Kui nga incha tsate'yúhun n'ú'ya xi y'aha ra ni xi fáya'yúhun tsutsuu. Incha kikjanítjab'a niu ko kits'in ndaíhi ni xi bakú niyáha tsutsuu. As'ai kingjénnk'a najyuhun tsutsuu xi basinya'yún ntjo tu xi ngjuaikoho ra ntjo ante kixiu.

⁴¹ Tunga nkuhú ante má nga tjín tsumí tsichu yóo. Yo kisasínkjá'yún ankjín tsutsuu. Ndahachí najmi ta kama kits'inniyáha niu. As'ai t'éhen ntóo kikjexuba astun tsutsuu.

⁴² B'a incha kitsúhu xinkjín já juun nga incha ts'ínk'ien já nubayóo tu xi najmi incha kuankajin ntáha.

⁴³ Tunga mjehé ra nda jun k'aku nga ts'ínk'anki Pablo, kui nga najmi kitsjantehe nga b'a incha ts'íhin jóo. Tu sa ní b'a kitsú nga tjun kjaníkj'ajin ntá yjohó xi maha ntá tu xi kuichúhu ante kixiu,

⁴⁴ ko nga já xingisoo ngjuaike yáte ko tsa t'íaha tsutsuu. B'a ts'in incha tsichuhuni ante kixiu ko incha ts'ankiyjei.

28

B'i ts'in kits'in kjuankjún Pablo xjo Malta

¹ Nk'ie nga tsitjujin ntái, kik'inanyi nga Malta 'mi yo.

² Xuta xi tjín xjo xu'bi nda animaha ko nda kits'ínkjáinni. Incha kits'in'yún nku nd'í chánka, at'aha nch'án ko ts'í tib'a kui nistjiun.

³ Jáya Pablo chuba chikín ko y'éntujín nd'íu. As'ai tu tsitjuhú nku ye xi tibankaha nt'aihi nd'íu ko kikjinehe ntsja Pablo.

⁴ Nk'ie nga kieke xuta xi tjín yo nga tjenb'ankit'a ye ntsja Pablo, b'i ngján kinchjako xinkjín. B'i incha kitsú:

—Kjuaxi nk'ie nga animá ts'ínk'ien ndai. Ndaha tsa kuitjujin ntáchak'uun tunga Ntíaná najmi mjehe tsa k'úéjña t'ík'un sa.

⁵ Tunga y'étsujnehé Pablo ye ajin nd'íu. Ndahachí najmi chumi nihi xi kamaha.

⁶ Incha kikuyá xuto nga kujin Pablo ko a ra tjen'yún kuayáha. Tunga b'ahá ts'in j'aha chuba nga t'íncha kuya. Nk'ie nga incha kieke nga najmi chumi nihi xi kamaha, kits'ínk'óntjaiya kjuankjintak'uhun. B'a incha kitsú nga nku ntia Pablo.

⁷ Tiña ante xu'bo tjihin ni'ya nku nda xi 'mi Publio, xi nda tíjuhun xjo Malta. Kui xi kits'ínkjáinni. Nda ts'in kits'ínsinni jan nistjin tjihin.

⁸ Tunga kjijña uhún na'mihi Publio. Ch'in t'ínchaha ko t'íaha. As'ai jas'en Pablo má kjijña. Askahan nk'ie nga kinchjako Ntíaná, kingjénne ntsja ko kits'ínkihi.

⁹ Nk'ie nga b'a kamoó, ta incha j'ai ya k'ái xuta un xi tjín yo. Ta incha kama nk'íhi.

¹⁰ Nkjin ni xi kitsjání xuto, ko nk'ie nga kichjubé ngáhani k'ái tsutsu ta kitsjání ni xi machjén nga n'éé niyá.

B'i ts'in tsichu Pablo nanki Roma

¹¹ Nk'ie nga j'a jan sá, as'ai tsankinkoi nku tsutsu xi yo kits'ínkj'a nistjin chunch'oon. Alejandria nibaha yóo ko t'ít'a chijhi sénnistjihin ntia Castor ko Polux.

¹² Tsihi Siracusa ko jan nistjin ts'andayaní yo.

¹³ Nk'ie nga tsitjuí yo, tsankint'á tiñai nanki xi tjín yo ko tsichii nanki Regio. Nistjin xi ma ndyjuun kamanéi nku ntjo, ko nistjin xi ma joho tsichukoni tsutsuu nanki Puteoli.

¹⁴ Yo kusakúni k'ua já nts'eé xi b'a kitsúni nga kuintsubakoi nku tuntjái tjihin. Nk'ie nga ja kamoó kin'eí niyá nga tsankiin nanki Roma.

¹⁵ Já nts'eé xi t'íntu nanki Roma, nk'ie nga kint'é nga tsichii yo, as'ai incha j'aikj'á niyáni má nga 'mi Natsin Apio ko má nga 'mi Jan Ni'ya, yo má n'ekj'a nistjen. Nk'ie nga kieke Pablo jóo, kitsjáha máb'achj'íhi Ntíaná ko tsjo kik'iehe animaha.

¹⁶ Nk'ie nga tsitjas'ein nanki Roma, kik'aintehe Pablo nga t'axín k'úéjña ko nku nda jun kikunntáha.

B'i ts'in y'énijmíhi Pablo xuta judio xi tjín Roma

¹⁷ Nk'ie nga j'a jan nistjin, as'ai Pablo kinchja ñjakúhu já k'akuhu xuta xi ntje judio tjeheh ra xi tjín yo. Nk'ie nga kama ñja jóo, as'ai b'a kitsúhu:

—Jun já nts'e, najmi chumi nihi xi kits'ihin xutána ko ta ndaha najmi ngji kontraḥa sin chá xi kits'ínkjas'enná ntje chána. Tunga xuta xi tjíntuhú Jerusalen kits'ínkjas'ennijéna aya ntsja já Roma.

¹⁸ Kingjásjaiyana ko kama mjehe nga ts'ín ndáina, at'aha najmi chumi nihi xi kits'ian xi tjeḥen ra ngabaya.

¹⁹ Tunga najmi kits'ín yuhú já judio xi tibatéjéna. Kui nga tsankihina nga nginkun ndatítjun k'aku Cesar n'ekokjuahana, ndaha tsa najmi tjín ni xi kuatejénehena xutána.

²⁰ Kui kjuaha nga kinchjahanuu. Mjena skuenuu ko xinyanuu nga tjínká'yúnna n'úkicha i tu ngat'aha nga tikuyáha ni xi tichuyáa ngayjee ñá xi xuta Israel.

²¹ As'ai b'i incha kitsú jóo:

—Ndaha nku xujun xi nibaha ante Judea xi tinchjanimíyaha ri najmi j'aini, ko ta ndaha já nts'eé xi incha nibáha ján najmi chumi ni ch'onk'uhun xi kinchja ngat'a ts'i.

²² Tunga mjehéni kuasinñjúi xi nkú ts'ín n'enkjínk'uin, at'aha yai nga tu má antehé ni najmi nda tichubanijmíyaha xuta xi yankihí éni xi tibenimí.

²³ Kui nga incha y'éhe ra nku nistjin nga Pablo kuakúya ko nkjin nkjún xuta incha j'ai kui nistjiun ni'yaha. Nku nistjin kik'aha Pablo nga y'éña chji ko kitsúya nkú ts'ín batéxuma Ntíaná. Kits'ínchjén xujun kjuatéxumaha Moise ko xujuhun já profeta nga y'éña chjihí xuta yáha Jesu.

²⁴ As'ai tjín xi kits'ínkjáihin ni xi kitsú Pablo ko tjín xi najmi kis'ejihin.

²⁵ Najmi tsichu ma nkuko xinkjín. Nk'ie nga incha kik'atuts'ihin nga incha ngji ni'yaha, b'i kitsú Pablo:

—Kjuaxi ni xi kitsúhu Espiritu Santo ntje chánuu nga kits'ínkinchja nda profeta Isaia. B'i kitsú:

²⁶ T'ihinseihí naxinantá xu'bo ko b'a t'ihin:
'Yún kuasinñju tunga najmi kamankjihinnuu,
ko 'yún chaso tunga najmi chanú.

²⁷ At'aha ja kama ndjá animaha xuta xu'bi,
kits'ín staya yjoho ko kik'íechja tunkun,
tu xi najmi skuehe ko najmi kuint'éhe,
ko najmi kamankjihin ra,
tsa ts'ínk'óntjaiya animaha ko nga an ts'innkíhi.

²⁸ Kui nga tjíhin nga chahanu nd'ai nga Ntíaná ts'ínkjihí ra naxinantá xi tjín asuntej éni xi ts'ínk'ankihí. Kuihí xuto xi kuasinñjuhu éni.

²⁹ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, 'yún incha kinchjatiko xinkjín já judio. As'ai incha ngji.

³⁰ Jo nú kamaha Pablo nga y'éñaya ni'ya xi y'échjí sá. Kits'ínkjáihin ngayjee xi tsichusehe.

³¹ Y'énimí xi nkú ts'ín batéxuma Ntíaná ko tsakúya nga Jesucristo xi Nda Ntíaná. Kinchja chji chji ko najmi ch'a xi y'échjaha nga b'a kits'ín.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Roma

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Roma

¹ An Pablo, an nda musu síhin Jesucristo. Ntíaná kits'ín mana nku nda postruhu tu xi k'uenijmíhina én nda tsuhu,

² én nda tsu xi kitsú nga tsjá nk'ie nga kits'ínkinchja já profetaha xi nkú ts'ín tjit'a xujun éhen Ntíaná, kui xi tsje.

³ Én nda tsuu tinchjanijmíyaha Ntíhi, kui xi Nda Ntíaná Jesucristo. Nk'ie nga yjoninte kik'a, ntjehe nda rej David nibaha ra.

⁴ Kó nk'ie nga j'áiyaha ngabayoo, Espiritu Santo y'éña chji nga kui xi Ntíhi Ntíaná xi tjihin nga'yún.

⁵ Kitsjana kjuanda kó kits'ín mana nku nda postru ngajoho tu xi tu má k'uenijmíhi ra xuta nga tjihin nga s'ejihin kó kuint'é'éhen.

⁶ Jun tintsubajiun xuta xi kis'enijmíhi, kui nga xutaha Jesucristo kamahanu.

⁷ Ngayjoo xuta ninku xi tintsuboo nanki Roma títs'inkjínuu kui xujuin. Tjoho Ntíaná jun kó j'áinnuu nga kikjats'enuu.

Kas'enuu kjuanda kó kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná kó Nda Ntíaná Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga mjehe nguaisehe xuta ninku Roma

⁸ Kui ni xu'bi xi tjun xinnuu. Tu ngat'aha nga Nda Ntíaná Jesucristo ts'ená, tsjaha máb'achjíhi Ntíaná ngat'aha nga ja kichjubó éhen kó nga ngúshun asuntee tíchubanijmíyaha xi nkú ts'ín s'ejinnuu Ntíaná.

⁹ Ngayjee animana títs'inxát'aha Ntíaná nga tít'enijmía én nda tsuhu Ntíhi, kó kui xi be nga tehente ts'inkjónuu nk'ie nga nchjaka.

¹⁰ Bankihí Ntíaná tsa kui xi mjehe katsjáníyana nga kama kfínsenuu.

¹¹ At'aha mje nkjúnna skuenuu tu xi kúásinkohonuu nga sakúnuu ni xi tsjáná Espiritu Santo, tu xi ndjá kuintchahanu.

¹² Mjena nga xi nkú ts'ín nkuhú s'ejinná k'uai nga'yúnkoho raá xinkjá.

¹³ Jun já nts'e, mjena nga choo nga nkjin niyá kama mjena nga kfínsenuu tunga santahá ni nd'ai tjin ni xi tít'échjana. Mjena ta ts'ian xá xi kitsjana Jesucristo ajinnuu xi nkú nga ta títs'ian ajihin xuta naxinantá xingisoo.

¹⁴ Tjihin nga ts'ian ajihin tu mí xutahá ni xá xi kitsjana, xuta xi nchja én griego kó xi nchja kj'ai én, xi nkjink'uhun kó xi najmi nkjink'uhun.

¹⁵ Kui nga mangimjehena nga k'uenijmíhinuu kó ta jun xi tintsuboo Roma én nda tsuhu Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga tjihin nga'yún én nda tsuhu Jesucristo

¹⁶ Najmi ma subana nga én nda tsuhu Jesucristo b'enijmía, at'aha kui xi nga'yúhun Ntíaná xi ts'ínk'ankikoho ngayjee xi s'ejihin, xi ntje judio tjeheh ra kó xi najmi ntje judio tjeheh ra.

¹⁷ Én nda tsuhu Ntíaná bakúchji xi nkú ts'ín Ntíaná tsjáha xuta nga naxu ma nginkun tu ngat'aha nga s'ejihin. B'a ma at'aha s'ejihin, xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntíaná nga b'i títsu: "Xi ja naxu nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga s'ejihin k'úéña tít'un."

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ngayjee xuta tjihin jé

¹⁸ Ntíaná xi tjiña nk'a ján b'éña chji kjuakjahan nga ts'ín nibánehe ngayjee xuta xi najmi benkjúhun kó incha ts'ín ni xi najmi naxu nginkun. Kui xuto xi b'échja nga cha ni xi naxu tjin.

19 At'aha ni xi yaha Ntíaná, kui ta incha be. Ntíaná ta y'éjña chjihí.

20 Najmi tjin xi nkú ts'in b'a incha kuitsuhu nga najmi be. At'aha xi nkúhu nga kamanda asuntee tsakúchji nga'yúhun Ntíaná xi najmi maha ndyja ko nga nkuhú kui xi Ntíaná. Kjuaxi kjáihin nga najmi ma chji Ntíaná, tunga kamankjihinná tsa chaseéhe ni xi kin'enda.

21 Tunga ta ndahá ni tsa incha kieke jóo ni xi ts'e Ntíaná, najmi incha kits'ínkie yjoho nga Ntíaná xi tjihin kjuachánka ko ta ndaha najmi incha kitsjáhá máb'achjihí. Tu sa ní ni xi najmi chumi ni chjihí ra incha kits'ínkjink'un ko incha kama jjihin.

22 Já nkjink'un chubá incha kits'ín mahá yjoho, tunga já sihí incha kama.

23 Incha kits'ín t'axín kjuachánkaha Ntíaná, kui xi najmi maha 'me. Kits'intsjoho sénnistjihin xuta xi maha 'me ko sénnistjihin nisee, chu ko ye.

24 Kui nga Ntíaná kits'ín ndáihí ra xuto nga ni xi najmi ndoo incha ts'íihin, ni xi nchjaha animaha. Ta kui ta maha najmi incha kikienkjún yjonintehe nga ch'on kits'ínko.

25 Incha kits'ín t'axín éhen Ntíaná xi naxu tjin. Tu én tsank'óhó incha tsakj'á. Incha kikienkjún ko incha kits'intsjoho ni xi kin'enda antehé ni nga xi kits'ínnda niu ts'íintsjoho, xi tjihin nga n'etsjoho tu nkjéhé ni. B'a tjin.

26 Kui nga Ntíaná kits'ín ndáihí ra xuto nga ni xi suba maná incha ts'íin. Jminchjihin jóo incha y'entu xi nkú ts'in tjeheh ra nga incha ts'íinko x'ihin.

27 Já x'in ya ta incha y'entu xi nkú ts'in tjeheh ra nga incha ts'íinko jmichjún. Ta kuihi xinkjín x'in incha kits'ín mje. Tjihin kjuasuba ni xi incha kits'ín. Ta kuihi jáx'in incha kikjantuko xinkjín. Tunga ta incha kits'ínkjáihin ra chji xi tjeheh ra kjuangasten xi incha kits'ín.

28 At'aha najmi incha kits'ínsihin Ntíaná, kui nga Ntíaná kits'ín ndáihí ra nga kuatsúhun kjuankjink'uhun, tu xi incha ts'íihin ni xi najmi ma n'e.

29 Kui nga kitsejihin ra ngayje tjká ni ch'onk'un. Najmi naxu incha ts'ín, fantuko jminchjín xi najmi kjee bixan, incha fásihin ni xi tjihin xinkjín ko ch'on incha ts'ín. Kitsejihin animaha kjuaxintak'un, incha ts'íink'ien xinkjín, ko ta kitsejihin kjuachán, kjuamaña ko kjuach'onk'un.

30 Nchjane xinkjín, én tsank'á ts'inne xinkjín, ts'ín unkie Ntíaná, najmi ch'a benkjún, ma ngak'un, nk'a b'asje yjoho, kjuankjintak'uhun b'asjejin nkjin tjká ni xi ch'onk'un, najmi nt'é'éhen xi cháha,

31 si, najmi ts'intjusun én xi nchja, najmi ch'a xi ts'intjo, najmi ma n'e jnenta ko najmi ma nimaha xinkjín.

32 Be xuta xu'bo nga xi b'a ts'íun ngabaya tjeheh ra, at'aha b'a ts'ín y'éjña Ntíaná. Tunga tu nku b'ahá tjincha ts'ín ko santaha tsjo incha maha nga kj'ai xi b'a ta ts'ín.

2

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Ntíaná ts'íinkokjua ngayjee xuta

1 Ji xi chaseihí yá xi nda ko yá xi najmi nda ko tín'ek'anji jé xuta xi kj'ai, najmi tjin nkú ts'ín n'esjenkihini yjohi. Nk'ie nga chaseihí yá xi nda ko yá xi najmi nda, ta ji ta maha n'ek'anji jé yjohi, at'aha ji b'a ta n'ei.

2 Yaá nga kixi ts'íinkokjua Ntíaná xuta xi b'a ts'íun.

3 Ji nda, ji xi chaseihí yá xi najmi nda títs'in ko nk'ie nga b'a ta n'ei, ¿a b'a bixín nga kuitjunkihi yjohi nga ts'íinkokjua Ntíaná?

4 ¿Á tín'e t'axihin ri yjohi kjuanda chánkaha Ntíaná ko nk'ie nga tu xí ts'ín'yún tak'uhúnná ko nk'ie nga tu xí ndahá ts'ín? ¿A najmi mankjihín ri nk'ie nga kui kjuandaha Ntíaná títsjániyáhi nga k'úinchi'aha ri animahí?

5 Tunga tu ngat'aha nga ndjá tjíyahi ko nk'ie nga najmi tí'michj'aihi animahí, tu sahá tín'etsenéi yjohi kjua'un xi nibanehe asuntee nistjin nk'ie nga ts'íin nibá Ntíaná kjuakjahan ko ts'íin sisin kjuá.

⁶ Nk'ie b'a k̄amoo, Nt̄ianá tsjáha chj̄ih̄i nga nkúnkú xut̄a ngat'aha xi nkú tjín ni xi kits'ín.

⁷ Xut̄a xi t̄u nku t̄incha t̄íts'íh̄in ni xi nda, xi b'a ts'ín t̄ibangisjáih̄i nga sakúhu kjuachánka xi tsjá Nt̄ianá k̄o nga nda cha k̄o nga k'úéntu t̄ík'un sín, kui xut̄aha xi Nt̄ianá ts'íink'íéntu t̄ík'un síh̄in.

⁸ Tunga xut̄a xi sin kjūa k̄o najmi nt'é'éhen ni xi naxu tjín, xi t̄u sahá nt'é'éhen ni xi najmi ndoo, kui xi incha ts'íinkjáīh̄in kjūa'un xi ts'ín nibánehe Nt̄ianá k̄o kjuakjahan.

⁹ Kjuanim̄a k̄o kjuaba sakúhu ngayjee xut̄a xi ts'ín ni xi ch'onk'un, b'aha r̄a xut̄a xi ntje judio t̄jehen r̄a k̄o xi najmi ntje judio t̄jehen r̄a.

¹⁰ Tunga ngayjee xut̄a xi incha ts'ín ni xi ndoo, kui xi sakúhu kjuachánka xi tsjá Nt̄ianá, nda cha k̄o s'ehe kjuajyu, b'aha r̄a xi ntje judio t̄jehen r̄a k̄o xi najmi ntje judio t̄jehen r̄a.

¹¹ At'aha namji ngabi ts'ín Nt̄ianá.

¹² Ngayjee xi incha kits'ín ngatitsun nga najmi be kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, t̄u nkú ndyjahá t̄a ndaha tsa najmi kits'ínk̄okjuaha kjuatéxumoo. K̄o ngayjee xi incha kits'ín ngatitsun nga ja be kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, kui kjuatéxumoo ts'íink̄okjuaha.

¹³ Najmi xut̄a xi t̄u basínñjuhú r̄a kjuatéxumoo xi naxu ma nginkun Nt̄ianá. Xut̄a xi ts'íntjusun ní kjuatéxumoo xi naxu n'e ma.

¹⁴ Xut̄a xi najmi ntje judio t̄jehen r̄a najmi kik'aīhi kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise tunga ts'íh̄in ni xi t̄itsu kjuatéxumoo, at'aha mankjih̄in ni xi nda k̄o ni xi najmi nda. B'a ts'ín kuenta ts'e suba sakúhu r̄a nku kjuatéxuma, ndaha tsa najmi t̄jñaha kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise.

¹⁵ Incha bakúchji xut̄o nga ajin animaha t̄jít'a ni xi bakúya kjuatéxumoo. Animaha tsuyaha tsa nda k̄o tsa najmi nda ni xi t̄incha ts'ín. K̄o kjuankjintak'uhun tsuyaha tsa t̄jehen jé k̄o tsa najmi t̄jehen ngat'aha ni xi t̄incha ts'ín.

¹⁶ B'a kama n̄istjin nk'ie nga Nt̄ianá k'uéxaha Jesucristo nga kuasehe ni xi t̄jintu'máha xut̄a. B'a kama xi nkú t̄itsu én nda tsu xi t̄ib'enijmía.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga t̄a t̄jih̄in jé xut̄a judio ndaha tsa kui kik'aīhi kjuatéxumoo

¹⁷ Ji xi b'a t̄ibixín nga ji xi ntje judio t̄jehen ri, nga kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise kich'ai k̄o tsjo mahi at'aha Nt̄ia nku tutuu s'ejihin.

¹⁸ Yai ni xi mjehe Nt̄ianá nga n'ei. Yai má nihi xi nda at'aha kjuatéxumoo kisakúyahi.

¹⁹ Behe tak'uin nga mahi baku n̄iyáih̄i xut̄a k̄a k̄o nga ji xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'ín ndzjehen xut̄a xi t̄jima má jyuun.

²⁰ Ji xi bakuyáih̄i xut̄a xi najmi be ni xi ts'e Nt̄ianá. Ji xi nda maestruhu xut̄a xi najmi mankjih̄in, at'aha t̄jñahi kjuatéxuma xi bakúchji kjuankjintak'uun k̄o ni xi naxu tjín.

²¹ Ji xi bakuyái, ¿a najmi bakuyáha r̄i yjohi? Ji xi b'enijmí nga najmi ma n'e ndyjé, ¿a n'ei ndyjé?

²² Ji xi b'a bixín nga chankjáán kjuabixanná, ¿a b'a n'ei? Ji xi unchai nt̄ia xi ntsja xut̄a ts'ínnda, ¿a najmi n'ei ndyjé n̄inkuh̄u nt̄ia xu'bo?

²³ Ji xi tsjo mahi at'aha yai kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, tunga najmi t̄iyankjún̄ní Nt̄ianá nk'ie nga t̄ibiyunéi kjuatéxumoo.

²⁴ B'i t̄itsu éhen Nt̄ianá má nga t̄jít'a: "Ngat'anuu najmi t̄iyankjún Nt̄ianá ajih̄in xi najmi ntje judio t̄jehen r̄a."

²⁵ Chj̄ih̄i r̄a nga kin'ehi circuncision tsa t̄ín'etjusuin kjuatéxumoo. Tunga tsa t̄ibiyunéi kjuatéxumoo, circuncision xi kin'ehi b'a ma xi nkúhu tsa najmi kin'ehi niu.

²⁶ Kui nga tsa xi najmi kin'ehe r̄a circuncision kjuat̄joho ni xi t̄jít'a kjuatéxumoo, ¿a najmi n'echj̄ih̄i r̄a ni xi t̄íts'ín nga chasehe xi nkúhu tsa kin'ehe circuncision?

²⁷ Xi najmi kin'ehe circuncision yjonintehe tunga t̄íts'íntjusuhún kjuatéxumoo, kui xi k'uéjñanehi ni xi kanéhi ji xi t̄jñahi kjuatéxumoo k̄o kin'ehi circuncision tunga t̄ibiyunéi.

²⁸ Najmi yjonintee tsuya yá xi judio, kō najmi ni xi n'ehe yjonintee xi circuncision xi ndoo.

²⁹ Judio ní xi b'a ts'ín tjíyaha kō circuncision xi nda, kui ní xi ma ajin animaha xuta. Espirituhu Ntíaná b'a ts'ín, najmi ni xi tjít'a xujun. Xi b'a ts'ín tjíyaha, Ntíaná nda nchjanehe xuta xu'bo, najmi xuta.

3

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tu nkú naxuhú ts'ín Ntíaná

¹ Kui b'a maha, ¿mí ni xi tjín saha xi ntje judio tjeheñ ra ni ma? ¿Kō má xi kui chjeheñ circuncision?

² Chjíhi ra niu, tu xi nkú ts'ín chasehé raá. Títjun Ntíaná kits'ínkjas'eheñ xuta judio éheñ.

³ Tjín xi najmi kis'ejihin éheñ Ntíaná, tunga, ¿a kuihi nihi xi ts'ín nga Ntíaná najmi ts'íntjusuhun éheñ?

⁴ ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yehe! Ndaha tsa tsank'á ngayjee xuta, tunga Ntíaná tu nkú ts'ín ni xi naxu tjín. Xi nkú ts'ín tjít'a xujun éheñ Ntíaná nga b'i títsu: S'ejña chji nga ji xi naxui nk'ie nga chubai, kō n'e nganai nk'ie nga n'ekokjuahi.

⁵ Tsa kjuach'onk'unná b'éjña chji nga Ntíaná xi naxu ts'ín, ¿nkú kuixíaán ni ma? ¿A najmi naxu ts'ín Ntíaná nk'ie nga ts'ín nibájennená kjuakjahan at'aha ch'on k'aán? Nk'ie nga b'a tíxian, tíchja xi nkúhu nku nda.

⁶ ¡Ndaha tsa mí yehe najmi b'a tjín! At'aha tsa najmi naxu ts'ín Ntíaná, ¿nkú ts'ín ts'ínkokjuaha xuta?

⁷ Tunga tsa ngat'aha én tsank'á xi tíchja, kō tsa b'a ts'ín tísejña chjhi nga b'a tjín ni xi ts'ín Ntíaná kō sakú saha kjuachánka, ¿á b'a tíminaha ni ma nga ngatitsun títs'ian?

⁸ Ka ma ra b'i k'úhín xinkía kai: “Ch'on n'eé tu xi nda kamaha asuntei.” B'a tíncha tsu xi tíncha nchjayaneni nga kui niu xi tíncha bakuyái. Nda tjín nga s'ejñanehe mí nihi xi kanéhe xi b'a tíncha tsuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tjín xi bichú ma naxu nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga ts'íntjusun kuatéxumoo

⁹ ¿Nkú kuixíaán ni ma? ¿A 'yún nda sai jin xi ntje judio tjeheñni nga xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yehe! At'aha ja kuayaá nga xi judio kō xi najmi judio nkuhú ngatitsuun tjíntujín.

¹⁰ Xi nkú ts'ín tjít'a éheñ Ntíaná nga b'i títsu: Najmi tjín xi naxu nginkun Ntíaná, ndaha nku najmi tjín.

¹¹ Najmi tjín xi mankjihin, najmi tjín xi bangisjai nga skue yáha Ntíaná.

¹² Ngayjee kindyjajihin niyóo, nkuhú nga tsatsuhun animaha.

Najmi tjín xi nda ts'ín, ndaha nku najmi tjín.

¹³ Ngabaya y'aha ra ni xi tsu, tu subahá én tsank'á nchja.

Én xi bitju ts'a b'a joyaha xáhan ye,

¹⁴ kitsehe ts'a én ch'on tsu kō én stinta.

¹⁵ Kítsa b'ema nga ts'ínk'ien animá,

¹⁶ ni xi incha ts'ín ts'ín x'ahan xuta kō kjuanimá tsjáha.

¹⁷ Najmi incha be má tjín kjuajyu,

¹⁸ najmi incha tjínjin tak'un nga Ntíaná xi tjíhin nga chankjún.

19 Yaá nk'ie nga xuta xi tíjñanehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise, kjuatéxumoo tínchjakoho xuta xu'bo tu xi nk'ie nga kuasehe ra Ntjaná mí nihi xi kits'ín xuta najmi ta incha kuintjaha nga najmi ta kuitjunkihi ra yoho.

20 At'aha ndaha nku najmi naxu chaha nginkun Ntjaná tu ngat'aha tsa ts'intjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo. At'aha tu sa ní kjuatéxumoo b'éjña chjiná nga tjinná ngatitsun.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tu ngat'aha nga s'ejihin xuta Jesucristo naxu bichú ma nginkun Ntjaná

21 Tunga nd'ai ja y'éjña chji Ntjaná xi nkú ts'ín naxu ma xuta nginkun. Najmi kjuatéxumoo xi maha b'a ts'ín. Santa nihi ma n'eya nii ajihin xujun kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise ko ni xi y'ét'a já profeta.

22 Ngat'aha ní nga s'ejihin xuta Jesucristo, b'a ts'ín naxu maha nginkun Ntjaná. Ko b'a maha ngayjee xi s'ejihin, at'aha najmi ngabi ts'ín Ntjaná.

23 Tu ngat'aha nga ngayjee xuta kits'ín ngatitsun, ndaha nku najmi sakúhu kjuachánka xi Ntjaná tsjá.

24 Tunga chánkahá kjuandaha Ntjaná xi tu títsjáhá nga naxu kama xuta nginkun, at'aha Jesucristo y'échjintjai xuta ko kits'ín ndaihi jéhe.

25 Kui xi Ntjaná kits'ín ma nku chje. Tsaténdzjo jníhi tu xi sakúhuná kjuan'endyjat'a nk'ie nga s'ejinná Jesucristo. B'a ts'ín tsakúchjhi Ntjaná nga naxu ts'ín. Nistjin nk'ie, tu ngat'aha nga tsenta najmi kits'innijéhe ra xuta ngatitsun xi kits'ín.

26 Tunga nistjin nd'ai ja tsakúchji nga naxu ts'ín ko nga tu nku naxuhú títs'ín nk'ie nga títsjáha xuta nga naxu ma nginkun tu ngat'aha nga s'ejihin Jesucristo.

27 Kui b'a maha, ¿a tjin nkú ts'ín kama nk'a n'esjehená yjoná nginkun Ntjaná at'aha ngat'aha kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise naxu kamahaná nginkun? Najmi kama. S'ejña t'axín ni xu'bo tu ngat'aha nga s'ejinná Jesucristo.

28 At'aha mankjinná nga ma naxu xuta nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga s'ejihin Jesucristo, najmi ngat'aha tsa ts'intjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

29 ¿A tu nkuhú Ntjaha xuta xi ntje judio tjehe ra Ntjaná? ¿A najmi kohó Ntjaha xuta naxinantá xingisoo? Johon, b'a tjin. Ntjaná ta Ntjaha xuta xi najmi ntje judio tjehe ra.

30 At'aha nkuhú maha Ntjaná xi ts'ín nga naxu ma xuta judio xi kin'ehe ni circuncision at'aha s'ejihin, ko ta tsjá nga naxu ma xuta xingisoo xi najmi kin'ehe ni circuncision tu ngat'aha nga s'ejihin.

31 Kui nga, ¿a t'n'endyjanáá chjhi kjuatéxumoo tu ngat'aha nga s'ejinná? ¡Najmi b'a tjin! Tu sa ní b'a ts'ín t'ibaihi raá chji xi tjihin kjuatéxumoo.

4

B'i ts'ín y'éjña chubayaha Pablo nga kits'ínchjén ntje cháha xuta judio xi 'mi Abraham

1 Chubanijmíyahaná ntje cháná Abraham. ¿Mí nihi xi kisakúhu?

2 Tsa Ntjaná kits'ínkjáihin Abraham nga kui xi naxu tu ngat'aha ni nda xi kits'ín, ka ma ra nk'a k'uasje yoho. Tunga najmi kamahá nk'a k'uasje yoho nginkun Ntjaná.

3 ¿Nkú títsu éhe Ntjaná ngat'a ts'e ni xu'bo? B'i títsu: “Kis'ejihin Abraham Ntjaná ko kui niu xi kits'ínchjhi ra Ntjaná nga Abraham xi nku nda xi naxu.”

4 Xi nkúhu xuta xi ts'ínxá, kui xi ch'axkihí ni xi ts'ín ko b'a ts'ín s'echjhi ra. Najmi tu 'baihi ni xi ts'ínkjáihin.

5 Tunga máha xuta xi najmi ma 'yún k'un ni nda xi kits'ín, nga tu sahá s'ejihin Ntjaná xi tsjáha xuta ngatitsuun nga naxu ma nginkun, Ntjaná be nga xuto s'ejihin ko kui niu xi b'axkihí Ntjaná nga naxu basehe.

6 B'i kitsú David nga: ¡A b'a nda tjihin ts'e xuta xi Ntjaná naxu basehe, najmi tu ngat'aha ni xi kits'ín tsa kui kjuaha nga naxu n'e ma!

7 B'i ts'ín y'ét'a:

ǀÁ b'a nda tǀíhin ts'e xuta
xi kin'endyjat'aha ra jéhe,
ko kin'endyjajnuhu ngatitsuhun!

⁸ ǀÁ b'a nda tǀíhin ts'e nda
xi Ntǀianá najmi b'axkihǀi ra ngatitsuhun!

⁹ ¿A tu nkuhú xuta xi kin'ehe ni circuncision sakúhu kjuanda xi títsu David, a ra kohó xi najmi kin'ehe ni circuncision? Ja b'a kuixíaán nga Abraham kis'ejihǀin Ntǀianá ko nga kui niu xi kin'echjǀihǀi ra nga naxu kin'e ma.

¹⁰ Tunga, ¿nkjé kin'echjǀihǀi ra Abraham nga kui xi nku nda xi naxu? ¿A nk'ie nga ja kin'ehe ni circuncision, a ra nk'ie nga najmi kjehé n'ehe ni circuncision? Nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision b'a kama.

¹¹ Askahan kin'ehe Abraham ni circuncision. Kui niu xi kama nku chuba xi kis'et'aha, chuba xi tsuhu ra nga naxu kama at'aha kis'ejihǀin Ntǀianá nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision. B'a ts'ín j'ai maha Abraham na'mihǀi ngayjee xuta xi s'ejihǀin Ntǀianá, ndaha tsa najmi kin'ehe ni circuncision. Ntǀianá b'axkihǀi xuta xu'bo xi nkúhu xuta xi naxu.

¹² Ko ta j'ai ma Abraham na'mihǀi xuta xi kin'ehe ni circuncision, xi najmi tu nkú ni circuncision kin'ehé ra, ko ní ta s'ejihǀin Ntǀianá xi nkú ts'ín kis'ejihǀin ntje cháná Abraham nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision.

B'ǀi ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kits'íntjusun Ntǀianá ni xi kitsúya tǀíjuhǀun Abraham

¹³ Ntǀianá kitsúya tǀíjuhǀun Abraham nga kui ko ntje xi s'ehe askahan ts'íinkjǀáihǀin asuntee nga kama ts'e. Tunga najmi ngat'aha ní tsa kits'íntjusun Abraham kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise, tsa kui kjuaha nga b'a kik'in tǀíjuhǀun ra. B'a ní kik'ihǀin at'aha kis'ejihǀin Ntǀianá ko kui niu xi kich'axkihǀi ra nga kui xi naxu.

¹⁴ At'aha tsa xi tǀíncha ts'íntjusun kjuatéxumoó, tsa kui xi ts'íinkjǀáihǀin ni xi kitsúya tǀíjun Ntǀianá nga tsjá, kui xi tsuhu ra nga najmi chumi ni chjǀihǀi ra nga s'ejihǀin xuta Ntǀianá ko najmi ta chumi ni chjǀi kamaha ra én xi kitsúya tǀíjun Ntǀianá.

¹⁵ Nk'ie nga biyuné kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise, kjuakjahan Ntǀianá ts'ín nibánehe xuta. Tunga má najmi tǀín kjuatéxumoó, najmi tǀín xi nkú ts'ín kuiyúnehe ni xi títsu.

¹⁶ Kui b'a maha, at'aha ní nga s'ejihǀin xuta Ntǀianá, kui kjuaha nga sakúhu ra ni xi kichuba tǀíjun, tu xi ngat'aha kjuandaha Ntǀianá sakúhu ra ngayjee ntjehe Abraham ni xi kichuba tǀíjun. Najmi tu nku xi y'aha ra kjuatéxumoó xi sakúhu niu. Ta sakúhu xi s'ejihǀin Ntǀianá xi nkú ts'ín kis'ejihǀin Abraham Ntǀianá. Kui xi na'miná ngatenté

¹⁷ nginkun Ntǀianá xi nkú ts'ín tǀít'a, má nga b'a kitsúhu Ntǀianá Abraham: “Ji xi kits'in maha na'mihǀi nkjin xuta naxinantá.” Kis'ejihǀin Abraham Ntǀianá, kui xi ts'ínk'íentu tǀik'un xuta k'ien ko tu ts'ínkjohó ni xi najmi kjee tǀín, as'ai s'e.

¹⁸ Abraham kikuyá ni xi kik'ihǀin ko kama na'mihǀi nkjin nkjún xuta naxinantá at'aha kis'ejihǀin Ntǀianá, ndaha tsa najmi tǀín xi nkú ts'ín kuitjusuhun niu. Kama xi nkú nga kik'ihǀin: “B'ǀi ts'ín nkjin kama ntjehǀi.”

¹⁹ Tu nkú kis'ejihǀin ra Abraham, ndaha tsa kamankjihǀin nga ja tu xǀi nibajehén ra yjonintehe at'aha ja ma kfehé ra unchan nú ko tsa ngat'aha nga ntǀi Sara xi chjuúhun maha.

²⁰ Najmi jo jan kamaha tsa najmi ta kis'ejihǀin ra ni xi kitsúya tǀíjuhǀun Ntǀianá nga tsjáha. Tu sahá ndjá tsasinjǀna sa nga kis'ejihǀin ko kits'ínkie yjoho nga chánka Ntǀianá.

²¹ Y'énku k'un nga tǀíhin nga'yún Ntǀianá ko nga kamaha ts'íntjusun ni xi kitsúya tǀíjuhǀun.

²² Kis'ejihǀin Abraham Ntǀianá ko Ntǀianá kits'ínchjǀihǀi ra niu nga Abraham xi nku nda xi naxu.

²³ Má nga tǀít'a nga Ntǀianá kits'ínchjǀihǀi ra nga kis'ejihǀin Abraham, najmi tu nkuhú ngandaha Abraham kis'et'a niu.

²⁴ Nganda níná kis'et'aha niu. Ta n'echjíná ko ñá xi nkúhu xuta xi naxu at'aha s'ejinná Ntíaná xi kits'ínkj'áiyaha ngabayoo Nda Ntíaná Jesu.

²⁵ Kui xi kin'ek'ienntjáíhi ngatitsunná ko kin'ekj'áiya ngáha ra ngabayoo tu xi ta kamahaná xuta xi naxu nginkun Ntíaná.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga nd'ai tjínkoná kjuajyu Ntíaná

¹ Kui b'a maha, naxu kamaá nginkun Ntíaná at'aha s'ejihinná Ntíaná ko tjínkoná kjuajyu ngat'aha ni xi kits'ín Nda Ntíaná Jesucristo.

² At'aha s'ejinná Ntíaná, kui nga Jesucristo kits'ihin nga tsitjas'enjihinná kjuanda xu'bi. Ndjá tinchaján kjuandoo. Kui nga tsjo mahaná nk'ie nga tichuyáá kjuachánka xi tsjáná Ntíaná.

³ Ko najmi tu nku ni xu'bi xi tsjo maná. Ta tsjo maná kjua'un xi tibatjajáán, at'aha yaa nga kjuu'uun tsjá nga'yunná tu xi n'e chúkjuahaná ni xi tímat'aán.

⁴ Ko tsa n'e chúkjuá, kixi bitjukaá ni xi tímaná. Ko tsa kixi bitjukaá ni xi tímaná, ma chuyáá ni nda xi tsjáná Ntíaná.

⁵ Ko najmi sakúná kjuasuba, ndaha tsa najmi kjee tíyáá ni xi tichuyáá. At'aha Espiritu Santo xi kik'ainá kits'íntsejihin animaná kjuatjoho Ntíaná.

⁶ Nk'ie najmi kama kin'ek'anki subaá yjoná, Cristo k'ienntjáíhi xuta ngatitsuun nistjin xi kitsú Ntíaná.

⁷ 'Ni tjín tsa tjín xi kuayántjai nku xuta xi naxu ts'in, tunga kutsa tjíhín xi kama k'un kuayántjai nku xuta xi 'yún nda.

⁸ Tunga Cristohó k'ienntjáíhiná nk'ie nga xuta ngatitsun saá. B'a ts'in tsakúchjiji Ntíaná xi nkú ts'in tjoho ñá.

⁹ Nk'ie nga ja xuta xi naxu kamaá nginkun Ntíaná ngat'aha jní xi tsaténdzjo Cristo, ¿nkú ts'in najmi n'ek'ankihiná nistjin nga ts'ín nibájen kjuakjahan Ntíaná?

¹⁰ At'aha nk'ie nga kamaá xuta kontraha Ntíaná, ngat'aha ngabayaha Ntíhi kinchjako ndaná. ¿Nkú ts'in najmi n'ek'ankiná ngat'aha kjuatík'uhun Ntíhi, ñá xi ja nchjako ndaná nd'ai?

¹¹ Ko najmi tu suba ni xu'bi tichuyáá. Ta tsjo maná nga Ntíaná kjuáts'ená, at'aha Nda Ntíaná Jesucristo kits'ín nga tóbichúk'un ngáha raá Ntíaná.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Adan j'aiko ngabayoo tunga Jesucristo kits'ínk'íentu tók'unná

¹² Ngat'aha ni xi kits'ín nku nda ngatitsuun jas'en asunntej ko ngatitsuun j'aiko ngabayoo. B'a ts'in ngjindjuhu ngabayoo ajihin ngayjee xuta, at'aha ngayjee xuta kits'ín ngatitsun.

¹³ Kintehe ni nga Ntíaná kits'ínkjas'ehe Moise kjuatéxumoo kis'e ngatitsun asunntej, tunga najmi ch'axkihí ra ngatitsun xi ts'in xuta nk'ie nga najmi kjee tjín kjuatéxumoo.

¹⁴ Yaha nk'ie nga nistjihin Adan santaha nistjihin Moise tsatéxuma ngabayoo. Ta k'ien xi najmi kits'ín ngatitsun xi nkúhu xi kits'ín Adan. Adan, kui y'éjña chubayaná xi kj'uai askahan.

¹⁵ Kjuandaha Ntíaná najmi b'a joyaha xi nkúhu ngatitsun xi kits'ín Adan. At'aha ngat'aha ngatitsuhun nku nda nkjin xuta k'ien, tunga ngat'aha kjuandaha nku nda, kui xi Jesucristo, nkjin xuta 'yún kisakúhu kjuandaha Ntíaná ko ni xi tu kitsjáhá ra.

¹⁶ Ko ni xi tu kitsjáhá Ntíaná najmi b'a joyaha xi nkúhu ni xi y'aha ra ngatitsuhun Adan. Ngat'aha nku ngatitsun xi kits'ín Adan, Ntíaná kits'ínnijéhe ko b'a ts'in jé y'éjñajihin. Tunga askahán ni nga kis'e nkjún ngatitsun, tu kitsjáhá Ntíaná nga naxu kama xuta nginkun.

¹⁷ Ngat'aha ngatitsun xi kits'in nku nda tsatexuma ngabayoo, tunga ngat'aha ni nku nda, kui xi Jesucristo, incha k'uentu tik'un ko kuatexuma xuta xi ts'inkjaih'in kjuanda chankaha Ntiana ko k'uaih'i nga naxu kama nginkun.

¹⁸ Kui b'a maha, xi nkú ts'in tu ngat'aha nku ngatitsun xi kits'in nku nda je y'entujhin ngayjee xuta, b'a ta ts'in tu ngat'aha nku ni nda xi kits'in nku nda naxu bichú ma ngayjee xuta nginkun Ntiana ko k'uentu tik'un.

¹⁹ Xi nkú kama nga najmi kint'é'en nku nda ko kui nga nkjin xuta tsichu maha xuta ngatitsun, b'a ta kama nga kint'é'en nku nda ko kui nga nkjin xuta naxu kujichú maha nginkun Ntiana.

²⁰ Ko ta j'ai s'ejña kjuatexuma xi kin'ekjas'ehe Moise tu xi saha ngatitsuun, tunga nk'ie nga ja kisá ngatitsuun, 'yún kisá sa kjuandaha Ntiana.

²¹ At'aha xi nkú ts'in kis'ehe nga'yún ngatitsuun ko j'aiko kjuabayoo, b'a ta ts'in tjihin nga'yún kjuandaha Ntiana, kui xi ts'in nga naxu mahaná nginkun ko ts'ink'ientu tik'un sinná ngat'aha ni xi kits'in Nda Ntiana Jesucristo.

6

B'i ts'in tsakuya Pablo nk'ie nga ja tsayahaá ngatitsuun ko nga tintsuba tik'unkaá Cristo

¹ Kui b'a maha, ¿nkú kujixihinná? ¿A tu nku n'enahá ngatitsun tu xi 'yún s'ejña chji saha kjuandaha Ntiana?

² ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yehe! Ja tsayahaá ngatitsuun. ¿Nkú ts'in kuintsubajin sahaná ngatitsuun?

³ ¿A najmi yanú ni xu'bi? Ngatenteé xi kisaténtajian Jesucristo nkuhú ja makaá ko nkuhú ja tsichu majih'in ngabayaha.

⁴ Nk'ie nga kisaténtajian Cristo, b'a ts'in tsayakohoná ko kis'eyanjikaá, tu xi kuintsuba tik'un tsetse ngahaná xi nkú ts'in Ntia Na'miná kits'inkj'áiyaha Cristo ngabayoo nk'ie nga tsakúchji kjuachankaha.

⁵ At'aha tsa nkuhú tsichu makaá Cristo nk'ie nga k'ien, b'a ts'in ta nkuhú kujichú makaá nga k'uaíya ngahaná xi nkú ts'in j'áiyá ngaha ra ngabayoo.

⁶ Yaá nk'ie nga kisut'a kruukaá Cristo. Najmi b'a ta ts'in tintsubahana xi nkúhu nk'ie. Ja tsatsun yjonintená xi tjñajih'in ngatitsun tu xi najmi ta kuintú'yá'éhen raá ngatitsuun.

⁷ At'aha xi 'me, najmi ta tjín xi nkú ts'ih'in ra ngatitsuun.

⁸ Tsa ja tsayakaá Cristo, ta s'ejinná nga ta kuintsuba tik'unkaá.

⁹ Yaá nga Cristo j'áiyá ngaha ra ngabayoo ko najmi ta kuayá saha. Najmi ta tjihin ra nga'yún ngabayoo tsa nkú ts'in saha.

¹⁰ At'aha nk'ie nga k'ien Cristo, nkuhú niyá k'iehe tu xi kikjexih'in ra nga'yún xi tjihin ngatitsuun. Ngat'a ts'e nga tjña tik'un, tjña tik'un xi nkú ts'in mjehe Ntiana.

¹¹ Ko máha jun, b'a ta ts'in n'enkjintak'un nga ja tsayoho ngatitsuun ko tintsuba tik'un xi nkú ts'in mjehe Ntiana, nga nkuhú makoo Jesucristo.

¹² Kui b'a maha, najmi tu 'baintehe ruu ngatitsuun tsa kui xi kuatexumaha yjonintenuu xi maha 'me, tsa kuintú'yá'óhoon nga n'oo ni xi mjehe yjonintenuu.

¹³ Najmi tu ngatitsuun 'boho yjonintenuu, tsa ni xi najmi nda n'oo. Tu sa ní Ntiana tjohon yjonuu, jun xi ja tsayo ko j'áiyá ngahanuu ngabayoo. Tjohon yjonintenuu Ntiana nk'ie nga n'oo ni xi naxu n'e.

¹⁴ Najmi ta kuatexumahanuu ngatitsuun, at'aha najmi ta kjuatexumoo tjñanehenuu. Kjuandaha ní Ntiana tintsubankiu nd'ai.

B'i ts'in tsakuya Pablo nk'ie nga najmi ta batexumahaná ngatitsuun

¹⁵ Eí ni ma, ¿a n'eé ngatitsun, tsa najmi ta kjuatexuma xi kin'ekjas'ehe Moise tjñanehená, at'aha kjuandaha Ntiana tintsubankiá? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yehe!

¹⁶ ¿A najmi yanú, tsa tjín xi n'ekjas'ohoon yjonuu nga kuinú'yá'óhooon xi nkúhu xuta musuhu, jun xi bichúmo xuta musuhu xi tínu'yá'óhooon? Tsa xuta musuhu ngatitsuun kamo, kuayó. Tunga tsa kuinú'yá'óhooon Ntíaná, naxu kamo nginkun.

¹⁷ Jun xi kamo xuta musuhu ngatitsuun nistjin nk'ie, tunga nd'ai máb'achjhi ra Ntíaná nga tu sahá ngayjehe animanuu tínu'yá'óhooon én xi tsinchiyó, én xi kin'ekjas'ennuu.

¹⁸ Ja kamandoóho ngatitsuun ko tsichumo xuta musuhu ni xi naxu tjín.

¹⁹ Tíb'ejña chubayanuu ni xu'bi nga tínchjakonuu at'aha 'ni mankjinná ni. Nistjin nk'ie, ni xi chuntí nginkun Ntíaná ko kjuach'onk'uun kin'ekjas'ohoon yjonintenuu tu xi ch'on kin'ehenu. Xuta musuhu niu kamo, tunga nd'ai n'ekjas'on yjonintenuu nga kamo xuta musuhu ni xi naxu tjín tu xi xuta xi ts'e Ntíaná kamahanu.

²⁰ Nk'ie nga kamo xuta musuhu ngatitsuun, kjin tintsuboho ni xi naxu tjín.

²¹ ¿Mí nihi xi kisakúnuu nga kin'o ni xi kin'o nk'ie, ni xi tu subahá manuu nd'ai? Ngabaya y'aha ra ni xi kin'o.

²² Tunga nd'ai ja kamandoóho ngatitsuun ko yankihuu Ntíaná. Tísakúnuu kjuaje xi tsjánuu Ntíaná tu xi kuintsuba tík'un síhinu.

²³ At'aha ngabayoo, kui xi chjhi ngatitsuun, tunga Ntíaná tu tsjáhá nga k'úentu tík'un sín xuta xi nkúhu makó Nda Ntíaná Jesucristo.

7

B'i ts'in y'éjña chubaya Pablo nga ja tsayahaá kjuatéxumoo

¹ Jun já nts'e, tínchjakonuu jun xi yo kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise. ¿A najmi yanú nk'ie nga tjintu tík'un sa xuta y'aha kjuatéxumoo?

² Xi nkúhu nku tachjuún xi tjíñaha x'in, tjít'a kjuatéxumoo nga najmi tjihin nga k'uéjña x'ihin. Tunga tsa kuayá x'ihin, kama ndai ngáha ra yjoho kjuatéxumaha kjuabixoon.

³ Kui nga tsa kj'ai nda k'uéjñakoho nk'ie nga tjíña sa x'ihin, títangane kjuabixahan. Tunga tsa kuayá x'ihin, kama ndai ngáha ra yjoho ni xi tjít'a kjuatéxumoo. Najmi títangane kjuabixoon tsa kj'ai nda k'uéjñako ngáha.

⁴ B'a ta kamanuu, já nts'ena. Xi ja k'ien najmi ta y'aha ra kjuatéxumoo, ko jun ja tsyakoo Cristo nk'ie nga k'ien tu xi kj'ai xi kama ts'e ngáhanuu. Xi j'áiya ngáha ra ngabayoo, kui xi ts'enuu nd'ai. B'a ts'in kama n'ehená ni xi ts'e Ntíaná.

⁵ Nk'ie nga kich'a saá asuntee, ngatitsuun kits'ínxájin yjonintena. Ngatitsuun kits'ínchjén kjuatéxumoo nga kin'e mjeé ni xi najmi nda, ko kin'eé ni xi tjehe ra ngabaya.

⁶ Tunga nd'ai ja najmi ta kjuatéxumoo tjíñanehená, at'aha ja tsayahaá kjuatéxuma xi kik'íet'a'yunná nistjin nk'ie. Kui nga t'n'ehená ni xi mjehe Ntíaná nd'ai xi nkú ts'in títakú niyá tsetsená Espirituhu Ntíaná, najmi xi nkú ts'in tsakú niyáná xujun xi kis'et'a nistjin nk'ie.

B'i ts'in tsakúya Pablo xá xi tjihin kjuatéxumaha Ntíaná

⁷ Ei ni ma, ¿nkú kuixiáán? ¿A kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise y'a ngatitsun? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Tunga tsa najmi kis'ejña kjuatéxumoo, najmi kkie ra ni xi 'mihí ngatitsun. Najmi be tsa najmi nda tjín nk'ie nga ni xi tjihin xuta kjuasihin tsa najmi b'i titsu kjuatéxumoo: “Najmi tu fasihin ni xi tjihin xuta.”

⁸ Tunga ngatitsuuhún kits'ínchjén ni xi tjít'a kjuatéxumoo ko b'a ts'in kinchjahana nga jasihin nkjin títjá ni xi najmi an ts'an. At'aha tsa najmi tjín kjuatéxuma, najmi tjihin nga'yún ngatitsuun.

⁹ Xi nkúhu an. Nk'ie nga najmi kjee s'ejñanena kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise, tsátejña tít'an. Tunga nk'ie nga kamankjinna ni xi tjít'a kjuatéxumoo, kisakú nga'yúhún ngatitsuun, as'ai tsaya.

¹⁰ Kkie nga kjuatéxuma xi tjihin nga ts'íink'íejña tít'unna, kui xi tu sahá kits'ínkjina ngabayoo.

¹¹ At'aha ngatitsuun kits'inchjén ni xi tjít'a kjuatéxumoo tū xi ts'anachahana. B'a ts'ín kits'ínk'ienkohona ni xi tjít'a kjuatéxumoo.

¹² Jehé kjuatéxumoo, kō ni xi tjít'a kjuatéxumoo je kō naxu tinchja kō nda.

¹³ Tunga, ¿a ni xi ndoo xi kitsjana ngabaya? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Ngatitsuun ní kits'inchjén ni xi ndoo nga kitsjana ngabaya tū xi chaha nga kui xi ngatitsun. Ni xi tjít'a kjuatéxumoo tsakúchji nga tū xí 'yúhún ch'onk'un ngatitsuun.

B'i ts'ín tsakúya Pablo ni xi ts'ihin ngatitsuun

¹⁴ Yaá nga kjuatéxumoo ajihin Espirituhu Ntíaná tsitjuhu, tunga an asuntee y'ahana. Ja ts'atsena ngatitsuun kō an kama nda musuhu.

¹⁵ Najmi mankjinna ni xi ts'ian. At'aha najmi ni xi mjena ts'ian. Tū sa ní ni xi najmi sasinna, kui nihi xi ts'ian.

¹⁶ Tunga tsa ts'ian ni xi najmi mjena ts'ian, ni xi títs'ian títs'inkíékohona yjona nga nda kjuatéxumoo.

¹⁷ Kui nga najmi ta an xi b'a ts'ihinna nga b'a ts'ian. Ngatitsun xi tíñajin nína xi b'a ts'ín.

¹⁸ Be nga xi nkú ts'ín y'ahana asuntee, ndaha nku ni xi nda najmi tíñajinna. At'aha ndaha tsa mjena ts'ian ni xi nda, tunga najmi chúkjuahána b'a ts'ian.

¹⁹ Najmi ts'ian ni xi nda xi mjena ts'ian, tū sa ní ni ch'onk'un xi najmi mjena ts'ian.

²⁰ Tsa ts'ian ni xi najmi mjena ts'ian, najmi ta an xi b'a títs'ihinna. Ngatitsun xi tíñajin nína xi b'a títs'ín.

²¹ Mankjinna ni xu'bj. Nk'ie nga mjena ts'ian ni xi nda, tū ni ch'onk'un xi tíñajihína bitjuchji.

²² Tsjo maha animana kjuatéxumaha Ntíaná,

²³ tunga mankjihína nga kj'ai kjuatéxuma títs'ínxájin yjonintena, kui xi kjuatéxumaha ngatitsuun. Kui xi kjánkō kjuatéxuma xi ts'ániyáha kjuankjintak'unna. F'akj'ánijéna kō ts'ín mana nda nubayáha.

²⁴ ¡Nima rú ts'ihinna! ¿Yá xi kuasinkona tū xi kama ndáhi ra yjoninte xu'bj xi títsjana ngabaya?

²⁵ ¡Tsjaha máb'achjhi Ntíaná! Nda Ntíaná Jesucristo kits'ín ndáina. Títs'inchjén kjuankjintak'unna nga tínt'e'éhen kjuatéxumaha Ntíaná, tunga xi nkúhu nku nda, kjuatéxumaha ngatitsuun tínt'e'éhen.

8

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhu Ntíaná ts'ínk'íentu tík'unna

¹ Kui b'a maha, najmi ta chumi nihi ta n'enijéhe ra xuta xi nkuhú mako Cristo Jesu,

² at'aha Espirituhu Ntíaná ts'ínk'íentu tík'unkoná Cristo Jesu kō ts'áná nku kjuatéxuma xi ts'ín ndáina kjuatéxumaha ngatitsuun kō ngabayoo.

³ Ni xi najmi kamaha kits'ín kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehe Moise at'aha asuntee y'aha ra xuta kō najmi kamaha ts'íntjusun ni xi tjít'a, kui nihi xi kits'ín Ntíaná nga kits'ín nibá Ntíhi. Ntíu kik'a yjoninte xi nkúhu yjoninte ngatitsuhun xuta tū xi y'échjintjaihi ngatitsuun. B'a ts'ín kik'ojennkihi Ntíaná ngatitsun xi tíñajihin xuta.

⁴ B'a kits'ín Ntíaná tū xi kuitjusuhun ajinná ni nda xi banki kjuatéxumoo, ñá xi najmi ta tintsuhána xi nkú ts'ín mjehe yjonintena. Tintsuha nínaá xi nkú ts'ín mjehe Espirituhu Ntíaná.

⁵ At'aha xi asuntee y'aha ra nga tjíntu, kui xi ni xi ts'e asuntee ts'ínkjink'un, tunga xi Espirituhu Ntíaná y'aha ra nga tjíntu, kui xi ni xi ts'e Espiritu ts'ínkjink'un.

⁶ Xi ni xi ts'e asuntee ts'ínkjink'un, kui xi kuayá, tunga xi ni xi ts'e Espirituhu Ntíaná ts'ínkjink'un, kui xi k'úentu tík'un kō s'ehe kjuajyu.

⁷ At'aha xi ni xi ts'e asuntee ts'ínkjink'un, kui xi unkie Ntíaná. Najmi tjíntunkí kjuatéxumaha Ntíaná kō najmi maha tsa b'a incha ts'ín.

⁸ Xi asuntee y'aha ra nga tjintu, kui xi najmi maha ts'in ni xi tsjoho Ntiana.

⁹ Tunga maha jun, ja najmi ta asuntee y'ahanuu nga tintsuboo. Espirituhu ni Ntiana y'anuu nga tintsuboo tsa kjuaxi nga kui xi tjñajinnuu. Xi najmi tjñajihin Espirituhu Jesucristo, kui xi najmi Jesucristo ts'ehe.

¹⁰ Tunga tsa Cristo tjñajinnuu, tsuhu ra nga Espirituhu tits'ink'ientu tik'unnuu ko ja naxu tsichumo nginkun Ntiana, ndaha tsa ngatitsuun ja kits'ink'ien yjonintenuu.

¹¹ Tsa Espirituhu xi kits'inkj'aiyaha Jesu ngabayoo tjñajinnuu, ta kuihi xi kits'inkj'aiyaha Jesu ta ts'ink'ientu tik'un yjonintenuu xi maha 'me. Ba ts'inkonuu Espirituhu Ntiana xi tjñajinnuu.

¹² Kui ba maha, ja nts'e, ja najmi ta tjihin tsa kuintsubaa xi nkuhu xuta xi ts'in ni xi mjehe yjonintee.

¹³ At'aha tsa kuintsuboo xi nkuhu xuta xi ts'in ni xi mjehe yjonintee, kuayó. Tunga tsa Espirituhu Ntiana n'ek'ienkohonu ni xi mjehe yjonintenuu, kuintsuba tik'un.

¹⁴ Ngayjee xi Espirituhu Ntiana bakú nyaha, kui xi ntíhi Ntiana.

¹⁵ At'aha Espiritu xi kin'ekjohon najmi kits'in manuu xuta musuhu kjuabinkjuun. Kits'in ma ninuu Ntíhi Ntiana ko ts'in nga: "Na'mi ichi", k'úhíin Ntiana.

¹⁶ Kui Espirituhu Ntiana nkúhu mako animaná nga tsuya kixi nga ña xi ntíhi Ntiana.

¹⁷ Tsa ña xi ntíhi Ntiana, ta sakúná ni xi ts'e. Jesucristo n'ekjáinkooho ni xi ts'e Ntiana. Tsa nd'ai tibitjajaán kjuanimá xi j'ajin, ta sakúná kjuachankaha.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tichuyaháa nistjin nga Ntiana ts'ín ma kikjinná ntíhi

¹⁸ Ba mana nga najmi chumi nihi kjua'un xi tibená nistjin nd'ai tsa ch'achubakohoná kjuachankaha Ntiana xi kama chjiná askahan.

¹⁹ Ngayjee ni xi kits'innda Ntiana tincha kuyá ko 'yún mjehe nga s'ejña chji yá xutaha xi ntíhi Ntiana.

²⁰ At'aha ni xi kamandoo najmi ta tjihin ra nga'yún xi kis'ehe nga tjuhun. Najmi kui kama mjehe nga ba kamat'ain. Ntia nina ba ts'in y'enda nga ba kamat'ain. Tunga ta tikuyahá ra

²¹ ni xi kamandoo nistjin nga najmi ta kuatsuhun. Tikuyaha nk'ie nga kama ndaíhi ch'a xi y'anji, nistjin nk'ie nga ba ts'in kama ndaíhi xi nkú tsjo ts'in kama ndaíhi ntíhi Ntiana.

²² Yaá nga santaha nd'ai un tibehe ngayjee ni xi kits'innda Ntiana, xi nkúhu nku tachjuún xi tsihin ntí.

²³ Ko najmi tu nku kui xi un tibehe. Ta un tibená ko ña. At'aha ja tjñajinná Espirituhu Ntiana. Ja kik'ai títjunná ajihin ngayjee ni xi n'ekjáihín askahan. Nkjún tibehe animaná nga tichuyaháa nistjin nga ts'ín ma kikjinná Ntiana ntíhi, nistjin nga n'ek'anki yjonintena.

²⁴ At'aha ja kin'ek'ankiná ko tichuyaháa ni xi sakúná, tunga tsa ja kisuya ntsaa ni xi tichuyaháa, najmi ta tichuyá saha raá ni xu'bo. ¿At'aha yá xi kuyaha ni xi ja tjñaha?

²⁵ Tunga tsa tichuyaháa ni xi najmi kjee yaá, tjihin nga chuyaháa santa nkúhu nga n'ekjáihín.

²⁶ Ta basinkoná Espirituhu Ntiana, at'aha najmi ndjá tjintuyána. Najmi yaá ni xi kuintcháa, tunga Espirituhu ni Ntiana bankintjainá. Nk'ie nga nchjantjai un'unna Espiritu nginkun Ntiana, najmi tjin én xi kuxinyahaná xi nkú tsu.

²⁷ Ntiana xi be animaha xuta, kui xi be mí xi mjehe ts'ín Espiritu. At'aha xi nkú ts'in mjehe Ntiana, ba ts'in banki Espiritu nga nchjantjai xuta xi Ntiana kikjats'e.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tjoná Ntiana

²⁸ Yaá nga ngayjee ni xi mat'ain xuta xi incha ts'intjo Ntiana, Ntiana ts'inchjén niu ngandaha xuta xu'bo. Ntiana há j'ajihin xuta xu'bo at'aha ba ts'in kama mjehe.

²⁹ At'aha xuta xi kieke títjun Ntiana, ta y'enda títjun nga ba ts'in s'eyaha xi nkúhu Ntíhi, tu xi kui Ntíu kamaha Ntí tjun ajihin ja nts'e xi nkjin maha.

³⁰ Kō xi y'enda tíjūn Nt̄ianá, t̄a j'ájin. Kō xi j'ájin, t̄a kits'ín nga tsichu ma naxu nginkun. Kō xi kits'ín nga tsichu ma naxu nginkun, t̄a kits'jáha kjuachánka.

³¹ Kui b'a maha, ¿nkú kuixín sahaná? Tsa Nt̄ianá makoná, ¿yá xi nguaj kontraná?

³² Kui xi ja y'éjña nga tū nkú tsjáhá Nt̄íhi. Kits'ínkjas'en Nt̄íhi nga kin'ek'ien ngandaná. Kui nga tsa kits'jáná Nt̄íhi, ¿nkú ts'ín najmi t̄a tsjáhaná ngayjee ni xi t̄jín?

³³ ¿Yá xi kamaha ts'ínk'ANJI jé xuta xi Nt̄ianá j'ájin? Nt̄ianá kits'ín nga naxu xuta xi ts'e.

³⁴ ¿Yá xi b'a kuitsu nga ngatitsun y'a? Cristo Jesu k'ien kō j'áiya ngáha r̄a ngabayoo kō t̄jñat'aha Nt̄ianá nd'ai nga t̄bankintjainá.

³⁵ Tjohō ñá Cristo. ¿Yá xi kamaha kjé'aná kjuatjohō? ¿A kjuanima? ¿A kjuaboo? ¿A kju'unchoo? ¿A kjintío? ¿A tū ngat'aha nga x'aán? ¿A ni ch'onk'un xi mat'aán? ¿A ra ngahá n'ek'ienná?

³⁶ B'a ma xi nkú ts'ín t̄jít'a éhen Nt̄ianá:

Ngat'a ts'í tehente tintsubajjin ngabayoo.

Xi nkúhu chutsank̄a xi n'ek'ien, b'a ts'ín baseni jóo.

³⁷ Tunga ajih̄in ngatentee ni xu'bi xi kits'íntjoná t̄a ts'ín nga tū sahá 'yún n'e ngana saá.

³⁸ At'aha behe k'an nga najmi t̄jín xi kamaha kjé'aná kjuatjohō Nt̄ianá, ndaha tsa kuayáá kō ndaha tsa kuintsuba t̄ik'aán, t̄a ndaha nt̄itsjee kō xi batéxuma kō xi t̄jih̄in nga'yún, t̄a ndaha ni xi tíma nd'ai kō xi kama askahan,

³⁹ t̄a ndaha ni xi nk'a kō xi nan̄ka, t̄a ndaha nku ni xi kits'ínnda Nt̄ianá. Najmi t̄jín xi kamaha kjé'aná kjuatjohō Nt̄ianá, kjuatjo xi tsakúchjiná nga kits'jáná Nda Nt̄ianá Cristo Jesu.

9

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín Nt̄ianá j'ájin xuta xi ntje judio tjeheh ra

¹ Cristo be nga kjuaxi ni xi tíxian. Najmi t̄ib'anacha. Kō Espiritu Santo b'a t̄ítsuna nga b'a t̄jín ni xi t̄íts'inkjih̄in k'an.

² Tjín babana kō ixí t̄ineyahá tíma animana.

³ Tsa kama kai, mjena tsa santaha an kama nku xi najmi nda nginkun Nt̄ianá kō tsa kjin kúatejñaha Jesucristo, tsa tū ahá ni b'a ts'ín kama kúásinka já nts'é, kui xi ntjena.

⁴ Xi ntje Israel tjeheh ra. Nt̄ianá kits'ín ma nt̄íhi. Y'ejñajih̄in kō tsakúchjih̄i kjuachánkaha. Ni y'endakō ntje cháha kō kits'jáha kjuatéxumaha. Tsakúchjih̄i xi nkú ts'ín t̄jih̄in nga ts'íintsjohō kō kitsúya t̄itjuhun ni xi tsjáha.

⁵ Nkuhú ntje chá xi j'ájin Nt̄ianá, yō nibaha r̄a xuta Israel kō ajih̄in xuto tsitjujin xi kits'ín niba Nt̄ianá nk'ie nga kik'a yjoninte xi nkúhu xuta. Kui xi Nt̄ia xi batéxumaha ngayjee ni xi t̄jín. Kan'etsjo tehentehe tū nkjéhé ni. B'a katuma.

⁶ Tunga najmi j'a tiyahá éhen Nt̄ianá. At'aha najmi ngatentee xuta xi y'aha r̄a ntjehe Israel, tsa kui xi xuta Israel kikjin.

⁷ Kō najmi ngatentee xi y'aha r̄a ntjehe Abraham, tsa kui xi ntí kikjih̄in Abraham. At'aha Nt̄ianá b'a kitsúhu Abraham: “Ntje xi s'ehi Isaac nibaha r̄a.”

⁸ Kui xi tsuhu r̄a nga najmi ntí xi kis'ehe Abraham xi nkú ts'ín s'ená ntí, tsa kui xi ntíhi Nt̄ianá. Ntí xi kis'e níhi xi nkú ts'ín kitsúya t̄itjun Nt̄ianá, kui xi kits'ínchjih̄i nga kui xi ntjehe Abraham.

⁹ At'aha kui én xu'bi xi kitsúya t̄itjuhun Nt̄ianá Abraham: “Núni xi nkú ma n̄stjin xu'bi kuakuchjih̄i nga'yúnna. Nku nt̄ix'in s'ejñaha Sara.”

¹⁰ Kō najmi tū nku ni xu'bi kama. B'a t̄a kamat'ain Rebeca nk'ie nga y'a ntí'yun. Kui xi kama chjuúhun Isaac xi t̄a ntje cháha xuta Israel.

¹¹ Nt̄ianá kinchjako t̄itjuhun Rebeca nga kinchjanijmíyaha ntíhi nk'ie nga najmi kjee tsin kō najmi kjee ts'ín ni xi nda kō a r̄a ni xi ch'onk'un, tū xi kuitjusuhun ni xi y'enda t̄itjun Nt̄ianá nga j'ájin ntí xi kama mjehe. At'aha Nt̄ianá f'ájin xuta xi mjehe, najmi f'ájin tū ngat'aha ni nda xi ts'ín xuta.

12 Kui nga b'a kitsúhu ra Rebeca: “Ntí xi tjun tsíun, musúhu ntí xi tsjénkiu kama.”

13 Xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná nga b'í títu: “Tjo kits'ian Jacob kó kits'in unkie Esau.”

14 Kui b'a maha, ¿nkú kuixíhinná? ¿A ts'ín Ntíaná ni xi najmi naxu tjín? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe!

15 At'aha b'a kitsúhu Moise: “Kama nimaná xi mjena nga kama nimaná, kó kuase nimaná xi mjena nga kuase nimaná.”

16 Kui b'a maha, najmi ngat'aha tsa ni xi mjená kó tsa ni nda xi tín'eé, tsa kui kjuaha nga nda ts'ínkohoná Ntíaná. Nda ní ts'ínkóná at'aha ma nimaná ñá.

17 At'aha b'í ts'ín tjít'a má nga b'a kitsú Ntíaná nga kinchjako nda faraon: “Kitsja xáha tu xi kuakuchjihina nga'yúnna kó tu xi chahana nga ngúsuhun asuntee.”

18 Kui b'a maha, Ntíaná ma nimaná ra xi mjehe nga kama nimaná kó ts'ín ndjá animaha xi mjehe nga ts'ín ndjá animaha.

B'í ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín Ntíaná bakúchji kjuakjahan kó kjuatsentaha

19 Kutsa b'ahá kuixínní: “¿Mí nihi xi ts'ínnijéhená Ntíaná yó nì ma? At'aha, ¿yá xi ma fi kontraha ni xi mjehe Ntíaná?”

20 ¿Yáhá ni ji nda, tsa kuinchíhi kuenta Ntíaná? Nku ndjii najmi ma: “¿Á b'a n'e kin'endahani?”, tsa kuitsuhu xi kits'índaha.

21 ¿A najmi tjíhín ra kixi nda xi ts'índá ndíu nga ts'ínkó nintee xi nkú ts'ín mjehe? Ta kuihi nintee kama ts'índako nku ndjii xi sasíña tsjo kó nku xi n'echjén tehente.

22 Ntíaná mjehe nga kuakúchji kjuakjahan kó nga k'uéña chji nga'yúhun. Tunga tít'sín chúkjuaha kó tít'síntentakó xuta xi nibajennehe kjuakjahan, kui xi xá n'ekjehe.

23 B'a tít'sín Ntíaná tu xi chaha ra xi nkú ts'ín chánka kjuachánka xi tjínkoho xuta xi tíma nimaná, xuta xi ja y'énda tíjun nga tsjáha kjuachánkaha.

24 Ná xuta xu'bo. Ntíaná j'ájinná najmi tu nku ajihín xuta xi ntje judio tjehe ra, tu sa ní kó ta ajihín xi najmi ntje judio tjehe ra.

25 B'a kama xi nkú ts'ín y'éta éhen Ntíaná nda profeta Osea nga b'í títu:

Xuta xi najmi xutana, kui xi ts'ín ma xutana.

Kó xi najmi kits'intjá, kui xi ts'intjá.

26 Kó xi má nga b'a kik'ihín xuta:

“Jun xi najmi xutana mahanu”,

b'a k'úin nga kui xi ntíhi Ntíaná xi tíña tík'uun.

27 Kó b'a ta kitsú nda profeta Isaia nga kinchjanijmíyaha xuta Israel: “Ndaha tsa b'a ts'ín nkjin maha xuta Israel xi nkú joyaha tsumí xi tjíndai ntáchak'uun, tunga tu chubahá xi n'ek'anki.

28 At'aha ja ts'íntjusun xatí Ntíaná ni xi kitsú nga kama nga ngúsuhun asuntee.”

29 Xi nkú nga ta kitsú tíjun Isaia nk'ie nga b'í kitsú:

Tsa najmi y'éña saná ntje Ntíaná xi tjíhín nga'yún,

ja ra b'a ta kamat'aán tsakai xi nkúhu xuta Sodoma

kó tsichu ma raá tsakai xi nkúhu xuta Gomorra.

B'í ts'ín tsakúya Pablo yá xi naxu bichú ma nginkun Ntíaná

30 Kui b'a maha, ¿nkú kuixíhinná? Xuta xi najmi ntje judio tjehe ra, xi najmi tsangisjai nga naxu k'úentu nginkun Ntíaná, kui xi naxu tsichu ma nginkun Ntíaná. Kis'ejihín Ntíaná, kui nga naxu tsichu maha.

31 Tunga máha xuta xi ntje judio tjehe ra, incha tsangisjái nga ts'íntjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise, tu xi b'a ts'ín naxu k'úentuhu nginkun Ntíaná, tunga najmi tsichukjuahá ra.

32 ¿Á b'a kamaha? At'aha najmi tsangisjái nga naxu k'úentu nginkun Ntíaná xi nkúhu xuta xi s'ejihín Ntíaná. Tu sa ní incha kama mjehe nga ts'íntjusun ni xi tjít'a kjuatéxumoo tu xi b'a ts'ín naxu kuichú maha kai. Incha kisaténki ndjio xi saténki xuta.

³³ B'a kama xi nkú ts'ín tjít'a:
An k'uejñá nanki Sion nku ndjio xi saténki xuta,
nku naxi xi ts'ínxuntuhu.
Tunga xi s'ejihin xi ts'in nibá,
kui xi najmi sakúhu kjuasuba.

10

¹ Jun já nts'e, nk'ie nga nchjaka Ntíaná, bankintjá xuta Israel, at'aha mjena nga n'ek'anki.

² At'aha kama xinya nga kui xi 'yún tíincha bangisjai ni xi ts'e Ntíaná, tunga najmi incha mankjihín ra xi nkú ts'ín tjihin nga incha ts'ín.

³ Najmi kamankjihín nga Ntíaná tu tsjáhá ra xuta xi s'ejihin nga naxu kama. Tu sa ní kuenta ts'e suba incha tsangisjai xi nkú ts'ín naxu kuichú ma nginkun Ntíaná. Najmi kits'ín nimakjua yjoho tsa ts'ínkjáihín nga Ntíaná tu tsjáhá ra xuta nga naxu kama nginkun.

⁴ At'aha tsichutjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise nk'ie nga j'ai Cristo, tu xi naxu kuichú maha nginkun Ntíaná ngayjee xi s'ejihin.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ngayjee xuta xi s'ejihin Ntíaná naxu bichú ma nginkun Ntíaná

⁵ B'i ts'ín y'ét'a Moise xi nkú ts'ín naxu bichú maha xuta xi ts'intjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise. B'i kitsú: “Xi ts'intjusun ni xi tjít'a kjuatéxumoo, ngat'aha kjuatéxumoo sakúhu ra nga k'úéjña tík'un.”

⁶ Tunga b'ihí ts'ín y'ét'a ngá xi nkú ts'ín naxu bichú maha xuta xi s'ejihin Ntíaná: “Najmi tu b'i ts'ín n'enkjíntak'uin: ¿Yá xi ngjuainji ndjiojmi ján?” Tshu ra éin tsa n'e nibájen xi ts'ín niba Ntíaná ngajoho.

⁷ Kó b'i ta kitsú ya: “Kó najmi tu b'i ts'ín n'enkjíntak'uin: ¿Yá xi ngjuai kinte t'anankiu?” Tshu ra éin tsa chjúsintjen xi ts'ín niba Ntíaná ngajoho ajihin xuta k'ien.

⁸ B'i kitsú Moise: “Tíjñat'a tiñahi éheh Ntíaná, tsu'bai kó animahí tíjñat'a.” Kui éin xi tób'enijmí nd'ai, éin xi tsu nga xuta tjihin nga s'ejihin Ntíaná.

⁹ At'aha tsa tsu'bai kuitjuhu nga n'ekiei yjohi nga Jesu xi Nda Ntíaná, kó tsa ngayjehe animahí s'ejihin nga Ntíaná kits'ínkj'áya ngáha ra Jesu ngabayoo, n'ek'ankihi.

¹⁰ At'aha ajin animaha ní xuta nibáha ra nga s'ejihin Ntíaná, tu xi naxu bichú maha. Kó ts'a bitjuhu nga b'a tsu nga Jesu xi Nda Ntíaná, tu xi n'ek'ankihi.

¹¹ B'i ts'ín tjít'a éheh Ntíaná: “Xi s'ejihin Ntíaná najmi sakúhu kjuasuba.”

¹² At'aha nkuhú chasehe ra xuta xi ntje judio tjeheh ra kó xi najmi ntje judio tjeheh ra. At'aha nkuhú maha Nda Ntíaha ngayjee xuta kó tsjáha ngayjee xi kuinchjakoho kjuanchiná xi tjihin.

¹³ At'aha b'i ts'ín tjít'a: “N'ek'anki ngayjee xi ts'ínkjáihín nga kui xi Nda Ntíaná.”

¹⁴ Tunga xuta xi najmi kjee s'ejihin, ¿nkú ts'ín ts'ínkjáihín ra nga kui xi Nda Ntíaná? ¿Nkú ts'ín s'ejihin ra xi najmi kjee nt'é yáha kui? ¿Nkú ts'ín kuínt'éhe tsa najmi tjín xi k'úénijmíhi?

¹⁵ ¿Nkú ts'ín k'úénijmíhi xuta tsa najmi s'et'a xáha nga k'úénijmí? At'aha b'i ts'ín tjít'a: “Á b'a tsjo tjihin nga f'aik'úhunná xi b'énijmíná éin nda tsu.”

¹⁶ Tunga najmi ngayjeehé xuta Israel kits'ínsihin éin nda tshu Ntíaná. B'i kitsú Isaia: “Ji Ntía, ¿yá xi kis'ejihin éin xi y'enijmí?”

¹⁷ Kui b'a maha, s'ejinná Ntíaná nk'ie nga nu'yáá éheh, kó nu'yáá éin nk'ie nga s'enijmíná Jesucristo.

¹⁸ Tunga b'ahá xian: ¿A najmi kinu'yáhá éin? Johon, kinu'yá. At'aha b'i ts'ín tjít'a: Nga ngúsuun asuntee kinu'yá ntaha, santaha má fekuhu asuntee tsichu éheh.

¹⁹ Ko b'i ta xin ya: ¿A najmi incha kikiehé xuta Israel ni xu'bi? Tjun Moise b'i ts'in y'et'a éhen Ntíaná:

An ts'ian nga jun kama xintak'un
xi tu a xutahá,
ko ts'ian nga n'ekjankoo
xi najmi chumi nihi xi mankjihin.

²⁰ Ko askahan kama k'un Isaia nga b'i ta ts'in y'et'a éhen Ntíaná:

Xi najmi tsangisjaina, kui xi kisakúhu an,
ko xi najmi kingjásjaiyana, kui xi tsakuchíhi yjona.

²¹ Ngat'a ts'e xuta Israel b'i ts'in tjit'a: “Nku nistjin ntanta kik'ana nga kingjentéhe ntsa nku naxinantá xi najmi nt'é'én ko si.”

11

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ta tjin ajihin xuta xi ntje judio tjeheh ra xi ja ts'anki

¹ Kui nga b'a xihinna, ¿a kits'in t'axihín Ntíaná xutaha? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! At'aha ta nda Israel ná, ntjehe Abraham. Ntje cháná Benjamin y'ahana.

² Najmi y'éjña t'axín Ntíaná xuta xi ts'e xi j'ájin títjun. ¿A najmi yanú xi nkú ts'in tjit'a xujun éhen Ntíaná má nga nda profeta Elia kinchjako Ntíaná ko tsatéjéne xuta Israel? B'i ts'in tjit'a:

³ “Ji Ntia, ja kits'ínk'ien xuta xu'bi já profeta xi ts'i ko ja kits'ínkatsún nanchan chjehi. Tu nkuhú an tíjña sa. Ta incha mjehe ta ts'ínk'ienna.”

⁴ Tunga b'ahá kitsú Ntíaná: “Ja kits'in ts'an yatu miu já xi najmi tsasinkúunch'int'aha ntia Baal.”

⁵ B'a ta tíma nistjin nd'ai. Tu ngat'aha kjuandaha Ntíaná tjintu sa chuba xuta xi Ntíaná j'ájin.

⁶ Tsa tu ngat'aha kjuandaha Ntíaná kichj'ajihin xutai, tsuhu ra nga najmi kichj'ajin tu ngat'aha ni nda xi incha kits'in. At'aha tsa tu ngat'aha ni nda xi incha kits'in xuta kichj'ajihin, kjuandaha Ntíaná najmi ta chj'íhi ra ma.

⁷ Kui b'a maha, ¿mí nihi xi kama? Najmi kisakúhu ni xi tsangisjái xuta Israel. Xi j'ájin ní Ntíaná, kui ní xi kisakúhu niu. Xingisoo kama ndjá animaha.

⁸ B'a kama xi nkú ts'in tjit'a: “Ntíaná kitsjáha xuta xu'bo kjuankjintak'un tiya, tunkun xi najmi skuëkocho ko tjabaxínñju xi najmi kuint'ékoho santaha nistjin nd'ai.”

⁹ Ko b'i ta kitsú ya David:

Kasaténkiko s'íhi xuta xu'bo,
ta kuihi kats'ínndyjajihin ko kats'ínk'íechj'íhi.

¹⁰ Incha katuma ka tu xi najmi ta skuëhe,
ko musu incha katuma sín.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ta n'ek'anki xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra

¹¹ Kui nga b'a xihinna, ¿a tu niyá kis'entuhú xuta Israel nk'ie nga kisaténki? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! B'i ní kama. Tu ngat'aha nga najmi kint'é'éhen Ntíaná xuta Israel, kui nga j'aihi ra én xi ts'ínk'ankihi xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra, tu xi b'a ts'in kama xintak'uhun xuta Israel.

¹² Tsa tu ngat'aha nga najmi kint'é'éhen Ntíaná xuta Israel, tsa kui ngat'oo kisakúhu ra kjuanchináha Ntíaná xuta xi tjin asunntee, ko nk'ie nga kisaténki Israel kisakúhu kjuanchináha Ntíaná xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra, ¿nkú sa kama nk'ie nga sakú ngaha ra xuta Israel ante xi ts'e nginkun Ntíaná?

¹³ Tinchjakoñuu jun xi najmi ntje Israel tjeheñuu. Ntíaná kits'in mana nda postruhu xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra ko xinya kjuachánkaha xána.

¹⁴ B'a ts'ian tsa tu ahá ni ngat'anuu kama xintak'uhun ntjena, tsa tu xi b'a ts'in n'ek'ankihi k'ua.

15 At'aha kisakúhu kjuajyu nginkun Ntíaná xuta xi tjin asuntee nk'ie nga kin'e t'axín xuta Israel. Kui nga, ¿nkú sa kama nk'ie nga n'ekjain ngáha ra? Sakú ngáha ra nga k'úentu tik'un xuta k'ien.

16 Tsa tsje nginkun Ntíaná na'yu xi n'endakoho ninkuan chje xi 'bai tjuhun Ntíaná, tsuhu ra nga ta tsje ngayjee na'yu ninkuon. Tsa tsje nginkun Ntíaná kjamaha nku yá, tsuhu ra nga ta tsje tjiaha.

17 Xuta Israel, kui xi nkú joyaha tjia xi kitit'áha nku yá olibo, ko ji xi nkú joyaha tjiaha yá olibo jná. Tunga jihí kis'et'ai antehé tjia xi kitit'óo ko kisakút'aihi kjuatík'un xi tijnain kjamaha yá olibo xi ndoo.

18 Tunga najmi tu nk'ahá n'esjei yjohi, tsa b'a kuixín nga ji xi 'yún nda sai nga tjia xi kitit'óo. Tsa mjehe nk'a n'esjei yjohi, tu sahá n'ekj'átsjein nga kjamaha yóo y'aha ri. Najmi ji xi kich'ai kjamó.

19 Kutsa b'ahá kuixín: “Tu xi an s'et'ahana antehé yóo, kui nga kitit'áha.”

20 B'a tjin. Tunga kitit'áha at'aha najmi kis'ejihin Ntíaná, ko ji ndjá tisinjñai nd'ai at'aha s'ejihin. Kui nga najmi tu n'enkjintak'uhunni tsa ji xi 'yún nda sai. Tu sa ní tinkjún Ntíaná.

21 At'aha tsa Ntíaná najmi kits'ínndyjat'aha tjia xi ndaha yá olibo, ¿a tu kjehe ji ts'ínndyjat'ahi nga tu kisut'aní yóo?

22 Chasei xi nkú ts'ín nda ko ndjá ts'ínko Ntíaná xuta. Ndjá kits'ínko xi ksaténki ko ji nda kits'ínkóhi. Ko nda ts'ínkóhi tsa tu nku kunchunjiní kjuandaha. Tunga tsa najmi b'a n'ej, ko ta ji kuichát'ahi.

23 Ko ta xuta Israel, tsa ngjuaikj'áha ra animaha ko s'ejihin Ntíaná, k'uai ngáha ra ante xi ts'e. At'aha tjin nga 'yún Ntíaná nga tsjá ngáha ra ante xi ts'e xuta Israel ajihin yá olibo.

24 At'aha ji xi nkú joyaha tjiaha yá olibo jná tu kis'et'aní antehé yá olibo xi ndoo. Kui b'a maha, ¿a najmi kamahá k'uai ngáha ra xuta Israel antehé? At'aha kui xi tjia xi ndoo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kama nimaha Ntíaná ngayjee xuta

25 Jun já nts'e, mjena nga choo nku ni xi y'éjña 'ma Ntíaná, tu xi najmi nk'a n'esjehenu yjonuu. K'ua xi tjin ajihin xuta Israel kama ndjá animaha. B'a kama santa nkúhu nga sakuntehe nginkun Ntíaná ngayjee xuta xi najmi ntje Israel tjehe ra. Kui xi tjin nga n'ek'anki.

26 Nk'ie nga ja b'a kama, ta n'ek'anki ngayjee xuta Israel. Xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntíaná: Nanki Sion nibaha xi ts'ínk'anki xutana, kui xi kjéxihin kjuach'onk'uhun ntjehe Jacob.

27 Kui ni xi y'endaka xutana nga ts'ian, nk'ie nga ja kjexían ngatitsuhun.

28 Najmi mjehe xuta Israel én nda tsuhu Ntíaná. Ngandanuu xuta kontraha Ntíaná tsichu ma. Tunga tjohó ra Ntíaná xuta Israel tu ngat'aha nga Ntíaná j'ájin ntje cháha.

29 At'aha najmi kje'á Ntíaná ni xi tsjá ko ta ndaha najmi ts'ín t'axín xuta xi j'ájin.

30 Nistjin nk'ie, najmi kinu'yá'óhoon Ntíaná, tunga tibase nimahanuu nd'ai tu ngat'aha nga najmi kint'é'én xuta Israel.

31 Ko santaha nistjin nd'ai najmi tint'é'én xuta Israel, tu xi ta chase nimaha ra tu ngat'aha nga jun kichase nimanuu.

32 B'i tjin ra ni. Ndaha nku xuta xi tjin najmi nt'é'éhen Ntíaná. Ntíaná y'éjñaha xuta nga najmi kint'é'én, tu xi nkuhú nga kama nimaha ra ngayjee.

B'i ts'ín kits'intsjoho Pablo Ntíaná

33 Já b'a nkjún ts'ín chánkaha kjuanchináha Ntíaná! Já b'a nkjún ts'ín nanka ts'ínkjink'uhun ko á b'a nkjún ts'ín tsehe kjuankjintak'uhun! Najmi tjin xi mankjihin ni xi ts'ín Ntíaná ko najmi ch'a maha tsuya á b'a ts'ihin.

34 At'aha, ¿yá xi be xi nkú ts'ín ts'ínkjink'un Ntíaná?

¿Yá xi kitsúyaha ni xi tjíhin nga ts'ín?

³⁵ ¿Yá xi kits'ínkienyaha tsa mí nihi,

tú xi Ntíaná tjíhin nga ts'ínk'óya ngáha rá?

³⁶ At'aha Ntíaná kits'ínnda ngayjee ni xi tjín. Ngat'aha kó nga tsjohó tjíhin niu. ¡N'ekié yjoná nga tjíhin kjuachánka Ntíaná tú nkjéhé ni! B'a katuma.

12

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tintsubaá nd'ai nga ja yjankiá Cristo

¹ Kui b'a maha, já nts'e, at'aha tibase nimaná Ntíaná, kui nga tibankihinu nga ngayjehe tak'un n'etsjohó Ntíaná, nga n'ekjas'ohoon yjonuu xi nkú joyaha nku chje t'ik'un xi tsje kó xi sasíhin Ntíaná.

² Najmi tú bintsuhoó xi nkú ts'ín tjíntu xuta asuntee. Tú sa ní n'ek'óntjaiyo yjonuu xi nkú ts'ín Ntíaná títs'ín tsetse kjuankjintak'unnuu, tú xi b'a ts'ín kamankjihinnuu ni xi mjehe Ntíaná, ni xi nda, xi sasíhin kó xi ja nda tsichu ma.

³ Nga nkúnkú jun tínchjakonuu, at'aha Ntíaná kitsjana kjuandaha. Najmi tú nk'a n'esjo yjonuu. Nkú ní ts'ín tjíyanuu. B'a ts'ín n'esjo yjonuu xi nkú ts'ín kitsjánuu Ntíaná nga s'ejinnuu.

⁴ At'aha xi nkú ts'ín nkjin t'ikjá maha ni xi y'aha yjonintená kó xi nkú ts'ín k'já k'já xá xi kik'ahí nga nkúnkú,

⁵ b'a tá joyaha ñá. Nkjin mahaná tunga nkuhú yjoninte kamakaá Cristo. Nga nkúnkáá kich'aá xinkjá.

⁶ K'já k'já ni xi maná n'eé. Kui kjuanda xi kitsjáná Ntíaná nga nkúnkáá. Xi Ntíaná kitsjáha éhen tu xi ts'ínkjas'ehen, kui xi katsúya éhen Ntíaná xi nkú ts'ín kik'ahí nga s'ejihin.

⁷ Xi kik'ahí nga kuasinko xuta, kui xi katasinko xuta. Xi kik'ahí nga kuakúya, kui xi katakúya.

⁸ Xi kik'ahí nga tsjá nga'yún, kui xi katsjá nga'yún. Xi kik'ahí nga tsjá toon, kui xi ngayjehe animaha katsjá toon. Xi kik'ahí nga tsjén títjun, kui xi kixi katjiko xáha. Xi kik'ahí nga kuase nimaaha xuta, kui xi tsjo kat'ehe nga b'a kats'ín.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kjuatjo tjíñajinná

⁹ N'etjó kjuaxi xinkiu. Najmi tú n'esiuhun ni xi ch'onk'un. Ni xi nda ch'a ntsja ntsjon.

¹⁰ B'i ngján n'etjó xinkiu xi nkú ts'ín tjohó xinkjín xi nts'e maha, at'aha nts'ohó mahanuu xinkiu. 'Yún chankjún so xinkiu.

¹¹ Kixi n'oo ni xi t'n'o kó najmi tú n'ets'o. Tú xí tsjohó kat'ehe animanuu nga n'oo ni xi mjehe Nda Ntíaná.

¹² Tsjo kat'enuu nga chúyohó ni xi tsjánuu Ntíaná. N'echúkuo kju'a'un xi tíyo. Najmi tú n'ek'ajiun nga chubakoo Ntíaná.

¹³ Tjohoon ni xi ndyjat'áha xuta xi yjanki Ntíaná kó nda n'ekjohoon xi kuichúk'unnuu.

¹⁴ Chubantjo xuta xi tjennki unkienuu. B'a t'ihuun Ntíaná nga nda kats'ínkoho. Najmi tú ni xi najmi nda binchinó nga kamat'ain.

¹⁵ Tsjo kat'ekonuu xi tsjo tjíhin. Ch'íiko xi t'ikjintá.

¹⁶ B'i ngján nda chasohó xinkiu. Najmi tú nk'a katumanuu yjonuu. Tú sa ní nda chasohó xuta x'an. Najmi tú xuta nkjink'un n'e ma suboo yjonuu.

¹⁷ Najmi tú ch'on n'ohó xi ch'on títs'innuu. Chase nínú xi nkú ts'ín nda kama n'oho ngayjee xuta.

¹⁸ Tsa kama, tsa aya ntsóo tjíña, kas'ekonuu kjuajyu ngayjee xuta.

¹⁹ Já nts'ena, najmi tú n'e ngajoyo ni xi t'n'enuu. Aya ntsja ní Ntíaná t'ejñayo xi b'a títs'ín. At'aha b'i ts'ín tjít'a éhen Ntíaná: "Ahán xi k'uasjé chjía, an xi tsjaha chjíhi. B'a títsu Ntíaná."

²⁰ B'i ta ts'ín tjit'a ya: "Tsa tíma bjoho nda kontraḥi, tjeihin ni xi kjine. Tsa tíma xintáha, tjeihin ntá xi k'úí. At'aha tsa b'a n'ei, tu ni xi kama subahá ra nda kontraḥi."

²¹ Najmi tu 'bainte tsa kjuach'onk'uun xi ts'ín nganahi. Tu sa ní ni xi nda n'ei. B'a ts'ín n'e nganaha ri ni ch'onk'uun.

13

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tjihin nga chanjúun xi batéxuma

¹ Ngayjee xuta tjihin nga kuint'é'ehen xi batéxuma. At'aha xá xi tjihin xi batéxuma nginkun Ntjaná nibáha ra. Ntjaná y'éjña xóo.

² Kui nga xi fi kontraḥa ra xi batéxuma, kui xi tifi kontraḥa ni xi ja y'éjña Ntjaná. Ko xi b'a títs'ín, ta kuihi tibangisjai suba nga n'ekokjuaha.

³ At'aha já xi batéxumoo najmi tjintu tsa tu xi ndjá ts'ínkoho xuta xi nda ni xi títs'ín. Xuta xi najmi nda ni xi títs'ín, kui xi b'a kats'ihin. ¿A mjehi nga najmi ndjá ts'ínkoshi já xi batéxumoo? Tsa b'a, nda n'ei, ko nda ts'ín kuasehi já xi batéxumoo.

⁴ At'aha ngandahi ní títs'ínxát'aha ra jóo Ntjaná. Tunga tsa ni xi najmi nda tín'ei, tjihin nga kuinkjúun tu ngat'aha ni xi ts'ínkoshi jóo. At'aha najmi tu a tjihin xá jóo. Ntia níná títs'ínxát'aha tu xi ts'ínk'íechjiihi ko ts'ínkokjuaha xi ch'on títs'ín.

⁵ Kui nga tjihin nga kuint'ú'yá'ehen raá já xi batéxumoo, najmi tu ngat'aha ni tsa ts'ínk'íechjíná ni xi n'ée. B'a ní n'ée tu xi je s'eyaha kjuankjintak'unná nginkun Ntjaná.

⁶ Kui kjuaha nga b'echjihinu ni xi f'áchjínuu já xi tjihin xá, at'aha kui xi tjincha ts'ínxát'aha Ntjaná. Xaha tjincha ts'ín.

⁷ Tjohoon ni xi kanéhe nga nkúnkú jóo. T'echjihu xi f'áchjintjai ni xi tjinnuu ko xi f'áchjintjai ch'a nga ts'ínxát'aha já Roma. Chanjúun xi nkú ts'ín tjihin nga chanjúun, ko nda n'esiuhun xi nkú ts'ín tjihin nga nda n'esihin.

B'i ts'ín tsakúya Pablo mí kjuaha nga n'etjóná xinkia

⁸ Najmi tu chumi nihi xi katsjennuu. Tjohoon kjuatjo xinkiu. At'aha xi tjoho xinkjín, kui xi títs'íntjusun ngayjee kjuatéxumaha Ntjaná.

⁹ B'i ts'ín tjit'a kjuatéxumoo: "Najmi tu ch'at'aihi chjiihin. Najmi tu n'ek'iein animá. Najmi tu n'ei ndyjé. Najmi tu fasihin ni xi tjihin xuta." Kui kjuatéxumoo ko ngayjee kjuatéxuma xingisoo nkuhú bichú majihin kjuatéxuma xu'bi: "N'etjói xutahi xi nkú ts'ín tjohi yjohi."

¹⁰ Xi tjoho xinkjín, kui xi najmi ch'on títs'ihin. Kui nga bichútjusuhun kjuatéxumoo ajihin xuta xi tjihin ra kjuatjo.

¹¹ B'a n'oo at'aha yo nistjin xi kich'aá nd'ai. Ja chubaha nga n'ekj'áhaá yjoná nga kuintsuba ndaá. Ja 'yún chuba ndyaha nd'ai nk'ie nga Ntjaná ts'ínk'ankiná. Najmi b'a ta tjin ndyaha ra xi nkúhu nk'ie nga kis'ejinná.

¹² Ja ma kuichúhú chuba. Najmi ta n'ehená ngatitsun, ataha nk'ie nga ngatitsun n'ée, b'a joyaha xi nkúhu tsa má jyuun tintsubaá. Ni xi nda n'ée. Kui xi b'a ta joyaha xi nkúhu tsa má ndzjen tintsubaá. K'úendaá yjoná tu xi kuintimajihinná má ndzjeen.

¹³ Kixi tankinkaá yjoná xi nkúhu xuta xi tjíma nga nistjiun. Najmi kuintsubaá tsa tu xi s'ihiná ko chineé. Najmi tjihin nga chuba súntukonáá xinkia ko tsa n'ejnu n'et'aá. Ko ta ndaha najmi tu bixkjancaá xinkia ko tsa kama xin k'aán ni xi tjihin.

¹⁴ Tu sa ní tiningjiun yjonuu Nda Ntjaná Jesucristo ko najmi tu n'enkjintak'un xi nkú ts'ín n'ehenu ni xi mjehé yjoninte ngatitsuun.

14

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tjihin nga n'ek'anjiá jé xinkia

¹ Nda n'ekjohoon xi najmi ndjá síñajin xi nkú ts'ín s'ejinná, ko najmi tu b'esikoo ngat'aha xi nkú ts'ín ts'innkink'un.

² Tjín xi b'a ts'ín s'ejihín nga ma kjine tu mí nichinehé ni, kò tjín ngá xi najmi ndjá síjñajin xi nkú ts'ín s'ejinná kui nga tu xkahá kjinehe.

³ Xi kjine tu mí nichinehé ni najmi tjíhin nga ch'on ts'ín kuasehe xi b'éch'ohó yjohó ni xi kjine. Kò xi b'éch'ohó yjohó ni xi kjine najmi tjíhin nga ts'ínk'anji jé xi kjine tu mí nichinehé ni. B'í incha kats'ín at'aha Ntíaná ja kits'ínkjáihín nga joo.

⁴ ¿Yáha ji xi t'n'ek'anjihinni jé ndá musuhu xi kj'ái? Tsa ndjá síjña ndá musu kò tsa tísaténki, Nda Ntíaha kjinehe ni xu'bo. Tunga ndjáhá kuasijña, at'aha tjíhin nga'yún Nda Ntíaná nga ndjá ts'ínkasíjñaha.

⁵ Tjín xi b'a maha nga 'yún nkjún sa nku nistjin nga kj'ái nistjin, kò tjín ngá xi tu nku chuba maha nistjiun. Nkúnkú tjíhin nga ts'ínnkjink'un sisín xi nkú ts'ín behe k'un.

⁶ Xi benkjún nku nistjin, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntíaná. Kò xi kjine tu mí nichinehé ni, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntíaná. Tsjáha máb'achjíhi Ntíaná ngat'aha nichinehe. Kò xi b'éch'ohó yjohó ni xi kjine, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntíaná kò ta tsjáha máb'achjíhi Ntíaná.

⁷ Najmi tjín ajinná xi kuenta ts'e suba tíjña t'ík'uhun kò tsa kuenta ts'e suba 'mehe.

⁸ Tsa tintsuba t'ík'aán, Nda Ntíaná tintsuba t'ík'uhunná. Kò tsa t'íbayaá, Nda Ntíaná t'ibayahaná. Kui b'a maha, ndaha tsa tintsuba t'ík'aán kò ndaha tsa t'íbayaá, Nda Ntíaná ts'ená.

⁹ At'aha kui kjuaha k'iehen Cristo kò j'áiya ngáha rá ngabayoo, tu xi b'a ts'ín kamaha Nda Ntíaha xuta k'ien kò xi tjíntu t'ík'uun.

¹⁰ Kò máha ji, ¿á ji tíchasehe rí tsa nda kò tsa najmi nda t'íts'íhin nda nts'ei? Kò ta, ¿á kinte n'esjeheni nda nts'ei? Katumankjihín nga ndyjun nkiní kuasehe Ntíaná mí nihi xi kin'eé nga nkúkáa.

¹¹ B'í ts'ín tjít'a éhen Ntíaná:

Ahán xi tíjña t'ík'an, t'ítsu Ntíaná.

Kuasínkúnch'in ngayjee xuta nginkán,

kò ngayjee ts'ínkie yjohó nga an xi Ntía.

¹² Kui b'a maha, nga nkúnkáa n'ekjas'eheén kuenta Ntíaná ni xi kin'eé.

B'í ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tjíhin nga n'endyjajihín xinkíá

¹³ Kui nga najmi ta chasehe raá tsa nda kò tsa najmi nda ni xi t'íts'ín xinkíá. Tu sa ní chasoo xi nkú ts'ín najmi n'endyjajihuun nda nts'o kò xi nkú ts'ín najmi n'ekijnejiun ngatitsun.

¹⁴ S'ejinna Nda Ntíaná Jesu kò be nga ndaha nku ni najmi chuntí nginkun. Tunga tsa tjín xi: “Chuntí ni xu'bí nginkun”, tsa kuítsu, tu nginkun ndohó chuntí niu.

¹⁵ Tunga tsa tu ngat'aha ni xi tíchinei t'íts'ínndyjajihín rá yjohó nda nts'ei, najmi ta t'n'etjóni nda nts'ei ma. Najmi tu 'bainte tsa tu ngat'aha nichinehi ndyjaha xuta xi k'ienntjáhi Cristo.

¹⁶ Najmi tu 'bainto tsa ch'on ts'ín kuinchjayane xuta ni xi n'ekjónoon nga nda.

¹⁷ At'aha ni xi chineé kò ni xi s'já najmi chumi ni chjíhi rá. Nk'ie ní Espiritu Santo tsjáná nga naxu kuintsubaá nginkun Ntíaná kò nga s'ená kjuajyu kò kjuatsjo, kui ní ni xu'bí xi bakúchji nga ja tsitjas'enjián nga Ntíaná tibatéxumaná.

¹⁸ Xi b'a ts'ín tíjña nginkun Cristo, kui ní xi tsjohó Ntíaná kò xuta ta nda ts'ín nchjayanehe.

¹⁹ Kui b'a maha, t'ínchísajihiná xi nkú ts'ín s'ehená kjuajyu kò xi nkú ts'ín kuísinkaá xinkíá nga saájían ni xi ts'e Ntíaná.

²⁰ Najmi tu ngat'aha nichinehi n'ekatsúhunni xá xi t'íts'ín Ntíaná ajihín xuta xi ts'e. Kjuaxi kjáihín nga je nginkun Ntíaná ngayjee nichine xi tjín, tunga najmi ndahá tjín tsa chineí nichine xi ts'ínkjinejihín ngatitsun xuta xingisoo.

²¹ Tu sahá nda n'ei tsa najmi chineí yjo kō tsa najmi s'i binu kō tsa najmi n'ei ndaha nku ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun já nts'ei.

²² Xi nkú ts'ín s'ejihin ni xu'bi, tu ji b'a ts'ín kas'ejihín ri nginkun Ntíaná. ;Á b'a nda tjihin ts'e xi behe k'un nga nda tjín ni xi títs'ín kō najmi títs'ínnijéhe ra kjuankjintak'uhun askahan!

²³ Tunga xi jo jan tímaha nga tíkjine tsa mí nihi, ta kuihi títs'ínk'anji jé yjoho, at'aha najmi títs'ín xi nkú ts'ín s'ejihin. At'aha ngayjee ni xi n'eé xi fi kontra xi nkú ts'ín s'ejinná Ntíaná, kui xi ngatitsun.

15

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tjihin nga kuisinkaá xinkia tu xi saájihinná ni xi s'ejinná

¹ Ná xi ja ndjá tinchajían xi nkú ts'ín s'ejinná najmi tu n'eé ni xi tu ñá tsjo subaháná. Tjihin ni nga n'ekjáihín xi najmi kjee ndjá tinchajin xi nkú ts'ín s'ejinná.

² Nga nkúnkáá tjihin nga n'eé ni xi tsjoho xinkia kō ni xi ngandaha n'eé, tu xi saájihin xi nkú ts'ín s'ejinná.

³ At'aha kō ta Cristo najmi ni xi tsjoho kits'ín. Ni xi tjít'a ní éhen Ntíaná má b'a títsu kits'ínkájihin: “Én ch'on tsu xi kitsúhi xuta, kui xi j'aisaténa.”

⁴ Ni xi kis'et'a nistjin nk'ie, kis'et'a tu xi kuakú niyáhaná. At'aha ajin xujun éhen Ntíaná sakújinná kjuatsenta kō sakú nga'yunná tu xi chuyaha raá ni xi tsjáná Ntíaná.

⁵ Ntíaná xi tsjáná kjuatsenta kō tsjá nga'yunná, kui xi katsjánuu nga nkuhú n'enkjínk'un xi nkú ts'ín tjíyaha Cristo Jesu.

⁶ Nkuhú kas'eya animanuu kō nkuhú katuma ntanuu. B'a ts'ín n'ekiehenu yjonuu nga tjihin kjuachánka Ntíaha kō Na'mihí Ndá Ntíaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra tsichujihin én nda tsuhu Cristo

⁷ Kui b'a maha, b'i ngján nda n'ekjáihín ruu xinkiu xi nkú ts'ín nda kits'ínkájinnuu Cristo, tu xi s'ejña chjhi kjuachánkaha Ntíaná.

⁸ At'aha an b'a tíxinnuu. J'ai Cristo ngandaha xuta xi ntje judio tjeheh ra. Tsakúchji nga ts'ín Ntíaná ni xi kitsú nga ts'ín. J'ai ts'íntjusun ni xi kitsúya tíjuhun Ntíaná ntje cháha xuta judio.

⁹ B'a ts'ín kō ta xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra ts'ínkie yjoho nga tjihin kjuachánka Ntíaná, at'aha kō ta kui kichase nímaha xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná:

Kui nga xínyahana kjuachánkahi ajihin xuta xi tjintu asuntee, kō séhe nga ts'intsjoho.

¹⁰ Kō b'a ta ts'ín tjít'a ya:

Jun xuta xi tintsuboo asuntee, n'etsjokoo xutaha Ntíaná.

¹¹ Kō b'a ta títsu sa:

N'etsjohoo Ntíaná ngayjee xuta xi tjintu asuntee.

Chanink'o Ntíaná ngayjee xuta naxinantá xi tjín.

¹² Kō b'a ta ts'ín y'ét'a nda profeta Isaiá:

Stjúkjá nda xi kama kjamaha Isai,

nda xi kj'uaítéxumaha xuta xi tjintu asuntee,

kui kama 'yún tak'un xuta.

¹³ Ntíaná xi tíma 'yún tak'aán, kui xi kats'íntsejinye animanuu kjuatsjo kō kjuajyu, jun xi s'ejinnuu Ntíaná. Katsjá nga'yunnuu Espiritu Santo tu xi tu nku ndjáha kjuinchajihinnu ni xi tíchuyóhoo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kui xi nku nda postru xi ts'ínxájihin xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra

¹⁴ Behe k'an, já nts'e, nga kitsejhinnuu kjuanda ko kjuankjink'un, tu xi kama k'uai niyáha ruu xinkiu.

¹⁵ Tunga tjíhín ni xi tíma k'an tít'et'á xujunnuu ei tu xi najmi n'echayahanu. At'aha Ntíaná kitsjána kjuanda xu'bi

¹⁶ nga an xi ts'inxát'aha Cristo Jesu ngandaha xuta xi najmi ntje judio tjehe ra. Tíb'enijmíhi én nda tsuhu Ntíaná xuta xi najmi ntje judio tjehe ra tu xi kuichú maha chje xi tsjoho Ntíaná, chje xi títs'ín tsje Espiritu Santo.

¹⁷ Tsjo mana nga nchjanijmíya xá xi kitsjána Cristo Jesu nga ts'inxát'aha Ntíaná.

¹⁸ At'aha najmi ma k'an nchja ni xi kj'ai, tu nkuhú xi nkú ts'ín ts'ínchjénna Cristo tu xi kuint'é'éhen ra Ntíaná xuta xi najmi ntje judio tjehe ra. Cristo ts'ínchjén ntana ko xána

¹⁹ ko nkjin tikjá kjuankjún xi bakúchji nga'yúhún. Nga'yúhún Espiritu Santo b'a títs'ín. B'a ts'ín jehena nga y'enijmía én nda tsuhu Cristo nanki Jerusalem ko santaha má nga 'mi Ilirico.

²⁰ Y'enijmía én nda tsuhu Cristo ante má nga najmi kjee ch'a b'énijmíhi. B'a kits'ian at'aha najmi kama mjena y'esún saha xá xi kik'atuts'ihín xuta xi kj'ai.

²¹ Tu sa ní títs'ian xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná:

Xi najmi kjee 'miyaha yáha kui, kui xi skuehe.

Ko xi najmi kjee nt'é yáha kui, kui xi kamankjihín.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nk'ie nga mjehe nguaisehe xuta ninku Roma

²² Nkjin niyá najmi kisakú niyána nga kama kfínsehenuu,

²³ tunga nd'ai ja kama ndjuúna xá xi títs'ian ante xi tjín ei ko ta ja tjíhín nú nga mjena kfínsenuu.

²⁴ Kui nga mjehena nga skuenú nk'ie nga kfíán España, at'aha mjena yo kfian. Tsjo kamana nga kúatejñajinnuu chuba nistjin. Nk'ie nga kj'ua yo, tisinonú nga ts'inndjaá niyána.

²⁵ Tunga nd'ai nanki Jerusalem tífia. Xuta xi kikj'áts'e Ntíaná kfínsinka yo.

²⁶ At'aha ngayjehe k'un xuta ninku xi tjín ante Macedonia ko ante Akaya incha kits'insun toon tu xi ts'ínkjihí ra xuta x'an xi kikj'áts'e Ntíaná xi tjintu Jerusalem.

²⁷ Tsjo kamaha nga b'a incha kits'ín. Ko kjuaxi nga tjehe ts'e xuta xu'bo. At'aha nd'ai títs'ínkjáihín xuta xi najmi ntje judio tjehe ra ni xi ts'e Ntíaná, ni xi Ntíaná kitsjáha xuta xi ntje judio tjehe ra. Kui nga xi najmi ntje judio tjehe ra tjíhín nga kuasinkoho nga kuakjányako xuta xi ntje judio tjehe ra ni xi tjíhín ei asunntej.

²⁸ Kui b'a maha, nk'ie nga ja kama ndjuúhuna xá xu'bi ko nk'ie nga ja ts'inkjas'en ni xi kama ñjakúu, as'aíhí ní kfíán España ko kj'ua má nga tintsuoo.

²⁹ Be nga Cristo tu xí ndahá ts'ínkoná nk'ie nga kama ñjakáá.

³⁰ Jun já nts'e, ngat'aha Nda Ntíaná Jesucristo ko ngat'aha kjuatjo xi tsjáná Espiritu Santo tibaninu nga chubantjainú nginkun Ntíaná. B'a ts'ín n'ekohonú nga'yún.

³¹ Tinchíhuu nga najmi tu kasatéjña xuta xi najmi s'ejihín Nda Ntíaná xi tjintu ante Judea. Ko ta tinchíhuu nga xuta xi kikj'áts'e Ntíaná xi tjintu nanki Jerusalem nda ts'ín ts'ínkjáihín ni xi kfínkoho.

³² B'a ts'ín tsjo tjíhinna nga kuichusenuu ko ts'inkj'áya ichí kutju ajinnuu. B'a katuma tsa b'a ts'ín mjehe Ntíaná.

³³ Ntíaná xi tsjáná kjuajyu kat'ejñajinnuu ngatentoo. B'a katuma.

16

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjintu Roma

¹ Be na nichjaá Febe. Ninku xi tjín nanki Cencrea ts'inxát'a.

² Ngat'aha Nda Ntiana nda n'ekjohoon xi nkú ts'ín tjihin nga n'eé ñá xi xutaha Ntiana mahaná. Tisinkoo nga tjohoon tu mí nihí ni xi machjehen. At'aha nkjin nkjún xuta tsasinko ko ta tsasinkona.

³ Tjohoon kjuasuniñana Priscila ko Akila, xi ta tits'inxát'aha Cristo Jesu xi nkúhu an.

⁴ Najmi incha kitsankjún tsa kuayá ngat'ana. Títsjaha máb'achjhi ngat'aha ni xi incha kits'ín. Najmi tu nku an xi b'a tíxian. B'a ta tìncha tsu ngayjee xuta ninku xi najmi ntje judio tjehe ra.

⁵ Tjohoon kjuasuniñana xuta ninku xi ma ñjakú ni'yaha Priscila ko Akila. Tjohoon kjuasuniñana Epeneto. 'Yún tjona ndo. Ajihin xuta xi tjin ante Asia, kui xi tjun kis'ejihin Cristo.

⁶ Tjohoon kjuasuniñana Maria. 'Yún tse xá xi kits'ín ajinnuu.

⁷ Tjohoon kjuasuniñana Androniko ko Junias, xi ta ntje judio tjehe ra. Ta kis'eya'yunka nubayá jóo. Ta já postruhú jóo ko yankjún. Kui tjun kis'ejihin Cristo nga an.

⁸ Tjohoon kjuasuniñana Ampliato. 'Yún tjona ndo at'aha ta s'ejihin Nda Ntiana.

⁹ Tjohoon kjuasuniñana Urbano, kui xi nkúhu jin ta Cristo tits'inxát'aha. Tjohoon kjuasuniñana Estakis. 'Yún tjona ndo.

¹⁰ Tjohoon kjuasuniñana Apeles, xi ja tsakúchji nga 'yún s'ejihin Cristo. Tjohoon kjuasuniñana xuta xinkjin Aristobulo.

¹¹ Tjohoon kjuasuniñana Herodion, xi ta ntje judio tjehe ra. Tjohoon kjuasuniñana xuta xinkjin Narciso, xi ta s'ejihin Nda Ntiana.

¹² Tjohoon kjuasuniñana Trifena ko Trifosa, xi ta tits'inxát'aha Nda Ntiana. Tjohoon kjuasuniñana Persida, xi 'yún tjona ko xi 'yún tse xá xi kits'ín at'aha Nda Ntiana tjenki.

¹³ Tjohoon kjuasuniñana Rufo, xi Nda Ntiana j'ajihin, ko naaha, xi ta ko an basehe xi nkúhu tsa naana maha.

¹⁴ Tjohoon kjuasuniñana Asinkrito ko Flegonte ko Hermes ko Patrobas ko Hermas ko já nts'eé xi tjintujihin.

¹⁵ Tjohoon kjuasuniñana Filologo ko Julia ko Nereo ko na nichja ko Olimpas ko ngayjee xutaha Ntiana xi tjintujihin.

¹⁶ B'i ngján súniñohoo xinkju. Títs'ínkjinuu kjuasuniña ngayjee xuta ninku xi ts'e Cristo.

¹⁷ Jun já nts'e, tibanjinuu nga chúhuun yjonuu xi bakjanya xuta ko xi ts'ínndyjajihin xuta. Kui xi fi kontraha ni xi ja tsinchiyó. N'e t'axihuun yjonuu xuta xu'bo.

¹⁸ At'aha xi b'a tits'ín najmi tits'inxát'aha Nda Ntiana Jesucristo. Ni xi tsjo níhi tìncha bangisjai. Én sin én nda nchja nga b'anachaha xuta xi najmi kjee 'yún mankjihin ni xi ts'e Ntiana.

¹⁹ Ya tu má xi tjehe ni nga tínu'yá'ón. Kui nga tsjo mahana ngat'a ts'ajun ko mjena nga 'yún kamankjin sanuu ni xi nda ko nga kuankin t'axihuun ni xi najmi ndoo.

²⁰ Ntiana xi tsjana kjuajyu, kui xi ts'ín nga n'e nganoho ndanindoo. Kas'enuu kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo.

²¹ Timoteo tits'ínkjinuu kjuasuniña. Kui xi tjenkona nga t'n'exát'ajhi Jesucristo. Ta tits'ínkjinuu kjuasuniña Lucio ko Jason ko Sosipater, xi ta ntje judio tjehe ra.

²² Ko ta an Tercio xi tits'inntá xi nkú ts'ín títsuyana Pablo, tits'ínkjinuu kjuasuniña, an xi ta s'ejinna Nda Ntiana.

²³ Gayo tits'ínkjinuu kjuasuniña. Ni'yaha tíjña. Yo má nga ma ñjakú ngayjee xuta ninku. Ko ta tits'ínkjinuu kjuasuniña Erasto, xi tjihin xá nga f'átjo toohon xuta nantio, ko ta nda nts'eé Cuarto.

²⁴ Kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo kat'ejñajinnuu ngatento. B'a katuma.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujin

²⁵ Kan'etsjoho Nt̄ianá. Kui xi kamah̄a nga ndjá ts'iínkinchán̄u xi nkú ts'ín t̄jña én nda tsuh̄u Jesucristo xi t̄ixinya k̄o t̄ib'enijm̄iá. T̄is'ejña chji nd'aj̄ ni xi kis'ejña 'ma nkúhu nú chá ján.

²⁶ Ja t̄is'ejña chji nij̄ xi nkú nga t̄ítsu xujuh̄un já profeta k̄o t̄ín'ekint'é ngayjee xuta xi t̄jín asuntee. B'a kitsú Nt̄ianá xi t̄jña t̄ík'un sín nga b'a n'e tu xi s'ejih̄in ra k̄o kūint'é'éhen ra ngayjee xuta.

²⁷ Ngat'ah̄a Jesucristo kas'ejña chji síhin kjuachánkah̄a Nt̄ia, kui xi nku tutuu k̄o xi nkjink'uun. B'a katuma.

Xujun xi tjun kits'ínkjihi nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

¹ An Pablo, Ntiana kits'ín mana nku nda postruhu Jesucristo at'aha b'a ts'ín kama mjehe. An ko nda nts'eé Sostene

² tísuniñaihi jun xuta ninkuhu Ntiana xi tintsuboo nanki Corinto. Cristo Jesu kits'ín nga Ntiana kikj'áts'enuu. Kinchjanuu nga kjuáts'enuu xi nkú ta kits'ínko ngatentee xuta xi tu má xi tjeheñ ni s'ejihin Nda Ntiana Jesucristo. Kui xi Nda Ntiana ko ta Nda Ntiana xuta xu'bo.

³ Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjana Ntia Na'miná ko Nda Ntiana Jesucristo.

B'i ts'ín tsjaha Pablo máb'achjihi Ntiana nk'ie nga f'átsjehen xi nkú ts'ín nda kits'ínkoho Ntiana xuta ninku Corinto

⁴ Tehente tsjaha máb'achji Ntiana nga f'átsjenna jun, at'aha kisakúnuu kjuandaha Ntiana. Cristo Jesu kits'ín nga kisakúnuu kui niu.

⁵ Kits'ín nga kin'ekjóhooon ngayje tikjá kjuanchiná xi tsjá Ntiana. Kui kjuanchinoo xi nkú ts'ín tjihin nga chubo ko xi nkú ts'ín tjihin nga kamankjinnuu ni xi ts'e Ntiana.

⁶ B'a ts'ín kis'ejña chjihi ajinnuu nga kjuaxi én nda tsuhu Cristo xi kis'enijmínuu.

⁷ Kui nga najmi ndyjat'ahanuu ndaha nku kjuanda xi tsjá Ntiana nk'ie nga tichuyóhoo nistjin nga kuakúchji yjoho Nda Ntiana Jesucristo.

⁸ Ko ndjá ts'ínkinchánuu Ntiana santaha nistjin xi fekuu, tu xi najmi tjin ni xi n'enijehenuu nistjin nk'ie nga kjuai ngáha Nda Ntiana Jesucristo.

⁹ Ts'intjusun Ntiana ni xi tsu. Kui xi kinchjanuu nga nkuhú kamakoo Ntíhi, kui xi Nda Ntiana Jesucristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi nda tjin tsa najmi nkuhú k'ua xinkjin xuta ninku

¹⁰ Jun já nts'e, ngajoho Nda Ntiana Jesucristo b'a tíxinnuu nga nkuhú ni xi chubo ko nkuhú ch'oo xinkju. Nkuhú kas'eyanuu ko nkuhú ni xi n'oo.

¹¹ B'a tíxian, já nts'e, at'aha xinkjin Kloe kitsúyana nga kjuachán rú tjin ajinnuu.

¹² Tjin rú ajinnuu xi: “An tjennkia Pablo”, tjincha tsu rú. Ko rú tjin ngá xi: “An tjennkia Apolo”, tjincha tsu rú. Ko ta tjin rú ngá xi: “An tjennkia Pedro”, tjincha tsu rú. Ko ta tjin rú ngá k'ái xi: “An tjennkia Cristo”, tjincha tsu rú.

¹³ Nga chasehe raá, ¿a tsakjanyahá yjoho Cristo? ¿A Pablohó kis'et'a kruu ngandanuu? ¿A Pablohó kikj'áts'enuu nk'ie nga kisaténtó?

¹⁴ Tsjaha máb'achjihi Ntiana nga najmi tjin ajinnuu xi an tsatentá, nku tutuhú Krispo ko Gayo.

¹⁵ B'a ts'ín najmi ch'a xi b'a kuitsuuhu tsa an kikj'ats'an.

¹⁶ Ta tsatentá xinkjin nda Estefana. Najmi ta f'átsjehenna tsa tjin sa k'ái xi tsatentá.

¹⁷ At'aha najmi kui xá xi kitsjana Cristo, tsa xuta kuatentá. Nk'ie ní k'uenijmía én nda tsuhu, kui ní xáha xi kitsjana. Ko najmi én nanka ts'inchjén nga nchja, tu xi najmi nku én tiya kamaha ngabayaha Cristo t'a kruu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ajihin ni xi kits'ín Cristo kis'ejña chji nga'yuhun ko kjuankjintak'uhun Ntiana

¹⁸ Én xi s'enijmí ngat'a ts'e xi nkú ts'ín k'ien Cristo t'a kruu, kui xi tu a éhén maha xuta xi tindyja. Tunga máha ñá xi kin'ek'ankiná, nga'yuhun Ntiana maná kui éen.

¹⁹ At'aha b'i títu Ntiana má nga tjit'a xujun:
Ts'inndyja kjuankjintak'uhun já xi nanka ts'innkjink'un.

Ts'inndyjajian xi nkú ts'ín ts'ínkjink'un já nkjink'uun.

²⁰ ¿Yá nda xi nanka ts'ínkjink'un? ¿Yá nda xi tu xí mahá ra xujun? ¿Yá nda xi mahá nchjanijmíyaha ni xi tjin asunntei? Tu a nihí kits'ín ma Ntjaná kjuankjintak'un nanka xi tjin asunntee.

²¹ At'aha ajin kjuankjintak'un nankaha Ntjaná y'enda nga najmi kjuankjintak'un xi tjihin xuta skuekohó ra. Kama mje níhi nga xuta xi s'ejihin én xi tís'enijmíu, nga kui xi ts'ínk'anki, én xi tu a éhén mahá xuta.

²² Xuta xi ntje judio tjeheh ra mjehe skue kjuankjúhun Ntjaná, ko xi najmi ntje judio tjeheh ra mjehe kuasínñuju nku kjuankjink'un nanka.

²³ Tunga jin, nga kis'et'a kruu Cristo tíb'enijmíi. Kui ni xi najmi sasíhin xuta xi ntje judio tjeheh ra ko tu a éhén mahá xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra.

²⁴ Tunga máha xuta xi Ntjaná kinchjaha nga kjuáts'e, ndaha tsa xi ntje judio tjeheh ra ko ta ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeheh ra, kui xi ts'ínkjáihin nga ajihin Cristo tsakúchji Ntjaná nga'yúhun ko kjuankjintak'uhun.

²⁵ At'aha ni xi y'enda Ntjaná xi tu a nihí mahá xuta, 'yún tjin saha sin nk'ie nga ni xi ts'ínkjink'un xuta. Ko má b'a mahá xuta nga ts'ínkjink'un nga najmi tjihin nga'yún Ntjaná, yo ní 'yún bakúchji nga'yúhun nga nga'yún xi tjihin xuta.

²⁶ Jun já nts'e, n'ekj'áitsjon xi nkú ts'ín kinchjanuu Ntjaná nga kjuáts'enúu. Najmi nkjin mahanu xi yaha nga nkjink'un. Najmi nkjin mahanu xi já k'aku. Najmi nkjin mahanu xi nk'a tjoon.

²⁷ Tunga xi tu a xutahá mahá xuta, kui xi j'ájin Ntjaná tu xi tsjáha ra kjuasuba já nkjink'uun. Ko j'ájin xuta xi najmi chumi ni chjhi ra nginkun xuta tu xi tsjáha ra kjuasuba já xi nk'a tjen.

²⁸ Ta j'ájin xuta xi najmi b'achjhi ra xuta ko xi najmi nda tí'mihi. Ta j'ájin santaha ni xi najmi kjee tjin tu xi kjéxihin ni xi ja tjin.

²⁹ B'a kits'ín Ntjaná tu xi najmi ch'a nk'a kama k'uasjehe yjoho nginkun.

³⁰ Tunga nkuhú kits'ín makonuu Ntjaná Cristo Jesu ko kits'ín nga Cristo tsichu ma kjuankjintak'unná. Ngat'aha ni xi kits'ín Cristo naxu tsichu maá nginkun Ntjaná, kikj'áts'ená ko y'échjintjai jéná.

³¹ Kui b'a mahá, xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntjaná: “Xi nk'a k'uasje yjoho, ngat'aha ní ni xi kits'ínkohó Ntjaná, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjehe yjoho.”

2

B'i ts'ín kits'ínkjáitsjehen Pablo xuta ninku Corinto xi nkú ts'ín y'enijmíhi én nda tsuhu Cristo

¹ Já nts'e, nk'ie nga tsichuk'ienijmínúu én xi Ntjaná tíb'éjña chji nd'ai, najmi én tsjo tsu kits'inchjén ko tsa én xi nanka.

² Najmi kama mjena tsa kj'ai nihi kinchja ajinnúu. Nku tutuhú Jesucristo kinchjanijmíya ko á kruu k'ient'áha.

³ Nk'ie nga tsáteñajinnúu najmi nda chánka kamana yjona. Títsankjun níná ko xí tíb'atsénkjunná.

⁴ Ko nk'ie nga y'enijmínúu ko tsakuyánúu éhen Ntjaná, najmi kits'inchjén én nkjink'un xi s'ejihin xuta. Espiritúhu ní Ntjaná ko nga'yúhun Ntjaná y'ejña chjikhona ni xi kinchja,

⁵ tu xi s'ejihinnúu Ntjaná xi tjihin nga'yún, najmi kjuankjink'uhun xuta.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Espiritúhu Ntjaná xi y'éjña chjiná kjuankjink'uhun Ntjaná

⁶ Tunga ajihin ní xuta xi ja tsichu mankjihin ni xi ts'e Ntjaná kjuankjink'un n'echjéin nk'ie nga chubakoi. Najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén xuta n'echjéin nga chubai, ko

ta ndaha najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén já xi batéxuma n'echjéin, já xi ndyja ndyjun nkini.

⁷ Nk'ie ní bakuyái éhen Ntíaná, chubanijmíyái ni xi kits'innkjink'un Ntíaná nga y'éjña 'ma. Kui niu xi y'enda Ntíaná kintehe ni nga kits'inda asuntee. B'a kits'in tu xi s'ehená kjuachánka.

⁸ Ndaha nku xi batéxuma asuntej najmi kamankjihin kjuankjintak'un xu'bi. At'aha tsa kamankjihin niu, najmi kingját'a kruu ra Nda Ntíaná xi tjihin kjuachánka.

⁹ Tunga b'ahá kama xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntíaná:

Ni xi najmi kieke xuta ko najmi kint'é,
xi ndahachí najmi kjee n'enkjínk'un,
kui nihi xi Ntíaná y'enda titjun,
ngandaha xuta xi incha tjoho Ntíaná.

¹⁰ Espirituhu Ntíaná y'éjña chjiná ni xi y'enda titjun Ntíaná. At'aha Espirituhu Ntíaná be sisin ngayjee ni xi tjin ko santaha ni xi 'yún nankaha Ntíaná.

¹¹ At'aha, ¿yá xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un xuta xi k'ái? Nku tutuhú xuta xu'bo xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un. B'a ta ts'in najmi ch'a be xi nkú ts'in ts'innkjink'un Ntíaná. Nku tutuhú Espirituhu Ntíaná be xi nkú ts'in ts'innkjink'un.

¹² Ngat'a ts'añá bi, nginkun Ntíaná nibáha Espiritu xi kin'ekjáihín, najmi asuntej ts'e. Ntíaná kitsjáná Espirituhu tu xi kamankjihinná kjuanda xi kitsjáná.

¹³ Kui niu xi chubai nk'ie nga bakuyái. Najmi n'echjéin én xi bitjuhu kjuankjink'un xuta. Kjuankjink'un xi bitju níhi Espirituhu Ntíaná n'echjéin. B'a ts'in 'miyaha ri xuta xi tijnajihin Espirituhu Ntíaná ni xi ts'e Espiritu.

¹⁴ Xuta xi najmi tjihin Espirituhu Ntíaná najmi ts'ínkjáihín ni xi ts'e Espiritu, at'aha tu a nihí maha. Najmi tjin nkú ts'in kama kamankjihin ra, at'aha nku tutuhú Espirituhu Ntíaná b'éjña chji niu.

¹⁵ Xi tijnajihin Espirituhu Ntíaná, kui xi mankjihin ni xi tjin. Tunga xuta xi k'oo najmi mankjihin á k'ái ts'in ts'innkjink'un xuta xi tijnajihin Espirituhu Ntíaná.

¹⁶ At'aha b'i ts'in tjit'a éhen Ntíaná:

¿Yá xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un Ntíaná?

¿Yá xi tsjániyáha?

Tunga ñá bi, n'enkjínk'aán xi nkúhu Cristo at'aha Espirituhu Ntíaná tijnajinná.

3

B'i ts'in kitsúya Pablo xá xi kikanéhe ko xá xi kikanéhe Apolo ajihin xuta ninku Corinto

¹ Jun já nts'e, najmi kama kinchjakonuu xi nkú ts'in nchjaka xuta xi tijnajihin Espirituhu Ntíaná. Kinchjako nínuu xi nkú ts'in nchjaka xuta xi asuntee tjeheñ ra, xi nkúhu xuta xi as'ai kuakatuts'ihín ra nga kuakakj'á éhen Cristo.

² Kintehe ni nga ni xi ndjá kuakuyánuu, tu ni xi najmi ndjáhá tsakuyánuu. At'aha b'a k'un ntí xihí k'un, ntí xi tu ntáchikihí 'bi, xi najmi ma kjine ni xi ndjá. Ko santaha nd'ai najmi kjee tjindanu yjonuu tsa kamankjinnuu ni xi nanka tjin.

³ Asuntee y'a sanuu. Nk'ie nga tjin sa ajinnuu kjuanchini ko kjuachán, ¿a najmi asunteehé y'ahanuu? ¿A najmi b'ahá ts'in tintsuboo xi nkú ts'in tjinu xuta asuntee?

⁴ At'aha tjin xi: “An tjennkia Pablo”, títsu ko tjin ngá xi: “An tjennkia Apolo”, títsu. Nk'ie nga b'a t'n'o, ¿a najmi b'ahá t'n'o xi nkú ts'in xuta xi najmi be Ntíaná, xi najmi tijnajihin Espirituhu Ntíaná?

⁵ ¿Yáha Pablo? ¿Yáha Apolo? Tu já musuhú niu xi Ntíaná kits'inchjéhen tu xi s'ejihinnuu. Nga nkúnkú kin'eí xá xi kitsjani Ntíaná.

⁶ Xi nkúhu tsa an y'entje yá tuu ko Apolo kikuhun, tunga Ntíanáhá xi kits'in nga kisá yoo.

⁷ Kui b'a maha, najmi xi b'éntje yóo ko ta ndaha xi kuhun, tsa kui xi chánka. Nku tutuhú Ntíaná xi kits'ín nga kisé yóo, kui xi chánka.

⁸ Xi b'éntje ko xi kuhun yóo tu nku chubahá. S'echjíhi nga nkúnkú xi nkú ts'ín kits'ínxá.

⁹ Nga nkúnkú makoi xinkí nga tín'exát'aihi Ntíaná. Jun xi nkú joyaha jñá xi ts'e Ntíaná xi jin tín'exájin.

Jun xi nkú joyaha ni'yaha Ntíaná.

¹⁰ Xi nkú ts'ín tíña kjuandaha Ntíaná xi kits'ána, an xi kama nda maestru chjinexjó xi kingjájña tuts'in ni'yoo. Ko kj'ai ngá xi tìncha kjesíntjen xjóho ni'yoo nd'ai, tunga ndahá ts'ín kats'ínkjink'un nga nkúnkú xi nkú ts'ín ngjuajndjuko xjóo.

¹¹ At'aha Jesucristo, kui xi tuts'in xjóho ni'yoo. Najmi ma s'ejña sa kj'ai tuts'in xjó nga xi ja kijjñoo.

¹² Asun tuts'in ni'yoo kama chjúsíntjen xjó xi kamandakoho toonsine, ko a ra toontaba, ko a ra ndjio tsjo k'un, ko a ra yáte, ko a ra ndji, ko a ra xka.

¹³ S'ejña chji xá xi kits'ín nga nkúnkú xuta nistjin nga kuasehe Ntíaná ni xi kits'ín xuta. At'aha nd'í xi kj'uai kui nistjiun k'uéjña chji xi nkú k'un xá xi kits'ín nga nkúnkú xuta.

¹⁴ Xi kits'ínnda xjó xi kuichúkuaha nd'íu, kui xi ts'ínkjáihin chjíhi.

¹⁵ Tunga xi kits'ínnda xjó xi k'uétihi nd'íu, kui xi ndyja ni xi kits'ín, ndaha tsa tu kui kuankihí xi nkú maha xi nd'í bitjujin.

¹⁶ ¿A najmi yanú nga jun xi ninkuhu Ntíaná ko nga Espirituhu Ntíaná tíñajinnuu?

¹⁷ Tsa tjín xi ts'ínkatsún ninkuhu Ntíaná, Ntíaná ts'ínkje xi b'a ts'íiun. At'aha tsje ninkuhu Ntíaná, ko jun bi, jun xi ninkuhu Ntíaná.

¹⁸ Najmi tu ch'a k'uanachaha yjoho. Tsa tjín ajinnuu xi b'a maha nga kui xi nkjink'un xi nkúhu já nkjink'un xi tjín asuntee, tu sa ní nku nda xi najmi chumi nihi xi maha kats'ín ma yjoho, tu xi b'a ts'ín kuichú ma kjuaxihi nku xi nkjink'un.

¹⁹ At'aha kjuankjink'un xi tjín asuntee, kui xi tu a nihí nginkun Ntíaná. At'aha b'i ts'ín tjít'a éhen Ntíaná: "Ntíaná ts'ín nga ta kuihi kjuamañaha já nkjink'uun jnejin."

²⁰ Ko b'i ta ts'ín tjít'a ya: "Ntíaná be nga tu a nihí ni xi ts'ínkjink'un já nkjink'uun."

²¹ Kui b'a maha, najmi tu ch'a nk'a k'uasjehe yjoho ngat'aha yá xi tjennki. Jun kich'o ngayjee ni xi tjín.

²² Pablo, Apolo ko Pedro, asuntee, kjuatík'uun ko ngabayoo, ni xi tíma ko ni xi kama, ngayjee niu jun kich'o.

²³ Cristo y'anuu, ko Ntíaná y'aha Cristo.

4

B'i ts'ín kitsúya Pablo nkú tjíhin ra xáha já postru

¹ Kui b'a maha, já xi ts'ínxát'aha ra Cristo katumanuu jin nga chasení, já xi kik'ai xáha nga kuakúya ni xi y'éjña 'ma Ntíaná nistjin nk'ie ko mjehe nga k'uéjña chji nd'ai.

² Yahá nga xi 'baihi nku xá binchihí nga kixi ngjuaikó xáha.

³ An bi najmi kjintahana tsa chasoho mí nihi xi nda ko tsa najmi nda títs'ian ko tsa nku nda jue xi b'a ts'ín. Ta ndaha an najmi be xi nkú ts'ín ts'innisihí ra yjona tsa mí nihi.

⁴ Nda tjíya kjuankjintak'unna tunga najmi kuihi niu tsuhu ra tsa najmi tjenna. At'aha Ntíanáhá xi basehe ni xi ts'ian.

⁵ Kui nga najmi tu chasehe ruu yá xi nda títs'ín ko yá xi najmi nda títs'ín kintehe ni nga kj'uai Nda Ntíaná. At'aha kuihi xi kuakúchji ni xi tíña 'ma má jyuun ko k'uéjña chji xi nkú ts'ín tjíntuyá animaha xuta. Kui nistjiun Ntíaná nda ts'ín kuinchjane xuta xi nkú ts'ín kanéhe nga nkúnkú.

⁶ Jun já nts'e, Apolo ko yjona kuanchjanjímíyahana tu xi chahanu nga najmi tjíhin nga kuitjátihu xi nkú ts'ín tjít'a. Kui nga najmi tu chánka katumahanuu yjonuu ngat'aha xi tjennki ko as'ai najmi n'echjíhi ruu xinkuu.

⁷ At'aha, ¿yá xi b'a títsu nga ji xi 'yún nda sai ajihin xuta xingisoo? Ngayjee ni xi tjihin tu kik'aihíri. Nk'ie nga tu kik'aihí ri ni xi tjihin, ¿á chubá chánkahá t'n'esjeheni yjohi, xi nkúhu tsa najmi tu kik'aihí ri ni xi tjihin?

⁸ Jun ja tjinnuu ngayjee ni xi mjenuu. Ja kama nchinó. Ja tsichumo xi nkú joyaha já rej xi najmi ta machjéhen ra jin. Mjena tsa já rej kjuaxi kamo kai, tu xi b'a ts'in ko jin sakút'ahani xánuu nga ta kuatexumai.

⁹ At'aha b'a mana nga jin xi tí'mini já postru Ntíaná kitsjante nga kama xi nkúhu já xi finijé, xi tjín nga n'ek'ien. Ntítsee ko xuta tibe ni xi tímat'ain.

¹⁰ Jin xi xuta chini tí'mini at'aha Cristo n'exát'ahí, ko jun xi xuta nkjink'un kamo nga kis'ejinnuu Cristo. Jin xi najmi tjinni nga'yún, jun xi tjinnuu nga'yún. Jun nda ts'in ts'ínkjáinnuu xuta, jin ch'on ts'in ts'ínkjáinni.

¹¹ Santaha nistjin nd'ai kjintjía tíyá ko santaha ni xi s'i najmi tísakúni. Najmi tjinni najyun, tibich'onjinni ko chubá tinimasún ní.

¹² Jin kjineni yjoni. Ch'on tsuni xuta, tunga binchintjía ní xi b'a tsuni tu xi Ntíaná nda ts'ínkohó ra, ndaha tsa b'a títsuni. Tjennki unkiení xuta, tunga n'e chúkjuá ní.

¹³ Ch'on ts'in nchjayaneni xuta, tunga én ndahá n'ek'óyáihí xi b'a tsuni. Ja tsichu maj xi nkúhu stjé ajihin xuta asuntee, xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjhi ra. B'a tímat'ain santaha nistjin nd'ai.

¹⁴ Najmi tít'et'ánuu ni xu'bi tsa tu xi tsjahanuu kjuasuba. Tít'et'á níná ni xu'bi tu xi títsjaníyáhanuu jun xi ntína xi tjona.

¹⁵ At'aha ndaha tsa s'enuu te mij xi kuakúyanuu éhen Cristo, tunga najmi nkjihín na'mi xi s'enuu. An tsichu ma xi nkúhu tsa na'minuu nga y'enijmínuu én nda tsuhu Cristo Jesu, kui xi kits'ínk'íéntu tít'unnuu.

¹⁶ Kui b'a maha, tibankihinnuu nga chásé chubayahanú tu xi b'a ta n'ehenu.

¹⁷ Kui kjuaha nga títs'ínkjísehennuu Timoteo, xi ta kikj'áts'ehe Nda Ntíaná. Kui xi xi nkú joyaha ntína xi tjona, xi ma 'yún k'an. Ts'ínkj'átsjennuu xi nkú títs'ian nga títs'inxát'aha Cristo Jesu, xi nkú ts'in bakuyá ngayjee ninku xi tjín tu má xi tje'hén ni.

¹⁸ Tjín xi chubá títbasin tíjuhún ajinnuu at'aha b'a títsu nga najmi kfínsennuu.

¹⁹ Tunga tsa Ntíaná mjehe, kfínse xatinnuu ko skue najmi tu nkú títsu jóo. Ta skue nkú tu nk'a xáha xi b'a tíincha tsu.

²⁰ Nk'ie nga Ntíaná batéxumaha xuta, ni xi ts'in xuto bakúchji nga Ntíaná batéxumaha, najmi ni xi tsu.

²¹ ¿Má nihi xi mjenuu? ¿A nk'ie nga kfínsennuu, ndjá ts'ínkonuu? ¿A ra tu sahá kjuatjo kfínkonuu ko nímakjuá kuasennuu?

5

B'i ts'in tsasehe Pablo kjuaha nda xi tjñajihin xuta ninku Corinto

¹ Kjuaxi nga tínu'yá nga tíñajinnuu nku xi ta kuihi najúhún tíñako, ni xi ta santaha xuta xi najmi be Ntíaná najmi ts'in.

² ¿Nkú ts'in nga tsjo tímahanuu xi nkú ts'in tífi ninku? ¿A najmi tjihín ni nga k'úé babanuu ngat'aha ni xi tímoo ko najmi ta k'uaintehe ruu nga k'úéñajinnuu nda xi b'a títs'íun?

³ Ndaha tsa kjin tíjñanuu tunga anímanahá tintsubajiun. Kui nga b'a mahana xi nkúhu tsa tíjñajinnuu. Ko xi nkúhu tsa tíjñajinnuu, ja b'a kixian nga najmi nda tjín ni xi títs'ín ndo.

⁴ Nk'ie nga kama ñjakú xi nkúhu tsa an kúáteñajinnuu ko ta k'úéñajinnuu nga'yúhún Nda Ntíaná Jesu, ngajohó Nda Ntíaná Jesu

⁵ n'ekjas'ohoon ndanindoo nda xi b'a títs'íun. B'a ts'in katatsuhun yjoninte ngatit-suhun tu xi n'ek'ankihi anímahá ndo nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná Jesu.

⁶ Ngat'a ts'e xi nkú ts'ín tintsu_{oo}, ¿nkú ts'ín nga tsjo tímahanuu nk'ie nga t'n'ekjóh_{oon} nda xi b'a tít's'íun? ¿A najmi yanú nga kutin na'yu san ts'ínsanyje na'yu nínku_{on}?

⁷ Ngatitsuhun ndo, kui xi nkú joyaha na'yu san. Tít's'ínkatsúnnuu ngatitsuhun. Chjúxiun ndo xi nkú ta ts'ín xuta xi ntjehe judio tjehe_n ra nga kjexín na'yu soon kintehe ni nga k'uasje S'í Pascua. At'aha Cristo ja k'ienntjái ngandaná, kui xi chutsankaha S'í Pascuaná ko jun xi nkú joyaha na'yu tsetse xi najmi ta tjíhin ra na'yu san.

⁸ Kui b'a maha, n'esjekohoná S'íu nínku_{an} xi najmi tjíhin na'yu san. Kui xi tsuhu ra nga najmi ta kas'ejñajinná kju_{angak}'un ko kju_{ach}'onk'un. Tu sa ní je kas'eyaná ko naxu.

⁹ Xujun xi ja kits'inkjín_{uu} b'a kixinnuu nga najmi tu n'engujinkoo yjonuu xuta xi fantuko jminchjín nga najmi kjee bixan.

¹⁰ Tunga najmi xuta xi najmi behé Ntíaná kinchjajihín nga b'a kixian. Ta ndaha xi 'yún mjehe toon, ta ndaha xi ts'ín ndyjé, ko ta ndaha xi ts'íntsjoh_o ntia xi ntsja xuta ts'índaha. At'aha tsa najmi kuintsubajihuun xuta xi b'a ts'íun, tjíhín ni nga kuitju ei asuntee ma.

¹¹ Nk'ie nga kits'inntún_{uu}, b'a kixinnuu nga najmi tu n'engujinkoo yjonuu xi chubá já nts'eé ts'ín ma yjoh_o tunga jminchjihín fantuko ngá, ko tsa xi 'yún mjehe toon, ko tsa xi ts'íntsjoh_o ntia xi ntsja xuta ts'índaha, ko tsa xi nchja én ch'on tsu, ko tsa xi ma ch'í, ko tsa xi ndyjé ts'ín. Xi chubá já nts'ehé ts'ín ma yjoh_o tunga b'ahá ts'ín ngá, santaha niñu najmi tu chineko_o.

¹² At'aha an najmi tjehe_{nna} nga kuasehe tsa tjehe_n jé ko tsa najmi tjehe_n jé xuta xi najmi nínku nchjaha ra. Tunga máha jun, ¿a najmi tjíhín ni nga chasoh_o ni xi tíma aya nínku?

¹³ Kui nga tiyú tjennkihinu nda ngatitsuun. Xuta xi najmi nínku nchjaha ra bi, Ntíaná tjehe_n ra nga kuasehe tsa tjehe_n jé ko tsa najmi tjehe_n jé.

6

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjíhin nga s'enda nku kjuasti ajihín xuta nínku

¹ Tsa kjuasti sakúkoh_o xinkjín já nts'eé, ¿á ma k'un fisehe ra já jue xi najmi benkjúhun Ntíaná tu xi k'úéndaha kjuaha, antehe ni nga xuta xi s'ejihín Ntíaná nguaisehe ra?

² ¿A najmi yanú nga xuta xi s'ejihín Ntíaná kuasehe ni xi nda ko tsa xi najmi nda xi kits'ín xuta xi tjín asuntee ndyjun nkiní? Tsa jun xi b'a n'oo, ¿nkú ts'ín najmi kamanuu k'úéndahanu nku ni xi najmi 'ni tjín?

³ ¿A najmi yanú nga ta santaha ntítsjee chaseéhe mí nihi xi kits'ín? Kui nga tjíhin nga kamahaná k'úéndaá kjuasti xi sakúná asuntei.

⁴ Kui nga tsa t'n'ekokjuahanu xinkiu ngat'aha kjuasti xi tjín asuntei, ¿á já xi najmi yankjúhun ajihín xuta nínku t'bankísehe ruu nga k'úéndaha kjuanuu?

⁵ B'a tíxinnuu tu xi kama subahanuu. ¿A najmi tjíhin ajinnuu nku xi nkjink'un, xi kamaha k'úénda kjuá xi tjínkoh_o xinkjín já nts'eé?

⁶ Tu sa ní nginkun já xi najmi s'ejihín Ntíaná t'íncha ts'ínkokjua xinkjín já nts'eé.

⁷ Nga ta juhun tjínkonuu kjuasti xinkiu tsuhu ra nga ja t'indyajinnuu. ¿A najmi tu sahá t'n'e chúkjuahanu ni xi najmi b'a tjín xi t'n'enuu? ¿A najmi tu sahá t'í'bantehenu nga n'ehenuu ndyjé?

⁸ Tunga ta juhún ni t'n'o ni xi najmi b'a tjín ko ndyjé. Najmi xuta xi k'jái xi b'a t'n'oh_o. Já nts'ehé ní xi b'a t'n'oh_o.

⁹ ¿A najmi yanú nga xuta xi najmi naxu ts'ín nginkun Ntíaná, kui xi najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná kuat'exumaha? Najmi tu ch'anachoh_o yjonuu. Xi fantuko jminchjín nga najmi kjee bixan, xi ts'íntsjoh_o ntia xi ntsja xuta ts'índaha, xi najmi benkjún kjuabixahan, já no ya,

¹⁰ xi ts'ín ndyjé, xi 'yún mjehe toon, xi ma ch'i, xi ch'on ts'ín nchjane xuta, ko xi b'anachaha xuta nga kje'aha ni xi tjihin, ngayjee xi b'a ts'ín najmi kama kjuas'enjin nga Ntjaná kuatéxumaha.

¹¹ Kui ni xu'bj kits'ín k'ua xi tjín ajinnuu nistjin nk'ie, tunga nd'ai ja kisanéjnunuu. Ntjaná ja kikj'áts'enuu. Ja naxu tsichumo nginkun Ntjaná ngat'aha ni xi kits'ín Nda Ntjaná Jesucristo ko ngat'aha Espirituhu Ntjaná.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Ntjaná ts'e yjonintená

¹² “Ma ts'ian tu mí nihí ni”, tsu xuta. B'a tjín, tunga najmi ngandanáá ngatentee niu. Ndaha tsa ma ts'ian tu mí nihí ni, tunga najmi tsjantéhé ra tsa tjín nku ni xi kjé'yúnna nga ts'íints'ena.

¹³ “Nichinee kants'á tjehe ra ko kants'á tjehe ra nichinee”, tsu xuta ko b'a tjín kjáihin, tunga Ntjaná ts'ínkatsún nga joo niu. Najmi kui xaha yjonintená tsa tu chuba sunntukonáá xinkjá. Tjña ní tu xi Nda Ntjaná kama ts'ehe ko tu xi ts'íihin xaha Nda Ntjaná.

¹⁴ At'aha nga'yuhun Ntjaná kits'ínkj'áiyakoho Nda Ntjaná ngabayoo, ko ñá bi, nga'yuhun ta ts'ínkj'áiyakoná ngabayoo.

¹⁵ ¿A najmi yanú nga nku te ninku nga nkúnkú jun ko nga ninku kui xi yjonintehe Cristo? ¿A nda tjín tsa nku te ninkuhu Cristo kamangujinko nku naská? Najmi. Ndaha tsa mí yehe.

¹⁶ ¿A najmi yanú nga xi ts'ínko nku naská, kui xi nkuhú bichú mako yjonintehe naskóo? At'aha b'i ts'ín tjít'a éhen Ntjaná: “Nkuhú yjoninte kuichú ma nga joo.”

¹⁷ Tunga xi nkuhú ts'ín mako yjoho Nda Ntjaná, kui xi nkuhú bichú mako Espirituhu Nda Ntjaná.

¹⁸ Kui nga tiyú t'axihin ruu ngayje tjká ni xi ts'ín nga chuba fantukohó xinkjín xuta. Tu má ngatitsuhún ni xi ts'ín xuta najmi fas'enjin yjonintehe, tunga xi chuba fantukohó xinkjín, kui xi ts'ín nku ngatitsun xi ts'ín chuntí yjonintehe.

¹⁹ ¿A najmi yanú nga yjonintenuu xi ninkuhu Espiritu Santo xi tjñajinnuu, Espiritu xi kitsjánuu Ntjaná? Najmi ta ts'ajuhunnu yjonuu.

²⁰ At'aha kis'echjintjainuu nga kich'atsenuu. Kui nga chankjúnkohonu yjonintenuu Ntjaná.

7

B'i ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e nga k'úéntuko xinkjín xuta

¹ Kuinchjako ma ngánuu nd'ai ngat'aha ni xi kichasjaiyanú nga kin'e nibánú xujun. Nda tjín tsa nku nda najmi kuixan.

² Tunga tu ngat'aha ní nga ma mjehe nga chuba kjúántukohó xinkjín xuta, kui nga tu sahá kat'entukoho chjuún jáx'iun ko nga jminchjún kas'ehe x'in.

³ Xi tí'mi x'in najmi tu kat'échoho yjoho chjuúhun nga kjúájñako, ko xi tí'mi chjuún najmi tu kat'échoho yjoho x'ihin nga kjúájñako.

⁴ At'aha xi tí'mi chjuún najmi ta kui batéxuma subaha ra yjoho. Ko ní x'ihin batéxumaha yjoho. B'a ta tjín ts'e xi tí'mi x'in. Najmi ta kui batéxuma subaha ra yjoho. Ko ní chjuúhun batéxumaha yjoho.

⁵ Najmi tu b'ech'ohoo yjonuu xinkiu, nku tutuhú tsa tse mjenuu chubakoo Ntjaná. Tunga t'endako tíjunnú xinkiu tu xi tu chubahá nistjin najmi chjúngajnuhun xinkiu, askahan chjúngajnu ngáhanu xinkiu. At'aha tsa najmi chjúngajnu xinkiu, kjút'ayák'unnuu ndanindoo nk'ie nga najmi kama 'yuhunnuu.

⁶ Tíb'ejná ndáinu tsa b'a n'oo. Najmi kjuá'yún títs'ihinnuu kui nii.

⁷ Mjena kai tsa ngatentee xuta k'úéntu suba xi nkúhu an, tunga kj'ai kj'áihí kjuanda xi kitsjáná Ntjaná nga nkúnkáá. Najmi tu nku chuba kjuanda xi kik'ainá.

⁸ Ngat'a ts'e xi najmi kjeë bixan ko jminchín xi ja k'ien x'ihìn, b'a tíxian nga nda tjín tsa k'úéntu suba xi nkúhu an.

⁹ Tunga tsa najmi kama 'yúhùn nk'ie nga mjehe nga chjúngajnu, tu sahá incha katixan. At'aha tu sahá nda tjín nga kuixan tsa ch'on ts'ín kuinchja animaha.

¹⁰ Ngat'a ts'e xi ja tsixan títsjaha kjuatéxuma xu'bj, kjuatéxuma xi najmi an ts'an, xi Nda Ntíaná ts'e. Xi tí'mi chjuún najmi tu kat'éjña x'ihìn.

¹¹ Tunga tsa ni xi tít'éjñaha x'ihìn, najmi ta katixahan ko tsa kanchjakonda ngáha. Ko xi tí'mi x'in najmi tu kat'éjña chjuúhùn.

¹² Ngat'a ts'e xi tjíntuko xinkjín nga s'ejihìn ko xi najmi s'ejihìn Ntíaná, an xi b'a tíxihìn, najmi Nda Ntíaná xi b'a ts'ín tibatéxumaha. Tsa nku nda nts'eé tíjñaha chjuún xi najmi s'ejihìn Ntíaná ko tsa yuhu chjuúhùn nga k'úéjñako, najmi tu kat'éjña.

¹³ Ko tsa nku tachjuún tíjñaha x'in xi najmi s'ejihìn Ntíaná ko tsa yuhu x'ihìn nga k'úéjñako, najmi tu kat'éjña.

¹⁴ At'aha nda xi tí'mi x'in xi najmi s'ejihìn Ntíaná, fátsehe Ntíaná tu ngat'aha chjuúhùn xi s'ejihìn. Ko tachjuún xi najmi s'ejihìn Ntíaná, fátsehe Ntíaná tu ngat'aha x'ihìn xi s'ejihìn. Tsa najmi b'a maha niu, najmi je ntíhi nginkun Ntíaná. Tunga nd'ai Ntíaná ja ts'e ntíhi.

¹⁵ Tunga tsa xi najmi s'ejihìn Ntíaná mjehe k'úéjña xi s'ejihìn, tsa x'ihìn ko tsa chjuúhùn maha, najmi tjíhìn kjuayún nda nts'eé ko a ra nichjaá nga k'úéjñako xi najmi s'ejihìn Ntíaná. At'aha Ntíaná mjehe nga s'ená kjuajyu nga kuintsubaá.

¹⁶ At'aha, ¿nkú n'e yahani ji xi tí'mihi chjuún tsa kujjneihi x'ihìn? ¿Ko nkú n'e yahani ji xi tí'mihi x'in tsa kujjneihi chjiihìn?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ja játs'ená Ntíaná, kui xi 'yún chjii ra

¹⁷ Tunga tjíhìn ni nga kat'entu nga nkúnkú xuta xi nkú ts'ín kitsjáha Ntíaná ko kat'entu xi nkú ts'ín tjíntu nk'ie nga Ntíaná kinchjaha nga kjuáts'ehe. Kui kjuatéxuma xu'bj xi tsjaha ngayjee xuta ninku.

¹⁸ Xi Ntíaná kik'áts'ehe nk'ie nga ja kin'ehe ni circuncision, najmi tu katjántaha ra yjoho. Ko xi Ntíaná kik'áts'ehe nk'ie nga najmi kjeë n'ehe ni circuncision, najmi tu kats'ín ni circuncision.

¹⁹ Najmi chumi ni ts'ihìn tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Nk'iehé nga n'etjusaán kjuatéxumaha Ntíaná, kuihi xi chjii ra.

²⁰ Kat'entu saha nga nkúnkú xuta xi nkú ts'ín tjíntu nk'ie nga Ntíaná kinchjaha nga kjuáts'ehe.

²¹ Tsa ja tsatéñahi jóo nk'ie nga kik'áts'ehi Ntíaná, najmi tu fantaha ri yjohi. Tunga tsa tsakú nyáhi nga kama ndáhi yjohi, b'a n'ei.

²² At'aha xi kich'ats'e nk'ie nga Ntíaná kik'áts'ehe, kui xi ja ndáhi yjoho nginkun Nda Ntíaná. B'a ta tjín ts'e xi ndáhi yjoho nk'ie nga Ntíaná kik'áts'ehe. Kui xi xuta musuhu Cristo nd'ai.

²³ Tse chjí xi kis'echjí nga kich'atsenuu, kui nga najmi tu xuta musuhu xuta n'e mahanu yjonuu.

²⁴ Kui b'a maha, já nts'e, xi nkú ts'ín tintsuboo nk'ie nga Ntíaná kitsúyanuu nga kjuáts'enuu, b'a ts'ín tintsuba sahanu nginkun Ntíaná.

B'i ts'ín basehe Pablo ngat'a ts'e tsa kuixan xuta ninku ko tsa najmi

²⁵ Ngat'a ts'e xi tíjña xunkú najmi tjínna nku kjuatéxuma xi kitsjá Nda Ntíaná xi tsjaha. Tunga xínyahánuu xi nkú ts'ín ts'innkjíhìn k'an. At'aha Ntíaná tsase nimana nga kits'ín mana nku xi ma n'e s'ejihìn ni xi tsu.

²⁶ B'a mana nga nda tjín nga kat'entu saha xuta xi nkú nga ts'ín tjíntu tu ngat'aha kjuanima xi tjín nd'ai.

²⁷ ¿A tǐñahi chjuún? Najmi tu binchisjái niyái xi nkú ts'ín k'úéñai. ¿A najmi tǐhin chjuún? Najmi tu binchisjái niyái nga kuixain.

²⁸ Tsa tǐbixain, najmi ngatitsun tǐn'ei. Kǒ tsa nku takjín xunkú tǐbixan, najmi ngatitsun tǐts'ín. Tunga xi kuixan s'ehe kjuasti xi tǐn asuntee. An bi, najmi mjena tsa kuitjáiun kui niu.

²⁹ Jun já nts'e, ni xu'bi xi mjena xǐnnu. Tu chubahá nǐstjin tǐña sa. Kui nga nǐstjin xi ndyja saha, xi tǐhin chjuún kats'ín xi nkúhu tsa najmi tǐhin.

³⁰ Xi tǐntá kats'ín xi nkúhu tsa najmi tǐntá. Xi tsjo tǐhin kats'ín xi nkúhu tsa najmi tsjo tǐhin. Xi tǐb'atse tsa mí nihi, kats'ín xi nkúhu tsa najmi kui ts'e niu.

³¹ Kǒ xi tǐts'ínchjén tsa mí nihi, kats'ín xi nkúhu tsa najmi kui niu xi 'yún chjǐ. At'aha ndyja asuntee xi tǐyaá nd'aj.

³² Mjena nga najmi kǐúántaha ruu yjonuu. Xi tǐña xunkú, kui xi ni xi ts'e Nda Ntǐaná fántaha ra yjoho kǒ xi nkú ts'ín ts'ín ni xi tsjoho Nda Ntǐaná.

³³ Tunga xi tǐñaha chjuún, ni xi tǐn kui xi fántaha ra yjoho kǒ xi nkú ts'ín ts'ín ni xi tsjoho chjuún.

³⁴ B'a ts'ín najmi nkúhu ni xi kjintahá ra. Nku tachjuún xi najmi tǐhin x'in kǒ a ra takjín xi tǐña xunkú, kui xi fántaha ra yjoho ni xi ts'e Nda Ntǐaná kǒ xi nkú ts'ín kama je yjonintehe kǒ animaha. Tunga tachjuún xi tǐñaha x'in, ni xi tǐn kui xi fántaha ra yjoho kǒ xi nkú ts'ín ts'ín ni xi tsjoho x'ihin.

³⁵ Ngandanuu b'a tǐxihinnuu. Najmi mjena tsa ch'á ts'ink'anjinuu. Mje nína nga nda n'e kuintsuboo kǒ n'ekjas'en sisihuun yjonuu Nda Ntǐaná.

³⁶ Tsa tǐn xi b'a maha nga najmi tǐts'íntjusunko ni xi y'éndako takjín xi ja tǐndakoho, kǒ tsa ja tǐf'a núhu takjún kǒ b'a maha nga tu sahá nda tǐn nga kuixanko, kats'ín xi nkú ts'ín tǐma mjehe. Katixan. Najmi ngatitsun niu.

³⁷ Tunga xi tǐnkuhu k'un nga najmi kuixan kǒ chúkjuaha ts'ín jnenta yjoho nga chjuún ma mjehe, kǒ ma 'yúhun nga b'éch'oho yjoho, kǒ ja kits'ínkjink'un sisin nga tu sahá nda tǐn nga najmi kuixan, nda tǐn nga najmi kuixan.

³⁸ Kui b'a maha, xi kuixankoho xi tǐndakoho, nda ts'ín. Tunga 'yún nda tǐn sa ni xi ts'ín xi najmi kuixan.

³⁹ Nku tachjuún xi tǐñaha x'in, kui xi tǐt'a'yúnko x'ihin nk'ie nga tǐña sa. Tunga tsa kuayá x'ihin, kama ndaí ngáha ra yjoho kǒ kama k'úéñako ngáha xi mjehe, tsa nku xi ta s'ejihin Ntǐaná k'úéñako.

⁴⁰ Tunga b'ahá xian nga 'yún nda ts'ín k'úéña tsa najmi ta k'úéñakoho x'in. B'a ts'ín ts'innkjihin k'an kǒ ndzjen mana nga ta tǐñajinna Espirituhu Ntǐaná nga b'a tǐxian.

8

B'i ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e nichine xi chje 'bajhi ntia xi ntsja xuta ts'ínnda

¹ Kuinchjako ma ngánuu nd'aj ngat'a ts'e nichine xi chje 'bajhi ntia xi ntsja xuta ts'ínnda. Ja yaá nkú tǐhin ra ngat'a ts'e kui ni. Tunga ni xi be xuta, kui xi ts'ín ngak'uhun. Kjuatjoo bi, kui xi tsjá nga'yúhun xuta.

² Xi b'a maha nga be tsa mí nihi, kui xi najmi kje be xi nkú ts'ín tǐhin nga skue.

³ Tunga xi tjoho Ntǐaná bi, Ntǐaná be yáha xuta xu'bo.

⁴ Kui b'a maha, ngat'a ts'e tsa ma chine nichine xi chje kik'ajhi ntia xi ntsja xuta kits'índaha, yaá nga ntia xu'bo najmi chumi ni chjǐhi ra kǒ nga nku tutuhú maha Ntǐaná. Najmi tǐn sa kj'ái.

⁵ Kjuaxi nga tǐn nk'a ján kǒ t'anankiu xi ntia tsuhu xuta, kǒ santaha nkjin maha xi 'mi ntia kǒ nkjin maha xi chuba yankjúhún.

⁶ Ná bi, nku tutuhú maha Ntǐaná. Kui xi Ntǐa Na'miu xi kits'ínnda ngayjee ni xi tǐn kǒ at'aha mjehe kui nga tintsubahaná. Kǒ ta nku tutuhú maha Nda Ntǐaná, kui xi Jesucristo xi ngat'aha tǐhin ni xi tǐn kǒ xi ngat'aha tintsubahaná.

⁷ Tunga najmi ngatenteehé xuta be ni xu'bi. Tjín xi ja kama nkaha ntia xi ntsja xuta ts'innaha. Tsa xuta xu'bo kjine nichine xi chje kik'aihi ntio, tu sa b'ahá tsu ngá kjuankjintak'uhun nga ja chuntí kama nginkun Ntiana, at'aha najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun.

⁸ Kjuaxi nga najmi ngat'aha ni xi chineé binchúk'un tiñahaá Ntiana. Najmi 'yún nda kama saá tsa chineé ko najmi 'yún ch'onk'un kama saá tsa najmi chineé.

⁹ Tíña ndáinu ni xi ma chino, tunga chasenú nga ni xi chino najmi ts'índyajahin xuta xi najmi ndjá tjincha.

¹⁰ At'aha tsa nku xi najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun skuehi ji xi ja yai ni xu'bi nga kabinchin nku ante má yankjún ntia xi ntsja xuta kits'innaha ko nga tíchinei ni xi tjín yo, ¿a najmi kohó kui kama k'un kjine ni xi chje kik'aihi ra ntia xu'bo?

¹¹ B'a ts'ín ngat'aha ni xi yai ndyaha nda nts'eé xu'bi xi najmi ndjá síña, xi Cristo k'ienntjáíhi.

¹² Nk'ie nga b'a ts'ín tín'ekatsúnjiun kjuankjintak'uhun já nts'eé xi najmi ndjá tjincha, ngatitsun xi tífi kontraha já nts'eé tín'o ko ta xi tífi kontraha Cristo.

¹³ Kui b'a maha, tsa ngat'aha nichinena títs'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'é, tu sahá ndaha nku nistjin najmi ta kjinehena yjo, tu xi b'a ts'ín najmi ts'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'é.

9

B'i ts'ín tsasintjai yoho Pablo nga kjuaxi nga nda postru

¹ ¿A najmi kamahá ts'ian ni xi ts'ín nku nda postru? ¿A najmi nda postruná? ¿A najmi tunkáhán kiki kohona Nda Ntiana Jesu? ¿A najmi juhún nga chjihí xá xi títs'ian nga Nda Ntiana títs'in xáha?

² Ta ndaha tsa tjín xi najmi ts'ínkjáíhin nga an xi nku nda postru, tunga jun tjíhin nga n'ekjáínnú. At'aha nd'ai nk'ie nga s'ejinnuu Nda Ntiana, kui niu xi bakúchji nga kjuaxi nga an xi nku nda postru.

³ B'i ts'ín básintja yjona nginkun xuta xi b'aya xána.

⁴ ¿A najmi kamahá n'ekjáíhin an ko Bernabe ni xi chinej ko ni xi s'i?

⁵ ¿A najmi kamahá nga s'ejñani chjuún xi s'ejihin Ntiana, xi tsjénkonj nga kuinimaj xi nkú incha ts'ín já postru xingisoo ko já nts'e Nda Ntiana ko Pedro?

⁶ ¿A tu nkuhú an ko Bernabe tjíhinni nga n'exái tu xi sakúhunj ni xi machjénni?

⁷ Nku nda jun, ¿a kuihí b'échj ni xi fet'aha nga ts'ín xáha? Xi b'éntje tuntsajé, ¿a najmi kjinehé tuu? Xi kunntá chutsanka, ¿a najmi yohó sakút'aha ni xi kjine?

⁸ ¿A kjuankjintak'un ts'ahán tób'asjéhena ni xi tíxian? ¿A najmi b'ahá ta ts'ín jtít'a kjuatéxumoo?

⁹ At'aha b'a ts'ín y'ét'a Moise xujun kjuatéxumoo: “Najmi tu tsa b'e'ohoo turu tsa tu xi najmi kjinehe tuniñu nk'ie nga títs'ínxá nga tíbitjá tuniñu.” ¿A turuhú kjintaha ra Ntiana?

¹⁰ ¿A najmi ngandanáha b'a kitsú? Jhon, ngandaná b'a ts'ín kis'et'aha kjuatéxumoo. At'aha xi bakján t'anankiu ko xi bitjá tuniñu, kui xi tjíhin nga kúyaha nga ta sakút'aha chon.

¹¹ Kui kjuaha, tsa jin tób'entjeheni ajinnuu ni xi ts'e Ntiana, ¿a tsehé ni xi tóbinchij tsa ta sakút'ani chuba chahan ni xi tjínnuu ej asunntei?

¹² Tsa kj'ai ma sakút'aha ni xi tjínnuu, ¿a najmi 'yuhún tsuhunj nga sakút'ani ni xi tjínnuu? Kamaní kuinchíj, tunga najmi b'ahá tín'ei. Ni xi n'e níj, n'e chúkjuai ngayjee ni xi mat'ain tu xi najmi chumi ni k'uéch'oho ra xuta én nda tsuhu Cristo.

¹³ ¿A najmi yanú nga xi ts'ínxá ninku kjine ni xi masún ninku ko xi ts'ínxát'a nachan chje ta sakút'aha yoho chu xi n'ek'ien yo?

¹⁴ B'a ta ts'in y'enda Ntíaná nga xi b'énijmí én nda tsuhu, én xi k'uénijmí k'úéntuhu. Yo sakúhu ra ni xi kjine.

¹⁵ Tunga an ndahachí najmi títbankia ni xi tjihin nga kanéna kai. Ko ta ndaha najmi tít'sinntúnúu tsa tu xi ni k'uajihinú. Tu sa ní nda tjin tsa kuayá kintehe ni nga tu nku k'uajihina ni, at'aha tsjo tjinna nga najmi chumi ni tí'baina.

¹⁶ Nk'ie nga tít'énijmíá én nda tsuhu Jesucristo, najmi kui kjuaha tsa nk'a k'uasjéhena yjona. At'aha ja tjinena nga b'a ts'ian. ¡Nima ru ts'ihinna tsa najmi k'uenijmíá én nda tsuhu Jesucristo!

¹⁷ Kui b'a maha, tsa xá an mjehena k'uenijmíhina én nda tsuu, ts'inkjáhín chjína. Tunga tsa tjinena nga k'uenijmíá, a xá xi kik'áihina tít's'ian ma.

¹⁸ Kui nga, ¿mí chjíhi xi ts'inkjáhín ra ma? Chjína nga najmi f'achjá nga b'énijmíá én nda tsuhu Jesucristo ko nga najmi bankia ni xi kanéna ngat'aha nga tít'énijmíá én nda tsuu.

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi ts'in nga ts'in xáha

¹⁹ Ndaha tsa ndáina yjona, tunga jahá kits'in ma yjona nku nda musuhu ngayjee xuta, tu xi b'a ts'in nkjin xuta ts'in ngana sahana nga kuakj'á éhen Cristo.

²⁰ Ajihin xuta xi ntje judio tjeheh ra b'a ts'ian xi nkú ts'in xuta xi ntje judio tjeheh ra, tu xi ts'in nganahana kui xuto. Ndaha tsa an najmi tijnanena kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise, tunga ajihin xuta xi tijnanehe kjuatéxumoo b'a ts'ian xi nkú ts'in xi tijnanehe kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana kui xuto.

²¹ Ajihin xuta xi najmi tijnanehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise b'a ts'ian xi nkúhu tsa ko an najmi tijnanena kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi tijnanehe kjuatéxumoo. Tunga najmi tijná t'axihín ra kjuatéxumaha Ntíaná, at'aha kjuatéxumaha Cristo tijnajihin.

²² Ajihin xuta xi najmi ndjá tijncha nginkun Ntíaná b'a ta ts'in ts'in ma yjona, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi kje ndjá tijncha. Ts'in ma yjona xi nkú k'un ngayje tíkjá xuta tu xi tjin xi k'uankihi.

²³ B'a tít's'ian at'aha xáha én nda tsuhu Jesucristo tít's'ian ko tu xi ta sakúhuna kjuanda xi tsjá.

²⁴ ¿A najmi yanú, nk'ie nga nkjin maha xi bangatsanka, nkuhú xi ts'in ngana? Kui nga tiyútsanka sisihinnu tu xi kama n'ekjáhín ruu chjí xi k'uainá.

²⁵ Ko xi b'enda yjoho nga tsúton, nkjin ni xi b'éch'oho yjoho. B'a incha ts'in tu xi kama ts'ínkjáhín ra nku chjí xi batsun. Tunga ná bi, tít'endaá yjoná tu xi n'ekjáhín raá nku chjí xi najmi maha batsun.

²⁶ An bi, najmi títbangatsanka xi nkúhu xi chubá títbangatsankahá ko najmi tíkjan xi nkúhu xi chubá tít'éjin séhén.

²⁷ Tu sa ní tít's'aha kjuanimá yjonintena ko tít's'ink'a nyá, tu xi najmi ndyjahana an xi y'énijmíhi xuta xingisoo.

10

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kits'ínchjén ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio

¹ Jun já nts'e, najmi mjena nga n'echayo ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio. Ngayjee y'ema kintehe ninti xi kitsjánnyáha ko ngayjee j'atikjá ntáchak'uun.

² B'a ts'in ngayjee nkuhú kamakoho Moise nga kisaténtájin nintiu ko ntáchak'uun.

³ Nkuhú nichine xi kitsjáha Ntíaná incha kikjine ngayjee

⁴ ko nkuhú ntá xi kitsjáha Ntíaná incha kik'i ngayjee. Incha kik'i ntánijua xi tsitjuhu nku naxi xi kitsjáha Ntíaná. Kui naxiu xi Cristo ko kui naxiu xi kitsjenkoho.

⁵ Tunga ndaha tsa b'a kama, najmi kisasíhín Ntíaná xi nkú ts'in y'entu nkjin xuto. Kui kjuaha incha k'ieheh ante kixiu.

⁶ Ni xi kamat'ain xuta xu'bo kis'ejña chubayaná, tu xi najmi n'e mjehená ni xi najmi nda xi nkú ts'ín kits'ín mje xuta xu'bo.

⁷ Najmi tu n'etsjohoo ntia xi ntsja xuta ts'índa xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo, xi nkú ts'ín tjit'a éhen Ntjaná: “Y'entu xuta nga kikjine ko kik'i ko askahan incha tsisintjen nga kitenki tsjo.”

⁸ Najmi tu chuba suntukonáá xinkjá xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'iehen kan jan mij nga nkuhú nistjin sa.

⁹ Najmi tu chjut'ayák'aán Nda Ntjaná xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'iehen nga kikjinehe ra ye.

¹⁰ Najmi tu chubayanó Ntjaná xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha nga ntítsje xi ts'ínkje xuta kits'ínk'iehen ra.

¹¹ Ni xu'bi xi kamat'ain ntje cháha xuta judio, kui xi kis'ejña chubayaná. Xujun éhen Ntjaná kis'et'a niu tu xi tsjániyáhaná ñá xi tintsubaá nd'aj nistjin xi fekuu.

¹² Kui b'a maha, xi ts'innkjink'un nga najmi kujjnenki, kakuhun yjoho tu xi najmi kujjnenkihi.

¹³ Ni xi tímat'on nga tíchjut'ayák'unnuu najmi ts'ati sa nga ni xi mat'ain xuta. Ma ma 'yún tak'aán Ntjaná. Najmi tsjánte tsa 'yún chjút'ayák'un sanuu nga kj'uaínenuu nku ni xi najmi kujchjúkjuanu. Tsjániyá nínuu xi nkú ts'ín kuitjunkihinu nk'ie nga chjút'ayák'unnuu, tu xi b'a ts'ín n'e chúkjuahanu ni xi nibanenuu.

¹⁴ Já nts'ena xi tjona, kui nga tankín t'axihin ruu ntia xi ntsja xuta ts'índaha.

¹⁵ Tíinchjakonuu xi nkúhu xuta xi be ni xi ts'ín. N'enkjínk'un sisiun ni xi tíxinnuu.

¹⁶ Nk'ie nga 'yaá binu nkjúun nga 'bajihí máb'achjhi Ntjaná, ¿a najmi nkuhú bichú majihín jníhi Cristo? Ko nk'ie nga chineé nínkuun xi bakjanyáá, ¿a najmi nkuhú bichú majihín yjonintehe Cristo?

¹⁷ Nkuhú maha nínkuun, kui nga nkuhú yjoninte bichú mahaná ndaha tsa nkjin mahaná. At'aha ngatenteé sakút'aná nínkuun xi nkuhú maha.

¹⁸ Chase chubayohoo xuta xi ntje Israel tjeheh ra. Xi incha kjine yjoho chu xi chje 'bajihí Ntjaná, ¿a najmi nkuhú bichú majihín chje xi s'entusún nachan chje?

¹⁹ Nk'ie nga b'a tíxian, najmi b'a tíxian tsa chjhi ra ntia xi ntsja xuta ts'índaha ko ta ndaha tsa chjhi ra yjo xi 'bajihí chje.

²⁰ Ni xi tíxin níná, chje xi tsjáha ntia xuta, kui xi jánindoo títsjáha. Najmi Ntjaná tsjáha niu. Najmi mjena tsa tjín ni xi s'ekonuu jánindoo.

²¹ Najmi kama s'iuvo chutsín xi ts'e Nda Ntjaná ko ta chutsín xi ts'e jánindoo. Najmi kama kujntsubat'o yámixa xi ts'e Nda Ntjaná ko ta yámixa xi ts'e jánindoo.

²² ¿A ra mjehéná nga kama stihí Ntjaná? ¿A 'yuhún tjinná nga'yún nga kama kuankín kontraá Ntjaná?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nkje chineé yjo xi ja kin'e ma chje

²³ “Ma ts'ian tu mí nihí ni”, tsu xuta. Tunga najmi ngandanáhá ngayjee niu. “Ma ts'ian tu mí nihí ni”, tsu xuta. Tunga najmi ngatenteéhé niu tsjá nga'yunná.

²⁴ Ndaha nku najmi tu katangisjai ngandaha. Ni xi kama ní ngandaha xuta xinkjín katangisjai.

²⁵ Kama chinoo tu mí yjohó ni xi tjín má satéña yjo. Najmi tu b'a bixiún tsa kui niu xi ts'ínkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁶ At'aha ngayjee asuntee ko ni xi tjihín, Ntjaná ts'e.

²⁷ Tsa nku xi najmi s'ejihín Ntjaná b'a kujtsunuu nga kuankín chinoo niñu ni'yaha ko tsa mjenuu kuankiún yo, chinoo tu mí ni xi k'uéñat'ahanuu. Najmi tu b'a bixiún tsa kui niu xi ts'ínkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁸ Tunga tsa tjín xi b'a kuitsunuu: "Ntia xi ntsja xuta ts'índaha ja kik'aihi chje yjo xu'bi", najmi tu chino nk'ie. T'ech'ohoo yjonuu niu tu ngat'aha tsa nkú kamaha xi b'a kuatsunuu ko tu ngat'aha tsa kuatsún kjuankjintak'uhun.

²⁹ Najmi b'a tíxian tsa kjuankjintak'uhun xi kjine niu kuatsún. Kjuankjintak'un níhi xi b'a kuatsúu tíxian. At'aha, ¿á xi nkú ts'ín tínchjaha kjuankjintak'uhun xuta xi kj'ai chasehe ra nga cha mí nihi xi ma ts'ian?

³⁰ Tsa tsjaha máb'achjhi Ntíaná at'aha títsjana ni xi tíne, ¿á kuinchjayanehena xuta tsa kjine ni xi ja kuatsjaha máb'achjhi Ntíaná?

³¹ Kui b'a maha, tsa chinoo ko tsa s'iu ko tsa tu mí níhi ni xi n'oo, ngayje ni xi n'oo katakúchji kjuachánkaha Ntíaná.

³² Najmi tu n'o nga ndyjajihin xuta xi ntjehe judio tjeheh ra ko xi najmi ntjehe judio tjeheh ra ko ta ndaha xuta ninkuhu Ntíaná.

³³ An bi, tu mí níhi ni xi ts'ian, ni xi sasihin ngayjee xuta ts'ian. Najmi tu ni xi ngandana bangisja nga ts'ian. Ni xi kama ní ngandaha xuta ts'ian. B'a ts'ian tu xi k'uan kihi.

11

¹ B'a ta n'oo xi nkú nga ts'ian, at'aha an bi, b'a ta ts'ian xi nkúhu Cristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín skuenkjún jminchjún

² Tsjo ts'ín nchjanijmíyahannuu, já nts'e, at'aha tehente f'áitsjennuu an ko at'aha tín'o ni xi tsakuyánuu. Kui ni xi kik'aina ko b'a ta ts'ín kits'inkjas'ennuu.

³ Tunga mjehéna nga choo nga Cristo kui xi tje titjuhun nga nkúnkú jáx'in, ko xi tí'mi x'in kui xi tje titjuhun chjuúhun, ko Ntíaná kui xi tje titjuhun Cristo.

⁴ Tu yá ndahá ni xi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntíaná ko tsa nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, kui xi najmi tibenkjún xi tje titjuhun.

⁵ Ko tu yá tachjuúhun ni xi najmi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntíaná ko tsa nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, kui tachjúun xi najmi tibenkjún xi tje titjuhun. Nk'ie nga chasehe raá, b'a joyaha tsa kich'ajnu kaha.

⁶ At'aha tsa nku tachjuún najmi k'ué'ma nintaku, tu sahá katate ntsjaha. Ko tsa subaha nga kuate ntsjaha ko a ra nga k'ujánu kaha yjoho, tu sahá kat'é'ma nintaku ma.

⁷ Xi tí'mi ndax'in najmi tjihin nga k'ué'ma nintaku. At'aha xi nkú ts'ín tjíyaha Ntíaná, b'a ts'ín kits'índaha Ntíaná ndax'in xi tjuun, ko kui ndo bakúchji kjuachánkaha Ntíaná. Tunga xi tí'mi tachjuún, kui xi bakúchji kjuachánkaha xi tí'mi x'in.

⁸ At'aha ndax'in xi tjuun najmi yjonintehe tachjúun nibaha ra. Tachjuún xi tjuun ní xi nibaha ra yjonintehe ndax'iun.

⁹ Najmi ngandaha tachjúun kin'endaha ndax'iun. Ngandaha ní ndax'iun kin'endaha tachjúun.

¹⁰ Kui kjuaha tjihin nga k'ué'maha nintaku xi tí'mi tachjuún, tu xi skuenkjúhun xi batéxumaha ko skuenkjúhun ntítsjee.

¹¹ Tunga ajinná xi s'ejinná Nda Ntíaná, tjín xi chjuúun at'aha ta tjín xi x'in, ko tjín xi x'in at'aha ta tjín xi chjuúun.

¹² At'aha xi nkú ts'ín yjonintehe ndax'iun nibaha ra tachjuún xi tjuun, b'a ta ts'ín nd'ai xi tí'mi tachjuún tsihin xi x'in tí'mi. At'aha ngatentee ni xi tjín nginkun Ntíaná nibaha ra.

¹³ N'enkjintak'un sisiun ni xu'bi. ¿A nda tjín nga nku tachjuún najmi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntíaná?

¹⁴ Xi nkú ts'ín yaha, tsa nku nda ts'índju ntsjaha, ta kui ta maha títsjáha kjuasuba yjoho.

¹⁵ Tunga tsjohó tjihin nku tachjuún tsa ts'índju ntsjaha. At'aha kui xi kik'aihi nga ndju kama ntsjaha tu xi k'ué'makoho nintaku.

¹⁶ Tunga tsa tjín xi mjehe k'ué'siyáha ni xu'bi, najmi b'a ts'ín nkanj ko ta ndaha najmi b'a ts'ín nkaha xuta ninkuhu Ntíaná.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjíhin nga n'ekj'áitsjen ngabayaha Nda Ntíaná nk'ie nga kama ñjakú xuta nínku

¹⁷ Najmi tínchjako tsjo tsjonuu ni xi xínnuu nd'aj, at'aha najmi ngandanuu ma ñjakúkohonu xinkiu. N'e'un níhi xinkiu nga ma ñjakú.

¹⁸ Kui ni xu'bi xi tjun xínnuu. Tí'miyana nga b'i ngjáhán ch'ach'anú xinkiu nga n'esje t'axiún yjonuu nk'ie nga ma ñjakú nínku. Ko santaha tís'ejinna ni xi tí'mina,

¹⁹ at'aha tjíhín ni nga ch'ach'anú xinkiu nga n'esje t'axiún yjonuu tu xi chaha yá xi ndjá síjña nginkun Ntíaná.

²⁰ Nk'ie nga ma ñjakúkoo xinkiu, najmi n'o xi nkú ts'ín tsakúyaná Nda Ntíaná nga kikjineko sa já ni'yakuyáha.

²¹ At'aha nk'ie nga chino, b'i ngján nkúnkú fakj'á ni xi ts'e. Tjín xi najmi sakúhu nichinee ko tjín ngá xi ma ch'i.

²² ¿A ra najmi tjíhínnuu ni'ya má nga kama chinoo ko s'iu? ¿Á tu ni xi najmi chumi ni chjíhi ra tín'ekohonu xuta nínkuhu Ntíaná ko tí'baihi ruu kjuasuba xuta xi najmi chumi ni xi tjíhin ra? ¿Nkú xínnuu? ¿“Nda tín'o”, a xínnuu? Nk'ie nga b'i tín'o, najmi tjín xi nkú ts'ín “Nda tín'o” xíhínnuu.

²³ Ta kui ma maha én xi kitsjána Nda Ntíaná, ta kui ma maha én xi tsakuyánuu. B'i kixinnuu: Ta kuihi nístjen nga kin'ekjas'en Nda Ntíaná Jesu, jakj'á nínkuun.

²⁴ Nk'ie nga ja kamaha nga kitsjáha máb'achjíhi Ntíaná, tsakjánya nínkuon ko b'i kitsú: “Kui xu'bi xi yjonintena xi n'ekjas'en ngandanuu. B'i ta n'oo tu xi kj'uaitsjehennuu an.”

²⁵ B'a ta ts'ín jakj'á chutsiún nk'ie nga ja kamaha nga kikjine nichinee. B'i kitsú: “Kui chutsiún títakúchji jíná xi ja tít'éndako tsetsehe Ntíaná nd'aj xi nkú ts'ín nda ts'íinko xuta. B'i ta n'oo tu xi kj'uaitsjehennuu an xki xki nga s'iu.”

²⁶ Kui b'a maha, xki nga chinoo nínkuon ko s'iyó chutsiún, b'aha ra nga kik'atuts'ihín kui ní santa nkúhu nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná, títixínyo nga k'ien.

²⁷ Kui nga tu yáhá ni xi najmi skuenkjúnun nga kjine nínkuon ko nga k'úya chutsiún nga ts'ín xi nkú kitsú Nda Ntíaná, kui xi títsjehen jé nga najmi tibenkjún yjonintehe ko jníhi Nda Ntíaná.

²⁸ Kui b'a maha, kintehe ni nga xuta kjine nínkuon ko nga k'úya chutsiún, tjíhin ni nga katasejin sisin animaha.

²⁹ At'aha tsa tjín xi chuba kjinehé ko chuba k'úhí nga najmi ts'íinkie yjoho nga yjonintehe Nda Ntíaná niu, kui xi n'enijéhe ra at'aha chuba títjinehé ko tí'bi niu.

³⁰ Kui kjuaha nga tjíhin ajinnuu nkjin xi kjintu'un ko xk'ién ko k'ua xi ja k'ien.

³¹ Tunga tsa chajejin sisihín animaná, Ntíaná najmi ts'íink'anjiná jé.

³² Nk'ie nga base Ndantíaná tsa nda ko tsa najmi nda ni xi n'eé, yo títsjániyáná tu xi najmi n'enijéhená nístjin nga n'enijéhe xuta xi tjín asuntee.

³³ Kui b'a maha, já nts'ena, nk'ie nga kama ñjakú nga chinoo nichinee, b'i ngján chúyoho xinkiu.

³⁴ Tsa tjín xi tíma bjoho, ni'yaha kakjine. B'a kats'ín tu xi najmi ts'íink'a níyáha ra Ntíaná ngat'aha ni xi títs'ín nk'ie nga tíma ñjakúkoo xinkiu.

Ni xi tjín sa ajinnuu, nk'ie nga kfínsenuu k'uendá.

12

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kj'ai kj'ai kjuanda tsjáha Espirituhu Ntíaná xuta nínku

¹ Jun já nts'e, mjena nga choo nga nkjin títjá kjuanda xi tsjáha Espirituhu Ntíaná xuta nínku.

² Yo xi nkú n'e tintsuboo nk'ie, nga najmi kjee s'ejinnuu Ntíaná. Xi nkúhu tsa kichju'yúnnuu nga kitsjennkíhuu ntia xi najmi maha nchja, xi ntsja xuta ts'índaha.

³ Kui b'a maha, tíxinyahanuu nga ndaha nku xuta xi Espirituhu Ntíaná títs'ínkinchjaha najmi ma b'a tsu: “¡Najmi nda Jesu!” Kò ta ndaha nku najmi ma: “¡Jesu xi Nda Ntíaná!” tsu, tsa najmi tíñajihin Espirituhu Ntíaná.

⁴ Kj'ai kj'ai kjuanda xi 'baihi xuta, tunga nkuhú maha Espirituhu Ntíaná xi tsjáha.

⁵ Kj'ai kj'ai xá xi maha ts'ín xuta, tunga nkuhú maha Nda Ntíaná xi tsjá xaha.

⁶ Kj'ai kj'ai ni xi maha incha ts'ín, tunga nkuhú Ntíaná xi ts'ín ngayjee niu nga ts'ínxáinyehe xuta ninku.

⁷ Nga nkúnkú kik'aihi nga Espirituhu Ntíaná kuakúchji yjoho ngandaha ngayjee xuta ninku.

⁸ Tjín xi Espiritu tsjáha nga kuítsuyaha xuta én xi nanka, kò ta tjín xi ta kuihi Espiritu tsjáha nga kuítsuyaha xuta ni xi kamankjihin.

⁹ Tjín xi ta kuihi Espiritu tsjáha nga 'yún s'ejihin Ntíaná, kò tjín ngá xi ts'ínkikihi xuta. Ta kuihi Espiritu xi tsjáha nga b'a ts'ín.

¹⁰ Tjín xi maha ts'ín kjuankjún, kò tjín ngá xi Ntíaná tsjáha éhen, as'ai ts'ínkjas'en niu. Tjín xi mankjihin tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntíaná tíñajihin xuta. Tjín xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, kò tjín ngá xi ts'ínk'atiya én xi tsjá Espiritu.

¹¹ Nkuhú Espirituhu Ntíaná xi ts'ín ngayjee ni xu'bi. Xi nkú ts'ín mjehe tsjá nii, b'a ts'ín tsjáha nga nkúnkú xuta ninku.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga nkuhú kich'aá xinkia ñá xi xuta ninku

¹² Xi nkúhu yjonintená, nkuhú maha tunga nkjihín ni xi tjíhin nga tjíxanya. Kò ngayjee ni xi tjíhin, ndaha tsa nkjin maha tunga nkuhú yjoninte bichú ma. B'a ta tjín ngat'a ts'e Cristo.

¹³ At'aha nkuhú Espirituhu Ntíaná ksaténtáhaná ngatenteé kò ngayjee kik'ainá nga ki'yaá ta kuihi Espirituhu Ntíaná. B'a ts'ín nkuhú yjoninte tsichu mahaná, ndaha tsa xuta xi ntje judio tjeheñ ra kò ta ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeheñ ra, ndaha tsa xuta musu xi kich'atse kò ta ndaha tsa xi ndaí yjoho.

¹⁴ Nku yjoninte najmi nku ndjuú maha. Nkjin ní ni xi y'aha ra nku yjoninte.

¹⁵ Tsa b'a kuítsu nku tsukaá: “Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi ntsa 'mina”, tsa b'a kuítsu, ¿a kui kjuaha nga najmi ta yjonintee y'aha ra?

¹⁶ Kò tsa nku tjabaxínñaá b'a kuítsu: “Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi tunkun 'mina”, tsa b'a kuítsu, ¿a kui kjuaha nga najmi yjonintee y'aha ra?

¹⁷ Tsa tu subahá tunkun kama yjonintee, ¿nkú ts'ín kuínú'yáhaná? Kò tsa tu subahá tjabaxínñu kama yjonintená, ¿nkú ts'ín kj'uántahaná?

¹⁸ Xi nkú ts'ín kisasíhin Ntíaná, b'a ts'ín y'éntu nga nkúnkú ni xi tjíhin yjonintená.

¹⁹ At'aha tsa nkuhú ni xi tíña, najmi ta yjonintehe ma.

²⁰ Kui nga ndaha tsa nkjin maha ni xi y'aha ra yjonintee, tunga nkuhú maha yjonintee.

²¹ “Najmi machjénna ji”, najmi tsuhu tunkaán ntsaá. Ta ndaha: “Najmi machjénna jun”, najmi tsuhu nintakaá tsukaá.

²² Tu sa ní má najmi 'yún machjénna yjonintená bixíhaán, tu sa ní kui xi 'yún machjén sa.

²³ Kò xi b'a maná nga kinte tjen, kui xi tu sahá tsjo n'ek'íé saá. Kò má najmi mjená nga kama chji, kui xi b'e'maá,

²⁴ at'aha najmi machjéheñ nga k'úé'maá yjonintená má nga ma chji bixíhaán. B'a kits'ínk'íé Ntíaná yjonintená nga 'yún n'echjí saá xi b'a maná nga kinte tjen.

²⁵ B'a kits'ín Ntíaná tu xi najmi kama ngabihi ra xinkjín yjonintená kò tu xi b'i ngján kúhun ra xinkjín.

²⁶ Nga ngayjee ni xi y'aha ra yjonintená, tsa tjín xi un tíbehe, ta un skuehe xi k'oo. Kò tsa 'yún tíchun sahaá nku, ngayjee xi k'oo ta tsjo incha kamaha.

²⁷ Jun xi yjonintehe Cristo. Nga nkúnkú jun, jun xi yjonintee.

²⁸ Ntíaná kitsjá nga s'e ajihin xuta ninku tjun já postru, xi ma joho já profeta xi tsuya én xi Ntíaná tsjáha, xi ma jahan já maestru, ko askahan xi maha ts'in kjuankjún, ko xi maha ts'innkihi xuta, ko xi be nkú ts'in kuasinko xuta, ko xi tsjen tíjtun, ko xi nchja kj'ai én xi Espirituhu Ntíaná tsjáha.

²⁹ ¿A ngatenteehé xuta ninku xi já postru? ¿A ngatenteehé xi já profeta? ¿A ngatenteehé xi já maestru? ¿A ngatenteehé xi maha ts'in kjuankjún?

³⁰ ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga kamaha ts'innkihi xuta? ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga nchja kj'ai én xi tsjáha Espirituhu Ntíaná? ¿A ngatenteehé xi maha ts'ink'atiya nkú tsuhu ra kj'ai én xi Ntíaná tsjáha xuta?

³¹ Kui b'a maha, ajihin ngayjee kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntíaná, n'e mjo xi kjennuu niyá. Tunga xinyahanuu nku xi 'yún kjennuu niyá.

13

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kjuatjoo xi 'yún chji saha

¹ Tsa mayjena én xi tjín ko én xi nchja ntítsjee tunga tsa najmi tjíhinna kjuatjo, xi nkú joyaha nku ni xi tu tífanehé bichú ma ko a ra nku kicha xi tífanet'áha son xi ch'on ts'in nu'yá nga tín'ekjane.

² Tsa ts'inkjas'en én xi tsjana Ntíaná, tsa mankjinna ngayjee ni xi y'éjña 'ma Ntíaná, tsa be tu mí nihí ni, ko tsa 'yún s'ejinna Ntíaná nga santaha kama ts'inkji t'axián naxi, tunga tsa najmi tjíhinna kjuatjo, najmi chumi ni chjhi ra an.

³ Tsa tsjaha xuta x'an ngayjee ni xi tjinna ko tsa ts'inkjas'en yjona tu xi kuitihi ngandaha xuta xi kj'ai, tunga tsa najmi tjíhinna kjuatjo, tu kjuandaha b'a ts'ian.

⁴ Xi tjihin kjuatjo, kui xi ta tjihin kjuatsenta ko nda animaha. Xi tjihin kjuatjo najmi xintak'un, najmi nchja én ngak'un, najmi nk'a b'asje yjoho,

⁵ najmi ts'in ni xi najmi sasihin xuta xingisoo, najmi tu ni xi ts'e subahá bangisjai, najmi kitsa ma kjahan, najmi b'éjin tak'un ni xi najmi nda kin'ehe,

⁶ najmi tsjo maha ni ch'onk'un xi ts'in xuta. Tsjo ní maha ni xi naxu ts'in xuta.

⁷ Xi tjihin kjuatjo ts'in'yún tak'unyje ni xi f'ajin, s'ejihin ngayjee ni xi ts'e Ntíaná, ma 'yún k'un tehente Ntíaná, ko ts'in chukjuayje ni xi mat'ain.

⁸ Najmi kamaha kfeya kjuatjoo. Kuichú nistjin nga najmi ta ts'inkjas'ehe já profeta éhen Ntíaná, ko nga najmi ta tsjáha Ntíaná nga kuinchja xuta kj'ai kj'ai én, ko nga najmi ta kamachjéhen nga cha xi nkú ts'in yaá nd'ai.

⁹ At'aha tu ichihí yaá nd'ai ko tu ichihí ni xi tsuyaná já profeta nd'ai,

¹⁰ tunga nk'ie nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, nk'iehé kfet'a ni xi tu ichihí yaá nd'ai.

¹¹ Nk'ie nga ndyjana, kinchja xi nkú ts'in nchja jánti xi, kits'innkjihin k'an xi nkú ts'in ts'innkjink'un jánti xi, ko kamankjinna xi nkú ts'in mankjihin jánti xi. Tunga nk'ie nga ja kama chá, y'ejña t'axián ni xi ts'in jánti xi.

¹² At'aha nd'ai tu tíya xanáa ni xi ts'e Ntíaná xi nkú joyaha tsa nku chutsín tichaseyáa nga najmi nda ts'in tíyaá, tunga kuichuhú nistjin nga cha sisián Ntíaná. Nd'ai chuba be, tunga kuichuhú nistjin nga skue sisan. B'a ts'in skue xi nkú ts'in bena.

¹³ Najmi maha feya nga tis'ejinná Ntíaná ko nga tíma 'yún k'aán ko nga tjinná kjuatjo. Tunga kjuatjooho xi 'yún chjhi ra nga nga jaan ni.

14

B'i ts'in tsakúya Pablo xá xi tjihin nga kj'ai kj'ai én nchja xuta

¹ N'e mjo kjuatjoo ko ta n'e mjo nkjin tíkjá kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntíaná. Tunga ajihin kui niu, 'yún n'e mjo nga Ntíaná tsjanuu éhen ko nga n'ekjas'on.

² At'aha xi tsjáha Espirituhu Ntíaná nga kj'ai én kuinchja, kui xi Ntíaná nchjako, najmi xuta. Nkúhu Espiritu be ni xi nchja. Najmi tjña chji niu. Najmi ch'a be nkú tsuhu ra.

³ Tunga xi Ntíaná tsjáha éhen ko nga ts'ínkjas'en, kui xi xuta nchjako tu xi kjésintjehen, kuasinko ko tsjá nga'yuhun.

⁴ Xi kik'aihi nga nchja kj'ai én xi najmi ch'a mankjihin, ta kuihi tsjá nga'yún subaha yjoho. Tunga xi kik'aihi nga Ntíaná tsjáha éhen ko nga ts'ínkjas'en, kui xi kjesintjen xuta ninku.

⁵ Mjena kai tsa ngatento k'uainuu nga chubo én xi kj'ai xi tsjá Espiritu, tunga 'yuhún mje sana tsa k'uainuu nga tsjánuu Ntíaná éhen ko nga n'ekjas'on. At'aha 'yún chjí saha ra xi ts'ínkjas'en én xi Ntíaná tsjáha nga xi nchja én xi kj'ai xi najmi ch'a mankjihin. Tunga ndahá tjin tsa tjin xi ts'ínk'atiya én xi kj'ai xi tsjáha Espiritu, tu xi b'a ts'in kuísintjehen xuta ninku.

⁶ Kui b'a maha, já nts'e, tsa kfínsenuu ko kuinchjakonuu kj'ai én xi tsjana Espiritu xi najmi ch'a mankjihin, ¿mí nihi xi sakúnuu tsa b'a ts'ian? ¿A najmi tu sahá nda tjin nga xinyanuu ni xi b'éjna chjina Ntíaná, ko a ra ni xi ts'e Ntíaná xi mankjinna, ko a ra ts'ínkjas'ennuu nku én xi kitsjana Ntíaná, ko a ra tjin ni xi kuakuyánuu?

⁷ Santaha ni xi fane xi nkúhu yánaxu ko a ra arpa, tsa najmi kj'ai kj'ai ts'in fane, ¿nkú ts'in chaha suun xi t'n'ekjanekoho yánaxu ko a ra arpa?

⁸ Ko tsa najmi kjuane sisin tjio xi nchjaha já juun nga kjan, ¿yá xi k'uénda yjoho nga ngjuai kjan?

⁹ B'a ma ajinnuu. Tsa chubo kj'ai én xi najmi ch'a mankjihin, ¿nkú ts'in kamankjihin ra xuta ni xi chubo? B'a joya xi nkúhu tsa tichubajihinsón.

¹⁰ Nkjin maha én xi tjin asuntee ko nkúnkú tjihin sin.

¹¹ Tunga tsa najmi tímankjinna nkú tsuhu ra én xi tinchjakona nku nda, nku nda xi najmi yo nankihi kamaha an ndo ko an nku nda xi xin nankihi kamana ndo.

¹² B'a ta tíma ajinnuu. Mjenuu nga s'enuu nkjin tjká kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntíaná. 'Yún ní n'e mjo nga nkjin katuma kjuanda xi kjésintjen xuta ninku.

¹³ Kui b'a maha, xi nchjaha kj'ai én xi tsjáha Espiritu, katankihi Ntíaná tu xi kamaha ra ts'ínk'atiya én xi kuinchja.

¹⁴ At'aha tsa nk'ie nga kuinchjaka Ntíaná, kuinchja kj'ai én xi tsjana Espiritu, najmi ts'inchjén kjuankjintak'unna. Tu animana tinchjakohó Ntíaná.

¹⁵ Kui nga, ¿mí ni xi ts'ian ni ma? Animana kuinchjakohona Ntíaná, tunga ta ts'inchjénná kjuankjintak'unna. Animana sékohona, tunga ta ts'inchjénná kjuankjintak'unna.

¹⁶ At'aha tsa tu animahi ní t'n'etsjokoho ri Ntíaná ko as'ai tibasínñjuhi nku xi najmi be ni xi t'n'ei, ¿nkú ts'in nkúhu ts'ín makoho ri yjoho nga ts'íintsjoho Ntíaná nk'ie nga najmi tímankjihin ni xi tichubai?

¹⁷ At'aha kjuaxi nga nda ts'in t'n'etsjoihi Ntíaná nga b'a t'n'ei, tunga najmi tichjusintjenní nda xinkuu.

¹⁸ Tsjaha máb'achjhi Ntíaná nga 'yún nchja sa kj'ai én xi tsjana Espiritu nga jun.

¹⁹ Tunga nk'ie nga ma ñjakúka xuta ninku, tu sahá mjena kuinchja tsa tu un tsu'ba én xi kuitjujin kjuankjintak'unna nga te mij tsu'ba én xi najmi ch'a kamankjihin. At'aha én xi bitjujin kjuankjintak'unna, kui xi tsjániyáha xuta xingisoo.

²⁰ Jun já nts'e, najmi b'a tu ts'in n'enkjintak'un xi nkú ts'in ts'ínkjink'un jántí xi. Xi nkú ní ts'in je tjiyaha ntí xi, b'a ní ts'in je kas'eyanuu, tunga n'enkjintak'unnú xi nkú ts'in ts'ínkjink'un xuta xi chá.

²¹ B'i ts'in tjit'a xujun kjuatéxumoo:

Kj'ai én ko kj'ai xuta xi xin nankihi ts'inchjén nga kuinchjaka xuta xu'bi.

Tunga ndaha tsa b'a ts'ian,

najmi kuasínñjuna, kitsú Ntíaná.

²² Kui b'a maha, kj'ai én xi tsjá Espiritu nga nchja xuta, kui xi bakúchji nga'yúhün Ntíaná ngandaha xuta xi najmi s'ejihün Ntíaná, najmi ngandaha xi ja s'ejihün. Tunga én xi tsjá Ntíaná nga n'ekjas'ehen xuta, kui xi 'bai ngandaha xuta xi ja s'ejihün, najmi ngandaha xi najmi s'ejihün.

²³ Tsa tíma ñjakú xuta ninku ko tsa ngayjee kuinchja kj'ai kj'ai én xi tsjáha Espiritu, ko tsa as'ai kjuas'en yo xuta xi najmi be ni xi tín'o ko tsa xuta xi najmi s'ejihün Ntíaná, ¿a najmi b'ahá kuitsu nga lukuu?

²⁴ Tunga tsa ngatentoo tín'ekjas'on én xi títsjánuu Ntíaná, tsa as'ai kjuas'en yo xi najmi s'ejihün ko tsa xi najmi be ni xi tín'o, nk'ie nga kuint'é ni xi tíchubo, b'a kuitsu animaha nga tíhün ngatitsun ko nga n'enijéhe ra ni xi tjeheñ.

²⁵ S'ejña chji ni xi tíntu'má animaha ko kuasínkúch'in nga ts'íntsjoho Ntíaná ko b'a kuitsu nga kjuaxi nga Ntíaná tíñajinnuu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú n'e aya ninku

²⁶ Kui nga, ¿nkú kuixíaán ni, já nts'e? Nk'ie nga ma ñjakúko xinkiu, tjin xi se, tjin xi bakúyaha xuta xingisoo, tjin xi tsuya ni xi b'ejña chjihü Ntíaná, tjin xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, ko tjin xi ts'ínk'atiya éen. Ngatentee ni xi n'oo nga nkúnkú, b'a n'oo tu xi chjúsintjehennu xuta ninku.

²⁷ Tsa tjin xi kuinchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, tsa jo ko santaha tsa jan katuma. Nkúnkú b'a incha kats'in ko nku xi kats'ínk'atiya éen.

²⁸ Tsa najmi tjin xi maha ts'ínk'atiya éen, xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu tu sahá jyu kat'ejña. Kanchjako suba yjoho ko kanchjako Ntíaná.

²⁹ Ko máha xi ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, tsa jo ko tsa jan katuma ko xuta xingisoo kats'innkjink'un sisin nkú tsuhu ra ni xi tínt'é.

³⁰ Ko tsa nku xi kab'ejña yo Ntíaná k'ujéña chjihü kj'ai ni, kandjén jyu xi tíchjo.

³¹ B'a ts'in nkúnkú jun kama n'ekjas'on én xi Ntíaná tsjánuu tu xi ngatentoo chahanu ko sakú nga'yúnnuu.

³² Xi kik'aihi kjuanda nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, kui xi tíhin nga skue chuba nga kuinchja.

³³ At'aha kjuajyu tsjoho Ntíaná, najmi ni xi n'ejnu n'et'a.

Xi nkú ts'in tíñaha ngayjee xuta ninku xi ts'e Ntíaná,

³⁴ jminchjün tíhin nga ngjuén jyu aya ninku. At'aha najmi tíhin kjuá tsa kuinchja. Kant'é'ehen x'ihün xi nkú nga títsu kjuatéxumoo.

³⁵ Tsa tjin ni xi mjehe skue, ni'yaha kandjásjaiyaha x'ihün. At'aha najmi nda tjin tsa ajihün xuta ninku kuinchja nku tachjuún.

³⁶ ¿A ajinnuuhú kich'atuts'ihün ra nga kis'enijmí éhen Ntíaná? ¿A tu nkuhú jun xi kin'ekjóhoo éen?

³⁷ Tsa tjin xi b'a maha nga Ntíaná tsjáha éhen ko a ra tsa kui xi kits'ínkjáihün nku kjuanda xi tsjá Espiritu, kui xi kats'ínkie nga kjuatéxumaha Nda Ntíaná xi tíb'et'ánuu ei.

³⁸ Tsa tjin xi najmi ts'ínsihün ni xi tíb'et'ánuu ei, najmi tu n'esihüun ko kui.

³⁹ Kui b'a maha, já nts'ena, katuma mjenuu nga Ntíaná katsjánuu éhen nga n'ekjas'on ko najmi tu b'ech'óhoo xi kuinchja kj'ai én xi tsjá Espiritu.

⁴⁰ Ngatentee ni xi n'oo, n'esisiun ko tankínko ch'ich'iun.

15

B'i ts'in kits'ínkj'áitsjehen Pablo xuta ninku Corinto ni xi tjun tsakúyaha

¹ Ko nd'ai já nts'e, mjena ts'ínkj'áitsjennuu én nda tsuhu Nda Ntíaná xi y'enijmínuu, xi kin'ekjóhoo ko xi ndjá tinchajun.

² Kui én nda tsu xu'bi ts'ín nga k'uankinuu yjonuu. B'a kama tsa n'etjusun én xi y'enijmínuu. At'aha tsa najmi, tsuhu ra ma nga tu kjuandahá kis'ejinnuu éen.

³ Títjun kits'inkjas'enūu én xi kits'inkjáihin, nga ngat'aha ngatitsunná k'iehen Cristo. B'a kama xi nkú ts'ín tjít'a xujun éhen Ntíaná.

⁴ Kis'eyanji kō nistjin xi ma jahan j'áiya ngáha rá ngabayoo, xi nkú ts'ín tjít'a xujun éhen Ntíaná.

⁵ Tsakúchjihí yjohō Pedro kō askahan já postru xi te joo.

⁶ Askahan nkuhú nga tsakúchjihí rá yjohō ts'ati un unchan já nts'eé. Nkjin maha xi tjintu sa xi incha kikié Nda Ntíaná kō k'ua xi ja k'ien.

⁷ As'ai tá tsakúchjihí yjohō Santiago kō askahan ngayjee já postru.

⁸ Kō xi fekuhu, askahan kjin tsakúchjina yjohō.

⁹ At'aha b'a xian nga an xi 'yún ichí sa ajihin já postru kō najmi ma k'an tsa nda postru xihin yjona, at'aha kitsjennki unkie xuta ninkuhu Ntíaná.

¹⁰ Tunga tu ngat'aha ní kjuandaha Ntíaná tsichu mahana yáha an nd'ai, kō najmi tu kjuandahá kitsjana kjuandaha Ntíaná. An xi 'yún kits'inxá sa nga ngayjee já postru xingisoo. Tunga najmi ahán xi b'a kits'ian. Kjuanda xi kik'ai nína, kui xi b'a kits'ún.

¹¹ Kui b'a maha, tsa an kō tsa já postru xingisoo, én nda tsuu y'enijmí kō kui xi kis'ejinnuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kj'uaíya ngáha rá xuta xi ja k'ien

¹² Tunga tsa ni xi tís'enijmíhi nga j'áiya ngáha rá Cristo ngabayoo, ¿nkú ts'ín b'a tijncha tsuhu k'ua xi tjín ajinnuu nga najmi tá kj'uaíyaha rá xuta xi ja k'ien?

¹³ At'aha tsa najmi kj'uaíyaha xuta xi ja k'ien, tá ndaha Cristo najmi j'áiyaha ngabayoo ma.

¹⁴ Kō tsa najmi j'áiyaha Cristo ngabayoo, kui xi tsuhu rá ma nga tu kjuandahá túb'enijmí kō nga tu kjuandahá tís'ejinnuu éen.

¹⁵ Tsa ni xi b'a tihin ni, já tsank'á ní jin, at'aha najmi b'a tjín ni xi túbixínyai. B'a tixian at'aha jin tsixínyai nga Ntíaná kits'ínkj'áiyaha Cristo ngabayoo, tunga tsa najmi tá kj'uaíyaha rá xuta, kui xi tsuhu rá nga najmi j'áiyaha Cristo.

¹⁶ At'aha tsa najmi tá kj'uaíya ngáha rá xuta xi ja k'ien, tá ndaha Cristo najmi j'áiyaha.

¹⁷ Tsa najmi j'áiyaha Cristo ngabayoo, tu kjuandahá kis'ejinnuu ni xi kis'ejinnuu. Tu yje tintsubajihin so ngatitsunnuu b'a.

¹⁸ Kō tá ja kindyja xuta xi k'ien xi kis'ejihin Cristo.

¹⁹ Tsa ni xi tu eihí asunntej tichuyáá ni xi sakúná at'aha s'ejinná Cristo, tu xí kintehé tsjéheén ngayjee xuta xi tá tjín asunntej b'a.

²⁰ Tunga j'áiya kjuaxihí rá Cristo ngabayoo. Kui xi nkú joyaha chan xi tjun xi 'baihi Ntíaná, at'aha kui xi tjun j'áiyaha ajihin xuta k'ien.

²¹ At'aha xi nkú ts'ín ngat'aha ni xi kits'ihin nku nda j'aikjas'ehen ngabayoo, b'a tá ts'ín ngat'aha ni xi kits'ihin kj'ai nda kj'uaíyaha xuta ngabayoo.

²² Xi nkú ts'ín ngat'aha ni xi kits'ín Adan fesuhun ngayjee xuta, b'a tá ts'ín ngat'aha ni xi kits'ín Cristo n'ek'íéntu tók'un síhin ngayjee xuta.

²³ Tunga f'áiyahá rá nga nkúnkú xi nkú ts'ín kanéhe. Tjun j'áiyaha Cristo kō askahan nk'ie nga kj'uaí ngáha kj'uaíyaha xuta xi ts'e.

²⁴ Nk'iehé kuitjusunyje ni xi kama asuntee. Tjun ts'ínkje Cristo ngayjee xi batéxuma kō ngayjee xi tihin xá kō xi tihin nga'yún, kō askahan ts'ínkj'as'en má batéxuma aya ntsja Ntíaná xi Na'miná maha.

²⁵ Tjihin nga kuatéxuma Cristo santaha nkúhu nga k'uéntu kinte sjai ngayjee xi tífi kontraha.

²⁶ Kontra xi kfekuhu nga n'ekje, kui xi ngabayoo.

²⁷ At'aha Ntíaná kits'ínk'íéntu kinte sjai Cristo ngayjee ni xi tjín. Tunga nk'ie nga b'a títu éhen Ntíaná nga kin'ek'íéntu ngayjee ni xi tjín kinte sjai Cristo, tijnchja chji chji nga najmi kō Ntíaná xi tjíña kinte sjai Cristo, at'aha kui xi b'a kits'ún.

28 Ntíaná kits'ínkjas'eheñ aya ntsja Cristo ngayjee ni xi tjin, ko nk'ie nga kits'ínk'íentu Cristo ngayjee ni xi tjin kinte sjai, as'ai ko ta Cristo xi Ntíhi Ntíaná ts'ínkjas'eheñ yjoho Ntíaná. B'a ts'ín Ntíaná nkuhú kui kama ts'ehe ngayjee ni xi tjin.

29 Tjin xi baténtá yjoho ngajoho xuta xi ja k'ien. Tunga tsa najmi kj'uaíyaha xuta xi ja k'ien, ¿á ngajoho xuta xu'bo incha baténtáha yjoho xi b'a ts'ín?

30 Ko jin, ¿á t'n'ekjáhín rí ni ch'onk'un xi t'imat'ain tehenteheñi?

31 An bi, já nts'e, xki nistjin tíjñajihín ngabayoo. Kjuaxi ni xi tíxinnuu xi nkú ts'ín kjuaxi nga tsjo mana nga s'ejinnuu Nda Ntíaná Jesucristo.

32 Nanki Efeso kis'ekona kjuasti já xi b'a ts'ín kjan xi nkúhu chu kjan, tunga tsa najmi ta kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien, ¿mí nihi xi tsijnena nga b'a kits'ian? Tu sahá b'a n'eé xi nkú incha tsu k'ua já: “S'ía ko chineé, at'aha ndyjunní kuayáá.”

33 Najmi tu 'bainto tsa tjin xi k'uanachannuu. Yo nga b'a tsu én: “Xi tsjenko xuta xi ch'onk'un, ta ch'onk'un bitju.”

34 N'ek'óntjaiyo kjuankjintak'unnuu ko najmi tu n'o ngatitsun. At'aha tjin ajinnuu xi najmi be ni xi ts'e Ntíaná. B'a tíxinnuu tu xi kama subahannuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nkú kama nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien

35 Kutsa tjihín xi b'a kuitsu: “¿Nkú kama nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta k'ien? ¿Mí yjonintehe xi k'ua ngáha?”

36 Jji nda nchini xi b'a tibixín! Ni xi b'entjei najmi kuasu tsa najmi tíjñun kuayá.

37 Najmi ni xi stjúkjóo b'entjei. Xujmá ní b'entjei, tsa xujmá tuniñu ko tsa kj'ai xujmá.

38 Ntíaná tsjáha xujmóo yjoninte xi mjehe. Nga nkúnkú xujmóo tsjáha yjoninte xi kanéhe.

39 Najmi tu nku chuba yjoninte xi tjin. Kj'ai k'un yjonintehe xuta ko kj'ai k'un xi ts'e chu. Kj'ai k'un ngá xi ts'e nisee ko ta kj'ai k'un xi ts'e tiu.

40 B'a ta ts'ín kj'ai k'un ni xi tjin nk'a ján ko xi tjin t'anankiu. Tsjo k'un xi tjin nk'a ján ko tsjo k'un xi tjin t'anankiu, tunga kj'ai kj'ai kjuatsjo xi tíjñin.

41 Ts'iu kj'ai ts'ín bat'ai, ko sóo kj'ai ts'ín bat'ai, ko niñuu kj'ai ts'ín bat'ai ngá. Ko nga nkúnkú niñu xi tjin kj'ai kj'ai ts'ín bat'ai.

42 B'a ta kama nk'ie nga kj'uaíyaha xuta ngabayoo. S'eyanji yjoninte xi maha batsun, tunga yjoninte xi kj'uaíya ngáha ra najmi ta kamaha ra kuatsúhun.

43 S'eyanji ni xi najmi chumi ni chjhi ra, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra s'ehe kjuachánka. S'eyanji xi najmi tjhín nga'yún, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra s'ehe nga'yún.

44 S'eyanji yjoninte xi kich'aá nd'ai, tunga kj'uaíya ngáha ra yjoninte xi Espirituhu Ntíaná k'uénda xi nkú ts'ín mjehe. Tsa tjin yjoninte xi nkúhu xi kich'aá, ko ta tjin ngá xi k'uénda Espirituhu Ntíaná.

45 B'a ts'ín tjit'a xujun éheñ Ntíaná: “Nda xi tjuun kin'enda ko y'ejña t'ík'un.” Kui xi Adan. Tunga Adan xi fekuhu, xi Cristo, kui xi tsichu ma Espiritu xi ts'ínk'íentu t'ík'un xuta.

46 Tunga najmi kjuatík'un xi tsjáha Espiritu xi tjun. Tíjñun ní kjuatík'un xi tsjá asunntej, askahan kjuatík'un xi tsjá Espiritu.

47 Nda xi tjuun ndyjo t'anankiu kin'endakoho, tunga nda xi ma joho ndjiojmi ján nibaha.

48 Xi nkú tjin nda xi kin'endakoho ndyjo t'anankiu, b'a ta k'un ngayjee xi ts'e t'anankiu. Ko xi nkú tjin nda xi nibaha ndjiojmi ján, b'a ta k'un ngayjee xi ts'e ndjiojmi ján.

49 Xi nkú ts'ín tjíyaná nd'ai xi nkúhu nda xi kamandakoho ndyjo t'anankiu, b'a ta ts'ín s'eyaná xi nkúhu nda xi kin'e nibáha ndjiojmi ján.

50 Jun já nts'e, tíxinyannuu nga yjoninte xi kich'aá nd'ai najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná kuatéxumaha. Ta ndaha ni xi maha batsun najmi ma sakúntehe ajihín ni xi najmi maha batsun.

⁵¹ Xinya manuu ni xi tijná 'maná. Najmi ngatenteé kuayáá, tunga ngatenteéhé k'oóntjaiyaá.

⁵² Xi nkú ts'ín kitsa b'echjáá kō chjux'áá tunkaán, b'a ts'ín kitsa k'oóntjaiyaá nk'ie kjuane tjio xi fekuu. At'aha kjuane tjioo, as'ai kj'uaíyaha ngabayoo xuta xi ja k'ien tu xi najmi ta kuayá saha, kō ñá ta k'oóntjaiyaá.

⁵³ At'aha yjoninte xi kich'áá nd'ai xi maha batsun tjihin nga yjoninte xi najmi maha batsun kama. Yjonintená xi maha 'me nd'ai tjihin nga yjoninte xi najmi ta kuayáha kama.

⁵⁴ Nk'ie nga yjonintená xi maha batsun kama yjoninte xi najmi maha batsun, kō nk'ie nga yjonintená xi maha 'me kama yjoninte xi najmi ta kuayáha, nk'iehé kuitjusun én xi tjit'a:

Ja kuan'ekje ngabayoo, ja kuan'e nganaha.

⁵⁵ Ji ngabaya, ¿má ni nga kin'e nganai?

Ji ngabaya, ¿má ni nga'yún

xi n'ek'ienkohoni xuta?

⁵⁶ At'aha ngabayoo ts'inchjén ngatitsuun nga ts'ínk'ienkoho xuta, kō ngatitsuun ts'inchjén kjuatéxumoo nga bakúchji ni xi 'mihj ngatitsuun.

⁵⁷ Tunga máb'achjhi ra Ntjaná, kui xi tsjáná nga n'e nganaáha ngabayoo ngat'aha ni xi kits'ín Nda Ntjaná Jesucristo.

⁵⁸ Kui b'a maha, já nts'ena xi 'yún tjona, ndjá tincho kō tjen nga'yúhuun yjonuu. Tehente tankinko ndju so xaha Nda Ntjaná. Yo nga najmi xá tiya t'n'o nga Nda Ntjaná t'n'exát'ohoo.

16

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga n'esúhun toon chje xuta ninku Jerusalen

¹ Máha ngat'a ts'e toon chje xi t́masúhun xuta ninku Jerusalen, b'a ta n'oo xi nkú nga kixihin xuta ninku xi t́jntu nanki xi t́jn ante Galacia.

² Xi nkú t́jn mahanu, xki tuminku t'ejña t'axiún ichi toon nga nkúnkú. Xi nkú t́jn sakúnuu, b'a t́jn t'ejña t'axiún. Ch'atjó tooon tu xi nk'ie nga kuichusehenuu najmi t́jhin nga chj'asúhun toon chje.

³ Nk'ie nga kuicha yo ts'inkjía nanki Jerusalen xuta xi jun chj'ajjun kō tsjaha xujun má nga an t́b'exá, tu xi ngjuaikoho ra toon xi kin'esúun xuta ninku xi t́jn ján.

⁴ Tsa nda t́jn nga kō an kfián yo, ta ts'inká niyá jóo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi t́jndaha nga ts'ín

⁵ Kfínsenuu, tunga nk'iehé nga kj'ua ante Macedonia kfínsenuu, at'aha t́jhin nga kj'ua nanki xi t́jn yo.

⁶ Kutsa nkjihín nistjin kúatejñajinnuu nga kuicha yo. Kutsa yohó ts'inkj'a nistjin chunch'oon, tu xi b'a ts'ín kama kujsinkohonú má xi t́jehen kfián ngáhana askahan.

⁷ At'aha najmi mjena tsa tu skuehénuu nga kj'ua yo. Mje nína nkjin nistjin kúatejñajinnuu. B'a ts'ian tsa Ntjaná tsjántena.

⁸ Tunga kúatejñaná nanki Efeso santaha nkúhu nga kuichú S'í Pentekoste,

⁹ at'aha sakúntena nga ts'inxá sisian, ndaha tsa nkjin maha xi fi kontraha ni xi t́ts'ian.

¹⁰ Tsa kuichúsenuu Timoteo yo, nda n'e n'ekjóhooon tu xi tsjo k'úéhe ra nga k'úejñajinnuu. At'aha ta xaha Nda Ntjaná t́ts'ín xi nkúhu an.

¹¹ Kui nga najmi tu 'bainto tsa t́jn xi tu tohón kamaha ndo. Tu sa ní t́sínkoo tu xi nda ts'ín kats'ínndjuúhu niyáha nga kj'uaísehena ei. Kas'ehe kjuajyu nga kanibá, at'aha t́kuyá nga kj'uaíko já nts'eé xingisoo.

¹² Máha nda nts'eé Apolo, b'a kixin nkjúhun nga ngjuai ko já nts'eé xi ngjuaitsubek'únnu, tunga najmi kits'ín yuhú nga nd'ai ngjuai. Nk'ie rú nga sakúntehe, nk'ie rú nga ngjuai.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

¹³ Tintsuba ndo ko ndjá tinchajiun xi s'ejinna. Ndjá n'esjo yjonu ko tjen nga'yúhun yjonu.

¹⁴ Ngayjee ni xi n'ekoo xinku, katakúchji kjuatjonu.

¹⁵ Jun já nts'e, yo nga xuta xinkín nda Estefana tjun kits'ínkái hin éhen Ntiana ajihin xuta xi tjin ante Akaya ko kitsíha yjoho nga tinka basinko xuta ninku.

¹⁶ Tíbankinu nga tasínjuhú xuta xi b'a k'un xi nkúhu xuta xu'bi ko ngayjee xi ta kuihi xa xi ts'ín ko xi ts'ínkas'ehen yjoho xóo.

¹⁷ Tsjo mana nga j'aisena Estefana ko Fortunato ko Akai ko, at'aha ngajonu incha tsasinkona.

¹⁸ Kits'ín nga kikjenta animana xi nkú nga ta kits'ín ajinnu. Xuta xi nkúhu xu'bi kayaha nga nda nkún xa xi ts'ín.

¹⁹ Títs'ínkinu kjuasuniña xuta ninku xi tjin ante Asia. Akila ko Priscila ko ngayjee xuta ninku xi ma njakú ni'yaha 'yún títs'ínkinu kjuasuniña jun xi ta s'ejinnu Nda Ntiana.

²⁰ Ko ngayjee já nts'eé xi tjin ei títs'ínkinu kjuasuniña. B'i ngján súniñoho xinku.

²¹ An Pablo ntuna tib'et'áhanu kjuasuniñana.

²² Tsa tjin xi najmi tjoho Nda Ntiana Jesucristo, kui najmi nda katuma nginkun Ntiana. ¡Nibái Nda Ntia!

²³ Kas'enu kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo.

²⁴ Tjona ngatento jun xi nkú ts'ín Cristo Jesu tjoho ñá.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkijihí nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntiana b'a ts'ín kama mjehe. An ko nda nts'eé Timoteo tísuniñaihi jun xuta ninkuhu Ntiana xi tintsuboo nanki Corinto ko ngatentoo xutaha Ntiana xi tintsuboo nga ngúshun ante Akaya.

² Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjana Ntia Na'miná ko Nda Ntiana Jesucristo.

B'i ts'ín y'eña chji Pablo nga Ntiana kitsjaha nga'yuhun ajihin kjuanima xi j'ajin

³ Kan'etsjoho Ntiana, kui xi Ntiana ko Na'mihí Nda Ntiana Jesucristo. Kui xi Na'miná ko Ntiana xi ma nimaha ñá ko xi tehente tsjá nga'yunná.

⁴ Ajihin ngayjee kjuanima xi tibatjajaán tsjá nga'yunná tu xi ko ta ñá ta kama k'uai nga'yuhun raá xuta xi kjuanima tí'ajin. At'aha títsjá nga'yunná Ntiana, kui nga kamahaná k'uai nga'yuhun raá xuta.

⁵ Xi nkú ts'ín nkjin kjuanima tibatjajin ngat'aha Cristo, b'a ta ts'ín tse nga'yún xi tísakújinni Cristo.

⁶ Tu xi sakú nga'yún níhinuu ko tu xi k'uankihinu, kui nga tibatjajihinni kjuanima. Ko nk'ie nga tí'bai nga'yunni, tí'bai nga'yunni tu xi sakú nga'yuhunuu. Kui nga'yún xi kuasinkonuu tu xi n'e chúkjuanuu nk'ie nga nibanenuu kju'a'un xi tibatjajin.

⁷ Yai xi nkú ts'ín tjiyanuu. Kui niu xi tíma 'yún tak'uín. At'aha yai nga nkuhú bitjajaán kju'a'un ko b'a ta ts'ín sakú nga'yunná.

⁸ Jun já nts'e, najmi mjeni tsa k'úé'mai kjuanima xi tsitjajin ante Asia. Tu xi tsehé ni xi kamat'ain nga ta santaha najmi ta tíchúkjuahani niu. “Ja najmi ta kuitjunkihiná xu'bi”, tsixín.

⁹ B'a kamaní xi nkú maha já xi n'ek'ien. Tunga b'ahá kamaní tu xi najmi jin suba kama 'yún tak'uhunni yjoni. B'a ní kama tu xi Ntiana kama 'yún tak'uhunni. Kui xi ts'ínkj'áiyaha xuta k'ien.

¹⁰ Ntiana kits'ínk'ankini nga ja ma kuayá ní ko behe tak'uín nga tu nku ts'ínk'ankihini. Tu nkú b'ahá ts'ín.

¹¹ Chubantjai sahaní nk'ie nga chubakoo Ntiana. At'aha tsa nkjin maha xi kuintjantjaini nk'ie nga kuintjako Ntiana, ta nkjin kamaha xi tsjáha máb'achjihí Ntiana ngat'aha nga nda títs'ínkoni.

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga tu xujuhún kits'ínkijihí ra xuta ninku Corinto

¹² Tsjo maní nk'ie nga chasei xi nkú ts'ín tintsu bai ko yai nk'ie nga naxu kin'ei ajihinnuu ko ajihin ngayjee xuta. Najmi ch'a kich'anachaihi. Nk'ie nga b'a kin'ei ajinnuu, kjuandaha ní Ntiana kitsjaniyáni. Najmi xi nkú ts'ín tíñaha xuta kitsjaniyáni.

¹³ Nk'ie nga n'ekjihí xujun, b'et'aihi ni xi kamankjinnuu nga n'eyo. Nda nkjún tjin tsa kamankjinyenuu niu.

¹⁴ Ja tímankjinnuu ichí nd'ai nga nistjin nga k'uai ngáha Nda Ntiana Jesu tsjo kamanuu jin xi nkú ta ts'ín tsjo kamaní jun.

¹⁵ Tu ngat'aha nga ja be nga b'i tíma ajinná, kui nga kama mjehena nga tjun kfínsehenuu tu xi sakúhenuu kjuanda nga jo niyá kfíntsubek'úhenuu.

¹⁶ Mjena kai nga tjun k'ua ajinnuu nk'ie nga kfían ante Macedonia ko askahan ta kjuáisehé ngáhanuu nk'ie nga k'oóya ngáhana yo. B'a ts'ín kama kuisinkohonu nga ts'innuju ngáhana niyána xi tjehe ante Judea.

¹⁷ Kui b'a maha, nk'ie b'a ts'ín y'endáhana, ¿a najmi kits'innkjín sisihín ra k'an? ¿A ra b'endáná ni xi ts'ian xi nkú ts'ín b'énda xuta ni xi ts'ín, nga ta kuihi chubo “johon” ko tsa “najmi” tsu?

¹⁸ Ntíaná xi be nga najmi ta kuihi chubo “johon” ko “najmi” bixíhín.

¹⁹ At'aha ajinnuu an ko Silbano ko Timoteo y'enijmí Jesucristo xi Ntíhí Ntíaná, ko kui xi najmi ta kuihi chubo “johon” ko “najmi” títsu. Kui ní xi “johon” títsuná.

²⁰ At'aha ngayjee ni xi tsuya tíjün Ntíaná nga ts'ín, kui xi bitjusun ajihín Cristo. Kui kjuaha ngat'aha Cristo “b'a kat'e” bixíhinná tu xi sakúhu ra kjuachánka Ntíaná.

²¹ Ntíaná ts'ín nga jun ko jin ndjá binchajián Cristo, kui xi j'ájinná.

²² Kikj'áts'ená nga y'ejñajin Espirituhu animaná. B'a ts'ín yahaná nga n'ekjáihín ni xi tsjáná askahan.

²³ Nginkun Ntíaná b'a tíxinnuu: Nk'ie nga najmi ngjisenuu nanki Corinto, najmi ngjia at'aha najmi mjena tsjanuu kjuaba. Kataya tsa najmi kjuaxi ni xi tíxian.

²⁴ Najmi tín'e kjuá'yúhun ri xi nkú ts'ín s'ejinnuu Ntíaná, at'aha ja ndjá tincho. Tu sa ní t'bisinkoihi tu xi s'ehenuu kjuatsjo.

2

¹ Kui nga b'a kixihinna nga najmi kfínsenuu, tu xi najmi kjuaba k'uejñájihinnuu.

² At'aha tsa tsjanuu kjuaba, ¿yá xi ts'ín nga k'úé tsjo tsjona? ¿A najmi nku tutuhú jun xi kitsjanuu kjuaba n'oo nga k'úé tsjo tsjona?

³ Kui nga kits'inntúhunuu tu xi najmi sakúhuna kjuaba nk'ie nga kuichusehenuu. At'aha jun xi tjíhin nga k'uainú kjuatsjo. Ko behe k'an nga kjuatsjona, kui xi ta kjuatsjonuu.

⁴ At'aha ni xi y'et'ánuu nk'ie nga kits'inntúnuu, b'a ts'ín y'et'á at'aha tu xí bahá tjíhin animaná ko tu xí nusihín tjíyaha kui chubo nga santaha íxí kikjínntaná. Najmi kits'inntúnuu tsa tu xi k'úé babahanuu. Kits'inntú nínuu tu xi chahanu nga tu xí tjohóna jun.

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga tjíhin nga n'endyjat'aha ra nda xi najmi nda kits'ín

⁵ Tsa tjín xi kits'ín nga kik'ie babana, najmi tu nku an xi b'a kits'ínna. Nk'ie nga chasehe raá, ko ní jun b'a ta kits'ínnuu. Nk'ie nga chasehe raá tíxian, b'a tíxian tu xi najmi k'uatíhi ra ni xi tíxian.

⁶ Nkjin maha xi tjín ajinnuu xi ja kits'ínk'íéchjí nda xi kits'ínk'íé babana. Najmi ta chúkjuaha ra.

⁷ Tu sahá n'endyjat'ohoo ndo ko tjon nga'yúhuun tu xi najmi kjuaboo ts'ínkjet'aha ra k'un.

⁸ Kui nga t'bankihinnuu nga takúchji ngáha ruu ndo nga tjonuu.

⁹ ¿Á kits'inntúhunuu? Kits'inntúnuu tu xi skuehena tsa kúnú'yá'énnú.

¹⁰ Xi n'endyjat'ohoo ko ta an ts'inndyjat'aha. Tsa ni xi tjíhin nga n'endyjat'a nku ni, ja kits'inndyjat'a. B'a kits'ian ngandanuu nginkun Cristo,

¹¹ tu xi najmi tjín xi nkú ts'ín tsungijihin yjoho ndanindoo. At'aha ja yaá xi nkú ts'ín ch'on ts'ín tjíyaha.

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga najmi ts'andayaha ra nk'ie nga ngji nanki Troa

¹² Nk'ie nga tsichuk'ienijmía nanki Troa én nda tsuhu Cristo, ndaha tsa kitsjántena Nda Ntíaná nga k'uenijmía yo,

¹³ tunga najmi kis'eya tsjo tsjohó ra animaná, at'aha najmi kisakúna nda nts'eé Tito yo. Kui nga “ja tífihina”, kixihin ra xuta xi tjín yo ko ngjia ante Macedonia.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga Ntíaná kits'ínchjéhen nga ngjindjuko én nda tsuhu Cristo

14 Máb'achjíhi ra Ntíaná xi ts'ín nga tehente n'e nganakoi Cristo Jesu ko nga jin títs'ínchjénni nga tíb'éjña chji éhen. Kui éen xi nkú joyaha ni xi sinjne xi tíf'ánta tu má xi tjeén ni.

15 Jin xi nkú joyaha ntaha chje sinjne xi Cristo ts'ínkjas'ehen Ntíaná, xi tíf'ánta ajihin xi tíb'anki ko ajihin xi tindyja.

16 Xi tindyjoo jne ngabaya tíf'ántaha jin ko kui nto títs'ínk'iehen. Tunga jne kjuatík'uhún tíf'ántaha jin xi tíb'anki ko títs'ínk'íentu tík'uhún nto. ¿Yá xi kamaha ts'ín xá xu'bi?

17 Jin najmi b'a t'n'eí xi nkú incha ts'ín xi tibatéña éhen Ntíaná tu xi sakúhu ra ni. Ngayjehe ní animani b'enjimíi Cristo. B'a n'eí nginkun Ntíaná xi kitsjá xáni.

3

B'i ts'ín y'éjña chji Pablo mí nihi xi y'aha ni xi y'énda Ntíaná nga tjuhun ko ni tsetse xi y'énda nd'ai

1 Nk'ie nga b'a túbixín, ¿a jihín nda ts'ín tíchubantjái yjoni? ¿A ra machjéhénni xi nkúhu xuta xi k'ái nku xujun xi nda ts'ín kúinchjantjaini tu xi jun n'ekjáihinni? ¿Ko a ra machjéhénni tsa jun n'endo nku xujun tu xi ts'ínkjáihinni xuta xingisoo?

2 Jun ní xujun xi nda nchantjaini, kui xi y'éñajinni Cristo. Be ko ts'inya ngayjee xuta,

3 at'aha ya chji chjihí nga jun xi xujun xi kits'ínntu Cristo xi jin kin'ekjas'eín. Najmi kin'entú xi nkú ts'ín n'entú xujun. Espirituhu ní Ntíaná xi tíña tík'uun kin'entúkoho. Ko najmi ndjio kis'et'a éen. Ajin níná xi xutahá kis'et'a.

4 Cristo títs'ín nga ma k'uín nga b'a kuixín nga b'a tjín ni xi túbixín nginkun Ntíaná.

5 Najmi tjínni nga'yún kuenta ts'ajin subai, tsa b'a kuixín nga ts'ajin ni xi maní n'eí. Ntia níná tsjání nga'yún nga n'eí ni xi n'eí.

6 Kui xi y'éndani tu xi kama n'exájihin ri ni tsetse xi Ntíaná y'énda nga nda ts'ínkoho xuta xi ts'e. Ni xi tsetse, najmi nku kjuatéxuma xi jtít'a niu. Ni xi títs'ín ní Espirituhu Ntíaná niu. At'aha ngabaya fikóná kjuatéxuma xi kis'et'oo, tunga Espirituhu Ntíaná ts'ínk'íentu tík'unná bi.

7 Kis'ehe kjuachánka xá xi kis'ehe kjuatéxuma xi kis'et'a ndjio nga santaha xuta Israel xi kis'e nk'ie najmi kama tsase'a Moise tu ngat'aha kuachánka xi tibat'ajín ankjín, ndaha tsa najmi tse kamaha nga tsat'ai. Tsa kjuatéxuma xi kis'ehe xá nga ts'ínnijéhe ra xuta nga tjehen ngabaya, tsa kui xi b'a nkjún ts'ín kis'ehe kjuachánka,

8 ¿a najmi 'yúhún nkjún ts'ín tjín saha kjuachánka ni xi ts'ín Espiritu?

9 Tsa kis'ehe kjuachánka xáha kjuatéxuma xi ts'ínnijéhe xuta, ¿a najmi 'yúhún tjín saha kjuachánka xáha én nda tsuhu Ntíaná xi ts'ín nga naxu tíma xuta nginkun Ntíaná?

10 At'aha kjuachánka xi kis'ejña nk'ie ja kindyja. B'a ts'ín mankjinná nga ch'achubakaá kjuachánka xi 'yún chánka sa xi tíña nd'ai.

11 Tsa kis'ehe kjuachánka ni xi najmi tse kamaha nga tsat'ai, ¿a najmi 'yúhún tjín saha kjuachánka ni xi najmi mahá feya?

12 At'aha yaj nga b'a tjín ni xi s'ejinni, kui nga najmi tjín ni xi títs'ínkasín'yúhunní.

13 Najmi b'a n'eí xi nkú kits'ín Moise. Kui xi najyun y'é'makoho ankjín tu xi najmi skuehe xuta Israel nd'íhi kjuachánka xu'bo, kjuachánka xi najmi tse kamaha nga tsat'ai.

14 Tunga kis'e jjuhún kjuankjintak'uhún xuta xu'bo. Ko santaha nd'ai, nk'ie nga incha ts'inya ni xi y'éndakoho Ntíaná nk'ie, b'a ma tsa tá kuihi najyuun b'é'ma kjuankjintak'uhún. Najmi kje chjuxíhin najyun xi nkuhú Cristo mahá kjexín.

15 Santaha nistjin nd'ai, nk'ie nga incha ts'inya ni xi y'é't'a Moise, kji'ma sa kjuankjink'uhún.

16 Tunga nk'ie nga s'ejihin xuta Nda Ntíaná, chjuxíhin najyuun.

17 At'aha nkuhú Nda Ntíaná ko Espiritu, ko má nga tíña Espirituhu Nda Ntíaná ndáhi yjoho xuta.

18 Kui b'a maha, ngatenteé najmi ta tji'maha ankjián. Xi nkú ní ts'ín ma chjiya sénnistjinná nku chutsín, b'a ts'ín bakuchjáá kjuachánkaha Nda Ntjaná. Tíbichú maá xi nkú tjin ko xki nistjin 'yún tísakú saná kjuachánkaha. B'a títs'ínkoná Nda Ntjaná xi Espiritu.

4

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín y'énimí

1 Kui nga najmi n'ekjehe ri tak'uin, at'aha Ntjaná tsase nimaní nga kitsjáni xá xu'bi.

2 Najmi tjin ni xi kin'eí xi suba maní. Najmi chumi nihi n'e'mái. Najmi kjuamaña t'inchjéin ko najmi t'ín'ek'óntjaiyai éhen Ntjaná. Tíbixinya chji chji ní éhen Ntjaná xi naxu tjin. B'a ts'ín nginkun Ntjaná bakuchjhi ri nkú k'uin ngayjee xuta xi je tjiintuyá kjuankjintak'uhun.

3 Tsa b'a ma tsa tijná 'ma sa én nda tsuhu Ntjaná xi t'ib'énimí, tu ajihin ní xuta xi ndyja tijná 'ma.

4 At'aha ntja xi batéxumaha asunnteí kits'ín jyun kjuankjintak'uhun xuta xi najmi s'ejihin Ntjaná tu xi najmi incha skuéhe nd'íu, tsa kamankjihin én nda tsu xi títsuya kjuachánkaha Cristo. At'aha nk'ie nga chasehéé Cristo, Ntjaná yaá.

5 Najmi jin t'ib'énimíyahani yjoni. T'ib'énimí ní nga Jesucristo xi Nda Ntjaná maha. Ngandanuu t'ín'eí ni xi t'ín'eí at'aha tijnajinni kjuatjoho Jesu.

6 At'aha Ntjaná xi kitsjá kjuá nga kuat'ai nd'íu má jyuun, kui xi ta kits'ínkat'aíjinná tu xi b'a ts'ín chahaná kjuachánkaha Ntjaná xi tibat'ai ankjin Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi j'ajin

7 Kik'aini kjuanchiná xu'bi, tunga b'ahá joya jin xi nkú joyaha ndjii ninte xi má nga tijnaya kjuanchinóo. B'a kama tu xi s'ejna chjhi nga Ntjaná ts'e nga 'yún chánko ko najmi jin ts'ajin.

8 Nkjin tikjá maha kjuanima xi tíyai, tunga tísakú nijáhani. Kjintahani, tunga najmi tifet'ahá ra k'uin.

9 Tjin xi yjanki unkieni, tunga najmi títs'ín nga mahani Ntjaná. Tjin xi 'yún títs'ín'unni, tunga najmi títs'ihin nga tibayai.

10 Tu má xi tjehe ni nga t'bankin, ta kuihi kjuanima tibitjajin xi nkúhu xi j'ajin Jesu nga k'ien, tu xi b'a ts'ín ta sakúchjhi ajinni nga Jesu xi tijná tik'un.

11 At'aha jin xi tintsuba tik'uin, tehente tintsubajin ngabayoo tu ngat'aha Jesu, tu xi b'a ts'ín ta sakúchjhi nga tijná tik'un Jesu ajihin yjoninteni, yjoninte xi tihin nga kuayá ndyjun nkiní.

12 B'a ts'ín jin xi tibayahani ko jun t'intsuba tik'un.

13 B'i ts'ín tjit'a éhen Ntjaná: "Kis'ejinna, kui nga kinchahana." Ko jin b'a ta ts'ín tjiintuyáni. Ta s'ejinni, kui nga ta chubahani.

14 At'aha yaá nga Ntjaná xi kits'ínkj'áiya ngaha ra Nda Ntjaná Jesu ngabayoo, kui xi ta ts'ínkj'áiyakoná Jesu ko ts'ínkincháná nginkun.

15 Ngandanuu ngayjee ni xu'bi, tu xi nkjin xuta tsjáha ra máb'achjhi Ntjaná tu ngat'aha kjuanda xi t'íncha sakúhu. B'a ts'ín t'is'ejna chjhi kjuachánkaha Ntjaná.

16 Kui nga najmi n'ekjehe ri tak'uin. Ndaha tsa t'fenki nga 'yúhun yjoninteni, tunga xki nistjihin tísakú nga 'yúhun animani.

17 Ichí ko kutjuhú f'a kjuanima xi tíyaá nd'aj, tunga kuihi niu xi ts'ín nga nku kjuachánka xi tijná sín ko xi nda ts'ati sa sakúná.

18 Najmi ni xi tíyaá n'esihin. Ni xi najmi tíya nínáá kjintahaná. At'aha ni xi ma chji tu tífahá, tunga ni xi najmi ma chji s'ejna sín.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga yjoninte tsetse ch'aá

¹ At'aha yjonintená, kui xi nkú joyaha nku ni'ya najyunte xi tintsubayaá ei asunntej. Kó nk'ie nga kuatsún ni'ya najyuntee, yaá nga ndjiojmi ján ch'aá nku ni'ya xi 'yún nda xi tsjáná Ntíaná, xi najmi xuta kits'ínnda kó xi najmi maha batsun.

² Un tímaná nk'ie nga tintsubaá ei. Mangimjená n'ekjáihín ni'ya xi k'uiná ndjiojmi ján. Kui xi nkú joyaha tsa najyun tsetse kamaná nga ndyjaá.

³ B'a ts'in ndaha tsa chjúxiná ni'ya najyunte xi kich'aá nd'ai, najmi kisti chaná.

⁴ At'aha nk'ie nga kich'a saá ni'ya najyunte xu'bi xi yjonintená, xi f'áitse'uhúnná nga najmi ta chúkjuahaná. Nk'ie nga najmi mjená ch'aá yjoninte xi kich'aá nd'ai, najmi tsuhu ra tsa najmi mjená yjoninte. Ni xi mje nináá, nga ch'aá yjoninte tsetse tu xi b'a ts'in ni xi tíña t'ík'uun k'úéjñaha ngajoho ni xi maha 'me.

⁵ Kui ngat'oo kits'índahaná Ntíaná kó kitsjáná Espirituhu, tu xi cha kixihiná nga n'ekjáihín ni xi tsjáná askahan.

⁶ Kui nga tehente ndjá tinchaná kó yaá nk'ie nga tintsubajin saá yjonintee, tintsuba t'axihín Nda Ntíaná.

⁷ Tinimaá tu ngat'aha xi s'ejinná, najmi ngat'aha ni xi tíyaá.

⁸ Ndjá tinchá kó mangimjená nga tu sahá k'úéjña t'axián yjoninte xi kich'aá nd'ai nga kuintsubakaá Nda Ntíaná.

⁹ Kui nga tu nkú mjehéná nga n'eé ni xi tsjoho Nda Ntíaná, tsa ni xi tintsubajin saá yjoninte xu'bi kó tsa ja kin'ekj'áyaá.

¹⁰ At'aha ngatenteé tíhin nga kuicháá nginkun Cristo nga kuasehe ni xi kin'eé, tu xi n'ekjáihín raá ni xi kanéná nga nkúnkáá, ni xi kin'eé nga tintsubajían yjonintená ei asunntej, tsa nda kó tsa najmi nda kin'eé.

B'i ts'in tsakúya Pablo ni xi kits'in Cristo ngandaná

¹¹ Kui b'a maha, at'aha yankjúin Nda Ntíaná, kui nga tí'miya sisihin ri xuta nga ta s'ejihin. Ntíaná be xi nkú ts'in tíyani kó mjena nga kó ta jun xi nda animanuu choo xi nkú ts'in tíyani.

¹² Najmi ta tíchubantjái ngáhanj yjonj, tsa tu xi jun n'ekjáihinni. Tu sa ní tí'baintej nga jun tsjo tímanuu jin. B'a ts'in kama n'ek'óyaha ruu xi chuba tsjohó maha xi nkú ts'in tíya, xi najmi nusihin xi nkú ts'in tíyaha.

¹³ At'aha tsa jin xi lukuj tsu xuta, luku ní at'aha xaha Ntíaná tín'ei. Tunga ngandanuu, kui nga n'esisihinni ni xi n'ei.

¹⁴ At'aha kjuatjoho Cristo tíñajinni kó tibatéxumani. Behe tak'ujin nga nkuhú maha xi k'ien ngandaha ngatentee xuta, kó kui nga k'iehen ngatentee xuta.

¹⁵ K'ien Cristo ngandaha ngatentee xuta, tu xi xi tíntu t'ík'uhun ja najmi ta kuenta ts'e suba k'úentu t'ík'uhun. K'úentu ní tu xi ts'íihin ni xi tsjoho Cristo. Kui xi k'ien ngandaha xuta kó j'áya ngáha ra.

¹⁶ Kui nga najmi ta chasehe ri xuta xi nkú ts'in basehe xinkjin xuta. Ndaha tsa nk'ie b'a ta ts'in kichasehí Cristo, tunga nd'ai najmi b'a ta ts'in chasehe ri.

¹⁷ Kui nga xi nkuhú kamako Cristo, kui xi xuta tsetse ngáha. Ja j'a ni choo. Ja j'ai ni xi tsetse.

¹⁸ Ngayjee ni xu'bi Ntíaná nibáha ra. Cristo kits'ínchjén nga tsichuk'un ngáha raá Ntíaná. Kó jin kitsjá xáni nga k'úenimíhi xuta nga ja ma bichúk'un ngáha ra.

¹⁹ Tsuhu ra ni nga Ntíaná kits'ínchjén Cristo nga kama kuichúk'un ngáha ra xuta xi tín ngayjee asuntee, nga najmi ts'íinsihin jéhe. Jin kitsjání nga k'úenimí nga ja ma bichúk'un ngáha raá Ntíaná.

²⁰ Jin xi y'éxani Cristo nga kuixinyai éhen. Kui nga xi nkúhu tsa Ntíaná tinchjakonuu nk'ie nga tíchubakoihi. Ngajoho Cristo b'a tí'mihi nga t'endakoo Ntíaná.

²¹ Cristo najmi kis'ehe ngatitsun, tunga tsasehé ra Ntíaná xi nkúhu tsa ngatitsun kis'ehe. Ngandaná b'a kits'ihin Ntíaná, tu xi tu ngat'aha Cristo naxu kamahaná nginkun.

6

¹ Kui nga t́binchihí ri jin xi t́n'exát'aihí Ntíaná nga najmi tu tohón manuu kjuandaha Ntíaná.

² At'aha b'i t́tsu éhen Ntíaná:

Nda chubá tsasinñjúhu,
tsásinkóho nistjin nga kits'ink'ankia xuta.

B'a t́xinnuu nga nd'ai ja kich'aá chubaha Ntíaná. Ja tinchajián nistjin nga t́ts'ínk'anki xuta.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi incha j'ajin tu ngat'aha xáha

³ Ndaha nku najmi t́n'endyjajihín tsa tu xi ndyja. B'a t́n'ei tu xi najmi ch'on ts'ín chubayanéhe xá xi t́n'ei.

⁴ Tu sa ní ajihín ngayjee ni xi n'ei bakúchji nga Ntíaná t́n'exát'aihí. T́n'e chúkjuai nkjin t́kja kjuá'un ko kjuanimá xi t́yai ko kjuaba xi t́sakúni.

⁵ T́s'eni, nubayá t́n'ekjas'enni, ko tíma ñjakúneni xuta nga t́fi kontrani. Xá ndjá t́n'ei, najmi t́suntuféi, ko kjintíá t́yai.

⁶ Naxu t́bankinkoi yjoni ko mankjinni ni xi najmi chubá mankjiná. T́jinni kjuatsenta ko n'etjóihi xuta. T́jñajinni Espirituhu Ntíaná ko t́jñajinni kjuatjo xi nda.

⁷ Én xi b'a t́jin t́chubai ko nga'yúhun Ntíaná t́jñajinni. Naxu tinchai nginkun Ntíaná, kui xi n'echjéin nga binsinkoi yjoni.

⁸ T́jin nga yankjúnni ko t́jin nga najmi yankjúnni. T́jin nga nda ts'ín chubantjáiini ko t́jin nga ch'on ts'ín chubantjáiini. Já tsank'á n'e maní, ndaha tsa én xi naxu t́chubai.

⁹ Xuta xi najmi ch'a xi behe n'e maní, ndaha tsa ya sisinni. Xuta xi ja t́me n'e maní, ndaha tsa tintsuba t́k'un sai. T́'baini kjuanimá, tunga najmi t́baya ní.

¹⁰ Tintsubai xi nkúhu tsa kjuaba t́jinni, tunga tehentehé t́jn tsjo tsjoni. Tintsubai xi nkúhu xuta xi x'an, tunga nkjihín maha xi ja kin'e nchinái. Tintsubai xi nkúhu xi najmi chumi nihi xi t́jihin, tunga t́jihinni ni.

¹¹ Jun xuta Corinto, jin ja kuachubako kixi kixihí. T́'miyaihí ni xi t́jñajin animani.

¹² Mje níni jun, tunga jun najmi b'a ts'ín mjenuu jin.

¹³ Kui nga t́nchjakohonuu xi nkúhu tsa ntína jun. B'a ta n'oo xi nkú nga t́n'ei. B'a ta ts'ín takúni ni xi t́jñajin animanuu.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga najmi t́ihin nga nkuhú ts'ín makó yjoho xi s'ejihin Ntíaná ko xi najmi s'ejihin

¹⁴ Najmi tu nkuhú n'e makoo yjonuu xuta xi najmi s'ejihin Ntíaná nga ts'ínkonuu ni xi ts'e. At'aha, ¿a nkuhú makó xinkjín ni xi jee ko ni xi ch'onk'uun? ¿A mahá má ndzjeen ko má jyuun b'atjijihin xinkjín?

¹⁵ ¿A mahá nda nchjako Cristo ndanindoo? ¿Mí ni xi nkuhú incha y'a xi s'ejihin Ntíaná ko xi najmi s'ejihin?

¹⁶ ¿A kamahá ninkuhu Ntíaná ts'ínkjáihín ntia xi ntsja xuta ts'ínnda? At'aha ñá xi ninkuhu Ntíaná xi t́jña t́k'uun. B'i kitsú Ntíaná nk'ie:

Kúatejñajihin ko kjuatsú'bajihin xuta xu'bo.

An xi kama Ntíaha ko kui xi kama xutana.

¹⁷ Kui nga b'a ta kitsú saha Ntíaná:

Títjujúhún xuto, tankín t'axiún.

Najmi tu n'ekoo ni xi si nginkán,
ko b'a ts'ín an nda ts'ín ts'ínkjáinnuu.

¹⁸ An xi kama Na'minuu ko jun xi kamo ntína.

B'a t́tsu Ntíaná xi t́jihin nga'yún.

7

¹ Kui b'a maha, jun xi tjona, ñá ts'añáá ni xi kitsúya títjun Ntíaná nga tsjáha xuta xi ts'e. Kui nga n'e jehená yjoná nginkun Ntíaná nga n'e t'axíaán ngayjee ni xi ts'ínsi yjonintená ko anímaná. Katuma je kikjián nginkun Ntíaná nk'ie nga chjankjáán.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga tsjo tímaha ni xi nda ts'ín j'ajin xuta ninku Corinto

² Tjenntení ajin anímanuu. Ndaha nku najmi ch'on kin'eihí. Ndaha nku najmi kin'e'uihin. Ndaha nku najmi kich'anachaihi.

³ Najmi b'a tíxinnuu tsa tu xi s'entahanuu. At'aha xi nkú nga ja kixinnuu, jun xi tintsubajjun anímaní, tu xi nkuhú ch'ahaná xinkjá ndaha tsa kuintsubaá ko ndaha tsa kuayáá.

⁴ Ma k'an nchjako kixi kixinnuu ko tsjo mana jun. Ajihin ngayjee kjuanimá xi tíyai, 'yún tísakúna nga'yún ko títsejihinna kjuatsjo.

⁵ Nk'ie nga jái ante Macedonia, ndahachí najmi kin'ekj'áiyai. Tu sa ní kjuasti kisakúni tu má xi tjeheén ni. Incha kikjanko xinkjín xuta xi tjintundáini ko tsinkjunyai.

⁶ Tunga Ntíaná xi tsjá nga'yúhun xuta xi tjihin kjuaba, kui xi kitsjá nga'yúnni nga kits'ín nibáseni Tito.

⁷ Najmi tu nku nga kiyai Tito nga kisakú nga'yúnni. Ta kisakú nga'yún níni nga kitsúyani xi nkú ts'ín kisakú nga'yúhun ajinnuu. Kitsúyani nga 'yún mjenuu cha ngáhani ko nga nusin tjintuyánuu ko nga kjintahannuu an. Kui niu xi kits'ín nga 'yún kis'e sana kjuatsjo.

⁸ Ndaha tsa kits'ínk'íé babanuu xujun xi kits'ínkjínuu, tunga najmi ta kjintahana nd'ai. Kjuaxi nga kis'entana nga tjuhun, at'aha kamankjinna nga kik'ie babanuu kutju ngat'aha xujun xi kits'ínkjínuu.

⁹ Tunga nd'ai tsjo tímana, najmi tu ngat'aha nga kik'ie babanuu, tu ngat'aha ní nga kui kjuaboo kits'ín nga tsankinchj'a ngáha ruu anímanuu. Kik'ie babanuu xi nkú ts'ín sasihin Ntíaná. Kui nga najmi chumi ni ch'onk'uhun xi kin'ehe ri.

¹⁰ At'aha kjuaba xi nibáha ra Ntíaná ts'ín nga bankíchj'aha raá anímaná. Kui niu xi ts'ín nga b'ankiá. Kui nga najmi tjín xi nkú ts'ín un kamaha tak'aán nga kui kjuaboo nibanehená. B'a tíxian at'aha kjuaba xi tsjáná asunntee, kui xi ts'ínk'ienná.

¹¹ Chasoo ni xi kits'ínkonuu kjuaba xi kits'ín nibánuu Ntíaná. Tu xí kj'áihí ts'ín kis'eyanuu. Nku tutuhú nga b'a kamanuu, kiyo nga najmi chumi nihi tjenna. Santaha kichubantjáínú. Kama stinnuu ko tsinkjun ngat'aha ni xi kama kai. Kama mjenuu nga chanú ko kik'oho xi nkú ts'ín tjeheén ra nda xi ch'on kits'ín. Nk'ie nga b'i nkjún kama, tsakuchjiú nga najmi ko jun y'ahanuu ni ch'on tjín xi kamoo.

¹² Kui nga ndaha tsa kits'ínkjínuu xujun xu'bo, najmi b'a kits'ian tu ngat'aha xi ch'on kits'ín ko ta ndaha ngat'aha xi ch'on kin'ehe. B'a ní kits'ian tu xi chaha nginkun Ntíaná nga kjintahannuu jin.

¹³ Ni xi kamoo kitsjá nga'yúnni.

Ko najmi tu nku ni xu'bi xi kitsjá nga'yúnni. Ta tu xí tsjo ní kamaní nga kiyai nga tu xí tsjohó tjihin Tito at'aha kisakú nga'yúhun nga y'eñajinnuu.

¹⁴ Ja ní b'a kixihin Tito nga tsjo mana jun, ko b'a tjín ni xi kixian. Najmi tíya tsank'ána. Xi nkú ts'ín kjuaxi ngayjee ni xi tsixihin, b'a ta ts'ín kjuaxi ni xi kik'ihin Tito nga tsjo maní jun.

¹⁵ Tito 'yún tjo ts'atihí jun nd'ai, at'aha f'áítsjeheén xi nkú ts'ín ngatentoo kinu'yá'óhooon ko xi nkú ts'ín nda kin'ekjóhooon ko kiyankjún.

¹⁶ Tsjo mana, at'aha be nga ma ma 'yún tak'unnuu.

8

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga tjihin nga kamakúhu toon chje xuta ninku xi tjín ante Judea

¹ Ko nd'ai, já nts'e, mjeni nga choo xi nkú ts'ín Ntíaná títsjáha kjuandaha xuta ninku xi tjín ante Macedonia.

² Ndaha tsa ndjá kjuanima xi tíncha satéjin nga tíchjut'ayák'un, tunga tsjohó tjintuhu. Ko ndaha tsa x'an nkjún, tunga incha kits'ínsuhún toon chje xi nkú joyaha tsa nchiná.

³ Be nga ngayjehe k'un incha kitsjá. Xi nkú tjín kamaha kitsjá, ko santaha y'ésun saha nga kitsjá.

⁴ Yún tsankini nga kj'uaunteihí nga sakút'aha kjuatsjo xu'bjí tu xi kuasinkoho xuta xi s'ejihin Ntíaná xi tjintu ante Judea.

⁵ Ko najmi tu nku ni xi tsixín nga ts'ín incha kits'ín. At'aha tíjún tíjún incha kitsjáha yjoho nga incha tsjénki Ntíaná, ko ta incha kitsjáha yjoho nga kamakoní xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná.

⁶ Kui nga tsinchihí rí Títo nga ts'ínndjuúhu xá nda xi kik'atuts'ihin ra ajinnuu, nga k'uénda chje nda xi t'n'esún.

⁷ Yún nda n'o ngayjee ni xi n'o. S'ejinnuu Ntíaná. Chubanímíyahanu ni xi ts'e Ntíaná. Mankjinnuu éhen Ntíaná. Tjindannuu yjonuu nga kuisinkoo xuta xi kj'ai. Tjonuu jin. Kui nga xi nkú ts'ín tehente nda n'ehenu ni xi n'o, b'a ta ts'ín nd'ai nda n'esún ngó toon chje xu'bjí.

⁸ Najmi b'a tíxian tsa tjíhin kjuayún nga b'a ta n'oo. Ni xi mje nína, nga choo ni nda xi tíncha ts'ín já nts'eé xi k'oo tu xi b'a ta ts'ín kuakúchihinu nga ta ngayjee animannuu t'nibáha kjuatjonuu.

⁹ Ja yo kjuanda xi y'a Nda Ntíaná Jesucristo nga j'ai, nga ndaha tsa tu xí nk'ahá tjen tunga ts'asje x'ahán yjoho ngandanuu, tu xi ajihin kjuax'an xi kis'ehe ra kisakúhunuu kjuanchiná.

¹⁰ Tsjanuu nku kjuatexuma at'aha kjennuu n'iyá nga choo kui ní. Nk'ie nú jun tjun kama mjennuu nga n'esún toon chje ko jun tjun kin'esún.

¹¹ Kui nga n'endjuúhunu nd'ai ni xi kich'atuts'ihinruu. Xi nkú ts'ín ngayjehe k'un kama mjennuu nga b'a n'oo, b'a ts'ín ngayjehe k'un xi nkú ts'ín tísakúnuu tjon niu nd'ai.

¹² At'aha tsa ngayjee animaná tí'baá, ko tsa tí'baá xi nkú tjín tísakúná, Ntíaná ts'ínkjáihin ni xi tí'baá. Najmi t'bankiná ni xi najmi tjinná.

¹³ Najmi b'a tíxian tsa jun tjíhin nga kuitjájun kjuanima ko tu sa kj'aihí ngá xi nda ts'ín k'úentu. Ni xi nda ní tjín nga nkuhú nga nda ts'ín kuintsuboo.

¹⁴ Nd'ai tjinnuu ko kama k'uhó ni xi ndyjat'aha xuta xu'bo, ko kj'ai nístjin ngáha kui s'ehe ni xi ndyjat'anuu. B'a ts'ín ta kama tsjánuu. Nku chubáha s'enuu.

¹⁵ Kuitjusun xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná: "Najmi ts'anki kamaha xi 'yún tse j'áya ko najmi kindyjat'aha xi chuba j'áya."

B'i ts'ín kitsúya Pablo yá xi ngjuaike toon chje

¹⁶ Tsjaha máb'achjihí Ntíaná at'aha kitsjáha Títo nga ta ngjuántaha ra yjoho jun xi nkú ta ts'ín kjintahana an.

¹⁷ Kits'ínj'ó nga ts'íintjusun ni xi an tsankihí ko ngayjehe k'un tífisennuu. Ja b'a títsu koyaha animaha.

¹⁸ Ko ta t'n'ekjikoí Títo nda nts'eé xi nda ts'ín nchjyanehe ngayjee xuta ninku, at'aha kixi b'énimí én nda tsuhu Ntíaná ndo.

¹⁹ Ko najmi tu nku nda ts'ín chubanímíyaha ndo. Ta y'ét'a xáha xuta ninku nga kui xi ngjuaikoni nga kuankínkoí toon chje. B'i nda t'n'eí ko b'a ts'ín t'n'etsjoho ra Nda Ntíaná ko t'ib'ejña chjii nga mjeni kuisinkoi xuta.

²⁰ Najmi mjeni tsa tjín xi kuintchjayaneni ngat'aha xi nkú ts'ín t'ncha tíjuihin toon chje chánka xi tímakú.

²¹ Kui nga nda nda tíchasehe rí xi nkú ts'ín kixi t'bankínkoí ni xi t'n'eí nginkun Nda Ntíaná ko ta nginkun xuta.

²² Kō tā t́n'ekj́koi já xu'bi kj'ai nda nts'eé xi ja nkjin niyá tsakúchjini nga nda fiko xáha. 'Yún mjehe kuásinkonuu, at'aha 'yún sasíhin jun.

²³ Kō máha Tito, tā kui xáha xi t́ts'ín xi nkúhu an, nga tā t́basinkonuu. Kō já nts'eé xingisoo xi t́jenkō, xutá nínku kits'ínkjihí. Kui jóo tā ts'ín nga yankjún Cristo tū ngat'aha xá xi ts'ín.

²⁴ Kui b'a maha, nda ts'ín n'ekjálíhin ruu jóo tū xi skuéhe ngayjee xutá nínku xi nkú t́jin kjuatjonuu kō mí kjuaha nga tsjo mahani jun.

9

B'i ts'ín y'énda Pablo xi nkú ts'ín s'ekú toon chje xi kamakú

¹ Tā ndaha najmi machjéhen tsa kuet'ánuu nga toon chje t́masúhun xutá xi Nt́ianá kík'áts'ehe xi t́jintu ante Judea.

² At'aha be nga nda animanuu. Xí tsjohó tímana nk'ie nga kixinyaha kui nií xutá xi t́jin ante Macedonia. B'a kixihín nga jun xi tintsúboo ante Akaya nk'ie nú kjin tintsúba ndahanu nga k'uo toon. Nk'ie nga kint'é xutá Macedonia kui nií, nkjin xi tā kixinchá tsjohó nga tā ts'ín sun toon.

³ Tungá t́ts'ínkjísehénuu já nts'eé xu'bi tū xi najmi tū a éhén kamaha ni xi kixihín jóo nk'ie nga b'a kixian nga tsjo mana jun ngat'aha ni xi t́n'o. Tífi jóo yō tū xi kuásinkohonuu nga k'úékú toon xi k'uo. B'a ts'ín kamaha ni xi kixihín.

⁴ At'aha tsa kuankínkoi yō k'ua xutá Macedonia, kō tsa as'aihi incha skué nga najmi kjee t́kúnuu toon chje, kama subani. At'aha ja tū xí tíma 'yún k'un ní ni xi tsixíun. Kō jun tā kama subanuu.

⁵ Kui nga b'a kixihinna nga tū sahá b'a xíhin já nts'eé nga tjun ngjuaisehénuu tū xi k'uéndakohonuu toon chje xi tsixínya títjun nga k'uo. B'a ts'ian tū xi b'a ts'ín s'ejña ndaha nku toon chje xi ngayjee animá tí'bai, najmi tū kjuá'yúhún tí'bai.

⁶ N'ekj'áitsjon ni xu'bi. Xi chuba ni xi b'éntje, kui xi chuba chan kjesíntjen, kō xi tse ni xi b'éntje, kui xi tse chan kjesíntjen.

⁷ Nga nkúnkú tjon xi nkú t́jin nibáha rá animanuu. Najmi tū un katuma k'un ni xi k'uo nga k'uo, kō tā ndaha najmi tū kjuá'yún 'boo. At'aha Nt́ianá t́johó xi tsjo t́jihin nga tsjá ni xi tsjá.

⁸ T́jihin nga'yún Nt́ianá nga tū ni xí tsjáhanuu ngayje t́kjá kjuanda, tū xi tū nkjéhé nihi najmi chumi nihi xi ndyjat'ahanuu kō b'a ts'ín kama n'ehenu ngayjee ni xi nda.

⁹ Xi nkú ts'ín t́jít'a éhen Nt́ianá nga b'i t́tsu:

Kits'ínndzjo ni xi t́jihin,

xutá x'an kitsjáha.

Tū nkjéhé ni nga naxu ts'ín.

¹⁰ Nt́ianá xi tsjá xujmá xi s'entje kō tsjá nichine, kui xi tse ni xi tsjánuu tū xi tā kama kuásinkohonuu xutá. Ts'ín nga 'yún tse s'enuu kō nga xúbáya ni nda xi t́n'o.

¹¹ Nkjin t́kjá kjuanchíná s'enuu tū xi ngayjehe k'un kama kuásinkoo xutá. Kō máha ni xi n'e nibákoni, kui xi ts'ín nga já nts'eé tsjáha máb'achj́hi Nt́ianá.

¹² Nk'ie nga t́bisinkoo xutá xi Nt́ianá kík'áts'e, tí'bohó ni xi machjéhen kō kui nga nkjin xi t́tsjáha rá máb'achj́hi Nt́ianá.

¹³ Nk'ie nga skué ni xi t́n'o, incha ts'íintsjohó Nt́ianá, at'aha tínu'yá'óhōon én nda tsuhu Cristo kō at'aha ngayje animanuu t́bisinkoo, kō najmi tū kui, kj'ai sa xutá.

¹⁴ Kō nk'ie nga incha kuinchjako Nt́ianá, kuinchjantjainuu at'aha t́johó jun. Incha skué nga tū xí tsehé kjuandaha Nt́ianá kitsjánuu.

¹⁵ ¡Máb'achj́hi rá Nt́ianá ngat'aha ni xi tsjáná! ¡Najmi t́jinná én xi kuixínyahaná xi nkú ts'ín chánka ni xi tū kitsjáhaná!

10

B'i ts'ín y'ejña chji Pablo nga tsjo mahá xá xi Ntíaná kitsjáha

¹ Nginkun Cristo xi tjohó kó xi nda ts'ínkó xutá, an Pablo tibanquinuu nku ni. B'a tíxian at'ahá tjin xi b'a tsu nga najmi ndá nkjún tjián nk'ie nga tíjñajinnuu kó nga ndjá nchja nk'ie nga kjin tíjñanuu.

² Tibanquinuu nga najmi tu n'o nga ndjá kuinchjakonuu nk'ie nga kuichusenuu. At'ahá tjinukuhú k'an nga ndjá kuinchjaka xi b'a mahá nga b'a ts'ín tintsubai xi nkú ts'ín nkaha xutá asunntej.

³ Kjuaxi kjaíhin nga asunntej tintsubai, tunga najmi b'ahá ts'ín tibixkjain xi nkú ts'ín kjan xutá asunntej.

⁴ At'ahá najmi asunntej ts'e ni xi tín'echjéin nga tibixkjain. Nga'yúhún ní Ntíaná tín'echjéin, nga'yún xi mahá ts'ínkje nga'yúhún já kontra kó basinne'yún én xi nchja xi fi kontrani.

⁵ Chjuxubai ngayjee nga'yún ch'onk'un xi b'échjaha xutá nga skue Ntíaná, kó n'e nganaihi ngayjee ni ch'onk'un xi ts'ínnkjink'un xutá. B'a n'ej tu xi kuint'é'éhen rá Cristo.

⁶ Tjindani yjoni nga n'ek'íechjii xi nkú ts'ín tjeheh rá xi najmi kuint'é'én, tunga tíjtjuhún tíihin nga jun tjun kuinú'yá'én sisinnú.

⁷ Jun xi chase sunnk'ohoo ni xi tjin. Tsa tjin xi behe k'un nga Cristo yjanki, kui xi ta kats'ín kuenta nga kó ta jin yjankii Cristo xi nkúhu kui.

⁸ Ndaha tsa nk'a b'asjé yjona ngat'ahá xáni, tunga najmi subahá mana nga b'a ts'ian, at'ahá Nda Ntíaná kitsjá xáni. Kui xi mjehe nga n'ej nga saájin so ni xi ts'e Ntíaná, najmi mjehe tsa n'ej nga ndyjoo.

⁹ Najmi mjena tsa xujun xi títs'inkjínuu kuincháankjúnnuu.

¹⁰ At'ahá tjin xi b'a tsu nga ndjá rú kó kjan rú én xi b'et'ánuu, tunga nk'ie rú nga tíjñajinnuu najmi ndjá rú b'asjé yjona kó rú najmi chumi ni chjii rá én xi nchja.

¹¹ Tunga xi b'a títsuu kats'ín kuenta nga ni xi b'et'a xujun nga kjin tintsubai, kui niu xi n'ej nk'ie nga kuintsubajiihin.

¹² Tjin xi nda ts'ín nchjanjmíyaha yjohó. Tunga máha jin, najmi ma k'ujin tsa b'a bixiin nga jin xi nkú joyaha já xu'bo, kó tsa ta ñja n'e makoi yjoni jóo. Ta ndaha najmi be ni xi incha ts'ín jóo, at'ahá ta kuihi xinkjin base chubayakohó rá yjohó kó incha base chubayaha xinkjin.

¹³ Tunga máha jin, nku tutuhú ngat'ahá xá xi kik'aini jin, kui niu xi chánka n'esjekohoni yjoni. Najmi bitjatíhi chjintí xi y'ejñaha Ntíaná xáni, xá xi tsichuk'únnuu santaha kó jun.

¹⁴ Tsa najmi tsichuk'úihin kai, ja rá tíbitjatíhi má tjeheh rá xáni. Tunga kjuaxihí kjaíhin nga jin tjun tsichukoihi én nda tsuhu Cristo.

¹⁵ Najmi tífa ts'ajin xá xi incha kits'ín kjaí xutaha, tsa tu xi nk'a n'esjeheni yjoni. Tu sa ní tíchuyáihí nga xi nkú ts'ín 'yún s'ejin sanuu Ntíaná, b'a ts'ín kama tse sa ajinnuu xáni,

¹⁶ tu xi kama kuankínk'íénijmíhini én nda tsuhu Cristo ajihin xutá xi kjin tíntu sa nga jun. At'ahá najmi mjeni tsa n'e ts'ajin xá xi kits'ín kjaí, tsa tu xi b'a ts'ín n'e chánkahaní yjoni.

¹⁷ Tsa tjin xi mjehe nk'a k'uasje yjohó, ngat'ahá ní ni xi kits'ínkoho Ntíaná, kui ní ngat'ahá nga nk'a kat'asjehe yjohó.

¹⁸ At'ahá najmi xi nda ts'ín nchjayane suba yjohó, tsa kui xi nda n'ekjaíhin. Xi nda ní ts'ín nchjayanehe Ntíaná, kui ní xi nda n'ekjaíhin.

11

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi ts'ín já postru ts'ank'óo

¹ N'echúkuo ichi tsa kuinchjajnu kuinchjat'a. Johon, n'e chúkjuanu.

² At'aha nginkun Ntiana nibaha ra xi nkú ts'ín tikkunnu. At'aha jun xi nkú joyaha takjín xi an kits'inkjas'en nga kuixanko nku nda, kui xi Cristo. Ko mjena ts'inkjas'ehen jun xi nkú joyaha nku takjín xunkú.

³ Tunga tsankjunná tsa b'a kamat'on xi nkú nga kamat'ain Eva nk'ie nga kjuamañaha ye ts'anachakoho ra, tsa b'a ts'indyjajihin kjuankjintak'unnu ko najmi ta ngayjehe k'un ko je tsjénkihi ruu Cristo.

⁴ B'a tíxian at'aha nda ts'ín n'ekjóhooon já xi kj'ai én b'énijmínuu, kui xi najmi éhen Jesu xi jin y'enijmíi. Jun xi ja kin'ekjóhooon Espirituhu Ntiana, ta n'ekjóhooon kj'ai xi najmi Espirituhu Ntiana. Jun xi ja kin'ekjóhooon én nda tsuhu Cristo, ta tin'ekjóhooon kj'ai én.

⁵ Najmi ichi mana yjona nginkun já postru i xi tjin.

⁶ Ndaha tsa najmi 'yún mana nchja nga nchja, tunga bená ni xi ts'e Ntiana. Ja ní tu xi tsakuchíhi ri nga yaj ni xi ts'e Ntiana.

⁷ Nk'ie nga y'enijmínuu én nda tsuhu Ntiana, najmi j'achjínuu. B'a ts'ín ts'asjé nimakjuahana yjona ko jun ts'asjénk'anuu. ¿A ngatitsuhún kits'ian nga b'a kits'innuu?

⁸ Tsakj'a toon xi kitsjana kj'ai ninku tu xi kama ts'ihinna xana ajinnuu.

⁹ Nk'ie nga tsatejñajinnuu ko nga kindyjat'ana tsa mí nihi, najmi kits'instinnuu. At'aha ni xi kindyjat'ana, já nts'eé xi nibaha ante Macedonia kitsjana. Najmi y'enénuu yjona ko tu nkú najmi k'uenéhénuu yjona.

¹⁰ Kjuaxi nga éhen Cristo tíñajinna ko kjuaxi nga ngúsuhun ante Akaya najmi kama s'ech'ónna kjuatsjo xi tjinna nk'ie nga najmi f'achjá nga b'enijmía én nda tsuhu Cristo.

¹¹ ¿Ahan? ¿A at'aha najmi tjona jun? Ntiana be nga tjona jun.

¹² Tu nkú kfíndjukóna ni xi títs'ian. B'a ts'ín najmi tsjantéhe ra xi tíncha bangisjai niyáha nga xi nkúhu jin ts'ín ma yjoho, tsa tu xi b'a ts'ín nk'a k'uasjehe yjoho.

¹³ At'aha já postru tsank'áha jái. Xa xi incha ts'ín b'anachakoho ra xuta. Já postruhu Cristo ts'ín ma maña yjoho.

¹⁴ Najmi ni tsetse ni xi tíncha ts'ín jóo. At'aha ndanindoo nku ntítsjehe Ntiana ts'ín ma maña yjoho.

¹⁵ Kui nga najmi ma nkjúhunná nga já xi ts'inxát'aha ra ndanindoo xuta xi ts'ín ni xi nda incha ts'ín ma maña yjoho. Tunga kuichúhu nistjin nga ts'ínkjáihin chjhi ni xi tíncha ts'ín.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga nkjin kjuanima j'ajin ngat'aha xaha

¹⁶ B'ahá ta tíxin ngáhanuu. Ndaha nku najmi b'a tu katsú nga nchajnu nchjat'a. Tunga tsa jun xi b'a kuixiún, tu sa ní tjennténú nga kuinchakonuu xi nkúhu nku xi nchajnu nchjat'a tu xi chánka k'uasjehena ichi yjona.

¹⁷ Nga ma k'an chánka k'uasjé yjona, najmi Nda Ntiana tinibaha ra nga b'a tíxian. An ní suba chuba tínchjana.

¹⁸ Xihí nkjihín maha xi chánka incha maha yjoho ngat'aha xi nkú ts'ín, kui nga ko ta an chánka kamahana yjona.

¹⁹ At'aha jun xi nkjink'un, kui nga nda ts'ín n'ekjáihin ruu xi nchajnu nchjat'a.

²⁰ Santaha 'bainto nga xuta musu n'e manuu, nga ch'anachanuu, nga chju'anuu ni xi ts'ajun, ko 'baintoho xi nk'a b'asjenuu yjoho ko xi incha m'ojinnuu.

²¹ Jin bi najmi b'a ts'ín ndjá kin'ekoihi xi nkúhu já xu'bo. Xí tíma subahána nga b'a tíxian. Tsa tjin xi ma k'un nga tsjo maha ngat'a ts'e yáha kui, ta kama k'an b'a ta ts'ian, ndaha tsa tínchajnu tínchjat'a nga b'a tíxian.

²² ¿A já hebreo niu? Ta nda hebreoná. ¿A ntje Israel tjehe ra jóo? Ta ntje Israel tjehe. ¿A ntjehe Abraham jóo? Ta ntjehe Abraham an.

²³ ¿A kui xi tíncha ts'inxát'aha Cristo? An xi 'yún títs'inxát'a saha, ndaha tsa b'a ts'ín tínchja xi nkú ts'ín nchja xi nchajnu nchjat'a. An xi 'yún kits'inxá sa nga kui jóo. 'Yún nkjin niyá kin'ekjina nubayá. 'Yún nkjin niyá kis'ena. Ko nkjin niyá ja ma tsayaná kai.

24 Un niyá kingjána já k'aku xi tjihin xuta judio kan tj'ion ñju niyá. Xi nkú ts'ín tíñaha, b'a kits'in.

25 Jan niyá tsich'onýana. Nku niyá y'étjitsena ndjio jóo. Jan niyá ngjijintí yábarku xi tjiya. Nku nistjen ko nku nistjin kitsjenb'ásan ntáchak'uun.

26 'Yún nkjún jatsúu'ba tu má xi tjeheñ ni. Nk'ie nga kits'ian niyá kitsankjan ni xi kamat'an ajin ntáje. Kitsankjan tsa já ndyjé satéjian. Kitsankjan tsa nkú incha ts'ínna xi ta ntje judio tjeheñ ra xi nkúhu an ko ta xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Kitsankjan tsa nkú kamat'an ajin nantio ko ngijño ko ajin ntáchak'uun, ko ta ajihin xi já nts'eé ts'ín ma maña yjoho.

27 Tu xí nchjáhá ni xi kits'ian ko tse kjuanima kieke. Tu xí nkjihín niyá najmi kikjefe. Kama bjona, kama xintána, ko tu xí nkjihín niyá tsátejña kjintía nga najmi chumi nihi xi kisakúna nga kjine. J'ajian nch'án ko kindyjat'ána najyun.

28 Ndaha tsa b'a tímat'an, tunga ta kis'entahána ngayjee ninku xki nistjin.

29 Tsa tjin xi saté ch'in, ko ta an ma unna. Tsa tjin xi n'endyjajihin ni xi ts'e Ntjaná, tu xí kjahán mana.

30 Tsa ni xi machjéheñ ra nga chánka k'uasjéhena yjona, chánka ní k'uasjé yjona nga najmi tjinna nga'yún xi ts'an.

31 Ntjaha ko Na'mihi Nda Ntjaná Jesucristo xi tjihin nga n'etsjoho tu nkjéheñ ni. Kui xi be nga najmi tib'anacha.

32 Nk'ie nga tsátejña nanki Damasco, kitsjá kjuá nda títjun xi ts'inxát'aha nda rej Areta nga chúnnta ankjuaha nankiu tu xi chjúbénijéhena.

33 Tunga nkuhú nisín kichjujenkohona xjó xi tífa tjindaihi nankiu. Ankjuank'a xi tjent'a xjóho nankiu kin'esjehena. B'a ts'ín tsankaha ra jóo.

12

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga nga'yúhun Cristo tjiñaha

1 Ndaha tsa najmi chumi ni chjiji ra nga chánka k'uasjé yjona, tunga tjihin ni nga b'a ts'ian. Kui nga kuinchjahana ni xi kieke ko xi tsakúchjina Nda Ntjaná.

2 Be nku nda xi s'ejihin Cristo xi kichjubéjihin sén nga ngji nk'a jáñ xi ma jahan. Ja tjihin te ñju nú nga b'a kamo. Tsa ngji yjonintehe ko tsa najmi ngji, najmi be. Ntjaná xi be.

3 Be nga nda xu'bo ngji ndjiojmi jáñ. Tsa ngji yjonintehe ko tsa najmi ngji, najmi be. Ntjaná xi be.

4 Yo kint'é én xi najmi tjin xi nkú ts'ín chubahaná, xi tíña nkjún nga k'úinyaha xuta.

5 Kama chánka k'uasjé yjona ngat'aha ni xi kamaha nda xu'bo, tunga najmi chuba chánkahá k'uasjé yjona. Chánka ní k'uasjé yjona ngat'aha nga najmi an ts'an nga'yún xi tjinna.

6 Tunga tsa chánka k'uasjé yjona, najmi tinchjajnu tinchjat'a tsa b'a ts'ian, at'aha b'a tjin ni xi kuinchja. Tunga najmi b'ahá ts'ian tu xi najmi ch'a b'a kuitsuhu tsa nihi xi nkjún ts'ian ko nihi xi nkjún ts'ín nchja, tsa as'ai najmi b'a tjin niu.

7 Tu xi najmi chánka kamahana yjona ngat'aha ni chánka xi kis'ejña chjina, Ntjaná kits'ín nibánena nku kjuá'un xi nkú joyaha tsa na'yá kisasíns'eheñ yjonintena. Tsuhu ra nga nda musuhu ndanindo ts'ín'unna tu xi najmi chánka kamahana yjona.

8 Jan niyá tsankihi Nda Ntjaná nga kjéxinna kjuá'uun,

9 tunga b'ahá kitsúna: "Kjuandanahá xi machjéhin, at'aha ajihin xi najmi tjihin nga'yún s'ejña chji nga'yúnna." Kui nga tsjo mahana nga chánka tímahana yjona ngat'aha nga najmi tjinna nga'yún. B'a ts'ín s'ejña chjiji nga'yúhun Cristo ajinna.

10 At'aha mjena Cristo, kui nga tsjo mahana nga najmi tjihinna nga'yún, ko nga ch'on ts'ín nchjayanena xuta, ko nga ndyjat'ána ni xi machjénna, ko nga tsjennkí unkiena xuta, ko nga sakúna kjuanima. At'aha nk'ie nga najmi tjinna nga'yún, nk'ieheñ nga tjinna nga'yún.

B'i ts'ín y'éjña chji Pablo nga kjintahá ra xuta ninku Corinto

¹¹ Kuanchja xi nkúhu nku nda xi nchajnu nchjat'a, tunga juhún kuan'e kjuá'yúnnú nga b'a kuats'ian. Kutsa juhún xi tjihin nga nda k'úinnú. At'aha najmi 'yún nk'a tjenna já xi chuba já postruhú maha yjohó kó chuba ihí maha yjohó nga an, ndaha tsa b'a xian nga najmi chumi ni chjhi ra an.

¹² Kjit'a kjit'a kama kjuankjún kó kjuachánka kó ni xi tsakúchji nga'yúhun Ntiana ajinnuu. Kui ni xi tsakúchji nga nda postruná.

¹³ ¿Mí nihi xi kisakúhu xuta ninku xingisoo xi najmi kisakúnuu? Nku tutuhú nga najmi kik'ienénuu yjona nk'ie nga tsatejñajinnuu, xi nkú kits'inka xuta ninku xingisoo. ¡N'e'yún tak'unnú nga b'a ch'on kits'inkonuu!

¹⁴ Ja tjídana yjona nga kfínsenuu niyá xi ma jahan kó ta ndaha nd'ai najmi k'uenénuu yjona. At'aha najmi ni xi tjinnuu títangisja. Jun ní xi nusinna. At'aha najmi xi tí'mi ntí tjihin nga kj'uatjo toon xi ts'ínchjén xi cháha. Xi tí'mi ní xi chá, kui xi tjihin nga kj'uatjo toon xi ts'ínchjén ntíhi ndyjun nkiní.

¹⁵ Kui nga tsjo tjihinna nga ts'inchjén ngayjee ni xi tjinna kó santaha yjona katjejnú tsa ma tu ngat'aha ngandanuu. Nk'ie nga 'yún mjena jun, ¿á 'yún ichí t'n'e mjehenú?

¹⁶ N'ekjáihín nga najmi y'enénuu yjona, ndaha tsa b'a tsu xuta nga nda mañaná xi ts'anachanuu.

¹⁷ Já xi kits'inkjísenuu, ¿a kits'inkjía jóo tu xi kjé'ahanuu ni xi tjinnuu?

¹⁸ Tsankihí Tito nga ngjisenuu kó ta kits'inkjika kj'ai nda nts'eé. ¿A ra kikje'áhánuu Tito ni xi tjinnuu? ¿A najmi tu nkuhú tjintuyá animani an kó Tito? ¿A najmi ta kuihí ni xi t'n'ei?

¹⁹ Kutsa b'ahá ts'ín t'n'enkjínk'un, nga t'ibisinkoi yjoni nga b'i t'ibixín. Cristo ts'eni kó nginkun Ntiana tichubai. Jun xi tjoni. Ngayjee ni xi t'n'ei, b'a t'n'ei tu xi sahanu nginkun Ntiana.

²⁰ At'aha kjintahana tsa nk'ie nga kuichusenuu, skue nga najmi b'a n'e tintsuboo xi nkú ts'ín mjena nga skuenuu. Kó jun kutsa najmi chahánú xi nkú ts'ín mjenuu nga chanú. Kjintahana tsa najmi nkuhú kich'o xinkiu, tsa tjin kjuaxintak'un, tsa tjin kjuakjan, tsa tjin xi nk'a t'í'aha xinkjín, tsa tjin én tsank'á, tsa tjin xi t'inchjayane xinkjín, tsa tjin xi ngak'un, kó tsa tjin xi t'ib'éntje kjuachán.

²¹ Kjintahana tsa nk'ie nga kuichuse ngáhanuu, sakúna kjuasuba nginkun Ntiana. Kutsa tjihin ni nga kjintat'á nkjin xi tjin ajinnuu xi kits'ín ngatitsun kó najmi kjee fikj'aha ra animaha ngat'aha ni xi incha kits'ín, xi ts'ín ni xi chuntí nginkun Ntiana, xi chuba fantukohó xinkjín, xi tu ts'ínkjas'ehén ra yjohó tu mí nihí ni xi nchjaha animaha.

13

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ínko xuta Corinto nga kuichúsehe

¹ Niyá xi ma jahan nga kfínsenuu xu'bi. S'enda tu mí kjuahá ni tsa jo kó tsa jan já testiyu kuinchja ni xi be.

² Ja b'a kixinnuu nk'ie nga ngjisenuu niyá xi ma johó kó nd'ai nga najmi tíjñajinnuu b'ahá ta tixin ngáhanuu. Nk'ie nga kfínse ngáhanuu, najmi kama nimana xi kits'ín ngatitsun nk'ie kó ta ndaha tsa kj'ai sa.

³ B'a ts'ian at'aha t'ibinchisjó ni xi kuakúchji nga éhen Cristo tinchja. Tunga ajinnuuहु bakúchji nga'yúhun. Najmi tíjñajinnuu Cristo xi nkúhu nku xi najmi tjihin nga'yún.

⁴ Ndaha tsa najmi tsakúchji nga'yúhun nk'ie nga k'ient'á kruu, tunga nd'ai nga'yúhun Ntiana tíjña t'ik'uhun. Kó jin b'a ta ts'ín najmi tjinni nga'yún, xi nkúhu Cristo nk'ie nga k'ien. Tunga ngandanuu nga'yúhun Ntiana tintsuba t'ik'unkohoni Cristo.

⁵ Jun chase subohó yjonuu tsa s'ejinnuu Jesucristo. ¿A najmi mankjihinnuu nga Jesucristo tíjñajinnuu? N'enkjínk'un sisin ní ngáhanu. Nk'ie nga ja kuan'enkjínk'un sisin, kutsa najmi tíjñajihinnuu Cristo.

⁶ Nk'ie nga ja kuan'enkjínk'un sisin, t'ikuyáha nga s'ejña chji nga éhen Cristo tichubai.

⁷ Tíbinchihí Ntíaná nga ndahachí najmi ch'on n'ehenu. Najmi b'a túbixín tsa tu xi chaha nga tít'etjusun sisín xáni. B'a ní túbixín tu xi nda n'ehenu, ndaha tsa b'a kuítsu xuta nga najmi nda tít'eí xáni.

⁸ At'aha najmi ma bankín kontrahí ni xi b'a tjin xi bakúya Jesucristo. Jin ní tít'exát'aihí kui niu.

⁹ Tsjo maní nk'ie nga b'a tsu xuta nga najmi tjiní nga'yún ko nk'ie nga jun xi tjinnuu nga'yún xi tsjá Ntíaná. Tu nku túbinchihí rí Ntíaná nga kuichúmo xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná.

¹⁰ Kui kjuaha nga b'í ts'ín tít'et'ahanuu ni xu'bi nk'ie nga najmi tíjñajinnuu, tu xi nk'ie nga kuichusehenuu najmi tíhin nga 'yún ndjá ts'inkonuu. At'aha Nda Ntíaná kitsjá xána xi má nga ts'ian nga saájiun xi s'ejiná. Najmi kitsjá xána tsa ts'inkjénuu.

B'í ts'ín kits'ínkje Pablo xujin

¹¹ Ko ni xi fekuhu xi xinnuu, já nts'e, kas'enuu kjuatsjo. Tinchísjo xi nkú ts'ín naxu kamo nginkun Ntíaná. Tjen nga'yúhuun xinkiu. Nkuhú kas'eyanuu. Jyu tintsubakoo xinkiu. Ko k'úejñajinnuu Ntíaná ma xi tsjáná kjuatjo ko kjuajyu.

¹² B'í ngján súniñohoo xinkiu.

¹³ Tít's'ínkinuu kjuasuniña ngayjee xuta xi kikj'áts'e Ntíaná xi tjin ej.

¹⁴ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Nda Ntíaná Jesucristo ko kjuatjoho Ntíaná ko kat'ejñajinnuu Espirituhu Ntíaná.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Galacia

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin ante Galacia

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postru at'aha Jesucristo kitsjá xána ko Ntia Na'miná xi kits'ínkj'áya ngáha ra Jesucristo ngabayoo. Najmi xuta kitsjá xána ko y'éxána.

² An ko ta ngayjee já nts'eé xi tjintukona ei t'n'ekj'ihí xujuin jun xuta ninku Galacia.

³ Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo.

⁴ Kui xi kitsjá yjoho nga k'ienntjáihiná at'aha ngatitsun tjinná. B'a kits'ín tu xi ts'ín ndáihiná asunte ch'onk'un xi kich'aá nd'ái. Kitsjá yjoho xi nkú ts'ín kama mjehe Ntia Na'miná.

⁵ ¡Kas'ehe Ntia Na'miná kjuachánka santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tu nkú én nda tsuhu Jesucristo xi tñña

⁶ Tu b'ahá tu mana nk'ie nga kutjuhú t'bankín t'axíhuun Ntíaná xi j'ájinnuu ko xi kitsjánuu kjuanda xi sakújinná Jesucristo. T'n'ekjóhon kj'ái én xi incha tsu jóo nga kui xi én nda tsuhu Ntíaná.

⁷ Tunga najmi tjíhín kj'ái én nda tsu. B'a tíxian at'aha tjin xi títs'índyjajinnuu ko mjehe nga ts'ínk'óntjaiya én nda tsuhu Jesucristo.

⁸ Tsa tjin xi najmi b'a ts'ín k'uénijmínuu én nda tsuhu Ntíaná xi nkú ts'ín y'enijmí, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntíaná. B'a ta katumaní tsa jin kj'ái ts'ín k'uénijmí ko tsa nku ntítsje xi nibaha ndjiojmi ján.

⁹ Ja b'a kixinnuu nga tjuhun ko b'ahá ta tíxin ngáhanuu nd'ái. Tsa tjin xi k'uénijmínuu nku én nda tsuhu Ntíaná xi kj'ái nga xi kin'ekjóhon, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntíaná.

¹⁰ ¿Yá xi mjena nga nda ts'ín kuasena nd'ái? ¿A xuta a ra Ntíaná? ¿A ra t'ibangisjainá nga tsjahá kjuatsjo xuta? Tsa mjena nga tsjahá kjuatsjo xuta, ja najmi ta Cristo títs'inxát'aha ra ma.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'ín kama nku nda postruhu Jesucristo

¹¹ Tíxinyanuu ni xu'bi, já nts'e. Én nda tsu xi t'ib'enijmíá, najmi éhen xuta niu.

¹² Najmi xuta kitsjána éen ko ta ndaha najmi xuta tsakúyana. Jesucristo kikjihín y'éjña chjina éen.

¹³ Ja yo xi nkú ts'ín tsátejña nistjin nk'ie. Kikienkján Ntíaná xi nkú ts'ín t'íñaha xuta xi ntje judio tjeheñ ra. 'Yún kitsjennkí unkie xuta ninkuhu Ntíaná. Kama mjena nga ts'ínkjé kai.

¹⁴ Xi nkú ts'ín t'íñaha xuta judio nga k'úentu nginkun Ntíaná, an xi 'yún nk'a kitsjehen nkjin já judio xi ta ñja kama cháka. Ngayjehe k'an kits'intjusan sin cháha ntje chána.

¹⁵ Kintehe ni nga kitsian, at'aha chánka kjuandaha Ntíaná, y'éjña t'axínna ko j'ájinna. Chuba nk'ie nga kama mjehe

¹⁶ tsakúchjina Ntíhi, tu xi k'uenijmíhi ra én nda tsuhu xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Ko nk'ie nga tsakúchjina Ntíhi, najmi xuta ngjingjasjáyaha.

¹⁷ Ta ndaha najmi ngjia nanki Jerusalem, tsa ngjisehe já postru xi tjun nga an. Ante Arabia ní ngjia. Askahan kik'óya ngáhana nanki Damasco.

¹⁸ Askahan nk'ie nga ja j'a jan nú, ngjia Jerusalem nga ngjisehe Pedro. Tj'ion nistjin ts'andayana yo nga tsátejñaka.

¹⁹ Najmi kkie já postru xingisoo. Nkuhú Santiago kkie, kui xi nts'e maha Nda Ntíaná Jesu.

²⁰ ¡Ntíaná be nga najmi t'ib'anachanuu ni xi t'ib'et'á xujunnuu ei!

²¹ Askahan ngjia ante Siria ko ante Cilicia.

²² Kui chubo najmi bena xuta ninkuhu Cristo xi tjin ante Judea.

²³ Tu incha behé nk'ie nga b'a kitsú én: "Nda xi kitsjennkí unkie rúná nk'ie, kui rú xi ja ta tíb'énijmí nd'ai én nda tsu xi s'ejinná, én xi kama mjehe nga ts'ínndyja nistjin nk'ie."

²⁴ B'a ts'ín, ngat'aha ni xi kamat'an, incha kits'ínkiehe yoho nga Ntíaná xi 'yún chánka.

2

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín incha kits'ínkjáhin já postru xingisoo

¹ Nk'ie nga ja j'a te ñju nú ta ngjihí ngáhana Jerusalem. Ngjikona Bernabe ko ta ngjika Tito.

² Ngjia at'aha Ntíaná tsakúchjina nga tjihin nga b'a ts'ian. Yo kinchjanijmíko t'axián já xi yaha nga kui xi já k'akuhu xuta ninku. Kixinyaha xi nkú ts'ín tíb'énijmíhi én nda tsuhu Jesucristo xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. B'a kits'ian tu xi najmi ndyjaaha xá xi títs'ian.

³ Tito, nda xi tjenkona xi najmi ntje judio tjeheñ ra, najmi kin'e kjuay'úhún nga n'ehe ni circumcision,

⁴ ndaha tsa jas'enjinni k'ua xi já nts'eé kits'ín ma maña yoho. Kama ñjajinni tu xi tsase mañaaha xi nkú ts'ín ñá xi s'ejinná Jesu Cristo najmi tíñanená kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise nk'ie. B'a kits'ín jóo at'aha mjehe nga ts'ín maná xuta musuhu kjuatéxumo.

⁵ Tunga ndahá ichí najmi kik'ainteihí, ataha mjeni nga xi nkú títsu én nda tsuhu Ntíaná, kuihí xi ngjuaindju ajinnuu.

⁶ Máha já xi yaha nga kui xi já k'akuhu xuta ninku, najmi y'ésuhún ni xi tíb'énijmíá. Tsa já k'aku niu a ra najmi, najmi an be. At'aha tu nku chubanáhá nginkun Ntíaná.

⁷ Incha kamankjihin nga Ntíaná kitsjá xána nga xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra k'uenijmíhi én nda tsuhu, xi nkú ta ts'ín kik'ai xaha Pedro nga kui xi k'uenijmíhi xuta xi ntje judio tjeheñ ra.

⁸ At'aha xi títs'ínchjéheñ Pedro nga kama nda postru ajihin xuta judio, ta títs'ínchjénna nga kama nda postru ajihin xuta xi tjin asuntee.

⁹ Incha kamankjihin Santiago, Pedro ko Jua, xi yaha xi nkúhu já k'aku, nga Ntíaná kitsjána kjuanda xu'bi. Incha kitsjáni ntsja nga b'i ts'ín y'ejñai nga an ko Bernabe n'ei xaha Ntíaná ajihin xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra ko nga kui incha ts'ín xaha Ntíaná ajihin xuta xi ntje judio tjeheñ ra.

¹⁰ Nku tutuhú ni xu'bi xi tsankini, nga katj'áítsjenni xuta x'an, ni xi ngayjehe k'an ja nd'ai títs'intjusuhunna.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín b'a kitsúhu Pedro nga najmi nda kits'ín

¹¹ Nk'ie nga tsichu Pedro nanki Antiokia, ankjín ankjín b'a kixihin nga najmi nda tjin ni xi títs'ín, at'aha jé tjeheñ ra ni xi kits'ín.

¹² Kintehe ni nga incha tsichu yo k'ua já xi mako Santiago, tíjún tíkjineko maha xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Tunga nk'ie nga tsichu jóo, as'ai kikjexín yoho Pedro ko ngji t'axín. Kitsankjún já xi tsu nga ta tjihin nga n'ehe ni circumcision já xi najmi ntje judio tjeheñ ra.

¹³ As'ai já nts'eé judio xingisoo ta jo kits'ín éheñ xi nkúhu Pedro. Santaha ko Bernabe ta kama k'un nga kits'ín jo éheñ.

¹⁴ Kikie nga najmi kixi tíncha fiko én nda tsuhu Ntíaná xi nkú ts'ín tjeheñ ra éen, as'ai b'i kixihin Pedro nginkun ngayjee xuta: "Ji xi ntje judio tjeheñ ri ko tinchin xi nkú ts'ín tíntu xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra, najmi xi nkú ts'ín tíntu xuta xi ntje judio tjeheñ ra. Kui nga, ¿á mjehe ri n'e kjuay'úhún ri xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra nga k'úéntuhu xi nkú ts'ín tíntu xuta xi ntje judio tjeheñ ra?"

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga xuta judio ta bichú ma naxu nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga Jesucristo s'ejihin

¹⁵ Jín xi xuta judio nga kitsiin, najmi tintsujin ngatitsun xi nkúhu xuta xi tjin asunteej.

¹⁶ Tunga yaní nga naxu bichú ma xuta nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga s'ejihin Jesucristo, najmi tu ngat'aha ni tsa títs'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise. Kui nga ko ta jin kin'e s'ejihinni Cristo Jesu tu xi naxu kuichú mahani nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga s'ejinni Cristo, najmi tu ngat'aha tsa tín'etjusuin ni xi tjit'a kjuatéxumoo. At'aha ndaha nku xuta najmi naxu kuichú ma nginkun Ntíaná tu ngat'aha tsa títs'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

¹⁷ Jín xi xuta judio ta tbinchisjái nga naxu kuichú maj nginkun Ntíaná ngat'aha ni xi kits'in Cristo. Tunga nk'ie nga b'a tín'ei, tíyani xi nkúhu xuta ngatitsun. ¿A kui xi tsuhu ra nga Cristo y'ejñajinni ngatitsuun? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yehe!

¹⁸ Tsa ta ts'ihín ngáhana ni xi ja y'ejñá t'axián, nk'iehé nga ta ahan títs'in ma suba yjona nku nda xi tjihin je.

¹⁹ At'aha kjuatéxumoo tsayahana. Kjuatéxumoo xi b'a kits'inna, tu xi ngat'aha Ntíaná kúatejña tík'uhunna nd'ai.

²⁰ T'a kruu tsayaka Cristo. Najmi ta an tíjña tík'un sahana. Cristohó tíjña tík'unjinna. S'ejinna Ntíhi Ntíaná xi kits'íntjona ko kits'ínkjas'enntjaihina yjoho. B'a ts'ian nga tíjña sa asunteej.

²¹ Najmi ts'in t'axián kjuandaha Ntíaná. At'aha tsa kjuatéxumoo maha ts'in nga naxu ma xuta nginkun Ntíaná, kui xi tsuhu ra nga tu kjuandaha k'ien Cristo.

3

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi kits'ínkoho Espiritu xuta Galacia

¹ Jun xuta Galacia, já b'a nkjún ts'in nchinihinu! ¿Yá ts'anachanu? Kis'ejña chjinu xi nkúhu tsa tunkun kiyakohonu xi nkú ts'in kis'et'a kruu Jesucristo.

² Nku ni mjena kuasjáyanu. ¿Nkú ts'in kin'ekjáihin ruu Espirituhu Ntíaná? ¿A at'aha kin'etjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo a ra at'aha ní nga kis'ejinnu én nda tsu xi kinu'yó?

³ ¿A tu xí nchinínú? Nga tíjuhun ni Espirituhu Ntíaná tsasinkonu xi nkú ts'in kuintsuboo nginkun Ntíaná, tunga nd'ai, ¿á jun suba b'a tín'ehenu?

⁴ ¿A tu kjuandaha nkjin kjuanima tsitjajún? ¡Kutsa tu kjuandaha b'a kama!

⁵ Ntíaná tsjánuu Espirituhu ko ts'in kjuankjún ajinnu. ¿Á b'a maha? ¿A at'aha tín'etjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo a ra at'aha ní nga s'ejinnu én nda tsu xi kinu'yó?

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga naxu tsichu ma Abraham nginkun Ntíaná nk'ie nga kis'ejihin Ntíaná

⁶ Abraham bi kis'ejihin Ntíaná. Kui niu xi kits'ínchjhi ra Ntíaná nga nku nda xi naxu kama Abraham.

⁷ Kui nga katumankjihinnu nga xuta xi s'ejihin ra Ntíaná, kuihi xi ntjehe Abraham.

⁸ Kis'et'a éhen Ntíaná xi má nga Ntíaná tsjáha nga naxu kuichú ma xuta xi najmi ntje judio tjehe ra tu ngat'aha nga Ntíaná s'ejihin. Ntíaná kitsúya tíjuhun Abraham én nda tsuhu nk'ie nga b'i kitsúhu: "Ts'inchjéhen tu xi tu ngat'ahi nda kamat'ahin ngayjee naxinantá xi tjin asunteej."

⁹ Kui b'a maha, xi s'ejihin ra Ntíaná nd'ai, Ntíaná ta nda ts'ínkoho xi nkú ts'in nda kits'ínko Abraham xi kis'ejihin nk'ie.

¹⁰ Ngayjee xi tókuyá nga kuichú ma naxu nginkun Ntíaná at'aha títs'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo, kui xi tíjñanehe nga najmi nda kama nginkun Ntíaná tsa najmi ts'íntjusun ngayjee kjuatéxumoo. At'aha b'i ts'in tjit'a: "Najmi nda nginkun Ntíaná ngayjee xuta xi najmi ts'íntjusun tehente nga nkúnkú ni xi tjit'a xujun kjuatéxumoo."

11 Kò tǎjǎ chji chji nga ndaha nku xuta najmi naxu bichú ma nginkun Ntǎnǎ tu ngat'aha tsa ts'íntjusun ni xi tǎjít'a kjuatéxumoo, at'aha b'ǐ tǎ ts'ín tǎjít'a ya: “Xi ja naxu nginkun Ntǎnǎ tu ngat'aha nga s'ejihǐn k'úejǎ tǐk'un.”

12 Najmi b'a tǐtsu kjuatéxumoo: Xi s'ejihǐn Ntǎnǎ kui xi k'úejǎ tǐk'un. B'ǐ ní tǐtsu: “Xi ts'íntjusun ni xi tǎjít'a kjuatéxumoo, kui ní nihi xi ts'íink'íejǎ tǐk'uhun.”

13 Cristo y'échjǐntainá. Ngajoná kits'ín ma yjohoo nku ni xi najmi nda nginkun Ntǎnǎ tu xi ts'íin ndáihǐnǎ kjuat'un xi nchjanǐmǐyaha kjuatéxumoo. At'aha b'ǐ tǎ ts'ín tǎjít'a ya: “Tu yáhá ni xi tsjén tǐjǐnb'ankit'a nku yá nga n'ek'ien, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntǎnǎ.”

14 B'a kits'ín Cristo tu xi Ntǎnǎ ts'íihǐn nga nda kamat'ain xuta xi tǐjín asuntee xi nkú nga kitsúya tǐtjuhun Abraham, kò tu xi n'ekjǎihǐn raá Espirituhu Ntǎnǎ xi kitsúya tǐtjun nga tsjáhǎ xi s'ejihǐn.

B'ǐ ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi ts'ínk'óntjaiya Ntǎnǎ ni xi y'énda nk'ie

15 Jun já nts'e, k'uejǎ chubayanuu nku ni. Nk'ie nga tǐjín xi b'énda nku ni kò basínnehe ntsja xujun, najmi tǎ ch'a ma banganehe ni xi tǎjít'oo kò a ra tsa k'úésun saha.

16 Ntǎnǎ kitsúya tǐtjuhun Abraham ni xi tsjáhǎ kui kò ntǐe xi s'ehe. Najmi b'a tǐtsu éhen Ntǎnǎ tsa nkjin maha ntǐehe Abraham. B'a ní tǐtsu nga nku ǐchǐ maha. “Ntǐe xi ts'ǐ”, tǐtsu. Kui ntǐe, kui xi Cristo.

17 Kui ni xu'bi xi mjena xinnuu nga b'a tǐxian. Ni xi y'éndako Ntǎnǎ Abraham najmi maha ts'índyǐajnu nku kjuatéxuma xi j'ai s'ejǎ ñju unchan kò katé nú askahan. Tsa ni xi b'a kamaha, kindyja ni xi kitsú Ntǎnǎ nk'ie.

18 At'aha tsa kjuatéxumoo y'aha ra ni xi tsjǎnǎ Ntǎnǎ, ja najmi tǎ én xi kitsúya tǐtjuhun Ntǎnǎ xi y'aha ra ni xi tsjǎ. Tunga b'ahǎ kitsú tǐtjuhun Ntǎnǎ Abraham nga tu tsjáhǎ ra niu.

B'ǐ ts'ín tsakúya Pablo xá xi tǐihǐn kjuatéxumaha Ntǎnǎ

19 Kui b'a maha, ¿mǎ xi kui xáhǎ kjuatéxumoo? J'ai s'ejǎ tu xi skuehe xuta nga ngatitsun ni xi tǐincha ts'ín. Kui xá xi kis'ehe santa nkúhu nga kis'ejǎ ntǐehe Abraham, kui ntǐe xi tǐihǐn nga ts'íinkjǎihǐn ni xi kitsúya tǐtjun Ntǎnǎ nga tsjáhǎ. Kò najmi ntsja Ntǎnǎ kitsjáhǎ ra xuto kjuatéxumoo. Tu kits'ínk'atǐyahá. Ntǐtsjee kò Moise kits'ínchǐn nga b'a kits'ín.

20 Tunga nk'ie nga kinchjako Ntǎnǎ Abraham, najmi kits'ínk'atǐya éhen.

21 Kui b'a maha, ¿a tǐfi kontrahǎ ra kjuatéxumoo ni xi kitsúhu Ntǎnǎ Abraham? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! At'aha tsa kis'ejǎ nku kjuatéxuma xi kamaha ts'íink'íentu tǐk'un xuta, nk'iehé kama ts'íinchǐn xuta kjuatéxumoo kò b'a ts'ín kuichú ma naxuhu nginkun Ntǎnǎ.

22 Ni xi tǐtsu ní éhen Ntǎnǎ, nk'ie nga ngatitsuun tǐj'yúhun ngayjee xuta, tu xi xuta xi s'ejihǐn ra Jesucristo, kui xi ts'íinkjǎihǐn ni xi kitsú Ntǎnǎ nga tu tsjáhǎ ra xi s'ejihǐn.

23 S'ejinnǎ Jesucristo nd'ai, tunga kintehe ni nga kis'ejǎ chji Jesucristo, kjuatéxumoo tǐj'yúhun ñá.

24 Xi nkú joyaha nku nda musu xi kjbénki jántǐ xi, b'a ts'ín ngjikonǎ kjuatéxumoo nginkun Cristo tu xi s'ejihinnǎ kò b'a ts'ín naxu kuichú mahanǎ nginkun Ntǎnǎ.

25 Tunga nd'ai, nk'ie nga ja s'ejinnǎ Jesucristo, ja najmi tǎ machjéhennǎ xi kjbénkinǎ.

B'ǐ ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ñá xi ntǐhi Ntǎnǎ nd'ai

26 Ngatentoo ja ntǐhi Ntǎnǎ mahanu nd'ai, at'aha s'ejinnuu Cristo.

27 Ngatentoo kisaténtǎjiun Cristo kò Cristo tintsubajiun.

28 Najmi chumi ni ts'íihǐn yá xi ntǐe judio tǐehen ra kò yá xi najmi ntǐe judio tǐehen ra, yá xi musu xi kich'atse kò yá xi ndáihǐ yjohoo, yá xi x'ihǐn kò yá xi chjuúhun. At'aha nkúhu makoo Cristo Jesu, kui nga nku chubahanu nginkun Ntǎnǎ.

²⁹ Tsa Cristo ts'enuu, ntjehe Abraham tjeheenuu ko n'ekjóhooon ni xi kik'inya tíjuhun Abraham.

4

¹ B'i ts'ín xínyanu ni xi tíxian. Ntíhi nku nda ts'íinkjáihin ni xi ts'e na'mihí santaha nga kama chá. Nk'ie nga ndyja saha, b'a ta joya xi nkúhu nku nda chí musu xi kich'atse, ndaha tsa kui ts'e ngayjee ni xi tíhín na'mihí.

² Tjín xi kunntáha ko tjín xi ts'ín kuenta ni xi machjéhen. Tunga nk'iehé nga b'a kuitsu na'mihí nga najmi b'a ta ts'ín k'úéjñaha, ja ndáhi yjoho.

³ B'a ta kamataán ko ñá. Nk'ie nga najmi kjee yaá Nda Ntíaná, ni xi ts'e asuntee tsatéxumaná. Kamaá xi nkúhu musu xi kich'atse.

⁴ Tunga nk'ie nga tsichu nistjin xi y'éjña Ntíaná, kits'ín nibá Ntíhi. Kitsihín nku tachjuún ko kis'ejñanehe kjuatéxumoo nkúhu nga kitsin.

⁵ B'a kits'ín Ntíaná tu xi y'échjintjaihi xuta xi tíjñanehe kjuatéxumoo, tu xi ko ta ñá Ntíaná ts'ín mahaná ntíhi.

⁶ At'aha ja ntíhi Ntíaná mahaná nd'ai, kui nga Ntíaná kits'ín nibáha ajin animaná Espirituhu Ntíhi, xi: “¡ji Na'mi íchí!”, tsuhu Ntíaná nga nchjako.

⁷ Kui b'a maha nd'ai ja najmi ta xuta musu xi kich'atseheni. Ntíhi ní Ntíaná ji nd'ai. Ko tu ngat'aha nga ji xi ja ntíhi Ntíaná, kui nga ta n'ekjáihin rí ni xi tsjáha ra Ntíaná ntíhi.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nk'ie nga tu b'ahá tu maha ni xi títs'ín xuta ninku xi tíntu ante Galacia

⁸ Nistjin nk'ie, nk'ie nga najmi kjee yo Ntíaná, nkjin tíkjá ntia xi najmi Ntíaná tsatéxumanuu.

⁹ Tunga nd'ai ja yo Ntíaná, nk'ie nga kjuaxíhi Ntia níná xi benuu. Kui nga, ¿nkú ts'ín ta tín'ek'ótjiyak'ún ngáhanu ni xi najmi tíhín nga'yún, ni xi najmi chumi ni chjíhi ra? ¿A mjehénuu nga ta kuatéxuma ngáhanuu ntia xi najmi Ntíaná?

¹⁰ At'aha k'ua nistjin ko sá ko s'í ko nú tíyankjún.

¹¹ Tu b'ahá tu mana. Kutsa xá tiyahá kits'ian ajinnuu, tjín nga xian.

¹² Tíbankinuu, já nts'e. Kas'eyanuu xi nkúhu an. At'aha an bi ja tíjyana xi nkúhu jun. Najmi b'a tíxian tsa at'aha tsa tjín ni xi kin'enú.

¹³ Xi nkú ts'ín ja yo, nga tjuhun najmi nda tjínna nk'ie nga ngjik'ienijmínuu én nda tsuhu Jesucristo.

¹⁴ Ko ndaha tsa kjuasti kitsjanuu ngat'aha ch'in xi ksaténa, tunga najmi ch'ohón ts'ín kichasenú ko ta ndaha najmi kin'e t'axínnú. Tu sa ní kin'ekjáinnú xi nkúhu tsa nku ntítsjehe Ntíaná an, xi nkúhu tsa Cristo Jesu kikjin xi kin'ekjóhooon.

¹⁵ Kui nga, ¿má ngjihí ra ngayjee kjuatsjo xi kis'ejñajinnuu kui nistjin xu'bo? At'aha kama xinya kixia nga santaha kama k'un kai nga kin'esjo tunkun nga kik'ainú kui nistjiun.

¹⁶ Kui b'a maha, ¿a nda kontranuuhú an nd'ai tu ngat'aha nga tíxinyanuu ni xi naxu tjín?

¹⁷ Nda ts'ín basenuu já xi mjehe nga ko kjuatéxumoo ch'oo, tunga najmi ngandanuu nga b'a tíntcha ts'ín. At'aha ni xi mje níhi jóo nga n'e t'axíhín xinkjá, tu xi kui jóo nda ts'ín chaseheruu.

¹⁸ Nda tjín nga nda ts'ín basehe xinkjín xuta. Ñá bi, tehente b'a n'eé, najmi tu nku nk'ie nga tíjñajinnuu.

¹⁹ Mjena jun xi nkúhu tsa ntína mahanu. Nk'ie nga najmi kjee b'a ts'ín s'eyanuu xi nkú ts'ín tíjyaha Cristo, tí'bainú kjuanima xi nkúhu kjuanima xi f'ajin nku tachjuún xi tib'éntaha ntí.

²⁰ ¡Á b'a uhun kjuá nga najmi yo tíjñajihinnuu nd'ai tu xi kuinchjako sisihinnuu kai! Najmi ta behena nkú ts'innuu, at'aha tu b'ahá tu mana ni xi tín'o.

B'i ts'ín y'éjña chubaya Pablo nga tsakúya ni xi y'énda Ntíaná nk'ie

²¹ T'inyanú ma, jun xi mjenuu nga s'ejñanenuu Kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise. ¿A najmi kjehe nu'yó ni xi tjit'a yó?

²² B'a títu nga jo ntí kis'entuhu Abraham, nku xi kitsihin na musu xi kich'atse ko nku xi kitsihin chjuuhun.

²³ Kitsin ntíhi na musu xi kich'atsee at'aha kikjantuko xinkjín jóo, tunga kitsihín ntíhi chjuuhun Abraham at'aha Ntíaná ja b'a kitsúhu nga nku ntí tsjáha.

²⁴ Ni xi tíxinnuu, b'i ts'ín tíña chubayaná. Nga jóo ni xi y'éndako Ntíaná xuta xi ts'e, kui xi nga jóo jminchjín. Ni xi tjun y'énda Ntíaná naxi Sinai, kui xi na xi tjuun. Kui xi 'mi Agar ko ntíhi no, kui xi ma xuta musu.

²⁵ Na Agar, kui xi naxi Sinai xi tíña ante Arabiá. Kui xi nkú joyaha nanki Jerusalen xi tíña nd'ai. Xuta musu xi kich'atse kui ko ntíhi.

²⁶ Ni tsetse xi y'énda Ntíaná, kui xi chjuuhun Abraham. Kui xi nkú joyaha nanki Jerusalen xi tíña nk'a ján. Ndaíhi yjoho ko ta ndaíhi yjoho ntíhi, kui xi ñá.

²⁷ At'aha b'i ts'ín tjit'a éhen Ntíaná:

Kat'etsjohi ji tachjuún ntí xi najmi tjíhin ntí.

Chajnutsin ji xi najmi yai xi nkú ts'ín nibá chjintíhi ntí.

At'aha 'yún s'e saha ntí tachjuún xi kis'ejña masen

nga tachjuún xi tíñaha x'in.

²⁸ Jun já nts'e, jun xi nkúhu Isaac. Jun xi ntí xi kitsúya tíjún Ntíaná nga tsjáha Abraham.

²⁹ Tunga xi nkú kama nk'ie, b'a ta tíma nd'ai. Ntí xi kitsin tu ngat'aha nga kikjantuko xinkjín jóo, kui xi kitsjennki unkie ntí xi kitsin xi nkú ts'ín mjehe Espirituhu Ntíaná.

³⁰ Tunga, ¿nkú títu éhen Ntíaná? B'i títu: “Tiyútjennki na musu xi kich'atsee ko ntíhi. At'aha ntíhi na musu xi kich'atsee najmi kama sakút'aha ni xi ts'íinkjáhín ntíhi chjuuhun Abraham.”

³¹ Kui b'a maha, já nts'e, najmi ntíhi na musu xi kich'atsee ñá, ntíhi ní na xi ndaíhi yjoho ñá.

5

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Jesucristo kits'ín ndaína kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise

¹ Cristo kits'ín ndaína ni xi tíñanena tu xi kuinima ndaíhiná. Kui nga ndjá tinchahanu ko najmi tu 'bainto tsa tu mí nihí ni xi ta k'ue'yún ngáhanuu.

² Tasinñjunú. An Pablo b'a tíxinnuu. Tsa n'enuu ni circuncision, najmi sakúnuu ni xi mjehe Cristo nga tsjánuu.

³ Ta ts'inkj'áitsjen ngáhanuu nga ngayjee xi n'ehé ni circuncision, kui tjíhin nga ts'íintjusun ngayjee ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

⁴ Xi títangisjai nga naxu kuichú ma nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga títs'íntjusun kjuatéxumoo, kui suba suba ngji t'axíhin Cristo. Najmi ta tíñajihin kjuandaha Ntíaná.

⁵ Ñá bi tíñajinná Espirituhu Ntíaná ko tíchuyáá nga naxu kuichú maá nginkun Ntíaná tu ngat'aha nga Cristo s'ejinná.

⁶ Nkuhú makaá Cristo Jesu. Najmi ta chjíhi ra tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Nk'ie ní s'ejinná Ntíaná, kui ní nihí xi chjíhi ra ko kui xi bakúyaná xi nkú ts'ín n'etjáá xinkjá.

⁷ Nga tjuhun nda ts'ín tintsuboo, tunga, ¿yá xi y'éch'onuu nga najmi ta tínu'yá'éhen ruu én xi naxu tjin?

⁸ Én xi tínu'yó nd'ai najmi nginkun Ntíaná xi j'ájinnuu nibáha ra.

⁹ B'i tsú xuta: “Kutin na'yu san ts'ínsanyje na'yu ninkuon.”

¹⁰ Behe k'an nginkun Ntíaná nga najmi k'aj ts'ín n'enkjíntak'un ngat'aha ni xi tíxinnuu. Tu yáha ni xi títs'ínndyjajinnuu ni xi kis'ejinnuu, Ntíaná ts'íinnijéhe.

11 Já nts'e, tsa an xi k'uenijmíhina nga tjíhin nga n'ehe ni circuncision xuta xi s'ejihin Jesu, najmi ta k'úema tjenki unkiehena jóo b'a. Kó b'a ts'ín najmi incha kama stihí ra nk'ie nga k'uenijmíá Cristo Jesu xi k'ient'á t'a kruu.

12 Já xi títs'ínndyjajinnuu, xi mjehe nga kuichát'o yjonintenuu nga n'enuu ni circuncision, itu sahá katatet'ayje má nkjúhun ma!

13 Jun já nts'e, Ntíaná j'ájinnuu tu xi kama ndáihinnuu ntia xi najmi Ntíaná, xi tsatéxumanuu nk'ie. Tunga ndaha tsa ja ndáinnuu yjonuu, najmi tíña ndáinnuu nga n'oo ni xi kuinchjaha animanuu. Tu sa ní tu ngat'aha kjuatjo xi tjínnuu, b'i ngján tšinkoo xinkiu.

14 At'aha ngayjee ni xi tjít'a kjuatéxumoo nkuhú bichú majihin kjuatéxuma xu'bi: "N'etjóí xutahí xi nkú ts'ín tjohi yjohi."

15 Tunga tsa ta jun tjínkonuu kjuasti kó tín'e'uhun xinkiu, chúhun yjonuu, at'aha kutsa ta jun ta mahá n'ekjehenu xinkiu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhu Ntíaná tsjánnyána xi nkú ts'ín kuintsubaa

16 Kui nga b'a tíxihinnuu. Tintsuboo xi nkú ts'ín mjehe Espirituhu Ntíaná. Najmi tu n'oo ni xi tínchjaha animanuu.

17 At'aha ni xi nchjaha animaná fi kontraha Espirituhu Ntíaná, kó Espiritu fi kontraha ni xi nchjaha animaná. Satékjo nga joo, kó tu ngat'aha nga b'a ma najmi jun batexumohoo yjonuu.

18 Tunga tsa Espirituhu Ntíaná títsjánnyánuu, tsuhu ra ma nga najmi tíñanenuu kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise.

19 Yaha nk'ie nga ni xi nchjaha animaha xuta ts'ín. Chuba fantukohó xinkjín, ts'ín ni xi si nginkun Ntíaná, najmi chumi nihi b'éch'ohó yjohó,

20 benkjún ntia xi ntsja xuta ts'índaha, ts'ín tje, fi kontraha xinkjín, b'ésiko xinkjín, nchini, ts'ín unkie xinkjín, ts'ínxkihín xinkjín ni xi tjíhin, kjuachán b'éntje kó xin ma ñjakúko xinkjín,

21 ni xi tjíhin xuta xingisoo mjehe, ma ch'i, kó tu nku ngatitsuhún incha mjehe ts'ín. Ngayjee ni xu'bi kó kj'ái sa ni xi nkúhu ni xu'bi incha ts'ín xuta xi ts'ín ni xi nchjaha animaha. Títs'inkj'áítsjennuu nd'ai xi nkú nga ta kixinnuu nga tjuhun. Xuta xi b'a tíincha ts'ín najmi tsuhu ra nga Ntíaná kuatéxumaha.

22 Tunga Espirituhu Ntíaná bi ts'ín s'ená kjuatjo, kjuatsjo, kjuajyu kó kjuatsenta. Ts'ín ya nga bisinkaá xinkjá, nga nda s'eya animaná, nga kixi n'etjusaán ni xi nda,

23 nga nímakjua n'e maá yjoná, kó nga k'úéch'o subaáha yjoná ni xi tjín. Nk'ie nga n'ee ni xu'bi, najmi tjín kjuatéxuma xi k'úéch'oná.

24 Kó xuta xi ts'e Cristo Jesu ja kingját'a kruu animaha, animá ngatitsun xi mjehe kó fásihin ni ch'onk'un xi tjín asuntee.

25 Tsa Espirituhu Ntíaná tintsuba tík'uhunná nd'ai, ta tjenjeheé nga Espiritu katšjánnyána.

26 Najmi tu nk'a n'esjee yjoná. Najmi tu n'estihí xinkjá. Najmi tu kas'ená kjuanchini.

6

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tjíhin nga kuiskinkaá xinkjá

1 Jun já nts'e, tsa yo nga tjín xi tíjnejin ngatitsun, jun xi ja tintsuboo xi nkú ts'ín bakú nnyána Espirituhu Ntíaná tšinkoo nga chjúsintjen ngáhanu. Chaso sisiun kó nímakjua n'esjo yjonuu nga b'a n'oo, tu xi najmi kó ta jun chjút'ayák'uhunnuu.

2 Xinkiu xi tíf'ajin kjuanimá b'i ngján tšinkoo. Nk'ie nga b'a n'oo, kjuatéxumaha Cristo tín'etjusun.

3 Tsa tjín xi chuba chánka suba kuihí k'uasje yjohó nk'ie nga yaha nk'ie nga najmi b'a tjín ni xi tábakú, ta kuihi táb'anacha subaha yjohó.

⁴ Nga nkúnkáá tǵhin nga ch̄as̄e sisih̄ín tsa b'a tǵín ni xi tǵn'eé. B'a ts'ín tsjo k'úéhená ngat'ah̄a ni xi tǵn'eé, najmi ngat'ah̄a ni xi tǵts'ín kj'aí xuta.

⁵ At'ah̄a nga nkúnkáá ch'an̄ji ch'an̄jináá ni xi tǵn'eé.

⁶ Xi tǵbangiya éhen Ntǵianá tǵhin nga kuak̄jányako xi tǵbakúyah̄a ngayje tǵkjá ni xi nda tǵsakúhu.

⁷ Najmi tu ch'anach̄oo yjonuu. Ndaha nku najmi ma tsutonko Ntǵianá. At'ah̄a ni xi k'uéntje xuta, kui nihi xi sakú ngáha ra.

⁸ Xi tǵts'ín ni xi nchjah̄a animah̄a, kui xi xi nkú joyaha tsa xujmá xi najmi nda tǵb'éntje. Chan̄ xi kj'úaya, kui xi ngabayoo. Tunga xi tǵts'ín ni xi bakúyah̄a Espirituhu Ntǵianá, kui xi xi nkú joyaha tsa xujmá xi nda tǵb'éntje. Chan̄ xi kj'úaya, kui xi kjuatík'uun. At'ah̄a Espirituhu Ntǵianá ts'íink'íejña tǵk'un síhin.

⁹ Kui nga najmi tu n'ekjentah̄a raá yjoná nga n'eé ni xi nda. At'ah̄a tsa najmi n'ekjeheé tak'aán, kuichú nǵstjin nga chj'ayaá chahan̄ ni xi y'entjeé.

¹⁰ Kui b'a maha, nda n'eh̄e raá tu yáhá ni xkǵ xkǵ nga sakúntená nga b'a n'eé. Ko 'yún nda n'e saháá já nts'eé xi ta s'ejihin Ntǵianá.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

¹¹ An sub̄a sub̄a tǵts'inntúnuu. Chasoo nga xí ihí ntu xi tǵb'et'ánuu.

¹² Xi tǵincha ts'ín kjuayúhunnuu nga n'enuu ni circuncision, b'a tǵincha ts'ín at'ah̄a mjehe nga nda skuēhe xuta. Najmi mjehe nga n'e unkie, kui nga najmi y'énimíhi nga nku tutu Cristo xi kis'et'a kruu ts'ínk'anki xuta.

¹³ Ta ndaha já xi n'eh̄e ni circuncision najmi ts'íntjusun ni xi tǵjít'a kjuatéxumoo. Ni xi mjehé ra jóo nga n'enuu ni circuncision tu xi nk'a k'uasjehe yjoh̄o nk'ie nga kuinchjan̄ijmíyaha nga kui ngat'ah̄a tǵjít'ahanuu kui chub̄o.

¹⁴ An bi, najmi mjena tsa nk'a k'uasjé yjoná ngat'ah̄a ni xi tǵts'ian. Nku tutuhú ni xi kits'ín Ndá Ntǵianá Jesucristo t'a kruu, kui nihi xi b'asjé chánkakohona yjoná. T'a kruu xu'bo k'ien ni asunnte xi nchjana ko an ta tsaya yo.

¹⁵ Najmi chumi ni chjǵh̄i ra tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Ni xi chjǵ níhi ra, nk'ie nga Ntǵianá kits'ín maná xuta tsetse.

¹⁶ Ntǵianá katsjáha kjuajyu ko katasinko ngayjee xuta xi b'a ts'ín tǵjintu xi nkú ts'ín tǵtsjániyá kjuatéxuma xu'bǵ ko xi kjuaxǵ nga xutah̄a Ntǵianá.

¹⁷ Nd'ai tǵb'ah̄a ra nga najmi ta mjehena tsa tǵjín xi tsjana kjuasti. At'ah̄a yjonintena yjajnu chubah̄a ni xi kin'ena. Kui xi tǵbakúchji nga Jesu tǵts'inxát'ah̄a.

¹⁸ Já nts'e, katsejihin animanuu kjuandaha Ndá Ntǵianá Jesucristo. B'a katuma.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Efeso

B'i ts'ín kíkjaníñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Efeso

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntíaná b'a ts'ín kama mjehe. Tífaniñanuu jun xuta Efeso xi kík'áts'enuu Ntíaná, jun xi s'ejinnuu Cristo Jesu.

² Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo kjuandaha Ntíaná

³ Kan'etsjoho Ntíaná xi Ntiaha ko Na'mihí Nda Ntíaná Jesucristo. Kui xi kits'ín nga ajihín Cristo kisakúná ngayje tíkjá ni nda xi nibáha ndjiojmi ján, ni xi tsjáná Espirituhu.

⁴ Cristo kits'ínchjén nga j'ájinná kintehe ni nga kits'ínnda asuntee tu xi kjuáts'ehená ko tu xi najmi s'ehená jé nginkun. Tjoho Ntíaná ñá.

⁵ Kui nga y'énda tíjuhun nga Jesucristo ts'ínchjéhen tu xi ntíhí tsichu mahaná. Tsitjusun xi nkú ts'ín kama tsjoho ko kama mjehe.

⁶ Kui nga kan'etsjoho ra Ntíaná xi bakúchji kjuanda chánkaha, kjuanda xi sakújinná Ntíhí xi tu xí tjohó ra.

⁷ Kisaténdzjo jníhí Ntíu. B'a ts'ín kis'echjintjaihi jéná ko kin'endyjat'aná ngatitsunná. Kama xi nkú tjin bichú kjuachánkaha kjuandaha Ntíaná.

⁸ Kui kjuandoo xi tu ni xí kitsjáháná tu xi s'ehená ngayje tíkjá kjuankjintak'un ko tu xi kamankjihinná ni xi ts'e.

⁹ Y'éña chjiná ni xi kama mjehe nga ts'ín, xi y'éña 'ma nistjin nk'ie. Kama tsjoho nga y'énda tíjün ni xi ts'ín Cristo.

¹⁰ Y'énda nga nkúhú kuichúk'iekú ajihín Cristo ngayjee ni xi tsichuba ndjiojmi ján ko asuntee. B'a kama nk'ie nga ja kuichú chuba. Ts'íntjusun ni xi ja y'énda.

¹¹ Xi nkú ts'ín y'énda tíjün Ntíaná, b'a ts'ín kits'ínchjén Cristo tu xi j'ájihinni jin xi ntje judio tjeheñni ko kitsjání ni xi tsjáha ntíhí. B'a kits'ín at'aha Ntíaná ts'íntjusun ngayjee ni xi b'énda.

¹² Ko jin kichuyáihí ni nda xi sakújinni Cristo. Jin tjün b'a kin'eí. Kui nga tín'etsjoho ra Ntíaná xi tjihín kjuachánka.

¹³ Jun bi kinu'yó ko kis'ejinnuu én xi naxu tjin. Kui xi én nda tsuhu Jesucristo xi kits'ínk'ankinuu. Ko Cristo kits'ín nga kin'ekjóhōon Espirituhu Ntíaná, Espiritu xi kitsúya tíjün nga tsjá. B'a ts'ín kis'ejña chjihí nga Ntíaná ts'enuu.

¹⁴ At'aha tsjá tíjün Espirituhu tu xi cháha nga n'ekjáihín ni xi tsjáha ntíhí nk'ie nga kama ndaíyjehe xuta xi ja kis'echjintjai. Kui nga kan'etsjoho ra Ntíaná xi tjihín kjuachánka.

B'i ts'ín kinchjantjai Pablo xuta ninku nanki Efeso

¹⁵ Kui b'a maha, nkúhu nga kint'e nga s'ejinnuu Nda Ntíaná Jesu ko nga tjonuu ngayjee xuta xi ts'e Ntíaná,

¹⁶ najmi títs'ínkj'áíya nga nchjantjainuu nk'ie nga nchjaka Ntíaná ko tsjáha máb'achjihí nga nda tímat'on.

¹⁷ Tíbankihí xi Ntiaha Nda Ntíaná Jesucristo, Na'mi xi tjihín kjuachánka, nga Espirituhu katsjánuu kjuankjintak'un ko k'u'éña chjinuu ni xi ts'e, tu xi kamankjihinnuu nkú tjihín ra ngat'a ts'e Ntíaná.

¹⁸ Tíbankihí nga kakjex'ájin kjuankjink'unuu tu xi cháhanu ni xi tókuyáha xuta xi Ntíaná j'ájihín ko tu xi cháhanu xi nkú ts'ín chánka ni xi ts'ínkjáihín xuta ts'e.

¹⁹ Mjena nga choo xi nkú ts'ín chánka ts'ati nga'yúhun Ntíaná, nga'yún xi basinkoná ñá xi s'ejinná éhen. Kui nga'yún xu'bo bakúchji ni xi ts'ín Ntíaná.

20 Kui xi kits'ínxájihin Cristo nk'ie nga Ntíaná kits'ínkj'áiyaha ngabayoo ko kits'ínk'íéñat'aha Ntíaná nk'a ján, yo má batéxuma.

21 Kitsjáha ante xi 'yún nk'a ajihin ngayjee xi batéxuma asuntej ko xi tjihin xá, xi yankjún, xi nk'a tjen ko xi tjihin tu mí xáhá ni xi yankjún. Najmi tu nku nistjin xi kich'aá nd'ai b'a ts'ín nk'a tjen, ko ní nistjin xi kj'uaí askahan.

22 Ngayjee ni xi tjin aya ntsja Cristo y'éya Ntíaná ko y'éña títjun ya Cristo nga kuatéxumaha ngayjee ni xi tjin ngandaha xuta ninku.

23 At'aha xuta ninku, kui xi yjonintehe Cristo ko Cristo xi ts'ín nga kama ndjuú tu mí nihí ni. Tsa ni xi najmi tjihin xuta ninku, najmi ma ndjuú Cristo kai.

2

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga n'ek'ankiná tu ngat'aha ni xi kits'ín Cristo

1 Jun bi tu ngat'aha ngatitsunnu ko jénuu xutak'ien kamo.

2 Nk'ie tintsubajiun jénuu xi nkú ts'ín tijnaha xuta asunte xu'bi ko xi nkú ts'ín mjehe ndaninda k'aku xi tjihin nga'yún ajihin séen. Kui xi tít's'ínxájihin nd'ai xuta xi najmi nt'é'éhen Ntíaná.

3 Ngatenteé b'a ta n'e tintsubaá nistjin nk'ie xi nkú ts'ín kinchjaha animaná asuntee. Kin'eé ni xi kama mjehe animá ngatitsunná ko ni xi tjinjin kjuankjink'unná. Xi nkú k'aán nk'ie, ñá tsuhuná kjuakjahan Ntíaná xi nkúhu xuta xingisoo.

4 Tunga tu ni xí ma nimahá ra Ntíaná xuta, kui nga 'yún kits'íntjohoná.

5 Kui kjuaha kits'ínk'íéntu tik'unkohoná Cristo nk'ie nga ja tsayahaá ngatitsunná. Ngat'aha kjuandaha tu tít's'ínk'ankihínu Ntíaná.

6 Ntíaná ta ñja kits'ínkj'áiyakoná Cristo ngabaya xi tintsubajián kai ko kits'ínk'íéntukoná Cristo ndjiojmi ján.

7 B'a kits'ín tu xi nistjin xi nibáha kuakúchjiji xi nkú ts'ín chánka tijná kjuandaha, kui xi tu xí ndahá, at'aha nda tsasená ngat'aha ni xi kits'ín Cristo Jesu.

8 Ngat'aha kjuandaha Ntíaná ts'ankihinu at'aha kis'ejinnuu. Ntía níná tu kits'ínk'ankihínu. Najmi jun manuu n'o ni xu'bi.

9 Najmi ngat'aha ni nda xi kin'eé ts'ankihiná, tsa tu xi b'a ts'ín tjin xi nk'a k'uasjehe yjoho.

10 Ntíaná kits'ínndaná. Y'éyaná xi nkúhu Cristo nga kits'ínndaná tu xi n'éhená ni xi nda xi y'énda títjun ko tu xi kuintsubajihinná ni xi ndoo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Cristo nkuhú ntje kits'ín ma xuta judio ko xi najmi judio

11 Kui b'a maha, jun xi najmi ntje judio kich'o nga kitsiun, n'ekj'áítsjehennu xi nkú n'e tintsuboo nistjin nk'ie. Xuta xi najmi kin'ehe ni circuncision kitsúnuu xuta xi ntje judio tjeheñ ra, at'aha kui xi ts'ihin yjonintehe ni circuncision.

12 N'ekj'áítsjon nga kui nistjiun tintsuba t'axíhuun Cristo ko nga najmi ntjehe xuta Israel jun. Najmi kama ts'ajun ni xi y'éndako títjun Ntíaná xuta xi ts'e, ni xi kitsúya títjuhun nga tsjáha. Ndaha nku ni xi tsjáha Ntíaná xuta xi ts'e najmi tichuyóhoo nga sakúnuu kai. Chuba tintsubanú asuntee nga najmi yo Ntíaná.

13 Kjin tintsuboo nistjin nk'ie, tunga nd'ai nkuhú ja kamakoo Cristo Jesu ko ja tintsuba tiño tu ngat'aha jní xi tsaténdzjo Cristo.

14 Ngat'aha Cristo tjihinná kjuajyu. Kui xi nkuhú ntje kits'ín ma xi ntje judio tjeheñ ra ko xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Kikjexuba xj'ó xi y'échjaha xuta nk'ie tu xi nkuhú kamaha. Kikjexín ni xi ngji kontraha ra xinkjín xuta. Kitsjá yjonintehe

15 tu xi y'éña t'axíhin kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise xi nkjin ni tjit'aha. B'a ts'ín nkuhú ntje tsetse kits'ín maha nga joo ko nkuhú kits'ín mako yjoho. Kits'ín nga tsichut'áha xinkjín nga nkúnkú.

16 K'ient'á kruu tu xi nkuhú ntje ts'ín maha nga joo ko nga kuinchjako nda ngáha Ntíaná. B'a ts'ín kíkjexíhin ni xi ngjí kontraħa ra xinkjín xuta.

17 Cristo j'ai tsjá én nda tsu, kui xi y'a kjuajyu. B'a ts'ín kisakúhunu kjuajyu jun xi kjin tintsuho Ntíaná nístjin nk'ie ko ta kisakúhu kjuajyu xi tiña tjíntu.

18 Ngat'aha Cristo xi ntje judio tjeħen ra ko xi najmi ntje judio tjeħen ra ma bichút'aha Ntíaná nd'ai. Nkuhú Espirituhu Ntíaná xi ts'ín nga bichút'ahaá.

19 Kui b'a maha, najmi ta xuta kj'aihinu ko ta ndaha xuta xi tjímasún. Ja ní tsichumo ko jun xuta xi ts'e Ntíaná ko nkuhú ja makoo xuta xi tjíntunkí nk'íeħen Ntíaná.

20 Jun xi nkú joyaha nku ni'ya xi tímanda, xi já postru ko já profeta kík'atuts'ihín. Tunga Jesucristohó kitsjá xaha nga b'a incha ts'ín.

21 Cristo be xi nkú ts'ín ngjuai ni'yoo. Nk'ie nga kama ndjuú ni'yoo, nku ninku xi tsje kamaha Ntíaná.

22 Jun xi y'ahanuu Cristo bichúmo ninku xi má nga tíñaya Espirituhu Ntíaná.

3

B'i ts'ín kitsúya Pablo xá xi kík'ahí

1 An Pablo ngat'aha Cristo Jesu kjíya'yúhunna. B'a tímat'an tu ngat'aha ngandanuu jun xi najmi ntje judio tjeħennuu.

2 Yo nga kík'aina nga k'uenjímínu kjuandaha Ntíaná.

3 Tsakúchjina ni xi y'éjña 'ma nístjin nk'ie, xi nkú nga ja ta kuak'iet'ánuu.

4 Nk'ie nga n'eyo xujuin, choo nga be sisan ni xi kis'ejña 'ma ngat'a ts'e Cristo.

5 Kui niu xi najmi kík'inyaha xuta xi kis'e nú chá ján nk'ie, tunga nd'ai Espirituhu Ntíaná ja tsakúchjhi já postruhu ko já profetaha Ntíaná

6 nk'ie nga xuta xi najmi ntje judio tjeħen ra ta ts'ínkjáihín ni xi tsjáha Ntíaná ntíhi ko ta kuichú ma nku yjoninteħe Cristo ko ta sakú yaha ni xi kitsúya tíjün Ntíaná nga tsjáha xuta xi ts'e. Én nda tsuhu Cristo xi b'a ts'ín.

7 Ntíaná tu kitsjáhana nga k'uenjímía én nda tsu xu'bi. Kjuandaha Ntíaná xi b'a kits'ín. Kitsjána xi nkú ts'ín tjeħen ra nga'yún chánkaha.

8 An xi 'yún íchí sa ajihín ngayjee xuta xi ts'e Ntíaná, tunga kík'ahína kjuandaha nga túb'enjímíhi xuta xi najmi ntje judio tjeħen ra kjuanchináha Cristo xi ndaha nku najmi ch'a mankjinyeħe.

9 Tíb'ejña chá xi nkú ts'ín títbitjusun ni xi y'éjña 'ma Ntíaná nístjin nk'ie, kui xi kits'ínnda ngayjee ni xi tjín.

10 B'a ts'ín xuta ninku túb'ejña chji nd'ai xi nkú tjín kjuankjink'uhun Ntíaná, kjuankjink'un xi kj'ai kj'ai ts'ín yaha. Kui ni xu'bi tís'ejña chji nginkun xi tjíhín xá ko xi tjíhín nga'yún nk'a ján.

11 Kui niu xi y'énda tíjün Ntíaná nkúhu nístjin nk'ie ko Nda Ntíaná Jesucristo ja kits'íntjusun niu nd'ai.

12 At'aha nkuhú makaá Cristo ko at'aha s'ejinná én nda tsuhu, kui nga tsuhu ra tak'aán ko najmi binkjaán nga bichúk'un tíñahaá Ntíaná.

13 Kui b'a maha títbankihínu nga najmi tu n'ekjeħe ruu tak'un ngat'aha nga un tíbena ngandanuu. Ngat'aha nga un tíbena, Ntíaná tít's'ín nga tís'ejña chjinuu kjuachánkaha.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín bankintjái xuta ninku Efeso

14 Kui kjuaha báasínkúnch'ihinna nginkun Ntía Na'miná.

15 Kui xi b'éjña nga s'e nga nkúnkú ntje xi tjín ndjiojmi ján ko asuntee.

16 Bankihí nga Espirituhu Ntíaná katsjá nga'yúnkohonuu xi nkú ts'ín tíña kjuachánka tsjo tjíhín tu xi s'eħe ra nga'yún animanuu,

17 ko nga Cristo kat'ejñajin animanuu tu ngat'aha nga s'ejinnuu. Katji nanka kjamanuu ajihín kjuatjoo ko ndjá tinchajün,

18 tu xi b'a ts'ín jun ko ngayjee xuta xi ts'e Ntíaná kama kamankjihinnuu xi nkú ts'ín tayá ko ndju ko nanka ko nk'a kjuatjoho Cristo.

19 Mjena nga choo kjuatjoho Cristo tu xi b'a ts'ín katsejín kikjihinnuu Ntíaná, ndaha tsa 'yún chánka sa kjuatjoho nga ni xi mankjinná.

20 Kan'etsjoho Ntíaná, kui xi ts'ati ni xi maha ts'ín nga xi nkúhu ni xi binchihíi ko tsa xi nkú ts'ín títsu animaná nga kama. B'a ma xi nkú ts'ín tíña nga 'yún xi ts'e xi títs'ínxájiná.

21 Kats'ínkáihin Ntíaná kjuachánka ajihin xuta ninku xi ts'e Cristo Jesu. Tehente b'a katuma ko santaha tu nk'éhé ni. Johon, b'a katuma.

4

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga nkuhú tinchajián Cristo

1 Kui b'a maha títankihinnuu an xi kjiya'yán ngat'aha Nda Ntíaná. Kixi tankínkoo yjonuu xi nkú ts'ín tíhin nga ts'ín xuta xi Ntíaná j'ájihin. At'aha Ntíaná j'ájinuu.

2 Nímakjua n'esjo yjonuu ko nda kas'eya animanuu. Kas'enuu kjuatsenta ko b'i ngján n'e'yún tak'un xinkiu. B'a n'oo tu ngat'aha kjuatjo xi tíñajinnuu.

3 Tjen nga'yúhun yjonuu nga nkuhú katumako tehento xinkiu xi nkú ts'ín tsjániyánuu Espirituhu Ntíaná ko xi nkú ts'ín nkuhú ts'ín manuu kjuajyuu.

4 Nkuhú maha yjonintehe Cristo ko nkuhú maha Espirituhu Ntíaná xi tíña. B'a ta ts'ín nkuhú j'ájinuu Ntíaná, kui nga nkuhú ni xi tíchuyóho.

5 Nkuhú maha Nda Ntía xi tíña. Nkuhú ni xi s'ejinná ko nkuhú Nda Ntíaná n'ekjas'eheén xuta nga batentáhaá.

6 Nkuhú maha Ntíaná xi Na'miná ngatenteé, kui xi batéxumaha, ts'ínchjén ko tíñajihin ngayjee ni xi tjin.

7 Tunga kin'ekjáihín raá kjuanda nga nkúnkáá. Xi nkú ts'ín kits'índzjoná Cristo, b'a ts'ín kisakúná.

8 Kui nga b'i ts'ín tíjt'aha éhen Ntíaná:

Ngjinji nk'a ján nga ngjiko xi jak'á,

ko tu kitsjáhá ra xuta ni xi nda.

9 ¿Nkú tsuhu ra nga ngjinji? Kui xi tsuhu ra nga tjun ngjijen má nankaha t'anankiu.

10 Ko xi ngjijeen, kui xi ta ngjinji má 'yún nk'aha nk'a ján tu xi ts'íntjusuhun ngayjee ni xi tsichuba.

11 Ko kui kikjin xi kitsjá nga tjin xi kama já postru, ko nga tjin xi kama já profeta, ko nga tjin xi k'uénimí én nda tsuhu Ntíaná, ko nga tjin xi kama já bastuu ko já maestru.

12 Kui kjuandoo kik'aihi jóo tu xi kuakúyaha ra xuta xi ts'e Ntíaná xi nkú ts'ín kuasínko xinkjín ko tu xi b'a ts'ín sakú nga'yúhun ra xuta ninku, kui xi yjonintehe Cristo.

13 B'a ts'ín nkuhú s'ejihinná ko nkuhú cháá yáha Ntíhi Ntíaná. Yohó ni ma kuichú maá xi tíhin nga kuichú maá ko s'eyaná xi nkúhu kui.

14 Nk'ie nga b'a kamo, najmi s'eyaná xi nkúhu jánti xi xi kjit'a kjit'a kj'ai ts'ín s'eyaha ko najmi k'uainteé tsa tu mí ni tsetsehé xi sakúyaná, tsa kui niu xi kjé'yunná nga mjehe k'uanachaná. At'aha kui niu xi ts'ínchjén já maña xi ni tsank'á bakúya.

15 Tu sa ní én xi naxu chubaá at'aha tjoná xinkia. B'a ts'ín sájihinná Cristo, kui xi nintaku xuta ninku.

16 Cristo ts'ín nga ngayjee yjonintee nkuhú bichú mako xinkjín ko b'a'yún sisihin xinkjín ngatentee ni xi tíhin yjonintee. Tsa ngatentee yjonintee ts'ínxá sisin, ngayjee yjonintee sá sisin ko sakú nga'yúhun nga binchajin kjuatjo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tíhin nga kuintsubaá nginkun Ntíaná

17 Kui nga b'a xihinnuu ko ngajoho Nda Ntíaná b'a xihinnuu ma. Najmi b'a ta n'e bintsuba sahanu xi nkú ts'ín tíntu xuta xi tjin asuntee, xuta xi ni tiya ts'ínnkjink'un.

18 Kui xi ja kis'ejyún kjuankjintak'uhun kō najmi tjíntu tík'un xi nkú ts'ín ts'ínk'íéntu tík'un Ntíaná xutá xi ts'e. At'aha ja kits'ín ndjá animaha kō najmi tã mankjihín rã ni xi ts'e Ntíaná.

19 Ja najmi tã tjihín rã kjuasuba kō ja kits'ínkjas'eheñ yjohō ni ch'onk'uun. Najmi tã b'éch'ohō rã yjohō nga ts'ín ngayje tíkjá ni xi chuntí nginkun Ntíaná.

20 Jun bi najmi b'a tsu éheñ Cristo xi tsakuyáihí tsa b'a noo.

21 At'aha ja kinu'yó éheñ Cristo kō tsinchiyó ni xi ts'e, kō yo nga Jesu tijnajihín ni xi naxu tjin.

22 Najmi b'a tã ts'ín bintsubahanu xi nkúhu nk'ie. N'ek'óntjaiyo animanu. At'aha ni xi kama mjenu nk'ie ts'anachaha kō kits'ínkatsúhun.

23 Tjihín nga n'e tsetse ngáhanu animanu kō kjuankjintak'unnu.

24 N'e tsetsoo yjonuu, at'aha Ntíaná kits'ínnda tsetse ngáha animanu. Xi nkú ts'ín tjiyaha nga kixi kō je, b'a kits'ínk'íé.

25 Kui b'a maha, najmi tã ch'anachaha ruu xinkiu. Najmi tũ éñ tsank'á chubo, at'aha nkuhú yjoninte mahaná ngatenteé.

26 Nk'ie nga tíma kjannuu, najmi tũ ngatitsun n'o. Najmi tũ bintsuba kjon nku nistjin tanto.

27 Najmi tũ 'baintohōo ndanindoo.

28 Xi ndyjé ts'ín nk'ie, najmi b'a tã kats'íhin. Kats'ínxá ní kō kats'ínchjén ntsja nga kats'ín ni xi nda, tũ xi b'a ts'ín kama kuasinkohō xutá xi machjéheñ rã tsa mí nihi.

29 Ndaha nku éñ ch'on tsu najmi tũ kuitju tsu'bo. Éñ xi nda ní chubo, éñ xi tsjá nga'yúhun xutá, tũ xi nda kamat'aihin xutá xi kuint'é énnuu.

30 Najmi tũ ni xi ts'ín'uhun Espirituhu Ntíaná n'o. At'aha kui xi kik'ainuu tũ xi chaha nga jun xi xutá xi ts'e Ntíaná nk'ie nga kuichú nistjin nga kuitjusun nga kama ndái kikjinnuu.

31 Tich'onsjoo ngayjee ni ch'onk'un xi tjinujín animanu, kjuakjoo kō kjuastintoo. Najmi tũ ch'íya kjon, kō najmi tũ ch'on 'mihú xinkiu, kō najmi tũ ngat'aha tũ mí nihí ni n'e uncho xinkiu.

32 Nda ní chasohō xinkiu kō chasenimohō xinkiu. N'e ndyjat'ohō xinkiu xi nkú ts'ín kisakújinnuu kjuan'endyjat'a ajihín Cristo.

5

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ñá xi ntíhi Ntíaná

1 Ntí tjohō Ntíaná jun, kui nga b'a tã n'ehenu xi nkú ts'ín Ntíaná.

2 Xi nkú ts'ín y'eijnajin kjuatjo Cristo nga kits'íntjoná, b'a ts'ín tintsubajiun kjuatjo. Kui xi kitsjá yjohō nga k'ienntjáihíná. Kui xi kama nku chje sinjne xi kin'ekjas'eheñ Ntíaná.

3 Ja kik'áts'enu Ntíaná. Kui nga tã santaha najmi tjihín nga chubanímíyahanu xi nkú ts'ín chuba fantukohó xinkjín xutá xi tjin, kō tsa tũ mí nihí ni xi chuntí nginkun Ntíaná, kō tsa kjuásihun ni xi tjihín xutá xingisoo.

4 Kō najmi tũ chubo éñ xi najmi nda tsu, kō tsa éñ ton ch'on tsu, kō tsa nku éñ xi najmi nda fane, at'aha najmi chumi ni chjihí rã ni xu'bo. Tũ sa ní éñ xi tsjáha máb'achjihí Ntíaná chubo.

5 At'aha ja yo nga xi chuba fantukohó xinkjín, kō xi ts'ín ni xi chuntí nginkun Ntíaná, kō xi fásihín ni xi tjihín xutá xingisoo, kui xi najmi tsuhu rã nga Cristo kō Ntíaná kuatexumaha. Xi tífásihín ni xi tjihín xutá xingisoo, kui xi kj'ái ntia tjeñki.

6 Najmi tũ 'bainto tsa tjin xi k'uanachakonuu nku éñ tiya, at'aha ngat'aha ni xu'bi kjuakjahan Ntíaná nibánehe rã xutá xi najmi nt'é'éheñ.

7 Kui nga najmi tũ jun n'engujihín ruu yjonuu xutá xi b'a tíncha ts'ín.

⁸ At'aha nistjin nk'ie má jyuun tintsu_boo, tunga nd'ai ja má ndzjeen tintsu_boo nga nkuhú makoo Nda Ntjaná. Kui nga tintsu_bahanu xi nkú ts'ín tjihin nga k'úentu xi tji_ntu má ndzjeen.

⁹ N'oo ni xi nda ko naxu ko kixi, at'aha kui niu xi bakúchji nga má ndzjeen tje_henná.

¹⁰ Tinchísjo má nihi xi sasihin Ntjaná.

¹¹ Ndahachí najmi tu n'o ni xi najmi chumi ni chjíhi ra, ni xi ts'ín xuta xi ts'e má jyuun. Tu sa ní t'ejñachiu nga najmi nda niu.

¹² At'aha tu ñáhá xí subahá maná nga n'ekjáá ni xi ts'ín'ma xuta xu'bo.

¹³ Tunga ma chjihí ngayjee ni xi tjin nk'ie nga s'entuchjí má ndzjeen,

¹⁴ at'aha nd'iu b'ejña chji tu mí nihi ni. Kui nga b'a ts'ín tjit'a:

N'ekj'áihí yjohi, ji xi kisufei.

Tisintjein ajihin xutak'ien.

Tsa b'a n'ei, Cristo ts'ín ndzjehin.

¹⁵ Kui b'a maha, nda nda chahenu xi nkú n'e kuintsu_boo. Najmi tu ni xi ts'ín xuta stjen n'o. N'e nínú xi nkú ts'ín xuta nkjink'un.

¹⁶ N'oo ni xi nda tu mí chubahá ni nga sakúntenu nga b'a n'oo, at'aha ch'on chun nistjin xi kich'aá nd'ai.

¹⁷ Kui nga najmi tu nchini n'esjehenu yjonuu. Katumankjin nínú mí nihi xi mjehe Nda Ntjaná nga n'oo.

¹⁸ Najmi tu n'e ch'iu, at'aha kui niu xi ts'ín nga n'eé tu mí nihi ni. Tu sa ní Espirituhu Ntjaná katsejihinnuu.

¹⁹ Salmo ko sohon ninku chubanijmíyakohonu xinkju ko só xi nkú ts'ín kuakúyanuu Espirituhu Ntjaná. Ngayjehe animanuu só ko n'etsjohoo Nda Ntjaná.

²⁰ Tu mí kjuahá ni tehente tjohoon máb'achjihí Ntia Na'miná. B'a n'oo at'aha Nda Ntjaná Jesucristo ts'enuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín k'úentuko xinkjín xuta

²¹ Chankjún xinkju at'aha Cristo tíyankjún.

²² Jun xi tí'minuu chjuún, chankjún x'innuu. B'a n'oo xi nkú ts'ín tíyankjún Nda Ntjaná.

²³ At'aha xi tí'mi x'in, kui xi síña tíjuhun chjuúhun xi nkú ta ts'ín Cristo síña tíjuhun xuta ninku. Xuta ninku kui xi yjonintehe Cristo, ko Cristo kui xi kits'ínk'ankihí.

²⁴ Xi nkú ts'ín xuta ninku benkjún Cristo, b'a ta ts'ín xi tí'mi chjuún tu nkjéhé ni katenkjún x'ihin.

²⁵ Ko jun xi tí'minuu x'in, n'etjó chjuúnnuu xi nkú ts'ín Cristo kits'íntjo xuta ninku ko kitsjá yjoho ngandaha.

²⁶ B'a kits'ín tu xi kikj'áts'ehe. Éhen kits'ín jekoho ko ntánijua tsanéjnukoho

²⁷ tu xi ja tji_nin ra kjuachánka xuta ninku nk'ie nga kuichú nginkun. Najmi s'ehe ni chuntí, najmi ch'on k'úé, ko najmi s'ehe tsa mí nihi. Mje níhi Cristo nga je ko nga nda kikjin kama xuta ninku.

²⁸ B'a ta ts'ín xi tí'mi x'in tji_nin nga ts'íntjo chjuúhun. Kats'íntjo xi nkú ts'ín tjoho yjonintehe. Xi tjoho chjuúhun, kui xi tjoho yjoho.

²⁹ At'aha najmi tjin xi unkie yjonintehe. Tsjá níhi nichine ko kuhun xi nkú nga ts'ihin Cristo xuta ninku.

³⁰ At'aha ta yjonintehe Cristo tintsu_bajián.

³¹ B'i ts'ín tjit'a: "Kui nga nku nda k'uéñaha xi cháha nga k'uéñako chjuúhun ko nkuhú yjoninte kuichú ma nga jo." "

³² Yún nanka ni xu'bi, tunga nk'iehé nga nchjanijmíya Cristo ko xuta ninku ts'inchjén niu.

³³ Jun tji_nin nga n'etjó chjuúnnuu xi nkú ts'ín tjonuu yjonuu. Ko xi tí'mi chjuún katenkjún x'ihin.

6

¹ Ko jun xi tí'minuu ntí, t̄nú'yá'óhōon xi chánuu at'aha Nda Nt̄ianá s'ejinnuu. At'aha kui niu xi nda t̄jín nginkun Nt̄ianá.

² Ajih̄in kjuat̄exuma xi kin'ekjas'ehe Moise kui kjuat̄exuma xu'bj̄i xi tjun t̄ítsuya ni xi Nt̄ianá tsjáha xi kūint'é'éhe. B'a t̄ítsu: “Chankjún na'mih̄i ko naah̄i

³ tu xi nda kamat'aihinni ko tse n̄istjin kamaha ri nga kūinchin asuntee.”

⁴ Ko jun xi tí'minuu na'mi, najmi tu chub̄a kjan n'ekoo nt̄innuu. Tu sa ní t̄jen niyóhōo nga n'echó ko takúyohōo ni xi ts'e Nt̄ianá.

⁵ Ko jun xi tí'minuu xuta musu xi kich'atse, t̄nú'yá'óhōon xi já nt̄ianuu ei asuntee. Chankjún ko t̄inkjún ko ngayjehe an̄imanuu t̄nú'yá'óhōon, xi nkú joyaha tsa Cristo t̄nú'yá'óhōon.

⁶ Najmi tu nku nk'ie nga t̄ibasenuu nga b'a n'oo, tsa tu xi b'a ts'ín nda skuehenuu. N'e n̄ínú xi nkúhu xuta musu xi Cristo ts'atse. Ngayjehe an̄imanuu n'oo ni xi mjehe Nt̄ianá.

⁷ Nk'ie nga t̄ín'o nku xá, ngayjehe k'un b'a noo. B'a noo xi nkúhu tsa nku xáha Nda Nt̄ianá t̄ín'o.

⁸ At'aha yo nga Nt̄ianá tsjá ngajoya ngáha ra ni xi nda kits'ín nga nkúnkú xuta, ndaha tsa musu xi kich'atse ko ndaha tsa xi ndaíh̄i yjohō.

⁹ Jun xi tí'minuu já nt̄ia, b'a ta n'oo xi nkú nga tíxih̄in xuta musu. Najmi tu bin-chankjúhuun. Ja yo nga nkuhú maha Nda Nt̄ianuu xi t̄j̄ña ndjiojmi ján ko nga kui xi najmi ngabi ts'ín ajih̄in xuta.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín k'úéndaá yjoná tu xi najmi ts'ín nganahaná ndanindoo

¹⁰ Ni xi fekuhu xi xinnuu, kasakúnuu nga'yún ajih̄in nga'yún chánkaha Nda Nt̄ianá.

¹¹ Xi nkú joyaha já jun xi b'énda yjohō nga k̄ján, b'a ts'ín n'ech'okohonu yjonuu ni xi tsjáná Nt̄ianá, tu xi ndjá kama kūinchahanu nga kuankín kontroho kjuamañaha ndanindoo.

¹² At'aha najmi xuta asuntee t̄ibixkjancaá. Xi t̄jín níh̄i nga'yún t̄ibixkjancaá, xi nk'a xáha, xi bat̄exuma asuntee ngatitsun xu'bj̄i. Kui xi jáninda ch'onk'un nk̄jún xi t̄jín nk'a ján.

¹³ Kui nga t'endahanu yjonuu xi nkú joyaha já jun xi Nt̄ianá kitsjáyjehe ni xi ts'ínch'okohōo ra yjohō, tu xi kūichúkuahanuu nk'ie nga kūichú n̄istjin xi ndjá n̄iba. Ko nga ja t̄j̄inda sisinnuu yjonuu, ndjá t̄incho.

¹⁴ Kui b'a maha, ndjá t̄inchahanu. Ni xi y'éj̄ña Nt̄ianá ko ni xi naxu nginkun, kui xi n'ech'okohonu yjonuu xi nkúhu já jun xi ts'ínch'ohō yjohō.

¹⁵ T'endo yjonuu nga t'enijmíú én nda tsu xi tsuya kjuajyuhu Nt̄ianá.

¹⁶ Machjéhe nga n'e s'ejun Nt̄ianá, tu xi najmi t̄jín xi nkú ts'ín ts'ín'uhunnuu ndanindoo.

¹⁷ T'ejin tak'un nga Nt̄ianá kits'ínk'an kinuu. Chjúbó éhe, kui xi kitsjánuu Espirituhu Nt̄ianá tu xi kūisinkokohonu yjonuu.

¹⁸ Tehente chubakoo Nt̄ianá xi nkú ts'ín tsjánianuu Espirituhu. Chubakoo ko t̄inchíhuu ni xi machjénnuu. T̄intsuba ndo ko najmi tu n'ekjiohōo tak'un nga chubantjo ngayjee xuta xi ts'e Nt̄ianá.

¹⁹ Ko ta chubantjainú nk'ie nga chubakoo Nt̄ianá, tu xi tsjáhana én xi kuinchja, tu xi ndjá kuinchjahana nga k'uenjímíá ni xi kis'ej̄ña 'ma n̄istjin nk'ie, xi ja t̄ib'éj̄ña chji én nda tsuhu Nt̄ianá nd'ai.

²⁰ Kui ngat'aha éen k̄j̄iya'yúhunna an xi tsú'ba ngajohō Nda Nt̄ianá. Chubantjainú nginkun Nt̄ianá tu xi kuinchjahana xi nkú ts'ín t̄j̄ihin nga kuinchja ko tu xi najmi tsankjuhunna.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujin

²¹ Ngatentee ni xi t̄imat'an ko ni xi t̄íts'ian kūitsuyanuu Tikiko, nda nts'eé xi tjona ko xi kixi t̄íts'ínxát'aha Nda Nt̄ianá.

²² Kui kjuaha títs'inkjísehenuu tu xi chahanu nkú ts'ín tintsubai ko tu xi tsjá nga'yúhun ra animanuu.

²³ Ntia Naminá ko Nda Ntíaná Jesucristo katsjáha já nts'eé kjuajyu ko kjuatjo, ko kat'éyaha nga 'yún s'ejihin.

²⁴ Kjuandaha Ntíaná kas'ehe ngatentee xi tjoho Nda Ntíaná Jesucristo, kjuatjo xi najmi maha feya.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Filipo

B'i ts'ín kíkjaníñahá Pablo xuta ninku xi tjin nanki Filipo

¹ An Pablo ko Timoteo, jin xi tin'exát'áihí Jesucristo. Ngayjee jun xi tintsuboo nanki Filipo, jun xi kík'áts'enúu Jesucristo tísuniñáihí ko ta tísuniñáihí já xi basehe xuta ninku ko já xi ta tjihin xá.

² Kas'enúu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín nchjantjai xuta ninku Filipo

³ Tsjahá máb'achjihí Ntíaná xki nga f'áítsjenna jun.

⁴ Xki nga nchjaká Ntíaná nchjantjáiñúu ngatentoo. Tsjo mana nga b'a ts'ian

⁵ at'ahá nkuhú makaá xinkíá nga tin'exát'aháá én nda tsuhu Jesucristo. B'ahá rá nistjin nga tjun tsichujinnúu éen ko santaha nd'ái.

⁶ Behe k'an nga xi kík'atuts'ihín ni xi nda ajinnúu, kui xi tu nku ngjuaikondjuhú santaha nistjin nga kj'uaí ngáha Jesucristo.

⁷ Ajin animána tintsubajiun, kui nga f'áítsjehenna jun. Xian nga nda ts'ian nga f'áítsjenna jun at'ahá nkuhú kjuandahá Ntíaná tísakúná jun ko an, ndaha tsa nubayá kjíya'yán ko ndaha tsa nginkun já tjíxóo tixinya chich'an én nda tsuhu Jesucristo ko tibejñá chja nga najmi én tiya niu.

⁸ Ntíaná be xi nkú ts'ín mjena jun. Kjuatjoho Jesucristo xi tijnajinna, kui xi tjokohonuu.

⁹ Nk'ie nga nchjantjáiñúu, bankihí Ntíaná nga 'yún kasaá sa kjuatjo xi tijnúu, ko nga 'yún kas'enúu kjuankjintak'un, ko nga kixi kamankjinnúu ni xi ts'e Ntíaná.

¹⁰ B'a ts'ín kama ch'ajihinnu má nihi xi kjuaxi nga nda tu xi je kuintsubahánu ko najmi s'e ni xi n'enijehenuu nistjin nga kj'uaí ngáha Cristo.

¹¹ Kui nistjiun kuakuchjii nkjin tíkjá ni xi naxu kin'o, xi kitsjánúu Jesucristo nga n'oo tu xi s'ejña chjihí kjuachánkahá Ntíaná ko n'etsjoho rá.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga ngandahá tíma ni xi tífajin

¹² Mjena nga choo, já nts'e, nga ni xi tímat'an ei, kui xi tu sahá títs'ín nga tífindju én nda tsuhu Jesucristo.

¹³ At'ahá tíbe ngayjee já juhun nda títuun ko ngayjee xuta xingisoo nga ngat'ahá Cristo kjíya'yúhunna.

¹⁴ Tu ngat'ahá nga kjíya'yán, nkjin já nts'eé 'yún tíncha ma 'yún k'un Nda Ntíaná ko tíncha ma k'un tibeñimí éhen.

¹⁵ Kjuaxi nga tjin xi tibeñimí ni xi kits'ín Cristo at'ahá tíma xintak'un ko mjehe nga ts'ín ngana. Tunga tjihín ngá xi ngayjehe animahá tibeñimí.

¹⁶ Xi tíma xintak'un, kui xi tíncha b'énimí Cristo at'ahá ngandahá tíncha bangisjai. Najmi kjuaxihí nga b'a tíncha ts'ín. Ni xi incha mje níhi nk'ie nga tu sahá 'yún sakúna kjuanima nk'ie nga kjíya'yán.

¹⁷ Tunga máha xuta xingisoo, tíncha b'énimí Cristo at'ahá tjihín kuatjo. Be nga kjíya ei tu xi xinya chich'ihinna én nda tsuhu Ntíaná nginkun já tjíxóo.

¹⁸ Tunga najmi chumi ni ts'ihín rá. Ndaha tsa najmi kjuaxihí ko ndaha tsa ngayjehe k'un nga tíncha b'énimí, xi tu ja ní tís'enimíhi ni xi kits'ín Cristo ko kui niu xi tsjo mana. Ko 'yún s'e sana kjuatsjo.

¹⁹ At'ahá be nk'ie nga tu ngat'ahá nga tichubantjáiñú nginkun Ntíaná ko xi nkú ts'ín títsjá nga 'yúnna Espirituhu Jesucristo kuitju'a.

²⁰ Mje nkjúnna ko tíkuyá nga ndahachí najmi sakúna kjuasuba. Tu sa ní 'yún ndjá kúásinjña nd'ai xi nkú nga títs'in tehente, ko chá kjuachánkaha Cristo ajihin ni xi tímat'ain yjonintena. B'a kama tsa tíjña ko tsa ja kabaya.

²¹ At'aha an bi nk'ie nga tíjña t'ik'un sa, Cristo tíjña t'ik'uhunna. Ko tsa ni xi t'ibayahana, tu sahá ts'in nganaka.

²² Tsa kúátejña t'ik'un sa, 'yún xúbáya xána. Najmi be má nihi xi k'juajián.

²³ At'aha síjñaya masehen nga joo niu. Mjena k'uejña asuntee ko kfínsehe Cristo. Tsa ni xi kfínsehe ra Cristo, tu sahá 'yún nda t'jin ngat'a ts'an.

²⁴ Tunga ngat'aha ní ngandanuu 'yún machjén saha nga kúátejña t'ik'un sa.

²⁵ Behe k'an nga b'a t'jin niu, kui nga behena nga kúátejña t'ik'un sahana ko nga k'uandaya sana ajinnuu, tu xi 'yún s'ejin sahanuu ko tsjo k'úénuu nga b'a n'oo.

²⁶ B'a ts'in nk'ie nga kuichuse ngahanuu, tsjo kamanuu nga n'etsjohoo Cristo Jesu.

B'i ts'in kitsúyaha Pablo xuta ninku nga tu nku ndjáhá kuincha

²⁷ Nkuhú nga tintsubahanu xi nkú ts'in t'jehen ra xuta xi y'a én nda tsuhu Cristo. Kui nga tsa kfínsenuu, skue, ko tsa k'jin kúátejña, kuint'e én xi nkú ts'in tintsuboo, nga ndjá tincho, nga nkuhú ni xi n'enkjintak'un, ko nga nkuhú t'ín'e mo yjonuu nga ta ñja ta ñja t'ín'oo nga 'yún ngandaha én nda tsuhu Cristo xi s'ejinná.

²⁸ Ndahachí najmi tu binkjun já kontrannuu. Kui niu xi kuakúchjhi xuta xu'bo nga ndyja ko nga jun xi n'ek'ankinuu. Nt'ianá tsjannuu nga n'e nganoo.

²⁹ At'aha jun bi kik'ainuu nga s'ejinnuu Cristo, tunga ta kik'aihinnuu nga ngat'aha ta choo kjuanima.

³⁰ B'a ta ts'in t'ibitjajún kjuanima nd'ai xi nkúhu kjuanima xi kiyo nga j'ajian ko xi t'ínu'yó nd'ai.

2

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tjhin nga s'eyaná

¹ Kui b'a maha tsa Cristo basinkonuu, ko tsa kjuatjoho tsjá nga'yúnnuu, ko tsa Espirituhu nkuhú títs'in manuu, ko tsa nda t'ichasohoo ko tíma nimanuu xinkiu,

² kui nga n'ehenu nga tu xi tsjohó kat'ena. Nkuhú kas'eyanuu ko nkuhú kjuatjo xi kas'eya animanuu. Nkuhú ch'a xinkiu ko nkuhú ni xi n'enkjintak'un.

³ Ndaha nku ni najmi tu n'o tsa tu xi n'e nganaha ruu xinkiu ko tsa tu xi nk'a n'esjehenu yjonuu. Tu sa ní n'imakjua n'esjo yjonuu ko chasohoo xinkiu, chasohoo xi nkúhu tsa 'yún nk'a t'jen nga jun.

⁴ Najmi tu nku ni xi ts'ajun chasohoo, ta chasohoo ni xi ts'e já nts'o.

⁵ B'a ta ts'in kas'eyanuu xi nkú ts'in kis'eyaha Cristo Jesu.

⁶ Kui xi tu b'a ts'in Nt'ianáhá, tunga najmi kits'innisihí ni nga y'éjña chji nga kui xi Nt'ianá.

⁷ Tu sa ní y'éch'ohoo yjohoo yáha kui ko nku nda musu kits'in ma yjohoo nga j'ai tsin xi nkú ts'in tsin xuta.

⁸ Ko nk'ie nga kik'a yjoninte, kinte ts'asje yjohoo. Kint'é'éhen Nt'ianá santaha nga ngji ngabayoo. Kruu kin'ek'ient'á.

⁹ Kui kjuaha Nt'ianá 'yún tse kjuachánka kitsjáha ra, ko kitsjáha nku j'áin xi tu xi 'yúhún nk'a t'jen,

¹⁰ tu xi nk'ie nga kuinú'yáha j'áihin Jesu kuinchakúch'in tu yáha ni xi t'jin ndjiojmi ján ko asuntee ko kinte t'anankiu.

¹¹ Ko ngayjee xi t'jin b'a kuitsú nga Jesucristo xi Nt'ia. B'a ts'in s'ejña chjhi kjuachánkaha Nt'ia Na'miu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in k'úentu xuta ninku ajihin xuta

12 Kui b'a maha, jun já nts'ena, xi nkú ts'ín tehente kinu'yá'énnú nk'ie nga tsátejñajinnuu, b'a ta n'oo nd'ai nk'ie nga kjin tíjñanuu. Chan̄kjún Nt̄ianá kō kat'atsó nga n'endjuú ni xi títs'ín Nt̄ianá ajinnuu nga títs'ínk'ankinnuu.

13 At'aha xi nkú ts'ín sasíh̄in Nt̄ianá, kui xi títs'ín nga n'e mjo kō nga n'oo ni xi mjehe.

14 Tsa t̄jín ni xi n'oo, najmi tū katuma stinnuu nga b'a n'o kō najmi tū chubatikoo xinkiu,

15 tū xi je kō naxu skuehennuu xuta. Jun xi ntíh̄i Nt̄ianá kō t̄jihin nga je kuintsubajjuhun xuta xi t̄jín nd'ai xi ch'onk'un kō xi ja kits'ínkatsún kjuankjintak'uhun. Katumo ajih̄in xuta xu'bo xi nkúhu niñu xi tibat'ai má jyuun.

16 Chubanijmíyahanu én xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta. Tsa b'a n'oo, tsjo k'úéna n̄istjin nga kj'uaí ngáha Cristo. At'aha nk'ie kama chji nga najmi tū kjuandahá kits'ian nga'yún nga kits'inxá ajinnuu.

17 Nk'ie nga s'ejinnuu Nt̄ianá, b'a joyaha tsa chje tí'bohoo Nt̄ianá. Kō tsa n'ek'ienna ej, an xi kuichú ma xi nkú joyaha chje xi ts'ínndjuút'a chje xi tí'bohoo Nt̄ianá. Tunga tsjohó t̄jínna ndaha tsa b'a n'ena. Ta n'etsjokoho kjuatsjona.

18 B'a ta ts'ín tsjo katumanuu kō ta tjennú kjuatsjonuu.

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo xuta Filipino nga ts'ínkjisehe Timoteo

19 Tsa Nda Nt̄ianá Jesu tsjante, kitsa ts'ínkjisenuu Timoteo tū xi tsjo kamahana nga kuint'e ni xi tíma ajinnuu.

20 Najmi t̄jín sana kj'ai xi nkúhu kui, xi b'a ta ts'ín ts'ínkjink'un xi nkúhu an nga kjintaha ra jun.

21 At'aha kj'ai xutaha bi ni xi ts'e bangisjai, najmi ni xi ts'e Jesucristo.

22 Tunga jahá yo xi nkú k'un Timoteo kō xi nkú ts'ín títs'ínxákona nga tíb'énijmíkona én nda tsuhu Jesucristo, xi nkú joyaha nku ndati xi ts'ínxákō na'mih̄i.

23 Kui nga tíb'endáhana nga kui ts'ínkjisenuu chuba nga skue xi nkú ts'ín s'enda ni xi tí'ajian.

24 Kō behe k'an nga Nda Nt̄ianá ta tsjántena nga kama kfínsennuu.

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo xuta Filipino nga títs'ínkjisehe Epafrodito

25 Tunga nd'ai títs'innkjih̄in k'an nga t̄jihin nga ta ts'ínkjisehé ngáhanuu nda nts'eé Epafrodito. Kui xi títs'ínxákona nga tí'ajinkona kjuanima ngat'aha Cristo. Kui xi y'exó nga kin'e nibásenú tū xi kuasinkohona nga ts'ín ni xi machjenna.

26 Tū xí tíma bahá ra jun kō kjintaha ra jun, at'aha be nga kinu'yó nga kisaté ch'in.

27 Kjuaxi kjáih̄in nga 'yún ndjáhá kisaté ch'in, nga ja ma kuayáhá kai. Tunga Nt̄ianá tsase n̄imaha nga kits'innkihi. Kō najmi tū suba kui xi tsase n̄imaha Nt̄ianá, ta tsase n̄imana kō an, at'aha tsa k'ien ndo 'yún kama tse kjuabana kai.

28 Kui nga kitsa mjehena nga ts'ínkjisehennuu tū xi tsjo k'úéhennuu nga cha ngáhanu kō tū xi najmi ta 'yún s'entahana.

29 N'ekjóhōon ndo xi nkú ts'ín t̄jehen ra xuta xi ts'e Nda Nt̄ianá. Tsjo kat'ennuu nga b'a n'oo. Chan̄kjún xuta xi b'a k'un xi nkúhu kui.

30 At'aha ngat'aha xáha Cristo ja ma k'ienntjáih̄i ni kai. Kitsjá yjohō ndaha tsa ja ma k'iehén tū xi ts'íntjusuhun ngandaná xá xi kik'aih̄iruu.

3

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo nkú ts'ín y'éjña ni xi kis'ehe

1 Kui b'a maha, já nts'ena, tsjo kat'ennuu at'aha Nda Nt̄ianá Jesucristo tíjñajinnuu. Najmi tífehe k'an nga ta kui ta maha ni xi tíb'et'ánuu, at'aha ngandanuu niu.

2 Chúhūun yjonuu já ch'onk'un xi ja yo, xi ch'onk'un xá xi títs'ín, xi mjehe nga n'e circuncision tya.

³ At'aha circuncision xi ndoo, kui xi kich'aá ñá xi yankjáán Ntíaná xi nkú ts'ín bakúyaná Espirituhú Ntíaná kō ma 'yún k'aán ngat'aha ni xi kits'ín Cristo Jesu, najmi ngat'aha ni xi n'ehe yjonintená.

⁴ An bi kama nkjún kama 'yún k'an ntje xi y'ahana. Najmi tjín kj'aí xi b'a ts'ín kama 'yún k'un ni xi nkúhu an,

⁵ nga ajihin xuta xi ntje Israel tjeheñ ra kitsian kō kin'ena ni circuncision nga tjínna jin nistjin nga kitsian. Ntje chán Benjamin tjeheña. Xuta hebreohó xi chána. Nku nda fariseo xi 'yún kits'intjusun chich'in kjuatéxumaha Moise kama.

⁶ Kui kjuatéxumoo 'yún kikuhun nga santaha kitsjennki unkie xuta ninkuhú Cristo. Naxu tsátejña xi nkú ts'ín bakúya kjuatéxumoo. Najmi tjín xi ch'on ts'ín kinchjayanena ngat'a ts'e kui ni.

⁷ Nk'ie bi, ngat'a ts'an 'yún chjhi ra ngatentee ni xu'bi, tunga nd'ai tu ngat'a ts'e Cristo xi nkú joyaha ni xi najmi chumi ni chjhi ra kits'in ma kui ni.

⁸ Nd'ai b'a xian nga najmi chumi ni chjhi ra ngayjee ni, at'aha ja be Cristo Jesu. Kui xi Nda Ntíaná maha kō kui xi 'yún chj saha ra nga tu mí nihí ni. Ngat'aha Cristo kits'inndyja ngayjee ni xi tjínna tu xi kama ts'in nganahana Cristo. Nd'ai nk'ie nga basehe ni xi kindyjo, b'a mana xi nkúhu tsa stje niu mana.

⁹ Mjena kúátejñajian ni xi kits'ín Cristo. Nk'ie kits'intjusan kjuatéxumoo. Kuenta ts'an tsangisja nga naxu kujichú ma nginkun Ntíaná. Tunga nd'aihi s'ejinna Jesucristo. Kui nga Ntíaná títsjáhana nga naxu tíjña nginkun tu ngat'aha nga s'ejinna.

¹⁰ Ni xi mjena nd'ai, mjena nga skue sisian Cristo kō nga'yuhun Ntíaná xi kits'ínkj'áiya ngáha ra Cristo ngabayoo. Mjena nga ta sakúna kjuanima xi kits'ínkj'áihin. Mjena b'a k'úé xi nkú kik'ie Cristo nk'ie nga k'ien

¹¹ tu xi ta kj'uaíyahana kō an ajihin xuta k'ien.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi kingjásihin nga y'ejña

¹² Najmi b'a tíxian tsa ja kisakúna ni xi kuaxian kō a ra tsa ja kama yá xi tjihin nga kama. Tunga tu nku tífi tjennkiná ni xi kuaxian, tu xi sakúhuna ni xi kama mjehe Cristo Jesu nk'ie nga kisakúhu an.

¹³ Jun já nts'e, najmi b'a mana tsa ja kisakúna ni. Ni xi títs'inná, títs'inchaya ni xi chóo kō títs'in kjua'yuhún ra yjoná tu xi sakúhuna ni xi niba askahan.

¹⁴ Cristo Jesu ts'inchjén Ntíaná nga tíchjaná nk'a ján. An bi tífi tjennkia ni xi títsu nga tsjáha xi nt'é éhen.

¹⁵ B'a ts'ín tjihin nga s'eyahaná ñá xi ja tsichu maá xi tjihin nga kamaá. Kō tsa tjín xi kj'aí ts'ín s'eyaha, Ntíaná ta k'uéjña chjhi ni xu'bo.

¹⁶ Tunga tjihin ni nga tu nku ndjáha kujinchajián ni xi ja kin'ekj'áihin santaha nd'ai.

¹⁷ Jun já nts'e, b'a n'oo xi nkú nga títs'ian kō ta chase chubayohoo xuta xi b'a ta tíntcha ts'ín xi nkú ts'ín kik'iejña chubayaihi.

¹⁸ At'aha nkjin maha xi tjintu xi nkúhu tsa tu kjuandahá kin'ek'ien Cristo at'a kruu. Ja ma nkjin njyá b'a xinnuu kō nd'ai santaha tínta ts'ihinna nga tíxinyanuu xi nkú ts'ín tjíyaha xuta xu'bo.

¹⁹ Kui xi tíntcha fi má nga ndyja, kō ni xi incha mjehe s'ehe kui xi ntíaha. Tíntcha bangisjai kjuachánka ajihin ni xi tu subahá maná, kō tu nku ni xi ts'ehé asuntee tjíntuyáha kjuankjintak'uhun.

²⁰ Tunga máha ñá, nanki xi tíjña nk'a ján tjeheñá. Yohó nankiná má nga tíchuyáhaá nga nibajehen Nda Ntíaná Jesucristo xi ts'ínk'ankiná.

²¹ Tjihin nga'yún nga kuatéxumaha ngatentee ni xi tjín kō ts'ínchjén nga'yuhun nga ts'ínk'óntjaiya yjoninte x'an xi kich'aá nd'ai. Xi nkú ts'ín tjihin kjuachánka yjonintehe, b'a ta ts'ínk'íé xi ts'añá.

4

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi incha ts'in xuta ninku Filipino

¹ Kui b'a maha, já nts'ena, tjo nkjúnna jun ko f'áitsjenna jun. Jun xi kjuatsjona ko nga chjihí xána. Tu nku b'a n'e ndjáhá tinchajiun Nda Ntjaná, jun xuta tjona.

² Tíbankihí na Ebodiá ko tíbankihí na Sintike nga kanchjako nda ngáha xinkjín at'aha nkuhú Nda Ntjaná incha yjanki.

³ Ko ji ta tíbankihí nga tísinkoi jminchjiun, ji xi b'a ta tsu xá xi t'n'ei. At'aha nga y'enijmía yo, kui jminchjiun ta y'énijmí én nda tsuhu Ntjaná, xi nkú nga ta kits'in nda Clemente ko xuta xingisoo xi kits'ínxákona. Kui xi ja tjintut'á j'áihín xujun má nga tjintut'á j'áihín xuta xi k'úentu t'k'un sín.

⁴ Kas'enúu kjuatsjoho Nda Ntjaná. B'ahá ta tixin ngáhanuu. Tsjo kat'enúu.

⁵ Ngatentee xuta incha kate nga nda animanuu. Ja tíña tíña Nda Ntjaná.

⁶ Najmi tu chumi nihi xi fantaha ruu yjonuu. Tu sa ní tehente t'inyohoo Ntjaná ni xi machjénnuu nga chubakoo. Tinchíhuu ko ta tjohoon máb'achjihí ni xi tí'bainuu.

⁷ Kjuajyuhu Ntjaná xi najmi mankjihín xuta, kui xi kúhun animanuu ko tsjánjyá xi nkú ts'in n'enkjínk'un at'aha Cristo Jesu ts'enúu.

⁸ Ko ni xi fekuhu, já nts'e, tíbankinuu nga n'enkjínk'un ni xi naxu tjin, ni xi yankjún, ni xi nda, ni xi je, ni xi tsjo k'un, ni xi nda chasehe. Ngayjee ni xi 'yún nda ko ni xi sasinná, kui ni xi n'enkjínk'un.

⁹ N'etjusun ni xi tsakuyánuu ko xi kixinyanuu nga n'oo, ni xi kinu'yó nga kinchja ko xi kiyo nga kits'ian. B'a n'oo ko k'úéjñajinnuu Ntjaná xi tsjáná kjuajyu.

B'i ts'in kitsjáha Pablo máb'achjihí xuta ninku Filipino at'aha tsasinkoho

¹⁰ 'Yún títsjana kjuatsjo Nda Ntjaná nga ta kis'entahá ngáhanuu an. Kjuaxi nga tehente kjintahannuu an, tunga santahá ni nd'ai kisakú niyánuu nga tsisinkonú.

¹¹ Najmi tsuhu ra tsa ndyjat'ana tsa mí nihi, tsa kui nga b'a tixihinnuu. At'aha ja kamankjinna nga tsjo k'úéna ajihín tu mí nihí ni xi kamat'an.

¹² Be xi nkú ts'in bintsúbajián kjuax'an ko ta be xi nkú ts'in bintsúbajián kjuanchiná. Ja kama nkana tu mí nihí ni, tsa tsé sisinna ko tsa kama bjona, tsa 'yún s'ena ni ko tsa najmi chumi nihi xi s'ena.

¹³ Ts'in chúkjuu tu mí nihí ni, at'aha Cristo tsjá nga'yúnna.

¹⁴ Tunga ndahá t'n'o nga túbisinkonú ajihín kjuanima xi tíf'ajian.

¹⁵ Jun xuta ninku nanki Filipino, yo ni xu'bi. Nk'ie nga tjun y'enijmínuu én nda tsuhu Jesucristo ko nk'ie nga tsitja ante Macedonia, ajihín xuta ninku xingisoo tu nkuhú jun xi tsisinkonú. Kik'ainú xi nkú tjin kitsjánuu Ntjaná.

¹⁶ Santaha nga tsátejña nanki Tesalonika, nku jo niyá ta kin'ekjínú ni xi kamachjénna.

¹⁷ Najmi chje xi tí'bainú títangisja. Títangisja níná nga 'yún kas'e sanuu kjuanchiná nginkun Ntjaná.

¹⁸ Ja kits'ínkjáihín ngayjee ni xi kin'e nibánú ko santaha tít'anki tímana nd'ai. Ni xi kin'e nibákonú Epafrodito, kui xi kits'ínndjuú ngayjee ni xi machjénna. Kui niu xi nkú joyaha nku chje sinje xi ts'ínkjáihín Ntjaná ko sasíhín.

¹⁹ Tsjánuu Ntjaná ngatentee ni xi machjénnuu, xi nkú ts'in tíñajin kjuanchiná chánka xi sakújinná Cristo Jesu.

²⁰ Ntjaná xi Na'miná maha, kui xi kayaha kjuachánkaha santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

B'i ts'in kits'ínkje Pablo xujuin

²¹ Tjohoon kjuasuniñana ngatentee xuta xi ts'e Cristo Jesu. Tít's'ínkjinuu kjuasuniña já nts'eé xi tjintukona ei.

²² Tít's'ínkjinuu kjuasuniña ngatentee xuta xi ts'e Ntjaná xi tjin ei. Ko xi tjincha ts'ínxá ni'yaha nda títjun k'aku Cesar, kui xi 'yún títs'ínkji sanuu kjuasuniña.

²³ Kat'ejñajinnu kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Colosa

B'i ts'ín kíkjaníñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Colosa

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntíaná b'a ts'ín kama mjehe. An ko nda nts'eé Timoteo

² tísuniñahí já nts'eé xi tintsuḅoo nanki Colosa, jun xi kík'áts'enuu Ntíaná ko s'ejinnuu Cristo.

Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná.

B'i ts'ín kinchantjai Pablo xuta ninku xi tjin nanki Colosa

³ Xki nga chubantjáihí nginkun Ntíaná xi Na'mihí Nda Ntíaná Jesucristo, 'bahí máb'achjíhí

⁴ at'aha kík'inyaní xi nkú ts'ín s'ejinnuu Jesucristo ko xi nkú ts'ín tjonuu ngayjee xuta xi ts'e Ntíaná.

⁵ B'a tín'o at'aha kinu'yó én nda tsuhu Jesucristo, én xi naxu tjin. Y'éña chjinuu ni xi tjinnda ngandanuu ndjiojmi ján. Kui niu xi ja tíchuyóhoo nd'ai.

⁶ Kui éin xi tsichujinnuu nda tít's'ín ko tífindju ajihín xuta nga ngúsuhun asuntee. B'a ta tíma ajinnuu b'aha ra nistjin nga kinu'yó ko tsichu mankjinnuu xi nkú tjihín ra kjuandaha Ntíaná.

⁷ Kui éin xi tsakúyanuu nda Epafra, nda musu xinkí xi 'yún tjoní. Naxu tífiko xáha ei nga tít's'ínxát'aha Cristo ngajonuu.

⁸ Kui xi kitsúyaní kjuatjo xi y'éñajin animanuu Espirituhu Ntíaná.

⁹ Nkúhu nga kík'inyaní kui niu, najmi tín'ekj'áiyai nga tíchubantjáihí nk'ie nga tíchubakoi Ntíaná. Tíbinchihí nga katumankjinyjenuu ni xi mjehe, ko nk'ie nga Espirituhu kat-sjánuu nga nanka n'enkjíntak'un ko nga kamankjinnuu ni xi ts'e Ntíaná.

¹⁰ B'a katuma tu xi kuintsuḅahanu xi nkú ts'ín tjeheḅen ra xuta xi ts'e Nda Ntíaná ko nga n'oo ni xi sasíhín. Tíbinchihí nga n'oo ngayje tíkjá ni xi nda ko nga 'yún kamankjinnuu nkú tjihín ra ngat'a ts'e Ntíaná.

¹¹ 'Yún kasakú nga'yúnnuu xi nkú ts'ín tjeheḅen ra nga'yúhun Ntíaná xi tjihín kjuachánka, tu xi kúchúkjuahanuu tu mí nihí ni ko tu xi najmi n'ekjehe ruu tak'un.

¹² Tsjo kat'enuu ko tjohon máb'achjíhí Ntia Na'miná xi kits'ín nga kama sakúnuu ni xi ts'ínkjáihín xuta xi ts'e xi k'úentu má ndzjeen.

¹³ At'aha ja kík'jexinná ajihín nga'yún xi tjin má jyuun ko kits'ínkj'aná má batéxuma Ntí xi tjoho.

¹⁴ Kui xi y'échjintjainá, kui nga kin'endyjat'ahaná ngatitsunná nd'ai.

B'i ts'ín tsakúya Pablo ni xi kits'ín Cristo ngandaná

¹⁵ Cristo kui xi nk'ie nga yaá, Ntíaná yaá. Ntukaán bi najmi ma chjihí Ntíaná. Kui xi Ntíhí Ntíaná xi tjun kintehe ni nga n'enda ngayjee ni xi kin'enda.

¹⁶ At'aha kui tjiná, kui nga kin'endaha ni xi tjin ndjiojmi ján ko asuntee, ni xi ma chji ko ni xi najmi ma chji, xi k'aku ko xi tjihín xá, xi batéxuma ko xi nk'a tjen. Kui kin'echjén nga kamanda ni xi tjin ko kui kama ts'e.

¹⁷ Kui xi tu b'a ts'ín jáhá tjiná kintehe ni nga kamanda ngayjee ni xi tjin, ko kui ngat'aha b'a k'uhun ni xi tjin xi nkú k'un.

¹⁸ Xi nkú ta ts'ín nintakaá batéxumaha yjonintená, b'a ta ts'ín Cristo batéxumaha xuta ninku. Kui xi tjuhun. Kui xi tjun j'áiyaha ajihín xuta k'ien tu xi nk'a tsjéheḅen ra ngayjee ni xi tjin.

¹⁹ At'aha kama tsjoho Ntíaná nga y'éñajihín Jesucristo xi nkú ts'ín tjiyaha.

²⁰ Ntíaná kits'ín nga kjuáik'un ngáha ra ngayjee xi incha ngji t'axín. Cristo kits'ínchjén, kui nga tu ngat'aha jni xi tsaténdzjoho Cristo t'a kruu kitsjáha ra kjuajyu ngayjee xi tjín t'anankiu ko xi tjín nk'a ján.

²¹ Nistjin nk'ie tsinima t'axihun Ntíaná ataha ni ch'onk'un kin'o ko animanuu ngji kontraha Ntíaná.

²² Tunga nga nd'ai Ntíaná ja kits'ín nga kjúáik'un ngáha ruu tu ngat'aha nga Cristo kits'ínkjas'en yjonintehe nga kin'ek'ien. B'a kits'ín Ntíaná tu xi kama kuichunchahanu nginkun ko kamo xuta xi ts'e xi najmi tjihin chuntí ko xi najmi kama n'enijéhe ra tsa mí nihi.

²³ B'a kama tsa tu nku kixihí ko ndjá kuinchajiun xi nkú ts'ín s'ejinnuu Ntíaná ko tu nku chuyahá ruu ni xi y'éjña chjinuu én nda tsuhu Jesucristo xi ja kinu'yó. Kui éen xi tís'enijmíhi xuta xi tjín nga ngúsuhun asuntee. An Pablo kik'ai xána nga k'uenijmía éin.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xá xi kik'aihi

²⁴ Nd'ai tsjo tjínna nga tísakúna kjuá'un ngandanuu. Ajihin yjonintena tífindju kjuá'un xi tísakúhu Cristo ngandaha xuta ninku, at'aha xuta ninku xi yjonintehe Cristo.

²⁵ Títs'inxá ajihin xuta ninku xi nkú ts'ín y'éjña Ntíaná nga kitsjána xá xu'bi ngandanuu, tu xi b'a ts'ín s'enijmíhi xi nkú tjihin ra éhen Ntíaná.

²⁶ Tíb'enijmía ni xi kis'ejña 'ma nú chá ján. Najmi kisakúchjhi niu xuta xi kis'e nistjin nk'ie. Tunga nd'ai xuta xi Ntíaná kik'áts'e tís'ejña chjihí niu.

²⁷ Kits'ín mje nga kuakúhu xuta xi ts'e xi nkú ts'ín tjíña kjuanchináha ko kjuachánkaha ajihin xuta xi tjín nga ngúsuhun asuntee. Kui nihi xi ja tís'ejña chji nd'ai. Ko ni xi tís'ejña chjiu, kui xi Cristo. Kui xi tjíñajinnuu ko títs'ín nga tíchuyohoo nga sakúhunuu kjuachánka.

²⁸ Kui Cristo xu'bi tíb'enijmíhi xuta. Ya sisiin xi nkú ts'ín tí'bai niyáihí ko títakuyáihí ngayjee xuta, tu xi kuichú maha ngayjee xuta xi s'ejihin Cristo xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná.

²⁹ Kui nij xi títs'ian nk'ie nga títs'inxá. Nga'yún xi títsjána Cristo títasinkona, kui nga ndjá títs'inxáhana.

2

¹ Mjena nga choo nga tu xí tsehé kjuanima tibenkínuu jun ko xuta ninku nanki Laodicea ko ngayjee xuta xi najmi be xi nkú tján.

² Mjena nga sakú nga'yúhun ngayjee xuta ninku, nga nkuhú k'ua xinkjín at'aha tjoho, ko nga nkuhú b'a kuitsu kjuankjintak'uhun nga nkúnkú, ko nga kamankjinyehe ni xi mjehe Ntíaná. Yohó ni ma kamankjihin ni xi y'éjña 'ma Ntíaná, kui nihi xi Cristo nd'ai.

³ Kui nga nk'ie nga yahaná Cristo yaá ngayjee kjuankjink'un xi 'yún nanka xi chjihí ra.

⁴ B'i ts'ín tít'et'ánuu tu xi najmi ch'a én tsjo tsu tsank'á k'uanachakohonuu.

⁵ Ndaha tsa najmi an kikjin tíjñajinnuu, tunga kjintahána jun ko tsjo mana nga be xi nkú ts'ín nda tintsubakoo xinkiu ko xi nkú ts'ín ndjá tinchajiun Cristo, at'aha kui xi s'ejinnuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tintsubakáá Cristo

⁶ Kui b'a maha, xi nkú ts'ín kin'ekjáihin ruu Nda Ntíaná Jesucristo, tu nkú b'ahá ts'ín tsjénkiu.

⁷ Nanka katji kjamanuu ajihin Cristo ko ndjá tinchajiun, at'aha kui xi kis'ejinnuu xi nkú ts'ín kisakúyanuu. Ko tehente tjohoon máb'achjihí Ntíaná nga ja kamo xuta xi ts'e.

⁸ Chúhuhun yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachakohonuu én nanka tiya xi be xuta. Kui xi nibáha ra sin chá xi be xuta, ni xi asunnte y'aha ra. Najmi Cristo nibáha ra.

⁹ Ajin yjonintehe Jesucristo tíjñajin kikjin Ntíaná,

¹⁰ ko jun ja kisakúnuu ni xi ndyjat'anuu kai at'aha nkuhú tsichu makoo Cristo. Kui xi batéxumaha ngayjee xi tjihin xá ko xi batéxuma.

¹¹ Nk'ie nga kis'ejinnuu Cristo, kin'enuu nku circuncision, tunga najmi circuncision xi n'ehé ra yjonintee kin'enuu. Circuncision xi kjaxín ní jé xi kich'o kin'enuu. Cristo xi b'a kits'innuu.

¹² Nk'ie nga kisatentó, tsangiyanjikoo Cristo. Nk'ie nga kis'ejinnuu nga'yúhun Ntíaná xi kits'ínkj'áiyako ngáha ra Cristo ngabayoo, ta j'áiyako ko kui ajihin ngabayoo.

¹³ Jun xuta k'ien kamo nistjin nk'ie tu ngat'aha ngatitsunuu, nk'ie nga najmi kin'enuu ni circuncision xu'bo. Tunga Ntíaná kits'ínk'íentu tik'unkonuu Cristo. Kits'ínndyjat'aná ngayjee ngatitsunná.

¹⁴ Kikjetiya xujun xi má nga kis'et'a ni xi tjenná, xi ngji kontraná. Kikjaxín xujun ko kingját'a kruu.

¹⁵ Cristo kits'ínchjén Ntíaná nga kits'ín nganaha xi tjihin xá ko xi nk'a tjen. Kiya kjuasuba xi kisakúhu nga kin'e nganaha xi tjihin xá ko xi nk'a tjen.

¹⁶ Kui nga najmi tu ch'a n'asihin ruu xi kuinchjayanenuu ngat'aha ni xi tichino ko tsa xi tí'yu, ko a ra ngat'aha nistjin nga títitju s'í, ko a ra nistjin nga tít'atuts'ihin sóo, ko tsa nistjin nkjún.

¹⁷ Ngayjee ni xu'bi mjehe kuakúchji ni xi nibá askahan, tunga Cristo bi b'éjña chji sisin ni xi nibóo.

¹⁸ Najmi tu 'bainto nga xi b'asje nimakjua maña yjoho ko benkjún ntítsjee incha k'uéchjanuu ni xi n'ekjóhoon. Kui jóo xi ni xi ma chji suba kuihi nchjanimíyaha ko nk'a b'asje tiya yjoho ngat'aha ni xi mankjihin ei asuntee.

¹⁹ Ja incha ngji t'axihin xi nintaku xuta ninku maha. At'aha xi nintaku xuta ninku maha, kui xi ts'ín nga sá yjonintee xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná nga sá. Sá yjonintee at'aha incha y'a y'ahá ra xinkjín.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Cristo tsayakaá ko j'áiyako ngáhaná

²⁰ Ja tsayako Cristo, kui nga kama ndáhi ruu ni xi batéxumaha asunteei. Kui nga, ¿á tintsuba saha ruu asuntee xi nkú ts'ín tjintuhu xuta xi ts'e? ¿Á tínu'yá'én saha ruu kjuatéxuma xi tsuhu xuta?

²¹ B'a tsu éen: “Najmi tu n'ekoo niu. Najmi tu chjut'o niu. Najmi tu chjubó niu.”

²² Kui ni xu'bi nintaku xuta tsitjuhu ko xuta y'éjña. Feya ni nga n'echjén.

²³ B'a maha xi kixi mankjihin maha nga b'a ts'ín nchja, at'aha ts'ín kjuayúhun ra xuta nga skuenkjún Ntíaná ko nga ts'ín nimakjua yjoho ko nga 'yún tsjáha kjuanima yjonintehe. Tunga najmi chumi ni chjhi ra tsa basinkoná nga b'éch'oná ni xi nchjaha animaná asunteei.

3

¹ Ja j'áiyako Cristo ngabayoo, kui nga tinchísjaihinu ni xi tjín ndjiojmi ján má tíjnat'aha Cristo Ntíaná.

² Ní xi tjeheh ra ndjiojmi ján n'enkjintak'un, najmi ni xi ts'e asuntee.

³ At'aha ja tsayo ko tintsuba tik'unkoo Cristo nginkun Ntíaná. Kui nga najmi ma chjhi yáha jun nd'ai.

⁴ Cristo xi ts'ín nga tintsubo. Nistjin nga kj'uaíkúchji yjoho Cristo, kui nistjiun ta cha yáha jun ko kuakúchjiu kjuachánkaha.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín chúhuún yjoná

⁵ Kui nga n'ek'iehennu ni xi tjintujín animanuu xi tjeheh ra asuntee. Najmi tu ch'a xi chuba kjuántukohó xinkjín, ko tsa ts'ín ni xi chunti nginkun Ntíaná, tsa yjonintee xi kuatéxumaha, tsa mjehe ts'ín ni xi ch'on tjín, tsa kjuanchiná 'yún kjuásihin. Xi 'yún fásihin kjuanchiná, kui xi kj'ai ntia tjennki.

⁶ Tu ngat'aha nga b'a incha ts'ín xuta, kui kjuaha nga incha nibánehe ra kjuakjahan Ntíaná.

⁷ Kò jun b'a ta kin'o nistjin nk'ie, nk'ie nga tintsu**ba**jiun ni xu'bo.

⁸ Nd'ai ta n'e t'axiún kjuakjoon, kjuastintoo, kjua'unchoo, én chubatif'oon kò én ch'on tsuu.

⁹ Najmi tu ch'anachoho xinkiu. Xi nkú ts'ín tintsu**bo** nistjin nk'ie, b'a joyaha tsa nku najyun chá kin'esjo.

¹⁰ Tunga xi nkú ts'ín tintsu**bo** nd'ai, b'a joyaha tsa najyun tsetse kindyja ngáhanu. Xi nkú ts'ín tjíyaha Ntíaná, b'a ts'ín tís'eyanu nk'ie nga tít'sín tsetsenuu kò nga tímankjin sisinnuu nkú tjíhín ra ngat'a ts'e Ntíaná.

¹¹ Ajihín xuta xi ja kama tsetse najmi ta chumi ni behe yá xi ntje judio tjehe ra kò yá xi najmi ntje judio tjehe ra, yá xi kin'ehe ni circumcision kò yá xi najmi kin'ehe, yá xi xin nibáha kò yá xi kinte tje nginkun xuta, yá xi xuta musu xi kich'atse kò yá xi ndáihí yjoho. Ngayjee kui ni nkúhú bichú majín Cristo, kò Cristo tíñajihín ngayjee.

¹² Ntíaná j'ájinuu, kík'áts'enuu kò tjoho jun. Kui nga n'e tsetse yahanu xi nkú ts'ín ku**intsu**bo nga chasenimoo xinkiu, kas'enuu kjuanda, nímakjua kas'eyanu, nímakjua n'ekoo xinkiu kò najmi tu kitsa katuma stinnuu.

¹³ N'e'yún tak'uhun xinkiu kò n'endyjat'ohoo xinkiu tsa tjín ajinnuu kjuasti. Xi nkú ts'ín kits'ínndyjat'anuu Nda Ntíaná, b'a ta ts'ín n'endyjat'ohoo xinkiu.

¹⁴ N'etjò xinkiu, at'aha kjuatjoo xi 'yún chjí saha ra nga ngayjee ni xingisoo kò nkúhú ts'ín manuu.

¹⁵ Kich'ajinnuu tu xi nkúhú yjonintehe Cristo kamahanu kò b'a ts'ín s'ehenuu kjuajyu. Kjuajyuhu Cristo katsjányáha animanuu kò tehente tjohoon máb'achjíhí Ntíaná ngat'a ts'e kui niu.

¹⁶ Kat'ejñajinyjenuu éhen Cristo. N'enkjín'un sisiun xi nkú ts'ín kuakúyohoo kò nga k'uai niyóhoo xinkiu. Tjohoon máb'achjíhí Ntíaná ajin animanuu nga sóhoo salmo kò sohoo ninku kò xi nkú ts'ín kuakúyanuu Espiritu nga só.

¹⁷ Ngatentee ni xi n'oo, tsa chubo kò tsa tu mí xáha ni xi n'oo, Nda Ntíaná Jesu n'ekasiún tíjún nga b'a n'oo kò tjohoon máb'achjíhí Ntia Na'miná ngat'a ts'e ni xi kisakújinnuu Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín k'úentu xuta

¹⁸ Jun xi tí'minuu chjuún, chankjún x'innuu. B'a n'oo xi nkú ts'ín tíñaha xuta xi yanki Nda Ntíaná.

¹⁹ Jun xi tí'minuu x'in, n'etjò chjuúnnuu kò najmi tu ndjá n'ekoo.

²⁰ Jun xi tí'minuu ntí, tinnú'yá'én tehentohoo xi chánuu. At'aha kui niu xi sasíhín Nda Ntíaná.

²¹ Jun xi tí'minuu na'mi, najmi tu chuba kjahán n'ekoo ntinnuu, tu xi najmi kfehe ra k'un.

²² Jun xi tí'minuu xuta musu xi kich'atse, tinnú'yá'én tehentohoo xi já ntianuu maha ei asunnteí. Najmi tu nk'ie nga tibasenuu b'a n'o, tsa tu xi nda kuasehenuu. Ngayjehe ní tak'un b'a n'oo at'aha Nda Ntíaná yankjún.

²³ Tu mí xáha ni xi n'oo, ngayjehe animanuu b'a noo. B'a n'oo xi nkúhu tsa Nda Ntíaná t'n'exát'ohoo, najmi tsa xuta.

²⁴ Yo nga sakúnnuu ni xi tjíndaha Ntíaná nga tsjáha ntíhí. Cristo t'n'exát'ohoo, kui xi Nda Ntíanuu.

²⁵ Xi tít'sín ni xi najmi b'a tjín, kui xi ts'íínkjáín ngajoya ngáha ra chjíhí ni xi tít'sín. Najmi ngabi ts'ínkò Ntíaná xuta.

4

¹ Kò jun xi tí'minuu já ntia, nda kò kixi n'ekoo xuta musu xi kich'atso. At'aha yo nga ta tíñanuu kò jun nku Nda Ntia ndjiojmi ján.

² N'ekjas'ohoon yjonuu nk'ie nga chubakoo Ntíaná. Najmi tu n'ekjentohoo yjonuu nga tjohoon máb'achjíhí ngat'a ts'e ni nda xi tsjánuu.

³ Kō tā chubantjaini tū xi Ntīaná tsjánteni má nga k'úénimí éhen, tū xi kuixínyahani ni xi kis'ejña 'ma nistjin nk'ie kō tís'ejña chji nd'ai ngat'aha Cristo. At'aha kui kjuaha kjiya'yúhunna ei.

⁴ Chubantjainú tū xi kama kuakuchji sisihinna éhen kō xi nkú ts'ín tjihin nga kuinchja.

⁵ Nankā n'ekjink'un xi nkú ts'ín kuintsu**ba**jihuun xutā xi najmi s'ejihin Ntīaná. Xki nistjin xi kjuā chasē sisihuun ni xi n'oo.

⁶ Tehente tsjo ts'ín chubo kō kas'ehe sin ni xi chubo. B'a ts'ín chahanu xi nkú k'úihuun nga nkúnkú xutā.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

⁷ Xi nkú ts'ín tíjña ei kuitsuyayjenuu ndā Tikiko, ndā nts'eé xi tjona, xi kixi títs'íntjusun xáha, xi tā títs'ínxát'aha Nda Ntīaná xi nkúhu an.

⁸ Kui xi títs'ínkisenū tū xi chahanu xi nkú n'e tintsubai ei kō tū xi sakú nga'yúhunnuu.

⁹ Kō títs'ínkíka Onesimo, ndā nts'eé xi tjona xi tā kixi títs'íntjusun xáha kō xi ndā nankinū maha. Incha kuitsuyanū ngatentē ni xi tíma ei.

¹⁰ Títs'ínkinū kjuasuniña Aristarko, ndā xi kjiya'yúnkōna nubayá ei, kō Marko xi nts'esti maha Bernabe. Ja tā tsichunū éhen Marko. Nda n'ekjóhōon tsa kuichūsenū yo.

¹¹ Kō títs'ínkinū kjuasuniña Jesu, kui ndo xi tā 'mi ya Justo. Tū kuihí já judio xu'bi xi y'anjikōna xá xi títs'ian nga tīb'enimíá xi nkú ts'ín batéxuma Ntīaná. Kui jóo xi tsjá nga'yúnna.

¹² Tā títs'ínkinū kjuasuniña Epafra, xi ndā nankinū maha. Kui xi tā títs'ínxát'aha Cristo Jesu kō tehente ngayjehe k'un tībankintjainū nga tīnchjako Ntīaná, tū xi ndjá kuinchahanu kō kama je kikjiun kō kamo xi nkú ts'ín mjehe Ntīaná.

¹³ An be sisan xi nkú ts'ín Epafra kjintahā rā jun kō tā kjintahā rā xutā xi tjin nanki Laodicea kō xi tjin nanki Hierapoli.

¹⁴ Tā títs'ínkinū kjuasuniña Luca, ndā chjinenki xi tjona, kō Dema.

¹⁵ Tjohōon kjuasuniñana já nts'eé xi tjin nanki Laodicea kō tjohōon kjuasuniñana tachjuún Ninfā kō xutā ninku xi ma ñjakú ni'yaha.

¹⁶ Nga ja kamanū nga n'eyo xujuin, tā n'ekjihū nga kats'inya xutā ninku Laodicea. Kō jun tā n'eyo xujun xi nibaha Laodicea.

¹⁷ B'a t'ihuun Arkipo: "N'enkjíntak'uin nga nda n'etjusuin xáha Nda Ntīaná xi kik'aihi."

¹⁸ An Pablo ntunā tīb'et'áhanū kjuasuniñana. N'ekj'átsjon nga kjiya'yán.

Kas'enū kjuandaha Ntīaná.

Xujun xi tjun kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Tesalonika

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Tesalonika

¹ An Pablo, Silbano ko Timoteo tísuniñahí, jun xuta ninku nanki Tesalonika, xi kik'áts'enuu Ntia Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo.

Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu.

B'i ts'ín títs'ínkj'átsjen Pablo xi nkú ts'ín kits'ínkjáihín xuta ninku nanki Tesalonika én nda tsuhu Jesucristo

² Tehente nk'ie nga chubakoi Ntíaná chubantjáihí ko 'báihí máb'achjíhí Ntíaná at'aha kichubó éhen.

³ Nginkun Ntia Na'miná f'áitsjen tehentení xi nkú ts'ín s'ejinnuu Ntíaná ko t'n'o xá xi mjehe, xi nkú ts'ín tjonuu ko t'bisinkoo xinkiu, ko xi nkú ts'ín t'n'echjúkjo kjuanimá xi tibitajíun nga tichuyóhoo nga k'já ngáha Nda Ntíaná Jesucristo.

⁴ Jun já nts'e, tjoho Ntíaná jun ko yai nga j'áinnuu.

⁵ At'aha nk'ie nga kik'ienijmí én nda tsuhu Jesucristo ajinnuu, najmi tu suba én kichubai. Kis'ejña chji ní nga'yuhun Ntíaná. Espirituhu Ntíaná kits'ínxá ko ndahachí najmi jo jan kamaní nga kichubai. Yo xi nkú n'e tintsuabai ajinnuu nga ngandanuu ni xi kin'ei.

⁶ Nk'ie nga kichasení tá kichasohó Nda Ntíaná, b'a ts'ín tsinchiyó xi nkú ts'ín kuintsuboo. At'aha nk'ie nga ja kin'ekjóhooon éhen Ntíaná, tá kisakúnuu nkjin t'k'já kjuanimá, tunga Espirituhu ní Ntíaná kitsjánuu kjuatsjo.

⁷ B'a ts'ín y'ejña chjihí ruu ngatentee xuta xi s'ejihín Ntíaná xi tjin nga ngúsuhun ante Macedonia ko ante Akaya xi nkú ts'ín tsjenk'íá Nda Ntíaná.

⁸ At'aha jun tjun kichubó éhen Ntíaná ko t'findju éen najmi tu suba ante Macedonia ko ante Akaya. Tu má níhi tíya xi nkú ts'ín t'ejinnuu Ntíaná. Kui nga najmi tá machjéhen rá tsa nkú kuixín sahaní jin.

⁹ At'aha xuta t'íncha nchjanijmíyaha xi nkú ts'ín jun kin'ekj'áinní nk'ie nga tsichuseihí, ko xi nkú ts'ín kin'ekj'í t'axíun ntia xi ntsja xuta ts'ínndaha nga kin'ekjóhooon Ntíaná. Nd'ai yjankiu Ntia xi t'jña t'k'uun. Kjuaxi nga kui xi Ntíaná.

¹⁰ Nd'ai tichuyóhoo Ntíhí Ntíaná xi nibá ngáha ndj'ojmi ján. Kui xi Jesu xi Ntíaná kits'ínkj'áíya ngáha rá ngabayoo ko xi ts'ínk'ankiná n'istjin nga nibánehe kjuakjahan Ntíaná asuntee.

2

B'i ts'ín títs'ínkj'átsjen Pablo xi nkú ts'ín kits'ínxá ajihín xuta ninku nanki Tesalonika

¹ At'aha ja yo jun, já nts'e, nk'ie nga najmi xá tiya kama nk'ie nga tsichí ajinnuu.

² Yo nga un kikiení ko ch'on kamata'ain nanki Filipino kintehe ni nga tsichí ajinnuu. Tunga Ntíanáhá kitsjá nga'yúnní, kui nga ndjá kin'esjehení yjoní nga y'enijmí én nda tsuhu Ntíaná ajinnuu. B'a kin'ei ndaha tsa nkjin maha xi ngji kontrani.

³ Najmi ni xi ngasten ko tsa ni xi ch'onk'un nibáha rá ni xi b'enijmí ko tá ndaha najmi ch'anachaihi xuta.

⁴ Nda ní tsasení Ntíaná ko kin'ekjas'enni nga k'úenijmí én nda tsuhu, ko b'a n'e tichubai. Najmi xuta t'í'baihi kjuatsjo. Ntia níná t'í'baihi kjuatsjo, kui xi be xi nkú ts'ín t'jintuyáni.

⁵ Xi nkú n'e ja yo, najmi kichuba un uin ko tá ndaha najmi kich'anachaihi, tsa tu xi b'a ts'ín kjuaihiní toon. Ntíaná be nga b'a tjin ni xi t'ixian.

⁶ Najmi tsinchisjái tsa kjuachánka sakúni ajinnuu ko tá ndaha ajihín xuta xingisoo,

⁷ ndaha tsa jin xi já postruhu Cristo kama kai tsinchihí ni xi machjénni. Kichase sisiíhín. B'a kin'ei xi nkú ts'ín nku tachjuún xi basehe ntíhi.

⁸ Yún nkjún tjoní jun, kui nga santaha najmi tú nku én nda tsuhu Ntíaná kin'ekjas'ehen rí. Tsa ni xi kuayántjaihi rí kai, tsayantjáhi rí. 'Yún nkjún kisasíni jun.

⁹ ¿A f'áítsjennuu, já nts'e, xi nkú ts'ín kin'exái ko kiyai kjuanimá ajinnuu? Nístjin nístjen kin'exái tú xi najmi ch'á kamahani nk'ie nga y'enijmíhi én nda tsuhu Ntíaná.

¹⁰ Jun ko Ntíaná be xi nkú ts'ín je ko naxú tintsubai ajinnuu jun xi s'ejinnuu Ntíaná, ko nga najmi tjín xi kjaníneni tsa mí nihi.

¹¹ Yo xi nkú ts'ín kichíhín nga nkúnkú jun, xi nkú ts'ín kuhún xi tí'mi na'mi ntíhi.

¹² Kik'ai niyáhi ko kik'ai nga'yíhín. Kik'inyaihi nga kuintsuboo xi nkú ts'ín tjíhin nga k'úentu xuta xi ts'e Ntíaná. At'aha jun j'áinnuu Ntíaná nga kuitjás'enjiun nga Ntíaná kuatéxumanuu ko nga sakúnuu kjuachánkaha.

¹³ Kui kjuaha nga najmi n'ekj'áiyai nga tehente 'baihi máb'achjíhi Ntíaná, at'aha kichjubó éhen Ntíaná xi kik'ienijmí. Najmi kin'ekjóhooon xi nkúhu tsa éhen xuta. Kjuaxi kjáihín nga kui xi éhen Ntíaná ko títs'ínxáinnuu nd'ai jun xi s'ejinnuu Ntíaná.

¹⁴ Jun já nts'e, b'a ta kamat'on xi nkú kamat'ain xuta ninkuhu Ntíaná xi tjín ante Judea xi ta s'ejihín Cristo Jesu. Un kikienuu aya ntsja xuta nankinuu xi nkú ts'ín ta un kiekehe xuta ninku xu'bo aya ntsja xuta judío xinkjín.

¹⁵ Kui xi ta incha kits'ínk'ien Nda Ntíaná Jesu ko já profeta, ko jin incha kikatjennkini. Najmi maha incha ts'ín ni xi sasihín Ntíaná ko fi kontraha ngatentee xuta.

¹⁶ B'éch'oní nga b'enijmíhi xuta xi najmi ntje judío tjeheh ra én xi ts'ínk'ankihí xuta. Tehente títs'ínsené jé yjohó nga b'a tíncha ts'ín, tunga nd'ai ja j'aik'úhún xuta xu'bo kjuakjahan Ntíaná.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nk'ie nga ta mjehé ngáha ra ngjuaisehe xuta ninku Tesalonika

¹⁷ Jun já nts'e, kama mje nkjúnni ko tú ni xí tsinchisjái niyá níi nga kuankínse ngáha rí nk'ie nga ja j'a chuba nístjin nga tsankin t'axíin má nga tintsuboo, ndaha tsa najmi ngji t'axíhín xinkjín animaná.

¹⁸ Kui nga kama mjeheni nga kuankínse ngáha rí. An Pablo nku jo niyá kama mjena nga kfínse ngáhanuu kai, tunga ndanindooó y'échjani.

¹⁹ At'aha, ¿mí nihi xi tichuyáhi ko mí nihi xi kama kjuatsjoni ko mí nihi xi kama chánka n'esjekohoni yjoni nginkun Nda Ntíaná Jesucristo nk'ie nga kj'uaí ngáha? ¿A najmi juhún?

²⁰ Kjuaxi nga jun xi kjuachánkani ko kjuatsjoni.

3

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga y'éxaha Timoteo

¹ Kui b'a maha nk'ie nga najmi ta kama 'yún sahani, tú xi b'a ts'ín chahani ni xi tímat'on y'endai nga kuintsuba subai nanki Atena

² ko kin'ekjíi nda nts'eé Timoteo, nga kui xi ngjuaisenuu. Kui xi ta títs'ínxát'aha Ntíaná nga tób'énijmí én nda tsuhu Cristo. Kin'ekjíi tú xi tsjá nga'yúhunnuu nga kuasinkohonuu ko ndjá kuinchajiun xi s'ejinná.

³ Najmi mjeni tsa tjín xi tjín ajinnuu kfehe k'un tú ngat'aha ni xi tíf'ajin. Ja yo nga tjíhin nga b'a kamat'aán.

⁴ At'aha nk'ie nga tintsuba sai ajinnuu, tsixínya tíjuíhín nga sakúná kju'a'un, xi nkú nga ja kama ko yo.

⁵ Kui kjuaha tú xí kis'entahána. Kui nga kits'ínkjísehenuu Timoteo tú xi skuehena tsa tú b'a ts'ín ndjáhá s'ejin sanuu. Najmi mjena tsa ndanindoo kjút'ayák'unnuu, tsa b'a ts'ínndyjaha xá xi kin'ei ajinnuu.

⁶ Ja kik'óya ngáha Timoteo nga ngjisenuu. Én nda tsu j'aikoní. B'a títsu nga tu nkú b'ahá ts'ín s'ejinnuu Ntíaná kò nga tu b'a ts'ín tjíhinnuu kjuatjo. Kitsúyani nga tsjo ma tehentenuu nga f'áitsjennuu jin kò nga tu xí mjeénuu chá ngáhaní xi nkú tá ts'ín jin 'yún mjení nga chaihí jun.

⁷ Kui kjuaha, já nts'e, ajihín kjuanusin xi tjínni kò kjuá'un xi tibení, tísakú nga'yúnni nga tínu'yái nga tu nku b'ahá ts'ín ndjá s'ejinnuu Ntíaná.

⁸ Títsjá nga'yúnni nga yai nga ndjá tinchajiun Nda Ntíaná.

⁹ Najmi tísakújinni én xi nkú ts'ín k'uaihí rí máb'achjíhi Ntíaná at'aha ndjá tinchajihun Nda Ntíaná kò tí'bainí kjuatsjo nginkun Ntíaná.

¹⁰ Nístjin nístjen 'yún nkjún binchihí Ntíaná tu xi katsjántehení nga chasé'a ngáhaná xinkíá kò nga n'endjuút'ai ni xi s'ejinnuu, tsa tu aha tjín ni xi ndyjat'a sa.

¹¹ Katsjáníyáni Ntía Na'miná kò Nda Ntíaná Jesu tu xi kama kuankíhinse ngáha rí.

¹² Kò 'yún katsjá sanuu kjuatjo Nda Ntíaná tu xi b'í ngján n'etjónu xinkíu kò xuta xingisoo xi nkú ts'ín tjoní jun.

¹³ Katsjá nga'yúhun anímanuu tu xi najmi chumi ni sakújihinnuu kò je s'eyahanuu nginkun Ntía Na'miná nístjin nga k'jáikò Nda Ntíaná Jesu ngayjee xuta xi kikj'áts'e.

4

B'í ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjíhin nga kuintsubaá nginkun Ntíaná

¹ Nd'ai já nts'e, ngajoho Nda Ntíaná Jesu tíbinchihí kò tí'bái niyáihí nga n'ehenu xi nkú ts'ín kisakúyanuu kò xi nkú tín'o tu nkú b'ahá n'e so. At'aha ja y'ejña chjihí xi nkú ts'ín tjíhin nga kuintsuboo kò nga k'uohoo kjuatsjo Ntíaná.

² Yo kjuatéxuma xi kin'ekjas'eihín, kui kjuatéxumaha xi y'ejña Nda Ntíaná Jesu.

³ Ni xi mjehe Ntíaná, mjehe nga xuta je kamo nginkun. N'e t'axíhun yjonuu nga chuba súntukonú xinkíu.

⁴ Nga nkúnkú xi tjín ajinnuu katumankjihín xi nkú ts'ín je kò kixí ts'íinchnén yjonintehe.

⁵ Najmi tu nku ni xi fásihín yjonintenuu n'esihun, xi nkú nga ts'ín xuta xi tjín asuntee xi najmi be Ntíaná.

⁶ Ndaha nku najmi tu ch'a xi kuankikjuaha nda nts'e kò tsa k'uanachaha. Xi nkú ts'ín kik'inyaihí kò y'ejña chjihí, Ntíaná ts'íinnijéhe ra xuta xi ts'ín kui níi.

⁷ At'aha najmi j'ájinná Ntíaná tsa tu xi ni xi chuntí kuintsubajihinná. J'ájin níná tu xi ni xi je kuintsubajihinná nginkun.

⁸ Kui b'a maha, xi ts'ín t'axíhin kjuatéxuma xu'bi, kui xi najmi kuatéxumaha xuta títs'ín t'axín. Kjuatéxumaha ní Ntíaná xi kitsjánuu Espiritu Santo títs'ín t'axín.

⁹ Ngat'a ts'e kjuatjo xi tjíñajinná ñá xi nts'eé mahaná, najmi machjén tsa k'uet'á xujunnuu. At'aha Ntíaná ja tsakúyanuu nga b'í ngján tjíhin nga n'etjón xinkíu.

¹⁰ B'a ts'ín kjáihin tín'etjón ngayjee já nts'eé xi tjín nga ngúsuhun ante Macedonia. Tunga jin tíbinchihí, já nts'e, nga 'yún nkjún kas'e sanuu kjuatjo.

¹¹ Tinchísjo nga kas'enuu kuajyu nga tintsuboo, kò n'oo ni xi ts'ajun, kò ntsoo n'exákohonu. B'a n'o xi nkú tsixín nga n'oo,

¹² tu xi nda ts'ín kuinimahanu ajihín xuta xi najmi s'ejihín Ntíaná kò tu xi najmi chumi nihi xi ndyjat'ahanuu.

B'í ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín kj'uaikj'áná Nda Ntíaná Jesu

¹³ Jun já nts'e, mjení nga choo ni xi kamaha xuta xi ja k'ien, tu xi najmi k'úé babaha ra yjonuu xi nkú ts'ín 'be babaha xuta xingisoo, xuta xi najmi chumi nihi xi tikuyáha.

¹⁴ Xi nkú ts'ín s'ejinná nga k'ien Jesu kò j'áiya ngáha ra ngabayoo, b'a tá ts'ín s'ejinná nga Ntíaná ts'íinkj'áiyakò ngáha ra Jesu xuta k'ien, kui xuta xi kis'ejihín Jesu.

¹⁵ Éhen Nda Ntíaná ni xi tibixínyai nga ñá xi tintsubaá nístjin nga k'jáik ngáha Nda Ntíaná najmi kuitjá tíjjuhún xuta xi ja k'ien.

¹⁶ At'aha nk'a ján nibaha Nda Ntíaná. Kuinú'yá nku nta xi k'uéxá ngajoho Ntíaná, kui xi ntaha ntítsje k'aku, ko kjuane tjioho Ntíaná. Tjun xuta xi kis'ejihin Cristo kintehe ni nga kuayá kj'uaíyaha ngabayo.

¹⁷ Ko askahan ñá xi tintsuba tík'un saá kui nistjiun n'ekjínjikoná xuta xu'bo ajin nintju xi má nga n'ekjálhín Nda Ntíaná nk'a ján. Yohó ni ma kuintsubaka síhaán Nda Ntíaná.

¹⁸ Kui én xu'bi tjen nga'yúnkoho ruu xinkiu.

5

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú chun nk'ie nga kj'uaí Nda Ntíaná

¹ Jun já nts'e, ngat'a ts'e nistjin xi nibá ko nkjé kuitjusun niu, najmi machjéhen tsa k'uet'á xujunnuu.

² At'aha jun ja ya sisiun nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná, kj'uaí nistjin nga najmi ch'a xi tikuyáha, xi nkú ts'ín f'ai nku nda ndyjé nga jyuun.

³ Nk'ie nga: “Tjinná kjuajyu nd'ai ko ja nda n'e tintsubaá”, kuitsu xuta, nk'ie tjen'yún nibanehé ra ni xi ts'ínkjehe xi nkú ts'ín nibanehe chjinti nku tachjuún xi ja tsihin ntí. Najmi s'e má kuanka 'ma xuta kui nistjin xu'bo.

⁴ Tunga máha jun, já nts'e, najmi má jyuun tintsubo, tsa tu ndyjahanuu nga kj'uaí nistjin xu'bo xi nkú joyaha nku nda ndyjé.

⁵ Ngatentoo tintsubo má ndzjeen ko má nistjiun. Najmi má nistjen ko tsa má jyuun ts'ená.

⁶ Kui nga najmi tu sufehená xi nkúhu xuta xingisoo. Tintsuba tík'un nínáá ko chaseéhe ni xi n'éé.

⁷ At'aha xi fantufé, nga jyuun fantufé, ko xi ma ch'i, nga jyuun ma ch'i.

⁸ Tunga ñá xi má ndzjeen ts'ená tjihin nga n'enjín sisihín tak'aán ko k'úendaá yjoná xi nkú joyaha já jun xi kjaán. N'e s'ejían Ntíaná, kas'ená kjuatjo, ko chúyahaá nga k'uankiá. B'a ts'ín chjúhun raá yjoná xi nkú ts'ín kuhun yjoho já jun xi kján.

⁹ At'aha najmi b'a ts'ín y'énda Ntíaná tsa ñá sakúná kjuakjahan. Y'éña ní nga Nda Ntíaná Jesucristo ts'ínk'ankiná.

¹⁰ Kui xi k'ienntjáíhiná tu xi kuintsuba tík'unkehoná, ndaha tsa ja tsayaá ko ndaha tsa tintsuba tík'un saá ei asunntej.

¹¹ Kui b'a maha, b'i ngján tjen nga'yúhunruú xinkiu ko tisinkoo tu xi ndjá kuinchunjihinnu xi s'ejinná. B'a n'oo xi nkú nga tín'o santaha nistjin nd'ai.

B'i ts'ín tsakúya Pablo ni xi incha ts'ín xuta ninku

¹² Jun já nts'e, tbinchihí nga katumankjinnuu nga Nda Ntíaná títs'ínxát'aha já xi tíncha ts'ínxáinnuu, já xi yja títjunnuu ko títsjáníyánuu.

¹³ 'Yún chankjún ko n'etjó jóo tu ngat'aha xá xi tíncha ts'ín. Ko b'i ngján kas'enuu kjuajyu nga tintsubakoo xinkiu.

¹⁴ Jun já nts'e, ta tbinchihí ni xu'bi. Tjen niyóhoo xi najmi mjehe ts'ínxá. Tjen nga'yúhun xi tífehe k'un. Tisinkoo xi najmi ndjá tínchajin xi s'ejinná. N'e'yún tak'uhun ngatentee xuta.

¹⁵ Tsa tjín ajinnuu xi ch'on kin'ehe, chasoo nga najmi tu ts'ín ngajoya ngáha ni xi kin'ehe. B'i ngján nda n'e tehentohoo xinkiu ko ngayjee xuta xingisoo.

¹⁶ Tehente tsjo kat'enuu.

¹⁷ Tu nkú chubakonú Ntíaná.

¹⁸ Tu mí nihí ni xi kamát'on, tjohoon máb'achjhi Ntíaná. At'aha kui niu xi mjehe Ntíaná nga n'oo jun xi s'ejinnuu Cristo Jesu.

¹⁹ Najmi tu n'ek'ienyo nd'í xi títs'ínkat'ai Espirituhu Ntíaná ajinnuu.

²⁰ Najmi tu tohón manuu xi nchja én xi tsjá Ntíaná.

²¹ Chasohoo ngayjee tu mí nihí ni nga tinchísajjiun ni xi nda ko kui xi n'oo.

²² T'ech'óhoo yjonuu ngayje tíkjá ni xi najmi nda.

²³ Ntíaná xi tsjáná kjuajyu, kui xi kats'ín jeyjenuu nginkun ko kakunnuu, tu xi ndahachí najmi s'ehe jé ajin kjuankjintak'unnuu ko tsa ajin animanuu ko tsa ajin yjonintenuu nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná Jesucristo.

²⁴ Ntíaná xi kixi ts'íntjusun ni xi nchja, kui xi j'ájinnuu ko ts'íntjusun nii.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujin

²⁵ Jun já nts'e, nk'ie nga chubakoo Ntíaná, chubantjáini.

²⁶ Ngajoni súniñaha ruu ngatentee já nts'eé.

²⁷ Ngajoho Nda Ntíaná títankihinuu nga kan'eya xujin nginkun ngatentee já nts'eé.

²⁸ Kas'enuu kjuandaha Nda Ntíaná Jesucristo.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihí nda postru Pabło xuta ninku Tesalonika

B'i ts'ín kíkjaníñaha Pabło xuta ninku xi tjin nanki Tesalonika

¹ An Pabło, Silbanö ko Timoteö tísuniñaihi, jun xuta ninku xi tintsüboo nanki Tesalonika, xi kík'áts'enüu Ntia Na'miná ko Nda Ntianá Jesucristo.

² Kas'enüu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntianá Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pabło ni xi kamat'ain xuta nk'ie nga kj'uaí ngáha Jesucristo

³ Jun já nts'e, jin tjihin nga tehente k'uaihi máb'achjíhi Ntianá nga ja kichjubó éhen. Kixi tjihin nga b'a n'ei, at'aha 'yún tís'ejin sanüu éhen Ntianá ko at'aha b'i ngján 'yún tín'etjó so xinkiu.

⁴ Kui nga tsjo mahani jun ajihin xuta ninku xingisoo xi Ntianá ta ts'e. Tíbixínyai xi nkú ts'ín tín'e chúkjuo ni xi tímat'on ko xi nkú ts'ín tín'e s'ejun Ntianá, ndaha tsa tín'e unchanüu ko nkjin tíkjá kjuanima tísakúnüu.

⁵ Kui ni xu'bi xi bakúchji nga kixi basehe Ntianá mí nihi xi nda ko tsa xi najmi nda títs'ín xuta. Tíb'axkinüu nga jun xi tsuhüü má batéxuma. Kui kjuaha nga un tíbehüü.

⁶ Kixi ts'ín Ntianá nga tsjáha kju'a'un xuta xi títs'ínkj'ajinnüu kju'a'un

⁷ ko nga tsjánüu jun xi tín'ekj'ajinnüu kju'a'un nga n'ekj'áiyakoní. B'a kama nistjin nga kj'uaíkúchji yjoho Nda Ntianá Jesu, nk'ie nga nibajenko nk'a ján ntítsjehe xi tjihin nga'yún nga tjenjin ts'ihin nd'í.

⁸ Kj'uaí ts'ínk'íechjí xi najmi be Ntianá ko xi najmi kint'é'éhen én nda tsuhu Nda Ntianá Jesu.

⁹ Kui xutaha xi ts'ínkjáihín kjuanima nga ndyja sín. N'ekjí t'axín nginkun Nda Ntianá. Najmi skué kjuachánkaha ko nga'yühun.

¹⁰ B'a kama kui nistjün nk'ie nga ja kj'uaí ts'ínkjáihín Nda Ntianá kjuachánkaha ajihin xuta xi ts'e, ko ngayjee xuta xi kis'ejihín tsjo kamaha nga skué. Ta choo at'aha kin'e s'ejun éhen Ntianá xi tsixínyai ajinnüu.

¹¹ Kui kjuaha, nk'ie nga chubakohóni Ntianá tehente chubantjáihí ri, tu xi k'uaxkihínüu Ntianá nga jun xi tsuhüü nga kamankukoo xuta xi j'ájin. Binchihi Ntianá nga kats'íntjusunko nga'yühun ngayje tíkjá ni xi nda mjenuu nga n'oo ko ngayjee xá xi tín'o tu ngat'aha nga s'ejinnüu.

¹² Nk'ie nga b'a kama, sakúhu kjuachánka Nda Ntianá Jesu ajinnüu ko jun ta sakúnüu kjuachánka ngat'aha Nda Ntianá, xi nkú ts'ín tjehe ra kjuandaha Ntianá ko kjuandaha Nda Ntianá Jesucristo.

2

B'i ts'ín tsakúya Pabło ni ch'onk'un xi kama kintehe ni nga kj'uaíkúchji yjoho Jesucristo

¹ Jun já nts'e, ngat'a ts'e nga kj'uaí ngáha Nda Ntianá Jesucristo ko nga kama ñjakúkaá, jin tbinchihi

² nga najmi tu kitsa n'ek'óntjaiyo xi nkú ts'ín n'enkjíntak'un. Najmi tu fantaha ruu yjonüu tsa kuínú'yó én nga ja kuichu nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntianá, ndaha tsa tjin xi b'a kuitsu nga Espirituhu Ntianá títs'ínkinchjaha ko tsa b'a kuitsu nga éhen Ntianá túb'énijmí, ko ndaha tsa n'ekj'ohoon nku xujun xi nkúhu tsa jin kin'e nibái.

³ Ndahachí najmi tu 'bainto tsa tjin xi k'uanachanüu. At'aha kintehe ni nga kuichú kui nistjün, tjun incha ts'ín t'axín xuta Ntianá ko kuakúchji yjoho nda xi ngatitsuun ts'ehe, xi ngak'ien tjehe ra.

⁴ Kui xi ts'íin chánga yjohó kó ngjuai kontraha ngayjee ni xi tsu xuta nga Ntia kó ngayjee ni xi benkjún xuta. Santaha ante nkjúhún nínkuhu Ntíaná k'úéjña nga ntia ts'íin ma suba yjohó.

⁵ ¿A najmi ta f'áitsjehénnuu, nk'ie nga tsátejñajinnuu kixinyanuu ni xu'bi?

⁶ Kó ja yo nd'ai mí nihi xi túb'échjaha nda xi ngatitsuun ts'ehe, tu xi kuakúchjiji yjohó nga kuichú nistjihin.

⁷ At'aha ja tít's'inxá nd'ai nga'yúhún ngatitsun xi tíjña'moo. Tu ni xi ndyjahá sa, ndyja nga chjúxin xi túb'échjaha nd'ai.

⁸ Nk'iehé kuakúchji yjohó nda ch'onk'uun. Tunga ntjo ts'ahá Nda Ntíaná Jesu ts'íin nganakohó ra kó nd'íhi sénnistjihin ts'íinkjekoo nk'ie nga kj'uaí.

⁹ Ndanindoo ts'íinxájihin nda ch'onk'uun nk'ie nga kj'uaí. Chánka nga'yún xi kj'uaíko. Ts'íin ni xi kuakúchji nga'yúhún kó kjuankjún tsank'á ts'íin.

¹⁰ Ts'íinchjén ngayje tákja ni xi najmi nda nga k'uanachaha xuta xi tjihin nga ndyja. Kui xutaha xi kits'ín t'axín én xi naxu, én xi kama ts'íink'ankihi kai.

¹¹ Kui kjuaha nga Ntíaná ts'íin nibáha ra xuta xu'bo nku nga'yún xi k'uanachaha nga s'ejihin én tsank'oo.

¹² B'a ts'ín n'enijéhe ra ngatentee xi najmi kis'ejihin én xi naxu, xi tu sahá kama tsjohó ni xi najmi naxu nginkun Ntíaná.

B'i ts'ín kinchja Pablo nga ndjá kuinchajin xuta Tesalonika ni xi ts'e Ntíaná

¹³ Tunga máha jin, tehente tjihin nga k'uaihi máb'achjiji Ntíaná at'aha kichjubó éhen. 'Yún tjohó Nda Ntíaná jun, já nts'eé. At'aha santaha nkúhu nga tuts'ihin ni j'áinnuu Ntíaná tu xi n'ek'ankihinnuu ngat'aha Espirituhu Ntíaná xi tít's'ín jenuu nginkun kó ngat'aha én naxu xi kis'ejinnuu.

¹⁴ Kui kjuaha kinchjahanuu Ntíaná nga kits'ínkint'énuu én nda tsu xi y'enijmí ajinnuu, tu xi b'a ts'ín sakúhunnuu kjuachánkaha Nda Ntíaná Jesucristo.

¹⁵ Kui b'a maha, já nts'e, ndjá tinchahanu kó n'etjusun ni xi tsinchiyó nga kin'ekjas'ejihin, ni xi tsixinyaihi kó xi y'ét'a xujuihin.

¹⁶ Tjohó ñá Ntia Na'miná kó tsjá nga'yúnná kó tsjáná nga chuyahaá ni xi nda, at'aha chánka kjuandaha. Nda Ntíaná Jesucristo kó Ntia Na'miná

¹⁷ katsjá nga'yúhún animanuu kó kats'ín nga ni xi nda n'oo kó chubo.

3

B'i ts'ín tsanki Pablo nga chubako Ntíaná

¹ Ni xi xín yanuu, já nts'e, chubantjaini nk'ie nga chubakoo Ntíaná. Tinchúhuu nga kitsa katjitse kó nda ts'ín kan'ekjáihiin éhen Nda Ntíaná tu má xi tje'hén ni. B'a katuma xi nkú nga kama ajinnuu.

² Kó tinchintjaini tu xi Ntíaná kjéxihinni ajihin já xi kits'ínkatsún kjuankjintak'uhún kó ch'onk'un xi tjín. At'aha najmi ngayjee xuta s'ejihin Ntíaná.

³ Tunga ts'íntjusahún Nda Ntíaná ni xi nchja. Kui xi ndjá ts'íinkinchánuu kó kúnnuu ajihin ni ch'onk'un xi tjín.

⁴ Xihi nkuhú Nda Ntíaná s'ejinná behe tak'uín nga t'n'etjusun kó nga tu nku n'etjusunnú kjuatéxuma xi kin'ekjas'ejihin.

⁵ Nda Ntíaná katsjánjyáha animanuu nga n'e mjo xi nkú ts'ín mjehe ñá Ntíaná kó nga n'e chúkjuo ni xi títbitjajúun xi nkú ts'ín kits'ín chúkjuá Cristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ts'íinxá xuta ninku Tesalonika

⁶ Jun já nts'e, ngajohó Nda Ntíaná Jesucristo b'a tí'miihi nga n'e t'axíhuun yjonuu ngatentee já nts'eé xi tjintu ts'e, xi najmi tijncha ts'ín xi nkú ts'ín tíjña én xi tsakuyáihí kó kin'ekjóhoun.

⁷ At'aha jun ja yo xi nkú ts'ín tjihin nga kuintsuboo nga chase chubayani. Najmi tintsuba ts'eí ajinnuu.

⁸ Ndaha nku najmi chuba kichinei nichinehe tsa najmi y'echjihi. Nistjin nistjen ní kin'exái ko kiyai kjuanimá tu xi ndaha nku xi tjin ajinnuu najmi jin y'enéhe ri yjoni.

⁹ Kjuaxi nga kama tsinchiihi ni xi kamachjenni kai, at'aha tjinni kixi nga b'a n'ei. Tunga tu sa ní kin'exái nga y'ejña chubayaihi xuta, tu xi b'a ta n'ehenu xi nkú nga kin'ei.

¹⁰ At'aha nk'ie nga tintsubai ajinnuu, kik'aihi kjuatexuma xu'bi: "Tsa tjin xi najmi mjehe ts'inxá, ta najmi kakjine ma."

¹¹ At'aha tinu'yái én nga tjin ajinnuu xi tjíma ts'e, xi najmi chumi nihi xi tjincha ts'ín, nga tu sahá chuba tjincha tsungijihin yjoho má najmi kui tjehe ra.

¹² Ngajoho Nda Ntiana Jesucristo b'a tí'miihi ko tbinchiihi xuta xu'bo nga tu sahá jyukji kats'inxá. B'a ts'ín sakúhu ra ni xi machjehen.

¹³ Ko jun já nts'e, najmi tu n'ekjentohoo yjonuu nga n'oo ni xi nda.

¹⁴ Tsa tjin xi najmi ts'iinsihin én xi tib'et'ai xujuin, chase sisiun yá xi b'a ts'ín ko najmi ta makohonu, tu xi katuma subaha ra.

¹⁵ Tunga najmi tu chasehé ruu xi nkúhu tsa kui xi xuta kontranuu. Tjenniyá níhuu at'aha nda nts'o maha.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

¹⁶ Nda Ntiana xi tsjáná kjuajyu, kui xi katsjá tehentenuu kjuajyu ajihin ni xi kuitjájun. Nda Ntiana kat'ejñajinnuu ngatentoo.

¹⁷ An Pablo ntuna tib'et'ahanuu kjuasuniñana. Kui xi bakúchji ngayjee xujun xi ts'inkjiihi xuta. B'a ts'ín b'et'á.

¹⁸ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo.

Xujun xi tjun kits'ínkjihí nda postru Pablo Timoteo

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo Timoteo

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo xi nkú ts'ín y'ejña Ntíaná xi ts'ínk'ankiná ko Jesucristo xi tichuyáhaá.

² Tífaniñaha Timoteo, ji xi ntína at'aha nkuhú xi s'ejinná.

Katsjáhi kjuanda ko kjuajyu Ntia Na'miná ko Nda Ntíaná Cristo Jesu ko nda katasehi.

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo Timoteo ni xi tjihin nga ts'ínko já maestrú xi tsank'á

³ Xi nkú ts'ín tsankihi nk'ie nga ngjia ante Macedonia, tinchin nanki Efeso kixihin ko t'ech'óhí xuta xi najmi b'a tjín ni xi túbakúya,

⁴ at'aha échá xi nchja xuta ko xi nkú ts'ín nibatuts'ihin ra ntje cháha títs'ínsihin. At'aha yo nibáha ra nga b'ésiko xinkjín xuta. Najmi basinkóna nga n'ée xá xi kitsjáná Ntíaná. Nga ní s'ejinná, kui ní nihi xi basinkóna.

⁵ Mjena nga s'e kjuatjo, kui kjuaha nga tsankihi ra nga k'úéch'oho ri xuta xu'bo. At'aha nk'ie nga je animaha xuta ko je s'eya kjuankjintak'uhun ko ngayjehe k'un ts'ín s'ejin Ntíaná, yo ní nibáha ra kjuatjo.

⁶ Tjín xi ja ngji t'axihin ni xu'bi. Kindyjajihin niyo ko tsichujnejin én xi najmi tjihin sin.

⁷ Já maestruhu kjuatéxumaha Ntíaná mjehe ts'ín ma yjoho, ndaha tsa najmi mankjihin ni xi nchja ko chuba b'ahá tsu nga b'a tjín ni xi bakúya.

⁸ Yaá nga nda kjuatéxumaha Ntíaná tsa sakúya xi nkú ts'ín tjihin nga sakúya.

⁹ At'aha yaá nga najmi xuta xi ma naxu nginkun Ntíaná tjñanehe kjuatéxumoo. Xi najmi nt'één ní tjñanehe kjuatéxumoo, xi najmi benkjún Ntíaná ko ts'ín ngatitsun, xi najmi ts'ín ni xi naxu tjín ko najmi benkjún ni xi ts'e Ntíaná, xi ts'ínk'ien na'mihí ko ts'ínk'ien naaha ko ts'ínk'ien animá,

¹⁰ xi chuba fantukohó xinkjín, xi na, xi batéña xuta musu, xi nchja én tsank'á, xi najmi ts'íntjusun ni xi ts'ínkie Ntíaná nga ts'ín, ko xi ts'ín tu mí nihí ni xi fi kontraha ni nda xi bakuyáá.

¹¹ At'aha ni nda xi bakuyáá, yo nibáha ra én nda tsu chánkaha Ntíaná xi n'etsjoho. Ko an kik'aina nga k'uenijmía kui én nda tsuu.

B'i ts'ín títsjáha Pablo máb'achjihí Cristo at'aha kui kits'ín maha nku nda postru

¹² Tsjaha máb'achjihí Nda Ntíaná Jesucristo xi tsjá nga'yúnna, at'aha tsasejnuna nga kamana ts'ian xaha,

¹³ ndaha tsa ch'on ts'ín kinchjané nistjin nk'ie ko kitsjennkí unkie xuta xi ts'e ko én ch'on tsu kixihin. Tunga kama nimahá ra an at'aha najmi be ni xi kits'ian ko najmi kjee kui s'ejinna.

¹⁴ Yún nda kits'ínkona Nda Ntíaná ko kitsjana nga kui s'ejinna ko kitsjana kjuatjo xi kui nibáha ra.

¹⁵ Én xi ma n'e s'ejin xu'bi ko ngayjee xuta tjihin nga ts'ín s'ejin, nga Cristo Jesu j'ai asuntei tu xi j'ai ts'ínk'ankihi xuta ngatitsun, b'aha ra an xi 'yún tjinna jé.

¹⁶ Tunga kuihí kjuaha kama nimaha ra an Ntíaná, tu xi nk'ie nga chahana an xi 'yún tjinna jé, kuakúchjihí Jesucristo ngayjee kjuatsentaha. B'a ts'ín kis'ejña chubayahá ra an xuta xi askahan s'ejihin Jesucristo ko sakúhu nga k'úentu tik'un sín.

¹⁷ Kui b'a maha, ikayankjún ko kats'ínkie yjoho xuta nga tjihin kjuachánka santaha tu nkjéhé ni Ntíaná xi Nda rej xi batéxuma sín, xi najmi maha 'me, xi najmi ma chji, xi nku tutu Ntíaná maha! B'a katuma.

¹⁸ Ji Timoteo, xi nkúhu tsa ntína ji, ja kuaxinyaha ni xi n'ei. Én xi kitsjáhi já xi kinchja én xi kitsjáha Ntíaná nibáha ra kui ni. En xi incha kitsú kuasinkohi nga nda kuitjusun xá xi t'n'ei.

¹⁹ Ndjá tisinñajin ni xi s'ejinná ko je kas'eya kjuankjintak'uhin. At'aha tjin xi ja kits'in t'axin ni xu'bi ko b'a ts'in kits'inndyjajihin ra yjoho. Najmi ta s'ejihin ra Ntíaná.

²⁰ B'a kamat'ain nda Himeneo ko nda Alejandro. Kui jóo xi ja kits'inkjas'en aya ntsja ndanindoo tu xi katehe nga tihin nga skuenkjun Ntíaná nga kuinchja.

2

B'i ts'in tsakúya Pablo ni xi n'e aya ninku

¹ Títjun títbankia nga xuta ninku katankihí Ntíaná ni xi machjéhen. Kanchjako ko katankintjai ngayjee xuta xi tjin ko katsjáha máb'achjihí nga nda tít'sínkoho.

² Kanchjantai já rei ko ngayjee já xi tihin xá, tu xi kjuajyu ko kjuanch'an s'ehená nga kuintsubaá ko tu nku chankjúhunná Ntíaná ko nda kuintsubaá.

³ At'aha kui ni xu'bi xi nda ko sasihin Ntíaná xi ts'ink'ankiná.

⁴ Mjehe Ntíaná nga n'ek'anki ngatentee xuta ko nga kuichú mankjihin ni xi naxu tjin.

⁵ At'aha nkuhú maha Ntíaná ko nkuhú maha nda xi nchjantjai xuta nginkun Ntíaná. Jesucristo, kui xi nda xu'bo.

⁶ Kui xi kitsjá yjoho nga y'échjintjai ngayjee xuta. Kui niu xi kik'inyaha xuta nk'ie nga tsichu nistjin xi y'enda Ntíaná.

⁷ Kui kjuaha nga kin'e mahana nku xi b'énjimi én nda tsuhu Ntíaná, nku nda postru. Kjuaxi ni xi tixian. Najmi tít'anacha. Kin'e mana nda maestruhu xuta xi najmi ntje judio tjehe ra tu xi kuakuyaha ra ni xi tihin nga s'ejihin, ni xi naxu tjin.

⁸ Kui b'a maha, mjena nga tu má antehé ni kanchjako Ntíaná jáx'iun, katjénk'ahá ts'ihin ntsja ko je kas'eya animaha nga b'a incha ts'in. Najmi tu kjuakjan tintujihin nga b'a incha ts'in ko tsa kjuastinta.

⁹ Ko máha jminchijun, mjena nga najmi tu ni xi nkjun ts'in k'uenda yjoho, tsa tu xi b'a ts'in nda skuéhe ra xuta xingisoo. Katenkjún ní yjoho ko nimakjua kat'asje. Najmi tu nihi xi nkjun ts'in kat'enda ntsjaha, tsa ts'intsejnuhu yjoho toonsine ko tsa ndjio tsjo k'un perla, ko tsa ngjua najyun xi 'yún chji.

¹⁰ Xá xi nda ní n'e, kui niu xi tsjo ts'in katakúhu, xi nkú ts'in tjehe ra jminchjin xi ja kitsjáha yjoho nga skuenkjun Ntíaná.

¹¹ Jyu katasínju jminchijun ni xi tísakúyaha ko kant'é'éhen éen.

¹² Najmi tsjanté tsa nku tachjuun kuakúya aya ninku ko tsa kui nk'a kjuaha jáx'iun. Tu sa ní jyu kat'ejña.

¹³ At'aha najmi Eva tjun kin'enda, tjun ní Adan kin'enda.

¹⁴ Ko najmi Adan xi kich'anachaha. Tachjuun ní xi kich'anachaha ko b'a ts'in tsijnejihin ngatitsun.

¹⁵ Tunga n'ek'ankihí jminchijun nga kuasehe ntí xi s'ehe, tsa ndjá kuinchajin ni xi s'ejinná ko kjuatjoo ko ni xi je nginkun Ntíaná, ko tsa nda s'eyaha.

3

B'i ts'in tsakúya Pablo má jáha xi kama ts'in xaha ninku

¹ Én xi ma n'e s'ejin xu'bi. Tsa tjin xi mjehe kuasehe xuta ninku, nda tjin xá xi mjehe.

² Tunga katumahá nda xi kuasehe ninku nku nda xi najmi tjin ni xi chubayanéhe ra, xi nkuhú maha chjuuhun, xi kixi fiko yjoho, xi nda basehe ni xi ts'in, xi benkjuhun xuta, xi nda ts'inkjálhin xuta ni'yaha, xi maha bakúyaha xuta,

³ xi najmi 'yún 'bi binu, xi najmi kitsa ma kjahan, xi nda animaha, xi tsjoho kjuajyu, ko xi najmi toon mangimjehe.

⁴ Tjihin nga nda ts'in kuatéxumaha xuta xi tjín ni'yaha ko ts'ín nga ntíhi kuint'é'éhen ko nga kixi skuenkjühun.

⁵ At'aha nku nda xi najmi maha batéxumaha xuta xi tjín ni'yaha, ¿nkú ts'in kamaha ra kúmntaha ninkuhu Ntíaná?

⁶ Ko najmi tjihin nga s'et'a xá nku nda xi as'ai kis'ejihín ra Ntíaná, tu xi najmi nk'a k'uasjehe yoho ko kuijneihin ngatitsun xi tsijnejin ndanindoo ko b'a ts'in n'enijéhe ra.

⁷ Nda xi mjehe xá xu'bi ta tjihin nga ja yankjún ajihin xuta xi najmi s'ejihin Ntíaná, tu xi najmi ch'a ch'on ts'in kuinchjayanéhe ra ko tu xi najmi kuijneihin kjuamañaha ndanindoo.

⁸ B'a ta tjín ts'e já xi basinko já xi basehe ninku. Tjihin nga já xi benkjún yoho s'et'a xá, xi najmi nchja én tsank'á, xi najmi b'atihí nga 'bi binu, xi najmi mjehe toon xi ch'on ts'in sakú.

⁹ Tjihin nga ndjá katinchajin ni xi s'ejinná, ni xi kis'ejña 'ma nistjin nk'ie ko tís'ejña chji nd'ai, ko je kas'entuyá kjuankjintak'uhun.

¹⁰ Tjun kachase sisihin xi nkú ts'in tjíma já xu'bi. Tsa najmi chumi nihi xi sakújin, kas'et'a xá nga kuasinko já xi basehe ninku.

¹¹ Ko b'a ta ts'in jminchjún, tjihin nga katenkjún yoho, najmi tu én tsank'á k'uasjené xuta, kixi katjiko yoho, ko katuma 'yún tak'aán.

¹² Nkuhú chjuún kas'ejñaha nda xi k'uai xaha nga kuasinko já xi basehe ninku. Tjihin nga nda ts'in kuatéxumaha ntíhi ko xuta xi tjín ni'yaha.

¹³ At'aha xi kixi fiko xá xu'bi, kui xi yankjún ajihin xuta xingisoo ko najmi jo jan maha nk'ie nga b'énjmi nga ja kis'ejihin Jesucristo.

¹⁴ Ndaha tsa mjena kfínse xatíhi, tunga tíb'et'áhá ra ni xu'bi

¹⁵ tsa tu aha k'uandayana nga kfínsehe. Tíb'et'áha kui ni tu xi b'a ts'in chahani xi nkú ts'ín xuta xi ts'e Ntíaná, kui xi xuta ninkuhu Ntíaná xi tjíña tík'uun. Tíincha kjanínk'a ko tsjá nga'yúhun én xi naxu tjín.

¹⁶ Tjínha chji chji nga 'yún tse ni xi y'aha ra ni xi s'ejinná, kui nihi xi kis'ejña 'ma nistjin nk'ie ko ja y'éjña chji Ntíaná nd'ai.

Tsakúchji yoho nga kik'a yjoninte,

y'éjña chji Espiritu nga kui xi naxu.

Ntítsjee kíkíehé,

kis'enjímíhi ajihin xuta.

Xuta asunntej kis'ejihin kui,

ko ngji ngáha má tjíña kjuachánkaha.

4

B'i ts'in kitsúyaha Pablo Timoteo nga s'e xi ngjuai t'axihin én nda tsuhu Cristo

¹ Tsuya chji chji Espirituhu Ntíaná nga nistjin xi fekuu s'e xi ngjuai t'axín ko nga najmi ta s'ejihin ra Ntíaná. Tsjénnkihí jáninda xi k'uanaçaha xuta ko ni xi kuakúya jánindoo.

² Kui niu xi kuitsuya já maña tsank'á xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntíaná, kui já xi ja tsatsun kjuankjintak'uhun.

³ Kui jóo najmi ts'inj'o nga bixan xuta ko b'éch'o má nihi xi najmi ma chine, nichine xi Ntíaná y'éjña nga kjine xuta xi s'ejihin Ntíaná, xi ja kíkíe ni xi naxu tjín ko tsjáha má b'achjíhi Ntíaná nk'ie nga kjine ni xi tjín.

⁴ Nda ní ngayjee ni xi kits'ínnda Ntíaná. Najmi tjihin nga n'e t'axíaán niu tsa k'uaihi máb'achjíhi Ntíaná nga títsjáná.

⁵ At'aha bichú ma je nginkun Ntíaná ni xi sakúná nk'ie nga mankjinná éhen Ntíaná ko nk'ie nga chubakaá Ntíaná.

B'i ts'in kitsúyaha Pablo Timoteo xi nkú ts'in k'úéjñajihin xuta ninku

⁶ Nda ts'ín n'exát'aihi Jesucristo tsa b'i ts'ín kuakúyaihi já nts'eé. Kasakú nga'yúnkoihí én xi s'ejinná, én nda xi tsinchiyái ko kich'ai.

⁷ Najmi tu n'esihín échá nchíni xi ts'e asunntej. N'enkahí animahí ni xi ts'e Ntíaná.

⁸ Kjuaxi kjáihín nga nk'ie nga n'enkaháá yjoná nku ni, basinkoho yjonintená. Tunga 'yúhún basinkoná nga n'enkaháá animaná nga chankjáán Ntíaná. At'aha nga tíyankjáán Ntíaná, kui xi basinkoná xi nkú ts'ín tintsubaá nd'ai ko ta xi nkú ts'ín kuintsubaá askahan.

⁹ Én xi ma n'e s'ejin xu'bi ko ngayjee xuta tjíhin nga ts'ín s'ejin.

¹⁰ Kui kjuaha 'yún t'n'exáhaná ko tí'baihi raá kjuanima yjoná, at'aha tíchuyáá ni nda xi tsjáná Ntíaná xi tíña t'ík'un. Kui xi maha ts'ínk'anki ngayjee xuta, xi s'ejihín kui b'aha ra nga ts'ínk'anki.

¹¹ B'a ts'ín tjenniyáihí xuta ko takúyaihi.

¹² Najmi tu ch'a xi tu tohón katumaha ji at'aha ndati. Nk'ie nga skuehi xuta xi s'ejihín Ntíaná xi nkú ts'ín chubai, xi nkú ts'ín tinchin, xi nkú ts'ín n'etjói xuta, xi nkú ts'ín s'ejihín Ntíaná, ko xi nkú ts'ín je tinchin nginkun Ntíaná, ta katumaha kui ni.

¹³ N'eyajihín xuta nínku éhen Ntíaná, takúyai ko tjen nga'yúihín santaha nga kuichá yo.

¹⁴ Najmi tu n'e nga mahí yjohí kjuanda xi kik'aihi nk'ie nga kitsjáhi éhen Ntíaná já xi Ntíaná kits'ínkinchaha. B'a kama nk'ie nga kingjénnehi ntsja jácháha xuta nínku.

¹⁵ Nda n'esihín ni xu'bi ko tisínjñajin, tu xi skuehe ngayjee xuta nga tíxubáya ni xi kik'aihi.

¹⁶ Chíhín yjohí ko nda chasehí ni xi t'ibakuyái. N'etjusun tehentei niu. Tsa b'a n'ei, n'ek'anki yjohí ko ta n'ek'anki xi t'íncha basínñijhi.

5

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo Timoteo xi nkú ts'ín ts'ínxáko xuta nínku

¹ Najmi tu ndjá chubakoi nku nda chá. Tjenniyáihí xi nkúhu tsa na'mihí maha. B'a ta n'ekoi já xunkúu xi nkúhu tsa já nts'ei maha.

² Ko tjenniyáihí jminchjín chóo xi nkúhu tsa náhi maha, ko istinchjín xunkúu xi nkúhu tsa nichjai maha. Je kas'eya animahí nk'ie nga tjenniyáihí jminchjín.

³ Tisínkoi jminchín xi ja k'ien x'ihín, kui xi najmi ch'a xi tjíhín.

⁴ Tunga tsa nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín xi naa ko tsa nachá tí'mi, xi títsu naa ko tsa nachá, kui xi tjun katuma chubayahá ni xi tjíhín nga ts'ín at'aha ja s'ejihín Ntíaná. Kats'ínk'óya ngáha ra kjuanda xi kitsjáha xi cháha nk'ie nga kjintí. At'aha kui ni xi sasíhín Ntíaná.

⁵ Nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín ko xi najmi ch'a xi tjíhín, kui xi kuyá nga Ntíaná kuasinkoho. Nistjin nistjen nchjako Ntíaná nga bankihí ni xi machjéhen.

⁶ Tunga xi ja kits'ínkjas'ehén yjoho kjuatsjo xi tjín, kui xi ja k'ien ndaha tsa tíña t'ík'un sa.

⁷ N'ek'a niyákoí xuta nínku ni xi kuaxihín, tu xi najmi chubayanéhe ngat'aha ni xi t'íncha ts'ín.

⁸ At'aha xi najmi nkjún maha xuta xinkjín, b'aha ra xi tjintu ni'yaha, kui xi títs'ín t'axín xi s'ejinná ko 'yún ch'onk'un sa nga xuta xi najmi s'ejihín Ntíaná.

⁹ Tu j'áihín ní jminchjín xi k'ien x'ihín, xi ja tjíhín cháte ko te nú, kui xi kas'et'a xujún, xi nkuhú x'in kis'ejñaha,

¹⁰ xi behe xuta nga nda kits'ín, xi 'mihí nga nda ts'ín kits'ínchá ntíhi, nga nda ts'ín kitsjantehe xuta ni'yaha, nga nda ts'ín kits'ínkjáihín xuta xi ts'e Ntíaná, nga nda ts'ín tsasinko xuta xi un kiekiehe ko nga ngayjehe animaha kits'ín ngayje t'ík'á ni xi nda.

¹¹ Jminchjín xi ja k'ien x'ihín tunga kjintíhí sa, najmi tu b'et'a xujún. At'aha nk'ie nga kuinchja animaha, ngjuai t'axíhín Cristo ko kama mjehe nga kuixan ngáha.

¹² Kui niu n'enijéhe ra, at'aha najmi ngjikondju ni xi tjun kits'ínkjas'ehe yjoho.

¹³ Kō ni xi incha ts'ín ya, ts'e ma kō xkī ni'ya incha b'ema. Kō najmi tū suba ts'e ma, én ní ya incha b'emako kō tsungijin yjoho tū mí nihí ni, kō nchja ni xi najmi tjihin nga kuinchja.

¹⁴ Kui b'a maha, mjehena nga kuixahan jminchjín xi ja k'ien xihín xi ndyja saha, kō nga s'ehe ntí kō nga kuasehe ni'yaha, tū xi b'a ts'ín najmi tsjantehe tsa kuinchjayanéhe ra xi fi kontraná.

¹⁵ At'aha tjin xi ja ngji t'axín kō yjankihí Satana nd'ai.

¹⁶ Tsa ni'yaha xuta xi s'ejihín Ntjaná tjintut'á jminchjín xi ja k'ien x'ihín, katsjáha ni xi machjéhen, tū xi najmi ch'á kamaha ra xuta ninku. B'a ts'ín xuta ninku kama kuasinkoho kj'ai jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi najmi ch'a xi tjihin.

¹⁷ Kō máha jácháha xuta ninku xi yja títjun nga nda ts'ín tífindjuko xáha, kui xi 'yún kayankjún, b'aha ra xi tjihin xá ts'e s'énjímí kō xi bakúya éhen Ntjaná.

¹⁸ At'aha b'a títsu éhen Ntjaná: "Najmi tū tsa b'e'ai ts'a chu xi tibasine tuniñu nga títitjá." Kō b'a ta ts'ín tít'a ya: "Nda xi títs'ínxá tjihin kixi nga kamachjihí."

¹⁹ Najmi tū n'esihín xi kuatéjéne nku ndacháha xuta ninku tsa najmi tjihin tsa jo kō tsa jan já testiyu.

²⁰ Tunga máha xi tū nku tíncha ts'ihín sa ngatitsun, kui xi nginkun ngayjee xuta ninku n'ek'a niyái, tū xi kas'ejña nkjühun ra xuta ninku.

²¹ Nginkun Ntjaná kō Jesucristo kō ntítsje xi ts'e, títbankihi nga n'etjusuin ni xi tíxihin. Najmi tū ngabi n'ei nga chaseihí xuta. Nkuhú n'ei.

²² Najmi tū ch'a chuba mjenéi ntsai nga k'uai xáhi. At'aha tsa chuba k'uai xáha ri, n'engujin yjohi ngatitsuhun. Je katumai.

²³ Najmi ta tū nku ntánijua s'ihini. Tū sa ní s'i ichí kō binu tū xi kamandaha kants'ai kō kuitjuxín ch'in xi nkjin niyá tsjáhi kjuasti.

²⁴ Tjin ngatitsun xi yaha kintehe ni nga n'ekokjua xi b'a kits'íun, kō tjin ngá xi yaha askahan.

²⁵ B'a ta ts'ín ya chji chji ni nda xi ts'ín xuta, kō ni xi najmi tjintuchjí nd'ai najmi kama s'entu'má tehente.

6

¹ Máha xuta musu xi kich'atse, b'i ts'ín kats'ínnkink'un ngat'a ts'e jántjiaha. Katenkjún kjuaxi jóo, tū xi b'a ts'ín chankjühun Ntjaná kō ni xi títakuyáa.

² Kō xi tjihin já ntia xi s'ejihín Ntjaná, kui xi ta katenkjún, ndaha tsa já nts'e ja tsichu ma jóo. Tū sa ní nda ts'ín kats'ínxát'a saha, at'aha tjoho xi títs'ínkjáihín xáha kō at'aha ta s'ejihín Ntjaná.

Kui ni xi takúyaihi kō tixinyaihi xuta ninku.

B'i ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e tooon

³ Tsa tjin xi kj'ai ni títakúya, nga ja ngji t'axihín ni nda xi tsakúya Nda Ntjaná Jesucristo kō kjuatéxuma xi bakúyaná nkú ts'ín chankjáán Ntjaná,

⁴ xi b'a ts'íun, kui xi chuba nk'ahá tít'asje yjoho. Najmi chumi nihi xi be. Najmi nda títs'ínnkink'un kō chuba mjehé ra k'uékjoko xuta kō k'uésiyáha tū mí éhen ni. Kui xi b'éntje kjuaxintak'uun kō kjuakjoon, nga ch'on tsuhú xinkjín xuta kō nga najmi s'ejihín xinkjín,

⁵ nga kjánko tehente xinkjín xuta xi ngakjá ts'ínnkink'un kō xi najmi tjihin ni xi naxu tjin. Kui jóo xi ni xi ts'e Ntjaná ma nchinántjaihi.

⁶ Nga ní yankjáán Ntjaná, kui xi kjuanchiná chánkaná, kui nga najmi ta kj'ai nihi fasihin raá.

⁷ B'a tjin at'aha najmi chumi nihi xi jáikaá asunntej kō najmi chumi nihi xi kuankínko ngáhaná.

⁸ Kui b'a maha, tsa títakúná nichine kō najyun xi tindyjáa, tsjo kat'ená.

⁹ Xi mjehe kama nchiná, kui xi najmi maha b'éch'oho yjoho ni xi nchjaha animaha, ko ngayjee ni xi ma mjehe b'ét'a'yuhun niu. Nkjin tikjá ni xi ma mjehe, tunga tu a nihí niu ko ts'ín'uhun. Ts'ínkatsúhun ko ts'ínndyjaha niu.

¹⁰ At'aha nk'ie nga 'yún mjehe toon xuta, yo nibáha ra ngayje tikjá ni ch'onk'un. Tjín xi b'a incha kits'ín, 'yún incha kama mje saha toon, kui nga ngji t'axihin ra ko najmi ta kis'ejihin ra Ntjaná. B'a ts'ín ta kui ta maha kits'ín'uhun ra yjoho.

B'i ts'ín kitsjániyáha Pablo Timoteo

¹¹ Tunga máha ji xi Ntjaná ts'ehi, tiyú t'axihin ngayjee ni xu'bi. Tinchinjin ni xi naxu nginkun Ntjaná, chankjún Ntjaná, ko tu nku n'e s'ejiní Ntjaná. Kas'ehi kjuatjo ko kjuatsenta ko kjuanimatak'un.

¹² N'e sahani nga'yún nga ch'ai xi s'ejiná. Ch'a ntsjan ntsjain xi ts'ínk'íéjña t'ík'un sínna, at'aha j'ájihin nga kuinchun t'ík'uin. Kui kjuaha nga tsixinyahani nga s'ejihin Jesucristo nginkun nkjin xuta.

¹³ Ntjaná xi ts'ínk'íéntu t'ík'un ngayjee xi tjín ko Jesucristo xi kitsúya yáha kui nk'ie nga kin'ekokjua nginkun Poncio Pilato, t'íncha be nga t'ib'exáha.

¹⁴ N'etjusun sisin ni xi tíxihin ko najmi tu kas'e má ndyjajihin. B'a n'ei santaha nkúhu nga k'j'uaíkúchji yjoho Nda Ntjaná Jesucristo.

¹⁵ Kui xi k'j'uaí nk'ie nga kuichú chuba, chuba xi Ntjaná y'éjña, at'aha Ntjaná xi n'etsjoho ko kui xi batéxuma suba, kui xi Nda rejhi já rej ko Ntjaha já ntja.

¹⁶ Nku tutu kui xi najmi maha ndyja, xi tjíñajin nd'í nga najmi ch'a ma bichúk'un tiñaha, xi najmi kjee ch'a behe ko najmi ch'a ma base'aha. ¡Kui xi tu nkjéhé ni kayankjún ko kasakúchji nga'yuhun! B'a katuma.

¹⁷ Já nchiná xi tjín asunntej n'ek'a niyái nga najmi tu nk'a k'uasje yjoho ko nga najmi tu kjuanchináha kama 'yún k'un, at'aha maha fe kjuanchinóo. Ntja níná katuma 'yún k'un, kui xi tsjáná ngayje tikjá ni xi machénná tu xi nda ts'ín kuintsubahaná.

¹⁸ B'a t'ihin já nchinóo nga kats'ín ni xi nda ko nga kui niu xi katuma kjuanchiná ndaha. Katsjáha xuta xingisoo ni xi machjéhen ko najmi tu kats'ínxkihín xuta ni xi tjíhin.

¹⁹ Tsa ts'ín ni, s'ehé kjuanchiná nda xi kuasinkoho ko sakúhu nga k'úéntu t'ík'un xi nkú ts'ín tjeheh ra.

²⁰ Ji Timoteo, n'etjusun sisin ch'á xi kich'anji. Najmi tu nungijin yjohi én tiya xi tjín asunntej ko ta ndaha ni tsank'á xi b'ésiyáha xuta xi b'a tsu nga tjíhin kjuankjintak'un.

²¹ At'aha tjín xi kits'ín s'ejin kjuankjintak'un tsank'á xu'bo ko b'a ts'ín incha ngji t'axihín ra xi s'ejiná.

Kjuandaha Ntjaná kas'enuu.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihí nda postru Pablo Timoteo

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo Timoteo

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntiana b'a ts'ín kama mjehe. Tíbitjusun ni xi kitsúya títjun nga ts'ínk'íéntu tík'un xuta xi s'ejihin Cristo Jesu.

² Tífaniñaha Timoteo, ji xi nkúhu tsa ntína ko tjo nkúnna ji.

Katsjáhi kjuanda ko kjuajyu Ntia Na'miná ko Nda Ntiana Cristo Jesu ko nda katasehi.

B'i ts'ín kitsjá nga'yuhun Pablo Timoteo

³ Nistjin nistjen nchjantjáhi nginkun Ntiana ko tsjaha máb'achjhi ngat'a ts'e ni xi t'n'ei. Kui xi tít's'inxát'aha xi nkú nga ta kits'ín ntje chána ko je tjíya kjuankjintak'unna nga b'a tít's'ian.

⁴ F'áitsjenna nga kich'í ko mjena skue ngaha ra tu xi b'a ts'ín tséjihinna kjuatsjo.

⁵ Ts'inkj'áitsjen xi nkú ts'ín ngayjehe animahí s'ejihin Ntiana. Tjun Lojda, nacháhi, b'a ta ts'ín kis'ejihin, ko Eunice, náhi. Nd'ai be sisihin k'an nga ko ji b'a ta ts'ín s'ejihin.

⁶ Kui b'a maha, tít's'inkj'áitsjehen ra nga n'e'yúnyai kjuanda xi kitsjáhi Ntiana nk'ie nga kingjennéhe ntsa.

⁷ At'aha najmi kjuabinkjun tsjáná Espiritu xi kits'ín nibáná Ntiana. Nga'yún ní tsjáná ko kjuatjo, ko ta tsjáná nga naxu s'eyaná.

⁸ Kui nga najmi tu n'e subaha ri yjohi nga k'úénjímí Nda Ntiana ko ta ndaha nga kjíya'yán ngat'aha nga tíb'enjímía. Nga'yuhun Ntiana katasinkohi nga kuitjain kjuanima ngat'aha én nda tsuhu Ntiana xi nkúhu an.

⁹ Ntiana kits'ínk'ankiná ko j'ájinná nga kamaá xuta xi ts'e. Tunga najmi ngat'aha ní ni xi kin'eé j'ájihinná. B'a ní kits'ín at'aha b'a ts'ín y'énda títjun ko b'a ts'ín nibá kjuandaha. Kintehe ni nga kamanda asunntej, ajihin Cristo Jesu kits'ín nga ñá tsuhuná kjuanda xu'bj.

¹⁰ Nd'ai ni ma ja y'éña chji kjuandoo nk'ie nga ja j'ai Cristo Jesu xi kits'ínk'ankiná nga j'ai kjexín nga'yuhun ngabayoo ko ts'asje chji nga kama kuintsuba tík'un sían tu ngat'aha én nda tsuhu Ntiana.

¹¹ Ntiana kits'ín mana nku xi b'énjímí éhen, nku nda postru ko nku nda maestru.

¹² Kui kjuaha nga tíf'ajihinna kjuanima. Tunga najmi subahá mana, at'aha be yá xi kits'in s'ejian ko behe k'an nga tjihin nga'yún nga kjuatjo ni xi kits'ínkjas'enna. B'a ts'ín santaha nkúhu nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta.

¹³ Ndjá n'e s'ejin Cristo Jesu ko tinchinjín kjuatjoho. Xi nkú kits'ínkoho nga tsakuyáha, ni nda xi tsakuyáha, b'a n'ei.

¹⁴ Nga'yuhun Espiritu Santo xi tijnajinná chúnkoho ri én nda tsu xi kin'ekjas'ehin.

¹⁵ Ja yai nga ja incha kits'ín nga mana ngayjee xuta xi tjin nga ngúshun ante Asia. Santaha ko nda Figelo ko nda Hermogene b'a kits'ínkona.

¹⁶ Ntiana katase nimaha xuta xinkjín nda Onesiforo. Nkjin niyá kitsjá nga'yúnna ndo ko najmi kama subaha ngat'aha nga kjíya'yán.

¹⁷ Ni xi kits'ín ní, nk'ie nga j'ai nanki Roma tsangisjaina santaha nkúhu nga kisakúhu an.

¹⁸ Nda Ntiana katase nimaha nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta. Ko ji ja ya sisin xi nkú ts'ín tsasinkóna ndo nanki Efeso.

2

B'i ts'ín y'éña chubaya Pablo nk'ie nga tsakuyaha Timoteo

¹ Kui b'a maha, ji ntína, n'ejahani nga'yún xi sakújinná kjuandaha Cristo Jesu.

² Kō ni xi kinu'yái nga kixian nginkun nkjin xuta, kui xi n'ekjas'eihin já xi ma 'yún tak'aán, já xi kama kuakúya ngáha ra kj'ai.

³ N'e chúkjuai kjuanima xi kuitjájín, at'aha ji xi nkú joya nda juhun Cristo Jesu ji, nda jun xi nda ts'ín xáha.

⁴ Yaá nga ndaha nku nda jun xi tíkján najmi tsungijin yjoho ni xi tjín asunntej. B'a ts'ín at'aha mjehe nga nda skuehe xi kitsjá xáha.

⁵ Kō ta máha nku ndatsuton, najmi kama ts'ín ngana tsa najmi tsúton xi nkú ts'ín tjña nga nuton.

⁶ Kō ta máha nku xi títs'ín kjuanima nga títs'ínxá, bichú nistjin nga sakúhu ni tjun xi b'éntje.

⁷ N'echubayahj yjohj ni xi tíxihin kō b'a ta ts'ín Nda Ntjáná ts'ín nga kamankjihin ngayjee nij.

⁸ N'ekj'áitsjein Jesucristo xi j'áiya ngáha ra ngabayoo, xi ntjehe David y'aha ra. B'i tsu én xi túb'enijmía.

⁹ Kō kui ngat'aha éen un tibeheha kō santaha kjíya'yán xi nkúhu tsa an xi nda ch'on k'an. Tunga máha éhen Ntjáná, najmi kjiya'yún.

¹⁰ Kui nga ngandaha xuta xi Ntjáná j'ájin títs'in chúkjuahana ngayjee ni xi tímat'an, tu xi kō kui incha sakúhu ra nga Cristo Jesu ts'ínk'anki kō tsjáha kjuachánka xi najmi maha feya.

¹¹ Ma n'e s'ejin én xi tsu:

Tsa tsayakaá Cristo,
ta kuintsuba t'ík'unko ngáhaná.

¹² Tsa t'ín'e chúkjuá nga un tibená,
ta kuatexumakaá.

Tsa najmi n'ekié yjoná nga yaá,
kō kui najmi ts'ínkie yjoho nga bená.

¹³ Tsa najmi ch'a s'ejihin ñá,
tunga kui ma ma 'yún tak'aán,
at'aha kui najmi maha ts'ínjo éhen.

B'i ts'ín tsakúyaha Pablo Timoteo xi nkú ts'ín ts'ínxát'aha Cristo

¹⁴ N'ekj'áitsjeihin xuta ninku, nginkun Ntjáná tu xí b'ahá t'ihin, nga najmi tu mí éhen ni incha k'uésiyáha, at'aha kui ni xu'bj xi najmi chumi ni chjijhi ra. Tu sa ní ts'ínndyjajihin xuta xi mjéñjuhu kui niu.

¹⁵ Ngayjehe k'uin n'ei ni xi nda nginkun Ntjáná tu xi nda skuehe ni xi t'ín'ei. N'ei xi nkúhu nku nda musu xi najmi ma subaha ni xi títs'ín kō xi nda ts'ín bakúya én xi naxu tjín.

¹⁶ Najmi tu nungijin yjohj én tiya xi tjín asunntej, at'aha xi b'a ts'ín nchja, kui xi tu nku fi t'axihín ra Ntjáná.

¹⁷ Kō kui éhen xi nkú joyaha tsé xi finanka. Najmi maha manda. B'a ts'ín tsatsun nda Himeneo kō nda Fileto.

¹⁸ Kui xi ja ngji t'axihin ni xi naxu tjín. B'a t'íncha tsu nga ja j'a nistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. B'a ts'ín títs'ínndyjajihin ra k'ua xuta xi s'ejihin Ntjáná.

¹⁹ Tunga tu nkú ndjáhá s'jña éhen Ntjáná. S'jña xi nkúhu nku xjó xi: “Nda Ntjáná be xuta xi ts'e”, tsu ntu xi t'ít'aha. Kō b'a ta ts'ín t'ít'a yaha: “Ngayjee xi tsu nga s'ejihin Cristo kats'ín t'axihin yjoho ni xi najmi naxu nginkun Ntjáná.”

²⁰ Xi nkúhu nku ni'ya chánka, najmi tu suba ni toonsine kō toontaba t'ihin. Ta tjín níhi ni xi kamandakoho yá kō ninte. K'ua xi n'echjén nk'ie nga tjín s'í kō k'ua xi n'echjén tehente.

²¹ Kō b'a tā ts'ín tǐñña ajinná. Tsa tǐñ xi ja kits'ín je yjohō, kui xi nkú joyaha ni xi ma n'echjén nk'ie nga tǐñ s'í. Ja je kō Ntǐaná kama ts'ínchjéhen, at'aha ja tǐndaha yjohō nga kama ts'ín ngayjee ni xi nda.

²² Chǐhǐn yjohǐ ni xi nchjaha animaha já istiu. N'ei ni xi naxu nginkun Ntǐaná, tu nku n'e s'ejinní Ntǐaná, kō kas'ehi kjuatjo kō kjuajyu. Nkuhú n'e makoi yjohǐ xuta xi je tǐntuyá animaha kō nchjaha Nda Ntǐaná.

²³ Najmi tu n'esihǐn én tsujnu tsut'a kō én xi najmi tǐhǐn sin xi nchja xuta, at'aha ja yai nga yo nibáha rá kjuachán.

²⁴ Xi tǐts'ínxát'aha Nda Ntǐaná najmi tǐhǐn nga kjuachán kjuájin yjohō. Nda ní ts'ín kats'ínsihǐn ngayjee xuta. Kō tǐhǐn nga kamaha kuakúyaha xuta. Kats'ín chúkjuá ni xi kamat'ain.

²⁵ Nimakjuá kat'asje yjohō nk'ie nga tsǐániyáha xi tǐfi kontraha. Kutsa Ntǐánahá tsjáha xuta xu'bo nga ts'ínk'óntjaiya animaha nga skué ni xi naxu tǐñ

²⁶ kō nga kuankaha ni xi ts'anachakohō rá ndanindoo. At'aha incha kjintuyá'yún kō ni xi mjehe ndanindoo tǐts'ínkohō.

3

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú kama kintehe ni nga kjuái ngáha Nda Ntǐaná

¹ Katumankjihin ni xu'bi. Nǐstjin xi fekuhu s'e nǐstjin kjuá'un.

² At'aha kamaxkín xuta kō 'yún ts'ín mje toon. Ngak'un kama kō nk'a k'uasje yjohō. Ch'on ts'ín kuinchjane Ntǐaná kō najmi kuint'é'éhen xi cháha. Ndjá s'eyaha kō najmi skuengkún Ntǐaná.

³ Najmi s'ehe kjuatjo kō najmi kama nimaha xuta. Kuinchjayane xuta kō najmi k'uéch'ohō yjohō ni xi kuinchjaha animaha. Kjan kama kō ngjuái kontraha ngayjee ni xi nda.

⁴ Tsank'á kama, najmi kama nusihǐn ni xi incha ts'ín, kō tséjihǐn rá kjuangak'un. Najmi kuangisjai Ntǐaná. Ni xi kuinchja níhi animaha kuangisjai.

⁵ B'a incha ts'ín xi benkjún Ntǐaná ts'ín, tunga xi nkú ts'ín tǐntu kui niu xi kuakúchji nga najmi tǐñajihǐn nga'yún xi Ntǐaná tsjáha xuta xi benkjúhǐn.

N'e t'axihǐn yjohǐ xuta xu'bi.

⁶ At'aha xi b'a k'un, kui xi xki ni'ya incha fi kō b'anachaha jminchjín xi najmi ndjá tǐntuyáha, xi kitsejihǐn rá ngatitsun kō nt'é'éhen tu mí níhi ni xi nchjaha animaha.

⁷ Kui jminchjún xi tehente bangiya tunga ndahá íchí najmi ma bichú mankjín sisihǐn ni xi naxu tǐñ.

⁸ Xi nkú ts'ín ját'e Jane kō Jambre ngji kontraha Moise nǐstjin nk'ie, b'a tā ts'ín kō kui já xu'bi tǐfi kontraha ni xi naxu tǐñ. Najmi nda kjuankjintak'uhǐn kō yaha nga najmi Ntǐaná s'ejihǐn.

⁹ Tunga najmi ngjuaindjukohó ni xi incha y'a, at'aha ngayjee xuta skué kjuanchinihi. B'a kamat'ain xi nkú nga tā kamat'ain Jane kō Jambre.

B'i ts'ín kitsǐániyáha Pablo Timoteo

¹⁰ Ji Timoteo, ja yai sisin ni xi tsakuyá kō xi nkú ts'ian. Tā yai ni xi mjena ts'ian, xi nkú ts'ín s'ejinna, kjuatsentana, kjuatjona, kō xi nkú ts'ín tǐts'in chúkjuá ni xi tǐmat'an.

¹¹ Yai xi nkú ts'ín kitsjennkí unkiena xuta, kō kjuá'un xi kikié, kō ni xi kamat'an nanki Antiokía, nanki Ikonio kō nanki Listra. Kitsjennkí unkiena xuta tunga Nda Ntǐánahá tsasinkona ajihǐn ngayjee ni xu'bi.

¹² Kjuaxǐ nga ngayjee xi mjehe skuengkún Ntǐaná kō Cristo Jesu, kui xi tsjénki unkiehe xuta.

¹³ Tunga máha xuta ch'onk'uun kō xi tsank'óo, 'yún ch'onk'un kama sa. K'uanacha kō tā ch'anachaha.

¹⁴ Tunga máha ji, ndjá tisinjnajin ni xi tsinchiyái, ni xi tsichu mankjihin. At'aha yai yá xi tsakúyahi niu.

¹⁵ N'ekj'áitsjein nga santa nkúhu nga ndyjahi yai nkú títu xujun éhen Ntjaná. Kui xi tsje. Kui xi tjihin nga'yún nga tsjáhi kjuankjintak'un, at'aha s'ejihin Cristo Jesu ko túb'anki.

¹⁶ Espirituhu Ntjaná kits'ínxájihin xi y'ét'a ngayjee xujun éhen Ntjaná ko kui xujun basinkoná nga bakuyáhaá xuta, nga n'ek'a niyáhaá, nga bixínyahaá má nihi xi najmi nda tjin tít'sín, ko nga 'bai niyáhaá xi nkú ts'ín naxu ngjuako yjoho.

¹⁷ B'a ts'ín xujun tu xi nda xi ts'ínxát'aha ra Ntjaná skue sisihin ni xi tjihin nga ts'ín nga ts'ín xá xi nda.

4

¹ Nginkun Ntjaná ko nginkun Cristo Jesu, kui xi kuasehe ni xi kits'ín xuta xi tjintu tík'un ko xi ja k'ien nk'ie nga kjuakúchji yjoho nga kjuaitéxuma, tu xí títbankihí ra nga

² t'enjímí éhen Ntjaná. Tu nkú b'ahá n'ei tu mí nistjihín ni ko tu mí chubahá ni. Tinyaihi xuta tsa najmi nda tjin ni xi tít'sín, ko n'ek'a niyái, ko tjennniyáihí. Kas'e tehentehi kjuatsenta nk'ie nga kuakúyai éhen Ntjaná.

³ At'aha kujichú nistjin nga najmi ta ts'íinsihín ra xuta én nda xi bakuyáá, xi nda ts'ínkoná. Tu sa ní incha kuangisjai nga nkjin nkjún já maestru xi kuakúyaha ni xi tsjoho nga kuint'é, at'aha kui niu xi nchjaha animaha.

⁴ Ngjuai t'axihin ko najmi ta kuasínñuju ra én xi naxu tjin. Échá xi nchja xuta incha ts'íinsihín.

⁵ Tunga máha ji, tu nkú chase sisinní ni xi n'ei. N'e chúkjuai kjuu'uun. N'ekjas'eihin yjohi nga t'enjímí éhen Ntjaná. Nda n'etjusuin xáhi.

⁶ An bi, ja ma kamaná nku chje xi kuichúsehe Ntjaná. Ja títichú tiña chuba nga k'uejña asuntej.

⁷ Ja tsásinchjaha xi fi kontraha éhen Ntjaná. Ja tsichu kjet'a niyána. Tu nkú kis'ejihinna Ntjaná.

⁸ Ja tókuyána nd'ai chjí xi ts'íinkjáihín xuta xi ja naxu nginkun Ntjaná. Nda Ntjaná tsjana niu, at'aha naxu ts'íinko xuta nistjin nga kuase mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú. Ko najmi tu nku an tsjana chjí xu'bo. Ta tsjáha ngayjee xuta xi tjoho ko xi tíncha kuyá nga kjuai ngáha.

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo Timoteo ni xi mjehe nga ts'ín

⁹ N'e kitsa xáhi yjohi nga nibáase xatíní.

¹⁰ At'aha nda Dema 'yún tjo saha ni xi tjin asuntej. Ja kits'ín nga mana. Nanki Tesalonika ngji. Nda Krescente ngá ante Galacia ngji, ko nda Tito ja ngji ante Dalmacia.

¹¹ Tu nkuhú nda Luko tijnako sana ei. Tinchísjai nda Marko ko nibáko, at'aha kui xi kama kuasinkona ajihin xána.

¹² Nda Tikiko bi, nanki Efeso kits'inkjá.

¹³ Nk'ie nga nibai, nibakoní najyunna xi ts'inchjén nistjin chunch'oon. Kui xi y'ejña nanki Troa, ni'yaha nda Karpo. Ko ta nibakoní xujunna. Tu xí najmi tu n'echayaní ichi xi tjabaxín kamandakoho.

¹⁴ Tse nkjún kjuasti kitsjáná nda Alejandro, nda xi ts'ínnda ni kicha. Nda Ntjaná k'uéchjí ngajoya ngáha ra ni xi kits'ín.

¹⁵ Ko ji, chíhin yjohi ndo, at'aha tu xí 'yúhún ngji kontraha én xi tít'enjímíáá.

¹⁶ Nk'ie nga tjun kinchjantjá yjona nginkun já tixóo, najmi ch'a tsasinkona. Ngayjee y'éntu masenna. Najmi tu kat'axkihí ra Ntjaná ni xi incha kits'ín.

¹⁷ Tunga Nda Ntjaná há tsasinkona ko kitsjana nga'yún tu xi kama y'enjímíyehena éhen. B'a ts'ín kint'éhe ngayjee xuta xi najmi ntje judio tjehe ra. Ts'asje'ana Nda Ntjaná ngabayoo.

¹⁸ Kò tá k'uasjejinna ajihin ngayjee ni ch'onk'un xi tjín kò ngjuaikona má batéxuma ndjiojmi ján. ¡N'ekié yjoná nga tjihin kjuachánka santaha tú nkjéhé ni! B'a kat'e.

B'i ts'in kits'ínkje Pablo xujuin

¹⁹ Tjeihin kjuasuniñana na Priska kò nda Akila kò xuta xinkjín nda Onesiforo.

²⁰ Nanki Corinto y'ejña nda Erasto. Nanki Mileto kiséché'in nda Trofimo kò yo y'ejña.

²¹ N'e'ahi yjohi nga nibáasení kintehe ni nga kj'uai nistjin chunch'óon. Títs'ínkjihi kjuasuniña nda Eubulo kò nda Pudente kò nda Lino kò na Claudia kò ngayjee já nts'eé xi tjín ei.

²² Nda Ntjaná Jesucristo kat'ejñakohi. Ngatentoq kas'enuu kjuandaha Ntjaná.

Xujun xi kits'ínkjih_i nda postru Pablo Tito

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo Tito

¹ An Pablo, an nda musu síhin Ntíaná ko nda postruhu Jesucristo. Xi nkú ts'ín s'ejih_in xuta xi j'ájin Ntíaná ko kamankjih_in ni xi naxu tjín, kui xi xána, kui nga kui xutaha xi skuenkjúhun Ntíaná.

² Tíchuyáá nga kuintsuba tík'un síaán. Kui niu xi kitsúya tíj_in Ntíaná kintehe ni nga kin'enda asuntee, ko yaá nga najmi maha b'anacha.

³ Nd'ai ni ma, nk'ie nga ja tsichu chuba, ajih_in én xi kik'aina nga k'uenijmíá y'éjña chji Ntíaná ni xi kitsú. Ntíaná xi maha ts'ínk'ankiná kitsjána kui xóo.

⁴ Tífaniñaha Tito, ji ntína at'aha nkuhú xi s'ejinná. Kas'ehi kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntía Na'miná ko Jesucristo xi ts'ínk'ankiná.

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo Tito xa xi ts'ín

⁵ Kits'ínk'ájñaha xjo Creta tu xi k'úéndahani ni xi kindyjat'a sa yo ko tu xi k'uai xaha ri jáchaha xuta ninku xi tjín xki nanki xi tjín yo. Kixinya chích'ihin ni xi n'ei.

⁶ Kama s'et'a xa xi najmi tjín ni xi chubayanéhe ra, xi nkuhú maha chjuúhun, xi tjih_in ntí xi s'ejih_in Ntíaná ko naxu incha ts'ín ntíh_i ko nt'één.

⁷ At'aha nku nda xi kuasehe ninku, kui xi tíñaha nga kúnnta ni xi ts'e Ntíaná. Kui xaha. Kui nga kas'et'a xaha nku nda xi najmi tjín ni xi chubayanéhe ra, xi najmi ngak'un, xi najmi stinta, xi najmi b'atih_i nga 'bi binu, xi najmi kjánko xuta ko najmi mjehe toon xi ch'on ts'ín sakú.

⁸ Nda xi ts'ínk'áin níh_i xuta ni'yaha machjén, xi tsjoho ts'ín ni xi nda, xi nda basehe ni xi ts'ín, xi naxu ts'ín, xi benkjún Ntíaná, xi maha b'éch'oho yjoho ni xi mjehe animaha.

⁹ Ni xi kuakúya tjih_in nga ni xi tsangiya nibaha ra, tu xi b'a ts'ín kama tsjáníyá sisih_in ra xuta ko kama k'uéjña chjih_i já xi tífi kontraha ni xi bakúya.

¹⁰ At'aha tjín nkjún xi ngji t'axih_in én xi naxu, xi tu a éhén ni xi bakúya ko b'anachaha xuta. Xi incha bakúya nga n'e ni circumcision, kui xi 'yún b'a incha ts'ín.

¹¹ Najmi ta k'uaíntehe ra nga b'a incha ts'ín jái, at'aha ni xi najmi tjih_in nga kuakúya tíincha bakúya. B'a tíincha ts'ín tu xi títs'ín ngana ndaha toon. Ja nkjin xuta ts'ínndyjajih_in.

¹² Santaha nku nda profeta xi ts'e jóo b'a kitsú: “Xuta Creta én tsank'á nchja tehente. Ch'onk'un jóo xi nkúhu chu ch'onk'un, xuta ts'e xi najmi tsehe.”

¹³ Kjuaxi kjáih_in ni xi kitsú ndo. Kui nga ndjá chubakohoni jóo tu xi incha skue sisih_in ni xi s'ejinná

¹⁴ ko tu xi najmi ngjuénñjuhu ra én tiyaha xuta judio ko ta ndaha ni xi b'éne'yúhun já xi ngji t'axih_in ni xi naxu tjín.

¹⁵ Je ngayjee ni xi tjín ko ma n'echjén tsa je tjíntuyá animaha xuta, tunga najmi tjih_in ni xi je ngat'a ts'e xuta xi chuntí tjíntuyáha ko xi najmi s'ejih_in Ntíaná. At'aha ngasten ts'ínnkjink'un ko ja tsatsun kjuankjintak'uhun.

¹⁶ Kui xi tsu nga be Ntíaná tunga ni xi incha ts'ính_in bakúchji nga najmi be. Kui xi ch'onk'un, najmi nt'één, ko najmi maha ts'ín ni xi nda.

2

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo Tito xi nkú ts'ín tjih_in nga kuakúyaha xuta ninku

¹ Tunga máha ji, takúyai ni xi y'aha ra ni xi nda ts'ínkoná xi tsinchiyái.

² B'a t'ih_in já xi ja chá nga kixi incha katjiko yjoho, incha katenkjún yjoho, nda incha katasehe ni xi incha ts'ín, nda incha katumankjih_in ni xi s'ejinná, ko incha kas'ehe kjuatjo ko kjuatsenta.

³ Kō jminchjín xi ja chá b'a tã ts'ín incha katenkjún Ntíaná, najmi tũ éñ tsank'á incha k'uasjené xutã kō najmi tũ 'yún incha k'úi binũ. Incha katakúya ni xi nda

⁴ kō incha katsjániyáha jminchjín xi kjintí sa nga ts'íntjo x'ihín kō ntíhi,

⁵ kō nga nda incha katasehe ni xi incha ts'ín, nga je kas'entuyá animaha, nga incha kuasehe ni'yaha kō nda incha s'entuyáha, kō nga incha skuenkjún x'ihín. B'a ts'ín chankjúhun éhen Ntíaná.

⁶ Kō já istiu b'a tã t'ihín nga nda incha katasehe ni xi incha ts'ín.

⁷ Ngatente ni xi n'ei, nda n'ei tũ xi b'a tã incha ts'íhin. Nga kuakúyai, katuma chji nga kixi tjíyahi kō nga týankjúin yjohi.

⁸ Éñ nda katitju tsu'bai, éñ xi najmi tjín xi nkú ts'ín n'enijéhe ri. Kui niũ xi ts'ín nga kama subaha rá já kontra, at'aha najmi sakúhu nkú ts'ín ch'on ts'ín kuinchjayanehená.

⁹ Kō b'a t'ihín já musũ xi kich'atse nga tehente katenkjún já ntíaha kō kats'ín ni xi sasíhin jóo. Najmi tjíhin tsa kuinchja tsa'ako jóo

¹⁰ kō tsa ndyjé ts'íhin. Tũ sa ní incha katakúchji nga ma ma 'yún k'aán jóo, tu xi ngayjee ni xi ts'íhin chankjúhun éñ xi b'éña chjiná Ntíaná xi ts'ínk'ankiná.

¹¹ Ntíaná ja y'éña chjihí ngatentehe xutã kjuandaha, kui xi ts'ínk'ankiná

¹² kō bakúyaná nga k'úéch'oghó yjoná ni xi najmi je nginkun Ntíaná kō ni xi nchjaha animaná ei asuntei, nga nda chasehé ni xi n'eé kō nga naxũ n'eé kō nga chankjáán Ntíaná nk'ie nga tinsubã saá ei asuntei.

¹³ Chúya saha raá ma ni nda xi tichuyáá, kui niũ xi nistjin nga chaá kjuachánkaha Jesucristo, kui xi Ntíaná xi chánka kō xi ts'ínk'ankiná.

¹⁴ Kui xi kitsjá yjohũ nga kin'ek'ien ngandaná tũ xi k'uasjehinná ngayjee ni xi najmi ndoo kō ts'ín je nku naxinantá xi kui ts'e, xi ngayjehe k'un mjehe ts'ín ni xi nda.

¹⁵ Kui niũ xi takúyai. Tjenniyáhi xutã kō n'ek'a niyái. Najmi tũ jo jan katumahi nga b'a n'ei. Najmi tũ ch'a xi tũ tohón katumaha ji.

3

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjíhin nga incha ts'ín xutã ninku

¹ N'ekj'áitsjehín xutã ninku nga katenkjún já tíjuun kō já tjíxoo. Incha kant'é'éhen kō incha kat'entu nda nga incha ts'ín ngayje tákjá ni xi nda.

² Ndaha nku xutã najmi tũ ch'on ts'ín incha kuinchjane kō najmi tũ ch'a xi kjaánkō. Nda ní ts'ín incha kas'eyaha. Kō kate xutã nga nimakjua incha tjíntuyáha.

³ At'aha nistjin nk'ie tã tũ xí sináá. Najmi kinu'yá'één, ngakjá kin'enkjíntak'aán, kō nkjin tákjá ni xi nchjaha animaná tjí'yúhun ñá kō ni xi mjehe yjonintená. Kjuakjan ya kō kjuaxintak'un tinsubajían. Kits'ín unkiená xutã kō b'i ngján kin'e unchaá xinkjá.

⁴ Tungã nk'iehé nga kis'ejña chji kjuandaha Ntíaná xi ts'ínk'ankiná kō kjuatjo xi tjíhin,

⁵ kits'ínk'ankiná. Najmi ngat'aha tsa nda tjín ni xi kin'eé, tsa kui kjuaha nga b'a kits'ín. B'a ní kits'ín at'aha kama nimaha ñá. Kits'ín jená nk'ie nga kits'ín tsin tsetse ngáhaná kō Espirituhu kits'ín tsetsená.

⁶ Tũ ngat'aha ni xi kits'ín Jesucristo xi ts'ínk'ankiná, najmi kits'ínkín Ntíaná nga kitsjáná Espirituhu.

⁷ Kō tũ ngat'aha kjuandaha Ntíaná kits'ín nga naxũ tsichu maá nginkun. B'a kits'ín tũ xi n'ekjáhín raá ni xi tichuyáhaá, kui xi tsuhũ rá nga kuintsuba ták'un síaán.

⁸ Ma n'e s'ejin éñ xu'bí kō mjena nga takuyái sisin niũ, tũ xi xutã xi s'ejhín rá Ntíaná ts'ínkjas'ehen rá yjohũ nga ts'íhin ni xi nda. Tũ xí ndahá tjín kō basinkoná nga b'a n'eé.

⁹ Xi mjehe nku éñ k'úesintjáhi, tiyú t'axíhin. Najmi tũ n'esihín xi b'ésiyáha ntje chá xi y'aha rá kō tã ndaha xi b'ésiyáha kō kjántjaihi kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise. At'aha najmi basinkoná kui kjuastiũ kō najmi tjíhin sin.

¹⁰ Xi kuakjánya xuta ninku, chubakoi tsa nku ko tsa jo niyá tjihin. Tunga tsa najmi ts'ínsihin, najmi ta k'uauntehe ra aya ninku.

¹¹ Yai nga xi b'a títs'íun, kui xi ja kits'ínkatsún suba yjoho ko niyáha ngatitsuun tsú'baya. Ta kuihi tífikō yjoho xi má nga ndyja.

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo ni xi mjehe nga ts'ín Tito

¹² Nk'ie nga ts'inkjisehe nda Artema ko a ra nda Tikiko, n'e kitsa xáih̄i yjoh̄i nga nibáasení nanki Nikopoli. At'aha ja tjíndana nga yo ts'inkj'a nistjin chunch'ón.

¹³ Nda tisinkoi nda Zena, nda xi nchjantjai xuta, ko nda Apolo, tu xi ts'íindjuúhu niyáha ko tu xi najmi chumi nihi xi ndyjat'aha ra.

¹⁴ Katangiya xuta ts'añá nga ts'ín ni xi nda ko nga tsjáha xuta ni xi machjéhen. B'a ts'ín incha saájihin ni xi ts'e Ntíaná.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujun

¹⁵ Títs'ínkjihi kjuasuniña ngayjee xuta xi tjíntukona ei. Tjeihin kjuasuniña xuta xi tjoho ñá at'aha nkuhú xi s'ejinná.

Ngatento kas'enuu kjuandaha Ntíaná.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo Filemon

B'i ts'ín kikjaniñahá Pablo Filemon

¹ An Pablo kjíya'yán ngat'ahá Cristo Jesu. An kō nda nts'eé Timoteo tísuniñaihi nda Filemon. Tjo nkjúnna ji. Ji xi ta t'n'exát'aihi Cristo.

² Tísuniña yaihi nichjaá Apia, kō nda nts'eé Arkipo xi ta t'its'ín nga'yún ngat'ahá Cristo, kō xuta ninku xi ma ñjakú ni'yahi.

³ Kas'enūu kjuanda kō kjuajyu xi tsjáná Ntia Naminá kō Nda Ntíaná Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín nchjantjai Filemon

⁴ F'áitsjenna ji nk'ie nga nchjaka Ntíaná. Tehente tsja máb'achjihí

⁵ nga tí'miyana xi nkú ts'ín tjohi ngayjee xuta xi Ntíaná kits'ín ts'e kō xi nkú ts'ín n'e s'ejin Nda Ntíaná Jesu.

⁶ Bankihí Ntíaná nga xi nkú ts'ín n'e s'ejin ni xi ngujihín n'e s'ejían, kui xi kats'ínxájin kjuankjintak'uhin tu xi b'a ts'ín kamankjihin ri ngayjee ni nda xi tjinná ngat'ahá Cristo Jesu.

⁷ Tsjo nkjún tjinna kō sakúna nga'yún ngat'ahá xi nkú ts'ín tjohi xuta ninku. At'ahá ngat'ahí, nda nts'é, kisakú nga'yúhun animaha xuta xi ts'e Ntíaná.

B'i ts'ín nchjantjai Pablo Onesimo

⁸ Kui b'a maha, ndaha tsa ngajoho Cristo kama kuinchjako masen masehen ni xi tjihin nga n'ei,

⁹ tunga tu sa ní t'bankihi ni xi xihin at'ahá tjoná xinkia. An Pablo xi ja kama chá kō kjíya'yán nd'ai tu ngat'ahá Cristo Jesu

¹⁰ t'bankihi nku kjuanda ngat'a ts'e Onesimo. Kui xi ja tsichu ma xi nkú joyaha tsa ntína ei aya nubayóo.

¹¹ Kui xi najmi kamachjéhin nistjin nk'ie tunga nd'ai ji kō an machénná ndo.

¹² T'its'inkjise ngáhara. N'ekjáihin xi nkúhu tsa an niu.

¹³ Mjena nga k'úéñako sana ei tsakai tu xi ngajohi ts'ínxát'ahana ei má nga kjíya'yán tu ngat'ahá én nda tsuhu Nda Ntíaná.

¹⁴ Tunga ndahá nku ni najmi mjena chuba ts'ian tsa najmi tjínkuhu tak'uin, tu xi animahi nibaha rá kjuanda xi n'ení kō najmi an ts'in kjua'yúhunra.

¹⁵ Kutsa kuihí kjuaha ngji t'axihin ri Onesimo chuba nistjin, tu xi n'ekjain sín ngaha ri nd'ai.

¹⁶ Tunga najmi ta xi nkúhú ni tsa nku nda musu xi kich'atsei chasehi. Tu sa ní chasehi xi nkúhu nku nda xi 'yún chjí saha rá nga nku nda musu. Ngat'a ts'an ndats'é ja tsichu ma ndo kō tjona. Ngat'a ts'i 'yún chjí saha rá ndo, at'ahá ta ts'ínxát'a ngaha ri kō ta s'ejihin Nda Ntíaná xi nkúhu ji.

¹⁷ Kui b'a maha, xihí yaní nga nkúhú tinchajían ni xi ngujihín s'ejinná, n'ekjain ngaha ri Onesimo xi nkúhu tsa an niu.

¹⁸ Tsa tjín má najmi nda kits'ínkōhi kō tsa tjín ni xi tjeheh ts'i, kuentana t'et'ai niu.

¹⁹ An k'uechjá ni xi tjeheh. An Pablo ntuna t'et'áhana xujuin nga b'a ts'ian, ndaha tsa kama ts'inkj'áitsjehen ni xi tjeheh ts'an. Ngat'ana tinchihinni.

²⁰ Ji nda nts'e, at'ahá tjohi Nda Ntíaná, kasakújinna ji nku kjuanda. Tjen nga'yihin animana tu ngat'ahá nga nkúhú kich'aá Cristo.

²¹ B'a ts'ín t'et'áha at'ahá behe k'an nga kuinú'yá'énní. Be nga 'yún n'etjusun sai ni xi t'bankihi.

²² Kō ta t'bankihi kj'ai sa ni. T'endaní nku ante ni'yahi, at'ahá t'binchihu Ntíaná nga kama kfínsenuu. Tu t'kuyáhá rá nga b'a kama.

B'i ts'in kits'inkje Pablo xujin

²³ Títs'ínkjihi kjuasuniña nda Epafra. Eí ta kjiya'yúnkona ngat'aha Cristo Jesu.

²⁴ Kó ta títs'ínkjihi kjuasuniña nda Marko, nda Aristarko, nda Dema ko nda Luko. Kui jái ta y'anjikona xá xi títs'ian.

²⁵ Kjuandaha Nda Ntiana Jesucristo kas'eyaha animanuu.

Xujun xi kin'ekjíhi xuta xi ntje Hebreo tjehen ra

B'i ts'ín tís'ejña chji nga kinchjakoná Ntíaná nk'ie nga kits'ín nibá Ntíhi

¹ Nkjin niyá kō kj'ái kj'ái ts'ín kinchjakō Ntíaná ntje cháná. Já profeta kits'ínchjén nga kinchja nistjin nk'ie.

² Tunga nistjin fekuhu xi kich'aá nd'ai Ntíaná kits'ín nibá Ntíhi nga j'ai nchjakoná ngajoho. Kui Ntíu xi kits'ínchjén nga kits'ínnda asuntee kō nk'a ján, kō kitsjáha nga kama ts'e ngayjee ni xi tjín.

³ Ajihin Ntíu sakúchji kjuachánkahá Ntíaná kō kui xi bakúchji kjuatík'uhun Ntíaná. Kui xi ts'ín nga s'e ngayjee ni xi tjín tu ngat'ahá nga'yún chánkaha éhen. Nk'ie nga ja kikjexínná ngatitsunná nga kits'ín jená nginkun Ntíaná, ngjik'iejñat'ahá Ntíaná nk'a ján.

B'i ts'ín tís'ejña chji nga 'yún nk'a tjen Jesu nga ntítsjee

⁴ 'Yún nk'a kin'etsjen nga ntítsjee, at'ahá tu nkuhú kui xi 'mi Ntíhi Ntíaná.

⁵ B'i kitsúhu Ntíaná nga kinchjakō:

Ji xi Ntína,

an xi tsichu ma Na'mihi.

Ndaha nku ntítsje najmi b'a kik'ihin. B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Ntíhi:

An xi kama Na'mihi,

kō kui xi kama Ntína.

Nk'ie nga b'a kitsú, najmi ntítsjee kinchjanijmíyaha.

⁶ Nk'ie nga kits'ín nibá Ntí tjuhun asuntee, b'i kitsú:

Ngatentee ntítsjena kats'intsjoho.

⁷ Kō b'i ts'ín kinchjanijmíyaha ntítsjee:

Ntítsjena, kui xi xi nkúhu ntjo.

Kō xi ts'ínxát'ana, kui xi xi nkúhu njai nd'í.

⁸ Tunga b'ihí ts'ín kinchjanijmíyaha Ntíhi:

Ntía ní, ji xi kuatexumai sín,

kō kuatexumai sisin nk'ie nga kuatexumai.

⁹ Tsjohi ni xi naxu tjín,

kō najmi sasíhin ni xi najmi nda.

Kui nga j'ajíhin ra an xi Ntíahí,

kō 'yún kitsjaha kjuatsjo nga xi tjíntujíhin.

¹⁰ Kō b'i tá kitsú sa:

Ji xi Ntía,

nga tuts'ihin ni kin'endai asuntee,

kō ntsai kin'endakohoni nk'a ján.

¹¹ Kfe ngayjee ni xu'bi,

tunga ji tu nkú kuinchunní.

Kama chá ngayjee niu xi nkú joyaha tsa najyun.

¹² Kama b'a n'eihí xi nkúhu nku najyun,

kō n'ek'óntjaiyai

xi nkú ts'ín n'ek'óntjaiya nku najyun.

Tunga ji bi najmi k'óntjaiyai,

kō ndaha nku nistjin najmi kama cháí.

¹³ Ndaha nku ntítsje najmi b'i kik'ihin:

Tinchint'ání má batexuma,

k'uentú maná xi fi kontrahi kinte tsukui.

14 At'aha ntítsjee bi, kui xi ntjo xi ts'ínxát'aha Ntíaná. Kui xi n'e nibá tu xi basinkoho xuta xi ts'ínkjáihin nga k'uanki.

2

B'i ts'ín tís'ejña chji nga tjihin nga n'esihín én xi kits'ín nibáná Ntíaná

1 Kui kjuaha tjihin nga 'yún n'esihín raá ni xi kinu'yáá, tu xi najmi kuankín t'axihín raá ni xi ts'e Ntíaná.

2 At'aha santaha én xi kits'ínkjas'en ntítsjee kis'ehe nga'yún ko kits'ínkjáihín chjí xi kanéhe ngayjee xuta xi kits'ín ngatitsun nga najmi kint'é'éhen éen.

3 Kui nga nd'ai, ¿nkú ts'ín kuitjunkihinná tsa najmi n'esihín én chánka xi ts'ínk'ankiná? Tjun Nda Ntíaná kitsúya xi nkú ts'ín kuankihiná ko as'ai xi incha kint'éhe nga b'a kitsú kitsúya kixi ngáhaná kui niu.

4 Ko Ntíaná ta tsakúchji nga kjuaxi éen. Kits'ín ni xi bakúchji kjuachánkaha ko nga'yuhún ko nkjin tíkjá kjuankjún, ko xi nkú ts'ín mjehe kits'ínndzoná kjuanda xi tsjá Espiritu.

B'i ts'ín tís'ejña chji nga xi nkúhu ñá j'ai ts'ín ma yjoho Jesu

5 Asunnte xi tichubanijmíyahaná, xi as'ai nibáhá, najmi aya ntsja ntítsjee y'éjñaya Ntíaná, tsa kui xi incha kuatéxumaha.

6 Tjít'a xujun éhen Ntíaná má nga b'i kitsú nku xi kinchja: ¿Yáha xuta, nga najmi ndyjajihin kjuankjintak'uhin?

¿Á ch'axkihí ri xuta, yáha kui?

7 Chubahá 'yún kinte kin'e mai nga ntítsjee, ko kik'aihi kjuachánka ko nga chankjún.

8 Aya ntsja y'entuyái ngayjee ni xi tjín asuntee.

Nk'ie nga aya ntsja xuta y'éntuyá Ntíaná ngayjee ni xi tjín, ndaha nku ni najmi y'éjña ndái ma. Tunga nk'iehé nga chasehéé, yaá nga najmi ngayjee niu tjíntuyáye aya ntsja.

9 Tunga yanáá xi nkú ts'ín Jesu. Tu chubahá 'yún kinte kin'e ma nga ntítsjee. Kik'aihi kjuachánka ko tíyankjún at'aha j'ajin ngabayoo. Tu ngat'aha kjuandaha Ntíaná ngabayaha Jesu ngandaná kamaha.

10 Tu xi nkjin kamaha ntíhi Ntíaná xi sakúhu ra kjuachánka, Ntíaná xi kits'ínnda ngayjee ni xi tjín ko ngat'aha Ntíaná tjíntuhu niu, kits'ín nga ajihín kju'uun kama Cristo xi tjihin nga kama, tu xi ts'ínk'ankihí xuta.

11 At'aha xi ts'ín je xuta nginkun Ntíaná ko xuta xi n'e je, nkuhú maha Na'mihí. Kui kjuaha nga najmi ma subaha ra Ntíhi Ntíaná nga nts'e tsuhu ra xuta xu'bo.

12 Tjít'a xujun éhen Ntíaná má nga b'a kitsú:

Ji k'uenjímíhi já nts'é,

ko ts'intsoho ajihín xuta xi ma ñjakú nga ts'intsjohi.

13 Ko b'i kitsú ya:

Kama 'yún tak'an Ntíaná.

Ko b'a ta kitsú sa ngínku niyá:

Á an ei síjñaká ntíhi Ntíaná xi kitsjána.

14 Xi nkú ts'ín yjoninte y'a ntí xi tíinchako Jesu, kui nga b'a ta kik'iehe. B'a kik'ie tu xi nk'ie nga kuayáha ts'ínkjehe xi batéxumaha ra ngabayoo, kui xi ndanindo.

15 B'a ts'ín kits'ín ndáihí ra ngatentee xuta xi y'entuhu xi nkúhu xuta musu xi kich'atse at'aha kitsankjún ngabayoo.

16 At'aha tíjña chji chji nga najmi ntítsjee j'aisinko. Xi ntjehe ní Abraham y'aha ra, kui xi j'aisinko.

17 Kui kjuaha nga j'ai ts'ín maha yjoho xi nkúhu já nts'e, tu xi nginkun Ntíaná tsichu maha nku nda na'mi tíjún xi ma nimaha xuta ko xi kixi fiko xáha, tu xi kama b'a ts'ín tsjáha ra chje Ntíaná nga k'uéchjí ngatitsuhún xuta.

18 Kikie kjuanima ko kichjut'ayak'un. Kui kjuaha nga ta ma basinkoho nd'ai xi chjut'ayak'uhun.

3

B'i ts'in tis'ejña chji nga 'yún nk'a tjen Jesu nga Moise

1 Kui b'a maha, já nts'e, jun xi kin'e jenuu ko j'áinnuu Ntjaná nga kjuáts'enuu, n'enkjintak'un sisiun yáha Jesu. Kui xi y'éxáha Ntjaná ko kui xi nda na'mi títjun xi s'ejinná.

2 Kui xi kixi kits'in nginkun xi kitsjá xáha, xi nkú ts'in Moise ta kixi ngjiko xáha ajihin ngayjee xuta xi ts'e Ntjaná.

3 'Yún chánka sa kjuachánka xi kikanéhe Jesu nga xi kikanéhe Moise. B'a kama xi nkú ts'in 'yún chánka sa kjuachánka xi ts'ínkjáihin nda xi ts'innda nku ni'ya nga kjuachánka xi sakúhu ni'yoó at'aha tsjo tjin.

4 Tu má ni'yahá ni, tjin xi ts'inndaha. Tunga ngayjee ni xi tjin, Ntjaná kits'innda.

5 Nku nda musu xi kixi ngjiko xáha ajihin xutaha Ntjaná kama Moise. Kui xi y'ejña chji ni xi kuitsu Ntjaná askahan.

6 Cristo bi, ta kixi fiko xáha, tunga Ntíhí tí'mi bi. Kui nga batéxumaha ra ni'yaha Ntjaná. Ko ni'yoó, kui xi ñá nd'ai. Ni'yaá tsa tu nku ndjáhá kuinchajián ni xi ma 'yún tak'aán ko tsjo maná at'aha tichuyáhaá ni xi tsjáná Ntjaná.

B'i ts'in tis'ejña chji ni xi maha xi fi t'axihin Ntjaná

7 Kui b'a maha, n'eshin ruu xi nkú ts'in tjit'a ni xi títsu Espirituhu Ntjaná:

Tsa nd'ai kuinú'yó ntaha,

8 najmi tu ndjá b'eyo animanuu,
xi nkúhu já xi kits'ínkj'a t'axín éna,
nistjin nga kikjut'ayak'unna nanki kixiu.

9 Yo kikjut'ayak'unna ntje chánuu xi nkú k'an,
ndaha tsa yachán nú kieke ni xi kits'ian.

10 Kui nga kits'inkjankohona xuta xi kis'e nk'ie
ko b'a kixian:

“Ja kindyjajihin jái,
ko najmi mjehe incha k'úémajin ni xi ts'an.”

11 Kui nga kama kjahanna
ko ts'intjusan ni xi kixian,
nga najmi kjuas'en xuta xu'bo,
má nga ts'ínkj'áíya xuta xi ts'an.

12 Chúhuun yjonuu, já nts'e. Najmi tu kas'e ajinnuu xi najmi nda tjíya animaha, xi najmi s'ejihin, xi ngjuai t'axihin Ntjaná xi tijná tík'un.

13 Tu sa ní xki nistjin b'i ngján tjen nga'yúhuun xinkiu nk'ie nga tijná sa nistjin xi títsu éhen Ntjaná, tu xi ndaha nku xi tjin ajinnuu najmi k'uanachaha ra ngatitsuun ko ndjá s'eya animaha.

14 Tísakút'aná nd'ai ni xi ts'e Cristo, tunga tjihín ni nga tu nku ndjáhá kuinchajián xi nkú ts'in kama 'yún tak'aán Ntjaná nk'ie nga tuts'ihin ni. B'a n'eé santaha nistjin xi fekuhu.

15 At'aha tinchjako saná éhen Ntjaná xi b'i ts'in tjit'a:

Tsa nd'ai kuinú'yó ntaha,
najmi tu ndjá b'eyo animanuu,
xi nkúhu já xi kits'ínkj'a t'axín éna.

16 ¿Yá xutaha xi kint'é tunga kits'ínkj'a t'axihin éhen Ntjaná? ¿A najmi ngatenteehé xuta xi tsitjuko Moise Egipito?

17 ¿Ko má xutaha xi kits'inkjanko Ntjaná yachán nú tihin? ¿A najmi xi kits'ihin ngatitsuun? Kui xi kis'entu yjoninte k'iehen ante kixiu.

¹⁸ Kō nk'ie nga b'a kitsú kixi kixi Ntíaná nga: “Najmi kjuas'en xuta xu'bo má nga ts'ínkj'áiya xuta xi ts'an”, ¿yá xi kits'ínkj'áiya nga b'a kitsú? ¿A najmi xuta xi najmi kint'é'éhén?

¹⁹ Kui nga yahaná nga najmi kama incha jas'ehehén at'aha najmi kis'ejihin Ntíaná.

4

B'i ts'in tís'ejña chji nga xuta xi ts'e Ntíaná kjuas'en ante xi má nga ts'ínkj'áiya

¹ Kui b'a maha, b'a títu saha nd'ai éhen Ntíaná xi títu saha títjun nga kuitjás'eén má nga tsjá Ntíaná nga ts'ínkj'áiya xuta xi ts'e. Tunga tjíhin ni nga kjuántaha raá yjoná tu xi najmi s'ehe xi natsin k'úentu.

² At'aha ñá ta kis'enijmíná én nda tsuhu Ntíaná. Kama xi nkú ta ts'in kis'enijmíhi xuta xu'bo. Tunga máha kui, najmi tsakj'á kjuanda xi y'a éen at'aha najmi kis'ejihin én xi kik'inyaha.

³ Tunga ñá xi ja kis'ejinná kuitjás'eén má nga ts'ínkj'áiya xuta xi ts'e Ntíaná. B'i kitsú Ntíaná:

Kui nga kama kjahanna
kō ts'intjusan ni xi kixian,
nga najmi kjuas'en xuta xu'bo,
má nga ts'ínkj'áiya xuta xi ts'an.

B'a kitsú ndaha tsa ja kama ndjuúhu xáha Ntíaná nistjin nga kits'ínnda asuntee.

⁴ At'aha b'i ts'in tjít'a xujun éhen Ntíaná ngat'a ts'e nistjin xi yatuu:
Nistjin xi ma yatu

kama ndjuúhu ngayjee xáha Ntíaná
kō kits'ínkj'áiya.

⁵ Kō b'a ta títu ya:

Najmi kjuas'en xuta xu'bo,
má nga ts'ínkj'áiya xuta xi ts'an.

⁶ Kui b'a maha, ndyjat'a sa xuta xi kjuas'en yo. At'aha xi tjun kis'enijmíhi én nda tsuhu Ntíaná najmi kint'é'éhén, kui nga najmi jas'ehehén yo.

⁷ Kō kui nga ta y'éñahá ngáha Ntíaná kj'ai nistjin, kui xi nd'ai. Askahan nga ja j'a nkjin nú, kits'ínkinchja David nga b'i kitsú xi nkú nga ts'in ja kab'et'á ej:

Tsa nd'ai kwinú'yó ntaha,
najmi tu ndjá b'eyo animanuu.

⁸ At'aha tsa Josue kitsjáha xuta xu'bo nga incha ts'ínkj'áiya, najmi tjín xi nkú ts'in kj'ai nistjihin ta k'uéña ngáha Ntíaná.

⁹ Kui kjuaha nga tjíña sa nga ts'ínkj'áiya xuta xi ts'e Ntíaná xi nkú ts'in kits'ínkj'áiya Ntíaná nistjin xi yatuu.

¹⁰ At'aha xi kjuas'en má nga tsjáha Ntíaná nga ts'ínkj'áiya, kui xi ja kama ndjuúhu xáha xi nkú ta ts'in Ntíaná kits'ínkj'áiya nga ja kama ndjuúhu xá xi kits'in.

¹¹ Kui nga n'ehená nga'yún nga kuitjás'eén má nga ts'ínkj'áiya xuta xi ts'e Ntíaná, tu xi najmi s'ehe ajinná nku xi kujne, tsa b'a ta ts'in xi nkú nga kits'in xuta xi najmi kint'é'éhén.

¹² Éhen Ntíaná najmi ni k'ien. Tjihin nga'yún. Kui xi 'yún yjo sa nga ngayjee kicha xi yjo nga jo ngaba. Nga masehen animaná kō espirítuná fas'enjin nga bateya, kō nga masehen má tjixanyaha nintaná kō na'yuhu nintaná fas'enjin nga bateya. Base sisin ni xi n'enkjintak'aán kō xi nkú ts'in tjíya animaná.

¹³ Najmi tjín ni xi kamanda xi najmi tíbe Ntíaná. Tjintu chji chji. Najmi tjín ni xi tjintu'máha xi tjíhin nga n'ekjas'ehehén kuenta.

B'i ts'in tís'ejña chji nga Jesu xi nda na'mi títjunná

¹⁴ Kui nga tjíhin nga tu nku ndjáha kwinchajihinná xi s'ejinná. At'aha tjíñaná nku nda na'mi títjun chánka xi tsichu ndjiojmi ján, kui xi Jesu Ntíhi Ntíaná.

¹⁵ Ko Nda na'mi tíjunná, kui xi maha base nimaná nk'ie nga najmi ndjá tjiyaná, at'aha ko ta kui ta kichjut'ayák'un xi nkúhu ñá, tunga ndahá ichí najmi kits'ín ngatitsun.

¹⁶ Kui nga najmi tu jo jan kas'eyahaná nga kfink'úhuún Ntíaná xi batéxumaná ko xi tjihin kjuanda, tu xi b'a ts'ín kama nimaḥa ra ñá ko sakúná kjuandaha xi kuasinkoná nistjin nga un skuená.

5

¹ Ajihin xuta chj'ajin ngayjee xi ma nda na'mi tíjún ko 'bai xaha nga kui xi tsjén tíjuhún xuta nginkun Ntíaná, tu xi tsjáha chje ko ts'ínk'ien chu tu xi kama ndyjat'aha ngatitsuun.

² Be xi nkú ts'ín base nimaḥa xuta xi machjéhen nga sakúyaha ko xi kindyjajihin, at'aha nda na'mi tíjuun ta xutahá niu.

³ Kui nga machjéhen nga ta tsjáha chje xi ts'e tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhún, xi nkú ts'ín ta tsjá chjehe xuta naxinantóo.

⁴ Nk'ie nga b'i tsu xá xi ts'ín jóo, najmi kui b'et'a xá suba yjoho. Ntia níná tsjá xá xu'bi, xi nkú ta kamat'ain Aaron nistjin nk'ie.

⁵ Cristo bi, nk'ie nga kama nda na'mi tíjún, najmi kui suba ts'asje nk'a yjoho. Ntia níná xi b'a kits'ín. B'i kitsúhu:

Ji xi Ntina,

an xi tsichu ma Na'mihi.

⁶ Ko b'i ta ts'ín tjit'a ya éhen Ntíaná:

Ji xi nda na'mi tu nk'éhé ni.

B'a ts'ín tíña xahi

xi nkúhu xá xi ts'e nda na'mi Melkisedec.

⁷ Nk'ie nga y'eña Cristo asuntei, animaha ngjik'áha ra nga kinchjako Ntíaná ko kikjaníndzjo ntánkun. Tsankihi Ntíaná nga ts'ínkj'a t'axihin ngabayoo, ko tsasínñju Ntíaná ni xi kitsú at'aha tu xi kits'ínkjas'ehén ra yjoho Ntíaná.

⁸ Ndaha tsa kui xi Ntíhi Ntíaná, tunga j'ajihin kjuanima. B'a ts'ín kikiehe ni xi 'mihí nga nuú'yá'één.

⁹ Ko nk'ie nga ja kama xi tjihin nga kama, tsichu ma xi tu nkjéhé ni ts'ínk'anki ngayjee xuta xi kuint'é'éhen.

¹⁰ Ko Ntíaná kits'ín maha nda na'mi tíjún nga kitsjáha xá xi tjeḥen ra Melkisedec.

B'i ts'ín tísejña chji nga tjihin nga kfinndjukaá xi s'ejinná

¹¹ Ngat'a ts'e ni xu'bi tjin nkjún sa ni xi kuixín kai, tunga 'nihí tjin nga k'úejña chjihi, at'aha ja najmi ta kitsa mankjihinnuu.

¹² Ja ní nd'ai tjihin nga kamo já maestru kai, tunga tu yje machjén sahanuu xi kuakúyanuu nku niyá sa ni xi tjun binchiyáá éhen Ntíaná. Jun ja ta tsichu ma ngáhanu xi nkúhu ntínta xi machjéhen ntáchiki. Kui xi najmi nichine nda machjéhen.

¹³ Ngatentee xi baki, kui xi ntínta ko najmi kjee be má nihi xi naxu nginkun Ntíaná.

¹⁴ Tunga nichine ndoo, já xi chóo ma kjine. Kui xi ts'ínchjén tehente kjuankjintak'uhun ko mankjihin má nihi xi nda ko má nihi xi najmi nda.

6

¹ Kui b'a maha, ja kuichu chuba nga k'úéntaá ni xi tjun binchiyáá Cristo, tu xi tu nku kfinndjunáá ni xi ndyjat'áná nga chaá. Najmi chubaha nga ta sakúya ngáhaná nga kfinchj'a ngáha raá animaná, ko tsa ta sakúya ngáhaná nga k'úéntaá ni ch'onk'un xi ngabayoo fikóná, ko tsa tu nku sakúyaháná nga s'ejinná Ntíaná,

² ko ni xi ts'e nga mjenée ntsaá xinkjá nga saténtaá, ko nga ni xi ts'e nga kuichú nistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo ko nk'ie nga kuasehe Ntíaná mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta.

³ Mjeni kuakúyaihi ni xi ndyjat'ánuu. B'a n'ei tsa Ntíaná tsjánteni.

⁴ Xuta xi ja tsichu mankjihin ni xi ts'e Ntíaná ko kits'intsjojín ni xi tsjáná Ntíaná, ko ta kisakút'aha Espirituhu Ntíaná,

⁵ ko kits'intsjojín én ndaha Ntíaná ko nga'yúhun Ntíaná xi kama chji askahan,

⁶ tsa k'u'éjña ni xi ts'e Ntíaná xi ja kikjut'a ngayjee ni xu'bi, najmi ta tjin xi nkú ts'ín kama tsetse saha, tsa ngjuakj'á ngáha ra animaha. At'aha ta kuihi kuenta ts'e suba tíncha fát'a kruu xi ma jo niyá ngáha Ntíhi Ntíaná ko títsjante nga tíchajnuha Ntíhi Ntíaná.

⁷ B'a maha xuta xi yjanki Ntíaná, xi nkúhu t'ananki xi nkjin niyá b'anehe ts'í. Tsjáha chan xi kjine xi ts'inxásun t'anankiu, ko Ntíaná nda ts'ínko t'anankiu.

⁸ Tunga t'ananki xi tu jñhá tsjá ko na'yá, ndaha tsa ts'íu b'anehe, kui xi najmi chumi ni chjíhi ra ko ni xi najmi nda nginkun Ntíaná bichú ma. Kui xi sakúhu nga kuiti.

⁹ Ko máha jun, já nts'e xi tjoní, ndaha tsa b'a ts'ín tíchubai, behe tak'uin nga jun xi sakúnúu ni xi 'yún nda sa. Kui ni xi y'aha ra nga k'uankiá.

¹⁰ Kixi ts'ín Ntíaná ko najmi ts'ínchaya ni xi kin'o ko xi nkú ts'ín tsakuchjiú nga tjonúu Ntíaná nk'ie nga nda kin'ekoo xuta xi ts'e nistjin nk'ie, xi nkú nga ta t'n'o santaha nd'ai.

¹¹ Mjení nga tu nkú b'a n'enú santaha nistjin xi fekuu tu xi sakú kikjihinnúu ni xi tíchuyóho.

¹² Najmi mjení tsa kama ts'o. Tu sa ní b'a ta n'oo xi nkú nga incha ts'ín xi sakúhu ni xi kitsúhu Ntíaná nga tsjáha. Kui xutaha xi tu nkú s'ejihín ra Ntíaná ko maha kuyá.

B'i ts'ín tís'ejña chji nga ts'ín Ntíaná ni xi tsu

¹³ Nk'ie nga kitsúya tíjún Ntíaná ni xi tsjáha Abraham, ta y'éjña nga ts'íintjusun ni xi kitsú. B'a kits'ín at'aha najmi tjin xi 'yún chánka sa, tsa kui xi ts'ínkie nga ts'íintjusun ni xi kitsú.

¹⁴ B'i kitsú Ntíaná: “An ts'ian nga nda kamat'ain ko an ts'ian nga ntje xi s'ehi 'yún nkjin kama.”

¹⁵ Kikuyá k'uk'un Abraham ko kui nga kits'ínkjáihín ra ni xi kitsúya tíjún Ntíaná nga tsjáha.

¹⁶ Xuta, tu xi cháha ra nga ts'íintjusun ni xi tib'enda, nku xi 'yún nk'a tjen nga kui ts'ínkie nga ts'íintjusun éhen. B'a ts'ín najmi ta s'ehe én.

¹⁷ Kui nga y'éjñaha Ntíaná nga ts'íintjusun ni xi kitsú, at'aha kama mjehe nga skue sisihin xi ts'ínkjáihín ni xi kitsúya tíjún nga tsjáha ko nga najmi ts'ínk'óntjaiya éhen.

¹⁸ Ntíaná najmi maha b'anacha. Kui nga nga joo ni xi kitsúhu Ntíaná najmi maha b'óntjaiyaha, ko kui niu xi tsjá nga'yúnná ñá xi kich'aá ni xi kik'inná nga n'ekjáihín.

¹⁹ Nk'ie nga b'a ts'ín tíchuyáhaá ni xi tsjáná Ntíaná, tísasíjña ntsjan ntsjan animaná nga tíma 'yún tak'un xi jas'en santaha ante xi 'yún nkjúhun ninku xi síjña ndjiojmi ján.

²⁰ Yo má nga jas'en Jesu ngajoná, nga ngji tíjunná. Ko kui xi tsichu ma nda na'mi tíjún xi nkú ts'ín tjeheh ra Melkisedec. Najmi ma feya xáha.

7

B'i ts'ín tís'ejña chji xáha nda na'mi Melkisedec

¹ Melkisedec, kui xi kama nda reihí nanki Salem ko nda na'mi xi kits'ínxát'aha Ntíaná, Ntíaná xi tíjña nk'a ján. Nk'ie nga ja t'ík'óya ngáha Abraham nga kits'ín nganaha já rej xi ngji kjánko, as'ai Melkisedec ngjikj'á niyáha ko nda kinchjane nginkun Ntíaná.

² Ko Abraham ta kitsjáha nku t'ík'á ngayjee ni xi kisakúhu.

J'áin Melkisedec, kui xi tsuhu ra “nda rej xi naxu ts'ín”. Ko nda reihí Salem, kui xi tsu ngáha ra “nda reihí kjuajyu”.

³ Najmi yaha má nibaha ra. Najmi kis'ehe na'mi ko na ko ntje chá. Kui xi najmi kitsin ko najmi k'ien, nda na'mi xi nkú nga ts'ín nda na'mi Ntíhi Ntíaná. Najmi maha feya xáha.

⁴ Chasoo xi nkú ts'ín 'yún chánka Melkisedec. Santaha ntje cháná Abraham kitsjáha nku t'ík'á ni xi kisakúhu nga ngji kjánko já rej.

⁵ Tjít'a kjuatéxumaha Moise nga já na'mi xi y'aha ra ntjehe nda na'mi Levi tjihin nga ts'ínkjáihin nku tíkja ni xi sakúhu xuta, ndaha tsa xinkjín maha xinkjín, at'aha nkuhu ntjehe Abraham y'aha ra.

⁶ Tunga Melkisedec xi najmi ntjehe Levi y'aha ra, kui xi kits'ínkjáihin nku tíkja ni xi kisakúhu Abraham ko nda kinchjane nginkun Ntjaná Abraham, nda xi Ntjaná kitsúya títjuhun ni xi tsjáha.

⁷ Ko tíña chji chji nga 'yún chánka sa xi nda nchjane xinkjín nginkun Ntjaná nga xi nda chubantjái.

⁸ Nk'ie nga nku tíkja toon ts'ínkjáihin já na'mi xi ntjehe Levi y'aha ra, a xutaha xi ts'ínkjáihin kui niu, xi ndyjun nkin kuayá. Tunga ngat'a ts'e Melkisedec b'a títsu éhen Ntjaná nk'ie nga kui najmi k'ien.

⁹ Ko nk'ie nga Abraham kitsjáha Melkisedec nku tíkja ni xi kisakúhu, ma b'a bixíaán nga ko Levi kitsjá, ndaha tsa Levi xi askahan ts'ínkjáihin nku tíkja ni xi sakúhu xuta.

¹⁰ B'a tjín kjáihin at'aha Levi tíñajin sa yjonintehe Abraham nstjin nga j'aikj'á njyáha Melkisedec, at'aha yaá nga Abraham xi ntje cháha Levi.

B'i ts'ín ts'ejña chji á nku nda na'mi títjun tsetse kamachjéhen

¹¹ Xuta Israel kits'ínkjáihin kjuatéxumaha Ntjaná nk'ie nga tjihin xá já na'mi xi y'aha ra Levi. Tunga najmi tsichukjuahá ra xáha já na'mi xu'bo nga ts'ín nga kama xuta xi tjihin nga kama. Kui kjuaha kamachjéhen nga j'aihi kj'ai nda na'mi xi kik'aihi xá xi nkúhu xi ts'e Melkisedec, najmi xi nkúhu xi ts'e Aaron.

¹² Kui nga tsa tíb'óntjaiya xáha já na'miu, ta tjihin nga ta n'ek'óntjaiya kjuatéxuma xi y'aha ra Moise.

¹³ At'aha xi títsu éhen Ntjaná ei, xi k'uaihi xá xi nkúhu xi ts'e Melkisedec, kui xi y'aha ra kj'ai ntjehe xuta Israel má nga najmi kjee bitjujin ndaha nku nda na'mi.

¹⁴ Tíña chji chji nga Nda Ntjaná Jesucristo ntjehe Juda nibaha ra, ntje xi najmi kits'ínkjó Moise nk'ie nga kinchja nga s'e já na'mi.

¹⁵ 'Yún tíña chji chji sa ni xi tíchubayaá ei. At'aha nda na'mi tsetse xi j'ai b'a tjín xáha xi nkúhu xi ts'e Melkisedec.

¹⁶ Najmi kik'ai xáha xi nkú ts'ín tíña kjuatéxuma xi títsuya má ntje cháha nibaha ra já na'miu. Kik'ai xá níhi at'aha tjihin nga'yún nga tíña tík'un sín. Najmi maha 'me.

¹⁷ At'aha b'i ts'ín tjít'a má nga tíchubanijmíyaha:

Ji xi nku nda na'mi santaha tu nkjéhé ni.

B'a ts'ín tíña xáhi

xi nkúhu xá xi ts'e Melkisedec.

¹⁸ Kui b'a maha, tsichukjet'aha kjuatéxuma chóo, at'aha najmi kis'ehe nga'yún ko najmi tsasinkoná.

¹⁹ At'aha najmi kamaha kjuatéxumoo nga ts'ín nga kama xuta xi tjihin nga kama. Tunga nd'ai 'yún nda sa ni xi tíchuyáá xi tsjáná Ntjaná, kui nga tíbichúk'un tíñaha ráá Ntjaná at'aha kui ni tíchuyáá.

²⁰ Nk'ie nga kama ni xu'bi, Ntjaná kikjihín y'éjña nga kuitjusun.

²¹ At'aha nk'ie nga kik'ai xáha já na'mi xi ntjehe Levi nibaha ra, najmi Ntjaná kikjin y'éjña. Tunga ngat'a ts'e nda na'mi xu'bi, Ntjaná kikjihín y'éjña nga kuihi xi kama nda na'mi. At'aha b'i ts'ín tjít'a má nga b'a kik'ihin:

Ntjaná y'éjña ni.

Najmi ts'ínjo éhen nga b'i kitsú:

"Ji xi nku nda na'mi tu nkjéhé ni."

²² Kui nga Jesu kits'ihin nga nku ni tsetse y'éndako ngáha Ntjaná. 'Yún nda sa kjuá tsetse xu'bi nga kjuá xi chóo.

²³ Nkjin nkjún kama já na'mi xingisoo at'aha ngabayoo y'échjaha nga ngjuaindjuko xáha.

²⁴ Tunga máha Jesu, najmi kfet'a xáha at'aha tíjña tík'un sín.

²⁵ Kui kjuaha nga maha ra ts'ínk'anki síhin xi f'aik'úhún Ntjaná tu ngat'aha ni xi kits'ín, at'aha kui xi tíjña tík'un tu nkjéhé ni kō bankintjái xuta xi ts'e.

²⁶ At'aha machjénná nku nda na'mi tíjñun xi nkúhu xu'bi, nku xi je, xi najmi n'enijéhe ra tsa mí nihi, xi najmi chuntí, xi najmi kin'engujihín já ngatitsuun. Kui xi n'etsjoho ndjiojmi ján.

²⁷ Kui xi najmi tjíhin nga xki nistjin tjun tsjá chje tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuhún kō askan ngáha tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuhún xuto, at'aha b'a incha ts'ín já na'mi xingisoo. Nkuhú niyá kitsjá sín chje nk'ie nga kits'ínkjas'en yjoho.

²⁸ Kjuatéxumoo já na'mi tíjñun xi yjoninte y'a kitsjá xáha, tunga askahan nga kitsjá Ntjaná kjuatéxumoo, as'ai y'éjña nga kitsjá xáha Ntíhi. Kui xi kin'e ma xi tjíhin nga kama. B'a kik'ie sín.

8

B'i ts'ín tís'ejña chji xáha Jesu ndjiojmi ján

¹ Nd'ai tíjñaná nda na'mi tíjñun xi b'a tjín xáha, kui xi Ntjaná kitsjáná. Ngjik'ieñat'aha Ntjaná má tibatéxuma ndjiojmi ján. Kuihí ni xu'bi xi mjení nga choo.

² Kui xi tjíhin xá ante xi 'yún nkjúun, ante xi tíjña aya nínku najyunte xi kui kikjin. Kui xi Ntjaná kits'ínnda, najmi xuta.

³ ¿Má xi kui xáha já na'mi tíjñun? Chje tsjá kō ts'ínk'ien chu xi f'aiko xuta. Kui nga Jesucristo tá tíjñaha ra chje xi tsjáha.

⁴ Tsa ni xi k'úejñaha ei asunntej, najmi ka ma ra nda na'mi kai, at'aha ja tjín já na'mi ei xi tsjá chje xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumoo.

⁵ Nínku ni'ya najyunte xi kui kikjihín nk'a ján tíjña. Kui nga xi tíjñaha ei, kui xi ma joho. Yo má nga ts'ínxá já na'mi xi tjín asunntej. Kō yaá ni xu'bi at'aha nk'ie nga ts'ínnda Moise nínku najyuntee, Ntjaná b'a kitsúhu: “Nda nda chasei. B'a n'ek'íe sisin ngayjee xi nkú tjín xi tsakuhu nga tsichuk'unní asunntu tjennkiu.”

⁶ Tunga nd'ai 'yún nda sa xá xi kik'aihi Jesucristo nga já na'mi xi tjín asunntej. Kui xi kits'ínchjéhen Ntjaná nga y'éndako xuta ni tsetse xi 'yún nda sa, at'aha Ntjaná kitsúya tíjñun ni xi 'yún nda sa xi tsjáha xuta xi ts'e.

B'i ts'ín tís'ejña chji ni xi y'enda tsetse Ntjaná

⁷ Tsa najmi chumi nihi xi kindyjat'aha ni xi tjun y'éndako Ntjaná xuta, najmi kamachjén xi ma joho kai.

⁸ Tunga najmi kisasihín ra Ntjaná ni xi kits'ín xuta xi ts'e. B'a ts'ín tjít'a éhen Ntjaná:

B'i kitsú Ntjaná: Kuichú nistjin,
nga k'uendáka nku ni tsetse
xuta Israel kō xuta Juda.

⁹ Kō ni tsetse xi tíxian nga k'uendá,
najmi b'a joyaha xi nkúhu xi y'endáka ntje cháha,
nga jakj'a ntsja nga kik'onsje ante Egipto.
At'aha najmi ndjá tsinchajín ni xi tjun y'endáka,
kui nga kits'in nga maha ra.

¹⁰ Kuichú nistjin nga kuihí ni xu'bi
xi k'uendáka xuta Israel.
K'uejñájian kjuatéxumana kjuankjint'ak'uhún,
kō tá k'uet'á asun animaha.

An xi kama Ntjaha,
kō kui xi kama xutana.

¹¹ Najmi tá b'i ngján kuakúyaha ra já nts'e,
kō tá ndaha xinkjín,

tsa tu xi skuehe nga an xi Ntiahā.
 At'ahā ngatentee skuena,
 xi 'yún ndyjahā kō santaha xi 'yún cháha.

¹² An ts'inndyjat'ahā ngatitsuhun,
 kō najmi tā ts'inkj'áítsjehenna jéhe.

¹³ Nk'ie nga Ntíaná títs'ínkjó ei nga nku ni tsetse tíb'enda, kui xi tsuhu rá nga ja chá xi tjuun. Ni xi ja chá xi najmi tā ndaha, kui xi ja najmi tā tse kamahā rá ma.

9

B'i ts'ín tís'ejña chji xi nkú chjun nínku najyuntee

¹ Ni xi tjun y'enda Ntíaná kitsúya xi nkú ts'ín tjihin nga n'etsjoho, tunga asunnteihí kisasínjña ante nkjún xi má nga n'etsjoho.

² B'i ts'ín kin'enda nínku najyuntee. Ante xi tjuun, kui xi kik'in ante nkjún. Yo kisasínjña nd'í setiu kō kis'ejña yámixa xi s'entusún nínkuan chje.

³ Kō ante xi tíjña astun najyun xi ma joho xi tjenchja aya nínku najyuntee, kui xi kik'in ante xi 'yún nkjún.

⁴ Yo kis'ejña nachan chje toonsine xi má nga s'etisun ni xi sinjne. Kō yo tā kis'ejña kaxa tsje xi kijnyujehe toonsine. Kui xi bakúchji nga Ntíaná y'endakō nku ni xutā xi ts'e, kō aya kaxō kisasínjñaya chutsín toonsine xi má nga kis'eya nichine manaa, kō tā kis'ejñaya yánisehe Aaron xi kitjuhū nts'én, kō ndjiote xi tjít'a kjuatéxumoo.

⁵ Asun kaxō kis'entusún jo xi yjahā tsjanka. Kui xi tsakúchji kjuachánkahā Ntíaná kō kitsjennéhe tsjankahā ante xi má nga Ntíaná kikjexín jéhe xutā. Ngat'a ts'e ni xu'bi najmi machjéhen tsa 'yún tse chubanijmíyaá nd'ai.

B'i ts'ín tís'ejña chji xá xi kis'ehe nínku najyuntee

⁶ B'a ts'ín kis'enda ni xu'bi, as'ai fas'en tehente já na'miu ante xi tjuun nga ts'intjusun xáha.

⁷ Tunga máha ante xi ma joho, nku tutuhú nda na'mi tíjjuun fas'en yo. Nku niyá fas'en xki nú. Kō nk'ie nga fas'en yo, tjihin nga ngjuaiko jní tu xi tsjáha chje xi k'uéchjí ngatitsuhun kō ngatitsun xi tu ndyjehé rá kits'ín xutā.

⁸ B'a ts'ín bakúchjiji Espirituhū Ntíaná nga nk'ie nga tíjña sa nínku najyunte xi tjuun, najmi kjee yaha niyá xi bichú ante xi 'yún nkjún.

⁹ Ngayjee niu bakú chubayaná xi nkú ma nd'ai. At'ahā chje kō chu xi n'ek'ien najmi maha b'éya xi nkú ts'ín tjihin nga s'eya kjuankjintak'uhun xutā xi kui ni ts'intsjokoho rá Ntíaná.

¹⁰ Najmi maha b'a ts'ín niu at'ahā ni xi títsuhú kjuatéxuma xu'bo xi tu a tjent'ahá, tu ni chinehé y'ahā rá kō ni xi s'i kō nga kj'ai kj'ai ts'ín ts'ín je yjoho xutā nginkun Ntíaná y'ahā rá. Kui xi n'etjusun santa nkúhu nga kj'ai k'uéjña ngáha Ntíaná.

B'i ts'ín tís'ejña chji ni xi kits'ín jníhi Jesu

¹¹ Tunga ja j'ai Cristo kō nd'ai kui xi nda na'mi tíjjuun xi bangisjainá ni xi nda kjuaxi. Kui xi jas'en nínku najyunte xi 'yún nda sa kō xi nda kikjin, xi najmi xutā kits'ínnda. Kui xi tsuhu rá nga najmi asuntee y'ahā rá.

¹² Nkuhú niyá jas'en ante xi 'yún nkjún. Najmi jníhi chutentsu ngjiko yo kō tā ndaha jníhi ntí turu. Jní xi ts'e ní ngjiko. B'a ts'ín y'échjintjai síhinná.

¹³ Jníhi turu kō jníhi chutentsu kō nasuhu ntí turu xi kití, kui xi saténdzjojnúhu xutā xi najmi je nginkun Ntíaná, kō kjuaxi nga b'a ts'ín ma jehe ei asuntei.

¹⁴ Tsa ni xi b'a ts'ínhín kui niu, ¿a najmi 'yúhún tjín saha nga'yún jníhi Cristo? Kui xi tíjñajihin Espiritu xi tíjña sín nk'ie nga kitsjá yjoho xi nkúhu nku chje xi je nginkun Ntíaná. Kui nga jníhi Cristo ts'ín jehe kjuankjintak'unná, tu xi najmi tā n'ehená ni xi fikoná ngabaya nga tu sahá tsjénkkihí Ntíaná xi tíjña tik'un.

¹⁵ Kui b'a maha, Cristo k'ienntjáhi xuta ko b'a ts'ín kits'ín ndáihí ra ngatitsun xi incha kits'ín nk'ie nga chjí saha ra ni xi tjun y'enda Ntíaná. Ko Cristo kits'ín nga kama chjíhi ra ni tsetse xi y'enda Ntíaná, tu xi xuta xi Ntíaná j'áihin kama ts'ínkjáin síhin ra ni xi kitsúya tíjun nga tsjáha.

¹⁶ Xi nkúhu xuta, kintehe ni nga kuayá, b'enda tíjun ni xi kama ts'e ntíhi. Tunga najmi kamahá n'ekjáihin niu tsa najmi tjun kuayá xi kitsjá niu.

¹⁷ At'aha nístjin nga kuayá xuta xi b'a kits'íun chjíhi ra ni xu'bo, tunga tsa tíña tík'un sa, najmi kjee chjíhi ra niu.

¹⁸ Ko b'a ta kits'ín Ntíaná. Jní ta y'endakoho ni xi tjuun. B'a ts'ín kama chjíhi ra kui ni.

¹⁹ B'a kits'ín Moise nk'ie nga kitsúyaha ngayjee xuta nga nkúnkú kjuatéxuma xi tíj'a xujun kjuatéxumo. As'ai jak'á jníhi ntí turu ko jníhi chutentsu. Ntánjua kits'íntjijinkoho ko kitsungijin tsanka xi ni ko yá isopo. Kui xi kits'ínchjén nga tsaténdzjojnúkoho ra jnú xujun kjuatéxumo ko ta ngayjee xuta.

²⁰ As'ai b'a kitsú Moise: "Kui jní xu'bi xi títs'ín nga chjíhi ra ni xi tíb'éndakonuu Ntíaná."

²¹ Ko Moise ta tsaténdzjojnuhu jnú nínku najyuntee ko ngayjee ni xi n'echjén yo nga n'etsjoho Ntíaná.

²² Xi nkú nga ts'ín tíj'a kjuatéxumo nga tu xi nku ni kama jehe nginkun Ntíaná, jníhi xi maha b'a ts'ín. At'aha tsa najmi nguaí ndzjo jní, najmi tíjín kjuan'endyjat'a.

B'i ts'ín tís'ejña chji nga Jesu kits'ínkjas'en yjoho ngandaná

²³ B'a ts'ín tíjín nga kin'e je nginkun Ntíaná ni xu'bo. Kui niu xi b'éjña chubaya ni xi tíjín ndjiojmi ján. Tunga máha ni xi tíjín ndjiojmi ján, nku chje xi 'yún nda sa nga xu'bo kamachjéhen nga kin'e je.

²⁴ Cristo najmi ante xi 'yún nkjún xi ntsja xuta kits'índakoho jas'en, ko tsa nku xi b'a mama tíjín xi nkú nga tíjín xi kui kikjin. Ndjiojmi ján ní tsichu ko tíña nginkun Ntíaná nd'ai ngandaná.

²⁵ Ko najmi jas'en ndjiojmi ján tsa tu xi nkjin niyá tsjáha chje yjoho, xi nkú ts'ín fas'en já na'miu ante xi 'yún nkjún nga xki nú fas'enko jní xi najmi kui ts'e.

²⁶ At'aha tsa nkjin niyá jas'en Cristo yo, nkjin ra niyá k'ien kai, b'aha ra nkúhu nga kamanda asuntee ko santaha nd'ai. Tunga nkuhú niyá tsakúchji yjoho nd'ai, nístjin fekuhu xi kich'aá nd'ai, ko kits'ínkjas'en yjoho xi nkúhu chje tu xi kits'ín t'axíhin ngatitsuun.

²⁷ Xi nkú nga ts'ín tíña nga ngayjee xuta tíjín nga nkuhú niyá kuayá ko askahan chasehe mí nihi xi kits'ín,

²⁸ kui nga b'a ta ts'ín Cristo nkuhú niyá kitsjá yjoho xi nkúhu chje nga kikjexín ngatitsuun xuta. Ko nk'ie nga kj'uaí niyá xi ma joho, najmi kj'uaí tsa ngatitsun ts'ínndyjat'a. Xuta xi tikuyá níhi kj'uaíkj'á.

10

B'i ts'ín tís'ejña chji nga nkuhú niyá kitsjá Jesu chje tu xi n'endyjat'aha ngatitsuun

¹ Kjuatéxumaha Moise tu 'ya y'éjña chubayahá ni nda xi kj'uaí askahan. Najmi kui xi nda kikjiun. Kui nga kjuatéxumo ndahachi najmi maha ra ts'íhin nga kama xi tíjín nga kama xuta xi xki nú f'aik'úhun Ntíaná nga ta kuihi chje tsjá.

² At'aha tsa xuta xi chje tsjáha Ntíaná nkuhú niyá kama je kai, najmi b'a ta kuitsuhu kjuankjintak'uhun nga jé tjehe ko najmi ta tsjáha chje.

³ Tunga chje xi tsjá ní xki nú, kui xi ts'ínkj'áítsjehe nga tíjín ngatitsun.

⁴ At'aha jníhi turu ko jníhi chutentsu najmi maha kjexín ngatitsuun.

⁵ Kui b'a maha, nk'ie nga j'aihi Cristo asuntee, b'i kitsú:

Najmi kin'e mjei chu xi n'ek'ien ko chje,
kui nga nku yjoninte kin'ek'ahaní.

⁶ Najmi kama tsjohi chu xi s'etíyje,
ko ta ndaha xi n'ek'ien nk'ie nga s'echjí ngatitsuun.

⁷ Kui nga b'a kixihinna: “Á an ei.
Ji Ntiana, jáa tu xi ts'intjusuhunna ni xi mjehi,
xi nkú ts'ín tinchjanimiyahana xujun éhin.”

⁸ Títjun b'i kitsú nga kinchja: “Najmi kin'e mjei ko ta ndaha najmi kama tsjohi chu xi n'ek'ien ko chje ko chu xi s'etíyje ko xi n'ek'ien nga s'echjí ngatitsuun.” B'a kitsú ndaha tsa b'a títsu kjuatéxumoo nga xuta tjihin nga tsjá ni xu'bo.

⁹ Askahan b'i ta kitsú sa: “Á an ei. Jáa tu xi ts'intjusuhunna ni xi mjehi.” B'a ts'ín kits'ín t'axihin chje xi tjun kits'ínkjó tu xi y'éjñaha ni xi kitsú askahan.

¹⁰ Ko at'aha kits'íntjusun Jesucristo ni xi mjehe Ntiana, kui nga tsichu ma jehená nginkun Ntiana nk'ie nga nkuhú niyá kits'ínkjas'en yjonintehe xi nkúhu chje.

¹¹ Ngayjee já na'miu xki nistjin ts'ín xá xi kanéhe. Nkjin niyá tu nku kuihí xáha xi ts'ín nga tsjá chje, chje xi ndahachí najmi maha kjexín ngatitsun.

¹² Tunga Jesucristo nkuhú niyá kitsjá chje. Kui xi kits'ínndyjajnu ngatitsuhun xuta ko tu nkjéhe ni chjihí ra. As'ai ngjik'iejñat'aha Ntiana.

¹³ Yo tíjña nga tikuyá santa nkúhu nga k'uéntu Ntiana xi fi kontraha kinte tsuku.

¹⁴ Nkuhú chje kitsjá tu xi kamaha xuta xi kík'j'áts'e xi tjihin nga kama ko b'a k'uéntu sín.

¹⁵ Ko Espirituhu Ntiana b'éjña chjiná niu nga b'i tsu:

¹⁶ Nk'ie nga b'a kama, títsu Ntiana,
kuihí ni xu'bi xi k'uendáka xuta xu'bo.
K'uejñájian kjuatéxumana kjuankjint'ak'uhun,
ko ta k'uet'á asun animaha.

¹⁷ Ko b'i ta kitsú:
Najmi ta ts'ínkj'áitsjen sahana
ngatitsuhun ko ni ch'onk'uhun.

¹⁸ Ko má nga n'endyjat'a ngatitsun, najmi ta n'ek'ien saha chu nga s'echjí.

B'i ts'ín tís'ejña chji nga tjihin nga kfinndjukaá ni xi tsjáná Jesu

¹⁹ Kui b'a maha nd'ai, já nts'e, ngat'aha ngabayaha Jesu najmi ta binchankjúhun raá yjoná nga kuitjás'eén ante xi 'yún nkjúun.

²⁰ At'aha Jesu kikjex'áná niyá xi f'atikjá najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúun, nku niyá tsetse xi tíjña tik'un. Kui najyuun, kui xi tsuhu ra yjonintehe Jesu.

²¹ Ko kui xi nda na'mi k'akuná xi basehe ninkuhu Ntiana.

²² Kui nga ngayjehe animaná tjink'úhun raá Ntiana ko najmi tu jo jan katumaná nga s'ejinná Ntiana. At'aha ja kin'e je animaná. Najmi ta chuntí tjíyaha kjuankjintak'unná ko ja kin'e chunkohó ntánijua je yjonintená.

²³ Ndjá tinchajián ni xi tichuyáá, at'aha b'a ts'ín s'ejinná ko yaá nga ts'ín Ntiana ni xi kitsú.

²⁴ Tinchísjai niyáá xi nkú ts'ín b'i ngjáhán kuisínkaá xinkjá tu xi s'e sahaná kjuatjo ko nga n'e saá ni xi nda.

²⁵ Najmi tu b'ejñaá nga kama njakúkaá xinkjá, xi nkú incha ts'ín k'ua. Tu sa ní b'i ngján tjen nga'yúhún xinkjá, ko 'yún b'a n'e saá at'aha tíyaá nga túbichú tíña nistjin nga kj'uai Nda Ntiana.

²⁶ Tsa ja yaá én xi naxu tjín ko tu nku tín'enáá ngatitsun, najmi ta tjín saha chje xi k'uai tu xi n'endyjat'aha ngatitsunná.

²⁷ Nku tutuhú nkjúhun kjuá xi n'ená ndyjun nkiní chuyahaá ko nd'í xi tu xi 'yúhún xi ts'ínjekohó Ntiana xi fi kontraha.

²⁸ Nistjin nk'ie, xi najmi ts'íntjusun kjuatéxumaha Moise, kui xi najmi ch'a ma nimaha nga n'ek'ien. B'a ma tsa jo ko tsa jan xi kuitsuya jé xi kits'ín.

²⁹ Tsa b'a ts'ín nkjún tǐjña kjuatéxumoo, ¿mí ni xi n'ehe xi tǐbasinne Ntǐhi Ntǐaná? ¿Mí nihi xi n'ehe xi tu a nihi tǐmaha jní xi y'éndakoho Ntǐaná ni tsetse xi ts'ín jehe xuta xi b'a tǐts'íun? ¿Mí nihi xi kamaha xi ch'on tǐtsuhu Espiritu xi ts'ínndzjo kjuandaha Ntǐaná? 'Yún tse kjuanima xi ts'ínkjáihin xi b'a ts'íun.

³⁰ Yaá nga b'ǐ kitsú Ntǐaná: “Ahán xi k'uasjé chjíá, an xi tsjaha chjíhi.” Kǒ b'ǐ ta ts'ín tǐjt'a ya: “Ntǐaná kuasehe mí nihi xi kits'ín xuta xi ts'e.”

³¹ ¡Tu xǐ nkjúhún tǐjín nk'ie nga Ntǐaná xi tǐjña tǐk'uun ts'ínk'íechjí xi najmi benkjúhún!

³² N'ekj'áitsjohon yjonuu nǐstjin nk'ie, nk'ie nga as'ai kamankjihínnuu én nda tsuhu Ntǐaná. 'Yún ndjá tsincho nga kin'e chúkjuo kjuanima xi kisakúnuu.

³³ Tǐjín nǐstjin nga ch'on kik'innuu kǒ kin'e unnuu nginkun ngayjee xuta nantio, kǒ kj'ai nǐstjin ngáha ta kamakoo xuta xinkiu xi b'a ta kamat'ain.

³⁴ Ta kama nimanuu xuta xi kjintuyá'yún kǒ kin'ekjón nga kichju'ánuu ni xi tǐjinnuu. Tsjo kamanuu nga b'a kamat'on at'aha yo nga ndjiojmi ján tǐjñanuu ni xi 'yún nda sa xi najmi maha fe.

³⁵ Tu nkú katuma 'yún tak'unnú Ntǐaná, at'aha tsa b'a n'oo, chánka chjí xi n'ekjóhon.

³⁶ Tǐjihin nga n'e chúkjuo ni xi tǐmat'on, tu xi kama n'ehenu ni xi mjehe Ntǐaná kǒ b'a ts'ín sakúhunu ni xi kitsúya tǐtjun nga tsjá.

³⁷ At'aha b'ǐ ts'ín tǐjt'a éhen Ntǐaná:

Ndyja sa ǐchí nga kj'uaí xi tǐjihin nga kj'uaí,
najmi ta k'uandayaha ra.

³⁸ Xuta xi ts'an xi ja naxu nginkán
k'úejña tǐk'un tu ngat'aha nga s'ejihin an.

Tunga tsa ngjuainjihistun,
najmi ta sasíhinna kui xuto.

³⁹ Ná najmi xuta xi finjihistun nga tǐfi xi má nga ndyja. S'ejin níná kǒ tǐchuhún animaná.

11

B'ǐ ts'ín tǐs'ejña chji ni xi 'mihǐ kǒ nkú tsuhu ra nga s'ejinná Ntǐaná

¹ Nk'ie nga s'ejinná Ntǐaná, ya kixjá nga n'ekjáihín ni xi tǐchuyáha kǒ behe tak'aán nga kjuaxǐ ni xi najmi tǐma chjiná.

² At'aha kis'ejihin xuta xi kis'e nǐstjin nk'ie, kui nga nda ts'ín ǐncha kichubanǐjmíyaha.

³ At'aha s'ejinná Ntǐaná, kui nga yahaná nga én xi tsitjuhu ts'a Ntǐaná kits'ínndakoho asuntee kǒ mankjinná nga ni xi tǐyaá kin'endakoho ni xi najmi ma chji.

⁴ At'aha kis'ejihin Abel Ntǐaná, kui nga kitsjáha ra Ntǐaná chje xi 'yún nda sa nga xi kitsjá Cain. At'aha kis'ejihin, kui nga Ntǐaná b'a kitsúhu nga kui xi nku nda xi naxu kǒ kits'ínkjáihin chjehe. Kǒ ndaha tsa ja k'ien Abel, tunga tǐbakú chubayaháná xi nkú ts'ín kis'ejihin.

⁵ At'aha kis'ejihin Enoc Ntǐaná, kui nga Ntǐaná ngjiko tǐk'uhun ra ndjiojmi ján kǒ najmi k'ien. Najmi ta kisakúhu, at'aha Ntǐaná jakj'ájihínséhen. Kǒ kintehe ni nga kichjubé, nda ts'ín kichubanǐjmíyaha nga kits'ín ni xi kisasíhin Ntǐaná.

⁶ Tsa najmi s'ejihin xuta Ntǐaná, najmi tǐjín xi nkú ts'ín sasíhin ra Ntǐaná xuta xu'bo. At'aha xi mjehe kj'uaík'un tiñaha Ntǐaná, tǐjihin nga s'ejihin nga tǐjña Ntǐaná kǒ nga Ntǐaná tsjáha ni xi nda xuta xi bangisjaihǐ.

⁷ At'aha kis'ejihin Noe Ntǐaná, kui nga kint'é'éhen nk'ie nga Ntǐaná kitsúya tǐtjuhun ra ni xi najmi kjee ma chji kǒ kits'ínnda tsutsu chánkoo nga kits'ínk'anki xuta xi ts'e. B'a ts'ín kis'ejñanehe ra xuta nga kfe, kǒ kisakúhu Noe nga naxu kama nginkun Ntǐaná at'aha kis'ejihin.

⁸ At'aha kis'ejihin Abraham Ntǐaná, kui nga kint'é'éhen nk'ie nga kichubaha nga ngjuai nanki xi ts'ínkjáihin askahan, ndaha tsa najmi be sisin má nga ngji nga tsutju.

⁹ At'aha kis'ejihin, kui nga y'ejñaha nanki xi kitsúya títjuhun ra Ntíaná nga tsjáha, ndaha tsa y'ejña xi nkúhu nku nda xi xin nibáha. Ni'ya najyunte y'ejñayako Isaac ko Jacob, xi askahan ta ts'ínkjáihin ni xi kitsúya títjuhun Ntíaná.

¹⁰ B'a kits'ín Abraham at'aha ja tíñajin kjuankjintak'uhun nga nanki xi najmi ndyja k'úejña, xi Ntíaná k'uénda ko ts'ínnda.

¹¹ Ko at'aha kis'ejihin Abraham Ntíaná, kui nga kik'aihi ra nga'yún nga kamaha na'mi, ndaha tsa ja chá nkjún ko nti Sara, at'aha kis'ejihin nga Ntíaná ts'íntjusun ni xi kitsúya títjuhun.

¹² Kui nga nku nda xi najmi ta tjihin ra nga'yún yjonintehe, kui xi kis'ehe ntje xi b'a ts'ín nkjin tsichu ma xi nkúhu niñu xi tjín nk'a ján ko xi nkúhu tsumí xi tjín andai ntáchak'uun, kui xi najmi maha s'exki.

¹³ Ngayjee xuta xu'bi incha k'ien nga najmi kits'ínkjáihin ni xi kitsúya títjuhun Ntíaná nga tsjáha. Tunga incha kis'ejihin ra ko kama chubayahá niu, ko b'a incha kitsú animaha nga kui xi xin incha nibáha ko nga tu tjímasúhún asunntej.

¹⁴ Xi b'a incha tsu, kui xi bakúchji nga nanki xi ts'e t'incha bangisjai.

¹⁵ At'aha tsa tu nku kama bahá ra má nga incha nibaha, kik'óya ra ngáha kai.

¹⁶ Tunga kama mjehé ra nku ante xi 'yún nda sa, kui xi tjña ndjiojmi ján. Kui nga najmi ma subaha ra Ntíaná nga ya nga kui xi Ntíaha xuta xu'bo, at'aha Ntíaná ja y'éndaha nku nanki.

¹⁷ At'aha kis'ejihin Abraham Ntíaná, kui nga kitsjáha Isaac xi nkúhu tsa chje nk'ie nga kikjut'ayák'uhun Ntíaná. Kama k'un nga xi nkúhu nku chje tsjá ntí nku tutuhu, ndaha tsa ntíu kinchjajin Ntíaná

¹⁸ nga b'i kitsúhu: "Isaac y'aha ra ntje xi s'ehi."

¹⁹ B'a kitsú Abraham nga Ntíaná tjihin nga'yún xi má nga ts'ínkj'áiya ngáha ra xuta ngabayoo. Kui nga kisakú ngáha ra ntíhi xi nkúhu tsa j'áiya ngáha ra.

²⁰ At'aha kis'ejihin Isaac Ntíaná, kui nga nda kinchjanehe Jacob ko Esau nginkun Ntíaná nga kitsúyahá ni xi kama askahan.

²¹ At'aha kis'ejihin Jacob Ntíaná, kui nga kintehe ni nga kuayáha, nda kinchjane nginkun Ntíaná nga nkúnkú ntíhi Kuse. Kits'íntsjoho Ntíaná nga y'a'yúhún ko ya yánisehe nga tsisintjen.

²² At'aha kis'ejihin Kuse Ntíaná, kui nga kintehe ni nga kuayáha, kitsúya títjun nga kuichú nistjin nga kuitju xuta Israel ante Egipto ko kitsúya xi nkú n'ehe nintaha.

²³ At'aha kis'ejihin xi cháha Moise Ntíaná, kui nga kingjájña 'maha ntíu jan sá tjihin nk'ie nga kitsin, at'aha incha kieke nga tsjo tjín ntíu ko najmi kitsankjún kjuatéxuma xi kitsjá nda reihí Egipto.

²⁴ At'aha kis'ejihin Moise Ntíaná, kui nga najmi kits'ín yuhu nga ntíhi takjihin nda faraon k'úihin ra nga ja kama chá.

²⁵ Kama mje níhi nga ta sakút'aha kjuá'un xi tíbehe xutaha Ntíaná ko najmi nga ts'íntsjojin kutju kjuatsjo xi tsjá ngatitsuun.

²⁶ Kits'ínkjink'un nga 'yún chjí saha ra kjuanima xi sakúhu nga kjuanchiná xi tjín ante Egipto, at'aha kikuyáha chjí xi ts'ínkjáihin askahan. Ta kuihi kjuanima xi akahan sakúhu xi ts'ín nibá Ntíaná ngajoho.

²⁷ Ko at'aha kis'ejihin Ntíaná, kui nga tsitjuhu ante Egipto ko najmi kitsankjún kjuakjahan nda rei. Najmi kits'ínkjehe k'un, at'aha b'a kama xi kieke Ntíaná xi najmi ma chji kamaha.

²⁸ Ko at'aha ya kis'ejihin Ntíaná, kui nga ts'asjehe S'í Pascua ko kitsjákjua nga jní n'ek'ikoho ankjuaha ni'yaha xuta Israel, tu xi ntítsje xi ts'ínk'iehen ntí tjuhun xuta Egipto najmi ts'ínkoho ntí tjuhun xuta Israel.

²⁹ At'aha kis'ejihin xuta Israel Ntiana, kui nga j'atikjaha Ntachak'un Niu xi nkúhu tsa nanki kixi. Tunga k'ienjinntáhá já jun Egipto nk'ie nga kama mjehe nga b'a ta incha ts'ín ko kui.

³⁰ At'aha kis'ejihin xuta Israel Ntiana, kui nga tsixuntuhu xjoho nanki Jerico askahan nga y'emandai xuta Israel yo yatu nistjin tjihin.

³¹ At'aha kis'ejihin naská Rahab Ntiana, kui nga najmi k'iehen xi nkúhu xuta xi najmi kint'é'én, at'aha nda ts'ín kits'ínkjáihin já jun Israel xi tsichukase maña yo.

³² ¿Ko mí nihi xi xín sa? Tse nkjún ngjuaikona tsa kuinchjanijmíyahana nda Gedeon, nda Barak, nda Sanson, nda Jefte, nda David, nda Samuel ko já profeta.

³³ At'aha kis'ejihin Ntiana jóo, kui nga tjin xi kits'ín nganaha ra já rej, ko nga nda tsatéxumaha xuta xi ts'e, ko nga kits'ínkjáihin ni xi kitsúya titjun Ntiana nga tsjáha, ko nga kits'ín nganaha xoo,

³⁴ ko nga kits'ínk'ienya nd'í xi tu xí 'yúhún, ko nga tsitjunkihi yjoho nga kis'ehe kicha, ko nga kitsjá nga'yúhún yjoho ndaha tsa najmi ta chúkuaaha ra, ko nga ndjá ts'asje yjoho nga kikján, ko nga tsanka tjennki já jun kontraha.

³⁵ Kis'e jminchjín xi kits'ínkjáin tík'un ngáha ra xuta xinkjín xi ja k'ien. Ko tjin ngá xi un kiekehe nga k'ien, at'aha ante xi 'yún nda sa nga kj'uaíya ngáha ra mjehe. Kui nga najmi kits'ín yuhu nga ts'íihin ni xi kik'ihin tu xi kama ndáhi ra kai.

³⁶ Ko ta tjin xi kichajnucha ko kis'ehe, ko santaha kis'e'yún ko kis'entuyá'yún.

³⁷ Ko tjin xi ndjio kis'ehe, ko xi kicha'yá kitikjáha, ko xi kicha ndju kin'ek'ienkoho. Ko tjin xi y'emasún nga chuba kingjahá tjabaxíihin chutsanka ko xi ts'e chutentsu. X'an y'entu, ko kitsjennki uncha, ko kin'e'uhún.

³⁸ Y'emasún nanki kixiu ko ajin asuntu tjenki. Y'entuyá tixa ngijoo ko tixa xi yja t'anankiu. Xuta xu'bi, kui xi 'yún nda kama nginkun Ntiana. Asuntee najmi tjehen ra xuta xu'bi.

³⁹ Nda ts'ín kichubanijmíyaha ngayjee xuta xu'bi at'aha kis'ejihin Ntiana, tunga najmi nistjihín kisakúhu ni xi kitsúya titjun Ntiana nga tsjáha.

⁴⁰ B'a kama at'aha kits'ín kuantaná Ntiana. Najmi kitsjá nga nkúhu kui xuta xu'bo kama xi tjihin nga kama. Kama mje níhi Ntiana nga ta ñja ta ñja kamakaá xuta xu'bo xi tjihin nga kamaá.

12

B'i ts'ín tís'ejña chji nga Ntiana ts'ínk'a niyá xi tjoho

¹ Kui b'a maha, kitsendáihiná xuta xi bakú chubayaná xi nkú ts'ín kis'ejihin Ntiana. Kui nga t'entu t'axíhinná tu mí nihi ni xi ts'ín'áiná ko ngatitsun xi mjehe k'ojennkiná, ko tjen nga'yúhún yjoná nga kfin jahaná má títbankíaán.

² Nkúhu Jesu xi n'esihín. Kui xi kik'atuts'ihin nga s'ejinná ko ts'ín nga s'ejinná xi nkú ts'ín tjihin nga s'ejinná. Kikie titjun kjuatsjo xi sakúhu ko kui nga kits'ihin nga'yún nga k'ient'á kruu ko najmi nkjún kamaha ngat'aha kjuasuba xi kisakúhu nga b'a ts'ín k'ien. Ko askahan y'eñat'aha Ntiana má nga batéxuma.

³ Chase chubayohoo Jesu xi 'yún nkjún kits'ín chúkjuá nk'ie nga kitsújnu kitsút'aha já ngatitsuun. Chase chubayohoo, tu xi najmi k'fentahanuu ko kfehe ra tak'un.

⁴ Tíbxkankoo ngatitsuun, tunga najmi k'jehé sakúnuu ngabaya nga b'a tín'o.

⁵ Ko ja kin'echayo én xi tsjániyánuu, xi títuya nga jun xi ntíhi Ntiana. At'aha b'i ts'ín tjit'a:

Ji ntína, najmi tu tohón mahi éhen Ntiana xi ts'ínk'a niyáhi, ko najmi tu n'ekjehi tak'uin nk'ie nga ndjá kuinchjakohi.

⁶ At'aha Ntiana ts'ínk'a niyáha xi tjoho,

ko bjáha ngatentee xi bichú ma ntíhi.

⁷ N'echúkjuo nk'ie nga ts'íink'a niyánuu Ntíaná, at'aha Ntíaná títs'ínkonuu xi nkúhu ntíhi. Ngatentee xi tí'mi na'mi ts'ínk'a niyá ntíhi.

⁸ Tunga tsa najmi ts'íink'a niyánuu Ntíaná xi nkú ts'ín ts'ínk'a niyá ngayjee ntíhi, tu a ntínú ma, najmi ntí kikjihin jun.

⁹ Nk'ie nga ndyjaná, na'miná xi tjín ei asunntej ts'ínk'a niyáná ko yankjáán. ¿Nkú ts'ín najmi 'yún kuínú'yá'éhen raá Na'miná xi týña ndjiojmi ján ma, tu xi sakúhuná nga kuintsuba tik'uhunná?

¹⁰ Najmi tu xí tsehé ts'ínk'a niyáná na'miná. Ts'ín xi nkú ts'ín ma chubayaha. Tunga nk'ie nga Ntíaná ts'ínk'a niyáná, ngandaná b'a ts'ín, tu xi b'a ts'ín ta je kamahaná xi nkuhu kui.

¹¹ Kjuaxi nga najmi tsjo maná nk'ie nga tjín xi ts'ínk'a niyáná. Ma un níná. Tunga xi b'a ts'ín 'bai niyáha, kui xi askahan b'ejñajin kjuajyu ko be xi nkú ts'ín naxu fiko yjoho.

¹² Kui b'a maha, n'ehenu nga'yún. Tjen nga'yúhun ruu yjonuu.

¹³ Niyá xi naxu tjen tankínyo, tu xi kamandaha tsuku xi nimat'a ko najmi ta ts'ónki saha.

B'i ts'ín tís'ejña chji nga najmi kfi t'axihín Ntíaná

¹⁴ Tinchísjo nga kas'ekonuu kjuajyu ngatentee xuta ko nga kjuaje tintsubajiuun. At'aha xi najmi týñajin kjuaje, kui xi najmi skué Ntíaná.

¹⁵ Nda nda chasoo nga najmi tu kas'e ajinnuu nku xi najmi ts'ínkjáihin kjuandaha Ntíaná, tsa xi najmi nda s'eyaha ko as'ai tsjá kjuasti ko ts'ín nga ajihin nkjin xuta ngjuaitse ni xi najmi ndaha.

¹⁶ Najmi tu kas'e ajinnuu xi chuba kjuántukohó xinkjín ko ta ndaha xi najmi skuenkjún Ntíaná xi nkú kits'ín Esau. Kui xi kama ntí tjun ko nga kui ts'ínkjáihin ni xi ts'e na'mihí, tunga nkuhú nichine kikatéñaha ni xi kanéhe kai.

¹⁷ At'aha yo xi nkú ts'ín askahan kin'e t'axín, nk'ie nga kama mjehe nga ts'ínkjáihin nga nda kuinchjanehe na'mihí kai. Ndaha tsa kikjintá nga tsangisjai niyá, tunga najmi ta kis'ehé ra nki ni xi kits'ín.

¹⁸ Jun najmi b'a kamat'on xi nkú nga kamat'ain xuta Israel. Kui xi ngjik'úhun nku asunntu tjennki xi týña ei asunntej, xi kis'ejña ndzjen ndzjen nga kití, má nga kama nistjen nistjen ko kis'ejyún ko ntjo kama.

¹⁹ Ko kinu'yá tjio ko nku ntá xi kinchja. Xuta xi kint'é ntjo tsanki nga najmi ta kuinchjako saha ra,

²⁰ at'aha najmi tsichukjuaha kjuatexuma xi b'a títsuu: “Santaha ko chu xi kuasint'a tsuku asunntu tjennki týhin nga ndjio s'ehé.”

²¹ Tu ni xí nkjúhún tjín ni xi kama chjiu nga santaha Moise: “Tíb'atsé nkján”, kitsú.

²² Tunga máha jun, tsankink'úhun Asunntu Tjennki Sion, nanki xi ts'e Ntíaná xi týña tik'uun, nanki Jerusalem xi týña ndjiojmi ján, má nga kama ñjakú nkjin nkjún ntítsje xi títs'íntsjoho Ntíaná,

²³ má nga kama ñjakú xi tjun kama ntíhi Ntíaná, xi tjíntut'á j'áihin ndjiojmi ján. Tsankink'úhun Ntíaná xi kuasehe mí nihi xi kits'ín ngayjee xuta, má nga tjíntu animaha xuta xi naxu kits'ín, xi ja kama xi týhin nga kama.

²⁴ Tsankink'úhun Jesu xi kits'ínchjéhen Ntíaná nga y'énda tsetse nku ni. Ko ta tsankink'úhun jní xi ksaténdzjo, kui xi bakú chubayaná ni xi 'yún nda sa nga xi tsakú chubaya jníhi Abel nistjin nk'ie.

²⁵ Chúhun yjonuu. Najmi tu n'e t'axíun xi tinchja. At'aha yaá nga najmi tsitjunki nistjin nk'ie xuta xi kits'ín t'axín xi ndjá kinchjakohe ei asunntej. Kui nga, ¿nkú ts'ín kuitjunkihiná ñá tsa najmi n'eshihín xi týña ndjiojmi ján xi ndjá tinchjakoná nd'ai? Kui xi Ntíaná.

²⁶ Nistjin nk'ie ntaha Ntiana kits'ink'atsé t'anankiu, tunga nd'ai títuya tíjün ni xi ts'ín nga b'i títu: “Nku niyá ts'ink'atsé sa t'anankiu ko santaha nk'a ján.”

²⁷ Nk'ie nga “nku niyá sa” títu, kui xi tsuhu ra nga chjuxin ni xi kin'endo, ni xi maha f'ajniyá, tu xi b'a ts'ín s'entuhu ni xi najmi maha ra f'ajniyáha.

²⁸ Najmi ma f'ajniyá má batéxuma Ntiana, ko kui xi n'ekjáihín. Kui nga tjeheñ raá máb'achjíhi Ntiana ko n'etsjohó xi nkú ts'ín sasíhin nga 'yún chankjáán.

²⁹ At'aha Ntiana, kui xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'ínkjejje tu mí nihí ni.

13

B'i ts'ín tís'ejña chji xi nkú ts'ín kuintsubaá

¹ Tehente b'i ngján n'etjó xinkiu, at'aha nkuhú maha Na'minuu.

² Najmi tu n'echayo nga nda ts'ín n'ekjóhōon xi kjuaisenuu ni'yanuu, at'aha tjín xi kits'ínkjáihín ntítsje ni'yaha nga najmi be tsa ntítsje xi j'aisehe.

³ Tjantaha ruu yjonuu xi kjintuyá'yún, xi nkúhu tsa ko ta jun kisuntuyá'yúnko. Ko ta tjantaha ruu yjonuu xi kjuanimá tí'ajin xi nkúhu tsa ko ta jun b'a tímat'on.

⁴ Ngatento chankjún kjuabixoon, chankjún xi tintsubaáko, at'aha Ntiana ts'ínkokjua xi tjín xi kjúájñako nga najmi kjee bixan ko xi k'uat'aha xinkjín.

⁵ Najmi tu toon n'e mjo. Katumahanuu ni xi tjinnuu. At'aha b'i kitsú Ntiana: “Ndahachí najmi k'uejñaha ko ta ndaha najmi ts'in nga maha.”

⁶ Kui nga ma k'aán nga b'a bixíhinná:

Ntiana basinkona,
najmi tjín ni xi kuinchánkjúnna.

¿Mí nihí xi kama ts'ínna xuta?

⁷ N'ekj'áitsjohōon yjonuu já k'aku xi kis'enuu, xi kitsúyanuu éhen Ntiana. N'enkjintak'un xi nkú ts'ín y'entu ko xi nkú ts'ín jet'a nistjihín, ko b'a ts'ín ta n'e s'ejjun Ntiana xi nkú ts'ín kis'ejihín Ntiana.

⁸ B'a ts'ín tjíyaha Jesucristo nk'ie xi nkú ts'ín tjíyaha nd'ai, ko tu nkú b'ahá ts'ín s'eyaha.

⁹ Najmi tu 'bainto tsa tjín xi k'uanachanuu nga kuakúyanuu kj'ai kj'ai ni. Nda tjín nga sakú nga'yúhun animaná ajin kjuandaha Ntiana, najmi ajihín kjuatéxuma xi tsjá xuta xi b'a tsu nga nichinee sakújinná nga'yún. Ndahachí najmi basinkoná kui ni.

¹⁰ Nginkun Ntiana tjíñaná nku nachan chje. Yaá nga tjíña nkjúhun já na'mi xi ts'ínxát'aha ninku najyuntee nga kjine chje xi s'ejñasun nachan chjená.

¹¹ Tjíña nga nda na'mi tíjjuun fas'enko jníhi chu ante xi 'yún nkjúhun ninku najyuntee nga tsjá chje tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuhun xuta, tunga najmi máhá tjintu xuta s'etí yjonintehe chu. Natsin ní s'etí.

¹² Kui nga un kiekehe ra Jesu natsin nantio, tu xi jníhi kits'ín jekoho xuta.

¹³ Kui nga tjihinsehe raá Jesu natsihín nantio ko kasakúná kjuasuba xi ta kisakúhu.

¹⁴ At'aha najmi tjinná ei nku nanki xi tjíña sín. Nanki xi s'ejña ní askahan tjenkiá.

¹⁵ Kui nga tehente n'etsjoho raá Jesucristo, a jáhá Ntiana tín'etsjohōo nga b'a tín'eé. Kui xi chjená. Katitju tsu'baá nga Jesu xi Ntíhi Ntiana.

¹⁶ Ko najmi tu n'echayo nga n'oo ni xi nda ko nga b'i ngján tisinkoo xinkiu, at'aha ta sasíhin Ntiana chje xu'bi.

¹⁷ Tinú'yá'ohōon já k'akunuu ko chankjún, at'aha kui xi basehe nga n'oo ni xi tjíhin nga n'oo, ko tjíhin nga ts'ínkjás'eheñ kuenta Ntiana. B'a n'oo tu xi tsjo k'úéhe ra nga ts'íihin xáha ko najmi ái kamaha xóo, at'aha ta ngandanuu tsa najmi ái kamaha xáha.

¹⁸ Nk'ie nga chubakoo Ntiana, chubantjái. Ndahá tjíya kjuankjintak'unni nga tín'ei xáni ko mjení nga tu nkú ndahá n'ei.

¹⁹ Chubantjáínú nginkun Ntiana nku kjuanda, tu xi tsjante xatíhina Ntiana nga kfínsenuu.

Nda xi kits'ínnda xujuin b'i ts'ín títs'ínkjet'a

²⁰ Ntíaná xi tsjáná kjuajyu, kui xi kits'ínkj'áíya ngáha rá ngabayoo Nda Ntíaná Jesucristo. Kui xi Nda bastu chánkaha chutsanko, at'aha jní xi ts'e y'éndakoho Ntíaná ni xi najmi maha fe.

²¹ Ntíaná katsjánuu ngayjee ni xi nda xi machjénnuu, tu xi kama n'etjusuhunnu ni xi mjehe. Jesucristo kats'ínchjén nga katuma ajinná ni xi sasíhin. N'ekié yjoná nga tjíhin kjuachánka Jesucristo santaha tu nkjéhe ni. B'a katuma.

²² Jun já nts'e, tíbankinuu nga nda n'ekjóhooon én xi tób'et'ánuu ej nga títsjaníyanuu, at'aha najmi 'yún tse ni xi kuakiet'á.

²³ Mjena nga choo nga ja tsitju'a nubayóo nda nts'eé Timoteo. Tsa kj'uaíse xatína, kfínka ko kui nk'ie nga kfínsenuu.

²⁴ Tífaniñaha ngayjee já k'akunuu ko ngayjee xi kikj'áts'ehé Ntíaná. Xuta ante Italia ta tífaniñanuu.

²⁵ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Ntíaná.

Xujun xi kits'ínttu Santiago

B'i ts'ín kikjaniñaha Santiago xuta ninku

¹ An Santiago, an nda musu síhin Ntíaná ko Nda Ntíaná Jesucristo, títs'inkjínuu xujun jun xi y'ahanuu ntje te jo xi tsitjujihin ra ntje cháná Israel. Jun xi kindzjoyo asuntee. Tífaniñanuu.

B'i ts'ín tsakúya Santiago mí nihi xi basinkoná nga ndjá s'ejinná Ntíaná

² Jun já nts'e, tsjo nkjún katumanuu nk'ie nga nkjin tíkja ni kuitjájiun nga nibanenuu.

³ At'aha ja yo nga nk'ie nga nibanenuu ni xi kuitjájiun ko nda bitjunku at'aha ndjá s'ejinnuu Ntíaná, b'a ts'ín sakúhunuu nga kama n'e chúkjuo tu mí nihi ni xi kamat'on.

⁴ Tjehennto nga nk'ie nga tín'e chúkjuo, kjuachúkjuo xi tjinnuu kats'índjuú xá xi ts'e ajin animanuu. Kui xi ngjuaikonuu nga kamo xi tjihin nga kamo ko s'eyanuu xi nkú ts'ín tjihin nga s'eyanuu, ko najmi chumi nihi xi ndyjat'anuu.

⁵ Tsa tjin ajinnuu xi ndyjat'aha nga nanka ts'ínkjink'un, katankihi Ntíaná ko Ntíaná tsjáha. At'aha kui ngayjehe k'un tsjáha xuta ko najmi b'éch'oho yjoho nga b'a ts'ín.

⁶ Tunga xi kuankihi Ntíaná tjihin nga s'ejihin ko najmi tu jo jan katumaha. At'aha xi jo jan maha, kui xi nkú joyaha t'éhen ntáchak'uun, kui xi tu má fikohó ra ntjo.

⁷ Xi b'a ts'ín tjíyaha najmi tu kakuyá nga Ntíaná tsjáha tsa mí nihi.

⁸ At'aha jo jan tjíyaha ko najmi ts'índjuú ni xi ts'ín.

B'i ts'ín kitsúya Santiago nkú tjihin ra ngat'a ts'e xi x'an ko xi nchiná

⁹ Nda nts'eé xi x'an, kui xi tsjo katumaha, at'aha nk'a tjen nginkun Ntíaná.

¹⁰ Ko tsjo katumaha xi tí'mi ndanchiná, at'aha x'an nginkun Ntíaná. At'aha xi nchiná, kui xi ndyja xi nkú joyaha naxú xi tjin ajin jñoó.

¹¹ Nk'ie nga bitju ts'íu ko 'yún sje ma nubóo, ts'ínxi jñoó ko jne naxúhu ko ndyjajihínsén kjuatsjotjihin. B'a ta ts'índyja xi tí'mi ndanchiná ajihin xá xi títs'ín.

B'i ts'ín tsakúya Santiago ngat'a ts'e ni xi bitjajáán

¹² Á b'a nda tjihin ts'e xi títs'ín chúkjuaha ni xi tinibán'ehe, at'aha kui niu túb'éjña chji yáha kui ko nk'ie nga nda kuitjuko kui niu, ts'ínkjáihin nga k'úéjña tík'un. Kui chjítu xi kitsúya títjun Ntíaná nga tsjáha xuta xi tjoho Ntíaná.

¹³ Nk'ie nga tjin xi tinibánehe nga ts'ín ni xi najmi nda, najmi tu kats'ínkjink'un tsa Ntíaná xi títs'ín nibánehe kui niu. At'aha Ntíaná najmi nchjaha nga ts'ín ni xi najmi nda, ko ta ndaha najmi ts'ín nibánehe xuta nku ni xi nchjaha tu xi ts'íihin ni xi najmi nda.

¹⁴ Ni xi nchja níhi animaha xuta, kui xi b'anachaha ko kje'yúhun tu xi ts'íihin ni xi najmi nda.

¹⁵ As'ai tu nku fásihín ra ni xi nchjaha animaha ko yo tsihin ngatitsuun. Ko nk'ie nga ja sá ngatitsuun, yo nibaha ra ngabayoo.

¹⁶ Jun já nts'ena, najmi tu ch'anachoho yjonuu.

¹⁷ Ngayjee ni xi 'yún nda xi 'bainá, kui nihi xi 'yún nda ko ndjiojmi ján nibaha ra. Kui xi tsjáná Na'miná xi kits'índa ngayjee ni xi bat'ai nk'a ján, xi najmi b'óntjaiya ko ta ndaha najmi f'ajniyá xi nkúhu nku nk'ién.

¹⁸ Kama mjehe nga kits'ín maná ntíhi. Én xi bakúyaná ni xi naxu tjin, kui xi kits'ínchjén nga kits'ínsinná, tu xi kuichu mahaná xi nkú joyaha tu xi tjun chjúsítjen ajihin ngayjee ni xi kits'índa.

B'i ts'ín tsakúya Santiago xi nkú ts'ín chúhun njaá ko xi nkú ts'ín tjihin nga n'etjusaán éhen Ntíaná

19 N'ekj'áítsjon ni xu'bi, já nts'ena. Tintsuba ndo nga tasinñju, chúyakoo nga chubo ko ni katuma kjannuu.

20 At'aha kjuakjoon najmi basinkoná nga naxu n'eé nginkun Ntíaná.

21 Kui b'a maha, t'entuhunu ngayjee ni xi si ko ni ch'onk'un xi tjín nkjún. N'esje nimakjuo yjonuu nga n'ekjóhooon én xi kis'entjejin animanuu. Kui xi tjihin nga'yún nga ts'íink'ankinuu.

22 Tunga n'etjusunú éen. At'aha tsa tu nku kuasinñjuhú ruu ko najmi n'etjusun, yjonuu tích'anacho.

23 Xi tu basínñjuhú rá éen ko najmi ts'íntjusun, kui xi nkú joyaha xuta xi baseya nku chutsín nga basehe sénnistjihin,

24 as'ai fi ko kutjuhú chayaha ni xi kuakie.

25 Tunga máha xuta xi base sisihin kjuatéxuma xi naxu tjín, kjuatéxuma xi ts'ín ndáiná, ko xi tu nku b'ejñajihin kui kjuatéxumoo, xi najmi ts'ínchaya ni xi basínñjuhú nga tu sahá ts'íntjusun ni xi títsu kjuatéxumoo, kui xutaha xi Ntíaná ts'ín nga nda kamat'ain ajihin ni xi tíncha ts'ín.

26 Tsa tjín xi b'a maha nga nda ts'ín nginkun Ntíaná, tunga tsa tu sa najmi máhá ngáha b'éch'oho ts'a xi nkú nga ts'ín nchja, kui xi b'anachaha yjoho ko najmi chumi ni chjihí rá xi nkú ts'ín benkjún Ntíaná.

27 Tunga nk'ie nga bisinkaá ntí xi ja k'ien xi cháha ko jminchjín xi ja k'ien x'ihin nga un tíbehe, ko nk'ie nga najmi n'esikaá yjoná ni ch'onk'un xi tjín asuntee, b'a ts'ín je ko nda n'eé nginkun Ntíaná xi Na'miná maha.

2

B'i ts'ín tsakúya Santiago nga ngúsuhún n'ekaá xuta

1 Jun já nts'ena, Nda Ntíaná Jesucristo tjihin kjuachánka ko kui xi s'ejinnuu. Kui nga najmi tu ngabi n'ehenu ajihin xuta.

2 K'úéñaha ráá tsa kjuas'enjinnuu xi má nga ma ñjakúko xinkju nku nda xi tjíyaha stjink'un toonsine ko yja najyun tsjo tjín, ko tsa ta kjuas'en yo nku nda x'an xi yja najyun chá.

3 Tsa nda n'ekjóhooon nda xi yja najyun tsjo tjín nga: “Tinchin ante nda xu'bi” k'úihun, ko tsa b'a k'úihun nda x'on: “Tisinña ndjuí yo ji” ko tsa: “Tinchintet'ání” k'úihun,

4 tsa b'a n'oo, ¿a najmi ngabihí t'n'o? ¿A najmi ch'ohón ts'ín ja t'n'enkjíntak'un nga jun tíchasohoo yá xi nk'a tjen?

5 Jun já nts'ena, tasinñjú nga Ntíaná j'ájin xuta xi x'an xi tjín asuntee tu xi sakúhu ra kjuanchiná xi tjihin xi s'ejinná ko tu xi ts'íinkjáhín rá nga Ntíaná kuatéxumaha. Kui ni xi kitsúya tíjün Ntíaná nga tsjáha xi tjoho.

6 Tunga máha jun, xi najmi chumi ni chjihí rá n'e mo xuta x'an. ¿A najmi jánchinóhó xi b'anachanuu nga ngandaha n'o ni xi n'o ko a najmi kuihí xi fiko kjuayúnnuu nginkun já jue nga batéjenuu?

7 ¿A najmi kuihí jóo xi najmi benkjún Jesucristo, kui xi ja ts'enuu?

8 Nda n'oo tsa n'etjusun kjuatéxuma xi xi 'yún nk'a tjen, xi nkú ts'ín tjít'a xujun éhen Ntíaná: “N'etjói xutahi xi nkú nga ts'ín tjohi yjohi.”

9 Tunga tsa ngabi n'oo ajihin xuta, ngatitsun t'n'o ko kjuatéxumoo kuitsuyanuu nga je tjennuu.

10 At'aha tsa tjín xi ts'íintjusunye kjuatéxumoo, tunga tsa ndyjat'ahá rá nga ts'íintjusun nku ni xi tjít'a yo, kui xi je tsjehen ngat'aha ngayjee ni xi tjít'a kjuatéxumoo.

11 At'aha xi: “Najmi tu ch'at'aihi chjihin” kitsú, kui xi ta: “Najmi tu n'ek'iein” kitsú. Máha ji, ndaha tsa najmi ch'at'aihi chjihin ko tsa x'ihin, tunga tsa n'ek'ienni animá, tsa b'a n'ei, je tjehin nga tíbiyunéi kjuatéxumaha Ntíaná.

12 Chubo ko n'oo xi nkúhu tsa kjuatéxuma xi ts'ín ndaíná n'ekokjuakohonu.

13 At'aha nistjin nga kuasehe Ntjaná mí nihi xi kits'ín xuta, najmi kama nimaha xi najmi kama nimaha xuta xingisoo. Tunga xi kama nimaha xuta xingisoo, kui xi nda kuitju kui nistiun.

B'i ts'ín tsakúya Santiago ni xi 'mihí nga s'ejinná

14 Jun já nts'ena, ¿mí xi chjíhi ra tsa tjín xi títsu nga s'ejihin Ntjaná tunga tu sa najmi títs'intjusuhún ngá xi nkú ts'ín s'ejihin? ¿A kamahá n'ek'anki tu ngat'aha nga b'a ts'ín s'ejihin?

15 K'úejñaha raá tsa nku nda nts'eé ko tsa nku nichjaá ndyjat'áha najyun ko najmi tjihin nichine.

16 Ko tsa tjín ajinnu xi: “Tankíhin ndo, tich'okjó sisiun najyun ko chine sisiun”, tsa kuitsuhu tunga najmi kuasinkohó nga tsjáha ni xi machjéhen, ¿a najmi tu kjuandahá b'a kuitsu?

17 B'a ta ts'ín tjíña ngat'a ts'e xi nkú ts'ín s'ejinná. Tsa najmi tín'etjusaán xi nkú ts'ín s'ejinná, b'a ta joya xi nkúhu tsa ndahachí najmi s'ejinná.

18 Kutsa tjíhin xi b'a kuitsu: “Ji xi s'ejihin Ntjaná ko an títs'intjusan ni xi nda.” Tunga takúchjihíní nga s'ejihin Ntjaná nk'ie nga najmi tín'etjusuin xi nkú ts'ín s'ejihin, ko an ni xi títs'intjusan kuakuchjiko ho ra nga s'ejinna Ntjaná.

19 Ji xi s'ejihin nga nkuhú maha Ntjaná. Nda nkjún n'ei. Tunga jánindoohó b'a ta ts'ín s'ejihin, ko b'atsénkjún.

20 Najmi nda ts'ín tín'enkjíntak'uin. ¿A mjehi chai nga najmi basinkoná nga s'ejinná Ntjaná tsa najmi tín'etjusaán xi nkú ts'ín s'ejinná?

21 Ntje cháná Abraham naxu tsichu ma nginkun Ntjaná tu ngat'aha ni xi kits'intjusun nk'ie nga kitsjá Isaac xi ntíhi xi nkúhu chje asun nachan chje.

22 Tíyai nga nkuhú tsichu ma xi nkú ts'ín kis'ejihin Abraham ko xi nkú ts'ín kits'intjusun ni xi kik'ihin. Xi nkú ts'ín kis'ejihin, kui xi tsichu ma ndjuú nk'ie nga kits'intjusun ni xi kik'ihin. Kuihi ni xu'bi xi 'mihí nga s'ejinná.

23 B'a ts'ín tsitjusuhun ni xi tjít'a xujun éhen Ntjaná: “Kis'ejihin Abraham Ntjaná ko kui niu xi kits'ínchjíhi ra Ntjaná nga Abraham xi nku nda xi naxu.” Ko b'a kik'ihin Abraham nga kui xi nda'amigoho Ntjaná.

24 Tíyo nga naxu bichú ma xuta nginkun Ntjaná tu ngat'aha ni xi ts'intjusun ko najmi tu nku ngat'aha nga s'ejihin Ntjaná.

25 Ko b'a ta kamat'ain naská Rahab. Naxu tsichu ma nginkun Ntjaná tu ngat'aha ni xi kits'intjusun, nk'ie nga nda ts'ín kits'ínkjáihin já Israel xi tsichuse 'maha nankihí ko kitsjániyáha nga xin kits'ínkji.

26 Xi nkú ts'ín najmi tjíña tík'un yjonintehe xuta nga ja bitju animaha, b'a ta ts'ín najmi tjíña tík'un xi nkú ts'ín s'ejinná Ntjaná tsa najmi tín'etjusaán xi nkú ts'ín s'ejinná.

3

B'i ts'ín tsakúya Santiago nkú k'uhun njáá

1 Jun já nts'e, najmi tu nkjin xi kama já maestru kas'e ajinnu, at'aha yo nga jin xi já maestru ndyjun nkiní 'yún ndjá chasehe ni xi tín'ei nga xuta xingisoo.

2 At'aha ngatenteé n'eé nkjin tíkjá ni xi najmi b'a tjín. Tsa tjín xi najmi bitju ts'a ni xi najmi b'a tjín, kui xi ja tsichu ma xi tjihin nga kama ko ta maha b'éch'oyjehe yjoho tu mí nihí ni.

3 Nk'ie nga b'e'ahaá n'úts'a ndje tu xi kuint'é'éhenná, ndaha tsa chánka tunga nt'éhéná.

4 Ta chase chubayohoo yábarku. Ndaha tsa i ko ndaha tsa b'i ngján 'yún nibá ntjo xi kjenimanehe, tunga já xi ts'ínkohó yóo fiko xi má nga mjehe, at'aha yá ichí xi tjen tuts'in yábarku xi bate ntóo tsjániyáko ho ra.

⁵ B'a ta tjin ngat'a ts'e njaá. Kui xi nku tikjá ichíhi yjonintená, tunga mahá ra ts'ín ni xi i. Chasé chubayohoo xi nkú ts'ín kutin ichí nd'í mahá b'eti nku jñáchá chánka.

⁶ Xi nkú joyaha nku nd'í njaá. Tu xí ch'onk'uhún. Yjonintená tíñajin tunga ts'ínkatsúnyehéná. Ngak'ien b'et'a nd'íhi njaá, ko kui xi b'et'a nd'í xkí nistjin xi kich'aá.

⁷ Ngayje tikjá chu kjan xi tjin ma n'ent'é, nisee, ye, chu xi tjin ajin ntáchak'uun. Kui xi xuta ts'ínt'éhe.

⁸ Tunga ndahá nku najmi mahá ts'ínt'é njaá. Kui xi nku ni ch'onk'un xi najmi ma n'ek'íejña jyu. Xi nkúhu ye, kitsejihin ra xán xi ts'ínk'ienná.

⁹ Njaá n'echjéén nga n'etsjohó Ntia Naminá ko ta kuihi xi n'echjéén nga én xi najmi nda 'mihí xuta, xuta xi Ntianá kits'ínta nga kik'íeyahá xi nkúhu kui.

¹⁰ Ta kuihi tsu'baá bitjuhu én xi n'etsjokohó raá Ntianá, ko ta kuihi xi bitjuhu én xi najmi nda 'mihí xuta. Jun já nts'ena, najmi tíhin nga b'a n'éé.

¹¹ ¿A mahá ta kuihi ntá tixa xi bitjuhu ntánijua xi nda ta bitjuhu ntánijua xi sja?

¹² Jun já nts'ena, ¿a mahá tsjá tu olibo nku yá higuera? ¿A mahá tsjá tu higo nku n'ú tuntsajé? B'a ta ts'ín, ta ndaha najmi ma bitjuhu ntánijua xi nda nku ntá tixa má bitju ntánijua xi ntia.

B'i ts'ín tsakúya Santiago kjuankjink'un xi nibáha ra Ntianá

¹³ ¿Yá xi nanka ts'ínkjink'un ajinnuu ko mankjihin ni xi tjin? Kixi katjiko yjoho ko kats'ín ni xi nda nga nimakjua kat'asje yjoho, ko b'a ts'ín katakúchiji nga kjuaxi nga kui xi nanka ts'ínkjink'un.

¹⁴ Tunga tsa kjuaxintak'un tíñajin animanuu ko mjenuu nk'a kuankíhuun xinkiu, najmi tu tsjo katumanuu, at'aha b'a ts'ín tíbiyunéhenu én xi naxu tjin ni xi bakúya.

¹⁵ Xi b'a ts'ín ts'ínkjink'un, najmi Ntianá xi tibakúyahá xi nkú ts'ín nanka ts'ínkjink'un. Asuntee ní ts'e, kjuankjintak'uhun xuta nibáha ra, ko ndanindoo ts'e.

¹⁶ At'aha xi má nga tjin kjuaxintak'un ko xi má nga nk'a fihí xinkjín xuta, najmi nkuhú y'a xinkjín ko ngayje tikjá ni ch'onk'un ma.

¹⁷ Tunga xuta xi Ntianá tsjáha nga nanka ts'ínkjink'un, kuihi xu'bo xi je nginkun Ntianá, tíhin kjuajyu, nda tjíyahá, najmi si, nima tjíyahá ko ni xi nda ts'ín, najmi ngabi ts'ín, ko naxu ts'ín.

¹⁸ Xuta xi b'entje kjuajyu, kjujyu sakúhu. Kui ni xi nga chjihí nga naxu ts'ín xuta.

4

B'i ts'ín tsakúya Santiago mí nihi xi ngakjá t'n'éé

¹ ¿Má nibáha ra kjuachán ko kjuasti xi s'e ajinnuu? ¿A najmi ngat'aha ní ni xi fasihuun nibáha ra? Kui niu xi kjánkonuu.

² Mjenuu tsa mí nihi, tunga najmi sakúhúnuu. N'ek'ion animá ko ma xintak'un, tunga najmi mahá bichú tjennkiu ni xi mjenuu. N'estikoo xinkiu ko bixkjankoo. Najmi sakúnuu ni xi mjenuu at'aha najmi Ntianá binchuhuu.

³ Ko nk'ie nga binchu, najmi n'ekjóhoo at'aha ngakjá binchu. Ni tiya xi mjehénuu n'etsjojíun, kui nihi xi binchu.

⁴ ¡Jun xi najmi kixi yankiu Ntianá! ¿A najmi yanú nga xi tjoho asuntee, kui xi kontraha Ntianá? Tu yáhá ni xi mjehe nga kama ndamigoho asuntee, kui xi nda kontraha Ntianá títs'ín ma yjoho.

⁵ Tjihin sin nga b'i ts'ín tjit'a: "Espirituhu Ntianá xi y'éñajinná, kui xi 'yún mje ts'atihí ñá."

⁶ Ntianá tsjá saná kjuanda. Kui nga b'i títsuhu xujun éhen Ntianá: "Ntianá tsjáha kjuanda xi nimakjua ko fi kontraha xi ngak'un."

⁷ Kui nga nimakjua n'esjehenu yjonuu nginkun Ntianá. Tankín kontrohoo ndanindoo, ko kui xi nguai t'axínnuu.

⁸ Tankínk'un tiñohoo Ntíaná, kō Ntíaná nībak'ún tiñanuu. Jun xi n'o ngatitsun, je tintsūbōo. Jun xi jo jan tjiyanuu, n'oo nga katumaje animanuu.

⁹ N'ekio yjonuu nga tjennuu nginkun Ntíaná. Tankínchj'aha ruu animanuu nga ch'íú. Antehē nga chajnuu, tū sahá ch'íú. Antehē nga tsjo k'úénuu, tū sahá kat'e nusin nusinnuu.

¹⁰ N'e nīmakjuo yjonuu nginkun Ntíaná, kō kui xi kjanínk'anuu.

B'i ts'ín tsakúya Santiago nkú ts'ín chasehé já nts'eé

¹¹ Jun já nts'e, najmi tū chubatit'ón xinkiu. Xi nchjatit'ain nda nts'e kō xi basehē tsa nda kō tsa najmi nda títs'ín nda nts'e, kui xi tínchjatit'ain kjuatéxumaha Ntíaná kō b'a títsu nga najmi kixi tínchja kjuatéxumoo. Tsa b'a tībixín nga najmi kixi tínchja kjuatéxumoo, najmi tínu'yá'éihin. Ji ní xi chubá tichasehé rī tsa nda kō tsa najmi nda títsu kjuatéxumoo.

¹² Nku tutuhú maha xi kitsjá kjuatéxumoo, kui xi basehē tsa nda kō tsa najmi nda ni xi ts'ín xutá. Kui xi maha ts'ínk'anki xutá kō ts'ín nga ndyja xutá. ¿Tunga yáha ji xi tichasehi tsa nda kō tsa najmi nda ni xi títs'ín xutá xinkí?

B'i ts'ín tsakúya Santiago nga aya ntsja Ntíaná kuintsūbayaá

¹³ Máha nd'ái jun xi b'a bixiún: “Nd'ái kō tsa ndyjunni kuankíaán nanki xu'bo. Tsa nku nú kamaná yō. Ch'atseé kō kuatēñaá ni kō n'e nganasaán toon.”

¹⁴ B'a bixiún, tunga najmi yanú ni xi kamat'on ndyjunni, tsa kuintsūbá so. Jun xi nkú joyaha ninti xá xi kutju ma chji kō kutjuhú ndyjajihínsén.

¹⁵ Tū sa ní b'i tixiún: “Tsa mjehe Ntíaná, katsjáná nīstjín kō chaseé ni xi n'eé.”

¹⁶ Tunga nd'ái, nk'a tín'esjo yjonuu ajihin kjuangak'unnuu. Ngatentee xi b'a ts'ín nk'a b'asje yjoho, kui xi najmi nda ni xi títs'ín.

¹⁷ Xi be xi nkú ts'ín ts'ín ni xi nda kō najmi b'a títs'ín, kui xi títs'ín ngatitsun.

5

B'i ts'ín tsakúya Santiago ni xi tjeheñ rā xutá nchiná xi najmi naxu ts'ínkō xutá musūhu

¹ Jun xi 'minuu xutá nchiná, ch'íú kō ch'ííbo ngat'aha kjuanima xi nībanenuu.

² Ja tsatsun kjuanchinánuu. Ja jehe xubíú najyunnuu.

³ Ja katju tsjían toonsinenuu kō toontabanuu, kō kui tsjion xi kjuakúchji nga ch'on kin'o kō ts'ínkje yjonintenuu xi nkú ts'ín ts'ínkje nd'íú ni xi tjín. Jun xi tich'atjó kjuanchiná nīstjin nd'ái xi nīstjin xi fekuhu.

⁴ Chase maruu. Najmi y'echjihu xutá musu xi kits'ínxájin jñánuu, kō toon xi najmi y'echjihu tikjintáya nga tífi kontrānuu. Ni xi tikjintáyaha já musu xi j'áya ntjenuu, kui xi ja tsichu nginkun Ntíaná xi tjihin nga'yún.

⁵ Ni xi nkjún tsjo ts'ín tintsūbōo ei asunntej kō najmi tīb'ech'óhoo yjonuu ngayjee ni xi mjenuu. Tín'e chánko yjonuu, tunga xi nkú joyahá ni turu jun, xi tín'e chánka tū xi n'ek'iehen.

⁶ B'a tsixiún nga tjihin jé xi najmi tjihin jé kō b'a ts'ín kin'ek'iehennu. Najmi kamaha tsasinkō yjoho.

B'i ts'ín tsakúya Santiago xi nkú ts'ín chuyahaá Nda Ntíaná

⁷ Tunga máha jun, já nts'ena, n'e chúkjuá sahanu santa nkúhu nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná. Chase chubayohoo xutá xi ts'ínxájin jñáha, xi nkú ts'ín kuyáha ntje xi nda xi tsjá t'anankiu. Kuyá k'uk'un santa nkúhu nga f'ai ts'í xi b'a nīstjin chuts'íú.

⁸ B'a tá ts'ín jun chuya k'un k'uhūun nga ja ma kj'uaíhí Nda Ntíaná kō tjen nga'yúhūun animanuu, at'aha ja tībichú tiña kui nīstjiun.

⁹ Jun já nts'e, najmi tū kjuasti binchajohoon xinkiu, at'aha tsa b'a n'oo chasehe kjuanuu. At'aha xi kuasehe mí nihi xi ts'ín xutá ja síjñasti ankjuo.

¹⁰ Jun já nts'ena, chase chubayohoo xi nkú ts'ín un kiekehe kō xi nkú ts'ín kits'ín chúkjuá já profeta xi ngajoho Ntíaná kinchja.

11 “¡Á b'a nda tjíhin ts'e!” B'a 'mihíí xi ts'ín chúkjuá ni xi mat'ain. Ja kinu'yó xi nkú ts'ín kits'ín chúkjuá Job ni xi kamat'ain kō yo xi nkú kits'ínkōhō Ntíaná askahan. At'ahá 'yún tjíhin kjuānimatak'un Ntíaná kō ma nīmahá xutá, kui nga b'a ts'íhin.

B'i ts'ín tsakúya Santiago xi nkú ma nga chubakaá Ntíaná

12 Jun já nts'ena, kui ni xu'bjí xi 'yún tībankinuu. Najmi tū nungijiun ndjiojmi ján ni xi kuixíún kō tā ndaha t'anankiu, kō tā ndaha najmi tū nungijiun tū mí nihí ni xi tjin. Tsa tīchasjaiyanuu, “johōn” tixíún tsa b'a tjin, kō “najmi” tixíún tsa najmi b'a tjin. B'a n'oo tū xi najmi ts'íinnijéhenuu Ntíaná.

13 Tsa tijnajinnuu xi un tībehe, kanchjako Ntíaná. Tsa tijná nku xi tsjo tjíhin, kase tsjoho Ntíaná.

14 Tsa tijná nku xi kjiijná un, kanchjaha jácháha xutá ninku tū xi chubantjaihi nga incha kuinchjako jóo Ntíaná kō ngajoho Nda Ntíaná kat'ojnuhu seti.

15 Kō nk'ie nga kuinchjako Ntíaná xi s'ejihin, kamanda xi kjiijná uun kō Nda Ntíaná kjésintjehen. Kō tsa tjeheh ngatitsun xi kjiijná uun, kama ndyjat'aha.

16 Kui nga b'i ngján t'inyaha ruu xinkiu ngatitsun xi tjennuu, kō b'i ngján chubantjo xinkiu nga chubako Ntíaná tū xi kama nkihinnuu. At'ahá nk'ie nga ndjá nchjako Ntíaná xi naxu nginkun Ntíaná, 'yún tjíhin nga'yún ni xi nchja.

17 Nda profeta Elia, tā xutá kama xi nkúhu ñá. Nk'ie nga kinchjako Ntíaná ndjá b'a kits'ín. Kui chubō tsanki nga najmi tū k'ua ts'í, kō najmi kik'a ts'í asun t'anankiu jan nú masen.

18 Askahan tā kinchjako ngáha Ntíaná, kō kik'a ts'í kō kama chá ngáha ni asun t'anankiu.

19 Jun já nts'ena, tsa tjin ajinnuu xi ngjuai t'axíhin ni xi naxu tjin kō tsa as'ai tjin xi ts'íin nga kui nda xu'bō k'oo'yak'un ngáha ni xi naxu tjin,

20 tsa b'a kama, katumankjinnuu nga tū yáhá ni xi ts'íin nga k'uejña ngáha nku xutangatitsun njyá ch'onk'uhun, kui xi tīb'asjejihin ngabayoo kō tít'sín nga nkjin ngatitsun n'endyjat'a.

Xujun xi tjun kits'ínntu nda postru Pedro

B'i ts'ín kikjaniñaha Pedro xuta ninku

¹ An Pedro, an nda postruhu Jesucristo títs'inkjínuu xujun jun xi j'ájinnuu Ntíaná. Jun xi kindzjoyo ante Ponto nga tinimasún, ko ante Galacia ya, ante Capadocia, ante Asia ko ante Bitinia.

² Kikie tíjtunnuu Ntia Na'miná, kui nga j'ájihinnuu ko Espirituhu kits'ín jenuu, tu xi kuinú'yá'éhen ruu Jesucristo ko tu xi tu ngat'aha jníhi Jesucristo kjuáts'éhenuu Ntíaná.

Kas'e nkjúnnuu kjuanda ko kjuajyu.

B'i ts'ín tsakúya Pedro ni xi ñá tjeñná nga kuichú nistjin xi fekuu

³ Kan'etsjoho Ntíaná xi Ntíaha ko Na'mihí Nda Ntíaná Jesucristo. Ngat'aha kjuanimatak'un chánkaha kits'ínsin tsetse ngáhaná nk'ie nga kits'ínkj'áiya ngáha ra Jesucristo ajihin xutak'ien. Kui nga tíchuyáhaná nga kuintsuba tík'aán ko ñá

⁴ ko nga n'ekjáihín ni xi tsjáná, ni xi najmi maha batsun ko najmi ma chuntí ko najmi maha 'meya, ni xi tíjtjoho ndjiojmi ján ngandanuu.

⁵ Nga'yúhun Ntíaná tíkunkohonuu tu ngat'aha nga s'ejinnuu. At'aha tíndaha yjoho Ntíaná nga kuakúchji xi nkú ts'ín ts'ínk'anke xuta xi ts'e nistjin xi fekuu.

⁶ Kui kjuaha nga kitsejihinnuu kjuatsjo, ndaha tsa chuba nistjin tíhin nga n'e nibánuu nkjin tíkja ni xi kuítjájiun.

⁷ Kui xi kuakúchji yáha jun nga kjuaxi. At'aha nga s'ejinnuu, kui xi 'yún chjí saha ra nga toonsinee. Ndaha tsa maha batsun toonsinee, tunga chasehé ra tu xi s'ejña chjhi tsa kui kjuaxi. Ko nk'ie nga s'ejña chji xi nkú ts'ín s'ejin kjuaxinnuu, nda ts'ín chubayanénuu ko sakúnuu kjuachánka ko nda k'úinnuu nistjin nga k'jáikúchji yjoho Jesucristo.

⁸ Tjonuu Jesucristo, ndaha tsa najmi yo nkú tjín. Ko ndaha tsa najmi tíyo nd'aj, tunga s'ejihinnuu ko tínnuu kjuatsjo xi tíhin kjuachánka, xi najmi yaá xi nkú ts'ín bixíyaá.

⁹ Tjinnuu kui ní at'aha tísakúnuu nga t'n'ek'ankinnuu, kui xi nibáha ra ngat'aha nga s'ejinnuu.

¹⁰ Já profeta xi kis'e nistjin nk'ie, xi kitsúya tíjtu kjuanda xi sakúnuu, kui xi kits'ínkjink'un nga kama chubayahá xi nkú ts'ín k'uankihi xuta, at'aha mjehe skue kui ní.

¹¹ Kama mjehe nga incha skue yá xutaha ko mí nistjihin xi y'éjña chji Espirituhu Cristo xi y'ejñajihin já profeta nga kitsúya tíjuhun kjuá'un xi tíhin nga skue Cristo ko nga askahan s'e kjuachánka.

¹² Tunga Ntíanáhá tsakúchjhi já profeta xu'bo nga ni xi tíntcha tsuya najmi kui kamats'e, nga ní ngandanuu b'a kitsúhu. Kui ní xi tá kitsúyanuu já xi y'énjímínuu én nda tsuhu Jesucristo. Nga'yúhun Espiritu xi kin'e nibáha ndjiojmi ján y'énjímíhinuu. Ko tá ntítsjee mje nkjúhun nga skue nkú tíhin ra ni xu'bi.

B'i ts'ín tsakúya Pedro nga tintsuba ndaá at'aha Ntíaná ja ts'ená

¹³ Kui b'a maha, chase sisihin ruu xi nkú n'oo. Nda n'enkjintak'un ko chúya k'unk'uhun kjuanda xi k'jáitsjánuu Jesucristo nistjin nga kuakúchji yjoho.

¹⁴ B'a n'oo xi nkú ts'ín ntí xi nt'é'én. Najmi tá n'ehenu xi nkú ts'ín kinchja animannuu nistjin nk'ie, nk'ie nga najmi kjee yo Ntíaná.

¹⁵ Tsje katumo nginkun Ntíaná, xi nkú ts'ín tsje xi j'ájinnuu.

¹⁶ At'aha b'i ts'ín tíjt'a éhen Ntíaná: “Tsje katumo, at'aha tsjená.”

¹⁷ Xihí “Na'mihí” bixíhun xi ngúsuhún basehe tsa nda ko tsa najmi nda ni xi ts'ín nga nkúnkú xuta, kui nga kas'enuu kjuabinkjuhun xi nkú ts'ín kuankínko yjonuu nk'ie nga tinimasún so ei asunntej.

18 Yo nga kis'echjintjainuu tu xi kama ndaíhinuu nga chuba tintsubanú. B'a ts'ín tintsuboo nk'ie at'aha kui nihi xi y'éñanuu ntje chánuu. Najmi toonsine ko tsa toontaba kin'echjén nga kis'echjintjainuu, ni xi maha batsun.

19 Jníhi ní Cristo kin'echjén, kui xi 'yún chjí. Xi nkúhu nku chutsanka kama Cristo, chutsanka xi najmi chumi nihi xi k'uhun ko xi najmi uhun.

20 Kintehe ni nga kamanda asuntee kis'enda titjun ni xi ts'ín Cristo, ko nistjin feku xi kich'aá nd'ai j'aikúchji yjoho ngandanuu.

21 Ngat'aha Cristo s'ejihinnuu Ntíaná, kui xi kits'ínkj'áiya ngáha ra Cristo ngabayoo ko kitsjáha kjuachánka. Kui nga t'n'e s'ejihinnu ko tíma 'yún tak'uhunnu Ntíaná.

22 Nd'ai ni nga ja kamaje animanuu at'aha kinu'yá'óhoo én xi naxu tjin ko nga tu xi ndaha ts'ín tjiyanuu nga n'etjót xuta ninku, kui nga ngayjee animanuu n'etjohonu xinku.

23 At'aha ja kitsin tsetse ngáhanu. Najmi kitsiun xi nkú ts'ín tsin xuta xi maha 'me. Éhen ní Ntíaná kits'ínsin tsetse ngáhanuu. Kui xi fi ndju. Najmi kamaha kfe.

24 At'aha b'i ts'ín tjit'a xujun éhen Ntíaná:

Ngayjee xuta, xi nkú joyaha jña xi tjin.

Ko ngayjee kjuachánkaha xuta,

xi nkú joyaha naxúhu jño.

Xi jño ko jne naxúu,

25 tunga éhen Ntíaná santaha tu nkjéhé ni ngjuai ndju.

Kui éen, kui én nda tsu xi ja kis'enijmí ajinnuu.

2

1 Kui b'a maha, n'e t'axíhinuu ngayje kjuach'onk'un, ngayje ni tsank'á, kjuajohonkin, kjuaxintak'un ko ngayje t'íkjá kjuachubatit'ain.

2 Katumo xi nkú joyaha ntinta xi mje nkjúhun ntáchiki. B'a ts'ín katuma mjenuu én xi ndoo. Kui xi tsjá nga'yúhun kjuankjintak'unnuu, tu xi b'a ts'ín saáhanu santaha nkúhu nga kjuáts'e sinnuu Ntíaná.

3 Xihí jahá kichjut'o ngandaha Nda Ntíaná.

B'i ts'ín tsakúya Pedro nga nku ndjo k'aku kits'ín ma Jesucristo nga y'éña chubaya

4 Nibák'un tiñohoo Nda Ntíaná, kui xi nkú joyaha nku ndjo xi tijná tik'un. Kikjaníya xuta ndjo xu'bo, tunga Ntíanáhá j'ájin ndjo ko nginkun Ntíaná 'yún chjíhi ra.

5 Jun xi nkú joyaha ndjo xi t'jintu tik'un, xi kin'endakoho nku ninku xi najmi asuntee y'aha ra. Kin'e manuu já na'mi jehe Ntíaná xi tsjáha chje Jesucristo, chje xi nk'a ján tjehe ra. A Ntíanáhá tí'bohoo kui chje nga b'a t'n'o, kui chje xi sasíhin Ntíaná.

6 At'aha b'i ts'ín tjit'a xujun éhen Ntíaná:

An k'uejña nanki Sion nku ndjo k'aku,

xi j'ajián ko xi 'yún chjí.

Ndahachí najmi sakúhu kjuasuba

xuta xi s'ejihin ndjo.

7 Ngat'a ts'ajun xi s'ejinnuu Nda Ntíaná, chjíhi ra kui ndjo. Tunga xi najmi s'ejihin, bitjusun má nga b'i ts'ín tjit'a xujun éhen Ntíaná:

Ndjo xi kikjaníya já chjinexjó,

kui xi ja j'ai ma ndjo k'aku.

8 Ko b'i ta títsu ya:

Tsichu ma nku ndjo xi ts'ín saténki xuta,

nku naxi xi ts'ínxuntuhu.

Saténki xuta xu'bo ngat'aha éen, at'aha najmi nt'é'éhen éen. B'a maha xuta xu'bo at'aha ja b'a ts'ín tijná nga b'a kamaha.

9 Tunga máha jun, jun xi xuta xi kich'ajin, jun já na'mi xi ts'ínxát'aha xi batéxumaha nk'a ján, tsjenú jun xi xuta naxinantáha Ntíaná, xuta xi ja tsichu ma ts'e Ntíaná. B'a kin'e

manuu tu xi kuixínyahanu xi nkú ts'ín chánka xi j'ájinnuu. At'aha Ntíaná j'ájinnuu nga kuitjujiun má jyuun kō nga kuitjás'enjiun má nga ts'ín ndzjen kjuachánkaha.

¹⁰ Nistjin nk'ie, najmi xuta naxinantá kik'innuu, tunga nd'ai ja tsichumo xuta naxinantáha Ntíaná. Kō nistjin nk'ie najmi kichase nimanuu, tunga nd'ai ja tichase nimanuu.

B'i ts'ín tsakúya Pedro xi nkú ts'ín tjihin nga kuankíkaá yjoná ajihin xuta xi tjín asunntej

¹¹ Tjona jun, já nts'e. Tíbankinuu nga t'ech'óhoo yjonuu xi nkú ts'ín mjehe animanuu. At'aha kui nij, kui xi tífi kontranuu. Yo nga xin nankinuu kō tu tñimasúnnú ej asunntej.

¹² Tu nku kixihí tankínkoo yjonuu ajihin xuta xi najmi be Ntíaná. B'a n'oo ndaha tsa b'a incha kuitsu nga najmi nda tñ'o. Tunga incha skuéhé ni nda xi n'oo kō ts'íintsjohō Ntíaná nistjin nga kuanki kuenta.

¹³ Ngat'aha nga Nda Ntíaná ts'enuu, kui nga chankjúhunnu ngayjee já xi tjihin xá ej asunntej. B'a n'oo nginkun nda títjun k'aku Roma

¹⁴ kō b'a n'oo nginkun já k'aku xi b'éxá nda títjun k'aku nga ts'innijéhe xi ch'on ts'ín kō nga kjanínk'a xi nda ts'ín.

¹⁵ At'aha mjehe Ntíaná nga n'oo ni xi nda. B'a ts'ín k'úéchjahanu ts'a xuta xi najmi be Ntíaná kō najmi mankjihin ni xi ts'e.

¹⁶ Ndaínuu yjonuu nginkun Ntíaná, tunga najmi tu n'echjénnú kjuandaínuu tsa k'uaíntohoo yjonuu nga n'oo ni xi najmi nda. Tu sa ní tñtsuboo xi nkú ts'ín b'entu xuta xi ts'inxát'aha Ntíaná.

¹⁷ Chankjún ngayjee xuta. N'etjō xi ta Ntíhi Ntíaná. Chankjún Ntíaná. Nuú'yá'óhōon nda títjun k'aku Roma.

B'i ts'ín títuya Pedro ni xi tjihin nga ts'ín xuta musu xi kich'atse

¹⁸ Jun xuta musu xi kich'atsenuu, chankjún já ntianuu kō nuú'yá'óhōon, najmi tu suba xi nda tjíyaha kō xi ma nímaha jun xi b'a n'ekoo. B'a ní ta n'ekoo xi kjan ts'ínkonuu.

¹⁹ At'aha nda nginkun Ntíaná nga ts'ín chúkjuá jámusu kjuá'un xi tíf'ajin, ndaha tsa najmi tjihin nga kjuájin niu kai, tunga ts'ín chúkjuáhá at'aha ja kitsjáha yjohō Ntíaná.

²⁰ Tunga tsa ch'on tñ'o kō tsa as'ai tít'sín'unnuu já ntianuu kō tñ'echjúkjuo, ¿mí ni chánkaha xi tñ'o ma? Tunga tsa nda tñ'o kō as'ai tñ'e chúkjuo kjuá'un xi tíbitjáiún, kuihi ni xu'bi xi nda nginkun Ntíaná.

²¹ J'ájinnuu Ntíaná nga n'oo ni xi nda kō nga n'e chúkjuo ni xi tu kjuandahá kuitjáiun, xi nkú ta kits'ín Cristo nga un kikiehe ngandanuu. Y'éjña chubayanuu, tu xi b'a ta n'ehenu.

²² Najmi kits'ín ngatitsun kō najmi kik'anacha.

²³ Nk'ie nga ch'on kik'ihin, najmi ch'on ts'ín kits'ínk'óya. Nk'ie nga un kikiehe, najmi b'a kitsú nga k'uasje chjí ni xi tñ'ehé. Tu sa ní aya ntsja Ntíaná y'éjñaya yjohō, at'aha kui xi kixi ts'ín kjuá.

²⁴ Kui kikjin kik'anji ngatitsunná nga kis'et'a kruu. B'a kits'ín tu xi kuayáha ráá ngatitsuun kō naxu n'ée nga kuíntsubáá. Kō tu ngat'aha nga kin'e'uhun Cristo, kui nga kin'enkihinnuu.

²⁵ Nistjin nk'ie xi nkú joyaha chutsanka xi ngji t'axín kamo, tunga nd'ai ja kik'óyak'un ngáhanu Nda bastuu, kui xi kunnuu.

3

B'i ts'ín títuya Pedro xi nkú ts'ín tjihin nga k'úéntuko xinkjín xuta

¹ Kō jun xi tí'minnuu jminchjín, chankjún x'innuu. B'a ts'ín ni xi n'ehenu ts'íihin nga s'ejihin Ntíaná x'innuu. Najmi ni xi chubo ts'ín nga s'ejihin x'innuu.

² Skue xi nkú ts'ín naxu tíbankínkoo yjonuu kō nga tñyankjún Ntíaná.

³ Najmi tu tsjo n'ek'íesunk'o yjonuu, tsa nihi xi nkjún ts'ín k'úéndo ntsjanuu kō tsa nihi xi nkjún ts'ín ngjúát'o toonsine kō tsa najyun xi 'yún chjí ndyjōo.

⁴ Tu sa ní ajin animanuu kas'e kjuatsjotjín xi najmi maha feya, kui xi tsuhu ra nga nda kas'eyanuu ko najmi stinta. Kui ni xu'bi xi 'yún chjíhi ra nginkun Ntíaná.

⁵ Njstjin nk'ie b'a ts'ín y'énda yjoho jminchjín je xi kis'e. Kui xi kama 'yún tak'un Ntíaná ko incha kikienkjún x'ihín.

⁶ Xi nkúhu Sara, kui xi kint'é'éhen Abraham ko “Chá Ntiana” kitsúhu. Tsa ni xi nda n'ehenu ko najmi kuinkjún ni xi kamat'on, jun xi ntíhi Sara b'a.

⁷ Ko jun xi tí'minuu jáx'in, n'enkjínk'un sisiun xi nkú ts'ín kuintsuakoo chjuúnnuu. Chankjún at'aha najmi ndjá tjíyaha xi nkúhu jun, ko at'aha jun ko kui ta ñja n'ekjáinkohoo kjuandaha Ntíaná nga kuintsuaba tík'un. B'a ts'ín tintsuakoo tu xi najmi chumi nihi xi k'uéchjaha ra nga chubakoo Ntíaná.

B'i ts'ín tsakúya Pedro xi nkú ts'ín tjíhin nga kuintsuaba

⁸ Ko ni xi fekuhu, nda ts'ín tintsuakoo xinkiu. B'i ngján chase nimohoo ko n'etjó xinkiu at'aha nts'o mahanu. N'e'yún tak'un xinkiu ko nimakjua katumo.

⁹ Najmi tu n'es'echjiú tsa ch'on tín'enuu ko najmi tu én ch'on tsu n'ek'óyo tsa ch'on tí'minuu. Tu sa ní chubantjó nginkun Ntíaná xi nkú títs'innuu, at'aha tu xi nda ts'ínkohonu Ntíaná, kui nga kichj'ajihinnuu.

¹⁰ At'aha b'i títsu xujun éhen Ntíaná:

Xi mjehe ts'íntjo njstjin xi y'a,
ko mjehe nga tsjo ts'ín kj'uaaha njstjin,
kui xi kat'éch'oho njai én ch'on tsu,
ko najmi tu katitju ts'a én tsank'á.

¹¹ Kats'ín t'axíhin yjoho kjuach'onk'uun,
ko kats'ín ni xi nda.

Katangisjai kjuajyu ko kat'ejñajin.

¹² At'aha Ntíaná basehe xuta xi naxu ts'ín,
ko nda basínñjuhu ni xi 'mihí nga chubako,
tunga fi kontrahá ra xi ch'on ts'ín.

B'i ts'ín tsakúya Pedro xi nkú ts'ín s'eyaná tsa kjuanima kuitjáián

¹³ ¿Yá xi ch'on ts'íinnuu tsa ngayjehe k'un n'oo ni xi nda?

¹⁴ ¡Á b'a nda tjíhin ts'ajun tsa nk'ie nga tín'o ni xi naxu tjín títbitjáiún kjuanima! Najmi tu binkjun xuta ko najmi tu nkjún manuu.

¹⁵ Tu sa ní chankjún Cristo ajin animanuu, at'aha kui xi Nda Ntíanuu maha. Ko tintsuaba ndo nga kamanuu k'úinyohoo xi ngjuásjaiyanuu ngat'a ts'e kjuanda xi tichuyóhoo.

¹⁶ Tunga nimakjuahá n'esjo yjonuu ko chankjún jóo nga b'a n'oo. Najmi tu chumi ni chuba n'ek'anjiu yjonuu, tu xi nk'ie nga chubayanéhenuu kjuasuba kasakúhu ra xi tinchjatit'ainnuu ngat'aha xi nkú ts'ín naxu títbankínkoo yjonuu nga yjankiu Cristo.

¹⁷ Tsa ni xi kjuanima títbitjáiinnu, b'a katuma tsa Ntíaná b'a ts'ín mjehe. Tunga ngat'aha ní nga nda tín'o b'a katumanuu, najmi ngat'aha nga ch'on tín'o.

¹⁸ At'aha kui nihi xi ta j'ajin Cristo. Nkuhú niyá k'ien tu xi kits'ínndyajnuhu ngatitsuhun xuta. Xi naxu nginkun Ntíaná un kikiehe ngandaha xi najmi naxu nginkun Ntíaná. B'a kamaha tu xi ngjikohoná nginkun Ntíaná. Kui xi ngat'a ts'e yjonintehe kin'ek'ien tunga ngat'a ts'ehé espirítuhu kin'ekj'áiyaha.

¹⁹ Ko espirítu nk'ie nga ngjik'iénijmíhi xi ja k'ien xi kjintuyá'yún,

²⁰ xi najmi kint'é'én njstjin nga y'eña Noe nk'ie, kui njstjiun nga tsakúchji kjuatsentaha Ntíaná nga kikuyá tsa ngjuaikj'áha ra animaha xuta nk'ie nga títs'ínnda tsutsu chánkoo Noe. Jin mahá xuta xi kits'ínk'ankihí ntóo nk'ie nga incha jas'en tsutsu chánkoo.

²¹ Ntóo y'eña chji títjun xi nkú ts'ín kits'ínk'ankinuu ntánijuo nk'ie nga saténtáá. Tunga nk'ie nga saténtáná, n'ek'ankiná at'aha j'áiyaha Jesucristo ngabayoo. Najmi saténtáá tsa

tū xi chjuxíhin kjuachuntíhi yjonintená. B'a ní n'ená tū xi t́binchisjáíhiná nga je s'eyahaná nginkun Ntíaná.

²² Ngjinji Jesucristo nk'a ján ko tíjnat'aha Ntíaná. Nt'é'éhen ntítsjee, xi t́jín yaha xá ko xi batéxuma.

4

B'i ts'ín títisuya Pedro ni xi k'úéch'oghó yjoná

¹ Tū ngat'aha nga un kikiehe Cristo nga kik'a yjoninnte, kui nga tjehe ruu yjonuu nga ta kui niu xi k'ujajin. At'aha xuta xi ja j'ajin kjuanima, kui xi ja y'éjña ngatitsuun.

² B'a incha kits'ín tū xi nistjin xi k'ua saha najmi ta k'úéntuhu xi nkú ts'ín nchjaha animaha. K'úentu ní xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná.

³ Ja j'a xi nkú n'e tintsuboo nistjin nk'ie, nk'ie nga kin'o ni xi tsjoho xuta xi najmi be Ntíaná, ko kik'aintohoo yjonuu nga kin'o tū mí nihi ni, ko kin'o ni xi nchjaha animanuu, ko kama ch'iu, ko kik'ohoo kjuatsjo animanuu, ko tū nku kjuatsjohó kama mjenuu, ko kiyankjún ntia ch'onk'un xi ts'ínnda xuta.

⁴ Xuta xu'bo najmi mankjihin á najmi ta n'ekohonu ni ch'onk'un xi tū ni xí jahá kits'ínkjas'ehe yjoho. Kui nga nd'ai ch'on ts'ín nchjayanehenuu.

⁵ Tunga t́jín ni nga ts'ínkjas'en kuenta nginkun Ntíaná. Kui xi ja t́jindaha yjoho nga kuasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xi t́jintu t́k'uun ko xi ja k'ien.

⁶ Kui kjuaha nga ta kis'enjímíhi ra xi ja k'ien én nda tsuhu Ntíaná, tū xi k'úentu t́k'uhun espirituhu xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná, ndaha tsa ja kichasehe xi nkú ts'ín y'entu asuntee.

B'i ts'ín tsakúya Pedro nga nda n'exáqá ni xi kitsjáná Ntíaná

⁷ Ja t́bichú tíña nistjin nga n'ekje ngayjee ni xi t́jín. Kui nga chase sinsihin ruu ni xi n'oo ko najmi tū n'ekj'áyo nga chubakoo Ntíaná.

⁸ Yún mjena nga n'etjó xinkiu, at'aha kjuatjoo nkjin nkjún ngatitsun ts'ínndyajanu.

⁹ N'ekjóhon xinkiu ni'yanuu ko tsjo kat'enuu nga b'a n'oo.

¹⁰ Xi nkú nga ts'ín xki kjuanda xi kin'ekjóhon nga nkúnkú, b'a ts'ín n'e chjónjihin xinkiu kui niu. Ngandaha xinkiu katumachjén kjuandoo, at'aha t́jín nga nda n'e chjón nga nkúnkú kjuandaha Ntíaná xi kin'ekjas'ennuu.

¹¹ Tsa t́jín xi kuinchja, én xi t́tsjáha Ntíaná kui xi kanchja. Tsa t́jín xi kuasinko xuta, katasinko xi nkú ts'ín t́jña nga'yún xi t́tsjáha Ntíaná. B'a ts'ín ajihin ngayjee ni xi n'oo sakúhu ra kjuachánka Ntíaná. B'a kama at'aha Jesucristo yjankiu. Kui xi kas'ehe kjuachánka ko nga'yún santaha tū nkjéhé ni. B'a katuma.

B'i ts'ín tsakúya Pedro xi nkú ts'ín ndjá kuinchajían ni xi ts'e Ntíaná

¹² Tjona jun, já nts'e. Najmi tū katuma nkjúnnuu ni xi t́mat'on nga ndjá t́chjut'ayák'unnuu, tsa b'a kamanuu tsa ni xi kj'ai kui ni.

¹³ Tū sa ní tsjo kat'enuu nga t́sakút'anuu kjua'un, kjua'un xi ta j'ajin Cristo, tū xi 'yún tse katumaha kjuatsjonuu nistjin nga kama chji kjuachánkaha Cristo.

¹⁴ Tsa ch'on t́minuu at'aha Cristo yjankiu, já b'a nda t́jín ts'ajun! At'aha Espirituhu Ntíaná t́jñajinnuu, Espiritu xi t́jín kjuachánka.

¹⁵ T́jín xi un behe at'aha animá ts'ínk'ien, ko tsa ndyjé ts'ín, ko tsa ch'on ts'ín, ko tsa chuba tsungijihin yjoho kjuá xi t́jín kj'ai xutaha, tunga najmi b'ahá katuma ajinnuu.

¹⁶ Tunga tsa t́jín xi un t́behe at'aha Cristo kits'ínkjas'ehe yjoho, najmi tū katuma subaha. Tū sa ní kats'ínsjoho Ntíaná at'aha Cristo tjenki.

¹⁷ Ja chuba nga kuatuts'ihin ra Ntíaná nga kuasehe mí nihi xi ts'ín xuta. Xuta xi ts'e k'uaha ra. Tsa ná kuatuts'ínkohoná, ¿nkú sa ts'íihin xi najmi t́ts'ínkjáíhin én nda tsuhu Ntíaná?

¹⁸ Tsa 'ni b'anki xi naxu ts'ín, ¿yá xi behe nkú k'úé ts'e xi najmi benkjún Ntíaná ko xi t́ts'ín ngatitsun?

¹⁹ Kui b'a maha, xi f'ajihin kjuanimā nk'ie nga Ntíaná títsjante, kats'ínkjas'en animaha aya ntsja xi kits'índaha, kui xi ma 'yún tak'aán, ko tu nkú ndahá kats'ín.

5

B'i ts'ín títsuya Pedro xi nkú ts'ín chasehe xuta ninkuhu Ntíaná

¹ An xi ndachá ajihín xuta ninku. Tunkán kikiékohona kjuanimaha xi j'ajin Cristo ko ta an xi sakút'ana kjuachánka xi s'ejña chji ndyjun nkiní. Tíbankihí jácháha xuta ninku xi tjín ajinnuu.

² Chúhuun chutsankaha Ntíaná xi kin'ekjas'ennuu. Chasoḥo, tunga najmi tu chasehé ruu xi nkúhu tsa kjuá'yún tín'eḥenuu. Ngayje níhi k'un chasoḥo xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná. Ko ta ndaha tsa toon mjenuu, tsa kui kjuaha nga chaseheruu. Chaso níhi at'aha mjenuu nga chasoḥo xuta ninku.

³ Najmi tu ndjá n'ekoo xuta xi kin'ekúntanuu. Tu sa ní t'ejña chubayohoo xi nkú incha ts'ín xuta ninkuhu Ntíaná.

⁴ B'a ts'ín nk'ie nga k'juáikúchjhi yjoho Nda bastu k'aku, n'ekjóhooon chjíhi kjuachánka xi najmi maha fe.

B'i ts'ín títsuya Pedro mí nihi xi chaseéhe nga kuintsubaá

⁵ Ko ta jun xi tí'minnuu já xunkú, tíbankinnuu nga chankjún jácháha xuta ninku. Ngatento b'i ngján nímakjua n'esjo yjonuu nginkun xinkiu, at'aha b'i ts'ín tjít'a: Ntíaná fi kontraḥa xi ngak'un, tunga tsjáhá ra kjuanda xi nímakjua tjíntuyáha.

⁶ Kui nga n'e nímakjuahanu yjonuu kinte nga'yún chánkaha Ntíaná, tu xi kui k'uasjenk'ahanuu nk'ie nga kuichú chuba.

⁷ Ntíaná n'ekjas'ohoon ngayjee ni xi kjintahannuu, at'aha kui xi kjintaha ra jun.

⁸ Chase chubayohoo ni xi n'oo ko tintsuba ndo, at'aha ndanindoo xi nda kontranu maha. Tsú'ba xi nkú joyaha xa xi tib'éntsji nga tibangisjai xuta xi kjine.

⁹ Tankín kontrohoo ko ndjá tinchajiun nga s'ejinnuu Ntíaná. At'aha yo nga ta kui kjuá'uhun xi títs'ín chúkjuá já nts'o xi tjín nga ngúsuhun asunntee.

¹⁰ Nk'ie nga ja un kabennuu chuba nístjin, Ntíaná kikjin, kui xi tsjáná ngayje tíkjá kjuanda, kui xi Cristo kits'ínchjén nga j'ájinná nga sakúná kjuachánkaha xi najmi maha feya, ts'ín nga kamo xi tjíhin nga kamo, tsjá nga'yúnnuu, ndjá ts'ínkinchannuu ko najmi ta tsufi kuinchahanu.

¹¹ Kui xi tu nkjéhé ni tjíhin nga'yún. B'a katuma.

B'i ts'ín kits'ínkje Pedro xujuin

¹² Silbano xi nda nts'é xihín, xi kixi fiko xáha, kui xi tsasinkona nga kits'inntá xujuin. Chubahá ni xi tibet'ánnuu nga títsjanjýánnuu ko tíxinya kixinnuu nk'ie nga ni xi tjít'a ei, kuihí xi kjuandaha Ntíaná. Ndjá tinchajiun kjuandoo.

¹³ Títs'ínkjinuu kjuasuniña xuta ninku xi tjín ante Babilonia. Kui xi ta j'ajihin Ntíaná xi nkúhu jun. Ta títs'ínkjinuu kjuasuniña Marko, kui xi ntína xihín.

¹⁴ B'i ngján tsjo n'e súniñohoo xinkiu.

Kas'ennuu kjuajyu ngatento jun xi tintsubajihun Cristo.

Xujun xi ma joho xi kits'ínntu nda postru Pedro

B'i ts'ín kikjaniñaha Pedro xuta ninku

¹ An Simon Pedro, an nda musu sihin ko nda postruhu Jesucristo tít's'inkjínuu xujun jun xi ja ta kin'ekjóhoo nga s'ejinnuu Ntíaná xi nkúhu jin, tu ngat'aha nga naxu kits'ín Jesucristo, kui xi Ntíaná ko kui xi ts'ínk'ankiná. Ndahankjún tjin nga s'ejinnuu.

² Kas'e nkjúnnuu kjuanda ko kjuajyu at'aha yo Ntíaná ko Jesucristo xi Nda Ntíaná maha.

B'i ts'ín tsakúya Pedro xi nkú ts'ín tjihin nga k'úentu xuta xi ts'e Ntíaná

³ Ngat'aha kjuachánkaha ko kjuandaha Ntíaná j'ájihinná. Ko tu ngat'aha nga yaá xi j'ájiná, b'a ts'ín nga'yúhun kitsjáhohóná ngayjee ni xi machjénná, tu xi kuintsuba tik'uhunná ko tu xi chankjúhunná Ntíaná.

⁴ B'a ts'ín kitsjáhaná ni xi kitsúya títjun, xi 'yún chjí ko xi 'yún chánka, tu xi b'a ts'ín kuiyúhu ruu ni xi nchjaha animaha xuta, ni xi tít's'ínkatsúhun asuntej, tu xi sakúhunuu nga kuintsuba tik'un xi nkú ts'ín tijná tik'un Ntíaná.

⁵ Nk'ie nga ja s'ejinnuu Ntíaná n'e kjuayúhun yjonuu nga t'esún sohoo nga kixi tankínko yjonuu. Ko nga kixi títbankínko yjonuu t'esún sohoo nga mankjinnuu ni xi ts'e Ntíaná.

⁶ Ko nga mankjinnuu t'esún sohoo nga ja manuu b'ech'ó suboo yjonuu ni xi tjin asuntee. Ko nga ma b'ech'ó suboo yjonuu t'esún sohoo nga tjinuu kjuatsenta. Ko kjuatsentoo t'esún sohoo nga tyanjúun Ntíaná.

⁷ Ko nga tyanjúun Ntíaná t'esún sohoo nga tít'etj'ó xuta ninku, at'aha kui xi já nts'o maha. Ko nga tít'etj'ó xuta ninku t'esún sohoo nga tjinuu kjuatjo.

⁸ At'aha tsa b'a n'e kuintsuboo ko tsa tu nkú b'a n'enú, kama ndjuút'a ni xi ja yohoo Nda Ntíaná Jesucristo. Kui nii xi kuasínkonuu nga nda n'etjusun ni xi n'o ko najmi kuintsuba ts'o.

⁹ Tunga xi najmi b'a ts'ín tjinu, kui xi najmi ma chjihí. Ka ma. Tít's'ínchaya nga ja tsichu ma jehe ngatitsun xi kis'ehe nistjin nk'ie.

¹⁰ Kui b'a maha, já nts'e, n'e kjuayún saha ruu yjonuu nga takúchjiu nga kjuaxi nga Ntíaná ja kinchjanuu ko j'ájinuu. At'aha tsa b'a n'e kuintsuboo, ndahachí najmi kuankiún t'axíhuun Ntíaná.

¹¹ B'a ts'ín k'uaínte tsjo tsjohonuu nga kuitjás'oon má batéxuma sín Nda Ntíaná Jesucristo. Kui xi ts'ínk'ankiná.

B'i ts'ín tít'suya Pedro mí kjuaha nga tu nkú títakúyahá ra xuta ninku

¹² Kui nga ts'ínkj'áitsjen tehentehenuu ni xi tít'et'ánuu, ndaha tsa ja yo ko ndaha tsa ja ndjá tinchajiun ni xi naxu tjin xi ja yo.

¹³ An kjinena nga ts'ínkj'áitsjennuu niu nk'ie nga tijnáya sa yjoninte xu'bi.

¹⁴ At'aha ja be nga chubahá ndyjaha nga k'uejñá yjoninte xu'bi, xi nkú ts'ín y'éjña chjina Nda Ntíaná Jesucristo.

¹⁵ Ko ts'ian nga'yún, nga nk'ie nga ja k'uejñá asuntej, tu nkú n'ekj'áitsjennú ni xi tixinuu.

¹⁶ Nk'ie nga tsixínyaihi xi nkú ts'ín k'uaí Ndantíaná Jesucristo, xi nkú ts'ín k'uaíko nga'yún chánkaha, najmi én tsank'á xi najmi chumi ni chjihí ra kin'echjéin. Kjuachánkaha ní y'éjña chjii, kui xi tunkuín tunkuín kiyahani.

¹⁷ Ntía Na'miná kitsjáha nga chankjún ko nga s'ehe kjuachánka nk'ie nga kinu'yá ntaha Ntíaná xi tu xí tjihín ra kjuachánka. B'i kitsú: "Kui xu'bi xi Ntína. Tjona ko tsjo mana."

18 J̄in kinu'yái n̄ta xu'bj̄ xi nibaha nk'a ján nk'ie nga tintsu**ba**koi Jesucristo t̄jennk̄i xi má kama kju**an**kj̄uun.

19 B'a ts'ín bitju nax̄uhu én xi kinchja já profeta nk'ie. Nda t̄in'o tsa t̄ibasin̄juh̄u én. Kui xi nkú joyaha nd'í xi t̄ib'at'ai má jyuun santa nkúhu nga ku**ichú** ma sen n̄istjin xi ma ndyjuun k̄o niñu xi ma chji nga ta jyuun ts'íin ndzjen ajin animanuu.

20 Katumankjinnuu nga ndaha nku ni xi kinchja já profeta, xi t̄jít'a xujun éhen Nt̄ianá, najmi ma mjenaxaá xi nkú ts'ín mjená.

21 At'aha najmi animaha xuta nibaha ni xi kinchja já profeta. Espirituh̄u ní Nt̄ianá kits'ín nga kinchja xuta én xi nibaha ra Nt̄ianá.

2

B'i ts'ín tsakúya Pedro ni xi ts'ín já maestru tsank'á xi t̄j̄injih̄in xuta n̄inku

1 Ajih̄in xuta xi nt̄je judio t̄jehen ra kis'e já profeta tsank'á, xi nkú nga ta ts'ín s'e ajinnuu já maestru tsank'á. Kui xi já maña xi ngakjá ku**akúya** ni xi ts'e Nt̄ianá. Kj'ai ni xi ku**akúyanuu**, kui xi ts'íinkatsúnnuu. Najmi ts'íinkie yjoh̄o nga Nda Nt̄ianá xi ts'asjeh̄in. B'a ts'ín kitsa ts'íin nibánehe ra yjoh̄o nga n'ekje.

2 Nkjin xi incha ts'íin ni xi incha ts'ín jóo, ni xi tu subahá maná. Kui ngat'aha jóo ch'on ts'ín chubayanéhe ni xi naxu t̄j̄in.

3 Tu ngat'aha nga 'yún incha mjehe toon, kui nga k'uanachahanuu nga kjé'anuu ni xi ts'ajun. Ngat'a ts'e jóo ja nd'ai t̄j̄indaha ra yjoh̄o xi ts'íinnijéhe ra. Ja t̄j̄ña nda n̄istjin nga n'ekje.

4 N̄istjin nk'ie Nt̄ianá najmi kits'ínndyjat'aha nt̄itsje xi incha kits'ín ngatitsun. Ajin ngak'ien ní kikj'aník'aya. Má jyuun kingjáya'yún, t̄j̄intu nda nga n'ekokjua.

5 K̄o ta ndaha najmi kits'ínndyjat'aha xuta xi kis'e nú chá ján. Ntá kits'ínkjek̄oho xi najmi kikienkj̄uh̄un. Tunga máha Noe, kui xi y'énijmí ni xi naxu t̄j̄in, kui xi kin'enk'an̄ki k̄o yatu sa xuta.

6 Ta y'ejñanehe Nt̄ianá nga n'ekje nanki Sodoma k̄o nanki Gomorra. Tu nasuhú kits'ín ma naxinantóo. B'a ts'ín y'ejña nkj̄uh̄un ra xuta xi s'e askahan xi najmi sku**en**kj̄un Nt̄ianá.

7 Tunga kits'ínk'an̄kihí Lot, kui xi nku nda xi naxu kits'ín, xi un k̄ikiehe nga k̄ikie xi nkú ts'ín y'entu xuta ch'onk'un xi kitsj̄antehe yjoh̄o nga kits'ín tu mí nihí ni.

8 At'aha nda xu'bj̄ xi naxu kits'ín, xi y'ejñajih̄in xuta xu'bo, x̄k̄i n̄istjin un nk̄j̄un k̄ikiehe nk'ie nga k̄ikie k̄o kint'é ni ch'onk'un xi kits'ín jóo. B'a kamaha at'aha je t̄j̄iyaha.

9 Kui b'a maha, ngayjee ni bakúchji xi nkú ts'ín Nt̄ianá maha b'asjenki xuta xi benkj̄uh̄un ajih̄in ni xi nibánehe, k̄o be xi nkú ts'ín kuyáko xuta xi najmi naxu ts'ín, xi t̄j̄ihin nga un sku**eh̄e** nga ku**ichú** n̄istjin nga ch̄asehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta.

10 K̄o 'yún un sku**eh̄e** xi t̄j̄intuj̄in ni ch̄untí xi nchjaha animaha k̄o najmi benkj̄un xi t̄j̄ihin xá nk'a ján. Kui jóo xi si k̄o tu mí nihí ni xi incha ts'ín. Najmi tsankj̄un nga ch'on ts'ín nchjayane xi i nk'a ján.

11 Tunga nt̄itsjee, ndaha tsa 'yún t̄j̄ihin nga'yún k̄o nga nk'a t̄jen nga já xu'bo, najmi ch'on ts'ín nchjayane xi ch'onk'un xi t̄j̄ihin kju**achán**ka k̄o najmi batéjéne nginkun Nt̄ianá.

12 Tunga máha já xu'bo, chuba ch'ohón ts'ín nchjane ni xi najmi mankj̄ih̄in. Kui xi nkú joyaha chu. Najmi maha ts'ínnkj̄ink'un. Chuba t̄j̄intuhú nga ts'ín ni xi nibá suba kuih̄i. Kui xi xi nkúhu chu xi nuba k̄o n'ek'ien. Kui nga ndyjaaha jóo xi nkúhu chu.

13 Ts'íinkj̄áih̄in ch̄j̄ih̄i ni ch'onk'un xi incha ts'ín. B'a tsu nga sakúhu kju**atsjo** nk'ie nga t̄its'intsjoj̄in tu mí ni ch'onk'uhún ni nga n̄istjiun. Kui jóo xi nkú joyaha ch̄untí k̄o tsj̄án ajinnuu. Santaha ts'intsjoj̄in kju**anajmindaha** nk'ie nga kjinekonuu niñu.

14 Najmi ma be nda nku tachjuún. Najmi mjét'íaha nga ts'ín ngatitsun. B'anachaha xuta xi najmi ndjá t̄j̄incha. Tu ni xí kitsa xáha ts'ínnkj̄ink'un nkú ts'ín sakúhu ra toon. Ni xi ts'ín, kui xi ngjuaik̄oh̄o má nga ndyja.

15 Ja ngji t'axíhín ni xi naxu tjin ko ja kindyjajihín, kui nga b'a tíncha ts'íhin xi nkú kits'ín nda profeta Balaam xi ntíhi Beor. Kits'ín mje tōon Balaam ko j'áchjí nga kits'ín ni xi najmi nda.

16 Tunga kichubatíhó ngat'aha ngatitsuhun. Búrrúhu, chu ch'á xi najmi maha nchja, ntaha xuta kik'a nga y'éch'oho Balaam nga ts'ín kjuálukú xi títs'ín kai.

17 Já xi tób'anachaha xuta, kui xi nkú joyaha ntá tixa xi najmi tjihín ntá, nintí xi tu má fikohó ra ntjo. Kui xi tjeheh ra má tu xí jjuhún.

18 Incha nchja én ngak'un ko én xi najmi tjihín sin. Bakúya nga ma n'e ni xi nchjaha xuta ko nga ma ts'ín tu mí nihí ni. B'a ts'ín b'anachaha ra xi as'ai kikjexihín yjoho ajihín xuta xi tjintujín ni xi najmi b'a tjin.

19 Ndaha tsa ni xi ts'ínkatsúhun xuta tí'yúhun, tunga chuba b'ahá incha tsu nga ts'ín ndaíhi xuta. Tjí'yún jóo, at'aha ni xi ts'ín nganana, kui xi b'é'yúnná.

20 Tsa ja incha tsankin t'axíhín ni ch'onk'un xi tjin asunntej at'aha kin'ekjáihín Nda Ntjaná Jesucristo xi b'asjejinná, tunga tsa ta kuijnejihín ngáhaná kui niu ko n'endyjahaá, 'yún ch'onk'un ma sahá akahan.

21 Kui nga tu sahá ra nda tjin tsa najmi kíkíe jóo ni xi naxu tjin, at'aha 'yún kama ch'onk'un sa nga kíkíe ni xi ndoo. B'a kamaha nga ngji t'axíhín kjuatexuma je xi kik'aihi.

22 Tíbitjusunjihín jóo én xi nchja xuta: “Nañoó ta kjine ta ma ngáha ni xi bisuhu. Chínka xi as'ai mama kabinguya tím'otikjajin yjoho siu.”

3

B'i ts'ín tsakúya Pedro nk'ie nga kj'uaí ts'ínkokuja Nda Ntjaná Jesucristo asuntee

1 Tjona jun, já nts'e. Xu'bi xi xi ma johó ra xujun xi títs'ínkjínuu. Xujun xu'bi ko xi tjuun y'et'ánuu tu xi n'ekj'áitsjehennu ni xi ja tsakuyánuu. B'a kits'ian tu xi chahanu xi nkú ts'ín s'eyahanuu.

2 N'ekj'áitsjohoon yjonuu én xi kinchja já profeta je xi kis'e nistjin nk'ie ko kjuatexuma xi tsakúyanuu já postru, kjuatexumaha Jesucristo xi Nda Ntjaná maha ko kui xi ts'ínk'ankiná.

3 Katumankjin sisinnuu nga nistjin xi fekuu s'e xi k'úéntujín ni ch'onk'un xi nchjaha animaha ko kuajnúkie én xi ja kin'ekjóhooon.

4 B'i incha kuitsu: “¿Á najmi tsitjusuhun én xi kitsúhu nga kj'uaí ngáha? B'aha ra nistjin nga k'ien ntje cháná santaha nd'ai, tu nkú b'ahá tíma asunntej xi nkú kama nk'ie nga as'ai kamandahá.”

5 Najmi mjehe ts'ínkj'áitsjen nga nistjin nk'ie én xi tsitjuhu ts'a Ntjaná kits'índakoho nk'a ján ko t'anankiu. Kui t'anankiu xi ajin ntánijuo nibahaha ra ko ngat'aha ntánijuo kis'ejñaha.

6 Ko ngat'aha ntánijuhá ts'í xi 'yún kits'oo kin'ekjehe t'ananki xi kis'ejña nistjin nk'ie.

7 Tunga máha nk'a ján ko t'ananki xi tíña nd'ai, kui xi ta kuihi éhen Ntjaná tób'ejña ndaha tu xi k'uétihi. Tís'ejña nda santa nkúhu nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihí xi kits'ín nga nkúnkú xuta ko nga n'ekje xuta xi najmi kikienkjún Ntjaná.

8 Tunga najmi tu n'echayanú ni xu'bi, já nts'ena. Nginkun Ntjaná nku nistjin, kui xi nkú joyaha nku mij nú. Ko nku mij nú, kui xi nkú joyaha nku nistjin.

9 Najmi títs'ínk'andaya Ntjaná nga ts'íntjusun ni xi kitsúya tíjun, at'aha k'ua xi b'a maha nga títs'ínk'andaya. Tíbakú nínuu kjuatsentaha Ntjaná, at'aha najmi mjehe tsa tjin xi ndyja. Mjehe nga ngatentee xuta ngjuaikj'áha ra animaha.

10 Xi nkú ts'ín tu ndyjahaná nga f'ai nku nda ndyjé, b'a kama nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntjaná. Kui nistjiun ndyjajihínsén nk'a ján nga ni xi nkún ts'ín kjuaneyá, ko kamanantá nga kuití ni xi kamandakoho ni xi tjin. T'anankiu ko ngayjee ni xi tjihín kuití.

11 Kui b'a maha, tsa b'a ts'ín n'ekatsún ngayjee niu, ¿nkú ts'ín tjihín nga kuitsuboo ni ma? Tjihín nga je kuitsuboo ko chankjún Ntjaná

¹² ko nga kamangimjenuu nga kuichú nistjin nk'ie nga ts'ín Ntíaná ni xi kitsú nga ts'ín, nistjin nk'ie nga kuiti ko n'ekje nk'a ján ko nga nd'íu ts'ínnantá ni xi tjin.

¹³ Tunga máha ñá, tíchuyáá nku nk'a tsetse ko t'ananki tsetse, xi nkú ts'ín kitsúya títjun Ntíaná. Yohó má nga naxu kuintsubaá nginkun Ntíaná.

¹⁴ At'aha tíchuyóhoo ni xu'bi, jántsená, kui nga tjen nga'yúhun ruu yjonuu tu xi s'ehenuu kjuajyu nginkun Ntíaná ko tu xi najmi s'ehe ajinnuu ni xi chuntí ko tsa ni xi chubayané.

¹⁵ T'ejintak'un, títakúchjiná kjuatsentaha Ntíaná tu xi títsjántehená nga k'uankiá. Ni xu'bi ja ta y'ét'anuu nda nts'ena Pablo. Kui xi nkú ts'ín tijná kjuankjintak'un xi kitsjáha Ntíaná, b'a ts'ín yét'a.

¹⁶ Nga nkúnkú xujun xi kits'ínntu ta kui ni xu'bi kinchjanijmíyaha. Tjin ni xi y'ét'a xi 'ni mankjihin xuta. Kui niu xi fiko ngakjá xuta xi najmi be sisin ni xi ts'e Ntíaná ko xi najmi ndjá tinchajin ni xi s'ejinná. Fiko ngakjá niu xi nkú ta ts'ín ta fikongakjá ni xi ja ta tjit'a. B'a ts'ín ta kuihi títs'ínkjihi yjohó má ndyja.

B'i ts'ín kits'ínkje Pedro xujun

¹⁷ Kui b'a maha, já nts'ena, ja yo ni xu'bi. Kui nga chúhun ruu yjonuu tu xi najmi kjébéfehenuu kjuab'anachaha já ch'onk'uun, ko tu xi najmi kuankín t'axíhin ruu ni xi ndjá tinchajiun.

¹⁸ Kasájin so kjuandaha Jesucristo ko kaya so ni xi ts'e, at'aha kui xi Nda Ntíaná maha ko ts'ínk'ankiná.

¡N'ekié yjoná nga tjin kjuachánka nd'ai ko santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

Xujun xi tjun kits'ínntu nda postru Jua

B'i ts'ín tsakúya Jua yáha Éen

¹ Tíb'enijmíihí xi tu b'a ts'ín jahá tíjña santa nkúhu nga tuts'ihín ni. Kinu'yái ntaha ko tukuin kiyakohóni. Kiyai ko ntsai kin'ekohóni. Kui xi Én xi ts'ínk'íéntu tík'un xuta.

² Y'ejña tík'un ajinni ko jin kiyai. Tíbixinya kixi ni xi kiyai ko túb'enijmí xi tíjña tík'un sín, xi y'ejñajihín Ntia Na'miu ko xi jin kis'ejña chjini.

³ Xi kiyai ko kinu'yái, kui xi ta túb'enijmíihí ko jun, tu xi b'a ts'ín ko jun nkuhú kamakohóni. B'a ts'ín nkuhú kamangujinkaá Ntia Na'miu ko Jesucristo xi Ntíhi maha.

⁴ Tíb'et'aihi ni xu'bi tu xi k'úé tsjo tsjohonu.

B'i ts'ín tsakúya Jua nga ni xi n'eé bakúchji tsa kis'ejinná Ntíaná

⁵ Tsakúyani Jesucristo nga Ntíaná, kui xi nd'í xi ts'ín ndzjen ko ndahachí najmi tjín má jyun ajihín. Kui xi túb'enijmíihí.

⁶ Tsa b'a kuixíaán nga Ntíaná ts'ená ko tu sa má jyuuhún tintsuba ngáá, tích'anachaá ko najmi tín'eé ni xi naxu tjín.

⁷ Tunga tsa tintsubaá má ndzjeen xi nkú ts'ín tíjña Ntíaná má ndzjeen, b'a ts'ín nkuhú makaá xinkia ko jníhi Jesucristo xi Ntíhi Ntíaná ts'ín jená nga kjexinná ngayjee ngatitsunná.

⁸ Tsa najmi tjinná ngatitsun kuixíaán, ta ñaha tích'anachahaá yjoná ko najmi tíjñajinná ni xi naxu tjín.

⁹ Tsa n'ekié yjoná nga tjinná ngatitsun, ts'ínndyjat'aná ngatitsunná Ntíaná ko ts'ín jená nga kjexinná ngayjee ni xi tjíntujinná xi najmi naxu nginkun. B'a ts'ín at'aha ja kitsjá éhen nga b'a ts'ín ko ts'ín ni xi naxu tjín.

¹⁰ Tsa najmi tjinná ngatitsun kuixíaán, tíya tsank'áá Ntíaná ko najmi tíjñajin animaná éhen.

2

¹ Jun ntína, túb'et'ánuu ni xu'bi tu xi najmi n'ehenu ngatitsun. Tunga tsa tjín xi ts'ín tjén'yún ngatitsun, tíjñaná xi kuinchjantjainá nginkun Ntia Na'miu, kui xi Jesucristo xi naxu ts'ín.

² Kui xi kitsjá yjoho xi nkúhu chje tu xi n'endyjat'ahaná ngatitsunná ña xi ja kis'ejinná. Ko najmi tu suba ngatitsunná kits'ínndyjat'a, ko ní ngatitsuhun ngayjee xuta xi tjín asuntee.

³ Tsa tín'etjusaán ni xi y'ejña Ntíaná, b'a ts'ín yahaná nga ja yaá Ntíaná.

⁴ Tsa tjín xi: “An be” kuitsu, tunga tu sa najmi ts'íntjusuhún ngá ni xi y'ejña, kui xi nda tsank'á. Najmi tíjñajin animaha ni xi naxu tjín.

⁵ Tunga xi ts'íntjusun éhen, kjuaxi nga kui xi ts'íntjo Ntíaná xi nkú nga ts'ín tjíhin nga ts'íntjo. Nk'ie nga b'a n'e bintsubaá, b'a n'e yahaná nga tintsubajihín.

⁶ Xi tíjñajin ni xi ts'e Ntíaná kuitsu, kui xi xi nkú ts'ín y'ejña Jesucristo, b'a ts'ín tjíhin nga k'úejña.

B'i ts'ín tibatéxumaha Jua xuta ninku

⁷ Já nts'ena, ni xi túb'et'ánuu nd'ai, najmi as'ai túb'ejñahá Ntíaná. Kjuatéxuma chá xi kin'ekjas'en nínuu santaha nga tuts'ihín ni tibet'ánuu. Kui kjuatéxuma chá xu'bi, kui éhen xi ja kinu'yó nk'ie.

⁸ Tunga xi nkú ts'ín y'ejña Jesucristo ko xi nkú ts'ín tintsuboo b'ejña chji nku ni tsetse xi y'aha ra ni xi y'ejña Ntíaná. Kui ni xi túb'et'ánuu ei at'aha ja j'ai ts'ín ndzjen nd'í xi ndoo. Kui nga ja tífi ndyjaha má jyuun.

⁹ Xi b'a kuitsu nga má ndzjeen síjña tunga tu sa unkiehé ngá nda nts'e, kui xi má jyuun síjñajin sa.

¹⁰ Xi tjoho nda nts'e, kui xi má ndzjeen síjña tehente, má nga najmi tjín ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun.

¹¹ Tunga xi unkie nda nts'e, kui xi má jyuun síjña ko yo tsú'ba ko najmi be má xi tjehen tífi, at'aha ja kits'ínkaha má jyuun.

¹² Jun ntína, títs'inntúnuu at'aha tu ngat'aha ni xi kits'ín Jesucristo kin'endyjat'ahanuu ngatitsunnuu.

¹³ Ko jun xi tí'minuu na'mi, títs'inntúnuu at'aha ja yo xi tu b'a ts'ín jahá tijná santaha nga tuts'ihin ni. Ko jun xi tí'minuu já asti, títs'inntúnuu at'aha kin'e nganohoo ndanindoo.

¹⁴ Jun ntína, ja kuats'inntúnuu at'aha ja yo Ntía Na'miu. Ko jun xi tí'minuu na'mi, ja kuats'inntúnuu at'aha ja yo xi tu b'a ts'ín jahá tijná santaha nga tuts'ihin ni. Ko jun xi tí'minuu já asti, ja kuats'inntúnuu at'aha tjinuu nga'yún ko tijnajin tehente animanuu éhen Ntíaná ko at'aha ja kin'e nganohoo ndanindoo.

¹⁵ Najmi tu n'etjé asuntee ko ta ndaha ni xi tsjá asuntee. Tsa tjín xi tjoho asuntee, kui xi najmi tjoho Ntía Na'miu.

¹⁶ At'aha ngayjee ni xi tsjá asuntee najmi má tijná Ntía Na'miu nibáha ra. Asuntee ní nibáha ra. Yo nibáha ra nga nchjaha animaha xuta ni xi tjín ko nga mjehe ts'íints'e ni xi fásihin ko nga nk'a b'asje yjoho ngat'aha ni xi tjihin.

¹⁷ Ja tife nistjihin asuntee ko ni xi nchjaha animaha xuta, tunga máha xi títs'ín xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná, kui xi k'úéjña sín.

B'i ts'in tsakúya Jua nga chúhuún yjoná já xi fi kontraha Jesucristo

¹⁸ Jun ntína, ja nistjin xi fekuu tintsubaá nd'ai. Ja kik'inyanuu nga tjihin nga kj'uaí xi nguuaí kontraha xi kits'ín nibá Ntíaná, ko xi nkú kik'innuu b'a ts'ín nd'ai ja tijncha f'ai nkjún já kontraha Jesucristo. Kui nga mankjihinná nga ja tinchajían nistjin xi fekuu.

¹⁹ Kui xi incha tsitjújinni ei, tunga najmi já ts'ajihin niu. At'aha tsa já ts'ajin niu, najmi incha ngji t'axín ra kai. Tunga incha tsitjuhú tu xi b'a ts'ín kiya chji chjiji nga tjín xi najmi jin makoni.

²⁰ Máha jun, Jesucristo kitsjánuu Espirituhu Ntíaná ko ngatentoo mankjinnuu ni xi naxu tjín.

²¹ Tíb'et'á xujunuu at'aha mankjinnuu ni xi naxu tjín. Najmi ngat'aha tsa najmi mankjinnuu, at'aha ní nga mankjinnuu, kui nga tíb'et'áhanuu. Ko mankjinnuu nga ndaha nku kjuatsank'á najmi nibáha ra ni xi naxu tjín.

²² Xi najmi ts'ínkjáihin nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná, kui xi nku nda tsank'á. Kui xi nda kontraha Jesucristo, at'aha najmi ts'ínkjáihin nga Ntía Na'miná xi Ntía ko nga Jesucristo xi Ntíhi.

²³ Tu yáhá ni xi najmi ts'ínkjáihin nga Jesucristo xi Ntíhi Ntíaná, kui xi ta ndaha najmi tijnajihin Ntía Na'miu. Tunga xi ts'ínkjáihin nga Jesucristo xi Ntíhi Ntíaná, kui xi ta tijnajihin Ntía Na'miu.

²⁴ Kui b'a maha, t'ejnajin tehentehenu animanuu én xi kinu'yó santa nkúhu nga tuts'ihin ni. Tsa s'ejnajin tehente animanuu én xi kinu'yó santa nkúhu nga tuts'ihin ni, b'a ts'ín ko jun ta kuintsabajin tehentohoo Ntíu ko Ntía Na'miu.

²⁵ Nga kuintsuba t'ík'un síaán, kui nihi xi kitsúya títjunná Jesucristo nga tsjáná.

²⁶ Tíb'et'ánuu ni xu'bj at'aha tjín xi mjehe k'uanachanuu.

²⁷ Tunga máha jun, tijnajin tehentenu Espirituhu Ntíaná xi kitsjánuu Jesucristo. Najmi machjéhen tsa tjín xi kuakúyanuu, at'aha ta kuihi Espiritu bakúyayjenuu. Ni xi naxu tjín bakúyanuu, najmi ni tsank'á. Kui nga xi nkú ts'ín tsakúyahanuu Espiritu, b'a n'e tintsabajin tehentehe ruu Jesucristo.

²⁸ Kui b'a maha nd'ai, ntína, tintsujin tehentehe ruu Jesucristo, tu xi najmi jo jan kamahaná nk'ie nga kuakúchji yjoho ko najmi kama subaná nginkun nk'ie nga kj'uaí.

²⁹ Yo nga naxu ts'in Jesucristo. Kui nga ta tjihin nga chahanu nga ngayjee xuta xi ts'in ni xi naxu, kui xi kitsjáha Ntíaná nga ntíhi kama.

3

B'i ts'in tsakúya Jua nga ntíhi Ntíaná kits'in maná

¹ Chasoo xi nkú ts'in tjo ts'atíhi ñá Ntía Na'miná, nga santaha ntíhi Ntíaná 'miná. Ko kjuaxi nga ntíhi Ntíaná ñá. Kui kjuaha nga najmi behená xuta asuntee, at'aha najmi be Ntíaná.

² Jun já nts'ena, ñá xi ntíhi Ntíaná nd'ai. Ko ndaha tsa najmi kjee yaá nkú k'úéntáá askahan, tunga yanáá nga b'a k'úéntáá xi nkúhu Jesucristo nk'ie nga kj'uaikúchji yjoho, at'aha chá sisián xi nkú tjín.

³ Ko ngatentee xi b'a ts'in tikuyáha Jesucristo, kui xi tít's'in nga t'n'e je nginkun Ntíaná. B'a tí'be xi nkú ts'in je Jesucristo.

⁴ Tu yáha ni xi tít's'in ngatitsun, kui xi tít'bangane kjuatéxumaha Ntíaná. Nk'ie nga biyuné kjuatéxumaha Ntíaná, kui ni xi ngatitsuun.

⁵ Ja yo nga j'aikúchji yjoho Jesucristo tu xi j'aikjexihin ngatitsunná. Ndaha nku ngatitsun najmi kis'ehe.

⁶ Kui b'a maha, ngayjee xi tjíñajin tehentehe ra Jesucristo najmi ts'in ngatitsun. Tunga ngayjee xi tít's'in ngatitsun, najmi kjee be Jesucristo ko ta ndaha najmi kjee mankjihin yáha kui.

⁷ Jun ntína, najmi tu ch'a xi k'uanachanu. Xi ts'in ni xi naxu tjín, kui xi naxu nginkun Ntíaná xi nkú ts'in naxu Jesucristo.

⁸ Tunga xi ts'in ngatitsun, kui xi ndanindoo ts'ehe, at'aha ndanindoo kits'in ngatitsun santaha nkúhu nga tuts'ihin ni. Kui kjuaha nga j'aikúchjihi yjoho Ntíhi Ntíaná, tu xi ts'ínndya xáha ndanindoo.

⁹ Ngayjee xi Ntíaná kitsjáha nga kama ntíhi najmi nkaha ts'in ngatitsun, at'aha kjuatik'uhun Ntíaná tjíñajihin. Najmi nkaha ts'in ngatitsun, at'aha Ntíaná kitsjáha nga kama ntíhi.

¹⁰ B'a ts'in s'ejña chjihi yá xi ntíhi Ntíaná ko yá xi ntíhi ndanindoo. Tu yáhá ni xi najmi naxu ts'in ko a ra najmi tjoho nts'e, kui xi najmi Ntíaná ts'ehe.

B'i ts'in tsakúya Jua nga n'etjáá xinkíá

¹¹ Nga tjihin nga b'i ngjáán n'etjáá xinkíá, b'a tsu én xi kinu'yó santaha nkúhu nga tuts'ihin ni.

¹² Najmi b'aha tu n'eé xi nkúhu Cain. Kui xi ndanindoo ts'ehe. Kui nga kits'ínk'iehen nda nts'e. ¿Á kits'ínk'iehen? Kits'ínk'ien at'aha naxu ni xi kits'in nda nts'e ko máha kui, ch'on kits'in.

¹³ Jun já nts'ena, najmi tu ma nkjúnnuu tsa ts'ín unkienuu xuta asuntee.

¹⁴ Ja yaá ñá nga tsitjuján ajihin ngabayoo ko nga kuintsujin t'ík'aán nginkun Ntíaná. Yaá ni xu'bi at'aha tjoná já nts'eé. Xi najmi tjihin kjuatjo, kui xi tjíñajin sa ngabayoo.

¹⁵ Ngayjee xi unkie nda nts'e, ndats'ínk'ien animahá xu'bo, ko ja yo nga nku ndats'ínk'ien animá najmi tjíñajihin kjuatik'un sín.

¹⁶ Yaá ni xi 'míhi kjuatjo at'aha Jesucristo kits'ínkjas'en yjoho ngandaná. B'a ta ts'in ko ñá tjihin nga n'ekjas'eén yjoná ngandaha já nts'eé.

¹⁷ Tsa nku ndanchiná tíbe nga ndyjat'aha nda nts'e ni xi machjéhen tunga najmi kama nimahá ra, ¿a tjíñajin kjuatjoho Ntíaná animahá?

¹⁸ Jun ntína, najmi tu suba énnuu xi b'a kuitsu nga tjínnuu kjuatjo nga chubo. Tu sa ní ni xi katakúchji nga tjínnuu kjuatjo n'oo.

¹⁹ Yaá nga ajihin ni xi naxu tintsubajían ko najmi jo jan maná nk'ie nga tintsubaá nginkun Ntíaná.

²⁰ Kui nga ndaha tsa animaná b'a titsu nga tjinná jé, tunga 'yúhún chánka sa Ntíaná nga animaná ko kui xi beyjená.

²¹ Jun já nts'ena, tsa najmi chumi nihi xi títs'ínnijéná animaná, najmi jo jan maná nga tinchaá nginkun Ntíaná,

²² ko kui tsjáná ngayjee ni xi kuinchíhí, at'aha t'n'etjusaán ni xi y'éjña ko t'n'eé ni xi sasíhin.

²³ Nga n'e s'ejían Jesucristo xi Ntíhi maha ko nga b'i ngján n'etjáá xinkíá xi nkú ts'ín y'éjña, kui xi kjuatéxumaha Ntíaná.

²⁴ Xi títs'íntjusun xi nkú ts'ín y'éjña, kui xi tíñajin tehente Ntíaná ko Ntíaná tíñajin tehentehe xuta xu'bo. Ko ngat'aha Espiritu xi kitsjáná, b'a ta n'e yahaná nga kui tíñajin tehentená.

4

B'i ts'ín tsakúya Jua má xi kui Espirituhu Ntíaná

¹ Jun já nts'ena, najmi tu n'e s'ejin ngatentee xi b'a kuitsunu nga Espirituhu Ntíaná títs'ín nga tínchja. Tu sa ní chase sisihun xi nkú kuitsu, tu xi b'a n'e chahanu tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntíaná tíñajihin a ra najmi. At'aha kitsejihin asuntee já profeta tsank'á.

² Xi b'a tsu nga yjoninte kik'a Jesucristo nga j'ai asuntei, kui niu xi kuakúchjinu nga kui xi tíñajihin Espiritu xi ts'e Ntíaná.

³ Ko xi najmi b'a tsu nga b'a ts'ín j'ai Jesucristo, kui xi najmi tíñajihin Espirituhu Ntíaná. Espiritu ch'onk'un xi ts'e ní nda kontraha Cristo tíñajihin. Ja kinu'yó nga tíhin nga kj'uai xi nguai kontraha xi kits'ín nibá Ntíaná. Kui ja tíña asuntee nd'ai.

⁴ Jun ntíntintína, Ntíaná ts'enuu ko ja kin'e nganohoo já profeta tsank'á xu'bo, at'aha xi tíñajinnu 'yún tjin saha nga'yún nga xi tíñajihin xuta asuntee.

⁵ Kui já xu'bo xi xuta asunte. Kui nga ni xi ts'e asuntee nchjanijmíyaha ko xuta asuntee basínñuju ni xi nchja.

⁶ Tunga máha jin, Ntíaná ts'enj. Xuta xi ja be Ntíaná, kui xi basínñjuni. Xuta xi najmi Ntíaná ts'ehe, kui xi najmi basínñjuni. B'a n'e chaha yá xi tíñajihin Espiritu xi tsuya ni xi naxu tjin ko yá xi tíñajihin jáninda xi b'anacha.

B'i ts'ín tsakúya Jua mí nihi xi y'aha kjuatjoo

⁷ Jun já nts'ena, b'i ngján n'etjáá xinkíá, at'aha Ntíaná nibáha ra kjuatjoo ko ngayjee xi tíhin kjuatjo, kui xi kitsjáha Ntíaná nga ntíhi kama ko kui xi be Ntíaná.

⁸ Xi najmi tíhin kjuatjo, najmi kjee be Ntíaná, at'aha kjuatjohó Ntíaná.

⁹ B'i ts'ín tsakúchjiná kjuatjoho Ntíaná. Kits'ín nibá Ntí nku tutuhu asuntei, tu xi ngat'aha Ntíhi sakúhuná nga kuintsuba t'ík'aán.

¹⁰ ¿Mí nihi xi 'míhi kjuatjoo? Najmi tsa ñá xi kin'etjáá Ntíaná. Kui ní xi kits'íntjoná ko kits'ín nibá Ntíhi tu xi ts'índyjat'aha ngatitsunná nk'ie nga kitsjá yjoho xi nkúhu chje. Kuihi ni xu'bi xi tsakúchji kjuatjoo.

¹¹ Jun já nts'ena, tsa b'a ts'ín kits'íntjoná Ntíaná, kui nga ko ta ñá ta tíhin nga b'i ngján n'etjohoná xinkíá.

¹² Ndaha nku najmi kjee be nkú tjin Ntíaná, tunga tsa b'i ngján n'etjáá xinkíá, Ntíaná tíñajin tehentená ko kjuatjoho s'ejña chji kikjin ajinná.

¹³ Yaá nga tintsubajin tehenteheé Ntíaná ko nga kui tíñajin tehentená, at'aha kitsjáná Espirituhu.

¹⁴ Ko jin kiya kikjin ko tibixínyakixi nga Ntia Na'miu kits'ín nibá Ntíhi tu xi ts'íink'ankihi xuta xi tjin asuntee.

15 Tu yáhá ni xi ts'íinkjáihin nga Jesu xi Ntíhi Ntíaná, kui xi tíñajin tehente Ntíaná ko Ntíaná tíñajin tehentehe xuta xu'bo.

16 Mankjinná ko s'ejinná nga tjoho ñá Ntíaná. Ntíaná kui xi kjuatjo, ko xi tíñajin tehente kjuatjoo, kui xi tíñajin tehente Ntíaná ko Ntíaná tíñajin tehentehe xuta xu'bo.

17 B'a ts'ín s'ejña chji kikjihin kjuatjoo ajinná, tu xi najmi jo jan kamahaná nistjín nk'ie nga kuasehe Ntíaná mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta. At'aha xi nkú ts'ín y'ejña Jesucristo, b'a ts'ín tintsubaá asunntej.

18 Má nga tjin kjuatjo najmi tjin kjuabinkjun. Kjuatjo xi kui kikjiun, kui xi m'osje kjuabinkjuun, at'aha xi tjen kjuaha, kui xi tsankjún. Kui b'a maha, xi tsankjúhun, kui xi najmi kjee tíñajihin kjuatjo xi kui kikjin.

19 Ná tjoná Ntíaná at'aha Ntíaná tjun kits'íntjoná.

20 Tsa tjin xi: "Tjona Ntíaná", kuitsu ko tu sa unkiehé ngá nda nts'e, kui xi túb'anacha. At'aha xi najmi tjoho nda nts'e xi tíma tibase'a, ¿nkú ts'ín ts'íntjoho Ntíaná nga najmi tíbe?

21 Xi tjoho Ntíaná tjihin nga ta ts'íintjo nda nts'e. Kuihí kjuatéxuma xu'bi xi kin'ekjáin.

5

B'i ts'ín tsakúya Jua ni xi ts'ín xi ntíhi Ntíaná

1 Ngayjee xi s'ejihin nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná, kui xi kitsjáha Ntíaná nga ntíhi kama. Ko ngayjee xi tjoho Ntía Na'miná, kui xi ta tjoho ngayjee xi ntíhi Ntíaná.

2 Nk'ie nga tjoná Ntíaná ko tín'etjusaán ni xi y'ejña, ya chji chjiá nga ta tjoná ngayjee xi ntíhi Ntíaná.

3 Nga n'etjáá Ntíaná, kui xi tsuhu ra nga n'etjusaán ni xi y'ejña. Ko najmi ch'á xi ái ni xi y'ejña Ntíaná,

4 at'aha ngayjee xi ja ntíhi Ntíaná ts'ín nganaha asunntej. Ko ngat'aha nga s'ejinná Jesucristo, b'a ts'ín kin'e nganaha raá asuntee.

5 Xi s'ejihin nga Jesu xi Ntíhi Ntíaná, kui xi ts'ín nganaha asuntee.

B'i ts'ín tsakúya Jua xi nkú ts'ín Ntíaná y'ejña chji Jesu

6 Ntánijua ko jni j'ai s'ejña chjhi Jesucristo. Najmi tu suba ntánijua, ntánijua ní ko jni. Ko Espirituhu Ntíaná ta tsuya kui nii, at'aha kjuaxi ni xi nchja Espiritu.

7 Jan maha xi b'ejña chji yáha Jesucristo:

8 Espirituhu Ntíaná, ntánijuo ko jnú. Nkúhú b'a incha tsu nga joon.

9 Tsa n'ekjáihín én xi nchja xuta nga nchjanjmíyaha nku ni, tunga yúhún chjhi ra én xi nchja Ntíaná. Á 'yún chjhi ra, at'aha Ntíaná xi kinchja nga y'ejña chji Ntíhi.

10 Xi s'ejihin Ntíhi Ntíaná, kui xi animaha tíñajihín én xi kinchja Ntíaná nga y'ejña chji Ntíhi. Tunga xi najmi s'ejihin Ntíaná, kui xi tíbe tsank'á, at'aha najmi s'ejihin én xi kinchja Ntíaná nga y'ejña chji Ntíhi.

11 Nga kitsjáná nga kuintsuba tík'un síaán ko nga Ntíhi sakújinná kjuatík'un xu'bi, kui én xu'bi xi kinchja Ntíaná.

12 Xi tíñajihín Ntíhi Ntíaná, kui xi tíñaha kjuatík'uun. Tunga xi najmi tíñajihín Ntíhi Ntíaná, kui xi najmi tíñaha kjuatík'uun.

B'i ts'ín kits'ínkje Jua xujin

13 Kuak'iet'ánuu ni xu'bi, jun xi s'ejinnuu Ntíhi Ntíaná, tu xi chahanu nga tíñanuu kjuatík'un xu'bi ko kuintsuba tík'un síún.

14 Ma'yúnk'aán Ntíaná, at'aha yaá tsa kuinchihí xi nkú ts'ín mjehe nga kuinchihí, kuasínñjuná.

15 Ko xi nkú ts'ín yaá nga Ntíaná basínñjuhu tu mí nihí ni xi binchihí, b'a ta ts'ín yaá nga ja n'ekjáihín ni xi kuakinchihí.

¹⁶ Tsa tjin xi tibe nga ngatitsun tits'in nda nts'e, ko tsa ngatitsun xi tits'in najmi ngabaya tjeheñ ra, nk'ie nga kuinchjako Ntjaná kanchjantjai ko Ntjaná tsjá ngáha ra nda nts'e nga k'úéjña tík'un. Ngatitsun xi najmi tjeheñ ra ngabaya tinchjanijmíyahana. At'aha tjin ngatitsun xi tjeheñ ra ngabaya. Najmi tbankia nga chubantjo xi ts'in ngatitsun xu'bo.

¹⁷ Ngayjee ni xi najmi nda xi ts'in xuta, kui xi ngatitsun, tunga tjihín ngatitsun xi najmi tjeheñ ra ngabaya.

¹⁸ Yaá nga xi kitsjáha Ntjaná nga kama ntíhi najmi nkaha nga ts'in ngatitsun, at'aha Ntíhi Ntjaná kuhun xuta xu'bo ko najmi ts'inkoho ndanindoo.

¹⁹ Ko yaá nga Ntjaná ts'ená ko nga ndanindoo batéxumaha ngayjee asuntee.

²⁰ Ko ta yaá nga j'ai Ntíhi Ntjaná ko kitsjáná kjuankjintak'un tu xi chahaná Ntia xi nku tutuu. Tintsubajihín xi nku tutuu, kui xi Jesucristo Ntíhi Ntjaná. Kuihí xi Ntia xi nku tutuu ko kui xi tsjáha nga k'úentu tík'un sín xuta.

²¹ Jun ntína, tiyú t'axihun ntia xi xuta ts'innda.

Xujun xi ma joho xi kits'ínntu nda postru Jua

B'i ts'ín kikjaniñaha Jua xuta ninku

¹ An xi ndacháha xuta ninku tít's'ínkjinuu xujun jun xuta ninku xi j'ájinnuu Ntjaná, xi tjona at'aha tintsujajián ni xi naxu tjin. Ko najmi tu nku an xi tjoho jun. Ko ní ta tjoho jun ngayjee xuta xi ja mankjihin ni xi naxu tjin.

² At'aha ni xi naxu tjin tijnajin tehente animaná ko tu nku s'ejñajihinná tu nkjéhé ni.

³ Katsjánuu kjuanda ko kjuajyu ko katuma nimaha jun Ntia Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo xi Ntíhi Ntia Na'miná. Kats'ints'ejihinnuu ni xi naxu tjin ko kjuatjo.

B'i ts'ín tsakúya Jua nga n'etjáa xinkia

⁴ Tsjo nkjún kamana nk'ie nga kkie k'ua xuta ts'ajun xi tijncha ts'ín ni xi naxu tjin, xi nkú ts'ín y'éjña Ntia Na'miná.

⁵ Ko nd'ai já nts'ena, tibanjinuu nga b'i ngján n'etjáa xinkia. Ni xi tít'et'ánuu nd'ai, najmi as'ai tít'ejñahá Ntjaná. Xi nkú níhi nga tuts'ihin ni kin'ekjóhon ni xu'bi.

⁶ Kjuatjo 'mihí nga n'ee ni xi y'éjña Ntjaná. ¿Mí nihi xi y'éjña nga n'ee? Nk'ie nga n'etjáa xinkia, xi nkú ts'ín kik'inyanuu nga tuts'ihin ni.

B'i ts'ín tsukúya Jua ni xi incha ts'ín já maestrú tsank'á xi tjin

⁷ At'aha tjima nkjún asuntee já tsank'á xi najmi ts'ínkjáihin nga yjoninte kik'a Jesucristo nga j'ai asuntee. Xi b'a tít'su, kui xi tít'anacha ko kui xi fi kontraha xi kits'ín nibá Ntjaná.

⁸ Chuhun yjonuu tu xi najmi n'ekatsúnnyahanu ni xi y'entjei ajinnuu. Tsa chuhun kui ni, n'ekjóhon ngayjee ni xi kanénuu.

⁹ Tu yáhani xi k'úésuhun ni xi tsakúya Cristo nga najmi basinjajin ni xi kisakúyaha, kui xi najmi be Ntjaná. Tunga xi síjnajin tehente ni xi tsakúya Cristo, kui xi be Ntia Na'miu ko Ntíu.

¹⁰ Tsa tjin xi kuichúsenuu ko najmi kuakúyanuu ni xi tsakúya Cristo, najmi tu n'ekjóhon ni'yanuu ko ta ndaha najmi tu suniñohoo.

¹¹ At'aha xi kjúaniñaha, kui xi tít'asinko xuta xu'bo nga tífikondju xá ch'onk'uhun.

B'i ts'ín kits'ínkje Jua xujun

¹² Tjin nkjún sana ni xi xinnuu, tunga najmi mjehéna xujun k'uet'ánuu. Mjena kfíntsubek'únnuu ko kuinchjanijmíkonuu nga kuichusenuu, tu xi b'a ts'ín tu xí tsjohó k'úéhená.

¹³ Tít's'ínkjinuu kjuasuniña xuta ninku xinkiu xi tjin ei xi Ntjaná ta j'ájihin.

Xujun xi ma jahan xi kits'ínntu nda postru Jua

B'i ts'ín kikjaniñaha Jua Gayo

¹ An xi ndacháha xuta ninku títs'ínkjíhi xujun nda xinkjían Gayo. Tjo kjuaxina ji.

² Ji nda nts'ena, bankihí Ntíaná nga xi nkú ts'ín nda tísájin ni xi ts'e, b'a ta ts'ín nda kasakú niyáhi ngayjee ni xi n'eí ko nga nda nistjin xi tsjáhi nga kuinchin.

³ At'aha tsjo nkjún kamana nk'ie nga j'aisena k'ua já nts'eé nga kitsúyana ni xi kieke, nga tu nkú tjennkiní Ntíaná ko nga xi nkú ts'ín tisinjñajin ni xi yaha ra ni xi naxu tjín.

⁴ Nga nt'e nga ntína tinchajin ni xi naxu tjín, kui nihi xi 'yún tsjana kjuatsjo.

B'i ts'ín kitsúya Jua xi nkú ts'ín Gayo tsasinko xuta ninku xi j'aik'úhún

⁵ Ji ndats'ena, tín'ei ni xi b'a tjín nk'ie nga tibusinkoi já nts'eé ko 'yún nkjún sa nda tín'ei nga tibusinkoi xi nibáha xin nanki.

⁶ Nginkun xuta ninku kitsúya já nts'eé xu'bi xi nkú ts'ín tjohi. Ko nda n'eí tsa kuisinkoi nga ts'ínndjuú ngáha niyáha, at'aha b'a ts'ín tjihin nga kuisinkaá xuta xi ts'ínxát'aha Ntíaná.

⁷ At'aha tjoho Jesucristo, kui nga incha tsitjuhu nankihí. Najmi incha kits'ínkjáihín ni xi ts'e xuta asuntee.

⁸ Kui b'a maha, tjihin nga k'uaantehe raá ni'yaná já nts'eé xi nkúhu xu'bi, tu xi kuisinkohoná nga k'uénijmí ni xi naxu tjín.

B'i ts'ín kitsúya Jua xi nkú ch'on kits'ín Diotrefe

⁹ Kits'ínkjíhi nku xujun xuta ninku, tunga máha Diotrefe, tsjoho nga tu nku kuihí kuatéxumaha xuta ninku. Najmi títs'ínkjáihín xá xi tjínni.

¹⁰ Kui kjuaha, tsa kfíhinna yo, ts'innisihí ra ni xi títs'ín. At'aha én tsank'á tíkjesíntjenneni ko ch'on ts'ín tinchjayaneni. Ko najmi tu nku ni xu'bi xi títs'ín. Ta najmi ts'ínkjáihín já nts'eé xi bichúk'uhún. B'échjaha xi mjehe ts'ínkjáihín já nts'eé ko m'osje ajihín xuta ninku.

¹¹ Ji nda nts'ena, najmi tu n'eí ni xi ts'ín já ch'onk'uun. Ni xi ts'ín ni já xi nda ts'ín, kui xi n'eí. Xi nda títs'ín, kui xi Ntíaná ts'ehe. Tunga xi ch'on títs'ín, kui xi najmi kjee be Ntíaná.

B'i ts'ín kitsúya Jua nga nda títs'ín Demetrijo

¹² Ngayjee xuta tsuya nga nda títs'ín Demetrijo, ko kjuaxi kjáihín ni xi incha tsu. Ko jin ta nda chubanijmíyahani nkú nda ts'ín ndo. Ji yai nga kjuaxi ni xi chubai.

B'i ts'ín kits'ínkje Jua xujun

¹³ Tjín nkjún sana ni xi xíhin, tunga najmi mjehéna xujun k'uet'áha,

¹⁴ at'aha mjena kfínse xatíhi ko kuinchjanijmíko.

¹⁵ Kas'ehi kjuajyu. Xi tjoho ji xi tjín ei tíncha ts'ínkjíhi kjuasuniña, ko ta tjehin ichí kjuasuniñani nga nkúnkú xi tjoní xi tjín yo.

Xujun xi kits'íntu Juda

B'i ts'ín kikjaniñaha Juda xuta ninku

¹ An Juda, an xi nda musu síhin Jesucristo ko nda nts'é tíxihin Santiago, títs'inkjínuu xujun jun xi kich'ajinnuu. Ntia Na'miná tjoho jun ko tíkunnuu Jesucristo.

² Katuma nimaña Ntiana jun ko 'yún katsjánuu kjuajyu ko kjuatjo.

B'i ts'ín tsakúya Juda ni xi ts'ín já maestru tsank'á xi tjínjihin xuta ninku

³ Já nts'e, ja nd'ai mje nkúhunna nga k'uet'ánuu xi nkú ts'ín nkuhú ts'ankiá. Nd'ai tjíhin nga t'ib'entúnuu ko t'ibankinuu nga n'e chúkjuo nga t'inchajiuun xi nkú ts'ín s'ejinná, kui xi nkuhú nga kin'ekjas'eheñ ra xuta xi kikj'áts'e Ntiana.

⁴ B'a tíxian at'aha k'ua já xi jas'enjin mañanuu. Kui xi ja nd'ai tjíñanehe ra ni xi kanéhe at'aha najmi nda kits'ín. Najmi benkjún Ntiana jóo ko t'íncha ts'ínkj'óntjaiya kjuandaha Ntiana. B'a t'íncha tsu nga nk'ie nga kjuandaha Ntiana tintsubajían ma n'éé tu mí nihi ni. Ko najmi ts'ínkjáíhin Jesucristo xi Nda Ntiana maha ko xi batéxumaná.

⁵ Ndaha tsa ja kisakúyanuu ni xi xinnuu, tunga mjehéna ts'ínkj'áítsjennuu. Ntiana ts'asjejin xuta xi ts'e nga kik'onsje ante Egipto ko askahan kits'ínkjesun xi najmi kis'ejihin.

⁶ Ko ntítsje xi najmi kixi kits'íntjusun xá xi kik'aihi nga tu y'entu masehén antehe, kui xi kjintuyá'yún sín má jyuun santa nkúhu nga n'ekokua nk'ie nga kuichú nistjin chánka nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta.

⁷ B'a ta incha kits'ín xuta xi kis'e nanki Sodoma ko nanki Gomorra ko nanki xi tjíndaihi, xi nkú nga incha kits'ín ntítsjee. Incha kits'ínkas'eheñ yjoho nga chuba kikjantukohó xinkjín. Najmi kikienkjún yjoho nga 'yún tse ni xi incha kits'ín. Kui nga kin'e nibájenehen ra nd'í xi najmi maha 'meyaha. B'a ts'ín kik'aihi ra kjua'un. Kui niu xi bakúyaná nkú maná nk'ie nga najmi nu'yá'éheén Ntiana.

⁸ Ko b'a ta kamaha já xi jas'ejín mañanuu. Ngat'aha nchínihí títs'ín chuntíhi yjoho nginkun Ntiana, najmi benkjún xi tjíhin xá ko ch'on ts'ín nchjayane xi i nk'a ján.

⁹ Najmi ma b'a n'e, ta santaha ntítsje k'aku Miguel najmi b'a kits'ín. Nk'ie nga tíkjánko ndanindo nga tíkjányaha yjonintehe Moise, najmi kama k'un tsa ta kuihi kits'íhin kjua yjoho. Tu sa ní b'i kitsú: "¡Ntiana kats'ínnijéhi ni xi t'n'e!"

¹⁰ Tunga máha já xi jas'ejín mañanuu, chuba ch'ohón ts'ín nchjayane ni xi najmi mankjíhin. Ko máha ni xi mankjín suba kuihi, xi chuba ts'ínkjáíhín ra xi nkú joyaha chu nga najmi ts'ínkjink'un, kui ngat'aha ni xu'bi títs'ínkatsúhun yjoho.

¹¹ ¡Nima rú ts'íhin jóo! Ngakjá tjíma xi nkú ts'ín ngakjá kikjatsú'ba Cain. At'aha 'yún mjehé toon, kui nga títs'índyjajíhin ra yjoho xi nkúhu nda profeta Balaam. Ko at'aha incha fi kontraha xi tjíhin xá, kui nga kuayáha xi nkúhu Kore.

¹² Nk'ie nga ajíhin kjuatjoho Nda Ntiana ma ñjakúko xinkiu, ta bichú jóo yo, tunga najmi kjehén ra niyá nga k'úéntujínnuu jóo. Chuba kjinehé ko 'bi nga najmi chumi nihi xi nusíhin. Xi nkú joyaha nintí xi najmi tjíhin ts'í jóo, xi tu má xi t'jehén ni fikoho ntjo. Ko xi nkú joyaha yá tu xi najmi bjaha tu nga nistjihin, xi nkúhu yá xi kjamaha kjín kichjuyanji, yá xi tu xí jahá k'ien.

¹³ Xi nkú ts'ín baténdzjo xúhu t'éheñ ntáchak'uun nga 'yún, b'a ts'ín bakúchji jóo ni ch'onk'un xi ts'ín, ni xi tjíhin nga kama subaha kai. Kui xi nkú joyaha niñu xi kindyjajíhin niyáha. Kui xi t'jen síhin má jyuun.

¹⁴ Kits'ínkjó Ntiana jóo nk'ie nga kits'ínkinchja Enoc. Enoc kui xi kama ntje xi ma yatuhu ra Adan. B'i kitsú: "An kkie nga j'aiko Ntiana nkjin nkjún mij ntítsjehe,

¹⁵ tu xi kuasehe ra mí ni xi nda kits'ín ko mí ni xi najmi nda kits'ín ngayjee xuta ko tu xi xi najmi benkjúhun Ntiana k'uéñanehe ra mí nihi xi t'jehen. B'a n'ehe tu ngat'aha

ngayjee ni ch'onk'un xi incha kits'in ko tu ngat'aha ni ngayjee en ch'on tsu xi incha kitsuhu Ntiana.

¹⁶ Najmi tjin ni xi sasihin ja xu'bi. Tu mi nihí ni xi b'a ts'inko. Nkuhú ni xi nchjaha animaha, kui xi bangisjai. Nk'a b'asje yjoho nga nchja, ko tu xi sakuhu ra ni xi incha mjehe, nda nchjayane k'ua xuta.

B'i ts'in kitsjaniyaha Juda xuta ninku

¹⁷ Tunga jun ja nts'ena, n'ekj'áitsjon en xi kitsuya titjun ja postruhu Nda Ntiana Jesucristo.

¹⁸ B'a kitsunu: "Nistjin xi fekuu s'e xuta xi kuajnukie ni xi ts'e Ntiana ko k'úéntujin ni ch'onk'un xi incha fasihin."

¹⁹ Kui xutaha xi bakjanya xuta ninku, xi ts'in ni ch'onk'un xi nchjaha animaha. Najmi tijnajihin Espirituhu Ntiana.

²⁰ Tunga máha jun, ja nts'ena, ndja tinchajiun xi nku ts'in s'ejinnuu, kui xi tu xi naxuhú nginkun Ntiana. Ko xi nku ts'in tsjaniyanuu Espirituhu Ntiana, b'a ts'in chubakoo Ntiana.

²¹ Katjindjukonuu kjuatjoho Ntiana nga chuyohoo nistjin nga Nda Ntiana Jesucristo ts'ink'íentu tik'unko sinná kjuanima tak'uhun.

²² Katuma nimanuu xi jo jan timaha.

²³ N'esjejiun ajin nd'íu xi yo tjinujin. Xi machjehen nga kama nimanuu, katuma nimanuu. Tunga chuhun ruu yjonuu nga b'a n'o, tu xi najmi ts'inkatsuhunuu ni ch'onk'un xi kits'in.

B'i ts'in kits'intsjoho Juda Ntiana

²⁴ Ntiana tihin nga'yun nga kunnuu tu xi najmi kuankin t'axihin ruu ni xi ts'e, ko ts'in nga najmi chumi nihi xi chjuntí s'enuu ko tsjanuu kjuatsjo chanka tu xi kuinchahanu nginkun nistjin nk'ie nga kuakuchji kjuachankaha.

²⁵ Nku tutuhú kui xi Ntiana xi ts'ink'ankina. Kui xi kan'etsjoho, kayaha nga chanka ko nga kui xi batexuma, ko nga kui xi tihin nga'yun, tu ngat'aha Nda Ntiana Jesucristo. B'a kama ko tu nkjehé ni nga b'a tíma. B'a katuma.

Xujun xi tjit'a ni xi y'éjña chji Jesucristo nga kama

B'i ts'ín b'aha ra xujun

¹ Jesucristo y'éjña chji ni xi tjit'a xujun xu'bi. Ntjaná kits'ínkjas'eheñ tu xi kui kuéjña chjihí ra xuta xi ts'e ni xi tjihin nga kama xatí. Kits'ín nibá ntítsjehe tu xi kuakúchjihí ra nij Jua, kui xi nda musuhu.

² Eí títsuya Jua ni xi kama chjihí, kui niu xi éheñ Ntjaná ko ni xi kitsúya Jesucristo.

³ ¡Á b'a nda tjihin ts'e xi ts'ínyaha én xu'bi xi kits'ín nibá Ntjaná, ko á b'a nda tjihin ts'e xi basínñjuhu ra ko ts'ínsihin ra ni xi tjit'aha ei, at'aha ja tífi tiña nístjiun!

B'i ts'ín kits'ínkjihí Jua kjuasuniña xuta ninku

⁴ An Jua títs'ínkjínuu xujun, ninku yatu xi tintsuboo ante Asia. Katsjánuu kjuanda ko kjuajyu Ntjaná xi tjiña, y'ejña ko kj'uaí. Katsjánuu kjuanda ko kjuajyu espiritu xi yatu incha maha xi tjin nginkun má b'ejña Ntjaná nga batéxuma.

⁵ Katsjánuu kjuanda ko kjuajyu Jesucristo xi títsuya ni xi ts'e Ntjaná. Kui xi tjun j'áiyaha ajihin xuta k'ien ko batéxumaha já rej xi tjin asuntee. Kui xi tjoho ñá ko tsaténdzjo jnihi nga kits'ínkjejnú ngatitsunná.

⁶ Kits'ín maná xuta xi ts'e tu xi kuatexumahaná ko n'etsjoojó Ntjaha ko Na'mihí xi nkúhu já na'mi xi ts'e. ¡Kas'ehe kjuachánka ko katatéxuma santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

⁷ ¡Chasoo, kui xi nibájin nintiu! Ngayjee xuta skuehe, santaha ko já xi kik'iénjinkihí kicha. Kjintá nkjún ngayjee xuta naxinantá xi tjin asuntee nk'ie nga skuehe. Jhon, b'a katuma.

⁸ “An xi xi tjuhun ko xi fekuhu”, titsu Ntjaná xi tjihin nga'yún, xi tjiña, y'ejña ko kj'uaí.

B'i ts'ín tsakúchji yjoho Jesu

⁹ An nda nts'o Jua ta tíf'ajian kjuá'un xi tíncha bitjajún. Jun ko an Ntjaná tibatéxumaná. Jun ko an t'n'e chúkjuá kjuanimá nga nkuhú makaá Jesu. Tsátejñanijé xjo xi 'mi Patmo at'aha y'enijmiá éheñ Ntjaná ko kits'ínkié yjona nga Jesu tjennkia.

¹⁰ Nku tuminku j'aijinna Espirituhu Ntjaná ko astán kint'e nga nibaha nku nta xi tu xi 'yuhún jane, xi nkú joyaha nku tjio.

¹¹ B'a kitsúna:

—T'et'a xujun ni xi chai ko n'ekjihí ninku yatu xi tjin ante Asia, ninku xi tjiña nanki Efeso, xi tjiña nanki Esmirna, xi tjiña nanki Pergamo, xi tjiña nanki Tiatira, xi tjiña nanki Sardi, xi tjiña nanki Filadelfia, ko xi tjiña nanki Laodicea.

¹² As'ai kits'ínk'ótjiya tu xi skuehena yá xi tinchjakona. Nk'ie nga kits'ínk'ótjiya, kikié yatu ni toonsine xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjen.

¹³ Ajihin nd'í xi ts'ín ndzjeen kikié xi b'a tjin Ntíhi Ndax'iun tjin. Nku najyun ndju yja xi bichú santaha tsuku ko nku ni toonsine tjiájá mehe.

¹⁴ Taba ntsjaha xi nkú joyaha ntsjaha chutsanka ko xi nkú joyaha nch'an. B'a k'un tunkun xi nkú joyaha nd'í.

¹⁵ Tíbat'ai tsuku xi nkú joyaha kicha sine bronçe xi kin'e'na nga kin'echuhun. Tu xi 'yún ntaha, xi nkú joyaha xi nkú ts'ín faneya ntáje nga 'yún xu.

¹⁶ Ntsja kixi tjit'aha yatu niñu ko ts'a tsitjuhu nku kicha ndju ntsí xi yjo nga jo ngaba. B'a tjin ankjin xi nkú joyaha ts'iu nga 'yún bat'ai.

¹⁷ Nk'ie nga kikié, jáikijne kinte tsuku ko b'a kama xi tsaya kama. Tunga jánehéna ntsja kixi ko b'i kitsúna:

—Najmi tu binkjuin. An xi tjuhun ko xi fekuhu

18 kō xi tǐjña tík'un. Tsaya tūnga nd'ai tǐjña tík'an tū nkjéhé ni. An tǐjñana yubihí ngabayoo kō antehē xutā k'ien.

19 T'et'ai ni xi kuayai, ni xi tíma nd'ai kō ni xi kama askahan.

20 B'ǐ tsuhū rā ni xi tǐjña 'ma xi kuayai, niñu xi yatu xi kuayai ntsa kixiā kō ni tōonsine yatu xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjeen. Niñu xi yatuu, kui xi ntítsje xi basehē nǐnku xi yatuu. Kō ni xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjen xi yatuu, kui xi nǐnku xi yatuu.

2

B'ǐ tsu én xi kits'ínkjihí Jesucristo nǐnku xi tǐjña nanki Efeso

1 'B'ǐ ts'ín t'et'ai nga n'entúihí ntítsjehe xutā nǐnku Efeso: "B'ǐ tǐtsu xi tǐt'ahā niñu xi yatuu ntsja kixí, xi tsú'bajin kamasehēn ni tōonsine xi yatu xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjeen:

2 Be ni xi tǐn'ei, xi nkú ts'ín tǐb'enki kjuānima xá xi tǐn'ei kō xi nkú ts'ín tǐn'e chúkjuai. Be nk'ie nga najmi sasíhin ni xi incha ts'ín já ch'onk'uun. Kichjut'ayák'uin já xi já postru tǐncha ts'ín ma maña yjohō kō kiyai nga já tsank'á niu, nga najmi já postru.

3 Tǐn'etsentai kjuānima xi tǐbitjajín kō tǐn'e chúkjuai kjuānima xi tǐsakúhi ngat'ana. Najmi tǐfehe tak'uin.

4 'Tūnga najmi tǐsasíhinna ngat'a ts'ǐ nga najmi tā tǐhín ri kjuatjo xi kis'ejñahi nga tjuhun.

5 Kui nga n'ekj'áítsjehenni ni xi ja kin'e t'axín. T'inchj'ahā rǐ animahí kō n'e ngáhani xi nkú kin'ei nga tjuhun. At'ahā tsa najmi b'a n'ei, kjúáisehe kō kjexián nǐ xi sǐjñasun nd'í xi ts'ín ndzjen xi ts'ǐ má nga tǐjña. B'a ts'ian tsa najmi k'úínchj'ahā rǐ animahí.

6 'Nda tǐjín nga najmi sasíhin já nicolaitā. An tā najmi sasínna jóo.

7 'ǐXi tǐjēn tǐjabaxíñju katasínñju ni xi tǐtsuhū Espiritu xutā nǐnku! Xi ts'ǐín ngana, kui xi tsjaha nga kjǐne tuhū yá xi ts'ínk'íentu tǐk'uhūn xutā, xi sǐjña ndjiojmihí Ntíaná."

B'ǐ tsu én xi kits'ínkjihí Jesucristo nǐnku xi tǐjña nanki Esmirna

8 'B'ǐ ts'ín t'et'ai nga n'entúihí ntítsjehe xutā nǐnku Esmirna: "B'ǐ tǐtsu xi tjuun kō xi fekuu, xi k'ien kō xi tǐjña tík'un ngáha:

9 Be nga tǐyai kjuā'un kō nga x'ain, tūnga nk'ie nga basehe, nchiná ní. Be nga tǐnchjatit'aihín xutā xi ntje judio tǐncha ts'ín ma maña yjohō. Najmi xutā judio niu. Xutā xi yjanki níhí ndanindoo niu.

10 Najmi tū binkjuin kjuānima xi kuitjánki. At'ahā k'ua xutā xi ts'ajun ts'ǐínkjas'en nuḅayá ndanindoo tū xi chjút'ayák'uhūnnu. Te nǐstjin tǐhín nga sakúnūu kjuā'un. Ndjá tǐsinjñai ndaha tsa tǐhín nga kuayái, kō an tsjaha corona xi k'uaihí xutā xi k'úentu tǐk'uun.

11 'ǐXi tǐjēn tǐjabaxíñju katasínñju ni xi tǐtsuhū Espiritu xutā nǐnku! Xi ts'ǐín ngana, kui xi najmi tā skuehe ngabaya xi ma jóo."

B'ǐ tsu én xi kits'ínkjihí Jesucristo nǐnku xi tǐjña nanki Pergamo

12 'B'ǐ ts'ín t'et'ai nga n'entúihí ntítsjehe xutā nǐnku Pergamo: "B'ǐ tǐtsu xi tǐjñaha kǐcha ndju ntsí xi yjo nga jo ngaba:

13 Be ni xi tǐn'ei kō nga má tǐjña ndanindoo nga tǐbatéxuma tinchin. Tū nkú kixihí tǐsinjñai kō tū nkú tǐs'ejihín ri an, b'ahā rā nǐstjin nga kin'ek'ien nda musunā Antipā xi y'énjímína. Kin'ek'ien ajinnūu má nga tǐjña ndanindoo.

14 'Tūnga tǐhín ni xi najmi tǐsasínna xi tǐn'ei. At'ahā tǐjntujǐhín k'ua xi tǐncha ts'ín ni xi tsakúya nda profeta Balaam. Kui tsinchá'a nda rei Balac xi nkú ts'ín kama ts'ǐínkjijehín ngatitsun xutā xi ntje Israel tǐjēn rā, tū xi incha kjǐnehe chje xi kik'aihí rā ntǐa xi ts'ínndaha ntsja xutā kō tū xi chūbā incha kjúántukohō xinkjín.

15 Kō tā tǐjntujǐhín k'ua xi tǐncha tǐts'ín sa ni xi bakúya já nicolaitā.

16 Kui b'a maha, t'inchj'ahā rǐ animahí. Tsa najmi b'a n'ei, kjúáise xatíhi kō kǐcha xi tǐbitjuhu tsu'ábá kjankohona xutā xi b'a tǐncha ts'ún.

17 'iXi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títsuhu Espiritu xuta ninku! Xi ts'ín ngana, kui xi tsjaha nga kjine mana xi tijná 'ma, ko ta tsjaha nku ndjio taba má nga tjit'a nku j'áin tsetse xi najmi ch'a be. Tu nkuhú xi ts'ínkjáihin, kui xi skue."

B'i tsu én xi kits'ínkjihí Jesucristo ninku xi tijná nanki Tiatira

18 'B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninku Tiatira: "B'i títsu Ntíhí Ntjáná, xi b'a k'un tunkun xi nkú joyaha nd'í ko tsuku xi nkú joyaha kicha sine bronçe xi kin'e'na nga kin'echuhun:

19 Be ni xi t'n'ei, nga tjohi ko s'ejihin an, nga t'n'exát'aní ko xi nkú n'e t'n'e chúkjuai. Be nga 'yún t'n'exá sai nd'ai nk'ie nga tuts'ihin ni.

20 'Tunga kuihí ni xu'bi xi najmi tísasínna nga t'n'ei. Tí'bainteihí na Jezabel xi na profeta títs'ín ma maña yjoho. Tíbakúyaha ko t'banachaha xuta xi ts'an, tu xi chuba incha kjúantukohó xinkjín ko incha kjine chje xi kik'aihi ntia xi ts'ínndaha ntsja xuta.

21 Kitsjantéhe no nga ngjuaikj'áha ra animaha tunga tu nkú mjehé ra chuba kjúantukohó já.

22 Kui nga nku ch'in ts'in nibánehe no ko chánka kjuanima xi tsjaha já xi fantukoho, tsa najmi incha ngjuaikj'áha ra animaha nga incha k'úentu ni xi tsakúyaha no.

23 Ts'ínk'ién ntíhí no. B'a ts'ín skuehe ngayjee xuta ninku nga be xi nkú ts'ín tjíntuyá kjuankjintak'uhun xuta ko animaha ko nga tsjanuu nga nkúnkú chj'ihí ni xi kin'o.

24 'Maha jun xi tintsuboo Tiatira xi najmi t'n'o ni xi t'bakúya no ko najmi tsinchiyó ni xi tsu xuta nga t'jihin ndanindo, ni xi tjíntu'má, b'a t'xinnuu nga najmi ta tsjahanuu kj'ai ch'á.

25 Tunga chuhún ruu ni xi tijnanuu santa nkúhu nga kjúai ngáhana.

26 'Xi ts'ín ngana ko tu nku ngjuaindjukohó xá xi mjena nga ts'ín, kui xi tsja xaha nga kuatéxumaha nanki xi t'jin asuntee xi nkú ts'ín kitsjá xana Na'mina.

27 Ndjá kuatéxumaha xuta. B'a kamaha xuta xi nkú maha nku ndjii nga kicha bich'onnehe.

28 Xi ts'ín ngana, kui xi tsjaha niñu xi bat'ai nga ja tífi ma sen.

29 'iXi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títsuhu Espiritu xuta ninku!"

3

B'i tsu én xi kits'ínkjihí Jesucristo ninku xi tijná nanki Sardí

1 'B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninku Sardí: "B'i títsu xi tijnaha espiritu yatu xi ts'e Ntjáná ko niñu xi yatuu: Be ni xi t'n'ei. B'a incha tsu xuta nga tinchun t'k'uin, tunga nk'ie nga basehe ja tsyai.

2 Tinchin ndai ko tjen nga'yihin yjohi kintehe ni nga kuayá kjin. At'aha tibe nga najmi kixi t'ímikoi xahi nginkun Ntjáná.

3 'Kui nga n'ekj'áitsjehen ri yjohi ko tsjénki ni xi kik'aihi ko kinu'yái, ko t'inchj'aha ri animahi. Tsa najmi kujinchinndai, kjúaisehe xi nkú joyaha nku nda ndyjé ko najmi chai mí chubaha nga kjúaisehe.

4 Tunga tjíntujíhín ri nanki Sardí k'ua xuta xi najmi incha kits'ín chuntí najyuhun. Kui xi k'úemakona nga ngjuá najyun taba, at'aha kui xi incha tjeheh ra nga k'úemakona.

5 'Xi ts'ín ngana, kui xi n'engja najyun taba ko najmi ts'in ndyjájna j'áihin xujun má nga tjíntut'á j'áihin xuta xi k'úentu t'k'un. Tu sa ní ts'ínkié yjona nga be xuta xu'bo nginkun Na'mina ko nginkun ntítsjehe.

6 'iXi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títsuhu Espiritu xuta ninku!"

B'i tsu én xi kits'ínkjihí Jesucristo ninku xi tijná nanki Filadelfia

7 'B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninku Filadelfia: "B'i títsu xi tsje ko naxu ni xi tsu, xi tijnaha yubihí nda rej David, xi kjex'á ko najmi ch'a maha b'échja, xi b'échja ko najmi ch'a maha kjex'á:

⁸ Be ni xi t́ín'ei. Cháseí. Nginkuin t́jentixana nku ankjuá xi najmi ch'a maha b'échja. Be nga najmi 'yún t́jihin nga'yún, tunga t́ín'etjusunní énná kó t́ín'ekiei yjohí nga yaní.

⁹ Nd'áí ni xi ts'ihín xutá sinagogaha ndanindoo, xutá tsank'á xi ntje judío t́jehen rá ts'ín ma maña yjohó, ts'in kjuá'yúhún rá nga incha ngjuaisinkúnch'int'ahi tú xi b'a ts'ín incha skuehe nga tjona ji.

¹⁰ Kich'atjói énná nga kin'e chúkjuái. Kui nga an ts'inkj'a t'axíhin ra kjuanímá xi kj'uaí nistjin nga chjút'ayák'un ngayjee xutá xi t́jín asuntee, kjuanímá xi kj'uaí nga ngúsuhún asuntee.

¹¹ Kjúái xatíá. Ndjá t́isinjñajin ni xi t́jñahi, tú xi najmi ch'a kjé'aha ri corona xi ts'í.

¹² 'Xi ts'íin ngana, kui xi ts'in ma yásjaihi ninkuhu Ntíana. Ndahachí najmi tá kuitjunkihi yó. Kó k'uet'áha j'áihin Ntíana kó j'áihin naxinantáha Ntíana, kui xi nanki Jerusalem tsetse xi Ntíana ts'íin nibájehen ndjiojmi ján. Kó tá k'uet'áha j'áin tsetsena.

¹³ 'ixi t́jen tjabaxínñju katasínñju ni xi t́tsuhu Espiritu xutá ninku!"

B'í tsu én xi kits'ínkiji Jesucristo ninku xi t́jña nanki Laodicea

¹⁴ 'B'í ts'ín t'et'ai nga n'entúhi ntítsehe xutá ninku Laodicea: "B'í t́tsu xi 'mi Xi Naxu, xi ma n'e s'ejihín ni xi tsuya kó xi naxu ni xi tsu, xi kits'índako Ntíana ni xi t́jín:

¹⁵ Be ni xi t́ín'ei. Ji xi nkú joyaha ntánijua xi ndaha najmi nch'án kó tá ndaha najmi sje. iTsa tú nch'áhan mahani kai, kó tsa tú sje mahani kai!

¹⁶ Tunga suk'ienní. Najmi nch'áin kó tá ndaha najmi sjei. Kui nga kuatetéhera.

¹⁷ At'aha: An xi nchíná. Nda ts'ín t́jñá. Najmi chumi nihi xi ndyjat'ana, t́bixín. Tunga najmi tímankjihín ri nga najmi t́jihin kjuatsjo, kó nga najmi chumi ni chjíhi rá ji, kó nga x'ain kó kai kó kisusti.

¹⁸ 'Kui nga b'a t́ixihin ra nga ch'atseheni ni xi t́inna. Ch'atsei t́oonsine xi 'yún nda, tú xi kama nchínáhani. Ch'atsei najyun taba xi kamandyjai tú xi k'úé'mahani yjoninte kistihí xi t́tsjáhi kjuasuba. Ch'atsei ntánki xi ts'íinnkihi tunkuín tú xi chahani.

¹⁹ 'Ngayjee xi tjona, kui xi si nchjaka kó tsjaniyáha. Kui nga t́jen nga'yúhún ri yjohí kó t'inchj'aha ri animahi.

²⁰ Cháseí. An síjña asti ankjuo nga t́ts'inkjane. Tsa t́jín xi kuint'é ntana kó kjéx'á ankjuo, an kjuas'en má t́jña kó an kjíneka nichine kó kui kjínekona.

²¹ 'Xi ts'íin ngana, kui xi tsjantéhe nga k'úéjñat'akona má nga batexuma xi nkú ts'ín an ja kits'in ngana kó t́jñat'aka Na'mina má nga batéxuma.

²² 'ixi t́jen tjabaxínñju katasínñju ni xi t́tsuhu Espiritu xutá ninku!"

4

B'í ts'ín tsakuchíhi Jua xi nkú ts'ín kin'etsjohó Ntíana ndjiojmi ján

¹ Askahan nga ja j'a ni xu'bí, as'ai tsase kó kíkíe nku ankjuá xi t́jentixa nk'a ján. Kó nta xi t́jun kint'e, xi b'a ts'ín nu'yá xi nkú joyaha nga fane tjio, kui xi b'a kitsúna:

—Nibánji ei. Kuakuchíhi ni xi t́jihin nga kama.

² Tá kuihi chubó j'aijína Espiritu kó kíkíe ndjiojmi ján xi kab'ejña nga t́batéxuma.

³ Sénnistjihín xi kab'ejña yó, kui xi b'a t́jín xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un jaspe kó ndjio tsjo k'un kornalina. Kó sínkjántjaihi má kab'ejña nku yejña xi t́bat'ai xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un esmeralda.

⁴ Kó andaihi má kab'ejña kíkíe sa kan ñju jáchá xi tá incha kab'entu, xi incha yja najyun taba kó corona t́oonsine t́jintu'áha.

⁵ Má kab'ejña xi t́batéxumoo tsitju nd'ích'on kó nta xi xaáhan kinu'yá kó janeya ch'on. Kó ankjín xi t́batéxumoo títi yatu nd'í s'ekuyá. Kui xi tsuhu rá espíritú xi yatuhu Ntíana.

⁶ Kó ankjín má kab'ejña xi t́batéxumoo tá kjijña nku ni xi b'a t́jín xi nkúhu ntáchak'un xi 'na xi nkúhu chutsín.

Andaihi má kab'ejña xi t́batéxumoo t́jintu ñju xi t́jintu t́k'un, xi kitsejnúhu rá tunkun ankjín kó astun.

⁷ Xi tjuun b'a tjín xi nkúhu xa. Xi ma joho b'a tjín xi nkúhu turu. Xi ma jahan b'a tjín ankjín xi nkúhu xuta. Kō xi ma ñjuhu b'a tjín xi nkúhu ja xi tífi tje.

⁸ Nga nkúnkú xi ñju tjíntu tík'uun jun maha tsjankaha. Kitsejnuhu ra tunkun kintehe ko asunnk'aha. Tu nku nga tjincha sehé nistjin nistjen nga b'a tjincha tsu: Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje.

Ntjaná xi tjihin nga'yún.

Kui xi y'ejña, tíjña ko kj'uaí.

⁹ Xi ñju tjíntu tík'uun tjincha ts'inkie yjoho nga chánka xi tibatéxumoo, kui xi tíjña tík'un tu nkjéhé ni. Tjincha benkjún ko tjincha tsjáha máb'achjihí. Kō nk'ie nga b'a tjincha ts'ín xi ñjuu,

¹⁰ jáchá xi kan ñjuu tjincha basinkúnch'int'aha nga títs'intsjoho xi tibatéxumoo, xi tíjña tík'un tu nkjéhé ni. Tjincha b'éntu coronaha nginkun nga b'i tjincha tsu:

¹¹ Ji Ntja xi Ntjaní, ji xi tjehe ri nga chankjúhin

ko nga s'ehi kjuachánka ko nga'yún.

At'aha ji kin'endai ngayjee ni xi tjín.

Kama mjehi, kui nga tjihin ko kamandaha.

5

B'i ts'ín tsakuchjihí Jua nga Chutsanko tsakj'á xujun xi najmi ch'a maha bakj'á

¹ As'ai kikié nku xujun, kui xi ntsja kixi y'aha xi tibatéxumoo. Kui xujun xi kin'entú nga jo ngabaha, ko tíchjanekoho ra yatu sello.

² Kikié nku ntítsje xi 'yún tjihin nga'yún, kui xi 'yún tinchja nga b'i títsu:

—¿Yá xi tjehe ra nga kjéntiya sello xi tíchjanekoho xujun ko kjéxínka?

³ Tunga ndahá nku xi tjín ndjiojmi ján ko ndaha nku xi tjín asuntee ko ndaha nku xi tjín kintehe t'anankiu najmi kamaha kikjéxínka xujun, ko ta ndaha najmi kamaha tsa tu tsasehe ni xi tjit'a.

⁴ Tu xí kikjintaná nga najmi ch'a kamaha kikjéxínka xujun ko ta ndaha tsa tsasehe ni xi tjit'a.

⁵ As'ai b'a kitsúna nku ndachá xi kan ñjuu:

—Najmi tu ch'í. Chasei. Xa xi y'aha ra ntjehe Juda, xi ntjehe David y'aha ra, kui xi kits'ín ngana ko kamaha kjéntiya sello yatu xi tíchjanekoho xujun ko kjéxínka.

⁶ As'ai ankjín xi tibatéxumoo ko kamasehen xi ñju xi tjíntu tík'uun ko kamasehen jáchá xi kan ñjuu kikié nku Chutsanká xi síjña yo, xi b'a tjín xi nkúhu tsa ja kin'ek'ien. Yatu ndjia tjihin ko yatu tunkun. Kui xi tsuhu ra espíritu xi yatuhu Ntjaná xi kin'e nibá ngayjee asuntee.

⁷ Ngjik'á Chutsanko xujun xi kjiya ntsja kixi xi tibatéxumoo.

⁸ Nk'ie nga jakj'á xujun Chutsanko, as'ai xi ñju xi tjíntu tík'uun ko jáchá xi kan ñjuu incha tsasinkúnch'int'aha. Nga nkúnkú incha y'a najní arpa ko tasa toonsine xi kitsehe ni xi sinjne. Kui niu xi bakúchji ni xi nchja xuta jehe Ntjaná nk'ie nga nchjako Ntjaná.

⁹ As'ai incha kise soon tsetse xu'bí:

Ji xi tjehe ri nga chjúbéi xujun ko nga chjúntiyai selloho,

at'aha ji xi tsayai nga kin'e mahi chje.

Jníhi kich'atsehe ri Ntjaná

ngayjee tjkjá xuta xi tjín,

xi kj'ai kj'ai én nchja,

xi nibá tu má antehé ni,

ko xuta naxinantá xi tjín.

¹⁰ Kui xi kin'e mai nku naxinantá xi tibatéxumaihi,

kin'e mai já na'mi xi ts'íintsjoho Ntjaná.

Incha kuatéxumaha asuntee.

11 As'ai tsase ko kint'e ntaha nkjin nkjún ntítsje xi tínchat'a andaihi xi tibatéxumoo ko andaihi xi ñju xi tjíntu tík'uun ko jáchá xi kan ñjuu. Tu ni xí 'yúhún nkjin incha maha.

12 'Yún incha tínchja nga b'i tíncha tsu:

Chutsanka xi kin'ek'ien tjeheñ ra
nga k'uai xaha nga kuatéxuma.

Ts'ínkjáihin kjuanchiná,
kjuankjintak'un ko kjuachánka.

Kui xi kama chankjún ko n'etsjoho.

13 As'ai kint'e ntaha ngayjee xi kits'ínnda Ntjáná nk'a ján ko asuntee ko kintehe t'anankiu ko ajin ntáchak'uun nga b'i incha kitsú:

Chutsanko ko xi tibatéxumoo
n'etsjoho ko chankjún.

Kui xi s'ehe santaha tu nkjéhe ni
kjuachánka ko nga'yún xi tjín.

14 As'ai —iB'a katuma! —incha kitsú xi ñju xi tjíntu tík'uun. Ko jáchá xi kan ñjuu incha tsasinkúñch'in ko incha kits'intsjoho Chutsanko ko xi tibatéxumoo.

6

B'i ts'ín tsakuchíhi Jua nga ñju selo kichjux'á

1 Kikie nk'ie nga kikjex'á Chutsanko selo xi tjuun ko kint'e nga kinchja nku xi ñju xi tjíntu tík'uun. Ntaha, kui xi nkú joyaha xi nkú ts'ín nu'yá nga faneya ch'on. B'i kitsú:

—iNibái!

2 As'ai tsase ko kikie nku ndje taba. Xi tjísuhun chu y'a nku ni xi s'eko yá. Kik'aihi nku corona ko tsitju tu xi ts'ín nganaha.

3 Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko selo xi ma joho, kint'e nga b'i kitsú xi ma joho xi ñju xi tjíntu tík'uun:

—iNibái!

4 As'ai tsitju kj'aí ndje, nku ndje ni. Xi tjísuhun chu kits'ínkjáihin nku kicha chánka ko kik'ai xaha xi má nga kjéxin kjuajyu xi tjín asuntee, tu xi ts'ínk'ieheñ xinkjín xuta.

5 Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko selo xi ma jahan, kint'e nga b'i kitsú xi ma jahan xi ñju xi tjíntu tík'uun:

—iNibái!

As'ai tsase ko kikie nku ndje jma. Xi tjísuhun chu y'a nku nisuchúba.

6 Ajihin xi ñju xi tjíntu tík'uun kint'e nku nta xi b'a kitsú:

—Nku nistjin xanta nku kilu tuniñu katijnehe, ko nku nistjin xanta jan kilu tu cebada katijnehe. Tu xí chjíhi katuma ni. Tunga najmi tu n'ekoní binu ko ta ndaha setiu.

7 Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko selo xi ma ñjuhu, kint'e ntaha xi ma ñjuhu xi tjíntu tík'uun nga b'i kitsú:

—iNibái!

8 As'ai tsase ko kikie nku ndje sine k'ien. Xi tjísuhun chu, kui xi 'mi Ngabaya ko tjennkihí xi 'mi Antehé Xuta K'ien. Nga joo incha kik'aihi kjuá nk'ie nga kjuachán, kjintía, ch'in ko chu kjan xi tjín asuntee incha ts'ínk'ienkoho nku tákjá xuta asuntee.

B'i ts'ín tsakuchíhi Jua nga kichjux'á selo xi ma uhun

9 Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko selo xi ma uhun, kikie kintehe nachan chje animaha xuta xi kin'ek'ien ngat'aha nga incha y'énijmí éheñ Ntjáná ko ngat'aha nga tu nku kits'ínkiehé yjoho nga Jesu yjanki.

10 'Yún incha kinchja nga b'i incha kitsú:

—Tsjení ji, Nda Ntja, ko naxu én xi bixín. ¿Nkjé n'ekokjuai xuta xi tjíntu asuntee? ¿Nkjé n'ek'íechjí xi kits'ínk'ienni?

11 As'ai incha kik'aihi najyun taba nga nkúnkú. Tu chubahá nistjin incha kúya kik'ihin, santaha nkúhu nga kama ndjuú xkihí xuta xi ta tihin nga n'ek'ien xi nkúhu nga kui, xi nts'e maha xinkjin xi ta tìncha yjankihí Jesu.

B'i ts'ín tsakuchjìhi Jua nga kichjux'á sello xi ma juhun

12 Nk'ie nga kikjex'á Chutsankò sello xi ma juhun, tsase kò kama nku chón xi tų xí 'yúhún. Kama jma ts'íu xi nkú joyaha najyun xi jma sénsén. Ni kama sóo xi nkú joyaha jní.

13 Niñu xi tjin nk'a ján tsixuntu t'anankiu xi nkú ma nga bixuntu tu chjintéhe yá higuera nk'ie nga b'etsujnehe nku ntjo xi 'yún.

14 Xi nkú ma nga s'ekjoya xujun, b'a ts'ín kindyjajin sén nk'a ján. Kò ngayjee naxiu kò xjo xi tjin ajin ntáchak'uun incha ngji t'axín.

15 Incha ngjik'ientu'má aya tixa ngijoo kò ajin naxiu já rej, já títjuun, já jun k'aku, já nchinóo, já i kò ngayjee xuta, xi ndaihi yjohò kò xi musuhu xi kich'atsehe.

16 B'a incha kitsúhu jñáchóo kò ndjio naxiu:

—Tixuntunéni kò t'entu'máni, tų xi najmi skuéheni xi tibatéxumoo kò tų xi najmi chahaní kjuakjan chánkaha Chutsankò.

17 At'aha ja kuichu nistjin nga ja kuakúchji kjuakjan chánkaha. ¿Yá xi kuichúkjuaha ni xi kama?

7

B'i ts'ín tsakuchjìhi Jua nga xuta xi ntje Israel tjeheñ ra kis'et'aha chubaha Ntíaná

1 Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kikié ñju ntítsje xi tìncha ndju nga ñju tíkjáha asuntee. Kui xi táb'échjaha ntjo xi nibáha nga ñju tíkjáha asuntee tų xi najmi tsjéhen ntjo asun t'anankiu, ta ndaha asun ntáchak'uun, ta ndaha ajihin yá xi tjin asuntee.

2 Ta kikié kj'ai ntítsje xi tñibáha má tju ts'íu. Kui xi j'ai tų xi k'ué't'aha ra chubaha Ntíaná xuta xi ts'e. Kui ntítsje xu'bi 'yún kikjintáyaha ntítsje xi ñjuu xi kik'aihi xaha xi má nga ts'ínkatsún t'anankiu kò ntáchak'uun.

3 B'i kitsúhu:

—Najmi tų chumi nihi xi n'ohoo t'anankiu kò ta ndaha ntáchak'uun kò yá xi tjin. Nk'iehé nga ja s'et'aha stjen chubaha Ntíaná xuta xi ts'e, nk'iehé nga kama k'ué't'a ntsoo.

4 Kint'e xkihí xuta xi kis'et'aha chuba. Unchan kò yachán ñju mii kama ngayjee ntjehe Israel.

5 B'i tjin kamaha nga nkúnkú ntje te joo: te jo mii xi ts'e Juda, te jo mii xi ts'e Ruben, te jo mii xi ts'e Gad,

6 te jo mii xi ts'e Aser, te jo mii xi ts'e Neftali, te jo mii xi ts'e Manase,

7 te jo mii xi ts'e Simeon, te jo mii xi ts'e Levi, te jo mii xi ts'e Isacar,

8 te jo mii xi ts'e Zabulon, te jo mii xi ts'e Kuse, kò te jo mii xi ts'e Benjamin.

B'i ts'ín tsakuchjìhi Jua nga tų xí nkjihín xuta incha tsitjujin kjuanima chánkoo

9 Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai tsase kò kikié nkjin nkjún xuta. Ndaha najmi ch'a ma b'éxkihí. Ngayje tíkjá xuta xi tjin asuntee niu, ngayje tíkjá ntje, ngayje tíkjá nanki kò ngayje tíkjá én. Tìncha ndju ankjin xi tibatéxumoo kò nginkun Chutsankò. Najyun taba incha yja kò xkajén incha y'a.

10 'Yún tìncha kjintáya nga b'i tìncha tsu:

¡Nkuhú Chutsankò kò Ntíaná xi tibatéxumoo,
kui xi ts'ínk'ankiná!

11 Ngayjee ntítsjee xi tìncha ndju andaihi má kab'ejña xi tibatéxumoo, andaihi jáchá xi kan ñjuu kò xi ñju xi tjintu tík'uun, incha kingjénsten ankjin nga incha kits'íntsjohò Ntíaná.

12 B'i incha kitsú:

¡B'a tjin!

N'etsjohò kò tihin kjuachánka Ntíaná,

be nkú ts'ín ts'ínnkjink'un ko 'baihi máb'achjíhi,
yankjún ko bakúchji nga'yúhún santaha tu nkjéhé ni.
¡B'a katuma!

¹³ As'ai nku ndachá xi kan ñjuu kingjásjaiyana:

—¿Yá xutaha xi yja najyun taboo? ¿Má incha kanibáha?

¹⁴ —Ji xi yai, Nda Ntia —kixihin.

As'ai b'i kitsúna:

—Kui xi incha kieke kjuanima chánko. Jníhi Chutsanko incha kits'ín tabakoho nga tsané najyuhún.

¹⁵ Kui kjuaha nga tinchaha anjín Ntíaná xi batéxuma ko nistjin nistjen tíncha ts'intsjoho aya ninkuhu. Xi tibatéxumoo kuhún xuta xu'bi aya ante nkjúhún.

¹⁶ Najmi ta skuéhe kjintía ko ta ndaha najmi ta xintá kamaha ra. Najmi ta ts'íinchjahan ra ts'íu ko najmi ta ts'íinstihi ra nubóo.

¹⁷ At'aha Chutsanka xi ta tibatéxumoo, kui xi nda bastu xi kúntaha ko ngjuaikoho má tjin ntánjua xi ts'ínk'íentu tík'uhún xuta. Ntíaná ts'íinxijnu ntánkún nga nkúnkú.

8

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nk'ie nga kichjux'á selo xi ma yatuhu

¹ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko selo xi ma yatuhu, as'ai kis'e jyu jyu ndjiojmi ján nkú ra ma masen ora.

² Kieke ntítsje xi yatuu xi tíncha ndju nginkún Ntíaná. Kui xi kik'aihi yatu tjio.

³ As'ai j'ai kj'ai ntítsje. Anjín nachan chje j'ai sinjña. Nku ni toonsine xi má nga tisún ni xi sinjne y'a. Kik'ai nkjúhún ni xi sinjne tu xi tsjáha ra chje Ntíaná asun nachan chje toonsine xi kjijña anjín xi tibatéxumoo. Kui niu kits'íntjijinkoho ni xi nchja ngayjee xutaha Ntíaná nk'ie nga incha nchjako.

⁴ Y'ahá ts'íhin ntítsjee ni xi títyá ni xi sinjne nk'ie nga ngjisehe Ntíaná ntaha ni xi sinjne ko ni xi incha nchja xutaha Ntíaná nk'ie nga nchjako.

⁵ As'ai jakj'á ntítsjee tabaha ni xi sinjne ko kits'íntsehe x'í xi tjíntusún nachan chje. Asuntee kikjaník'asún niu. As'ai janeya ch'on, xaáhan kama, tsat'ai nd'ích'on ko kama chón.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane ñju tjio

⁶ Incha y'énda yjoho ntítsje xi yatuu xi má nga incha ts'íinkjane tjioho.

⁷ Kits'íinkjane tjioho ntítsje xi tjuun. As'ai kichjanikj'a asun t'anankiu ts'í ndjio ko nd'í xi kin'etjijinkoho jní. Kiti nku tjká t'anankiu ko nku tjká yá xi tjin ko ngayjee jña xi tjin.

⁸ Kits'íinkjane tjioho ntítsje xi ma joo. As'ai kichjanikj'ajin ntáchak'uun nku ni xi b'a tjin xi nkú joyaha nku naxi chánka xi títi. Jní kama nku tjká ntáchak'uun.

⁹ K'ien nku tjká xi tjíntu tík'un ajin ntáchak'uun ko kin'ekje nku tjká yábarku xi tjin.

¹⁰ Kits'íinkjane tjioho ntítsje xi ma jaan. As'ai j'aikijne nku niñu chánka xi títi xjo xjo. Kits'íinkatsún nku tjká ntáje ko ntá tixa xi tjin.

¹¹ Sja 'mi niñuu. As'ai nku tjká ntá xi tjin kama sja. Tu ngat'aha nk'ie nga kama sja ntóo tu xi nkjihin xuta k'ien.

¹² Kits'íinkjane tjioho ntítsje xi ma ñjuu. As'ai nku tjká ts'íu, sóo ko niñuu kin'ekatsún. B'a tjin niu xi kis'ejyún. Nk'ie nga incha kits'ín ndzjen niu nku tjká nistjiun najmi ta kama ndzjehen ra ko ta nku tjká nistjen najmi ta kama ndzjehen ra.

¹³ As'ai tsase ko kint'e ntaha nku ja xi títi tjen. 'Yún tíntáya nga b'i títsu:

—¡Kjuanima nibá! ¡Nima rú ts'íhin xuta xi tjíntu asuntee nk'ie nga kjuane tjio xingisoo xi ja ma ma incha ts'íinkjanehé ntítsje xi jan xi ndyjat'óo!

9

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane tjio xi ma uun

¹ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma uun. As'ai kieke nku niñu xi nibaha nk'a ján nga j'aikijne asuntee. Kik'aihi yubihí tixá nanka xi tjen t'anankiu.

² Kikjex'á tixá nanko ko yo tsitjunji nintí xi nkú joyaha nintí xi bitjuhu nku orno chánka. Kits'ín jyun ts'íu ko nk'oo.

³ Ajin nintíu incha tsitjuhu chjuba xi incha j'aitsesúhun asuntee. Incha kik'aihi nga'yún xi nkúhu nga'yún xi tjihin chándayá ch'onk'un xi tjin asuntee.

⁴ B'a kik'ihin nga najmi incha ts'ínkatsún jñá xi tjin t'anankiu ko ta ndaha nku ni xkfén xi tjin ko ta ndaha nku yá. Nku tutuhú xuta xi najmi kis'et'aha stjen chubaha Ntíaná xi kama incha ts'ín'uhun.

⁵ Najmi kik'aihi kjuá tsa ts'ínk'ien xuta. Tu b'ahá kik'ihin nk'ie nga tu uhún sá tsjáha kjuanima xuta xi kjinhehe. Kjuanima xi tsjá chu b'a joyaha xi nkú ts'ín kjineya má kjinena chándayá ch'onk'un xi tjin.

⁶ Kui nistjiun kuangisjai ngabayoo xuta tunga najmi sakúhú ra. Kama mjehe nga kuayá tunga nguai t'axihín ngabayoo.

⁷ B'a k'un chjubo xi nkú joyaha ndje xi kis'enda nga nguai kjuachán. B'a k'un corona toonsine k'un ni xi incha tjintu'áha. B'a k'un ankjin xuta k'un ankjin.

⁸ B'a k'un ntsjáha xi nkúhu ntsjáha jminchjín. B'a k'un ni'yun xa k'un ni'yun.

⁹ B'a k'un kicha k'un ni xi kijnuhu 'mehe. B'a ts'ín faneya tsjankaha xi nkú ts'ín faneya nkjin nkjún yá xi fiko já juun nk'ie nga incha fi kjuachán.

¹⁰ B'a k'un nits'in chándayá ch'onk'un k'un nits'in chu. Ta tjihin na'yá ch'onk'un. Ni ch'onk'un xi tjihin nits'in nga ts'ín'uhun xuta un sá chúkjuaha niu.

¹¹ Ntítsje xi tjña ayaha tixá nanko, kui xi batéxumaha chjubo. Abadon 'mi ntítsjee nga én hebreo, ko nga én griego Apolion 'mi. "Xi ts'ínkatsún ni" tsuhu ra j'áihin.

¹² J'a kjuá'un xi tjuun, tunga ndyjahá sa jo.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane tjio xi ma juun

¹³ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma juhun. As'ai kint'e nku nta xi nibaha kamasehen ndjia xi ñju xi tjintut'á nachan chje toonsine xi kijña nginkun Ntíaná.

¹⁴ B'i kitsúhu ntítsje xi ma juhun xi y'a tjo:

—N'e ndáihí nga ñjuu ntítsje xi tjintut'á yún andai ntáje chánka Eufrate.

¹⁵ As'ai kin'e ndáihí ntítsje xi ñjuu, tu xi nku tjká xuta xi tjin asuntee incha ts'ínk'iehen. At'aha ja b'a ts'ín tjinda nga kui xi b'a incha ts'ín kui chubo, kui nistjiun, kui sóo ko kui núu.

¹⁶ Kint'e xkihí já jun xi tjintusúhun ndje. Jo unchan miyoon maha.

¹⁷ Kieke ndje ko xi tjintusúhun, xi nkúhu tsa nchini kik'aina nga kama chjina niu. Kicha xi kijnu 'mjehe, ni xi nkúhu nd'í, su xi nkúhu ndjio tsjo k'un safiro ko sine xi nkúhu sufri. B'a k'un nintaku xa k'un nintaku ndje. Nd'í, nintí ko sufri bitju ts'a.

¹⁸ Tu ngat'aha nga jaan kjuá'un xi kitsjá chu nku tjká xuta xi tjin asuntee k'ien. Nd'íu, nintí ko sufri xi bitju ts'a chu b'a kits'íun.

¹⁹ Ts'a ko nits'in chu xi ch'onk'un. Nits'in chu b'a k'un y'e k'un, xí yjahá nintaku. Kui niu xi ts'ín'unkohó ra xuta.

²⁰ Tunga xuta xi ts'anankiu, xi najmi kits'ínk'iehen kjuá'un xu'bi, najmi incha ngjikj'áha ra animaha ko ta ndaha najmi y'éntu ni xi incha kits'ín. Tu nku kits'intsjohó ra jánindoo ko ntia xi kits'índakoho toonsine, toontaba, kicha, ndjio ko yá. Najmi ma chjihí niu, ta ndaha najmi nt'é ko ta ndaha najmi ma fi.

²¹ Ta ndaha najmi incha ngjikj'áha ra animaha xuta xu'bo ngat'aha nga animá incha ts'ínk'ien, tje incha ts'ín, chuba fantukohó xinkjín ko ndyjé incha ts'ín.

10

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua ntítsje xi y'a xujun

¹ As'ai kíkíe kj'ai ntítsje xi tjenjin ninti. 'Yún nk'a tjen. Ndjiojmi ján nibajehen kō nku vejña sintjaihi. Xi nkúhu ts'íu b'a ts'ín tibat'ai ankjin, kō sjai xi nkúhu yásjai xi títi.

² Kjiya ntsja nku xujun ichí xi kabix'á. Tsasijnasun sjai kixi ntáchak'uun kō sjai skjún tsasijnasun t'anankiu.

³ As'ai 'yún kikjintáya kō kinu'yá ntaha xi nkú ts'ín nu'yá ntaha xoo nga kjintá. Nk'ie nga kikjintáya, yatu niyá janeya.

⁴ Nk'ie nga janeya yatu niyóo, ja tít'sinntá kai, tunga kint'ená nku ntā xi nibaha ndjiojmi ján xi b'a kitsúna:

—Najmi tū kayaha ni xi kuatsú ch'on xi yatuu. Najmi tū b'et'ai.

⁵ As'ai kingjénnk'a ntsja kixi ntítsje xi nku sjai sijnasun ntáchak'uun kō xi nku sjai sijnasun t'anankiu.

⁶ Kits'ínkie xi tijná tík'un tū nkjéhé ni, kui xi kits'ínnda nk'a ján kō ni xi tjin nk'a ján, xi kits'ínnda t'anankiu kō ni xi tjin t'anankiu, xi kits'ínnda ntáchak'uun kō ni xi tjin ntáchak'uun. B'i kitsú ntítsjee:

—Ja najmi tā k'uandayaha ra.

⁷ Nistjin nk'ie nga ts'ínkjane tjioho ntítsje xi ma yatuhu kuitjusun ni xi y'éjña 'ma Ntjaná. B'a kama xi nkú nga ts'ín kitsúya títjuhun já profeta xi ts'e.

⁸ As'ai tā kinchjakohó ngáhana ntā xi kint'e, xi nibaha ndjiojmi ján. B'i kitsúna:

—T'in kō chjúbéi xujun xi kabix'óo, xi kjiya ntsja ntítsje xi sijnasun ntáchak'uun kō xi sijnasun t'anankiu.

⁹ Kui nga b'a ngji xihin ra ntítsjee nga tsjáhana xujun ichíu. As'ai b'i kitsúna:

—Chjúbéi kō chinei. Xi nkúhu ntsjén kama aya tsu'bai niu, tunga aya kants'ai sja kama.

¹⁰ As'ai jakj'a xujun ichí xi kjiya ntsja ntítsjee kō kikjine. Xi kama aya tsu'ba xi nkúhu ntsjén. Tunga nk'ie nga ja kitujen, sja kama aya kants'á.

¹¹ As'ai b'a kik'inna:

—Tjihin nga tā kuixinya ngáha ri xuta ni xi Ntjaná ja kits'ínkinchja já profeta. Kuixinyai ni xi Ntjaná ts'ínko xuta xi tjin tū má nankihí ni, tū má antjehé ni, xi nchja tū má éhén ni kō já rej.

11

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua jo já xi kits'ínkie yjoho nga Jesu yjanki

¹ As'ai kik'aina nku yá xá xi ch'achubako kō b'i kik'inna:

—Tísintjein. Ch'achubai ninkuhu Ntjaná kō nachan chje. T'exki nkú tjin maha xi incha ts'intsjoho Ntjaná yo.

² Tunga najmi tū ch'achubaní ante xi tijná natsihin ninku, at'aha xuta xi najmi be Ntjaná ja kik'aihi kui antee. Kui xi incha kuasinne nga ts'ínkatsún nanki jee yachán jo sá tjihin.

³ Ts'ínkjá jo já xi k'u'éjña chji nga yjankina. Incha ngjua najyun kfe kō kuinchja ngajona nku mi kō jo unchan kō cháte kō te nistjin.

⁴ Kui já xi joo, kui xi nga joo yá olibo kō nga joo ni xi s'etísun nd'í xi tijncha nginkun Nda Ntjaha asuntee.

⁵ Tsa tjin xi mjehe ts'ín'uhun xi joo, ts'a kuitjuhu nd'í xi k'u'éti ngayjee já kontraha. B'a ts'ín kuayá tū yáhá ni xi mjehe incha ts'ín'uhun.

⁶ Kamaha k'uéchja nk'a ján tū xi najmi tā k'uaaha ts'í xi nkú tjin nistjin kamaha nga incha kuinchja éhen Ntjaná. Kō tā kamaha jni ts'ín ma ntánijuo kō kamaha tsjáha kj'ai kj'ai kju'a'un asuntee tū xi nkú tjin niyá mjehe ra nga b'a incha ts'ín.

⁷ Nk'ie nga ja kama ndjuúhu já xi joo nga k'uénijmí, as'ai chu xi kuitjunji tixa nanko kjaánko jóo. Ts'ín nganaha kō ts'ínk'ien.

⁸ S'entu yjoninte k'iehen aya niyátéhe nanki chánko má tā kis'et'a kruu Nda Ntjaha. Kui nankiu xi nanki Sodoma kō ante Egipto chubaha nga nkúhu n'e mako chubaya.

⁹ Jan nistjin masen kamaha nga incha kuasehe yjoninte k'ien xuta xi tjin nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha ntjehe xuta xi tjin, nkú tjin maha xuta xi nchja tu má éhén ni, kò nkú tjin ante má nga tjinu. Najmi tsjante nga incha s'eyanji yjoninte k'ien.

¹⁰ Tsjo kamaha xuta xi tjinu asuntee ngat'aha ngabayaha. S'ehé kjuatsjo kò b'i ngján tsjáha xinkjin ni, at'aha kjuasti kitsjáha xuta xi tjinu asuntee já profeta xi joo.

¹¹ Tunga nk'ie nga j'a jan nistjin masen, Ntjaná kits'ínk'íentu tík'un ngáha ra. Incha tsisintjen ngáha, kò tu ni xí incha kitsankjúhún ngayjee xi kikiehe.

¹² As'ai incha kint'é nku ntá xi 'yún kinchja, xi nibaha ndjiojmi ján nga b'i kitsúhu:

—iNibánjiu ei!

As'ai nku ninti ngjinjikohe ndjiojmi ján kò kikiehe xuta kontraha.

¹³ Ta kuihi chubò kama nku chón xi tu xí 'yúhún. Nku tíkjá nankiu je. Yatu mii xuta kits'ínk'iehen chón. Xuta xi ts'ankihi yjohò tu ni xí incha kitsankjúhún. Incha kits'ínkie yjohò nga chánka Ntjaná xi tíña ndjiojmi ján.

¹⁴ J'a kjuanimá xi ma johò, tunga jahá nibá tíña xi ma joo.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua ni xi kama nk'ie nga jane tjio xi ma yatuhu

¹⁵ Kits'ínkjane tjiohe ntitsje xi ma yatuhu kò kinu'yá ndjiojmi ján nkjin ntá xi 'yún kinu'yá nga b'i incha kitsú:

Má tsatéxuma xuta,

Ntjaná kò xi kits'ín nibá ngajohò

ja tjincha batéxuma yò nd'ai.

Kui xi kuatéxuma santaha tu nkjéhé ni.

¹⁶ Jáchá xi kan ñjuu xi tjinu nginkun Ntjaná incha kingjénsten kò kits'intsjohò Ntjaná.

¹⁷ B'i incha kitsú:

Tí'baihi máb'achjhi ji, Ntiani xi tjihin nga'yún,

Ntia xi tíña kò y'ejña.

At'aha ja tín'echjén nga'yún chánka xi ts'i,

kò ja kuach'atuts'ihin nga tibatexumai.

¹⁸ Kama kjahan naxinantá xi tjin asuntee, tunga jahá kuichu nistjihin kjuakjan chánkahi,

chuba nga kamaha kjuá xuta xi k'ien.

Kò k'uaihi chjí xi sakúhu xuta xi ts'i,

já profeta kò xuta xi naxu kits'ín,

ngayjee xi bekjúhin,

xi ihí kò xi xixihí.

N'ekje xi ts'ínkatsún asuntee.

¹⁹ As'ai tsix'á ninkuhu Ntjaná xi síña ndjiojmi ján kò kiya aya ninku kaxa tsje xi bakúchji ni xi y'éndako Ntjaná xuta xi ts'e. Tsat'ai nd'ích'on kò xaáhan kama. Janeya ch'on, kama nku chón, kò 'yún kik'a ts'í ndjio.

12

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nku tachjuún kò nku chuyatuku

¹ As'ai kama chji ndjiojmi ján nku ni chánka xi tsakúchji ni xi kama. Kiya nku tachjuún xi kingja ts'íu xi nkúhu x'ótji. Sóo kis'ejña kinte tsuku kò tjin'aha nku corona xi te jo niñu tjihin.

² Ntí y'a kò chjintihí ntíu tíkjintáyako nga un tíbehe.

³ Ta kama chji ndjiojmi ján kj'ai ni xi tsakúchji ni xi kama. Kiya nku ye chánka xi ni. Yatu maha nintaku kò te ndjiaha. Nga nkúnkú nintaku nkúnkú corona tí'aha.

⁴ Nits'in kikje'yúnkoho nku tíkjá niñu xi tjin nk'a ján kò kikjaník'ajen asuhun t'anankiu. Tsasin'yún chuyatuku nginkun tachjuún xi ja ma tshín ntíhi tu xi kjinehe ntíu nk'ie nga tsín.

⁵ As'ai nku ntix'in kitsihin tachjún. Kui xi tjihin nga ndjá kuatéxumaha ngayjee naxinantá xi tjín asuntee. Tunga kichju'áhá rá ntíhi tachjún. Má b'ejña Ntjaná nga batéxuma ngji s'ejña ntíu.

⁶ As'ai ante kixiu ngji tachjún nga tsanka. Má y'éndaha Ntjaná nku ante ngji, tu xi yo n'ekjéhen nku mij ko jo unchan ko cháte ko te nistjin.

⁷ As'ai kama nku kjuachán ndjiojmi ján. Ntitsje Miguel ko ntitsje xi tjenkoho incha kikjanko chuyatuku. Kikján chuyatuku ko ntitsje xi tjenkoho.

⁸ Tunga kits'inndyjahá ko najmi tá kis'ehe rá ante ndjiojmi ján.

⁹ Tsich'onsje chuyatuku chánko, kui xi ye chóo xi 'mi ndaninda ko xi tá 'mi ya Satana, xi b'anachaha ngayjee xutá xi tjín asuntee. Kui ko ntitsjehé kichjanik'ajen asuntee.

¹⁰ As'ai tu xí 'yúhún kinu'yáha nku ntá xi kint'e ndjiojmi ján. B'i kitsú:

—Nd'ai kuats'ínk'anki Ntjaná xutá xi ts'e, kuakakúchji nga'yúhún ko nk'ie nga kui batéxuma. Xi kits'in nibá Ntjaná tibatéxuma. At'aha ja kuich'onsje xi batéjéne já nts'eé. Kui xi nistjin nistjen batéjénehe nginkun Ntjaná.

¹¹ Ngat'aha jníhi Chutsanko kuats'in nganaha já nts'eé, at'aha kuats'ínkie yjoho nga yjanki Jesu. At'aha najmi incha kitsankjún nga kuayá.

¹² Kui nga n'etsjohonu xi tintsuboo ndjiojmi ján, tunga nima rú n'ehenu jun xi tintsuboo asuntee ko ajin ntáchak'uun. At'aha kaf'ajénk'unnuu ndanindoo. 'Yún kjan tímaha at'aha be nga chuba nistjin tíñaha.

¹³ Nk'ie nga ja kieke chuyatuku nga ja kichjanik'ajen asuntee, as'ai tsanka tjenki tachjún xi kitsihin ntix'jún.

¹⁴ Tunga johó tsjanka ihi ja kik'aihi tachjún tu xi kama ngjuai tjehe ante xi tíñaha ante kixiu. Ngji t'axín kjihin ye ante má nga kin'ekjén jan nú masen tjihin.

¹⁵ As'ai ts'a chuyatuku tsasje xi nkúhu nku ntáje, tu xi kui ntóo kjébéfehe rá tachjún.

¹⁶ Tunga t'anankiuhú tsasinkoho tachjún. Kitsjen nku tixa má nga jas'en ntáje xi ts'asje ts'a chuyatuku.

¹⁷ As'ai tu xí kama kjahán rá chuyatuku ngat'aha ni xi kamo ko ngji kjánko ntje xi tjihin tachjún, kui xutaha xi f'átjo kuatéxumaha Ntjaná ko tu nku kits'ínkiehé yjoho nga Jesu yjanki.

¹⁸ As'ai ngji sinjña chuyatuku andai ntáchak'uun.

13

B'i ts'in tsakuchjhi Jua chu xi tsitujin ntáchak'uun

¹ As'ai kieke nku chu xi tsitujin ntáchak'uun. Yatu maha nintaku ko te maha ndjiaha. Nga nkúnkú ndjiaha nkúnkú corona tjintu'áha, ko nga nkúnkú nintaku nku j'áin xi najmi sasihin Ntjaná tjit'aha.

² Chu xi kieke b'a tjín xa sine tjín, ko b'a k'un sjai xi nkúhu sjai chu oso, ko ts'a b'a tjín ts'a leon tjín. Chuyatuku kikjanink'a chu xu'bo nga kitsjá xáha. Y'éjña tíjún ko chánka kits'in ma.

³ B'a tjín xi tu xí kin'e'uhún rá nku nintaku tjín, tunga kin'enkihí rá má nga kin'e'uhún. Ngayjee xutá asuntee incha kama nkjúhún ko kitsjennkíhi chu.

⁴ Incha kits'intsjoho xutá chuyatuku, at'aha kitsjá xáha chu xinkuu nga kui xi kuatéxuma. Ko tá incha kits'intsjoho chu xinkuu. B'i incha kitsú:

—Najmi tjín sa k'ají xi nkúhu chu. ¿Yá xi kama kjaánkoho?

⁵ Kik'aintehe chu nga nk'a k'uasje yjoho ko nga najmi skuénkjún Ntjaná nga kuinchja, ko kik'aihi nga yachán jo sá kuatéxuma.

⁶ As'ai chu najmi kikienkjún Ntjaná nga kinchja. Ch'on kitsúhu Ntjaná ko ante xi má nga tíjña Ntjaná ko ngayjee xi tjintu ndjiojmi ján.

⁷ Ta kik'aintehe nga kjaánko xuta jehe Ntíaná ko nga ts'ín nganaha. Ta kik'aihi nga kuatéxumaha nkú tjin maha ntjehe xuta xi tjin, nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha xuta xi nchja tu má éhén ni ko nkú tjin ante má nga tjintu.

⁸ As'ai incha kits'intsjoho chu ngayjee xuta xi tjin asuntee xi najmi tjintunt'á j'áihin xujun xi ts'e Chutsanka xi kin'ek'ien. At'aha kintehe ni nga kamanda asuntee xujuhun Chutsanko tjintut'á j'áihin ngayjee xi k'úentu tik'uun. Kui xi najmi incha kits'intsjoho chu.

⁹ Xi tjen tjabaxínñju katasínñju.

¹⁰ Xi tjihin nga nguainijé, kui xi nguainijé. Xi tjihin nga n'ek'ienkoho kicha, kui xi kicha kuayáha. Kui nga tjihin nga ts'ín chúkjuaha xuta jehe Ntíaná ko ndjá kuinchajin ni xi s'ejihin.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua chu xi tsitju t'anankiu

¹¹ As'ai kieke kj'ai chu xi tsitju t'anankiu. Jo maha ndjiaha. B'a k'un ndjio xi nkúhu ts'e chutsanka, tunga b'ahá ts'ín nchja xi nkúhu chuyatuku.

¹² Ngajoho chu xi tjuun batéxuma. Kits'ín chi nga xuta xi tjintu asuntee incha ts'intsjoho chu xi tjuun, chu xi kin'enkihí má tu xí uhún ra.

¹³ Kits'ín kjuankjún chánka chi, santaha kits'ín nibájen nd'í asun t'anankiu nginkun xuta.

¹⁴ Nga'yún xi kitsjáha chu xi tjuun ts'anachakoho ra xuta nginkun chu xi tjuun. Kits'ín kjuayúhun ra xuta nga ts'ínnda nku sénnistjihin chu xi tjuun, tu xi chankjúhun xi najmi k'ien nk'ie nga tsichaya.

¹⁵ Kik'aintehe chu xi ma joho nga ts'ínk'íejña tik'un sénnistjihin chu xi tjuun, tu xi kuinchjaha sénnistjiun ko ts'ín nga n'ek'ien ngayjee xi najmi ts'intsjoho.

¹⁶ Ko kits'ín chu xi ma joho nga s'et'aha chuba ntsja kixi ko a ra stjen ngayjee xuta, xi ihi ko xi xixihi, xi nchináha ko xi x'ahan, xi ndáhi yjoho ko xi najmi ndáhi yjoho.

¹⁷ Kits'ín nga najmi ch'a kama k'uatse ko a ra kama kuatéña tsa mí nihi, tsa najmi tjihin chubaha chu ko tsa j'áihin chu ko a ra xkihí j'áihin chu.

¹⁸ Kui ni xu'bi xi machjéhen kjuankjintak'un. Xi mankjihin kat'asje xkihí chu, at'aha xkihí j'áihin ndahá niu. Jun unchan ko cháte ko tj'ion nku niu.

14

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua já xi Ntíaná kits'ínkjas'ehen yjoho

¹ As'ai tsase ko kieke nga Chutsanko síñnasun asunntu tjenki Sion. Tíinchat'aha unchan ko yachán ñju mií xuta xi tjintut'áha stjen j'áihin Chutsanko ko j'áihin Na'mihí Chutsanko.

² Kint'e nku ntá xi nibaha ndjiojmi ján. Janeya nto xi nkú ts'ín faneya ntáje nga ma 'yún ko xi nkú ts'ín faneya ch'on. B'a tá ts'ín jane ntá xi kint'e xi nkúhu nkjin nkjún arpa xi t'n'ekjane.

³ Nginkun xi tibatéxumoó ko nginkun xi ñju xi tjintu tik'uun ko nginkun jáchá xi kan ñjuu, tjin xi tjincha se nku soon tsetse. Najmi ch'a tímaha soon xu'bo, nku tutuhú xi unchan ko yachán ñju mií xi tsitjujin ajihin xuta asuntee.

⁴ Kui xi najmi incha kits'ínsi yjoho tsa jminchjín kikjantuko, at'aha najmi y'entuko chjuún. Tsuhu ra nií nk'ie nga najmi incha kits'intsjoho kj'ai ntia. Incha yjankihí Chutsanko tu má nga tífihí. Kui xi kis'echjintjai ajihin xuta xi tjin. Kui xi tí'baihi Ntíaná ko Chutsanko nga chje xi tjun tjincha n'e ma.

⁵ Ndaha nku én tsank'á najmi incha kinchja, at'aha kui xi je nginkun Ntíaná.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nga incha kinchja jan ntítsje

⁶ As'ai kieke kj'ai ntítsje xi tsú'ba tjen nk'a ján nga nibáko én nda tsuhu Ntíaná, kui xi tu nkjéhe ni chjihí ra. Kui xi s'enjímihí xuta xi tjintu asuntee, nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha ntjehe xuta xi tjin, nkú tjin maha xuta xi nchja tu má éhén ni ko nkú tjin ante má nga tjintu.

⁷ 'Yún kinchja ntítsjee nga b'i kitsú:

—Chankjún Ntíaná ko n'ekio yjonuu nga kui xi chánka, at'aha ja kuichu chuba nga ts'ínkokjua xuta. N'etsjohoo xi kits'ínnda nk'a ján ko t'anankiu, ntáchak'uun ko ntá tixa xi tjín.

⁸ As'ai nku ntítsje xi ma joho b'i kitsú:

—Ja kuan'ekje, ja kuan'ekje nanki chánka Babilonia. Kits'ín ch'i ngayjee xuta, tu xi tu mí ni ch'onk'uhún ni incha ts'ín xi nkú ta ts'ín kui.

⁹ As'ai nku ntítsje xi ma jahan b'i kitsú:

—Tsa tjín xi ts'ínstjohoo chu ko sénnistjihin ko tsjante nga s'et'aha chubaha stjen ko tsa ntsja,

¹⁰ kui xi tjíhin nga ts'ínkjáinyjehe kjuakjan chánkaha Ntíaná. B'a kamaha xi nkú maha xi 'yún 'bi xán xi najmi kichjuehen nga'yúhun. Nd'í ko sufrí k'uaikohoo ra kjuanima nginkun ntítsje jehe Ntíaná ko nginkun Chutsanko.

¹¹ Ndaha tsa mí yehe najmi kamandyjaya nintihí nd'í xi tsjá kju'aun. Ndaha nku nistjin ko ndaha nku nistjen najmi ts'ínkj'áiya xi ts'ínstjohoo chu ko sénnistjihin ko xi ts'ínkjáihin chubaha j'áihin.

¹² Kui nga tjíhin nga ts'ín chukjuaaha xuta jehe Ntíaná, xi f'átjo kjuatéxumaha ko s'ejihin Jesu.

¹³ As'ai kint'e nku nta xi nibaha ndjiojmi ján nga b'i kitsúna:

—T'et'ai ni xu'bi: “Nd'ai táb'atuts'inhin ra nk'ie nga nda tjín ts'e xuta xi kuayá nga s'ejihin Ntíaná!”

Ko b'i títu Espiritu:

—Johon, b'a tjín. Kui xutaha xi incha ts'ínkj'áiya at'aha ndjá xá xi incha kits'ín. Ntíaná tsjáha chjhi xuta xu'bo ngat'aha ngayjee ni nda xi incha kits'ín.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nkú ts'ín kichjusítjen chahan asuntee

¹⁴ As'ai tsase ko kieke nku ninti taba. Asun nintiu tjíñasun nku xi b'a tjín xi nkúhu Ntíhi Ndax'iun tjín. Tjí'aha nku coroná toonsine. Kjiya ntsja ya nku kicha yjo xi n'echjén nga ti tuniñu.

¹⁵ As'ai ninku tsitjuhu kj'ai ntítsje ko 'yún kinchja nga b'i kitsúhu xi tjíñasun nintiu:

—Ja kama chá ni xi tjíntje asuntee. Kichahi tichákehoni niu ko ch'atjói, at'aha ja kuichu chuba nga ch'atjó chon.

¹⁶ As'ai xi tjíñasun nintiu kichaha tsatekoho ni xi tjíntje asuntee ko j'aya chahan.

¹⁷ Ninku xi síña ndjiojmi ján ta tsitju kj'ai ntítsje xi ta y'a nku kicha yjo.

¹⁸ Ko nahan chje ta tsitju kj'ai ntítsje xi batéxumaha nd'íu. Kui xi 'yún kinchja nga b'i kitsúhu xi y'a kicha yjoo:

—Kicha yjohi tichákhákehoni éhen tuntsjajé xi tjín asuntee, at'aha ja chubaha nga stí tuntsjajé.

¹⁹ As'ai kichaha ntítsjee tsatekoho tuntsjajé xi tjín asuntee ko kits'ínkj'a má nga ts'íonki tuu, kui xi tsuhu ra má nga s'ejña chji kjuakjan chánkaha Ntíaná.

²⁰ Kits'ionkí tuntsjajé natsihin nankiu, tunga tu jníhí kitju. Xi nkú ra ma nku metru masen kama nga nankaha jníu ko jan ra unchan kilometru kama nga tayáha.

15

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua yatu ntítsje xi incha y'a kjuanima xi fekuhu

¹ As'ai kieke ndjiojmi ján kj'ai ni chánka xi ma nkjúnna, xi tsakúchji ni xi kama. Yatu ntítsje kieke xi incha y'a yatu kjuanima xi fekuhu. B'a ts'ín kuichú ma ndjuúhu kjuakjan chánkaha Ntíaná xi táb'ejña chji.

² Kieke nku ni xi b'a tjín nku ntáchak'un chutsín xi nd'í kin'etjijinkoho tjín. Ko andaihi ntáchak'uun tíncha ndju xuta xi kits'ín nganaha chu. Kui xi Najmi kits'ínstjohoo

sénnistjihin ko najmi kits'ínkjáihin nga kis'et'aha xki j'áihin chu. Incha y'a xuto najni arpa xi Ntíaná kitsjáha.

³Tíincha se sohon Moise, nda xi kits'ínxát'aha Ntíaná, ko ta tíincha se sohon Chutsanko. B'i tíincha tsu:

Ji Ntiani, ji tíihin nga'yún.

Chánka ni xi kin'endai ko ma nkjúnni.

Kixi ko naxu niyá xi ts'i.

Ji xi nda reihí xuta xi tjin.

⁴Ngayjee xuta tíihin nga tsankjúhin, Ntiani.

Ngayjee xuta tíihin nga ts'íintsjohi.

At'aha nku tutu ji xi tsjei.

Kj'uaí nginkuin ngayjee xuta xi tjin nga ts'íintsjohi,

at'aha ja ya nga kixi n'ei kja.

⁵Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, kkie nga tsix'á ninku, ante nkjúhun Ntíaná xi síjña ndjiojmi ján.

⁶Tsitju ninku yatu ntítsje xi incha y'a kjuanimó. Incha yja najyun xi je ko xi tibat'ai ko 'mehe tíintukjáha ni s'ekjá toonsine.

⁷As'ai nku xi ñju xi tíintu tík'uun kitsjáha nga nkúnkú ntítsje xi yatu nku tasa toonsine xi kitsehe ni xi ts'ín nibájennehe xuta. Kui xi kjuakjan chánkaha Ntíaná, Ntíaná xi tíjña tík'un tu nkjéhe ni.

⁸Kitsehe aya ninku ninti xi tsitjujihin kjuachánkaha ko nga'yúhun Ntíaná, ko ndaha nku najmi kama jas'en aya ninku santa nkúhu nga jeya kjuanima xi yatu xi incha y'a ntítsje xi yatu.

16

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua kjuanima xi yatu

¹As'ai kint'e nku ntá xi tu xí 'yúhun xi nibaha aya ninku. B'i kitsúhu ntítsje xi yatu maha:

—Tankiún. Tatendzjosún asuntee ni xi tíincha tasa xi yatu xi kjuakjan chánkaha Ntíaná.

²As'ai ntítsje xi tjuun ngjiténdzjosún asuntee ni xi tíincha tasa. As'ai xuta xi tíintut'áha chubaha chu ko xi kits'íintsjohó sénnistjihin incha kingjaha tsé ch'onk'un xi kitsjáha kja'un.

³As'ai ntítsje xi ma johó tsaténdzjojín ntáchak'uun ni xi tíincha tasa. As'ai jni kama ntáchak'uun xi nkúhu jnihi nku nda xi kan'ek'ien. K'ien ngayjee xi tíintu tík'un ajin ntáchak'uun.

⁴As'ai ntítsje xi ma jahan tsaténdzjojín ntáje ko ajin ntá tixo ni xi tíincha tasa. As'ai jni kama.

⁵Kint'e nga b'a kitsú ntítsje xi batéxumaha ntánijuó:

—Tsje ní ji, Ntia xi tíjña ko y'ejña. Kixi kuan'ei nga b'a ts'ín kuan'ei kja.

⁶At'aha kui xuta xu'bo incha tsaténdzjo jnihi xuta jee ko já profeta. Nd'ai ji kuak'aihi nga jni incha kuak'i. B'a ts'ín machjéhen.

⁷Ta kint'e nku xi b'i kitsú ajin naxan chje:

—Johon, Ntia xi tíihin nga'yún, ji xi kixi ko naxu n'ei kja.

⁸As'ai ntítsje xi ma ñjuhu tsaténdzjojnúhu ts'íu ni xi tíincha tasa. Kik'aihi kja ts'íu nga nd'í k'uétikoho xuta.

⁹As'ai 'yún kits'ínchjahan nubóo xuta. Ndaha tsa b'a kama, najmi incha ngjik'áhá ra animaha ko najmi incha kits'ínkie yjohó nga Ntíaná xi chánka. Tu sa ní najmi kikienkjún Ntíaná nga kinchja. Ntíaná, kui xi maha tsjá kjuanima xu'bi.

¹⁰ As'ai ntítsje xi ma uhun tsaténdzjo ni xi tíincha tasaha má tíñasun chu nga tibatéxuma. As'ai kama jyun ngayjee má tibatéxuma chu. Incha kikjinene njai xuta ngat'aha kju'a'un xi tíincha be.

¹¹ Ch'on incha kitsúhu Ntíaná xi tíña nk'a ján tu ngat'aha kju'a'un xi tíincha be ko tsé xi incha kingjaha, tunga tu nkú najmi incha ngjikj'áhá ra animaha.

¹² As'ai ntítsje xi ma juhun tsaténdzjojin ntáje chánka Eufrate ni xi tíincha tasaha. As'ai kixíya ntáje tu xi tsjantehe ra nga kj'ua já rei xi nibáha má tju ts'íu.

¹³ As'ai kikié jan jáninda xi b'a k'un cháxkje k'un. Ts'a chuyatuku tsitju chu ko ts'a chu xi ma johó ko ts'a nda profeta tsank'óo.

¹⁴ Kui jánindoó xi ts'in kjuankjún ko incha bitju nga nchja ñjaha já rei xi tjín ngayjee asuntee, tu xi k'uéndaha yjohó jóo xi má nga incha ts'ín kjuachán. At'aha kjuachán chánka s'e nistjin nk'ie nga kuakúchji yjohó Ntíaná xi tjihin nga'yún.

¹⁵ “Chasoo, an kjua xi nkú joyaha nda ndyjé. Nda tjín ts'e xi tíña tík'un ko xi tíña ndaha najyuhun tu xi najmi kjúátsú'ba kistihí ko najmi kama subaha ra nga chá!”

¹⁶ Jáninda xi joon kinchja ñjakúhu já rei ante xi 'mi Armagedon nga én hebreo.

¹⁷ As'ai ntítsje xi ma yatuhu tsaténdzjo ni xi tíincha tasaha. Kinu'yá nku ntá xi tu xí 'yúhún. Aya ninku má b'ejña Ntíaná nga batéxuma nibaha ntó nga b'i kitsú:

—Ja kama.

¹⁸ Tsat'ai nd'ich'on, xaáhan kama, janeya ch'on, ko kama nku chón xi tu xí 'yúhún. Nkúhu nga tjintu xuta asunteej najmi kjee ma nku chón xi nkúhu xu'bo, at'aha tu xí 'yúhún kama chóon.

¹⁹ Jan tsitju nanki chánkoó nga tsakjanya ko kin'ekje nanki xi tjín asuntee. J'áítsjehen Ntíaná nanki chánka Babilonia xi má nga kits'in nibánehe kjuakjan chánkaha. Kin'ek'i nanki Babilonia kjuakjahan Ntíaná.

²⁰ Najmi ta kiyaha ra ngayjee xjo xi tjín ko ta ndaha naxiu.

²¹ Nk'a ján nibaha ra ts'í ndjio i xi kik'anehe xuta. Ts'ati yachán kilu áihi niu. Én ch'on tsu kinchja xuta nga najmi kikienkjún Ntíaná ngat'aha kjuanima xi ts'e ts'í ndjio, at'aha un nkjún incha kikiéhe ngat'aha kjuanima chánka xu'bi.

17

B'i ts'in tsakuchjhi Jua xi nkú ts'in kin'ekokjua naskóo

¹ As'ai j'aisena nku ntítsje xi síñajihin ntítsje xi yatuu, ntítsje xi incha y'a tasa xi yatuu. B'i kitsúna:

—Nibái. Kuakuchjhi xi nkú ts'in n'ekokjua naská k'aku xi tíñasun ntáje chánkoó.

² Já rei xi tjín asuntee incha kikjantuko naskóo ko xuta xi tjintu asuntee ta incha kikjantuko no. B'a ts'in kindyjajihin ra xi nkú ts'inndyjajihin xuta nk'ie nga ma ch'i.

³ As'ai j'aijinna Espirituhu Ntíaná ko ngjikona ntítsjee ante kixiu. Yo kikié nku tachjuún xi tjísuhun nku chu xi ni. Nkú ts'in chubaha xuta, b'a ts'in tjít'aha chu nga kitsejnuhu. Tunga én xi najmi tibenkjúhún Ntíaná tjít'aha. Yatu maha nintaku ko te maha ndjiaha.

⁴ Nku najyun kuan ko ni yja no. Kitsejnuhu ra toonsine ko kj'ai kj'ai ndjio tsjo k'un. Kjiya ntsja nku tasa toonsine xi kitsehe ni xi najmi sasihin Ntíaná ko ni xi si nginkun Ntíaná, kui xi tsuhu ra kjuaska xi kits'in.

⁵ Tjít'a stjen nku j'áin xi najmi chuba mankjihin xuta. B'i ts'in tjít'a: “Nanki chánka Babilonia.” Kui xi naaha jminchjin ská ko naaha xuta xi ts'in ni xi najmi sasihin Ntíaná.

⁶ Kikié nga ch'i no. Jnihí xuta jehe Ntíaná ko jnihí xuta xi kin'ek'ien ngat'aha nga kits'inkie yjohó nga Jesu yjanki, kui xi kits'in ch'ihí. Nk'ie nga kikié no, tu ni xí kama nkjúhúnna.

⁷ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—¿Á tíma nkjúhun ri? Xínyaha nkú tjihin ra ngat'a ts'e no ko chu xi tjísuhun, xi yatu maha nintaku ko te maha ndjiaha.

⁸ Chu xi kuayai, kui xi y'ejña nk'ie. Najmi ta tjihin nd'ai. Tunga kuitjunjihí aya tixa nankō nga ngjuai má nga ndyja. Xuta xi najmi tjiintut'á j'áihin kintehe ni nga kamanda asuntee xujun xi má nga tjiintut'á j'áihin ngayjee xi k'úentu tík'un, kui xutaha incha kama nkjühun nk'ie nga incha skuē chu xi y'ejña nk'ie kō najmi ta tjihin nd'ai tunga kj'uai ngáha.

⁹ Kui ni xu'bi xi machjéhen kjuankjintak'un. Nintaku xi yatuu, kui xi tsuhu ra asunntu tjenki xi yatu xi tijnasun nō.

¹⁰ Ta tsuhu ra yatu já rej. Un já rej xu'bi ja incha kits'inndyja, nku xi tjin saha xá nd'ai, kō nku xi najmi kjee f'ai. Kui xi najmi 'yún tse kamaha nk'ie nga kj'uai.

¹¹ Chu xi y'ejña nk'ie kō najmi ta tjihin, kui xi nda rej xi ma jiun, xi ta nku xi yatuu. As'ai ngjuai má nga ndyja.

¹² Ndjia te xi kuayai, kui xi tsuhu ra te já rej xi najmi kjee 'bai xaha, tunga k'uai xaha ra nga kuatexumako chu nku ora tjihin.

¹³ Kui xi nkuhú incha kamako xinkjin kō tsjaha chu nga'yuhun kō xá xi tjihin.

¹⁴ Incha kjaanko Chutsanko, tunga ts'iin nganaha Chutsanko, at'aha kui xi Nda Ntjaha já ntia kō Nda rejhi já rej. Incha tjenkihi Chutsanko xuta xi kinchjaha Ntjaná kō j'áihin, xi kixi incha kits'intjusun ni xi kitsuhu Ntjaná.

¹⁵ Kō b'a ta kitsú yana ntitsjee:

—Ntaje xi kuayai má nga tijnasun naskóo, xutaha niu. Tu mí ntjehé ni y'ahara, tu mí ehén ni kō tu mí nankihí ni.

¹⁶ Ndjia xi te xi kuayai xi tjihin chu, kui xi incha ts'iin unkie naskóo. Incha kjé'aha ngayjee ni xi tjihin kō k'uéjña kisti. Kjine yjonintehe nō kō nd'í incha k'uetikoho.

¹⁷ At'aha Ntjaná y'ejña ajin animaha ndjia xi tee xi má nga incha ts'iin ni xi mjehe Ntjaná. Kui nga nkuhú incha ts'iin maha yjoho kō incha tsjaha chu nga kui xi kuatexuma santa nkúhu nga kuitjusun én xi kitsú Ntjaná.

¹⁸ Na xi kuayai, kui nanki chánka xi batexumaha já rej xi tjin asuntee.

18

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga kin'ekje nanki chánka Babilonia

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kkie kj'ai ntitsje xi nibajehen ndjiojmi ján. Kui xi chánka xá xi tjihin. Kjuachánka xi tjihin kits'in ndzjehen asuntee.

² 'Yún kinchja nga b'i kitsú:

—Ja kuan'ekje. Ja kuan'ekje nanki chánka Babilonia. Ja ni'yaha jánindo kama, ante má tjiintuyá ngayjee jáninda xi tjin. Ja nubaha ngayjee nise xi uncha kō xi si nginkun Ntjaná.

³ Ajihin nanki xingisoo nku naská kama nanki Babilonia. Xi nkúhu tsa kik'i jóo kjuaskaha nō nga kikjantuko. Já rej xi tjin asuntee incha kikjantuko nō, kō kama nchiná já tiyanta xi tjin ngat'aha ni nkjún xi ts'atse nga tsjo ts'in y'ejña.

⁴ As'ai kint'e kj'ai nta xi nibaha ndjiojmi ján xi b'i kitsú:

—Tijtjusjojiun nankiu, jun xi xuta xi ts'an, tu xi najmi kō jun ch'anjikohonu ngatit-suhun kō tu xi najmi chakohonu kjuanima xi sakúhu.

⁵ At'aha santaha ndjiojmi ján ja tibichú ngatitsuhun. Ja tjinjin k'un Ntjaná jé xi tjincha ts'in.

⁶ N'ek'íechjiú ni xi kits'ihin xuta. Jo tjihin nga n'ek'íechjiú ngatitsuhun. Tinchajihuun tasaha ni xi k'úi, xi jo niyá nga 'yún kjan sa nga xi kitsjaha xi kj'ai.

⁷ Xi nkú ts'in 'yún nk'a ts'asje yjoho kō tsjo ts'in y'ejña, b'a ta ts'in 'yún tjohon kjuanima kō kjuaba nd'ai. At'aha b'a titsu nga kui rú nku na reina, najmi na x'an rú kō rú najmi s'ehē kjuaba.

⁸ Kui kjuaha nkuhú nga nibane tentehe ra kjuanima, ngabaya, kjuaba kō kjintía. Nd'í s'etikoho, at'aha tjihin nga'yún Ntjaná xi ts'ínkokjuaha.

⁹ Ni xi tjihin naská Babilonia já rei xi tjin asuntee kits'ínchjénko no ko jóo incha kikjantuko no. Kui nga nk'ie nga incha skuehe jóo ninti xi tbitju má nga títi nankiu, incha kjintát'a ko un kama k'un.

¹⁰ Kjin kuincha, at'aha incha tsankjún kjuá'un xi tí'baihi nankiu ko b'a incha kuitsu:

—¡Nima rú ts'ihin! ¡Nima rú ts'ihin nanki chánko, nanki Babilonia xi nk'a tjen! At'aha nkuhú nga n'ekokjuaha.

¹¹ Játiyanta xi tjin asuntee ta kjintát'a ko un skuehe ngat'aha ni xi tímaha nankiu, at'aha najmi ta tjin xi k'uatsehe ra ch'á xi k'uaiko.

¹² At'aha toonsine ko toontaba, nkjin tjká ndjio tsjo k'un ko nkjin tjká najyun chjí, najyun kuan ko xi nihi, nkjin tjká yá xi sinjne ko nkjin tjká ni xi kin'endakoho yá xi chjí ko kicha ko k'ái sa nihi xi tjin,

¹³ nkjin tjká ni xi sinjne ko ntá sinjne, tjink'úbjo ko xán, seti, kuan niñu xi chjí ko tuniñu, turu ko chutsanka, ndje ko yá xi kje'yún ndje, ko santaha xuta musu xi satéña, kui niu xi incha f'aiko jóo.

¹⁴ B'a k'úihin nanki Babilonia:

—¡Ja najmi ta tjihin ri tu tsjo k'un xi kama mje nkjúhin! ¡Ja kuan'endyja kjin ni tsjo k'un xi tjihin ko kjuanchináhi! ¡Najmi ta sakú saha ri!

¹⁵ Kjin incha kuincha já tiyanta xi incha kama nchinántjaihi nankiu, at'aha incha tsankjún kjuá'un xi skuehe nankiu. Incha kjintá ko un skuehe ngat'aha ni xi tímaha nankiu

¹⁶ nga b'a incha kuitsu:

—¡Nima rú ts'ihin! ¡Nima rú ts'ihin nanki chánko! Kui xi kingja najyun chjí xi kuan ko xi ni, najyun xi yajnuhu toonsine ko k'ái k'ái ndjio tsjo k'un.

¹⁷ Nkuhú nga kfehe ngayjee kjuanchiná chánka xu'bi.

Nkjin incha kuincha ngayjee já xi ts'ínko yábarku, xi yá barku incha b'emayá, xi ts'inxáya yábarku ko ngayjee xi ntáchak'uun sakúhura ni xi incha kjine.

¹⁸ Nk'ie nga incha skue ninti xi tbitju má nga títi nankiu, 'yún incha kuinchja nga b'a incha kuitsu:

—¿Má nankihi xi b'a ta tjin xi nkú tjin nanki chánko?

¹⁹ Incha kuaté'a ndyjo nintaku nga kuakúchji nga kjuaba tjihin, incha kjintá ko un skuehe ngat'aha ni xi tímaha nankiu nga b'i incha kuitsu:

—¡Nima rú ts'ihin! ¡Nima rú ts'ihin nanki chánko! 'Yún ts'atse ni xi chjí. Yo kama nchiná ngayjee xi tjihin yábarku. Tu nkuhú nga kuan'ekjehe ngayjee ni xi tjihin.

²⁰ Kat'etsjonuu, jun xi tintsubo ndjiojmi ján ngat'aha ni xi tín'ehe nanki chánko. Kat'etsjonuu, jun xuta jehe Ntíaná ko já postru ko já profeta, at'aha Ntíaná kuts'ínkokjua nankiu ngat'aha ni xi kits'ínnu.

²¹ As'ai nku ntítsje xi nk'a tjen kikjesintjen nku ndjio naxi aí. Kui xi kikjaník'ajin ntáchak'uun nga b'i kitsú:

—B'i ts'ín 'yún n'ekje nanki chánka Babilonia ko najmi ta ch'a skuehe ra.

²² Najmi ta kuinú'yáha aya niyátéhe nga kjuane najni arpa ko yánaXu ko tjio. Yo najmi ta s'ehe já xi ts'ínnda nkjin tjká ni. Yo najmi ta kuinú'yáha nga kuakjan tuniñu.

²³ Najmi ta ts'ín ndzjehen ndaha nku nd'í aya niyátéhe ko najmi ta kuinú'yáha s'í kjuabixan. B'a kama ta ndaha tsa já tiyanta xi tjin yo kama já k'aku ajihin xuta xi tjin ko tj'e xi maha ts'anachakoho ra ngayjee naxinantá xi tjin.

²⁴ At'aha kui nankiu y'anji jnihi já profeta, jnihi xuta jehe Ntíaná ko ngayjee xi kin'ek'ien asuntee.

19

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nga kin'etsjoho Ntíaná ndjiojmi ján

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kint'e ntaha nkjin nkjún xuta xi 'yún kinchja ndjiojmi ján nga b'i incha kitsú:

—iKan'etsjoho Ntjaná, kui xi ts'ínk'an kiná!

Kui xi ts'e kjuachánka kó nga'yún.

² At'aha nda ts'ín kó kixi ts'ín kjuá,

ja kuats'ínkókjuá naská k'aku

xi ni najmi ndaha kits'ínkatsúnkoho xuta.

Ntjaná ja kuakasje chji jníhi xuta xi ts'e.

³ As'ai b'ahá tá incha kitsú ngáha:

—iKan'etsjoho Ntjaná! Ninti xi tíbitjuhu nanki chánkoo ngjuainji nk'a ján tu nkjéhé ni.

⁴ As'ai kingjénsten santaha t'anankiu jáchá xi kan ñjuu kó xi ñju xi tjintu tík'uun nga kits'intsjoho Ntjaná, kui xi tíñasun ante má batéxuma. B'i incha kitsú:

—iB'a katuma! iKan'etsjoho Ntjaná!

⁵ As'ai kinu'yá nku ntá xi nibaha rá má b'ejña Ntjaná nga b'i kitsú:

N'etsjoho Ntjaná ngayjo jun xi xuta xi ts'e,

jun xi yankjún Ntjaná, xi xixihí kó xi ihí.

⁶ As'ai kint'e nga xi nkú ts'ín nu'yá nkjin ntaha xuta, xi nkú ts'ín faneya ntáje nga ma 'yún kó xi nkú ts'ín 'yún faneya ch'on. B'i kitsú nto:

—iKan'etsjoho Ntjaná!

At'aha tíbatéxuma Ntjaná, Ntja xi tjihin nga'yún.

⁷ Kat'etsjoná kó katsejihiná kjuatsjo,

n'ekie yjoná nga kui xi chánka.

At'aha ja kuichu chuba kjuabixahan Chutsanko,

ja kab'énda yjoho xi k'úéñako.

⁸ Ka'baihi nga ngjuá najyun xi chjí,

xi je kó xi tíbat'ai.

Kui niu xi tsuhu rá ni xi nda incha kits'ín xuta jehe Ntjaná.

⁹ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—T'et'ai ni xu'bi: “iÁ b'a nda tjihin ts'e xi kik'inyaha rá nga kj'uaíhi s'í kjuabixahan Chutsanko!”

Kó b'a tá kitsúna:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Ntjaná xi b'a kitsú.

¹⁰ As'ai tsásinkúnch'int'aha ntítsjee xi má nga ts'intsjoho, tunga b'ahá kitsúna:

—Najmi b'a tu n'ei. An tá ts'inxát'aha Ntjaná xi nkúhu ji kó tá xi nkúhu já nts'ei xi tu nkú tíma 'yún tak'uhún én xi tsakúya Jesu. Ntjanáhá xi n'etsjoihi.

At'aha én xi tsakúya Jesu, kui éen xi ts'ínkinchjaha já profeta.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nku xi tjísuhun ndje

¹¹ As'ai kieke nga tjentixa nk'a ján. Tsase kó kieke nku ndje taba. Xi tjísuhun chu 'mi Xi Kixi Ts'ín kó Xi Kjuaxi Ni xi Tsu. Kixi ts'ín nk'ie nga kjuá ts'ín kó nga kján.

¹² Xi tíincha nd'í tíincha tunkun. Nkjin corona tjí'aha kó tjít'aha nku j'áin xi nku tutu kui be.

¹³ Yja nku najyun xi kits'ihí jní kó j'áihin, kui xi Éhen Ntjaná.

¹⁴ Tjennkihí já jun xi tjín ndjiojmi ján. Ndje taba tjintusúhun nga yja najyun xi chjí, xi taba kó je.

¹⁵ Ts'a tíbitju nku kicha xi yjo, tu xi kjaánkoho nanki xi tjín asuntee. Ndjá kuatéxumaha xuta kó ts'ín nibánehe kjuakjan chánkaha Ntjaná xi tjihin nga'yún.

¹⁶ Najyun xi yja kó ngasuhu tjít'a j'áin xu'bi: “Nda rejhi já rej kó Nda Ntjaha já ntja.”

¹⁷ As'ai kieke nku ntítsje xi síñasun ts'íu. Kui xi 'yún kinchja nga b'i kitsúhu ngayjee nise xi b'ema tjen nk'a ján:

—Nibá ma ñjakú nga chinoo nichine chánka xi tsjá Ntjaná.

18 Chinoo yjonintehe já rej ko já jun k'aku ko já xi x'in b'asje yjoho, yjoho ndje ko xi b'esuhun chu, yjonintehe ngayjee xuta, xi tjíma ndáihí ko xi kich'atse, xi ihí ko xi xixihí.

19 As'ai kíkíe chu xi tsitjújín ntáchak'uun ko já rej xi tjín asuntee nga tjenko já juhun. Incha kama ñjakú tu xi incha kjaánkoho xi tjísuhun ndje ko já jun xi ts'e xi tjísuhun ndje.

20 Kichjubénijé chí ko ta kichjubénijé nda profeta tsank'á xi kits'ín kjuankjún nginkun chí. Kui kjuankjún xi kits'ín ts'anachakoho ra xuta xi kitsjante nga kis'et'aha chubaha chí ko xi kits'intsjoho sénnistjihin. Incha kichjanikj'ajin tik'un chí ko nda profeta tsank'óo ajin ntáchak'un nd'í xi títikoho sufri.

21 Ko já xingisoo kin'ek'ienkoho kicha xi títitju ts'a xi tjísun ndje. Ngayjee nisee tu xí incha kikjinehé yjonintehe jóo.

20

B'i ts'ín tsakuchjíhi Jua nga nku mií nú kj'ua

1 As'ai kíkíe nku ntítsje xi nibajehen ndjiojmi ján nga y'a yubihí tixa nanko ko kjiya ntsja nku n'úkicha chánka.

2 Jakj'á chuyatuku ko y'ét'a'yún nku mií nú tjíhin. Kui chuyatuku xi ye chá xi 'mi ndaninda ko Satana.

3 Kikjaník'aya tixa nanko ko y'échja. Y'énehe nku sello xi y'échja'yún ankjuo tu xi najmi ta k'uanachaha ra nanki xi tjín asuntee santa nkúhu nga kj'ua nú xi nku miu. Askahan nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miu, tjíhin nga chjundáya kutju.

4 As'ai kíkíe nkjin já xi y'entu nga kik'ai xaha nga incha kuatexuma. Ta kíkíe xuta xi kitikjá nintaku ngat'aha nga tu nkú kits'ínkiehé yjoho nga Jesu yjanki ko y'énijmí éhen Ntjaná. Kui xi najmi kits'intsjoho chu ko sénnistjihin ko najmi kitsjante nga kis'et'aha stjen ko a ra ntsja chubaha chu. Incha j'áíya ngaha ra ngabayoo ko tsatexumako Jesucristo nku mií nú tjíhin.

5 Tunga xuta k'ien xingisoo najmi j'áíyaha ngabayoo santa nkúhu nga j'a nú xi nku miu. Xi kuatexumako Jesucristo, kui xi tjun kj'uaíyaha.

6 Já b'a nda tjíhin ts'e xuta je xi k'uaihi ra nga tjun kj'uaíyaha! Ngabaya xi ma joho najmi ta tjíhin ra nga'yún tsa nkú ts'íihin xuta xu'bo. Tu sa ní ts'íintsjoho Ntjaná ko Jesucristo xi nkúhu já na'mi ko kuatexumako nku mií nú tjíhin.

B'i ts'ín tsakuchjíhi Jua nga ts'íindyja ndanindoo

7 Nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miu, chjundáya ndanindoo má kjiya'yún.

8 As'ai kuitju nga k'uanachaha xi batexumaha nanki Gog ko nanki Magog, kui xi tsuhu ra tu má nankihí ni. Ndanindoo kuintjha ñjakúhu já jun xi tjíhin nankiu nga incha kjaán. Nkjin kama xi nkú ts'ín nkjin maha tsumí xi tjín andai ntáchak'uun.

9 Incha k'úema ngayjee asuntee ko k'uetjindaihi má tjintu xuta jehe Ntjaná ko nanki xi Ntjaná tjoho. Tunga nibahá nd'í nk'a ján xi kj'uaík'íetiyehe.

10 Ko ndanindoo xi ts'anachaha jóo chjanikj'ajin ntáchak'un xi tjíhin nd'í ko sufri, má ta chjanikj'ajin chu ko nda profeta tsank'óo. Yo un skuehe nistjin nistjen tu nkjéhé nihi.

B'i ts'ín tsakuchjíhi Jua nga n'ekokjua xuta

11 As'ai kíkíe xi tibatexuma. Taba ko chánka ante má nga tjíña nga batexuma. As'ai t'anankiu ko nk'oo incha ngji t'axín nginkun. Najmi ta kis'ehe ra ante.

12 Kíkíe xuta xi k'ien, xi ihí ko xi xixihí, nk'ie nga kabincha nginkun xi tibatexumoo. As'ai kichjux'á nkjin xujun ko ta kichjux'á xujun xi má nga tjintut'á j'áihin xuta xi k'úentu tik'un. Xi nkú ts'ín tjít'a xujun ni xi incha kits'ín, b'a ts'ín kin'ekokjua xuta k'ien.

13 J'áíya ngaha ra xuta xi k'ienjin ntáchak'uun ko xi kjintuyánji t'anankiu, ngayjee xi tjintu antehe xuta k'ien. Xi nkú nga incha kits'ín, b'a ts'ín incha kin'ekokjua.

14 As'ai kichjanikj'ajin xi 'mi Ngabaya ko xi 'mi Antehe Xuta K'ien ajin ntáchak'un nd'íu. Ngabaya xi ma joho ntáchak'un nd'íu.

¹⁵ Xi najmi tjíntut'á j'áihín xujún má nga tjíntut'á j'áihín xutá xi k'úentu tík'uun, kui xi ta kichjanik'ajin ntáchak'un nd'íu.

21

B'i ts'ín tsakuchjìhi Jua nku nk'a tsetse kò nku t'ananki tsetse

¹ As'ai kieke nku nk'a tsetse kò nku t'ananki tsetse, at'aha kindyjajin sèn nk'a xi tjuun kò t'ananki xi tjuun, kò najmi tã kis'ehe ntáchak'un.

² Kò kieke nanki Jerusalen tsetse. Kui xi nanki jehe Ntíaná xi Ntíaná kits'ín nibájen ndjiojmi ján. B'a ts'ín kas'enda xi nkúhu nku nabixan xi tsjo tjín x'ótji xi kan'engja nga tikuyaha nda bixoon.

³ Kint'e nku ntã xi 'yún xi nibaha má tíjña xi tibatéxumoo nga b'i kitsú:

—Ntíaná ja tíjñajihín xutá nd'ai. K'úéjñajihín xutá kò kui xi kama xutaha. Ntíaná k'úéjñajihín kò kama Ntíaha.

⁴ Ts'ínxijnu ntánkun. Najmi tã incha kuayáha kò najmi tã incha kjintáha. Najmi ta kjintáyaha ngat'aha kjuaboo kò najmi tã un skuéhe ra. At'aha ni xi kis'e ja najmi tã tjíhin.

⁵ As'ai b'a kitsú xi tibatéxumoo:

—An títs'in tsetse ngayjee ni xi tjín.

Kò b'a tã kitsú:

—T'et'ai ni xu'bj, at'aha kjuaxi én xu'bj kò ma n'e s'ejin.

⁶ As'ai b'a kitsúna:

—Ja kama. An xi ntu alfa kò ntu omega, an xi tjuun kò xi fekuu. Xi tíma xintáha an tsjaha nga k'úi ntánjuaha ntá tixa xi ts'ínk'íentu tík'uhun xutá. Tã tsjahá ra.

⁷ Xi ts'ín ngana, kui xi ts'ínkjáihín ngayjee ni xu'bj. An kama Ntíaha kò kui kama ntína.

⁸ Tungá máha xi tsankjún kò xi najmi s'ejihín, xi ts'ín ni xi najmi sasínna kò xi ts'ínk'ien aníma, xi chubá fantukohó xinkjín kò xi ts'ín tj'e, xi benkjún ntia xi ts'índaha ntsja xutá kò ngayjee xi nchja én tsank'á, kui xi tjíhin nga ngjuai ajin ntáchak'un xi nd'í kò sufri títikoho. Kui xi ngabaya xi ma johó.

B'i ts'ín tsakuchjìhi Jua Jerusalen tsetse

⁹ As'ai j'aisena nku ntítsje xi síjñajihín ntítsje xi yatuu, ntítsje xi incha y'a yatu tasa má nga tíincha kjuaníma yatu xi fekuhu. Kui xi b'a kitsúna:

—Nibái. Kuakuchjìhi nabixan xi kama chjuúhun Chutsankò.

¹⁰ As'ai j'aijínna Espiritu kò ngjikona ntítsjee nku asunntu tjenki chánka xi 'yún nk'a. Yo tsakúna nanki Jerusalen, kui xi nanki jehe Ntíaná xi Ntíaná títs'ín nibájen ndjiojmi ján.

¹¹ Nd'íhi kjuachánkaha Ntíaná títs'ín kat'aihi nankiu xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un chjí, xi nkú joyaha nku ndjio jaspe xi taba xi nkúhu nch'án taba.

¹² Tjítjindaihi nankiu nku xjó chánka kò nk'a xi te jo maha ankjuaha. Nkúnkú ankjuo tíinchasti nkúnkú ntítsje kò tjíntut'áha ankjuo j'áihín ntjehe xutá Israel xi te jo maha.

¹³ Jan maha ankjuá xi yja má tju ts'íu kò jan yja má xi tjehe fintjai ts'íu kò jan yja nku ngatehe kò jan yja ngate xinkuu.

¹⁴ Te jo maha tuts'in xjóho nankiu. Nga nkúnkú tjíntut'á j'áihín já postru xi te johó Chutsankò.

¹⁵ Ntítsje xi tíinchjakona y'a nku yáchubá toonsine xi k'ua chubakoho nankiu, ankjuaha kò xjóho.

¹⁶ Nkúhú chubá y'a nankiu. Nga ndjuhu kò nga tayáha tã nkúhú chubá y'a. Yáchubaha ntítsjee ts'achubakoho nankiu. Jo mií kò jo unchan kilomētru kama. Nga ndjuhu kò nga tayáha kò nga nk'aha tã nkúhú chubá.

¹⁷ As'ai tã ts'achubá xjóho. Cháte kò tj'ion metru kama. Chubá xi ts'ínchjén xutá, tã kui xi kits'ínchjén ntítsjee.

¹⁸ Ndjiō tsjo k'un jaspe kamandakoḥo xjōo ko toonsine xi tu xí ndahá kamandakoḥo nankiu. 'Na xi nkúhu chutsín.

¹⁹ Ngayje tíkjá ndjiō tsjo k'un chji tjíntut'á tsjoho tuts'in xjóho nankiu, jaspe xi tjuun, zafiro xi ma johō, agata xi ma jahan, esmeralda xi ma ñjuhu,

²⁰ onice xi ma uhun, cornalina xi ma juhun, crisolito xi ma yatuhu, berilo xi ma jihin, topacio xi ma ñjaha, crisoprasa xi ma tehe, jacinto xi ma te nkuhu, ko amatista xi ma te johō.

²¹ Ankjuā xi te joo, te jo perla tjihin. Nkuhú ndjiō tsjo k'un perla kamandakoḥo nga nkúnkú ankjuo. Ko toonsine xi nda kamandakoḥo niyáté k'akuḥu nankiu. 'Na xi nkúhu chutsín.

²² Najmi kieke ninku nankiu, at'aha Chutsanko ko Ntjaná, Ntia xi tjihin nga'yún, kui xi ninkuḥu nankiu.

²³ Najmi machjéhen nankiu tsa ts'iu ts'ín ndzjehen ko tsa sóo, at'aha nd'íhi kjuachánkaha Ntjaná títs'ín ndzjehen ko Chutsanko xi nd'íhi nankiu.

²⁴ Xuṭa naxinantá xi tjin asuntee incha k'úema má ndzjehen nankiu ko incha kj'uaíko yo kjuanchináha já rej xi tjin asuntee.

²⁵ Najmi s'echja ankjuaha nankiu nga nistjien, ko najmi s'e nistjen.

²⁶ Yo n'ekjas'en kjuanchináha ko ni tsjo k'un xi tjihin nanki xi tjin asuntee.

²⁷ Tunga ndahá nku ni xi si nginkun Ntjaná najmi kjuas'en yo, ta ndaha xuṭa xi ts'ín ni xi najmi sasihin Ntjaná, ko ta ndaha xi nchja én tsank'á. Tu nkuhú xuṭa xi tjíntut'á j'áihin xujuhun Chutsanko, yo má nga tjíntut'á j'áihin xuṭa xi k'úentu tik'uun, kui xi kama kjuas'en yo.

22

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua ntá xi ts'ínk'íentu tik'uhun xuṭa

¹ As'ai tsakúna ntítsjee nku ntáje xi tjihin ntánijua xi ts'ínk'íentu tik'uhun xuṭa. Kui xi tibatai xi nkúhu nch'án taba. Má b'entu Ntjaná ko Chutsanko nga batéxuma, yo tibitjuhu ntóo.

² Kamasehen niyáté k'akuḥu nankiu ko xki andaihi ntáje tjincha yá tu xi ts'ínk'íentu tik'uhun xuṭa. Nk'ie nga nku nú te jo niyá bjaha tu. Xki sá bjaha tu. Xkaha yoo maha ts'íinnkihí xuṭa naxinantá xi tjin asuntee.

³ Najmi ta s'ehe ni xi najmi nda kinchjane Ntjaná. K'úejñajihin Ntjaná ko Chutsanko nankiu nga kuatéxumaha ko xuṭa xi ts'e incha ts'íintsjoho.

⁴ Incha kama kuase'a Ntjaná ko stjen s'et'a j'áihin.

⁵ Najmi ta s'ehe nistjen. Najmi ta kamachjéhen ra nd'í xi ts'ín ndzjehen xuṭa xi k'úentu yo ko ta ndaha ts'iu, at'aha Ntjaná ts'ín ndzjehen. Tu nkjéhé ni incha kuatéxuma xuṭa xu'bo.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nk'ie nga ja ma kj'uaíhi Jesu

⁶ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—Kjuaxi én xu'bi ko ma n'e s'ejin. Ntjaná, Ntia xi kits'ínkinchja já profeta, kui xi kuats'ín nibá ntítsjee, tu xi kuakúchjihí ra xuṭa xi ts'e ni xi tjihin nga kama xatí.

⁷ —¡Kjúái xatía! ¡Á b'a nda tjihin ts'e xi títs'íntjusuhun én xi tjit'a xujun xu'bi, xujun xi títsuya ni xi tjihin nga kama!

⁸ An Jua kint'e ko kieke ni xu'bi. Askahan nga ja kint'e ko kieke, tsásinkúnch'int'aha ntítsje xi tsakúna niu nga kits'intsjoho.

⁹ Tunga b'ahá kitsúna:

—Najmi b'a tu n'ei. An xi ta ts'inxát'aha Ntjaná xi nkúhu ji ko xi nkúhu já nts'ei xi já profeta ko ngayjee xi títs'íntjusun én xi tjit'a xujuin. Ntjanáha xi n'etsjoihi.

¹⁰ Ko b'a ta kitsúna:

—Najmi tu ch'atjò 'mai én xi kits'ínkjas'ehin Jesucristo xi tjit'a xujuin. At'aha ja tábichú tiña nistjin nga kuitjusun niu.

¹¹ Xi ts'ín ni xi najmi nda, tu nkú kats'íhín ni najmi nda. Xi ch'onk'un, tu nkú kats'íhín ni ch'onk'uhun. Xi nda, tu nkú kats'íhín ni xi ndaha. Kò xi je, tu nkú katuma jehé.

¹² —Johon, kjúái xatía. Kjúáikohò chjí xi tsjaha nga nkúnkú xuta xi nkú nga incha kits'ín.

¹³ An xi ntu alfa kò ntu omega. An nga tuts'ihín ni kò nga fekuhu. An xi tjuhun kò xi fekuhu.

¹⁴ ¡Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi tibanéhe najyuhun tu xi ts'ínkjáihín ra tuhu yá xi ts'ínk'íéntu tík'uhun xuta kò tu xi kama kjuas'ehen ankjuaha nankiu!

¹⁵ Natsin ján kuincha xuta xi ch'onk'uun, xi ts'ín tje, xi chubá fantukohó xinkjín, xi ts'ínk'ien aníma, xi benkjún ntia xi ts'índaha ntsja xuta, kò ngayjee xi tsjohò kò nchja én tsank'á.

¹⁶ —An Jesu títs'in nibá ntítsjena tu xi kuitsuyaha ra xuta ninku ni xu'bj. An nts'én xi nibáha ra kjamaha David, an xi ntjehe David, kò an niñu chánka xi ts'ín ndzjen nga ja tífi ma seen.

¹⁷ B'a títsu Espiritu kò chjuúhún Chutsanko:

—¡Nibái!

Xi tibasínñjuhu b'a ta katsú:

—¡Nibái!

Xi tíma xintáha, kanibá. Xi mjehe, tu katakj'áhá ntánijua xi ts'ínk'íéntu tík'uhun xuta.

B'i ts'ín fekuhu xujun xu'bi

¹⁸ An b'a tíxihín xuta xi tibasínñjuhu én xi tjit'a xujun xu'bj xi títsuya ni xi tjihín nga kama: Tsa tjín xi k'uésuhún én xi tjit'a ej, Ntíaná k'uésuhún xuta xi b'a ts'íiún kjuaníma xi tjit'a xujuin.

¹⁹ Tsa tjín xi kjéxin én xi tjit'a xujuin xi títsuya ni xi tjihín nga kama, Ntíaná kjéxihín xuta xi b'a ts'íiún tu xi k'uaihi, tu xi tsjá yá xi ts'ínk'íéntu tík'uhun xuta, kò ta kjéxihín ante xi k'uaihi xuta xu'bo nanki jehé Ntíaná xi tjit'a xujuin.

²⁰ Xi táb'éjña chjí ni xu'bj b'i títsu:

—Johon, kjúái xatía.

¡B'a katuma! ¡Nibái, Nda Ntia Jesu!

²¹ Ngatentoò kas'enuu kjuandaha Nda Ntíaná Jesu. B'a katuma.